BIBL. NAZ.
RACCOLTA
VILLAROSA
E
7/9
NAPOLI

di Biblioteca de Rosa
Restituito

A

V—1

Digitized by Google

Raccolta Vill.
E.7 19

BULLARUM
PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM
Romanorum Pontificum
AMPLISSIMA COLLECTIO

Cui acceſſere Pontificum omnium Vitæ, Notæ, & Indices opportuni.

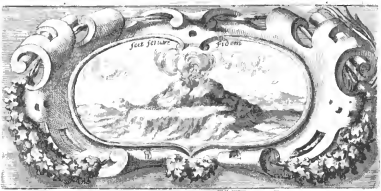
OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES

TOMUS QUARTUS

PARS QUARTA.

Ab anno x. GREGORII XIII. uſque ad annum III. SIXTI V. ſcilicet ab anno 1581. ad 1588.

ROMÆ, MDCCXLVII.

TYPIS, ET SUMPTIBUS HIERONYMI MAINARDI.
SUPERIORUM FACULTATE, ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

Digitized by Google

Emo, & Rmo Dno

D. PHILIPPO

TITULI S. STEPHANI IN MONTE COELIO

S. R. E. PRESBYTERO

CARDINALI DE MONTIBUS.

HIERONYMUS MAINARDI FELICITATEM.

NON ut cæterorum Typographorum mori inſerviam, qui editionum ſuarum tenuitatem magnis nominibus inſcribentes, hac præcipuè ratione eas ſpectabiliores

Digitized by Google

reddere curant, vel ut vilis aſſentator occaſionem nanciſcar tui laudandi; Volumen hoc nonnullarum Conſtitutionum, quas edidere GREGORIUS XIII., & SIXTUS V. Pontifices verè Optimi, & Maximi, EMINENTIÆ TUÆ dico; Sed ut, quod tuum eſt, Tibi reddam. Hanc ſiquidem Pontificiarum Bullarum Collectionem omnium, quæ hactenus Typis conſignatæ ſunt, longè pleniſſimam, Te ſuadente ſuſcepi. In nobiliſſima tua Bibliotheca, omni Librorum genere referta, nec ad luxum, ſed ad Literarum, ac Scientiarum reparationem comparata ortum illa habuit. In ipſis primordiis, cum graviſſimas perturbationes ab invidis hominibus (nec ii doctiſſimi eſſe ſolent, aut æmulatione gloriæ permoti) paſſus, de ab incœptis deſiſtendo cogitarem; conſtantia Tua EMINENTISSIME PRINCEPS, & præſidio ita nutantem & dubium excitaviſti, atque confirmaſti, ut Editio hæc ad ſuum penè finem perducta ſit. Tanti enim auctoritatem tuam quacumque in re ſoleo facere, ut quam Tu probas rationem, ea & utilis mihi, & honeſta videatur eſſe. Quidni enim? Ab aſſidua Librorum lectione, ad quam a graviſſimorum negociorum tractatione, quaſi in hortum amæniſſimum ſoles divertere, res ſuo æſtimandas pretio addiſcis, cæteroſque edoces. Hinc nemini mirum, unde illa Tibi in adverſis rebus fortitudo tanta, in proſperis moderatio animi, æquitas, & benignitas: nam de pru-

prudentia, de pietate, de juſtitia, de zelo conſervandæ Eccleſiaſticæ diſciplinæ, & tuendorum Romanæ Sedis jurium nihil dicam, ne videar aſſentari: quamvis non qui hujuſmodi virtutes tuas laudent aſſentatores, ſed qui non laudent, malevoli ſint exiſtimandi. Sed in ea incidimus tempora, quibus ſi laudemus præclaros viros, ferè omnium invidiam in eos provocemus.

Ad rem meam jam redeo. Hoc Volumen Bullas complectitur, quas quatuor poſtremis annis ſanxit GREGORIUS XIII., & quas edidit primis tribus ſui Pontificatus annis SIXTUS V. Neminem latet, quam adhibueris curam, ut rerum a GREGORIO geſtarum Hiſtoria meis typis in lucem prodiret. Hanc rem multo jam tempore mihi commendaveras; plurimos manuſcriptos Codices perquiri, & inter ſe conferri juſſeras; nihil demum omiſiſti, quod editionem illam nitidiſſimam, omnibuſque completam numeris reddere poſſet. Nec abſimilis cura Tibi eſt, ut vera, omnibuſque expurgata commentis SIXTI V. facta in lucem emittantur: Nulli igitur melius quam Tibi hac etiam ratione hujuſmodi convenit Volumen.

Quod ſi utriuſque Pontificis res geſtas vel in eorum Hiſtoria, vel in ipſis Bullis percurramus: duas potiſſimùm qualitates proprias eis fuiſſe, ac peculiares conſpiciemus: zelum ſcilicet ardentiſſimum in GREGORIO propa-

gan-

Digitized by Google

gandæ Fidei Catholicæ; conſtantem in SIXTO animum Pontificiæ auctoritatis vindicandæ. In hiſce autem præclariſſimis dotibus quàm iis non concedas, omnes illi norunt, qui te propiùs intuentur, & tui colloquio delectantur: Clariora etenim teſtimonia a me proferri, modeſtia tua non patitur: imò ut hæc ipſa, quæ tantum innui, in obſcuro eſſe velimus, mihi, cæteriſque omnibus ſæpiùs demandaſti.

Ipſa itaque Voluminis hujus qualitas, Bullæ, quas complectitur, meorumque typorum ratio exigebant, ut illud tuo nomini dicarem. Profectò neque amplitudine tua, neque iis officiis, quæ in me contuliſti, digna res videtur; ſed ut ſpero, muneris mei tenuitatem humanitatis tuæ magnitudo ſublevabit. Vale.

INDEX

Digitized by Google

INDEX
CHRONOLOGICUS,
ET
ALPHABETICUS
PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Quarti Tomi Parte Quarta continentur.

GREGORIUS XIII.	Anno 1581.	habet Conſt. LXI.	Pag. 1.
SIXTUS V.	1585.	CXXIV.	123.

INDEX

Digitized by Google

INDEX RUBRICARUM

BULLARUM PRIVILEGIORUM OMNIUM

Quæ in hac Tomi Quarti Parte Quarta continentur.

Quæ hoc Indice ☞ deſignantur, erant in editione Cherubini.

GREGORIUS XIII.

CXXIX. ☞ MEdici Hebræi, vel Infideles ad curandos Chriſtianos infirmos non admittantur. Et Medici omnes ſervent Conſtitutionem Pii V. in monendis infirmis ad confeſſionem peccatorum. pag. 1

CXXX. ☞ De auctoritate Archiconfraternitatis B. Mariæ Virginis Confalonis de Urbe, quoſcumque Chriſtifideles S. R. E. ditioni ſubjectos, piorum eleemoſynis perquiſitis, ab Infidelium captivitate liberandi. Duoſque carceratos, in feſto ejuſdem B. Mariæ, & in ejus honorem, anno quolibet liberandi. 2

CXXXI. ☞ De Judæorum, aut Infidelium flagitiis, in quæ hæreticæ pravitatis Inquiſitores animadvertere poſſunt. 5

CXXXII. ☞ Furnarii Urbis, pro pretio Panis, in cauſis diſcuſſionum, ceteris aliis creditoribus præferantur. Et omnes Judices Urbis, in eorum litibus manu regia procedere poſſint. 7

CXXXIII. Extendit Literas, quibus alias ſuſtulit cenſuras, & pœnas in Literis Pii V. contra agitantes tauros conteo. in Hiſpaniarum Regnis, quoad Laicos, & Milites ſacris ordinibus non initiatos ad Portugalliæ, & Algarbiorum Regna &c. 8

CXXXIV. Hortatio ad Chriſtifideles, ad ſubveniendum pauperibus Collegii Anglicani Rhemis, & ceteris Anglis pro Fide Catholica diſperſis. 8

CXXXV. ☞ Quomodo permittatur Ordini Fratrum S. Antonii Viennen. pro eorum Hoſpitalibus eleemoſynas colligere. 9

CXXXVI. ☞ Kalendarii nuper reſtituti pro Feſtivitatibus S. R. E. ſuo tempore celebrandis, diviniſque itidem officiis recitandis approbatio, & veteris Kalendarii abolitio. 10

CXXXVII. ☞ Qui Presbyteri Religionis, & Societatis Jeſu, literas Sacræ Pœnitentiariæ Apoſtolicæ aperire poſſint. 13

CXXXVIII. ☞ De auctoritate Præpoſiti Generalis Clericorum Regularium Soc. Jeſu, circa contractus cenſuum, alienationumque, & aliorum. 13

CXXXIX. ☞ Quod perſonæ Societatis Jeſu, a quocumque Antiſtite etiam extra tempora, de licentia ſuorum Prælatorum ad ſacros Ordines promoveri, & ad quoſcumque alios regulares Ordines tranſire poſſint, habita licentia Præpoſiti generalis. 17

CXL. Nova Conſtitutio ſuper Duellis. 19

CXLI. ☞ Concilii Tridentini prohibitio de Duellis extenditur ad duella privatim commiſſa. 19

CXLII. ☞ Erectio Eccleſiæ Epiſcopalis Civitatis Bononiæ, in Provincia Lombardiæ, in Eccleſiam Archiepiſcopalem. 20

CXLIII. ☞ Abbatiſſæ, & aliæ Præfectæ Monaſteriorum Monialium in Italia ad triennium tantummodo eligantur. 22

CXLIV. Facultas Archiepiſcopis, & Epiſcopis Indiarum, & ab eis ſubdelegandis abſolvendi Indos, & Mauros, ac eorum filios a crimine hæreſis, & Idolatriæ, ac aliis peccatis Sedi Apoſtolicæ reſervatis, & in Bulla Cœnæ contentis. 22

CXLV. Confimatio Inſtitutionis, Privilegiorum, & exemptionum Societatis Jeſu cum nonnullis declarationibus. 23

CXLVI. Diſſolutio trium Prioratuum Congregationis Camaldulen. alias unitor. 25

CXLVII. ☞ Excommunicatio, & anathematizatio quorumcumque hæreticorum, necnon aliorum omnium, qui contentis in hac Bulla Cœnæ Domini contraveniunt. 27

CXLVIII. ☞ Quod Præceptoriæ Militiæ, & Ordinis S. Joannis Hieroſolymitani vacent per promotionem ad Epiſcopatum. 31

CXLIX. Prohibitio ſub pœnis &c. ne cuiquam liceat contractus contra diſpoſitionem ſtatutorum, aut juris communis, ſeu Monopolii in Comitatu Roſſilionis. 32

CL. ☞ De Electione, numero, & qualitatibus Magiſtrorum Sacræ Theologiæ, de cetero in Provinciis Italiæ eligendorum ex Ordine Fratrum Eremitarum S. Auguſtini. 33

CLI. Diſmembratio tertiæ partis fructuum ab uno Canonicatu, & Præben. quarumcumque Eccleſiarum Cathedralium, & Metropolitanarum Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, & applicatio eorumdem Officio SSmæ Inquiſitionis dictorum Regnorum. 36

CLII. ☞ Declaratio præcedentiæ inter Ordines Mendicantium, & inter Confraternitates Laicorum in proceſſionibus. 38

CLIII. Confirmatio erectionis quorundam Monaſteriorum Ordinis Monachorum S. Pauli primi Eremitæ in Ungaria, Polonia, Iſtria, ac Dalmatia, & Privilegiorum. 39

CLIV. Confirmatio diverſorum Privilegiorum pro Doctoribus Philoſophiæ, & Medicinæ Collegiorum Bononien. 39

CLV. ☞ Forma publicandi reſignationes beneficiorum Eccleſiaſticorum, in Curia, & extra. 41

CLVI. ☞ Major ſacri Eremi Camaldolenſis poteſt, quando ſibi expedire videtur, conferre Eremitis ſibi in Eremo ſubjectis quatuor Ordines Minores. Et Cardinales Epiſcopi ad dictum Eremum accedentes poſſunt etiam extra tempora, & non ſervatis interſtitiis, ſacros Ordines eiſdem conferre, ſi ipſi Majori idonei videntur. 43

CLVII. Erectio Hoſpitalis pro natione Maronitarum in Urbe. 43

CLVIII. Confirmatio literarum Clementis VI. contra Fabricantes falſam monetam in Regno Franciæ. 46

CLIX. Erectio Collegii Societatis Jeſu Rigæ in Partibus Poloniæ. 47

CLX. Conſtitutiones Collegii Germanici. 49

Inſti-

CLXI. Inſtitutio Feſtivitatis S. Annæ Matris Mariæ Virginis, pro die 26. menſis Julii duplici Officio celebrandæ. 54
CLXII. Declaratio, & extenſio Conſtitutionis Pauli III. de privilegio Mercatorum Ripæ Urbis, quod eorum libri concordantes cum libris Proxenetarum plene probent, & executionem paratam habeant ſicut obligationes Camerales, contra quaſcumque perſonas, & etiam mulieres conjugatas. 54
CLXIII. Approbatio tertia, Inſtituti, & Conſtitutionum Religionis, Clericorum Regularium Societatis Jeſu, cum aliquorum dubiorum totali remotione, & privilegiorum confirmatione. 55
CLXIV. Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Ipren. 60
CLXV. Erectio Collegii Societatis Jeſu in Oppido Monten. Cameracen. Diœceſis. 63
CLXVI. De electione Præpoſiti generalis, & aliorum Prælatorum Congregationis Monacorum Eremitarum S. Hieronymi de Obſervantia, celebrationeque Capituli generalis, & retentione regularis obſervantiæ. 65
CLXVII. Inſtitutio Collegii, ad ſcholares Nationis Maronitarum, pie & catholice, bonis artibus, Chriſtianiſque moribus, & doctrina inſtruendos in Urbe, & deputatio Cardinalis pro ejus regimine, Annuorumque reddituum aſſignatiu pro eorumdem ſubſtentatione. 66
CLXVIII. Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Brugen. 69
CLXIX. Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Mantuan. 72
CLXX. De prædicatione verbi Dei, ſemel in Hebdomada facienda Hebræis, pro eorum ad Chriſti fidem converſione in Terris, & locis, in quibus eatant eorum Synagogæ. 74
CLXXI. Innovatio Conſtitutionis Nicolai III., & aliarum ſanctionum, contra jurantes, & jurare facientes illicita, impoſſibilia, damnoſa, & Eccleſiaſticæ libertati, ac decretis Concilii Tridentini adverſantia. 75
CLXXII. Depoſita pecuniarum actualia ſupra ſummam ſcutorum quinque occaſione litium in Alma Urbe fienda, apud Montem Pietatis de cetero fiant. 76
CLXXIII. Erectio Collegii Armeniorum in Urbe. 78
CLXXIV. Quod Religioſi Societatis Clericorum Regularium Soc. Jeſu, etiam ſacris Ordinibus non initiati, verbum Dei prædicare poſſint. 80
CLXXV. De forma, qua Clerici R. C. Apoſtolicæ expeditiones Camerales ſignare debent, ſub nomine, & ſigillo S.R.E. Cardinalis Camerarii. 80
CLXXVI. Inſtitutio Confraternitatis, ſeu Congregationis Externorum Scholarium, ſtudiis Collegii Societatis Jeſu de Urbe inſiſtentium ſub invocatione Annunciationis B. Mariæ, ad pia opera exercendum. Et facultas alias aggregandi Congregationes, cum Indulgentiarum communicatione. 82
CLXXVII. Contra Exules, & alios in Italia commorantes, qui animalia, & alia bona in Statu Eccleſiaſtico diripiunt, abducunt, recipiunt, vel permutant. 84
CLXXVIII. Quod Eremitæ Congregationis Camaldulenſis Ordinis S. Benedicti, religioſos alterius Ordinis recipere poſſint. Ipſi vero ad alium etiam Eremitarum S. Romualdi Montis Coronæ tranſire nequeant. 85
CLXXIX. Confirmatio Privilegiorum Univerſitatis Studii generalis Lovanien. 86
CLXXX. Publicatio literarum, ſeu potius decreti Pii Papæ V. ſuper tranſlatione Eccleſiæ Cathedralis Feretranæ ab Oppido S. Leonis ad Oppidum nuncupatum *Pinna Billorum*, & reſpectiva unione, augmento, ac dotatione utriuſque Capituli. 92
CLXXXI. Inſtitutio Collegii Presbyterorum Regularium Societatis Jeſu, Univerſitatiſque Studii generalis diverſarum ſcientiarum, bonarumque Artium in Oppido Pontis Monſonii Metenſis Diœceſis in Lotharingia, cum reddituum aſſignatione, privilegiorumque aſſignatione. 95
CLXXXII. Unio Beneficiorum Baliagiorum ab Hæreticis recuperatorum Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari. 99
CLXXXIII. Confirmatio Privilegiorum, & Indultorum a Pio IV. conceſſorum Archiconfraternitati Sanctiſſimæ Trinitatis de Urbe. 101
CLXXXIV. Confirmatio erectionis Confraternitatis Nationis Bononien. in Urbe inſtituta cum facultate quot annis liberandi unum Carceratum &c. 104
CLXXXV. Communicatio, & extenſio Indulgentiarum, & Privilegiorum conceſſorum Hoſpitali Joannis de Dios Granaten., ad quæcumque alia Hoſpitalia quibuſvis in locis ad inſtar dicti Hoſpitalis inſtituenda. 106
CLXXXVI. Inſtitutio Congregationis Clericorum Sæcularium de Oratorio nuncupatæ, in Eccleſia S. Mariæ de Vallicella de Urbe. 108
CLXXXVII. Confirmantur Privilegia Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari. 111
CLXXXVIII. Inſtitutio Univerſitatis Studii generalis, diverſarum ſcientiarum bonarumque artium, in Collegio Presbyterorum Regularium Societatis Jeſu, in Civitate Vilnenſi, in Regno Poloniæ per Valerianum illius Epiſcopum fundato, cum privilegiorum elargitione. 121
CLXXXIX. Ordini S. Pauli Primi Eremitæ confirmantur omnia Monaſteria, ſeu Domus, in Hungaria, Polonia, Iſtria, Dalmatia, & Sclavonia, eorumque jura, & privilegia, libertates &c. 122

SIXTUS QUINTUS

I. Erectio Studii generalis in Oppido Græcen. Saliſburgen. Diœceſis. 124
II. Erectio Eccleſiæ Cathedralis Vinden. in Livonia. 127
III. Erectio Univerſitatis Studii generalis, & Collegii in Oppido Muſſipontan. Meten. Diœceſis. 128
IV. Exemptiones, & gratiæ Clericorum Regularium Congregationis S. Majoli alias de Somaſcha a Gregorio XIII. elargitæ. 130
V. Jubilæi indictio, ad implorandum Dei auxilium, pro bono regimine Reipublicæ Chriſtianæ. 132
VI. Revocatio exemptionum omnium, ab onerum Cameralium ſolutione, quibuſcumque perſonis quomodolibet conceſſarum. 133
VII. Prohibitio alienandi per ſubditos Status Eccleſiaſtici, in non ſubditos, & forenſes, bona in eo exiſtentia, aut fortalitia, & caſtra abſque Sedis Apoſtolicæ licentia. 134
VIII. Quod Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli Decollati, ad proceſſiones, & actus publi-

publicos accedere non cogantur, ex indulto Gregorii XIII. 136
IX. Innovatio omnium Conſtitutionum a Romanis Pontificibus hactenus editarum, contra exules, bannitos, alioſque facinoroſos homines, eorumque receptatores, & fautores: & multarum impoſitio pœnarum in eoſdem, necnon contra Communitates, & alios, ſua territoria ejuſmodi ſceleſtis hominibus expurgata non cuſtodientes. 137
X. Quod Feſtum Præſentationis B. M. Virginis die vigeſimaprima menſis Novembris duplici officio celebretur. 142
XI. Quod Feſtum S. Franciſci de Paola, Ordinis Fratrum Minimorum inſtitutoris, ſingulis annis die ſecunda menſis Aprilis duplici officio celebretur. 142
XII. Renovatio Studii generalis in Civitate Firmi Status Eccleſiaſtici, olim a Bonifacio VIII. inſtituti, cum privilegiis, & indultis aliorum Studiorum generalium. 143
XIII. Confirmatio Julii Papæ ſecundi ſuper bono regimine Caſtrorum Comitatus Ariminen. novæque Declarationes ad exortas lites componendas, futuraſque evitandas. 146
XIV. De electione Prælatorum Congregationis Sancti Bernardi in Italia Monacorum, Ordinis Ciſtercien. Regularis obſervantiæ, de cetero facienda ex univerſo numero Sacerdotum dictæ Congregationis, qui minora officia laudabiliter biennio exercuerint. 147
XV. Confirmatio Privilegiorum Collegii Advocatorum, & Procuratorum Provinciæ Marchiæ, ſeu eorumdem nova conceſſio. 148
XVI. Confirmatio literarum diverſorum Romanorum Pontificum ſuper bono regimine Civitatis Anconitan., & confirmatione Immunitatum, ac Privilegiorum ejuſdem Civitatis. 150
XVII. De regimine Studii generalis Valentin. ab Alexandro VI. inſtituti, & applicatione Beneficiorum Eccleſiaſticorum &c. 153
XVIII. Ut in Ordine Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum obſervetur reformatio edita a Commiſſariis deputatis per Pium V., & Gregorium XIII. cum declarationibus Sixti Papæ V. 159
XIX. Ampliatio Collegii ſeptem Notariorum Sedis Apoſtolicæ antiquitus inſtituti, ad numerum duodecim, cum gratiarum, & privilegiorum extenſione, pro ipſis ſeptem Notariis. 161
XX. Inſtitutio Archiconfraternitatis Chordigerorum S.Franciſci, chordam per Fratres ejus Ordinis geſtari ſolitam devote deferentium, cum indulgentiarum conceſſione, & alias Confraternitates aggregandi facultate. 166
XXI. Confirmantur Privilegia a Romanis Pontificibus Civibus Genuenſibus conceſſa, quorum vigore extra Urbem Januam ad Judicium vocari non poſſunt. 168
XXII. Confirmat literas Prædeceſſorum Pontificum, ac præcipue Gregorii XIII. quibus ad refrænandos ſceleſtos homines, tam Laicos, quam Eccleſiaſticos læſæ majeſtatis criminis reos Eccleſiaſticæ immunitatis, in Civitate Genuen. reſtringit limites. 169
XXIII. Juriſdictio Conſulum Artis Lanæ in Urbe, & privilegia Mercatorum ejuſdem Artis. 171
XXIV. De viſitandis certis hic ſtatutis temporibus, Sanctorum Petri,& Pauli de Urbe liminibus &c. ab Epiſcopis, Patriarchis, & aliis Eccleſiarum Primatibus. 173
XXV. Innovatio feſtivitatis S.Nicolai de Tolentino, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, duplici Officio die decima menſis Septembris celebrandæ. 176
XXVI. Contra exercentes artem Aſtrologiæ judiciariæ, & alia quæcumque divinationum genera, libroſque legentes, vel tenentes. 176
XXVII. Qualibet proprietas in Congregatione Canonicorum Regularium Sancti Georgii in Alga Venetiarum interdicitur. 179
XXVIII. Quod Feſtum S. Antonii Luſitani, de Padua nuncupati, ſub die 13. menſis Junii duplici officio de cetero celebretur. 181
XXIX. Innovatio indulti Capitulo Sacroſanctæ Lateranen. Eccleſiæ de Urbe conceſſi, dandi licentiam in ejus locis, erigendi Loca Pia, accedente licentia Ordinariorum, quibus ſubjecta remaneant. 182
XXX. Prohibitio tranſeundi ab Ordine Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia, ad Fratres Capuccinos. 183
XXXI. Confirmatio,& ampliatio Indultorum, ac Indulgentiarum Roſarii B.Mariæ Virginis; Et facultatis Magiſtri Generalis, & Vicarii Ordinis S. Dominici, in erigendis Cappellis, & inſtituendis Confraternitatibus Roſarii, pro quibus aliæ etiam gratiæ, & Indulgentiæ conceduntur. 185
XXXII. Innovatio Feſtivitatis S. Januarii Epiſcopi, & Martyris, & Sociorum ejus, die 19. Septembris ſimplici officio celebrandæ. 186
XXXIII. Renovatio Pontificalium Cappellarum in Baſilicis, certiſque Almæ Urbis Eccleſiis, Dominicis Quadrageſimæ, & Adventus, aliiſque ſtatis ſolemnibus diebus, celebrandarum. 187
XXXIV. Lauretani Oppidi Provinciæ Picenæ, in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio. 189
XXXV. Approbatio Congregationis Clericorum Regularium Miniſtrantium infirmis, in Hoſpitalibus, & extra degentibus Romæ nuper inſtitutæ, cum habitus aſſignatione. 191
XXXVI. Confirmatio Conſtitutionis Pii V. de non infeudandis, & alienandis Caſtris, & locis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ. 192
XXXVII Confirmatio Statutorum, & Stabilimentorum Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani. 192
XXXVIII. Annuorum redituum conceſſio Archiconfraternitati B. Mariæ Virginis Confalonis de Urbe, nuncupatæ, cum facultate ubique eleemoſynas colligendi, ad Chriſtianorum redemptionem ab infidelium captivitate. 193
XXXIX. Moderatio Conſtitutionis editæ a Pio V. quoad electionem Viſitatoris generalis,& exemptionem Fratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia S. Franciſci, a ſuperioritate Miniſtrorum Provincialium Fratrum Minorum de Obſervantia in Italia. 200
XL. Reformatio Officii, & emolumentorum Secretarii Domeſtici Summi Romani Pontificis: Cum indultorum Collegii Secretariorum conceſſione, & ampliatione. 201
XLI. Quod Feſtum S. Petri Martyris, duplici Officio de cetero celebretur. 204
XLII. Confirmantur ſententiæ latæ ſuper Confinibus Com-

Digitized by Google

Communitatum Peruſin., Urbevetan., & Tudertin. 205

XLIII. De decies centenis millibus nummum aureorum, in Arce S. Angeli repoſitis, & nullo umquam tempore, niſi in præſcriptis caſibus detrahendis. 206

XLIV. Confirmatio Congregationis B. Mariæ Fulienſis ſtrictioris obſervantiæ Monacorum Ordinis Ciſtercienſis Sancti Benedicti, cum gratiarum elargitione. 211

XLV. Prohibitio quod de cetero nulla Corpora Defunctorum præterquam Regalia, in Choris, & aliis locis intra ſepta, & Clauſuram Monaſteriorum Monialium in Regnis Hiſpaniarum ſepeliri valeant. 212

XLVI. Approbatio, declaratio, & extenſio Conſtitutionum editarum a Pont. Prædeceſſoribus, circa ſolutionem Annatarum, Communium, & Quindemniorum, de beneficiis eccleſiaſticis R. Cam. Apoſt. debitorum. 213

XLVII. Confirmatio, & nova conceſſio gratiarum, & privilegiorum Ordini Ciſtercienſi, ejuſque Abbatibus, Monacis, & Monaſteriis a Gregorio IX., Innocentio IV., Sixto IV., Innocentio VIII., Pio IV., Pio V., Gregorio XIII., & aliis Summis Pontificibus conceſſorum. 215

XLVIII. Confirmatio Conſtitutionum Congregationis Fratrum S. Ambroſii ad Nemus. 217

XLIX. Inſtitutio Artis conficiendi ſericum in Urbe, & toto Statu Eccleſiaſtico cum nonnullis ordinationibus. 218

L. Facultas Archiconfraternitatis Sanctiſſimi Sacramenti in Eccleſia S. Petri de Urbe commutandi cuique Confraternitati aggregatæ, & aggregandæ primam Dominicam menſis ad proceſſionem habendam, in aliam Dominicam, prout unicuique hujuſmodi Confraternit. expedire judicaverit. 223

LI. Quod Eremitæ S. Romualdi Montis Coronæ, Ordinis Camaldulenſis ſub Regula S. Benedicti, alterius Ordinis Religioſos recipere poſſint. Ipſi vero ad alium etiam Eremi Camaldulenſis tranſire nequeant. 223

LII. Confirmatio Privilegiorum Doctorum, & legentium Univerſitatis Bononien., ac præſertim applicationis Datii Mercium. 224

LIII. Confirmatio, & extenſio Juriſdictionis Conſulum Artis Piſtorum, & Præfecti Annonæ Almæ Urbis, in rebus ipſam Artem tangentibus, ac privilegiorum, & gratiarum eorumdem Piſtorum. 226

LIV. Juriſdictio S. R. E. Cardinalis, & Judicis cauſarum Archiconfraternitatis B. Mariæ Virginis de Urbe Confalonis nuncupatæ, ad Redemptionem Captivorum ab infidelium ſervitute, aliaq. pia opera exercen. dudum inſtitutæ. 227

LV. Erectio Univerſitatis Studii generalis in Civitate de Quito Provinciæ S. Michaelis Indiarum Occidentalium Ordinis Eremitarum S. Auguſtini cum facultatibus aliis Univerſitatibus concedi ſolitis. 232

LVI. Juriſdictio S. R. E. Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum Collegii Cantorum Cappellanorum Romani Pontificis, cum privilegiorum, & gratiarum conceſſione. 233

LVII. Hortatio ad omnes Chriſtifideles, ut Rhemenſi Collegio pro Catholicis Anglis a Sede Apoſtolica inſtitoto, pie, & liberaliter ſubveniant, & ad Imperatorem, Reges, & Principes Chriſtianos, ut Anglos propter Juſtitiam perſecutionem patientes juvent, & foveant. 236

LVIII. Quod Fratres Minores Ordinis S. Franciſci de Obſervantia licite retineant loca, quæ etiam ſine titulo poſſident, dummodo Ordinariorum conſenſus accedat, quo ad ea quæ poſſident a decem annis citra. 237

LIX. Confraternitas S. Annæ Varſaviæ erigitur in Archiconfraternitatem cum ejuſdem facultatibus, & privilegiis, quæ habet Archiconfraternitas Confalonis de Urbe. 238

LX. Confirmatio Erectionis Provinciæ Hiſpaniarum Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo cum tranſitu ejuſdem ad Diſcalceatos. 239

LXI. Præfinitio numeri, & qualitatum Prælatorum Referendariorum utriuſque Signaturæ Romani Pont., cum privilegiorum conceſſione. 241

LXII. Nonnulla ſtatuuntur pro Eccleſiis Calagurritan., & Calceaten. ſuper receptione filiorum patrimonialium in Beneficiatos dictarum Eccleſiarum. 244

LXIII. Communitates Status Eccleſiaſtici pro aliis obligatæ, infra annum ab earum obligationibus liberentur. Et de cetero pro aliis ſe obligare, & eorum bona alienare, ac præterquam ratione locationis obligare, vel Oratores ſumptibus publicis ad Pontificem mittere nequeant. 247

LXIV. Unio Hoſpitalium Congregationis Joannis Dei in unum corpus cum nonnullis Ordinationibus. 249

LXV. Quod omnes etiam S. R. E. Cardinales, beneficia, & penſiones Militiæ S. Joannis Hieroſolymitani, etiam ex Sedis Apoſtolicæ proviſione obtinentes, ad ſolutionem jurium communis ærarii omnino teneantur, Receptoresque propria auctoritate exigere valeant, ex indulto Pii V. 252

LXVI. Erectio Collegii Montis Alti in Civitate Bononien. 255

LXVII. Erectio officii Commiſſariatus Rev. Cameræ Apoſtolicæ in officium perpetuum vacabile, cum juriſdictionis, emolumentorumque, & indultorum conceſſione. 259

LXVIII. Damnatio contractuum Societatis, ſecuritatem capitalis, aut certam reſponſionem, aut aliter uſurariam pravitatem continentium. 263

LXIX. Conceſſio Privilegiorum Hebræis in Statu Eccleſiaſtico commorantibus, iiſque qui in eodem Statu, vel manſionem, vel commercium fixerint. 265

LXX. De temeraria tori ſeparatione, ac publicis adulteriis, ſtupris, & lenociniis, in quibuſdam caſibus ſeverius in Alma Urbe puniendis. 267

LXXI. Juriſdictio Judicis Cauſarum Beneficialis confidentiæ, & ſimoniæ, & cum eis connexitatem habentium, in Romana Curia movendarum, aut per appellationem a Judicibus extra Curiam introducendarum. 270

LXXII. Montis Alti Oppidi in Provincia Marchiæ in Civitatem ſublimatio. Ejuſque Colleg. Eccleſ. in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio. 274

LXXIII. Erectio Cuſtodiæ S. Gregorii Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia Diſcalceatorum nuncupator. in Inſulis Philippinis, in Provinciam. 275

LXXIV. S. Severini Oppidi in Provincia Piceni in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccl. in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio. 277

LXXV. Diviſio Burgi a regione Pontis, & Tranſtyberim, & erectio illius in Regionem Caſtelli S. Angeli nuncupat. &c. 278

LXXVI. De S. R. E. Cardinalium creandorum præſtantia, numero, ordine, ætate, & qualitatibus, & de optione ſex Cathedralium Eccleſiarum, quæ Cardinalibus conferuntur. 279

LXXVII. Tolentini Oppidi in Provincia Picena, in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Epiſcopalem erectio, 285

LXXVIII. Reformatio circa immoderatos ſumptus, qui in Alma Urbe fieri conſueverunt, circa veſtes, dotes, ornamenta, indumenta, & convivia. 286

LXXIX. Ampliatio Congregationis ſub invocatione Annunciationis B. Mariæ Virginis, alias in Urbe inſtitutæ, pro Scholaribus inſiſtentibus Studiis Collegii Societatis Jeſu inſtitutæ, ad quoſcumque alios etiam non ſtudentes. Et facultas alias Congregationes aggregan. eiſque indulgentias communicandi, 291

LXXX. De incertis quibuſdam caſibus ultimo ſupplicio in Statu Eccleſiaſtico puniendis. 294

LXXXI. Præfinitio Titulorum, & Diaconiarum pro Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteris, & Diaconibus Cardinalibus. 296

LXXXII. Confirmantur Conſtitutiones Collegii Borromejorum Papien. 298

LXXXIII. Contra non reſtituentes, aut revelantes ſcripturas ad Rev. Cameram Apoſtolicam quomodolibet ſpectantes a Commiſſario ejuſdem Cameræ coercendos. 300

LXXXIV. Erectio Typographiæ Vaticanæ. 301

LXXXV. Inſtitutio Hoſpitalis pauperum Mendicorum in Urbe, ad eos pie alendum, eorumque animæ, & corpori ſalubriter conſulendum, cum annuorum redditum, & privilegiorum aſſignatione. 304

LXXXVI. Declaratio, quod ſuppellectilia ad cultum Divinum deſtinata per obitum Prælatorum in Regnis Hiſpaniarum relicta, Capitula debeant de manibus generalis Collectori ſpoliorum Cameræ, non autem propria auctoritate recipere. 308

LXXXVII. Indultum, ut Commiſſarius Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia nunc, & pro tempore exiſtens in partibus Indiarum, habeat vocem activam, & paſſivam in Capitulo Generali. 309

LXXXVIII. Statuitur, quod Capitulum Generale Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Paula de cetero de ſexennio in ſexennium celebrari debeat. 310

LXXXIX. Erectio Cappellæ ad Præſepe Jeſu Chriſti in Baſilica S. Mariæ Majoris de Urbe, cum Præpoſiti, Sacriſtæ, Cappellanorum, & Beneficiatorum inſtitutione, atque Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum ad eos ſpectantium Juriſdictione. 311

XC. Damnatio conjugiorum per Eunuchos, & Spadones contractorum, & contrahendorum. 319

XCI. Provincia Hiſpaniæ Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum erigitur in Congregationem datis ei nonnullis Statutis, conceſſiſque Privilegiis. 319

XCII. Inſtitutio Collegii honeſtarum Viduarum, & Puellarum, ſub regimine Confratrum Congregationis Sancti Barnardi religioſe educandarum, cum indultorum conceſſione, præſertim quo ad pia eis relicta. Et juriſdictio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum ad eas ſpectantium. 323

XCIII. Statutum quod Officia Generalis, Viſitatorum, Priorum, Vicariorum, & Procuratorum Congregationis S. Georgei in Alga ſint triennalia, & Capitulum generale celebretur de triennio in triennium, & in electionibus nulla habeatur ratio abſentium. 330

XCIV. Confirmatio geſtorum in Dieta in Monaſterio de Pace de Urbe habita pro Congregatione Lateranen. 332

XCV. Statutum, quod Libri linguæ Arabicæ, Turcicæ, Perſicæ, & Caldaicæ, etiam Sacræ Theologiæ, & quarumcumque facultatum imprimendi, ante quam imprimantur debeant per Cardinales ſuper Congregatione Indicis deputatos examinari, & corrigi &c. 334

XCVI. De Conſtitutionibus Pii IV., & Pii V. circa Confidentias beneficiales editis, in Regno Galliæ exequendis, cum moderatione pœnarum. 335

XCVII. Studii generalis Almæ Urbis regimen Collegio Advocatorum Conſiſtorialium confertur, cum antiquorum Privilegiorum confirmatione, & Præcedentiæ conceſſione. 336

XCVIII. Declaratio circa proprietatem, olim Congregationi Canonicorum ſæcularium Sancti Georgei in Alga Venetiarum, abſolute interdictam. 338

XCIX. Prohibitio admittendi ab Beneficia Regni Valentiæ alienigenas Regnorum Hiſpaniæ, in quibus ipſi Valentini ad ſimilia non admittuntur. 339

C. Ampliatio Collegii Clericorum Cameræ ad numerum duodenarium. 344

CI. Quod Franciſcus Medices Magnus Dux Etruriæ, & Magnus Magiſter Militæ Ordinis Sancti Stephani, erigere valeat in Commendas dictæ Militiæ, Hoſpitalia per laicos regi ſolita, ad hoſpitalitatem inſtituta, in Etruria exiſtentia, de quibus Sedes Apoſtolica diſponere non conſuevit. 345

CII. Privilegia, & Immunitates pro ædificantibus, vel habitantibus in Via Felici, & in Via Pia Almæ Urbis. 346

CIII. Confirmatio declarationis, correctionis, & reformationis Conſtitutionis Magalottæ in Provincia Romandiolæ obſervandæ. 348

CIV. Prohibitio extrahendi, aut quoquo modo amovendi libros, & alia exiſtentia in Bibliotheca Fratrum Minorum de Obſervantia Ordinis S. Franciſci. Et ordinationes quibus eadem conſervari debeant. 356

CV. Confirmatio Privilegiorum Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia. 357

CVI. Approbatio Congregationis Fratrum Minorum Conventualium Reformatorum S. Franciſci, cum habitus deſignatione, & privilegiorum communicatione. 359

CVII. Quod tam Profeſſores Ord. Sancti Hieronymi Oppidi de Eſcurial nullius Diœceſis Provinciæ Toletan. quam etiam Sæculares, Clerici, ac laici, qui in Collegio eorumdem Fratrum Theologiæ, & Philoſophiæ operam dederint, poſtquam curſus ſtudiorum perfecerint, & de hoc fidem obtinuerint, poſſint recidi, & admitti ad quoſcumq. gradus Magiſterii, & Doctoratus in quacumque Univerſitate ſtudiorum generalium in Regnis Hiſpaniæ. 362

CVIII. De decies alteris centenis millibus nummum aureorum, in Arce S. Angeli ſepoſitis, nullo umquam tempore, niſi in præſcriptis caſibus, certaque deſuper ſervata forma depromendis. 363

CIX. Indulgetur Fratribus, & Monialibus Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captivorum, recitandi Officium juxta Breviarum pro dicto Ordine a Cardinalibus Deputatis approbatum. 365

CX. Indulta, & gratiæ Congregationis Monacorum B. Mariæ Fulienſis, Ordinis Ciſtercienſis S. Benedicti ſtrictioris obſervantiæ. 366

CXI. Confirmatio Statutorum Monaſterii, ſeu Collegii S. Laurentii el Real Provinciæ Toletan. Ordinis S. Hieronymi. 368

CXII. Prohibitio recipiendi ad habitum, vel profeſſionem cujuſcumque Ordinis regularis, homines illegitimos, criminoſos, aut ære alieno, reddendiſve rationibus obnoxios. Et præſcriptio formæ Novitios recipiendi. 370

CXIII. Reformatio Curiæ Almæ Urbis Gubernatoris quo ad cauſas Civiles. 376

CXIV. Indulgentiarum elargitio, pro quorumdam Chriſtianorum Imperatorum numiſmata geſtantibus, aut Eccleſias, ubi ea aſſervantur, viſitantibus, & pia opera hic expreſſa exercentibus. 380

CXV. Confirmatio privilegiorum Civitatis, Terrarum, & locorum Comitatus Eſii cum nonnullis Statutis pro directione ejuſdem Comitatus. 384

CXVI. Erectio Collegii S. Bonaventuræ in Conventu Sanctorum XII. Apoſtolorum de Urbe Ordinis Minorum Conventualium. 388

CXVII. Inſtitutio quindecim Congregationum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, cum juriſdictionum, & facultatum partita conceſſione, ad faciliorem univerſæ Reipublicæ Chriſtianæ, Statuſque Eccleſiaſtici, & Romanæ Curiæ negociorum, & cauſarum expeditionem. 392

CXVIII. Prohibitio ad arma ex quibuſvis cauſis, præter hic exceptis armatorum manus, aut cavalcatas, tumultuoſaſque hominum collectas in Statu Eccleſiaſtico congregandi. 401

CXIX. Adſcriptio S. Bonaventuræ Balneoregienſis inter egregios Sanctoſque Catholicæ Eccleſiæ Doctores, cum Indulgentiis pro ejus Feſtivitate die 14. Julii celebranda. 405

CXX. Monaſterium Sancti Cypriani Menſæ Patriarchali Venetiarum unitur. 410

CXXI. Quomodo Clerici regulares S. Pauli Decollati, Novitios ad eorum Religionem admittere poſſint. 413

CXXII. Inſtitutio præſidii ducentorum millium ſcutorum, pro ubertate Annonæ in Alma Urbe. 414

CXXIII. Quod vacent omnes Eccleſiæ, & Beneficia, eorum, qui ad dignitatem Cardinalatus promoventur. Et quando eis datur retentio, intelligatur de beneficiis non requirentibus reſidentiam in loco, d. dignitati non convenienti. 417

CXXIV. Confirmatio omnium Privilegiorum, Indultorum, Indulgentiarum, & quarumcumque gratiarum locis ad SSmum Sepulchrum Dominicum ſpectan., ac illa viſitantibus necnon Fratribus Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia in illis partibus degentibus quomodolibet conceſſarum, dummodo ſint in uſu, & decretis Concilii Tridentini non adverſentur. 417

Digitized by Google

INDEX INITIALIS
BULLARUM,

Quæ in hoc Volumine referuntur.

A

ABundantes Divinæ gratiæ. Pag. 414
Ad Apoſtolicæ dignitatis. 101
Ad clavum Apoſtolicæ. 206
Ad compeſcendam. 267
Ad excelſum. 259
Ad exequendum noſtri. 330
Ad Romanum ſpectat. 373
Ad tollendum. 19
Æquum arbitramur. 252
Æquum, & rationi. 127
Æquum reputamus. 92
Æquum reputavimus. 130
Afflictæ, & crudeliter. 236
Alias a fel. rec. 169
Alias fel. rec. 334
Alias piæ mem. 1
Anno ſuperiore. 363
Antiqua Judæorum. 5
Apoſtolicæ Sedis. 13
Apoſtolici muneris. 359
Aſcendente Domino. 55

C

CAmeræ noſtræ Apoſtolicæ. 213
Cathedram militantis. 255
Chriſtiana pietas. 265
Chriſtianæ Nobiſcum. 2
Circa Paſtoralis Officii. 212
Circumſpecta Romani Pontificis. 338
Cæleſtis Pater. 226
Cæleſtis Patris. 124
Cæli, & Terræ. 176
Conſtantia, & eximiæ. 146
Conſueverunt Romani. 27
Controverſia inter. 31
Copioſus in miſericordia. 108. 153
Cum adeo pium. 199
Cum ad regendos. 309
Cum alias. 4. 18. 54. 171
Cum benigna Mater 193
Cum de omnibus. 370
Cum de rebus. 244
Cum de Statu. 319
Cum frequenter. 319
Cum inter alios. 39. 122
Cum interna. 48
Cum in unaquaque. 286
Cum nos nuper. 192
Cum ſicut accepimus. 7. 218. 227. 255. 356
Cum ſicut exponi. 28
Cum ſicut Nobis. 237
Cupientes pro Paſtoralis. 12

D

DEcet Apoſtolicam Sedem. 99
Decet Romanum Pontificem. 46. 346
De Sacrarum Religionum. 310
De ſalubri Civitatum. 384
Deteſtabilis avaritiæ. 263
Divina Dei providentia. 270
Divinæ caritatis altitudo. 167
Dominicum gregem. 33
Dum ad uberes. 275
Dum attenta conſiderationis 121
Dum ineffabilia. 185
Dum pro communi. 401
Dum ſuaves. 362

E

EA eſt Eremi. 85
Ea eſt Congregationis. 223
Eam ſemper. 301
Ea quæ. 65
Egregia Populi Romani. 187
Et ſi Mendicantium. 357
Et ſi pro debito. 249
Ex Collegio Germanico. 49
Ex debito Paſtoralis. 368
Exigit incumbentis. 413
Ex injuncti Nobis. 36
Ex omnibus Chriſtianæ. 191
Exponi Nobis. 8. 13
Expoſcit debitum. 22
Expoſcit Paſtoralis. 38
Expoſitum Nobis. 224
Ex ſupernæ diſpoſitionis. 166

F

FIdei conſtantia. 148
Fidelium votis. 223
Firmum ita. 19

Glo-

G

GLorioſæ, & ſemper Virginis. 311

H

HOC noſtri Pontificatus. 138
Hodie a Nobis. 410
Humano ſic ferunt. 66
Humano vix judicia. 41

I

IMmenſa Dei. 47. 60. 63. 69
Immenſa æterni Dei. 392
Immenſa divinæ ſapientiæ. 181
In Cœli Throno. 142
Ineffabilis Divinæ. 388
In omnibus rebus. 348
In præcelſa. 86
In Sacroſancto B Petri. 339
In ſublimi B. Petri. 376
In ſupereminenti. 95. 106
In ſuperna militantis. 233
Intelligentes. 232
Intemeratæ Matris Dei. 142
Inter Apoſtolicas. 75
Inter graviſſimas. 10
Inter multiplices. 76
Inter varias curas. 133
Inter varias. 247
Invictorum Chriſti militum. 204

L

LAborioſam, & indefeſſam. 72
Laudabilis Sedis Apoſtolicæ. 163
Laudemus viros. 380
Licet Capitulum Generale. 332

M

MEritis veſtræ devotionis. 150
Muneris noſtri debito. 143

N

NON ſine maxima. 300
Non ſine gravi. 84
Nuper pro parte. 147

O

OMnipotens Deus. 8
Omnipotentis Dei. 82

P

PAſtoralis Officii ſolicitudo. 335
Pia ſanctorum Patrum. 186
Piis Fidelium. 417
Piis Regularium. 365
Pium, & utile. 17
Pontifex Romanus. 215
Poſtquam verus ille. 279
Præclara, ac inſigna. 238
Præclara devotionis. 345
Præſtantiſſima pietas. 168
Pro Apoſtolicæ ſervitutis. 111
Pro ea, quam. 183
Pro excellenti præeminentia. 189
Pro Paſtorali Officio. 179

Q

QUæ a Prædeceſſoribus. 239
Quæ a Romanis. 80
Quæcumque improbi. 32
Quamvis infirma. 304
Quanta Apoſtolicæ Sedis. 192
Quanto fructuoſius. 23
Quemadmodum providus. 241

R

RAtioni congruit. 128. 136
Regimini Univerſalis. 25
Religioſa Sanctorum Pontificum. 295
Religioſos viros. 211
Romana Eccleſia. 78
Romani Pontificis. 9. 200. 201
Romanum decet Pontificem. 205. 217. 298
Romanus Pontifex. 161. 173. 308

S

SAcri Apoſtolatus Miniſterio. 336
Sacroſanctæ militantis Eccleſiæ. 323
Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ. 104
Salvatoris noſtri. 43
Salubri Regularium. 192
Sancta Mater Eccleſia. 54. 74
Sancta Romana Univerſalis. 176
Sanctiſſimus D. N. 284. 417

Sic

Sic humani plerumque. 344
Si cunctas per Orbem. 182
Solicitudo, paternuſque. 134
Superna diſpoſitione. 277. 292
Super ſpecula militantis. 366
Super univerſas Orbis. 274. 285

T

T *Anta ſunt.* 39
Triumphantis Hieruſalem. 405

V

V *Igore privilegii.* 80
Virium noſtrarum infirmitati. 132
Univerſi Orbis. 20
Volentes, quantum in Nobis. 294
Ut cuncti fideles. 159
Ut primum poteſtas. 278

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

F. M. de Rubeis Archiep. Tharſi Viceſgerens.

IMPRIMATUR,

Fr. Aloyſius Nicolaus Ridolfi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

CON-

Digitized by Google

CONSTITUTIONES GREGORII XIII.

ANNO DECIMO.

CXXIX.

Medici Hebræi, vel Infideles ad curandos Chriſtianos infirmos non admittantur. Et Medici omnes ſervent Conſtitutionem Pii V. in monendis infirmis ad confeſſionem peccatorum.

Hoc idem quoad Medicos Hebræos ſtatuit Paulus IV. in ejus Conſt. IV. Cum nimis Tom. IV. Part. I. fol. 321.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus IV. prohibuit Medicos Judæos curare poſſe Chriſtianos.

Alias piæ mem. Paulus Papa IV. Prædeceſſor noſter, edita perpetua Conſtitutione inter alia ſancivit, ne Medici Judæi, etiam vocati, & rogati, ad Chriſtianorum ægrotantium curam accedere, aut illi intereſſe poſſent.

Pius V. approbavit.

§.1. Quam Conſtitutionem poſtea Pius Papa V. etiam Prædeceſſor noſter per ſuas literas approbavit, innovavit, & confirmavit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere decrevit, ac voluit, & ſub intimatione divini judicii præcepit, & mandavit omnia in eadem Conſtitutione contenta in poſterum firmiter obſervari, non ſolum in terris, & dominiis S. R. E. ſubjectis, ſed etiam ubique locorum.

Innocent III. & Pius V. in Concilio. III. juſſerunt Medicos non poſſe ad infirmos non confeſſos accedere.

§.2. Quia tamen Nobis non ſine magna animi noſtri moleſtia innotuit, eam minime obſervari, ſed per multos adhuc ex Chriſtianis hominibus eſſe, qui dum ſuos corporum languores illicitis mediis, & præcipue Judæorum, ac aliorum Infidelium opera ſanari cupiant, veræ ſalutis animarum ſuarum, & corporum ſimul immemores ſiunt, & quod valde dolendum eſt, in damnationis æternæ maximum ſæpe diſcrimen incidunt, Medicis Judæis, & Infidelibus hujuſmodi ad ipſorum curationem vocatis, & adhibitis; unde fit, ut & Judæis, ac aliis Infidelibus magna detur delinquendi occaſio, & ſimul ſalutare præceptum negligatur, ab Innocentio Papa III. ſimiliter Prædeceſſore noſtro in Concilio generali quondam emiſſum, & deinde a prædicto Pio V. innovatum, quod omnes Medici cum ad infirmos in lecto jacentes vocati eſſent, ipſos ante omnia monerent, ut idoneo Confeſſori omnia peccata ſua juxta ritum S. R. E. confiterentur, neque tertio die ulterius viſitarent, niſi longius tempus infirmo Confeſſor ob aliquam rationabilem cauſam, ſuper quo ejus conſcientia onerabatur, conceſſiſſet, & eis per fidem Confeſſoris in ſcriptis factam conſtaret, quod infirmi peccata ſua confeſſi fuiſſent.

Pontifex Pia approbat, & innovat dictas Conſtitutiones Pauli IV., & Pii V.

§.3. Idcirco Nos tam Judæos, qui adverſus mandata hujuſmodi Apoſtolica committere audeant, quam Chriſtianos, qui illus ad ſe acerſunt, vel medendi licentiam concedunt, & viam ad delinquendum eiſdem aperiunt, coercere volentes, ſupradictas Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac inviolabiliter obſervari mandamus, atque hac noſtra in perpetuum valitura Conſtitutione, eiſdem Conſtitutionibus, & præceptis, pro firmiori illorum obſervatione addentes, univerſis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus diſtricte inhibemus, & interdicimus, ne poſthac Judæos, vel alios Infideles ad ipſorum Chriſtianorum ægrotantium, & infirmorum curam, vocent, ſeu admittant, aut vocari, admittive faciant, concedant, vel permittant.

Publicetur hæc Conſtitutio ſingulis annis intra Quadrageſimam.

§.4. Mandantes propterea omnibus, & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, necnon dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, & quibuſvis Parochis, aliiſve animarum curam habentibus, & exercentibus ſub indignationis noſtræ, ac aliis arbitrio noſtro infligendis pœnis, ut præſentes noſtras literas in ſuis Eccleſiis, quæ in illis Civitatibus, vel Diœceſibus conſtitutæ ſunt, in quibus Hebræi, vel alii Infideles moram trahunt, quamprimum ad eos perlatæ fuerint, & deinde ſingulis annis initio qua-

Digitized by Google

quadrageſimalis jejunii publicent, aut publicari faciant.

Contravenientium pœnæ.

§.5. Et quia ſi quis poſt earum publicationem, etiam quomodolibet exemptus, ac cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ exiſtens adverſus illa facere auſus fuerit, ſacramenta ei eccleſiaſtica nullatenus miniſtrentur, nec etiam a regularibus exemptis, & ſic decedens eccleſiaſtica careat ſepultura, quæ quidem omnia Parochi ægrotantibus ſignificare apto tempore non omittant, præſertim cum Judæorum, vel Infidelium Medicum ab eis admiſſum eſſe cognoverit, & alias ipſi locorum Ordinarii contra hujus mandati tranſgreſſores debita animadverſione procedant, Judæoſque ipſos nihilominus juxta Pauli, & Pii Pontificum prædictorum literas contra illos editas pro earum tranſgreſſione puniant.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ iidem Paulus, & Pius in ſuis literis prædictis voluerunt non obſtare, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis perſonis, etiam regularibus, privilegiatis, & exemptis, eorumve Ordinibus, & Congregationibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, etiam Mari magno, ſeu Bulla aurea nuncupata, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, in genere vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, & formis, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim, ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§.7. Et quia difficile foret, eaſdem præſentes ad ſingula quæque loca deferri, volumus, & declaramus, quod earum tranſumptis, etiam impreſſis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubicumque habeatur, quæ præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.X. 30. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die trigeſima Maii, milleſimo quingenteſimo octuageſimo primo, Pontificatus noſtri anno X.

CXXX.

De auctoritate Archiconfraternitatis B. Mariæ Virginis Confalonis de Urbe, quoſcumque Chriſtifideles S.R.E. ditioni ſubjectos, piorum eleemoſynis perquiſitis, ab Infidelium captivitate liberandi. Duoſque carceratos, in feſto ejuſdem B. Mariæ, & in ejus honorem, anno quolibet liberandi.

Alia de hac Sodalitate, dixi ad hujus Pont. Conſtit. LVII. Paſtoris, *Tom. IV. Par. III. fol.* 319.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Chriſtianorum apud infideles Captivorum mala hic Pontifex deplorat.

CHriſtianæ Nobiſcum Religionis conſortes, gravi captivitatis, & ſervitutis jugo a Chriſtiani nominis hoſtibus oppreſſos, duriſque operibus quotidie vexatos, immenſa S. Matris Eccleſiæ clementia pie miſeratur, eorumque afflictiones, fuſis ad miſericordiarum Patrem, & totius conſolationis Deum, devotis precibus adjuvare, atque in aliorum Chriſtianorum memoriam, in myſticis maxime, & ad purificandas fidelium mentes ſanctius inſtitutis diebus, revocare non intermittit. Quod clemens piæ Matris officium Nos quoque admonet, ut miſerorum Captivorum ærumnis ſuccurramus, fratrumque charitatem ad idem, quantum in Nobis eſt, excitemus, ne langueſcente paulatim extremis malis conflictatæ carnis infirmitate, & hoſte diabolo, ſe infirmis, & verbi Dei prædicatione, ſacrificiorum, & ſacramentorum ſolatio deſtitutis eorum mentibus inſinuante, deſperationi ſuccumbentes, ad ſuſceptæ in baptiſmo Fidei deſertionem inducantur, tandemque, cum nulla, ſiquam habebant, ſubſidii ſpes appareat, ad æternam redemptarum pretioſo Domini noſtri Jeſu Chriſti ſanguine animarum perditionem miſere perducantur.

Et ad eorum liberationem, & redemptionem, qui ſunt de Statu Eccleſiaſtico,

§.1. Quare ne hujuſmodi, quæ toto animo horreſcimus, accidant, neve in qua re ſacris rebus, & pretioſis vaſis non parcitur, & in qua a Deo acriter interrogamur, cur tot captivi in captivitatem ducti ſunt, nec redempti, negligentes diutius fuiſſe, aut quicquam pretioſius, quam animas ipſas habuiſſe arguamur, quando noſtra, & Sedis Apoſtolicæ auctoritate redimendorum Captivorum opus in alia jamdiu loca eſt diffuſum, illud quoque in Alma Urbe noſtra conſtituere decrevimus, ad quod etiam ingemiſcentium Captivorum matrum, aliorumque propinquorum lamentis, & lacrymis quotidie urgemur, eorum maxime, qui noſtræ, & dictæ Sedis temporali ditioni ſubiecti, ut ipſi tutelam primum, & in mari noſtro Tyrrheno, & Adriatico ſecuritatem, ſic poſt vincula liberationem quoque a Nobis jure ſuo expoſcere videntur. Quibus omnibus valde ad hoc opus ſolicitati, cum adiumenta Nobis ad illud requiremus, in dilectos filios Cuſtodes, & Confratres Archi-

con-

Confraternitatis Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ Confalonis nuncupatæ de dicta Urbe, quos huic operi præficeremus, mentem noſtram intendimus; de quorum inſigni Chriſtianæ pietatis affectu conſiſi, qui Nobis, cum ob præſtitam in Eccleſiarum Archieonfraternitati prædictæ unitarum divino cultu, & conſervando, & augendo, inopibuſque dotandis, & locandis puellis, necnon pauperibus, aliiſque variis caſibus afflictis, multos annos in Urbe operam, tum etiam dilecti filii noſtri Julii Antonii S. Bartholomæi in Inſula Presbyteri Cardinalis S. Severinæ nuncupati, teſtimonio Nobis ſatis innoteſcit.

Archiconfraternitatem Confalonis deputat.

§.2. Motu igitur proprio, & ex certa ſcientia, necnon matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, onus hoc univerſum, quod magnum eſſe intelligimus, curæ, & ſolicitudini Archiconfraternitatis prædictæ in perpetuum imponimus, ad hoc, ut ipſa Archiconfraternitas, illiuſque Cuſtodes, & Confratres pro tempore exiſtentes, quoſcumque Chriſtifideles dictæ Urbis, ac Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum noſtræ, & dictæ Sedis temporali ditioni mediate, & immediate ſubiectorum, ubicumque captos conquirant, ex infidelium ſervitute redimant, eaque de cauſa in omni loco dictæ ditioni noſtræ, ut præfertur, ſubiectos, eleemoſynas, & oblata quæcumque quærant, & accipiant, collectores probos, & ad charitatis officium exercendum propenſos, ac alias ad id ab Ordinariis locorum approbatos, quotquot neceſſarii fuerint, ſervata forma Concilii Tridentini conſtituant: qui eleemoſynas, oblationes, legata, & quæcumque alia ſubſidia, tam in dicta Urbe, quam in quibuſvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Caſtris, & locis ipſi ditioni, ut ſupra, ſubiectis, pro hujuſmodi redemptione, & cauſis ad eam pertinentibus perquirant, pecuniaſque inde congerendas, penes publicum mercatorem fide, & facultatibus idoneum deponant, donec illæ in redemptionem Captivorum hujuſmodi, arbitrio ipſorum Cuſtodum, & Confratrum erogarentur; ita tamen, ut de aliis ipſius Archiconfraternitatis redditibus ad alios pios uſus, juxta illius laudabilia inſtituta deſtinatis, nihil omnino detrahatur.

Hortatur Confratres, ut Redemptionis curam ſuſcipiant.

§.3. Itaque Cuſtodes, & Confratres prædictos, necnon omnes utriuſque ſexus Chriſtifideles per redemptionis noſtræ Sacramentum omni cordis affectu obteſtamur, ut ejus membris laborantibus, & oppreſſis compati non negligant, qui pro omnibus pati ipſe dignatus eſt. Cuſtodes ſiquidem, & Confratres, ut eum noſtræ benedictionis gratia redemptionis Captivorum cauſam prompto animo ſuſcipiant, ſeque ad ſalutem animarum in Infidelium poteſtate periclitantium ferventer exerceant, ac tam ipſi, quam alii Chriſtifideles naſcenti huic operi ſemper, & ubique faveant, piiſque largitionibus proſequantur, centuplum in æternis cœli tabernaculis feliciter recepturi.

Ordinarii, & alii juvant Confraternitatem.

§.4. Inſuper univerſis & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, necnon Rectoribus Parochialium, & aliarum Eccleſiarum, eorumque Vicariis, ac ceteris ordinis Eccleſiaſtici perſonis ſæcularibus, & etiam Mendicantium regularibus in quacumque dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis ditionis prædictæ injungimus, ut quotieſcumque pro parte Cuſtodum, & Confratrum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, laudabile hoc opus per ſe, vel alium, ſeu alios, etiam adhibitis verbi Dei Concionatoribus, in ſuis quiſque Eccleſiis, plateis, & locis, & ubicumque opus erit, omnibus Chriſtifidelibus publicent, atque denuncient, ipſoſque ad illud omni ſtudio, & charitate ad eleemoſynas, oblationes, & legata prædicta certatim conferenda, omni ſtudio, & charitate accedant, ut miſeris, & afflictis captivis, quorum animarum periculum imminet, cupidius ſuccurratur.

Facultas Societatis condendi ſtatuta &c.

§.5. Ceterum, ut pium hoc opus ſalubribus inſtitutis directum felicia in dies ſuſcipiat incrementa, Cuſtodibus, & Confratribus prædictis licentiam tribuimus, ut ad fauſtum, & incolumem ſtatum ipſius operis rite, atque ordine conſtituendum quæcumque ſtatuta, ordinationes, & decreta licita, & honeſta, ſacriſque canonibus, Conciliique Tridentini decretis non contraria, & a noſtro in Urbe in ſpiritualibus Vicario approbanda condere, ac condita, quotieſcumque opus erit, mutare, & corrigere, & etiam omnino, vel in parte abrogare, aliaque, ut præfertur, approbanda, de novo edere, ac cetera gerere, exequi, & exercere, quæ in præmiſſis neceſſaria fuerint quomodocumque, & opportuna.

Clauſulæ præſervativæ, & Decretum irritans.

§.6. Decernentes præſentes, ac omnia in eis contenta perpetuo inviolata conſiſtere; Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quidquid contra illas per quoſcumque ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§.7. Quocirca Venerabilibus fratribus noſtris Hoſtien., & Bononien., ac Peruſin. Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta Motu ſimili mandamus, ut ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cuſtodum, ac Confratrum præfatorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra ipſas literas, & in eis contenta quæcumque, ab omnibus ſemper ubique firmiter obſervari, ac Cuſtodes, Confratres, & Collectores prædictos, ceteroſque omnes, quos literæ ipſæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere; non permittentes quempiam ipſorum deſuper moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris & fa-

& facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper bis habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam ſæpius aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

...auſulæ derogatoriæ.

§.8. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium, ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, Conciliis quoque univerſalibus, etiam facultatum quæſtuandi revocatoriis, necnon prohibitionibus deſuper factis, ac Eccleſiarum, Monaſteriorum, Hoſpitalium, piorum locorum, Collegiorum, & aliarum Confraternitatum, necnon Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, & B. Mariæ de Mercede, aliorumque Ordinum quorumcumque juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque Principum inſtantiam, aut etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac etiam conſiſtorialiter, & alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, individua, & ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, expreſſam, & ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptorum fides.

§.9. Volumus autem, ut earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, vel dictæ Archiconfraternitatis munitis, manuque ejuſdem Archiconfraternitatis, vel alterius Notarii publici ſubſcriptis, eadem prorſus fides ubique in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo &c.

D. P. An. X. 28. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo primo, quinto Kalendas Junii, Pontificatus noſtri Anno Decimo.

Sequitur Indultum liberandi Carceratos, de quo in rubrica.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Julius III. anno primo ſui Pontificatus indultum dedit liberandi unum carceratum.

§.10. CUM alias fel. rec. Julius Papa III. Prædeceſſor noſter dilectis filiis Cuſtodibus, & Confratribus Archiconfraternitatis Confalonis de Urbe, ut ad laudem, & honorem B. Mariæ ſemper Virginis, in ejus Aſſumptionis feſto unum carceribus detentum, etiam ſi talis ultimo ſupplicio plectendus veniret, ad illorum electionem annis ſingulis extrahere, & liberare valerent, indulſerit.

Pius IV. anno etiam ſui Pontificatus 1. illud confirmavit.

§.11. Et deinde piæ mem. Pius Papa IV. etiam Prædeceſſor noſter, ut hujuſmodi Indultum majorem obtineret roboris firmitatem, illud, ac in eo contenta quæcumque approbaverit, & confirmaverit, ac perpetuæ firmitatis robur adiecerit, necnon, quatenus opus eſſet, Cuſtodibus, & Confratribus prædictis ea omnia de novo conceſſerit, prout in ſupplicationibus, Motu proprio eorumdem Prædeceſſorum ſignatis, quorum ſolam ſignaturam ipſi Julius, & Pius Prædeceſſores ſufficere reſpective voluerunt, plenius continetur.

Hic Pontifex dedit auctoritatem redimendi captivos, ut in præmiſſa Cōſtitutione.

§.12. Cum autem, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte Cuſtodum, & Confratrum prædictorum petitio continebat, licet ipſi in poſſeſſione excarcerandi, & liberandi hujuſmodi abinde circa fuerint, & ſint, ac eleemoſynam, quam liberandus hujuſmodi ipſi Archiconfraternitati offerre, & dare vellet, in ejuſdem Archiconfraternitatis uſus convertere poſſint, tamen quia nuper Nos per quaſdam noſtras ſub plumbo expeditas literas onus univerſum, quod magnum eſſe intelleximus, redimendi captivos curæ, & ſolicitudini dictæ Archiconfraternitatis in perpetuum Motu proprio impoſuimus &c., ut ſupra.

Modo hic idem Pontifex pro hujus operis ſubventione.

§.13. Volentes ipſi Cuſtodes, & Confratres, totoque cordis affectu exoptantes, onus hujuſmodi eis per Nos impoſitum, quod libenter acceptarunt, juxta noſtram voluntatem, & dictas literas exequi, & totali executioni nunc, & in omnibus redimendi dictos captivos, occurrentibus neceſſitatibus, demandare; ſed cum ad id faciendum quamplurimum Chriſtifidelium eleemoſynæ ſint neceſſariæ, & ipſi ſperent ex nunc in carceribus dictæ Urbis detentis, & pro tempore detinendis, aliquam eleemoſynam habere, & illam in redimendos captivos præfatos convertere parati ſint, ſi in eis non ſolum unum, ſed duos carceratos, & pro quocumque crimine, (præterquam læſæ Majeſtatis, & aſſaſſinii, ac propinati veneni, necnon falſificationis literarum, ſupplicationum, commiſſionum, & aliarum gratiarum Apoſtolicarum, vel monetæ) in dictis carceribus exiſtentes, & ad triremes, ac etiam ultimo ſupplicio condemnatos liberandi quolibet anno in perpetuum eis, ac dictæ eorum Archiconfraternitati licentia, & auctoritas per Nos concedantur.

§.14. Nos

Digitized by Google

Indultum liberandi duos carceratos, recepta ab eis aliqua eleemosyna, concedit.

§.14. Nos Custodes, & Confratres hujuſmodi, in præmiſſis tam ſanctis, & laudabilibus operibus confovere, ac eos, & ipſam Archiconfraternitatem amplioribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, motu ſimili, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, præmiſſa in dictis ſupplicationibus motu proprio contenta, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque noſtrum, & dictæ Sedis firmitatis perpetuæ robur adjicimus, ac ea omnia, & ſingula, ad hoc, ut ipſi Cuſtodes, & Confratres, quolibet anno perpetuis futuris temporibus non ſolum unum, ſed duos carceratos, & pro quocumque crimine, & delicto quantumcumque gravi, & enormi, (ſupradictis exceptis) in dictis carceribus detentos, & detinendos, & ad triremes, & etiam ultimo ſupplicio condemnatos, & condemnandos, in vigilia dicti feſti excarcerare, liberare, & abſolvere, libere, & licite valeant, qui eo ipſo abſoluti ſint, & eſſe cenſeantur a quibuſvis aliis criminibus (præterquam prædictis exceptis,) auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo harum ſerie extendimus, & ampliamus, ac eis, & d. Archiconfraternitati ſimiliter perpetuo concedimus, plenamque, & liberam ſemper licentiam, & facultatem impartimur.

Officiales omnes illud obſervent.

§.15. Mandantes dilectis filiis, dictæ Urbis Gubernatori, Senatori, Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Vicario, aliiſque Judicibus, & Carcerum Cuſtodibus, nunc, & pro tempore exiſtentibus, ac eorum cuilibet, quatenus viſis præſentibus, omni mora, & dilatione, & excuſatione poſtpoſitis, eiſdem præſentibus pareant, & obediant, ac illas obſervent, & obſervari faciant realiter, & cum effectu.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.16. Non obſtantibus præmiſſis, ac omnibus illis, quæ dicti Prædeceſſores noſtri in eiſdem motu proprio, & ſupplicationibus motu proprio, voluerunt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D.P.An.XII. 16.Julii.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die vigeſima ſexta Julii, milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, Pontificatus noſtri anno decimo ſecundo.

CXXXI.

De Judæorum, aut Infidelium flagitiis in quæ hæreticæ pravitatis Inquiſitore animadvertere poſſunt.

Ad hoc facit Conſt.II. Nicolai IV. Turbato *Tom.III. Par.II. fol.52. Et de materia Judæorum notavi in Paul.IV. Conſt.IV.* Cum nimis *Tom.IV. Par.I. fol.321.*

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Adfuturam rei memoriam.

Judæi qui pro eorum converſione in gremio S. R. E. recipiuntur, audeant in Religionem Christianam nimia nefanda committere.

ANtiqua Judæorum improbitas, qua divinæ bonitati ſemper reſtiterunt, tanto execratior conſiſtit in filiis, quanto ipſi ad cumulandam patrum ſuorum menſuram in Dei filio repudiando, ejuſque in mortem nefarie conſpirando, gravius deliquerunt, qui propterea ſuis effecti majoribus nequiores, propriis ſedibus expulſi, atque in omnes diſperſi orbis terrarum regiones, ſervitutique perpetuæ mancipati, non majorem in cujuſquam ditione clementiam, quam in Chriſtianorum Provinciis, maxime vero in Apoſtolicæ pietatis gremio invenerunt: quæ pro eorum converſione laborans, eos miſericorditer excepit, atque in cohabitatione una cum filiis ſuis ſuſtinuit, ad veritatiſque lumen allicere pio ſemper ſtudio conata eſt, rebuſque ad vitam neceſſariis juvit, injuriis, & contumeliis prohibuit, multis denique beneficentiæ ſuæ privilegiis circummunivit; illi vero nullis beneficiis manſuefacti, nihilque de ſuo priſtino ſcelere remittentes, Dominum noſtrum JESUM Chriſtum in cœlo triumphantem adhuc in ſynagogis ſuis, & ubique perſequuntur. Chriſti quoque membris infenſiſſimi non deſinunt in Religionem Chriſtianam horrenda facinora quotidie magis audere.

Hic ideo Pontifex decernit quod Judæus, & infidelis, pagans, quæ communia habet cum Christianis.

§.1. Quibus nos, ne pietatis noſtræ puritas polluatur, aut a fœdis mancipiis Chriſto, Chriſtianorumve nomini impune illudatur, obviare volentes, ſtatuimus, ac etiam declaramus, Inquiſitores hæreticæ pravitatis libere procedere poſſe in omnibus cauſis, & caſibus, qui ſequuntur.

§.2. Si quis Judæus, aut infidelis, in iis quæ circa fidem cum illis nobis ſunt communia, veluti Deum unum, & æternum, omnipotentem, creatorem omnium viſibilium, & ſimilia, non eſſe aſſeruerit, prædicaverit, vel privatim alicui inſinuaverit.

Dæmones invocans, & illis immolans.

§.3. Si dæmones invocaverit, conſulueritve, aut eorum reſponſa acceperit, ad illoſve ſacrificia, aut preces ob divinationem, aliamve cauſam direxerit, aut quid eis immolaverit, vel thuris alteriuſve rei fumigationes obtulerit, aut alia quævis impietatis obſequia præſtiterit.

Chriſtianos nefaria illa docens.

§.4. Si Chriſtianos verbo, facto, vel exemplo, aut alio quovis modo nefaria hujuſmodi docuerit, vel ad ea perpetranda perduxerit, aut perducere attentaverit.

Blaſphemias que circa Chriſtum, & ejus Matrem proferens.

§.5. Si Salvatorem, & Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum purum hominem, vel etiam peccatorem fuiſſe, Matremve Dei non eſſe Virginem, & alias hujuſmodi blaſphemias, quæ per ſe hæreticæ dici ſolent, in Chriſtianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impie protulerit.

Chriſtianos a fide devians.

§.6. Si cujuſvis eorum opera, auxilio, conſilio, vel favore aliquis Chriſtianus a Fide deſciverit, quamque ſemel ſuſceperat, abnegaverit, vel ad Judæorum, ſeu aliorum infidelium ritus, cæremonias, ſuperſtitiones, vel impias ſectas tranſierit, vel redierit, ſeu in hæreſim aliquam inciderit, aut qui, ut Chriſti fidem abneget, ſeu in hæreſim incidat, opem, conſilium, auxilium, vel favorem quomodocumque præſtiterit.

Infideles ad fidem Chriſti tranſire impediens.

§.7. Si quis Cathecumenum, vel quemcumque ex Judæis, aut infidelibus Deo inſpirante ad fidem Chriſtianam venire volentem, poſt declaratam nutu, verbo, facto,

aut

aut quocumque aliu mudu ejua voluntatem, a Fide, vel Fidei inſtructione, aot a ſacri Baptiſmi ſuſceptioue retrahere, vel dehortari, aut ne ad Fidem veniat, neve regeneratiunis lavacro abluatur, qunvis modo impediverit.

Hæreticos ſcienter receptans, vel auxilians.

§.8. Si quis apnſtatas, hæreticos ſcienter domi ſuæ acceptaverit, aluerit, commeatu juverit, ſeu qunvis modo eis cibaria ubicumque præbuerit, aut dona, vel munera dederit, vel miſerit, aut de loco ad locum deduxerit, ſeu aſſociaverit, vel deducendos, ſeu aſſociandos curaverit, aut ſumptus miniſtraverit, duces, comiteſve illis adjunxerit, vel ne ab eis perpetrata deprehendi, aut inveſtigari queant, fecerit. Quique dictus apoſtatas, aut hæreticos ſcienter aliquo modu receptaverit, occultaverit, defenderit, aut eis opem, conſilium, auxilium, vel favorem quomodnlibet præſtiterit.

Libros prohibitos retinens.

§.9. Si libros hæreticos, vel thalmudicos, aut alios Judaicos quumodolibet damnatos, aut alias prohibitus tenuerit, cuſtodierit, vel divulgaverit, vel in quæcumque loca detulerit, aut ad eam rem operam ſuam accommodaverit.

Hoſtiam Altaris deſpiciens, aut Crucem deridens, &c.

§.10. Si Chriſtianos deriſerit, redemptioniſque noſtræ huſtiam ſalutarem in ara crucis immolatam, Chriſtum Duminum ludibrio, & deſpectui habens, quandocumque maxime vero io ſacro paraſceves die agnum, ſive ovem, aut quid aliud cruci aſfixerit, aut appenderit, in camve conſpuerit, ſeu quodcumque contra ipſam fecerit.

Nutrices Chriſtianas habens, vel eas cogens lac in latrinas effundere.

§.11. Si nutrices Chriſtianas cuntra Sacrorum Canonum ſtatuta; diverſorumque Romanurum Puntiſicum Prædeceſſorum noſtrorum ſanctiones adhuc retinuerit: aut eas retinens die, qua ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, lac, uno, vel pluribus diebus in latrinas, cloacas, vel alia loca effundere coegerit.

Conſonat Innocentii IV.

§.12. In quibus caſibus, univerſis, & ſingulis umnes prædictæ pravitatis Inquiſiturcs omnium Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Dominiorum, & locorum univerſi orbis Chriſtiani Judices io ſuis quemque locis perpetuo delegamus, ut ſuper his cuntra Judæos, atque infideles quuſcumque, ſimul, vel ſeparatim, prout in cauſis Fidei juxta ſacrorum Canonum formam, necnon officii Inquiſitinnis hujuſmodi conſtitutiunes, diligenter inquirant, & procedant, & quos io aliquo, vel aliquibus horum flagitiorum exceſſibus culpabiles repererint, in eos pru culpæ modu, ac etiam pru criminum oumero, vel multiplicatione, aut conſuetudine delinquendi, flagra, remigia, etiam perpetua, rerum quoque publicationes, exilia, aliaque atrociora decernant, & alias de eis exempla edant, quæ ſceleratos illos deterreant ab hujuſmodi flagitiis in poſterum admittendis.

Præceptum promulgandi hanc Conſtitut.

§.13. Nos enim venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus Inquiſitoribus generalibus, necnun Patriarchis, Archiepiſcupis. Epiſcupis, & aliis locurum Prælatis, ac etiam aliis prædictis Inquiſitoribus in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipimus, & mandamus, ut præſentes noſtras literas in Civitatibus, & locis cuique ſubjectis publicare, & juxta illarum tenorem procedere, ipſaſque debitæ executioni mandare procurent.

Decretum irritans.

§.14. Decernentes irritum, & inane quicquid ſecus per quoſcumque, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula derogatoria.

§.15. Non obſtantibus Cunſtitutionibus, & Ordinatiooibus Apoſtolicis, necnon exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, commeatibus, in fidem publicam receptionibus, & tolerantiis, prædictis Judæis, & aliis infidelibus, Maranis, & Apoſtatis, tam in Dominiis, Terris, & locis Nubis, & Sedi Apoſtolicæ, mediate, vel immediate ſubjectis, quam alibi ubicumque Regnorum, Provinciarum, & Dominiorum, gentium, & locorum commorautibus, vel in ea ex quibuſvis Regnis, & partibus, tam fidelium, quam infidelium confluentibus, eorumque Judicibus, Advocatis, & defenſoribus, quacumque auctoritate, poteſtate, & dignitate fungantur, etiam ad inſtantiam Imperatoris, Regum, Ducnm, & quorumvis aliurum, Principum tam per ſel: rec: Paulum III. Decimo Kal. Martii, & Julium etiam III. Non. Decembris, Tertio anno ſui cujuſque Pontificatus, quam etiam quuſcumque alios anteriores, & poſteriores Romanos Pontifices, ac Nos, & Sedem Apoſtolicam, ejuſque Legatos, ac etiam Cameram Apoſtolicam, ſub quibuſcumque tenuribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam Motu propriu, & alias quomodocumque hactenus conceſſis, confirmatis, & innovatis, atque in poſterum concedendis, confirmandis, & innovandis, quæ omnia, etiam ſi de illis, illorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio, aut aliqua alia forma ad huc ſervanda foret, tenures hujuſmodi, acſi ad verbum infererentur præſentibus, pro plene expreſſis habentes, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe revocamus, abrogamus, & omnino abolemus: ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Juſſio publicandi, & exemplis credendi.

§.16. Volumus autem præſentes in locis Urbis conſuetis de more publicari, & earum exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici, & ſigillu Sanctæ Romanæ, & univerſalis Inquiſitionis, vel perſunæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem ubique tam in judicio, quam extra illud adhiberi, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſteuſæ. Nulli ergo omnino &c.

D. P. An. X. 1. Junii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnatioois Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo primo, Kalend. Junii, Puntificatus noſtri anno decimo.

Anno a Nativitate Domini 1581. *indictione* 9. *die vero* 10. *menſis Junii, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Gregorii divina providentia Papæ XIII. Anno X., retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valvas Eccleſiæ S. Joannis Lateranen. Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, Cancellariæ Apoſtoli-*

ca

cæ, & in acie Campi Floræ, ac etiam ad valvas ſepti Hebræorum, per Nos Petrum Aloyſium Gaytum, & Nicolaum Taglicttum Apoſtolicos Curſores.

Antonius Ludovicus Magiſter Curſ.

CXXXII.

Furnarii Urbis, pro pretio Panis, in cauſis diſcuſſionum, ceteris aliis creditoribus præferantur. Et omnes Judices Urbis, in eorum litibus manu regia procedere poſſint.

Et quoad prælationem in diſcuſſione ſeu concurſu creditorum, vide Conſtit. XXIV. Pii V. Tom. IV. Par. II. fol. 213. Cupientes, *& quæ tibi illic indicavi.*

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa Conſtitutionis.

CUm ſicut accepimus, dilecti filii Piſtores Almæ Urbis noſtræ, ut plurimum, panem, & furfur in eorum apothecis pro tempore exiſtentia diverſis perſonis dictæ Urbis incolis ad credentiam, ut vocant, dare ſoliti ſint, & pro illorum pecuniis inde recuperandis, tam ab ipſis perſonis, quam etiam defunctarum perſonarum hujuſmodi hæredibus lites ſuſcipere, & judicia movere, non ſine maximis eorum impenſis, & laboribus cogantur; ac etiam ſæpe contingat, ut ipſis perſonis dejectis, ſive defunctis, eorum bonorum, & hæreditatum diſcuſſione facta, bona, ſeu hæreditates ipſæ ad omnia eorum debita ſatisfacien. minime ſufficiunt; ipſique Piſtores, quamvis eorum panes inter res cibarias ſere præcipuum, & magis neceſſarium locum obtineant, & juxta Conſtitutionem ſel: rec: Pii Papæ V. Prædeceſſoris noſtri ſuper ordine in ſatisfactione creditorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, & aliorum Romanæ Curiæ Prælatorum ſervando editam, in priori cauſa connumerari videantur, tamen ſæpe, tanquam vigore dictæ Conſtitutionis in prima cauſa hujuſmodi minime comprehendi, ſed ut poſteriores eorumdem bonorum, ſeu hæreditatum creditores eorum creditis fruſtrati remaneant, in maximum eorum, qui granum a Camera Apoſtolica per eos pro tempore acceptum, via executiva, & manu regia ſolvere coguntur, damnum & præjudicium. Unde quamplures ex ipſis Piſtoribus eorum creditis ſic fruſtrati, & aliena fide decepti, & deterioris conditionis effecti, eorum Piſtoris artem deſerere, ac etiam aliquando ab eadem Urbe, ne pro debitis ſuis exolvendis in carcerem detrudantur, & in eo marceſcant, recedere coguntur.

Furnarii Urbis in cauſis diſcuſſionum ceteris creditoribus præferri debent.

§.1. Nos igitur pro noſtri paſtoralis officii debito in præmiſſis opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, modernis, & pro tempore exiſtentibus dictæ Urbis Piſtoribus, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, in omnibus & ſingulis bonorum, & hæreditatum quarumvis perſonarum, etiam cujuſcumque dignitatis, gradus & conditionis exiſtentium, coram quibuſvis Judicibus dictæ Urbis, tam ordinariis, quam delegatis, & ſubdelegatis pro tempore faciendis diſcuſſionibus, etſi earumdem perſonarum potiores, & priores creditores non fuerint, in priori, & potiori loco, ſive gradu, primaque cauſa in eadem Conſtitutione contenta, nempe pro pane tantum haberi, & teneri debeant, ceteriſque aliis perſonis ratione tantum pecuniarum eis occaſione panis debitarum in ſimilibus cauſis diſcuſſionis præferri poſſint, & debeant, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus, & indulgemus.

Omneſque Judices Urbis in eorum cauſis manu Regia procedere poſſunt.

§.2. Et inſuper pro minori eorumdem Piſtorum diſpendio, in omnibus, & ſingulis eorum cauſis, litibus, controverſiis, & differentiis, occaſione panis hujuſmodi de cetero movendis, illarum omnium Judices quoſcumque dictæ Urbis, prout etiam in literis piæ mem: Julii Papæ III. etiam Prædeceſſoris noſtri confirmationis ſtatutorum, ac ampliationis juriſdictionum, & privilegiorum ejuſdem artis, quas, quatenus opus ſit, innovamus, & confirmamus, cum facultate illas, omnes, & ſingulas ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura Judicii, manuque Regia, ac ſola facti veritate inſpecta, & prout in exactione pecuniarum pretii grani eiſdem Piſtoribus ab officialibus ejuſdem Cameræ Apoſtolicæ pro tempore dati, contra eoſdem Piſtores procedi ſolet, audiendi, recognoſcendi, decidendi, fineque debito terminandi, & in forma inhibendi, omnibuſque aliis facultatibus neceſſariis, & opportunis, ſimiliter perpetuo conſtituimus, & deputamus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dictæ Urbis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis; quibuſvis dictæ Urbis judicibus, ordinariis, & extraordinariis, ac delegatis, & quibuſvis aliis perſonis, & locis etiam piis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, & conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis ſpecialis mentio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.4. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, ſi præſentes literæ oſtenſæ forent.

D. P. An X. 13 Novemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris die decimo tertio Novembris, milleſimo quingenteſimo octuageſimoprimo, Pontificatus noſtri anno decimo.

Exten-

CXXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Extendit Literas, quibus alias ſuſtulit cenſuras, & pœnas in Literis Pii V. contra agitantes tauros conten. in Hiſpaniarum Regnis, quoad Laicos, & Milites ſacris ordinibus non initiatos ad Portugalliæ, & Algarbiorum Regna &c.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam,

Facti ſeries.

§.1. EXponi Nobis fecit chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, quod cum Nos alias excommunicationis, anathematis, & interdicti, aliarumque Eccleſiaſticarum ſententiarum, & Cenſurarum pœnas in Conſtitutione fel: rec: Pii Papæ V. Prædeceſſoris noſtri adverſus eos, qui in eorum locis ſpectacula, ubi taurorum, aliarumque ferarum, & beſtiarum agitationes exercentur, fieri permitterent, aut illis quomodolibet intereſſent, contentas in ejuſdem Regis Hiſpaniarum Regnis ad ſe ſpectantibus ex certis cauſis noſtrum animum moventibus, certis modo, & forma ſuſtulerimus, & amoverimus, prout in noſtris deſuper confectis literis in forma Brevis ſub datum 25. Auguſti 1575. Pontificatus noſtri anno quarto plenius continetur: Ipſeque Philippus Rex in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis hujuſmodi poſtmodum ſucceſſerit, & propterea deſideret literas noſtras prædictas ad eadem Portugalliæ, & Algarbiorum Regna, in quibus cædem cauſæ militant, per Nos extendi & ampliari, Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Extenſio literarum, de quibus in præſenti Conſtitutione.

§.2. Nos igitur ipſius Philippi Regis ſupplicationibus in hac parte inclinati literas noſtras prædictas, in quibus excommunicationis, anathematis, & interdicti, aliarumque Eccleſiaſticarum ſententiarum, & cenſurarum in ipſius Pii V. Prædeceſſoris Conſtitutione contentas pœnas in eiſdem Hiſpaniarum Regnis, quoad laicos, & fratres milites tantum quarumcumque militiarum, etiam præceptorias, & beneficia ipſarum militiarum pro tempore obtinentes, dummodo dicti fratres milites Sacris Ordinibus initiati non eſſent, & agitationes taurorum feſtis diebus non fiant, ſuſtulimus & amovemus, cum omnibus in eis contentis clauſulis ad Portugalliæ, & Algarbiorum Regna hujuſmodi auctoritate Apoſtolica tenore præſentium extendimus, & ampliamus.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obſtan. omnibus, quæ in dictis literis voluimus non obſtare, ceteriſque quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis contrariis quibuſcumque. Proviſo tamen per eos, ad quos ſpectabit, quod exinde alicujus mors, quoad fieri poteſt, ſequi non poſſit.

Dat. die 23. Decem. 1581. An. X.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die vigeſimo tertio Decembris, milleſimo quingenteſimo octuageſimoprimo, Pontificatus noſtri anno decimo.

CXXXIV.

Hortatio ad Chriſtifideles, ad ſubveniendum pauperibus Collegii Anglicani Rhemis, & ceteris Anglis pro Fide Catholica diſperſis.

Hic idem Pontifex jam in Urbe inſtituit Collegium pro Catholicis Anglis, ac introitus, & redditus annuos perpetuos aſſignavit, & privilegia conceſſit, ut in ejus Con. LXXXI. Quoniam *Tom. IV. Par. III. fol.* 359.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Univerſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

OMnipotens Deus, qui immenſæ miſericordiæ ſuæ effectus ſine ullo adjutore explere poteſt, plerumque miſerorum laboribus per homines ſubvenit, omniumque Dominus ſervis pietatis officia præſtantibus ampliora præmia pollicetur. Quæ tanta cœleſtis Patris benignitas infirmitatis noſtræ ſtudia maxime accendere debet ad bene de calamitoſis merendum, ut, & Nos de tali dignatione, quam poſſumus, ei gratiam referamus, & oppreſſorum ſubleventur anguſtiæ, eorum præſertim, qui propter Chriſtum tribulationes patiuntur.

Collegii Anglicani everſio.

§.1. Cum igitur ad Collegium Anglicanum, quod Rhemis eſt, ex Anglia, & aliis finitimis regionibus, hæreticorum furore ejecti, & veluti è ſævientis tempeſtatis turbine naufragi, a diriſque teterrimæ mortis erepti cruciatibus, ad propiorem, & tutiorem quaſi portum quotidie plures, (aliis per Galliæ, atque Italiæ, & alias Chriſtiani orbis partes diſperſis) ſe recipiant. Cumque creſcente, ob graſſantem in dies magis peſtem, exulum numero vitæ præſidium, quod Collegio prædicto a Nobis comparatum eſt, quodque ei pro Anglorum prædictorum neceſſitatibus quotidie ſuppeditamus, minime ſatis ſit ad tantam multitudinem ſuſtentandam: Noſque, quibus multis, ex diverſis hujuſmodi piis locis ſubveniendum eſt, & ad quos pauperes undique confugiunt, integros illi ſumptus (ut expediret, & certe eſſet in optatis) ſubminiſtrare nequeamus, intimo tangimur dolore cordis, nationemque illam tanta quondam pietate inſignem, Sedi Apoſtolicæ gratiſſimam, ex prima pietatis tranquillitate in tam turbulentam ſeditionem incidiſſe, cruentæque impiorum ſævitiæ eſſe objectam vehementer excruciamur. Quam quanto fortius in fidei fundamento, & Dei gratia nitentes perferunt, militiamque Chriſti, cui ſe obligarunt, tot periculis propoſitis præſentiori tolerant animo, tanto magis paternum, & miſericordem noſtræ in ſe provocant ſolicitudinis affectum.

Hortatio ad Chriſtifideles ad illi ſubveniendum.

§.2. Quare Deum in primis humiliter precati, ut illis ad calamitates tot, & tantas perferendas, atque etiam ſuperandas auxilio eſſe dignetur: omnes Chriſtifideles, quantum poſſumus, in Domino hortamur, & per viſcera miſericordiæ Dei obſecramus, ut promiſſam a Domino noſtro Jeſu Chri-

ſto

ſto miſericordibus benedictionem, quæ ipſa eſt miſericordia, memoria repetentes, afflictorumque Anglorum miſerias ſibi ante oculos ponentes, miniſtri Dei in pietatis opere effecti, eos, vel deputatos ab eiſdem, præſentes literas, vel earum autentica exempla oſtenſuros largis, ut quiſque poterit, hac ſæviente perſequutione adjuvent eleemoſynis, Chriſtumque in afflictis, & rerum omnium inopia confectis pro Chriſto fratribus ſuſcipiant. Mandantes univerſis, & ſingulis Eccleſiarum Prælatis, eorumque Vicariis, necnon Rectoribus, & verbi Dei Prædicatoribus, ceteriſque omnibus perſonis Eccleſiaſticis, ut eas in ſuis quiſque locis, & Eccleſiis, etiam in ipſis concionibus, populo promulgari (fraude, & lucro ceſſantibus) faciant, & permittant, unamque, vel plures probatæ fidei perſonas, non tamen quæſtores, pro quærendis, recipiendis, & ipſis Anglis, ſeu Deputatis integre conſignandis eleemoſynis hujuſmodi ſtatuant.

Alia hortatio ad Principes.

§.3. Quin etiam cariſſimos in Chriſto filios Imperatorem, ceteroſque orbis Chriſtiani Reges, & Principes rogamus, ut pro ſua in Deum pietate, & propenſa in pauperes egenos, præſertim pro fide Catholica laborantes, benignitate, facultate illis a Deo miſeris ſubveniendi elargita. pietatis ſtudia exerceant, eorumque, in quibus tanta, adjuvante Domino, elucet Chriſtianæ Religionis perſeverantia, tantum viget veræ pietatis exemplum, egeſtatem ſublevent, & quibuſcumque potuerint, favoribus proſequantur. Scituri quicumque illis miſericordiam ſecerint, ſeſe a Redemptore noſtro Jeſu Chriſto, cujus certa ſunt promiſſa, retributionis præmium in æterna Cœleſtis regni beatitudine percepturos.

Fides tranſumptorum.

§.4. Quia vero præſentes ad omnia loca, quibus illis opus eſſet, deferri nequeunt, decernimus, ut illarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ eiſdem originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.X. 21. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſecundo, duodecimo Kal. Februarii, Pontificatus noſtri anno decimo.

CXXXV.

Quomodo permittatur Ordini Fratrum Sancti Antonii Vienen. pro eorum Hoſpitalibus eleemoſynas colligere.

Conſonat Concilium Trident. ſeſſ.21.cap.9.& Conſt. Pii IV. CXVIII. Ex debito *Tom.IV. Par.II. fol.242. Cetera de hoc Ordine dixi in Conſt.XI. Bonif. VIII.* In diſpoſitione *Tom.III. Par.II. fol.86.*

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis providentia circumſpecta, dum ſingulis Monaſteriis, & aliis Regularibus locis cogitare impellitur, ad illa, vel in primis mentis ſuæ aciem dirigit, quæ ex eorum inſtituto languidorum, & aliarum miſerabilium perſonarum Hoſpitalitati obnoxia congruæ ſubventionis auxilio indigere dignoſcuntur.

Concilium Trid. quæſtus prohibuit, ſed non eleemoſynas colligi vetuit in c.9. ſeſs.21.

§.1. Sane licet Sacrum Concilium Tridentinum propter pravos eleemoſynarum quæſtorum abuſus, eorum nomen atque uſum penitus aboleverit, neque ipſos ad officium hujuſmodi exercendum ullo modo admitti voluerit, attamen noluit ut eleemoſynarum Hoſpitalibus in quibus Hoſpitalitas actu exercetur, ad eorum ſuſtentationem a devotis Chriſtifidelibus erogari ſolitarum, perquiſitio atque collectio ab honeſtis perſonis, honeſtoque modo facta prohiberetur.

Hic ideo Pontifex declarat licere Ordini S. Antonii eleemoſynas certo modo colligere.

§.2. Quocirca ne hoc prætextu Monaſterium ad Romanam Eccleſiam nullo medio pertinens S. Antonii de S. Antonio Ordinis S. Auguſtini Viennen. Diœc., illiuſque Hoſpitalia, & Domus per Orbem Chriſtianum longe lateque diſperſa, ad quæ (ſicut dilecti filii Abbas, & Conventus dicti Monaſterii Nobis nuper exponi fecerunt) miſerabiles illæ perſonæ horrendo ſacri ignis cruciatu correptæ, recurſum habere, ibique recipi atque curari, & ſuſtentari ſolent, & in quibus Hoſpitalitas ſervatur, piis Chriſtifidelium eleemoſynis, ſine quibus Hoſpitalitas hujuſmodi exerceri, & alia onera illis incumbentia ſupportari nequeunt, deſtituta remaneant, paterna caritate providere, eorumque indemnitati conſulere volentes, ipſorum Abbatis, & Conventus ſupplicationibus in hac parte inclinati, eiſdem Abbati, & Conventui, necnon dilectis filiis Præceptoribus, Adminiſtratoribus, & aliis Religioſis Hoſpitalium dicti Monaſterii, in quibus Hoſpitalitas actu exercetur, ut petita, & obtenta in primis ab Ordinariis locorum annis ſingulis in ſcriptis licentia, quam ipſi Ordinarii omnino gratis dare debeant, eleemoſynas, & quæcumque alia caritatis ſubſidia per perſonas honeſtæ vitæ ad id ab ipſo Abbate, ſeu aliis dictæ Religionis ſuperioribus pro tempore deputatas, pro uſu ejus Hoſpitalis S. Antonii, in quo Hoſpitalitas actu exercetur, ſimulque exiſtit intra fines illius Civitatis, vel Diœc., in qua eleemoſynæ perquirantur, aut ejuſmodi eſt, in quo curari ſoleant pauperes omnes eo morbo laborantes, qui ex tota illa Diœc. adducuntur, perquirere, & colligere, illaque recipere, & levare libere, & licite valeant, dummodo hujuſmodi eleemoſynæ convertantur dumtaxat in uſus pauperum infirmorum, & miniſtrorum deſervientium Hoſpitalibus, quæ in illa Diœc. ſunt, aut in quibus curari ſolent pauperes illius Diœc., in qua eleemoſynæ colliguntur, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo concedimus, & indulgemus, ipſoſque per dictos Ordinarios, ſeu eorum Vicarios in ſpiritualibus Generales, aut Officiales, necnon fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, Cruciatæ Sanctæ, ac Neapolitan., & aliarum Redemptionis captivorum ſocieta-

Digitized by Google

cietatum deputatos, vel quoſcumque alios nullatenus perturbari, impediri, vel inquietari, minuſque ſub nomine Religionis Sancti Antonii hujuſmodi ab aliis quam perſonis, ut præfertur, deputatis eleemoſynas ipſas perquiri, & colligi, vel ejuſdem religionis inſignia circumferri quocumque prætestu poſſe.

Ordinariiſque publicationē, & executionem hujus Bullæ committit.

§.3. Et nihilominus univerſis, & ſingulis Venerabilibus fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis eorum in ſpiritualibus Vicariis Generalibus atque Officialibus, necnon Abbatibus, Prioribus, & aliis Eccleſiarum Prælatis, in virtute ſanctæ obedientiæ per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi omnes, & ſinguli per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Abbatis, & Conventus, necnon Præceptorum, Adminiſtratorum, Religioſorum, & perſonarum, ut præfertur, deputatarum hujuſmodi, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis coutenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, aut ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Abbatem Conventum, Præceptores, Adminiſtratores, religioſos, & perſonas, ut præfertur, deputatas illis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, vel aliquem ipſorum deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, inquietari, vel impediri. Contradictores quoſlibet, ac rebelles, per pœnas, etiam pecuniarias eorum arbitrio infligendas, & applicandas, ac denique per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§.4. Nun obſtantibus præmiſſis. ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, ac in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & espreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Eleemoſynas colligendi formam præſcribit.

§.5. Volumus autem, quod perſonæ, ut præfertur deputatæ, quæſtorum nomen nullo modo gerant, ſed ſimpliciter eleemoſynarum collectores nuncupentur, & propter hanc operam, eleemoſynarum hujuſmodi participes non ſint, atque hoc munere citra ullam dolum, & cum omni modeſtia fungantur, quodque ad ſtabula pro benedictionibus ſuper animalia faciendis accedere, eaque ſigillare, & aliqua ſigilla, & præter præſentes, ſeu earum Tranſumpta alia privilegia, necnon inſtrumenta quædam quæſtorum inſignia, reliquias, chartas, imaginas, acus, & alia his ſimilia ad excitandas perſunas circumferre, indulgentias publicare, aut per ſe, vel alium prædicare, fideles ad eleemoſynas ſibi erogandas minis, aut imprecationibus inducere, aut tamquam debitas, vel ſolitas, ſeu aliqua arte, etiam prætestu dicendi orationem S. Antonii extorquere, vel ſuper locis ullam quovis nomine conventionem: etiam in utilitatem Monaſterii, præceptoriarum, Hoſpitalium, & domorum hujuſmodi facere nullo modo præſumant, ſed ſimpliciter, pie, modeſte, unica dumtaxat campanella pullata (cujus uſus ſoli religioni prædictæ a Sede Apuſtolica conceſſus fuiſſe perhibetur) eleemoſynas pro ſubventione Hoſpitalium, & domorum hujuſmodi petendo accipiant tantum, quod ſibi offeretur.

Eam non obſervantes puniri jubet.

§.6. Ceterum prædicti Ordinarii diligenter animadvertant, ut hæc omnia præciſe obſerventur, atque non ſolum ad delationem aliorum, ſed ex ſuo mero officio inquirant, ſi qua fraus præſertim adverſus leges eis præſcriptas hujuſmodi committatur ab ipſis Collectoribus, quos ſi vere reos compererint, pro modo culpæ arbitrio ſuo puniant, eoſque ſtatim a collectione amoveant, atque alios, qui boni, & idonei ſint, ab eiſdem Superioribus ſuffici curent. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſigula quæque loca, in quibus de illis fides facienda erit tranſmittere.

Tranſumptis credi mandat.

§.7. Volumus, & ſimiliter dicta auctoritate decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo munitis, ea prorſus ubique, etiam in judicio fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An. X. 1. Februarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 1. Februarii 1582. Pontificatus noſtri Anno X.

CXXXVI.

Kalendarii nuper reſtituti pro Feſtivitatibus S. R. E. ſuo tempore celebrandis, diviniſque itidem officiis recitandis approbatio, & veteris Kalendarii abolitio.

GREGORIUS PAPA XIII.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter graviſſimas Paſtoralis officii noſtri curas, ea poſtrema non eſt, ut quæ a Sa-

Digitized by Google

Sacro Tridentino Concilio Sedi Apoſtolicæ reſervata ſunt, illa ad finem optatum, Deo adiutore, perducantur.

Concilium Trid. remiſit Pontifici curam reſtituendi Breviarium in ſeſs. 25. prope fin.

§. 1. Sane ejuſdem Concilii Patres, cum ad reliquam cogitationem, Breviarii quoque curam adiungerent, tempore tamen exeluſi, rem totam ex ipſius Concilii decreto ad auctoritatem, & Iudicium Romani Pontificis retulerunt.

Duo igitur hic expreſſa exequenda erant.

§. 2. Duo autem Breviario præcipue continentur, quorum unum, preces laudeſque divinas feſtis pro feſtiſque diebus perſolvendas complectitur, alterum pertinet ad annuos Paſchæ, feſtorumque ex eo penden. recurſus, Solis, & Lunæ motu metiendos.

Primum executus eſt Pius V.

§. 3. Atque illud quidem fel. rec. Pii V. Prædeceſſor noſter abſolvendum curavit, atque edidit.

Secundum non fuit uſque modo executum.

§. 4. Hoc vero, quod nimirum exigit legitimam Kalendarii reſtitutionem, jam diu a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, & ſæpius tentatum eſt, verum abſolvi, & ad exitum perduci ad hoc uſque tempus non potuit, quod rationes emendandi Kalendarii, quæ a cœleſtium motuum peritis proponebantur, propter magnas, & fere inextricabiles difficultates, quas hujuſmodi emendatio ſemper habuit, neque perennes erant neque antiquos eccleſiaſticos ritus incolumes (quod in primis hac in re curandum erat) ſervabant.

Hic igitur Pontifex peritiſſimos viros præpoſuit emendationi Kalendarii.

§. 5. Dum itaque Nos quoque credita Nobis, licet indignis, a Deo diſpenſatione freti, in hac cogitatione curaque verſaremur, allatus eſt Nobis liber a dilecto filio Antonio Lilio artium, & medicinæ doctore, quem quondam Aloyſius ejus germanus frater conſcripſerat, in quo per novum quemdam Epactarum Cyclum ab eo excogitatum, & ad certam ipſius Aurei numeri normam directum, atque ad quamcumque anni Solaris magnitudinem accommodatum, omnia quæ in Kalendario collapſa ſunt, conſtanti ratione, & ſæculis omnibus duratura, ſic reſtitui poſſe oſtendit, ut Kalendarium ipſum nulli umquam mutationi in poſterum expoſitum eſſe videatur. Novam hanc reſtituendi Kalendarii rationem exiguo volumine comprehenſam ad Chriſtianos Principes, celebrioreſque univerſitates paucos ante annos miſimus, ut res quæ omnium communis eſt, communi etiam omnium conſilio perficeretur, illi cum, quæ maxime optabamus, concordes reſpondiſſent, eorum nos omnium conſenſione adducti, viros ad Kalend. emendationem adhibuimus in Alma Urbe harum rerum peritiſſimos, quos longe ante ex primariis Chriſtiani orbis nationibus delegeramus. Ii cum multum temporis, & diligentiæ ad eam lucubrationem adhibuiſſent, & Cyclos tam veterum, quam recentiorum undique conquiſitos, ac diligentiſſime perpenſos inter ſe contuliſſent, ſuo, & doctorum hominum, qui de ea re ſcripſerunt, judicio, hunc præ ceteris elegerunt Epactarum Cyclum, cui nonnulla etiam adjecerunt, quæ, ex accurata circumſpectione viſæ ſunt ad Kalendarii perfectionem maxime pertinere.

Cognovitque tria hic expreſſa neceſſaria fore.

§. 6. Conſiderantes igitur Nos, ad rectam Paſchalis feſti celebrationem juxta ſanctorum Patrum, ac veterum Romanorum Pontificum, præſertim Pii, & Victoris primorum, necnon magni illius Œcumenici Concilii Nicæni, & aliorum ſanctiones, tria neceſſaria conjungenda, & ſtatuenda eſſe, Primum certam veroi Æquinoctii ſedem; Deinde rectam poſitionem 14. Lunæ primi menſis, quæ vel in ipſum Æquinoctii diem incidit, vel ei proxime ſuccedit; Poſtremo primum quemque diem Dominicum, qui eamdem 14. Lunam ſequitur: curavimus non ſolum Æquinoctium vernum in priſtinam ſedem, a qua jam a Concilio Nicæno decem circiter diebus receſſit, reſtituendum, & 14. Paſchalem ſuo in loco, a quo quatuor, & eo amplius dies hoc tempore diſtat, reponendam, ſed eam quoque tradendam rationem, qua caveatur, ut in poſterum Æquinoctium, & 14. Luna a propriis ſedibus numquam dimoveantur.

Primo igitur loco reponit vernum æquinoctium in ſede ſua ad diē 21. Martii.

§. 7. Quo igitur vernum æquinoctium quod a Patribus Concilii Nicæni ad 12. Kalend. Aprilis fuit conſtitutum, ad eamdem ſedem reſtituatur, Præcipimus, & mandamus, ut de menſe Octobris anni 1582. decem dies incluſive a tertia Nonarum uſque ad pridie Idus eximantur, & dies, qui feſtum S. Franciſci 4. Nonas celebrari ſolitum ſequitur, dicatur Idus Octobris, atque in eo celebretur feſtum SS. Dionyſii, Ruſtici, & Eleutherii martyrum, cum commemoratione S. Marci Papæ, & Confeſſoris, & SS. Sergii, Bacchi, Marcelli, & Apulei Martyrum, Septimodecimo vero Kal. Novembris, qui dies proxime ſequitur, celebretur feſtum S. Calliſti Papæ, & Martyris. Deinde 16. Kal. Novemb. fiat officium, & Miſſa de Dominica 18. poſt Pentecoſtem, mutata litera Dominicali G. in C. Quintodecimo denique Kal. Novembris dies feſtus agatur S. Lucæ Evangeliſtæ, a quo reliqui deinceps agantur feſti dies, prout ſunt in Kalendario deſcripti.

Iudices ſubtractione dierum rationem habeant.

§. 8. Ne vero ex hac noſtra decem dierum ſubtractione, alicui quod ad annuas, vel menſtruas præſtationes pertinet, præjudicium fiat, partes judicum erunt in controverſiis, quæ ſuper hoc exortæ fuerint, dictæ ſubtractionis rationem habere, addendo alios 10. dies in fine cujuſlibet præſtationis.

Et ne inde æquinoctium recedat, ordinem hic ſervandum proponit.

§. 9. Deinde ne in poſterum a 12. Kal. Aprilis Æquinoctium recedat, ſtatuimus Biſſextum quarto quoque anno (ut mos eſt) continuari debere, præterquam in centeſimis annis: qui quamvis Biſſextiles antea ſemper fuerint, qualem etiam eſſe volumus annum 1600. poſt eum tamen, qui deinceps conſequentur centeſimi, non omnes Biſſextiles ſint, ſed in quadringentis quibuſque annis primi quinque tres centeſimi ſine Biſſexto tranſigantur, quartus vero quiſque centeſimus Biſſextilis ſit, ita ut annus 1700. 1800. 1900. Biſſextiles non ſint. Anno vero 2000. more conſueto dies Biſſextus intercaletur, Februario dies 29.

continente, idemque ordo intermittendi, intercalandique Biſſeatum diem in quadringentis quibuſq. annis perpetuo conſervetur.

Cyclumque Epactarum ſubſtituit in Kal. loco aurei numeri.

§.10. Quo item 14. Paſchalis recte inveniatur, itemque dies Lunæ juata antiquum Eccleſiæ morem ea Martyrologio ſingulis diebus edicendi fideli Populo vere proponantur, ſtatuimus, ut amoto numero de Kalendario, in ejus locum ſubſtituatur Cyclus Epactarum: qui ad certam (uti diximus) aurei numeri normam directus efficit, ut novilunium, & 14. Paſchalis vera loca ſemper retineant. Idque manifeſte apparet ex noſtri explicatione Kalendarii, in quo deſcriptæ ſunt etiam tabulæ Paſchales ſecundum priſcum Eccleſiæ ritum, quo certius, & facilius Sacroſanctum Paſcha inveniri poſſit.

Et Cyclum ſolarem antiquum ad novam & quamcumque intercalandi rationem accommodatum.

§.11. Poſtremo quoniam partim ob decem dies de menſe Octob. anni 1582. (qui correctionis annus recte dici debet exemptus) partim ob ternos etiam dies quoslibet quadringentorum annorum ſpatio minime intercalandos, interrumpatur, neceſſe eſt Cyclus literarum Dominicalium 28. annorum ad hanc uſque diem uſitatus in Eccleſia Romana: Volumus in ejus locum ſubſtitui eumdem Cyclum 26. annorum ab eodem Lilio tum ad dictam intercalandi Biſſexti in centeſimis annis rationem, tum ad quamcumque anni ſolaris magnitudinem accomodatum; ex quo litera Dominicalis beneficio Cycli ſolaris æque facile, ac prius, ut in proprio canone explicatur, reperiri poſſit in perpetuum.

Kalendarium ſic reſtitutum approbat.

§.12. Nos igitur ut quod proprium Pont. Max. eſſe ſolet, exequamur, Kalendarium immenſa Dei erga Eccleſiam ſuam benignitate jam correctum atque abſolutum hoc noſtro decreto probamus, & Romæ una cum Martyrologio imprimi, impreſſumque divulgari juſſimus.

Illudque imprimi prohibet ſine licentia Pontificis.

Hæc prohibitio ſui. p ſtea revocata.

§.13. Ut vero utrumque ubique terrarum incorruptum, ac mendis, & erroribus purgatum ſervetur, omnibus in noſtro, & S. R. E. dominio mediate vel immediate ſubiectio commorantibus impreſſoribus ſub amiſſionis librorum, ac centum ducatorum auri Cameræ Apoſtolicæ ipſo facto applicandorum: aliis vero in quacumque Orbis parte conſiſtentibus ſub Excommunicationis latæ ſententiæ ac aliis arbitrii noſtri pœnis. ne ſine noſtra licentia Kalendarium aut Martyrologium, ſimul vel ſeparatim imprimere, vel proponere, aut recipere ullo modo audeant, vel præſumant, prohibemus.

Eodem quoque omnes uti præcipit poſt die 10. Octobris 1582., & reſpective 1583.

§.14. Tollimus autem, & abolemus omnino vetus, Kalendarium, volumuſque, ut omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates, & ceteri Eccleſiarum præſides, novum Kalendarium (ad quod etiam accommodata eſt ratio Martyrologii) pro Divinis Officiis recitandis, & Feſtis celebrandis, in ſuas quiſque Eccleſias, Monaſteria. Conventus, Ordines, Militias, & Diœceſes introducant, & eo ſolo utantur, tam ipſi quam ceteri omnes Presbyteri, & Clerici, ſæculares, & regulares utriuſque ſexus; necnon milites, & omnes Chriſtifideles, cujus uſus incipiet poſt decem illos dies ea menſe Octobris anni 1582. exemptos. Iis vero, qui adeo longinquas incolunt regiones, ut ante præſcriptum a Nobis tempus harum literarum notitiam habere non poſſint, liceat, eodem tamen Octobris menſe in ſequentis anni 1583. vel alterius, cum primum ſcilicet ad eos hæ noſtræ literæ pervenerint, modo a Nobis paulo ante tradito ejuſmodi mutationem facere, ut copioſius in noſtro Kalend. anni correctionis explicabitur.

Hortaturque Imperatorem & Principes, ut Kalendarium ſic emendatum recipiant, & ſervari faciant.

§.15. Pro data autem Nobis a Domino auctoritate hortamur, & rogamus cariſſimum in Chriſto filium noſtrum Rodulphum Romanorum Regem Illuſtrem, Imperatorem electum, ceteroſque Reges, Principes, ac Reſpublicas, iiſdemque mandamus, ut quo ſtudia illi a Nobis contenderunt, ut hoc tam præclarum opus perficeremus, eodem, immo etiam majore, ad conſervandam in celebrandis Feſtivitatibus inter Chriſtianas nationes concordiam, noſtrum hoc Kalendarium & ipſi ſuſcipiant, & a cunctis ſibi ſubiectis populis religioſe ſuſcipiendum, inviolateque obſervandum curent.

Forma publicandi hanc Conſtitutionē

§.16. Verum quia difficile foret, præſentes literas ad univerſa Chriſtiani Orbis loca deferri, illas ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ valvas, & in acie Campi Floræ publicari, & affigi, & earumdem literarum exemplis, etiam impreſſis, & voluminibus Kalendarii, & Martyrologii inſertis, & præpoſitis, ſive manu tabellionis publici ſubſcriptis, necnon ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eamdem prorſus indubitatam fidem ubique gentium, & locorum haberi præcipimus, quæ originalibus literis exhibitis omnino haberetur.

Sanctio pœnalis.

§.17. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum præceptorum mandatorum, ſtatutorum, voluntatis, probationis, prohibitionis, ſublationis, abolitionis, hortationis & rogationis infringere, vel ei auſo temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An. X. 23. Februarii.

Datum Tuſculi, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo primo, ſexto Kalendas Martii, Pontificatus noſtri Anno X.

Sequitur Declaratio ſuper obſervatione Kalendarii nuper editi, pro illis, qui de Menſe Octobris 1582. illud ſervare non cœperunt.

GREGORIUS PAPA XIII

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus declarationis.

Cupientes pro Paſtoralis Officii Nobis divinitus iniuncti ſolicitudine, Kalendarium nuper cura, & juſſu noſtro correctum atque editum, ubique locorum ab omni-

omnibus, qui illud propter diverſa impedimenta, ſtatuto die menſis Octobris proxime præteriti obſervare non cœperunt, quamprimum in uſum recipi, & prout maxime expediens eſt, diligenter, & exacte ſervari. Idcirco ne ſubſequens menſis Octobris, quod quidem nimis longum eſſet, expectetur: volentes vigilantiæ noſtræ providentia, opportuna remedia hiſce difficultatibus celeriter adhibere.

Declaratio ſuper obſervatione Kalendarii pro iis, qui de menſe Octob. 1582. obſervare non cœperunt.

§.1. Motu proprio, & ex certa ſcientia, maturaque deliberatione noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura ſanctione ſtatuimus, præcipimus, & mandamus, ut quicumque in quibuſvis Regnis, Provinciis, Civitatibus, & locis conſtituti, Kalendarium emendatum prædictum hactenus nondum obſervare cœperunt, illud modo, & formula infraſcripta, ſemotis cunctis excuſationibus, & impedimentis, omnino ſervent, videlicet. Cum perventum fuerit ad diem decimam Februarii anni milleſimi quingenteſimi octuageſimi tertii, in quem cadit Dominica Quinquageſimæ ſecundum antiquum Kalendarium, tranſitus ſtatim fiat ad diem 21. ejuſdem menſis Februarii, omiſſis decem diebus inter diem decimum, & diem 21. Februarii hujuſmodi interpoſitis, quæ erit feria ſecunda poſt Dominicam Quinquageſimæ (mutata litera Dominicali F in B) in qua dicatur officium, & miſſa de S. Valentino Presbytero, & Martyre, cum commemoratione SS. Fauſtini, & Jovitæ Martyrum, & Sancti Simeonis Epiſcopi, & Martyris, & feria tertia de Cathedra, proxima autem feria quarta erit dies Cinerum: atque hoc pacto nulla amplius erit diſcrepantia in Feſtorum, tam mobilium quam fixorum celebratione.

Tranſumptorum fides.

§.2. Verum quia difficile foret præſentes literas ad univerſa Chriſtiani Orbis loca deferri, volumus quod illarum tranſumptis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eadem prorſus indubitata fides ubivis gentium, & locorum habeatur, quæ originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.XI. 7. Novemb.

Datum Romæ apud S.Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die ſeptima Novemb. 1582. Pont. noſtri Anno X.

CXXXVII.

Qui Presbyteri Religionis, & Societatis Jeſu, literas Sacræ Pœnitentiariæ Apoſtolicæ aperire poſſint.

Plura de hac Societate notavi in Con.XXXI. Pauli III. Regimini. *Tom.IV. Part.I. fol.*185.

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilecto Filio Claudio Aquavivæ Præpoſito Generali Societatis Jeſu.

Cauſæ hujus conceſſionis.

EXponi Nobis nuper feciſti, quod alias quondam Alexander Frumentus, tunc Officii Sacræ Pœnitentiariæ Regens, dilectis Filiis Presbyteris Societatis Jeſu, cui præeſſe dignoſceris, etiamſi nullo Magiſterii in Sacra Theologia, & Doctoratus in jure canonico gradibus inſigniti eſſent, alias tamen idoneis, & approbatis ipſius Societatis confeſſariis, ut quaſcumque obſignatas, etiam Magiſtris in Theologia, vel Jure Canonico Doctoribus directas, in foro conſcientiæ ejuſdem Sacræ Pœnitentiariæ literas aperire, & abſolutionis beneficium juxta illarum diſpoſitionem impendere poſſent, & valerent, verbotenus conceſſit, eaque facultate ipſi Presbyteri hactenus uſi ſunt. Cum itaque ipſius Societatis Religioſi ad hujuſmodi gradus, niſi pro neceſſitate Scholarum ſuarum promoveri non ſoleant: pœnitentes etiam ad ipſos Presbyteros cum ſuis literis abſolutionis in dies recurrant, & importune obſecrent, opportune etiam eos juvari convenit.

Conceſſio quod aliqui Presbyteri Societatis aperiant literas Sacræ Pœnitentiariæ.

§.1. Nos idcirco tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, Presbyteris Societatis hujuſmodi per te, vel tibi ſubordinatos illius Superiores de tua licentia deſignandis, & ab Ordinariis locorum approbatis, vel approbandis, etiamſi Magiſterii, vel Doctoratus, aut aliis gradibus inſigniti non ſint, literas hujuſmodi aperiendi, confeſſionibuſque fidelium ad ipſos recurrentium auditis, & impoſita ſalutari in illis expreſſa, vel de jure infligenda pœnitentia, abſolvendi, ac in foro conſcientiæ quaſcumque ſibi verbo, vel ſcriptis commiſſas abſolutiones, diſpenſationes, & pœnitentiarum injunctiones excipiendi, & exequendi, licentiam, & facultatem tenore præſentium concedimus, & impartimur.

Contrariorũ derogatio.

§.2. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.3. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo tuo, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem ubique fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.X. 3. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 3. Aprilis 1582. Pontificatus noſtri anno X.

CXXXVIII.

De auctoritate Præpoſiti Generalis Clericorum Regularium Societatis Jeſu, circa contractus cenſuum, alienationumque, & aliorum.

Cetera de hac Societate, notata habes ad Conſt.XXXI. Pauli III. Regimini *Tom.IV. Par.I. fol.*185.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

APoſtolicæ Sedis circumſpecta benignitas, in quarumvis Religionum, præſertim earum, quæ gregi Dominico invigilant, ac prædicationibus, & lectionibus, cum

Digitized by Google

cum humanis tum ſacris inſiſtunt, commodis, & utilitatibus conſequendis, providentiæ ſuæ auctoritatem interponit, & quanto poteſt, favore proſequitur.

Omnis facultas celebrandi contractus reſidet in Præpoſito Generali ex conſtitutionibus Societatis.

§.1. Sane dilectus filius Everardus Mercurianus Præpoſitus Generalis Societatis Jeſu Nobis nuper exponi fecit, quod cum literis, tam fel. rec. Pauli Tertii, quam piæ mem. Julii etiam Tertii Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, in favorem dictæ Societatis emanatis, & per dictorum Pontificum Succeſſores, & Nos reſpective confirmatis, ac ejuſdem Societatis conſtitutionibus, omnimoda Collegiorum illius, ac etiam temporalium bonorum, ad ipſa Collegia ſpectantium gubernatio, ad pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem, vel ipſam Societatem, ita tamen quod in ipſius Præpoſiti, aut profeſſæ Societatis, vel alios, quam ipſorum Collegiorum uſus bona hujuſmodi expendi, aut diſtrahi non poſſint, ſed in ſtudentium utilitatem ſic converti, ut illi dictis bonis abuti non valeant, ſpectare, & pertinere dignoſcatur. Indeque fiat, ut Collegia ipſa capitulariter nullo modo congregentur, ſed omnis facultas celebrandi contractus, prout per eaſdem conſtitutiones, ac etiam primam ipſius Societatis generaliter habitam Congregationem ſtabilitum, & declaratum fuit, penes eumdem Præpoſitum pro tempore exiſtentem reſideat.

Ac etiam ex Conſtitutionibus Apoſtolicis.

§.2. Cumque etiam dicta Societas, quæ Ordo Mendicans exiſtit, aliorum Ordinum Mendicantium ſuper contractibus ineundis, a Sede Apoſtolica conceſſis privilegiis gaudeat.

Et hic Pontifex idem conceſſit in alia Bulla, quam hic non poſui, contentus iſta pleniore.

§.3. Noſque eiſdem Everardo Præpoſito, & Societati ut intervenientibus illis dumtaxat, qui more Societatis prædictæ, & ſecundum ejus conſtitutiones, & ſtatuta, regimen, & adminiſtrationem domorum, & Collegiorum juvare, & promovere ſolent, ſervato in ejuſmodi Congregationibus peculiari, ac proprio dictæ Societatis procedendi modo, privilegiis illis utendi, necnon contractus ineundi licentiam, & facultatem conceſſerimus, prout in ſingulis literis Apoſtolicis deſuper confectis, plenius continetur.

Idem modo Pontifex ex cauſis hic relatis.

§.4. Tamen quia nec modus ille quis ſit, nec omnes per quos Præpoſitus Generalis facultatem hujuſmodi alioqui exercere poteſt, in dictis noſtris literis ſatis expreſſi fuere, ac etiam quia eidem Societati privilegiis, & literis Apoſtolicis hujuſmodi, tum quod variis literis, & munimentis conceſſa ſunt, uti, & illa ad ſingulos contractus ineundos afferre diſpendioſum, moleſtumque exiſtit, tum quod in nonnullis regionibus emphyteuſes ad tres vitas concedi ſolent, nec particulares homines illas ad brevius tempus accipere facile adducuntur. Et propterea, ac etiam ex eo quod nonnumquam pro Collegiorum ipſorum, necnon domorum probationis, vel aliorum locorum ejuſdem Societatis neceſſitate, bona hujuſmodi locare, alienare, permutare, vel in emphyteuſim, ſeu livellum dare expedit, ac quandoque contingit; ut conditio ſemel oblata, ſi prætermittatur, non parvam afferat jacturam, pro parte dicti Everardi Præpoſiti Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut præmiſſa omnia plenius declarare, & alias in eiſdem opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Facultatem alienandi, & aliis modis cõtrahendi dicto Præpoſito cõcedit.

§.5. Nos igitur qui operarios in vinea Domini præſertim pondus diei, & æſtus ſuſtinentes, ſincero proſequimur affectu, noſtrarum, ac eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum literarum, necnon Societatis prædictæ conſtitutionum, aliorumque præmiſſorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, & eumdem Præpoſitum, ac dictæ Societatis ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati eiſdem Societati, ac Generali Præpoſito moderno, & pro tempore exiſtenti, ut ex nunc de cetero, perpetuis ſuturis temporibus, informatione de contractibus ineundis, per literas, vel alias pro ut ipſe Generalis ſtatuerit, a ſubordinatis localibus Præpoſitis, vel Rectoribus, aut Præfectis, ſeu eorum Vicegerentibus, vel a Provincialibus, ſeu Viſitatoribus, aut Commiſſariis, vel ab aliis ſibi bene viſis, auditis juxta eorum inſtitutum Conſultoribus, accepta, quæcumque Domorum, tum profeſſarum, tum probationis, Collegiorum, & aliorum locorum ejuſdem Societatis ubilibet conſiſtentium, bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi ſtabilia, necnon, & pretioſa mobilia, cujuſcumque qualitatis, & quantitatis, ac valoris, & in quocumque loco poſita, pro pretio, & ſub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conveniendis, in evidentem tamen Domorum, & Collegiorum hujuſmodi utilitatem, per ſe, vel alium, ſeu alios vendere, alienare, permutare, ac etiam in Emphyteuſim, ſeu livellum ad tres generationes, vel nominationes tantum, ſeu aliud longum tempus, pro affictu ſibi bene viſo concedere, abſque alia a Nobis, vel Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, pro tempore exiſtentibus, aut Sede prædicta, vel illius de latere Legatis, ſeu Nunciis, aut etiam locorum Ordinariis petenda, vel obtinenda licentia ſeu confirmatione, libere, & licite poſſit, & valeat, concedimus, & indulgemus. Ita tamen quod ſi ex ejuſdem Generalis Præpoſiti facultate, pro rerum exigentia, opus ſit, in Europæ videlicet Provinciis, ante datam eidem Præpoſito informationem, contractus alienationum fieri, dominium nihilominus, & poſſeſſio bonorum quorumvis, ſuper quibus contractus hujuſmodi initi fuerint, penes Domos, Collegia, ac loca prædicta, donec ipſe Generalis rem confirma-

firmaverit, aut ſuum conſenſum deſuper præſtiterit, remaneat, ac remanere intelligatur. In Indiis vero, & aliis extra Europam regionibus, contractuum hujuſmodi confirmatio ipſis Provincialibus, aut Viceprovincialibus, Viſitatoribus, ſeu Commiſſariis, ſimili per eos informatione accepta, committi poſſit ab ipſo Generali Præpoſito. Alias, & in eventum in quem ordo ſupraſcriptus non fuerit obſervatus, venditio, alienatio, permutatio, locatio, & conceſſio, ac contractus, necnon inde ſequuta quæcumque, nulla, & invalida, nulliuſque roboris, ac momenti exiſtant. Ac ita in præmiſſis ſic perpetuo declaramus, & decernimus.

Contractus ab eo ſervatur hic expreſſis in toe & ineú-dos, approbat.

§.6. Et nihilominus ex nunc prout ex tunc, & e contra poſtquam venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceſſiones, ac contractus pro tempore, ut præmittitur, facti, & per dictum Præpoſitum Generalem approbati, & ratificati fuerint, ſeu conſenſus ejuſdem Præpoſiti Generalis intervenerit, eaſdem venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceſſiones, & contractus, & inde ſequuta quæcumque, necnon inſtrumenta, & ſcripturas deſuper pro tempore confecta, Apoſtolica auctoritate approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere ſtatuimus, omneſque, & ſingulos tam juris quam facti defectus, ſiqui forſan intervenerint quomodolibet in eiſdem, ſupplemus, decernentes ea omnia, abſque alio deſuper ordinaria, vel Apoſtolica, aut alia auctoritate, ſeu de Sedis Apoſtolicæ commiſſione faciendo examine, ac præſentes, & in eis contenta validas, & efficaces, validaque, & efficacia perpetuo fore, necnon ab omnibus obſervari debere, ipſoſque contrahentes ad contractuum, & ſtipulatarum conventionum obſervationem omnino teneri, ac ſuper præmiſſis, & inde ſequutis quibuſcumque per quoſcumque quavis auctoritate quomodolibet moleſtari, vel impediri non poſſe. Necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§.7. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis, eorum in ſpiritualibus Vicariis, aut officialibus generalibus, Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis, ad quos id quomodolibet ſpectat, & in futurum ſpectabit, per eaſdem præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis Præpoſiti, vel aliarum perſonarum ejuſdem Societatis, aut alicujus eorum ſuper his fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque, & eorum cuilibet in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque, ab omnibus, quos illa concernunt, integre, & inviolabiliter obſervari. Non permittentes eos, aut eorum aliquem deſuper contra earumdem præſentium tenorem, quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§.7. Non obſtantibus ſelicis recordationibus Bonifacii VIII. de una, & in Concilio generali edita, de duabus dictis, dummodo ultra tres dietas quis vigore præſentium ad judicium non trahatur, & piæ memoriæ Symmachi, ac Pauli II. Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, vel alienatis recuperandis; aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, ac totis eorum tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptis credi mandat.

§.9. Volumus autem, quod earumdem præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſeu etiam ipſius Præpoſiti Societatis, munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An. V. 18. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die decima octava Decembris 1577. Pontificatus noſtri Anno V.

Digitized by Google

Sequitur ampliatio d.auctoritatis alienandi.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX debito Paſtoralis Officii ad ea libenter intendimus, per quæ Religioſorum locorum ac perſonarum in eis degentium utilitates, & commoda valeant procurari.

Auctoritas Præpoſiti in celebrādis cōtractibus refertur.

§.1. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Claudii Aquavivæ Præpoſiti Generalis Societatis Jeſu petitio continebat. Quod poſtquam alias per diverſas literas Apoſtolicas diverſorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, & dictæ Societatis Conſtitutiones, & decreta, illius Præpoſito Generali pro tempore exiſtenti, vel ipſi Societati omnimodam Collegiorum, & Domorum probationum, bonorumque ad illa ſpectantium gubernatio, abſque alia perſonarum in eis degentium capitulari congregatione facienda; etiam cum facultate quoſvis contractus emptionum, venditionum, aliarumque venditionum alienationum, necnon obligationum, & ceſſionum quarumlibet rerum temporalium, mobilium, & immobilium, etiam in beneficialibus ac ſpiritualibus aliiſque quibuſcumque etiam præjudicialibus, necnon inſtrumenta quæcumque, tam per ſe, quam per alios celebrandi, ac inſuper Mendicantium, necnon per noſtras literas aliorum Ordinum, & piorum locorum privilegiis omnibus utendi, & alias ſub certis modo & forma inibi expreſſis conceſſa fuiſſet.

Dubia deſuper orta itidem recenſētur.

§.2. Denique cum uſus privilegiorum hujuſmodi dictæ Societati parum prodeſſet, eo quod contrahentes renuerent, neque adducerentur ad contrahendum ſolo privilegio communicationis, eſſetque frequentiſſimum, & maxime neceſſarium ipſi Societati in his ſuis quaſi primordiis, pro Collegiorum, & domorum illius fundationibus, & ampliationibus domos, agros, & bona alia commutare, & vendere, ac ſuper his cenſus imponere. His, aliiſque de cauſis.

Continentia Bullæ hic præinſertæ refertur.

§.3. Nos eidem Societati, illiuſque Præpoſito Generali pro tempore exiſtenti quod informatione de contractibus ineundis, per literas, vel alias, prout ipſe Præpoſitus generalis ſtatueret, a ſubordinatis localibus Præpoſitis, vel Rectoribus, aut Præfectis, ſeu eorum Vicegerentibus, vel a Provincialibus, ſeu Viſitatoribus, aut Commiſſariis, vel ab aliis ſibi beneviſis, auditis juxta eorum inſtitutum Conſultoribus accepta, quæcumque Domorum, tum profeſſarum, tum probationis, Collegiorum, & aliorum locorum ejuſdem Societatis ubilibet conſiſtentium bona ſtabilia, necnon etiam pretioſa mobilia, cujuſcumque qualitatis, & quantitatis, ac valoris, & in quovis loco poſita pro pretio, & ſub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conveniendis, in evidentem tamen Domorum, & Collegiorum hujuſmodi utilitatem per ſe, vel alium, ſeu alios vendere, alienare, permutare, in emphyteuſim, ſeu livellum ad tres generationes, vel nominationes tantum, pro affictu ſibi beneviſo dare, licite valere, etiam abſque alia Sedis Apoſtolicæ, vel locorum Ordinariorum licentia, ſeu confirmatione deſuper obtinenda, ita quod venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceſſiones, contractus, inſtrumenta, & inde ſequuta quæcumque, poſtquam ab ipſo Præpoſito Generali ratificata fuiſſent, ſeu illius conſenſus interveniſſet, eo ipſo Apoſtolica auctoritate, nullo alio deſuper habendo examine, vel commiſſione, approbata, & confirmata eſſent, indulſit, prout in ſingulis literis Apoſtolicis deſuper confectis plenius continetur.

Alia dubia, ſunt poſtea exorta.

§.9. Cum autem ſicut eadem ſubiungebat petitio, ea quæ de novo emergunt, novo indigeant auxilio, ipſique contrahentes præſertim in Curia varias quotidie requirant cautelas, ſine quibus exiſtimant ſibi non fore ſatis cautum, inter quas ea potiſſima eſt, quod in indulto hujuſmodi non fuerit expreſſum, quod etiam cenſus redimibiles, ſuper eiſdem bonis poſſent vendi, quæ tamen ſpecies eſt, eaque minima, venditionis, & idcirco ab aliquot iam annis frequens fuit, ut cenſus redimibiles alias juxta formam privilegii hujuſmodi venderentur, & imponerentur. Quare pro parte dicti Claudii Nobis fuit humiliter ſupplicatum quatenus ſibi, dictæque Societati in præmiſſis conſulere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Datur itaque dicto Præpoſito amplior facultas.

§.5. Nos igitur eumdem Claudium, & ſigulares ipſius Societatis perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ac prædictarum literarum, & conſtitutionum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eidem Claudio, & pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali dictæ Societatis, vel ipſi Societati, dum ea ſcilicet erit generaliter congregata, ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, per ſe, vel alios, ut informatione, ſicut præmittitur, vel ſi utrilibet viſum erit, extrajudicialiter, ac ſummarie, & ſimpliciter accepta, vel etiam ea omnino omiſſa, bona Domorum, Collegiorum, & locorum hujuſmodi ſtabilia, & etiam mobilia pretioſa, præſentia, & futura, pro illorum utilitate, ſeu neceſſitate, quibuſcumque perſonis, tam eccleſiaſticis, quam ſæcularibus cujuſcumque gradus, ordinis, & dignitatis exiſtentibus, etiam Collegiis, Communitatibus, & Univerſitatibus, ad eam rationem, quæ facilius inveniri poterit, & pro pretio reperibili vendere, alienare, permutare, in emphyteuſim, ſeu livellum ad

tres

Google

tres generationes, vel in aliud longum tempus dare, locare, etiam cum donationis, ſeu inveſtituræ receptione, ac repræſentata pecunia, ſine tamen illorum redditus diminutione, necnon generaliter, & ſpecialiter obligari, & hypothecare, ſuper illis cenſus quoſcumque, redimibiles imponere, & vendere, necnon de bonis eiſdem compromittere, & quomodolibet ſuper illis tranſigere, illiſque ſimpliciter, vel liti deſuper habitæ, ac actioni, etiam in non poſſeſſorem cedere, & reum citare, utilitatemque venditionum, & aliorum hujuſmodi, vel etiam neceſſitatem, aut aliam cauſam, propter quam fiunt, ſimpliciter, & abſque figura judicii cognoſcere, judicare, definire, & penitus terminare libere, & licite valeat, & alias juxta dictarum literarum tenorem, harum ſerie Apoſtolica auctoritate concedimus. Et ad hoc, ſi opus ſit, licentias, & facultates omnes prædictas extendimus, & ampliamus. Ipſoſque contrahentes, habita ſola Præpoſiti Generalis, vel congregatæ Societatis per literas patentes more ipſius Societatis, vel alias confirmatione, aut conſenſu, ſolo contractu ſecuros exiſtere, nec ad venditionum, communicationum, & aliarum hujuſmodi alienationum utilitatis, ſeu neceſſitatis, aut in æquivalentia, vel meliora bona pretii converſionis, vel aliam demonſtrationem teneri. Necnon contractus quoſcumque ſuper his hactenus initos perpetuo valere, parteſque ipſas ad illorum obſervationem omnino obligari, & tam ipſos hactenus initos contractus, quam in futurum ineundos, quibus ipſius Generalis Præpoſiti, nunc, & pro tempore exiſtentis, vel etiam congregatæ Societatis conſenſus, ſeu confirmatio acceſſerit, alia Sedis Apoſt. confirmatione, & approbatione non indigere.

Clauſula ſublata &c. §.6. Sicque per quoſcumque Judices, Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Deputatio executorum. §.7. Quocirca venerabilibus fratribus noſtris, Toletan., & Treveren., ac Rigen. Archiepiſcopis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Claudii, vel pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis, aut Societatis hujuſmodi, vel alicujus eorum fuerint deſuper requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes, & in eis contenta hujuſmodi firmiter obſervari, ac ſingulos, quos literæ ipſæ concernunt, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum deſuper contra præſentium tenorem per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravan., invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum. §.8. Non obſtantibus fel. rec. Symmachi, & Pauli, aliorumque Romanorum Pontificum, etiam Prædeceſſorum noſtrorum, de rebus Eccleſiæ non alienandis, ſed alienatis recuperandis, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibuſvis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ac dictis literis, ſi in aliquo obſtent, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum. §.9. Ceterum quia difficile foret, eaſdem præſentes ad ſingula quæque loca, ubi neceſſarium fuerit, deferre, volumus quod illarum tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam ipſius Societatis Præpoſiti Generalis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo &c.

D. P. An.XI. 5. Auguſti. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſecundo, Nonis Auguſti, Pont. noſtri Anno XI.

CXXXIX.

Quod perſonæ Societatis Jeſu, a quocumque Antiſtite etiam extra tempora, de licentia ſuorum Prælatorum ad ſacros Ordines promoveri, & ad quoſcumque alios regulares Ordines tranſire poſſint, habita licentia Præpoſiti generalis.

Quamplura de hac Societate indicavi in Conſtit. XXXI. Pauli III. Tom. IV. Part. I. fol. 185. qui illam primo approbavit, & in alia ejuſdem Conſt. LXIII. Licet *ibid. f. 243.*

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Pium, & utile Societatis JESU Inſtitutum non patitur certa quædam ab iis,

qui ſub ejus vexillo, & diſciplina ſalutari militant, obiri, quæ in ſacris ineundis generaliter præſcribuntur.

Paulus III. conceſſit ſuccia iſtis, ut cum Præpoſiti licentia a quolibet Antiſtite promoverentur ad Sacros Ordines.

§.1. Quocirca cum dictæ Societatis ac diſciplinæ alumni nulli Eccleſiæ, nullive loco certo mancipati ſint, ut ibi permaneant, ſed veluti viatores omni tempore parati, expectanteſque diem, & horam qua, vel ad extremas Orbis regiones, cum venit uſus, emittantur ubi, quiſque pro captu ſuo, & juxta datam ſibi a Domino ſapientiam, ſeſe in vinea Domini excolenda exerceat, ejuſque rei cauſa fel. rec. Paulus Papa III. Præpoſito ejuſdem Societatis conceſſerit, ut idoneos, & comprobatos ab ipſa Societate, quibuſcumque mallet, Catholicis Antiſtitibus, & gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentibus præſentare poſſet, qui illos ſic præſentatos, abſque ulla promiſſione vel obligatione, ad Ordines hujuſmodi promoverent.

Nonnulli tamen Ordinarii obſervantiam Concil. Trid. ſeſs. 23. cap. 8. perquirebant.

§.2. Nonnulli tamen Antiſtites, poſt Concilii Tridentini decreta, eos ſic præſentatos, prius in cujuſque, tam minorum quam ſacrorum Ordinum hujuſmodi præſcripto munere exercitatos, temporumque determinatorum poſt ſuſceptos præſcriptum finem, antequam ad ſuperiores Ordines aſcendant, omnino expectandum, eoſque in eorumdem Ordinum functionibus, chorique Officiis plene inſtructos, & denique ſuper eorumdem vita, moribus, ætate, & natalibus ad Parochi inquiſitionem, aut alias teſtimonium, & certa alia requiſita habenda eſſe contendunt, quamvis nonniſi ad eoſdem Ordines ſuſcipiendos numeris alioqui omnibus idonei dimittantur.

Hic ideo Pont. d. facultatem renovat, & ampliat.

§.3. Nos his incommodis, quantum in Nobis eſt, occurrere volentes omnibus Epiſcopis, & aliis Antiſtitibus, præſentibus, & futuris, in perpetuum præcipimus, atque interdicimus, ne ab hujuſmodi promovendis, qui licentiam a Præpoſito Generali dictæ Societatis pro tempore exiſtente, vel ab eo delegatis habuerint, quidquam prædictorum requirant, vel exigant, ſed ipſos etiam abſque ulla functione in Ordinibus ipſis, interſtitiorumque ad illos ſuſcipiendos obſervatione, aut inquiſitione de cantu, officiis, & ceremoniis Eccleſiaſticis, idoneitate, proprii Ordinarii licentia, & aliis in aliis requiſitis ad minores, ac etiam extra tempora a jure ſtatuta, tribuſque Dominicis, vel aliis feſtis diebus etiam Presbyteratus, Ordines promoveant, ac ſi illi omnibus requiſitis præditi eſſent. Nos enim illis Ordines omnes prædictos ſic ſuſcipiendi, ac prædictis Antiſtibus eos ipſis conferendi facultatem tribuimus.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Præſentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam qui ſua privilegia cum ipſa Societate copioſe participant, participareque poterunt, quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterum quia difficile eſſet præſentes quocumque illis opus erit, deferre.

Tranſumptorum fides.

§.5. Volumus, ut earumdem præſentium tranſumptis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſeu etiam dicti Præpoſiti munitis, eadem prorſus fides, in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.XI. 21. Septemb.

Datum Tuſculi, ſub annulo Piſcatoris, die 21. Septembris, 1582. Pontificatus noſtri Anno undecimo.

Sequitur facultas tranſeundi ad alios Ordines Regulares.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus III. juſſit egredientes a Societate ſolum ad Carthuſien. tranſire poſſe, ut in ejus Conſtit. cit. in rubr.

CUm alias fel. rec. Paulus Papa III. Societati Jeſu inter alia conceſſerit, ut eorum nemo, ſive Profeſſus, ſive Scholaris, ſive Coadiutor ex dicta Societate egrediens, ad alium quam ad Carthuſienſium Ord.: niſi de expreſſa Romani Pontificis, vel Præpoſiti Generalis dictæ Societatis licentia ſe conferret.

Pius IV. cujus Conſt. non poſui, idem vetuit.

§.1. Itemque Pius Papa IV. voluerit, ut ne quis prædictorum, ab eadem Societate prætextu cujuſvis indulti, vel quæſito colore melioris vitæ, vel ſtrictioris obſervantiæ, etiam ad Mendicantium, vel Ciſtercienſium, ſeu Sancti Benedicti, aut aliorum Monacorum Ordinem (Cartuſienſi excepto) tranſire poſſit, dubitare contingit, An Præpoſitus pro tempore exiſtens valeat etiam Profeſſos, ex cauſis id exigentibus, ab ipſa Societate emittere, aut eis ſic emiſſis liberum ſit de ejus licentia, ſe ad quemvis alium Mendicantium, vel non Mendicantium Ordinem transferre.

Hic modo Pontifex ad omnem ordinem tranſire poſſe declarat, licentia habita a Præpoſito.

§.2. Nos, re perpenſa, atque diligenter examinata, Societatis ipſius puritati, atque incremento, emiſſorumque pro tempore ſaluti conſulere volentes: ſtatuimus, ut deinceps in perpetuum liceat dicto Præpoſito, quos judicaverit, ab ipſa Societate emittere, eoſque de ipſius Præpoſiti licentia, non tantum ad Carthuſienſium, ſed ad quemvis alium Mendicantium, paris, laxioris aut arctioris obſervantiæ Ordinem, per ipſum Præpoſitum illis præſcribendum, de conſenſu tamen Superiorum loci illius, quo deſtinabuntur, demigrare, in eiſque profeſſionem per loci illius Monacos, alioſque ejuſdem emitti ſolitam, emittere, habitumque ſuſcipere, & conſueta uti eorum diſciplina. Ipſis inhibentes ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ne quid contra præſentium tenorem quomodolibet audeant attentare.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.3. Non obſtantibus omnibus iis, quæ dicti Pontifices voluerunt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque: Præſentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis etiam qui ſua privilegia cum prædicta Societate copioſe participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus.

§.4. Ce-

Fides tranſſumptorum.

§.4. Ceterum quia difficile eſſet,. præſentes, quocumque illis opus erit, deferre, volumus, ut præſentium tranſumptis, manu Nutarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam dicti Præpoſiti munitis, eadem prorſus fides, in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.XI. 22. Septemb.

Datum Tuſculi, ſub annulo Piſcatoris die 22. Septembris 1582. Pontificatus noſtri Anno XI.

CXL.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Nova Conſtitutio ſuper Duellis.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam

Exordium, & cauſa Conſtitutionis edendæ.

§.1. Firmnm ita qnicquam vix ſtatui, ſanctionibuſque communiri pro ſalute animarum poſſet, quod veritatis inimicus ſalſis ſuggeſtionibus, nou convellere, & labeſactare conetur, idque nunc in Duellorum atrocitate experimur, quæ licet inter alios fel. rec. Julii II., Leonis X., Clementis VII., & Pii IV. Roman. Pontificom Conſtitutionibus, & Concilii Tridentini Decreto exterminata procul ab Orbe Chriſtiano exulare debuiſſent; Doloſa tamen patris mendacii interpretatione perſuaſum eſt, eos in dictis Conſtitutionibus, & Decreto tantum comprehendi, qui propoſitis Provocantium ad pugnam libellis, Patrinis, intervenientibus, ceteriſque ex priſtino abuſu introductis, ſe in locum tutum (quem vulgus *Campum Francum* appellat) provocant, non antem eos, qui privatim inter ſe ſine prædictis circumſtantiis, quamvis de induſtria, & animo deliberato certamen ſingulare committunt, vel committere procurant.

Declaratio Conſtitutionū contra Duellum facientes editarum.

§.2. Nos buic malo antequam radices altius agat, occurrere volentes, præſentium auctoritate ſtatuimus, omnes, & quoſcumque ſub Conſtitutionibus, & Decreto ſupradictis, omnino comprehendi, cenſuraſque, & pœnas omnes Eccleſiaſticas, & temporales, in illis contentas incurrere, qui ſe ad ſingulare certamen provocaverint, etiamſi ſoli, & ſine Patrinis, aut Arbitris, nulliſque propoſitis libellis, nec circumſtantiis, nec aliis ſervatis, quę in ſimilibus ſervari conſueverunt in locum publicum, vel privatum extra, vel intra Civitates, Terras, & Caſtra, vel etiam Domos ſe conduxerint, quique illum, vel alios forte comitati, aut etiam pugnæ ſpectatores fuerint, vel in loco, vel etiam longe ſteterint, vel ſpectaverint, & præterea eos, qui ſic invitantibus, vel provocantibus, aut invitatis, vel provocatis equos, arma, pecuniam, commeatus, cibaria, & alia ſubſidia contulerint, aliaſque auxilium, conſilium, vel favorem præſtiterint, aut conferri, & præſtari curaverint, etiam per alium, ſeu alios directe, vel indirecte quovis modo, vel colore, etiamſi poſtea ad dictum certamen, vel deſtinatum, aut alium locum non deſcenderint, adiicientes, ut invitans, vel provocans atrociori pœna plectatur.

Qui ſub hac Conſtitutione comprehendātur.

§.3. Eos autem ſub hac noſtra ſanctione nolumus comprehendi, qui in rixa de improviſo nata ſtatim in ipſo iracundiæ furore, certum aliquem locum ad hujuſmodi certamen condixerint, alterve condixerit, etiam ſi ibi confligendi cauſa tum convenerint, & inter eos ſit pugnatum, hi tamen, & Comites, ac quicumque alii eis aſtiterint, ſeu auxilium, conſilium, vel favorem præſtiterint, ut præfertur, alias ſevere puniendi prout criminis qualitas, & in eo progreſſus, ac circumſtantiæ poſtulabunt.

Dat. die 5. Novem. 1582 An.XI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimu octuageſimo ſecundo, Nonis Novembris, Pont. noſtri Anno XI.

CXLI.

Concilii Tridentini prohibitio de Duellis; extenditur ad duella privatim commiſſa.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Concil. Trid. in ſeſs. 25. cap. 19. prohibuit duella.

AD tollendum deteſtabilem Duellorum uſum, Concilium Tridentinum, excommunicationem, & alias graviſſimas pœnas in concedentes locum ad Monomachiam, ac pariter in pugnantes, necnun Patrinos, conſulentes, ſuadentes, & ſpectatores ſalubtiter quidem decrevit: ſed creſcente hominum malitia facinoroſi non deſunt, qni quod publice prohibitum eſt, privatim exeqni non dubitent, dum ſe pœnas prædictas hoc modo eludere poſſe arbitrantur.

Hic Pontifex prohibitionem ampliat.

§.1. Nos ad hæc coercenda plenius evidentiuſque providendum eſſe rati, conſiderantesque Duellum privatum non minus cruentum, & animæ, & corporis noxium eſſe, quam quod publice perpetratur, auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, omnes illos, qui ex condicto ſtatuto tempore, & in loco convento Monomachiam commiſerint, etiam ſi nulli Patrini, ſociique ad id vocati fuerint, nec loci ſecuritas habita, nullæve provocatoriæ literæ, aut denunciationis chartnlæ præceſſerint, cenſuris, & pœnis omnibus a dicto Concilio propoſitis teneri, perinde ac ſi publico, & conſueto abuſu ſingulare certamen iniviſſent. Volentes etiam locorum Dominos, ſi certamen ex condicto hujuſmodi permiſerint, ant quantum in ſe fuerit, non prohibuerint, omneſque illud fieri mandantes, inſtigantes, auxilium, conſilium, vel favorem dantes, equos, arma, pecuniam, commeatum, & alia ſubſidia ſcienter ſubminiſtrantes, aut ex compoſitu ſpectatores, vel ſocios quovis modo ſeſe præbentes, eiſdem cenſuris, & pœnis ſubjacere, etiam ſi illi, qui ad locum deſtinatum pugnaturi acceſſerunt, impediti pugnam non commiſerint, ſi per ſe

ipſos non ſteterit, quo minus illa committatur.

Contrariis derogat.

§.2. Non obſtantibus privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Aliæ Conſtitutiones firme remaneant.

§.3. Conſtitutionibus tamen, & aliis ſanctionibus Apoſtolicis hac de re diſponentibus in ſuo robore duraturis.

D. P. An.XI. 5. Decemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſecundo Nonas Decembris, Pontificatus noſtri Anno XI.

CXLII.

Erectio Eccleſiæ Epiſcopalis Civitatis Bononiæ, in Provincia Lombardiæ, in Eccleſiam Archiepiſcopalem.

Similem erectionem de Eccleſia Senenſi ſtatuit Pius II. in Conſtit. III. Triumph. *Tom.III. Par.III. fol.95.*

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

UNiverſi Orbis Eccleſiis, eo diſponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, meritis licet imparibus præſidentes, in omnes agri Dominici partes oculos noſtræ mentis, vigilis more paſtoris intendimus, inſpicientes, quid Eccleſiarum ipſarum, præſertim Cathedralium inſignium, ſtatui, & decori maxime conveniat: atque hoc quidem tanto liberalius promptiuſque curandum cenſemus, quanto magis civitatum celebritas, ac civium, & populorum ſuorum vota id expoſcunt, ac divino fulti præſidio illius, qui cuncta ex ſua benignitate ad fidelis populi ſui ſalutem diſponit, ad ea quæ ad dignitatem, & ſtatum Eccleſiarum hujuſmodi augendum pertinent, officii noſtri partes libenter convertimus, prout cognoſcimus in Domino ſalubriter expedire.

Eccleſiæ Bononienſis commendatio.

§.1. Cum itaque Eccleſia Bononienſis Sedi Apoſtolicæ immediate ſubiecta, cui dilectus filius noſter Gabriel Tit. S. Martini in Montibus Præsbyter Cardinalis Paleottus nuncupatus, ex diſpenſatione Apoſtolica præeſt, & quæ in primis Sancti Petronii Epiſcopi, & Protectoris Bononiæ interceſſionibus, & meritis, omni quidem tempore divinæ pietatis abundantia magnis multiſque ornamentis exculta, non modo Diœceſis magnitudine ſatis in omnem partem patens, ſed Cleri, populique pietate, dignitate, & amplitudine florens, Epiſcoporum quoque ordine ſuccedentium, quos item multos ab initio fere naſcentis Religionis, ſævientibus adhuc infidelium perſecutionibus, fidei defenſores, & in Sanctorum conſortio adſcriptos habet, numero affluens, ſacrarum præterea reliquiarum copia abundans, religioſiſſimis quoque templis, Baſilicis, Monaſteriis, locis piis, & aliis, quæ ad omnem ejuſdem cleri, populique Bononienſis laudem inſignia ſunt, pietatis Chriſtianæ monimentis ornata, valde per ſe ipſa elucet.

Civitatis Bonon. commendatio.

§.2. Cumque Civitas ipſa jam inde uſque a Theodoſio Imper. ampliſſimis illuſtrata privilegiis, & a diverſis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris ad Regum congreſſus, Imperatoris coronationem, Concilii Œcumenici translationem, aliaſque maximas res gerendas delecta, ejuſdemque Apoſtolicæ Sedis primogenita, & ſtudiorum mater ab omnibus merito nuncupata, nobiliſſimo Gymnaſio, Doctorumque, & Scholarium ex omnibus Orbis Chriſtiani partibus illuc confluentium frequentia, clariſſimo Quadragintavirum, Senato, & Magiſtratibus decorata: aliorum item illuſtrium virorum, apud quos, & veræ Religionis cultus, & ſumma in Rom. Pont. ipſamque Sedem obſervantia, & ſtudium ſemper enituit, copia quidem inſignis: quippe quæ in omnibus ſchiſmatibus partes veri Pontificis perpetuo ſuſtinuerit, & viros dignitatibus Eccleſiaſticis claros, Epiſcopos, Cardinales, Pontificeſque de Eccleſia Dei optime meritos ſæpenumero tulerit: ædificiorum item magnificentia, opibus, fertilitate, populi magnitudine, egregia erga exteros hoſpitalitate, ac præcipua erga omnes benevolentia, & caritate, omnique alia virtute illuſtris, & ſit, & habeatur.

Eccleſiæ Bonon. erectio, in Eccleſiam Metropolitanam, & Archiepiſcopalē, cum privilegiis omnibus Archiepiſcopalibus.

§.3. Nos aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, qui eodem honore patriam ſuam condecorunt, morem exemplumque ſecuti, & ejuſdem etiam Cardinalis, Epiſcopique Bononienſis, cujos non ignota eſt cura, & ſolicitudo in gloria Dei ſaluteque animarum procuranda pio ſtudio adducti, & Patriæ ipſius noſtræ Bononienſis, quam unice in Chriſto diligimus, ſingularibus erga hanc Sedem meritis commoti, paternoque deſiderio, & ea ſpe qua tenemur, id fore, ut patria ipſa Bononien. hac ſingulari beneficio noſtro excitata, ſeſe in dies ad bene agendum magis magiſque conſormet, accenſi, necnon Eccleſiæ ipſius, quam totis in Chriſto viſceribus complectimur, meritis permoti, ad illam meritis honoribus augendam, & promovendam adducti, piis quoque ſupplicationibus dilectorum Filiorum ejuſdem Civitatis Quadragintavirum, aliorumque Magiſtratuum excitati, poſt habitam cum Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus maturam deliberationem, de illorum conſilio, atque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ad laudem, gloriam, & honorem Omnipotentis Dei, ac Beatæ Mariæ ſemper Virginis, & S. Petronii Epiſcopi, & Patroni Bononienſis, necnon ad univerſalis Eccleſiæ exaltationem, Eccleſiam ipſam Bononienſem in Metropolitanam Eccleſiam, & Sedem Epiſcopalem Bononienſem in Archiepiſcopalem, Archiepiſcopaliſque, & Metropolitani Præſidis Sedem, & Provinciæ caput pro illius Archiepiſcopo pro tempore exiſtenti, qui pallii, & crucis uſum aliorum Archiepi-

ſcopo-

coporum more habeat, omnibuſque aliis inſignibus Archiepiſcopalibus, necnon privilegiis, honoribus, & prærogativis, alis Archiepiſcopis debitis, & conceſſis gaudeat, tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus, ac nomine, titulo, & honore Archiepiſcopali, & Metropolitano decoramus.

Eccleſiarum Placẽtin. Parmen. &c. ſubiectio Archiepiſc. Bonon.

§.4. Necnon Placentin. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Cervien., & Cremen. Eccleſias, earumque omnium, & ſingularum Civitates, & Diœceſes, cum omnibus, & ſingulis earum Territoriis, & terminis, ac dilectos filios Clerum, & Populum univerſum cum ſuis Collegiatis, Parochialibus, & aliis Eccleſiis, necnon Monaſteriis utriuſque ſexus, ceteriſque beneficiis, & Officiis Eccleſiaſticis, cum cura, & ſine cura, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, necnon hoſpitalibus, domibus, collegiis, & locis religioſis quibuſcumque ab ejuſdem Sedis Apoſtolicæ immediate, ſive alterius cujuſcumque etiam Metropolitani ſubiectione etiam perpetuo dividimus, & ſeparamus: illaſque, & earum Diœceſes, ac Civitates, poſthac in Provincia Bononienſi eſſe, & conſiſtere, neque in alia Provincia cenſendas, & numerandas eſſe decernimus, & declaramus, & quatenus alteri Provinciæ, Archiepiſcopove etiam Mediolanenſi, & Ravennatenſi, tam antiquo jure, conſuetudine, privilegio, vel alterius Metropolis erectione ſive inſtitutione, quam jure electionis ex Sac. Conc. Trid. decreto factæ, vel alia quavis ratione, & cauſa antea adiunctæ, ſubiectæque, in toto aut in parte, eſſent, vel cenſerentur, ſive in illius poſſeſſione, vel quaſi, ſe eſſe prætenderent, ab omni illius ſive alterius Provinciæ, vel Archiepiſcopi, etiam Mediolanenſis, & Ravennatenſis, aut illorum Capitulorum jure Metropolitico, correctione, viſitatione, ſubiectione, & omni quacumque alia juriſdictione, obedientia, & ſuperioritate, ſi qua forſan quavis occaſione illis competeret, ſive competat, ſimiliter perpetuo eximimus, & liberamus.

Epiſcoporum Suffraganeorũ eidem Archiepiſc. ſubiectio.

§.4. Necnon dictæ Bononienſi Eccleſiæ prædictas Placen. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Cervien., & Cremen. Civitates, & Diœceſes pro ſua Metropolitana Provincia, ac Placent. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Cervien., & Cremen. Eccleſias præfatas, modernoſque, & pro tempore exiſtentes illarum ſingularum Præſules pro ſuis, & pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi Bononienſis ſuffraganeis, qui, necnon earum ſingularum Capitula etiam quocumque privilegio ſuffulta, tamquam membra capiti eidem Archiepiſcopo Bononienſi jure Metropolitico ſubſint, ſibique obedientiam, & reverentiam tamquam proprio Metropolitano prorſus exhibeant, pariter perpetuo ſubiicimus: eidemque Archiepiſcopo Bononienſi prædictos ſuos ſuffraganeos conſecrandi, ad Provinciales Synodos evocandi, ac eum eis etiam Eccleſiaſtica negocia terminandi, eorum Eccleſias diſponendi, & cauſas quarumcumque appellationum, ſive querelas alias juxta Sacrorum Canonum ſtatuta cognoſcendi, omniaque alia, & ſingula, quæ de jure vel conſuetudine, aut alias quomodolibet ad Archiepiſcopos, & Archiepiſcopale munus ſpectare, & pertinere ſolent, & debent, gerendi, & exercendi plenam, & omnimodam concedimus facultatem. Provinciæ quoque Bononienſis Clerum, & Populum univerſum pro eorumdem Eccleſiæ, & Archiepiſcopi Bononienſis provincialibus ſimiliter perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Decretum irritans.

§.6. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.8. Non obſtantibus regula noſtra de jure quæſito non tollendo, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Placentin., Parmen., Mutinen., Regien., Cervien., Imolen., Cremen., ac Ravennaten., & Mediolanen. Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, illarumque Præſulibus, & adminiſtratoribus, ac Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de ſimili Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & conſiſtorialiter, & de ſimili conſilio, ac alias quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, exprimerentur, & inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie, de conſilio, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſpecialiter & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio pœnalis.

§.8 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ erectionis, & inſtitutionis, derogationis, diviſionis, ſeparationis, declarationis, exemptionis, liberationis, ſubiectionis, conceſſionis, aſſignationis, decretorum, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

D. P. An. XI. 10. Decemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſecundo, quarto Id. Decemb., Pontificatus noſtri Anno XI.

Abba-

Digitized by Google

CXLIII.

Abbatiſſæ, & aliæ Præfectæ Monaſteriorum Monialium in Italia ad triennium tantummodo eligantur.

Quoad modum eligendi, habes Concil. Trid. in ſeſſ. 25. cap. 7.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EXpoſcit debitum Paſtoralis officii, quod diſponente Domino gerimus, ut ad ea ſollicite intendamus, per quæ Monaſteria, & alia Religioſa loca, præſertim Deo dicatarum Sanctimonialium, ſecundum regularis diſciplinæ normam regantur, & gubernentur.

Cauſa hujus Conſtitutionis

§.1. Perpendentes igitur varia, & multiplicia damna, quibus plerumque afficiuntur Monaſteria Monialium, quæ per Abbatiſſas, vel alias Præfectas perpetuas reguntur, contra vero Abbatiſſas, & alias Præfectas triennales, ſcientes ſe lapſo triennio ſuæ adminiſtrationis rationem eſſe reddituras, ac ſperantes de bene geſtis laudem promereri, pœnam vero, ſi male geſſerint, metuentes, majori ſtudio, ac diligentia, regimen, & adminiſtrationem Monaſteriorum ſibi commiſſorum gerere.

Abbatiſſæ Monialium ad triennium tantummodo eligantur, juxta ſuorum Ordinum inſtituta, & Conc. Trid.

§.2. His, & aliis rationabilibus cauſis adductis, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & ſingulis Monaſteriis Monialium S. Benedicti, Ciſtercien., Carthuſien., & aliorum quorumcumque Ordinum in Italia, & præſertim in utriuſque Siciliæ Regnis conſiſtentibus, quæ nunc per Abbatiſſas, vel alias Præfectas perpetuas reguntur, & gubernantur, cum primum Abbatiſſæ, aut aliæ Præfectæ hujuſmodi regimini, & adminiſtrationi ipſorum Monaſterior. ceſſerint, etiam apud Sedem Apoſtolicam, vel deceſſerint, eorum Abbatiſſatus, ſeu Præfecturas vacare contigerit, Abbatiſſæ, aut aliæ Præfectæ non amplius perpetuæ, ſeu ad vitam, quarum nomen, ac titulum ex nunc, prout ex tunc, Apoſtolica auctoritate ex certa noſtra ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium perpetuo extinguimus, & abolemus, ſed triannales tantum a Conventu uniuſcuiſque Monaſterii, & alias juxta decreta Sac. Conc. Trid., & regularia ſuorum Ordinum inſtituta eligantur, & præficiantur, quæ poſtmodum elapſo triennio, ſuis officiis perfunctæ, præeſſe deſinant, omnique prorſus careant auctoritate, ac a regimine, & adminiſtratione Monaſterii per triennium a die finitæ adminiſtrationis inchoandum abſtineant, quo elapſo, ſervata eadem forma Conc. Tridentini iterum, & pluries eligi poſſint.

Prohibitio aliter eligendi

§.3. Diſtrictius inhibentes omnibus, & ſingulis dictorum Monaſteriorum Conventibus, Superioribus, & perſonis, aliquam Abbatiſſam, aut aliam Præfectam perpetuam, ſeu ad vitam, ſed triennalem tantum eligere, & præficere ullo modo audeant, vel præſumant.

Decretum irritans.

§.4. Quod ſi ſecus a quoquam quavis auctoritate fuerit attentatum, electionem, & præfectionem hujuſmodi, ac omnia, & ſingula, quæ inde ſequentur, irrita, nulla, & inania, nulliuſque roboris, vel momenti fore. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos quavis actoritate, fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictorum Monaſteriorum, & Ordinum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Monaſteriis, eorumque Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.6. Ceterum quia difficile foret, præſentes noſtras ad ſingula quæque loca, ubi neceſſarium fuerit, deferre, volumus quod illarum tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An. XI. 1. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 1. Januarii, 1583. Pontificatus noſtri Anno XI.

CXLIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Archiepiſcopis, & Epiſcopis Indiarum, & ab eis ſubdelegandis abſolvendi Indos, & Mauros, ac eorum filios a crimine hæreſis, & Idolatriæ, ac aliis peccatis Sedi Apoſtolicæ reſervatis, & in Bulla cœnæ contentis.

GREGORIUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

CUM ſicut exponi Nobis nuper fecit Chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus nonnulli Confeſſores ſuorum Regnorum Hiſpaniarum tenuerint vigore facultatum Cruciatæ dudum a felic. rec. Pio Papa V. Prædeceſſore noſtro Regnis prædictis, ac ſubditis ejuſdem Philippi Regis, & aliis ad illa declinantibus conceſſæ, pœnitentes a crimine hæreſis abſolvi poſſe, unde Nos per noſtras in forma Brevis deſuper expeditas literas declaravimus mentis ejuſdem Pii Prædeceſ-

ſoris

Google

foris, & noſtræ non fuiſſe, nec eſſe ejuſdem Cruciatæ, & quarumcumque Indulgentiarum vigore alicui facultatem aliquos a crimine hæreſis, ſeu aliis caſibus Officio Sanctiſſimæ Inquiſitionis prædictorum Regnorum, per diverſos Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Nos ſpecialiter reſervatis abſolvendi conceſſiſſe. Cumque hujuſmodi declaratio per Nos, ut præfertur, facta in ipſis literis ejuſdem Cruciatæ in eiſdem Regnis, ac Indiis ejuſdem Philippi Regis impreſſis, & diſtribui ſolitis appoſita fuerit, dubitatum propterea ab aliquibus extitit, utrum per prædictam noſtram declarationem abrogatæ cenſerentur facultates, per diverſos Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Nos Venerabilibus fratribus Archiepiſcopis,& Epiſcopis Indiarum ejuſdem Philippi Regis conceſſæ circa abſolutiones Indorum utriuſque ſexus ab hæreſi, & caſibus Nobis, & Apoſtolicæ Sedi reſervatis. Quare pro parte ejuſdem Philippi Regis Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus in præmiſſis, prout locorum, & temporum, ac eorumdem Indorum noviter ad fidem Catholicam converſorum qualitates exigunt, proſpicere, eorumdemque Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum in dictis Indiis reſiden. facultates declarare, aliaſque deſuper opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Quocirca per præſentes declaramus mentis noſtræ non fuiſſe, nec eſſe per quaſcumque noſtras literas, ut præfertur, emanatas, facultates eorumdem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum circa hujuſmodi abſolutiones reſtringere, ſuſpendere, ſeu revocare, ac potiori pro cautela, Indiſque prædictis utriuſque ſexus in eorum neceſſitatibus ſollicita noſtra vigilantia ſubvenire cupientes, ac literarum prædictarum quarumcumque tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, eiſdem Archiepiſcopis, & Epiſcopis in Indiarum partibus nunc, & pro tempore degentibus, ac ab eis ſubdelegandis quaſcumque facultates, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Nos circa abſolutiones eorumdem Indorum tenore præſentium revocamus, & quatenus opus ſit illas eiſdem denuo concedimus, ita ut tam eorumdem priorum, quam præſentium literarum virtute quoſcumque utriuſque ſexus Indos, ac a Mauris, & Indianis,ac Indianis, & Mauris genitos a crimine hæreſis, & Schiſmate, & Idolatriæ, necnon aliis omnibus caſibus Nobis, & Sedi Apoſtolicæ quomodolibet etiam in Bulla in die Cœnæ Domini, per Romanos Pontifices legi ſolita contentis, reſervatis in utroque foro abſolvendi, & totaliter liberandi, injuncta eis pro modo culpæ aliqua pœnitentia ſalutari, licentiam, & facultatem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus, & impartimur. Non obſtantibus literis prædictis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenorem præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra ubique adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris die prima Januarii 1583. Pontificatus noſtri Anno XI. Dat. die 1. Januarii 1583 An.XI.

CXLV.

Confirmatio Inſtitutionis, Privilegiorum, & exemptionum Societatis Ieſu cum nonnullis declarationibus. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Quanto fructuoſius in colenda Domini Vinea exercet veneranda Ieſu Societas, digniſque æterna mercede Operariis abundare conatur, tanto propenſius contendimus eam, religioſamque ſubinde, quam inſtituit prolem, unde tota Reſpublica Chriſtiana ubique ſublevatur, proſequi, & confovere, ſimulque omnia removere, quibus & ſpiritualis ipſorum profectus retardari, & charitatis fervor, qui ab eiſdem in regeneratas pretioſo Domini noſtri Jeſu Chriſti Sanguine Animas ſe diffundit, alicubi frigeſcere, aut in lubricum defluere poſſet. Exordium.

§.1. Cum enim ſicuti juxta dictæ Societatis conſtitutiones, & laudabile inſtitutum a felicis recordationis Paulo Tertio, & Julio etiam tertio confirmatum, ac etiam a Paulo Quarto Rom. Pont. Prædeceſſoribus noſtris diligentiſſime examinatum, & a Concilio Tridentino comendatum Societas ipſa non ſolum profeſſis, & Novitiis, ſicuti, & reliqui Regulares Ordines conſtet, ſed varii in eadem Societate religioſarum perſonarum gradus ſint, in quibus ſingulis juxta commiſſi cuique a magno Patre familias talenti menſuram, & præpoſitorum ſuorum directionem altiſſimo famulantur, ſicut enim finis dictæ Societatis eſt, Fidei propagatio, & defenſio, animarumque in vita, & Doctrina Chriſtiana progreſſus, ita etiam gratiæ ejus vocationis proprium eſt, diverſa loca ex Rom. Pontificis, ac Præpoſiti Generalis ejuſdem Societatis directione peragrare, vitamque in quavis mundi parte agere, ubi laborioſa eorum opera, & induſtria fructuoſa copioſiores ſalvandarum animarum proventus ad Dei Æterni gloriam conſequi poſſe ſperant, ad quem finem Spiritus Sanctus qui bonæ memoriæ Ignatium Loyolam ipſius Societatis Inſtitutorem, ejuſque ſocios excitavit, media etiam præclara, maximeque opportuna hujus Sedis miniſterio eis tribuit, atque confirmavit, publicarum ſci- Cauſa Conſtitutionis edendæ, & commendatio Societatis Jeſu.

Digitized by Google

ſcilieet prædicationum Verbi Dei miniſterii cujuſeumque ſpiritualium exercitiorum, & charitatis operum, pœnitentiæ,& Euchariſtiæ Sacramentorum adminiſtrationis, ac frequentis uſus, ad quæ pro dignitate exequenda, & ad difficultates ſuperandas, ſubeundaque pericula, quibus dictæ Societatis Religioſi in hujuſmodi excurſionibus, & miniſteriis exponuntur, cum hæc magnum, tum virtntis, tum devotionis præſidium poſtulent, ſtatutum eſt, ut, & Novitii in Societate prædicta per biennii ſpatium probentur, & qui expleto Novitiatu literis operam dederint, illarum ſtudiis abſolutis tertium etiam annum probationis in humilitatis exercitiis expendant, ut ſi qua in re, vel hujus virtutis amor, vel pietas, ac devotionis fervor, per literarum occupationem diſtractus intepuerit, per earumdem virtutum freqoentiorem exercitationem, & divinæ gratiæ ardentiorem invocationem reſtauretur; qui enim profeſſionem emittere debent, eos vocatio hæc viros in vitæ puritate, ac literis conſpicuos, diuturniſque, & diligentiſſimis experimentis probatos, eoſque Sacerdotes, & in Verbi Dei, acSacramentorum adminiſtratione diu multumque verſatos esigit, ut & Conſtitutionibus dictæ Societatis, & a Summis Pontificibus eſt decretum.

§.2. Sed neque omnes ad eamdem profeſſionem idonei eſſe poſſunt, neque qui temporis progreſſu futuri ſunt, tales evadere, aut cognoſci ſine longa exercitatione atque experimento, quapropter Societatis Corpus in ſua membra, ordinem, & gradus idem Ignatius divino inſtinctu, ita duxit diſponendum, ut biennio Novitiatus abſoluto, omnes qui in Societate perſeverare voluerint,tria vota ſubſtantialia quidem Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ſimplicia tamen emittere debeant, ac Novitii eſſe deſinant; quibus votis emiſſis in Corpus ejuſdem Societatis cooptati, & quantum ex parte ipſorum perpetuo obligati remanent. Quod ſi injuſſi diſcedant, apoſtaſiæ notam, & excommunicationis, ac alias, quibus ipſi profeſſi ſubiacent, pœnas incurrant, quamvis rationabili ex cauſa, juxta conſtitutioneseaſdem ab ipſo Præpoſito Generali dimitti, & votis hujuſmodi liberari poſſint: quare omnia ipſis primo ingreſſu per aliquot dies in ſeparata hahitatione conſtitutis, ante quam ad aliorum Novitiorum communem convictum admittantur in ipſiusSocietatis privilegiis,Conſtitutionibus,& Regulis conſideranda traduntur.

§.3. Biennio itaque Novitiatus completo, & emiſſis votis ſimplicibus una eſt omnibus omnino vivendi, & obediendi ratio, debentque omnes in communi vivere, ac in omnibus obedire, non ſecus ii, qui profeſſionem non emiſerunt, quam profeſſi, quod vero ad paupertatem attinet, quamvis bonorum ſuorum jus,atque dominium juſtas ob cauſas pro ſuperiorum arbitrato, ad tempus retinere valeant, ut in pios uſus, juxta evangelicum conſilium diſtribuant, in illorum tamen uſu religioſam paupertatem ſervant, nec ulla re tamquam propria, & ſine ſuperioris ſaeultate uti poſſunt; perafectis igitur hujuſmodi probationibus,& experimentis eum dictæ Societati fuerit per ea in Domino ſatisſactum, quos idem Præpoſitus Generalis idoneos judicat, eos vel ad profeſſionem per vota ſolemnia, vel ad gradus coadjutorum formatorum ſpiritualium, ſi Sacerdotes, vel temporalium ſi laici ſint, per vota eadem publice emiſſa quamvis non ſolemnia juxta Conſtitutiones admittit: Quibus emiſſis eo ipſo nihil omnino proprii amplius, vel domi, vel foris habere poſſunt, fiuntque incapaces eujuſvis bæreditariæ ſucceſſionis, nec propter emiſſa hujuſmodi vota publica, aut per mortem ab inteſtatu in illorum, ſicuti, nec in profeſſorum bonis Domus ulla, aut Eccleſia, vel Collegium dictæ Societatis ſuccedere poteſt. Eos qui poſt biennium Novitiatus emenſum dicta tria vota ſimplicia ſicuti ab hac Sede probata ſunt, emittentes, & extra Novitiorum numerum habiti, ae in Corpus ipſius Societatis cooptati, illiuſque meritorom, & privilegiorum non ſecus, atque ipſi profeſſi, ex prædictæ Sedis diſpoſitione participes effecti, quidque quantum in eis eſt, & profeſſionem emittere parati, ſi ipſe Præpoſitus Generalis prædictæ Societatis inſtitnto congruere judicaverit, & in perpetuo Dei ſervitio conſecrati, & ſua ſorte, pro ut illorum laudabile inſtitutum exigit, contenti, ac denique excommunicationis, & aliis Apoſtatarum pœnis ſubjecti ſunt vere, & proprie Religioſos eſſe.

§.4. Compertum ſit nonnullorum tamen animos, qui pii alioqui, & utiles operari exiſtunt ſolicitari, & affligi interdum contigit, quaſi non ſint Religioſi, eo quod non ſint profeſſi, nec etiam deſint, qui Religionis prætextu transfigurante ſe Sathana in Angelum lucis, non ſolum ea occaſione inquieti ſunt, ſed etiam aliorum pacem, & vocationem diſturbare, eoſque in fraudem, & defectionem deducere conantur, unde graviſſima poſſet hæc Religio tantopere utilis, & ubique ab omnibus expetita concipere detrimenta. Nos conſiderantes divinæ Sapientiæ, atque providentiæ theſauros, pro temporum neceſſitate varia, & inter ſe diſſimilia eademque ſalubria ordinum inſtituta in Eccleſia ſua produxiſſe, & nunc maxime (ut feliciſſimi toto Orbe ſucceſſus teſtantur)mirificos in agro Domini fructus hoc peculiari dictæ Societatis inſtituto proferri, quare ad ſummovenda circumſtantia hujuſmodi pericula, eamque in ſincera vocatione ſua continendam, partes noſtras adhibendas decrevimus, ut præciſis hujuſmodi perturbationum cauſis, Religio ipſa, quæ in propagandam Religionem Chriſtianam, emendandoſque in ea mores corde, animo, viribuſque omnibus, ſine intermiſſione inſiſtit, votivo munere perfruatur. Motu proprio, certaque ſcientia noſtra, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine laudabile hujuſmodi inſtitutum, ac prædicta, ceteraque omnia dictæ Societatis privilegia,facultates, exemptio-

Confirmatio privilegiorum Societatis Jeſu conceſſorũ.

ptiones, immunitates, gratias, & indulta, tam a prædictis, quam aliis Prædeceſſoribus noſtris, & etiam a Nobis conceſſa, conſtitutiones quoque, & ſtatuta, qualiacumque ſint, ea omnia, ac ſi ad verbum præſentibus infererentur, pro expreſſis habentes auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ſupplentes omnes juris, & facti defectus, ſi qui intervenerint in prædictis conſtitutionibus, & ſtatutis, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Declaratio favore Societatis.

§.5. Ad hæc dictam Societatem firmo declarationis noſtræ præſidio communire volentes, ſtatuimus, ac etiam decernimus, non modo eos, qui in Coadjutorum formatorum, ſive temporalium, ſive ſpiritualium gradus, & miniſteria admittuntur, ſed etiam alios omnes, & quoſcumque qui in ipſa Societate admiſſi biennio probationis a quoquam peracto tria vota prædicta, tametſi ſimplicia emiſerint, emittentque in futurum, vere, & proprie Religioſos fuiſſe, & eſſe, & obique ſemper, & ab omnibus cenſeri, & nominari debere, ac ſi in profeſſorum prædictorum numerum adſcripti fuiſſent; præcipimuſque, & interdicimus, ne quiſquam ſcrupulum de hoc neutiquam iniicere, neque illud in controverſiam, dubium, vel ſuſpicionem ponere audeat quoquo modo.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dictæ Societatis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.7. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu Secretarii Societatis, vel Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Præpoſiti Generalis ejuſdem Societatis, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides habeatur, quæ haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, ſtatuti, decretorum, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Februar. 1583 An. XI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſecundo, Kalen. Februarii. Pontificatus noſtri Anno XI.

CXLVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Diſſolutio trium Prioratuum Congregationis Camaldulen. alias unitor.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

REgimini Univerſalis Eccleſiæ diſponente Domino pro Monaſteriorum, & aliorum Religioſorum locorum quorumlibet ſtatu ſalubriter dirigendo, prout ex debito Nobis iniuncti Paſtoralis Officii tenemur, ſollicite conſiderationis intuitum circumquaque protendimus, & ad ea per quæ meliori eorum directioni, perſonarumque ibi divinis beneplacitis dicatarum commoditati conſulitur, Miniſterii Noſtri partes, prout opportunum fore conſpicimus, propenſius impartimur.

Facti ſeries.

§.1. Sane pro parte Dilecti Filii Cherubini de Lendinaria Abbatis Generalis totius Ordinis, & Congregationis Camaldulen. Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum Sancti Nicolai in ſortioribus de Urbe, & Sanctæ Crucis Eugubin., & Sancti Damiani Bononien. Monaſteria, ſeu Prioratus Ordinis, & Congregationis hujuſmodi, quorum regimini, & adminiſtrationi Abbates, ſeu Priores pro tempore exiſtentes Generalem, Viſitatores, & Diffinitores dictæ Congregationis in illius Capitulo Generali annis ſingulis juxta ejus ſtatuta, & laudabiles conſuetudines eligi ſoliti præeſſe dignoſcebatur, & quæ, ſeu qui poſtmodum Dignitatibus Abbatialibus, ſeu Prioratibus in eis perpetuo ſuppreſſis, & extinctis Sancti Nicolai, vel Sancti Gregorii etiam de Urbe, necnon Sanctæ Crucis Beatæ Mariæ Angelorum Piſauren., & Sancti Damiani Monaſteria, ſeu Prioratus hujuſmodi Sancti Joannis Baptiſtæ Faventin. Monaſteriis ejuſdem Ordinis, & Congregationis Apoſtolica auctoritate perpetuo unita, annexa, & incorporata, ſeu illorum bona, fructus, redditus, & proventus ejuſdem Sancti Gregorii, ac Beatæ Mariæ Angelorum, & Sancti Joannis Baptiſtæ Monaſterii applicata, & appropriata fuerunt ex propriorum Abbatum ſeu Priorum defectu non parva in ſpiritualibus, & temporalibus detrimenta, Divinique cultus, & regularis eſſentiæ diminutione ſenſim patiantur, ac ex unionibus, ſeu applicationibus hujuſmodi fructus nequaquam provenerint, expediénſque ſit pro illorum ſalubri, & felici ori directione, religionis conſervatione, & propagatione, ac ſpiritualium, & temporalium incremento, ut unionibus, annexionibus, & incorporationibus, ſeu applicationibus, & appropriationibus prædictis perpetuo diſſolutis Monaſteria, ſeu Prioratus Sancti Nicolai, necnon Sanctæ Crucis, ac Sancti Damiani hujuſmodi per proprios Abbates, ſeu Priores, ut præfertur, eligendos de cetero regantur, gubernentur, & adminiſtrentur.

§.2. Cumque alias Sancti Martini prope, & extra Caſtrum de Domo, & Sancti Nicolai Caſtri del Piro Eccleſiæ, ſeu Capellæ ſine cura cum illis annexis Monaſterio Sanctorum Salvatoris, & Romualdi de Valle Caſtri ejuſdem Ordinis, & Congregationis Camerinen. Diœceſis dicta auctoritate etiam perpetuo unitæ fuerint, ſi Eccleſiæ ſeu Capellæ prædictæ ab eodem Monaſterio Sanctorum Salvatoris, & Romualdi, quod ſufficientibus redditibus abſque Eccleſiarum, ſeu Capellarum prædictarum fructibus, redditibus, & proventibus ſuffultum modo

exiſtit, etiam perpetuo diſſolveretur, illæque ſic diſſolutæ Monaſterio, ſeu Prioratui Sancti Nicolai hujuſmodi, cujus fructns, redditns, & proventus adeo tenues exiſtunt, ut ad congruam ſuſtentationem Monachorum in eo jugiter degentium nullatenus ſufficiant, perpetuo unirentnr, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto neceſſitatibus Monacbornm ejuſdem non parum ſubveniretur, ſed etiam illorum numerus, ac ibi divinus cultus cum Ordinis hujuſmodi decore ad Omnipotentis Dei laudem augeretur: pro parte dicti Cherubini Abbatis aſſerentis fructus, redditus, proventus dictarum Eccleſiarum, ſeu Capellarum inſimul centum Ducat. auri de Camera de ea, ſeu eos exceden. valorem, an non exceden. Nobis humiliter fuit ſupplicatum, ut omnes, & ſingulas uniones, anneaiones, & incorporationes, ſeu eorumdem Sancti Nicolai, & Sanctæ Crucis, ac Sancti Damiani Monaſteriorum, ſeu Prioratuum ſructuum applicationes, & appropriationes ſactas prædictas perpetuo diſſolvere, & ſen Sancti Nicolai, & Sanctæ Crucis, & Sancti Damiani Monaſteria, ſen Prioratus, necnon Eccleſias, ſeu Cappellas prædictas a ſingulis Monaſteriis prædictis, quibus illa alias, ut præſertur, unita, ſeu eorum ſructus, redditus, proventus, Jura, obventiones, & emolumenta, prædia, ac bona quæcumqne applicata, & appropriata fuerunt, etiam perpetuo diſmembrare, & leparare, illaque omnia adverſus ſingulas nniones, ſeu applicationes hujuſmodi reſtituere, & plenarie reintegrare: necnon Eccleſias, ſeu Capellas prædictas illarum nnionibus ſic diſſolutis eidem Monaſterio Prioratui Sancti Nicolai etiam perpetuo unire, & annectere, & incorporare, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§.3. Nos igitur qui dndum inter alia voluimus, quod prætendentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecnndum extimationem prædictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique Monaſteriorum, aliorumque Religioſorum locorum in melius directionea, ac ſpirituale incrementum ſincero deſideramus affectu, Cherubinum Abbatem prædictum a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ac quorumcumque unionnm, anneaionum, incorporationum, applicationum, & appropriationum de Sancti Nicolai, & Sanctæ Crucis, ac S. Damiani Monaſteriis, necnon Eccleſiis, ſeu Capellis, eorumque ſructibus prædictis ſactas per Prædeceſſores, literarumque deſuper conſectarum tenores, ac illorum omnium veros annuos valores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati omnes, & ſingulas uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & appropriationes prædictas Apoſtolica auctoritate prædicta tenore præſentium perpetuo diſſolvimus, & ſeu Sancti Nicolai, & Sanctæ Crucis, ac Sancti Damiani Monaſteria, ſeu Prioratus, ejuſque ſructus, redditus, proventus, jura, obventiones, emolumenta, prædia, res, & bona hujuſmodi a dictis Monaſteriis, quibus ſic unita, annexa, & incorporata fuerunt, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo diſmembramus, & ſeparamus, illaque omnia, & ſingula adverſus quaſvis uniones, annexiones, & incorporationes, applicationes, & appropriationes, literaſque Apoſtolicas deſuper confectas prædictas, & in eis contenta quæcumque, ac in priſtinum, & eum in quo ante præmiſſa quomodolibet erant, ſtatum, etiam quoad nomen, titulum, & denominationem Aubatialium, ſen Prioratuum. Dignitatum, ita qund Sancti Nicolai, & Sanctæ Crucis, ac Sancti Damiani Monaſteria, ſeu Prioratus bujuſmodi per prius Abbates, ſeu Priores, ut præfertur, eligen. ad inſtar aliorum ipſius Congregationis Monaſteriorum de cetero regi, & gubernari debeant, ac tam illa, quam etiam Abbates, ſeu Priores, & perſonæ omnibus, & ſingnlis privilegiis, indultis, prærogativis, esceptionibus, immunitatibns, libertatibus, facultatibus, Indulgentiis, favoribns, & aliis tam ſpiritualibns, quam temporalibus gratiis, quibus alia ejuſdem Congregationis Monaſteria, ſeu Prioratus, eorumque Abbates, ſeu Priores, & perſonæ de jure, ſeu conſuetudine, aut ex privilegio, vel indulto, ſeu alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gandent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſint, ac alias in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi uniones, annexiones, & incorporationes, aliaque præmiſſa omnia emanaſſent, auctoritate, & tenore ſimilibus reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

§.4. Necnon nnionem Eccleſiarum, ſeu Cappellarum prædictarum dicto Monaſterio Sanctorum Salvatoris, & Romualdi, nt præfertur, factam, auctoritate, & tenore ſimilibus etiam perpetuo diſſolvimus, illaſque per diſſolutionem hujuſmodi vacantes eidem Monaſterio, ſeu Prioratui Sancti Nicolai, ita quod liceat dilectis filiis illius Monachis, nunc, & pro tempore exiſtentibus illarum corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem per ſe, vel alinm, ſeu alios eorum, ac Monaſterii, ſen Prioratus Sancti Nicolai hujuſmodi nominibus propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illarumque ſructus, redditus, & proventus percipere, & levare, ac in ſuos, & dicti Monaſterii, ſeu Prioratus S. Nicolai uſus, & ntilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, auctoritate, & tenore

Digitized by Google

nore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Clauſulæ ſpeciales.

§.5. Decernentes præſentes literas quovis prætextu, etiam ex eo quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, vel aliis etiam tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis examinatæ, & verificatæ, intereſſeque habentes ad hoc vocati non fuerint, neque eorum acceſſerit aſſenſus, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, aut adverſus eos quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari nullatenus poſſe, ac ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac voluntate noſtra prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Generali, & aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Viſitatoribus, Conventibus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter conceſſis, ac etiam pluries approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, aut quævis alia expreſſio habenda, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem quod propter poſteriores noſtras uniones, annexiones, & incorporationes prædictas divinus cultus in eiſdem Eccleſiis, ſeu Cappellis nullatenus minuatur, ſed earum congrue ſupportentur onera conſueta.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, diſjunctionis, diſmembrationis, ſeparationis, reſtitutionis, repoſitionis, reintegrationis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 25. Februar. 1583 An. XI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio 5. Kalen. Aprilis, Pontificatus noſtri Anno XI.

CXLVII.

Excommunicatio, & anathematizatio quorumcumque hæreticorum, necnon aliorum omnium, qui contentis in hac Bulla Cœnæ Domini contraveniunt.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Ad futuram rei memoriam.

Excommunicantur infraſcripti.

Conſueverunt Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri ad retinendam puritatem Religionis Chriſtianæ, & ipſius unitatem, quæ in conjunctione membrorum ad unum caput, Chriſtum videlicet, ejuſque Vicarium principaliter conſiſtit, & Sanctam fidelium Societatem ab offenſione ſervandam, arma juſtitiæ per miniſterium Apoſtolatus in præſenti celebritate exercere.

Hæretici, eorumque fautores, & libros prohibitos legentes, & ab obedientia Romani Pontificis recedentes.

§.1. Nos igitur vetuſtum, & ſolemnem hunc morem ſequentes excommunicamus, & anathematizamus ex parte Dei Omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac noſtra quoſcumque Uſſitas, Viclevitas, Lutheranos, Zuinglianos, Calviniſtas, Ugonoctos, Anabaptiſtas, Trinitarios, ac omnes, & ſingulos Hæreticos, quocumque nomine nuncupentur, & cujuſcumque ſectæ exiſtant, & eorum credentes, ipſorumque receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet defenſores, ac eorumdem libros hæreſim continentes, vel de Religione tractantes, ſine auctoritate noſtra, & Sedis Apoſtolicæ ſcienter legentes, aut tenentes, imprimentes, ſeu quomodolibet defendentes ex quavis cauſa publice, vel occulte, quovis ingenio, vel colore, necnon ſchiſmaticos & eos, qui ſe a noſtra, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis obedientia pertinaciter ſubtrahunt, vel recedunt.

Appellantes a Papa ad futurum Concilium, & eorū fautores.

§.2. Item Excommunicamus, & Anathematizamus omnes, & ſingulos cujuſcumque ſtatus, gradus, ſeu conditionis fuerint, & interdicimus Univerſitates, Collegia, & Capitula, quocumque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, ſententiis, ſeu mandatis noſtris ac Roman. Pontif. pro tempore exiſtentium, ad univerſale futurum Concilium appellantes, necnon eos, quorum auxilio, vel favore appellatum fuerit.

Piratæ & eorum auxiliantes.

§.3 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Latrunculos maritimos, & illos præcipue, qui mare noſtrum, a Monte argentario, uſque ad Terracinam diſcurrentes, eos, qui in illo navigant, deprædantur, mutilant, interficiunt, rebuſve, & bonis ſuis ſpoliant, omneſque receptatores eorumdem, & eis auxilium ſcienter dantes vel favorem.

Naufragorum bona ſcienter rapientes, aut ab aliis rapta accipientes.

§.4. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & ſingulos, qui Chriſtianorum quorumcumque navibus tempeſtate in tranſverſum, ut dici ſolet, jactatis,

naufragium paſſis, aut etiam ſubmerſis, ſive in ipſis navibus, ſive ex eis delapſa, & in mari, vel littore inventa, cujuſcumque generis bona, tam in noſtri Tyrrheni, & Adriatici, quam in quibuſcumque aliis cujuſcumque Maris regionibus, & littoribus rapuerint, aut ſcienter ipſi ſibi acceperint, aut ab aliis rapta, ſeu accepta ſcienter receperint, ita ut nec etiam ob quodcumque privilegium, conſuetudinem, aut longiſſimi etiam immemorabilis temporis poſſeſſionem, ſeu alium quemcumque prætextum excuſari poſſint.

Pedagia nova abſque poteſtate imponentes.

§.5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris ſuis nova pedagia, ſeu gabellas ad id poteſtatem non habentes imponunt, vel augent, aut imponi, vel augeri prohibita exigunt.

Falſificantes literas Apoſtolicas, vel falſo fabricantes.

§.6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falſarios literarum Apoſtolicarum, & in forma Brevis, ac ſupplicationum, gratiam vel juſtitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vice-Cancellarium, ſeu Gerentes vices eorum, aut de mandato ejuſdem Romani Pontificis ſignatarum, aut ſub nomine ejuſdem Romani Pontificis, ſeu Vice-Cancellarii, aut Gerentium vices prædictorum, ſignantes ſupplicationes eaſdem, ac etiam falſo fabricantes literas Apoſtolicas, & in forma Brevis, ac ſupplicationes hujuſmodi. Extendentes Conſtitutionem fel. re. Innocentii Papæ III. quæ incipit: *Ad falſariorum*, cum omnibus pœnis in ea contentis ad eoſdem fabricantes, & etiam ad falſificantes, ſeu mutantes ſupplicationes per Nos, ſeu de mandato noſtro ſignatas, & datas ſine noſtra aut Datarii noſtri licentia.

Arma, & alia quibus Chriſtiani impugnantur ad infideles deferentes, aut concernentia ſtatum Reipublicæ Chriſtianæ eiſdem nunciantes.

§.7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui equos, arma, ferrum, filum ferri, ſtamnum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica inſtrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipſo canape, quam ex quacumque alia materia, & ipſam materiam, aliaque hujuſmodi, quibus Chriſtianos impugnant, deferunt Saracenis, Turcis, & aliis Chriſti nominis inimicis. Necnon illos qui per ſe, vel alium, ſeu alios de rebus Chriſtianæ Reipublicæ ſtatum concernentibus, in Chriſtianorum perniciem, & damnum, ipſos Turcas, & Chriſtianæ Religionis inimicos certiores faciunt, illiſque ad id auxilium, conſilium, vel favorem quomodolibet præſtant. Non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, & conceſſionibus quibuſcumque Principibus, & Dominis, ſive privatis perſonis, per Nos, & Sedem prædictam hactenus conceſſis, quæ illis nolumus in aliquo ſuffragari.

Victualia, & alia ad Urbē deferentium, perturbatores eorumq; fautores.

§.8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, ſive invadentes eos, qui victualia, ſeu alia ad uſum Romanæ Curiæ neceſſaria adducunt, ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, impediunt, ſeu perturbant, vel pro eis aliquid exigunt, aut ſolvere faciunt, ſeu hæc facientes defendunt per ſe, vel alium, ſeu alios, cujuſcumque fuerint ordinis, præeminentiæ, conditionis, & ſtatus, ac etiam ſi Pontificali, vel Regali, aut alia quavis Eccleſiaſtica, vel mundana præfulgeant dignitate.

Peregrinorū, & aliorum ad Sedem Apoſtolicam venientium, &c. ex propoſito offenſores.

§.9. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes ex propoſito interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, ſeu deprædantes Romipetas, ſeu Peregrinos ad Urbem cauſa devotionis, ſeu peregrinationis, & prorſus omnes alios ad Sedem Apoſtolicam accedentes, vel apud eam morantes, aut recedentes ab ipſa, & illis dantes auxilium, conſilium vel favorem.

Commorantium in Curia, abſque juriſdictione perturbatores.

§.10. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui non habentes in eadem Curia juriſdictionem ordinariam, vel delegatam, ejus prætextu capiunt, ſpoliant, detinent morantes in eadem, vel qui talia fieri mandant.

Cardinalium, & aliorum Prælatorum offenſores, eorumque auxiliatores.

§.11. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, verberantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hoſtiliter inſequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, Sediſque Apoſtolicæ Legatos, ſeu Nuncios, aut eoſdem eiicientes a ſuis Diœceſibus, Territoriis, Terris, ſeu Dominiis, eaque mandantes, vel rata habentes, ſeu præſtantes eis auxilium, conſilium vel favorem.

Offendentes eos, qui ad Romanam Curiam recurrunt Procuratoreſque eorum.

§.12. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos; qui per ſe, vel alium, ſeu alios, quaſcumque perſonas Eccleſiaſticas, vel ſæculares ad dictam Curiam ſuper eorum cauſis, & negociis recurrentes, illaſque in eadem Curia proſequentes, aut procurantes, negociorumque geſtores, Auditores, Procuratores, & Agentes ipſorum, ſeu etiam Auditores, vel Judices, ſuper dictis cauſis, vel negociis deputatos, occaſione cauſarum, vel negociorum hujuſmodi verberant, mutilant, occidunt, bonis ſpoliant, ſeu qui per ſe, vel alium, ſeu alios, directe, vel indirecte, prædicta exequi, vel procurare, aut in eiſdem conſilium, auxilium, vel favorem præſtare non verentur, cujuſcumque præeminentiæ, & dignitatis fuerint.

Impedientes executionem literarum Apoſtolicarum, & aliarum expeditionum, vel prohibentes recurſum ad Sedem Apoſtolicam, vel gratiarum impetrationem.

§.13. Ac etiam omnes, tam Eccleſiaſticos, quam Sæculares, cujuſcumque dignitatis, qui prætexentes frivolam quamdam appellationem a gravamine, vel futura executione literarum Apoſtolicarum, & in forma Brevis, tam gratiam quam juſtitiam concernentium, necnon citationum, inhibitionum, ſequeſtrorum, monitoriorum, proceſſuum, executorialium, & aliorum decretorum, a Nobis, & a Sede prædicta, ſeu Legatis, Nunciis, Præſidentibus, Cameræ Apoſtolicæ Auditoribus, Commiſſariis, aliiſque Judicibus, & delegatis Apoſtolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanaverint, aut alias ad Curias ſæculares, & laicam poteſtatem recurrunt, & ab ea, inſtante etiam Fiſci Procuratore, appellationes hujuſmodi admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, ſequeſtra, mo-

nito-

nitoria, & alia prædicta capi, & retineri faciunt. Quive illa ſimpliciter, vel ſine eorum beneplacito, conſenſu, vel examine exequtioni demandari, aut ne tabelliones, & Notarii ſuper hujuſmodi literarum, & proceſſuum executione inſtrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti, cujus intereſt, tradere debeant, impediunt, vel prohibent, ac etiam partes, ſeu earum agentes, Notarios, executores, & ſubexecutores literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum prædictorum capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex Civitatibus, locis, & Regnis eiiciunt, bonis ſpoliant, perterrefaciunt, concutiunt, & comminantur, per ſe, vel alium, ſeu alios, publice, vel occulte, ſeu capi, carcerari, detineri, percuti, vulnerari, miniſque agitari faciunt. Quive alias quibuſcumque perſonis, in genere, vel in ſpecie, ne pro quibuſvis eorum negociis proſequendis, ſeu gratiis, vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recurſum habeant, ſeu gratias ipſas, vel literas a dicta Sede impetrent. ſeu impetratis utantur, directe, vel indirecte prohibere, ſtatuere, ſeu mandare, vel eos apud ſe, aut Notarios, ſeu tabelliones, vel alias quomodolibet retinere præſumant.

Avocanteſque cauſas eccleſiaſticas a judicibus eccleſiaſticis eorumque fautores.

§.14. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & ſingulos Cancellarios, Vice-Cancellarios, & Conſiliarios, ordinarios, & extraordinarios quorumcumque Regum, & Principum, ac Præſidentes Cancellariarum, Conſiliorum, & Parlamentorum, necnon Procuratores generales eorumdem, vel aliorum Principum ſæcularium, etiamſi Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacumque præfulgeant dignitate, quocumque nomine nuncupentur, alioſque Judices, tam ordinarios quam delegatos, necnon Archiepiſcopos, & Epiſcopos, Abbates, Commendatarios, Vicarios, & officiales, qui per ſe, vel alium, ſeu alios auctoritate propria, & de facto, quarumcumque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apoſtolicarum prætextu, beneficiales, & decimarum, ac alias cauſas ſpirituales, & ſpiritualibus annexas ab Auditoribus, & Commiſſariis noſtris, aliiſque Judicibus Eccleſiaſticis avocant, illarumve curſum, & audientiam, ac perſonas, capitula, Conventus, Collegia, cauſas ipſas proſequi volentes impediunt, ac ſe de illarum cognitione tamquam Judices interponunt, quique partes actrices, quæ illas committi fecerunt, & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum vel conſentiendum eos contra quos tales inhibitiones emanarunt, a cenſuris, & pœnis in illis contentis abſolvi, per ſtatutum, vel alias compellunt, vel executionem literarum Apoſtolicarum, ſeu executorialium, proceſſuum, ac decretorum prædictorum, quomodolibet impediunt, vel ſuum ad id favorem, conſilium, aut aſſenſum præſtant, etiam prætextu violentiæ prohibendæ, vel aliarum prætenſionum, ſeu etiam donec ipſi ad Nos informandos, ut dicunt, ſupplicaverint, aut ſupplicari fecerint, niſi ſupplicationes hujuſmodi coram Nobis, & Sede Apoſtolica legitime proſequantur.

Trahentes ad ſæcularia Tribunalia præter juris diſpoſitionem perſonas Eccleſiaſticas, vel Eccleſiaſticam libertatem lædentes.

§.15. Quive ex eorum prætenſo officio, vel ad inſtantiam partis aut aliorum quorumcumque perſonas Eccleſiaſticas, Capitula Conventus, & Collegia Eccleſiarum quarumcumque coram ſe ad ſuum Tribunal, audientiam, Cancellariam, Conſilium, vel Parlamentum, præter juris Canonici diſpoſitionem trahunt, vel trahi faciunt, vel procurant, directe, vel indirecte, quovis quæſito colore. Necnon qui ſtatuta, ordinationes, conſtitutiones, pragmaticas, ſeu quævis alia decreta, in genere, vel in ſpecie, ex quavis cauſa, & quovis quæſito colore, ac etiam prætextu literarum Apoſtolicarum uſu non receptarum, ſeu revocatarum, vel cujuſvis conſuetudinis, aut privilegii, vel alias quomodolibet fecerint, ordinaverint, & publicaverint, vel factis, & ordinatis uſi fuerint, unde libertas Eccleſiaſtica tollitur, ſeu in aliquo læditur, vel deprimitur, aut alias quovis modo reſtringitur, ſeu noſtris, & dictæ Sedis, ac quarumcumque Eccleſiarum juribus quomodolibet, directe, vel indirecte, tacite, vel expreſſe præjudicatur.

Impedientes juriſdictionem Judicum Eccleſiaſticorum eorumque fautores.

§.16. Necnon qui Archiepiſcopos, Epiſcopos, alioſque Superiores, vel inferiores Prælatos, & omnes alios quoſcumque Judices Eccleſiaſticos Ordinarios quomodolibet impediunt, quo minus ſua juriſdictione eccleſiaſtica contra quoſcumque utantur, ſecundum quod Canones, & Sacræ Conſtitutiones Eccleſiaſticæ, & Decreta Conciliorum generalium, & præſertim Tridentini, ſtatuunt. Ac etiam eos qui poſt ipſorum Ordinariorum, vel etiam delegatorum quorumcumque ſententias, & decreta, aut alias fori Eccleſiaſtici Judicium eludentes, ad Cancellarias, & alias curias ſæculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata, etiam pœnalia, ordinariis, aut delegatis prædictis decerni, & contra illos exequi procurant. Eos quoque qui hæc decernunt, & exequuntur, ſeu dant auxilium, conſilium, patrocinium, & favorem in eiſdem.

Uſurpantes Sedis Apoſtolicæ, & quarumcumque Eccleſiarum juriſdictioné, & fructus, vel eos ſequeſtrãtes.

§.17. Quive juriſdictiones, ſeu fructus, redditus, & proventus, ad Nos, & Sedem Apoſtolicam, & quaſcumque Eccleſiaſticas perſonas ratione Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum pertinentes uſurpant, vel etiam quavis occaſione, vel cauſa, ſine Rom. Pont., vel eorum ad quos jure pertinent, expreſſa licentia ſequeſtrant.

Imponentes decimas, & alia onera perſonis Eccleſiaſticis, aut Eccleſiis, & eorum fructibus abſque licentia Pontificis.

§.18. Quive collectas, decimas, taleas, præſtantias, & alia onera Clericis, Prælatis, & aliis perſonis eccleſiaſticis, ac eorum & Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum Beneficiorum eccleſiaſticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujuſmodi abſque ſimili Rom. Pont. ſpeciali, & expreſſa licentia imponunt, & diverſis, etiam exquiſitis modis exigunt,

aut

Digitized by Google

a..t ſic impoſita, etiam a ſponte dantibus, & concedentibus recipiunt. Necnon qui per ſe, vel alium, ſeu alios, directe, vel indirecte prædicta facere, exequi, vel procurare, aut in eiſdem auxilium, conſilium, vel favorem, aut votum, ſeu ſuffragium, palam, vel occulte præſtare non verentur, cujuſcumque ſint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut ſtatus, etiam ſi Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, ſeu Principes, Duces, Comites, Barones, Reſpublicæ, & alii Potentatus quicumque, etiam Regnis, Provinciis, Civitatibus, Terris quoquo modo præſidentes, aut quavis etiam Pontificali dignitate inſigniti. Innovantes decreta ſuper his per Sacros Canones, tam in Lateranen. noviſſime celebrato, quam aliis Concil. generalibus edita, etiam cum cenſuris, & pœnis in eis contentis.

Judices ſeculares ſe interponentes in cauſis criminalibus contra perſonas eccleſiaſticas.

§.19. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoſcumque Magiſtratus, Senatores, Præſidentes, Auditores, & alios Judices quocumque nomine vocentur, ac Cancellarios, Vice-Cancellarios, Notarios, Scribas, ac executores, & ſubexecutores, & alios quoquo modo ſe interponentes in cauſis capitalibus, ſeu criminalibus contra perſonas eccleſiaſticas, illas banniendo, capiendo, proceſſando, ſeu ſententias contra illas proferendo, vel exequendo, etiam prætextu quorumcumque privilegiorum a Sede Apoſtolica ex quibuſvis cauſis, ac ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, in genere, & in ſpecie conceſſorum quibuſcumque Regibus, Ducibus, Principibus, Rebuſpublicis, Monarchis, Civitatibus, & aliis quibuſcumque Potentatibus, quocumque nomine cenſeantur, quæ nolumus illis in aliquo ſuffragari, illa omnia ex nunc in irritum revocando.

Occupantes Terras, & loca S.R.E. aut in illis juriſdictionem uſurpantes, eorumque fautores.

§.20. Item excommunicamus, & anathematizamus, omnes illos, qui per ſe, vel alium, ſeu alios, directe, vel indirecte, ſub quocumque titulo, vel colore, de facto occupant, vel detinent, vel hoſtiliter deſtruunt, vel invadunt, aut occupare, detinere, vel deſtruere, aut invadere hoſtiliter præſumpſerint, in totum, vel in partem Almam Urbem, Regnum Siciliæ, Inſulas Sardiniæ, & Corſicæ, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Tuſcia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venayſinum, Sabinenſem, Marchiæ Anconitanæ, Maſſæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & Maritimas Provincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras ſpecialis commiſſionis Arnulphorum, Civitateſque noſtras Bononiam, Cæſenam, Ariminum, Beneventum, Peruſium, Avinionem, Civitatem Caſtelli, Tudertum, & alias Civitates, Terras, & loca, vel jura ad ipſam Romanam Eccleſiam pertinentia dictæque Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubiecta, quive ſupremam juriſdictionem in illis Nobis, & eidem Romanæ Eccleſiæ competentem, de facto uſurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis præſumunt. Necnon adhærentes, fautores, & defenſores eorum, ſeu illis auxilium, conſilium, vel favorem quomodolibet præſtantes.

Raptores bonorum Cam. Apoſt. tempore infirmitatis Pontificis, aut vacationis Sedis Apoſtolicæ.

§.21. Necnon omnes, & ſingulos ſupellectilium, librorum, ſcripturarum, & bonorum Cameræ, & Palatii Apoſtolici ex eodem Palatio, infirmitatis Rom. Pont., ac Sedis Apoſtolicæ vacationis tempore, ablatores, raptores, & illorum detentores, ac quoſcumque alios, ad quorum manus bona prædicta quocumque titulo, & ex quavia cauſa ſcienter pervenerint.

Hæc Conſtitutio duret uſque ad publicationem alterius ſimilis Conſtitutionis

§.22. Volentes præſentes noſtros proceſſus, ac omnia, & quæcumque his literis contenta, quouſque alii hujuſmodi proceſſus, a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore exiſten. fiant, aut publicentur, durare, ſuoſque effectus omnino ſortiri.

Reſervatio abſolutionis.

§.23. Ceterum prædictis ſententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo conſtitutus, nec etiam tunc, niſi de ſtando Eccleſiæ, & ſatisfaciendo cautione præſtita, abſolvi poſſit, etiam prætextu quarumvis facultatum, & indultorum, quibuſcumque perſonis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, & Militiarum regularibus, etiam Epiſcopali, vel alia majori dignitate præditis, ipſiſque Ordinibus, & eorum Monaſteriis, Conventibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegiis Confraternitatibus, Congregationibus, Hoſpitalibus, & locis piis, necnon laicis etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus; per Nos, & dictam Sedem, ac cujuſvis Concilii Decreta, verbo, literis, aut alia quacumque ſcriptura, in genere, & in ſpecie, conceſſorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

Abſolventes, alios caſibus hic reſervatis excommunicantur.

§.24. Quod ſi forte aliqui contra tenorem præſentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui abſolutionis beneficium impendere de facto præſumpſerint, eos excommunicationis ſententia innodamus, gravius contra eos ſpiritualiter, & temporaliter, prout expedire noverimus, proceſſuri.

Abſolutio Pōtificis, quos cōprehendat.

§.25. Declarantes ac proteſtantes quamcumque abſolutionem etiam ſolemniter per Nos faciendam, prædictos excommunicatos ſub præſentibus comprehenſos, niſi prius a præmiſſis, cum vero propoſito ulterius ſimilia non committendi, deſtiterint, ac quoad eos, qui contra libertatem, ut præmittitur, ſtatuta fecerint, niſi prius ſtatuta, ordinationes, conſtitutiones, pragmaticas, & decreta hujuſmodi publice revocaverint, & ex Archiviis, ſeu Capitularibus locis, aut in libris, in quibus adnotata reperiuntur, deleri, & caſſari, ac Nos de revocatione hujuſmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter ſuffragari. Quin etiam per hujuſmodi abſolutionem, aut quoſcumque alios actus contrarios, tacitos, vel expreſſos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam noſtram, vel Succeſſorum noſtrorum quantocumque tempore continuata, in præmiſſis omnibus & ſingulis, ac quibuſcumque juribus Sedis Apo-

ſto-

ſtolicæ, ac S. R. E. undecumque, & quomodocumque quæſitis, vel quærendis nullatenus præjudicari poſſe, ſeu debere.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.26. Non obſtantibus privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, ſupradictis, vel eorum alicui, ſeu aliquibus, & aliis cujuſcumque Ordinis, ſtatus, vel conditionis, dignitatis, & præeminentiæ fuerint, etiamſi ut præmittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, ſeu quavis Eccleſiaſtica, & mundana præfulgeant dignitate, vel eorum Regnis, Provinciis, Civitatibus ſeu locis, a prædicta Sede ex quavis cauſa, etiam per viam contractus aut remunerationis, & ſub quavis alia forma & tenore, ac cum quibuſvis clauſulis, etiam derogatoriarum derogatoriis conceſſis, etiam continentibus quod excommunicari, anathematizari, vel interdici non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi, ac de Ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum nominationem. Necnon conſuetudinibus etiam immemorabilibus, ac præſcriptionibus quantumcumque longiſſimis, & aliis quibuslibet obſervantiis, ſcriptis vel non ſcriptis, per quæ contra hos noſtros proceſſus ac ſententias, quominus includantur in eis, ſe juvare valeant, vel tueri, quæ omnia quoad hoc, eorum omnium tenores, ac ſi ad verbum nihil penitus omiſſo insererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Forma & effectus publicandi hanc Conſtitutionem in Urbe.

§.27. Ut vero præſentes noſtri proceſſus ad communem omnium notitiam facilius deducantur, chartas, ſeu membranas proceſſus ipſos continentes, valvis Eccleſiæ S. Joannis Lateranenſis, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe appendi faciemus, quæ proceſſus ipſos quaſi ſonoro præconio, & patulo indicio publicabunt, ut ii quos proceſſus hujuſmodi contingunt, quo ad ipſos non pervenerint, aut quod ipſos ignoraverint, nullam poſſint excuſationem prætendere, aut ignorantiam allegare, cum non ſit veriſimile id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Ordinarii locorum debent quotannis hanc Conſtitutionē in eorum Eccleſiis frequenti populo publicare.

§.28. Inſuper, ut proceſſus ipſi, ac præſentes literæ, ac omnia, & ſingula in eis contenta eo fiant notoria, quo in pleriſque Civitatibus, & locis fuerint publicata, univerſis, & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & locorum Ordinariis, Prælatis, & Rectoribus ubilibet conſtitutis per hæc ſcripta committimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, poſtquam eas receperint, ſeu earum habuerint notitiam, ſemel in anno, aut ſi expedire viderint, etiam pluries in Eccleſiis ſuis, dum in eis major populi multitudo ad divina convenerit, ſolemniter publicent, & ad Chriſtifidelium mentes reducant, nuncient, & declarent.

Confeſſarii habeant tranſumptum hujus Conſtitutionis.

§.29. Ceterum hortamur eoſdem univerſos, & ſingulos Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, alioſque locorum Ordinarios, & Eccleſiarum Prælatos, necnon Rectores, ceteroſque curam animarum exercentes, ac presbyteros ſæculares, & quorumvis Ordinum regulares ad audiendum confeſſiones quavis auctoritate deputatos, ut tranſumptum harum literarum penes ſe habere, legere, & diligenter examinare procurent.

Tranſumptis ſubſcriptis detur fides.

§.30. Volentes earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo Judicis Ordinarii Romanæ Curiæ, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eandem prorſus fidem, in judicio, & extra illud ubique locorum adhibendam fore, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§.31. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, declarationis, proteſtationis, ſublationis, revocationis, commiſſionis, innodationis, mandati, hortationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, pridie Nonas Aprilis, Pontificatus noſtri Anno XI.

D. P. An.XI. 4. Aprilis.

CXLVIII.

Quod Præceptoriæ Militiæ, & Ordinis Sancti Joannis Hieroſolymitani vacent per promotionem ad Epiſcopatum.

De hac Militia vide ad Conſt.XV. Anaſtaſii IV. Chriſtianæ. *Tom.II. fol.*346.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Controverſia ſuper vacatione, de qua in rubr.

Controverſia inter Venerabilem Fratrem noſtrum Thomam Epiſcopum Melevitan., & dilectum Filium Michaelem Palentrin proxime ſuſcitata, occaſione Præceptoriæ de Maſden., Prioratus Cathalauniæ, Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani, de qua pridem vacante per ſuſceptionem muneris conſecrationis ejuſdem Epiſcopi, dicto Michaeli canonice proviſum fuerat, ipſe vero Epiſcopus, illam, non ut beneficium vacationi obnoxium, ſed ut prædium poſſidere poſſe contendebat.

Deciſio dictæ controverſiæ emanata ab Aud. Cam.

§.1. Nos cauſam hujuſmodi, Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori audiendam commiſimus, & fine debito terminandam, omni, & quacumque appellatione remota, qui voto Auditorum cauſarum Palatii Apoſtolici de mandato noſtro adhibito proviſionem prædictam Canonicam declaravit, perpetuum Epiſcopo ſilentium imponendo, ac prætenſam ejus appellationem reiiciendo.

Approbatio Pontificis.

§.2. Quare Nos attendentes, Epiſcopum dictam præceptoriam, ſive prædium, ſive beneficium, ſive quodvis aliud, cum

ſua

cum ſua Eccleſia ſine diſpenſatione Apoſtolica retinere non poſſe, ideoque juſtæ Michaelis poſtulationi aſſentientes, prædictam declarationem, & quicquid ab ipſo Auditore in hac re decretum eſt, præſentium auctoritate confirmamus, appellatione hujuſmodi, & quacumque provocatione, vel proteſtatione ex parte Epiſcopi interiecta non obſtante.

Nulli ergo &c.

D. P. An.XI. 29. Aprilis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, tertio Kalen. Maii, Pontificatus noſtri Anno XI.

Ex Regeſt. in Secret.Brev.

CXLIX.

Prohibitio ſub pœnis &c. ne cuiquam liceat contractus contra diſpoſitionem ſtatutorum, aut juris communis, ſeu Monopolii in Comitatu Roſſilionis.

Similis prohibitio facta fuit pro Comitatu Ceretaniæ, & Regno Valentiæ, quas, utpote huic ſimillimas, iiſdemque compactas terminis, omittendas putavi.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUæcumque improbi quæſtus cupiditate ab hominibus adinventa, quæ non ad commodum Reipublicæ, ſed detrimenta, pertinent, reprobanda penitus, nec quoquomodo tolleranda eſſe cenſemus.

Facti ſeries, & cauſa Conſtitutionis edendæ.

§.1. Cum itaque ſicut Nobis innotuit nonnulli Mercatores Comitatus Roſſilionis cupiditatis voragine ducti, ut famen in Comitatu prædicto pro eorum libito inducant, ac Chriſtifidelibus pauperibus frumentum eo, quo volunt, pretio vendant, diverſis ſub prætextibus, & cautelis excogitatis etiam in Juris Civilis, & Pontificii fraudem, quo annonam cariorem faciant, frumentorum diverſa Monopolia exerceant, ex quibus aut pauperes in dies fame perire contingit, aut omnia eorum bona una die, quo victum ſibi parent, vendere coguntur, diverſoſque contractus vulgo *quietamenti* nuncupati eo in Comitatu a Mercatoribus in uſum inducti ſunt, dum Communitates, & Univerſitates Oppidorum, locorum, ſeu Villarum Comitatus prædicti ære alieno gravatæ illud exſolvere quærunt, & Mercatores ad eum effectum pecuniam offerunt ac loco pecuniæ frumenti, vini, oleive aliquam quantitatem infra certum temporis, vel plurium etiam annorum ſpatium, prout inter ipſos conventum eſt, ab eiſdem exigunt, ſive a Communitatibus, vel Univerſitatibus recolligatur, ſive non recolligatur, exactaſque quantitates vini, frumenti, & olei hujuſmodi congerunt, & conſervant, & magno pretio ſuo tempore illa vendant, qua ratione eorumdem Mercatorum lucrum, dum nulli periculo iidem ſunt obnoxii, in infinitum excreſcit; hinc dum de vendendis mercibus agitur, iidem in frumento ſibi de eorum pretio ſatisfieri procurant, aliiſque veris, aut ſimulatis locationibus, fructuumque arrendationibus fere univerſum, quod in Comitatu prædicto colligitur, frumentum in eorum poteſtatem redigunt, ac in propriis horreis congregant, ſervantque, donec annonæ caritas eo in Comitatu invaleſcat, ac tum demum vel iniquo pretio illa venalia vix proponunt.

§.2. Hæc cum peſſima permiſſa ſint, animæque periculum, & detrimentum afferant, & publicam ejus Comitatus quietem perturbent, maximiſque incommodis, & difficultatibus illud afficiant, Communitateſque, & Univerſitates concepta ſpe deceptæ, vini, ac frumenti, vel olei quantitatem conventam pro pecunia præſtare nequeuntes majoribus debitis, & oneribus ſe involvunt, atque implicant, ac demum eam ob cauſam facultatum ſuarum jacturam omnino faciant; agricolæ vero, & ruſtici, dum ſibi quæ quotidiano uſui neceſſaria ſunt ſummo labore undique corradunt, ſemen ad ſerendos agros, in unum redigere nequeunt in eos, qui hujuſmodi negotia contra juris rationem pertractare, ac Comitatum ampliſſimum his in difficultatibus adducere non erubeſcunt, pro munere Nobis iniuncto animadvertendum, & providendum eſſe cenſemus, prout dudum felic. record. Adrianus Papa VI. Prædeceſſor noſter ſimilibus rationibus inclinatus Civitati Cæſarauguſtanæ, & Regno Aragoniæ per ſuas expeditas literas deſuper providit, quas per alias noſtras deſuper in forma Brevis ſub Datum 14. Maii Pontificatus noſtri anno ſexto expeditas literas innovavimus, ac nedum antiquitus a dicto Prædeceſſore contra ſimilia agentes ſancte ſtatutas, & propoſitas pœnas ad uſum revocavimus, verum etiam ſeverius animadvertendum eſſe cenſuimus.

Innovatio literarũ Adriani VI. illarumque ampliatio, & extenſio ad Comitatum Roſſilionis.

§.3. Itaque Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, dictarumque Prædeceſſoris, & noſtrarum literarum tenorem præſentibus pro plene, & ſufficienter, ac de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, expreſſis habentes, eaſque renovantes, & ad Comitatum prædictum extendentes, & ampliantes ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac amiſſionis dicti frumenti, vinei, & olei pro una videlicet Regi, & alia executori, reliqua vero partibus denuntiatori applicandis pœnis ipſo facto incurrendis prohibemus, ne cuiquam quovis prætextu, liceat vini, frumenti, ſeu olei quantitatem aliquam cauſa revendendi in prædicto Comitatu quacumque ratione, cum anticipatione ſolutionis pretii, ſeu alias retinere, aut dictos quietamentos vulgariter nuncupatos, ſeu quaſcumque alias ſimiles, vel diſſimiles arrendationes frumentorum, & fructuum, ac cujuſvis generis contractus, ex quibus publica utilitas lædatur, caritaſque Annonæ ſequatur, quas etiam pœnas incurrere volumus quoſcumque dantes in his auxilium, conſilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis prætextu, aut quæſitu colore, præter a jure communi propoſitas, & conſtitutas pœnas in exercentes monopolia, quibus talia committentes omnino obnoxios eſſe volumus, ac præſenti noſtro edicto ſancimus, ne ſuper

Pena in Tabelliones.

per contractibus prædictis, quos omnino reprobamus. Tabelliones, vel Notarii publici, ſive Apoſtolica, aut Imperiali, Regali, vel alia quacumque creati fuerint auctoritate, aliquod Inſtrumentum conficere, vel in protocollum redigere, vel aliquam ſcripturam, etiam privatam deſuper conſcribere pro cautela ſimplici audeant, vel præſumant, quod ſi ſecus fecerint, in Tabelliones, tamquam crimen falſi committentes animadvertatur, & ad eadem, & alia quæcumque munera, publicaſque functiones perpetuo inhabiles ſint.

Æterna maledictio in eos, qui præmiſſis prohibitionibus non obtemperaverint, & aliæ pœnæ.

§.4. Eos vero, qui in aliquo prædictorum contravenerint, præter dictas ſententias, cenſuras, & pœnas maledictioni æternæ, qua ex parte Omnipotentis Dei in ſcriptis ferimus, ac infamiæ perpetuæ, & crimini Monopolii, & indebitarum, & iniuſtarum uſurarum, confiſcationis, ac privationis bonorum quorumcumque immobilium, ſeu juriſdictionalium, ac feudorum omnino eſſe ſubiectos, & Chriſti Corpore, & Eccleſiæ Dei unitate ſeparatos, ac omni, & quocumque Beneficio, & Officio Eccleſiaſtico, vel ſæculari, ſive temporali, ſive perpetuo exiſtere privatos, & ad illa inhabiles eſſe ſtatuimus, & declaramus, & in caſibus prædictis, abſolutionem a ſententia excommunicationis, Nobis, & Romano Pontifici, præterquam ſi in articulo mortis conſtituti fuerint, reſervamus.

Clauſulæ.

§.5. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiamſi S. R. E. Cardinales, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores fuerint, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Executores præſentis Conſtitutionis.

§.6. Mandantes omnibus, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis quacumque auctoritate, & dignitate fulgentibus Comitatus prædicti, quatenus prædictas literas, & in eis contenta quæcumque in eorum, necnon ſingulorum Parochialibus, & aliis Eccleſiis, ſi id neceſſarium eſſe judicaverint, publicent, ſeu publicari faciant, & ab omnibus exacte ſervari curent.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſt. non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indul. hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§.8. Ceterum, quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula quæque loca deferri, in quibus eadem publicari debent; volumus, quod illarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate &c.

Exceptionem ignorantiæ admittendam non eſſe.

§.9. Et ne aliqui ex eo, quod notitia prædictarum literarum ad eos non pervenerit, ſe excuſare poſſint, volumus eorum tranſumpta, etiam ut præfertur, impreſſa, & in ſingulis Cathedralium, & Metropolitanarum Eccleſiarum dicti Comitatus valvis affixa veræ, & realis publicationis, & intimationis vim, & effectum ſortiantur, ac omnes, & ſingulos, quos illæ concernunt, perinde afficiant, ac ſi ſingulariter, & perſonaliter ſingulis intimatæ forent.

Dat. die 2. Maii 1582. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 2. Maii 1582. Pon. noſtri Anno XI.

CL.

De Electione, numero, & qualitatibus Magiſtrorum Sacræ Theologiæ, de cetero in Provinciis Italiæ eligendorum ex Ordine Fratrum Eremitarum S. Auguſtini.

Alia de hoc Ordine lege apud Alex. IV. Conſtit. XXIX. Licet *Tom. III. fol.* 373.

Dilectis filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis Eremitarum S. Auguſtini Provinciarum Italiæ.

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

Dominicum gregem ſollicitudini noſtræ commiſſum, internis oculis perſpicimus introſpicientes, Religioſorum, & eorum, qui mundanis abiectis illecebris, Altiſſimo in humilitatis ſpiritu famulantur, præcipuam curam gerere, & ea quæ profeſſioni illorum adverſari, ſeu quomodolibet illorum quietem, & felicem ſtatum perturbare poſſe videntur, de medio tollere, quantum ex alto Nobis conceditur, ſatagentes, mentis noſtræ aciem ad Ordinem veſtrum ab ipſo Sancto Aurelio Auguſtino inſtitutum præcipua cura convertimus.

Cauſæ hujus Conſtitutionis.

§.1. Cumque inter vos ſumma cum totius agri Dominici fertilitate, quamplurimi ſacris literis operam navantes, ad Lectoris, Baccalaurei, & poſtremo Magiſtri ſeu Doctoris in Sacra Theologia gradum promoveri, & promoti certis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præeminentiis, & ſuperioritatibus, juxta Ordinis, & regulæ veſtræ, ſtatutorum, & inſtitutionum formam, & continentiam frui, & gaudere conſueverint, Et propterea multi propriis potius quam communibus commodis ſervientes, ſeipſos publicis officiis, oneribus, & laboribus ſubtrahere ſatagentes, ad Magiſterii, ſeu Magiſtri ſive Doctoris gradus properantes anhelant, illum modis omnibus ambientes adeo, ut niſi malo hujuſmodi celeriter occurratur, brevi tempore dubitandum ſit, ne plures Magiſtri, quam diſcipuli in veſtro Ordine, præſertim in Provinciis Italiæ reperiantur, & cum omnes privilegio Magiſterii, ſeu Magiſtri, vel Doctoris ſuffulti fuerint, nemo qui neceſſaria ſingulorum Monaſteriorum, ſeu domorum veſtrarum munia exercere

Digitized by Google

velit, reliquus futurus ſit. Unde ſactum eſt, ut Fratres Eremitæ Ordinis veſtri Provinciarum extra Italiam conſtitutarum, Magiſtros, ſeu Doctores, niſi magna cum cautela, & parvo in nnmero a certis annis citra non admiſerint, nec admittant de præſenti.

Præſcriptio numeri & qualitatum, Magiſtrorum in Theologia eligendorum.

§.2. Nos igitur malis hujuſmodi occurrere, & utilitati veſtrum omnium conſulere, & ut poſthac nonniſi idonei, & in numero decenti ad magiſterium, ſive Magiſtri, aut Doctoris gradum promoveantur, providere volentes, Prædeceſſorum noſtrorum, & præſertim felicis recordationis Boniſacii Papæ Octavi, qni alias per ſuas literas, ſub Datum Romæ apud Sanctum Petrnm, quinto Kalendas Maii, Pontificatus ſui Anno decimotertio, Ordinis Fratrum Prædicatorum Magiſtros hujuſmodi creandi modum, & normam præſcripſit, inhærentes, Motu proprio, non ad veſtram, ſeu alicujus veſtrum ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex noſtra certa ſcientia, & ſpontanea voluntate, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſtatuimus, decernimus, ordinamus, volumus, mandamus, vetamus, & prohibemus, ne poſthac Prior Generalis Ordinis veſtri pro tempore exiſtens, neque etiam ipſum Capitulum generale capitulariter congregatum, aut quodcumque Capitulum ſive Congregatio Provincialis, cujuſcumque Provinciæ intra Italiam conſtitutæ, ſive alii quicumque, quacumque eccleſiaſtica, ſive mundana præfulgeant dignitate, & poteſtate, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, prætextu cujuſcumque conſuetudinis, etiam immemorabilis, ſive privilegii, aut indulti Apoſtolici ex quacumque cauſa quomodolibet pro tempore, etiam Motu proprio per quoſcumque Prædeceſſores noſtros aut Nos forſan conceſſi, & innovati, quoſcumque quantumcumque idoneus, & habiles ad Magiſterium, ſive Magiſtri, aut in Sacra Theologia Doctoris gradum, & dignitatem quomodolibet efferre, aut promovere, ſeu efferri, & promoveri permittere poſſit, aut valeat, audeat, ſeu præſumat, niſi ſingulis ſex annis in ſingulis Capitulis Generalibus, coram Definitoribus, & in ipſo Definitorio, & non ultra duos ex ſingulis Italiæ Provinciis, ſeu Congregationibus, ac alias modis, formis, locis, temporibus, & a perſonis infraſcriptis examinandos, & approbandos, videlicet, ut in Capitulis Provincialibus, a vobis, & ſingulis veſtris Italiæ Provinciis, ſeu Congregationibus, ſtatutis temporibus celebrari ſolitis ex vobis ipſis, & ex ſingulis quibuſque reſpective Provinciis, ſeu Congregationibus, ſi fieri poſſit, ſin autem ex vicinioribus, viri Magiſtri in Sacra Theologia moribus, & doctrina idonei duo, qni ad Magiſterii gradum, modo, & forma infraſcriptis promovendos examinare, & in eorum & cujuslibet eorum vitam, & mores inquirere, illorumque concurſus audire, ut de eo, ſive eis recte judicare poſſint, & valeant, eligantur, jurentque Electi ipſi, ſe ſolo Religionis zelo, omni humano affectu poſtpoſito, illos ſeſe electuros, quos vita, moribus, & doctrina idoneos, ſeu idoneiores ex ſuæ cujuſque conſcientiæ judicio judicabunt.

Experimentū, & examen eorumdem.

§.3. Omnes vero, & ſingnli de ſingulis quibuſcumque Italiæ Provinciis, ſeu Congregationibus reſpective, qui ſe ad Magiſtri, ſeu Magiſterii, vel doctoratus hujuſmodi gradum, & dignitatem aſcendere poſſe confideot, ex ipſis qnibuſque reſpective Provinciis, ſeu Congregationibus (ſi aderunt) ſin autem, etiam ex aliis, dummodo promovendi ipſi ad aliquod Monaſterium illius Provinciæ, in qua promovendi fuerint, transferantur, & ab eo in filios legitime ſuſcipiantur, ſumma cum diligentia, & maturitate ab Electis hujuſmodi examinentur, & in eorum omnium, & ſingulorum ſcientia, & doctrina periculum fiat, & experientia, & centum formatis ſchedulis diſtinctiones, & punctos ex quatuor Magiſtri ſententiarum libris, vigintiquinque ſcilicet ex libro quolibet exceptos continentibus, illiſque in urnam conjectis, ſingulæ ſorte extrahantur, quæ ſingulis promovendis incontinenti aſſignentur, & ſuper ſchedulis ipſis ſive punctis ſibi aſſignatis, qui forte obvenerint, ſinguli promovendi, vigintiquatuor horarum ſpatio in præſentia duorum, ſicut præmittitur, Electorum, & aliorum doctorum virorum, ac Patrum vocalium ipſius Capituli Provincialis, lectionem, ut vocant, ſcholaſticam legere, & ex ea concluſiones ſuo arbitrio diſputandas proponere, & contra ipſos omnes, & ſingulos, ſicut præfertur, legentes, & ſubſtentantes Magiſtri graduati ſic ut præfertur, Electi, ſeu alias præſentes, ſaltem tres Magiſtri arguere, & contradicere teneantur. Et inſuper inter promovendos ipſos fiat concurſus, ut quis eorum alio, ſeu aliis magis idoneus repertus fuerit, aliis poſthabitis, præferatur, Examinibus vero, & concurſibus ſingulis in ſuis quibuſque Provincialibus Capitulis modo, & forma præmiſſis, perſectis, omnes, & ſinguli, qui examinibus, & concurſibus ipſis, ſicut præfertur, electi præfuerint, prævio eorum, & cujuſlibet ipſorum juramento, ſingulis pro ſuis conſcientiis ſolum Deum, & Religionis Chriſtianæ profectum præoculis habentes, omni, & quocumque alio affectu poſtpoſito, qaos idoneos, ſeu magis idoneos reputaverint, in ſchedula eorum, & cujuslibet eorum propria manu ſcripta, ſeu ſubſcripta adnotare, & Priori Generali in generali Capitulo quolibet ſexennio celebrari ſolito coram Definitoribus, ſeu majori illorum parte, & in ipſo definitorio, & non alibi, ſub pœna excommunicationis præſentare curabunt.

Facultas Prioris Generalis eos promovendi.

§.4. Ex ipſis autem modo, & forma præmiſſis, & ſingulis Provinciis, ſeu Congregationibus electis examinatis, & pro idoneis, ſeu magis idoneis approbatis, & receptis Prior generalis pro tempore exiſtens, in loco ipſo definitorii, & non alibi, & coram ipſis Definitoribus, ſeu majori illorum par-

te,

te, duos, & non plures ſingulis ſex annis, & in Generali Capitulo ex ſingulis Italiæ Provinciis, ſeu Congregationibus eligere, illoſque in Sacra Theologia Magiſtros, ſive Doctores creare, & facere, auctoritate noſtra poſſit, & valeat, ſicque per ipſum Priorem Generalem aſſumpti, & promoti, in ipſa Sacra Theologia Magiſtri vere, & realiter, ubique, tam tota Italia quam extra in quacumque Provineia, vel Congregatione cenſeantur, & exiſtant, omnibuſque, & ſingulis gratiis, privilegiis, eaemptionibus, præeminentiis, & ſuperioritatibus, tam a jure communi, quam ſtatutis, & conſuetudinibus Ordinis veſtri in Sacra Theologia Magiſtris, & Doctoribus conceſſis, & indultis, & quibus alii quicumque in Sacra Theologia Magiſtri, ſeu Doctores in publicis quibuſcumque Gymnaſiis, aut Univerſitatibus ad Magiſterii, ſeu Magiſtri, vel Doctoris gradum promoti, & aſſumpti, uti, frui, potiri, & gaudere ſoliti ſunt, & conſueverunt, utunturque, potiuntur, & gaudent, uti, frui, potiri, & gaudere poſſint, utanturque, fruantur, potiantur, & gaudeant, libere, & licite, ac pacifice, & quiete. Nos enim tibi dilecto filio Priori generali moderno, & pro tempore exiſtenti, modo, & forma præmiſſis a Provincialibus Capitulis electos, & pro tempore eligendos, etiam abſque alicujus loci Ordinarii, ſive Collegii, aut Univerſitatis, ſive Studii, aut Gymnaſii generalis, ſive illius Rectoris, aut cujuſcumque Adminiſtratoris quocumque nomine nuncupati, & quacumque Eccleſiaſtica, ſeu mundana auctoritate, & poteſtate fulgentis, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis licentia, ad Magiſterii, ſive Magiſtri, ſeu Doctoris in Sacra Theologia hujuſmodi gradum, præeminentiam, dignitatem, auctoritatem, & facultatem promovere, illiſque omnibus, & ſingulis Magiſtri, ſeu Doctoris in Sacra Theologia inſignia, auctoritates, facultates, & poteſtates ſingulis Magiſtris, & Doctoribus in ipſa Sacra Theologia, per Nos, aut quoſcumque locorum Ordinarios, ſive Viſitatores, Collegia, Studia, Gymnaſia, illorumque Rectores, ſive Adminiſtratores quoſcumque, aut alias quaſcumque perſonas, quacumque auctoritate, & poteſtate fulfultas, & S. R. E. Cardinales, & de latere noſtro Legatos, vel etiam quæcumque loca concedi ſolita, ipſis, ſicut præfertur, electis, examinatis, & approbatis, quos ex ſingulis Provinciis, modo, & forma præmiſſis prævia de more profeſſione fidei, & in Magiſtros, ſeu Doctores aſſumpſeris, dare, indulgere, concedere, & attribuere, etiamſi Capitulum Generale hujuſmodi in Alma Urbe noſtra, aut alibi, ubi Nos, & Curiam noſtram Romanam tunc temporis commorari contigerit, aut in aliis quibuſcumque Civitatibus, in quibus Gymnaſia, & Studia generalia vigere dignoſcuntur, aut in futurum quomodolibet erigentur, fieri, & celebrari contigerit, plenarie concedimus, & indulgemus, præſentium per tenorem.

Revocatio privilegii quibuſcumque conceſſi.

§.5. Decernentes, & diſtricte præcipiendo mandantes, ne quiſquam veſtrum, qui poſthac cujuſcumque privilegii, etiam a Nobis, & Succeſſoribus noſtris, etiam Motu proprio conceſſi, aut alias quomodolibet impetrati prætextu, ad cujuſcumque Doctoratus, aut Magiſterii gradus, etiam a quibuſcumque locorum Ordinariis, etiam S. R. E. Cardinalibus, aut de latere Legatis, ſive in quibuſcumque Gymnaſiis, aut Univerſitatibus in poſterum promoti fuerint, Magiſtri, aut in S. Theologia Doctoris titulum, nomen, inſignia, aut præeminentiam, ſeu privilegia, & exemptiones quaſcumque uſurpet, aut uſurpare, ſive alias, aut aliter quam modo, & forma præmiſſis, conceſſis uti quomodolibet publice, vel occulte audeat, ſeu præſumat ſub pœna privationis ceterorum graduum, & inhabilitatis ad Magiſterium, etiamſi aliquibus per Nos, aut Succeſſores noſtros, ac Sedem Apoſtolicam, ut in Sacra Theologia vere, & realiter Magiſtri, ſeu Doctores ſint, & exiſtant, & omnibus gratiis, privilegiis, exemptionibus, & indultis, quibus ceteri Magiſtri, & Doctores potiri, & gaudere conſueverint, potiantur, & gaudeant, quomodolibet conceſſum extiterit. Interdicentes etiam, prout earumdem præſentium tenore interdicimus, omnibus, & ſingulis Italiæ Provinciis prædictis, & quibuſcumque Congregationibus veſtris, ne quemquam ad Magiſterium, ſive Doctoratum approbare, aut proponere, aliter, alibi, aut alias, quam præſcriptis modis, formis, perſonis, & locis, ac temporibus poſſint, aut valeant, quovis quæſito colore, vel ingenio.

Executorum deputatio.

§.6. Quocirca Venerabilibus fratribus noſtris Jacobo Epiſcopo Portuenſi moderno, ac pro tempore exiſtenti Ordinis veſtri Protectori, necnon Mediolanenſi Archiepiſcopo, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ noſtræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes noſtras literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte veſtra, aut alicujus veſtrum fuerint requiſiti, ſeu eorum alter fuerit requiſitus, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præmiſſa omnia, & ſingula ab omnibus, & ſingulis, quos tangunt, ſeu tangere poterunt quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas, per eos, ſeu eorum alterum inflictas, & comminatas ſæpius aggravando, & reaggravando, etiam invocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus felicis recordationis, Gregorii Decimi, ac Bonifacii Octa-

Digitized by Google

vi Prædeceſſorum noſtrorum de una, & Concilii generalis de duabus dietis dummodo quis vigore præſentium ad judicium ultra tres dietas non trahatur, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, privilegiis quoque, & indultis, etiam Mare magnum appellatis, ex quacumque, etiam onerosa, & neceſſario exprimenda cauſa, tam vobis, & Ordini veſtro, quam ſingulis veſtris Provinciis, Congregationibus, & domibus, ſeu Monaſteriis, aut particularibus perſonis, quam etiam quibuſcumque locorum Ordinariis, etiam S. R. E. Cardinalibus, aut de latere Legatis, vel etiam Gymnaſiis, & Studiis, ſeu Univerſitatibus quibuſcumque, etiam Magiſtros ipſos in Sacra Theologia creandi, & promovendi modum, formam, & normam præſcriben. etiam cum quibuſvis etiam inſolitis, & efficacioribus, ac derogatoriarum derogatoriis clauſulis, & decretis, etiam Motu proprio conceſſis, & innovatis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & espreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & espreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

D.P.An.XII. 25. Junii. Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 25. Junii 1583. Pont. noſtri Anno XII.

CLI.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium. Diſmembratio tertiæ partis fructuum ab uno Canonicatu, & Præben. quarumcumque Eccleſiarum Cathedralium, & Metropolitanarum Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, & applicatio eorumdem Officio SSmæ Inquiſitionis dictorum Regnorum.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX iniuncti Nobis Apoſtolici muneris, debito inducimur, & rationis ordine ſuadente curare tenemur, ut his, qui pro Fidei Catholicæ conſervatione, & puritate, ac hæreſum extirpatione jugiter laborare non ceſſant, pro eorum comoda ſuſtentatione, ac neceſſitatibus ſublevandis, & onerum illis incumbentium ſupportatione, congruæ ſubventionis auxilia ex Chriſti Domini patrimonio miniſtrentur.

Facti ſeries. §.1. Cum itaque ſicut cariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Portugalliæ, & Algarbiorum Rex Catholicus ſuo, & dilectorum Filiorum Generalis, & aliorum Inquiſitorum hæreticæ pravitatis in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis exiſtentium nominibus exponi Nobis nuper fecit, Officium Sanctæ Inquiſitionis in dictis Regnis inſtitutum gravium impenſarum mole ita gravatum exiſtat, ut ad Generalis, & aliorum Inquiſitorum prædictorum, Miniſtrorumque, & Officialium congruam ſubſtentionem, onerumque ipſi Officio diverſimode incumbentium ſupportationem annuus redditus quatuordecim millium cruciatorum non ſufficiant, redditus autem, & proventus ipſius Officii ad decem mille ducat. annuatim non aſcendant, ac proinde Officium ipſum non parvo ſubventionis auxilio indigere noſcatur. Nos qui alias procurante clar. mem. Sebaſtiano Regnorum prædictorum Rege aſſerente redditus, & proventus annuos Officii prædicti ſummam quinque millium cruciatorum non excedere ab uno, & una Ulixbonen., & Elboren., ac Colimbrien. duas tertias partes, ex ſingularum vero aliarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum Eccleſiarum Regnorum prædictorum Canonicatibus, & præbendis, quibuſdam exceptis etiam tunc vacan. ſeu qui primo quovis modo vacare contingeret, medietatem omnium, & ſingulorum fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum, ac diſtributionum quotidianarum, ſolis præſentibus, & divinis intereſſentibus dari, & per eos lucrari ſolitarum ab ipſis Canonicatibus, & Præbendis diſmembravimus, & ſeparavimus, illaque eidem Officio perpetuo applicavimus, & appropriavimus, prout in noſtris deſuper in forma Brevis confectis literis plenius continetur.

§.2. Et ſicut accepimus diſmembratio, & applicatio hujuſmodi effectum ſortitæ non ſunt, ejuſque Fidei Catholicæ conſervationem, & puritatem ſummopere affectamus, Officii prædicti indemnitati in partem ſaltim conſulere, & ut impenſas prædictas commodius perferre valeat, de aliquo ſubventionis auxilio providere volentes, necnon fructuum, reddituum, & proventuum eidem Officio alias quomodolibet, Apoſtolica, vel alia auctoritate applicatorum ſeu unitorum quantitates, qualitates, veroſque annuos valores, ac prædictarum, ſeu quarumcumque aliarum literarum, unionum, ſeu applicationum hujuſmodi tenores, continentias, & formas, præſentibus pro expreſſis habentes, ac poſteriores diſmembrationem, ſeparationem, & applicationem penitus abrogantes, caſſantes, irritantes, & annullantes, Philippi Regis, & Inquiſitorum prædictorum Nobis ſuper eo porrectis ſupplicationibus inclinati ab uno, & una ex Ulixbonen., & Elboren., ac Colimbrien. medietatem, & ſingularum vero aliarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum Eccleſiarum Regnorum prædictorum ab uno, etiam, & una Canonicatibus, & Præbendis Theologalibus, Doctoratibus, & Pœnitentialibus tamen exceptis etiam nunc actu vacan., ſeu qui primo per ceſſum, vel deceſſum aut quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem,

Cauſa Conſtitutionis edendæ.

Diſmembratio fructuum Canonicatuū, ſeu Dignitatum Cathedralium, ut infra.

Digitized by Google

nem, aut privationem illos ad præſens obtinentium, ſeu alias quovis modo, & ex quorumcumque perſonis, etiam apud Sedem Apoſtolicam, etiam in aliquo ex menſibus Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, & Sedi hujuſmodi reſervatis, etiam Ordinariis Collatoribus per Conſtitutiones Apoſtolicas nunc, & pro tempore editas, ſeu literas alternativarum aut etiam alia privilegia, & indulta hactenus conceſſa, vel in poſterum concedenda vacare contigerit, & tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii ad dictam Sedem legitime devoluta, ipſique Canonicatus, & Præbenda, diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel ratione cujuſvis etiam noſtræ, vel alicujus Cardinalis viventis, in Romana curia præſentis familiaritatis continuæ commenſalitatis, aut aliarum quavis cauſa, non tamen ex cauſa reſignationis generaliter reſervati exiſtant, & ſuper eis lis inter aliquos, cujus ſtatum, & merita nominaque, & cognomina Judicum, & Collitigantium, necnon ſingulorum Canonicatuum & Præbendarum prædictorum fructuum, redditaum, & proventuum veros annuos valores præſentibus pro expreſſis etiam habentes, tertiam partem omnium, & ſingulorum fructuum, redditaum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum, ac etiam diſtributionum quotidianarum ſolis præſentibus, & divinis Officiis intereſſentibus, dari, & per eos lucri fieri ſolitarum auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo ſeparamus, & diſmembramus, illaſque ſic ſeparatas, & diſmembratas eidem Officio, ita quod liceat modernis & pro tempore exiſtentibus generali, & aliis Inquiſitoribus, Miniſtris, & Officialibus prædictis ſingulas partes diſmembratas, ac ſeparatas prædictas per ſe, vel alium, ſeu alios propria auctoritate, & ex integris fructibus menſarum Capitularium percipere, exigere, levare, locare, dislocare, arrendare, atque in ſuos, & dicti Officii uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Clauſula.

§.3. Decernentes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut intentionis noſtræ, ſeu quovis alio prætextu, ſeu cauſa annullari, invalidari, vel impugnari, aut per loci Ordinarios, aut Capitula Eccleſiarum prædictarum, ſeu alios quoſcumque revidere, vel examinari nullatenus poſſe, minuſque ſub ſimilium, aut diſſimilium ſeparationum, diſmembrationum, applicationum, appropriationum, conceſſionum, aſſignationum, aut aliarum gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus minime comprehendi poſſe, ſed tamquam in fidei favorem emanatas, ab illis ſemper exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & reintegratas eſſe, & cenſeri, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus Noſtris de unionibus committendis ad partes, vocatis intereſſe habentibus, & exprimen. valorem, necnon Lateranen. Concilii, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohiben., aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſingularum Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis iiſdem Eccleſiis, illarumque Præſulibus, Superioribus, Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Sedem prædictam, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Exceptio de Canonicatibus, quarum redditus non excedat 200. cruciatos.

§.5. Volumus autem, quod ubi fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac diſtributiones aliquorum ex Canonicatibus, & Præbendis primo vacaturis prædictis ad ducentos cruciatos monetæ Portugalliæ ſecundum communem extimationem prædictam annuatim non aſcendent, ex illis ea tantum pars, quæ valorem annuum centum cruciatorum ſimilium excedet ſeparata, & diſmembrata, in dicto officio applicata cenſeatur, ita ut ipſos Canonicatus, & Præbendas pro tempore obtinentibus centum cruciati ad minus annuatim remaneant, quodque Canonicatus, & Præben. hujuſmodi, a quibus partes prædictorum fructuum diſmembrari contigerit, aliquibus idoneis viris, qui onera conſueta illis incumbentia cum reſiduo fructuum illis remanentium ſupportent, conferantur.

Dat. die 28. Junii 1583. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 28. Junii 1583. Pontificatus Noſtri Anno XII.

De-

CLII.

Declaratio præcedentiæ inter Ordines Mendicantium, & inter Confraternitates Laicorum in proceſſionibus.

Adverte quod Pius V. generaliter dedit Præcedentiam Fratribus Prædicatoribus Ordinis S. Dominici ante alios Mendicantes, ut in ejus Conſtit.XCIV. Divina. *Tom.IV. Par.III. fol.*30.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EXpoſcit Paſtoralis Officii munus, cui diſponente Domino præſidemus, ut ad ea ſollicite intendamus, per quæ diſcordiarum, & litium, ac controverſiarum quarumlibet, præſertim inter perſonas Eccleſiaſticas materia tollatur.

Cauſa Conſtitutionis.

§.1. Sane Nobis nuper innotuit, quod in multis Civitatibus, & Diœceſibus diverſarum Mundi partium nonnullæ lites, cauſæ, & controverſiæ inter Fratres Mendicantes, aliæ etiam ſimiles lites, & controverſiæ inter Confratres Chriſtifidelium, ſuper præcedentia vel jure præcedendi, ortæ jam ſint, & oriri facile poſſint.

Extinctio litium.

§.2. Nos conſiderantes lites, cauſas, & controverſias hujuſmodi in Eccleſia, præſertim inter religioſas perſonas, quæ relictis mundi vanitatibus famulatum, & votum ſuum in humilitatis ſpiritu Domino, & Deo noſtro, qui ſe pro Nobis uſque adeo humiliavit, ut formam ſervi acciperet, exhibere, & perſolvere profitentur, non modicam illi præclaræ, Deoque præcipuæ dilectæ virtuti, quæ eſt humilitas, labem infundere, populoque ſcandalum generare, ac propterea illas omni ratione ſubmovendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac Miniſtrorum Eccleſiaſticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quamprimum conſulendum eſſe rati, ac ſupremam huic negocio manum apponere volentes, necnon cauſas, lites, ſeu controverſias hujuſmodi ubilibet, & coram quibuſvis Judicibus motas, & in quibuſvis inſtantiis indeciſas pendentes ab eiſdem Judicibus harum ſerie ad Nos advocantes, illaſque penitus extinguentes, eiſdemque Fratribus Mendicantibus, ac Confratribus ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponentes.

Diffinitio differentiæ circa præcedētiam.

§.3. De Nobis attributæ poteſtatis plenitudine volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod quicumque ex dictis Fratribus Mendicantibus inter ſe de præcedentia hujuſmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prædictarum, inter quos lites, & cauſæ præmiſſorum occaſione ortæ jam ſint, ſeu oriri contigerit in futurum, qui in quaſi poſſeſſione præcedentiæ ac juris præcedendi ſunt, ii, (quibuſcumque reclamationibus, proteſtationibus, appellationibus, & aliis ſubterfugiis prorſus remotis, & ceſſantibus, & poſtpoſitis) in proceſſionibus tam publicis quam privatis præcedere debeant. Quando vero non probetur, aut non conſtet de quaſi poſſeſſione præcedentiæ hujuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ii, qui antiquiores in loco controverſiæ, inter Confratres vero inter ſe litigantes, ii, qui prius ſaccis uſi ſunt, in proceſſionibus tam publicis quam privatis præcedere debeant, ita ut ſi contigerit nova Monaſteria, aut domus alicujus Ordinis Mendicantium in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monaſteria aut domus prius erecta, & inſtituta ſint, ille Ordo, qui prius Monaſterium, ſeu domum in loco habuerit, præcedat.

Declaratio diffinitionis.

§.4. Præterea quia inter prædictos Ordines plerumque alia in Proceſſionibus, & alia in Conciliis Generalibus, & aliis actibus publicis ſive privatis, ratio circa modum præcedendi ſervatur, nolumus per præſentes prærogativis dictorum Ordinum, quoad præcedentias hujuſmodi, quæ propriis Ordinibus, præterquam in Proceſſionibus prædictis debentur, aut Fratribus Capuccinis nuncupatis, qui in Proceſſionibus publicis ſub Conventualium Sancti Franciſci, aut Minorum de Obſervantia Fratrum nuncupatorum, Cruce, ut ſolent, incedere poſſint, aliquod præjudicium generari.

Clauſula ſublata.

§.5. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, Eccleſiarum, Monaſteriorum, Ordinum, Congregationum, Domorum, ac Confraternitatum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere vel in ſpecie, etiam Motu proprio, aut alias quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.7. Volumus autem ut præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides, tam in judicio quam extra adhibeatur, quæ præſentibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D.P. An. XII. 25. Julii.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris die 25. Julii, 1583., Pontificatus noſtri Anno XII.

Confir-

Digitized by Google

CLIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Confirmatio erectionis quorumdam Monaſteriorum Ordinis Monachorum S. Pauli primi Heremitæ in Uogaria, Polonia, Iſtria, ac Dalmatia, & Privilegiorum.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium, & facti ſeries.

§.1. CUM inter alios Religioſorum Ordines, quibus fides Catholica, quaſi gemmis rutilantibus illuſtratur. Ordo, quem B. Paulus primus Heremita deſerti loca petens vitæ ſanctimonia, & inſtitutis eximiis inſtituit, ſingulari quodam ſplendore refulgeat, convenit, Nos illum, illiuſque Monaſteria omnia ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi: Exponi ſiquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Generalis, & Monachi ipſius Ordinis, quod nonnulla ejuſdem Ordinis Monaſteria, ſeu Domus, aut loca, tam in Hungariæ, & Poloniæ Regnis, quam Iſtria, & Dalmatia, ſive Sclavonia, dudum erecta, & inſtituta fuerunt, ipſique erectiones, & inſtitutiones dictorum Monaſteriorum, ſeu domorum, aut locorum per Nos approbari, & confirmari deſiderant.

Confirmatio, & approbatio omnium Domorum, & donationum his factarum Ordinis Sancti Pauli primi Eremitæ.

§.2. Quare pro parte eorumdem Generalis, & Monachorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus eorum deſiderio in præmiſſis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos Monaſteriorum, ſeu Domorum, aut locorum prædictorum ſituationes, qualitates, quantitates, denominationes, nuncupationes, & veros annuos valores, ac quarumcumque ſcripturarum deſuper confectarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnes, & ſingulas erectiones, & inſtitutiones, quorumcumque dicti Ordinis B. Pauli primi Heremitæ Monaſteriorum, Domorum, ſeu locorum in Ungariæ, & Poloniæ Regnis, ac Iſtria, & Dalmatia, ſeu Sclavonia hujuſmodi, eorumque privilegia, libertates, facultates, favores, gratias, immunitates, & indulta, quatenus in uſu ſint, & Sacris Canonibus, & præſertim Concilii Tridentini Decretis non adverſentur, necnon quaſcumque donationes, & legata bonorum, & rerum illis per quoſcumque facta, & inde ſecuta omnia, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, necnon omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Clauſulæ, & executionis mandatum.

§.3. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa Venerabili fratri Epiſcopo Zagabrien., ac dilectis filiis noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in illis partibus exiſtenti Nuncio, ac Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis, & Monachorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia obſervari. Non permittentes Monachos, & quaſvis alias perſonas dictorum Monaſteriorum ſeu locorum, aut domorum, deſuper a quoquam quomodolibet moleſtari. Contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus felicis recor. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præſentium ad judicium ultra tres dietas non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſvis conceſſionibus, ſeu unionibus, aut aplicationibus deſuper factis, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excomunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides transſumptorum.

§.5. Ceterum quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula quæque loca, ubi neceſſe fuerit, deſſerri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod tranſumpto præſentium literarum, ſigillo alicujus Prælati Eccleſiaſtici munito, & manu Notarii &c.

Dat. die 25. Julii 1583. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 25. Julii, 1583. Pontificatus noſtri anno duodecimo.

CLIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio diverſorum Privilegiorum pro Doctoribus Philoſophiæ, & Medicinæ Collegiorum Bononien.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium, & facti ſeries.

§.1. TAnta ſunt, quæ per Philoſophiæ, & Medicinæ ſcientiam humanæ vitæ commoda afferuntur, ut illarum profeſſores, qui pro publica utilitate laborare non ceſſant, Sedis Apoſt. benignitatem in eorum petitionibus, & votis experiri, & amplioribus in dies ornamentis decorari promereantur. Exponi ſiquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Doctores Philoſophiæ, & Medicinæ Collegiorum noſtræ Civitatis Bononiæ per dilectum filium noſtrum Philippum tituli S.Sixti Presbyterum Cardinalem Boncompagnum nuncupatum, quod ipſi cupiunt Privilegia, immunitates, facultates, libertates, & indulta ipſis Collegiis a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, ac Imperatoribus, & Regibus, aliiſque Principibus conceſſa, ut perpetuæ fir-

Digitized by Google

firmitatis robur obtineaut, noſtræ approbationis munimine approbari. Quare Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut eorum votis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Cauſa Conſtitutionis edendæ, & confirmatio Privilegiorum.

§.1. Nos igitur qui liberalium artium Profeſſures ſpeciali dilectione proſequimur, Collegiorum prædictorum ſingulares Perſonas quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula privilegia, immunitates, præeminentias, facultates, prærogativas, libertates, gratias, & indulta Collegiis prædictis, tam ab ipſis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, quam ab Imperatoribus, & Regibus Romanis, ac aliis Principibus conceſſa, quorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, haberi volumus pro expreſſis, quatenus ſint in uſu, & Sacris Canonibus, ac præſertim Decretis Concilii Tridentini non repugnent, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, eaque firmiter obſervari debere decernimus, ſupplentes omnes, & ſingulos juris, & facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem.

Doctores artium liberalium Philoſophiæ & Medicinæ creat Equites, auratos.

§.3. Et nihilominus præmiſſa omnia, & ſingula, prout per Prædeceſſores noſtros, Imperatores, Reges, alioſve Principes conceſſa ſunt, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium de novo concedimus, ac omnes, & ſingulos Doctores in artium liberalium Philoſophiæ, & Medicinæ Collegiis hujuſmodi cooptatos præſentes, & futuros milites, & equites auratos auctoritate Apoſtolica earumdem tenore præſentium creamus, conſtituimus, ac aliorum militum, & equitum auratorum numero, & conſortio favorabiliter aggregamus, eoſque pro talibus haberi, nominari, & reputari, necnon omnibus, & ſingulis prærogativis, privilegiis, & exemptionibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus ceteri Milites, & equites aurati de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, gaudere libere, & licite poſſe, & debere decrevimus.

Facultas aggregandi Doctores ad militiam auratam cum aliis privilegiis.

§.4. Et inſuper eiſdem Doctoribus quoſcumque, quos Militari dignitate, & honore dignos eſſe putaverint, hujuſmodi dignitate, & honore cum ſolita militaris cinguli & calcarium deauratorum exhibitione decorandi, & aliorum Militum, & equeſtrium virorum Ordini aggregandi, plenam, & liberam auctoritate & tenore prædictis auctoritatem, & facultatem concedimus. Præterea quod omnes, & ſinguli in Collegiis hujuſmodi ad Doctoratus, vel Magiſterii, ſeu licentiaturæ, aut alios gradus pro tempore promoti omnibus, & ſingulis antelationibus, privilegiis, prærogativis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, præeminentiis, honoribus, facultatibus, gratiis, favoribus, & indultis, quibus alii Doctores licentiati, & graduati in quibuſcumque aliis Univerſitatibus, tam citra, quam ultra Montes ad Doctoratus, vel Magiſterii, aut licentiaturæ gradum juxta illorum ritus, & mores promoti, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi Doctoratus, Magiſterii, licentiaturæ, & alios gradus hujuſmodi in eiſdem Univerſitatibus juxta illorum ritus, & mores ſuſcepiſſent, libere, & licite poſſint, & valeant, prædicta auctoritate Apoſtolica earumdem tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus.

Mandatur executio.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopo Bononien., & Epiſcopo Imolen., & dilecto filio Abbati Monaſterii S. Stephani Ordinis S. Benedicti Bononien., per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Doctorum prædictorum, ſeu aliquis eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi firmiter obſervari, ac ſingulos, quos præſentes literæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, & quibuſvis aliis Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Cancellariæ Apoſtolicæ per Nos, & Sedem eamdem in contrarium forſan pro tempore editis, necnon legibus Imperialibus, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam Civitatum, & locorum, ac illorum reformationibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon quibuſvis privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam quibuſvis Univerſitatibus Studiorum Generalium, Collegiis, etiam Archivii Romanæ Curiæ, & quibuſvis aliis locis, etiam ad inſtantiam Imperatoris, Regum, & Reginarum, Ducum

cum, Principum, & aliorum Dominorum temporalium conceſſis approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim a dicta ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſit per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 25. Julii 1583. An.XII. Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die vigeſima quinta Julii, 1583. Pontificatus noſtri Anno XII.

CLV.

Forma publicandi reſignationes beneficiorum Eccleſiaſticorum, in Curia, & extra.

Quæ autem reſignationes ab Epiſcopis admitti poſſint, definivit Pius V. in Conſt. LXXX. Quanta *Tom. IV. Par. III. fol.* 10. *Formamque deſuper literas Apoſtolicas expediendi præfinivit in Conſt. L.* Cogit *T. IV. Par. II. fol.* 360.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa Conſtitutionis. HUmano vix judicio ita bene quicquam, & provide fanciri poteſt, quin uſus ſæpe aperiat, doceatque id, quod ſalubre fore credebatur, minus experiendo prodeſſe, quod in illis Conſtitutionibus, quas ad prohibendas ſimulatas, occultaſve beneficiorum eccleſiaſticorum reſignationes diverſi Romani Pontifices multifariam ediderunt, & fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter noviſſime promulgavit, cognoſcimus accidiſſe.

Omnes reſignationes, & jurium conceſſiones publicari debent intra ſex menſes, ſi beneficia ſint citra montes, ſi vero ultra, intra novem. §.1. Nos hoc malum, prout occaſio neceſſitaſque poſtulat, coercere volentes ſtatuimus, ut poſthac omnes, & quæcumque reſignationes, etiam cauſa permutationis, ac commendarum, & etiam literis Apoſtolicis non confectis, & poſſeſſione non habita, necnon litis, & jurium quorumcumque conceſſiones, & retroceſſiones, quæ deinceps de quibuſcumque beneficiis eccleſiaſticis, in noſtris ſeu Romani Pontificis pro tempore exiſtentis manibus, ac etiam coram Notario publico, & teſtibus fient, & a Nobis, vel illo, ſeu noſtro, vel illius mandato admittentur, & ſuper eis proviſiones, & quæcumque aliæ diſpoſitiones, ſive temporales, ſive perpetuæ, aut ad hoc mandata Apoſtolica, ſub quacumque forma, & quibuſcumque etiam S. R. E. Cardinalibus, ac piis locis quocumque privilegio ſuffultis facta publicari debeant cum literis Apoſtolicis deſuper confectis, intra ſex menſes, ſi beneficium citra montes fuerit, ultra vero intra novem a data conceſſionis gratiæ, non autem a die præſtiti ſuper ea conſenſus numerando, etiam ſi poſtea conceſſio gratiæ hujuſmodi ex quavis cauſa, diverſiſque ſubſequentibus datis, ac quotieſcumque, & quovis modo reformata, & valida reddita fuerit, pluresque, & quotquot in alium, vel alios ceſſiones, ac etiam in ipſummet primum reſignantem, vel cedentem, retroceſſiones termino prædicto nondum elapſo interceſſerint, ita ut unicus dumtaxat terminus omnibus his ſucceſſivis ceſſionibus, ac retroceſſionibus decurrat, ut qui poſtremus gratiam habuerit, publicationem hujuſmodi facere, ceteraque omnia hic præſcripta intra eumdem terminum præſtare teneatur.

Forma publicandi reſignationes, & ceſſiones. §.2. Ipſa autem publicatio in Cathedrali, & in beneficii Eccleſia, vel Eccleſiis, ſi in pluribus illud ſit, fiat ubique, dum frequens populus ad Miſſarum ſolemnia convenerit, palam omnibus literæ Apoſtolicæ prædictæ, earumve tranſumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce reſignatio, ceſſio hujuſmodi, ac beneficii qualitas, invocatio, nominaque, & cognomina reſignantis, ſeu cedentis, ac illius in cujus favorem gratia hujuſmodi facta eſt, pronuncientur, ita ut hæc omnia poſſint ad notitiam omnium ibi exiſtentium veriſimiliter pervenire, ſcriptoque de his omnibus exemplo collato valvis dictarum Eccleſiarum affixum relinquatur. Si vero Eccleſia beneficii ruralis ſit; aut populo, conventuque careat, eo caſu in Parochiali, intra cujus Parochiæ limites beneficium ipſum conſiſtit, & in Cathedrali Eccleſia, vel ſi locus bello, ſeu peſte, aliiſve manifeſtis periculis ſubiaceat, tunc in proxima parochiali, ac etiam in Cathedrali Eccleſia, vel ſi aditus ad illas, aut utramvis minime ſit ſecurus, in alia Cathedrali, vel Parochiali viciniori periculorum immuni publicatio hujuſmodi peragatur.

Declaratio circa apprehenſionem poſſeſſionis beneficiorum &c. §.3. Is quoque in quem diſponi, vel mandari de beneficio etiam litigioſo, vel accedente non poſſeſſo, ſub quacumque forma contigerit, poſſeſſionem beneficii intra dictum tempus vigore literarum Apoſtolicarum deſuper confectarum, nec alias apprehendere debeat, & ſi propter litem aut aliud legitimum impedimentum nequiverit, ſaltem literas Apoſtolicas cum earum publicatione, ſi tunc facta erit, Judici, ſeu executori illarum, vel aliis, ad quos pertinet, per ſe, vel procuratorem ſuum legitimum intra idem tempus præſentare, & apud illum, vel illos pro ipſarum literarum executione inſtare, & poſſeſſionem hujuſmodi inſtanter petere teneatur.

Forma prædicta ſervari debet in omnibus beneficiis ſpecifice, & non per æquipollens. §.4. Ceterum modus, & forma hic tradita, ſemper, & ubique debeat obſervari, nec alia, vel æquipollens ullo modo admitti in omnibus hujuſmodi reſignationibus ceſſionibus, & retroceſſionibus, de quibuſcumque Eccleſiis, Monaſteriis, Priorati-

Digitized by Google

ratibus, tam virorum quam mulierum dignitatibus, officiis, & beneficiis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam militiarum regularibus, etiam electivis, & manualibus, ac etiam de jure patronatus laicorum illuſtrium, & alias quomodocumque exiſtentibus, ſive pacificis, ſive in petitorio, ſive in poſſeſſorio litigioſis, etiam de quibus in Conſiſtorio noſtro diſponi conſuevit, ſeu debet, quæ poſthac ex quacumque cauſa fient, & per Nos, ac prædictos Succeſſores, extra tamen dictum Conſiſtorium admittentur, etiam cum reſervationibus nominis, tituli, adminiſtrationis, poſſeſſionis, fructuum etiam omnium, ac rerum, & jurium quorumcumque. Ad prædictorum tamen obſervationem eum, in quem juris ſit ceſſio beneficii, quod tempore ceſſionis hujuſmodi, & ante illam vigore literarum Apoſtolicarum, ut ſupra, ſi ad id tenebatur, publicatarum realiter poſſidebat, nolumus obligari.

Annullatio reſignationũ, & ceſſionum, non obſervatis prædictis.

§.5. Quod ſi quicquam prædictorum omnium omiſſum fuerit, dictis terminis, ut cuique præſcripti ſunt, elapſis, omnes diſpoſitiones, & gratiæ reſignatorum, & ceſſorum beneficiorum, aut jurium hujuſmodi, cum omnibus inde ſecutis, ſive de pacificis, ſive de litigioſis, ſint irritæ, & inanes, nullaque alia gratia ſuper hujuſmodi beneficio, ſive jure ceſſo iis quibus conceſſa fuerit, ſuffragetur, ſed ipſi tales inhabiles, & incapaces ſint ad hujuſmodi beneficia ſic reſignata, & ceſſa, quandocumque obtinenda, illaque ſive jura ab ipſa ſtatim prima reſignatione, ſeu ceſſione, etiamſi illæ alias nullæ, & invalidæ eſſent, vacaviſſe, & vacare cenſeantur eo ipſo, nec reſignantibus, ſeu cedentibus, ſi poſtea in ſua poſſeſſione remanent, conſtitutiones de annali, & triennali poſſeſſore, nec præſumptæ, aut tacitæ retroceſſiones, etiam propter diuturnam continuatæ poſſeſſionis hujuſmodi tolerantiam, nec omnino aliud jus, vel beneficium ullo tempore ſuffragetur, ſed ipſa beneficia, ſive jura ſic a principio vacantia, a Sede Apoſtolica prædicta dumtaxat impetrari valeant, ac concedi. Illorum vero impetrationes, vel etiam Motu proprio conceſſiones, quibuſcumque derogationibus ſuffultæ numquam ſub clauſulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprendantur, ſed ſpecialiter, & expreſſe ob non ſervatam præſentis Conſtitutionis formam, ac cum declaratione nominum, & cognominum reſignantis, ſeu cedentis, & gratiam habentis diſpoſitive, & conditionaliter fieri omnino debeant, & quicumque ſic impetrans, aut gratiam, etiam Motu ſimili habens præfinitum cuique caſui tempus prædictum a data conceſſionis gratiæ ſibi factæ hujuſmodi, ea omnia, quæ cadens a jure prædicto debebat, præſtare teneatur, & ſi pluribus gratiam hujuſmodi fieri contigerit, is præ omnibus obtineat, qui primus publicationem ſuæ impetrationis fecerit, & poſſeſſionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaque requiſita prædicta adimpleverit, quamvis in data ſit poſtremus, & poſſeſſio ab alio in publicando negligentiore prius apprehenſa fuerit, vel petita. Reſervationibus omnibus nominis, adminiſtrationis, fructuum, etiam omnium, ac penſionum, & aliarum rerum quarumcumque, necnon facultatibus, indultis, & aliis conceſſionibus, tam ipſis reſignantibus, ſeu cedentibus, qui tamen poſſeſſionem ab initio re ipſa dimiſerint, quam aliis, ex hujuſmodi reſignationibus, ſeu ceſſionibus a Sede Apoſtolica factis nihilominus validis, plenumque effectum ſortituris.

Declaratio quod procedi poſſit in cauſa litigioſi cõtra cedentem, donec ſucceſſor venerit ad cauſam.

§.6. Sed ne beneficiis ſuper poſſeſſione, vel proprietate litigioſis litis proſecutio turbari valeant, vel differri, in cauſis hujuſmodi contra cedentem ad ulteriora, etiam ad ſententiam definitivam, & rem judicatam, ac illius executionem quouſque ille, qui gratiam ex reſignatione, ſeu ceſſione, aut ex omiſſa forma publicationis hujuſmodi obtinuit, ad cauſam, per ſe, vel procuratorem legitimum acceſſerit, litemque hujuſmodi ſuſceperit, eodem modo, & ordine procedi poſſit, quo potuiſſet legitime, ſi ceſſio hujuſmodi facta non fuiſſet, ac quicquid interim ſic procedendo decretum, & expeditum fuerit, ſive cum cedente, ſive contra eum, etiam poſtquam ipſe, vel quivis alius incumbentia ſibi ſecundum prædicta præſtiterit, non ſolum circa fructus, ſed etiam circa poſſeſſionem, & ipſum jus, quod ceſſum eſt, valeat omnino, & vim obtineat, illumque ipſum, cui gratia facta eſt, non minus afficiat, quam ſi ipſo legitime citato contra eum decretum, & expeditum fuiſſet, nec ipſe adverſus hæc, prætextu non acceptatæ gratiæ, vel etiam illius ignoratæ, aut citationis, vel intimationis executioni contra ipſum minime demandatæ, aliave ratione valeat excuſari. Poſſit tamen ipſe, etiamſi in lite, & cauſa hujuſmodi ſubrogatus non ſit, quandocumque ad illius proſecutionem, & terminationem venire, & a Judice, coram quo cauſam ipſam, etiam ex delegatione pendere contigerit, in illis ipſis ſtatu, & terminis, in quibus tunc eam eſſe repererit, etiam abſque reſcripto ſpeciali admitti.

Forma admittendi, & publicandi reſignationes, quæ ſunt coram Ordinariis, vel Legatis.

§.7. De beneficiis autem, quæ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiam Cardinalium, etiam indulta, & facultates ad hoc ab Apoſtolica Sede habentium, ac Legatorum, etiam de latere, & delegatorum, etiam ſpecialium ejuſdem Sedis extra Romanam Curiam reſignari, etiam ex cauſa permutationis contigerit, ipſi intra menſem negocium univerſum admiſſionis, vel rejectionis reſignationis hujuſmodi, & ſi per eos facienda erit, proviſionis reſignati beneficii, juxta Apoſtolicas, & alias canonicas ſanctiones omnino abſolvant. Et qui ſic proviſus fuerit, intra tres menſes a die ſibi factæ proviſionis illam publicet, & poſſeſſionem beneficii capiat modo, & forma ſupradictis, alioquin illis elapſis nulla ſit ejus proviſio, & beneficium vacare cenſeatur eo ipſo.

Pœnæ inobedientium.

§.8. Ordinariique, & alii prædicti, qui, hæc

hæc, uti eis præſcribuntur, non perſecerint, eo caſu poteſtate diſponendi de ipſis beneficiis ſint ea vice privati, eorumque diſpoſitio eo ipſo ad Sedem Apoſtolicam devoluta exiſtat, ut aliis idoneis ab ipſa Sede dumtaxat modo, & forma prædictis concedantur, Decernentes ſic per quoſcumque judicari debere, necnon irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his per quoſcumque ſcienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Clauſula derogatoria. Hæc Bulla Pii V. eſt indicata in ſub.

§.9. Non obſtantibus prædicti Pii Quinti, & aliis omnibus aliorum Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus de publicandis reſignationibus hujuſmodi hactenus editis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus, Ita tamen quod in publicandis illis reſignationibus, & ceſſionibus, quæ in manibus noſtris hucuſque factæ, & a Nobis admiſſæ ſunt, & tempus ad eas publicandas, juxta dicti Pii Prædeceſſoris Conſtitutionem nondum effluxit, Conſtitutio ipſa, quoad eas dumtaxat, integre obſervetur. Necnon reſignantium ſive cedentium voluntatibus, conditionibus, proteſtationibus, & clauſulis, in ipſiſmet reſignationibus, & ceſſionibus, ſeu procuratorum conſtitutionibus, & mandatis, ac alias etiam ad præſervationem ſuorum jurium, & ſignificationem quod non aliter nec alio modo reſignant, ſeu cedunt, appoſitis, & quacumque verborum vi, formula, & multiplicatione expreſſis, necnon indultis, privilegiis, & gratiis Apoſtolicis, etiam prædictis Cardinalibus, ac eorum, & noſtris familiaribus continuis commenſalibus, necnon literarum Apoſtolicarum Scriptoribus Abbreviatoribus, ceteriſque Romanæ Curiæ officialibus, & ex quibuſvis cauſis quomodocumque conceſſis, & confirmatis, quæ omnia etiam tollimus, & annullamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Exemplorum fides.

§.10. Ut autem præſentes amplius innoteſcant, volumus, ut earum exemplis etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubique, in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Mandamuſque illas in librum quinternum appellatum Cancellariæ Apoſtolicæ ad perpetuam rei memoriam de more referri.

D.P. An.XII. 5. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Non. Januarii, Pont. noſtri Anno XII.

Anno a Nativit. Domini 1584. indict. 12. die vero 19. menſis Januar. Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Gregoril Divina Providentia Papæ XIII. Anno X. retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ aſſixæ, & publicatæ fuerunt in valvis, ſeu portis Eccleſiarum S. Joannis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Urbe, necnon in valvis Cancell. Apoſtol. & in Acie Campi Floræ, per nos Jo. Freile, & Nicolaum Taglietteum Curſ. Claudius Mongeat M. Curſ.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

CLVI.

Major ſacri Eremi Camaldulenſis poteſt quando ſibi expedire videtur, conferre Eremitis ſibi in Eremo ſubiectis quatuor Ordines minores. Et Cardinales Epiſcopi ad d. Eremum accedentes poſſunt etiam extra tempora, & non ſervatis interſtitiis, ſacros Ordines eiſdem conferre, ſi ipſi Majori idonei videntur.

Cuncta, quæ concernunt Ordinem Camaldulenſem vide in Alexand. II. Conſt. XXVIII. Nulli *Tom. II. fol. 19.*

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſa hujus indulti.

CUm interna quies Fratrum Eremitarum Eremi Camaldulenſis Aretin. Diœceſis, ad quam conſequendam ipſi Fratres Eremitæ deſerti loca petierunt, non parum ſoleat perturbari, quando ad ordines ſacros ſuſcipiendos foras exeunt.

Indultum de quo in ſubt.

§.1. Nos huic incommodo providere volentes, Tibi, ut quando expedire videbitur, quatuor minores, necnon S.R.E Cardinalibus, qui ad dictum Eremum pro tempore acceſſerint, ſi Epiſcopi fuerint, ut omnes ſacros, etiam Presbyteratus Ordines, etiam extra tempora a jure ſtatuta, & non ſervatis interſtitiis, Fratribus Eremitis prædictis, dummodo ad id judicio tuo idonei exiſtant, ſuper quo conſcientiam tuam oneramus, conferre, ipſiſque Fratribus Eremitis illos recipere, libere, & licite valeant, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium facultatem concedimus.

Clauſula derogatoria.

§.2. Non obſtantibus Synodalis, Provincialis, & Generalis Conciliorum, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D.P. An.XII. 7. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 7. Januarii, 1584. Pontificatus noſtri Anno XII.

CLVII.

Erectio Hoſpitalis pro natione Maronitarum in Urbe.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SAlvatoris noſtri Jeſu Chriſti, qui Nos ad pietatis cultum, & caritatis zelum quotidianis ejus per totum in hoc Orbe progreſſum exemplis hortatus eſt, vices licet immeriti gerentes in terris in eam curam, cogitationemque Nos propenſius incumbere decet, per quam proviſionis noſtræ miniſterio debita Hoſpitalitas erga cunctos Chriſtifideles, præſertim pauperes ex remotiſſimis Provinciis ad hanc Urbem, ve-

luti devotionis omnium oationum portum confluentes exerecatur, illiſque gratuita ſubſidia impendantur.

Cauſa erectionis Hoſpitalis, necnon Conſtitutionis edendæ.

§.1. Cum itaque ſicut accepimus, Maronitarum natio, quos infideles, & Sciſmatici, ac alii Chriſtiani oominis hoſtes undique circumſtant, in Catholicæ Fidei ſinceritate, S. R. E. obedientia, & devotione a multis ſæculis perſiſtant, quin etiam eidem Romanæ Eeeleſiæ in omoibus fidei articulis ſibi per Viſitatores de gremio Presbyterorum Societatis Jeſu illie tranſmiſſis propoſitis ſe conformet, & multi hujus nationis indigenæ devotionis zelo permoti ad ipſam Urbem accedere conſneverint. Nos nationem hujuſmodi, ut ejus erga Nos, & Sedem Apoſtolicam devotio per amplius augeatur, piæ voluntatis affectu proſequi, & illius indigenis præſatis de peeuliari loco, in quo caritative recipi, & conſoveri poſſiot providere volentes, Parochialem Eecleſiam S. Joaonis de Ficoria Regiouis Trivii de Urbe, quæ alias a fel. rec. Pio Papa V. Prædeceſſore noſtro Parochiali Eccleſiæ S. Andreæ de la Fratta ejuſdem Regionis Apoſtolica Auctoritate, unita, annexa, & incorporata exiſtit, cum ſuis domibus, ædificiis, hortis, hortalieiis, & aliis membris, & pertinentiis eidem Eccleſiæ Sancti Joannis contiguis huie uſui ſatis amplam, & commodam fore jodicamus, proinde uoionis, annexionis, & incorporationis hujuſmodi tenores, preſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio, non ad ipſius nationis, vel alterius pro ea Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis ioſtantiam, ſed ex mers deliberatione, & certa ſcientia ooſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudioe, uoionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi, Apoſtolica aoctoritate tenore præſentium diſſolvimus, & in ipſius Eccleſiæ S. Joannis, nomeo, titulum, denominationem, & eſſentiam Parochialis Eccleſiæ, etiam perpetuo ſupprimimus, & extinguimus ab eaque omnimodsm curam animarum illius Parochianorum, necnon omnia, & ſingula ejuſdem Eccleſiæ Sancti Joannis fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, &j emolumenta, ſi quæ ſint, exceptis dumtaxat, & ſalvis remanentibus eidem Eceleſiæ S. Joannis illius domibus, ædificiis, hortis, bortaliciis, membris, & pertinentijs præfactis, eorumque ſitu, & ambitu, ex quibus triginta ſcuta monetæ, vel circa annuatim percipi conſueverint, & pro quibus dictæ Eccleſiæ Sancti Andreæ æquivalentes recompenſas in tot locis montium non vacabilium annui redditus triginta ſcutorum monetæ, Juliis decem pro quolibet ducato hujuſmodi computatis, dicta auctoritate ſimiliter perpetuo conceſſimus, & aſſignavimus, una cum dictis Parochianis, & Sepulturæ, aliiſque juribus Parochialibus univerſis eiſdem auctoritate, & tenore, itidem perpetuo abdicamus, diſmembramus, & ſeparamus, illaque ſic abdicata, diſmembrata, & ſeparata ad eandem Eceleſiam Sancti Andreæ, illiuſque Rectorem nunc, & pro tempore exiſtentem transferimus.

Erectio Hoſpitalis Maronitarum.

§.2. Necnon apud Eeeleſiam S. Joannis, sc in illius domibus, ædificiis, hortis, hortsliciis, membris, & pertineutiis hujuſmodi unum Hoſpitale, in quo pauperes Pelegrini Maronitæ, & alii ejuſdem nationis indigeoæ ad dictam Urbem confluentes, juxta Ordinationem pro tempore exiſtentis Rectoris ipſius Hoſpitalis deſuper faciendam recipi, & caritate tractari, ac conſoveri debeant, auctoritate, & tenore ſimilibus etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto eandem Eccleſiam S. Joannis ſine eura effectam, ſive pro diſſolntione unionis, annexionis, & incorporationis bujuſmodi, ſive alias quovis modo, quem etiam ſi ex illo, quævis generalis reſervatio, etiam io corpore juris elauſa reſultat, præſentibus haberi volumus pro expreſſo, & ex quibuſcumque perſona, ſeu per liberam reſiguationem cujuſvis de illa io Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario Publico, & teſtibus ſponte factam, aut aſſequtionem alterius Beneficii Eecleſiaſtici quavis auctoritate collati vacet, etiam ſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta: ipſaque Eccleſia S. Joannis diſpoſitioni Apoſtolicæ, ſpecialiter, vel per diſſolotionem unionis, anneaionis, & incorporationis hujuſmodi, aut alias generaliter reſervata exiſtat, illiuſque eollatio, proviſio, & quævis alia diſpoſitio ad aliquem ex ejuſdem S. R. E. Cardinalibus, ratione Eccleſiæ, ſeu pro titulo, ſen denominatione ſui Cardinalatus aſſignatæ prætendat, & ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum preſentibus ſimiliter haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, cum domibus, ædifieiis, hortis, hortaliciis, membris, & pertinentiis, eorumque ſitu, & ambitu hujuſmodi in perpetuum concedimus, & aſſignamus, Ita quod liceat ipſius Hoſpitalis Rectori, & adminiſtratoribus pro tempore exiſtentibus illorum omnium corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios propria auctoritate etiam abſque udicis mandato, vel decreto libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructuſque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta eorumdem io Hoſpitalis, ac Eccleſiæ Sancti Joannis hujuſmodi uſus, utilitatem, & neceſſitatem convertere.

§.3. Necnon eidem Eccleſiæ S. Joannis per unum, vel plures Sacerdotes idoneos a Vicario dictæ Urbis approbandos in divinis deſerviri facere, ſeu etiam in ea tot, quot ipſis videbitur, Monachos Ordinis S. Autonii primi Heremitæ ſub Monaſtica diſeiplina, ac Eccleſiæ Maronitarum Præſulis pro tempore exiſtentia obedieotiam degentes, qui ibidem Miſſas, & alia Divina Officia idiomate Arabico, & Caldaieo eelebrent iotroducere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita.

Exemptio Hoſpitalis a viſitatione.

§.4. Inſuper prædictum Hoſpitale, & perſonas in eo pro tempore degentes illorumque Adminiſtratores, Officiales, & Miniſtros, ac ipſius Hoſpitalis res, & bona mo-

mobilia, & immobilia, præſentia, & futura cujuſeumque qualitatis, & quantitatis, ac ubicumque locorum etiam in dicta Urbe fuerit ab omni Juriſdictione, correctione, viſitatione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentis Vicarii, Senatoris, Conſervatorum, & Reformatorum dictæ Urbis, ac Gubernatorum locorum, aliorumque judicum, & Officialium quorumcumque in ipſa Urbe, vel alias conſtitutorum.

Exemptio a quocumque onere.

§.5. Neenon idem Hoſpitale in propriis ejus rebus, & bonis, ac alias cum ipſo contrahentes a ſolutione, & exactione omnium, & ſingulorum pedagiorum, gabbellarum, bolletinorum, decimarum, & aliorum quorumcumque tam ordinariorum, quam extraordinariorum onerum ex quacumque cauſa impoſitorum, & imponen. eximimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque noſtra protectione ſuſcipimus, Nobiſque, & eidem Sedi immediate ſubjicimus, ac dilectum filium noſtrum Antonium tituli Sancti Euſebii Presbyterum Cardinalem Caraffam nuncupatum, ejuſdem Hoſpitalis Protectorem, &

Deſignatio Protectoris.

defenſorem, cujus conſilio, & ope omnino ſupradicta, & alia ad ipſius Hoſpitalis illiuſque bonorum, rerum, & jurium, tam ſpiritualium, quam temporalium ſalubrem directionem, adminiſtrationem, ac perſonarum in eo receptionem, & directionem, eorumque qualitates, pertinentia, & alias quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuantur, & ordinentur, conſtituimus, & deputamus, eidemque Antonio Cardinali, & pro tempore exiſtenti ipſius Hoſpitalis Protectori, Adminiſtratores, Rectores, Œconomos, Advocatos, Procuratores, alioſque Miniſtros, & Officiales Hoſpitalis hujuſmodi deputandi, ac amovendi, & alios illorum loco ſubſtituendi, necnon ordinatione, & ſtatuta quæcumque licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non contraria faciendi, & edendi, ac illa quoties pro rerum, & temporum qualitate, ſeu alias expedire videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, & reformandi, ac alia ex integro condendi, quæ poſtquam edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, eo ipſo dicta Apoſtolica Auctoritata confirmata, & approbata eſſe cenſeantur, ac ab omnibus, ad quos pro tempore ſpectabit etiam ſub pœnis in contravenientes ſtatuendis obſervari debeant, plenam, liberamque facultatem tribuimus.

Clauſula.

§.6. Decernentes præmiſſa omnia, ac præſentes literas nullo umquam tempore, ſive pro eo, quod cauſæ, propter quas hæc omnia facta ſunt, coram dicto Vicario, vel quocumque alio examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ipſiuſque Eccleſiæ Sancti Andreæ Rector, & quicumque alii intereſſe habentes ad id vocati non fuerint, nec eiſdem præmiſſis conſenſerint, ſive alias ex quibuſvis cauſis de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, ſeu etiam revocari, ſuſpendi, reſtringi, limitari, aut in jus, vel controverſiam vocari, ſeu ad juris terminos reduci poſſe, aut ſub ullis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & ex quacumque cauſa pro tempore factis comprahendi, ſed ſemper ab illis excepta, & quoties illa emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtituta ac de novo conceſſa, ac ſemper valida, & efficacia fore, & eſſe, nec non protectores, adminiſtratores, & perſonas Hoſpitalis hujuſmodi pro tempore exiſtentes ad præſentes literas in Camera Apoſtolica juxta Conſtitutionem piæ mem. Pii Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri, ſub data videlicet Idibus Auguſti Pontificatus ſui anno ſexto editam infra tres menſes ibi ad id perfixos, ſeu etiam poſtea ullo umquam tempore præſentandum, intimandum, inſinuandum, vel regiſtrari faciendum minime teneri, nec ad id ulla neceſſitate cogi poſſe, & nihilominus eaſdem præſentes literas, omnino valere, & ſuffragari, ac ſuos effectus ſortiri. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S. R. E. Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoqam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac rec: mem: Bonifacii Papæ VIII. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri, ac Lateranen. Concilii ultimo celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a Jure præmiſſis fieri prohibentis; necnon, quatenus opus ſit, noſtris de non tollendo jure quæſito, unionibuſque ad partes, vocatis quorum intereſt, committendis, ac exprimen. valore beneficii, etiam cui aliud uniretur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, necnon Urbis, locorum, & Cameræ prædictorum, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis a Vicario, Senatore, Conſervatoribus, Reformatoribus, Ordinariis, officialibus, & Judicibus prædictis; necnon ejuſdem S. R. E. Camerario, dictæque Cameræ Præſidentibus, & Clericis a quibuſvis Dobaneriis, Commiſſariis, & aliis perſonis ad exactionem pædagiorum, & aliorum onerum præſatorum pro tempore deputatis, necnon Populo Romano, ac quorumcumque locorum Gubernatoribus, Univerſitatibus, Communitatibus, & hominibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias quomo-

modolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquis ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi vel aliis beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarit, etiam ſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, ac inde ſequta quæcumque ad dictam Eccleſiam Sancti Joanois volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus habenda ſit de verbo ad verbum in noſtris literis mentio ſpecialis. Proviſo quod propter poſteriores conceſſionem, & aſſignationem noſtras prædictas Eccleſiam Sancti Joannis hujuſmodi debitis non fraudetur obſequiis, ſed ejus congruæ ſupportentur onera conſueta.

Concluſio.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ diſſolutionis, ſupreſſionis, extinctionis, abdicationis, diſmembrationis, ſeparationis, translationis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionis, aſſignationis, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, ſubiectionis, conſtitutioois, deputationis tribuitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem &c.

Dat. die 13. Januar. 1584. An. XII.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ, 1584. Id. Januarii, Pontificatus noſtri Anno XII.

CLVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio literarum Clem. VI. contra Fabricantes falſam monetam in Regno Franciæ.

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ex ſerie Facti.

§.1. DEcet Romanum Pontificem ad ea ex officii ſui debito propenſius intendere, per quæ adulterinæ monetæ uſus ambitioſa cupiditate paſſim introductus, cenſurarum, & pœnarum contra illius anthores antiquitus promulgatarum, innovatione valeat opportune coerceri. Sane licet alias fe. rec. Clemens Papa VI. Prædeceſſor noſter antea per eum accepto, qood nonnulli nullam habentes auctoritatem Juris, vel conſuetudinem, ſeu privilegium monetam facien. illam falſe cudebant, & fabricabant in Regno Franciæ, & locis circumvicinis, alii vero monetam fabricatam, ſub ſigno tunc exiſtentis Francorum Regis ſtudioſe depravabant, præſertim a ſuo pondere argenti, quamplures etiam in locis circumviciois, quibus de Jure, aut conſuetudine, ſeu privilegio competebat monetæ fabricandæ facultas, monetam ſuam Regiæ monetæ in ſigno, quantitate, rotunditate, figura, ſpecie, & forma, quantum poterant, ſimiles inſculpebant, conſtituebant, & imponebaot.

§.2. Et quamvis eorum moneta ad uſurpatam ſimilitudinem hujuſmodi ſic fabricatam a juſto pondere argenti, ac more, & conſuetudine in Regia moneta ſervari ſolito deficeret, ſimplices tam, & populares perſonæ non habentes inter monetas tantum ſimilitudinis peritiam diſcernendi, quotidie, ea occaſione in uſu monetarum fallebant recipientes monetas falſo ſimulatas pro veris, & denique alii ſcienter falſas monetas extra Regnum præſcriptum emebant, & poſtea intra Regnum ipſum portabant, vendebant, & expendebant, veſtigiis piæ me. Joanois Papæ XXII., etiam Prædeceſſoris noſtri tuoc ſui inhærendo eas., quæ præmiſſa moliri, aut fabricare, ſeu emere, vel portare ad Regnum præfatum ſcienter præſumebant, excommunicationis ſententia innodaverit, abſolutione prædictorum ſibi, & ſuis Succeſſoribus, præterquam in mortis articulo, reſervata.

Cauſa Conſtitutionis, & confirmatio literarum Clementis VI.

§.3. Nihilominus ſicut chariſſimi in Chriſto filii noſtri Henrici eorumdem Francorum Regis Chriſtianiſſimi inſinnatione ouper accepimus in Regno, & locis prædictis avaritia omoium malorum radix ita mentes hominum excœcavit, nt multi propriæ ſalutis immemores falſas, & ſimulatas monetas hujuſmodi contra literarum prædictarum, ac etiam Regiorum edictorum tenorem fabricare, emere, & circumferre oon vereantur, & exinde animæ periculum, & detrimentum afferant, ac publicam ejus Regni quietem perturbent, maximiſque incommodis, & difficultatibus involuunt. Ad funeſtam horum cupiditatem coercendam propoſitas in eos antiquitus pœnas ad uſum temporis diuturnitate forſan obſoletum revocare volentes, ipſius Henrici Regis ſupplicationibus in hac parte inclinati, literas Clemeotis Prædeceſſoris hujuſmodi eum cenſuris, & pœnis in eis contentis perpetuo approbamus, & confirmamus, præſentiſque ſcripti patrocinio communimus, ac etiam innovamus.

Tranſumptorum fides.

§.4. Volentes, ac decernentes, quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Et ne aliqui ſub prætextu, quod notitia earum-

rumdem præſentium ad eos non pervenerit, ſe excuſare poſſint, quod tranſumpta, & impreſſa hujuſmodi ſingulis Cathedralium, & Metropolitanarum Eccleſiarum dicti Regni valvis affixæ, vim, & effectum veræ, & realis publicationis, & intimationis earumdem præſentium ſortiantur, omneſque, & ſigulos, quos ille concernunt, perinde afficiant, ac ſi ſingulariter, & perſonaliter eis intimatæ fuiſſent.

Derogatio contrariorum. §.5. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

§.6. Nulli &c. noſtræ apprubationis, confirmationis, communitionis, innovationis, voluntatis, & Decreti, infringere &c. Si quis &c.

Dat. die 9. Februar. 1584 An. XII. Datum Tuſculi Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto. Quinto Idus Februarii, Pontificatus noſtri Anno XII.

CLIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Erectio Collegii Societatis Jeſu Rigæ in Partibus Poloniæ.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IMmenſa Dei providentia, a qua omnium bonorum operatio procedit, ea in ſuorum fidelium animis frequenter ingerit, quæ ad Chriſtianæ Religionis inſtaurationem, & propagationem, publicamque utilitatem, & ſalutem ſunt maxime profutura. Unde Nos, quibus cura, & ſalus Dominici gregis divinitus eſt commiſſa, ipſorum fidelium, præſertim Catholicorum Regum vota in id tendentia ex intimo cordis affectu libenter promovemus, & deſuper officii noſtri partes favorabiliter interponimus, prout rerum, locorumque circumſtantiis debite penſatis conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Facti ſeries. §.1. Sane Chariſſimus in Chriſto filius noſter Stephanus Poloniæ Rex illuſtris ſuo, & dilecti filii Claudii Aquavivæ Præpoſiti Generalis Societatis Jeſu nominibus Nobis nuper exponi fecit, quod cum in pleriſque Regionibus, & Provinciis temporali Dominio dicti Stephani Regis ſubiectis peſtifera hæreſum, & impiorum dogmatum contagio longe, lateque graſſetur, & divini nominis, veræque fidei, & Religionis cultus paſſim prolabatur: ipſe autem Stephanus Rex in eam curam, ac cogitationem per quam errorum hujuſmodi caligo depelli, fideſque, & religio ipſa, unde vera ſalus, atque etiam omnis ſpes redemptionis noſtræ pendet, ibidem reſtaurari, & fulciri valeat, ſedulo incumbens, nulla commodiori ratione id ſuccedere poſſe ſperet, quam ut aliqua Collegia Clericorum, & Presbyterorum Regularium ejuſdem Societatis, qui laborioſam, & indefeſſam operam in agro Dominico colendo, vepribuſque purgandis inter ceteros illius cultores cum multiplici fructu dietim præſtare non ceſſant in diverſis Regnorum, & Provinciarum prædictarum locis, præſertim ab eo e Moskovitarum poteſtate nuper recuperatis propagetur.

§.2. Porro inter profligati ſtatus Eccleſiaſtici hujuſmodi reliquias Monaſterium Monialium Sanctæ Mariæ Magdalenæ Rigen. Ciſtercien. Ordinis a duabus dumtaxat Sanctimonialibus centeſimum ſuæ ętatis annum, vel circa agentibus, & omnino decrepitis, nec ullas ſui Ordinis ſectatrices habentibus inhabitatur, ac proxime deſolationi obnoxium, necnon quæ a tempore memoriam hominum excedente, Rectore caret, dictoque Monaſterio contigua, & forſan illius membrum exiſtit, ſeu ab eo dependet Eccleſia Sancti Jacobi ad uſum ipſorum Clericorum, ſeu Presbyterorum Regularium expetentibus id maxime prædictis duabus Monialibus ſuperſtitibus, plurimum apta, & commoda fore noſcantur: præfatus Stephanus Rex nominibus prædictis Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut Monaſterium prædictum, ac in eo dictum Ordinem, omnemque illius ſtatum, dependentiam, & eſſentiam regulares ſupprimere, & extinguere, necnon in illo, ejuſque Domibus, ædificiis, & adhærentiis unum Collegium Clericorum, ſeu Presbyterorum Regularium ejuſdem Societatis erigere, & inſtituere, ac alia infraſcripta concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§.3. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem, ſecundum communem æſtimationem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, religioſum, & fervens dicti Stephani Regis in hoc opere aggrediendo ſtudium propenſæ voluntatis affectu proſequi volentes, ipſoſque Stephanum Regem, & Claudium Præpoſitum ac eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, necnon fructuum, redituum, & proventuum Monaſterii, & Eccleſiæ S. Jacobi hujuſmodi, ac eis annexorum veros annuos valures, illorumque omnium, & ſingulorum bonorum, & rerum qualitates, ſituationes, confines, vocabula, & denominationes præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Monaſterium prædictum, ac in eo dictum Ordinem, omnemque illius ſtatum dependentiam, & eſſentiam Regulares Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium ſupprimimus, & extinguimus, necnon in illo, ejuſque domibus, ædificiis, & adhærentiis unum Collegium Clericorum, ſeu Presbyterorum

Erectio Collegii præfati.

rum

Digitized by Google

rum Regularium Societatis hujuſmodi, per unum Rectorem juxta ipſius Societatis pium inſtitutum, regendum, & adminiſtrandum cum omnibus privilegiis, immunitatibus, prærogativis, favoribus, ceteriſque tam ſpiritualibus, quam temporalibus gratiis, quibus alia ejuſdem Societatis Collegia, illorumque Rectores, Clerici, Presbyteri, & aliæ perſonæ quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, vel conſueverunt, aut in futurum poterunt, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Deſignatio Dotis pro ipſius ſubſtentatione.

§.4. Illique ſic erecto, & inſtituto pro ejus dote, ac onerum eidem pro tempore incumbentium ſupportatione dictam Eccleſiam S. Jacobi cum omnibus, & ſingulis illius, dictique ſupreſſi Monaſterii ambitu, circuitu, domibus, ædificiis, membris, adhærentiis, annexis, villis, prædiis, terris, agris, poſſeſſionibus, inſulis, fundis, vineis, cenſibus, juriſdictionibus, ſilvis, paſcuis, hortis, hortalitiis, decimis, fructibus, redditibus, proventibus, juribus, actionibus, obventionibus, emolumentis, pertinentiis, ceteriſque mobilibus, immobilibus, & ſemoventibus, ac etiam feudalibus, & allodialibus, tam intus quam extra Civitatem Rigen. ubilibet, etiam in Livonia, & Curlandia, ſeu Semigalea conſtitutis, & tam ex fundatione, quam dicti Sebaſtiani ejuſque prædeceſſorum Poloniæ Regum, necnon Eccleſiæ Rigen. Præſulum, & Adminiſtratorum, ac aliorum quorumcumque dotatione, donatione, largitione, conceſſione, vel alias quocumque jure, titulo, & cauſa ad Monaſterium ſupreſſum, & Eccleſiam S. Jacobi hujuſmodi ſpectantibus, & pertinentibus, & præſertim eidem ſupreſſo Monaſterio, non ita pridem ab ipſo Sebaſtiano Rege reſtitutis, eorumque proprietate, & dominio cujuſcumque qualitatis, quantitatis, pretii, & valoris annui ſint, & in quibuſcumque rebus, etiam rei vocabulo latiſſime ſumpto conſiſtant, ita quod liceat ipſius Collegii Rectori pro tempore exiſtenti illorum omnium corporalem poſſeſſionem, per ſe, vel alium, ſeu alios dicti Collegii nomine propria auctoritate, etiam abſque Judicis mandato, vel decreto, libere apprehendere, & perpetuo retinere, eorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque in ejuſdem Collegii uſus, utilitatem, & neceſſitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita. Cum hoc tamen, quod dictis duabus Monialibus, quoad vixerint, in aliqua dictorum ædificiorum parte interiori, corpore ipſius Collegii diſtincta, vel alibi de congrua habitatione, ac omnibus rebus, ad quotidianum uſum, & victum neceſſariis ab ipſo Rectore provideatur.

Animarum cura injungitur.

§.5. Præterea ex quo Clerici, & Presbyteri Regulares hujuſmodi, nedum in juventute, bonis moribus, ſalutaribuſque ſcientiis, & diſciplinis ornanda, & imbuenda, verum etiam in concionibus habendis, aliiſque fructuoſis dictæ Societatis miniſteriis aſſidue occupati particulari curæ animarum eorum fidelium, qui in dicta Civitate, & finitimis locis per miſericordiam Dei ad Fidei, & Religionis cultum hujuſmodi pro tempore reducentur, exercitio, nec per otium vacare, nec per inſtitutum eorum id amplecti poſſint, nec adhuc ibidem Rectores, aut Paſtores, minuſque Parochiales Eccleſiæ, vel alia eccleſiaſtica loca pro exercitio curæ hujuſmodi inſtituta reperiantur, præfatus Rector unum, vel plures Vicarios idoneos ad ejus liberum nutum quandocumque, & quavis cauſa ſubſiſtente, ſuper quo ejus conſcientia oneramus, amovibiles, qui curam animarum hujuſmodi, & alia parochialia officia exerceant, deputare, eiſque locum, & domicilium congruum in ipſius ſupreſſi, vel præfata S. Jacobi Eccleſiis, earum domibus, ſeu prope in loco decenti pro dictis Parochialibus officiis obeundis, & eorum commoda habitatione, necnon ipſius Collegii fructibus, & proventibus cum primum ipſe Rector eis frui libere cœperit, vel pro ſuo arbitratu, aliunde portionem annuam, quæ ad dictorum Vicariorum ſubſtentationem ipſius Rectoris judicio ſufficiat, aſſignare debeant, donec Rigenſi Eccleſiæ de Epiſcopo ſit proviſum, qui Vicarios, ſive Parochos curæ animarum præficiat, ac cujus, ſeu Regis munificentia, vel alias quomodolibet eiſdem Vicariis de aliis loco, domicilio, ſubſidio, & Eccleſia proſpectum ſit, quo caſu ſi Rectori præfato ita viſum fuerit, præfati Vicarii eidem Collegio liberum uſum, tam ſuppreſſi Monaſterii, quam S. Jacobi Eccleſiarum hujuſmodi, earumque domorum, & locorum relinquere, & inde ſecedere teneantur, & interim ipſi Vicarii in bonis, & rebus ejuſdem Collegii nullatenus ſe intromittere, ne quicquam in ſuppreſſi Monaſterii, & S. Jacobi Eccleſiis, eorumdem domibus, & locis hujuſmodi, niſi ſecundum Rectoris prædicti directionem innovare poſſint, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ac etiam applicamus, & appropriamus.

Clauſulæ.

§.6. Decernentes ſupreſſionem, extinctionem, erectionem, inſtitutionem, unionem, annexionem, incorporationem, applicationem, & appropriationem, ac alia præmiſſa, præſenteſque literas nullo umquam tempore, ſive pro eo quod cauſæ, propter quas hæc omnia facta ſunt, coram loci Ordinario, etiam tanquam a Sede præfata delegato examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac intereſſe forſan habentes ad hoc vocati non fuerint, nec deſuper conſenſum ſuum præſtiterint, ſive alias ex quibuſvis cauſis de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut ad terminos juris reduci poſſe, nec ſub ullis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, ſub quibuſcumque

que

que tenoribus, & formis, aut ex quacumque cauſa pro tempore factis comprehendi, ſed ſemper ab illis escepta, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtituta, & de novo conceſſa, ſemperque valida, & efficacia eſſe, & fore, ac ſuos plenarios effectus ſortiri, ſicque per quoſcumque Judices, etiam Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.7. Non obſtantibus priori voluntate noſtra præfata, & Lateranen Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac ſi opus ſit noſtra de non tollendo jure quæſito, aliiſque Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac ſupreſſi Monaſterii, & Ordinis præfatorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie etiam Motu proprio, & expreſſa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam iteratis vicibus conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus. Ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Exceptio. §.8. Proviſo quod propter unionem, annexionem, & incorporationem, noſtras hujuſmodi dicta Eccleſia Sancti Jacobi debitis non fraudetur obſequiis, & animarum cura, ſi quæ illi immineat, nullatenus negligatur, ſed ejus congruæ ſupportentur onera conſueta.

Conclusio. §.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, ſupreſſionis, extinctionis, erectionis, inſtitutionis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, & derogationis infringere. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Martii 1584. An. XII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, Kalen. Martii, Pontificatus noſtri Anno XII.

CLX.

Conſtitutiones Collegii Germanici.

Ex Regeſt. in Secret. Breviam.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. EX Collegio Germanico, quod ſuperioribus annis in Urbe conſtituimus; magniſque hucuſque ſumptibus auximus, & locupletavimus, Religionis Chriſtianæ, præſertimque chariſſimæ Nobis Germanicæ Nationis, cujus cauſa initio inſtitutum eſt, magna cum animi noſtri voluptate jam fructus conſequuntur, non mediocres. Unde magis in dies invitamur, ut ſtudioſius in eam curam incumbamus: fruſtra tamen a Nobis ſuſcepta eſſe omnia ſatis intelligimus, niſi illud quemadmodum optimis diſciplinis, & ſacra præſertim Theologiæ doctrina curamus imbuendum, ita etiam ſalubribus Inſtitutis communiamus, ut Juvenes in ipſum cooptati normam aliquam habeant, ad cujus præſcriptionem, & ipſi ſuas dirigant actiones, & ſuperiores omnia ſuorum momenta perpendant officiorum; ætaſque illa lubrica, ac ſæpe prolabens, cujus iter cognitum eſt perdifficile in circumſcripto ei a Nobis virtutis curriculo ſe exercens, ſuam modeſtiam probet, & continentiam; paterniſque noſtris monitis innitens, & monſtratam ſemitam aſſidue tenens ad propoſitam Gloriæ palmam, non illam quidem corruptibilem, ſed æternam inoffenſo curſu deferatur.

Cauſa Conſtitutionis edendæ, & Conſtitutiones pro Collegio Germanico. §.1. Quare Motu proprio, certaque noſtra ſcientia in perpetuum ſtatuimus, & ordinamus, ut pro ſubveniendo ſpiritualibus Germaniæ neceſſitatibus, quo Collegii Inſtitutio ſpectat, in opportunis ipſius Germaniæ locis, viri aliqui pii, & prudentes conſtituantur, qui præclaræ indolis Juvenes conquirant, examinatoſque Collegio proponant, ex quibus Collegii ſuperiores optimos quoſque deligent. Sint etiam Romæ tres Examinatores, qui coram Rectore Collegii Juvenes examinent, eoſque Juramento, quod tamen ſi ſuperioribus minime neceſſarium videbitur poſſit remitti, approbent, aut reprobent. Debent autem viri Religioſi, & Eccleſiaſtica Beneficia jam obtinentes aliis præferri.

Ex quibus Germaniæ Provinciis deligendi ſint Alumni. §.2. Juvenes vero in hoc Collegium admittendi ex Superiore Germania, Weſphalia, Saxonia, Pruſſia, Rheno, atque ex Regno Hungariæ, ut hucuſque factum eſt, accipiantur, oportet enim ex Germania, Provinciiſque prædictis centum Alumnos, quod in aliis literis Apoſtolicis fuit expreſſum in Collegio eſſe. Si vero aliqua Collegii loca vacua remanebunt, ea poterunt ex Aquilonaribus Provinciis hæreſi etiam infectis expleri, modo Juvenes, ex his Provinciis valde ſint idonei, Protectoreſque, & Superiores eorum admiſſionem Catholicæ Eccleſiæ utilem fore judicaverint, & neceſſariam. Nemo

tamen ex quacumque Gente, aut Provincia admittatur, qui ſtudiis abſolutis, & Sacris Ordinibus ſuſceptis, certum locum non habuerit, ad quem ſe recipiat, & in quo boni, & eruditi Sacerdotis munere perfungatur.

Qualitates Alumnorum.

§.3. Omnes legitimo matrimonio ſint nati, bona fama commendati, ſano præterea ſint corpore, lingua minime impedita, & aſpectu non deformi, nullius Religionis Deſertores, latinæ, & Germanicæ linguæ periti, nihil Romæ negocii, aut litium habentes, ſint etiam ætatis maturæ viginti circiter annis nati. Quod ſi fuerint Nobiles, quique in Superiori Germaniæ Cathedralibus Eccleſiis admitti conſueverunt, tunc minimum ſesdecim annos attingant, & grammaticam ſciant, ceteri omnes ad Theologica, vel Philoſophica ſint idonei; ignoti, amplumque de vita, & moribus teſtimonium non habentes, vel qui extra Germaniam in Aulis, aut Univerſitatibus vixerunt, aut vagi, cuivis Domino inſervientes ingenitam germanicam illam ſimplicitatem amiſerunt ad hanc diſciplinam idoneos non judicamus, eoſque ab ingreſſu Collegii reiicimus, quod Collegii prædicti Superiores obſervabunt in eis omnibus, quos ad hoc vitæ Inſtitutum minime aptos eſſe cognoverint. Verum qui bonæ fuerint indolis, nullumque hujuſmodi habuerint impedimentum, poſt legitimum examen a Præpoſito generali recipi poterunt, iis, qui defectum patientur, rejectis, qui omnino admitti non debeant, niſi gravis aliqua cauſa intercedat, & de unanimi omnium Protectorum, & Superiorum conſenſu; paterna vero Præpoſiti generalis in hoc maxime ſe oſtendat ſollicitudo, ut omnes Germaniæ Diœceſes pro ſingularum neceſſitate, & amplitudine juventur, ex eiſque quot poterunt in Collegii loca diſtribuantur, quæ diſtributio mutari poterit, ut ſe mutabit Germaniæ ſtatus, & animarum ſalus poſtulaverit. Si qua vero in Diœceſi non reperiantur ad hanc Inſtitutionem idonei, Juvenes alii ex finitima, aut alia Provincia deligantur, qui in Collegio Inſtituti ad deſolatas ejuſmodi Eccleſias exemplo, & doctrina ſublevandas poſtea dimittantur, plures autem non recipiantur, quam quot Superiorum Judicio, atque experientia in Collegio prædicto poterunt commode ſuſtentari.

Juramentum ab Alumnis præſtandum.

§.4. Antequam Collegio quiſquam admittatur, vel in fine ſex primorum menſium in ſuperiorum manibus Jusjurandum dare debeat, velle ſe ſtatum Eccleſiaſticum amplecti, & ad omnes Sacros, & Presbyteratus Ordines, cum viſum fuerit Superioribus, promoveri, cumque iidem mandaverint, in Patriam ſtatim reverſuros, Juris Civilis, aut medicinæ ſtudia non profeſſuros, aliam rationem vitæ, aulicam præſertim, non ſectaturos, ſed continuo ubi a Collegio dimiſſi fuerint, in Germaniam ad juvandas animas remigraturos, etiam ante conſtitutum ſtudiis ordinarium terminum, ſi ita animarum ſaluti conducere, aut pro Collegii commodo Superioribus videbitur expedire. Juret etiam ſe Collegii Inſtituta ſecundum Superiorum interpretationem obſervaturum, nec a communi omnium Alumnorum vivendi ratione diſceſſurum.

Quibus maxime operam dare debeant.

§.5. Poſtquam autem præd. in Collegium fuerint recepti Chriſtianam Pietatem, & Dei timorem primum, & ſummum Religionis ſtudium ſibi eſſe propoſitum in animum inducant: Inde enim ſalutaris, & vera initium habet ſapientia. Quare ſtatim pietatis, & Eccleſiaſticæ vitæ fundamenta jaciant, vocationem, quam Deus illis impertiri dignatus eſt, etiam atque etiam conſiderent, generalem totius vitæ confeſſionem inſtituant. Divinum Officium recitare, & Cœleſtia meditari diſcant, Cathechiſmo ſtudeant, iiſque in Domo Dei, & in choro, quæ a Clericis peragenda ſunt, diligenter aſſueſcant, atque id genus alia, quibus novi Alumni perdiſcendis dies ut minimum quadraginta impendant, nec autem, quam in his ſe bene exercuerint, Alumnorum veſte induantur, aut ad diſciplinarum ſtudia mittantur, etiamſi nobiles fuerint, aut Religioſi, & in Sacerdotio conſtituti.

Tempus, & probationis ratio.

§.6. Sex item menſes cuique tribuantur, quibus an in Collegio perſeverare, Inſtitutionemque hujuſmodi obſervare, & propoſitum, ad finem perducere velint, ſecum deliberent, & tantum pecuniæ pœnes Collegii miniſtros deponant, quantum infra ſex menſes, aut poſt ſtudiorum curſum diſcedentibus ad reditum in Patriam ſufficiat, ne Collegium Viaticis gravetur, pauperum tamen ratio habeatur, quæ ſex menſium præſcriptio ad novorum Alumnorum probationem conceſſorum Superiores non arctabunt, quo minus ſi deprehenderint Juvenes ad hujuſmodi diſciplinam, ad ſacroſque Ordines parum aptos, eos intra ſex menſes prædictos ſine mora poſſint dimittere. Nemo enim hoc in Collegio eſt alendus, qui ſine ſpe ſolidi in pietate fundamenti hinc videatur diſceſſurus, ne forte malus pravi unius Alumni exitus ea deſtruat, quæ multorum in Religione, & pietate profectus ædificaverit; neque enim quibus ſeveritate pœnarum opus eſt coercendis, digni ſunt hujus vitæ inſtituto, tantum igitur retineri eos volumus, qui ſua ſponte, & amore virtutis, pietatis, literarumque ſtudio vacabunt.

Eiſdem legibus omnes vivere debent.

§.7. Omnes in Collegio fraterna charitate devincti, eiſdem legibus vivant, eadem præcepta ſervent, ſive nobiles, ſive Sacerdotes ſint, omnium etiam Religioſorum idem ſit victus, & veſtitus, honeſtus tamen, & perſonis Eccleſiaſticis ſuperiorum judicio conveniens, & ut (quod intendimus) ſpirituale ædificium, ad culmen Deo dante perducatur, ſtatuantur ante omnia fundamenta pietatis. Itaque Sacramentorum pius, & aſſiduus uſus conſervetur, ſinguliſque menſibus, ſolemnibuſque feſtis, ac Dominicis Adventus, & Quadrageſimæ omnes conſtitutis per ſuperiores Sacerdotibus delicta confeſſi, niſi legitimum intercedat impedimentum, communicent, quotidie Miſſam audiant, & mane antequam ſtudiis operam dare incipiant, dimidiatam horam piæ meditationi impendant, & veſperi antequam cubitum eant, quartam horæ partem litaniis, & diſcutiendæ conſcientiæ tribuant, & ſi quis officium Eccleſiaſticum recitare debet, id aliis horis abſolvant, Sacra-

cerdotes MiſſæSaerifieium frequentiusDeo offerant,in quo peragendo non minus dimidiata hora inſiſtant, piæ quoque conſuetudines naſcentis Collegii omnes præſcribantur, & poſteris obſervandæ proponantur.

Magiſtri rerum ſpiritualium.

§.8. Præter conſtitutos per Superiores Collegii confeſſarios, ſint in tanta multitudine aliqui rerum ſpiritualium Magiſtri, qui pietatis diſciplinam primum quidem novis Alumnis: Deinde etiam Adultis, ceteriſque omnibus accuratiſſime tradant, quod ſi tales Magiſtri ex ipſa Societate deligi non potuerint, optimi quique ex ipſis Alumnis aſſumantur, qui ab omni cura omnino vacui hoc tantum munus ſollicite ſubeant: Alumni vero ſtudiis quidem addicti, in pietate vero deſidioſi, quique ſuis moribus alios ab ardenti pietatis ſtudio tepefecerint, aut quomodolibet averterint, vel a rectis ſuperiorum Conſiliis, aut obedientia abduxerint, vel hujuſmodi facere tentaverint, ſtatim a Collegio dimittantur.

Feſtorum ſanctificatio.

§.9. Feſtis diebus Domi ſe contineant, orationi, piæ lectioni, Divinis Officiis, Sacris Ceremoniis perdiſcendis, & exercendis dent operam. Quod ſi Superioribus incommodum videretur, omnibus diebus feſtis, totum Divinum Officium decantare, in ſolemnioribus tamen diebus, & Dominicis Adventus, Quadrageſimæ, & in diebus feſtis Beatiſſimæ Virginis Mariæ, Sanctorum omnium, Apoſtolorum, & Angelorum partim decantetur, partim diſtincte, & devote ſine cantu recitetur.

§.10. At cum autumni tempore a lectionibus vacant, tum maxime in Divinis Officiis perdiſcendis, & cantandis, ut Superioribus videbitur, ſeſe exerceant, in quo tamen ne remiſſius, aut indulgentius agatur, Rectoris conſcientiam oneramus. Eo quoque tempore aut alio cum ſtudia intermittuntur, ea doceri curent, quæ celebrando Miſſæ Sacrificio ſunt accomodata, præſertim hoſtias, & corporalia parare, diebuſque feſtis nulla unquam literaria exercitatio, aut Divinum Officium, aut Eccleſiarum curam quomodolibet interrumpat, ſeu impediat, Beneficiorum in Collegium a Dei benignitate collatorum memoriam pie colant, memoreſque ſint bene de Collegio prædicto, & de ſe meritorum, & ſuperiorum præcipue defunctorum, quorum nomina in Eccleſiarum ſuarum Sacrario, aut in Choro deſcripta habebunt: proque iis, qui majore fuerint in ſe uſi beneficentia, anniverſaria ſacra perpetuo ſolemniter fiant, ſinguliſque hebdomodis pro illis Orationes, & Sacrificia Deo offerantur.

§.11. Alumni morientes, & in ipſo agone, & ab hora tranſitus, uſque ad horam ſepulturæ fraternis Alumnorum obſequiis, atque Orationibus adiuventur, quorum funeri omnes interſint, & intra octo dies exequiæ illis pie perſolvantur. Quando autem contigerit aliquem ex Cardinalibus Protectoribus decedere e vita, triduo Orationes, & Sacrificia pro illius anima Deo offerantur, cujus miſericordia pro futuro Protectore rogetur, ut talem dignetur Nobis, aut pro tempore futuris Romanis Pontificibus ſuggerere, qui tantum opus amplecti velit, & quam maxima poterit charitate tueri.

Alumni promoveri poterunt ad ſacros Ordines etiam ſine literis Dimiſſorialibus.

§.12. Qui ex Alumnis Superiorum judicio in pietatis ſtudio, & Eccleſiaſticis functionibus bene fuerint verſati, ad omnes Sacros, etiam Presbyteratus Ordines promoveantur, etiam ſine literis Dimiſſorialibus ſuorum Ordinariorum, & ſine titulo Beneficii, aut Patrimonii, etiam extra legitima Ordinationum tempora; antequam vero Sacris Ordinibus initientur, in Spiritualibus exercitiis, & piis meditationibus per dies, ut minimum quindecim contineantur, unoque anno antequam in Patriam ſint profecturi, aut ſi commode fieri poſſit, adhuc citius ad Sacerdotium aſſumantur, quo tempore in Sacerdotalibus Officiis, atque in Sacramentorum adminiſtratione, & in concionibus ad Populum exerceantur, ita tamen, ut hac occaſione Sacerdotes neque liberiores ſint, quam antea, neque extra Collegium comedant, aut pernoctent, omneſque Collegii noſtri Alumni a cauponis, & hoſpitiis locandis, & a quorumvis negociorum procuratione abſtineant, nullis Eccleſiaſticorum Beneficiorum litibus, aut controverſiis implicentur, nec per Aulas, Tribunalia laicorum, aut externorum, aliorumve Domos diſcurrant; conſtituatur autem aliquis pius prudens, & experiens vir, qui ipſorum Alumnorum negotia ſine eorum interventu expediri curet. Alumni ſine comite a Superiore illis adiuncto, e Collegio egredi non audeant: quod ſi fecerint, aut Comitem deſeruerint, vel eo pro foribus relicto, negotia intus occulte tractaverint, in Collegium amplius non recipiantur.

§.13. Non prandium, aut cœnam, extra Collegium capiant ſine expreſſa Rectoris, & Prępoſiti generalis conſenſu, qui Alumnis ipſis, ut extra Collegium pernoctent, aut poſt ſolis occaſum cænent, facultatem concedere minime poterunt. Siquis autem ex Alumnis extra Collegium ebrius fiat in Collegium amplius non recipiatur, quod ſi cuiquam in Collegio non ſemel, neque caſu idem accidat, debet a Collegio dimitti: Ad tollendas autem commeſſationes, & quæ inde oriuntur ſcandala, non poſſit Rector quemquam externum in Collegii vineas, atque hortos introducere ſine Præpoſiti generalis conſenſu, qui eam diligentiam in hoc Collegio gubernando adhibeat, quam, ſi eſſet ſuæ Societatis Collegium, adhiberet, conſuetudine autem, & modo ſuæ Societatis non utantur, ſed novas Regulas proponat, quibus Alumni Collegii privatim, & publice ſecundum Canones, & Clericorum ſæcularium mores inſtituantur.

§.14. Literæ, quas Alumni perſcribent, item eorum libri diligenter inſpiciantur, quæ ſi quidpiam amatorium, aut bonis moribus pernicioſum contineant, comburantur, & qui eos habuerunt, ſevere puniantur. Si quis autem deprehendatur literas impuras ſcribere, ſeditioſas, vel detractorias, malum aliquod conſilium, vel vitia quorumvis continentes ſtatim e Collegio eiiciatur, eamdem pœnam ſubeant, qui ſeditionis ſpeciem aliquam excitarint, vel occaſionem præbuerint, atque auctores fuerint, quominus aliquis Superioribus obtemperaverit, aut ſi quem contra eos re, aut verbo concitaverit, ii etiam eiician-

eiiciantur, qni iniunctam ſibi pœnam detractaverint, aut invitis Superioribus pecuniam occulte retinuerint, quique quemvis maledictis, aut iniurioſis dictis affecerint, aut percuſſerint, vel Collegii pacem quomodocumque turbaverint, factis item, & verbis inboneſtis, ſtatim tamquam peſtis quædam e Collegio extrudantur. Ad ea ſe quiſque ſtudia applicabit, eoſque libros habebit, quos Rector cenſuerit, interpretationes Anctorum in Gymnaſio tantum ſocictatis audient.

Quanto tempore Scientiis operam date debeant.

§.15. Ad Theologica ſtudia quatuor annos aſſignamus, ad Philoſophica tres, totidem ad conſcientiæ caſus perdiſcendos; Juris', aut Civilis, aut humanarum literarum ſtudia nullum in hoc Collegio locum habeant, harum, quas demonſtravimus, diſciplinarum ſtudiis ultimus annus Alumnis non concedatur, niſi prius in ſubdiaconatus ſaltem Ordine ſint conſtituti, quod ſi quis ad Sacros Ordines aptus non videbitur, aut illis indignus, is in Collegio nequaquam retineatur, nec ei permittatur Theologiæ, aut quodvis aliud ſtudium inchoare, Sacerdotes autem, & virtute, & doctrina præſtantes in Theologia Magiſtri creent ur, ſine ullo tamen Collegii lumptu, qui autem Sacerdotii Ordinem non fuerint conſecuti, ad bujuſmodi gradus non ſunt admittendi.

§.16. Studiis abſolutis, dies triginta in Collegio permanendi Alumnis concedantur, quibus tranſactis, non poſſint Superiores amplius eos in Collegio retinere; triginta vero illis diebus, non erunt Alumni a Collegii legibus ſoluti, ſed omnia facient ex Superiorum præſcripto; quæ vero Pauperibus Alumnis veſtes, aut pro veſtibus, quæ pecuniæ in diſceſſu dandæ ſint, ita Rectori præſcribatur, ut querelarum, & invidiæ occaſio præcidatur; Alumnis vero, qui pauperes non fuerint, aut qui ſtudiorum curſum non abſolverint, aut qui ob culpam aliquam dimiſſi iverint, nihil detur.

§.16. Superiores facultatem habeant aliquos egregiæ virtutis Alumnos, etiam poſt abſoluta ſtudia in Collegio retinendi, quorum opera utantur in Collegii adminiſtratione, & cura rerum ad Collegium pertinentium, vel & ut Alumni prædicti concionibus, & adminiſtratione Sacramentorum Germanos juvent in Urbe commorantes, & ob alias bujuſmodi pias cauſas ad Collegii commodum, & animarum ſalutem pertinentes.

Negocia in Urbe nulli poſſint gerere.

§.18. Nullus antem in Collegio, vel poſtquam e Collegio egreſſus fuerit, cauſarum in Curia Procurator, nec cujuſvis Principis, aut Prælati negocia etiam ſpiritualia procuret, nec abſolutis ſtudiis quiſquam, vel in Collegio, vel in Urbe permaneat, ut Curiæ praxim ediſcat.

§.19. Si quis Alumnus divinæ gratiæ impulſu ad perfectionis ſtatum, & ad aliquod religioſæ vitæ genus aſpiret, non debet a quoquam, quavis de cauſa impediri, etiamſi eo conſilio fuiſſet in Collegium ingreſſus, ut ſtudiis abſolutis e ſæculi fluctibus ſe in tutum reciperet, dummodo virtute confirmatus in aliquem Germaniæ Provinciam ſe conferat.

§.20. Loca diſcedentium Alumnorum ultra annum non vacent, & ſi ii, ad quos loca vacua pertinent, non advenerint, Superiores, eorum loco alios recipiant idoneos Juvenes, qua in re nemo poterit Superiores impedire erga abſentes Alumnos, atque in Germania commorantes. Rector Collegii paterna utatur ſollicitudine eorum labores cognoſcendo, eoſque, qua decet charitate, conſolando. Collegii Superiores primum pii ſint animarum ſalutis ſtudioſi, & maximam divini cultus habeant rationem. Deinde Juvenes maximo cum delectu recipiant, receptos ſtatim in Dei timore accurate inſtitui procurent. Poſtremo pietati negligentius vacantes, & ad virtutem non valde propenſos ſine ulla mora dimittant, quæ tria ut ſuperioribus cordi ſint, ſub obteſtatione divini Judicii mandamus.

§.21. Maaima quoque habeatur cura Eccleſiarum, divinuſque in illis cultus, ac ornatus religioſiſſime conſervetur, piique Sacerdotes a Superioribus eligantur, qui in illis ſemper reſideant, ac ut debebunt, Miſſas, & Divina Officia celebrent, ipſique Superiores pro honore Dei Eccleſiis prædictis liberaliter, quidquid opus erit, provideant, cultumque in eis exhibeant, ut earum reditus primum illis ipſis Eccleſiis ſerviant. Divinorum Officiorum tempore nullus Alumnus abſit, Sacerdoteſque viri pii, & graves Choro præſint, ſacrarumque cæremoniarum Magiſtri ſint Divini Officii moderatores. Si quis autem ex Alumnis indignum quid orationis domo, aut inhoneſtum dicto, vel facto, nutu, vel aſpectu minus honeſto commiſerit, confeſtim e Collegio dimittatur. Si quis etiam ſacras cæremonias diſcere, vel exercere neglexerit, aut ab Eccleſiaſticis, & Clericalibus officiis alienus fuerit, vel Templum, & Chorum fugitet, niſi monitus reſipuerit, in Collegio non toleretur.

Rectoris præfati Collegii munus.

§.22. Quæ omnia quia a Rectoris pietate pendent, Præpoſitus Generalis Rectorem in hoc Collegio conſtituat virum aliquem rectum, ſobrium, prudentem, pietatis, & timoris Dei ſtudioſiſſimum, qui omnes Nationes pari charitatis ſtudio complectatur, & Chriſtianum inter Alumnos amorem conſervet, vitæ ſuæ exemplis omnes ad ſui imitationem, & ad cæleſtis cum Sanctis conſortii deſiderium inflammet, bonos in virtutis ſoliditate confirmet, malos a bonis diſcernat, & ex hoc loco intrepide nulla cujuſque ratione habita expellat. Sæpe Alumnis eorum vocationem exponat. In Adventus, & Quadrageſimæ octavo quoque die Alumnis verbum Dei pro ſtatu cujuſque explicet. Aliis vero temporibus bis quolibet menſe ſalutaria documenta publice proponat, omneſque ad timorem Dei, & amorem excitet, atque inflammet, ſit etiam Rector divini cultus, eccleſiaſtici officii, ſacrarum Cæremoniarum, Rituſque Romani valde ſtudioſus, Domus Domini decorem

Digitized by Google

corem amet, neque tamen ſuæ Religionis non neceſſarias hic retiueat conſuetudines, aut in Collegium inducere ſtudeat, ſed pro pia tot Alumnorum inſtitutione ſæcularium Clericorum ritum imitetur, ot Alumni non ſolum eum monentem audiant, ſed ea quoque ſacientem videant, quæ ipſis ſacienda proponnntur.

Protectorum auctoritas.

§.23. Spiritualis juriſdictio, & animarum cura, quam Eccleſiæ habent Collegio unitæ, totam ad Collegii ipſius Protectores pertinere volumus; quæ autem tam in ſpiritualibus rebus, quam Eccleſiis curandis fieri debent marmoreis tabulis inciſæ in Choro affixæ habeantur.

§.24. Superioribus non liceat ſuppellectilem Eccleſiarum, vel earum ornamenta cuiquam commodare, ex Reliquiis vero ne minimum quidem, vel ipſis Regibus tradi poſſit, niſi ex ſubſcripto noſtra manu, aut pro tempore futuri Romani Pontificis mandato. Si quis aliter fecerit ſententiam excommunicationis incurrat eo ipſo.

Miniſtri a quo eligendi, & quales eſſe debeant.

§.25. Et quia ſpiritualia ſine temporalium adminiculo conſiſtere minime poſſunt, ideo eorum cura eſſe non debet in poſtremis. Quare ipſe Rector viros fideles, atque idoneos, quot ad hoc erunt neceſſarii, habere curet, quibus etiam præſtandi ab eis officii leges, & quod in pietate, & moribus obſervare debeant præſcribat, quorum primus ſit Œconomus generalis, quem ſi Superiores eligere recuſent, duo vel tres probatæ vitæ viri Superioribus ipſis, & Protectoribus cogniti proponantur, ex quibus Protectores, quem omnium aptiſſimum judicaverint, eligant, & Œconomum deputent generalem, qui adminiſtrationis ſuæ rationem reddat & Superioribus ipſis, ac Protectoribus, quoties ipſi petierint. Œconomo generali adiungantur a Superioribus alii particulares Œconomi, præcipue vero fidelis aliquis vir, qui Œconomum generalem in tanta rerum multitudine adjuvet, quique ipſius abſentis, vel etiam ægrotantis vices ſubire, & bene gerere ſciat, & poſſit, ſingulis vero Œconomis neceſſaria ſuorum cujuſque officiorum functio ſcripto tribuatur, redditus, ſeu pecunia Collegii penes fidelem mercatorem tuto deponantur, ac deinde prout neceſſitas poſtulaverit, mandato a Rectore, & a duobus Œconomis ſubſcripto repetantur.

§.26. Nullus Œconomus, vel generalis, vel particularis, nullus item qui Collegio in quovis munere deſerviat, ulli ex Protectoribus, vel Superioribus, vel qui in Collegio Jus aliquod, adminiſtrationem, vel poteſtatem habeat, ſit ſanguine, vel aliqua affinitate conjunctus, neque ab aliquo ex prædictis, neque ab ullo alio Prælato, aut Domino quovis modo dependeat, aut cum prædictis clientelam habeat. Pater, & filius, duo Fratres, duo conſanguinei in eadem Civitate, aut Provincia non ſint alicujus Collegii Œconomi, neque quiſquam in Collegio deſerviat, qui ſit ſanguine propinquus Œconomo generali, neque ad ipſum aliquo modo pertineat.

Bona Collegii locari non poſſunt.

§.27. Bona Collegii quæcumque non locentur Protectorum, aut ſuperiorum conſanguineis, nulliuſque cujuſvis Ordinis Religioſis; non magnis Prælatis, non Œconomis, aut aliis Collegii Miniſtris neque eorum conſanguineis, neque ulli, qui aliquod jus, poteſtatem, vel adminiſtrationem habeat in Collegio; bonorum locationes a Rectore, vel ab Œconomo generali in ipſo Collegio fiant, Rectore præſente, atque eas approbante: quicumque autem bona Collegii, ſive in Urbe, ſive extra Urbem locaverit, antequam locatio perficiatur, Juſjurandum coram Rectore, vel alio Deputato præſtet, affirmans ſe in ea locatione ſolam Collegii utilitatem ſpectaſſe, & propter illam ſe nullum munus, nullamque utilitatem cœpiſſe, aut in futurum expectare; Juret item ſe nihil facere, aut feciſſe ad alicujus inſtantiam, aut commendationem, aut propter cujuſque conſanguinitatem, vel amicitiam, & ſine hoc Juramento, de quo conſtet, quævis a quocumque, & ubicumque facta locatio irrita ſit, & invalida: bona prædicta tertio, aut quarto quoque anno a peritis, & fidelibus viris viſitentur, atque una cum viſitatoribus, ſi fieri poterit, adſit aliquis ex Collegii Superioribus, aut ſaltem Alumnus Sacerdos vir prudens, & pius.

§.28. Œconomus tam generalis, quam particularis, aliique præcipui Collegii officiales ſingulis annis menſe Januario fidelis, & rectæ adminiſtrationis, & ad officium, quo funguntur, aptitudinis, necnon Chriſtianæ pietatis, & honeſtæ converſationis teſtimonium a Rectore habeant, quod niſi habuerint, eo ipſo officiis privati eſſe cenſeantur: Societatis vero homines ad temporalem adminiſtrationem non obligentur, niſi de ſui Præpoſiti generalis mandato, a quo uno in omnibus regantur, & corrigantur, & illi ſoli ſuæ quiſque adminiſtrationis rationem tantum reddant.

§.29. Si quid forte in his Conſtitutionibus deſiderare uſus rerum Magiſter demonſtraverit, aut obſcurum fuerit, vel ambiguum, id Protectores, & Superiores re mature deliberata ex communi omnium conſenſu ſuppleant, & declarent, & ad alia extendant, quivis autem, vel Protector, vel alius diſpenſandi poteſtatem non habeat, ſed id fiat ex communi omnium conſenſu, raro tamen, & niſi ob graves cauſas, ubi præſertim nulla ſit privati commodi, aut gratiæ ſuſpicio, ſed vel neceſſitas cogat, vel magnum Collegii bonum agatur, reſque ad majorem Dei honorem, vel Collegii ipſius commodum manifeſte pertinere appareat.

Clauſulæ.

§.30. Quæ omnia, & ſingula in his Conſtitutionibus contenta, ab omnibus tam Alumnis, quam aliis quibuſcumque, ad quos pertinent cujuſvis ſtatus, conditionis, & ordinis, etiam Sacerdotibus in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub cenſuris, & pœnis noſtro, aut Protectorum, vel Rectoris arbitrio pro culpæ modo infligendis mandamus inviolabiliter obſervari. Decernentes quaſ-

Digitized by Google

quaſcumque alias dicti Collegii Conſtitutiones a quocumque etiam a Nobis emanatas, vel approbataa præſentibua contrarias, nullius eſſe roboris, & momenti, & ex nunc irritum, & inane, quidquid ſecus in prædictis per quoſcumque ſcienter, vel ignoranter etiam obtentu aliarum dicti Collegii ordinationum, quæ tamen per præſentes, niſi his adverſentur, abrogatæ non ſint, aut alias quomodocumque contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.31. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibua Apoſtolicis, ac aliia ipſius Collegii juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutia, & conſuetudinibus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, & ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.32. Nulli ergo &c. noſtrorum ſtatuti, ordinationis, rejectionis, onerationia, aſſignationia, voluntatis, mandatorum, & decreti infringere &c. Si quis &c.

Dat. die 1. Aprilis 1584. Anno XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Kalendis Aprilis, Pontificatus noſtri Anno XII.

CLXI.

Inſtitutio Feſtivitatis S. Annæ Matria Mariæ Virginis, pro die 26. menſis Julii duplici Officio celebrandæ.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

B. Anna peperit Mariam Virginem, ex qua natus eſt nobis Salvator Mundi.

SAncta Mater Eccleſia, quæ ſalutaribus Noa ſemper inſtituit documentis, annuas fidei filiis venerandas proponit Sanctorum celebritates, qui in terria non ſolum exempla ad ſalutem reliquerunt, ſed in cœlo beati fidelium patrocinium ſuſcipere, eorumque orationes, & vota ſuis precibus adjuvare non ceſſant. Quam nobis opem apud miſericordem Deum credimus Beatam Annam aſſiduæ impendere, quæ tanta in humanum genus præſtitit beneficia, ex ea enim nata eſt B. Maria ſemper Virgo, digna a Deo effecta, quæ nobis Jeſum Chriſtum pareret Salvatorem. Et licet ejus nomini ſanctia obſequiis honorando humana par eſſe non queat infirmitas, ne tamen quod poteſt omittatur.

Hic ideo Pontifex S. Annæ feſtum celebrari juſſit.

§.1. Nos ad ejus merita pro cultu decoranda, univerſalemque Eccleſiam jucundiſſima illiua recordatione lætificandam, necnon ad antiquam in illam devotionem, quam uſque ab exordio naſcentis Eccleſiæ, inſignia quoque templa, & religioſa loca in ejus honorem toto Orbe constructa teſtantur, in Chriſtianorum cordibus excitandam præcipimus, ut perpetuia futuris temporibus, B. Annæ dies feſtus ſeptimo Kal. Auguſti per totiua Orbis Eccleſias duplici Officio, de Sancta, videlicet, nec Virgine nec Martyre, quod eſt in communi, quotannis recolatur, dieſque prædictus imprimendis Romanis, & aliarum Eccleſiarum Kalendariis addatur, & duplex ei adſcribatur. Sicubi vero feſtua B. Annæ dies ſupradictus ex fidelium devotione ſeu conſuetudine, præcepto, aut indulto Apoſtolico majore aliqua celebrari conſuevit obſervantia, ea omnino ibidem retineatur.

Et hanc inſtitutionem publicari ubique & obſervari præcipit.

§.2. Mandantes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & ceteris Eccleſiarum Prælatis per univerſum Orbem conſtitutia, ut faciant præſentes literas in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus ſolemniter publicari, & ab omnibus Eccleſiaſticis perſonis tam ſæcularibus quam quorumvis Ordinum Regularibus inviolate obſervari, etiamſi in recentibus Breviarii, & Miſſalis reformationibus prædicta ſolemnitas fuerit prætermiſſa.

Fidemque tranſumptis adhiberi mandat.

§.3. Volumus autem ut præſentium exemplis etiam impreſſia, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitia eadem prorſua fides ubique gentium, & locorum adhibeatur quæ ipſis præſentibs adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ.

D.P. Ao. XII. 1. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuagesimo quarto, Kal. Maii, Pontificatus noſtri Anno XII.

CLXII.

Declaratio, & extenſio Conſtitutionis Pauli III. de privilegio Mercatorum Ripæ Urbis, quod eorum libri concordantea cum libris Proxenetarum plene probent, & executionem paratam habeant ſicut obligationes Camerales, contra quaſcumque perſonas, & etiam mulieres coniugatas.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus III. decrevit libros Mercatorum Ripæ probare & executionem habere paratam uti obligationes Camerales.

CUm aliaa fel. rec. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter quadam ſua perpetuo valitura Conſtitutione, etiam per rec. mem. Pium Quartum, & Pium Quintum Romanos Pontifices etiam prædeceſſores noſtros confirmata, inter alia ſtatuerit, & ordinaverit, quod ad probandum credita dilectorum filiorum Mercatorum Ripæ Almæ Urbia noſtræ, ſufficerent libri eorumdem Mercatorum, cum libris dilectorum filiorum Proxenetarum concordantes, qui haberent eamdem executionem, ac ſi eſſent obligationes in forma Cameræ Apoſtolicæ, contra omnes perſonas, etiam S. R. E. Card. cum Decreto etiam irritanti, ac ſublata quavis aliter judicandi facultate, & alias prout in dicta Conſtitutione plenius continetur.

Hic modo Pontifex dictum indultū procedere declarat contra quaſcumque perſonas, etiā

§.1. Cumque tractu temporia plures difficultates ortæ fuerint, an dicta Conſtitutio etiam contra mulieres in eiſdem libris deſcriptas, tam cum earum viris, quam viduas locum habeat, unde datur anſa debitotibus

mulieres, & conjugatas, in dictis libris deſcriptas.

ribus altercandi, & ſic ſolutiones effugiendi, vel in longum protrahendi, in grave ipſorum mercatorum damnum, & præjudicium. Nos pro Paſtoralis officii noſtri debito, omnes hujuſmodi litium, & controverſiarum occaſiones & ambages de medio tollere, omnemque in poſterum ſuper præmiſſis hæſitandi vel dubitandi materiam ſuccidere, aliaſque ſuper præmiſſis opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes & ſingulas, ac quaſcumque lites, & cauſas, ſeu controverſias, tam judiciales, quam extrajudiciales inter prædictos Mercatores dictæ Ripæ, & quemcumque, vel quoſcumque ipſorum ex una, & quaſcumque mulieres, & coniugatas, ac etiam abſque vel cum earum viris agentes, ac etiam eoſdem viros, necnon etiam viduas, & quaſcumque alias perſonas ex altera partibus, ſuper præmiſſis hactenus quomodolibet ortas, ac etiam coram quibuſcumque judicibus, & tribunalibus, ordinariis, & extraordinariis, delegatis & ſubdelegatis, ac alias quomodolibet, & ubilibet, indeciſas pendentes, in ſtatu & terminis, in quibus reperiuntur, illarum ſtatum, ſeu ſtatus & merita, nominaque, & cognomina & gradus, & qualitates judicum, & collitigantium, juraque & titulos illorum, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, ad Nos harum ſerie avocamus, illaſque ſic avocatas, perpetuò extinguimus, caſſamus & abolemus; Dictamque Conſtitutionem ipſius Pauli prædeceſſoris, etiam contra quaſcumque mulieres, tàm liberas, quam conjugatas, & etiam tam per ſe, quam cum earum viris, aut abſque illis in dictis libris debitrices deſcriptas, etiam viduas, & quaſcumque alias perſonas, etiam perinde, acſi ita expreſſe in eadem Conſtitutione cautum, ſpecificatum, & dictum fuiſſet, omnino comprehendi, & locum habere, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium declaramus, ſicque tam in præteritis, quam in præſentibus & futuris perpetuo ſtatuimus & ordinamus.

Aliter judicari prohibet. Et partibus perpetuum ſilentium imponit.

§.2. Ac ita per prædictos, & quoſcumque alios Iudices, & Commiſſarios, etiam noſtri Sacri Palatii cauſarum Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari & definiri debere, irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Ac etiam ipſis partibus collitigantibus, & quibuſvis aliis perſonis perpetuum, in, & ſuper præmiſſis ſilentium imponimus; necnon tam illis, quam ipſis judicibus, Commiſſariis, Auditoribus, Cardinalibus, & Legatis, ne contra præſentium tenorem quicquam facere, & attentare audeant, diſtrictius, & expreſſe inhibemus.

Contrariis derogat.

§.3. Non obſtantibus quibuſvis litis pendentiis, & aliis præmiſſis, ac aliorum prædeceſſorum, & noſtra de non tollendo jure quæſito, ſi opus ſit, necnon etiam quadam ejuſdem Pii IV. prædeceſſoris, de ſimilibus vel diſſimilibus gratiis in Camera Apoſtolica intra tres menſes præſentandis, & regiſtrandis, ſi opus ſit, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon etiam Almæ Urbis, & Curiæ Romanæ, ac etiam ipſius Ripæ, & quorumcumque aliorum tribunalium, etiam Cameræ Apoſtolicæ, necnon Gubernatoris, ac Vicarii & Auditoris dictæ Cameræ, ac etiam Senatoris, & Curiæ Capitolii, etiam juramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate, alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam illis, & illorum, ac prædictis, necnon quibuſvis aliis Judicibus, & perſonis, in genere, vel in ſpecie, ſub quibuſcumque tenoribus & formis, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, & etiam conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, & confirmatis, quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa mentio habenda eſſet, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, necnon omnibus illis aliis, quæ Paulus III. ac Pius IV. & Pius V. prædeceſſores prædicti, in Conſtitutionibus, & illius confirmationibus hujuſmodi voluerunt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 3. Maii, 1584. Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

D.P. An.XII. 3. Maii.

CLXIII.

Approbatio tertia, Inſtituti & Conſtitutionum Religionis, Clericorum Regularium Societatis Jeſu, cum aliquorum dubiorum totali remotione, & privilegiorum confirmatione.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ASCendente Domino, & Salvatore noſtro in naviculam, ecce motus magnus factus eſt in mari, ipſe autem a diſcipulis rogatus ventis imperavit, & facta eſt tranquillitas, quam Nos in Petri navicula, collocati, turbinibus excitatis ab eodem Domino aſſiduis precibus poſtulantes, noſtrâm interea operam, & laborem in frangendis procelloſis fluctibus impendere non deſiſtimus, cumque tanti laboris ſocios, & validos remiges divina Nobis providentia præparaverit, eorum opera in ſuperandis ſævientis pelagi tempeſtatibus Nos maxime ſublevat, qui pro communi fluctuantium animarum ſalute propria commoda nihil pendunt, ſeque ad omnia diſcrimina exponunt.

Religionum omnium & ſignanter Societatis Jeſu miniſterium Chriſtifidelibus, valde prodeſt.

§.1. In quo cum aliarum Religionum ſtudia, tum Societatis Jeſu aſſiduus pro Chriſto labor, necnon uſque ad finem perſeverantia promptam ſe oſtendit, cumque prolem

lem catholicæ Religioni valde proficuam, & ad omnia pericula pro univerſali Eccleſia ſubeuoda paratam procreaverit, aliam atque aliam à prima non degenerem præſtante gratia Dei quotidic ſubſtituit, ut Nobis eorum alumui per moltiplices probationum gradus altius provecti, ſemper præſto ſint, quos in rebus arduis ſuſcipiendis fructuoſos operarios aſciſcamos; eos autem ot firmiorem Nobis opem ad prædicta navare poſſint, ab omni non modo injuria, ſed etiam calumnia ſtudemus intactos conſervare. Quod ut a Nobis efficiatur, ipſius inſtituta tamquam fundamenta ejus præſidii, quod Catholicæ Religioni impendunt, immota atque inconcuſſa, aliorum etiam Romanorum Pontificum exemplo, debemus Apoſtolica auctoritate tueri.

Cujus regul. Paulus & Julius III. approbarunt.

§.2. Quorom ſel. rec. Paulus III. & Julius etiam Tertius Conſtitutiones, & laudabile dictæ Societatis Inſtitutum confirmarunt.

Paulus IV. à juriſdictione Ordinarii exemit.

§.3. Pauluſque idem eam ipſam ab omni quorumcumque Ordinariorum juriſdictione exemit.

Pius V. inter Mendicantes connumeravit

§.4. Quo inſtituto per Paulum Quartum examioato, & à Synodo Tridentina commendato, Pius Quintus item prædeceſſor noſter Societatem ipſam Ordinem eſſe mendicantem declaravit.

Hujus religionis ad Chriſtifidelium animarum ſalutè inſtitutæ, Conſtitutionibus cavetur quod

§.5. Quæ omnia non immeritò ab eis ſunt conceſſa ob egregia virtotem, & dona Societati antedictæ diviuitus elargita, cujus præcipuus finis catholicæ eſt Religionis defenſio, ac propagatio, animarumque in Chriſtiana vita, & doctrina profectus: gratiæ quoque ejus vocationis eſt proprium, diverſa Orbis terrarum loca exRomani Pontificis, ſeu Præpoſiti Generalis ejuſdem Societatis directione peragrare, vitamque in quavis mundi parte agere, ubi ſalvandarum ſua opera animarum copioſior proventus ad Dei gloriam ſperatur. Ad quem finem Spiritus ſanctus, boo. mem. Ignatii Loyolæ Societatis ipſius Inſtitutoris, ejuſque ſociorum excitator, media quoque prædicationum, ac cujuſcumque miniſterii verbi Dei, doctrinæque Chriſtianæ, & ſpiritualium exercitiorum, aliorum item caritatis operum, & ſacramentorum adminiſtrationis, ac præcipuè Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ, horumque frequentioris uſus accommodavit. Ad quæ ſufficienter & pro dignitate præſtanda, difficultates ſoperandas, pericula que adeunda, qoibus dictæ Societatis Religioſi in hujuſmodi diſcurſionibus, & miniſteriis exponuntur, neceſſe eſt, ut ipſi talia obituri, magno virtutis, & devotionis præſidio muniaotur, quod illis gratia in primis Omnipotentis Dei, ſimulque educatio ipſa, longa item in Societate probatio, oecnon regularum, & conſtitutionum obſervantia præſtare noſcuntur.

Novitii biennio probentur & deinde ad vota ſubſtantialia ſimplicia admittantur.

§.6. Quibus Cooſtitutionibus, ut taotæ ponant rudimenta virtutis, ad quam aluntur, ſtatutum eſt, ut Novitii in Societate biennio probentur, quo expleto, ſi ipſi perſeverare voluerint, & Societati fuerit ab eis ſatisfactum (quoniam Societas ipſa non ſolis Novitiis & profeſſis, ot reliqoi regulares Ordines conſtat) tria ſubſtantialia vota ſimplicia, niſi quis ioterdum ad profeſſionem, vel gradum Coadiutorum formatorum admittendus videretur, Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ in eadem Societate ex Apoſtolico indulto, ac juxta vovendi formulam in eiſdem Conſtitutionibus expreſſam emittunt, ac ſecundum illas promittunt ſe eamdem Societatem ingreſſuros, hoc eſt ulteriorem aliquem illius gradum, prout Præpoſito videbitur Generali.

Poſtea veluti Scholares, vel uti coadjutores temporales cooptantur.

§. 7. Quibus votis emiſſis Novitii eſſe deſinuot, & iu Societatis corpus, qui literis operam dederint, vel daturi ſunt, ut Scholares approbati, alii vero ut coadiutores temporales nondum formati cooptantur, ac quantum eſt ex parte ipſorum perpetuò, ex parte vero Societatis, juxta Apoſtolica indulta, & Conſtitutiones prædictas, tamdiu obligati ſunt, quamdiu Præpoſitus Generalis eos in Societate retinendos eſſe cenſuerit. Quod ad Societatis conſervationem maximè eſt neceſſarium, idque ab illios exordio prævíſum, & poſt experimento comprobatum eſt, idque initio ingreſſus illis explicitè maoifeſtatur, atque ipſi conditionem hanc amplectuntur, quæ eis, ſi quos dimittere oporteat, multo eſt commodior, ut liberi potius quam votis obligati dimittantur, aliiſque juſtis, & rationabilibus de cauſis.

Coadjutores iſti alia vota poſtea emittuot.

§.8. Coadiotores temporales non formati, qui non ad ſtudia literarum, ſed ad domeſtica munia curanda deſtinantur, poſt aliquot aonos, quibus Generali Præpoſito, & Societati ſatisfecerint, per tria item Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ vota licet publica, & in manibus Superioris emiſſa, non tamen ſolemnia, ſed tum ex Conſtitutionum præſcripto, tum ex voventis, & admittentis intentioue ſimplicia exiſtunt, in Coadjutorum temporalium formatorum gradum admittuntur.

Scholares prædict. tertio probationis anno retinentur.

§.9. Scholares vero ſtodiis in Societate abſolutis, antequam profeſſi, vel Coadjutores ſpirituales formati fiant, non ſolum tertium adhuc ulterioris probationis annum, in devotionis, & humilitatis exercitiis impendunt, ut, ſi qua fortaſſe io re harum virtutum fervor per literarum occupationem intepuerit, per earumdem virtutum frequentiorem excitatiouem, ardentioremque divini auxilii invocationem recaleſcat, ſed etiam in verbi Dei, ſacrarum, & Scholaſticarum lectionum, Pœnitentiæque & Euchariſtiæ Sacrameotorum Societatis miniſteriis tamdiu probantur, quamdiu PræpoſitoGenerali videtur, nec antequam ipſiPræpoſito ſint plane perſpecti, eique in omnibus ſatisfecerint, ad hujuſmodi gradus promoveantur.

Ex iis, qui deinde ad profeſſionem quatuor votorum admittendi ſint

§.10. Qui enim ad profeſſionem quatuor votorum admittendi ſuot, eos juxta Conſtitntiones eaſdem, & Apoſtolica decreta, & indulta, viros omnino humiles ac prudentes in CHRISTO, & in vitæ puritate ac literis conſpicuos, diuturniſque ac diligentiſſimis experimeotis probatos, atque Sacerdotes, & in miniſteriis hujuſmodi prius

Digitized by Google

prius diu multumque verſatos vocatio hæc requirit, utpote quos ardua maneant miniſteria. Quo fit, ut non omnes ad eamdem profeſſionem idonei eſſe, nec tales ſine longa exercitatione atque experimento fieri, aut etiam cognoſci poſſint. Quapropter Societatis corpus in ſua membra, & gradus idem Ignatius divino inſtinctu ita duxit diſponendum, ut præter eos, quos Præpoſitus Generalis ad profeſſionem quatuor votorum idoneos eſſe cenſuerit, & nonnullos, quos interdum ad profeſſionem trium admittere poteſt, reliqui etiam Sacerdotes, quorum vita, & doctrina in Societate diu probata eſſet, ac Præpoſito Generali perſpecta, & de ipſius licentia in Coadiutorum ſpiritualium formatorum gradum, per tria illa vota ſimiliter publica, ſed ſimplicia in ſuperioris manibus emiſſa admitterentur.

Admiſſi autē ſunt incapaces hæreditariæ ſucceſ.

§. 11. Quibus emiſſis tam hi, qui ſpirituales, quam qui temporales Coadiutores formati fuerint, certum in Societate gradum habent, ſuntque omnis hæreditariæ ſucceſſionis incapaces, nihilque omnino proprii juxta Conſtitutiones eaſdem habere poſſunt. Nec propter emiſſa hujuſmodi vota publica, aut per mortem ab inteſtato in illorum, ſicuti nec in profeſſorum bonis domus ulla, aut Eccleſia, vel Collegium dictæ Societatis ſuccedere poteſt.

Et votum obedientiæ, erga Papam ſpecialiter emittunt.

§. 12. Qui vero quatuor votorum profeſſi futuri ſunt, ii tribus illis ſolemnibus ſubſtantialibus votis quartum ſimiliter ſolemne addunt, ſpecialis Summo Pontifici obedientiæ circa miſſiones præſtandæ, ob certiorem Spiritus ſancti in miſſionibus ipſis directionem, ac majorem ipſorum mittendorum Sedi Apoſtolicæ obedientiam, majoremque devotionem, humilitatem, mortificationem, ac voluntatum abnegationem.

Aliaque ſimplicia vota.

§. 13. Poſt emiſſam vero profeſſionem ſive quatuor, ſive trium votorum, profeſſi ad Paupertatis, quæ regularis inſtituti murus eſt, & propugnaculum, perfectionem tuendam, omnemque ambitionis occaſionem, excludendam, nonnulla alia ſimplicia vota emittunt, quibus promittunt ſe numquam quacumque ratione acturos, vel conſenſuros, ut quæ in conſtitutionibus Societatis circa paupertatem ordinata ſunt, immutentur, niſi quando ex juſta rerum exigentium cauſa paupertas magis reſtringenda videretur, neque prætenſuros, ne indirecte quidem, ut in aliquam prælationem, vel dignitatem, intra, vel extra Societatem, eligantur, nec extra Societatem in ſui electionem, quantum in eis fuerit, conſenſuros, niſi coacti obedientia ejus, qui id ipſis poſſit ſub pœna peccati præcipere. Item Societati, vel ejus Præpoſito manifeſtaturos, ſi quem ſciant aliquid hujuſmodi moliri.

Diſcedentes poſtea ſine licentia apoſtatæ cenſentur.

§. 14. Porro non ſolum profeſſi, & Coadiutores formati, ſed ex aliis quicumque abſoluto probationis biennio prædicta tria ſubſtantialia vota, etiam ſimplicia emiſerint, ſi abſque expreſſa licentia a Societate diſcedant, etiamſi prætextu melioris frugis, & tranſitus ad alium quemcumque Ordinem (Cartuſienſium dumtaxat excepto) id faciant, apoſtaſiæ, & excommunicationis ex Apoſtolicę Sedis decreto pęnas incurrunt, a quibus nonniſi a Summo Pontifice, vel a Generali Præpoſito abſolvi poſſunt. Inique enim cum Societate ipſa ageretur, ſi viris multo labore ad ardua miniſteria eruditis, cum religionis catholicæ, & hujus Sedis detrimento privaretur, præſertim cum Societatis Conſtitutiones, & Privilegia, quæ ſupradicta continent, in ſeparata, antequam ad Novitiorum convictum admittantur, habitatione eis maturius conſideranda tradantur

Omnes poſt Novitiatum in communi vivunt.

§. 15. Biennio Novitiatus completo, & emiſſis votis ſimplicibus, una eſt omnibus omnino vivendi, & obediendi ratio, debent enim omnes in omnibus obedire, & in communi vivere, non ſecus alii, atque ipſi profeſſi, & Coadiutores formati, idque in domibus quidem probationum, & Collegii ex redditibus, in domibus vero profeſſorum, quæ nullos omnino redditus habere poſſunt, ex eleemoſynis tantum.

Paupertatem ſervant, licet non profeſſi dominium bonorum retinent.

§. 16. Et licet, qui ad gradus profeſſorum, & Coadiutorum formatorum nondum pervenerunt, bonorum ſuorum jus atque dominium, tum alias ob juſtas cauſas, tum etiam ut majorem Societas habeat libertatem, illos, ſi opus fuerit, cum minore offenſione dimittendi, ad tempus Generalis Præpoſiti judicio præſcribendum valeant retinere, ut in pauperes tandem, ſeu alios pios uſus pro ipſorum devotione diſtribuant, juxta evangelicum conſilium, ac promiſſionem, quam initio Novitiatus faciunt, interim tamen, quantum ad illorum uſum religioſam paupertatem ſervant, nec ulla re tamquam propria, & ſine Superioris facultates uti poſſunt.

Veri religioſi ſunt, & Ordinis privilegiis gaudent.

§. 17. Et quamvis ii omnes, qui poſt biennium Novitiatus dicta tria vota ſimplicia, ut præfertur, emiſerint, ac in corpus Societatis cooptati, illiuſque meritorum, & privilegiorum, non ſecus atque ipſi profeſſi participes effecti, quique quantum in eis eſt, & profeſſionem emittere parati, ſi ipſe Præpoſitus Generalis id prædictæ Societatis Inſtituto congruere judicaverit, & in perpetuum Dei ſervitio votis ſimplicibus conſecrati, ac ſua ſorte, prout laudabile Societatis Inſtitutum exigit, contenti, vere, & proprie religioſi exiſtant, & ſi a Societate deficiant, excommunicationis, & aliis apoſtatarum pœnis ſint ſubiecti.

Et quia deſuper nonnulla dubia ſunt excitata.

§. 18. Tamen cum non ita pridem intelleximus nonnullorum animos, qui pii alioqui, & utiles operarii exiſtebant, ſollicitari interdum, & affligi, quaſi non eſſent religioſi, eo quod non eſſent profeſſi; nec etiam deeſſe, qui religionis prætextu transfigurante ſe in angelum lucis Satana, non ſolum ea occaſione inquieti exiſterent, ſed etiam aliorum pacé & vocationem diſturbare, eoſq; in fraudem, & defectionem deducere conarentur, unde fructuoſa hæc religio graviſſima potuiſſet accipere detrimenta. Idcirco cum divina providentia pro temporum neceſſitate, varia, & ſalutaria Ordinum Inſtituta in Eccleſia ſua produxerit, noviſque ſubinde in ea naſcentibus morbis, nova remedia, no-

noviſque emergentibus hoſtium impugnationibus, nova regularium Ordinum auxilia excitarit, & cuique illorum, juxta cujuslibet peculiaris gratiæ vocationem, peculiares quaſdam notas, propria inſignia, ac opportuna ad finem, quem intendit, media ſuggeſſerit, & nunc maxime (ut feliciſſimi toto Orbe ſucceſſus teſtantur) mirificos in agro Dominico fructus prædicto Societatis Jeſu Inſtituto proferat, quæ Societas (quemadmodum, & alia naſcentium regularium Ordinum exordia) a ſpiritu contradictionis impugnatur, cumque ipſi Ordines Romanorum Pontificum propterea Conſtitutionibus circummuniri conſueverint, cujus rei Sanctorum Dominici, & Franciſci præclariſſimi Ordines exempla abunde ſuppeditarunt, ita Nos, licet alias Inſtitutum prædictum, privilegia, & conſtitutiones ipſius Societatis confirmaverimus, & declaraverimus, Motu proprio ſtatuentes, eos qui biennio Novitiatus peracto, tria vota, tametſi ſimplicia emiſerunt, eſſe vere, & proprie Religioſos, cum præcepto, ne quis hæc in dubium revocare audeat, ac cum irritante, & aliis decretis, prout in noſtris ſuper hoc confectis literis plenius continetur. Quia tamen non defuit temeraria quorumdam audacia, qui poſt declarationem, decretum, præceptum, & interdictum noſtrum hujuſmodi, non ſolum multa ex prædictis, & fortaſſe, alia ad Societatis Inſtitutum, ac vivendi formam ſpectantia labefactare, ſed, & ipſa Apoſtolica decreta, ac præcepta, publice, & ex cathedra, auſu temerario impugnare, mentemque noſtram perverſe interpretari non erubeſcunt, diſputantes, & prædicta in dubium revocantes, omniaque ex aliorum Ordinum communibus rationibus, formis, ac ſtatutis metientes Societatis Inſtitutum, peculiares conſtitutiones, ac vim votorum ſimplicium illius, a Sede Apoſtolica in eadem Societatis Religione probata admiſſorum penitus ignorantes, ac nonnulla jure antiquo, quæ poſt illud ſucceſſu temporum hujus Sedis auctoritate, approbatione, & confirmatione, ac peculiaribus privilegiis ſancita, & roborata eſſe dignoſcuntur, perperam interpretantes, convellere nituntur, quin etiam Nos ſupradicta, Motu ſimili, & ex certa ſcientia, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine decernentes, ac præcipientes privato ſenſu loquutos fuiſſe, ac tamquam privatos doctores errare potuiſſe, immo vere, & de facto ob falſam ſupradictorum informationem erraſſe, ideoque præceptum noſtrum nonnullam ad obligandum vim habere. Neminem præterea eorum, qui ſolemnem profeſſionem in dicta Societate non emiſerunt, de illius corpore, religioſos eſſe poſſe, ſed eos mere ſæculares, ac Ordinariorum juriſdictioni ſubiectos exiſtere, nec Societatem ipſam, aut illius ſuperiores, immo necnon jus in eo ullum ex vi votorum hujuſmodi, habere, vel acquirere, aut ſuperioribus ipſis conferre poſſe, non conſiderantes voti ſolemnitatem ſola Eccleſiæ conſtitutione inventam eſſe, triaque hujuſmodi Societatis vota tametſi ſimplicia, ut ſubſtantialia Religionis vota ab hac Sede fuiſſe admiſſa, illaque emittentes, in ſtatu Religionis vere conſtitui, quippe qui per ea ipſa ſe Societati dedicant, atque actu tradunt, ſeque divino ſervitio in ea mancipant. In quibus votis nullus præter Romanum Pontificem poteſt manum apponere, aliiſque atque aliis modis Societatem ipſam impetunt univerſali Eccleſiæ perutilem, quæ diverſis functionibus, & perſonarum gradibus diſtributa, a Romanis Pontificibus presbyterorum a Tridentina Synodo clericorum Religio appellata, habitu, nomine, pleriſque perſonarum gradibus, votorumque differentiis ab aliis regularibus Ordinibus diſtinguitur. Quibus etiam adiungunt licere iiſdem non profeſſis, etiam invitis dictæ Societatis Superioribus, ad quoſvis alios regulares Ordines ſe transferre. Tranſgreſſoreſque horum votorum, ac inobedientes, aut etiam uxorem ducentes, nullam ipſi Societati injuriam facere, immo poſſe Epiſcopos cum eis diſpenſare, ut invitis etiam ſuperioribus eiſdem uxorem ducant. Quibus cum gloſſatores, & obtrectatores hujuſmodi ſua falſa doctrina favere pergunt, horum votorum naturam, & pœnarum vim, vel non intelligentes, vel eludere conantes, eo ſunt progreſſi, ut etiam vi facultatum, quæ literis indulgentiarum Cruciatæ ſanctæ nuncupatarum continentur, omnes transfugas, & ab ipſa Societate deficientes non profeſſos, quoties ab ea defecerint, ab excommunicationis latæ ſententiæ pœna a quocumque confeſſario abſolvi poſſe, nullamque ipſi Societati ſuis operariis privatæ injuriam fieri, aut præjudicium generari exiſtiment, ſed & votorum ſubſtantialium Religionis prædictæ, ac decretorum contra eoſdem Apoſtatas Sedis hujus auctoritate editorum vim, quantum in eis eſt, enervare contendat. Inſuper aſſerunt non poſſe vota aliqua in ſæculo emiſſa in tria hæc ſubſtantialia Societatis commutari (cum tamen hæc vota ſint ſtatus, ut præfertur, religioſi alio utilis, & perfecti, ut illa in hæc poſſint, hæc vero in aliorum Ordinum, etiam ſolemnia vota commutari, ſit ab hac Sede juſtis de cauſis interdictum.) Nec etiam deſunt alia, quæ in animarum ſuarum præjudicium, Societatis perturbationem, & ſcandalum plurimorum comminiſcantur.

§.19. Nos univerſalis Eccleſiæ utilitati, quam ex inviolato, & inconcuſſo dictæ Societatis Inſtituto, & religioſæ ſobolis educatione ſentimus, & majorem in dies ſperamus, proſpicientes, & præterea ejuſdem Societatis indemnitati, paci, quieti, & incremento conſulere volentes, Motu ſimili, & ex certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile ipſius ſocietatis Inſtitutum, & quæ illud concernunt, præmiſſa omnia, & ſingula, prædictaque illius, ac quæcumque alia privilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta a prædictis prædeceſſoribus noſtris, & a Nobis etiam per com-

Ideo hic Pontifex his non obſtantibus d. inſtitutum, & privilegia, & Cōſtitutiones approbat.

communicationem conceſſa, conſtitutionea quoque, ac ſtatuta, & decreta qualiacumque, acſi ad verbum præſentibus insererentur, pro expreſſis habentes, tenore præſentium approbamus, & confirmamua, ſupplentes omnes Juria, & facti defectus, ſiqui intervenerint in prædictis Conſtitutionibus, & ſtatutis.

Dictaque tria vota etiam ſimplicia, vere tamen ſubſtantialia eſſe declarat.

§.20. Ad hæc dictam Societatem firmo Sedis hujus præſidio communire volentes, hac noſtra perpetua Conſtitutione, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſtatuimus, atque decernimus, tria vota hujuſmodi etſi ſimplicia, ex hujus Sedis inſtitutione, ac noſtra etiam declaratione, & confirmatione eſſe vere ſubſtantialia Religionis vota, ac in dicta Societate tamquam in Religione approbata per Sedem eamdem admiſſa fuiſſe, & eſſe, ac per Nos admitti, nec in illis a quoquam præter Nos. & Sedem hujuſmodi diſpenſari, nec ea ullo alio modo quam per legitimam dimiſſionem a Societate ceſſare poſſe.

Eaque emittentes veros eſſe religioſos decernit.

§.21. Et non modo eos, qui in Coadjutorum formatorum, ſive ſpiritualium ſive temporalium gradus, & miniſteria, ut præfertur, admittuntur, ſed & Scholares ipſos ac ſupradictos alios omnes, & quoſcumque, qui in ipſam Societatem admiſſi, biennio probationis a quolibet eorum peracto, tria vota ſubſtantialia prædicta, tametſi ſimplicia emiſerint, aut emittent in futurum, vere, & proprie religioſos fuiſſe, & eſſe, ac fore, & ubique ſemper, & ab omnibus cenſeri, & nominari debere, non ſecus atque ipſos tum Societatis, tum quorumvis aliorum Regularium Ordinum Profeſſos, ſuiſque Præpoſitis in omnibus, & per omnia obedire, & huic Sedi immediate ſubiectos, & a quorumvis Ordinariorum, & delegatorum, ſeu aliorum judicum juriſdictione omnino exemptos, prout Nos etiam vigore præſentium eximimus.

Diſcedentes ideo a dicta Religione Apoſtatas declarat.

§.22. Denique ut omnium Societatis privilegiorum juxta Generalis Præpoſiti diſpoſitionem ſunt participes, ita quoque excommunicationis majoris latæ ſententiæ, & aliis Apoſtatarum pœnis, ſiqui a Societate deficiant, ſubiacere, ac tamquam veros Apoſtatas puniri poſſe, nec a quoquam, niſi per Nos, & Sedem prædictam, aut Generalem Præpoſitum ab eiſdem pœnis abſolvi, nec ante hujuſmodi abſolutionem, & a Societate dimiſſionem Matrimonium contrahere, quinimmo eos omnes ad contrahendum inhabiles, ac contractus hujuſmodi nullos, & irritos eſſe, pro ut irritos facimus, & annullamus.

Et ſupradicta dubia reprobat.

§.23. Et ut contradicentium audacia coerceatur, præmiſſas omnes, & quaſvis alias illis ſimiles aſſertiones contra dictæ Societatis Inſtitutum, vel quomodolibet in illius præjudicium pronuntiatas, aut ſcriptas, falſas omnino, & temerarias eſſe, & cenſeri debere.

Impugnari d. inſtitutū prohibet.

§.24. Præcipimus igitur in virtute Sanctæ Obedientiæ ac ſub pœnis Excommunicationis latæ ſententiæ, necnon inhabilitatis ad quævis officia, & beneficia, ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia, eo ipſo abſque alia declaratione incurrendis, quarum abſolutionem Nobis, & Succeſſoribus noſtris reſervamus, ne quis cujuſcumque ſtatus, gradus, & præeminentiæ exiſtat, dictæ Societatis Inſtitutum, Conſtitutiones, vel etiam præſentes, aut quemvis earum, vel ſupradictorum omnium articulum, vel aliud quid ſupradicta concernentes, quovis diſputandi, vel etiam veritatis indagandæ quæſito colore, directe vel indirecte impugnare, vel eis contradicere audeat, diſtrictius inhibentes, ne quis, ſive extra, ſive intra dictam Societatem, niſi de illius Generalis aut inferiorum Præpoſitorum licentia, notationes, declarationes, gloſſas, vel ſcholia ulla ſuper præmiſſis facere, vel ea, niſi quantum verba ipſa ſonant, interpretari, aut de eis diſceptare, ſeu ſcrupulum quicque iniicere, vel in controverſiam aut dubium revocare audeat quoquomodo, nec gloſſas, aut interpretationes, ſive impreſſas, ſeu ſcriptas, ad id pertinentes legere, docere, aliiſque tradere, vendere, vel apud ſe retinere præſumat.

Dubiorum declarationem Præpoſito reſervat.

§.25. Si quid vero dubii de eiſdem oriri contigerit, ad Sedem prædictam, vel ad Generalem Præpoſitum dictæ Societatis, aut ad eos, quibus id ipſe commiſerit, referatur.

Et ita ubique judicari mandat.

§.26. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavia auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſervantiā hujus Bullæ præcipit.

§.27. Mandantes univerſis, & ſingulis, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & ceteris Eccleſiarum, & locorum etiam regularium Prælatis per univerſum Orbem conſtitutis, ut præſentes literas in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, Diœceſibus, & juriſdictionibus ab omnibus inviolate obſervari: quin etiam Præpoſitum ac perſonas Societatis hujuſmodi defendant, eoſque præmiſſis omnibus, & ſingulis pacifice frui faciant, & gaudere, non permittentea ipſos per quoſcumque quomodolibet moleſtari. Contradictores per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia Juris, & facti remedia opportuna, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. Invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§.28. Non obſtantibus recol. mem. Bonifacii Papæ VIII. quæ incipit. Quod votum, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus ac etiam aliorum Ordinum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſcumque hujuſmodi Ordinibus, Univerſitatibus, locis, vel perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, & ex cer-

certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſvis irritativis, caſſativis, revocativis, modificativis, præſervativis, exceptivis, declarativis, mentis atteſtativis, ac derogaturiarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod illis nullatenus, aut nonniſi ſub certis modo, & forma in illis expreſſis, derogari poſſit, pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu quæ alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumq. Aut ſi aliquibus communiter vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſit per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Communicationem harũ gratiarum aliis denegat.

§.29. Præſentis autem Conſtitutionis, & gratiæ communicationem omnibus aliis, qui ſua privilegia cum ipſa Societate copioſe participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus.

Tranſumptis credi mandat.

§.30. Ceterum volumus, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu Secretarii dictæ Societatis, vel Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Præpoſiti Generalis ejuſdem Societatis, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem omnino fides adhibeatur in judicio, & extra illud, quæ literis ipſis originalibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo &c.

D.P.An XIII 25. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, octavo Kal. Junii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Ipren.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IMmenſa Dei providentia, a qua omnium bonorum operatio procedit ex in ſuorum fidelium animis frequenter ingerit, quæ ad Chriſtianæ Religionis inſtaurationem & propagationem, publicamque utilitatem, & ſalutem ſont maxime profutura. Unde Nos quibus cura, ac ſalus Dominici gregis divinitus eſt commiſſa, ipſorum fidelium, præſertim Catholicorum Regum vota in id tendentia ex intimo cordis affectu libenter promovemus, & deſuper officii noſtri partes favorabiliter interponimus, prout rerum, locorumque circumſtantiis debite penſatis conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Facti ſeries.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, Monaſterium Monialium de Merchen. Ordinis S. Benedicti Ipren. Diœceſis, cui quondam Margarita Van Suelle, ipſius Monaſterii Abbatiſſa, dum viveret, præſidebat, per obitum ejuſdem Margaritæ Abbatiſſæ extra Romanam Curiam defunctæ vacaverit, & vacet ad præſens, & ſicut chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus Nobis nuper expoſuit ſi in inferiori Germania, in qua propter inteſtinos, & diuturnos tumultus bellicos, aliaque turbulenta tempora Chriſtiana Religio non parum labefactata reperitur, Presbyteri Societatis Jeſu, qui juxta eorum laudabile inſtitutum Juventutem bonis moribus imbuant, ſimulque liberales diſciplinas doceant, ac verbum Dei prædicent, aliaque opera exerceant, introducerentur, ea hoc profecto religio ipſa reſtaurari, ac reſtaurata conſervari poſſet; & propterea ipſe Philippus Rex unum Collegium ejuſdem Societatis in Civitate Ipren. perpetuo erigi, illique ſic erigendo pro ejus ſtabilimento, ac Rectoris, & Collegialium in eo introducendorum ſubſtentatione, & manutentione, dictæque religionis inſtauratione Monaſterium prædictum, quod a dicta Civitate vix tribus leucis diſtat, quodque ita dirutum, & collapſum eſt, ut ſine ingenti ſumptu reſtitui nequeat, imo ob id nulla ſit ſpes illud unquam reſtauratum iri, & in quo tantum duæ Moniales ſuperſunt, una cum Prioratu Sanctorum Martini, ac Amati loci de Mecherten. Ordinis, & Diœceſis prædictorum, cum primum per ceſſum, vel deceſſum illum obtinentis vacare contigerit, uniri ſummopere deſiderat.

§.2. Quare idem Philippus Rex aſſerens Monaſterii 200. Prioratus vero prædictorum, & illis forſan annexorum fructus, redditus, ac proventus 250. ducatos auri de Camera, ſecundum æſtimationem valorem annuum non excedere, Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus ejus pio deſiderio annuere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Collegii.

§.3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum æſtimationem prædictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret & ſemper in unionibus comiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſt, ipſum Philippum Regem a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, in prædicta Civitate, & ædibus ibidem ad hoc deſignandis unum Col-

Collegium dictæ Societatia cum Eccleſia, ſeu Cappella, ac Officinis neceſſariia, & opportunis ad inſtar ceterorum ejuſdem Societatis Collegiorum, & juxta eorum ſtatuta, & conſuetudines, aliaſque ipſius Societatis Conſtitutiones per Presbyteros ejuſdem Societatis iu omnibns, & per omnia regendum, & gubernandum, Apoſtolica Auctoritate tenore præſentium, ſine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto, ac pro tempore exiſtentibus illius Rectori, Collegialibus, & perſonis quod omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, prærogativis, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, ceteriſque ſpiritualibus, & temporalibus gratiis, quibus cetera ejuſdem Societatis Collegia,eorum Rectores, Collegiales, & aliæ perſonæ, de jure, uſu, aut conſuetudine, vel aliaa quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & abſque ulla prorſus differentia, etiam per inde ac ſi illis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præmiſſis, de ſpeciali gratia indulgemua.

Deſignatio Dotis.

§.4. Inſuper eidem Collegio erecto pro Rectoris, & Collegialium, ac aliarum perſonarum in eo pro tempore degentium ſuſtentatione, & ſubventione Prioratum, qui Conventu, & animarum cura caret eum primum per ceſſum, etiam es cauſa permutationis, vel deceſſam, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, aut privationem illum ad præſens titulum, vel commendam obtinentis, ſeu alias quovis mudo etiam apud Sedem Apoſtolicam etiam, in aliqno ex menſibus Nobis, ſeu Romano Pontifici pro tempore exiſteuti, ac dictæ Sedi reſervatis, aut Ordinariis Collatoribus, etiam per Conſtitutiones Apoſtolicas pro tempore editas, ſeu literas alternativarum: vel alia privilegia, & indulta conceſſis hactenus, aut in poſterum concedeudis vacare contigerit, etiam ſi ille actu nunc, necnon Monaſterium prædictum, ſive ut præmittitur, ſive alias quovis modo, quem etiamſi ex illo quævis generalis reſervatio, etiam in corpore juris clauſa, non tamen per obitum apud dictam Sedem reſultet, præſentibus haberi volumus pro expreſſis, aut Monaſterium ex alterius, Prioratus vero prædicti ex cujuſcumque perſona, ſeu Monaſterinm per liberam ceſſionem dictæ Margaritæ Abbatiſſæ, vel cujuſvis alterius de illius Regimine, & Adminiſtratione, & Prioratum hujuſmodi per reſignationem cujuſvis de illo in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte ſactam, aut Prioratus per aſſecutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtiei, quavis auctoritate collati vacent, etiam ſi tanto tempore vacaverint, quod Monaſterii proviſio, & Prioratus prædictorum collatio juxta Lateranen. ſtatuta Coneilii, aut proviſio prædicta, alias Canonicas Sanctiones ad Sedem eamdem legitime devolnta, & illa cx quavis cauſa ad dictam Sedem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, ipſeque prioratus diſpoſitioni Apoſtolicæ reſervatus exiſtat, ac ſuper eo, & eiſdem regimine, & adminiſtratione inter aliquos lis, ſeu illorum poſſeſſorio, vel quaſi Moleſtiæ, cujus litis ſtatum, etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo pendeat indeciſa dummodo tempore datæ præſentium eidem Monaſterio de Abbatiſſa canonice proviſum non ſit, eum annexis hujuſmodi, ac omnibus dicti Prioratus juribus, ae pertinentiis auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat pro tempore exiſtentibus Præpoſito Provinciali dictæ Societatis inferioris Germaniæ hujuſmodi, ac Rectoribus, & Collegialibua dicti Collegii erecti hujuſmodi nomine, propria auctoritate corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem Monaſterii, & ſine præjudicio illum obtinentis Prioratus, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac etiam Monaſterio, & Prioratui prædictis illorumque Eccleſiia per ſe ipſos vel alios ex eis, ſeu quoſcumque alios Presbyteros ad eorum liberum nutum, & arbitrium ponendos, & amovendos in divinis deſervire, aut deſerviri facere, necnon fructus, redditus, & proventus, jura, & obventiones, & emolumenta univerſa, illorum, & annexorum eorumdem percipere, exigere, levare, locare, arrendare, ac in ſuos, & Collegii erecti hujuſmodi uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita; proviſo tamen quod dictis duabus Monialibus de neceſſariis ad earum ſubſtentationem, earumdem vita durante, congruæ pro Monaſticæ vitæ frugalitate, & continentia provideatur.

Clauſulæ.

§.5. Decernentes quaſcumqne collationes, proviſiones, electionea, acceptationes, vel alias diſpoſitiones de Monaſterio, & Prioratu hujuſmodi, etiam per Sedem prædictam, vel illius Legatos, etiam de latere, ſeu Nuncios, vel quoſcumque alios quavis auctoritate faciendas, nullas, & invalidas fore, ac eſſe, ac pro non factis, & non conceſſis haberi, & nemini ullatenus ſuffragari debere, necnon eiſdem præſentibus literis per quaſcumque generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliaſque efficaciores, & inſolitas Clauſulas ac irritantia, & alia decreta ſub quibuſcumque verborum formis, & expreſſionibus concepta in ſe continentes, nullatenus derogari poſſe, nec derogatum cenſeri, niſi earumdem preſentium tenor de verbo ad verbum, nihil penitus ommiſſo inſertus, & urgens, ac ſufficiens cauſa expreſſa, & per trinas diſtinctas literas dictarum præſentium tenorem continentes tribus diſtinctis vicibus eidem Philippo Regi legitime intimatas, & inſinuatas, ac derogationes ipſæ Motu proprio, & ex certa ſcientia factæ fuerint, appareatque Romanos

num Pontificem illis expreſſe derogare voluiſſe, & alias pro tempore factas derogatiogationes, nemini ſuffragari, eaſdemque præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio qeopiam defectu impuguari, vel invalidari nullatenus poſſe, nec ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam unionibus, annexionibus, aut ſuppreſſionibus, & extinctionibus effectum non ſortitis, quæ poſt hac per Nos, vel Succeſſores noſtros Romanos Pontifices, tam in craſtinum aſſumptionis cujuslibet eorum, ad ſummi Apoſtolatus apicem, quam alias quomodolibet, etiam cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulia, irritantibuſque, & aliis decretis pro tempore factis tamquam effectum non ſortitis, etiam ſi de eiſdem præſentibus, & earum tuto tenore, ac data ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio fiat minime comprehendi, ſed illis, & quibuſvis aliis contrariis non obſtantibus in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, ac qnoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo dicta Apoſtolica auctoritate conceſſas eſſe, necnon erectionem, inſtitutionem, unionem, annexionem, ac incorporationem hujuſmudi, donec illa plenarium ſortita fuerit effectum, durare, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his, a quoquam quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Mandatur executio.

§.6. Quo circa Venerabilibus Fratribus noſtris Tornacen., & Bruxen. Epiſcopis, ac Dilecto Filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Philippi, ac Præpoſiti, & Rectoria, ſeu Collegialium prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quęcumque hujuſmodi ab omnibus ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Philippum Regem, ac Præpoſitum, & Rectorem, ac Collegiales, erectione, inſtitutione, indulto, unione, annexione, & incorporatione, aliiſque præmiſſis omnibus & ſingulis juxta earumdem præſentium literarum continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, ſeu eorum aliquem, deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictorea quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus illas ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, illas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus priori voluntate noſtra prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, etiam illa, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere quoquo modo præſumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Monaſterii, & Prioratus, ac Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, aut aliorum Principum inſtantiam, vel contemplationem, ſeu etiam Motu, & ſcientia ſimilibus, etiam iteratis vicibus, etiam ſuper proviſione, ſeu præfectione de dictis Monaſterio, & Prioratu, ſeu præſentatione, vel nominatione perſonarum ad illa, dum pro tempore vacant, aut alias conceſſis approbatis, & innovatis.

§.8. Quibus omnibus, etiam ſi pro ſufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialia, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis qnibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus, ſeu commendis ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint, etiam ſi per eos ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & ſequuta quæcumque ad dictum Prioratum volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſequtionem Prioratuum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis Privilegiis, indulgentiis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque

que

que tenorum exiſtant per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habeoda ſit io noſtris literis mentio ſpecialis.

Exceptio præſervationis.

§. 9. Volumus autem quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi Monaſterium in ſpiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimentum non ſuſtineat, ac Prioratus hujuſmodi debitis non fraudetur obſequiis, ſed eorum cujuslibet congruæ ſuportentur onera conſueta.

§. 10. Nulli ergo &c.

Dat. die 25. Maii 1584. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, 8. Kal. Junii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Collegii Societatis Jeſu in Oppido Monten. Cameracen. Diœceſis.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IMmenſa Dei providentia, a qua omnium bonorum operatio procedit, ea io ſuorum fidelium animis frequenter ingerit, quæ ad Chriſtianæ Religionis inſtaurationem, ac propagationem, publicamque utilitatem, & ſalutem ſunt maxime profutura. Unde Nos, quibus cura, ac ſalus Dominici gregis eſt comiſſa, ipſorum fidelium, præſertim Catholicorum Regum vota in id teudentia ex intimo cordis affectu, libenter promovemus, & deſuper officii noſtri partes favorabiliter interponimus, pro ut rerum, locorumque circumſtantiis debite penſatis conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Facti ſeries.

§. 1. Cum itaque ſicuti accepimus Prioratus Sancti Antonii de Barbafoſſe Ordinis Sancti Benedicti prope, & extra muros Oppidi Montenſis Cameracen. Diœceſ., quem Julianus Gergot Clericus ex conceſſione Apoſtolica in commendam ad ejus vitam, dum viveret, obtinebat, comenda hujuſmodi per obitum dicti Juliani, qui extra Romanam Curiam de menſe Januarii anui Domini 1583. diem clauſit extremum, ceſſante adhuc eo, quo ante commendam ipſam vacabat modo, vacare noſcatur ad præſens; & ſicut chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus Nobis nuper expoſuit, ipſe conſiderans Chriſtianam Religionem in inferiori Germania his turbulentis, & calamitoſis temporibus non parum labefactatam eſſe, perſpicienſque Presbyteros, ac alias perſonas Societatis Jeſu, ſi inibi introducantur, ex uberibus fructibus, quos in dies tam in Juventute bonis moribus imbuenda, & ſimul cum pietate in liberalibus diſciplinis exercenda, quam alias in vinea Domiui paſſim producere ſolent, ad ipſam Religionem reſtaurandam, & reſtauratam conſervandam maxime profuturos eſſe; propterea in dicto Oppido, quod inſigne eſt, unum Collegium dictæ Societatis perpetuo erigi, illique ſic erigendo pro ejus ſtabilimento, ac introducendorum Rectoris, ac Collegialium ſuſtentatione Prioratum prædictum perpetuo uniri plurimum deſiderat, Quare dictus Philippus Rex aſſerens ejuſdem Prioratus, ac illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus trecentos ducatos auri de Camera ſecundum comunem æſtimationem valorem annuum non excedere, Nobis humiliter ſupplicari fecerit, quatenus ejus pio deſiderio annuere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Collegii Monten.

§. 2. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, ſecundum æſtimationem prædictam, ac Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, ac ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſt, Religioſum, ac fervens dicti Philippi Regis in hoc opere aggrediendo ſtudium propenſæ voluntatis affectu proſequi volentes, ipſumque Philippum Regem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homioe, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, necnon verum, & ultimum dicti Prioratus vacationis modum, etiamſi ex illo quævis generalis reſervatio, etiam, in corpore juris clauſa, non tamen per obitum apud Sedem Apoſtolicam reſultat, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati io dicto Oppido, & ædibus ibi ad hoc deſignandis, unum Collegium dictæ Societatis cum Eccleſia, ſeu Capella, & officinis neceſſariis, ac opportunis ad inſtar ceterorum ejuſdem Societatis Collegiorum, uti prædicti, ac aliorum circumvicinorum Oppidorum, & locorum juventus in bonis literis, moribuſque, & pietate ſimul inſtituatur, ac verbum Dei prædicetur aliaque pia opera exerceantur, ac alias juxta ſtatuta, ac conſuetudines ipſius Societatis per Presbyteros ejuſdem Societatis io omnibus, & per omnia regendum, & gubernandum Apoſtolica auctoritate tenore præſentium ſine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto, ac pro tempore exiſtentibus illius Rectoris, & Collegialibus, ceteriſque perſonis, quod omoibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, immuoitatibus, prærogativis, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, ceteriſque ſpiritualibus, & temporalibus gratiis, quibus cetera Societatis hujuſmodi Collegia, eorumque Rectores, Collegiales, & aliæ perſonæ de jure, uſo, & conſuetudine, vel alias quomodolibet utuntur,

fraun-

fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ac abſque ulla prorſus differentia, etiam perinde, ac ſi ſpecialiter illis conceſſa forent, gaudere libere, & licite poſſint, auctoritate, & tenore prædictis de ſpeciali dono gratiæ indulgemus.

Unio Prioratus, de quo ſupra pro ſuſtentatione.

§.3. Inſuper eidem Collegio pro Rectoris, & Collegialium, aliarumque perſonarum in eo pro tempore degentium ſuſtentatione Prioratum prædictum, qui Conventu, & animarum Cura caret, quovis modo, & ex cujuſcumque perſona, ſeu per liberam cujuſvis ceſſionem de illo in dicta Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut aſſequutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtici ordinaria auctoritate collati vacet, etiamſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem eamdem legitime devoluta, ipſeque Prioratus diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel generaliter reſervatus exiſtat, & ſuper eo inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo tempore datæ præſentium non ſit in eo alicui ſpecialiter jus quæſitum, cum annexis hujuſmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis ſuis, auctoritate tenore præfatis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus: Ita quod liceat pro tempore exiſtentibus Præpoſito Provinciali inferioris Germaniæ dictæque Societatis, necnon Rectori, & Collegialibus Collegii hujuſmodi per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & Collegii erecti hujuſmodi nomine propria auctoritate corporalē, realem, & actualem poſſeſſionem Prioratus, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictarum libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac etiam eidem Prioratui, illiuſque Eccleſiæ per ſe ipſos, ſeu quempiam eorum, etiam in ipſius Collegii erecti Eccleſia, ſeu Capella, aut per quemcumque alium Presbyterum, ad eorum liberum nutum, & arbitrium ponendum, & amovendum in Divinis deſervire, aut deſerviri facere, necnon fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta univerſa illius, & anneaorum eorumdem percipere, exigere, levare, locare, arrendare, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita.

Clauſulæ.

§.4. Decernentes eaſdem præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, ſeu invalidari nullatenus poſſe, necnon irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Mandatur executio.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopo Cameracen., & Epiſcopo Atrebaten., noſtro, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Philippi Regis, & pro tempore exiſtentium Rectoris, & Collegialium, ac aliarum perſonarum Collegii erecti hujuſmodi, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra literas prædictas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Philippum Regem, & pro tempore exiſtentes Rectorem, & Collegiales erectione, inſtitutione, indulto, unione, annexione, & incorporatione, aliiſque præmiſſis omnibus, & ſingulis juxta earumdem præſentium literarum continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, ſeu eorum aliquem deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus illos ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, illas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtantibus priori voluntate noſtra prædicta, & Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentia, ac fel. rec. Bonifatii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere quoquomodo præſumant, ac de duabus dietis in Concilio Generali edita dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Prioratus, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, & quibuſvis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, aut aliorum Principum inſtantiam, vel contemplationem, ſeu etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, & conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, etiam ſuper proviſione de dicto Prioratu, ſeu præſentatione, vel nominatione perſonæ ad illum, dum

dum pro tempore vacat, aut alias conceſſis, approbatis, & innovatis.

§.7. Quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus, ſeu commendis, ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi ſpeciales, vel aliis beneficiis eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam ſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, ac inde ſecuta quæcumque ad dictum Prioratum volumns non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem Prioratuum vel beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, & indulgentiis, ac literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Proviſo quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictas dictus Prioratus debitis non fraudetur obſequiis, ſed ejus congruæ ſuportentur onera conſueta.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.

Dat. die 25. Maii 1584. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, octavo Kalendas Junii, Pontificatus noſtri Anno Decimotertio.

CLXVI.

De electione Præpoſiti generalis, & aliorum Prælatorum Congregationis Monacorum Eremitarum S.Hieronymi de Obſervantia, celebrationeque Capituli generalis, & retentione regularis obſervantiæ.

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilectis filiis Præpoſito Generali, & Conſultoribus Congregationis Monacorum Eremitarum S. Hieronymi de Obſervantia, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

EA quæ ad proſperos Religionis veſtræ ſucceſſus ordinata fuerunt, nonnunquam pro eorum veritate, & temporum ratione expedit immutare.

Hic Pontifex multa conſtituit, quæ habentur in Cōſtit. XXVII. T.IV. P.III. fol.170. quæ emendatione re-ligere dignoſcit.

§.1. Alias ſiquidem, rebus veſtræ Congregationis emendatione indigentibus, plenaque ad preces veſtras decrevimus, & præſertim de tempore celebrationis Capituli veſtri generalis, deque modo electionis Præpoſiti generalis, Conſultorum, Viſitatorum, Definitorum, necnon Priorum, Vicariorum, & aliorum ad munia dictæ Congregationis deſumendorum, eorumque qualitatibus, muneribus, & officiis, aliiſque regimen, & ſalubrem directionem ejuſdem Congregationis concernentibus, ut diverſis aliis noſtris literis plenius continetur, ſed ut probavit eventus, eorum nonnullis, ſive mutandis, ſive corrigendis, nova eſt opera adiungenda.

Capitulum ideo generale quolibet trienno celebrari jubet.

§.2. Quare illis omnibus, quæ, & quatenus præſentibus obſunt, ſubductis, & reſciſſis, ceteris vero in ſuo robore permanentibus, auctoritate præſentium ſtatuimus, & ordinamus, ut poſthac in perpetuum, Capitulum veſtrum generale tertio quoque anno celebretur: interim vero ſingulis annis Præpoſitus generalis, & Conſultores, qui tempore erunt, pro novorum, ſi eis expedire videbitur, Vicariorum, & Œconomorum dictæ Congregationis electione congregentur.

Præpoſito generali interim decedente, vel amoto alter eligatur, ut hic.

§.3. Et ſi contingat eumdem Præpoſitum intra hoc triennium decedere, vel officio amoveri, Conſultores Congregationis hujuſmodi ſuos Priores illico ad ſe avocent, qui intra vigeſimum diem ad locum celebrationis futuræ electionis novi Præpoſiti generalis præſto adſint.

§.4. Interim vero Conſultor profeſſione antiquiſſimus vices, auctoritatemque Præpoſiti generalis in omnibus gerat.

Priores cum Procuratoribus electioni Præpoſiti, & Diffinitorum interſint.

§.5. Ipſi autem Priores, cum Procuratoribus ſingulorum Monaſteriorum, & aliorum regularium locorum dictæ Congregationis, juxta antiquas illius conſtitutiones, ad Capitulum generale accedent, & electioni Præpoſiti generalis, ac Definitorum hujuſmodi interſint.

Illi autem ex Prioribus eligantur.

§.6. Præpoſitus vero, & Definitores hujuſmodi de Priorum eorumdem corpore eligantur.

Prioratu aliquo vacante, Præpoſitus, & Conſultores alium ex Vicariis ſubſtituant.

§.7. Ceterum conſtitutionibns prædictis inhærendo, ſi contingat aliquem dictorum Priorum, intra triennium, quo Capitulum ipſum generale celebrandum erit, decedere, vel a Prioratu ſuo regulariter amoveri, eo caſu Præpoſitus generalis, & Conſultores prædicti ſtatim aliquem ex Vicariis Monaſteriorum, aut aliorum regularium locorum Congregationis hujuſmodi, in locum defuncti, vel amoti ſubſtituant, ne hoc negocium ad ſubſequens Capitulum generale deferant.

Præpoſitus durante trienio, & poſtea Prioratū quē habebat, retinet, & eſt etiā Prior S. Alexii de Urbe.

§.8. Adhæc, præpoſitus ipſe generalis ſic electus, quem obtinebat Prioratum, non amittat, ſed etiam Præpoſitus triennalis hujuſmodi illum cum hoc retineat. Trienioque ipſo peracto, ipſe Prior ſui Prioratus, ut antea remaneat, & nihilominus ipſe dicto durante triennio ſui Præpoſitatus etiam Prior Monaſterii Sancti Alexii de Urbe ejuſdem Congregationis nun autem alterius ſit.

§.9. Perfuncto vero Præpoſituræ trienna-

Google

Poſt triennium vacare debet per ſex annos a d. officio.

nalis hujuſmodi officio, nullus ad ſequens triennium, aut aliud tempus Præpoſitus generalis confirmetur, nec quiſquam ante ſex completos a fine hujus officii rurſum in Præpoſitum generalem eligatur.

Ambitus prohibetur.

§. 10. Nulli præterea Monacorum Congregationis hujuſmodi, cujuſcumque dignitatis, vel conditionis, liceat literas etiam commendatitias, ſeu favorem, auxilium, vel gratiam, aut quicquam aliud a Principibus ſæcularibus, Dominis, vel Nunciis, per ſe, aut interpoſitas perſonas ex quavis cauſa, aut quovis prætextu quærere, vel impetrare, quod in detrimentum, præjudicium, vel derogationem dictæ Congregationis, aut illius perſonarum, ſeu conſtitutionum, ordinationum, vel ſtatutorum directe, vel indirecte cedat, qui ſecus fecerit, per annum in carcere conſtrictus pœnitentiam agat, ſitque præterea ad dignitates, & officia dictæ Congregationis perpetuo inhabilis.

Pecunia Congregationis alicui Monaſterio non applicetur.

§. 11. Præpoſitus inſuper generalis, & Conſultores pro tempore exiſtentes prædicti, per ſe, vel alium, ſeu alios nullam pecuniarum ſummam ad Cougregationem ipſam ſpectantem, alieui Monaſterio, vel regulari loco, pro ejus ſabrica, ſive noſtra, aut Protecturis veſtri licentia erogent, qui contrafecerint, excommunicationis ſententiam eo ipſo incurrant, ſintque ſuis dignitatibus, & officiis eo ipſo privati, ac pariter inhabiles ad futura.

Capitulũ generale ubi celebrandum.

§. 12. Poſtremo, Capitulum ipſum generale, ſeu Congregatio alibi quam Romæ, aut Bononiæ, ſeu Mediolani, vel in Monaſterio Hoſpitali nullo modo celebretur.

Regularis obſervantia, in quibus locis retinenda.

§. 13. Regulæ vero obſervantia ſaltem in Hoſpital. prædicti, necnon Caſtellatii, & S. Hierouymi Mantuanen., ac Sancti Sigiſmundi Cremonen., & S. Savini Placentin., ac S. Barbatiani Bononien. Monaſteriis, numeruſque ſaltem centum ſexaginta Monachorum inter Sacerdotes, & Clericos, ultra Converſos, & Servientes, perpetuo conſervetur. Decernentes irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Hujus Conſtitutionis obſervantia præcipitur.

§. 14. Quocirca vobis & pro tempore exiſtentibus Præpoſito generali, ac Conſultoribus, necnon univerſis, & ſingulis Prioribus, Monacis, & perſonis dictæ Congregationis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut præſentes literas humiliter ſuſcipiatis, & quæcumque in eis continentur, alia deſuper a Nobis non expectata juſſione, aut mentis noſtræ declaratione inviolate cuſtodiatis.

Ejuſque publicatio Præpoſito committitur.

§. 15. Tibi vero Præpoſite, ut ipſas præſentes in omnibus dictæ Congregationis Monaſteriis, & locis ſolemniter publicare, & ut illis omnino ab omnibus pareatur, efficere procures. Contradictores quoslibet, & rebelles, eiſque auxilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quæſito colore præſtantes, tam Eccleſiaſticos, quam ſæculares, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque juris, & facti remedia opportuna, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, cenſuraſque, & pœnas ipſas etiam ſæpius aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§. 16. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. rec. Bonifacii VIII. Prædeceſſoris hujuſmodi de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus: necnon Congregationis, ac Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet conceſſis, & etiam pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, aut quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi Congregationi, Prioribus, & Monacis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

D.P.An.XIII 25. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 25. Maii, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Pontificatus noſtri Anno Decimotertio.

CXLVII.

Inſtitutio Collegii, ad ſcholares Nationis Maronitarum, pie & catholice, bonis artibus, Chriſtianiſque moribus, & doctrina inſtruendos in Urbe, & deputatio Cardinalis pro ejus regimine, Annuorumque reddituum aſſignatio pro eorumdem ſubſtentatione.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

HUmana ſic ferunt quandoque conſilia, ut quæ, vel provida deliberatione ab initio conſtituantur, operæ pretium ſit, ſpe melioris futuræ frugis poſtea immutare.

§. 1. Nu-

Digitized by Google

Hic Pontifex inſtituit in Urbe Hoſpitale pro natione Maronitarum, ad eorum Fidem Catholicam retinendam, & augendam.

§.1. Nuper enim ut nationi Maronitarum, qui in Libani montibus degentes, a multis ſæculis ſub S. R. E. obedientia, & devotione fidem Catholicam inter tot circumſtantes Infidelium, & Schiſmaticorum ſectas retinent, ac certis annorum ſpatiis ad Apoſtolorum limina viſitanda, Sedemque Apoſtolicam amplectendam, & recognoſcendam, aliquos deſtinare ſoliti ſunt, de peculiari loco ad uſumHoſpitalitatis erga ejuſdem Nationis Indigenas ad Urbem confluentes exercendæ, noſtra ope proviſum eſſet, ipſiuſque Nationis erga Sedem ipſam devotio continuum ſuſciperet incrementum, nec tanto labore conſervata fidei ſemina areſcerent, per quaſdam unionem, annexionem, & incorporationem olim de Parochiali Eccleſia S. Joannis de Ficocia Regionis Trivii de Urbe, Parochiali Eccleſiæ Sancti Andreæ ejuſdem Regionis Apoſtolica auctoritate factas perpetuo diſſolvimus, & apud ipſam Eccleſiam S. Joannis, nomine, denominatione, & eſſentia parochialis Eccleſiæ in ea etiam perpetuo ſuppreſſis, & extinctis, ac cura animarum illius parochianorum una cum eiſdem parochianis, juribuſque parochialibus ad dictam Eccleſiam S. Andreæ translata, unum Hoſpitale in quo pauperes peregrinis dictæ Nationis recipi, & confoveri deberent, ſimiliter perpetuo ereximus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto eamdem Eccleſiam S. Joannis ſine cura effectam cum ſuis domibus, ædificiis, hortis, membris, & pertinentiis illis contiguis, eorumque ſitu, & ambitu pariter perpetuo conceſſimus.

Deinde annuos redditus, domoſque &c aſſignavit.

§.2. Per alias vero noſtras literas eidem Hoſpitali, ut onera ei incumbentia commodius perferri poſſent, penſionem annuam certis modo, & forma tunc expreſſis liberam, immunem, & exemptam, ac ad quindecim annos tunc proximos dumtaxat duraturam ducentorum ducatorum monetæ illarum partium, ſuper menſæ Epiſcopalis S. Agathæ fructibus, redditibus, & proventibus, ac Rectori, vel Adminiſtratori pro tempore exiſtenti dicti Hoſpitalis, ſeu illius Procuratori legitimo, durantibus dictis quindecim annis tantum, per Venerabilem fratrem noſtrum Fælicianum Epiſcopum Sanctæ Agathæ, & ſucceſſores ſuos Eccleſiæ S. Agathæ Præſules, ſeu Adminiſtratores pro tempore exiſtentes, etſi ipſis mille ducati, annuatim ex fructibus, redditibus, & proventibus prædictis non remanerent, annis ſingulis in certis loco, & terminis, ac ſub ſententiis, cenſuris, & pœnis, etiam tunc expreſſis, integre perſolvendum reſervavimus, & conſtituimus, & aſſignavimus, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur.

Hic modo Pontifex d. Hoſpitale ſupprimit, ad magis ſpiritualem d. Nationis utilitatẽ.

§.3. Nunc vero erectionis Hoſpitalis hujuſmodi negocio maturius perpenſo, etſi illud inſigne pietatis opus, dictæque Nationi gratum, & commodum ſit, meliora tamen æmulando chariſmata majorem Dei laudem, utilioremque eidem Nationi operam fore cenſemus, ſi loco dicti Hoſpitalis, quod in ſuis primordiis adhuc recens eſt, unum Collegium pro recipiendis, & inſtituendis illius Nationis pueris ad bonas literas capeſſendas aptis, erigeretur, & inſtitueretur. Cum enim in partibus illis, ſub gravi Turcarum jugo, & tyrannide conſtitutis, vix facultas detur bonarum literarum ſtudia excolendi, & exinde multos a fide Catholica averſos æternis tenebris detineri, ſimpliceſque, & rudes a ſuſceptæ veritatis cultu abduci facile contingat, futurum omnino ſperamus, ut ſucceſſu temporis ipſius Collegii Alumni, pietatis, & veræ Religionis odore, a Montis Sion cypreſſis, & S. E. R., quæ ſola caput eſt aliarum, documentis largius imbuti, illum in cedros Libani, Nationemque ſuam refundant, ac collabentem, & perturbatam in ſuis Regionibus Fidem Dei beneficio ſuſtineant, atque reſarciant: & ita prædictum corporale opus, quod paucis in hac Urbe tantum profuturum erat, in magis ſpiritualem ad totius Nationis utilitatem, & ſalutem convertatur.

Collegium Maronitarum erexit, ad d. Nationis juventutem bonis moribus, ſanaque doctrina inſtruendum.

§.4. Quo circa motu ſimili, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in dicto Hoſpitali nomen, denominationem, & eſſentiam Hoſpitalis, ac quodcumque onus Hoſpitalitatis ibidem exercendæ, ſalvis tamen, & illæſis remanentibus diſſolutione, conceſſione, penſione, & aliis ſupradictis, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, illudque in Collegium Maronitarum nuncupandum, ad alendam, boniſque moribus ornandam, ac vera pietate, ſanaque doctrina, & reliquis Chriſtiano homine dignis virtutibus inſtruendam ipſius Nationis juventutem, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus. Ipſumque Collegium ſic erectum, & inſtitutum in locum dicti Hoſpitalis, quoad Eccleſiam S. Joannis, ac illius domos, ædificia, hortos membra, & pertinentia, eorumque ſitum, & ambitum, necnon penſionem ducentorum ducatorum hujuſmodi, ejuſdemque penſionis terminos decurſos, & non ſolutos, ſiqui ſint, in omnibus, & per omnia perinde, acſi pro ipſo Collegio non autem Hoſpitali ſpecialiter, & expreſſe, ab initio emanaſſent, illique conceſſa, & reſervata fuiſſent, ſubrogamus.

Eique dictas domos & redditus aſſignat, & Miſſam & alia divina officia arabico, vel chaldaico idiomate celebrandi licentiam cõcedit.

§.5. Et nihilominus eidem Collegio Eccleſiam Sancti Joannis, cum domibus, ædificiis, hortis, & pertinentiis, eorumque ſitu, & ambitu hujuſmodi, ita quod liceat Protectori, ſeu Rectori dicti Collegii pro tempore exiſtenti illorum omnium corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios nomine ejuſdem Collegii propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructuſque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque inde provenientia, in Collegii, & Eccleſiæ Sancti Joannis hujuſmodi uſus, & utilitatem, ac neceſſitates convertere. Necnon eidem Eccleſiæ S. Joannis per unum, vel plures, etiam dictæ Nationis Sacerdotes ſæculares, vel regulares,

ad nutum pro tempore exiſtentis Protectoris Collegii hujuſmodi ponendos, & amovendos deſerviri, Miſſaſque, & alia Divina Officia etiam Arabico, vel Caldaico idiomate celebrari facere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, eiſdem Apoſtolica auctoritate, & tenore, ſimiliter perpetuo concedimus. Penſionemque annuam ducentorum ducatorum hujuſmodi, ſuper prædictæ menſæ fructibus, redditibus, & proventibus eidem Collegio, ſeu illius pro tempore exiſtenti Protectori, vel Rectori, aut ejus Procuratori, vel Œconomo ad id, ab ipſo Protectore, ſeu Rectore ſpeciale mandatum habenti, durantibus dictis quindecim annis dumtaxat per Fælicianum Epiſcopum, & Succeſſores prædictos, annis ſingulis, in loco, & terminis, ac ſub ſententiis, cenſuris, & pœnis, necnon cum omnibus, & ſingulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, decretis, & clauſulis, ac alias modo, & forma, quibus dicto Hoſpitali reſervata erat, & ſolvi debebat, integre perſolvendam, Apoſtolica auctoritate & tenore ſimilibus reſervamus, conſtituimus, & aſſignamus.

Exemptionem a juriſdictione quarumcumque Ordinariorum & Judicum.

§.6. Inſuper Collegium prædictum, illiuſque Rectorem, Œconomos, Magiſtros, Protectores, atque Scholares pro tempore in eo exiſtentes, eorumque Domeſticos, Officiales, & Miniſtros, necnon ipſius Collegii bona mobilia, & immobilia, præſentia, & futura cujuſcumque qualitatis, & quantitatis exiſtentia, ac tam in dicta Urbe, quam extra eam, & alias ubicumque locorum conſiſtentia, ab omni juriſdictione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentium Vicarii, Senatoris, Conſervatorum, & Reformatorum dictæ Urbis, necnon Rectoris Studii Generalis ejuſdem Urbis, ac Ordinariorum locorum, aliorumque Judicum, & Officialium quorumcumque in ipſa Urbe, vel alias ubilibet conſtitutorum.

Gabbellarumque, & quorumcumque pedagiorum ſolutione exemit,

§.7. Necnon idem Collegium in propriis ejus bonis, & rebus ac dicti Collegii ratione, Scholares perſonaſque in eo degentes, ac alios cum ipſo contrahentes, ab omnibus, & ſingulis Portarum, Molendinorum, Farinæ, trium pro centenario, ac quatuor Juliorum pro quolibet vegete vini ſolvi ſolitorum, aliiſque datiis, pedagiis, vectigalibus, angariis, ac terræ, mariſque gabellis, Dohanis, Bulletinis, & quibuſcumque aliis oneribus ordinariis, & extraordinariis, hactenus quomodolibet impoſitis, & in poſterum quandocumque quavis occaſione vel cauſa, etiam de neceſſitate exprimenda imponendis, etiam ad inſtar exemptionis dilectorum filiorum Clericorum Cameræ Apoſtolicæ, etiam ratione Ripæ, Ripettæ, Dohanæ Terræ, etiam Graſciæ nuncupatæ Urbis prædictæ, necnon carnium, vini, granorum, pannorum, lini, lanæ, ſerici, librorum, cartarum, & quarumcumque aliarum rerum ad humanum victum, & veſtitum neceſſariarum, ex toto noſtro Statu Eccleſiaſtico, & quibuſcumque aliis locis extra dictum ſtatum conſiſtentibus ad dictum Collegium, tam per terram quam per mare, & aquam dulcem, & alias quomodolibet conducendorum, & etiam jam ad Urbem ipſam conductorum, & in ea exiſtentium, ac pro eodem Collegio in magna, ſeu parva quantitate tam in Barchis, quam in Magazinis, & alias ubilibet emendorum, Apoſtolica auctoritate, & tenore prædictis eximimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque noſtra protectione ſuſcipimus, Nobiſque, & eidem Sedi immediate ſubjicimus.

Indulta, & privilegia Studii generalis Almæ Urbis, & ſimilium Collegiorum in Urbe inſtitutorum, eidem Collegio concedit.

§.8. Ipſis quoque Collegio, Rectori, Scholaribus, Præceptoribus, Magiſtris, Œconomis, Officialibus, Miniſtris, perſonis, ut quibuſcumque privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, gratiis, & indultis, quibus ſtudium generale dictæ Urbis, necnon alia Germanicæ, Anglicæ, & Græcæ Nationum Collegia, in ipſa Urbe a Nobis inſtituta, illorumque Rectores, Scholares, Præceptores, Magiſtri, Œconomi, Officiales, Miniſtri, & perſonæ, quovis modo utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed æque principaliter, & pariformiter in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere valeant, eiſdem Apoſtolica auctoritate, & tenore pariter perpetuo concedimus, & indulgemus, illaque eis communicamus.

Officialibus Curiæ Romanæ, & aliis prohibet ne in præmiſſis Collegium perturbent.

§.9. Diſtrictius inhibentes Vicario, Senatori, Conſervatoribus, & Reformatoribus Urbis, ac Rectori Studii, aliiſque Judicibus, & Officialibus hujuſmodi, necnon pro tempore exiſtenti S. R. E. Camerario, Præſidentibus, ac prædictis Clericis, ac quibuſcumque Commiſſariis ad exactionem decimarum, & aliorum onerum prædictorum pro tempore deputatis, ne quarumvis literarum eis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis conceſſarum prætextu, Collegium Maronitarum, illiuſque Rectorem, Scholares, Præceptores, Magiſtros, Œconomos, Officiales, & Miniſtros prædictos, ſeu eorum aliquem in præmiſſis quovis modo moleſtent, aut moleſtari permittant.

Cardinalem ejus Protectorem, & gubernatorem deputat.

§.10. Ut autem ipſius Collegii Maronitici conſervationi, bonoque regimini tam in his, quæ ad inſtructionem, & diſciplinam, quamque ad victum, veſtitum, aliaque hujuſmodi neceſſaria pertinent, opportune conſulatur, dilectum filium noſtrum Antonium tit. S. Euſebii Presbyterum Cardinalem Carraffam nuncupatum, ejuſdem Collegii Maronitici Protectorem, & defenſorem, cujus conſilio, & ope, omnia ſupradicta, & alia quæcumque ad eoſdem in ipſius Collegium Maronitarum admittendos, retinendoſque Scholares ſpectantia, ac alias quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuentur, & ordinentur, conſtituimus, & deputamus. Necnon Antonio Cardinali, & pro tempore exiſtenti Protectori prædicto pro ejuſdem Collegii Maronitici, illiuſque

per-

Digitized by Google

perſonarum, bonorum, rerum, & jurium, tam ſpiritualium quam temporalium ſalubri directione, & conſervatione, Rectores, Præceptores, Magiſtros, Œconomos, Advocatos, Procuratores, ceteroſque Miniſtros, & Officiales in eo deputandi, & amovendi, & loco amovendorum alios ſufficiendi, necnon ſtatuta, ordinationes, & decreta quæcumque, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & decretis Concilii Tridentini non contraria, faciendi, & edendi, ac illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, ſeu alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, & etiam alia ex integro condendi, quæ poſtquam edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, eo ipſo dicta Apoſtolica auctoritate confirmata, & approbata ſint, & eſſe cenſeantur, ac ab omnibus, ad quos pro tempore ſpectabit, etiam ſub pœnis in contravenientes ſtatuendis obſervari debeant, plenam, liberamque facultatem tribuimus.

Clauſulas præſervativas huic Bullæ apponit.

§.11. Decernentes præmiſſa omnia, & ſingula, ac præſentes literas, nullo umquam tempore, ſive pro eo quod cauſæ, propter quas hæc omnia facta ſunt, coram dicto Vicario, vel quocumque alio examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac quicumque intereſſe habentes ad id vocati non fuerint, nec eiſdem præmiſſis conſenſerint, ſive alias ex quibuſcumque cauſis, de ſubreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu, notari, impugnari, tractari, impugnari, retractari, ſeu etiam revocari, ſuſpendi, reſtringi, limitari, aut in jus, vel controverſiam vocari, ſeu ad terminos juris reduci poſſe, nec quemquam ad eaſdem præſentes literas in Camera prædicta, juxta Conſtitutionem Pii Papæ V. Prædeceſſoris noſtri deſuper editam, aut alias quandocumque præſentandum, inſinuandum, & regiſtrari faciendum teneri, neque propterea illas irritas eſſe, ſed omnimodo valere, acſi Conſtitutio prædicta, & alia contraria minime emanaſſent.

Decretum irritans adjicit.

§.12. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulas derogatorias ſubjicit.

§.13. Non obſtantibus præmiſſis, & Lateranen. Concilii ultimo celebrati uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri & penſiones annuas ſuper fructibus menſarum Epiſcopalium, niſi exceſſionis aut alia probabili cauſa reſervari prohibentis, ac quatenus opus ſit, noſtris de unionibus committendis ad partes, vocatis intereſſe habentibus, exprimendoque valore etiam beneficii, cui aliud petitur uniri; necnon de præſtando conſenſu in penſionibus, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Urbis locorum, & Cameræ prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, ac Vicario, Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, Ordinariis, aliiſque Judicibus, & Officialibus, necnon Camerario, Præſidentibus, & Clericis prædictis, ac quibuſvis Dohaneriis, Commiſſariis, & aliis perſonis, ad exactionem pedagiorum, & aliorum onerum hujuſmodi pro tempore deputatis, necnon dilectis filiis Populo Romano, ac quorumcumque locorum Communitatibus, Univerſitatibus, & Hominibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere vel in ſpecie, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus. Necnon omnibus illis, quæ in ſingulis literis prædictis voluimus non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, quinto Kal. Julii, Pontificatus noſtri Anno XIII. D.P. An.XIII 27. Junii.

CLXVIII.

Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Brugen. *Ex Regeſt. in Secret. Brevium.*

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IMmenſa Dei providentia, a qua omnium bonorum operatio procedit, ea in ſuorum fidelium animis frequenter ingerit, quæ ad Chriſtianæ Religionis inſtaurationem, & propagationem, publicamque utilitatem, & ſalutem ſunt maxime profutura; unde Nos, quibus cura, & ſalus Dominici gregis, divinitus eſt demandata, ipſorum fidelium, præſertim Catholicorum Regum vota in id tendentia ex intimo cordis affectu libenter promovemus, & deſuper officii noſtri partes favorabiliter interponimus, prout rerum, locorumque circumſtantiis debite penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

§.1. Sane

Facti ſeries. §.1. Sane chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Res Catholicus Nobis nuper esponi fecit, quod licet aliss in Civitate Brugen. unum Collegium Societatis Jeſu erectum, ſeu inchoatum, fuerit, tamen malorum temporum conditio fert, ut illud, quod ad Fidei Catholicæ deſenſionem, & propagatiunem, ac juventutis in bonis literis, & chriſtianis moribus inſtitutionem non minus utile, quam neceſſsrium fuerat, prout eſt hodie, diſſolutum ſit, idque agnoſcens idem Philippus Res, qui etiam Flandriæ Comes exiſtit, ac conſiderans uberes fructus, quos Presbyteri dictæ Societatis tam legendo, quam prædicando, ac alias in vinea Domini paſſim producere ſoleant, & quo ad Chriſtianam Religionem in inſeriori Germania his turbulentis temporibus labeſactatsm reſtaurandam, reſlauratsm conſervandam utiles ſint, hujuſmodi Collegium in prædicts Civitate reſtitui plurimum deſiderat.

§.2. Et ſicut eadem ſubjungebat espoſitio, ſi in dicta Civitate unum Collegium dictæ Societatis cum Eccleſia, ſeu Cappella, & aliis neceſſariis perpetuo erigeretur, ac in Monaſterio Dulcis Vallis Ordinis S. Auguſtini Canonicorum Regularium olim Tornacen., nunc vero Brugen. Diœceſis per Abbates regi, & gubernari ſolito, in loco deſerto fundato, & in quo ad præſens Canonici non degunt, & ſi qui ex illo ſupereſſent, ii per ſæculum, ſeu alia dicti Ordinis regularia loca diſperſi vagantur, cujuſque Eccleſia cauſa civilis Belli everſa, & ſolo æquata eſt, ut jam ſpes non ſit, quod ejus Abbas, qui nunc eſt, & pro tempore fuerit, illam reſtaurare valeat, cum primum vscare contigerit, nomen, titulus, ac denominatio Monsſterii, & Abbatis perpetuo ſuprimerentur, & ab eo ſic ſuppreſſo omnia, & ſingula ejus res, & bona diſmembrarentur, & ſepararentur, ac ſic diſmembrata, ac ſeparata erigendo Collegio prædicto pro ejus ſtabilimento, & Rectori, ac Collegialium in eo introducendorum ſuſtentatione, & manutentione perpetuo aplicarentur, ex hoc Catholica Religio majora in dies in dicta Civitate ſuſciperet incrementa. Quare dictus Philippus Rex Nobis humiliter ſupplicari fecerit, quatenus ejus pio deſiderio annuere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Collegii præfati. §.3. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica sliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum exiſtimationem communem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad psrtes, vocatis quorum intereſſet, religioſum, & fervens dicti Philippi Regis in hoc opere agrediendo ſtudium propenſæ voluntatis affectu proſequi volentes, ipſumque Philippum Regem a quibuſvis Excommunicstionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, hsrum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati in dicta Civitate, ubi jam alias Collegium, ut præſertur, inchoatum fuit, ſeu slibi, & aliis ædibus ad hoc ibi deſignandis, unum Collegium dictæ Societatis cum Eccleſia, ſeu Capella convenienti, ac Campanili humili, Campana, Sacrario, & aliis ſtructuris neceſſariis atque opportunis, ubi prædicta, & aliarum circumvicinarum Civitatum, Oppidorum, & locorum Juventus in bonis literis, moribuſque, & pietate ſimul inſtituatur, ac verbum Dei prædicetur, aliaque pia opera exerceantur, ad inſtar ceterorum ejuſdem Societatis Collegiorum, ac alias juxta ſtatuta, & conſuetudines ipſius Societatis, per Presbyteros ejuſdem Societstis in omnibus, & per omnia regendum, & gubernandum Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ſine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Dotis aſſignatio pro ſubſtentatione cũ ſuppreſſione Monaſterii Dulcis Vallis. §.4. Necnon in Monaſterio prædicto cujus, & illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus, ad centum, & viginti florenos in libris Cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur, cum primum illud per ceſſum etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, aut privationem illud sd præſens in titulum, vel commendam obtinentis, ſeu alias quovis modo etiam apud Sedem Apoſtolicsm, etiam in aliquo ex menſibus Nobis, ſeu Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, & dictæ Sedi reſervatis, aut ordinariis collstoribus, etiam per Conſtitutiones Apoſtolicas, pro tempore editas, ſeu literas alternativarum, vel alia privilegia, & indulta conceſſs hactenus, aut in poſterum concedenda vacare contigerit, etiamſi illud actu nunc quovis modo, quem etiam ſi es illo quævis generslis reſervatio, etiam in corpore juris clauſa reſultet, præſentibus haberi volumus pro espreſſo, & es cujuſcumque perſona, ſeu per liberam ceſſionem cujuſvis de illius regimine, & adminiſtratione in Romanam Curiam, vel estra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam vacet, etiamſi illius proviſio ex quavis cauſa qualiſcumque ſit, & undecumque reſultet, ſpecisliter, vel generaliter ad Sedem prædictam pertineat, & de illo conſiſtorialiter diſponi conſueverit, ſeu debeat, & ſuper eiſdem regimine, & adminiſtratione inter aliquos lis, ſeu eorum poſſeſſorio, vel quaſi moleſtia, cujus litis ſtatum præſentibus haberi volumus pro espreſſo, pendeat indeciſa, ex nunc, prout ex tunc, & e contra nomen, titulum, & denominationem Abbatis, & Monaſteriorum perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, & ab eo ſic ſuppreſſo omnia, & ſingula ejus fructus, redditus, & proventus, prædia, proprietates, obventiones, cenſus, jura, actiones, jriſdictiones, ceteraque res, & bona in quibuſcumque rebus, & ubicumque conſiſtentia, diſmembramus, & ſeparamus

ramus

Digitized by Google

ramus, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata eidem Collegio pro ſubventione, & manutentione perſonarum inibi pro tempore degentium, auctoritate & tenore prædictis etiam perpetuo applicamus, & appropriamus, ac unimus, concedimus ac incorporamus, ita quod liceat pro tempore exiſtentibus Præpoſito Provinciali inferioris Germaniæ dictæ Societatis, vel Rectori, & Collegialibus dicti Collegii per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & Collegii prædicti nomine propria auctoritate corporalem, realem, & actualem bonorum ſic diſmembratorum ſuppreſſi Monaſterii, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum ſuarum quorumcumque poſſeſſionem libere, etiam ex nunc ſine tamen præjudicio nunc exiſtentis Abbatis, aut Commendatarii dicti Monaſterii apprehendere, & perpetuo retinere, illaque, ac eorum omnium fructus percipere, colligere, exigere, & recuperare, ac in ſuos, dictique Collegii uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, ita tamen quod ſi aliqui ſuppreſſi Monaſterii hujuſmodi Canonici redierint, Rector prædicti Collegii eis de neceſſariis ad victum in Regulari etiam dicti Ordinis, vel alio loco, arbitrio Ordinarii erigendo, ut ſub illius obedientia, ſi extra clauſtra vixerint, providere teneantur.

Privilegia præfato Collegio conceſſa.

§.5. Et inſuper Collegio ſic erecto, & inſtituto, ac pro tempore exiſtentibus illius Rectori, & Collegialibus, ceteriſque perſonis, quod omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, prærogativis, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, ceteriſque ſpiritualibus, & temporalibus gratiis, quibus cetera ejuſdem Societatis Collegia, eorumque Rectores, Collegiales, & perſonæ aliæ, de jure, uſu, ac conſuetudine, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & abſque ulla prorſus differentia, & perinde, ac ſi illis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præmiſſis de ſpeciali gratia indulgemus.

Clauſula ſpeciales.

§.6. Decernentes quaſcumque collationes, proviſiones, electiones, acceptationes, vel alias diſpoſitiones de Monaſterio prædicto, etiam per Sedem prædictam, vel illius Legatos, etiam de latere, ſeu Nuncios, vel quoſcumque alios quavis auctoritate de cetero faciendas nullas, & invalidas fore, & eſſe, ac pro infectis prorſus haberi, & nemini ullatenus ſuffragari debere, necnon eiſdem præſentibus per quaſcumque generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliaſque efficaciores, & inſolitas clauſulas, & irritantia, & alia decreta ſub quibuſcumque verborum formis, & expreſſionibus concepta in ſe continentes, nullatenus derogari poſſe, nec derogatum cenſeri, niſi earumdem præſentium literarum tenor, de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, inſertus, & urgens, ac ſufficiens cauſa expreſſa, & per trinas diſtinctas literas earumdem præſentium tenorem in ſe continentes tribus diſtinctis vicibus eidem Philippo Regi legitime intimata, & inſinuata, ac derogationes ipſe Motu proprio, & ex certa ſcientia factæ fuerint, appareatque Romanum Pontificem illis expreſſe derogare voluiſſe, & alias pro tempore factæ derogationes nemini ſuffragari, eaſdem quoque præſentes de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, vel invalidari nullatenus poſſe, nec ſub quibuſcumque revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, & unionibus, annexionibus, aut ſuſpenſionibus, & extinctionibus, effectum non ſortitis, quæ poſthac, per Nos, vel Succeſſores Noſtros Romanos Pontifices, tam in craſtinum aſſumptionis cujuslibet eorum ad ſummi Apoſtolatus apicem, quam alias quomodolibet, etiam cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis pro tempore factis, tamquam effectum non ſortitis, etiamſi de iiſdem præſentibus literis, ac earum toto tenore, ac data ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio fiat, minime includi, ſed illis, & quibuſvis aliis contrariis non obſtantibus in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, ac quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo Apoſtolica auctoritate conceſſas eſſe, necnon inſtitutionem, erectionem, ſuppreſſionem, ſeparationem, & diſmembrationem, applicationem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi, donec illam plenarium fuerint ſortita effectum, durare, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Mandatum executionis.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Tornacen. & Brugen. Epiſcopis, ac dilecto Filio cauſarum curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Philippi Regis, ac Præpoſiti, & Rectoris, ſeu Collegialium prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Philippum Regem, ac Præpoſitum, & Rectorem, ac Collegiales erectione, inſtitutione, ſeparatione, diſmembratione, unione, annexione, applicatione, incorporatione, indulto, aliiſque præmiſſis omnibus, & ſingulis juxta earumdem præſentium literarum continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, ſeu eorum aliquem, de-

ſuper

ſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores dicta auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita, compeſceodo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, illaſque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auailio brachii ſæcularis. Non obſtantibus priori voluntate noſtra prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac fel. rec. Boniſatii Papæ VIII. Prædeceſſoris uoſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere quoquo modo præſumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Mouaſterii, & Ordiuis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumqne ſuperioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam, vel contemplationem, ſeu etiam motu, & ſcientia ſimilibus, & conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, etiam ſuper proviſione, & ſeu perſectione de dicto Monaſterio, ſeu præſentatione, vel nominatione perſonarum ad illud, dum pro tempore vacat, aut alias couceſſis, approbatis, & innovatis.

§.8. Quibus omnibus etiamſi pro ſufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, ſuppreſſionis, extinctionis, diſmembrationis, ſeparationis, applicationis, appropriationis, unionis, annexionis, incorporationis, indulti, decreti, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem &c.

Datum Tuſculi Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Nono Kalendas Junii, Pontificatus noſtri anno decimotertio. *Dat. die 23. Junii 1584. An. XIII.*

CLXIX.

Erectio Collegii Societatis Jeſu in Civitate Mantuan. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Laborioſam, & indeſeſſam operam, quam Societas Jeſu in militantis Eccleſiæ agro colendo, vepribuſque purgando, & ſalutaris diſciplinæ ſementis inſtaurando inter ceteros illius cultores aſſidue præſtat, intra cordis noſtri arcana revolventes merito inducimur, ut ad ea, per quæ ejuſdem Societatia Collegia ubique propagari, & ſtabiliri valeant, libenter intendamus, ac in his Paſtoralis Officii noſtri partes favorabiliter interponamus, pro ut ad majorem ipſius agri fæcunditatem opportunum fore, Principumque Illuſtrinm vota id ſalubriter expedire conſpicimus. *Exordium.*

§.1. Dudum ſiquidem omnia Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & diſpoſitioni noſtræ reſervavimus. Decernentes ex tunc irritum, & inaoe, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Cum itaque poſtmodum Parochialis Eccleſia Sancti Salvatoris Mantuan. per liberam reſignationem dilecti Filii Antonii de Ferrariis, nuper ipſius Eccleſiæ Sancti Salvatoris Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat, in manibus noſtris ad effectum eorum, quæ ſequuntur, ſponte factam, & per Nos admiſſam apud Sedem eandem vacaverit, & vacet ad preſens, nulluſque de illa præter Nos hac vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & decreto obſiſteutibus ſupradictis. Et ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti Filii Nobilis Viri Guillelmi, & Dilectæ in Chriſto Filiæ Nobilis Mulieris Eleonoræ ab Auſtria, Ducum Mantuæ, & Montis Ferrati, petitio continebat, ipſi pio Religioſoque erga Societatem prædictam ob certiſſimos, & multiplices fructus, ex illius Collegiis in variis Chriſtiani Orbis partibus ſalubriter inſtitutis eidem Militanti Eccleſiæ uberius quotidie provenientes Zelo, & affectu ducti unum Collegium ejuſdem Societatis in Civitate Mantuan. ad Omnipotentis Dei Gloriam, Religioniſque *Facti ſeries.*

que, & Spiritualium Miniſtrorum incrementum, ac Juventutis ipſius Civitatis, & finitimorum locorum in fide, & pietate, literarumque ſtudiis, ac ceteris Chriſtiano homine dignis virtutibus inſtructionem, & ædificationem, publicamque utilitatem, & ſalutem erigi, & inſtitui ſummopere deſiderent, ac pro ipſius Collegii fundatione, & dotatione dicta Eleonora cenſus, ſeu redditus annuos ſexcentorum ſcutorum ſex libris monetæ in eadem Civitate curſum habentis, pro quolibet ſcuto hujuſmodi computatis, de bonis ſibi a Deo collatis, ipſius Guillelmi Ducis Conjugis ſui ad hoc expreſſo accedente conſenſu donare, & aſſignare intendat; Eccleſia autem S. Salvatoris prædicta cum adjacentibus domibus, membris, juribus, & pertinentiis ſuis, ad uſum ipſius Collegii erigendi plurimum apta, & comoda ſit, pro parte Guillelmi, & Eleonoræ Ducum prædictorum aſſerentium dictæ Eccleſiæ S. Salvatoris, & illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus centum, & viginti ducatorum auri de Camera ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excedere: Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus huic pio, & fructuoſo eorum deſiderio, annuere, & deſuper opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Collegii præfati.

§.2. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, piorum operum incrementum jugiter ſectantes, ac Guillelmum, & Eleonoram Duces, ac eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, nunc prout ex tunc, & contra poſtquam dicta Eleonora cenſus, ſeu redditus annuos ſexcentorum ſcutorum pro dote Collegii erigendi hujuſmodi donaverit & aſſignaverit, ut præfertur, in dicta Eccleſia S. Salvatoris nomen, titulum, denominationem, & eſſentiam Parochialis Eccleſiæ, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ac ab ea omnimodam curam animarum illius Parochianorum una cum ipſis Parochianis, juribuſque, oneribus, & inſignibus Parochialibus univerſis, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo abdicamus, illamque ſic abdicatam, necnon Capellanias, & alia Beneficia Eccleſiaſtica in eadem Eccleſia Sancti Salvatoris conſiſtentia, etiam de laicorum, & aliorum jura patronatus exiſtentia, illorumque fundationes, fructus, Miſſarum, anniverſariorum, & aliorum divinorum Officiorum inibi pro defunctorum ſuffragiis celebrandorum, commiſſiones, inſtitutiones, & onera, necnon eleemoſynas, oblationes, & legata, ceteraque emolumenta ad id relicta, & legata, ipſorumque defunctorum Cadavera, oſſa, & ſepulturas, & quodcumque jus ſepelliendi ad aliam, vel alias Eccleſias per Ordinarium loci deſignandas, ac alias juxta ordinationem deſuper ab ipſo Ordinario faciendam, eiſdem auctoritate, & tenore, ſimiliter perpetuo transferimus, & ſeu eidem Ordinario translationem hujuſmodi, ac alia circa eam quomodolibet neceſſaria, vel opportuna faciendi, plenam, & liberam facultatem tribuimus.

Unio Eccleſiæ S. Salvatoris Collegio, de quo ſupra.

§.3. Necnon prope Eccleſiam S. Salvatoris, ac in illius Domibus, membris, & pertinentiis hujuſmodi, Collegium prædictum per unum Rectorem juxta ipſius Societatis ritus, mores, conſuetudines, & inſtituta regendum, & gubernandum, auctoritate, & tenore ſimilibus pariter perpetuo erigimus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto eamdem Eccleſiam Sancti Salvatoris ſic ſine cura remanentem, ſive præmiſſo, ſive alio quovis modo, aut ex alterius cujuſcumque perſonæ, ſeu per ſimilem reſignationem dicti Antonii, vel cujuſvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut Conſtitutionem fel. rec. Joannis Papæ XXII. Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: *Execrabilis*, vel aſſecutionem alterius beneficii Eccleſiaſtici, quavis auctoritate collati vacet, etiam ſi tanto tempore vacaverit quod ejus collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ipſaque Eccleſia S. Salvatoris diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata exiſtat, & ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo ejus diſpoſitio ad Nos hac vice pertineat cum annexis, & adhærentibus hujuſmodi, aliiſque domibus, membris, juribus, & pertinentiis ſuis eidem Collegio, ita quod liceat illius Rectori, & Collegialibus pro tempore exiſtentibus per ſe, vel alium, ſeu alios ipſius Collegii nominibus corporalem poſſeſſionem Eccleſiæ S. Salvatoris, ac annexorum, necnon domorum, membrorum, jurium, & pertinentiarum prædictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque in Collegii, & Eccleſiæ S. Salvatoris hujuſmodi uſus, utilitatem, ac neceſſitates convertere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita eiſdem Apoſtolica auctoritate, & tenore itidem perpetuo concedimus, unimus, annectimus, & incorporamus.

Clauſulæ ſpeciales.

§.4. Decernentes ſuppreſſionem, extinctionem, abdicationem, translationem facultatem, erectionem, inſtitutionem, conceſſionem, unionem, annexionem, incorporationem, aliaque præmiſſa, ac præſentes literas, etiam ex eo quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram ipſo Ordinario, etiam tamquam dictæ Sedis delegato, aut alias examinatæ, verificatæ, & appro-

batæ, ac intereſſe habentes ad id vocati non fuerint, neque præmiſſis conſenſerint, ſeu quovis alio prætextu de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, infringi, ſeu alias retractari, aut in jus, vel controverſiam deduci, ſeu ad terminos juris reduci, aut revocari, ſuſpendi, vel excommunicari, ſeu adverſus eas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, aut in aliquo illis derogari nullatenus umquam poſſe, ſed ſemper perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & fore, ac ſuos plenarios effectus obtinere, & ſortiri, ſicque per quoſcumque Judices Ordinarios, vel delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique, ac in quavis inſtantia judicari, & diffiniri debere.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obſtantibus priori voluntate noſtra prædicta, & Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, necnon aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus faciendis de hujuſmodi, vel aliis Beneficiis eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint, etiam ſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodulibet ſit proceſſum. Quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem ad d. Eccleſiam S. Salvatoris volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, & literis Apoſtolicis quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

§.6. Volumus autem quod propter conceſſionem, unionem, annexionem, & incorporationem noſtras prædictas Eccleſia S. Salvatoris hujuſmodi debitis non fraudetur obſequiis, ſed alias ejus congruæ ſupportentur onera conſueta. Nos enim prout eſt, irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentatum forſan eſt hactenus, vel in poſterum contigerit attentari.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis &c.

Dat. die 15. Julii 1584. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1584. 15. Julii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXX.

De prædicatione verbi Dei, ſemel in Hebdomada facienda Hebræis, pro eorum ad Chriſti fidem converſione in Terris, & locis, in quibus extant eorum Synagogæ.

De materia Judæorum vide in Pauli Quarti Conſt.IV. Cum nimis *Tom.IV. Par.I. fol.321.*

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

Cauſæ Conſtitutionis.

SAncta mater Eccleſia, cujus Chriſtus caput eſt, ingenitam ſuam caritatem ad omnes late effundens, antiquæ Iſraeliticæ gentis populique Dei peculiares reliquias, pio numquam deſinit affectu miſerari, graviterque contriſtatur Judæorum quondam nationem præcipuis auctam muneribus, & gratiis, cujus erat adoptio filiorum, gloria, teſtamentum, legiſlatio, obſequium, & promiſſa, unde etiam Chriſtus Salvator noſter ſecundum carnem naſci dignatus eſt, per diverſas Orbis partes tot jam ſæcula diſperſam, ac contagioſi gregis more per invia, & inaquoſa miſere vagantem, verbi Dei fame, & aquæ refectionis ſiti perire, longeque non a terrena tantum, ſuper quam Dominus flevit, ſed quod gravius eſt, a Cœleſti quoque Jeruſalem, niſi Chriſtum, quem negavit, confiteatur, exturbari, qua miſeratione, & mœrore Nos quoque non leviter commoti, in dies ſemper aliquid excogitamus, unde eorum converſioni, & ſaluti opportunius provideatur, ipſique ad intelligentiæ viam, quam ſibi præcluſerunt, valeant Deo propitio pervenire.

Epiſcopi, & alii curent qualibet hebdomada prædicari Judæis, in Terris, ubi ſunt Synagogæ, & Prædicatores de his expreſſis differant.

§.1. Quare ſollicito hæc animo meditantes, ac fel. rec. Nicolai Papæ V. nonnullorumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes, præſenti Conſtitutione generali præcipimus, omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, etiam Cardinalatus honore præditis, ut in ſuis quiſque Civitatibus, Terris, & locis, in quibus competens aliquis numerus Judæorum, qui Synagogam conſtituat, commoratur, curent Sabbati, vel alio cujuſcumque hebdomadis ſtatuto die, ad Judæos ipſos in locum præſtitutum, non tamen ſacrum, nec ubi ſacra confici ſolent, convocatos, per aliquem Magiſtrum in Theologia, aliumve idoneum virum ab eis eligendum cum mercede congrua illi ex ipſorum Hebræorum collatione, aut alias, prout commodius eis videbitur, Hebraicæ (quantum fieri poterit) linguæ peritum ſermones, vel lectiones haberi, in quibus illis exponantur ſcripturæ veteris Teſtamenti, Moyſis ſcilicet, & Prophetarum, præſertim vero, quæ eo Sabbato leguntur, ſeu lectæ in eorum ſunt Synagogis, juxta Sanctorum tamen Patrum interpretationes, & verum Catholicæ Eccleſiæ ſenſum, ac in eis diſſera-

Digitized by Google

ratur de veritate Chriſtianæ Fidei, de certo adventu, & Incarnatione Filii Dei, illiuſque Nativitate, Vita, Miraculis, Paſſione, Morte, Sepultura, Deſcenſu ad Inferos, Reſurrectione, in Cœlum Aſcenſione, de ejus Evangelio in toto Terrarum Orbe per Apoſtolos cjus, & alios Sanctos prædicato, innumeris, atque clariſſimis virtutibus, & illuſtrium miraculorum gloria confirmato ac de ejus ſpirituali, & vero Regno, & de impio Idolorum cultu ſublato, & gentium vocatione, de perpetua tum Hieruſalem, & Terræ eorumdem Judæorum deſolatione, tum ipſorum ubique Terrarum diſperſione, & captivitate, & de aliis ſimilis argumenti dogmatibus, & articulis ex lege, & Prophetis, de diutina præterea, & irrita Judæorum Adventus Meſſiæ, & carnalis illius Regni expectatione, de vana eorum, quæ ſæpe, quinimmo quotidie eos fruſtrata eſt, ſpe reditus in terram promiſſionis, & reſtaurationis tertii Templi, & demum de multiplicibus, & variis erroribus, & hæreſibus eorum, in quas miſerrime ſe demerſerunt, poſtquam Chriſtum Dominum in carne venientem agnoſcere noluerunt, & de falſo per eorum Rabbinos tradita Sacrarum Scripturarum interpretatione, quarum literarum, & ſenſum fabulis, mendaciis, & variis dolis, & modis detorquentes corruperunt, & depravarunt, & hactenus corrumpere, & depravare non deſinunt, deque omnibus aliis, quæ eos poſſint ad agnitionem Fidei, ad errorem ſuorum correctionem, ad Ortodoxamque Fidem convertere, pro loci, temporis, ſumptique argumenti ratione prudenter agant, veris, & ex Sacra Scriptura depromptis demonſtrationibus, nulla cum obtrectatione, aut iracundia, ſed magna cum caritate, & modeſtia, veritatis lumen illis aperire conentur.

Judæi majores annorum 12. utriuſque ſexus prædicationibus interſint.

§.2. Ad quos ſermones, & lectiones volumus, univerſos, & ſingulos utriuſque ſexus Judæos a duodecim annis ſupra, infirmitate, aut alia legitima cauſa, de qua Ordinarios docere debeant non impeditos, in Civitate, & locis, ut præfertur, habitantes, vel aliunde advenientes, etiamſi inibi domicilium non habeant, viciſſim, ac tripartite ſaltem, nec umquam minus convenire. Quod ſi facere neglexerint, interdicti cum fidelibus commercii, & aliis pœnis, arbitrio Ordinarii pro contumaciæ modo imponendis, donec ſatisfecerint, competenter, ad ipſos ſermones audiendos compellantur.

Chriſtiani autem Judæos ab hujuſmodi præd. ſeducentes, puniantur.

§.3. Siquis vero de numero fidelium ita fuerit ſalutis, aut ſui, aut proximi ſui, de quo unicuique mandatum eſt, immemor, qui eos a ſalutaribus hujuſmodi ſermonibus, ſeu lectionibus, directe vel indirecte abduxerit, aut impediverit, ſeu contenderit quoquomodo, Excommunicationis ſententia ſit eo ipſo ligatus, & contra eum ad alias pœnas Ordinarii arbitrio omnino procedatur.

Principes faveant Ordinariis in præmiſſis.

§.4. Ceterum Imperatorem, Regeſque, & Principes omnes, necnon Reſpublicas, Magiſtratus, & Dominos temporales ſæculares rogamus, & obteſtamur in Domino, ut Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Ordinariis prædictis, eorumque Vicariis, & Miniſtris ſuum in præmiſſis auxilium præſtent, ampliſſimum ab Omnipotenti Deo præmium in ſupremis Gloriæ Æternæ tabernaculis habituri.

Fides tranſumptis adhibeatur.

§.5. Et quoniam difficile nimis eſſet, præſentes ad omnia loca, quibus illis opus erit, perferri, volumus, ut earum exemplis etiam impreſſis, manu publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo Prælati, aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem omnino fides ubique adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D.P.An.XIII 1.Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Kal. Septembris, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXI.

Innovatio Conſtitutionis Nicolai III. & aliarum ſanctionum, contra jurantes, & jurare facientes, illicita, impoſſibilia, damnoſa, & Eccleſiaſticæ libertati, ac decretis Concilii Tridentini adverſantia.

Hæc Nicolai Conſtit. eſt in Capitulo primo de Jurejur. in 6.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Conſuetudo erat, quod Prælati & Canonici, in eorum Eccleſiis non admitterentur, & Civitatum officiales, ad officia non reciperentur, niſi præſtito prius juramento obſervandi ſtatuta illarum.

INter Apoſtolicas, & alias Canonicas ſanctiones, quæ de juris jurandi Religione variis temporibus prodierunt, fel. rec. Nicolaus Papa III. intelligens in nonnullis Eccleſiis de earum conſuetudine obſervari, ut earum Prælati ad Eccleſias ipſas primo accedentes, & in negocio receptionis novorum Canonicorum nec Prælatos admitti, nec Canonicos aliter recipi in dictis Eccleſiis, niſi jurato ab eis, ſtatuta, & conſuetudines ipſarum Eccleſiarum, ſcripta, & non ſcripta inviolabiliter obſervare, inter Laicos etiam multarum Civitatum, Caſtrorum, & Terrarum eum conſuetudinis morbum in aſſumendis Poteſtatibus, Rectoribus, vel Officialibus ſuis irrepſiſſe, ut ipſi Poteſtates, Rectores, & Officiales ad hujuſmodi Poteſtarias, Rectorias, & Officia, nullo modo admittantur, niſi prius ſe ſtatuta ipſorum locorum clauſa juraverint ſervaturos.

Nicolaus III. declaravit, talia juramenta, non ligare jurantes ad obſervandum illicita, impoſſibilia, ac libertati Eccleſiaſticæ cōtraria, ut in cap. 1. de jure jur. in 6.

§.1. Et quia in ſtatutis, & conſuetudinibus ſupradictis interdum aliqua reperiebantur illicita, ſeu impoſſibilia, vel obviantia Eccleſiaſticæ libertati, idcirco ne ſub tali generalitate jurandi, ſic jurantibus peccandi occaſio præberetur, cum juramentum non ideo fuerit inſtitutum, ut vinculum eſſet iniquitatis, prædictus Nicolaus Papa animarum periculis obſiſtere cupiens, frugifera, & ſalubri Conſtitutione præcepit quibuſcumque ſcientibus contineri in prædictis conſuetudinibus, & ſtatutis illi-

Digitized by Google

cita, impoſſibilia vel libertati Eccleſiaſticæ obviantia, hujuſmodi juramenta ab eis nullo modo præſtari, & juramenta ea intentione facienda, vel facta ut etiam illicita, vel impoſſibilia, ſeu libertati Eccleſiaſticæ obviantia obſerventur, cum etiam ſub tali intentione præſtari non poſſent abſque divinæ Majeſtatis offenſa, decrevit in hujuſmodi illicitis, impoſſibilibus, ſeu libertati Eccleſiaſticæ obviantibus non ſervanda, quin potius pro animarum ſalute, ſi ſub forma prædicta vel ſimili aliquos ignorantes prædicta illicita, ſeu impoſſibilia, vel libertati Eccleſiaſticæ obviantia jurare contingeret, ad obſervanda dumtaxat licita, poſſibilia,& libertati eccleſiaſticæ non obviantia juramentorum intentio referri deberet,declarans juramenta ſub hujuſmodi generalitate qualitercumque, & ſub quacumque verborum forma præſtita vel præſtanda, ad licita, poſſibilia, ac Eccleſiaſticæ libertati non obviantia dumtaxat extendi, ipſoſque jurantes ad alia per præſtationem juramenti hujuſmodi non teneri. Verumtamen multi infirmi, cupidique cenſus ſeſe in hujuſmodi juramenta cum animarum ſuarum periculo præcipitant.

Hic modo Pōtifex innovat Nicol. III. & alias canonicas Conſtitutiones dictas, circa reprobationem hujuſmodi juramētorum.

§.2. Nos quoniam hæc ſanctorum quoque Patrum inſtitutis, & ſalubri rerum Eccleſiaſticarum directioni adverſantur, & tamquam de radice ambitionis procedentia omne bonum in Eccleſiis, rebuſque publicis pervertunt, ea novæ proviſionis ſubſidio prohibere volentes, præſentium auctoritate innovamus prædictam Conſtitutionem Nicolai Papæ; itidemque alias omnes Canonicas ſanctiones de abuſu, & reprobatione hujuſmodi juramentorum promulgatas, volumuſque eas ubique ab omnibus etiam quoad præterita inviolabiliter obſervari.

Et exigentibus de cetero juramenta illicita pœnas hic expreſſa imponit.

§.3. Ac etiam præcipimus, & interdicimus Prælatis, Canonicis, & aliis ſupradictis, necnon Eccleſiarum Capitulis, & Monaſteriorum ceteriſque Conventibus, Civitatum quoque, Caſtrorum, & Terrarum Communitatibus, & perſonis quacumque dignitate præditis, ne ulla omnino juramenta illicita, impoſſibilia, damnoſa, vel libertati Eccleſiaſticæ, aut decretis Concilii Tridentini obviantia, ſive ante ſive poſt electiones, confirmationes, proviſiones, receptiones, admiſſiones, aut alios actus, ubicumque ac quocumque tempore, etiam prætextu cujuſvis conſuetudinis quantocumque tempore obſervatæ, quæ potius corruptela eſt cenſenda, ſive in genere, ſive in ſpecie præſtare, reddere, vel exigere, neve ſuper præſtitis, redditis, vel exactis hucuſque quemquam, in judicio vel extra inquietare audeant quoquomodo, vel turbare; illos enim qui juramenta illicita, impoſſibilia, damnoſa, vel Eccleſiaſticæ libertati, aut decretis dicti Concilii obviantia exigere, contenderint, Epiſcopos videlicet, & alios quoſcumque Pontificali dignitate præditos ſuſpendimus a divinis, Capitula vero, & conventus, eorumque Eccleſias, & loca omnia interdicto Eccleſiaſtico ſupponimus, ac ſingulares perſonas, Excommunicationis ſententia innodamus, inhabileſque facimus ad obtenta, & alia obtinenda eo ipſo, Nobiſque, & Romano Pontifici pro tempore exiſtenti relaxationem ſuſpenſionis, & interdicti, necnon abſolutionem ab Excommunicationis ſententia hujuſmodi perpetuo reſervamus.

Jurantibus quoque infligit pœnas de quibus hic.

§.4. Decernentes eos, qui talia juramenta ſcienter præſtiterint, uſu, & commodo rei, & gratiæ cujus cauſa juraverint, eo ipſo privatos eſſe: alios vero ignorantes ad præſtitorum juramentorum hujuſmodi obſervationem minime teneri. Necnon irritum, & inane quicquid ſecus per quoſcumque, ſcienter vel ignoranter attentatum eſt hactenus, & deinceps contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ſeu quod Prælatis, Capitulis, Conventibus, & perſonis prædictis, vel quibuſvis aliis, communiter vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, vel in poſterum indulgeri contingat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, & ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.6. Et quoniam difficile nimis eſſet, præſentes ad omnia loca, quibus illis opus erit, perferri, volumus ut earum exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Prælati, aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubique adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D.P.An.XIII 5. Septemb.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Nonis Septembris, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXII.

Depoſita pecuniarum actualia ſupra ſummam ſcutorum quinque occaſione litium in Alma Urbe fienda, apud Montem Pietatis de cetero fiant.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

INter multiplices animi noſtri curas, quas pro paſtoralis officio Nobis incumbunt, illa præcipue pectus noſtrum pulſat, ut quilibet ſibi legitime debitum facile conſequatur, & ut pietatis opera, quæ in Urbe noſtra exercentur, continuum ſuſcipiant incrementum.

Cauſa hujus Cōſtitutionis.

§.1. Sane rerum experientia edocti comperimus ſæpiſſime in cauſis, quæ in univerſis Romanæ Curiæ Tribunalibus, atque etiam in ipſo Rotæ Auditorio ventilantur, fieri actualia depoſita pecuniarum penes Notarios actuarios, quorum conſignationis cum tamdem dies advenerit novum ipſis creditoribus inchoandum eſſe judicium pro ipſius depoſiti conſignatione, cum vel

vel ex morte Notarii, vel alia quavis occaſione difficultates innumeræ oriantur. Conſpeximus etiam liquido quandoque debitores, cum alia via ſolutionem ulterius effugere non valeant, curare, ut in eorum manibus pecuniæ ſequeſtrentur, ut creditor quandoque non ita ſubito cavere valeat, aut controverſiam patiens diutius jure ſuo fruſtretur, & nova lis exoriatur, cujus periculo id ſit ceſſurum, ac etiam cavillationibus impediunt, quo minus ſibi debitam pecuniam conſequantur. Sæpe etiam pecuniæ diſcuſſionum occaſione otioſæ jacent, quas in pauperum utilitatem interim mutuare longe præſtaret. Conſpeximus quoque magnum commodum, quod ex Monte Pietatis omnibus Urbis incolis reſultat, cum ſub minima mercede, & ea neceſſaria quidem in ſumptus operi incumbentibus omnibus ſuccurratur. Verum propter ipſius Montis tenues facultates non poſſe ea largitate omnibus ſubveniri, quæ in tam magna Civitate, & pauperum multitudine expediret, & conſiderantes, quam tute in eo Monte pecuniæ collocentur, cum ibidem non niſi pignoribus creduntur, optimum fore cenſuimus, ſi eodem tempore, & abuſus, ac difficultates, quæ circa ipſa depoſita, & illarum conſignationes exoriuntur, tolleremus, & ut pecuniæ abundantiores in eodem Monte confluerent, & uſurarum occaſio arceatur, conſuleremus.

Judices Almæ Urbis ſummas pecuniarum deponendas, deponi faciāt penes Montem Pietatis.

§.2. Itaque his, & aliis animum noſtrum digne moventibus rationalibus cauſis. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia omnibus, & ſingulis Romanæ Curiæ judicibus, tam eccleſiaſticis quam ſæcularibus, etiam ſacri Palatii Apoſtolici Auditoribus, ac etiam S. R. E. Cardinalibus, in virtute ſanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus, ut in quibuſvis cauſis, etiam criminalibus coram eis pendentibus, in quavis inſtantia, & quas in futurum perpetuo pendere contigerit, ubi actualis pecuniarum depoſitio ſupra ſummam ſcutorū quinque, alias locus ſit, juxta decreta per ipſos judices facienda, illud non amplius penes Notarios, ea hactenus, ſed ſine ipſorum Notariorum præjudicio, penes ipſum Montem Pietatis, ſeu illius pro tempore Depoſitarium, qui fide, & facultatibus inſignis ſit, fieri, & deponi mandent.

Depoſiti conſignatio fiat nulla aucta expenſa.

§.3. Cujus depoſiti conſignatio fiat per mandatum Judicis abſque alia expenſa quam ea, quæ regulariter, juxta ſtylum cujuſque tribunalis pro illius conſignatione hactenus penes Notarium fieri conſueverat, eidem Notario tantum ſolvenda.

Uſus cedularum, ac pignorum, non tollitur.

§.4. Sane, uſum, & conſuetudinem cedularum bancariarum, & cautionum, ac pignorum, dum res eſt dubia, & ſuper ea lis pendet, nequaquam tollimus.

Lite verten. inter aliquos debitor deponat penes Mōtem.

§.5. Porro ubi ſuper pecuniis ſequeſtratis, vel penſionibus domorum, caſalis, aut aliarum quarumcumque rerum litigioſarum, tam profanarum quam eccleſiaſticarum, lis inter alios pendet, verus debitor interim penes ipſum Montem pecunias deponere, nedum ad cujuſvis partis inſtantiam, ſed etiam ex officio compellatur.

Debitores omnes tute penes Montē deponunt.

§.6. Inſuper ad evitandum moram, & omnem pœnam exinde juridice provenientem, liceat unicuique debitori, qui creditoris ſui copiam non habuerit, pecunias in eodem Monte actualiter deponere, quæ creditori venienti poſſint libere conſignari; quod ſi etiam ipſe debitor velit moræ litem effugere, & prætendat non eſſe locum conſignationi, & deſuper audiri, ad ipſum facto prius in ipſo Monte pecuniario depoſito, tam in futuris, quam in pendentibus negotiis, & præcipue in quibuſcumque diſcuſſionibus pro loco tuto ipſum Montem eorum arbitrio eligere poſſint.

Judicum contravenientiū pœnæ.

§.7. Judices vero quacumque præfulgeant dignitate aliter decernentes indignationis noſtræ pœnam incurrant.

Partiumque.

§.8. Partes vero aliter deponentes periculo omni ſubjaceant, nec a creditoribus ſe propterea liberatum iri intelligant.

Miniſtri Montis ſint diligentes.

§.9. Ac ipſius Montis Proviſores, & Miniſtri, ita ſint in conſervatione fideles, & conſignatione celeres, ut ceteri etiam non litigantes ad deponendum penes eos alliciantur.

Deponentium aſſecuratio.

§.10. Utque magis ſic deponentibus ſit conſultum, volumus non ſolum ipſius Montis, ſed & Depoſitarii ab eo pro tempore eligendi bona fore, & intelligi pro dictorum depoſitorum reſtitutione efficaciter obligata, perinde ac ſi cum unoquoque a me talis obligatio interceſſiſſet, eaque in eventum diſcuſſionis, tamquam publico Camerali inſtrumento munita, ceteris præferri.

Decretum irritans.

§.12. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Notariorum, & Judicum inobedientiū pœna.

§.12. Et quod Notarii, & Judices contra præmiſſa venientes, Notarii videlicet omnibus emolumentis ſuorum officiorum unius anni dicto Monti applicandis, prima vice, deinde ipſis officiis privati ſint, & præterea excommunicationis ſententiam prima vice prædicta incurrant eo ipſo. Itidemque Judices etiam ſi Archiepiſcopi, Epiſcopi, ſeu alii Prælati fuerint, pœna quingentorum ducatorum auri de Camera eidem Monti pariter applicandorum ſine remiſſionis ſpe mulctentur, earumdem præſentium auctoritate ſtatuimus.

Executor hujus Conſtitutionis deputatio.

§.13. Quocirca dilecto filio noſtro Philippo S. Angeli in foro piſcium Diacono Card. Vaſtavillano nuncupato S.R.E. Camerario, præſenti, ac pro tempore exiſtenti dicti Montis protectori, tenore præſentium præcipimus, & mandamus, ut Monti præfato, ac illius reviſoribus, & miniſtris, in præmiſſis efficacis defenſionis auxilio aſſiſtens, faciat omnia, & ſingula præmiſſa, etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis, & pecuniariis ejus arbitrio moderandis pœnis, per eos

ad

Digitized by Google

ad quos ſpectat inviolabiliter obſervari.

Cameratii facultas declarandi dubia. §. 14. Et ubi ſuper præmiſſis tempore procedente dubium aliquod emerſerit, illud auctoritate noſtra declaret, & interpretetur, & in caſibus dubiis ſemper depoſitum in ipſo Monte faciendum eſſe decernat,

Clauſula derogatoriæ. §. 15. Præmiſſis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis ſtylo Palatii, ceteriſque contrariis non obſtantibus quibuſcumque.

D.P.An.XIII. 1. Octobris. Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris, die 1. Octobris 1584., Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Erectio Collegii Armeniorum in Urbe.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Romana Eccleſia cunctarum gentium pia, ſollicitaque mater, & magiſtra, ita in omnes partes conſuevit, ſuæ charitatis ubera protendere, ſalutariſque doctrinæ pabulum eſurientibus filiis adminiſtrare; ut qui longiori Terrarum, mariſque intervallo a ſe disjuncti, & calamitate oppreſſi ſunt; eos digna miſeratione, & arctiori pietatis, dilectioniſque vinculo amplecti, ac fovere ſtudeat.

Cauſa erectionis Collegii Armeniorum. §. 1. Sane Armeniorum gens numero ampliſſima, ac prope infinita; antiquitate, & nomine celeberrima, Chriſtianæ Religionis ſtudio, & conſtantia ſupra univerſos Orientis Populos laudatiſſima, cum initio naſcentis Eccleſiæ glorioſis Apoſtolis Bartholomæo, & Thaddæo docentibus, evangelicam deguſtaſſet Fidem, ac deinde Beati Silveſtri Pontificis, & Conſtantini Magni Imperatoris tempore, publico omnium conſenſu una cum Rege ſuo Tyridate (ita videtur dicen.) ut apud eos traditum eſt, recepiſſet, adeo pie, & religioſe illam deinceps coluit, ac tanta præterea veneratione, Pontificem Romanum omni tempore eſt proſecuta; Ipſum ſcilicet verum Chriſti Vicarium, Beati Petri Succeſſorem, Eccleſiæque Catholicæ caput fatendo, ejus doctrinam, diſciplinamque ſequendo, ac in omnibus ſe, ſuoſque Patriarchas Apoſtolicæ Sedi ſubiiciendo, quemadmodum in generali Concilio Florentino, ſub Papa Eugenio ejus nominis IV. miſſis illuc Prælatis, ac Procuratoribus ſuis, non obſcure teſtatum reliquit, ut merito Nobis, Sedique Apoſtolicæ chariſſima, & acceptiſſima eſſe debeat.

Armenii præ cæteris Orientis populis expeditionem Hieroſolymitanam adjuverunt. §. 2. Et vero inter alia ejuſdem nationis de Eccleſia, Reipublicaque Chriſtiana merita, illud præcipuum, ac ſingulari memoria dignum eſt: Quod Principibus, exercitibuſque Chriſtianis ſæpius olim ad recuperationem Terræ Sanctæ proficiſcentibus, nulla Natio, nullus Populus promptius, alacriuſue eis ſuppetias tulit, quam Armenii, qui viris, equis, armis, commeatu, conſilio, ac denique omni ope Chriſtianos ſacro illo in bello fortiſſime, ac fideliſſime juverunt. Poſtquam vero Turcarum teterrimæ ſervitutis jugum ſubire coacti ſunt, id quod graviſſimo cum dolore referimus, nulla illi Dominantium vi, ac feritate, nullis acerbitatibus, nullis injuriis, nullis oppreſſionibus de Chriſtianæ Religionis cultu, & obſervantia, ac Apoſtolicæ Sedis obedientia dimoveri potuerunt (ita dicen.) & ſi qui errores inter eos irrepſerunt, ii non pravæ, aut perverſæ eorum voluntati, ſeu naturæ, ſed temporum injuriæ, & calamitati omnino adſcribendi ſunt.

Erectio Collegii in Urbe. §. 3. Nos igitur ex intimo corde deſiderantes tam numeroſæ, tamque piæ Nationi, qua poſſimus ratione, ſubvenire, in his præcipue, quæ ad animarum ſalutem, ſanctamque Religionem, & ſidem Orthodoxam retinendam, augendamque pertinet, proprium Collegium eidem Nationi in Alma Urbe erigere decrevimus, in quo adoleſcentes ſelecti, bonæque indolis, & expectationis Sedis Apoſtolicæ impenſis, alantur, & bonis moribus, ſanaque doctrina imbuantur, ut iidem poſtea ad ſuos remeantes quam maximo eis adiumento, & conſolationi ſpiritualibus in rebus eſſe poſſint, Idque ad Omnipotentis Dei gloriam, Sanctæque Fidei Catholicæ incrementum, totiuſque Armenicæ Nationis honorem, commodum, & utilitatem, Motu proprio &c. Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, Collegium unum adoleſcentium Armeniorum de eodem nomine nuncupandum in hac Alma Urbe noſtra, & in loco per infra nominandos Cardinales Protectores eligendo, erigimus, & inſtituimus, cui ſumptus neceſſarios, quouſque aliter ei proviſum fuerit, ex noſtris, & Cameræ Apoſtolicæ pecuniis ſubminiſtrari omnino volumus, atque jubemus.

Privilegia eidem conceſſa. §. 4. Volumus etiam hoc ipſum Collegium, illiuſque Rectores, Œconomos, Magiſtros, Præceptores, atque ſcholares pro tempore in eo exiſtentes, eorumque Domeſticos, & officiales, ac miniſtros, necnon Collegii, & illorum bona mobilia cujuslibet qualitatis, & quantitatis in dicta Urbe, & extra eam, ac alias ubique locorum conſiſtentia exempta eſſe ab omni Juriſdictione, correctione, viſitatione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentis Senatoris, Conſervatorum, ac Reformatorum dictæ Urbis, necnon Rectoris Studii generalis, & Vicarii Urbis, ac Ordinarii cujuſvis locorum, aliorumve quorumcumque Judicum, & officialium in ipſa Urbe, vel alias ubilibet conſtitutorum, ipſumque Collegium, & eos in propriis eorum rebus, & bonis, ac alios cum ipſis contrahentes a ſolutione, & exactione omnium, & quorumcumque, ut vocant, Pedagii, gabellæ, Bollettini, Decimarum, & cujuſvis alterius tam ordinarii, quam extraordinarii oneris, ex quacumque cauſa impoſitorum, & imponendorum eximimus, & prorſus liberamus, ac ſub Beati

ti Petri, Sediſque Apoſtolicæ, ac noſtra protectione ſuſcipimus, & collocamus, Nobiſque, & dictæ Sedi immediate ſubjicimus, ac liberos, immunes, & exemptos declaramus.

§.5. Eidem quoque Collegio, Rectoribus, Scholaribus, Præceptoribus, Magiſtris, Œconomis, Officialibus, & Miniſtris, ut quibuſcumque privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & indultis, quibus Studium generale Almæ Urbis, & illius Rector, Doctoreſque in eo etiam actu legentes quovis modo utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ad eorum inſtar, & pari modo uti, potiri, & gaudere valeant in omnibus, & per omnia, concedimus, & indulgemus, illaque eis communicamus. Præterea Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, Rectorique, & aliis Judicibus, Officialibus, perſuniſque prædictis, ac pro tempore exiſtenti S. R. E. Camerario, Præſidentibuſque, & Clericis Cameræ Apoſtolicæ, ac quibuſvis Commiſſariis ad exactionem decimarum, & aliorum onerum præfatorum pro tempore deputatis, ne quarumvis literarum eis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis conceſſarum prætextu Collegium, Rectores, Scholares, Præceptores, Magiſtros, Œconomos, Officiales, & Miniſtros prædictos, ſeu eorum aliquem in præmiſſis quovis modo moleſtent, ſeu moleſtari permittant, diſtrictius inhibemus.

Privilegia Univerſitatis. §.6. Et deinde Regentibus, ac Superioribus dicti Collegii cum aſſiſtentia tamen Cardinalium Protectorum, qui pro tempore fuerint, ſeu alicujus eorum, vel de ipſorum Conſilio, & expreſſo conſenſu, illos, quos in dicto Collegio, & alibi per debitum tempus ſtuduiſſe, ac literarum ſcientia, & moribus idoneos eſſe repererint, ad Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratuſque, & Magiſterii gradus, ſervata forma Concilii Viennenſis, juxta Univerſitatis ejuſdem Urbis conſuetudinem, ſeu alias promovendi, & ipſorum graduum ſolita inſignia eis exhibendi, quodque ſic promoti facultates, in quibus ſtuduerint, legere, & interpretari, ac de eis diſputare, & quoſcumque gradui, ſeu gradibus hujuſmodi convenientes actus exercere, ac omnibus, & ſingulis gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in prædicta, ſeu aliis Univerſitatibus, & alibi juxta illius, & aliarum Univerſitatum hujuſmodi Conſtitutiones, & Mores, ad gradus prædictos promoti de Jure, vel de conſuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſint, ac debeant, perinde ac ſi gradus prædictos in ipſa Univerſitate juxta conſuetudinem, & mores prædictos ſuſcepiſſent, concedendi, & indulgendi liberam eadem auctoritate damus facultatem, & poteſtatem.

Deſignatio Protectorum. §.7. Sed ut ipſius etiam Collegii conſervationi, bonoque regimini, tam in his, quæ ad inſtitutionem, & diſciplinam, quam quæ ad victum, veſtitumque, & alia hujuſmodi neceſſaria pertinent, opportunius conſulatur; Dilectos Filios Noſtros Julium Antonium tit. S. Bartholomæi in Inſula, Sanctæ Severinæ, & Antonium tit. S. Euſebii Carafam nuncupatos Presbyteros Cardinales ejuſdem Collegii Protectores, ac Defenſores conſtituimus, & deputamus, quorum conſilio, & ope ſupradicta, & alia quæcumque ad eoſdem in Collegium admittendos ſpectantia agantur, ſtatuantur, & ordinentur. Dantes eiſdem, & pro tempore exiſtentibus Protectoribus plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem pro ſalubri directione, & conſervatione dicti Collegii, illiuſque bonorum, & rerum, ac Jurium tam temporalium, quam ſpiritualium, Rectores, Præceptores, Magiſtros, Regentes, Œconomos, Advocatos, Procuratores, alioſque Miniſtros, & Officiales, in eo deputandi, & amovendi, alioſque eorum loco ſufficiendi, ordinationeſque, & ſtatuta, licita tamen, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & Concilio Tridentino non repugnantia faciendi, & edendi, eaque cum viſum fuerit, revocandi, mutandi, & corrigendi, aliaque denuo condendi, & poſtquam facta, & edita, revocata, mutata, & correcta fuerint, perinde haberi volumus, ac ſi auctoritate Apoſtolica approbata, & confirmata eſſent; illaque ab omnibus Rectoribus, Magiſtris, Scholaribus ceteriſque in Collegio miniſtrantibus, ac ſervientibus inviolabiliter obſervari, ac juxta eorumdem diſpoſitionem, a quibuſvis Judicibus, ſublata eis, quavis aliter judicandi facultate, judicari, & diffiniri debere, & ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

§.8. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ipſius Urbis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, Camerario, Univerſitatibus, ac earum Collegiis, Rectoribus, & perſonis, necnon prædictæ Urbi, & Populo Romano ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Derogatio contrariorum.

§.9. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, manu Notarii publici, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica &c. Tranſumptorum fides.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ erectionis, inſtitutionis &c.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, tertio Idus Octobris, Pontificatus noſtri Anno XIII. Dat. die 13. Octob. 1584. An. XIII.

Quod

CLXXIV.

Quod Religioſi Societatis Clericorum Regularium Jeſu, etiam ſacris Ordinibus non initiati, verbum Dei prædicare poſſint.

Alia de hac Religione indicavi tibi in Conſtit.XXXI. Pauli III. Regimini, *qui eam primo confirmavit. Tom.IV. Par.I. fol.*185.

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilectis filiis Præpoſito, & Religioſis Societatis Jeſu, ſalutem & Apoſt. benedictionem.

Cauſa hujus declarationis.

VIgore privilegii veſtræ Societatis a fel. rec. Paulo Papa III. Prædeceſſore noſtro conceſſi, ut veſtrum quiſque idoneus, & a Præpoſito pro tempore exiſtente ejuſdem Societatis deputatus, verbum Dei publice prædicare, & qui ex vobis Presbyteri fuerint quorumcumque utriuſque ſexus Chriſtifidelium Confeſſiones audire poſſint ex illo conceſſionis hujuſmodi tempore, etiam Scholares, & alii Religioſi veſtri ſacris ordinibus nondum initiati, alias tamen idonei ad prædicandum verbum Dei paſſim, & ubique mittantur. Verum quia nonnullis dubitatio curioſius inceſſit, an dictum privilegium prædicandi, etiam eos comprehendat, qui ad Ordines ipſos nondum aſcenderunt.

Declaratio de qua in rubr.

§.1. Nos quemcumque hoc ſcrupulo eximere volentes, præſentium auctoritate declaramus, ac etiam decernimus, veſtrum unicuique etiam ad ſacros Ordines prædictos non promoto, prædicationis munus in vim privilegii hujuſmodi exercere potuiſſe, & poſſe. Vobis inſuper concedentes, ut etiam Clerici veſtri prima tantum tonſura inſigniti, prout hucuſque fecerunt, valeat deinceps ipſum Dei verbum ubique populo prædicare.

Inhibitio contra perturbatores.

§.2. Diſtrictius inhibentes univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, & quibuſvis aliis quacumque dignitate, & auctoritate fungentibus, ne quemquam veſtrum quovis prætextu præmiſſorum occaſione, impedire, vel moleſtare audeant quoquo modo.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in generalibus, & provincialibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus, Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides transſumptorum.

§.4. Volumus autem ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici, ſeu Secretarii Societ., ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam d. Societatis Præpoſiti generalis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D.P.An.XIII 20. Novemb.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 20. Novemb. 1584., Pont. noſtri Anno XIII.

CLXXV.

De forma, qua Clerici R. C. Apoſtolicæ expeditiones Camerales ſignare debent, ſub nomine, & ſigillo S. R. E. Cardinalis Camerarii.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUæ a Rom. Pontificibus optima ratione ſunt decreta, ac roborata ea ne ſenſim labefactentur, & pereant, noſtrum in primis eſt officium providere.

Paulus III. cujus Conſtitutio nō eſt hic, juſſit Clericos expeditiones dare ſub nomine & ſigillo Camer.

§.1. Olim igitur fel. rec. Paulus Papa Tertius Prædeceſſor noſter, propoſitis pœnis graviſſimis officiorum, & beneficiorum privativis, atque excummunicationis latæ ſententiæ ipſo facto incurrendis perpetua Conſt. prohibuit Decano, & Clericis Cameræ Apoſtolicæ, qui omnia, quæ in eadem Camera agunt, S. R. E. Camerarii nomine agunt, ne res Camerales inſcio ipſo Camerario, cui rerum, & jurium Cameræ cura eſt ſpecialiter commiſſa, quique vivæ vocis oraculum habet, & in ſuo officio perſonam Pontificis repræſentat, ullo modo expedirent, neve ullas expeditiones Camerales gratiam, vel juſtitiam concernentes, ſeu mixtas, aut ab illis dependentes, aliter quam ſub nomine Camerarii, & ſub ſigillis penes ipſum exiſtentibus, facere aut expedire poſſint.

Julius III. ea refert, & approbat.

§.2. Poſtea vero piæ mem. Julius Papa III. dictam Pauli Prædeceſſoris Conſtitutionem cum omnibus ſuis clauſulis approbavit, & innovavit, decrevitque, quod Camerarius ſolus poſſet Officii ſui ſigillum tenere, Clerici vero, & Decanus dictæ Cameræ ſigillum nullum habere poſſent.

Sed tamen Clerici abſq. nomine, & ſigillo Camerarii expeditiones novis cum clauſulis hic expreſſis dabant.

§.3. Et quamvis decreta hujuſmodi, & propter ſuam ipſorum æquitatem, & propter Romanorum Pont. auctoritatem, & propter pœnarum in eis propoſitarum gravitatem, debuiſſent diligentiſſime ſervari, quemadmodum antea fuerant ſervata: Tamen, ut accepimus, nonnullis abhinc annis violari cœpta eſſe, ac multas recentes Camerales expeditiones, tam gratiam, quam juſtitiam, aliaque negotia concernentes, ſine debito atque uſitato nomine Camerarii, & ejus ſigillo, ſine ſolita ſubſcriptione, Viſa, &c. privatim autem, & ſingulariter ſub ipſorum Clericorum, etiam prætextu reſcriptorum, & commiſſionum ipſis ſingulis, ſeu etiam ipſis omnibus Clericis directarum nominibus, & ſigillis factas, totidemque in Camera ſigilla, quot in ea ſunt Clerici irrepſiſſe, novumque expediendi genus, tam in Curia quam extra introductum eſſe, ſub prætenſis tit. Præfecturæ, Annonæ, Præſidentatuum viarum, Dohanarum, Graſciæ, Zecchæ, Riparum, Carcerum, ſuperintendentiæ Collis Scipionis, aliiſque noviter repertis Salariæ, & Gabellæ carnis, privatis etiam ſingulorum Secretariis quandoque ad hujuſmodi expeditiones adhibitis; ſicque tam vigore commiſ-

Digitized by Google

miſſionum, & reſcriptorum, in cauſis Cameralibus, & aliis infraſcriptis, quam etiam auctoritate ordinaria, ac ex decreto Cameræ, monitoria, decreta, citationes mandata executiva, brachia ſæcularia, aliaſque expeditiones, Annonam, Vias, Ripas, Dohanas, Graſciam, Carceres, Zeccam, ſuperintendentiam Collis Scipionis, Salariam, Gabellam carnium, Annatam, Quindennia, Spolia, ac Commiſſariorum deputationes, omiſſis plerumque fidejuſſionibus, & juramentis, præſtari conſuetis, expedita eſſe novis cum clauſulis, Camerario tantum, & non ſupradictis Clericis permiſſis, ac convenientibus, dum alii ita ſcribunt. Expoſitum fuit Nobis in Camera Apoſtolica; alii, auctoritate qua fungimur in hac parte; alii juxta mandatum Sanctiſſimi Nobis oretenus factum; alii, Datum Romæ in Camera Apoſtolica; alii, Datum Romæ in Palatin Noſtro; & hæc nonnumquam ſola cum ſubſcriptione Auditorum, aut Secretariorum dictorum Clericorum, talibus etiam expeditionibus in Camera quandoque minime regiſtratis, magna cum ſummi Camerariatus Tribunalis indignitate, & rerum tum privatarum tum publicarum incommodo, & jactura, etiam aliquando Clericos cauſas a Camerario ad ſe advocaſſe, Camerarioque inhibuiſſe.

Ideo hic Pontifex innovat, & confirmat dictas Conſtitutiones Pauli III., & Julii III. & invalidas eſſe decernit prædictas exped. a Clericis faciendas.

§.4. His igitur omnibus intellectis, perſpectaque inanitate cauſarum hujus tantæ rerum perturbationis a dictis Clericis ad excuſationem propoſitarum, indignum judicantes, juſta, ac legitima Romani Pontificis decreta perſtringi privata licentia, neque ſuum Camerario jus atque honorem, ab his præſertim, quorum ipſe eſt caput, relinqui, & conſervari, iſtumque Clericorum expediendi modum contra antiquas expeditiones, & Conſtit. Apoſtolicas eſſe intelligentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetua Conſtitutione, ſupradictas, Rom. Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, declarationes, & decreta omnia, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, & quatenus opus ſit, eadem omnia de novo decernimus, dictaſque Clericorum expeditiones omnes, necnon banna, edicta, cauſarum a Camerario avocationes, & inhibitiones de cetero faciendas, nullas, irritas, & invalidas ex nunc eſſe declaramus, omneſque a dictis Clericis ita ut dictum eſt, ad quævis officia, exercitia, curationes, adminiſtrationes deputatos revocamus, neve ſe in eis amplius ingerere poſſint ſub pœnis noſtro, & Rom. Pontificis pro tempore exiſtentis arbitrio ſtatuendis, prohibemus.

Præcipitque eiſdem Clericis, ut omnes expeditiones ſub nomine, & ſigillo Camerarii ſigneut, & cum ſola ſubſcriptione, viſa, &c. exceptis cauſis Guberniorum ets datorum.

§.5. Eiſdem quoque Decano, & Clericis univerſis, & ſingulis, nunc pro tempore exiſtentibus, ſub omnibus pœnis, quæ per ſupradictas Conſtitutiones irrogantur, ipſo facto incurrendis, præcipimus, & mandamus, ne ullo umquam tempore, ſive univerſe ſive privatim, & ſingulariter, quicquam, etiam vigore quorumcumque officiorum, præſidentatuum, & præfecturarum, ſeu reſcriptorum, & commiſſionum, etiam manu noſtra, vel ſucceſſorum noſtrorum ſignatarum, ipſis Clericis, & cuicumque eorum directarum expedire poſſint, nec quaſcumque patentes literas, ac ſupradictas, aliaſque ejuſmodi expeditiones, aliter quam ſub nomine, & ſigillo Camerarii facere, aut ſubſcribere audeant, neque alia ſubſcriptione uti, quam Viſa, &c. neque expeditiones alibi, quam in Camera regiſtrari patiantur: Hæcque in omnibus expeditionibus per Clericos ſupradictos faciendis diligenter ſervari volumus, & mandamus, exceptis dumtaxat, & reſervatis Guberniis Civitatis Veteris, Tulphæ, Cæſarum, & Terrarum Arnulphorum, in quibus de more expedire poſſint.

Inhibet Notariis ne expeditiones aliter ſcribant.

§.6. Sub eiſdem quoque pœnis omnibus ejuſdem Cameræ Notariis inhibemus, ne in poſterum prædictas, nec ullas alias expeditiones quocumque nomine appellatas, gratiam, vel juſtitiam concernentes, aut mixtas, tam in Rom. Curia, quam extra eam, aliter quam ſub nomine, & ſigillis pro tempore exiſtentis Camerarii ſcribere, aut expedire audeant.

Jubet etiam Clericorum Auditoribus, &c. ne expeditiones ſuper rebus ad Cameram pertinentibus ſubſcribant.

§.7. Itidem quoque, & ſub eiſdem pœnis, ſimili modo incurrendis inhibemus dictorum Clericorum Secretariis, & Auditoribus, & aliis quibuſcumque extra Cameram exiſtentibus, ne ullas omnino expeditiones ex ſupradictis, nec alias quaſcumque ſuper rebus ad dictam Cameram pertinentibus, vel ab eis dependentibus facere, aut ſubſcribere, ſeu in eis ſe ingerere quocumque prætextu, ſeu colore audeant.

Cameræ expeditiones, & tractæ frumentorũ ſpectant ad Camerarium.

§.8. Omnes autem ſupradictas, & alias Camerales expeditiones, necnon tractas tritici, & aliarum ſegetum, etiam extra Statum Eccleſiaſticum, earumque expeditiones ad Camerarium ſolum, & non ad alium ſpectare, & pertinere decernimus.

Decretum irritans.

§.9. Et quas contra formam hujus noſtræ Conſtit. in totum, vel in partem in futurum fieri contigerit, omnino nullas atque irritas eſſe declaramus. Sicque per quoſcumque judices, ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & decidi debere mandamus. Decernentes irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Camerarii facultates contra inobedientes.

§.10. Ac mandantes dilecto filio noſtro Philippo S. Angeli in foro piſcium Diacono Card. Vaſtavillano moderno, ac pro tempore exiſtenti, noſtro, & S. R. E. Camerario, ut pro præmiſſorum obſervatione, executione, & implemento, omnibus, & ſingulis præfatis, & quibus opus fuerit, præcipiat, mandet, & inhibeat, illoſque citet, cogat, & compellat, & alias prout ſibi videbitur, contra eos procedat, ceteraque alia faciat, & exequatur, quæ in præmiſſis, & circa ea neceſſaria fuerint, & ſibi videbuntur quomodolibet opportu-

Digitized by Google

na. Nos enim motu, & poteſtatis plenitudine ſimilibus eidem Philippo Card. & Camerario, ultra ejus poteſtatem, & auctoritatem, in præmiſſis pleniſſimam licentiam, & facultatem concedimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.11. Non obſtantibus præmiſſis, & noſtra de non tollendo jure quæſito, ac aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, dictæque Cameræ juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis illis, ac prædictis Præſidentibus, & Clericis quomodocumque conceſſis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores, perinde, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, harum ſerie ad effectum omnium præmiſſorum, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque, aut ſi Decano, Clericis, ceteriſque prædictis, ac quibuſvis aliis, communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Nulli ergo &c.

D.P. An. XIII 5. Decemb.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto. Nonis Decembris, Pont. noſtri Anno XIII.

CLXXVI.

Inſtitutio Confraternitatis ſeu Congregationis Externorum Scholarium, ſtudiis Collegii Societatis Jeſu de Urbe inſiſtentium ſub invocatione Annunciationis B. Mariæ, ad pia opera exercendum. E facultas alias aggregandi Congregationes, cum Indulgentiarum communicatione.

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

OMnipotentis Dei Salvatoris Noſtri, qui ex pietatis ſuæ ſuperabundantia, fidelium mentibus Cæleſtis inſpirationis gratiam, & devotionis ardorem, ad divinæ Majeſtatis obſequia, & piorum operum exercitia ſalubriter peragenda, continuo infundit, exemplo adducti, in eam Paſtoralis officii curam, cogitationemque ſedulo incumbimus, per quam ipſorum fidelium fructuoſis hujuſmodi operibus, & exercitiis vacantium religio, & devotio continuum ſuſcipiat incrementum, eiſque votiva ſalus proveniat animarum.

Pii adoleſcentes Studiis Collegii Societatis Jeſu de Urbe incumbentes, ad pia opera hic enunciata exercendum ſe conſociarunt.

§.1. Alias ſiquidem per Nos accepto quod plerique probi, & pii adoleſcentes, bonarum literarum ſtudiis in Collegio noſtro Societatis Jeſu de Urbe inſiſtentes, ſingulari erga Beatiſſimam Mariam Virginem Dei Genitricem affectu ducti, ac etiam Lectorum, & Magiſtrorum ſuorum ſpiritualibus cohortationibus ad id accenſi, Eccleſiam Annunciationis ejuſdem B. Mariæ in corpore ædificiorum d. Collegii conſiſtentem, certis ſtatutis diebus, & horis frequentare, & cum eximia devotionis ſinceritate, cordiſque contritione, conſcientiam ſuam per Confeſſionis, & Sanctiſſimæ Euchariſtiæ miniſterium expurgare, ac divinis Officiis, colloquiis, & exhortationibus ſpiritualibus, aliiſque piis, & ſalutaribus operibus vacare ſoliti erant, factoque inde ad illorum exemplum majore aliorum concurſu, mutuis ſtudiis ſe invicem conſociaverant. Nos ut pium hoc inſtitutum peramplius coaleſceret, eiſdem, & aliis Chriſtifidelibus, hujuſmodi ſpiritualibus operibus, & exercitiis pro tempore addictis, nonnullas Indulgentias, & peccatorum ſuorum remiſſiones conceſſimus, prout in noſtris inde confectis literis plenius continetur.

Poſtea in diverſis mundi partibus, ubi ſunt d. Societatis Collegia, externi Scholares, eadem imitari cœperunt.

§.2. Cum autem ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti Filii Præpoſiti Generalis dictæ Societatis petitio continebat, in diverſis Mundi partibus, & præſertim inſignioribus Europæ Civitatibus, ejuſdem Societatis Collegia ad juventutem bonis moribus, & virtutibus ornandam, ac vera pietate, ſanaque doctrina imbuendam, propagare, illorumque externi Scholares ibidem ſtudiorum cauſa confluentes, optima devotionis, & piorum operum hujuſmodi exercitia ferventi ſtudio imitari, & exinde multiplices fructus ad Dei gloriam ipſiuſque divini Numinis cultum, ac B. Mariæ Virginis honorem, necnon publicam ſalutem, & ſpiritualem conſolationem provenire cœperint.

Unde opportunum videtur, ut ſtabiliatur in dicta Eccleſia de Urbe, Primaria Congregatio, a qua aliæ ortum habuerunt.

§.3. Et operæ pretium ſit, ut quemadmodum piarum, & fructuoſarum exercitationum hujuſmodi inſtitutum a Scholaribus dicti Collegii de Urbe, quod noſtris auſpiciis, & impenſis, magnifico ædificiorum, & ſtructurarum opere a fundamentis innovatur, & extruitur, primordium ſuum in dicta Eccleſia Annunciationis B. Mariæ habuit: ita quoque inibi eorumdem Scholarium primaria Congregatio, ſeu primarium Sodalitium, ſub titulo ejuſdem Annunciationis B. Mariæ ad laudabile eorum in piis operibus, & officiis hujuſmodi ſtudium noſtris beneficiis, & Indulgentiarum præmiis conſervandum ac augendum, ſtabiliatur, & inſtituatur, pro parte ipſius Præpoſiti Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut præmiſſis annuere, & deſuper opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex eam ibi erigit, ſub regimine Præpoſiti generalis Societatis Jeſu.

§.4. Nos igitur religioſorum ipſorum Scholarium, & in his, ſpiritualibus exercitiis ſtudium, piæ voluntatis affectu proſequi volentes, ipſumque Præpoſitum a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes: Necnon literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habeo-

bentes, hujuſmodi ſupplicationibus inelinati, in eadem Eccleſia, unam ſeu unum, externorum Scholarium dicti Collegii noſtri, ac etiam aliorum Chriſtifidelinm Societati prædictæ devotorum primariam Congregationem, ſeu primarium Sodalitium, ſub titulo Annunciationis B. Mariæ hujuſmodi, quæ, ſeu quod per prædictum, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem dictæ Societatis, ſeu illo defuncto, donec alius ad Officium Præpoſiti Generalis hnjuſmodi canonice aſſumatur, per Vicarium etiam Generalem ejuſdem Societatis dirigi debeat, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo, ſine tamen ipſius Societatis prajudicio, erigimus, & inſtitnimus.

Sodalibus, Indulgentiam plenariam, in ingreſſu, & articulo mortis elargitur.

§.5. Ut autem primaria Congregatio, ſeu primarium Sodalitium hujuſmodi, per gratiarum, & munerum Cæleſtium largitionem, devotionis ac pietatis jugiter proficiant incrementis, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui deinceps in Sodales ejuſdem primariæ Congregationis, ſeu primarii Sodalitii recipientur; tam die receptionis eorum, ſi Sanctiſſimum Eucbariſtiæ Sacramentum in prædicta Eccleſia aut ubicumque potuerint, eo die ſumpſerint, quam in mortis articulo.

Viſitantibuſque ejus Eccleſiam die Annunciationis B. Mariæ.

§.6. Necnon ipſis, ac omnibus, & ſingulis aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus etiam vere pœnitentibus, & confeſſis, ſacraque Communione refectis, qni Eccleſiam prædictam die feſtivitatis ejuſdem Annuneiationis B. Mariæ a primis veſperis uſque ad occaſum ſolis ipſius feſtivitatis devote viſitaverint, & inibi pro Reipublicę Chriſtianæ conſervatione, & augmento, hæreſum extirpatione, Principumque Chriſtianorum mntua, & Univerſali pace, ac noſtra, & pro tempore exiſten. Romanorum Pontificum proſperitate, vel alias preces, prout unicuique ſuggeret devotio, ad Deum devote effuderint.

Sodalibus confeſſis &c. diebus hic expreſſis, Indulgentiam plenariam concedit.

§.7. Inſuper eiſdem Sodalibus ſimiliter vere pœnitentibus, & confeſſis, qui in Nativitatis, & Aſcenſionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, ac Annunciationis, Aſſumptionis, & Conceptionis, necnon Nativitatis B. Mariæ Virginis feſtis diebus, prædictum Sanctiſſimum Sacramentum, ibidem vel alibi acceperint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem, Apoſtolica auctoritate, & tenore prædictis miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Annum autẽ de pœnitentiis relaxat Sodalibus aſſociantibus corpora defunctorum.

§.8. Ipſiſque Sodalibus, qui de eorum numero exiſtentium, vel aliorum Chriſtifidelium Defunctorum corpora ad ſepulturam Eccleſiaſticam aſſociaverint.

Aut ſi impediti ſint, pro defunctis, vel infirmis orantibus.

§.9. Aut infirmi vel impediti, audito ſigno campanæ, genuflexi, ſi per infirmitatem licebit, orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, pro ſalute Animæ Defuncti, vel Corporis infirmi recitaverint.

Intereſſentibuſque Congregationibus &c.

§.10. Necnon qui Congregationibus, tam publicis quam privatis, ac divinis Officiis, ſpiritualibuſque colloquiis exhortationibus, & aliis piis Officiis, etiam in Sodalis, ſeu aliorum Chriſtifidelium Defunctorum ſuffragium per primariam Congregationem, ſeu primarium Sodalitium ordinandis, & ab ipſo Præpoſito, ſeu Vicario Generali approbandis, quique diebus feriatis Miſſæ Sacrificio interfuerint.

Conſcientiam examinantibus.

§.11. Aut Veſpertino tempore antequam cubent, conſcientiam ſuam diligenter examinaverint.

Infirmos, vel carceratos viſitantibus.

§.12. Seu pauperes infirmos, tam Sodales quam alios in hoſpitalibus, vel privatis domibus, necnon Carceratos viſitaverint.

Inimicoſque reconciliantibus.

§.13. Aut pacem inter inimicos conciliaverint, quoties horum quodvis fecerint, unum annum de eis iniunctis, vel alias quomodolibet debitis pœnitentiis Apoſtolica auctoritate, & tenore ſimilibus etiam miſericorditer in Domino relaxamus.

Revocatio aliarum indulgentiarum.

§.14. Quaſcumque alias præſentibus non expreſſas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, etiam plenarias, & relaxationes Scholaribus, & aliis prædictis, ratione dicti eorum inſtituti, vel alias in communi per Nos, & Sedem Apoſtolicam qnomodolibet conceſſas revocando, & abrogando.

Sodales abſentes, & dicta opera exercentes gaudeãt eiſdem Indulgentiis.

§.15. Inſuper ne præfati Sodales, ſi aliquando eos ab ipſa Urbe abeſſe, vel alibi commorari contingat, hujuſmodi indulgentiarum, & aliarum gratiarum ſpiritualium effectu, & fructu fruſtrati remaneant, eiſdem Sodalibns extra Urbem ubivis locorum pro tempore commorantibus, ut in locis, ubi eos pro tempore reſidere, ſeu morari contigerit, opera prædicta, quæ ipſi Sodales in Urbe, præſentes pro ſingularum indulgentiarum, remiſſionum, & relaxationum hujuſmodi conſequutione obſervare deherent, apud Eccleſias eorumdem locorum, aut alibi, prout poterunt, obſervando, & exequendo, omnes eaſdem indulgentias, remiſſiones, & relaxationes habeant, & illæ eis pariter ſuffragentur.

Et tam præſentes in Urbe, quam abſentes, Stationes Urbis cõſequantur, viſitando Eccleſiam, ut hic

§.16. Necnon tam in Urbe, quam alibi ubivis locorum commorantes, Sodales primariæ Congregationis, ſeu primarii Sodalitii hujuſmodi, qui ſingulis quadrageſimalibus, & aliis anni temporibus, ac diebus Stationum Eccleſiarum dictæ Urbis, & extra illius muros, quæ a Chriſtifidelibus pro conſequendis indulgentiis, & remiſſionibus viſitari ſolent, d. Societatis, ſi ibi fuerit, alioquin aliam Eccleſiam, ſeu Capellam in locis, ubi eos pro tempore reſidere, ſeu morari contigerit, ut præfertur, devote viſitaverint, & ibi ſepties orationem Dominicam, & ſepties ſalutationem Angelicam recitaverint, tot, & eaſdem indulgentias conſequantur, quas conſequerentur, ſi iiſdem temporibus, & diebus ſingulas Eccleſias dictæ Urbis, & extra illius muros hujuſmodi pro eiſdem Stationibus, & indulgentiis conſequendis deputatas perſonaliter viſitarent, ac omnia, & ſingula, quæ pro hujuſmodi gratiarum con-

ſequutione quomodolibet requiruntur, plene adimplerenti

Facultas Præpoſiti generalis, aggregandi alias Congregationes.

§.17. Præterea eidem Præpoſito, ſeu Vicario Generali pro tempore exiſtenti, ut in quibuſvis aliis dictæ Societatis Collegiis extra Urbem prædictam, per univerſum Orbem nunc & pro tempore erectis, ſeu eorum Eccleſiis pro eorumdem piorum operum incremento, quaſcumque alias, ſeu quæcumque alia Scholarium ibidem literarum ſtudiis inſiſtentium, & aliorum Chriſtifidelium ipſi Societati devotorum Congregationes, ſeu Sodalitia ſub eo titulo Annunciationis B. Mariæ, quæ ab ipſa primaria Congregatione, ſeu primario Sodalitio tamquam membra a capite dependeant, auctoritate noſtra, ſine tamen Societatis, aut Collegiorum, & Eccleſiarum hujuſmodi præjudicio, erigere, & inſtituere.

Eiſque gratias, & Indulgentias communicandi.

§.18. Illaſque, ſeu illa eidem primariæ Congregationi, ſeu primario Sodalitio aggregare, ac eis ſic erectis, inſtitutis, & aggregatis eorumque Sodalibus, prædictas ac omnes, & quaſcumque alias Indulgentias, peccatorum remiſſiones, relaxationes, gratias, & facultates, tam ſpirituales quam temporales, a Nobis, dictaque Sede primariæ Congregationi, ſeu primario Sodalitio de cetero concedendas, ita ut Sodales aliarum Congregationum, ſeu aliorum Sodalitiurum hujuſmodi, obſervantes, & exequentes ea, quæ ipſius primariæ Congregationis, ſeu primarii Sodalitii Sodales pro Indulgentiis, remiſſionibus, & relaxationibus hujuſmodi conſequendis, obſervare, & exequi debent, eaſdem Indulgentias, peccatorum remiſſiones, & relaxationes pariter conſequantur, facultate aggregandi, & gratias hujuſmodi aliis concedendi dumtaxat excepta, communicare.

Congregationes viſitandi, & ſtatuta condendi pro earum regimine.

§.19. Necnon tam Primariam, ſeu Primarium, quam omnes, & ſingulas ei aggregandas Congregationes, ſeu omnia, & ſingula ei aggreganda Sodalitia hujuſmodi, per ſe, vel alium, ſeu alios ejuſdem Societatis Presbyteros idoneos ad id ab eo deputandos viſitare, & pro earum felici ſtato, regimine, & directione, quæcumque ſtatuta, & decreta, licita tamen, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria, necnon ab ipſo Præpoſito, ſeu Vicario, ſi per alium, vel alios deputatos hujuſmodi fiant, examinanda, & approbanda edere, ac poſtquam edita fuerint, quoties pro eorum, & temporum qualitate, aut alias expediens ei videbitur, immutare, corrigere, moderari, & reformare, aut alia ex integro condere, libere, & licite valeat, eiſdem auctoritate Apoſtolica, & tenore perpetuo concedimus, & indulgemus. Decernentes ſtatuta, conſtitutiones, & decreta hujuſmodi, poſtquam edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, ab omnibus Sodalibus prædictis inviolabiliter obſervari debere.

Clauſula præſervativa.

§.20. Ac præſentes literas ſub quibuſcumque ſimilium, vel diſſimilium Indulgentiarum, & aliarum gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam in favorem Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, ſeu Cruciatæ Sanctæ, aut alias per Nos, vel alios Romanos Pontifices Succeſſores Noſtros, aut dictam Sedem, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſed ad quorumvis etiam Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam pro tempore quomodolibet factis minime comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo conceſſas eſſe, & cenſeri. Necnon omnibus, quos illæ concernunt, ſuffragari debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.21. Non obſtantibus præmiſſis, & noſtra de Indulgentiis ad inſtar non concedendis, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque, præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Tranſumptorum fides.

§.21. Volumus autem, ut earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, Secretarii ipſius Societatis, vel Notarii publici manu, & perſonæ alicujus in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, vel pro tempore exiſtentis Præpoſiti, aut Vicarii Generalis ejuſdem Societatis ſigillo munitis, eadem prorſus fides ubique locorum in judicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo &c.

D.P. An.XIII 5. Decemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, Nonis Decembris, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXVII.

Contra Exules, & alios in Italia commorantes, qui animalia, & alia bona in Statu Eccleſiaſtico diripiunt, abducunt, recipiunt, vel permutant.

GREGORIUS PAPA XIII.

Univerſis, & ſingulis præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſa hujus Conſtitutionis.

NOn ſine gravi animi noſtri moleſtia nuper accepimus, quod licet Nos jampridem per noſtras Conſtitutiones, & miniſtri noſtri per proclamata, & ordinationes, ac etiam cohortibus armatis, exulum, ac perduellium, flagitioſorumque Hominum audaciam in Statu Noſtro Eccleſiaſtico reprimere, latrociniaque, & delicta prohibere, ac delinquentes ad aliorum terrorem graviter punire omnibus modis conati fuerimus, nihilominus complures exules, & latrones hujuſmodi adhuc ſuperſunt, qui propriæ ſalutis immemores, pœnaſque impoſitas

Digitized by Google

poſitas parvifacientes, aſſidua furta, & latrocinia in animalibus, & jumentis, in ſtatu, & dictione noſtra exiſtentibus committere non verentur; nec deſunt alii, tam Nobis quam temporalibus dominis circumvicinis ſubditi, qui animalia, & jumenta illa ita ſubrepta, ſine timore ab ipſiſmet latronibus emere, & quoquoverſum abigere, & diſtrahere non dubitent, quo fit, ut illis major præbeatur occaſio, & materia delinquendi, & affidati Cameræ Apoſtolicæ, ipſique Dohanerii Dohanæ noſtræ Patrimonii, ac alii pecudarii, & aratores animalia hujuſmodi habentes maximum inde patiantur detrimentum.

Excommunicantur diripien. animalia, & alia bona in Statu Eccleſiaſtico, vel illa ementes, &c.

§.1. Quare Nos huic malo obviam ire, & quieti, ac indemnitati publicæ, quantum in Nobis eſt, proſpicere volentes, ac, ut quos legum, pœnæque corporalis timor non retinet, ſaltem gladii ſpiritualis fulgor a malo deterreat, præſertim cum non ſolum pium, & meritorium, ſed etiam juſtum ac neceſſarium ſit, tales continuos ac notorie criminoſos, ac ab eis ementes res furtivas utroque gladio, ſeveritate opportuna, corrigi, atque puniri, perpetuo hoc edicto ſtatuimus, omnes, & quoſcumque tam hujuſmodi animalia, & jumenta, aliaſque res, & bona cujuſcumque generis & ſpeciei in ſtatu noſtro temporali diripientes, abducentes, & furto ſubtrahentes, quam ementes, permutantes, ſeu ab eis illa quovis modo recipientes, & cum eiſdem contrahentes, ſeu quovis titulo, colore, cauſa, vel prætextu penes ſe habentes, & retinentes, cujuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, ſexus, qualitatis, dignitatis, aut præeminentiæ fuerint, tam laici quam Clerici, & Presbyteri, etiam Regulares, & Sæculares, & non ſolum in dicto Statu noſtro Eccleſiaſtico, ſed etiam in quovis Regno, Statu, Dominio, Territorio, Civitatibus, Terris, & locis univerſæ Italiæ commorantes, ultra alias pœnas juris, Conſtitutionum, & proclamatum prædictorum, excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœnam ipſo facto incurrere, a qua nullus ab alio quam a Romano Pontifice, aut de ejus ſpeciali mandato, præterquam in Mortis articulo conſtitutus, factaque aut mandata reſtitutione, vel ſatisfactione dictorum animalium, jumentorum, rerum, & bonorum hujuſmodi dictis affidatis, Dohanerio, & aliis, ut præmittitur, & pro tempore ſubreptorum, abſolutionis beneficium valeat obtinere, ipſamque excommunicationis pœnam ex nunc, prout ex tunc, & e contra adverſus inobedientes, & rebelles quoſcumque, & ipſorum quemlibet promulgamus per præſentes.

Epiſcopi, &c. Status Eccleſiaſtici, & Regni Neapolis, ac Ducatus Hetruriæ, Ferrariæ, & Urbini faciant publicari hanc Conſtitutionē, quæ ſic publicata omnes afficiat.

§.2. Ac mandamus univerſis, & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, eorumque Vicariis in ſpiritualibus generalibus totius noſtri ſtatus prædicti, ac etiam in Regno Neapolitano, ac ſtatu Magni Hetruriæ, ac Ferrariæ, & Urbini Ducum in virtute ſanctæ obedientiæ, ut cum harum exemplaria, etiam impreſſa, manu Notarii publici ſubſcripta, ſigilloque perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munita, exhibita eis fuerint, in omnibus Civitatibus, terris, oppidis, locis, caſtris, ac diœceſibus, præſertim ſtatui noſtro prædicto circumvicinis ad valvas Eccleſiæ matricis Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Caſtrorum, & locorum ſuæ Diœceſis quamprimum affigi, & publicari faciant. Quæ quidem exemplaria, ſeu tranſumpta ſic affixa, & publicata, ubique, in judicio, & extra illud fidem faciant, omneſque ſupradictos, ac alios præſentibus literis nominatos, vel quomodolibet comprehenſos taliter ligent, arctent, afficiant, & obligent, ac ſi unicuique perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon privilegiis, indultis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis quibuſcumque perſonis quacumque dignitate eccleſiaſtica, vel temporali præditis, conjunctim, vel ſeparatim conceſſis, etiam quibus caveatur expreſſe, quod excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, & ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D.P. An. XIII 7. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 7. Decemb. 1584. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXVIII.

Quod Eremitæ Congregationis Camaldulenſis Ordinis S. Benedicti, religioſos alterius Ordinis recipere poſſint. Ipſi vero ad alium etiam Eremitarum S. Romualdi Montis Coronæ tranſire nequeant.

Quæ ſpectant ad iſtam Congregat. Camaldulenſem, vide in Conſt.XXVIII. Alexan. II. Nulli *T.II.fol.*19. *ubi plene dixi. Quæ vero Congregationem Eremitarum S.Romualdi reſpiciunt, attende in Clementis VII. Conſt.XXVI.* Veſtrum *Tom.IV.P.I.fol.*76. *ubi dixi.*

GREGORIUS PAPA XIII.

Dilecto filio Priori Generali Monacorum Ordinis Camaldulen. nunc, & pro tempore exiſtenti.

Eremi Camaldulenſis commendatio.

EA eſt Eremi Camaldulenſis Aretinenſis Diœceſis antiquitas, & Monacorum in aſpera illa ſolitudine Deo aſſidue famulantium religio, ac morum, vitæque innocentia, & ſanctitas, quæ omnia non ſolum ab aliis ſæpe audivimus, ſed etiam noſtris oculis aliquando vidimus, & admirati ſumus, ut merito ſacrum illum locum, & Ordinem dignum ſemper, qui præcipue privilegiis ſulciatur, judicemus.

Confirmatio privilegiorum

§.1. Itaque omnes gratias, indulta, & privilegia eidem Ordini, & Eremo a Rom. Pontificibus Prædeceſſoribus, ſub recipiendis quibuſcumque quarumvis Religionum, & Ordinum Mendicantium Fratribus religioſis, ad ipſos tranſire volentibus conceſſa, rata, & firma eſſe volentes, & quatenus opus ſit, auctoritate Apoſtolica tenore præ-

præſentium innovantes, Tibi qui ex illis unus es, ac omnibus tecum in eodem Eremo Altiſſimo famulantibus, diſtricte præcipimus, & inhibemus, ne ad alium Ordinem, & Religionem, nec etiam ad aliam, quæ Montis Coronæ vocatur ejuſdem Ordinis Camaldulenſis, ſine expreſſo conſenſu, & licentia Superioris ipſius Eremi, qui Major appellatur, in ſcriptis obtenta, tranſire audeant.

Contravenientibus pœnæ infliguntur.

§. 2. Et ſi qui contrafecerint, excommunicationis, Apoſtaſiæ, & aliis congruis, & arbitrio ſuo, ſucceſſorumque ſuorum infligendis, & declarandis pœnis, ſubiacere decernimus, ita ut contrafacientes capi, puniri, & ad redeundum cogi poſſint: ad quæ omnia facienda, decernenda, & exequenda, & ubi opus ſit, brachium ſæculare invocandum, plenam, & liberam tibi, & ſucceſſoribus tuis eadem auctoritate damus, & concedimus facultatem.

Contraria ſubmoventur.

§. 3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon indultis, privilegiis, exemptionibus, aliis religionibus quocumque modo conceſſis, approbatis, & innovatis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D. P. An. XIII 4. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 4. Januarii 1585. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CLXXIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Privilegiorum Univerſitatis Studii gereralis Lovanien.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN præeccelſa Militantis Eccleſiæ Sede, divinitus collocati profundaque conſiderationis indagine perſcrutantes, quam præcipuum ſit donum a Patre luminum procedens literarum ſcientia, quæ tenebroſas diſcutiens caligines ſapientia vivificat, ac producit, per quam juſtitia undique colitur, & omnis humanæ conditionis proſperitas augetur, ad illas omnibus rationibus alendas jugiter intenti, nihil in Republica Chriſtiana preclarius, aut ſtabilius, nihilque perinde neceſſarium arbitramur, quam ea, quæ a Prædeceſſoribus noſtris pro Doctorum virorum Conventibus manutenendis provide conceſſa dicuntur, ea qua poſſumus, ratione ſolidemus, ac quorumlibet, præſertim Catholicorum Regum id expetentium vota grato admittimus aſſenſu, prout & rerum qualitas exigit, & in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Facti ſeries.

§. 1. Sane chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, tam ſuo, quam dilectorum filiorum Univerſitatis Studii generalis Oppidi Lovanien., olim Leodien., nunc vero Melſclinien. Diœceſis, necnon facultatis artium ejuſdem Univerſitatis nominibus, Nobis nuper exponi fecit, quod alias fel. rec. Sixtus Papa IV. Prædeceſſor noſter ex certis tunc expreſſis cauſis bonæ memoriæ Feruci tituli S. Vitalis Presbyteri Cardinalis, qui tunc Eccleſiæ Tornacen. ex diſpenſatione Apoſtolica præerat, ac claræ memoriæ Maximiliani Romanorum Imperatoris, tunc Auſtriæ Ducis, ac tunc exiſtentium Doctorum, Magiſtrorum, & Scholarium dictæ Univerſitatis ſupplicationibus inclinatus, ac prædicti Cardinalis grata interceſſione, & fideli Conſilio inductus, Rectori ejuſdem Univerſitatis pro tempore exiſtenti de quinque Magiſtrorum, ad id in Congregatione ſolita ipſius Univerſitatis deputandorum conſilio, & aſſenſu nominando ſingulis Prælatis, Capitulis, Collegiis, Conventibus, & perſonis Eccleſiaſticis utriuſque ſexus ſæcularibus, & regularibus, etiamſi Abbatiſſali, Abbatiali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, aut Cardinalatus fungerentur dignitate, & honore, ad quos, quas, vel quæ Canonicatuum, & Præbendarum, ac adminiſtrationum, & officiorum, ceterorumque beneficiorum eccleſiaſticorum quorumlibet cum cura, vel ſine cura in terris temporalis Dominii dicti Maximiliani Imperatoris, & recol. mem. tunc in humanis agentis Philippi ipſius Maximiliani Imperatoris primo geniti conſiſtentium collatio, proviſio, præſentatio, electio, ſeu quævis alia diſpoſitio communiter, vel diviſim pertineret, & eorum cuilibet, etiamſi aliqui extra terras eaſdem Sedem, & reſidentiam haberent, dummodo tamen plus quam de ſex beneficiis, ſeu officiis hujuſmodi diſponere, vel providere, ad illa præſentare, eligere, vel nominare, ſeu alias illa quovis locorum fundata conferre, haberent: Si Prælati, videlicet, vel Prælatus, aut aliæ ſingulares perſonæ vita, & Prælatura, ac adminiſtratione eorum durante ſemel dumtaxat: Si vero Capitula, Collegia, vel Conventus forent, ſingulis viginti annis, unum clericum ex ſtudentibus, & graduatis dictæ Univerſitatis, ac in illa reſidentibus, qui ultra quadraginta florenos auri de Camera annuatim non haberet, vel qui ob paupertatem gradum aſſequi non poſſet, facultatem perpetuis futuris temporibus duraturam, per quaſdam ſuas conceſſit, & ut ſic nominare poſſint, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine indulſit, ac voluit, & auctoritate Apoſtolica, ſimilique poteſtate ſtatuit, & ordinavit, quod Prælati, Capitula, Conventus, Collegia, & perſonæ hujuſmodi, ac ſucceſſores eorum, quibus hujuſmodi nominationes factæ forent, eiſdem Clericis ſic nominatis perpetuo de uno beneficio eccleſiaſtico cum cura, vel ſine cura clerico ſæculari in titulum conferri, ac per talem regi, & gubernari ſolito, diſpoſitioni Apoſtolicæ generaliter non reſervato, aut ex generali reſervatione affecto, etiamſi Canonicatus, & Præbenda, adminiſtratio, vel officium in Collegiata, aut ſcolaſtria, matricularia, vel cuſtodia in Parochiali Eccleſia, vel Cappella eſſet, & ad adminiſtrationem, vel officium hujuſmodi conſueviſſet quis per electionem aſſumi, eique cura

Privilegia a Sixto IV. conceſſa Univerſitati Lovanienſi.

immi-

immineret animarum, cujus fructus, redditus, & proventus triginta florenorum Remen. aureorum ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excederent, quod poſt nominationem hujuſmodi ipſis Prælatis, Capitulis, Collegiis, Conventibus, & perſonis de ſe factam, & præſentatam quovis menſe Apoſtolico, vel ordinario nuncupato perpetuis futuris temporibus vacare contingeret, ipſeque ſic nominatus per ſe, vel Procuratorem ſuum ad id ab eo ſpecialiter conſtitutum infra unius menſis ſpatium duceret acceptandum, poſſent, tenerenturque, & deberent omnino providere, inhibitione, & decreto opportunis deſuper appoſitis.

Alia privilegia a Leone X.

§.2. Et deinde piæ mem. Leo Papa Decimus, etiam Prædeceſſor noſter ejuſdem Maximiliani Imperatoris, & ſimilis mem. Caroli V. eorumdem Romanorum Imperatorum, tunc Archiducis, ac Margaritæ Archiduciſſæ Auſtriæ, necnon Decani, & facultatis artium hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus per alias ſuas literas, quod Decanus, vel Vice-Decanus pro tempore dictæ facultatis de aſſenſu, & conſilio Receptoris, & Procuratorum, etiam pro tempore quatuor nationum ejuſdem facultatis per ſe, vel ad id ab eis ob ſuorum abſentiam, vel alias ne nominationes differentur, ſubſtituendos præſentando; ſeu majoris partis eorumdem, poſſet ſingulis decem annis a data literarum Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi computandis, quibuſcumque Collegiis, Capitulis, & Conventibus ſemel: Prælatis vero collatoribus, collatricibus, & aliis ſingularibus perſonis habentibus diſpoſitionem, etiam qualemcumque beneficiorum, vel officiorum eccleſiaſticorum in dictis terris temporalis Dominii Maximiliani, & Caroli Imperatorum prædictorum, ſeu quæ eiſdem, vel alteri eorum, aut legitimis ipſorum hæredibus ſpectabant, ſeu ſpectarent, & pertinerent pro tempore, quo illi, vel illis ſubiectæ eſſent, necnon in Civitate, & Patria Leodien., & Comitatu Loſſen., & Ducatu Bullonien., & etiam in Civitate Cameracen., & Comitatu Cameracenſi, ac Tornacen., Morinen., & Atrebaten. Civitatibus, & Diœceſibus, & in Civitate Trajecten. conſiſtentium, etiamſi aliqui eorum extra Terras, & loca prædicta ſedem, & reſidentiam haberent, & quacumque præfulgerent dignitate bis, ſeu duabus diſtinctis vicibus vita, prælatura, & adminiſtratione eorum durante unum ex dictis Magiſtris in artibus, qui inibi in facultate prædicta ſex annis legiſſet, ſeu rexiſſet, vel ob doctrinæ eminentiam ad docendam logicam, aut phiſicam Ariſtotelis admiſſus, ſeu in illa novem annis promotus, & graduatus foret, & de illius conſilio eſſet, vel aliquando fuiſſet, & qui pro ea prima vice dumtaxat, etiam oltra octuaginta florenos auri de Camera ſimiles annuatim haberet; alios vero de cetero ultra dictos octuaginta florenos auri de Camera ſimiles non haberet perpetuis futuris temporibus nominare, ipſeque nominatus quodcumque beneficium, ſeu officium eccleſiaſticum cum cura, vel ſine cura in dictis literis expreſſum eidem diſpoſitioni Apoſtolicæ reſervatione generali in corpore juris clauſa non reſervatum, cujus fructus, redditus, & proventus ſexaginta floren. auri de Camera ſimilium, oneribus deductis, ita quod ex illo ipſe nominatus commodius ſuſtentaretur, valorem annuum ſecundum æſtimationem prædictam non excederent, quovis etiam menſe Apoſtolico, vel ordinario acceptare valeret, nec ſic nominatus teneretur nominationes hujuſmodi conſumare Capitulis, Collegiis, Conventibus Prælatis, collatoribus, collatricibus, vel ſingularibus perſonis prædictis, ſeu alicui eorum, aut poſt acceptationem factam de beneficio, ſeu officio vacante collatorem ipſum, vel collatricem, ſeu Capitula, Collegia, vel Conventus hujuſmodi pro collatione requirere, ſed quod poſſet vigore dictæ nominationis de perſona ſua factæ ab executoribus in literis Sixti Prædeceſſoris hujuſmodi deputatis, ſeu Decano Eccleſiæ S. Petri dicti Oppidi Lovanien. pro tempore exiſtenti, quibus a dicto Decano, & cuilibet eorum id idem Leo Prædeceſſor committebat, & mandabat, de beneficio, ſeu officio vacante, ſibi provideri facere, plenarie dicta auctoritate Apoſtolica abſque ulteriori requiſitione ipſorum collatorum, Capitulorum, & Conventuum, Collegiorum, vel perſonarum prædictarum. Ac poſt acceptationem ad inſtar expectantium Apoſtolicorum, & prout in gratiis expectativis obſervabatur, inſinuare, & ſe in corporalem poſſeſſionem poni, & induci facere poſſet.

§.3. Et ſi contingeret per dictam Univerſitatem, ſeu illius Rectorem, & Decanos aliquem Bachalaureum in Jure, vel Medicina, per prædictam vero facultatem artium, ſeu illius Decanum, & perſonas prædictas aliquem Magiſtrum artium nominari, eodem, vel diverſis temporibus, ad eandem collationem, quod nominatus per facultatem, ſeu perſonas prædictas, tamquam magis meritus, & qualificatus præferretur, licet literæ nominationis alterius eſſent de priori data. Si vero utrobique contingeret artium Magiſtros, vel æque qualificatos nominari, quod tunc in caſu concurrentiæ ſuper acceptatione ejuſdem beneficii ſervaretur jus commune, vel diſpoſitio regularum Cancellariæ quoad Prælationem, ſeu præferentiam. Quodque ſoli reſidentes in dicta Univerſitate jus nominationum acquirere, vel ſarvare, & in locum decedentium, ſeu mutantium reſidentiam, aut nominationibus ſuis cedentium alii, toties, quoties per ipſam facultatem, modo præmiſſo nominari poſſent. Et quod Magiſter artium prius per ipſam Univerſitatem nominatus nihilominus per dictam facultatem artium modo prædicto nominari valeret, etiam ad eamdem collectionem, & utraque nominatione gaudere, & uti, ac quod ſemel nominatus poſſet ſecundo, & tertio nominari, quandiu ultra octuaginta ducatos ſimilis de Camera annuatim in annis

Digitized by Google

nuis redditibus, ſeu fructibus beneficiorum non haberet, & quod nihilominus juniores magiſtri ejuſdem facultatis, de quibus uon fuerat facta mentio, ſeu qui dictum tempus non attigerant, poſſent per eamdem facultatem, ſeu illius perſonas prædictas nominari, & acceptare beneficia valoris in literis Sixti Prædeceſſoris hujuſmodi expreſſi, omneſque ſic pro tempore nominati præferrentur, & præferri deberent quibuſcumque aliis etiam habentibus primarias preces Regales, & Imperiales, ſeu alias nominationes, etiam vigore quorumvis privilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum, quibuſcumq. aliis ſtudiis generalibus, etiam Pariſien., tunc, & pro tempore, etiam ſi motu, auctoritate, & poteſtate ſimilibus conceſſorum, cum decreto irritanti, ſi ſecus ſcienter, vel ignoranter foret ab aliquo attentatum, cum inhibitionibus, antelationibus, & prærogativis, derogationibus, ac aliis clauſulis in literis Sixti Prædeceſſoris hujuſmodi contentis, ceteriſque in, & contra præmiſſa neceſſariis fortioribus, & inexcogitabilibus perpetuo ſtatuit, & ordinavit, ſeu literas, & facultates Sixti Prædeceſſoris hujuſmodi cum inhibitionis, decreti, deputationis executorum, ac omnibus, & ſingulis aliis in eis contentis clauſulis ad hoc extendit, & ampliavit, quodque literis Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi non inſertis certo modo, & forma tunc expreſſis derogari poſſent, nec derogatum cenſeretur, decrevit, & declaravit.

§.4. Ac ſucceſſive per dictum Leonem Prædeceſſorem accepto, quod pro eo quod poſt conceſſionem literarum ſuarum prædictarum, matura deliberatione de tunc ejuſdem S. R. E. Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ex certis tunc expreſſis, & aliis rationabilibus cauſis omnes, & ſingulas gratias expectativas, & ſpeciales reſervationes de quibuſvis Patriarchalibus, Metropolitanis, aut Cathedralibus Eccleſiis, ac Monaſteriis, dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, officiis, aliiſque beneficiis eccleſiaſticis, cum cura, vel ſine cura ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus in favorem quorumcumque, etiam dictorum Cardinalium, ac etiam illorum, necnon Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, Marchionum, & aliorum Principum, & Univerſitatum, quacumque Eccleſiaſtica, vel mundana dignitate fungentium, intuitu, vel reſpectu, & ex quibuſvis, etiam urgentiſſimis, & excogitabilibus cauſis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis clauſulis quo ad ea, in quibus non ex verbis, ſed realiter non erant plenum, & verum ſortita effectum. conceſſas cum irritantis appoſitione Decreti per quandam, revocaverat, caſſaverat, irritaverat, & annullaverat, & revocatoriam hujuſmodi juxta illius tenorem per aliam innovaverat, & quas ab eo ex tunc de cetero emanari contingeret, ſimiles gratias ſub illis comprehenſas eſſe voluerat, & poſtmodum per alias Conſtitutiones ſuas diebus, & annis tunc expreſſis in Cancellaria Apoſtolica publicatas omnes, & ſingulas ſpecialium reſervationum, facultatum, & aliarum gratiarum a ſe emanatarum factas revocationes innovaverat, a nonnullis de viribus facultatis, & literarum prædictarum hæſitabatur, idem Leo Prædeceſſor per reliquas ſuas literas, motu, auctoritate, & poteſtate paribus declaravit facultates, & deſuper confectas literas prædictas, cum omnibus, & ſingulis conceſſionibus, indultis, ſtatutis, ordinationibus, & aliis in eis contentis clauſulis, ac inde ſequuta quæcumque, quoad beneficia ſub illis comprehenſa, tam actu vacantia, quam in poſterum vacatura per prædictas, & alias quaſcumque literas, Conſtitutiones, & Cancellariæ prædictæ regulas, quæ etiam ſuper revocatione, & illarum innovatione, ac ſuſpenſione, vel modificatione gratiarum expectativarum ſpecialium, vel generalium reſervationum, ac ſimilium, vel diſſimilium facultatum, nominationum, ſtatutorum, ordinationum, conceſſionum, & gratiarum, etiam perpetuarum, etiam ex quibuſvis cauſis quantumcumque maximis, & urgentiſſimis, quæ a ſe, & Sede prædicta, etiam conſiſtorialiter, ac cum quibuſvis clauſulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, & inſolitis, ac inhibitionibus, & decretis, etiam irritantibus tunc emanaſſent, & in poſterum emanarent, minime revocatas, ſuſpenſas, limitatas, vel modificatas fuiſſe, & eſſe, aut revocari, caſſari, ſuſpendi, limitari, vel modificari potuiſſe, neque in futurum poſſe, niſi dum, & quoties in hujuſmodi futuris revocationibus, ſuſpenſionibus, & modificationibus de aliis Sixti, ac ſuis prædictis literis, ac duabus datis earumdem, nomineque, & dignitate ipſius Maximiliani Imperatoris, tam, quamdiu in humanis ageret, quam eo vita functo ſpecialis, ſpecifica, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio facta foret, & ipſe Leo Prædeceſſor, vel Succeſſores ſui Romani Pontifices pro tempore exiſtentes per diverſas literas in forma Brevis duceret, ſeu Succeſſores præfati ducerent publice in eadem Univerſitate inſinuandum, ſive, Succeſſorum eorumdem intentionis, eſſe literas hujuſmodi ex aliqua cauſa revocare, ſuſpendere, vel modificare cum intervallo unius menſis inter datas ſingularum literarum in forma Brevis hujuſmodi, & non alias, aliter, nec alio modo, & ſi forſan ullo modo literas hujuſmodi contingeret revocari, ſuſpendi, vel modificari, ſeu jam tunc revocatas fuiſſe, ex tunc, prout ex eo die, & quoties ſic revocatæ, vel ſuſpenſæ forent, in ſuum priſtinum, & in eum, in quo ante revocationem, ſuſpenſionem, vel modificationem hujuſmodi quomodolibet erant, ſtatum plenarie repoſuit, reſtituit, & reintegravit, ac plenarie repoſitas reſtitutas, & reintegratas fuiſſe, & eſſe declaravit, irritante decreto ſimiliter appoſito.

Alia Hadriani VI. Privilegia, ſeu conceſſorum innovatio.

§.5. Cumque etiam poſtmodum a recolendæ mem. Hadriano Papa VI. ſimiliter

ter Prædeceſſore Noſtro ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumpto, nonnullæ revocationes nominandi facultatum, & illarum vigore factarum nominationum, quæ ſuum non erant ſortitæ effectum, emanaſſent, dictus Hadrianus Prædeceſſor ſingulas literas Sixti, & Leonis Prædeceſſorum hujuſmodi cum omnibus, & ſingulis derogationibus, decretis, & clauſulis in eis contentis, nec non ipſam facultatem artium, & illius perſonas hujuſmodi adverſus ſingulas revocationes prædictas in priſtinum, & eum ſtatum, in quo ante illas quomodolibet erant, quatenus opus eſſet, reſtituens, reponens, & plenarie reintegrans ſingulas literas Sixti, & Leonis Prædeceſſorum hujuſmodi, & in eis contenta quæcumque motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine approbavit, & innovavit, ac perpetuæ firmitatis robor obtinere decrevit, & pro potiori cautela, illa omnia de novo, ita quod Decanus, vel Vice-Decanus facultatis artiom hujuſmodi modo io literis Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi expreſſo, quibuſcumque Collegiis, Capitulis, & aliis perſouis, etiam quacumque dignitate, vel honore fuogeotibus qualemcumque diſpoſitionem Beneficiorum, vel Officiorum Eccleſiaſticorum habentibus, in Terris temporalis Domioii dicti Caroli Imperatoris, ac Civitate, & Patria Leodien., & Comitatu Loyſen., & Ducatu Bullonien., nec non iu Civitate Cameracen., & Comitatu Cameracen., ac Tornacen., Morineo., Atrebaten. Civitatibus, & Diœceſibus ſingulis prædictis, ac in Civitate, & etiam Diœceſibus Trayecten. cooſiſtentium Magiſtros iu artibus io dicta facultate artium promotos, & graduatos, ut præfertur, nominare, ac uominati hujuſmodi quæcumque beneficia, & officia videlicet ſeniores artium Magiſtri, qui dictum tempus attigiſſent, vel ſex annis in facultate prædicta legiſſent, ſeu rexiſſent, vel ob doctrinæ emioeotiam ad docendum Logicam, vel Phiſicam Ariſtotelis admiſſi, ſeo in illa novem annis promoti, & graduati forent, & de illius Concilio eſſent, vel aliquando extitiſſent, ea quorum ſexaginta ducatorum auri de Camera; Juniores vero, qui dictum tempus nondum attigerant, quorum triginta florenorum Remen. aureorum groſſi fructus, oueribus non ſolum perpetuis perſonalibus, & realibus, ſed etiam peuſionibus annuis aliis perſonis ſuper eiſdem beneficiis, & officiis reſervatis, ſicque ſuper iis eſſent reſervatæ, & quibuſcumque aliis oneribus valorem fructuum, quos abſens in ſtudio, aut alio loco privilegiato, reciperet, diminuentibus plene, & totaliter deductis, ita ut ex illis ipſe nominatos in hujuſmodi loco privilegiato commodius ſuſtentaretur, valorem aunuum reſpective non excederent, quovis etiam menſe Apoſtolico, vel Ordinario, per ſe, vel Procuratorem ſuom legitimum ad id ſpecialiter conſtitutum infra ooius menſis ſpatium oon a die obitus ultimi poſſeſſoris, ſed a die, quo illi ſic uominato, vel eidem Procuratori de hujuſmodi beneficii vacatione conſtaret, computan., etiam ſi hujuſmodi beneficia, cum cura, vel ſine cura Clerico ſæculari io titulum conferri, & per talem regi, & gubernari ſolita, Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Perſonatus, adminiſtrationes, vel officia, etiam curata, & electiva in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis, aut Scolaſtriæ, matriculariæ, ſeu cuſtodiæ in Parochialibus Eccleſiis, vel Cappella, ſeu quocumque alio nomine nuncupata, ac diſpoſitiooi Apoſtolicæ quomodolibet, præterquam reſervationi generali in corpore juris clauſa reſervata forent, etiam ſi hujuſmodi artium Magiſtri modo prædicto nominati pro tempore hujus ſuæ nominationis minores annis, vel illegitimi exiſterent, beneficia, etiam curata dummodo tempore vacatioois illorum beneficiorum ætatem legitimam attingerent, aut cum eis ſuper ætatis, vel natalium defectibus ſufficienter diſpenſatum eſſet, abſque nova nominatione prius facienda acceptare, & de illis in vim literarum Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi dumtaxat, & proceſſuum deſuper pro tempore decretorum, quos totum tenorem literarum prædictorum Sixti, & Leonis Prædeceſſorum continere non oporteret, ſed illam literarum Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi partem, quæ infraſcriptis executoribus, aut eorum alicui convenire videretur, aut etiam ſolam particulam, quod uotorium eſſe dignoſcitur, inſerere ſufficeret, quibus etiam omnino, quoad id ſtaretur, & ſtari deberet in judicio, & extra, ac ſi totus tenor literarum Sixti, & Leonis Prædeceſſorum hujuſmodi de verbo ad verbum inſereretur, aut foret inſertus per Sanctæ Gertrudis intra, & Beatæ Mariæ Parnen. extra muros dicti Lovanien. Monaſteriorum Abbates, ac Sanctæ Oudulæ Bruſcellen. Oppidorum, nec non Sancti Petri, etiam Lovanien. Eccleſiarum Decauos dictarum Leodien., & Cameracen., Diœceſum executores in eiſdem literis Sixti, & Leoois Prædeceſſorum deputatos, ſeu eorum aliquem, aut quamcumqoe perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam pro executore, ſeu quemcumque Notarium publicum, aut Presbyterum, vel Clericum, per dictos Magiſtros artium uominatos, aut eorum quemcumque pro ſub exeqoutore eligendam, ſeu eligendum ſibi provideri facere, ipſique exequtores, & ſubexequtores eos, & eorum quemlibet in corporalem poſſeſſionem ſic pro tempore acceptatorum beneficiorum, & illorum jurium, & pertinentiarum omnium pro hujuſmodi proviſione, aut poſſeſſione prorſus irrequiſitis ordinariis collatoribus inducere.

§.6. Et quod tam ſeniores, quam juniores artium Magiſtri prædicti ſecundo, tertio, ac toties nominari, videlicet ſeniores, qui tempus illud prædictum attigiſſent, donec octuaginta, Juniores vero donec quadraginta florenos auri de Camera in fructibus beneficiorum, aut certis annois redditibus, oneribus, modo prius expreſſo deductis annuatim ha-

berent, Et quod nominationem Univerſitatis, & facultatis artium hujuſmodi iuſimul habere, ac utraque ſive prius per Univerſitatem, ſeu illius Rectorem, poſtea vero per facultatem artium, ſeu illius Decanum prædictos, ſive e contrario nominati eſſent, uti, & gaudere. Quodque decedentibus collatoribus, ſub quibus pro tempore factæ forent nominationes, quæ nondum effectum ſortitæ eſſent, eædem nominationes ſub ſucceſſore abſque nova nominatione valide exiſterent, & ſuos effectus ſortiri. Iidemque Juniores artium Magiſtri omnibus, & eiſdem prærogativis in literis Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi nominatis ſenioribus conceſſis potiri, & gaudere poſſent. Salvo quod in vim hujuſmodi nominationis iſti Juniores beneficia valorem triginta florenorum Rhemen. aureorum oneribus modo prius expreſſo deductis excedentia acceptare non valerent, ac quod nominationes ſuas, ſeu de perſona ſua factas Ordinariis collatoribus inſinuare non tenerentur, quodque ipſi collatores vita, & prælatura eorum durante bis, ſeu duabus diſtinctis vicibus: Capitula vero intra decem annorum ſpatium modo prædicto computan. ſemel unum beneficium valoris prius expreſſi reſpective dictis Magiſtris ſic nominatis per dictam facultatem artium, ſive tales Magiſtri ſeniores eſſent, vel Juniores, qui non ſecus, quam ſeniores ad cujuſcumque collatoris, aut Capituli qualemcumque beneficiorum, vel officiorum diſpoſitionem habentes collatores nominari poſſent, conferre tenerentur: Ita tamen quod vigore literarum Leonis Prædeceſſoris hujuſmodi ſinguli collatores prædicti ex beneficiis dictæ Apoſtolicæ diſpoſitioni non reſervatis in eorum menſibus Ordinariis nuncupatis pro tempore vacantibus de uno dumtaxat ſingulis decenniis eiſdem nominatis providere tenerentur.

§.7. Et quod dicti omnes, & ſinguli artium Magiſtri, ſive ſeniores, ſive juniores eſſent, ſuper beneficiis per eos in vim hujuſmodi nominationis acceptatis per qualeſcumque perſonas cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſterent, etiam ſi Abbatiali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, aut alia majori dignitate etiam Cardinalatus onore præfulgerent, aut in vim quarumcumque, etiam conſervatoriarum literarum, ac privilegiorum, ac indultorum Apoſtolicorum, etiam quibuſvis Eccleſiis, Monaſteriis, & locis, ac Archiepiſcopis, Epiſcopis, & locorum Ordinariis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, Collegiis, Univerſitatibus, etiam Pariſien., & aliorum ſtudiorum generalium, ac illorum, & quibuſvis aliis, etiam ex paribus, & quibuſvis aliis cauſis, ac ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis pro tempore conceſſorum extra dictam Univerſitatem ad judicium trahi non poſſent, ipſi tamen nominati hujuſmodi ſuos in dictis beneficiis quoſcumque adverſarios coram aliquo ex conſervatoribus privilegiorum ejuſdem Univerſitatis trahere, & quod nominati hujuſmodi omnibus, & ſingulis etiam ſuis, & pro tempore exiſtentibus Rom. Pontificis antiquis, & deſcriptis familiaribus, continuis commenſalibus, ac in Cappella noſtra, tunc ſua Cantoribus, Cappellanis, & Romanæ Curiæ Officialibus, & aliis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis nobilitatis, & conditionis exiſtentibus quaſcumque expectativas, etiam in forma pauperum, & alias gratias, etiam regales, & imperiales primarias preces habentibus, & proſequentibus, omnino præferri poſſent, & deberent, perpetuo conceſſit, ſtatuit, & ordinavit, ſeu etiam præſentes literas ad hoc extendit, & ampliavit, ac alias, & alia fecit pro ut in ſingulis prædictis, nec non Sanctæ Memoriæ Clementis Papæ VII. pariter Prædeceſſoris noſtri literis, ſuper reſtitutione, repoſitione, reintegratione, approbatione, nominatione, nova conceſſione, ſtatuto, ordinatione, extenſione, ampliatione Hadriani Prædeceſſoris hujuſmodi eum ipſe Hadrianus Prædeceſſor antequam ejus literæ deſuper conficerentur, ſicut Domino placuit, rebus fuiſſet humanis exemptus, plenius dicitur reſpective contineri.

Confirmatio prædictorum privilegiorum

§.8. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat firmiora ſint ea, quibus ſæpius dictæ Sedis intervenit auctoritas, idem Philippus Rex aſſerens Univerſitatem prædictam unicum præſidium, & lumen Catholicæ fidei in inferiori Germania exiſtere, tam ſuo, quam Univerſitatis, & facultatis artium hujuſmodi nominibus prædictis Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus omnibus, & ſingulis literis prædictis pro ſuis in Sedem, & Fidem Catholicam prædictas meritis, & jam noſtræ approbationis robur adjicere, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui fidelium quorumlibet, præſertim Catholicorum Regum votis libenter annuimus, ac ea quantum in Nobis eſt, favoribus proſequimur opportunis, attendentes etiam Univerſitatis prædictæ multa eſſe in Fidem Catholicam, & Sedem hujuſmodi merita, Nobis, & Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus non incognita, ac Philippum Regem, & ſingulas perſonas Univerſitatis, & facultatis artium hujuſmodi a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, nec non ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſupradicta privilegia, quemadmodum per prædictos Prædeceſſores noſtros conceſſa, & confirmata fuerunt, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, cautelis, decretis, derogationibus, præſervationibus, ac pro ut illa concernunt, omnia, & ſingula in eis contenta, & pro ut

ja-

Digitized by Google

jacent, dicta auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, eaque ſuos effectus ſortiri volumus, & quatenus opus ſit, de novo concedimus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ac ea omnia valida, & efficacia eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter obſervari, ac ita ut contra illa quovis quæſito colore, vel ingenio venire nequaquam poſſint, ut præfertur, ad illorum obſervantiam teneri, & ad id etiam ſub Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis cogi, & compelli poſſe declaramus.

Privilegiorũ ampliatio.

§.9. Et ut majori gratia dictam Univerſitatem afficiamus, redditum, & proventuum annuum beneficiorum in literis Sixti Prædeceſſoris hujuſmodi expreſſum ad eam ſummam, quam dictus Leo Prædeceſſor in ſuis literis facultati artium conceſſis hujuſmodi expreſſit, eadem auctoritate extendimus, ita tamen, quod fructus ſingulorum beneficiorum prædictorum, valorem annuum præſcriptum non excedant, & ſi ad beneficia, quorum fructus, redditus, & proventus majoris valoris fuerint, nominationes, & alia prædicta fiant, illa omnia nullius ſint roboris, vel momenti. Valor porro prædictus juxta declarationem prædicti Hadriani Prædeceſſoris ſuper hoc factam, etiam quoad alias d. Univerſitatis facultates habendus intelligatur, videlicet groſſorum fructuum, oneribus non ſolum perpetuis perſonalibus, & realibus, ſed etiam penſionibus annuis aliis perſonis ſuper eiſdem beneficiis, & officiis reſervatis, ſicque eſſent ſuper illis reſervatæ, & quibuſcumque aliis oneribus, valorem fructuum, quos abſens in ſtudio, aut alio loco privilegiato reciperet, diminuentibus plene, & totaliter deductis, itaut ex illis ipſe nominatus in hujuſmodi loco privilegiato commodius ſuſtentetur.

§.10. Et inſuper prohibemus expreſſe, ut quicumque, nominationes prædictas nunc, & quandocumque habentes, aut proſequentes earum juri, aut proſequtioni ſive ſimpliciter, ſive alias in cujuſvis favorem nullatenus cedere poſſint, quod ſi fecerint, ceſſiones hujuſmodi nullę ſint, & cedentes ad futuras omnino inhabiles cenſeantur eo ipſo, jus tamen ipſum in Rectoris, & Deputatorum Univerſitatis, ſi ab illis; Si vero a Decano, & Deputatis artium, manibus reſpective remittere poſſunt.

§.11. Præterea volumus, & mandamus, quod hi, qui ad beneficia curam animarum habentia nominati fuerint, non admittantur, niſi prius ab Ordinariis locorum, prævio examine, abſque concurſu faciendo fuerint approbati, quodque in eis perſonaliter reſidere teneantur; nec ſe eo nomine excuſare poſſint, quod in dictis Univerſitate, & facultate artium ſcholares ſint, ſeu docentes, aut Magiſtri, diſtrictius inhibentes, tam locorum Ordinariis, quam quibuſvis Collegiis, Capitulis, Conventibus, Prælatis, collatoribus, collatricibus, & aliis ſuperioribus perſonis prædictis in virtute ſanctæ obedientiæ, ne eoſdem ſic nominatos perpetuis futuris temporibus quovis quæſito colore, vel ingenio impedire, moleſtare, vel perturbare audeant, ſeu etiam præſumant. Decernentes quodque irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores præſentium literarum.

§.12. Et nihilominus S. Gertrudis, & Beatæ Mariæ Parmen. Abbatibus prædictis, ac dilecto filio Decano Eccleſiæ Sancti Jacobi dicti Oppidi Lovanien. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Rectoris, & Decani, vel Vice-Decani, ac Deputatorum, ac ſingularum perſonarum hujuſmodi, ſeu aliquibus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant Rectorem, & Decanum, vel Vice-Decanum, ac deputatos, & ſingulas perſonas hujuſmodi, necnon alios, quos ipſę præſentes literæ concernunt, noſtris approbatione, confirmatione, voluntate, nova conceſſione, adiectione, declaratione, decreto, extenſione, prohibitione, mandato, & aliis præmiſſis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum aliquem per locorum Ordinarios, conſervatores, ſeu quoſcumque alios quavis auctoritate fungentes quomodolibet moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper iis habendis, ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.13. Non obſtantibus ſimilis mem. Bonifacii Papæ VIII., etiam Prædeceſſoris noſtri, in quo cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſ., niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſ. ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere, quoquomodo præſumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas quis vigore præſentium ad judicium non trahatur, & a Prædeceſſoribus noſtris quoquomodo emanatis, ac quibuſvis aliis Apoſtolicis, necnon in provincialibus, ſynodalibus, & univerſalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, & quibuſvis etiam juramento, cofirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſo-

litis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, quomodolibet conceſſis, confirmatis, apprubatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio habenda, aut aliqua alia ad hoc exquiſita forma ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§.14. Ceterum qui difficile foret, præſentes literas ad ſingula quæque loca, ubi opus fuerit, deferre, volumus, & Apoſtolica auctoritate prædicta decernimus, quod præſentium tranſumptis manu publici alicujus Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ &c.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.

Dat. die 1. Martii 1572. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, Kal. Martii Pont. noſtri Anno I.

CLXXX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Publicatio literarum, ſeu potius decreti Pii Papæ V. ſuper tranſlatione Eccleſiæ Cathedralis Feretranæ ab Oppido S. Leonis ad Oppidum nuncupatum *Pinna Billorum*, & reſpectiva unione, augmento, ac dotatione utriuſque Capituli.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ÆQuum reputamus, & ratione congruum, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, liceat ejus ſuperveniente obitu literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum ſortiantur effectum.

Ob imminentium bellorũ periculum ſacra fieri in Feretrana Civitate S. Leonis non poterant.

§.1. Dudum per fel. rec. Pium Papam V. Prædeceſſorem noſtrum accepto, quod Eccleſia Feretrana S. Leonis nuncupata in Oppido Civitatis nuncupato ejuſdem S. Leonis Feretranæ Diœceſis dilecti Filii Nobilis Viri Guidi Ubaldi Ducis Urbini temporali dominio ſubiecta erat, & in illa dumtaxat unus Præpoſitus, qui Præpoſituram dictæ Eccleſiæ Dignitatem inibi poſt Pontificalem majorem obtinebat, & ſex Canonici exiſtebant, & quæ adeo turbinibus bellorum imminentibus ſuſpecta habebatur, quod dictus Guidus Ubaldus Dux pro ſui Status tuitione, & conſervatione in dicto Oppido, cum unum ex principalioribus Oppidis ditioni ſuæ ſubiectis reputaretur, continuum Militare Præſidium, ac diu, noctuque cuſtodiam aſſidue habere cogebatur, quodque ob Militum in eodem Oppido continuo arctam cuſtodiam, ſive excubias facientium moroſitatem, illorumque diverſum a Statu Eccleſiaſtico vivendi modum, & habitationum neceſſariarum defectum tam Venerabili Fratri Noſtro, tunc ſuo Franciſco etiam tunc Epiſcopo Feretrano, quam dilectis Filiis Præpoſito, & Canonicis ipſius Eccleſiæ ad illam, quoties opportunum, vel alias eis bene viſum exiſtebat, liber non pateret acceſſus, quo fiebat, ut tam Franciſcus Epiſcopus, quam Præpoſitus, & Canonici prædicti in dicta Eccleſia reſidentiam debitam non faciebant, minuſque in ea Divina Officia, præterquam in Feſtivitate ejuſdem S. Leonis celebrabantur in divini cultum diminutionem.

Commodius vero fiebant in Eccleſia S. Bartholomæi.

§.2. Cumque in dicta Diœceſi Oppidum, *Pinna Billorum* nuncupatum, ſituatione, & loci commoditate pulcherrimum ac Populi multitudine refertum, minuſque quam Oppidum S. Leonis hujuſmodi ſuſpectum exiſteret, in illoque, ac prædicta Diœceſi una dumtaxat Collegiata Eccleſia ſub invocatione S. Bartholomæi exiſteret, in qua Divinus Cultus per dilectos Filios ipſius Eccleſiæ S. Bartholomæi Præpoſitum, & Canonicos, qui inſimul ſex numero exiſtenbant, exercebatur, quodque tam Franciſcus Epiſcopus, quam dictæ Eccleſiæ Feretranæ Canonici prædicti in eadem Eccleſia S. Bartholomæi ſituatione, & loci commoditate prædictis attentis, facile reſidere, & cum Canonicis Eccleſiæ Sancti Bartholomæi hujuſmodi Divina Officia decantare poterant, præfatus Prædeceſſor, qui divino cultui libenter intendebat, & ut Cathedrales Eccleſiæ ſituationem commodam haberent, ſinceris exoptabat affectibus, quique dudum inter alia voluerat, quod ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis, quorum intereſt, circa præmiſſa, nec non de domicilio tam Franciſco pro tempore exiſtenti Epiſcopo Feretrano, quam ipſius Eccleſiæ Feretranæ Canonicis prædictis, ut facilius divina Officia celebrare poſſent, & eis via excuſationis non reſidentiæ, ac divinorum non celebrationis præcluderetur. Utque in dicta Eccleſia S. Bartholomæi per amplius Miniſtrorum numerus augeretur, opportune providere volens, ipſoſque Franciſeum Epiſcopum, ac S. Leonis, & S. Bartholomæi Eccleſiarum hujuſmodi Præpoſitos, eorumque ſingulos a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtebant, ad effectum infraſciptorum dumtaxat conſequendum, abſolventes, & abſolutos fore cenſentes.

Feretranam Eccleſiam cũ Inſignibus Cathedralis ab Eccleſia Sancti Leonis ad Oppidum Pinnæ, & Eccle-

§.3. Motu proprio, non ad Franciſci Epiſcopi, & Præpoſitorum, & Canonicorum prædictorum, vel alterius pro eis ſuper eo eidem Prædeceſſori oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de ſua mera deliberatione, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ po-

ſtam S. Bartholomæi tráſtulit reſpectivè invicem unitis Capitulis.

poteſtatis plenitudine, ſub datum videlicet ſexto Idus Julii, Pontificatus Sui Anno V., Eccleſiam Feretranam prædictam eatenus non frequentatam, & in quam tam Franciſcus, & qui pro tempore fuerunt Epiſcopi Feretrani, ac Canonici dictæ Eccleſiæ non reſederant ad dictam Collegiatam Eccleſiam una cum ejuſdem Eccleſiæ Cathedralis Inſigniis auctoritate Apoſtolica tranſtulit, & translatam eſſe voluit, itaut deinceps liceret Franciſco, ac pro tempore exiſtenti Epiſcopo Feretrano, ipſiuſque Eccleſiæ S. Leonis Præpoſito, & Canonicis prædictis in dicta Eccleſia S. Bartolomæi reſidere, & divina Officia inibi una cum illius Canonicis prædictis decantare, quodque dictæ S. Leonis, & S. Bartholomæi Eccleſiæ non amplius duæ, Cathedralis ſcilicet, & Collegiata Eccleſiæ nuncuparentur; ſed una tantum Eccleſia Cathedralis exiſteret, nuncuparetur, & reputaretur, & Eccleſiarum earumdem Canonici unum Corpus efficeretur, & Canonici Eccleſiæ S. Bartholomæi hujuſmodi fructus ſuos percipientes Canonici, & Cathedralis Eccleſiæ nuncuparentur, & nuncupari, privilegiiſque, honoribus, exemptionibus, & libertatibus, necnon favoribus, gratiis, & indultis, quibus Canonici aliarum Cathedralium Eccleſiarum eatenus uti, gaudere, & frui potuerant, & debuerant ac poterant, & debebant, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite pariformiter, & abſque ulla penitus differentia poſſent. Voluitque, quod tam S. Leonis, quam S. Bartholomæi Eccleſiarum Canonici præfati unum dumtaxat Capitulum inſimul facerent, præcedentibus tamen ipſius Eccleſiæ S. Leonis ſic translatæ Canonicis Præpoſitum, & Canonicis dictæ Eccleſiæ S. Bartholomæi in Choro, Proceſſionibus, & aliis actibus Capitularibus: ac quod de cetero eadem Eccleſia S. Bartholomæi non amplius Collegiata vocaretur, ſed Cathedralis Eccleſia S. Leonis exiſteret: remanente tamen eadem Eccleſia Feretrana in dicto Oppido S. Leonis ſub ejuſdem Sancti Leonis invocatione cum Inſigniis Cathedralis Eccleſiæ, cujus Feſtivitas coli die ejuſdem S. Leonis non deſineret dicta auctoritate perpetuo ſtatuit, & ordinavit.

In eaque Archidiaconatû, & Archipresbyteratum erexit congrua dote aſſignata.

§.4. Et ut eadem Eccleſia Feretrana in eandem Eccleſiam Sancti Bartholomæi ſic translata per amplius Miniſtris honoraretur, & Dignitatibus accreſceret, more aliarum Cathedralium Eccleſiarum Inſignium in illa unum Archidiaconum, qui prima poſt Pontificalem pro uno Archidiacono, qui oculus Epiſcopi nuncuparetur, & unum Archipresbyteratum, quæ ſecunda inibi dignitates exiſterent pro uno Archipresbytero, qui in abſentia dicti Archidiaconi caput Capituli, & Canonicorum exiſteret, & perpetuo erexit, & inſtituit, ac pro Archidiaconatus, & Archipresbyteratus prædictorum ſic erectorum, & inſtitutorum dote fructus, redditus, & proventus quorumcumque ſimplicium Beneficiorum Eccleſiaſticorum per Franciſcum, ſeu pro tempore exiſtentem Epiſcopum Feretranum menſæ capitulari uniendorum ſummam centum & quinquaginta ducatorum auri redditus non excedentium eiſdem Archidiaconatui, & Archipresbyteratui. Ita quod cum primum dos, ut præfertur, eis aſſignata fuerit per ipſum Prædeceſſorem de illis a primæva eorum erectione vacantibus collatione, & proviſione eidem Eccleſiæ Cathedrali, ut præfertur, translatæ deſervire inciperent, & continuo deinceps inſervirent, eadem auctoritate ſimiliter perpetuo applicavit, & appropriavit.

Præpoſituraſ quoque Sancti Leonis, & S. Bartholomæi tertiam, & quartam conſtituit dignitates.

§.5. Necnon Præpoſituram S. Leonis Tertiam, ac etiam Præpoſituram S. Bartholomæi Eccleſiarum hujuſmodi quæ principalis Dignitas in illa exiſtebat, quartam, quamdiu tamen tunc dictæ Eccleſiæ S. Bartholomæi Præpoſitus vitam duceret in humanis, dumtaxat Dignitates conſtituit, & Præpoſituræ Eccleſiaſticæ S. Bartholomæi adveniente pro tempore vacatione per obitum tunc illius Præpoſiti hujuſmodi ad id, ut tres Dignitates dumtaxat in ipſa Eccleſia Feretrana in eamdem Eccleſiam S. Bartholomæi translata remanerent, illam eamdem perpetuo ſuppreſſit.

Novo Capitulo in dotis augmentum S. Nicolai Parochialem Eccleſiam addixit.

§.6. Necnon quia tam S. Leonis, quam S. Bartholomæi Eccleſiarum hujuſmodi, ac illarum Menſarum Capitularium fructus, redditus, & proventus adeo tenues exiſtebant, quod pro manutentione Canonicorum prædictorum non ſufficiebant cum Sancti Leonis quatuordecim, S. Bartholomæi vero Eccleſiarum Canonicatuum, & Præbendarum decem ducatorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus hujuſmodi ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excederent, Parochialem Eccleſiam S. Nicolai de Billis nuncupatam dictæ *Pinnæ Billorum*, cujus fructus, redditus, & proventus quadraginta quatuor ducatorum auri ſimilium ſecundum extimationem prædictum valorem annuum non excedebant, ex tunc prout ex ea die, & e contrà cum primum illam per ceſſum, etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, illam tunc obtinentis etiam in aliquo ex menſibus Sedi Apoſtolicæ per Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Apoſtolicæ Cancellariæ regulas reſervatis, ſeu Ordinariis Collatoribus etiam per Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu literas alternativarum vel alias conceſſis, aut alias quovis modo vacare contingeret, etiam ſi actu tunc vacaret, necnon etiam fructus, redditus, & proventus ejuſdem Præpoſituræ ſuppreſſæ Capitulari menſæ S. Leonis ſic translatæ, & Sancti Bartholomæi Eccleſiarum hujuſmodi pro diſtributionibus quotidianis inter Canonicos pro tempore reſidentes, & in divinis inſervientes, ac in Choro intereſſentes, dividendis, præfata auctoritate ſimiliter perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, ac pro diſtributionibus hujuſmodi appropriavit, ita quod liceret præfato Capitulo corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem ipſius Parochialis Eccleſiæ ſic unitæ, per ſe, vel alium, ſeu alios propria au-

Google

auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiuſque, necnon etiam dictæ ſic ſuppreſſæ Præpoſituræ fructus, redditus, & proventus in uſus, & utilitatem menſæ Capitularis, ac diſtributionum hujuſmodi pro tempore exiſtentibus ſingulis Canonicis prædictis dandarum, & applicandarum convertere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, necnon eidem Parochiali Eccleſiæ per unum ex ipſis Canonicis ſufficienter idoneum per Ordinarium approbandum juxta providam eorum dicti Capituli ordinationem deſuper faciendam, ut in divinis deſervire, & curam Animarum illius Parochianorum laudabiliter exercere, ac Sacramenta Eccleſiaſtica illis miniſtrare, decernentes Præpoſituram Eccleſiæ S. Bartholomæi hujuſmodi, cum, ut præfertur, vacare contigerit, perpetuo ſuppreſſam exiſtere, & eſſe.

Literis deſuper conficiendis perpetuæ firmitatis robur adjecit.

§.7. Ac literas tunc deſuper conficiendas nullo umquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis vitio, ſeu intentionis ipſius Prædeceſſoris, aut quovis alio defectu notari, ſive impugnari, vel ad terminos Juris reduci, aut in Jus, vel controverſiam poni, vel vocari, nullatenus poſſe, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium, gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, & limitationibus tam per ipſum Prædeceſſorem, quam Succeſſores ſuos Romanos Pontifices etiam in craſtinum eorum aſſumptionis faciendis comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de novo conceſſas eſſe, & cenſeri debere, ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi, ac definiendi facultate, & auctoritate, judicari, definiri, & interpretari debere, non obſtantibus priori voluntate ſua prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, necnon piæ mem. Bonifacii Papæ VIII., & Prædeceſſoris noſtri, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, ac S. Leonis, & S. Bartholomæi Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquem ſuper proviſionibus ſibi faciendis de dignitatibus ipſius Eccleſiæ S. Bartholomæi, ac hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales Sanctæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetraſſent, & ſi per eas ad inbibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet eſſet proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eoſdem, ac inde ſecuta quæcumque idem Pius Prædeceſſor ad Præpoſituram Eccleſiæ S. Bartholomæi, & Parochialem Eccleſiam, ac Beneficia unienda hujuſmodi voluit non extendi, ſed nullus per hoc eis quoad aſſumptionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuſvis aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumq; tenorum exiſtant, per quæ præſentibus, non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeret quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda eſſet in eiſdem literis mentio ſpecialis, proviſo, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictam Præpoſitura, & Parochialis Eccleſia, ac beneficia unienda hujuſmodi debitis non fraudarentur obſequiis, & animarum cura in Parochiali Eccleſia, & ſi qua illi maneret Præpoſitura prædictis nullatenus negligeretur, ſed earum ac beneficiorum uniendorum prædictorum congrue ſupportarentur onera conſueta. Idem enim Pius Prædeceſſor ex tunc irritum decrevit, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari.

Decreto Pii V confirmationē addit Gregorius.

§.8. Ne autem de abſolutione, voluntate, ſtatuto, ordinatione, erectione, inſtitutione, applicatione, appropriatione, conſtitutione, ſuppreſſione, unione, annexione, incorporatione, & decreto prædictis pro eo, quod ſuper illis dicti Pii Prædeceſſoris ejus ſuperveniente obitu, literæ confectæ non fuerint, valeat quomodolibet hæſitari, ipſique Franciſcus, ac pro tempore exiſtens Epiſcopus, necnon Sancti Leonis, & Bartholomæi Eccleſiarum hujuſmodi Præpoſiti, & Canonici illorum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod abſolutio, tranſlatio, voluntas, ſtatutum, ordinatio, erectio, inſtitutio, applicatio, appropriatio, conſtitutio, ſuppreſſio, unio, annexio, incorporatio, & decretum Pii Prædeceſſoris hujuſmodi perinde a dicta die ſexto Idus Julii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſecus ſuper illis ipſius Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur, quodque præſentes literæ ad probandum plene abſolutionem, voluntatem, ſtatum, ordinationem, translationem, erectionem, inſtitutionem, applicationem, appropriationem, conſtitutionem, ſuppreſſionem, unionem, annexionem, incorporationem, & decretum Pii Prædeceſſoris hujuſmodi, ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Clauſulæ.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 25. Maii 1572. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, octavo Kal. Junii, Pontificatus noſtri Anno I.

Inſti-

CLXXXI.

Inſtitutio Collegii Presbyterorum regularium Societatis Jeſu, Univerſitatiſque Studii generalis diverſarum ſcientiarum, bonarumque Artium in Oppido Pontis Monſonti Metenſis Diœceſis in Lotharingia, cum redditauum aſſignatione, privilegiorumque aſſignatione.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN ſupereminenti Apoſtolicæ Sedis ſpecula, meritis licet imparibus diſponente Domino conſtituti, & intra mentis noſtræ arcana revolventes quantum ex literarum ſtudiis Catholica fides, tenebroſa ignorantiæ caligine, ac hæreſum peſte expulſa, augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoſcatur, juſtitia colatur, reliquæ virtutes illuſtrentur, ac bene, beateque vivendi via paretur, ad ea, per quæ ſtudia ipſa ubilibet excitentur, & ſtudioſæ perſonæ ad excelſum doctrinæ faſtigium aſpirantes opportunæ ſubventionis auxilia ſuſcipiant, libenter intendimus, & in his noſtræ ſolicitudinis partes propenſius impartimur, prout pia perſonarum, præſertim S. R. E. Cardinalium, ac nobilium virorum Ducum vota expoſcunt, Noſque locorum, & temporum qualitate penſata in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Carolus Card. de Lotharingia, & Carolus Dux Lotharingiæ, & Barriducis decreverunt accedente tamen Sedis Apoſtolicæ auctoritate in Oppido Pontis Mōſonti Diœceſis Meten. unum erigere Studium diverſarum ſcientiarum generale, & unum Presbyterorū Regular. Soc. et. Jeſu Collegiū, ut Juventus illarum partium, ubi hæreſis malum diffuſum eſt, ſana doctrina, boniſque moribus, & Artibus inſtituatur.

§. 1. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum noſtri Caroli, tit. S. Apollinaris Presbyt. Car. de Lotharingia nuncupati, & nobilis viri Caroli Lotaringiæ, & Barriducis Ducis petitio continebat, quod alias cum Carolus Cardinalis, qui noſter, & Sedis Apoſtolicæ in Lotaringiæ, & Barriducis Ducatibus de latere Legatus, ac ratione Eccleſiæ Rhemenſis, cui ex diſpenſatione Apoſtolica præeſſe dignoſcitur, Dux Rhemenſis, & primus Par Franciæ exiſtit, quique Eccleſiæ Meten. perpetuus adminiſtrator in ſpiritualibus, & temporalibus per dictam Sedem deputatus exiſtit, necnon etiam Carolus Dux prædicti pia meditatione cogitaſſent, quod longe, lateque diffuſum undique eſſet hæreſis malum, quantaque incommoda & damna univerſo Orbi attuliſſet, illique tutius, & fortius remedium afferri nequaquam poſſe, niſi ubique terrarum doctorum virorum Conventus erigerentur, qui ſana imbuti doctrina Populos ſibi propinquos Catholicam docerent diſciplinam, qua, & ſibi prodeſſe, & ceteros hæreſibus expulſis in vera fide valerent confirmare, tanta in Deum religione permoti, necnon ferventi in proximum caritate adducti, decreverunt in Oppido Pontis Monſonii Meten. Diœceſis, ſub dominio prædicti Caroli Ducis exiſtente, unum diverſarum ſcientiarum, & artium Studium generale, in quo Theologiæ, utriuſque Juris, ac Medicinæ, & Philoſophiæ lectiones continue haberentur, ac etiam inibi ut illud Studium majoribus proficiat incrementis, etiam unum Presbyterorum Regularium Societatis Jeſu Collegium erigere, & inſtituere, ad effectum ut illarum partium Juventus non ſolum doctrina, quæ ad bene beateque vivendum via præcipua eſt, ſed etiam bonis inſtituatur moribus, & exemplis, ſi ad id noſtra, & Sedis prædictæ interveniret auctoritas.

Petuntque domum quamdam Hoſpitalis S. Antonii, & annuos redditus propterea per hunc Pontificē aſſignari pro dicto Collegio, & prædictum Studium generale inſtitui.

§. 2. Quare pro parte eorumdem Caroli Cardinalis, & Legati ac Caroli Ducis Nobis fuit humiliter ſupplicatum quatenus Præceptoriæ, & Hoſpitalis S. Antonii Ordinis S. Auguſtini dicti Oppidi domum, & illorum ambitum, ab eiſdem Præceptoria, & Hoſpitali, illorumque Ordine, & Superioritate, ac mille ſcutorum auri in auro annuum redditum ex Monaſterio S. Gorgonii Gorien. Ordinis S. Benedicti, dictæ Diœceſis, ſeu illius menſa Conventuali, & ipſius Monaſterii Officiis clauſtralibus, ac ab illo dependentibus, & illi unitis Prioratibus, etiam perpetuo diſmembrare, & ſeparare, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata hujuſmodi, eidem Societati Jeſu ad effectum, ut ipſi Presbyteri in dictis domo, & ambitu diſmembratis unum Collegium juxta illorum inſtituta erigere, recipere, regere, viſitare, & corrigere valeant, pro illius Collegii dote, & perſonarum ipſius Societatis, quæ humaniores literas, Grammaticam, & Philoſophiam, ac Theologiam edocebunt, ſubſtentatione, concedere, applicare, & appropriare, necnon ipſi Collegio penſionem annuam aliorum mille, & quingentorum ſcutorum ſimilium, quingentorum videlicet ſuper menſæ Epiſcopalis Meten., & reliquorum mille ſuper univerſis, & ſingulis quorumcumque Monaſteriorum, & Prioratuum cujuſvis Ordinis exiſten. in Meten. Tullen., & Virdunen. Diœceſis conſiſtentium, ſeu illorum menſarum Abbatialium, vel Conventualium fructibus, redditibus, & proventibus etiam perpetuo, donec Epiſcopus Meten., & Abbates, Priores ſeu Commendatarii dictorum Monaſteriorum, & Prioratuum aliqua ſimplicia beneficia Eccleſiaſtica, ad eorum collationem aut aliam diſpoſitionem ſpectantia, quorum annuus valor dictam ſummam mille ſcutorum inſimul conſtituat, dicto Collegio pro penſionis hujuſmodi extinctione uniri procuraverint, pro rata facultatum cujuſque, & juxta partitionem per ipſum Carolum Cardinalem, ac Venerabiles Fratres noſtros Virdunen., & Tullen. Epiſcopos faciendam perſolvendam, reſervare, conſtituere, & aſſignare, ac in dicto OppidoUniverſitatem Studii generalis erigere, & inſtituere, aliaſque in præmiſſis opportune providere, & ſtatuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui Pontifex concedit petita, & Collegium prædictum inſtituit.

§. 3. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica illis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, ſecundum extimationem prædictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique hodie prædictum Monaſterium S. Gorgonii ex certis tunc expreſſis cauſis, regularitate omni-

Digitized by Google

omnique ſtatu, & obſervantia regulari in eo penitus, & omnino ſuppreſſis, ad ſæcularitatem per alias noſtras literas reduximus, prout in illis plenius continetur, attendentes qnod ex literarum ſtudio animarum ſaluti conſulitur, ac alias ſpiritualia, & temporalia bona mnudo proveniunt, pium, & laudabile Caroli Cardinalis Legati, & Caroli Ducis prædictorum decretum plurimum in Domino commendantes, ipſumque Carolum Ducem a quibuſvis excommonicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, ac pœnis, a jnre vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, necnon dicti Monaſterii ſuppreſſionis tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo Præceptoriæ, & Hoſpitalis hujuſmodi domum, & illorum ambitum, nna cum horto, hortalitiis, aliiſque rebus circumcirca adiacentibus, ad Præceptoriam, & Hoſpitale hujuſmodi legitime ſpectantibus, & pertinentibus, dummodo ad hoc dilecti filii moderni ipſius domus Præceptoris accedat aſſenſus, ab eiſdem Præceptoria, & Hoſpitali, illorumque Ordine, & ſuperioritate, ex Monaſterio vero S. Gorgonii, ſeu illius menſa Conventuali, & illius officiis regularibus & ab illo dependen., & illi unitis Prioratibus præfatis, mille, & qningentorum ſcutorum prædictorum annuum redditum diſmembramus, & ſeparamus, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata dicto Collegio Societatis Jeſu ad effectum, ut presbyteri Societatis hujuſmodi, inibi unum Collegium juxta eorum conſuetudines, & inſtituta, ac cum omnibus, & ſingulis ſolitis privilegiis erigere, illudque per ſeipſos regere, & gubernare, ac viſitare, & corrigere poſſint, & valeant, ac Carolus Card., & Legatus, necnon Carolus Dux locum, & habitationem idoneam, & commodam præſtare, ſuppellectilem quoque neceſſariam, & ſolitam ſecundum Collegiorum uſum inſtruere teneantur pro illius Collegii dote, necnon perſonarum ipſius Societatis, quæ humaniores literas, Grammaticam, & Philoſophiam, ac Theologiam edocebunt, ſubſtentatione, concedimus, applicamus, & appropriamus. Præterea ut dictum Collegium majores in Vinea Domini proferat fructus, quo majoribus fuerit ſuffultum præſidiis, eiſdem Collegio penſionem annuam liberam immunem, & exemptam mille, & quingentorum ſcutorum ſimilium, quingentorum videlicet ſuper d. Menſæ Epiſcopalis Meten., & reliquorum mille ſuper univerſis, & ſingulis qnorumcumque Monaſteriorum, & Prioratuum cujuſvis Ordinis exiſten., & io Meten., Tullen., & Virdunen. Diœceſ. præfatis conſiſten., ſeu illorum menſarum Abbatialium, vel Conventualinm fructibus, redditibus, & proventibus, etiamſi ſuper illis aliæ penſiones annuæ aliis aſſignatæ exiſtant, per ipſum Carolum Card., & Legatum, ac pro tempore exiſten. Epiſcopum Meten., & dilectos filios ſingulos Monaſteriorum, & Prioratuum eorumdem Abbates, & Priores, ſeu Commendatarios, & illorum Conventus anuis ſingulis in loco, & terminis per ipſum Carolnm Card., & Legatum per ſe, vel alium ſtatuendis, ipſi Collegio, ac illius perſonis, vel illarum Procuratori ad id ab eis ſpeciale mandatum habenti perpetuo, donec tamen Epiſcopus Meten., & Abbates, & Priores, ſeu Commendatarii præfati, aliqua perpetua ſimplicia beneficia eccleſiaſtica ad eorum collationem, proviſionem, & aliam quamcumque diſpoſitionem ſpectantia, & pertinentia, quorum annuus valor dictam ſummam mille ſc. inſimul conſtituat, dicto Collegio ſufficienter, & cum effectu pro penſionis hujuſmodi extinctione uniri procuraverint, pro rata facultatum cujuſque, & juxta partitionem, ſeu commodam diviſionem per Carolum Card., & Legatum, ac Virdunen., & Tullen. Epiſcopos præfatos faciendam, integre quotannis perſolvendam, dummodo ad id Caroli Cardinalis, ac Legati, ac omnium, & ſingulorum Monaſteria, & Prioratus hujuſmodi obtinentium accedat aſſenſus, reſervamus, conſtituimus, & aſſignamus.

§.4. Et inſuper quod in dicto Collegio Presbyteri præfati pleniſſimum, & eum qui juxta dictæ Societatis ſtatuta, & formam in ſingulis eorum Collegiis etiam quam ampliſſimis, & quibus Univerſitates famoſæ annexæ ſunt, ſaltem ſeptuaginta perſonarum ejuſdem Societatis numerum compleant; in eo quoque adſint quatuor Theologiæ profeſſores, quorum unus ſacras literas, alii duo Scholaſticam Theologiam, quartus vero conſcientiæ caſus, ſinguli una lectione quotidiana exponant, ac tres Philoſophiæ Regentes, quorum quiſque duas quotidie legat lectiones: ordine tamen hujuſmodi ſervato, ut quolibet triennio Philoſophiæ curſus integer abſolvatur, & quolibet anno unus incipiat, alter vero deſinat, itemque duæ lectiones Rethoricæ ordinariæ ſingulis diebus, una qnoque humaniorum literarum, necnon tres aliæ Grammaticæ Claſſes inſtituantur; duæ inſuper lectiones Græcæ una in alicujus auctoris interpretatione, altera vero in Grammatices inſtitutione babeatur; una itidem literarum Hebraicarum, & altera Mathematicarum lectiones quotidie inhibi legantur. Statoimus in ipſo quoque Oppido Univerſitatem Studii generalis ſub invocatione per Carolum Cardinalem, & Legatum, ac Carolum Ducem præfatos eligenda, in quinque facultatibus præfatis quarum duæ Theologiæ ſcilicet, & Philoſophiæ Presbyteris dictæ Societatis juxta eorum ſtatuta, reliquæ tres earum Decanis Doctoribus, & Profeſſoribus dirigendæ ad inſtar Bononien. & Pariſien. Univerſitatum, & juxta illarum conſuetudines, & ſtatuta erigimus, & inſtituimus.

Lectorũ Collegii prædicti munus præſcribit, & numerum.

§.5.Il-

Digitized by Google

Perſonis dicti Collegii privilegia perſonarum Studii Bononien., & Pariſien. concedit.

§.5. Illique ſic erectæ, & inſtitutæ, ac ejus pro tempore exiſtentibus Rectori, Magiſtris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidellis, Nunciis & aliis Officialibus, & perſonis, necnon membris, & ſubditis, qood omnibus, & ſingulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis honoribus, ac præeminentiis Bononien., & Pariſien. Univerſitatibus præfatis, illorumque pro tempore exiſtentibus Rectoribus, Magiſtris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scolaribus, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac perſonis, necnon membris, & ſubditis io genere, tam dicta Apoſtolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet conceſſis, ſeu legitime præſcriptis, aut in poſterum concedendis. & præſcribendis, ac quibus illi, & illæ utuntur. potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poteruot quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere.

Doctoratuſque, & graduum inſignia conferendi, & reſpectivè recipiendi facultatem tribuit promotiſque indulta promotorū in aliis Studiis generalibus elargitur.

§.6. Necnon iis. qui in quavis Univerſitate diſciplinis, & facultatibus præfatis ſtudere incæperint. ſtudium ſuum in ea continuare, & qui in dicta ſic crecta, aut quavis alia Univerſitate per tempus debitum ſtuduiſſe, ac ſcientia, & moribus idonei comperti fuerint, in artibus. & Medicina, & Philoſophia, ac Theologia, necnon juribus, aliiſque facultatibus prædictis, Baccalaureatus, etiam formalis, & Licentiaturæ, ac Laureæ, necnon Doctoratus, & Magiſterii, & quoſvis alios ſolitos gradus ab ipſius Univerſitatis Rectore, ſeu ſcientiarum, in quibus promovendi pro tempore ſtuderint, Lectoribus, aut aliis perſonis per dictum Carolum Cardinalem, & Legatum in, & ad tempus, vel in perpetuum deputandis, & conſtituendis, aliiſque modo, & forma per ipſum ſtatuendis, recipere, & ipſorum gradnum ſolita inſignia ſibi exhiberi facere, & poſtquam hujuſmodi gradus, & illornm inſignia ſuſceperint, facultates, in quibus promoti fuerint. legere, & interpretari, ac in eis diſputare, necnon quoſcumque actus, gradui, ſeu gradibus per eos receptis convenientes exercere, aliiſque omnibus, & ſingulis privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii io Bononien., & Pariſien. Univerſitatibus præfatis juxta illarum conſtitutiones, & mores ad grados ipſos promoti de jure, vel conſuetodine, aut alias utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, ut præfertur, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere in omnibus, & per omoia, perinde, ac ſi gradus hujuſmodi in Bononieo., & Pariſien. præfatis, & aliis quibuſvis Univerſitatibus juxta illarum conſtitutiones, & conſuetudines hujuſmodi ſuſcepiſſent.

Carolo Card. facultatem edendi ſtatuta pro hujus Studii regimine concedit.

§.7. Necnon eidem Carolo Cardinali, & Legato, & per ſe, vel alium, ſeo alios quos ad id duxerit deputandos, & ſi ei videbitur, vocatis Meten., Virdunen., & Tullen. Epiſcopis, pro ſalubri dictæ ſic erectæ Univerſitatis directione, & conſervatione, ac Rectorum, Magiſtrorum, Doctorum, Lectorum, Præceptorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, & aliorum Officialium hujuſmodi inſtitutione, & electione, & quavis alia proviſione, ac Scholarum manutentione, ipſius tamen Collegii quoad Theologiam, & Philoſophiam cum humanioribus literis, necnon promotionum in dictis facultatibus, & Scholaſticorum inibi pro tempore degentium vitæ, & ſtudiorum diſciplina, & Scholaſticorum correctione, admiſſione, & dimiſſione, necnon regimine, ſeu adminiſtratione, & politiæ literariæ forma, juxta Societatis præfatæ ſtatuta, & inſtituta pro tempore exiſteoti ejuſdem Cullegii Rectori, & ipſius Societatis Superioribus reſervata, ac in præmiſſis, & infraſcriptis omnibus, & per omnia ſalva, & integra manente perſonarum, bonorum, & exercitiorum hujuſmodi Societatis exemptione, ac regulari obſervantia, quæcumque ſtatuta, & ordinatiooes licita, & honeſta, ac ſacris Canonibus non contraria facere, edere, ac pro rerum, temporum, & perſonarum qualitate, & varietate corrigere, & reformare, ſeu illa caſſare, & alia de novo condere, ac ſuper illorum obſervatione quaſcumque pœnas imponere, ac juxta eorum diſpoſitionem judicari debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & ioane decernere.

Juriſdictionēque in omnes illius perſonas, (non tamen ipſius Societatis) eidē Carolo Card. tribuit.

§.8. Necnon in omoes, & ſingulos dictæ Univerſitatis Rectorem, & Magiſtros, Doctores, Lectores, Præceptores, & ſingulos dictæ Univerſitatis Rectorem, & Magiſtros, Doctores, Legatos, Præceptores & Scholares, ac Procuiatores, Bidellos, Nuntios, & Officiales perſonas, & ſuppoſitas, tam ſæculares, quam quorumvis Ordinum regulares cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, & præeminentiæ extiteriot, etiamſi exemptæ, & Sedis Apoſtolicæ immediate, aut alteri Prælato ſubiecti, ſeu alterius Diœceſ. fuerint, præterquam ipſius Societatis perſonas, omnimodam tam civilem quam criminalem, & mixtam juriſdictionem, Apoſtolica auctoritate prædicta exercere, viſitare, reformare, & corrigere, ac errantes punire, & caſtigare.

Juſque eaſdem perſonas eligendi conſtituit.

§.9. Necnon ipſius Univerſitatis Rectores, Magiſtros, Lectores, Præceptores, & Scholares, ac Procuratores, Bidellos, & alios Officiales hujuſmodi eligere, ſeu eorum electiones aliis committere, eaſque poſtquam factæ fuerint, per ſe, vel alium, ſeu alios ad id per ipſum Carolum Cardinalem, & Legatum deputandos corfirmare, & approbare libere, & licite valeant, concedimus, & deſuper indulgemus.

Huic inſtitutioni clauſulas præſervativas appouit.

§.10. Decernentes præſentes literas ſub quibuſvis revocationibus, alteratiooibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, etiamſi de præſentibus, eorumque toto tenore, ac data, ſpecialis, & ſpecifica mentio fiat, minime includi, ſed illis, ac quibuſvis aliis con-

Digitized by Google

contrariis non obſtantibus in ſuo robore, vigore, & efficacia perſiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo ſub quacumque data per dictos Carolum Cardinalem, & Legatum, ac Carolum Ducem eligenda conceſſas eſſe, ſicque incommutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ eſſe, & fore, eaſdemque præſentes literas nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, aut in jus, vel controverſiam quacumque ratione, vel cauſa etiam rationabili deduci, cauſamque, ſeu cauſas, propter quas præmiſſa facta fuerint, coram quibuſcumque locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede prædicta delegatis minime verificari, nec propterea, ſeu pro eo quod intereſſe prætendentes vocati non fuerint, per ſubreptionem obtentas præſumi, viribuſque propterea carere.

Et decretum irritans.

§.11. Et ita in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Recuſantibus ſolvere Collegio annuos redditus ſupradictas pœnas indicat.

§.12. Necnon præfatum Carolum Cardinalem, & Legatum, ac pro tempore exiſtentes Meten. Epiſcopum, ſeu perpetuum adminiſtratorem, necnon Monaſteriorum, & Prioratuum Abbates, Priores, ſeu Commendatarios, ac Conventus hujuſmodi, ad integram ſolutionem penſionis præfatæ eidem Collegio facien. juxta reſervationis, conſtitutionis, & aſſignationis præfatarum tenorem efficaciter obligatos fore, ac volentes, & eadem auctoritate ſtatuentes, quod qui ex Carolo Cardinale, & Legato, ac Epiſcopo, ſeu Adminiſtratore Meten. necnon Abbatibus, & Prioribus, ſeu Commendatariis, ac Conventibus præfatis in dictis terminis, vel ſaltim intra triginta dies illorum ſingulus immediate ſequentes, penſionem præfatam per eos tunc debitam non perſolverint cum effectu, lapſis diebus eiſdem Carolo Cardinali, & Legato, ſeu Epiſcopo, vel Adminiſtratori Meten., & ſi Cardinalis, aut Antiſtes ſit, Abbati, ac Priori, ſeu Commendatario hujuſmodi ingreſſus Eccleſiæ interdictus exiſtat. Si vero Abbas, & Prior, ſeu Commendatarius inferiores Cardinali, & Antiſtite ſint, aut Conventus fuerint, ſententiam excommunicationis incurrant, cujus interdicti relaxationem hiſce interdictus, excommunicatus vero ab excommunicationis ſententia hujuſmodi abſolutionis beneficium donec Collegio, vel Procuratori præfato de penſione præfata tunc debita integre ſatisfactum, aut alias cum Collegio, ſeu Procuratore hujuſmodi amicabiliter concordatum fuerit, præterquam in mortis articulo conſtitutus nequeat obtinere. Si vero per ſex menſes dictos triginta dies immediate ſequentes interdictus ſub interdicto permanſerit, excommunicatus vero præfatæ excommunicationis ſententiam ejuſmodi ſuſtinuerit, animo quod abſit indurato, ex tunc effluxis menſibus ipſis interdictus a regimine, & adminiſtratione Eccleſiæ, ac Monaſterii, & Prioratus hujuſm. ſuſpenſus, excommunicatus vero præfati, ipſo Monaſterio, & Prioratu perpetuo privatus exiſtat, illiuſque commoda ceſſare, & ea ceſſante Monaſterium, & Prioratus hujuſmodi vacare cenſeantur eo ipſo.

Executores hujus Conſtitutionis deputat.

§.13. Quocirca dilectis Filiis Virdunen. & Tullen., & Meten. mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Caroli Cardinalis, & Legati, ac Caroli Ducis, necnon Collegii, illiuſque perſonarum præfatorum, aut alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque, & illorum ſingulis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi inviolabiliter obſervari, & illos, quos dictæ literæ concernunt, omnibus, & ſingulis præmiſſis pacifice frui, & gaudere, ac penſionem præfatam Collegio, aut Procuratori juxta præſervationis, Conſtitutionis, aſſignationis, & decreti præfatorum continentiam & tenorem integre perſolvi, non permittentes eos, aut eorum quemlibet per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari. Et nihilominus quemlibet, ex Carolo Cardinali, & Legato. ac Epiſcopo, ſeu Adminiſtratore Meten. ac Abbatibus, & Prioribus, ſeu Commendatariis, & Conventibus præfatis, quem interdicti, & ſuſpenſionis, aut Excommunicationis ſententias, & privationis pœnam hujuſmodi incurriſſe eis conſtiterit, quoties ſuper hoc pro parte Collegii præfati fuerint requiſiti, tamdiu Dominicis, & aliis feſtivis diebus in Eccleſiis, dum major inibi Populi multitudo ad divina convenerit, interdictum, & ſuſpenſum, vel Excommunicatum, & privatum reſpective publice nuncient, & faciant ab aliis nunciari, Excommunicatumque ab omnibus arctius evitari, donec Collegio, vel Procuratori præfato de dicta penſione tunc debita fuerit integre ſatisfactum, ipſeque interdictus, & ſuſpenſus relaxationem interdicti, ſuſpenſionis, aut Excommunicatus ab Excommunicationis ſententia hujuſmodi abſolutionis beneficium meruerit obtinere. Contradictores quoslibet, & rebelles ac præmiſſis non parentes, ſi Cardinales aut Antiſtites auctoritate noſtra, ſi vero inferiores Cardinali aut Antiſtite ſint, per ſententias, & cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos in ſententias, cenſuras, & pœnas præfatas incurriſſe declarando, ac etiam eas iteratis vicibus

bus

N.

Digitized by Google

bus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis omnibus derogat.

§.14. Non obſtantibus priori voluntate noſtra præfata, & Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohiben. ac fel. rec. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, etiam illa, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne judices a Sede præfata deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, ac de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, ac aliis Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, ac Ordinationibus Eccleſiæ Meten., & Monaſteriorum, Prioratuum, & Ordinum, ac Univerſitatum præfatorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & immunitatibus ac literis Apoſtolicis, illis, illorumque Superioribus, Conventibus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere vel in ſpecie, etiam conſiſtorialiter quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus: contrariis quibuſcumque. Aut ſi Carolo Cardinali, & Legato, ac Epiſcopo, ſeu Adminiſtratori Meten., & Abbatibus, Prioribus, ſeu Commendatariis, & Conventibus præfatis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod ad præſtationem, vel ſolutionem penſionis alicujus minime teneantur & ad id compelli, aut quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, & quibuſlibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Sanctionemque pœnalem adducit.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, diſmembrationis, ſeparationis, conceſſionis, applicationis, appropriationis, reſervationis, conſtitutionis, aſſignationis, ſtatuti, electionis, inſtitutionis, indulti, decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis &c.

D. P. An.I. 5. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, Nonis Decembris, Pontificatus noſtri Anno I.

CLXXXII.

Unio Beneficiorum Baliagiorum ab Hæreticis recuperatorum Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium, & facti ſeries.

§.1. Decet Apoſtolicam Sedem præcipuam omnium Chriſtifidelium matrem, quæ & ipſa Chriſtianis quoque Principibus veluti columnis innititur, ex eis, illos uberiore gratia, ac benignitate complecti, quos præter temporalem potentiam, ac dignitatem majori pietate, ac Religionis amplificandæ ſtudio eminere cognoſcit. Cum itaque dilectus filius nobilis vir Emanuel Philibertus Sabaudiæ Dux Nobis exponi fecerit, pridem bonam partem eorum Baliagiorum, aliarumque juriſdictionum, & locorum Ditionis ſuæ temporalis, quæ vivente, clar. mem. Carolo Sabaudiæ Duce genitore ſuo a Bernenſibus, aliiſque finitimis Populis hæretica pravitate pollutis occupata fuerant, de ipſorum voluntate recuperaſſe, & ad priſtinam ſuam temporalem juriſdictionem revocaſſe, & quamquam ſperet ſub ſuo Dominio, divina favente miſericordia, Populos illos, erroribus relictis, Catholicæ fidei, extra quam ſalvus eſſe nemo poteſt, doctrinam amplexuros, nihilominus, quia ob inveteratam in ipſis hæreticæ perfidiæ malitiam, quam fere omnes ab incunabulis imbiberunt, valde timendum eſt, eos ab hiſce pravis opinionibus non ita brevi dimoveri poſſe, ſed temporis beneficio ea in re utendum eſſe. Interim vero dum Religio Catholica in illis Regionibus reſtitui poterit, per commodum exiſtimari, ut Eccleſiæ, Monaſteria, Hoſpitalia, Beneficia, & bona Eccleſiaſtica prophanis nunc uſibus impie ſubjecta, quando in priſtinos uſus, & officia reſtitui non poſſunt, ſaltem militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ſub Regula Sancti Auguſtini proxime a Nobis inſtitutæ, cujus ipſe Emanuel Philibertus, & magnus Magiſter exiſtit, ad laudem Dei, & Chriſtianæ fidei propagationem aliquo pacto inſerviant.

Unio Beneficiorum Militiæ SS. Mauritii, & Lazari.

§.2. Cumque ob has cauſas, idem Emanuel Philibertus Dux, & magnus Magiſter Nobis humiliter ſupplicari fecerit, ut Militiæ hujuſmodi propagationi, atque incremen-

mento ad fidei Catholicæ defenſionem, & hæreſum extirpationem paterne conſulere, ac alias opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur: Nos pro certa ſpe, atque fiducia, quam de præſenti ipſius Emanuelis Philiberti Ducis, & magni Magiſtri fide, ac Religione babemus, proqne paterno in illum amore noſtro ad annuendum honeſtis hujuſmodi deſideriis adducti, ac firmiter Nobis pollicentes fore, ut qoemadmodum ipſa Baliagia illius auctoritate, ac virtute antiquæ Ducatus Sabaudiæ Ditioni, ſunt reſtituta, ita eadem illo curante, & adjuvante veteris, & Orthodoxæ Religionis noſtræ cultui, & profeſſioni prope diem reddantur. Ipſum Emanuelem Philibertum Ducem, & magnum Magiſtrum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtat, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, nec non Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Hoſpitalium, & Beneficiorum Eccleſiaſticorum omnium dictorum Baliagiorum, & Locorum qualitates, ordines, & dependentias, ac fructuum, redditluum, & proventuum bonorum eorumdem conditiones, quantitates, veroſque annuos valores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia in Baliagiis, & Locis ab ejus Nobilitate receptis conſiſtentia, & ſi ſæcularia, Canonicatus, & Præben. dignitates, etiam principales Perſonatus, Adminiſtrationes, & officia olim Collegiatarum Eccleſiarum, & Parochiales Eccleſiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, Cappellæ, & Cappellaniæ perpetuæ; Regularia vero Beneficia hujuſmodi Monaſteria, non tamen conſiſtorialia. Prioratus, Præpoſituræ, Præpoſitatus, Dignitates, etiam Conventuales, Perſonatus, adminiſtrationes Monacales, & Canonicales portiones, ac officia etiam curata clauſtralia, & electiva, nec non Hoſpitalia, leproſariæ, Xenodochia fuerint, & alia quæcumque loca religioſa, eorumque membra, Granciæ, Poſſeſſiones, & prædia, in quibus nullus Eccleſiaſticus cultus ſæcularis, aut regularis, ſeu Hoſpitalitas exercetur, nec de præſenti ſaltem, qooad Parochiales Eccleſias, & alia Beneficia Eccleſiaſtica curata reſtitui poteſt, quæque nullis canonice collata, aut commendata, ſeu commiſſa, nec unita, aut ſuppreſſa in Eccleſiarum, Monaſteriorum, Hoſpitalium, aut aliorum Piorum Locorum nunc vigentium, etiam extra Baliagia, & Loca prædicta conſiſtentium commodum, & favorem ſint, nec ab Eccleſiis, Monaſteriis, Capitulis, Conventibus, Beneficiis, Hoſpitalibus extra illa conſiſtentibus, veluti unita dependeant, aut ad ea, veluti membra pertineant, quæ omnia ſalva, & illæſa remaneant, quibuſvis modis, & ex quorumque perſonis, ſeu per liberas reſignationes quorumvis de illis, aut de eorum regiminibus, & adminiſtrationibus ceſſiones in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & Teſtibus ſponte factas, aut Conſtitutionem felicis recordationis Joannis Papæ XXII. Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: *Execrabilis*, vel aſſecutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtici quavis auctoritate collati vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii, aut alias canonicas ſanctiones legitime devoluta, ipſaque omnia, vel eorum aliqua diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel generaliter reſervata exiſtant, & ad illa conſueverint olim qui per electionem aſſumi, eiſque cura etiam juriſdictionalis immineat animarum, ac cujuſcumque annui valoris ad quamcumque, etiam notabiliſſimam ſummam aſcendentis eorum ſingulorum fructus, redditus, & proventus fuerint nomine, titulo, denominatione, ordine, ſtatu, & eſſentia, etiam regulari in ſingulis illis, prout inſunt perpetuo ſuppreſſis, & extinctis cum ſuis Eccleſiis, Domibus, bonis, proprietatibus, decimis, juribus, juriſdictionibus, fructibus, cenſibus, pertinentiis, & actionibus omnibus, & quibuſcumque Militiæ præfatæ Sanctorum Mauritii, & Lazari de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine unimus, annectimus, & incorporamus.

§.3. Ita quod liceat prædicto Emanueli Philiberto Duci, & magno Magiſtro, nec non dilectis filiis Conventui dictæ Militiæ illorum omnium corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, atque in eis, & ex eis Prioratus, Bajulivas, Præceptorias, aliaque Beneficia, & officia dictæ Militiæ erigere, & inſtituere, dotes aſſignare, & alias prout dictæ Militiæ uſus, & utilitas ſuadebunt, eique æquum viſum fuerit, convertere, ac etiam interim dum erectiones, & inſtitutiones hujuſmodi fient, fructus, cenſus, decimas, & alia jura prædicta percipere, exigere, & levare, ac de illis in prædictos uſus diſponere, de Diœceſanorum locorum, & quorumvis aliorum licentia minime requiſita, quin etiam ipſis ea omnia, quæ poſt recuperationem Baliagiorum, & locorum prædictorum de facto percepta ſunt ab ipſo Emanuele Philiberto Duce, vel ejus ordine cujuſcumque qualitatis, & pretii illi, gratioſe donamus, & remittimus.

§.4. Cum eo tamen, quod quamprimum eorum Baliagiorum, & locorum recuperatorum homines ad veritatis lumen per miſericordiam Dei redierint, in quacumque ipſorum parte id contigerit, Parochiales Eccleſias, & alia Eccleſiaſtica loca ad exercitium curæ animarum idonea ab Ordinariis locorum, quibus illa ſubſunt cum dote non minori quinquaginta ducatorum annuatim de proprietatibus bonorum prædictorum ad juſtum, & competentem numerum inſtituant, illiſque ab eiſdem Ordinariis de Recto-

Reſervatio quoad Parochiales Eccl. ſi Populi ab hæreſi reſipiſcerent.

Digitized by Google

ſtoribus, & Paſtoribus idoneis juxta Concilii Tridentini diſpoſitionem, & alias canonicas ſanctiones provideat.

Clauſulæ. §.5. Diſtrictius inhibentes, omnibus Abbatibus, Conventibus, & Prioribus Monaſteriorum quorumvis Ordinum, & Regularium locorum, & Hoſpitalium, ac Militiarum ſuperioribus, ceteriſque, ad quos id quomodolibet pertinet, ne poſthac audeant in dictis Eccleſiis, Monaſteriis, Beneficiis, & officiis, aliiſque ſuppreſſis prædictis, eorumque rebus, juribus, & actionibus ſeſe quoquomodo interponere, ſeu ſuppreſſionem, unionem, annexionem, & incorporationem, ceteraque alia præmiſſa, illarumque executionem, & effectus quomodolibet impedire; Ac decernentes Emanuelem Philibertum Ducem, & magnum Magiſtrum, ac Conventum prædictos ad verificandum cauſam, ſeu cauſas, propter quas Nos ad prædicta facienda inducimur, coram dictis Ordinariis locorum, vel aliis etiam tamquam a Sede Apoſtolica delegatis, aut alibi nunquam teneri, nec propterea, aut etiam, quia intereſſe habentes vocati non fuerint, præſentes per ſubreptionem obtentas præſumi, viribuſque, & effectu propterea carere: Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & deffiniri debere, nec non irritum, & inane, quid quid ſecus ſoper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtris de exprimendo vero annuo valore tam beneficii uniti, quam ejus, cui illud uniri petitur, necnon de unionibus committendis ad partes, vocatis, quorum interſit, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, necnon Eccleſiarum, Monaſteriorum, Conventuum, Ordinum, Militiarum, Hoſpitalium, & aliorum quorumcumque locorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, & eorum ſingulis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ac alias in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi, vel aliis beneficiis eccleſiaſticis in illis partibus, ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, & ſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, ac inde ſecuta quæcumque, ad Eccleſias, Monaſteria, beneficia, officia, Hoſpitalia, & alia prædicta volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis, ſpecialibus, vel generalibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel omnino non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, unionis, annexionis &c.

Dat. die 13 Aprilis 1575. An. III. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, Idib. Aprilis, Pont. noſtri Anno III.

CLXXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brevi

Confirmatio Privilegiorum, & Indultorum a Pio IV. conceſſorum Archiconfraternitati Sanctiſſimæ Trinitatis de Urbe.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. AD Apoſtolicæ dignitatis apicem, meritis licet imparibus divina diſpoſitione vocati curis angimur aſſiduis, & debita meditatione pulſamur, ut charitatis, & miſericordiæ opera ubique locorum, præſertim in Alma Urbe exerceantur, & his, quæ propterea per Chriſtifideles pie religioſeque fieri conſueverunt, libenter dum a Nobis petitur, ne aliquando de illis hæſitari contingat, noſtræ confirmationis robur adiicimus, ac circa ea, per quæ ſalus votiva ſuccedat, ac Eccleſiæ, aliaque pia loca ad exercitium hujuſmodi deſtinata ab ipſis Fidelibus in debita veneratione habeantur, creditæ Nobis poteſtatis auctoritatem favorabiliter impartimur, fideleſque ipſos ad id ſpiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus, frequenter invitamus.

Facti ſeries. §.1. Exhibitæ Nobis nuper pro parte dilectorum Filiorum Confratrum Confraternitatis ſub invocatione Sanctiſſimæ Trinitatis in Alma Urbe canonice inſtitutæ petitio continebat, quod alias poſtquam fel. rec. Pius Papa IV. Prædeceſſor Noſter inſtitutionem Confraternitatis ſub Invocatione ejuſdem Sanctiſſimæ Trinitatis, in qua ut acceperat, dilecti Filii illius Confratres varia pietatis, & laudabilia opera exercuerant, & in pauperibus Peregrinis, & Convaleſcen-

ſcentibus perſonis ad Hoſpitale dictæ Confraternitatis undequaque confluentibus excipiendis, & reficiendis, multiſque aliis pietatis, & caritatis operibus non ſolum in Peregrinorum, & Convaleſcentium hujuſmodi maximam commoditatem, & conſolationem, verum etiam cum totius dictæ Urbis, & Orbis ampliſſima laude, & decore, magis, ac magis in dies ſe exercebant, & perpetuo exercere intendebant, nullaque ſtatuta, & ordinationes, deſuper condiderant, eorumdem Confratrum ſalubribus votis, & gratiis in coſpectu Dei, & Hominum pietatis operibus id expoſcentibus Apoſtolica auctoritate perpetuo approbaverat, & confirmaverat, eandemque Confraternitatem in Archiconfraternitatem ejuſdem Sanctiſſimæ Trinitatis, ita ut ab ea tamquam matrice aliæ, ſi quæ de novo erigerentur, Confraternitates dependerent, dicta auctoritate etiam perpetuo erexerat, & inſtituerat, ac Archiconfraternitatis titulo decoraverat, necnon ejuſdem Archiconfraternitatis Confratribus, ut privilegia, & Indulgentias ſibi pro tempore conceſſa, Confraternitatibus erigendis hujuſmodi comunicare poſſent, indulſerat, ac tam in approbatione, & confirmatione Confraternitatis hujuſmodi, illiuſque in Archiconfraternitatem erectione, & inſtitutione prædictis, quam etiam poſtea, ac alias ſub certis modo, & forma limitatas, & modificatas, & tam perpetuas, quam ad tempus Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, ac relaxationes, aliaque facultates, gratias, & privilegia, ſeu indulta eadem auctoritate conceſſerat, & relaxaverat: piæ mem. Pius Papa V. etiam Prædeceſſor noſter omnes, & ſingulas indulgentias, & facultates eaſdem, necnon quaſcumque alias Indulgentias, ac privilegia quibuſvis Confraternitatibus, & aliis perſonis, ſive locis communicandi in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſas revocavit, prout in diverſis, tam Pii IV. ſub plumbo, & in forma brevis, quam Pii V. prædictorum hujuſmodi reſpective confectis literis plenius dicitur contineri.

§.2. Cum autem ſicut eadem petitio ſubiungebat, nonnulla ex Indulgentiis, ac privilegiis per dictum Pium IV. Prædeceſſorem ipſis Confratribus conceſſa clauſulas illas, & alias Indulgentias, necnon communicandi facultatem contineant, ac propterea literæ Pii IV. Prædeceſſoris hujuſmodi, & in eis contenta Indulgentiæ, conceſſiones, gratiæ, & indulta hujuſmodi a dictis Confratribus, & aliquibus aliis in dubium revocari poſſent, pro parte earumdem Confratrum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatio Privilegiorũ d. Archiconfraternitatis.

§.3. Nos igitur, qui ſingulorum Chriſtifidelium devotionem, & pietatis opera, noſtris potiſſimum temporibus propagari, ſinceris exoptamus affectibus, ac ea, quæ propterea facta fuiſſe dicuntur, ut firma, & illibata perſiſtant, Apoſtolico munimine roboramus, ſingulos Confratres prædictos a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon literarum prædictarum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati inſtitutionem, ordinationes, & ſtatuta, illorumque approbationem, & confirmationem dictæ Confraternitatis in Archiconfraternitatem erectionem, inſtitutionem prædictas Apoſtolica auctoritate prædicta, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque omnibus perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus.

Conceſſio Indulgentiarum

§.4. Et inſuper ut ipſius Archiconfraternitatis, & aliarum illi pro tempore aggregatarum, & aggregandarum Confraternitatum Confratres nunc, & pro tempore exiſtentes in tam pio, & laudabili inſtituto, ut alacrius perſiſtant, quo majoribus Cæleſtis gratiæ donis pro Animarum ſuarum ſalute conſpexerint ſe refectos, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui de gremio dictæ Archiconfraternitatis, & ſeu aliarum Confraternitatum illi aggregatarum, & in futurum aggregandarum hujuſmodi ubivis locorum conſiſtentium pro tempore eſſe deſideraverint, in ipſa eorum in Confratres Archiconfraternitatis, & Confraternitatum prædictarum receptione, & deſcriptione, plenariam, necnon illis, etiam utriuſque ſexus pro tempore exiſtentibus, qui corde contriti, ac vere pœnitentes, & confeſſi in mortis articulo nomen Jeſus devote invocaverint, aut aliquod pœnitentiæ ſignum fecerint, etiam plenariam, ac tam eiſdem Confratribus, quam omnibus, & ſingulis aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, etiam vere pœnitentibus, & confeſſis, qui ſingulis Nativitatis, Annunciationis, Viſitationis, Purificationis, & Aſſumptionis Beatæ Mariæ Virginis Feſtivitatibus, ac die Dominica Feſti ejuſdem Sanctiſſimæ Trinitatis, annuatim Archiconfraternitatis, ſeu Confraternitatum aggregatarum, & aggregandarum prædictarum Eccleſias, ſeu Cappellas, vel Oratoria devote viſitaverint, & inibi ad Deum preces, prout unicuique ſuggeret devotio, effuderint, in die Dominico Feſti Sanctiſſimæ Trinitatis unam ſimiliter plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem perpetuo duraturam, in reliquis vero Nativitatis, Annunciationis, Viſitationis, Purificationis, & Aſſumptionis Feſtivitatibus hujuſmodi ſeptem annos, & totidem quadragenas, ac ipſis Confratribus, qui ultima Dominica cujuslibet menſis totius anni, vel ipſam Dominicam immediate ſequentem Lunæ, ſive Martis, aut aliis diebus,

bus, orationi quadraginta horarum nuncupatæ per dictos Confratres pro tempore in eorum Eccleſiis, ſeu Cappellis, vel Oratoriis faciendæ, & continuandæ intervenerint, dummodo ſaltem per dimidiam horam in ea pro Reipublicæ Chriſtianæ conſervatione, & augmento, ac Principum Chriſtianorum mutua, & Univerſali pace, necnon Noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, ac Romanæ Eccleſiæ, & illius Paſtorum felici, & proſpero ſtatu pias ad Chriſtum preces effundendo continuaverint, quoties id fecerint, annum unum, eis quoque etiam vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſingulo menſe ſuſceperint, ſeptem annos, & totidem quadragenas, ac inſuper illis Confratribus, qui Confratrum, & aliorum in eorum Eccleſiis, ſeu Cappellis, aut Oratoriis ſepelliendorum Cadavera ad ſepulturam aſſociaverint, unum annum, & tam ipſis, quam ipſis Chriſtifidelibus dictarum Archiconfraternitatis, & Confraternitatum, tantum ſimiliter vere pœnitentibus, & confeſſis, qui qualibet die Veneris totius Quadrageſimæ, Eccleſias, ſeu Cappellas, vel Oratoria Archiconfraternitatis, ſeu Confraternitatum aggregatarum, & aggregandarum hujuſmodi devote viſitaverint, & inibi, prout unicuique ſuggeret devotio, ad Deum preces effuderint, quoties id fecerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas, necnon Confratribus tam Archiconfraternitatis, quam Confraternitatum aggregatarum, & aggregandarum hujuſmodi, qui Peregrinorum ad dictam Urbem, & Civitates, ac loca, ubi Confraternitates aggregatæ, & aggregandæ reperiuntur, ac ad Hoſpitalia pro ipſis Peregrinis recipiendis deſtinata, ad ibi hoſpitandum confluentium, & divertentium pedes laverint, & in menſa iiſdem Peregrinis caritative miniſtraverint, & inſervierint, centum dies, illis etiam Confratribus dictæ Archiconfraternitatis, qui eoſdem Peregrinos ad Eccleſias Urbis hujuſmodi pro inibi Indulgentiis conſequendis aſſociaverint, duos annos de iniunctis ſibi pœnitentiis, auctoritate præfata tenore præſentium, miſericorditer in Domino concedimus, elargimur, & relaxamus.

Facultas eligendi quemcumque Confeſſarium, qui poſſit eos abſolvere a nonnullis criminibus, & vota commutare

§.5. Et inſuper, ut ipſi Confratres, & alii Chriſtifideles Indulgentiarum, remiſſionum, & relaxationum prædictarum Deo propitio facilius efficiantur participes, illis, & eorum cuilibet, ut temporibus, & diebus ſupradictis quoſcumque ſæculares, vel quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regulares Presbyteros idoneos ab Ordinariis locorum approbatos in ſuos poſſint eligere Confeſſores, qui eorum Confeſſionibus diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcumque gravibus, & enormibus, Sedi Apoſtolicæ reſervatis, exceptis contentis in literis in die Cœnæ Domini legi conſuetis, toties quoties, & etiam a criminibus in eiſdem literis contentis, ſemel in vita tantum, & in mortis articulo eadem auctoritate abſolvere, ac pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere, necnon vota quæcumque Hieroſolymitani, viſitationis liminum eorumdem Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, ac Sancti Jacobi in Compoſtella, necnon Caſtitatis, & Religionis Votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare.

§.6. Ac poſtremo eiſdem Confratribus ut alia quæcumque Ordinationes, & Statuta felix Regimen, & proſperum ſtatum, ac gubernationem, illorumque Archiconfraternitatis, & Confraternitatum aggregatarum, & aggregandarum prædictarum, rerumque Spiritualium, & Temporalium, quomodolibet concernentia condere, & facere, & tam illa quam alia quæcumque licita, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Decreti Concilii Tridentini non contraria, quoties eis videbitur, immutare, alterare, limitare, corrigere, declarare, modificare, & in melius reformare libere, & licite valeant, licentiam concedimus, & impartimur.

§.7. Diſtrictius inibentes omnibus, & ſingulis, etiam quibuſvis Commiſſariis Sancti Spiritus in Saxia, & Sancti Joannis Lateranen., etiam S. Rochi de Urbe prædicta, necnon Sancti Bernardi Montis Sionis, & Sanctæ Mariæ de Populo nuncupatæ incurabilium Neapolitan., ac Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis Cayetan., aliorumque Hoſpitalium, & piorum locorum, necnon quibuſvis aliis perſonis cujuſcumque gradus, & præeminentiæ fuerint, ne publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quæſito colore, vel ingenio dilectos filios modernos, & pro tempore exiſtentes Primicerium, & Cuſtodes, tam Archiconfraternitatis, quam Confraternitatum aggregatarum, & aggregandarum prædictarum, vel ab eis, etiam pro tempore deputatos moleſtare, perturbare, inquietare, vel impedire, in toto, vel in parte, ullo modo audeant, vel præſumant. Ac decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ.

§.8. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, contrariis quibuſcumque. Quo circa venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, necnon dilectis filiis eorum in ſpiritualibus Vicariis, & officialibus, ac Abbatibus, Prioribus, Capitulis, Conventibus, Parochialium Eccleſiarum Rectoribus, & eorum Vicariis, ac quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum Generalibus, Provincialibus, & aliis ſuperioribus ac Prædicatoribus, aliiſque ad quos ſpectat, & ſpectare poterit quomodolibet in futurum, tam exemptis, quam non exemptis ubilibet exiſtentibus, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet quoties pro parte Primicerii, & Cuſtodum, aut ab eis deputatorum prædictorum cum debitis reverentia, & honore

Derogatio contrariorum

Digitized by Google

nore fuerint requiſiti, præſentes literas, ac earum tranſumpta ſervata forma dicti Concilii recipiant, & admittant, ac ab eis recipi, & admitti faciant.

Exceptio pro conſecutione Indulgentiarũ. §.9. Volumus autem quod ſi Eccleſiis, ſeu Capellis, vel Oratoriis prædictis, aut alias ut præfertur, aliqua alia indulgentia perpetuo, vel ad tempus non dum elapſum duratura per Nos conceſſa fuerint, præſentes literæ, quoad indulgentiam per præſentes reſpective conceſſam hujuſmodi nullius ſint roboris, vel momenti.

Fides tranſumptorum. §.10. Et quia difficile foret, eaſdem præſentes ad ſingula quæque loca deferri, volumus, & dicta auctoritate ſimiliter decernimus, quod hujuſmodi præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu Notarii dictæ Archiconfraternitatis ſubſcriptis, ac ſigillo ejuſdem Archiconfraternitatis munitis eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, conceſſionis, elargitionis, relaxationis, impartitionis, inhibitionis, mandati, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei auſo temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit &c.

Dat. die 27. Martii 1576. An. IV. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſexto, ſexto Kal. Aprilis, Pontificatus noſtri anno IV.

CLXXXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Confirmatio erectionis Confraternitatis Nationis Bunonien. in Urbe inſtituta cum facultate quot annis liberandi unum Carceratum &c.

GREGORIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SAcroſanctæ Romanæ Eccleſiæ, quam ſupremi Patris filius Jeſus Chriſtus, pietatis auctor inſtituit, regimini meritis licet imparibus præſidentes pia, & ſalubria Fidelium omnium, præſertim Nationis Bononien. patriæ noſtræ originariæ ſincere Nobis debita vota, ex quibus divini Cultus præcipue in Urbe augmentum, & animarum ſalus provenire ſperantur, paterno proſequentes affectu, his, quæ propterea provide facta fuiſſe dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata perſiſtant, libenter cum a Nobis petitur, Apoſtolicæ confirmationis robur adiicimus, ut juxta ipſius Romanæ Eccleſiæ præeminentiam, & creditam Nobis ex alto cœleſtis theſauri diſpenſationem fideles ipſos, quorum merita pro demeritis penitus ſunt imparia, novis honorum titulis, ac ſpiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus ad pia, & meritoria opera exercenda libenter invitamus, ut denique per eorumdem operum exercitium macula ſuorum abolita delictorum ad æternæ beatitudinis ſine fine manſionem feliciter pervenire mereantur.

Facti ſeries. §.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Confratrum Confraternitatis dictæ Nationis Bononien. in prædicta Urbe pie inſtitutæ exhibita nuper petitio continebat, quod cum de proxime præterito anno Domini milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, quod ſacrum Jubilæum per Nos indictum in eadem Urbe celebravimus, quamplurimi Chriſtifideles ejuſdem Nationis pia devotione ducti ad Dei laudem, & obſequium, ac honorem, animarumque ſuarum ſalutem, convenientes in unum, & de cultu divino ampliando ſalubriter cogitantes, Deique ſervitio ferventius ſeſe mancipare cupientes unam utriuſque ſexus Chriſtifidelium Confraternitatem Nationis hujuſmodi in Eccleſia Sancti Joannis Calybitæ nuncupati in Inſula dictæ Urbis ad id per eos acquiſita cum ſaccis albis ſignum Crucis in cucula a parte anteriori habentibus erigendam, & inſtituendam duxerint, ac pro illius ſtatu, & directione, ac gubernio, & regimine diverſa ſtatuta, ordinationes, & conſtitutiones condiderint, cupiantque ipſi Confratres, ut prædicti Chriſtifideles ad prædicta magis incitentur, & eorum devotio magis accreſcat, quo exinde majora ſpiritualia dona adipiſci poſſe cognoverint, Confraternitatem, & Eccleſiam prædictas aliquibus muneribus, & gratiis ſpiritualibus, & temporalibus decorari, quare iidem Confratres Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut eis in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatio & denominatio Confraternitatis. §.2. Nos igitur pium, & laudabile propoſitum hujuſmodi plurimum in Domino commendantes, ac ipſius Confraternitatis ſtabilimento, & decori, ac ampliationi, ac proſpero ſucceſſui paterno affectu conſulere volentes, ipſoſque Confratres, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtant, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Confraternitatem prædictam, quam pridem die videlicet vigeſima quarta menſis Septembris anni præteriti ſub invocatione S. Joannis Apoſtoli, & Evangeliſtæ ad Dei laudem, & ejuſdem Sancti honorem vivæ vocis noſtræ oraculo denominavimus, ſub eadem invocatione de novo denominamus, & perpetuo denominari volumus, ac Erectionem, & Inſtitutionem Confraternitatis in Eccleſia Sancti Joannis Calybitæ hujuſmodi ut præfertur, factas auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque plenarie, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus, nec non Eccleſiam ipſam Confraternitati, & Confratribus

tribus prædictis perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Privilegia Confraternitati conceſſa.

§.3. Et nihilominus Confratribus Confraternitatis hujuſmodi, nunc, & pro tempore exiſtentibus deinceps, & quandocumque, ac pro ut eis videbitur, pro felicis Confraternitatis hujuſmodi regimine, & gubernio, ac ſtatu, & adminiſtratione quæcumque alia ſtatura, & ordinationes eis beneviſa, ſacris tamen Canonibus, & Concilio Tridentino non contraria, ac alias licita, & honeſta, & a dilecto filio prædictæ Urbis Vicario approbanda condendi, & tam illa, quam etiam alia, tam per eos hactenus, ut præfertur, facta pro temporum, perſonarum, & locorum qualitatibus mutandi, alterandi, corrigendi, emendandi, interpretandi, & in melius reformandi, illiſque addendi, minuendi, ac etiam alia illorum loco de novo faciendi toties, quoties, ac prout, & quandocumque eis videbitur, nec non in feſto ejuſdem Sancti Joannis ante Portam Latinam die ſexta menſis Maii celebrari ſolito, unum in Urbe Carceratum dictæ Nationis Bononien., ſi pro tempore reperiatur, quem maluerint, ex quocumque crimine damnatum, citra tamen hæreſis, falſæ monetæ, falſificationis literarum, & ſupplicationum, ac commiſſionum, & aliarum gratiarum Apoſtolicarum, nec non læſæ majeſtatis, & aſſaſſinii, ac propinati veneni, ac etiam incendii Eccleſiarum, aut aliorum locorum Piorum, crimina, etiamſi ultimo ſupplicio plectendus veniret, qui tamen ab hæredibus offenſi pacem, ſeu veniam habuerit, ad eorundem Confratrum electionem quotannis a Carceribus educendi, & eductum liberandi, auctoritate, & tenore prædictis plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur. Mandantes nunc, & pro tempore exiſtentibus dictæ Urbis Gubernatori, & Senatori, ac cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & eorum Loca tenentibus, nec non Conſervatoribus, ceteriſque juſtitiæ miniſtris, adminiſtratoribus, & officialibus, ut ad omnem requiſitionem, & ſimplicem petitionem, & inſtantiam Confratrum prædictorum unum Carceratum per eos, ut præfertur, eligendum eidem Confraternitati in dicto feſto relaxent, ac realiter, & cum effectu relaxari faciant.

§.4. Ulterius Confraternitati, illiuſque Confratribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus prædictis in perpetuum ut omnia, & ſingula prædicta quibuſcumque aliis Confraternitatibus ejuſdem Nationis Bononien. ſub eadem invocatione Sancti Joannis Apoſtoli, & Evangeliſtæ extra dictam Urbem, tam in Bononien., quam quibuſcumque aliis Civitatibus, Oppidis, Terris, Caſtris, Villis, & Locis Nobis, & Romanæ Eccleſiæ prædictæ, mediate, vel immediate ſubjectis, vel non ſubjectis, tam in Italia, quam extra illam, & in quibuſcumque regionibus, ac mundi partibus pro tempore erectis, illarumque Confratribus, & Conſororibus, ac Eccleſiis, Altaribus, ſeu Cappellis, & perſonis communicare licite poſſint, eadem auctoritate Apoſtolica perpetuo concedimus pariter, & indulgemus, & inſtituimus, ac facimus, conſtituimus, & deputamus.

Conceſſio Indulgentiarum.

§.5. Præterea omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus prædictæ Nationis Bononien., qui ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus dictam Archiconfraternitatem ſolito illius Sacco induti pro tempore ingredientur, die primi illorum ingreſſus hujuſmodi pœnitentibus, & confeſſis, ac vere contritis, nec non tam illis, quam omnibus, & ſingulis aliis utriuſque ſexus Confratribus Archiconfraternitatis hujuſmodi præſentibus, & futuris pro tempore decedentibus in mortis articulo, ſi vere pœnitentes, & contriti fuerint, ut præfertur, ac univerſis, & ſingulis aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, ſimiliter vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſiam Sancti Joannis Calybitæ prædictam in ejuſdem Sancti Joannis Apoſtoli, & Evangeliſtæ vigeſima ſeptima Decembris plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur; illis vero, qui eamdem Eccleſiam in Sancti Joannis ante Portam Latinam prædictam, nec non dicti Sancti Joannis Calybitæ, & Sanctorum Marei, ac Martæ, nec non Audifacis, & Abachuc, quorum Corpora in ipſa Eccleſia Sancti Joannis Calybitæ requieſcunt, decima nona Januarii menſium diebus celebrari ſolitis feſtivitatibus a primis Veſperis uſque ad occaſum ſolis cujuslibet die feſtivitatum earumdem incluſive devote viſitaverint annuatim, & pias inibi ad Deum preces pro prædictæ S. R. E. conſervatione, & hæreſum extirpatione, ac mutua inter Chriſtianos Principes ſervanda pace, & alias, pro ut unicuique ſuggeret devotio, effuderint, pro qualibet ultimo dictarum feſtivitatum, qua id pro tempore egerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitis pœnitentiis miſericorditer in Domino relaxamus.

Clauſulæ.

§.6. Præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod ſi Archiconfraternitatem prædictam ingredientibus, & ſeu Confratribus dictam Eccleſiam Sancti Joannis Calybitæ viſitantibus prædictis aliqua alia indulgentia, in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapſum duratura per Nos conceſſa fuerit, eædem præſentes literæ nullius ſint roboris, vel momenti.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, denominationis, approbationis, confirmationis, adjectionis, ſuſpenſionis, aſſignationis, conceſſorum impartitionis, mandati, indulti, erectionis, creationis, facti, inſtitutionis, conſtitutionis, deputationis, elargitionis, relaxationis, & voluntatis infringere. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Aprilis 1576. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſexto, Kalendis Aprilis, Pontificatus noſtri Anno IV.

CLXXXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Communicatio, & extenſio Indulgentiarum, & Privilegiorum conceſſorum Hoſpitali Joannis de Dios Granaten., ad quæcumque alia Hoſpitalia quibuſvis in locis ad inſtar dicti Hoſpitalis inſtituenda.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN ſuper eminenti Sedis Apoſtolicæ ſpecula diſponente Domino conſtituti ea, quæ pro Hoſpitalium, aliorumque piorum locorum felici ſtatu, ac perſonarum ibidem ſallaciis hujus mundi repudiatis illecebris ſub ſuavi religionis jugo virtutum Domino famulantium, ac pietatis, & charitatis operibus vacantium animarum ſaluti provide conceſſa fuiſſe dicuntur, libenter cum a Nobis petitur ad alia ejuſdem inſtituti Hoſpitalia, & perſonas, favorabiliter extendimus, ac alias ſuper his providemus, pro ut locorum, & perſonarum qualitate penſata, id conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Facti ſeries.

§.1. Dudum ſiquidem per fel. record. Pium Papam V. Prædeceſſorem noſtrum accepto, quod alias quondam Joannes de Dios, dum in humanis ageret, devotione ductus inter alia multa bona opera, quæ exercuerat, ex eleemoſynis, quæ a Chriſtifidelibus, ſibi elargiebantur, non multo ante ejus obitum in Civitate Granaten. unum Hoſpitale inſigne Joannes de Dios della Pot nuncupat. de loci Ordinarii licentia inſtituerat, & poſt ejus obitum dictum Hoſpitale prope, & extra muros ejuſdem Civitatis canonice translatum fuerat, & in præfati Hoſpitalis regimine, ac adminiſtratione aliis ſucceſſerant, qui ejuſdem Joannis exemplo, & ſimili devotione moti ipſius Hoſpitalis, & pauperum in eo degentium gubernio, manutentioni, & ſubſtentationi aſſidue incumbebant, ac in illo aderant ducenti, & quinquaginta pauperes, vel circa, omni infirmitatum genere laborantes, neque in ea Civitate, nec etiam in toto Regno Granaten. aliquis ſimilis reperiebatur locus, in quo charitatis opera ita abunde exercentur, cum in eo annis ſingulis ſumma decem millium ducatorum, vel circa exponeretur, ex eleemoſynis quoque, quæ per dilectos filios Confratres ipſius Hoſpitalis colligebantur, & a Chriſtifidelibus ibidem erogabantur.

§.2. Et tunc proxime lapſis temporibus in Bello Granaten. prædicti Confratres multa bona opera erga chriſtianos milites exercuerant, lectos, medicinas, & alia neceſſaria illis ſubminiſtrando, infirmos, & vulneratos medicorum curæ ſupponendo, eoſque bene tractando, ac ſemper magna charitate Chriſtianorum exercitus ſequendo, necnon infirmis, & vulneratis neceſſaria pro viribus miniſtrando, & ex ſingulari zelo ſervitii Dei omnem curam in prædicti Hoſpitalis pauperibus curandis abſque aliqua mercede impendebant, idem Prædeceſſor, Motu proprio, non ad Confratrum ipſorum, ſeu aliarum perſonarum dicti Hoſpitalis pro eis dicto Prædeceſſori oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera ejus liberalitate per ſuas literas omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, tam extraneis, quam indigenis, ac tam pauperibus, quam divitibus in eodem Hoſpitali pro tempore pro ſui cura exiſtentibus, de ſe curari facientibus, qui die ſexta Idus Auguſti, vel etiam tempore publicationis dictarum literarum dictum Hoſpitale eſſent ingreſſi, infra tempus a dictis Confratribus poſt publicationem earumdem literarum ſtatuendum; qui vero deinceps ingrederentur, in principio illorum ingreſſus hujuſmodi, & ſimiliter Confratribus, adminiſtratoribus, ſervitoribus, & aliis perſonis dicti Hoſpitalis, qui pro tempore infirmarentur, etiam in principio infirmitatis, ſeu durante infirmitate hujuſmodi, etiam quod ipſi, & alii omnes ſupradicti non eſſent in mortis articulo conſtituti, quod de cetero perpetuis futuris temporibus tam dicti Hoſpitalis, quam quemcumque alium presbyterum, tam ſæcularem, quam cujuſvis Ordinis regularem a loci Ordinario approbatum in eorum poſſent eligere Confeſſorem, qui eorum confeſſionibus diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet, qui pœnitentes exiſterent, a quibuſcumque delictis, & criminibus quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam prædictæ Sedi reſervatis, necnon in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis contentis, exceptis, tamen caſibus Hæreſis, ſchiſmatis, conſpirationis in Romanum Pontificem, aut Statum Romanæ Eccleſiæ, falſificationis literarum, aut ſupplicationum, vel commiſſionum Apoſtolicarum, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, ac injectionis manuum violentarum in Epiſcopos, aut Prælatos, vel ſuperiores eccleſiaſticos abſolvere, eiſque pro præmiſſis pœnitentiam ſalutarem injungere auctoritate Apoſtolica poſſet, & valeret, indulſit.

§.3. Utque Hoſpitale hujuſmodi, & illius Eccleſia congruis frequentaretur honoribus, ac in debita reverentia haberetur, necnon Chriſtifidelium animarum ſaluti fructuoſius conſuleretur, ipſique Chriſtifideles eo libentius ad Hoſpitale, & Eccleſiam hujuſmodi, devotionis cauſa viſitandum confluerent, quo ex inde Cœleſtis gratiæ dono uberius conſpicerent ſe refectos, Motu ſimili omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui pro tempore dictam Eccleſiam viſitarent, & in ea preces, tam pro ſe, quam per modum ſuffragii pro defunctis Deo effunderent, quoties id egiſſent, quandocumque, etiam in quibuſcum-

que

Digitized by Google

que diebus in perpetuum, toties centum dies & in diebus feſtivis ducentos dies de iniunctis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in Domino miſericorditer relaxavit. Quam relaxationem, etiam ſuffragari voluit iis, qui aliquam ſervitutem in prædicto Hoſpitali infirmis facerent, aut illos viſitarent, qualibet vice qua id, ſeu ea, vel eorum quolibet pro tempore agerent.

§.4. Necnon omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſiam prædictam, vel ejus Capellam in duabus diverſis feſtivitatibus in anno per dictos Confratres eorum arbitrio pro tempore eligendis a primis veſperis uſque ad occaſum ſolis cujuslibet diei feſtivitatum earumdem incluſive devote viſitarent annuatim, durante quinquennio tunc proximo venturo, & ibi pro pace inter Principes Chriſtianos ſervanda, vel alias prout unicuiq. ſuggereret devotio, ſimiliter ad Deum preces funderent, quoties id agerent, toties pro qualibet dictarum feſtivitatum ſeptem annos, & totidem quadragenas veræ indulgentiæ de pœnitentiis prædictis relaxavit, & ſi pro defunctis viſitarent, relaxationem hujuſmodi, etiam eiſdem defunctis per modum ſuffragii opitulari voluit.

§.5. Ac inſuper motu pari ejuſdem Hoſpitalis admiuiſtratoribus, Rectoribus, Gubernatoribus, confratribus, & miniſtris, ac ſervitoribus, & familiaribus utriuſque ſexus tunc, & pro tempore exiſtentibus in perpetuum, qui vere pœnitentes, & confeſſi in eodem Hoſpitali, ſive etiam in eorum Domibus propriis, vel extra ubilibet. Pauperibus vero, & infirmis qui in dicto Hoſpitali pro tempore decederent, ac ipſius Hoſpitalis Benefactoribus, necnon etiam Confratribus Confraternitatis ſub invocatione Sancti Spiritus in Eccleſia dicti Hoſpitalis canonice inſtitutæ, ſive in ipſo Hoſpitali, ſive extra pro tempore decedentibus in eorum, & cujuslibet eorum mortis articulo plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem in Domino conceſſit, utque illam eo purius conſequi poſſent, ſimiliter omnibus ſupradictis, ut tam dicti Hoſpitalis Rectorem, quam quemcumque alium presbyterum idoneum etiam ab eodem Ordinario approbatum in eorum poſſent eligere Confeſſorem, qui eos, & eorum quemlibet a quibuſvis delictis, & criminibus, etiam Sedi prædictæ reſervatis, ac etiam in literis die Cœnæ hujuſmodi legi ſolitis contentis, caſibus ſupradictis exceptis, abſolvere valeret.

§.6. Necnon tam infirmis, & aliis pauperibus, quam Adminiſtratoribus, Rectoribus, Gubernatoribus, Confratribus, Miniſtris, Servitoribus, & Familiaribus, & aliis perſonis ejuſdem Hoſpitalis tunc, & pro tempore exiſtentibus peccata ſua presbyteris dicti Hoſpitalis confiten., & ab eiſdem Euchariſtiæ, & extremæ Unctionis omniaque, & ſingula alia Eccleſiaſtica Sacramenta recipiendi, necnon Miſſas, & alia Divina Officia, ac omnes Horas Canonicas nocturnas pariter, & diurnas in Hoſpitali, illiuſque Eccleſia, & Capella prædictis, tam alta, quam ſubmiſſa voce per Capellanos ejuſdem Hoſpitalis, & alios presbyteros, & clericos illuc confluentes, & intervenientes palam, & publice celebrari, ac etiam tam pro illis, quam pro aliis occurrentiis campanas pulſari, necnon etiam tempore interdicti, etiam dicta Apoſtolica auctoritate appoſiti, ac etiam cujuſcumque ceſſationis a divinis, tam adminiſtratorum, Rectorum, Gubernatorum, Confratrum, Miniſtrorum, Servitorum, & Familiarium, quam infirmorum, & aliorum pauperum, aliarumque perſonarum dicti Hoſpitalis pro tempore decedentium Cadavera in loco Sacro cum pompa moderata juxta perſonarum qualitatem eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi, & in Altaribus Hoſpitalis, illiuſque Eccleſia, & Capella hujuſmodi Miſſas, & alia Divina Officia, clauſis tamen januis, in ſupradictarum perſonarum præſentia per quoſcumque presbyteros celebrari faciendi, necnon illa audiendi, ſimiliter facultatem conceſſit.

§.7. Iis quoque, qui ſive pro Defunctorum ſuffragio, ſive alias ex devotionis fervore annis ſingulis prima Dominica quadrageſimæ, ac Beati Joannis Baptiſtæ, ac Domini noſtri Jeſu Chriſti Nativitatum feſtivitatibus Hoſpitale prædictum viſitarent, quoties facerent, toties centum dies, qui vero dicto Hoſpitali, & illius pauperibus pro ſua devotione abſque aliqua mercede pro tempore deſervirent, quotieſcumque Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumerent, toties centum dies, ac inſuper omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus perſonis, quæ dictum Hoſpitale cum aliquo panno laneo veteri pro infirmis curandis adiuvarent, pro qualibet vice centum dies, & in diebus feſtivis ducentos dies ſimiliter de pœnitentiis prædictis relaxavit.

§.8. Ac præterea dictum Hoſpitale, & ejus perſonas, ſeu agentes a Parochiali infra cujus limites dictum Hoſpitale conſiſtebat, & aliarum quarumvis Eccleſiarum, illarumque Rectorum, & in eis Beneficiatorum juriſdictione, & ſuperioritate ratione perceptionis eleemoſynarum, oblationum, legatorum, & relictorum piorum, ac aliorum jurium, & obventionum quorumcumque, quæ eidem Hoſpitali, Eccleſiæque ipſius ex quorumcumque Chriſtifidelium largitione, tam in omnium Sanctorum, & Commemorationis Defunctorum, quam aliis quibuſcumque feſtivitatibus, & diebus provenirent, attento, quod dictum Hoſpitale Rectorem proprium habebat, Eccleſiaſtica Sacramenta omnibus in eo exiſtentibus miniſtrantem, ita quod Parochialis, ſeu aliarum eccleſiarum prædictarum Rectores, vel beneficiati nihil in dicto Hoſpitali agere tenerentur, etiam Motu ſimili perpetuo penitus exemit, & totaliter liberavit, ac dicti Hoſpitalis adminiſtratores ad aliquam eleemoſynarum, & relictorum aliorumque prædictorum ſolutionem cuique faciendam minime teneri, nec cogi poſſe, ſed elee-

Digitized by Google

moſynas, & relicta, aliaque præmiſſa in ſubſtentationem, & ſubventionem pauperum dicti Hoſpitalis converti debere decrevit, inhibitione, & irritanti, ac etiam aliis decretis deſuper appoſitis, prout in dictis literis plenius continetur.

Cauſa præſentis Conſtitutionis edendæ.

§.9. Cum autem ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii majoris Confratris dicti Hoſpitalis petitio continebat, ad dicti Hoſpitalis inſtar unum in Hiſpalen., & aliud in Corduen. Civitatibus, aliudque in de Madrid, ac aliud in de Lucena Oppidis Toletan., & Corduven. Diœceſ. ac plura alia in diverſis Indiarum maris Œceani Provinciis ſimilia Hoſpitalia, hactenus Deo auxiliante a diverſis Chriſtifidelibus de bonis a Deo collatis pro ſimilibus Chriſtifidelibus infirmis, & pauperibus recipiendis, alendis, & curandis ab eiſdem Confratribus, qui ex Sedis Apoſtolicæ auctoritate, ſub Regula Sancti Auguſtini Ordinem ejuſdem S. Auguſtini expreſſe profitendo emittere ſolent, militare noſcuntur non ſine maximo & continuo charitatis exercitio Chriſtifidelium pauperum languentium auxilio, & refrigerio, regi, & gubernari ſolito canonice inſtituta fuerint, ac etiam in dies Deo permittente, & Chriſtifidelium charitate creſcente in futurum in diverſis Orbis Chriſtiani regionibus ędificari ſperentur, pro parte ejuſdem majoris Confratris Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus prædictis Hoſpitalibus, hactenus, ut præmittitur, inſtar primo dicti Hoſpitalis inſtitutis, & in futurum ubilibet inſtituendis omnia, & ſingula privilegia, facultates, indulta, exemptiones, libertates, immunitates, indulgentias, & peccatorum remiſſiones, relaxationes, & alias quaſcumque gratias, tam ſpirituales, quam temporales primo dicto Hoſpitali, ut præmittitur, conceſſa communicare, ac alias in præmiſſis opportuna providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Extenſio prædictorum Privilegiorum ad alia ejuſdem Ordinis Hoſpitalia.

§.10. Nos igitur qui pietatis, & charitatis opera latius ubique propagari, ſincero deſideramus affectu, prædictum majorem Confratrem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque ecclesiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati omnibus, & ſingulis Hoſpitalibus prædictis, tam in Hiſpaniarum Regnis, quam in Indiis maris Oceani hujuſmodi, & totius Chriſtiani Orbis Civitatibus, Oppidis, & locis in poſterum ad inſtar primo dicti Hoſpitalis canonice inſtituendis omnia, & ſingula privilegia, facultates, indulta, & gratias, tam ſpirituales, quam temporales primo dicto Hoſpitali, ut præfertur, conceſſa, ita quod illis omnibus, & ſingulis Hoſpitalia hujuſmodi, illorumque majores, & alii Confratres, ac infirmi, & aliæ perſonæ illis inſervientes, eaque, & eorum Eccleſias viſitantes, ac in eis ab humanis decedentes, eorumque ſepulturas ibidem eligentes uti, frui, potiri, & gaudere libere, ac licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi eis ſpecialiter, & expreſſe conceſſa fuiſſent, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium communicamus, ac ad illa extendimus, & ampliamus.

Derogatio contrariorum

§.11. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac primo dicti Hoſpitalis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon omnibus illis, quæ dictus Prædeceſſor in ipſis literis voluit non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.12. Ceterum quia difficile foret, præſentes literas ad omnia, & ſingula quæque Hoſpitalia, aliaque loca ſupradicta, dum opus erit, deſer.. volumus etiam, & Apoſtolica auctoritate prædicta decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, ſeu copiis impreſſis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo &c.

§.13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, communicationis, extenſionis &c.

Datum Tuſculi, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſexto, quarto Kal. Maii, Pont. noſtri Anno IV.

Dat. die 28. Aprilis 1576. An. IV.

CLXXXVI.

Inſtitutio Congregationis Clericorum Sæcularium de Oratorio nuncupatæ, in Eccleſia S. Mariæ de Vallicella de Urbe.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Procemium.

COpioſus in miſericordia Dominus, & in cunctis glorioſus operibus, a quo omnia dona defluunt, ad hoc Nobis licet immeritis ſuæ Sponſæ univerſalis Eccleſiæ regimen committere, & noſtræ debilitati jugum Apoſtolicæ ſervitutis imponere voluit, ut inter alias multiplices curas, operarios, quos ipſe Dominus in meſſem ſuam, multitudinem utique magnam populorum ad fructum divinæ gratiæ diſpoſitam, ne pereat, quotidie pro ſua miſericordia dignatur emittere, conducere non differamus, eoſque ad ſuſcipiendam ipſius Domini miſericordiam in medio templi ſui, ejuſque vias Chriſtifidelibus demonſtrandum, eorumque corda divinorum ſermonum declaratione illuminandum, novas etiam interdum piorum virorum Congregationes propterea conſtituendo noſtræ ſolicitudinis ope, Apoſtoliciſque favoribus propenſius excitemus.

Philippus Nerius ſupplicat Papæ pro erectione Congregat. Clericorum ſæcularium de Oratorio nuncupanda in Urbe.

§.1. Dudum ſiquidem omnia beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, diſpoſitioni noſtræ reſervavimus. Decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis aucto-

ctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Cum itaque poſtmodum Parochialis Eccleſia B. Mariæ Vallicellæ nuncupatæ, Regionis Pontis ſeu Parionis de Urbe, per liberam reſignationem dilecti Filii Antonini de Adiuto, nuper ipſius Eccleſiæ Rectoris, de illa quam tunc obtinebat in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam, apud Sedem eamdem vacaverit, & vacet ad præſens, nulluſque de illa præter Nos hac vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis. Et ſicut dilectus Filius Philippus Nerius Presbyter Florentinus, ac Præpoſitus nonnullorum Presbyterorum, & Clericorum præfatorum nominibus Nobis nuper expoſuit, hi in ipſa Eccleſia introduci cupiant, ac ita illis gratia aſſiſtente divina circa Miſſarum, & aliorum divinorum Officiorum in eadem Eccleſia celebrationem, & verbi Dei populo inibi intereſſenti prædicationem, aliaque ſalubria monita ad ſalutem animarum Chriſtifidelium procurandam, & quamplurima pietatis opera exercenda intendere ſperent, ut ex eorumdem Presbyterorum, & Clericorum laudabili vita, & doctrina dilecti Filii ipſius Eccleſiæ Parochiani non parvam conſolationem ſpiritualem ſuſcepturi ſint, ſi in eadem Eccleſia una Congregatio Presbyterorum, & Clericorum de Oratorio nuncupanda, perpetuo erigeretur, & inſtitueretur, ipſaque Eccleſia cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum eidem Congregationi concederetur, ex hoc profecto divinus cultus, ac Miniſtrorum Eccleſiaſticorum numerus, in ea ad Dei laudem, & eorumdem Chriſtifidelium animarum ſalutem maximum ſuſciperet incrementum. Quare dictus Philippus aſſerens dictæ Eccleſiæ, & illi forſan annexorum, fructus, redditus, & proventus, ſuper quibus penſio annua quadraginta ſcutorum monetæ certæ Perſonæ Eccleſiaſticæ illam annuatim percipienti, Apoſtolica auctoritate, ut dictus Philippus etiam aſſerit, reſervata exiſtit, centum, & triginta ducatorum auri de Camera ſecundum communem extimationem valorem annuum non excedere, eiſdem nominibus Nobis humiliter ſupplicavit, quatenus præmiſſis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui illam erigit.

§.2. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique divini cultus augmentum, & Chriſtifidelium animarum ſalutem ſinceris deſideramus affectibus, pium, & laudabile Philippi Præpoſiti, ac Presbyterorum, & Clericorum præfatorum deſiderium ſummopere commendantes, ipſoſque Philippum Præpoſitum, ac Presbyteros, & Clericos a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, in dicta Eccleſia unam Congregationem Presbyterorum, & Clericorum ſæcularium de Oratorio nuncupandam, ſine alicujus præjudicio, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Eique Parochialem in Urbe Eccleſiã S. Mariæ in Vallicella, cũ omnibus ſuis bonis, introitibus, & juribus concedit.

§.3. Illique ſic erectæ, & inſtitutæ Eccleſiam præfatam, ſive præmiſſo, ſive alio quovis modo, aut ex alterius cujuſcumque perſona, ſeu per ſimilem reſignationem dicti Antonini, vel cujuſvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut Conſtitutionem fel. record. Joannis Papæ XXII. Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Execrabilis, vel aſſecutionem alterius beneficii Eccleſiaſtici quavis auctoritate collati vacet, etiam ſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem præfatam legitime devoluta, ipſaque Eccleſia diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata exiſtat, & ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo ejus diſpoſitio ad Nos hac vice pertineat, cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum, aliiſque omnibus, & ſingulis oneribus, & honoribus, ac annexis, necnon omnibus bonis, cenſibus, juriſdictionibus, fructibus, redditibus, & proventibus, aliiſque juribus, & pertinentiis ſuis eidem Congregationi, auctoritate Apoſtolica, & tenore præfatis etiam perpetuo concedimus, & aſſignamus: ita quod liceat ipſi Congregationi illiuſque Rectori, Presbyteris, Clericis, & Procuratoribus, ſeu Agentibus, vel deputatis per ſe, vel alium, ſeu alios, eorum, & dictæ Congregationis nomine, Eccleſiæ, & annexorum, ac bonorum, juriumque, & pertinentiarum præfatorum corporalem, & realem, & actualem poſſeſſionem propria auctoritate libere apprehendere, & etiam perpetuo retinere, curamque animarum eidem Eccleſiæ imminentem per ſeipſos Presbyteros ſeu, vel plures ex eis, ſive per alium, vel alios Presbyteros, illis tamen prius a dilecto Filio Noſtro, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis in dicta Urbe, & ejus diſtrictu Vicario in ſpiritualibus generali, ſeu Sede præfata approbatis, exercere, vel exerceri, eidemque Eccleſiæ in divinis deſervire, ſeu deſerviri facere, illiuſque fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, ac in ſuos & Congregationis, ac Eccleſiæ præfatorum uſum, & utilitatem convertere.

Facultatemque ordinationes pro ſalubri ſtatu ſuo condendi, & immutãdi tribuit.

§.4. Necnon eidem Congregationi, illiuſque Rectori, ac Presbyteris, & Clericis pro tempore exiſtentibus, ut pro ſalubri ſtatu, & directione Eccleſiæ, & Congregationis hujuſmodi illiuſque perſonarum quæcumque ſtatuta, & ordinationes rationabilia, honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilio Tridentino non contraria edere, & edita reformare, limitare, & mutare, ac

alia

alia de novo condere, prout, & quoties eis ſecundum rerum, & temporum qualitates videbitur expedire, quæ quidem ſtatuta, & ordinationes poſtquam edita, reformata, limitata, & mutata, ac de novo condita fuerint, a Sede præſata approbari, & per ſingulares perſonas de gremio dictæ Congregationis exiſtentes inviolabiliter obſervari debeant, libere, & licite poſſint, & valeant, auctoritate Apoſtolica, & tenore præſatis indulgemus, liberamque deſuper facultatem concedimus, & elargimur.

Clauſulas præſervativas apponit.

§.5. Decernentes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, etiam ex eo quod intereſſe prætendentes vocati non fuerint, notari, impugnari, aut in jus, vel controverſiam vocari nullatenus poſſe, neque debere, minuſque ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, annullationibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus a Sede præfata, etiam in favorem quorumvis quomodolibet emanatis, & emanandis nullatenus comprehendi poſſe, aut debere, necnon quoad conceſſionem, & aſſignationem prout eſt, & attentatum forſan eſt hactenus, ac tam quoad illas, quam omnia alia ſupradicta ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Patriarchæ Alexadrin., ac Amerin. & Aquinaten. Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Philippi Præpoſiti, ac Congregationis præſatorum, & ſingularum illius perſonarum, nunc, & pro tempore exiſtentium, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter obſervari, ac ſingulos, quos ipſæ literæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque contra præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores auctoritate noſtra appellatione poſtpoſita compeſcendo.

Contraria omnia removet.

§.7. Non obſtantibus priori voluntate noſtra præſata, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis Venerabili Fratri noſtro Alexandro Epiſcopo Tuſculan. Cardinali Farneſio nuncupato, ad quem ratione Eccleſiæ S. Laurentii in Damaſo, etiam de Urbe, aut alias dictæ Eccleſiæ S. Mariæ Vallicellæ dum vacat, collatio, proviſio, præſentatio, & omnimoda alia diſpoſitio pertinet, ac dilectis filiis Populo Romano ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac fratrum noſtrorum conſilio, etiam iteratis vicibus, etiam per recol. mem. Leonem Papam X. alioſque Romanos Pontifices ſimiliter Prædeceſſores noſtros, ac forſan etiam Nos, & Sedem præſatam conceſſis, approbatis, & innovatis, illis præſertim, quibus inter alia caveri dicitur expreſſe, quod de quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis dictæ Urbis vacatione illorum pro tempore occurrente, aliis quam Civibus Romanis, & originariorum Civium Roman. filiis, & forſan alias certo modo qualificatis provideri, vel alias diſponi non poſſit, & aliter de illis etiam per Sedem præfatam pro tempore factæ collationes, conceſſiones, uniones, & aliæ diſpoſitiones nullius ſint roboris, vel momenti; quodque eiſdem privilegiis, & indultis nullatenus, aut non niſi modo, & forma in illis expreſſis derogari, aut derogatum cenſeri poſſit, & ſi illis aliter derogari contingat, derogationes hujuſmodi nemini ſuffragentur. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu alia quævis expreſſio habenda, aut aliqua etiam exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus. Quodque de gremio dictæ Congregationis diverſæ perſonæ ex dicta Urbe oriundæ, vel alias juxta dicta ſtatuta qualificatæ non exiſtant: contrariis quibuſcumque. Aut aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi, vel aliis beneficiis Eccleſiaſticis in ipſa Urbe ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint; etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum. Quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque ad dictam Eccleſiam B. Mariæ volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis, quoad aſſecutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari. Et quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis, generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis, proviſo, quod ipſa Eccleſia S. Mariæ debitis propterea non fraudetur obſequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, ſed illius congrue ſupportentur onera conſueta. Nulli ergo omnino, &c. Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingen- D. P. An.IV. 15. Julii.

Digitized by Google

gentesimo ſeptuageſimo quinto, Idibus Julii, Pontificatus noſtri Anno IV.

CLXXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Confirmantur Privilegia Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

PRo Apoſtolicæ ſervitutis onere, & Nobis commiſſa omnium Chriſti Populorum cura, magna cor noſtrum exultat lætitia, cum in iis, quæ ad Dei fidem, & gloriam propagandam inſtituta, & directa ſunt, ſuſceptum conſilium re ipſa comprobatur & largiente Domino optatum cernitur incrementum. Quod nuper uſu veniſſe compertum eſt de Militiis Sanctorum Mauritii, & Lazari ſub Regula Sancti Auguſtini pridem a Nobis, poſtquam alteram inſtitueramus, ſuadente neceſſitate coniunctis, ex quibus ut tam egregium de ſe virtutis ſpecimen emicuit, ita majora in dies ſperamus Reipublicæ Chriſtianæ commoda proventura.

Facti ſeries.

§.1. Quidem ante biennium cum dilectus Filius Nobilis Vir Emanuel Philibertus Sabaudiæ Dux Magnus dictarum Militiarum Magiſter pro ſua pietate, & prudentia conſideratis diligenter periculis, quæ Sabaudiæ, & ceteris ditioni ſuæ Populis ab Hæreticis circumjacentibus, & præſertim ab Geneva hæreſum fonte imminebant, Nobis exponi feciſſet, ſe ad hæc mala propulſanda, & ad tuendam, augendamque Religionem Catholicam in locis ſibi ſubjectis cupere, ut ex delectis omnis generis Chriſtiani Populi Militibus una ex ſancta hujus Sedis auctoritate Militia ſub B. Mauritii Martyris ejuſdem Ducis, anteceſſorumque ipſius præcipui Protectoris nomine conficeretur. Nos optimo illius conſilio, ac ipſo, majoribuſque ejus clariſſimis, & præſtantiſſimis Principibus digno animo commendato proſpicientes, ipſam ſic conſtituendam Militiam maximo uſui, & præſidio fore non ſolum Sabaudiæ, & Pedemontis Provinciis, ſed toti etiam Italiæ ad ſuſtinendos & propellendos quovis Hæreticorum, & Infidelium impetus, ac oppurtuniſſimum ibi propugnaculum, munimentum, & auxilium habituros, Noſque, & Eccleſiam Romanam, ac Univerſam Chriſtianam Rempublicam ex ipſo Militiæ robore, maximaque talis Ducis virtute, ac ſumma rerum Bellicarum peritia, magnum adjumentum recepturos eſſe, dictique Emanuelis Philiberti Ducis ſupplicationibus inclinati, ad laudem, & gloriam Dei Omnipotentis, ac Fidei Catholicæ dictis Sabaudiæ, & Pedemontis Regionibus defenſionem ac Univerſæ Italiæ, totiuſque Chiſtianæ Reipublicæ ſalutem, & commodum, unam Militiam ſub invocatione Sancti Mauritii Martyris, & Regula Ciſtercien. per Univerſum Chriſtianum Orbem, cujus ſuprema Sedes, & Militum Conventus in loco ab eodem Emanuele Philiberto Duce in Sabaudia ſtatuendo, & aſſignando perpetuo eſſet, & in ipſa Militia unum Magiſtratum magnum vocandum ſupremam ejuſdem Militiæ dignitatem pro uno Magiſtro, qui illius caput eſſet, cum eo, quo ſibi expedire videretur, Militum, & Miniſtrorum numero, qui milites cum unica tantum, & virgine conjugati ad habitum, & profeſſionem regularem admitti, ſeu qui pro tempore admiſſi forent, matrimonium cum ſimili virgine, & unica dumtaxat contrahere poſſent, alias vero ipſi caſtitatem conjugalem, & obedientiam expreſſe profiterentur cum menſa Magiſtrali, officiis, juribus, juriſdictionibus, & inſignibus conſuetis, ad aliarum hujuſmodi Militiarum inſtar, extunc prout poſtquam ipſe Emanuel Philibertus Dux dotem annui redditus quindecim millium ſcutorum de propriis, & Patrimonialibus bonis ſuis illi conſtituiſſet, & e contra auctoritate Apoſtolica perpetuo ereximus, & inſtituimus, ac illi ſic erectæ, ejuſque menſæ dictam dotem quindecim millium ſcutorum, etiam perpetuo applicavimus, & appropriavimus, itaut liceret eidem Emanueli Philiberto Duci, & pro tempore exiſtenti Magno Magiſtro bonorum dictæ dotis corporalem poſſeſſionem, ſeu quaſi libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructuſque, & proventus in ſuos, & dictæ militiæ uſus, & utilitatem convertere, cujuſvis licentia minime requiſita.

§.2. Et nihilominus Magiſtratum prædictum ab ejus primæva erectione, vacantem cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis prædicto Emanueli Philiberto Duci, ejuſque ſucceſſoribus omnibus Sabaudiæ Ducibus, qui pariter Magni Magiſtri eſſent, in perpetuum conceſſimus, & aſſignavimus ipſis præterea, & eorum ſingulis liberam facultatem tribuimus, ut quod illis viſi forent Milites nobiles, aut optima virtute cognitos, vel alios pro eorum arbitrio, vel ſtatoto qualificatos ex omnibus nationibus poſt factam ab ipſis juxta formam literis noſtris adnotatam Catholicæ Fidei profeſſionem ad habitum, & regularem profeſſionem admittere, ac etiam in quibuſcumque Mundi partibus Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, & alia beneficia dictæ Militiæ erigere, eiſque ſic erectis patrimonialia, & laicalia bona eorum, qui illa relinquere voluiſſent, dotis nomine aſſignare. Juſpatronatus fundatoribus, ſeu dotatoribus id petentibus valide reſervare, quod ſic reſervatum idem robur, eandemque vim, & efficaciam obtineret, quam haberet, ſi a Nobis conceſſum fuiſſet. Necnon Provincias, & Nationes dividere, & ex erigendis dictæ militiæ beneficiis, quæ Prioratus, quæ Præceptoriæ, quæ ſuperiora, vel inferiora beneficia eſſe, eaque, & eorum ſingula, quos fructus habere, & tam ipſa, quam illa obtinentes, quæ onera ſupportare, ad illa quoque admittendi, quibus qualitatibus ſuffulti, & quibus legibus ſubiacere

cere

cere deberent, aliaque ad uſum militiæ hujus neceſſaria decernere, & declarare, atque tam de prædictis, quam aliis quibuſcumque rebus, & negotiis occurrentibus quæcumque ſtatuta condere, facere, & ordinare, illaque poſtquam condita, & ordinata forent, quotieſcumque viſum fuiſſet, pro eorum arbitrio, & voluntate interpretari, mutare, alterare, limitare, corrigere, ſeu in meliorem formam reducere, aut in totum delere, aliaque de novo edere, & quaſcumque pœnas apponere, & ad illorum executionem procedere valerent.

Cauſa Conſtitutionis edendæ, de qua mentionē facit.

§.3. Poſtea autem conſiderantes iſtam ſic de novo erectam Militiam Sancti Mauritii magnos fructus tale præſertim ductore, atque Magiſtro fidei Catholicæ eſſe allaturam, ſed multo tamen uberiores, ſi aliis fulciretur, & muniretur adjumentis, & auxiliis, ac propterea cernentes Militiam Hoſpitalis Sancti Lazari Hieroſolymitan. ſub Regula Sancti Auguſtini, jam pridem Magiſtri regimine deſtitutam, nobilem quidem, & antiquam, ſed ipſa vetuſtate, ac temporum injuria valde dejectam, & prolapſam eſſe: optimum Nobis viſum eſt, ſi hanc veterem illi novæ, & recens naſcenti adjungeremus, ut quod una in ipſo initio per ſe agere perfecte non poſſet, alterius adjuta auxilio, & viribus geminatis fortior eſſet ad agendum, atque citius, & facilius optatos Eccleſiæ Dei, & Chriſtiano Populo fructus afferre poſſent; id vero facere inſtituimus cum eo, quod Emanuel Philibertus, & pro tempore exiſtens Dux, & Magiſter prædictus annexionis hujuſmodi ratione duas triremes dictis Militibus inſtructas pro Sedis Apoſtolicæ defenſione contra Hæreticos, Infideles, Piratas, & quoſcumque alios ejus hoſtes continue de ſuo manutenere deberet. Quare motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Militiam Sancti Lazari prædictam, cum illius Magiſtratu, ac omnibus, & quibuſcumque illius Prioratibus, Præceptoriis, Hoſpitalibus, & aliis Beneficiis regularibus, earumque membris, Grangiis, Caſtris, Villis, Domibus, poſſeſſionibus, proprietatibus, fructibus, & bonis, tam mobilibus, quam immobilibus, ac ſe moventibus, juribus, & actionibus univerſis, necnon Eccleſiis, Cappellis, terminis, & pertinentiis quibuſcumque ad dictam Militiam Sancti Lazari ſpectantibus quæcumque, quotcumque, qualiacumque eſſent, non tamen aliis Eccleſiis, Piis Locis, & Militiis canonice unita, quæ ab his, quæ unita ſunt, avocari, aut illorum ratione, quemcumque moleſtari noluimus, eidem Militiæ Sancti Mauritii, quæ in poſterum Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari nuncuparetur, ita perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, ut poſtea in perpetuum prædictus Emanuel Philibertus, & pro tempore exiſtens Sabaudiæ Dux Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari Magiſter eſſet, & appellaretur. Ac Prioratus Præpoſituræ, & alia Beneficia Militiæ Sancti Lazari, & ea obtinentes, aliique Milites, ſervientes, Cappellani, & Perſonæ curæ, gubernationi, & juriſdictioni ipſius Ducis, & magni Magiſtri in omnibus, & per omnia ſubeſſent, pro ut ſuo antea Magiſtro ſuberant, eique tamquam membra capiti obedirent, & obſequerentur; liceretque eidem Duci, & Magiſtro corporalem poſſeſſionem Militiæ Sancti Lazari, ejuſque Magiſtratus, & aliorum unitorum prædictorum per ſe, vel alium, ſeu alios, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructuſque, redditus, & proventus in ſuos, & dictæ Militiæ uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia, minime requiſita.

§.4. Inſuper iis, qui Præceptorias Sancti Lazari in titulum, ſeu commendam, vel aliter quoviſmodo obtinerent, habitum per dictum Ducem, & Magiſtrum Militibus Sanctorum Mauritii, & Lazari deſignandum ſuſcipiendi, & eidem Emanueli Philiberto Duci, & Magiſtro iis, qui habitum Sancti Lazari jam ſuſceperant, & deferebant, novum dimiſſo antiquo volentibus tradendi: eos vero, qui dictum Sancti Lazari habitum nondum ſuſceperant, ad novum habitum, ut præfertur, deſignandum ſuſcipiendum, & deferendum opportunis remediis compellendi auctoritatem conceſſimus, volentes etiam, & dicta auctoritate Apoſtolica ſtatuentes, eumdem Emanuelem Philibertum, & pro tempore exiſtentem Ducem, & magnum Magiſtrum in perpetuum unionis illius ratione ad duas triremes dictis Militibus inſtructas pro noſtra, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, ac Sedis Apoſtolicæ, contra prædictos, & quoſcumque alios defenſione, continue manutenendas teneri, & ad id efficaciter obligatum eſſe. Poſtremo, ne poſt dictam unionem regularum diverſitas incomodo eſſet, ſtatuimus, ut deinceps Regula Sancti Auguſtini ab omnibus dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari Militibus ubique ſervaretur, quemadmodum diverſis noſtris literis deſuper confectis plenius continetur. Nos pro fiducia, quam in ipſius Emanuelis Philiberti Ducis, & magni Magiſtri virtute, & progagandæ Religionis ſtudio habemus, animum noſtrum in id libenter intendimus, ut illum, & dictam Militiam Sanctorum Mauritii, & Lazari privilegiis, ut fert temporum ratio, fulciamus.

Veterum privilegiorum confirmatio, & nova aliorum conceſſio.

§.5. Quare cum fel. rec. Pius Papa IV. quarto nonas Maii, Pontificatus ſui anno ſexto, multa privilegia, gratias, facultates, & indulta Hoſpitali Sancti Lazari, illiuſque Magiſtro, Præceptoribus, Fratribus, & Perſonis confirmaverit, & ampliaverit, & alia conceſſerit, eademque etiam Pius Papa V., quinto Idus Februarii, Pontificatus ſui anno primo, motu proprio comprobaverit, paucis quibuſdam reciſis, aliis reſtrictis, ac rurſus Religione Sancti Lazari ob copiam hujuſmodi privilegiorum difluente, idem Pius Papa V., ſeptimo Kalendas Februarii, anno ſecundo ejuſdem ſui Pontificatus

Digitized by Google

catus, novam formam dictis privilegiis præſcripſerit, quibuſdam ſublatis, nonnollis moderatis, & declaratis, aliis vero mutatis, & antiquatis. Nos ne illa toties ante erectionem prædictæ Militiæ Sancti Mauritii ad uſum,& commodum Hoſpitalis Sancti Lazari, illiuſque locorum, & perſonarum dumtaxat conceſſa, referta, & refecta cum præſentibus confuſionem faciant, ſed ut unica hac deinceps privilegiorum gratiarum, facultatum, & indultorum formula Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari accommodata habeatur. De Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia privilegia, gratias, facultates, & indulta ſupradicta, quibuſcumque illa concepta ſint modis, ac clauſulis, & decretis roborata, ad præſentium formam omnino reducimus, decernentes iis dumtaxat præſentibus de cetero utendum eſſe, nec non irritum, & inane, quidquid ſecus a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Ceterum cognita quotidie magis virtute dicti Emanoelis Philiberti Ducis, & magni Magiſtri, propenſoque in Nos, & dictam Rempublicam Chriſtianam animo, cum in ceteris,tum maxime in comparandis ſedulo dictis triremibus,eiſdemque ſtrenuorum militum manu inſtruendis, qui, & prælio, & tutandis maritimis oris Rempublicam ipſam Chriſtianam egregie adjuverunt, proſperos, & felices dictarum Militiarum ſucceſſus ad Dei gloriam, & Sedis prædictæ tutelam vehementer optantes, ſuſcipimus in perpetuum ſub noſtra, & Beati Petri protectione, Nobiſque, & dictæ Sedi immediate ſubiicimus Militiam prædictam Sanctorum Mauritii, & Lazari, ac illorum Magnum Magiſtrum, Priores, Præceptores, milites Fratres, etiam Presbyteros, & perſonas, eorumque ſubditos, vaſſallos, colonos, & ſervitores intra regularia dictæ Militiæ loca degentes, ac etiam curam animarum exercentes, ſalvis tamen Concilii Tridentini Decretis, quandiu illam exercuerint, & in illorum obſequiis fuerint; nec non Prioratus, Præceptorias, Eccleſias, Hoſpitalia, Domos, grangias, prædia, fabricas, molendina, animalia, & alia bona quæcumque ipſius Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, & quæ illi ab ea obtinent, & poſſident, ac in futurum dante Domino canonice obtinebunt.

Exemptio a Diœceſanis.

§.7. Ac juxta terminos dicti Concilii tantum, & ſalvis illius Decretis eximimus, & liberamus illos, illas, & illa ab omni juriſdictione, correctione, ſuperioritate, dominio, & poteſtate quorumcumque Patriarcarum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Prælatorum, & locorum Ordinariorum, nec non Dominorum temporalium, quavis, etiam Ducali, regali, & Imperiali poteſtate fulgentium, ac etiam Univerſitatum, & illarum regentium, aliorumque, præterquam Militiæ prædictæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ſuperiorum in quacumque dignitate, ſtatu, gradu, ordine, & conditione, ac ubicumque gentium, tam citra, quam ultra mare, & montes conſtitutorum, illorumque Vicariorum, Officialium, Locatenentium, & Judicum præſentium, & futurorum.

Necnon a ſolutione gabellæ, datii &c.

§.8. Necnon a ſolutione ratione paſſagii, arreragii, gabellæ, datii, collectæ, procurationis, jucundi adventus, jurium etiam ſynodalium, cenſuum, decimarum, novalium, hortorum, pratorum, piſcationum, & molendinorum, ac quod nulli eorum acceſſus directe, vel indirecte prohiberi poſſit, ac etiam terrarum, quas per ſe ipſos, vel etiam colonos, arrendatarios, emphiteotas, aut alios excolent: ex Militia Sanctorum Mauritii, & Lazari dumtaxat, etiam ratione cujuſvis oneris perſonalis, realis, & mixti, Ordinarii, vel extraordinarii, ubicumque, & ex quacumque cauſa impoſiti ad præſens, & pro tempore imponendi: ita ut Archiepiſcopi, Epiſcopi, Prælati, Ordinarii, Vicarii, Officiales, Locatenentes, & Judices in ſpiritualibus, etiam ratione delicti, (dummodo illud non ſit de atrocioribus) vel contractus, ſeu rei, de qua agitur, ubicumque comittatur delictum, iniatur contractus, vel res ipſa conſiſtat, ſi perſonæ ipſæ intra regularia loca prædicta degant, & ibi aliquis a dictis Magiſtro, & Conventu, ad id etiam cum juriſdictione deputatus fuerit, temporales vero Judices, & Domini prædicti nullam in eos, eas, vel ea juriſdictionem, correctionem, & poteſtatem exercere, nec ipſæ Eccleſiaſticæ perſonæ excommunicationis, aliaſque ſententias, cenſuras, & pœnas promulgare, nec ulli omnino ratione perſonarum, animalium, rerum, & bonorum, (quæ tamen patrimonialia, aut alia, quam Militiæ prædictæ Sanctorum Mauritii, & Lazari non ſint,) ad aliquam ſolutionem ratione pontium, fontium, furnorum, vel murorum eos coarctare, aut alii cujuſcumque Eccleſiaſticæ, vel mundanæ dignitatis, præeminentiæ, ſtatus, vel conditionis, etiam in Locis, & Terræ S. R. E. mediate, vel immediate ſubjectis, ac etiam ad inſtantiam cujoſcomque Principis, ſeu Communitatis, ſub pœnis excommunicationis latæ ſententiæ, ſeu reſtitutionis quadrupli ultra damna, & expenſas per contrafacientes eo ipſo incurrendis, eos in judicio, vel extra ſuper præmiſſis, vel eorum uſu, ſeu poſſeſſione, vel quaſi directe, vel indirecte, quovis quæſito colore, vel ingenio moleſtare, impedire, vexare, aut alias quomodolibet impetere audeant, ſed Priores, Milites, & aliæ perſonæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari hujuſmodi ſic degentes de juſtitia coram ſolo magno Magiſtro, & Conventu, vel eorum deputato reſpondere debeant, & quicumque proceſſus contra illos, vel eorum aliquem per ipſos locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios, alias quam ut præmittitur, ſeu quoſvis alios pro tempore facti, & excommunicationis, vel ſuſpenſionis, aut quævis aliæ ſententiæ promulgatæ, nulla, & invalida, nulliuſque roboris, & momenti ſint, in delictis tamen atrocioribus inter magnum Magiſtrum, ſeu Deputatos ab

ab eo, ac locorum, tam in ſpiritualibus, quam temporalibus Ordinario, ita ſervetur, ut ejus ſit in delinquentes juriſdictio, qui prævenerint ex eiſdem.

Non debent ſolvere decimas eodẽ privilegio, quo ceteræ Regulares Militiæ.

§.9. Sed nec aliquis ex dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari Militibus, Fratribus, donatis, ſervitoribus, vaſſallis, & colonis in Prioratibus, præceptoriis, domibus, Hoſpitalibus, leproſariis, membris, aut aliis quibuſvis prædiis, ſive grangiis quomodocumque ab ipſa Militia dependentibus in quibuſcumque locis ſub quorumcumque Patriarcharum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Univerſitatum, Hoſpitalium, Rectorum Eccleſiarum limitibus, & juriſdictione conſtitutis, decimas, aut canonicam portionem, ſeu caritativum ſubſidium, aut quartas nuncupatas, ſeu alias quaſcumque collectas, aut contributiones, tam ex antiquis culturis, quam ex novalibus, & recenter cultis Militiæ, & ejus Beneficiorum prædictorum alicui quovis modo ſolvere teneantur, niſi pro ut alii regulares cujuſvis Militiæ milites generalibus, vel ſpecialibus circa hoc privilegiis gaudentes tenentur. Quin etiam bona, Magiſtri, Priorum, Præcepturum, & Fratrum, ac aliarum perſonarum hujuſmodi ex fructibus, & rebus Militiæ prædictæ dumtaxat licite acquiſita, ac acquirenda a die emiſſæ profeſſionis per eoſdem Priores, præceptores, fratres, & perſonas ab omnibus decimis, & aliis oneribus, ad exemplum bonorum aliarum regularium militiarum libera, immunia, & exempta exiſtant.

Facultas diſponendi de beneficiis.

§.10. Ut autem ſublatis, quoad poteſt, obſtaculis Magnus Magiſter, Conventus, & Militia Sanctorum Mauritii, & Lazari, eorumque Priores, Præceptores, & perſonæ poſſint de beneficiis ipſius Militiæ liberius diſponere, ſtatuimus, & ordinamus, ut Prioratus, Præceptoriæ, & beneficia quæcumque dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, deinceps quandocumque, & quomodocumque, ac ubicumque, extra Romanam Curiam vacatura, ſub quibuſvis generalibus, vel ſpecialibus reſervationibus, ſeu affectionibus Apoſtolicis factis hucuſq., & deinceps faciendis de quibuſvis beneficiis eccleſiaſticis, non tamen apud Sedem Apoſtolicam pro tempore vacantibus, nullatenus includantur, nec reſervata, vel affecta exiſtant, ſed Hoſpitalium pauperum, quæ ſub hujuſmodi reſervationibus non includuntur, quoad id ſortiantur naturam, debeatque de illis per pro tempore exiſtentem Magnum Magiſtrum, & Conventum prædictos dumtaxat, & non alium juxta ſtabilimenta prædicta fratribus dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari provideri.

§.11. Nec proviſiones, commendæ, & aliæ diſpoſitiones de hujuſmodi prioratibus, præceptoriis, & beneficiis, etiam per ceſſum, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem illa pro tempore obtinentium, etiam de dictæ Militiæ non exiſtentium, aut alias quovis modo pro tempore vacantibus, aliis fieri poſſint, quam eis, qui poſſeſſionem per fratres dictæ Militiæ emitti ſolitam, expreſſe emiſerint, & alias juxta illius ſtabilimenta, ac privilegia, & indulta Apoſtolica ei conceſſa qualificati fuerint, alioquin proviſiones, commendæ, & aliæ diſpoſitiones hujuſmodi nullius ſint prorſus roboris, vel momenti, & habeantur pro infectis, nec illis, quibus aliter fient, ullum jus, ullumve titulum, etiam coloratum tribuen. poſſidendi.

Juriſdictio meri, & mixti imperii.

§.12. Ac etiam ſtatuimus, & ordinamus, ut omnes, & quicumque Priores, Præceptores, fratres, & perſonæ Militiæ prædictæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, illorumque Vaſſalli, Servitores, & Subditi ubicumque, tam citra, quam ultra montes conſtituti, etiam commorantes præſentes, & futuri Magno Magiſtro, & Conventui prædictis, & ſub delegatis ab eo, vel eis tam perſonaliter, quam realiter, omni exceptione ceſſante firmiter parere, & obedire teneantur, quocumque, etiam a prædicta Sede Apoſtolica pro tempore obtento indulto non obſtante, ipſique Magiſter, & Conventus, juxta ſtabilimenta prædicta, necnon hujus Militiæ laudabiles conſuetudines, & mores plenam, & omnimodam, etiam meri, & mixti imperii juriſdictionem, & ſuperioritatem in omnes illos, necnon Prioratus, præceptorias, Domos, Hoſpitalia, membra, bona, loca, & alia prædicta habeant, dictuſque Magiſter contra rebelles, & ſuis mandatis non obedientes ſervatis quatuor terminis ad docendum ſe paruiſſe, & ſatisfeciſſe in loco Conventus Militiæ hujuſmodi ad multam, ſeu pœnam corporalem, vel ad privationem habitus, & beneficiorum, domorum, & prædiorum per eos obtentorum, & alias juxta mores, & ſtabilimenta prædicta, edita, & edenda procedere poſſit.

Juriſdictio Ordinaria.

§.13. Ac tam ipſi Magiſter, & Conventus, quam etiam Major Eccleſiæ, & ceteri omnes Priores, & Præceptores dictæ Militiæ intra limites ſuarum quiſque juriſdictionum veri Ordinarii juxta formam ſtabilimentorum, & privilegiorum prædictorum ſint, & eſſe cenſeantur. Et præterea iidem Magiſter, & Conventus, quoſcumque Priores præceptores, illorumque Prioratuum, & præceptoriarum fratres, & religioſos delinquentes, vel inobedientes cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & præeminentiæ exiſtentes, ac quavis etiam Apoſtolica exemptione fruentes, etiam in Imperatoris, Regum, aliorumque Principum, & etiam Eccleſiarum Curiis (Romana excepta) & denique in quocumque alio loco quantumvis exempto, & qualicumque privilegio munito per ſe, aut ſuos officiales, & miniſtros capere, & carcerare, ac captos a ſe, vel eorum nomine liberare, ac ad Militiam Sanctorum Mauritii, & Lazari, & Magiſtrum, Conventumque prædictos, ut ibi juxta eorum conſtitutiones, & ſtabilimenta puniantur, ſub debita cuſtodia tranſmittere libere, & licite poſſint. Qua in re tam eccleſiaſtici, quam ſæculares officiales, & locorum poteſtates, ad aſſiſtendum eiſdem Magiſtro, &

Con-

Digitized by Google

Conventui, Prioribus, & præceptoribus in præmiſſis, necnon auxilium, conſilium, & favorem præſtandum, ſub excommunicationis, & aliis cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis teneantur.

Juriſdictio fori uſque ad tertiam definitivam ſententiam.

§.14. Inſuper ut omnes, & quæcumque querelæ, quæſtiones, lites, cauſæ, & controverſiæ inter fratres, & ſubditos dictæ Militiæ SS. Mauritii, & Lazari præſentes, & quæ ex quibuſvis cauſis, & occaſionibus oriri, & moveri contigerit quovis, modo, cum omnibus ſuis incidentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ac omnium cujuſvis appellationis (præterquam in defectus denegatæ Juſtitiæ, vel illati perperam contra ſtabilimenta, & conſuetudines dictæ Militiæ gravaminis caſibus) remoto obſtaculo per pro tempore exiſtentem Magiſtrum, & Conventum prædictos, ſeu illos ex fratribus, quibus ipſi Magiſter, & Conventus id commiſerint, etiam uſque ad tertiam diffinitivam ſententiam audiantur juxta laodabiles conſuetudines, & ſtabilimenta Militiæ, & alia, prout juris fuerit, debito fine decidantur.

§.15. Omneſque Priores, præceptores, milites, & fratres ipſius Militiæ poſtquam de mandato, ſeu auctoritate Magiſtri, & Conventus prædictorum in quibuſvis prædictarum cauſarum contra eos intentarum ad comparendum coram ipſis, & Commiſſariis per eos, ut præfertur, deputatis in locis quantumcumque ab eadem Militia, ejuſque Conventu prædicto remotis citati fuerint, coram eiſdem Magiſtro, Conventu, & commiſſariis prout contigerit, legitime comparere teneantur, juri, & juſtitiæ ſecundum ſtabilimenta edita, & edenda, necnon approbationes, uſus, & laudabiles conſuetudines prædictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari parituri: qui vero ex Prioribus, præceptoribus, fratribus, & ſubditis prædictis contra eorum aliquem ſuper quibuſvis querelis, rebus, & negotiis, præterquam in prædictis caſibus coram alio quam Magiſtro, & Conventu prædictis, ac per eos pro tempore datis commiſſariis in cauſam traxerint, & ad alium, quam ad eoſdem appellationes quaſcumque interpoſuerint, cauſas hujuſmodi prorſus perdant, reque ſuper qua contenderint, privati exiſtant eo ipſo.

Facultas judicandi in cauſis ad militiam ſpectantibus.

§.16. Nos autem prædictis Magiſtro, & Conventui facultatem tribuimus, omnes cauſas, lites, & querelas nondum tamen coram aliis Judicibus motas, & pendentes ſuper quibuſvis dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari beneficiis, ac etiam bonis, rebus, & pecuniis ærarii, & fratrum quorumcumque ratione ipſius Militiæ dumtaxat, in quibus alter alterum, ſive realiter, ſive perſonaliter conveniet, ac etiam in quibus ipſi ab aliis, etiam clericis ſæcularibus, vel regularibus, aut laicis convenientur, etiam per deputatos ab eis in locis, in quibus cauſæ ipſæ cognoſcentur, audiendi, & decidendi, & ad hunc effectum citandos, citandi, & illis, ac quibus, & quoties opus erit, etiam ſub cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis inhibendi, itaut illorum ſententiæ, & res judicatæ per Priorem Eccleſiæ dicti Conventus propoſitis etiam cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis debitæ exequtioni contra condemnatos, tam realiter, quam perſonaliter demandentur: nec hujuſmodi cauſæ, queſtiones, & querelæ alibi quam in dictis Militia, & Conventu, aut extra illos ex Magiſtri, & Conventus prædictorum commiſſione cognoſci, & terminari valeant.

Jus appellationis ad Capitulum generale ipſius Militiæ.

§.17. Sed nec a ſententiis per Judices dictæ Militiæ pro tempore latis ad alium, quam ad Magiſtrum, & Conventum prædictos, ſeu Judices ab eis deputatos in quavis inſtantia, beneficialibus cauſis exceptis, neque etiam a ſententiis per ipſum Magiſtrum, & conſilium latis, alibi quam ad generale capitulum, ſive per ipſius Militiæ Fratres, ſive per eorum ſubditos, & Vaſſallos, quoquo modo appellari poſſit, quinimmo illi uſque ad tertiam ſententiam, non tamen in cauſis beneficialibus hujuſmodi, in eodem Conventu procedere teneantur, omneſq. ſententiæ per eoſdem Magiſtrum, & Conventum latæ, omnes item commiſſiones, citationes, & omnia denique eorumdem reſcripta ad omnes ſuæ juriſdictioni ſubditorum, ac reliquorum, etiam quorum intererit, cauſas, lites, & querelas coram ipſis pertractandas directe exequi, nec ab ullis locorum, & terrarum Dominis, etiam Regali, aut Ducali dignitate fulgentibus aliqua ratione, etiam non expectati conſenſus, ſeu alio quovis quæſito colore in eorumdem exequtione impediri poſſint, ſervato tamen in eis dat. ordine, ita ut eorum ultimi primis nequant anteferri.

Facultas recuperandi bona Militiæ ab injuſtis detenentibus.

§.18. Ad hæc ut Magiſter, & Conventus prædicti contra omnes, & quoſcumque, etiam Clericos ſæculares, ſeu laicos, Prioratus, Præceptorias, Domos, Cameras Magiſtrales, & alia beneficia Militiæ hujuſmodi, eorumque res, & bona, quocumque titulo, ſine tamen conſenſu, & expreſſa licentia ipſorum Magiſtri, & Conventus indebite occupantes, ſeu illi, aut ejus communi ærario, ſeu fratribus occaſione reſponſionum annuarum vacantium, mortuariorum, annatarum, paſſagiorum, arreragiorum, ſeu alias quomodolibet, & ex quacumque alia cauſa debentes, ſiquidem illi actores ſint modo, & forma, quibus contra ipſius Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari fratres procedi conſueverit, pro illorum recuperatione libere procedere, & eos Prioratibus, Præceptoriis, Domibus, & aliis beneficiis hujuſmodi, ſervata forma juris, & alias juxta privilegia prædicta privare, ſi vero rei fuerint, coram ipſorum competentibus judicibus ad recuperationem alia prædicta agere, & omnia juris remedia tentare, ac demum privatione hujuſmodi legitime facta de Prioratibus, aliiſque beneficiis prædictis per privationem eandem vacantibus libere diſponere valeant.

§.19. Salvis tamen literis prædicti Pii Papæ V. undecima Auguſti Pontificatus ſui

Anno II. publicatis, per quas ipſe rationem habens, volens immunitatis illorum Hoſpitalium, & religioſorum locorum, quæ ſub invocatione Sancti Lazari leproſorum aliquando fundata, constructa, & instituta, deinde aut Eccleſiis, Monaſteriis, Xenodochiis, Collegiis, Univerſitatibus, etiam ſtudiorum generalium, diverſiſque aliis Sacris, & Religioſis locis unita, aut in eorum commoda ſuppreſſa fuerant, ſeu quorum curam, ſeu bonorum administrationem, ſeu fructuum diſpenſationem, vel ipſæ Eccleſiæ, vel Conventus, vel venerabilium locorum ſodalitates, vel honeſti cives, vel etiam privatim alii ſpectatæ probitatis viri habebant, & aut in illis, aut ex illis prædictis Eccleſiis, Monaſteriis, Xenodochiis, Collegiis, Univerſitatibus, piis locis, & pauperibus ſuarum quiſque civitatum, & locorum ubi diverſæ, & multiformes charitatis, & miſericordiæ ſpecies ſuadere videbantur, variæ item egeſtates, neceſſitateſque expectabant, pie, ſancteque ſuppeditabant, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus inter alia omnes cauſas inter Magiſtrum, Conventum, & fratres prædicti Hoſpitalis Sancti Lazari, etiam collationem, comendam, aut aliam conceſſionem ab eiſdem Magiſtro, & Conventu, ac quoſcumque alios curam, regimen, & administrationem, ac poſſeſſionem Hoſpitalium, locorum, & bonorum prædictorum quocumque modo habentes ſuper eiſdem Hoſpitalibus, locis, & bonis eorumque regimine, & administratione, poſſeſſorio, ſpolio, rebuſque aliis, & illorum occaſione, ubicumque, & in quacumque inſtantia pendentes ad ſe advocavit, lites, penitus extinxit, ac perpetuum ſilentium impoſuit.

§.20. Præterea ſpecialiter, & expreſſe renunciavit omnes, & quaſcumque collationes, proviſiones, comendas, conceſſiones, commiſſiones, & alias diſpoſitiones de ipſis Hoſpitalibus, & locis ab eiſdem Magiſtro, & Conventu, quibuſcumque factas, inde ſecutaſque ab Apoſtolica Sede, etiam Motu ſimili confirmationes, vel novas proviſiones, ac etiam conceſſiones, & facultates eiſdem Magiſtro, & Conventui factas inter cetera continentes, quod Hoſpitalia, Leproſariæ, & alia loca ſub invocatione Sancti Lazari Leproſorum hujuſmodi, & a Magiſtro, Conventu, & Fratribus prædictis non recepta, nec poſſeſſa, ubi aliquando fuerat vel eſſet Hoſpitalitas Leproſorum, ſeu Infirmorum Sancti Lazari nuncupatorum Hoſpitali Sancti Lazari, prædicto ſubiecta, & incorporata eſſe, atque ad jus, & proprietatem, omnimodamque diſpoſitionem Magiſtri, & Conventus prædictorum juxta ipſius Hoſpitalis Sancti Lazari ſtabilimenta pertinere cenſerentur, illaque per Fratres prædictos dumtaxat gubernari, & in ſignum recognitionis, ſuperioritatis dicti Hoſpitalis canone, ſeu cenſu annuo illis reſpondere. Præterea Hoſpitalia, & loca hujuſmodi obtinentes reſponſiones, & jura annatarum vacantium, mortuariorum, arreragiorum, & paſſagiorum Hoſpitali Sancti Lazari, & illius ærario communi ſolvere tenerentur; necnon quæcumque alia privilegia, facultates, & indulta dictis Magiſtro, Conventui, Fratribus, & Perſonis Hoſpitalis Sancti Lazari, ſuper reductione hujuſmodi Hoſpitalium ad priſtinam Hoſpitalis Sancti Lazari Hieroſolymitani naturam, ac regimen, & adminiſtrationem. Volens idem Prædeceſſor illa omnia, vires, & effectum, de cetero non habere, ipſaque Hoſpitalia, & loca, eorumque res, & bona, deinceps ut antea regi, & gubernari, ac de illis diſponi, nec ullo annuo cenſu, canone, ſubſidio, vel alio onere per Magiſtrum, Conventum, & definitores prædictos gravari, nec ad aliam reſponſionem, aut jura aliqua eis præſtanda ullo umquam tempore teneri, nec ſub aliquo alio jure Magiſtri, & Conventus, & Hoſpitalis Sancti Lazari hujuſmodi conſiſtere, decernentes ſic per quoſcumque judicari debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus per quoſcumque contigerit attentari, cenſuris, & pœnis tunc expreſſis in contrafacientes præpoſitis, pro ut in dictis literis plenius continetur.

§.21. Statuimus quoque ut nullæ alienationes bonorum, proprietatum, fructuum, cenſuum, juriſdictionum, jurium, rerum, & actionum ad Prioratus, Præceptorias, Hoſpitalia, Domos, Beneficia, & loca Militiæ prædictæ quoquomodo pertinentia fiant, & qui eas fecerint, in Excommunicationis ſententiam eo ipſo incurrant, & alienationes ipſæ nullius ſint roboris, vel momenti. Bonorum alienatio prohibetur.

§.22. Utque Magiſter, & Conventus prædicti quoſcumque locorum Ordinarios, ac alias perſonas in dignitate Eccleſiaſtica ubilibet conſtitutas, ipſorumque Ordinariorum Officiales, ſeu Vicarios Generales in ſuos, & quorumcumque Priorum, Præceptorum, & Fratrum Militiæ prædictæ eligere poſſent Conſervatores, qui ſic electi ſub Excommunicationis pœna eoſdem Priores, Præceptores, & Fratres, ac eorum ſingulos, non tamen extra Regularia dictæ Militiæ loca degentes, adverſus inferentes eis, aut eorum Servitoribus, & Familiaribus iniurias, ſeu gravamina, vel damna in perſonis, rebus, & bonis, ſeu exigentes ab eis contra, ac ſupra ſcriptum eſt, vectigalia, dacia, pedagia, gabbellas, collectas, aut alia onera defendere, & preſervare, ac omnem in eos juriſdictionem exercere, necnon ubi executio realis, vel perſonalis, adverſus reos fieri non poterit, & eorum contumacia id exegerit, præcedentibus legitimis monitionibus, & aliis ſervandis rite ſervatis, ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas contra Rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac privilegia Prioribus, Præceptoribus, & Fratribus, prædictis pro tempore conceſſa, eis obſervari facere teneantur, nec Conſervatores prædicti quamdiu Officium hujuſmodi exercuerint, a quoquam quo minus illud exerceant, aliquo prætextu impediri, vel moleſtari poſſint. Electio Conſervatorum.

§.23. In

Digitized by Google

§.23. Io cauſis autem Militiæ prædictæ ejuſque bonorum, & perſonarum, ubi aliæ probationes non exiſtent, eorum Magiſter, Priores, Præceptores, Milites, Fratres, Vaſſalli, Subditi, Servitores, & aliæ perſonæ in teſtes recipi, & adhiberi valeant.

§.24. Statuimus etiam, ut jura mortuariorum, & vacantium, necnon arreragiorum, paſſagiorum, & aliorum quorumcumque ſolvantur, & quævis perſonæ cujuſcumque dignitatis, Beneficia Militiæ hujuſmodi pro tempore obtinentes ad illa omnino teneantur, & ad id etiam ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac aliis remediis, etiam privationis, & appreheoſionis bonorum ad manus ſuas juxta privilegia prædicta cogi poſſint.

Jurispatronatus uſus.

§.25. Quod, & jura Patronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Prioratus, Præceptorias, Hoſpitalia, Domos, aliaque Beneficia, & loca Militiæ prædictæ a quadragiota annis citra, præterquam in caſibus, qui prædictis literis Pii Papæ V. undecima Auguſti publicatis exprimuntur, acquiſita, & io futurum acquirenda, ex quavis cauſa, præterquam ratione fundationis, & juxta diſpoſitiooem Concilii Tridentini, niſi prævia diligenti cognitione a locorum Ordinariis habenda reperta fuerint, ob maximam evidentem Beneficiorum, & locorum neceſſitatem conſtituta eſſe, ab eiſdem Ordinariis io totum revocentur, & reſtituto prorſus eo ab ipſis, propterea datum fuerit, io priſtinam libertatem reducantur, & ex nunc ſine tamen damno illa canonice poſſidentium, liceat Magiſtro, & Conventui prædictis Prioratus, Præceptorias, Hoſpitalia, Domos, Beneficia, & loca hujuſmodi, cum primum vacabunt, conferre.

Qua de cauſa quiſque honore Militiæ privari poſſit.

§.26. Inſuper ſi quiſquam Priorum, præceptorum, militum, & fratrum dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, aut quicumque alius, qui profeſſionem per fratres dictæ Militiæ emitti ſolitam emiſerint, quandocumque pro ſervitiis dictæ Militiæ, aut alias vocatus, ſeu io ſolutione jurium communis ærarii moroſus fuerit, & citatus coram dictis Magiſtro, & Conventu perſonaliter non comparuerit, ac illis obedientiam, aliaque jura debita oon præſtiterit, elapſo tempore ſibi ad id præfigendo, ceſſante canonico impedimento, habitu, dignitate, adminiſtratione, & beneficio, ac quocumque honore, & officio, alias juxta formam ſtabilimentorum, & privilegiorum prædictorum editorum, & edendorum per Magiſtrum, & Conventum prædictos privari poſſit. Nec ulla derogatio, aut exemptio realis, vel perſonalis, ſeu aliæ gratiæ præſervativa, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus quomodolibet pro tempore facta, ſeu conceſſa contra præmiſſa valeant, nec ipſi Magiſter, & Conventus illis parere teneantur, ſed illis non obſtantibus de Prioratu, præceptoria, dignitate, officio, vel beneficio ſic per privationem hujuſmodi vacante juxta ſtabilimenta, & alia præmiſſa libere diſponi, aut illud alias ab eo, vel eis, ad quem ſeu quos anſianitatis, vel alio jure pertinebit, acceptari.

Clauſulæ.

§.27. Decernentes præmiſſis, etiam per quaſcumque literas Apoſtolicas ſpeciales, vel generales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliaſque clauſulas efficaciores, & inſolitas, ac irritantia, & alia decreta ſub quacumque verborum expreſſione continentes, oullatenos derogari poſſe, nec quoad illa derogatum cenſeri, niſi teoor illarum ad verbum nihil penitus omiſſo inſertus, & hujuſmodi derogationes conſiſtorialiter factæ, & per trinas diſtinctas literas eumdem tenorem continentes, tribus diſtinctis vicibus Magiſtro, & Conventui prædictis intimatæ, & inſinuatæ fuerint, ac ipſorum Magiſtri, & Conventus ad id expreſſus accedat aſſenſus: & aliter factas derogationes minime ſuffragari, ipſoſque Magiſtrum, & Conventum ad parendum literis derogatoriis hujuſmodi, & decretis ſuper illis proceſſibus, ac illorum exequtoribus, & ſubexecutoribus, eorumque mandatis, & monitionibus minime teneri, ſed literarum hujuſmodi executiones omnino impedire, nec ratione reſiſtentiæ cenſuris eccleſiaſticis per eoſdem executores, vel ſubexecutores latis innodari poſſe.

Declaratio, ut Milites Sacros Ordines poſſint ſuſcipere.

§.28. Inſuper concedimus, ut Priores, præceptores, fratres, & Capellani dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ab Ordioariis locorum, intra quorum Diœceſum ſines eorum Prioratus, Præceptoriæ, & alia loca fuerint, ac in quibus eos reſidere oportuerit, vel ſi ab Ordinariis prædictis legitime impeditis non poterint ab eis, oihilominus examinati, atque idonei ſecundum Canonicas Sanctiones reperti, & approbati, habitiſque ab eis dimiſſorialibus literis, & a ſuis Superioribus licentia, & ſervata io omnibus forma Concilii Tridentioi a quocumque Catholico Antiſtite ſub Romanæ Sedis obedientia conſtituto in propria Diœceſi reſideote, aut in aliena pro Diœceſano Pontificalia exercente, diligenti prævio examine Sacros Ordines, & ſi id pro utilitate, aut neceſſitate Militiæ, Conventus, Prioratuum, Præceptoriarum, & aliorum locorum hujoſmodi eiſdem Ordinariis, & Superioribus videbitur expedire, etiam extra tempora a jure ſtatuta, tribus, nec paucioribus diebus Feſtivis ſuſcipere poſſint.

§.29. Ac etiam coocedimus dictis Magiſtro, & Conventui, ut liceat eis in ſuo Capitulo generali Præceptorias, & alia Beneficia dictæ Militiæ ab ejus Militibus pro tempore obtentas congrua, & rationabili reſponſione ad neceſſarias impenſas triremium inſtruendarum contra Prioratus, & alia onera Militiæ in communi ſupportanda ſine tamen divini Cultus, & debitæ Hoſpitalitatis diminutione gravare.

§.30. Ac Procuratorem Generalem in Romana Curia cum plena, aut limitata poteſtate, generali, vel ſpeciali conſtituere. Liceat etiam ipſis in ſingulis Prioratibus Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari prædictæ unum Vicarium cum facultate conferendi

Digitized by Google

reudi Præceptorias, & domos ejuſdem Militiæ conſtituere, ac etiam per eumdem ceuſus, reſponſiones, jura, & onera omnia ſuper hujuſmodi præceptoriis, & domibus, necnon leproſariis, & aliis beneficiis ejuſdem imponi ſolita, a quibuſcumque etiam Clericis Sæcularibus, eorumque Colonis, & Inquilinis, etiam Laicis, eo modo, quo a Fratribus ipſius Militiæ exigentur, eaigere.

Facultas geſtandi arma.

§.31. Liceatque ipſis Magiſtro, & Conventui cujuſcumque generis animalibus, quæ Sanctis Mauritio, & Lazaro vel alteri eorum offerri contigerit, nolas, ſeu Campanas appendere, aut nota quapiam ea obſignare. Permittimus inſuper omnibus Prioribus, Præceptoribus, Militibus, & Perſonis dictarum Militiarum, eorumque familiaribus quæcumque arma pro ſua defenſione, & hoſtium dictæ Sedis offenſione, ubique locorum geſtare.

Facultas utendi inſignibus Pontificalibus

§.32. Ad hæc quoque Militiam hanc univerſam ſpiritualibus muneribus proſequi volentes indulgemus Priori Eccleſiæ dicti Conventus pro tempore eaiſtenti, ut Mitra, Annulo, Baculo Paſtorali, ceteriſque inſignibus, & indumentis Pontificalibus, tam in prædicta, quam in ceteris dictæ Militiæ Eccleſiis uti, & quoties voluerit, ibi Miſſam, aliaque divina Officia, etiam in Habitu Pontificali celebrare, ac poſt Miſſarum Solemnia, dummodo non ſit præſens, aliquis Catholicus Antiſtes, alias de illius conſeuſu Benedictionem ſolemnem Populo impendere.

§.33. Ac etiam indulgemus Fratribus dictæ Militiæ, ut in ſuis Eccleſiis Miſſas, & quæcumque alia divina Officia, etiam alta voce, ac etiam per alios Presbyteros idoneos, & approbatos celebrare, necnon ſervatis decretis prædicti Concilii Tridentini quo ad ea, quæ illa concernunt, omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus, etiam leproſis, & aliis pauperibus infirmis in dictis Hoſpitalibus degentibus Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare, ac eorum, & ſiue alicujus præjudicio, aliorum quorumcumque fidelium defunctorum id eligentium, ac petentium corpora in cœmeteriis, & Eccleſiis dictorum Fratrum Eccleſiaſticæ tradere ſepulturæ.

§.34. Ac eiſdem decretis ſervatis verbum Dei debitis, & congruis temporibus in Parochialibus quidem Parochiauis, & Populo, in aliis vero Eccleſiis ſuis Pauperibus ipſis, & leproſis per ſe, vel alium, ſeu alios idoneos proponere. Necnon Prioribus, & Procuratoribus quorumcumque Hoſpitalium, & Domorum ab ipſa Militia dependentium, & illam in caput ſuum recognoſcentium die Dominica in Ramis Palmarum, & per ejus octavam ſi Presbyteri, & approbati fueriut, ut per ſe iu ſuis Hoſpitalibus, ac Domibus prædictis tantum confeſſiones quorumcumque de conſeoſu Ordinariorum locorum audire, & cum hujuſmodi confitentibus quibuſcumque facultatibus, & Indulgeutiis ad peccatorum remiſſionem eis auctoritate Apoſtolica conceſſis, nou tameo iu caſibus literis die Cœnę Domini legi conſuetis comprebenſis uti, ac eaſdem illis, de licentia tamen expreſſa Magiſtri, & Conventus quotannis renovanda impartiri, ac etiam alium, vel alios probos, & idoneos Presbyteros ſæculares, vel cujuſvis Ordinis Regulares a locorum Ordinariis approbatos ad id libere deputare, aliis vero temporibus ipſi ſic ſint, ut ceteri Sacerdotes, nullam a Sede prædicta facultatem habentes.

§.35. Ac eiſdem Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & perſonis intra regularia prædictæ Militiæ loca degentibus de ſuperiorum ſuorum licentia, aliis vero extra ea degentibus, quo ad confirmationem ſine Diœceſaui, quoad alia vero ſine Parochialium Eccleſiarum, intra quorum limites eos degere contigerit, præjudicio, & ſervatis decretis Concilii Tridentini, liceat quæcumque Eccleſiaſtica Sacramenta a quocumque maluerint Catholico Antiſtite in ſua Diœceſi reſidente, aut alio pro eo Pontificalia officia eaercente, ſive etiam alio illa licite adminiſtrante, gratiam, & communionem dictæ Sedis habente, uihil oblato, vel ſoluto recipere.

§.36. Ac etiam omnibus Prioribus, Præceptoribus, ceteriſque Militibus, Fratribus, & Miniſtris, etiam Presbyteris, & Beneficiatis ejuſdem Militiæ de quibuſcumque immobilibus, & mobilibus bonis, pecuniarium ſummis, gemmis, & lapidibus pretioſis, aliiſque rebus cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & valoris per eos ratione Beneficiorum, & rerum Militiæ prædictæ dumtaxat quomodolibet acquiſitis, & ad illos quovis modo ſpectantibus, dummodo quintam illorum partem Conventui prædicto relinquant, inter quoſcumque Conſanguineos, & alias perſonas teſtari, ac etiam per Codicillos, Donationes inter vivos, ſeu cauſa mortis, & alia quacumque via, quæ ipſis videbitur, diſponere, ac alias illa etiam in nou pios, licitos tamen nſus erogare.

Facultas percipiendi legata.

§.37. Rurſus prædictis Magiſtro, & Conventui legata, & donata, tam inter vivos, quam ultima, & quacumque alia voluntate exigere, & percipere. Adiicientes ut Notarii rogati de Teſtamentis, vel aliis voluntatibus, in quibus aliquid diſponi contigerit, in ſavorem, & commodum dictæ Militiæ, bujuſmodi diſpoſitionem prædictis Magiſtro, & Conventui, vel alteri, per quem id poterit ad illorum notitiam deduci, ſub poena Eacommunicatiouis, quam primum intimare procurent.

§.38. Poſtremo dictis Prioribus, Præceptoribus, & Fratribus indulgemus, ut liceat eis cœmeteria in ſuis Parochialibus Eccleſiis habere, & quorumcumque Chriſtifidelium Cadavera, etiam tempore interdicti, dummodo illi cauſam nou dederint hujuſmodi interdicto, ſine alicujus præjudicio recipere, & ſepellire.

Facultas audiendi confeſſiones.

§.39. Et Cappellanis ejuſdem Militiæ examinatis, & approbatis ab Ordinariis locorum

corum Confeſſiones Priorum, Præceptorum, Militum, Fratrum, Familiarium, & Subditorum ſuorum intra regularia loca ipſius Militiæ degentium audire, pœnitentiam ſalutarem eis iniungere, Euchariſtiæ, & alia Eccleſiæ Sacramenta miniſtrare, Miſſaſque, & alia divina Officia, etiam tempore interdicti Ordinaria Auctoritate appoſiti, dummodo illi cauſam non dederint, ut præfertur, clauſis januis, Excommunicatis, & interdictis prorſus excluſis ſubmiſſa voce celebrare. Declarantes quod neque Magiſter, neque alius quiſquam Priorum, Præceptorum, Militum, & Fratrum, ceterorumque dictæ Militiæ propter ejus Regulam, Ordinationes, & Statuta, nunc, & pro tempore edita non obſervata, vel minus rite adimpleta in peccatum Mortale incidat, præterquam propter inobedientiam, & contumaciam pluries commiſſam, & continuatam, & ab ipſa Religione rebellionem, & Excommunicationis pœnæ ſibi impoſitæ ac alios caſus peccatum hujuſmodi ex divinis præceptis, ſacriſque Canonibus generantes.

Indulgentiarum conceſſio

§.40. Denique ad ſalutem animarum Magiſtri, Conventus, Priorum, Præceptorum, Militum, Fratrum, & Perſonarum prædictorum intenti omnibus, qui tempore ſumptionis habitus, & emiſſionis profeſſionis regularis, ac etiam in articulo mortis conſtituti vere pœnitentes, & confeſſi fuerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem perpetuo concedimus, taleſque facultatem habeant tempore ſuſceptionis habitus, & emiſſionis profeſſionis, ac mortis dumtaxat eligendi ſibi Confeſſorem, qui ſit ab Ordinario approbatus.

§.41. Ac tam prædictis, quam etiam omnibus aliis vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſias domorum, & aliorum locorum Militiæ hujuſmodi ubicumque exiſtentes diebus feſtis ſuarum cujuſque dedicationum a primis Veſperis, uſque ad occaſum ſolis dierum feſtorum hujuſmodi devote viſitaverint, & pro pace inter Principes Chriſtianos conſovenda, ter Orationem Dominicam, & totidem Salutationem Angelicam recitaverint, ſeptem annos, & ſeptem quadragenas de iniunctis eis, aut alias debitis pœnitentiis miſericorditer in Domino relaxamus. Decernentes Indulgentias prædictas, & præterea omnes facultates, & gratias prædictæ Militiæ, illiuſque Magiſtro, Conventui, Fratribus, & Membris per Sedem prædictam conceſſas, & concedendas, durante quacumque ſuſpenſione temporali Indulgentiarum, & gratiarum conceſſarum, & in poſterum concedendarum, niſi de eis, & Militia prædicta mentio fiat, ſuſpenſas non intelligi, ſed in ſuo priſtino robore, ſuaque firmitate manere.

§.42. Sed ne aliquando dubitari contingat, an Hoſpitalia, Beneficia, & loca ad Hoſpitalia Sancti Lazari quomodolibet pertinentia eodem modo poſt unionem prædictam Magno Magiſtro Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ſubiecta eſſe cenſeantur, quo ante unionem ipſam Magiſtro Sancti Lazari ſubiacebant, neve per unionem ipſam juribus, titulis, prærogativis ad dictam Religionem Sancti Lazari, ante unionem ipſam legitime ſpectantibus derogatum, aut detractum fuiſſe: præſentium auctoritate declaramus omnia, & quæcumque Hoſpitalia, Beneficia, & alia loca ad dictum Hoſpitale S. Lazari quomodolibet ſpectantia, prout literis unionis noſtræ prædictæ, ac præſentibus comprehenduntur, Magno Magiſtro Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, eodem modo, quo Magiſtro Hoſpitalis Sancti Lazari ante unionem prædictam ſubiecta erant, prorſus ſubiecta eſſe, nec per unionem hujuſmodi quicquam de juribus, titulis, prærogativis, præeminentiis ad dictum Hoſpitale S. Lazari, ante unionem ipſam legitime ſpectantibus detractum eſſe, Magnumque Magiſtrum Militiam, ac Milites Sanctorum Mauritii, & Lazari illis omnibus eodem modo frui, & gaudere poſſe, quo Magiſter, Hoſpitale, Religio, & Milites Sancti Lazari gauderent, & fruerentur, ac frui, & gaudere poſſent, ſi unio ipſa facta non eſſet, ſicque per quoſcumque judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & deffiniri debere, irritumque fore, & inane quidquid ſecus per quoſcumque ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Qui privilegiis hujuſmodi gaudere poſſint.

§.43 Volentes, ut illi dumtaxat privilegiis dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari conceſſis gaudeant, qui a prædicto Magno Magiſtro, ſeu de ejus licentia habitum ſuſceperint, & profeſſionem emiſerint, ſeu de habitu ſuſcipiendo, & profeſſione hujuſmodi emittenda, infra certum tempus arctati fuerint. Nulluſque Priorum, Præceptorum, & fratrum prædictorum, abſque mandato, ſeu licentia prædicti Magni Magiſtri, aut ſaltem ſui Prioris, ſeu Procuratoris ipſius Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari in prædicta Romana Curia exiſtentis privilegiis prædictis in eadem Curia uti valeant, nec illa abſque hujuſmodi licentia vacantibus ſuffragetur.

§.44. Utque tam præſentium, quarumcumque literarum Apoſtolicarum, ſeu earum tranſumptorum, & mandatorum Magiſtri, & Conventus prædictorum publicatio, & affixio in ſingulis Prioratibus, Præceptoriis, membris, & beneficiis, religionis hujuſmodi factæ, poſtquam diligentia de illis perſonaliter reperiendis in hujuſmodi locis facta fuerit, perinde arctent, ac ſi contra contenta, ſub eiſdem perſonaliter factæ forent.

Executores præſentium literarum.

§.45. Poſtremo ut verbis in ipſorum Magiſtri, & Conventus literis circa habitus ſuſceptionem, & profeſſionis regularis emiſſionem, ac debitorum obſequiorum præſtationem ſingulorum fratrum Militum dictæ Militiæ appoſitis plena fides adhibeatur. Quocirca Venerabilibus Fratribus

tribus noſtris, Archiepiſcopo Thaurinen., & Maurianen., ac Bellinen. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magni Magiſtri, & Conventus, necnon Priorum, Præceptorum, Militum, Fratrum, & perſonarum dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq. in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter obſervari, ac eoſdem Magiſtrum, Conventum, Militiam, Priores, Præceptores, Milites, Fratres, & perſonas, omneſque alios, quos ipſæ præſentes literæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eorum quempiam deſuper contra ipſarum præſentium tenorem, quomodolibet moleſtari, perturbari, vel impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, etiam pecuniarias eorum arbitrio moderandas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opusfuerit, auxilio brachii ſæcularis. Nos enim illis quoſcumque, etiam per edictum locis publicis affigendum, conſtito ſummarie de non tuto ad eos acceſſu, citandi, eiſque, ac quibus, & quoties opus fuerit, etiam ſub eiſdem cenſuris, & pœnis, ac per ſimile edictum inhibendi, interdictum Eccleſiaſticum apponendi, ac cetera omnia in prædictis, & circa ea neceſſaria, & opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam earumdem tenore præſentium concedimus facultatem.

Derogatio contrariorum

§.46. Non obſtantibus recolendæ mem. Bonifacii Papæ VIII., etiam Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis expreſſis caſibus, & in illis ultra unam dictam a fine ſuæ Diœceſ. ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputari fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumat, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, ac Militiæ, & Ordinum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, ac etiam Ordinariis locorum, & aliis Militiis, necnon quibuſvis Eccleſiis, Monaſteriis, Ordinibus, locis, eorumque perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum inſtantiam, necnon Motu proprio, ac etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores, ac ſi ad verbum, nihil penitus ommiſſo, & forma illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§.47. Quia vero difficile foret, præſentes, quocumque illis opus erit, perſerre, volumus, & dicta auctoritate Apoſtolica decernimus, ut earum tranſumptis, etiam impreſſis, ac Magni Magiſtri, & Conventus dictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ſigillo munitis, ac ejuſdem Magni Magiſtri, & Conventus Secretarii manu ſubſcriptis, dictiſque ſuis literis abſque præſentium in totum, vel in parte inſertione, ea ubique fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nec ipſi Magiſter, & Conventus præſentes, literis, ſeu gratiis illarum vigore ab eo, vel eis conceden. inſerere teneantur, & nihilominus gratiæ ipſæ ab eo, vel eis quibuſvis perſonis juxta tenorem earumdem præſentium literarum pro tempore conceſſæ valeant, & illis ſuffragentur, ac fidem ubique faciant in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi eadem præſentes literæ in eis ad verbum inſererentur.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſuſceptionis, ſubiectionis, exemptionis, liberationis, ſtatutorum, ordinationum, conceſſionum, declarationis, tributionis, permiſſionis, indulti, adiectionis, relaxationis, mandati, derogationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 15. Octob. 1575. An.IV.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, Idib. Octo., Pont. noſtri Anno IV.

In-

CLXXXVIII.

Inſtitutio Univerſitatis Studii generalis, diverſarum ſcientiarum, bonarumque artium, in Collegio Presbyterorum Regularium Societatis Jesu, in Civitate Vilnenſi, in Regno Poloniæ per Valerianum illius Epiſcopum ſundato, eum privilegiorum elargitione.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

DUm attenta conſiderationis indagine perſcrutamur quam pretioſum ſapientiæ, & ſcientiæ donum, per quod ignorantiæ, & vitiorum tenebræ profligantur, erroreſque tolluntur, ſolliciti reddimur, & ſolertes, ut literarum, & pietatis ſtudioſi debitis virtutum inſigniantur honoribus, ac indefeſſi laboris ad Dei gloriam ſuſcepti præmium tandem reportent.

Valerianus Epiſcopus Civitatis Vilnen. erexit in ea Collegium Presbyterorũ Societatis Jeſu, unde non modicus bonorum morũ, ſcientiarumq. profectus habitus eſt, majorque ſperatur, ſi ibidem Univerſitas Studii generalis a Papa inſtituatur.

§. 1. Sane pro parte Venerabilis Fratris Noſtri Valeriani Epiſcopi Vilnen. Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum idem Valerianus Epiſcopus a decem annis, vel circa, ad Patriæ, & Diœceſis ſuæ, quæ multiplici ſectarum labe, ac ſchiſmaticis erroribus, itemque Mahometan. infidelitate obſidebatur, tutelam, unum Collegium Presbyterorum Societatis Jesu in Civitate Vilnen. canonice erigi, & inſtitui, illudque nonnullis redditibus, & proventibus annuis dotari curaverit, ac a dicto tempore ex ipſo Collegio in morum, & diſciplinarum exercitio non tenuis profectus exortus ſpectetur, & numerus Scholarium mirum in modum accreverit, & ſingulis diebus benedicente Domino augmentetur, in optima Theologiæ ac Philoſophiæ, necnon liberalium, moralium, Græcarumque lectionum ſtudia cumulatiſſime verſans, ſi in ipſa Civitate, quæ inter ceteras magni Lituaniæ Ducatus Civitates percelebris fertur, ac ampla Diœceſi decoratur, una generalium tam divinorum quam humanorum ſtudiorum Univerſitas erigeretur, & inſtitueretur, ac in dicto Collegio, Theologia, Philoſophia, & artes liberales publice, & ea, quæ in Studiorum generalium Univerſitatibus Poloniæ, & aliorum Chriſtianæ Fidei Regnorum perleguntur, ac explicantur, & auctoritate comprobantur, ad Fidei Orthodoxæ propugnaculum, Civitatis prædictæ ornamentum, feliciſſimum totiuſque Provinciæ decus, per ipſos Presbyteros interpretarentur, & perlegerentur, necnon qui in ipſo generali Studio, & Univerſitate, & alibi per tempus debitum ſtuduiſſe, ac ſcientia profeciſſe, ab eiſdem Presbyteris prævio rigoroſo examine in privato, ſeu adhibitis quæſtionibus, & argumentis, quæ proborum ac doctorum virorum præſentia confirmari ſolent, publico congreſſu comperti fuerint, in Theologia, artibus, & Philoſophia, Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii, & pro ſtudiorum ratione, ac juxta decreta Sacri Concilii Tridentini, & ipſius Societatis conſtitutiones, ac morem in illius Univerſitatibus receptum, & ad inſtar aliarum Univerſitatum hujuſmodi gradus conſequerentur, ipſique Scholares per tot ſtudiorum labores præmii honorificentia, & literarii ludicri favore donarentur, profecto provecti ardentiores fierent, plurimique hujus vitæ ſtadium ſpretis illecebris ad ſuperna indagine mentis contemplanda ſe transferrent, idque cariſſimo Filio Noſtro Stephano Poloniæ Regi Illuſtri, cujus expreſſus ad hoc accedit aſſenſus, gratum foret. Quare pro parte ejuſdem Valeriani Epiſcopi Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut Fidei præſidio, ac Civitatis hujuſmodi decori, necnon publicæ utilitati conſulere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex Univerſitatem Studii generalis ibi inſtituit.

§. 2. Nos igitur attendentes quod ex literarum ſtudio animarum ſalus maxime procuratur, eumdem Valerianum Epiſcopum a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, ac pœnis, a jure vel ab homine quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, in dicto Collegio Studium generale Theologiæ, & pro illius cognitione neceſſaria artium liberalium, & Philoſophiæ, ac in illo Univerſitatem Studii generalis quod ibidem perpetuo futuris temporibus vigeat, ad inſtar aliarum Univerſitatum hujuſmodi, ac juxta illarum ſtatuta, & conſuetudines, aliaſque ipſius Societatis Conſtitutiones per Presbyteros Societatis hujoſmodi in omnibus ac per omnia moderandam, & gubernandam, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium erigimus, & inſtituimus.

Illique privilegia aliorum Studiorum generalium concedit.

§. 3. Illique ſic erectæ, & inſtitutæ ac ejus pro tempore exiſtentibus Rectori, Cancellario, Magiſtris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, & perſonis, tam in ipſo Collegio reſidentibus, quam Univerſitatis hujuſmodi ſtudia frequentantibus, quod omnibus, & ſingulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis, honoribus, & præeminentiis Univerſitatibus præfatis, illarumque pro tempore exiſtentibus Rectoribus, ſingulis perſonis, & Officialibus, necnon membris, & ſubditis in genere vel ſpecie, tam dicta Apoſtolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet conceſſis, ſeu legitime præſcriptis, aut in poſterum quovis modo etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter conceden., & præſcriben., ac quibus illi, vel illæ utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter uti, potiri, & gaudere valeant. Quod illi qui in quavis aliarum Univerſitatum diſciplinis, facultatibus, & artibus præfatis ſtudere

dere incœperint, ſtudium ſuum in ea continuare, & tam ipſi, quam in dicta, vel alia Univerſitate per tempus debitum ſtuduiſſe, ac ſcientia, & moribus idonei comperti fuerint, in artibus Philoſophia ac Theologia, necnon facultatibus præfatis Baccalaureatus etiam formalis, Licentiaturæ, ac Lauream, necnon Doctoratus, ac Magiſterii, ac quoſcumque alios ſolitos gradus ab ipſius Univerſitatis Rectore, ſeu Cancellario, aut Doctoribus, Lectoribus, vel aliis perſonis per dictæ Societatis Præpoſitum Generalem, aut de ejus licentia per illius Provinciæ Præpoſitum Provincialem deputandis, prævio rigoroſo examine, vel diſputationibus peragitatis juxta Concilii præfati decreta, ipſiuſque Societatis, & aliarum Univerſitatum conſtitutiones, conſuetudines, & ſtatuta, necnon alias, ut præfertur, recipere, ac graduum ejuſmodi ſolita inſignia ſibi adhiberi facere, & poſtquam in ipſis facultatibus promoti fuerint, illas perlegere, & interpretari, ac in eis diſputare, necnon quoſcumque actus gradui, ſeu gradibus per eos receptis convenienter exercere, & alias omnibus, & ſingulis privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in ceteris Univerſitatibus juxta illarum ritus, & mores ad gradus ipſos promoti de jure, vel conſuetudine, aut alias utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, æque principaliter uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſint, & valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi gradus hujuſmodi in aliqua ea præfatis Univerſitatibus ſuſcepiſſent.

Et auctoritatem ſtatuta condendi, pro bono ipſius regimine.

§.4. Quodque pro felici Univerſitatis hujuſmodi directione, regimine, ac literariæ politiæ forma, liceat pro tempore exiſtenti ejuſdem Societatis Præpoſito generali, ſalvo ſemper manente ipſius Societatis jure, per ſe, vel alium, ſeu alios quæcumque ſtatuta, & ordinationes, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, dictiſque Concilii decretis non adverſantia facere, & edere, illaque pro rerum, temporum, & perſonarum qualitate alterare, immutare, & abrogare, & alia toties, quoties opus fuerit, de novo etiam cum impoſitione pœnarum condere, ac contumaces, & rebelles etiam quantumvis exemptos debite corrigere, auctoritate Apoſtolica concedimus.

Moleſtiam eidem inferri, omnibus prohibet.

§.5. Ac quibuſcumque aliarum Univerſitatum ludi moderatoribus, & Præſiden. Rectoribus, Cancellariis, Præceptoribus, & Magiſtris, ac quibuſcumque aliis etiam Civitatum, & aliorum locorum in ſpiritualibus, vel temporalibus, aut mixtim Gubernatoribus, ne Rectorem, aut Univerſitatis hujuſmodi perſonas, & Scholares in aliquo præmiſſorum quovis prætextu per ſe, vel alium moleſtare, vel inquietare audeant, ſeu præſumant, inhibemus. Nullumque loci Ordinarium, vel Metropolitanum quovis quæſito etiam conſervationis ac ſuperioritatis colore, vel ingenio, ſeu titulo præmiſſis ſe ingerere, aut contravenire poſſe, nec debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Cōtrariis quibuſcumque derogat.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictarum Univerſitatum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eiſdem Univerſitatibus, ac quibuſvis perſonis, vel locis aliis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi in illis caveatur expreſſe, quod illis nullatenus, aut nonniſi ſub certis modo, & forma in illis expreſſis derogari poſſit, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctionem pœnalem apponit.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, inhibitionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire, Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

D.P.An.VIII 30. Octobris.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo nono, tertio Kalendas Novembris, Pontificatus noſtri Anno VIII.

CLXXXIX.

Ordini S. Pauli Primi Eremitæ confirmantur omnia Monaſteria, ſeu Domus, in Hungaria, Polonia, Iſtria, Dalmatia, & Sclavonia, eorumque jura, & privilegia, libertates &c.

Excerpta ex Quadripartito Regularium P. Malle. lib. 2. par. 2. fol. 254.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CUM inter alios Religioſorum Ordines, quibus Fides Catholica quaſi gemmis rutilantibus illuſtratur, Ordo quem Beatus Paulus primus Eremita, deſerti loca petens vitæ ſanctimonia Inſtitutis eximiis inſtituit, ſingulari quodam ſplendore reſulgeat, convenit Nos illum, illiuſque Monaſteria omnia ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi.

Petitio Generalis Ordinis, & Monachorum.

§.1. Exponi ſiquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii, Generalis, & Monachi ipſius Ordinis, quod nonnulla ejuſdem Ordinis Monaſteria, ſeu Domus, ac loca, tam in Hungariæ, & Poloniæ Regnis, quam Iſtria, & Dalmatia, ſive Sclavonia, dudum

erc-

Digitized by Google

erecta, & inſtituta fuerunt, ipſique erectiones, & inſtitutiones dictorum Monaſteriorum, ſeu Domorum, ac locorum per Nos approbari, & confirmari deſiderant. Quare pro parte eorumdem Generalis, & Monacorum, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus eorum deſiderio in præmiſſis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Si quid fuerit in contrarium attentatû irritum declaratur.

§.2. Nos Monaſteriorum, ſeu Domorum, aut locorum prædictorum ſituationes, qualitates, quantitates, denominationes, nuncupationes, & veros annuos valores, ac quarumcumque ſcripturarum deſuper confectarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati omnes, & ſingulas erectiones, & inſtitutiones quorumcumque dicti Ordinis Beati Pauli primi Eremitæ Monaſteriorum, Domorum, ſeu locorum in Hungariæ, & Poloniæ Regnis, ac Iſtria, & Dalmatia, ſeu Sclavonia hujuſmodi, eorumque privilegia, libertates, facultates, favores, gratias, immunitates & indulta, quatenus ſunt in uſu, & ſacris Canonibus, ac præſertim Concilii Tridentini Decretis non adverſentur: necnon quaſcumque donationes, & legata bonorum, & rerum illis per quoſcumque facta, & inde ſecuta omnia, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus: necnon omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Præſentium literarum executores deputati.

§.3. Decernentes ex nunc irritum, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.4. Quocirca Venerabili Fratri Epiſcopo Zograbienſi, ac dilectis filiis noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in illis partibus exiſtenti Nunciis, ac cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis, & Monacorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia obſervari; non permittentes Monacos, & quaſvis alias perſonas dictorum Monaſteriorum, ſeu locorum, aut Domorum deſuper a quoquam quomodolibet moleſtari. Contradictores quoslibet, ac rebelles in præmiſſis non parentes, per ſententias cenſuras, & pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Tranſumptorum fides.

§.5. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præſentium ad judicium ultra tres dietas non trahatur. Aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſvis conceſſionibus, ſeu unionibus, aut applicationibus deſuper factis, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica Sede ſit indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.6. Ceterum quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula quæque loca, ubi neceſſe fuerit, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod tranſumpto præſentium literarum, ſigillo alicujus Prælati Eccleſiaſtici munito, & manu Notarii publici ſubſcripto eadem fides tam in judicio, quam extra illud adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 25. Julii, 1583. Pontificatus noſtri Anno XII.

Dat. die 25. Julii 1583. An.XII.

SIXTUS QUINTUS

PAPA CCXXIX.

ANNO CHRISTI MDLXXXV.

FRater Felix Perettua e Franciſcans Minorum Conventualium Familia, dictus Cardinalia a Montealto, Tituli Sancti Hieronymi Illyricorum, electus eſt in Romanum Pontificem die 24. Aprilis anno 1585. tertio die poſtquam Cardinales Conclave ingreſſi fuerant. Sequentibus Kalendis Maii Sacra redimitus eſt Thiara in Vaticana Baſilica. Sedit annos V.

 Menſ.IV.

Menſ.IV. dies III. Creavitque XXIII. Cardinales. Obiit die 27. Augusti 1590. & ſepultus eſt in Vaticano, unde poſtea ejus Corpus translatum fuit ad Baſilicam Liberianam, conditumque in Sacello, quod ipſe conſtruxerat. Vacavit Sedes dies XIX.

I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Studii generalis in Oppido Græcen. Salisburgen. Diœceſis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

CŒLESTIS Patris ad ſummi Apoſtolatus apicem evecti, tamquam de excelſo monte ad ima agri irrigui militantis Eccleſiæ noſtrum dirigentes intuitum, ac conſiderantes, quod per literarum ſtudia ad bene beatæque vivendum via præbetur, veritas agnoſcitur, juſtitia colitur, ceteræque virtutes illuſtrantur, ac humanæ proſperitatis conditio augetur, Fides Catholica, & cultus divinus protenditur, adeo, perque ſtudia hujuſmodi, ubilibet maxime in regionibus, ubi major neceſſitas urget, propagentur, & humiles perſonæ ad excelſum fœlicitatis faſtigium pervenire cupientes in hoc pio eorum propoſito utilius confoveri, ac laborum ſuorum honores, & præmia conſequi valeant, præſertim dum Principum Chriſtianorum vota, id expoſcunt, libenter intendimus, & in his partes Apoſtolicæ providentiæ impendimus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Gregor. XIII. Collegiũ Soc. Jeſu a Carolo Archiduce Auſtriæ dotatum erigit in Oppido Græcen.

§. 1. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis Viri Caroli Archiducis Auſtriæ, qui etiam Stiriæ, Carinthiæ, & Carniolæ Dux exiſtit, petitio continebat, quod poſtquam alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter in Oppido Græcen. Salisburgen. Diœceſ. dicti Caroli Archiducis Dominio in temporalibus ſubjecto Collegium Presbyterorum Societatis Jeſu propriis ſumptibus ipſius Caroli Archiducis fundatum, & extructum auctoritate Apoſtolica perpetuo erexit, & inſtituit, ac inter alia eidem Collegio pro illius Magiſtrorum, Scholarium, & aliorum dictæ Societatis Religioſorum ſubſtentatione, penſionem annuam duorum millium, & ducentorum florenorum Rhenenſium ſuper Bonis Monaſterii, ſeu Domus de Milſtat nuncupati ejuſdem Diœceſ. quod ſeu, quæ olim Circeſtien., ſeu alterius ordinis, poſtea vero ordine ipſo, ac ſtatu, & eſſentia Regularibus, nec non Conventualitate, ac forſan nomine Monaſterii in eo ſuppreſſis, & extinctis, Militiæ, ſeu Ordinis Militaris Sancti Georgii, etiam tunc forſan extinctæ, ſeu extincti, licet aliquot Sacerdotes in Militia, ſeu Ordine Militari hujuſmodi adhuc tunc remanerent, & quod, ſeu quæ de jure patronatus, ejuſdem Caroli, ac pro tempore exiſtentis Auſtriæ Archiducis, & ſeu prædictæ Carniolæ Ducis, ex fundatione, vel dotatione, aut ex privilegio Apoſtolico, cui non eſt hactenus in aliquo derogatum, eſſe dignoſcitur, ac in quo, ſeu qua a quadraginta annis, & ultra, ex quo Militia, ſeu Ordo Militaris hujuſmodi defecit unus adminiſtrator conſtitui, & per eumdem adminiſtratorem illud, ſeu illa gubernari, ac per ipſum de ejuſdem Domus fructibus, redditibus, & proventibus hujuſmodi dicta auctoritate ſub certis modo, & forma tunc expreſſis conſtituit, & aſſignavit, volens ut quandocumque, & quotieſcumque dictus Carolus Archidux, vel ejus Succeſſores aliqua alia bona, etiam Monaſterii, ſeu Domus hujuſmodi. quorum annui redditus, deductis oneribus ad parem valorem aſcenderent, ipſi Collegio aſſignaviſſent, penſio prædicta caſſata, & nulla cenſeretur eo ipſo, aſſignatio vero vim applicationis eadem auctoritate facta obtineret, prout in ejuſdem Prædeceſſoris literis deſuper confectis plenius continetur.

§. 2. Præfatus Carolus Archidux avitam, & a majoribus ſuis acceptam Catholicam Religionem ſartam tectam, & inviolatam in locis ſibi ſubjectis, ubi viget, conſervare, ſicubi vero collapſa eſt, hac potiſſimum ratione reſtituere, ſuoſque ſubjectos quamplurimos ad literarum ſtudia, navandamque bonis artibus operam excitari cupiens, atque utraque in re prædictæ Societatis operam, & induſtriam, laboreſque ea de cauſa ſuſceptos, valde utiles, & fructuoſos in dies magis expertus, ut ampliores manipuli ex diverſarum Nationum, ac linguarum agris, quarum Provincias dictus Carolus Archidux poſſidet, opitulante Deo colligi poſſint, Studii generalis Univerſitatem in dicto Collegio potiſſimum auctoritate prædicta erigi, ejuſque curam, & regimen prædictæ Societati committi, & mandari deſiderat: Cumque ad hunc effectum, etiam hortum ipſi Collegio contiguum pleno jure ad prædictum Carolum Archiducem ſpectantem, ac certam etiam tunc expreſſam quantitatem ſalis ex ſalinis ibidem ad eundem Carolum Archiducem pertinentibus per ejus Miniſtros eidem Collegio quot annis in certis terminis, ſimiliter tunc expreſſis porrigendam, partem etiam tunc deſignatam Muræ fluvii, Oppidi Græcen. prædicti cum omnibus ſuis emolumentis, commodis, & juribus, ut piſcium copia eis non deeſſet, eidem Collegio pie, ac liberaliter in perpetuum conceſſerit, & amplioribus etiam immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, privilegiis, & gratiis ipſum Collegium, & ſtudium generale ſic erigendum ornaverit, & cumulaverit, ac ad ſuſtinenda onera, impenſaſque pro ipſius Studii generalis conſervatione, & amplitudine Collegii prædicti redditus annuos augendos eſſe neceſſario exiſtimet, & quantum in eo eſt, ſedulo providere intendat; propterea Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus ſubditorum ſuorum ſaluti, & commodo conſulentes in prædicto Oppido, & ædibus dicti Collegii

Studium generale in eo inſtitui petit Carolus, eoque ad id dote.

Studii

Digitized by Google

Studii generalis Univerſitatem, in qua Societatis Religioſi hujuſmodi Theologiam, Philoſophiam, ac ingenuas artes publice profiterentur, & juvenes quoſcumqoe docerent, auctoritate prædicta perpetuo erigere, & inſtituere, aliaſque in præmiſſis opportuna providere de beoignitate Apoſtolica dignaremur.

Præſtat Sixtus

§.3. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, & ordinavimus, quod literæ reſervationis, vel aſſignationis cujuſvis penſionis annuæ ſuper alicujus Beoeficii Eccleſiaſtici fructibus eapediri non poſſent, niſi de conſenſu illius, qui dictam penſionem perſolvere tunc haberet, prædictum Carolum Archidueem a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſioois, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticia ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, barum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes hujuſmodi ſupplicationibus inclinati in Oppido prædicto, & ædibus dicti Collegii, ubi nunc Scholæ ſunt, ſeu forſan in ampliorem formam conſtruentur, Univerſitatis Studii Generalis in qua Religioſi Societatis hujuſmodi Theologiam, Philoſophiam, & ingenuas artes publice profiteantur, ac juveoes quoſcumque doceant, ad inſtar aliarum Univerſitatum Studiorum generalium, tam in Tranſalpinis Provinciis, & Regnis, quam alias ubilibet erectorum, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & inſtitoimus.

Univerſitatem Rectori Collegii ſupponit.

§.4. Ipſamque Univerſitatem, ac Studium generale ſic erectum, & inſtitutum, curæ, regimini, & adminiſtrationi Rectoris Collegii hujuſmodi pro tempore exiſtentis, qui totius Univerſitatis Rector eaiſtat, prædicta auctoritate etiam perpetuo ſupponimus, & ſubmittimus.

Privilegia neoerectæ Univerſitati cōcedit.

§.5. Ac eiſdem Univerſitati, illiuſque Rectori, Magiſtris, Scholaſticis, aliiſque prædictis nniverſis, & ſingulis, ut omnibus, & quibuſcumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis, honoribus, & præeminentiis hujuſmodi Univerſitatibus, illarumque pro tempore exiſtentibus Rectoribus, Magiſtris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaſticis, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, Officialibus, Miniſtris, & aliis perſonis io genere, vel in ſpecie tam prædicta, quam Imperiali, Regia, aut Ducali auctoritatibus, ac alias quomodolibet pro tempore conceſſis, non ſolum ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere.

Rectori data facultas Lauream conferendi.

§.6. Inſuper Rectori ejuſdem Univerſitatis, & Collegii pro tempore exiſtenti ut illos, quos in ipſa erecta Univerſitate, vel etiam alibi in quavis alia parte debitum tempus ſtudniſſe, ac ſcientiæ, & moribus idoneos eſſe repererit, in prædictis facultatibus artium, & Theologiæ, ac Baccalaureatus etiam formati, licentiaturæ, laureæ, Doctoratuſque, & Magiſterii gradus ſervata forma Vienen. Concilii, & alias juxta Univerſitatum aliorum Studiorum Generalium conſuetudines, & erectæ Univerſitatis ſtatuta promovere, & ipſorum graduum ſolita inſignia eis exhibere, utque ad dictos gradus ſic per illum promoti poſtea publice, & privatim etiam in omnibus aliis Univerſitatibus Studiorum generalium facultates prædictas interpretari, & alios docere, & de eis diſputare, gradui, ſeu gradibus hujuſmodi convenientes actus exercere, ac omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in prædictis, ſeu aliis Univerſitatibus, & alibi juxta illarum Conſtitutiones, & mores ad gradus prædictos promoti de jure, vel conſuetudine, utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi gradus ipſos in Univerſitatibus hujuſmodi juxta illarum mores, & conſtitutiones rite ſuſcepiſſent, uti, potiri, & gaudere.

PrapoſitoGenerali Soc. Jeſu adjudicatum jus faciendi ſtatuta, & Rectorem, ceteroſque Officiales eligendi.

§.7. Necnon moderno, & pro tempore exiſtenti dictæ Societatis Præpoſito Generali, ut per ſe, vel dictorum Collegii, & erectæ Univerſitatis Rectorem, aut alium, ſeu alios pro ſalubri, & felici directione dictæ Univerſitatis erectæ, ac Rectoris, Magiſtrorum, Procuratorum, Bidellorum, nunciorum, & aliorum Miniſtrorum muneribus, & functionibus, modoque, & forma docendi, & alias ſua Officia exercendi, ac Scbolarium manutentione quæcumque ſtatuta, & ordinationes licite, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non contraria edere, & promulgare, eaque pro temporum, rerum, & perſonarum qualitate mutare, corrigere, & reformare, ſeu illa caſſare, & abrogare, ac alia de novo edere, & ſuper illorum obſervatione pœnas ejus arbitrio imponere, dictæque erectæ Univerſitatis Doctores, Magiſtros, Lectores, Scolaſticos, Procuratores, Bidellos, alioſque Miniſtros, & Officiales eligere, & amovere, ſeu electiones factas confirmare licite valeat authoritate Apoſtolica tenore præſentium hujuſmodi etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Bona Collegio ab Archiduce aſſignata eidem confirmat Pontifex.

§.8. Demnm bona, & jura a prædicto Carolo Archiduce, ut præfertur, Collegio, & hujuſmodi Univerſitati, per præſentes erectæ prædictis conceſſa, & donata auctoritate, & tenore prædictis, ſimiliter perpetuo applicamus, & appropriamus.

Necnon aliā Penſionem addicitaut Collegium Penſione 4. mil. & 200. Flor. gaudeat.

§.9. Præterea in augumentum dotis Collegii, & erectæ Univerſitatis hujuſmodi utque dictæ Societatis Presbyteri, & alii inibi pro tempore degentes commodius ſuſtentari valeant, eis de alicujus ſubventionis anxilio providentes, ultra prædictam tunc, ut præfertur, aſſignatam aliam penſionem annuam aliorom duorum millinm florenorum etiam Rhenenſium, itaut utraque penſio hujoſmodi in univerſum & inſumul ad ſummam quatuor millium, & du-

Digitized by Google

& ducentorum florenorum ſimilium aſcendat, ſuper Monaſterii, ſeu domus hujuſmodi fructibus, redditibus, & proventibus, etiam ſi ſuper illis aliæ penſiones annuæ aliis perſonis aſſignatæ exiſtant, ac omnes penſiones hujuſmodi inſimul eorumdem fructuum, reddituum, & proventuum medietatem excedant, ac omnes illos abſorbeant, pro tempore exiſtenti Rectori, vel alteri Superiori Collegii, ac erectæ Univerſitatis hujuſmodi vel ejus procuratori ad hoc ab en ſpeciale mandatum habenti per pro tempore exiſtentem Monaſterii, ſeu Domus hujuſmodi adminiſtratorem, & ejus ſucceſſores, Monaſterium, ſeu Domum hujuſmodi pro tempore quomodolibet obtinentes, aut eorumdem fructuum, reddituum, & proventuum fictuarios, ſeu alios Monaſterii, ſen Domus hujuſmodi Officiales annis ſingulis in quatuor terminis ſingulo videlicet trimeſtri pro quarta parte penſionum quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi prima ſolutione in principio Menſis Jaunarii proaime præteriti incipiente, & ſic deinceps pro quarta parte penſionis quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi de trimeſtri in trimeſtre, & in fine cujuslibet trimeſtris, non obſtante quacumque mutatione ipſorum fructuum, reddituum, & proventuum, aut bonorum quorumcumque, ad Monaſterium, ſeu Domum hujuſmodi pertinentium, quibuſcumque temporibus, vel cauſis contingente, quam propterea quocumque modo, aut titulo fieri contigerit, & quatenus eorumdem Collegii, & erectæ Univerſitatis fundationi, ac ejuſdem Caroli Archiducis ordinationi, ac penſionum hujuſmodi reſervationibus, conſtitutionibus, & aſſignationibus præjudicet, ſubreptitiam, irritam, & inanem, nulliuſque prorſus roboris, & momenti eſſe decernimus, integre perſolvendam auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium hujuſmodi pariter perpetuo reſervamus, conſtituimus, & aſſignamus. Decernentes priorem penſionem a dicto Prædeceſſore, ut præfertur, reſervatam, etiam non obſtante ejuſdem Prædeceſſoris decreto prædicto per ipſum appoſito propter præmiſſa, minime ceſſare, neque priorem penſionem hujuſmodi caſſatam, vel extinctam eſſe, ac fore, ſed alias juxta prioris reſervationis formam, & tenorem in dictis terminis perſolvi debere, & in ſuo robore permanere, perinde, ac ſi decretum Prædeceſſoris hujuſmodi appoſitum ab initio non fuiſſet, ac præſentes literas nullo tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, ſeu impugnari poſſe, ſicque in præmiſſis univerſis, & ſingulis per quoſcumque Judices, ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, necnon adminiſtratorem prædictum, & Monaſterii, ſeu Domus hujuſmodi pro tempore exiſtentem ad integram ſolutionem penſionis quatuor millium, & ducentorum florenorum prædictis Rectori, vel Superiori Collegii, & erectæ Univerſitatis hujuſmodi faciendam juxta poſterioris reſervationis, conſtitutionis, & aſſignationis prædictorum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuentes, quod ille ea adminiſtratore, & ſucceſſoribus ſuis prædictis, qui in dictis terminis, vel ſaltem intra triginta dies illorum ſingulos immediate ſequentes penſionem quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi per eum tunc debitam non perſolverit, lapſis diebus eiſdem ſententiam excommunicationis incurrat, a qua donec Rectori, vel Superiori Collegii, & erectæ Univerſitatis hujuſmodi, vel eorum Procuratori prædictis de penſione quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi per eum, tunc debita integre ſatiſfactum, aut alias cum dictis Rectore, vel Superiore, ſeu eorum procuratore prædicto ſuper hoc amicabiliter concordatum fuerit, præterquam in mortis articulo conſtitutus abſolutionis Beneficium, nequeat obtinere, ſi vero per ſex menſes dictos triginta dies immediate ſequentes ſententiam ipſam animo, quod abſit, ſuſtinuerit indurato, ex tunc effluxis menſibus ipſis regimine, & adminiſtratione Monaſterii, ſeu Domus hujuſmodi perpetuo privatus exiſtat, illudque, ſeu illa vacare cenſeatur eo ipſo.

§. 10. Quocirca Ven. Fratribus noſtris Salisburgen., & Amerin. Epiſcopis, ac dilecto filio cauſarum Cameræ Apoſt. Generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios faciant penſionem quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi Rectori, vel Superiori, vel eorum Procuratori prædictis juxta poſterioris reſervationis, conſtitutionis, aſſignationis, & decreti tenorem integre perſolvi, & nihilominus quemlibet ex adminiſtratore Monaſterii, ſeu Domus, & ſucceſſoribus ſuis prædictis, quem hujuſmodi excommunicationis ſententiam incurriſſe eis conſtiterit, quoties ſuper hoc pro parte Rectoris, vel Superioris prædicti fuerint requiſiti, eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicantes, tamdiu Dominicis, & aliis Feſtivis diebus in Eccleſiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, excommunicatum publice nuncient, & faciant ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius obſervari, & evitari, donec Rectori, vel Superiori, vel Procuratori prædictis de penſione quatuor millium, & ducentorum florenorum hujuſmodi, quæ tunc debita, fuerit integre ſatisfactum, ipſeque excommunicatus ab hujuſmodi excommunicationis ſententia abſolutionis beneficium meruerit obtinere, contradictores, per cenſuras, & pœnas eccleſia-

Exequutores præſentium literarum deputat.

cleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

Contraria tollit.

§.10. Non obſtantibus voluntate priori, & ordinatione noſtris prædictis, necnon Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Monaſterii, ſeu Domus, & illius Ordinis, ac Univerſitatum prædictorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi adminiſtratori, & ſucceſſoribus ſuis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum quod præſtationem, vel ſolutionem penſionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Nulli ergo &c.

Dat. die 1. Maii 1585. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millefimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kalendis Maii, Pontificatus noſtri Anno I.

II.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Eccleſiæ Cathedralis Vinden. in Livonia.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Procemium.

EQuum, & rationi congruum reputamus, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet ejus ſuperveniente obitu literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum ſortiantur effectum.

Livoniæ Provinciam Stephanus Poloniæ Rex ab Hæreticorum manu vindicat.

§.1. Dudum ſiquidem cum chariſſimus in Chriſto filius noſter Stephanus Poloniæ Rex illuſtris provinciam Livoniæ olim ſuæ temporali ditioni ſubiectam, & poſt modum a finitimis Moſcovitis, & forſan aliis Barbaris Nationibus occupatam, Hæreſibuſque miſere pollutam, & difformatam ſuperna opitulante gratia recuperaſſet, ac illius Incolæ, & Habitatores diſcuſſa errorum caligine, ad lumen Fidei, & Sacri Baptiſmatis lavacrum, Sanctæque Matris Eccleſiæ gremium ſenſim accedere, & exinde Religio Chriſtiana, ipſaque Fides, unde vera, ac etiam omnis ſpes redemptionis pendebat, ibidem inſtaurari, & propagari cepiſſet.

Eoque inſtante Greg. XIII. Vindenſe Eccleſiam in Cathedralem Eccleſiam erigit.

§.2. In Provincia autem prædicta longe, lateque diffuſa, & Cathedralibus Eccleſiis, quibus priſcis temporibus inſtructa erat, Infidelium perverſitate penitus ſuppreſſis, & profanatis, nullus exiſteret Catholicus Antiſtes ad ea, quæ juriſdictionis, & muneris Epiſcopalis erant, exercenda, & propterea idem Stephanus Rex pro divini cultus ibidem incremento, & animarum ſalute, Oppidum Vindenſe in meditullio dictæ Provinciæ conſiſtens, & incolarum multitudine refertum, ac in illis partibus plurimum inſigne in Civitatem, & Eccleſiam S. Joannis Baptiſtæ ejuſdem Oppidi in Cathedralem Eccleſiam erigi pio affectu exoptaret, felicis rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter, qui in ſpecula militantis Eccleſiæ diſponente domino conſtitutus ad Univerſi Orbis Provincias, ut illarum felici ſtatui, & decori, animarumque ſaluti incolarum eorumdem conſuleret, aciem ſuæ conſiderationis more vigilis Paſtoris frequenter referebat: ac in Provinciis ipſis, prout neceſſitas, & aliæ rationabiles cauſæ id exigebant, novas Epiſcopales Sedes, atque Eccleſias pro excellenti Sedis Apoſtolicæ præeminentia plantabat, ut per novas plantationes hujuſmodi nova populorum adhæſio eidem Militanti Eccleſiæ accreſceret, religioniſque Chriſtianæ, & Catholicæ Fidei profeſſio inibi validius conſurgeret, dilataretur, ac loca, etiam humilia dignioribus titulis, illorumque Incolæ, & habitatores novarum ſedium, & honorabilium Præſulum aſſiſtentia ſuffulti proficerent, ſemper in Fide, & quod in temporalibus erant adepti, non carerent in ſpiritualibus incremento, habita ſuper his per ipſum Prædeceſſorem cum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, deliberatione matura, ac de illorum Conſilio, & aſſenſu, Apoſtolicæque poteſtatis plenitudine prædicto Stephano Rege ſuper hoc per ſuas literas hujuſmodi ſupplicante, & inſtante ſub dat. videlicet quinto Idus Maii Pontificatus ſui Anno Duodecimo ad Omnipotentis Dei laudem, ac Beatæ Mariæ Virginis, & ejuſdem S. Joannis Baptiſtæ, totiuſque Cœleſtis Curiæ honorem, necnon dictæ Fidei exaltationem, & propagationem Oppidum Vindenſe, in Civitatem Vinden. nuncupandum, & Eccleſiam Sancti Joannis Baptiſtæ hujuſmodi in Cathedralem Eccleſiam, ſub invocatione ejuſdem S. Joannis Baptiſtæ, quæ dictæ Sedi immediate ſubiecta eſſet, donec alicui Archiepiſcopo Metropolitico jure ſubiiceretur pro uno Epiſcopo Vinden. nuncupando, qui illi præeſſet, & ipſam Eccleſiam Sancti Joannis Baptiſtæ, ſeu illius ſtructuras, & ædificia ad formam Cathedralis Eccleſiæ redigi faceret, ac Infideles ad cultum veræ Fidei converteret, & converſos in eadem Fide inſtrueret, & confirmaret, eiſque Baptiſmi gratiam impenderet, ac Epiſcopalem juriſdictionem, ceteraque omnia, quæ ad munus Epiſcopale pertinebant, haberet, & exerceret cum Sede, dignitate, menſa, aliiſque inſignibus Epiſcopalibus, necnon privilegiis, honoribus, immunitatibus, præeminentiis facultatibus, gratiis, & juribus, quibus ceteræ Cathedrales Eccleſiæ Regni Poloniæ, earumque Præſules, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet utebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum.

Capitulum, & Dignitates in eadem inſtituit.

§.3. Inſuper in eadem Eccleſia, ſic in Cathedralem erecta unam Præpoſituram poſt

Digitized by Google

poſt Pontificalem majorem, unum Decanatum, onum Archidiaconatum, unam Cantoriam, unam Schnlaſtriam, & unam Cuſtodiam inferiores dignitates ibidem futuras, nec ooo ſes Canonicatus, & totidem præbendas pro uuo Præpoſito, uno Decano, uno Archidiacono, uno Cantore, uno Scholaſtico, uno Cuſtode, & ex ſex Canonicis, qui omnes ſimul Capitulum dictæ Eccleſiæ Vinden. conſtituerent, ac in ea Miſſas, & alia Divina Officia celebrare, illiſque intereſſe, ac alia onera, ſibi pro tempore incumbentia ſupportare deberent cum menſa, arca, & ſigillo, ceteriſque inſigniis Capitularibus, Apoſtolica auctoritate perpetuo erexit, & inſtituit.

Diœceſim cōſtituit.

§.4. Ac eidem Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ, & inſtitutæ Civitatem Vinden. pro Civitate, & totam Provinciam cum ſuis Caſtris, Villis, & Locis, eorumque Territoriis, & diſtrictibus pro Diœceſi, necnon Eccleſiaſticas pro Clero, ſæculares vero perſonas in eildem Civitate, & Diœceſi pro tempore degentes pro populo dicta auctoritate, etiam perpetuo conceſſit, & aſſignavit, Civitatemque Diœceſim, Clerum, & Populum hujuſmodi ipſi Epiſcopo Vinden. pro tempore exiſtenti, quoad Epiſcopalem, & ordinariam juriſdictionem, ac Superioritatem eadem auctoritate ſimiliter perpetuo ſnbjecit.

Dotem Epiſcopo, Capituloque aſſignat.

§.5. Nec non Epiſcopali, & Capitulari menſis prædictis pro earum dote, ac pro tempore esiſtentium Epiſcopi, Præpoſiti, Decani, Archidiaconi, Cantoris, Scholaſtici, Cuſtodis, & Canonicorum prædictorum ſuſtentatione, onerumque eis incumbentium ſupportatione, tot proprietates, & alia bona ſtabilia, quæ ad valorem annuum quatuor millium ducatorum auri de Camera aſceoderent, ad id per prædictnm Stephanum Regem in dicta Provincia aſſignanda, pro Epiſcopali videlicet duorum, pro Capitulari vero menſis prædictis justa ejuſdem Stephani Regis ordinationem, & diviſionem inter dignitates, ac Canonicatus, & præbendas hujuſmodi pro tempore obtiuentes faciendam, aliorum duorum millium ducatorum prædictorum ex nunc prout es ea die, & e contra poſtquam aſſignata forent, ut præfertur, auctoritate prædicta pariter perpetuo applicavit, & appropriavit.

Super eam Poloniæ Regibus Juſpatronatus tribuit.

§.6. Nec non Stephano, & pro tempore exiſtenti Poloniæ Regi prædicto jus patronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Eccleſiam Vinden., atque Præpoſitoram Archidiaconatum, Scholaſtriam, Cantoriam, ac duos tantum ex Caoonicatibus, & Præbendis hujuſmodi, tam ab eorum primæva erectione prædicta, quam deinceps illorum vacatione quovis modo, etiam apud Sedem prædictam pro tempore occurrente, quoad Eccleſiam Vinden. videlicet una ipſi Prædeceſſori, & pro tempore exiſtenti Romano Pontifici per eum in ejuſdem Eccleſiæ Epiſcopum, & Paſtorem, ad præſentationem hujuſmodi præficiendam: quo vero ad Præpoſituram, Archidiaconatum, Scholaſtriam, Cantoriam; ac duos es Canonicatibus, & Præbendis hujuſmodi alias perſonas prædictas Epiſcopo Vinden. pro tempore exiſtenti, ſimiliter per eum ad præſentationem hujuſmodi in illis ioſtituendas dicta auctoritate itidem perpetuo reſervavit, conceſſit, & aſſignavit, ac jus patronatus, & præſentandi hujuſmodi Stephano, & pro tempore exiſtenti Regi prædicto, ex meris fundatione, & dotatiooe competere, illique coram per Sedem prædictam quacumque ratione derogari non poſſe, nec derogatum cenſeri, niſi ipſius Stephani, & pro tempore exiſtentis Poloniæ Regis ad boc expreſſus accederet aſſenſus, & ſi aliter quovis modo eidem derogari contingeret, derogationes hujuſmodi cum inde ſecutis quibuſcumque nullius roboris, vel momenti fore decrevit. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Non publicatis Gregorii literis Sixtus PP. rem geſtam confirmat, ratamque vult haberi.

§.7. Nc autem de erectione, inſtitutione, conceſſione, aſſignatione, ſubjectione, applicatione, appropriatione, reſervatione, & decreto prædictis, pro ea qood ſuper illis dicti Prædeceſſoris ejus ſuperveniente obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ipſique Stephanus, & pro tempore exiſtentes Poloniæ Reges, ac Vinden. Epiſcopi præfati illorum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter dicta auctoritate decernimus, quod erectio, inſtitutio, conceſſio, aſſignatio, ſubjectio, applicatio, approbatio, reſervatio, & decretum Prædeceſſoris hujuſmodi, periude a dicta die quinto Idus Maii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis dicti Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data confectæ fuiſſent, pro ut ſuperius enarratur, quodqoe præſentes literæ ad probandum plene erectionem, inſtitutionem, conceſſionem, aſſignationem, ſubjectionem, applicationem, appropriationem, reſervationem, & decretum Prædeceſſoris hujuſmodi, ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omoino hominum liceat hanc paginam &c.

Dat. die 1. Maii 1585. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kalendis Maii, Pontificatus noſtri Anno I.

III.

Erectio Univerſitatis Studii generalis, & Collegii in Oppido Muſſipontan. Meten. Diœceſis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS EPISCOPUS

Sarvus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RAtioni congruit, & conveoit honeſtati, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet ejus ſuperveniente obitu literæ Apoſtolicæ deſuper coofectæ non fueriot, ſuum ſortiantur effectum.

Erectio ſtudii Muſſipotan.

§.1. Cum itaque in fundatione, & erectione

Digitized by Google

Gregor.XIII. Rectori ſtudiorum regimen, cetera vero Cardinali Lotharingo adjudicaverat

ctione Univerſitatis Studii generalis diverſarum ſcientiarum, & Collegii Societatis Jeſu, in Oppido Muſſipontan. Meten. Diœceſis ad preces bon. mem. Caroli Cardinalis de Lotharingia nuncupati, & dilecti filii nobilis Viri Caroli Lotharingiæ, & Barri Ducis, jam pridem a fel. rec. Gregorio Papa XIII. Prædeceſſore noſtro facta indultum fuiſſet per eumdem Prædeceſſorem inter alia Rectori ejuſdem Collegii, ac Superioribus, & Presbyteris dictæ Societatis pro tempore exiſtentibus, ut quoad Theologiam, Philoſophiam, ac humaniores literas, illarum dumtaxat profeſſorum, & Magiſtrorum duputationes, ac Scholaſticorum in eas incumbentium vitæ, ſtudiorumque diſciplinam, correctionem, admiſſionem, & dimiſſionem, nec non regimen, & adminiſtrationem, ac promotionem ad gradus in dictis facultatibus, atque uno verbo totam politiæ literariæ formam juxta ejuſdem Societatis inſtituta dirigerent, conceſſa in reliquis facultate dicto Carolo Cardinali, & perſonis ab eo nominandis pro ejuſdem Univerſitatis ſic per eumdem Prædeceſſorem erectæ directione, quæcumque ſtatuta condendi, mutandi, corrigendi ejuſdemque Univerſitatis Rectores, ſeu Protectores, Scholares, Procuratores, Bidellos, & Officiales, pro tempore eligendi, ſeu electiones aliis committendi.

Lotharingus vero Rectore Univerſitatis non electo deceſſit.

§.2. Ipſe vero Carolus Cardinalis, ſicut idem acceperat, morte præventus, neque Rectorem Univerſitatis, unquam deputaviſſet, neque, facultates hujuſmodi alicui perſonæ nominatim delegaſſet, licet dicti Collegii Rector per octo annos, vel circiter Caroli Ducis prædicti permiſſu, etiam Univerſitatis Rectoris nomen, & officium obtinuiſſet, idque an jure factum eſſet in controverſiam revocari audiviſſet.

Declaravit itaque Gregorius Collegii Rectorem, Rectorẽ quoque eſſe, Univerſitatis cum omni jure, Privilegiis &c

§.3. Idcirco ipſe Prædeceſſor, qui pro munere ſibi commiſſo, diligenter curabat, ut Univerſitates Studiorum generalium, præſertim in locis animarum periculo ſubjectis conſtitutæ per Rectores. fide, & religione probatos fideliter dirigerentur, ad tollendam omnem in præmiſſis contentionum, & litium occaſionem, ſimul etiam, ut nequid prætermitteret eorum, quæ ad ejuſdem Univerſitatis ſalubrem gubernationem, & Scholaſticorum ejus piam, ac rectam inſtitutionem pertinerent, literarum erectionis, fundationis, ac indultorum hujuſmodi tenores pro expreſſis habens, ſub dat. videlicet Kalen. Januarii, Pontificatus ſui Anno tertio decimo Motu proprio, & ex certa ſcienta ſua, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, auctoritate Apoſtolica ſtatuit, ut ex tunc in poſterum perpetuis futuris temporibus, qui foret dicti Collegii Rector, idem etiam ipſius Univerſitatis Rector pro tempore eſſet, & ſuperior eſſe ſine ulla dubitatione cenſeretur, cui non modo Scholaſtici quicumque, & officiales; ſed etiam omnes quarumcumque facultatum profeſſores, etiam qui Decanus nuncupatur juris prudentiæ ejuſdem Univerſitatis, ceteræque perſonæ, tamquam membra Capiti ſubeſſent omnino, & obedirent; is quoque Rectoris nomen inſignia, privilegia, facultates, præeminentias, ac ſigillum ipſum cum hac inſcriptione ſimpliciter: *Sigillum Rectoris Univerſitatis Muſſipontan.* Quo nemo alius præter ipſum, uti poſſet in quibuſcumque actibus publicis, & privatis obtineret, omnes profeſſores, ſeu lectores quarumcumque facultatum, etiam juris Civilis, & Canonici, qui publice, aut privatim docturi eſſent, etiam qui pedagogi munere tantum fungi vellent, prius ab ipſo Rectore, vel perſonis ab eo nominandis ſuper vita, & moribus examinari deberent, & in manibus ejuſdem Rectoris, ſeu alterius ab eo deſignandi Catholicæ fidei profeſſionem, juxta articulos pridem a Sede Apoſtolica propoſitæ emitterent, neque quiquam hujuſmodi munia publice, vel privatim obire auderet, ſine ejuſdem Rectoris licentia in ſcriptis obtenta, omneſque etiam in prædictis, vel aliis quibuſvis facultatibus, etiam juris Canonici, & Civilis ad gradus Magiſterii, Doctoratus, laureæ, licentiaturæ, vel Bacallaureatus promovendi ſimilem emitterent coram eodem Rectore, vel perſonis ab eo deputandis fidei profeſſionem: idque etiam ſervaretur ab omnibus, & ſingulis Scholaſticis cujuſcumque facultatis, qui etiam in albo ipſius Rectoris poſtea deſcriberentur, ſive immatricularentur, eique obedientiam debitam, etiam jure jurando interpoſito promitterent, nihilominus deinceps in alteram matriculam referrentur, Decani jurisprudentiæ ſi juri civili, vel canonico operam dare voluiſſent: qui hoc facere recuſarent, a munerum prædictorum functionibus, & graduum promotionibus, & numero Scholaſticorum, ac audiendis profeſſionibus arcerentur: quot annis feſto die Sancti Nicolai omnes Lectores, Doctores, Scholaſtici, & Officiales Univerſitatis, etiam qui juri Canonico, vel Civili operam darent, ad ſolemnia ſacra Univerſitatis in Eccleſia Collegii prædictæ Societatis celebranda convenirent, ſimiliter & intereſſent ſupplicationibus, & proceſſionibus ſolemnibus, quas bis, aut ter quot annis Rector, ſi ei videretur, indiceret, omneſque, ut illis intereſſent per Eccleſiaſticas cenſuras, & pœnas, etiam pecuniarias per inobedientes eo ipſo incurrendas compellere poſſet. Idem Rector Collegii, & Univerſitatis omnes, & quoſcumque Theologiæ, Philoſophiæ, & humanarum literarum dumtaxat Lectores, Præceptores, Cancellarium, Decanum, Secretarios, Bidellos, ceteroſque Officiales, deputandi, & amovendi, quæque ad illorum regimen pertinerent, ordinandi, & diſponendi, corrigendi, mutandique, juxta ejuſdem Societatis ſtatuta, ut dictum eſt, plenam, & liberam haberet facultatem.

Ducibus Lotharingiæ jus eligendi Decanum, & Profeſſores juriſprudentiæ.

§.4. Inſuper ipſam Univerſitatem dicto Carolo Duci, & ejus in Ducatu Succeſſoribus commendans illum in Domino rogavit, ut inter ceteros labores, pericula, & curas, quæ pro defenſione Catholicæ fidei aſ-

ſidue fortiter ſubire oon recuſabat, ejuſdem quoque Univerſitatis patrocinium, & protectionem, quam pie ſuſceperat, quamque ei omnino auctoritate Apoſtolica conceſſit, continuare non dedignaretur, eidem Duci tunc, & pro tempore exiſtenti Decanum, & profeſſores juris prudentiæ pro tempore eligendi, & amovendi plenam auctoritatem tribuendo.

Et ad Decanum Officiales removere, & Lauream juris Canonici, & Civilis concedere.

§.5. Ceterum voluit, ut ipſe Decanus juris prudentiæ, cum conſilio aliorum Profeſſorum libere poſſet omnes Officiales eidem facultati inſervientes eligere, atque amovere, cui etiam Decano juriſprudentiæ Profeſſores omnes, atque Scolaſtici, & Officiales juris canonici, & civilis parerent, & obedirent, ac ab ipſo regerentur, & ab eodem Decano juriſprudentiæ ad gradus, & inſignia juriſcanonici, & civilis promoverentur, & promoti literas promotionum munitas ejuſdem ſigillo, in quo eſſet inſcriptio hujuſmodi: *Sigillum Decani juriſprudentiæ Univerſitatis Muſſipontan.*, ut moris erat, acciperent.

Epiſcopis autem, Virdunen., ac Tullen. ſtatuta condere, reformare &c.

§.6. Præterea Venerabilibus Fratribus Noſtris, tunc ſuis Meten., & Virduneu. ac Tulleu. Epiſcopis, ſeu tribus aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis ab eodem Carolo Duce eligendis, eorumque cuilibet quoad facultatem juriſprudentiæ, ac pro ſalubri directione Scolaſticorum in ea incumbentium, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoviſſent, reformandi, mutandi, corrigendi, & de novo condendi, condita Sacris Canonibus non repugnantia confirmandi, abuſus quoſcumque tollendi, ac quicquid ſtatuiſſent, & ordinaſſent, utque ea ipſaque in literis Apoſtolicis, ſi deſuper confectæ fuiſſent, ſtatuta, & ordinata forent, perpetuo obſervari faciendi; Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias. aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendi, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarandi, ipſaſque cenſuras, & pœnas etiam iteratis vicibus aggravandi, ac interdictum Eccleſiaſticum apponendi, auxiliumque brachii ſæcularis, ad ea ſi opus foret, invocandi, plenam ſimili auctoritate conceſſit poteſtatem.

Sublatis quibuſcumque in contrariū obſtantibus.

§.7. Non obſtantibus piæ mem. Bonifacii Papæ octavi etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis ad judicium non traheretur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, ac dictæ Univerſitatis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Decano, & Profeſſoribus, Scolaſticis, Officialibus, & aliis prædictis, quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illis alias in ſuo robore permanſuris, ea vice dumtaxat ad effectum præmiſſorum, ſpecialiter, & expreſſe derogavit. Contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem eſſet Sede indultum, quod iuterdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſent per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujuſmodi mentionem.

Sed cum Gregorii literæ expeditæ non fuerint, prædicta omnia confirmat Sixtus.

§.8. Ne autem de ſtatuto, voluntate, ceſſione, & derogatione prædictis pro eo quod ſuper illis ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literæ, ejus ſuperveniente obitu confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ipſeque Rector, & alii prædicti illorum fruſtrentur effectu: volumus, & prædicta auctoritate ſimiliter decernimus, quod ſtatutum, voluntas, conceſſio, & derogatio Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi perinde a dicta die Kal. Januarii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum pleoc ſtatutum, voluntatem, cooceſſionem, & derogationem Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Clauſulæ.

§.10, Nulli ergo omnino hominum &c.

Dat. die 1. Maii 1585. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kalendis Maii, Pontificatus Noſtri Anno I.

IV.

Exemptiones, & gratiæ Clericorum Regularium Congregationis S. Majoli alias de Somaſcha a Gregorio XIII. elargitæ.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AEquum reputavimus, ac rationum conſonum, ut ea, quæ de Romani Pontificis providcotia, præſertim in perſonarum eccleſiaſticarum commodum proceſſerunt, licet ejus ſuperveniente obitu, literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ, noo fuerint ſuum ſortitæ effectum.

Gregor. XIII. Congregationi exemptionē a juriſdictione & ſuperioritate, ac viſitatione Ordinariorum, aliorumque Judicum conceſſit.

§.1. Dudum ſiquidem fel. rec. Gregorio Papa XIII. Prædeceſſori noſtro pro parte dilectorum filiorum Præpoſiti, & Clericorum, aliarumque perſonarum Regularium Congregationis S. Majoli alias Somaſchæ, ſub Regula S. Auguſtioi canonice ioſtitutæ, & Apoſtolica auctoritate confirmatæ ſupplicato, quatenus eos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, de benignitate Apoſtolica dignaretur, præfatus Prædeceſſor, qui circa ſtatum perſonarum quarumlibet divino cultui emaocipatarum ſalubriter dirigendum paterna ſolicitudine libenter proſpiciebat, ac earum oppreſſiones, & gravamina

mina relevabat, ut quibuslibet perturbationibus ſemotis, facilius valerent Altiſſimo ſuum exhibere famulatum, eoſdem Præpoſitum, Clericos, & perſonas regulares ſpecialis gratiæ favore proſequi volens, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtebant, ad effectum infraſcriptorum dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolvens, & abſolutos fore cenſens, hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus ſub dat. 3. idus Martii, Pontificatus ſui Anno XIII. omnes, & ſingulas dictæ Cogregationis, Præpoſitum generalem, Superiores, Officiales, Presbyteros, Clericos, ceteraſque perſonas profeſſas, & non profeſſas, necnon familiares, & miniſtros, cum omnibus, & ſingulis Eccleſiis, Oratoriis, Cœmeteriis, Capellis, Domibus, Conventibus, mobilibus, & immobilibus, præſentibus, & futuris bonis, ac juribus, & juriſdictionibus quibuſcumque, ac rebus, tam ſacris, & religioſis, quam profanis ad ipſam Congregationem ſpectantibus, & pertinentiis, ac ubicumque exiſtentibus, quæ de præſenti legitime poſſident, & in poſterum, Deo juvante, canonice per eos acquiri contigerit, ab omni juriſdictione, dominio, poteſtate, ſuperioritate, ſubiectione, viſitatione, correctione quorumcumque Ordinariorum, quacumque dignitate, præeminentia, & auctoritate fungentium, & aliorum Judicum eccleſiaſticorum, & ſæcularium, Apoſtolica auctoritate in perpetuum exemit, & liberavit, & ſub ſua, & Sedis Apoſtolicæ, ac Beati Petri protectione immediate recepit. Ipſique Præpoſito Generali, Clericis, & perſonis, ut iidem Ordinarii, & officiales, aut alii quicumque Judices, etiam ratione criminis, delicti, contractus, nullam in Præpoſitum, perſonas Congregationis, ac res, & bona præfata, juriſdictionem, poteſtatem, ſuperioritatem, & dominium exercere poſſent.

Licentiamque divina ſacramenta omnibus Chriſtifidelibus etiam alienæ parochiæ ſubditis omni præterquam Paſchatis tempore miniſtrandi, & exemit etiam a ſervitiis Prælatorum miniſtrantium, & funeralium.

§.2. Necnon quod omnes, & ſinguli ipſius Congregationis presbyteri regulares, a ſuis ſuperioribus ad id ſpecialiter approbari, eorumque licentia, vel conſenſu deſuper requiſito, & obtento, poſſent in Eccleſiis propriis ipſius Congregationis, vel in aliis, etiam quibuſcumque, de licentia illorum Superiorum, Miſſas celebrare, confeſſiones quorumcumque Chriſtifidelium, etiam alienæ Parochiæ ſubditorum audire, & ſanctum Euchariſtiæ Sacramentum miniſtrare, quibuſcumque feſtivis, ac non feſtivis, ac Dominicis diebus, & omnibus temporibus, Paſchatis dumtaxat exceptis, neque ſub prætextu antiquæ conſuetudinis, & ex eo quod Eccleſiæ, in quibus ſacramenta hujuſmodi miniſtrarent, & munera prædicta obirent, aut alio modo iis deſervirent, ſubditæ eſſent alteri Eccleſiæ tamquam matrici, aut cathedrali, ſeu titulari, vel alias, idcirco in aliquibus ſolemnitatibus, aut temporalibus juxta priſcum morem clericorum deſervientium in talibus eccleſiis ſobditis, ipſi Presbyteri, & Clerici regulares dictæ Congregationis majoribus hujuſmodi Eccleſiis, vel locorum Ordinariis, & Epiſcopali, vel Archiepiſcopali, aut majori dignitate fungentibus, etiam S. R. E. Cardinalibus, quocumque privilegio, & facultate ſuffultis, aſſiſtere, ſeu inſervire, ſive ullum perſonale ſervitium præſtare, aut aliquo modo miniſtrare, neque ad funera deſunctorum, niſi eorum, quos in Eccleſiis ipſius Congregationis ſepellire contigerit, etiam vocati accedere tenerentur, neque ad id cogi, aut compelli ullo modo poſſent, de eadem auctoritate conceſſit, & indulſit.

Tranſitum ad alium etiam arctiorem Ordinem, præterquam Capuccinorum, & Cartuſianorum, abſque Superioris hujus Congregationis licentia interdixit.

§.3. Præterea univerſis, & ſingulis, qui in ipſa Congregatione profeſſionem emiſerant, vel emitterent, ne in poſterum ad quemcumque alium Ordinem, vel Congregationem, etſi arctior in eo vigeret Regularis Obſervantia, (Fratrum Minorum Capuccinorum nuncupatorum, & Cartuſianorum dumtaxat Ordinibus exceptis) niſi obtenta prius a Soperiore dictæ Congregationis licentia, tranſire valerent, & in ſingulos tranſeuntes apoſtaſiæ pœnam, quam ipſos & illorum receptatores, etiam cujuſcumque privilegii Apoſtolici prætextu, cui ad hunc effectum, idem Prædeceſſor ſpecialiter, & expreſſe derogavit, excommunicationiſque ſententiam, a qua non niſi per Roman. Pontif. pro tempore exiſtentem abſolvi poſſint, promulgavit.

Emittentibuſque profeſſionem conceſſit, ut ea die Confeſſorem eligerent, qui ipſos abſolveret, & cum eis diſpenſaret &c.

§.4. Poſtremo omnibus, & qoibuſcomque perſonis profeſſionem regularem in dicta Congregatione emiſſuris, in ipſo profeſſionis emiſſionis die, ut aliquem dictæ Congregationis presbyterum poſſent ſibi eligere confeſſorem qui ipſos, confeſſione eorum audita, a quibuſvis excommunicationis, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, val ab homine, & io quibus inſordeſcerent, & declarati, ac publicati forent, etiam in caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, & in Bulla diæ Cœnæ Domini legi ſolita contentis, facta prius debita ſatisfactione, & ſine alicujus præjudicio, ſemel tantum injuncta ſalutari pœnitantia, abſolvere poſſent, facultatem conceſſit, & indulſit, ac cum eiſdem ſuper quacumque irregularitate ex quacumque cauſa (præterquam ex homicidio voluntario, ac bigamia) quomodolibet contracta, ſive cenſuris præfatis ligati, Miſſas, & alia divina Officia, oon tamen in contemptum clavium, celebrarent, vel alias divinis ſe immiſcerent, ita ut ea non obſtante, nondum promoti, omnes, & ſingulos, etiam presbyteratus Ordines ſuſcipere, & promoti in ſuſceptis per eos Ordinibus hojuſmodi, etiam in altaris miniſterio miniſtrare libere, & licite valerent, eo ipſo quod profeſſionem emitterent, auctoritate præfata diſpenſavit.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.5. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus, nec-

necoon quibuſvis decretis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Hic modo Pôtiſicæ literas prædiĉti Gregorii XIII. ob ejus mortem non expeditas totaliter validæ.

§.6. Ne autem de abſolutione, exemptione, liberatione, receptione, ſingulis conceſſionibus, indultis, & diſpenſatione Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, pro eo quod ſuper illis, ejus ſuperveniente obitu literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet excitari, ipſique Præpoſitus Generalis, Clerici, & aliæ perſonæ Congregationis hujuſmodi illorum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod abſolotio, exemptio, liberatio, receptio, ſingulæ conceſſiones, indulta, & diſpenſatio Gregorii Prædeceſſorix hujuſmodi, perinde a dicta die Id. Martii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis præfati Gregorii Prædeceſſoris literæ, ſub ejuſdem diei dat. confectæ fuiſſeot, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plene abſolutionem, exemptionem, liberationem, receptionem, ſingulas conceſſiones, indulta, & diſpenſationem Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Sanctionemque pœnalem apponit.

§.7. Nulli ergo omnioo hominum liceat &c.

Dat. P. An I. 1. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octoageſimo quinto. Kalen. Maii, Pootificatus ooſtri Aono Primo.

V.

Jubilæi indictio, ad implorandum Dei auxilium, pro booo regimine Reipublicæ Chriſtianæ.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Uuiverſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis, Salutem. & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſæ indictionis hujus Jubilæi.

VIrium noſtrarum infirmitati paſtoralis officii molem nuper impoſitam conſiderantes, non poſſumus ſuſceptum tantæ adminiſtrationis munus non maxime formidare. De illius tamen benignitate non deſperantes, qui operari dignatur in Nobis, non deſinimus ejus auxilium implorare, eique mentis noſtræ ſenſos, ne altius extollantur, humiliter ſubiicere; illud agnoſcentes, & vere confitentes, unius Dei clementiam, nullis præcedentibus meritis, noſtri in imbecillitate noſtra memorem, magna in Nobis feciſſe mirabilia, quos tot, & tantis gratiarum donis cumulatos honoris Principis Apoſtolorum admirabili dignatione voluit eſſe conſortes. Quam tamen dignitatem, & poteſtatem, cum multæ graves curæ conſequantur, valde ſollicitamur, tum quod de collatis in Nos maximis beneficiis, quæ Dei benignitati referimus accepta, nullam dignam gratiam, quam ejus clementiæ perſolvamus, noſtra poteſt infantia reperire; tum etiam quod ſub tanto pondere exiguas vires initio contremiſcere, ac pene jam corruere ſentimus, non tamen animo deficientes ad ſummam Dei bonitatem confugimus, fideliumque, & Deum timentium, quorum ipſe (ut ſperamus) voluntatem faciet, orationes expetimus, quibus Omnipotenti Deo ſemper benedicendo, gratiiſque miſericordiæ ejus agendis adjuvemur, viribuſque a cœleſti rege ſubminiſtratis, ſuffulta noſtra infirmitas commiſſas Nobis curarum, & ſalutarium Reipublicæ Chriſtianæ officiorum partes, orantis ſimul populi inſtantia promerente, valeat ſuſtinere, opemque agitatæ, & ubique fere depreſſæ Catholicæ Religioni ſuppeditare, ne cum in altitudinem maris venerimus, tempeſtate demergamur, ſed potius horribiles tot peccatorum flatus, & excitatas toto mari procellas diſcutientes, cum credito Nobis grege optatum curſum, & æternæ ſalutis portum teneamus.

Forma conſequendi Jubilæum.

§.1. Omnes igitor, & ſingulos utriuſque ſexus Chriſtifideles ubicumque exiſtentes monemus, ac in Domino requirimus, ut qui in hac Alma Urbe ſunt, proxime ſequenti hebdomada, aut altera protinus poſt eam item ſequenti: qui vero extra Urbem degunt cum primum harum notitiam habuerint, prima, aut ſecunda itidem immediate ſequenti, hebdomada, conſcientia ſua diligenti prius examinatione diſcuſſa, peccata ſua omnia humili, & contrito corde confiteantur, & ante Feſtum Pentecoſtes ejuſdem hebdomadæ quarta, & ſexta feria, & Sabbato (cum hoc tempore jeujunia non indicantur) eleemoſynas erogent, piaque earum largitione, quantum pro ſua cuique facultate viſum fuerit, Chriſti pauperum egeſtatem, & inopiam ſublevent, orationibuſque a Deo impetrare ſtudeant, ut Nobis lumen ſuom oſtendat, pares tanto oneri vires præbeat, omneſque actiones noſtras dirigat, ac hoſtium Eccleſiæ ſuæ conatus infringat. Die vero Dominica, quæ dictas eleemoſynas, atque orationes proxime ſequetur, Sacroſanctam Euchariſtiam devote accipiant. Ita, ut qui poſt Feſtum Pentecoſtes voluerint infra dicendæ Indulgentiæ beneficio frui, dictis tribus diebus præter orationes, & eleemoſynas, etiam jejunare teneantur. Et nihilominus, ut Deum magis propitium Nobis, & populo Chriſtiano reddere, ipſique quantum noſtræ tenuitati conceditur, gratias agere valeamus, & ad tantum onus ſubſtinendum vires impetremus. Nos ipſi ſupplicationes, proceſſioneſque una cum Venerabilibos Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, omnibuſque Prælatis, & Romanæ Curiæ Magiſtratibus, die Lunæ, qui erit 27. dies præſentis menſis Maii ab Eccleſia S. Mariæ in Aracœli, uſque ad Baſilicam S. Mariæ Majoris habere, atque incedere ſtatuimus. Ceterum ut fideles ipſi ad hæc omnia peragenda magis idonei efficiantur, de tradita nobis a Domi-

Digitized by Google

Domino poteſtatis plenitudine Eccleſiæ theſauros, quorum divina favente clementia diſpenſatores effecti ſumus, copioſe, ac benigne aperientes, omnibus Chriſtifidelibus ſupradictis, ut hac vice tantum Confeſſores idoneos Presbyteros, ſæculares, vel cujuſvis Ordinis Regulares, ab Ordinariis tamen approbatos eligere, qui eorum Confeſſionibus diligenter auditis, eos a quibuſvis peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam in caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, ac in literis die Cœnæ Domini quotannis legi ſolitis contentis, in foro conſcientiæ dumtaxat, ac etiam a ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis per eos quomodolibet incurſis, injuncta inde eis pro culpæ modo pœnitentia ſalutari abſolvere, ac quæcumque per eos emiſſa vota (præterquam caſtitatis, & religionis) in alia pietatis opera commutare valeant, per præſentes concedimus.

Jubilæi conceſſio.

§.2. Nos enim omnibus, qui præmiſſa devote adimpleverint, de ejuſdem Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, pleniſſimam omnium peccatorum remiſſionem, ac eandem, quæ Chriſtifidelibus Anno Jubilæi hujus Almæ Urbis Eccleſias, & extra eam deputatas ſtatutis diebus devote viſitantibus conceſſa eſt, miſericorditer in Domino elargimur, eos quoque, qui morbo, vel aliquo alio impedimento detenti præmiſſa adimplere nequiverint, ſi alia pia opera fecerint, in quæ arbitrio ſuorum Confeſſorum (quibus ſuper hoc facultatem impartimur) commutata fuerint; ac etiam illos, qui in itinere fuerint, ſi cum primum iter perfecerint, præmiſſa exequi ſtuduerint, ipſius Indulgentiæ, & doni, ac aliorum prædictorum participes fieri volumus.

Juſſio publicandi ubique d. Jubilæum.

§.3. Præcipientes univerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & quibuſvis aliis Eccleſiarum Prælatis, & locorum Ordinariis, ut ſtatim cum præſentes literas, ſeu earum tranſumptum authenticum, etiam impreſſum ad eos deferri contigerit, ſolemnes Proceſſiones tribus diebus, ſcilicet quarta, & ſexta feriis, ac Sabbato prædictis, juxta locorum opportunitatem ad effectum præmiſſorum indicant, & celebrent, ac eaſdem præſentes, ſeu earum tranſumptum per ſuas quiſque Provincias, Civitates, & Diœceſes ſine ulla fraude, aut lucro publicent, & per Eccleſiarum Rectores publicari faciant.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides exemplorum.

§.5. Quia vero præſentes ad omnia loca, quibus illis opus eſſet, præferri nequeunt, decernimus, ut illarum tranſumptis, &c.

Dat. P. An.I. 25. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, octavo Kalendas Junii, Pontificatus noſtri Anno primo.

VI.

Revocatio exemptionum omnium, ab onerum Cameralium ſolutione, quibuſcumque perſonis, quomodolibet conceſſarum.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus revocationis.

INter varias curas, quæ ex Paſtoralis officii miniſterio Nobis incumbunt, illa potiſſimum animum noſtrum pulſat, atque perturbat, ut Nobis, & Romanæ Eccleſiæ ſubditi, præſertim, pauperes, prætextu exemptionum, aliarumque ſimilium gratiarum a Sede Apoſtolica conceſſarum, nullatenus graventur, neque id totum, quod a potentioribus, & majores facultates habentibus eximitur, in pauperiorum caput, eorumque damnum, & præjudicium accreſcat.

Revocatio quarumcumque exemptionem, a ſolutione onerum Cameralium, exceptis hic enunciatis.

§.1. Unde ex his, & aliis rationabilibus cauſis adducti ac nonnullorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas exemptiones, conceſſiones, gratias, & immunitates a ſolutione omnium, & ſingulorum datiorum, pedagiorum, gabellarum, collectarum, impoſitionum, & quorumlibet aliorum onerum perſonalium, mixtorum, ordinariorum, & extraordinariorum, ſolitorum, & inſolitorum, aliarumque exactionum etiam Cameralium quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis Status noſtri Eccleſiaſtici, ac etiam quibuſcumque Feudatariis, Cenſuariis, Dominis locorum, Baronibus, Comitibus, ſeu quorumcumque nomine nuncupatis, & quacumque etiam Ducali, vel alia dignitate, & auctoritate, ſeu etiam Cardinalatus honore fulgentibus, qui Caſtra, & Juriſdictiones infra limites ditionis Eccleſiaſticæ poſſident, etiam qui nihil ratione Caſtrorum, & Juriſdictionis hujuſmodi Sedi Apoſtolicæ annuatim, ſeu alias perſolvunt, & tam incolis quam extraneis atque forenſibus bona ſtabilia, ſeu mobilia, vel ſe moventia habentibus, & tenentibus, ſeu poſſidentibus, omniumque ſupradictorum Colonis, & laboratoribus, per Prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam, ejuſque etiam de latere Legatos, ſeu Vicelegatos, & Cameram Apoſtolicam, ejuſque Præſidentes, ac alias quomodocumque ſub quibuſvis formis, & verborum expreſſionibus etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus (præterquam ob ſuſceptionem liberorum juxta juris diſpoſitionem, & ob cauſam vere effectualis, & congrue exburſationis pecuniarum, ſeu ex aliis cauſis per Nos cognoſcendis, & approbandis) perpetuo, ſeu ad certum tempus conceſſas, ac etiam pluries confirmatas, eorum omnium tenores, acſi de verbo ad verbum insererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo caſſamus, revocamus, & annul-

Digitized by Google

annullamus ; ac viribus omnino evacuamus, illaſque pro caſſis, nullis, irritis, & revocatis, ac penitus infectis haberi volumus.

Declaratio, quod a Data præſentiũ revocatio afficiat.

§.2. Necnon exemptiones, ceſſiones, gratias, & immunitates prædictas, nulli penitus, nec in petitorio, nec in poſſeſſorio ſuffragari poſſe, ſed prædictos omnes exemptos ad omnium, & ſingulorum prædictorum onerum impoſitionem, ac gabellarum ſolutionem, & contributionem, perinde ac ſi exemptiones prædictæ eis conceſſæ non fuiſſent, pro rata ipſos tangente a datum præſentium decurrenda, realiter, & cum effectu contribuere, eorumque bona accataſtari, allibrari, deſcribi, ſeu annotari facere quamprimum debeant, & teneantur, etiam perpetuo ſtatuimus, & declaramus.

Confirmatio Bullæ Pii V., & aliorum Pontificum.

§.3. Ac omnes, & quaſcumque, tam per fel. rec. Pium V. quam alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ſuper præmiſſorum revocatione quomodolibet editas Conſtitutiones ſimiliter perpetuo confirmamus, approbamus, & innovamus.

Lites quaſcũque deſuper ortas extinguit.

§.4. Et inſuper quaſcumque lites, & cauſas ſuper præmiſſis, & eorum occaſione ubilibet motas atque pendentes, illarum ſtatus, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & collitigantium etiam præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, ad Nos harum ſerie advocamus, liteſque hujuſmodi penitus extinguimus, & annullamus, ac pro extinctis, & annullatis haberi volumus.

Sic, & non aliter judicari mandat.

§.5. Sicque per quoſcumque Judices etiam Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam dictæ Cameræ Clericos, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executores deputat.

§.6. Quocirca dilecto Filio Noſtro Philippo S. Angeli in Foro piſcium, Diacono Cardinali Vaſtavillano nuncupato, moderno, & pro tempore exiſtenti, noſtro, & ipſius Romanæ Eccleſiæ Camerario, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios ejus nomine, præter Ordinariam ſui Camerariatus Officii Juriſdictionem, omnes, & quoſcumque ſupradictos exemptos, per cenſuras Eccleſiaſticas, ac etiam privationis feudorum, & inhabilitatis ad illa, aliaſque etiam pecuniarias pœnas, ad realem, & actualem cujuſvis ſummæ, tam hactenus debitæ quam debendæ ſolutionem juxta taxas hactenus impoſitas cogat, & compellat; ac pro faciliori exactione, & ſatisfactione conſequenda eidem Philippo Cardinali, & pro tempore exiſtenti Camerario quoſcumque, quatenus opus fuerit, citandi, & etiam ad perſonaliter comparendum monendi, etiam per edictum publicum, conſtito ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu, necnon quoſcumque inobedientes, & rebelles, cenſuras, & pœnas comminatas incidiſſe, & incurriſſe ſervata forma Concilii Tridentini, declarandi, aggravandi, reaggravandi, & interpretandi, auxiliumque brachii ſæcularis invocandi, & relaxandi, aliaque omnia, & ſingula faciendi, quæ in præmiſſis, & circa ea neceſſaria fuerint, ſeu alias quomodolibet opportuna, plenam tenore præſentium concedimus facultatem.

Clauſulas derogatorias apponit.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, necnon quibuſvis immunitatibus, exemptionibus, aliiſque præmiſſis, ac aliqua poſſeſſione, vel forſan uſurpatione de non ſolvendo, & contribuendo, necnon noſtra de non tollendo Jure quæſito aliiſque Cancellariæ Apoſtolicæ regulis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſvis perſonis, in genere vel in ſpecie, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque clauſulis, & decretis, ſubquibuſcumque verborum formis, & tenoribus etiam Motu ſimili, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda eſſet, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus ſpecialiter, & expreſſe harum ſerie derogamus. Aut ſi aliquibus, communiter, vel diviſim a prædicta ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujuſmodi mentionem.

Nulli ergo omnino hominum, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, tertio Kalendas Julii, Pontificatus noſtri Anno I.

Dat. P. An. I. 29. Junii.

VII.

Prohibitio alienandi per ſubditos Status Eccleſiaſtici, in non ſubditos, & forenſes, bona in eo exiſtentia, aut fortalitia, & caſtra, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sollicitudo, paternuſque affectus, quo Sedis Apoſtolicæ ſubditos proſequimur, Nos inducunt, ut ea diligenti cura proſpiciamus, quæ ad illorum conſervationem, ſtatuſque Eccleſiæ utilitatem, & commodum pertinent.

§.1. Acce-

Cauſa hujus Conſtitutionis.

§.1. Accepimus ſiquidem, quod in diverſis Civitatibus, Terris, Oppidis, & Caſtris, Nobis, & dictæ Sedis temporali ditioni ſubjectis extant ſtatuta prohibentia, res, ac bona ſtabilia in ſurenſes, & non ſubditos alienari. Nihilominus nonnulli Cives, & Incolæ Civitatum, Terrarum, Caſtrorum, & locorum hujuſmodi bona ſtabilia aliis perſonis extraneis vendere, & alienare, præſumunt in maximum præjudicium, & damnum Civium, & Incolarum prædictorum.

Confirmatio Statutorum prohibentium alienationem bonorum in non ſubditos.

§.2. Quocirca Nos conſiderantes quantum ſtatuta præſata utilia, & ſavorabilia ſint, quantumque Reipublicæ interſit dicta bona in illius Cives, & habitatores conſervari, Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, & certa ſcientia, ſtatuta hujuſmodi, etiam ſi non ſint in uſu, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium de cetero obſervari mandamus.

Prohibitio alienandi bona in Statu Eccleſiaſtico exiſtentia, aliis, quam Vaſſallis, abſque Sedis Apoſt. licentia.

§.3. Et nihilominus, quod perpetuis futuris temporibus, Univerſitates, Civitates, Collegia, Feudatarii quicumque, ac perſonæ cujuſvis ſtatus, gradus, ordinis, qualitatis, & conditionis exiſtant, etiamſi Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quavis auctoritate, & dignitate, etiam Eccleſiaſtica, quæ ſpecialem, & individuam mentionem requireret, præditi ſint, nullatenus ſine noſtra, & Sedis prædictæ licentia, audeant, ſeu præſumant Civitates, Oppida, Caſtra, feuda, Juriſdictiones, ac bona quæcumque ſtabilia, vel immobilia in dicto Statu Eccleſiaſtico exiſtentia cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & valoris per eos, nunc, & pro tempore poſſeſſa vendere, permutare, ultra triennium locare, in emphyteuſim, feudum, livellum, pignus, ſeu precarium concedere, in aliquam Communitatem, Univerſitatem, Collegium, vel perſonam extraneam, ſeu forenſem, quæ Nobis, & dictæ Sedi ratione temporalis juriſdictionis, ſtatus noſtri ſubdita, & ſuppoſita non ſit, vel quæ domicilium legitime non contraxerit in dicto noſtro ſtatu, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, conditionis, & qualitatis exiſtat, etiamſi, ut præfertur, Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quavis auctoritate, & dignitate, etiam Eccleſiaſtica, quæ ſpecialem, & individuam mentionem requireret, præditus ſit.

Prohibitio alienandi Caſtra, & fortalitia, etiā Vaſſallis, abſque ſimili licentia.

§.4. Inſuper quia decens, & conveniens exiſtit, quod ſi vendantur, vel permutentur, ſeu etiam donentur Civitates, Caſtra, & Oppida, multo magis fortalitia, id ad notitiam Principis deducatur, & præſertim ſi feuda, & juriſdictiones feudales, ea omnia, nec in exteros, nec in alios quoſcumque niſi de expreſſa præcedente noſtra, & pro tempore exiſteutis Romani Pontificis eadem ſupradicta licentia, vendi, permutari, vel donari valeant.

Præceptum, quod non reverſuri ad Statum Eccleſiaſticum illa vendant intra biennium.

§.5. Neque etiam extraneus, aut ſubditus originarius, bona hujuſmodi in dicto ſtatu habens, & in eo habitans, ſi ab illo diſcedat amplius, ad ipſum non reverſurus, illa retinere poſſit, ſed intra biennium, ex quo ipſe demigraverit, ea vendere, ſeu pro aliis extra dictum ſtatum exiſtentibus permutare, aut alias transferre in alium, immediate ſubjectum teneatur, auctoritate, & tenore præſentium, de venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium conſilio, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Declaratio circa ſupradictas prohibitiones.

§.6. Licitum tameo erit omni dicti ſtatus habitatori, ſive extraneo, ſive ſubdito, de bonis ſuis in eodem ſtatu poſitis, vel in conſanguineos, vel in alios de dicto ſtatu non exiſtentes, quocumque alio, quam venditionis, ſeu permutationis, vel donationis titulo diſponere, ac ſuis, etiam ab inteſtato hæredibus pariter licebit in illis ſuccedere; qui tamen intra triennium, vel in eumdem ſtatum habitatum veniant, vel bona ipſa in alium, ſeu alios habitatores, & ſubditos, ut præfertur, transferant. Quod etiam illis extraneis, ad quos bona hujuſmodi ex quibuſcumque aliis, quam venditionis, ſeu permutationis, aut donationis hujuſmodi cauſis pervenerint, illave acquiſiverint, cenſeatur permiſſum.

Declaratio bonorum, ut ſupra alienari prohibitorum

§.7. Bonorum autem præſatorum appellatione, neque cenſus, neque portiones, ſeu loca montium, nec mulierum dotes, ſed neque Urbem noſtram, quæ communis patria eſt, cum ejus decem paſſuum millia circuitu, volumus comprehendi; filii tamen, & hæredes dictarum mulierum ſoluto matrimonio, ſi extranei fuerint, aut in eodem ſtatu ad habitandum, aut vendendum, ſeu permutandum, ut dictum eſt, ſint adſtricti.

Contravenientium pœnæ, & contractuū annullatio.

§.8. Decernentes, Communitates, Univerſitates, Collegia, vel perſonas extraneas, ſeu forenſes hujuſmodi ad dictorum bonorum pro tempore contra earumdem præſentium tenorem alienatorum acquiſitiones omnino inhabiles; necnon quoſcumque contractus, venditiones, & alienationes contra hujuſmodi prohibitionem quocumque modo, vel cauſa pro tempore faciendas, nullas, & invalidas exiſtere, nullumque jus per eas emptoribus attributum eſſe, ſeu tribui poſſe. Necnon omnes ſcripturas deſuper conficiendas, ac inde ſecuta quæcumque nullius roboris, vel momenti eſſe, nec ex illis audiri, agi, & excipi poſſe, in judicio, vel extra, ipſaque bona alienata ad eos, ad quos de jure pervenire debent, ſpectare, & pertinere.

Clauſula ſublata, & Decretum irritans.

§.9. Sicque per S.R.E. Cardinales, etiam Legatos, ac Vicelegatos, necnon Sacri Palatii Apoſtolici Auditores, Gubernatores, ſeu illorum Locateneutes, alioſque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcieoter, vel ignoranter contigerit attentari.

Præceptum de obſervantia hujus Conſtitutionis.

§.10. Mandantes eiſdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, ac Judicibus, nunc, & pro tempore in toto ſtatu prædicto exi-

Digitized by Google

exiſtentibus, & eorum cuilibet, ut ſtatutum, & ordinationem, & alia præmiſſa perpetuo ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia eis beneviſa remedia obſervari faciant, & mandent.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 11. Non obſtantibus noſtris de non tollendo jure quæſito, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, nec non Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & Locorum prædictorum ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quacumque alia firmitate munitis, ac etiam immemorabili, & quantocumque tempore pacifice obſervatis, necnon civilitatibus, Civitatumque juribus, privilegiis, exemptionibus, & indultis Apoſtolicis, illis, eorumque Dominis prædictis, ac quibuſvis aliis per quoſcumque Romanos Pontifices ac Nos, & dictam Sedem quomodocumque, & quotieſcumque conceſſis, confirmatis, & innovatis, quæ omnia, illorum tenores præſentibus pro pleno, & ſufficienter expreſſis habentes, omnino tollimus, & abrogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Forma, & effectus publicandi hanc Conſtitutionẽ.

§. 12. Volumus autem eaſdem præſentes, quoniam in Conſiſtorio noſtro, & de conſilio prædicto promulgata ſunt, a die datæ ipſarum quoſcumque, tam præſentes quam abſentes, & ubicumque etiam extra dictum ſtatum exiſtentes perinde obligare, ac ſi cuique ſingulatim intimatæ fuiſſent. Et nihilominus ut illæ amplius innoteſcant, mandamus eas valvis Eccleſiæ Sancti Joannis Lateranenſis, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, aliiſque locis conſuetis appendi, & in libris dictæ Cameræ deſcribi. Ac etiam volumus, ut ipſarum exempla, etiam impreſſa edantur, eaque Notarii publici manu, & ſigillo cujuſcumque Curiæ, Eccleſiæ, aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignata, eam ipſam prorſus fidem ubique locorum, in judicio, & extra illud faciant, quam ipſæ præſentes facerent, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum &c.

Dat. P. An. I. 8. Julii.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kal. Junii, Pontificatus noſtri Anno I.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Sequuntur Cardinalium ſubſcriptiones.

VIII.

Quod Clerici Regulares Congregationis S. Pauli Decollati, ad proceſſiones, & actus publicos accedere non cogantur, ex indulto Gregorii XIII.

Hujus Congregationis inſtitutionem, & cetera quæ eam concernunt, vide in Clem. VII. Conſt. XLV. Vota *fol. 103. Tom. IV. Par. I.*

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RAtioni congruit, & convenit honeſtati, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet ejus ſupervenient obitu, literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum ſortiantur effectum.

Gregor. XIII. ex cauſis hic expreſſis, conceſſit huic Cõgregationi, ne ejus Clerici ad proceſſiones, & ejuſmodi actus publicos inviti accedere cogantur.

§. 1. Dudum ſiquidem per fel. rec. Gregorium Papam XIII. Prædeceſſorem noſtrum accepto quod licet dilecti filii, Clerici, Presbyteri, Superiores, & perſonæ Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati, a quinquaginta annis, vel circa, auctoritate Apoſtolica inſtitutæ, a principio inſtitutionis Congregationis hujuſmodi, ut juxta pium eorum inſtitutum, a quibuſcumque occupationibus expediti, animarum ſaluti libere conſulerent & invigilarent, ad publicas proceſſiones, quæ in Civitatibus, & locis, in quibus ipſa Congregatio propagata erat, fiebant, & celebrabantur, ac ab Ordinariis locorum indicebantur, convenire non conſueviſſent, attamen bonæ memoriæ Carolus tituli S. Praxedis Presbyter Cardinalis Borromæus nuncupatus, Eccleſiæ Mediolanenſis ex diſpenſatione Apoſtolica Præſul, S. Barnabæ Mediolanen., & Beatæ Mariæ Virginis Corobioli nuncupati Oppidi Modoetiæ Mediolanen. Diœceſis domorum dictæ Congregationis Clericos, Presbyteros, Superiores, & perſonas ad proceſſiones hujuſmodi comitandum induxerat, cui ipſi Clerici, Presbyteri, Superiores, & perſonæ ob ſingularem obſervantiam, qua eum proſequebantur, obtemperaverant, quibus quoque idem Carolus Cardinalis locum in hujuſmodi proceſſionibus poſt omnes quorumvis Ordinum Regulares coſtituerat, quod Canonici Regulares ſe ægre moleſteque ferre cum plurimis proteſtationibus ſignificarent, prout tunc temporis prædicto Carolo Cardinale, ſicut Domino placuerat, vita functo, id pati nullatenus ſe velle profitebantur. Idcirco cum eorumdem Clericorum, Presbyterorum, Superiorum, & perſonarum inſtitutioni non conveniret, ad ſimiles proceſſiones accedere, ne quæ propria erant eorum inſtituti, prætermittere cogerentur, idem Prædeceſſor ex incumbenti ſibi Apoſtolicæ ſollicitudinis ſtudio, circa ſtatum perſonarum Eccleſiaſticarum quarumlibet divino cultui emancipatarum ſalubriter dirigendum, libenter proſpiciens, & intendens, ac earum quas ſuavi Religionis jugo noverat eſſe ſuppoſitas, ut quibuslibet perturbationibus ſemotis, facilius valerent ſuum Altiſſimo exhibere famulatum, oppreſſiones, & gravamina relevans, necnon quæcumque ſcandala, quæ præcedentiæ cauſa inter Clericos, Presbyteros, Superiores, ac perſonas, necnon Canonicos Regulares hujuſmodi, ac forſan alios intercedere poſſent, tollere volens, ac Congregationem, illiuſque Clericos, Presbyteros, Superiores, & perſonas hujuſmodi eorumque ſingulos, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtant, ad effectum dumtaxat infraſcriptorum conſequen. abſolven.,

Digitized by Google

& abſolutos fore cenſens, ſub datis videlicet Idib. Martii, Pontificatus ſui anno tertiodecimo, Motu proprio, non ad Congregationis, illiuſque Clericorum, Presbyterorum, Superiorum, & perſonarum prædictorum, vel aliorum pro eis ipſi Prædeceſſori ſuper eo oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de ſua mera liberalitate, Congregationi, necnon Clericis, Presbyteris, Superioribus, & perſonis prædictis, quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus, quibuſcumque proceſſionibus, & aliis quibuslibet actibus publicis quocumque tempore, de more, vel conſuetudine, aut alias pro tempore fiendis, & celebrandis, ac ab Ordinariis prædictis indicendis, intereſſe minime tenerentur, nec ad id ubique locorum per quoſcumque Ordinarios, aliaſque perſonas inviti cogi, & compelli poſſent, Apoſtolica auctoritate prædicta perpetuo conceſſit, & indulſit, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit.

Obſtantibuſque derogavit.

§.2. Non obſtantibus piæ memoriæ Bonifacii Papæ, VIII., etiam Prædeceſtoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis inibi expreſſis caſibus, & in illis ultra unam dietam ad judicium extrahatur, ſeu ne Judices a Sede Apoſtolica deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & de duabus dictis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dictas aliquis auctoritate præſentium ad judiciom non trahatur, necnon quibuſvis Apoſtolicis, ac in provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis, ſpecialibus, & generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem eſſet Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Hic Pontifex literas Gregorii XIII. ejus ſuperveniente obitu non expeditas, validat, & ſervari mandat.

§.3. Ne autem de abſolutione, conceſſione, indulto, & decreto prædictis, pro eo quod ſuper illis ipſius Gregorii Prædeceſſoris, ejus ſuperveniente obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ac Congregatio, necnon, etiam Clerici, Presbyteri, Superiores, & perſonæ hujuſmodi illarum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod abſolutio, conceſſio, indultum, & decretum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, perinde a dicta die Id. Martii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Gregorii Prædec. literæ, ſub ejuſdem diei data confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plene abſolutionem, conceſſionem, indultum, & decretum hujuſmodi, ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Executoreſque deputat.

§.4. Quocirca dilictis filiis Archipresbytero Eccleſiæ Mediolanen., & Vicariis Venerabilium fratrum noſtrorum Papien.', ac Lauden. Epiſcoporum in ſpiritualibus generalibus, per Apoſtolica ſcripta mandamus Motu ſimili, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Congregationis, & Clericorum, Presbyterorum, Superiorum, & perſonarum prædictarum, aut pro eis agentium fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, Congregationem, ac Clericos, Presbyteros, Superiores, & perſonas, necnon pro eis agentes, prædictis conceſſione, indulto, & decreto, aliiſque præmiſſis juxta earumdem præſentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, aut eorum aliquem deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, aut impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras, & pœnas hujuſmodi incurriſſe declarando, ac eaſdem cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum eccleſiaſticum apponendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis, non obſtantibus omnibus ſupradictis.

Sanctio pœnalis.

§.5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum &c.

Dat. P. An. I. 1. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kal. Maii, Pontificatus noſtri Anno I.

IX.

Innovatio omnium Conſtitutionum a Romanis Pontificibus hactenus editarum, contra exules, bannitos, alioſque facinoroſos homines, eorumque receptatores, & fautores: & multarum impoſitio pœnarum in eoſdem, necnon contra Communitates, & alios, ſua territoria ejuſmodi ſceleſtis hominibus expurgata non cuſtodientes.

Quo ad primam partem, extat in hoc opere Conſt. X. Pii II. Ad retinendas. *T. III. P. III. fol.* 110. *Conſt. IV. Pauli II.* Viros. *ibidem. fol.* 120. *Conſt. XVII. Innocentii VIII.* Licet ea. *ibidem. fol.* 219. *Conſt. VIII. Julii II.* Cum homines. *ibidem. fol.* 269. *Conſt. XXXIX. Leonis X.* Omnes. *ibidem. fol.* 472. *Conſt. IX. Clementis VII.* In Sancta. *Tom. IV. Par. I. fol.* 44. *Conſt. XXII. Julii III.* Cum Civitates. *Ibidem fol.* 297., *& Conſt. XXXV.* Cum ſicut. *Ibidem. fol.* 312.

Digitized by Google

*fol.*312. *Et extat etiam Pii IV. Conſtit.XXXII.* In eminenti. *Tom.IV. Par.II. fol.*66. *Pii V. Conſt.XIV.* Et ſupernæ. *Ibid. fol.*295., *& Gregorii XIII. Conſt.CXXII.* Tanta. *Tom.IV. Part.III. fol.*451. *Quo vero ad ſecundam partem, contra non cuſtodientes eorum territoria, habes in Conſtit.I. Julii II.* Quia. *Tom.III. Par.III. fol.*259., *& Conſt.XXXI. Leonis X.* Romani. *ibid. fol.*464. *necnon Conſt.XXXII. Pii IV.* In eminenti. *Tom.IV. Par.II. fol.*66., *& Conſt.XIV. Pii V. ſup. jam citatas. Præterea adverſus ejuſmodi perfidos homines, omneſque vindictam tranſverſalem ſumentes, Paulus II. edidit Conſt.* Viros. *ut ſup. Prout contra minantes pro habenda pace, aliam edidit Conſt. Innocentius VIII. Necnon contra Franchitias in Urbe tenentes, vel acclamantes, habes in Conſt. Julii III.* Cum Civitates. *ut ſup. Prout circa appellationes in contumacia condemnatorum, notavi in Conſtit.LXI. Pii IV.* Et ſi cuncta. *Tom.IV. Par.II. fol.*111., *& in Pii V. Conſt.CLXXXIX.* Licet juri. *Tom.IV. Par.III. fol.*182.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Conſtitutionis

HOc Noſtri Pontificatus initio, inter multa Reipublicæ damna, & incommoda, quæ menti noſtræ obverſabantur, Nobis longe fuit graviſſimum, quod Populos S. R. E. ditioni temporali ſubiectos non modo ad rerum, ſubſtantiarumque ſuarum perturbationem, & jacturam, ſed etiam vitæ periculum redactos invenerimus, exulibus, bannitis, ceteriſque id genus facinoroſis hominibus ita undique ingruentibus, & graſſantibus, ut vix quiſquam ab hac hominum peſte tutus alicubi conſiſtere poſſe videatur. Quare cum ad hæc ſananda mala, ex Officii noſtri debito & præcipua erga Noſtros, ac ejuſdem Romanæ Eccleſiæ ſubditos caritate aſſidue extimulemur, nihil non agere, & tentare decrevimus quo Populis optata quies, ſalus, ſecuritas, & tranquillitas per Nos reſtituatur. Quod ita demum, Deo auxiliante, ſperamus Nos eſſe conſecuturos, ſi caute provideatur, ne ullum, domi foriſque, intra extrave fines Noſtros, criminoſis hominibus hujuſmodi pateat diffugium, aut receptaculum, ſed omnino Legum, & Magiſtratuum ſecuritatem, juſtitiæque gladium ſubire, ac debitas pœnas luere cogantur.

Confirmatio Conſt. Prædeceſſorum cum earum pœnis præterquam excommunicationis.

§.1. Itaque de Fratrum Noſtrorum conſilio, omnes, & ſingulas Conſtitutiones a fel. rec. Pio Secundo, & Paulo etiam Secundo, Sixto Quarto, Julio ſimiliter Secundo, Leone Decimo, Clemente Septimo, Julio Tertio, Pio etiam Quarto, Pio Quinto, Gregorio Decimotertio, & quibuſvis aliis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, ſuo cujuſque tempore, in deteſtabile prædictorum, & aliorum infraſcriptorum hominum genus, pro temporis, & criminum ratione editas, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis, quoad ea, quæ præſentibus non contrariantur, & excepta Excommunicationis ſententia, per eaſdem Conſtitutiones in illis contravenientes promulgata, quam ne animarum perniciem potius, quam ſalutem adſerat, conſulto tollendam, & ſubmovendam duximus, ex certa ſcientia noſtra approbantes, & innovantes, illarumque omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis, & inſertis haberi volentes.

Barones, & Communitates eorum territoria a Bannitis &c. libera cuſtodiant.

§.2. Univerſis, & ſingulis Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Domicellis, etiam quacumque Eccleſiaſtica dignitate fungentibus, necnon Vicariis, Feudatariis, Armorum Ductoribus, Capitaneis, Magiſtratibus, Communitatibus, Univerſitatibus, & Officialibus Civitatum, Terrarum, Caſtrorum, Oppidorum, & aliorum quorumcumque locorum prædictæ Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubiectorum, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ, necnon duorum millium per Communitates, & mille per Univerſitates, ac quinque millium ducatorum auri Cameræ Apoſtolicæ irremiſſibiliter ipſo facto applicandorum per Dominos temporales, & alios prædictos abſque alia declaratione incurrendis pœnis (ultra alias in eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum literis contentas) diſtricte præcipiendo mandamus, quatenus adhibita exactiſſima diligentia, de qua per publica documenta, & alias probationes fidem faciant, eorum Civitates, Terras, Oppida, Caſtra, Villas, dominia, loca, & territoria omnia a perduellionibus, homicidis, latronibus, viarum graſſatoribus, raptatoribus, incendiariis, ſicariis, exitiis, publicæ quietis perturbatoribus, armatas facientibus, ſtatum Eccleſiaſticum hoſtiliter peragrantibus, pro quocumque crimine capitali, etiam in contumaciam bannitis, aliiſque ſimilibus notoriis delinquentibus, & facinoroſis hominibus, etiam nondum condemnatis, eorumque fautoribus, & complicibus, quos omnes, noſtros dictæque Romanæ Eccleſiæ rebelles, ac publicos hoſtes eſſe decernimus, ſecura, libera, & expurgata cuſtodire, tenere, & præſervare.

Eoſque capiant, & Officialibus Pontificis conſignent, & capere non valentes perſequantur convocatis Dominis, & Communitatibus convicinis.

§.3. Necnon ſi quos ex ipſis eo accedere, vel commorari, ſeu ad prædicta loca declinare, vel illac pertranſire contigerit, ſtatim illos capere, & apprehendere, ac ad carceres conducere, captoſque Noſtris, & pro tempore exiſtentium Romanorum Pontificum Magiſtratibus, & Officialibus fideliter tradere, & conſignare, populoſque ſuos pulſu campanarum, & aliis ſignis ad arma convocare, & coadunare teneantur. Quod ſi illos capere, & apprehendere per ſeipſos nequiverint, finitimas quaſque Communitates, & Univerſitates, necnon Dominos temporales commonefaciant, & in auxilium convocent, junctiſque ſimul viribus eoſdem perduelliones, homicidas, latrones

trones, & alios prædictos forti manu, & inceſſanter quocumque ſe verterint, etiam extra proprium territorium, & juriſdictionem in ipſo perſecutionis actu, uſque ad ultimam eorum profligationem perſequantur, ac ut capiantur, & apprehendantur, ſeu profligentur omnem operam adhibeant.

Et ad cavilloſas proponendas excuſationes non admittantur.

§.4. Cumque veriſimile non ſit hujuſmodi hominum genus in occulto verſari, & eos qui ad cuſtodiam tenentur, ſi diligenter invigilent, illorum notitiam non habere, neque tantam multitudinem eſſe poſſe, quin a dominis temporalibus, ac Communitatibus, & Univerſitatibus prædictis vinci, & opprimi queat, juncto præſertim finitimorum auxilio, cavilloſæ excuſationes ſibi in poſterum nullo modo ſuffragentur.

Particulares perſonæ contra Bannitos &c. arma capiant, & accurrant.

§.5. Particulares vero perſonæ cujuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentes, ſub quingentorum ducatorum ſimiliter eidem Cameræ ipſo facto applicandorum, aliiſque corporalibus, etiam ultimi ſupplicii incluſive, Gubernatorum, & Officialium prædictorum arbitrio, juxta cujuſcumque perſonæ, & culpæ qualitatem, pœnis, cum primum campanæ ſonitum, aliave ſigna, populum adverſus dictos facinoroſos homines convocantia audiverint: vel alias de illis quomodolibet notitiam habuerint, arma capere, & ad locum neceſſarium accurrere, ac una cum aliis, & per ſeipſum omnem conatum in perſequendis, capiendis, & profligandis bannitis, aliiſque nefariis hominibus prædictis adhibere teneantur.

Executoribuſque juſtitiæ non ſe opponant, vel reſiſtant, ſed armata manu ſubveniant.

§.6. Præterea ſub eiſdem pœnis, omnes, & ſinguli prædicti, tam in Urbe quam extra eam, ad quamcumque Curiæ, ſeu Miniſtrorum, & executorum juſtitiæ, vel cujuſcumque eorum ſimplicem requiſitionem, ac etiam nulla requiſitione prævia, ſi aliquos ipſis reſiſtere, vel ſeſe opponere, ſeu aliquod impedimentum adferre, eoſve ad aliquam executionem faciendam auxilio egere quoquomodo cognoverint, eiſdem Curiæ Miniſtris, & executoribus, opem, & favorem, armata etiam manu conferre, & ſubvenire, ac præſto eſſe, & denique obedire, eoſque, ſi opus fuerit, in perquiſitione, executione, permanſione, tranſitu & aliis præmiſſis comitari debeant.

Barones, & Communitates facinoroſos, non capientes ultra alias pœnas, ad damna reficiēda aſtringuntur.

§.7. Inſuper ſtatuimus, & ordinamus, ut ſi qui ex perduellionibus, homicidis, latronibus, furibus, & aliis facinoroſis hominibus prædictis, in Civitatibus, Terris, Oppidis, Caſtris, Villis, Dominiis, Locis, & Territoriis hujuſmodi damna aliqua intulerint, ſeu furtum aut latrocinium commiſerint, nec capti, & deprehenſi fuerint, ſed impune evaſerint, Domini temporales, ſeu Communitates, & Univerſitates, Nobis, & Sedi Apoſtolicæ mediate, ac immediate ſubiecti, in quorum locis, territoriis, & juriſdictionibus, reſpective ſimilia perpetrata fuerint, præter hoc quod ad damnorum quorumcumque ſic illatorum parti læſæ, damnaque hujuſmodi patienti, ac eorum hæredibus plenariam reſtitutionem, & ſatisfactionem omnino teneantur, ad tantundem etiam, quantum damna illata extimata fuerint, Cameræ prædictæ realiter, & cum effectu perſolvendum eo ipſo ſint adſtricti, ac alias prout latius continetur in aliis literis dicti Pii V. Prædeceſſoris, contra Dominos, ac Communitates, & Univerſitates, eorum territoria non cuſtodientes editis, quas firmis tamen remanentibus aliis ſupra, & infraſcriptis pœnis, tenore præſentium etiam innovamus.

Barones, & alii majores an.14 & S.R.E. mediate & immediate in temporalibus ſubjecti in ſtatu, & extra auxiliantes aut eoſdem Bannitos receptantes, vel eorum perſecutionem impedientes pœnas hic deſcriptas incurrāt.

§.8. Duces quoque, Principes, Marchiones, Comites, Barones, Domicellos, Vicarios, Feudatarios, Gubernatores, Magiſtratus, Ductores, Capitaneos, & Officiales prædictos, necnon quoſcumque alios cujuſcumque etiam Eccleſiaſticæ dignitatis, conditionis, ſtatus, gradus, ordinis, excellentiæ, ſexus, & ætatis dummodo decimum quartum illius annum excedant, hujus ſtatus, & juriſdictionis noſtræ temporalis, ac prędictæ Romanæ Eccleſiæ in eiſdem temporalibus mediate, vel immediate ſubiectos, etiam dominia, juriſdictiones, & loca extra ſtatum prædictum obtinentes, qui perduelliones, homicidas, latrones, & alios nefarios homines prædictos in ſuis quiſque dominiis, terris, oppidis, caſtris, fortalitiis, villis, locis, territoriis, ſeu domibus, tam in ipſo ſtatu quam extra eum conſiſtentibus receptaverint, ſeu confoverint, aut quod in illis recipiantur, vel confoveantur quoquomodo permiſerint, ſeu ne ii capiantur, impediverint, vel captos eripuerint, ſeu occultaverint, aut illis poteſtatem, ſeu commoditatem evadendi fecerint, vel carcerem, aut aliam quamcumcumque cuſtodiam effregerint, invaſerint, aut quoquomodo violare tentaverint, ſive ad hoc homines, vel arma, aliave miniſtraverint, ſive alias auxilium, conſilium, vel favorem, palam, vel in occulto, per ſe, vel alium, ſeu alios quoquomodo, etiam extra territoria, juriſdictiones, & domos proprias præſtiterint, ſeu præſtare permiſerint, vel etiam quoſcumque Judices, miniſtros, aut executores juſtitiæ in perquiſitione, captura, vel abductione, ac omnino in eorum officii libera executione, ſeu in Urbe, ſive extra ubique locorum impediverint, ſeu verberaverint, vel inſecuti fuerint, aut concuſſerint, ſeu minis, vel alias perterrefecerint, aut ad arma conclamaverint, alioſve concitaverint, ſeu talia fieri mandaverint, facientibus adhæſerint, & faverint, ſeu alicujus Magnatis nomen auxilii cauſa adverſus Curiam, executores, & miniſtros prædictos invocaverint, ſeu franchiſias appellaverint (contra quas aliam Conſtitutionem dicti Gregorii Prædeceſſoris deſuper editam ſimiliter innovamus, acrioribus etiam remediis in dies uſuri pro hujuſmodi Aſylis, præſertim in dicta Urbe tollendis, & omnino extirpandis) læſæ Majeſtatis reatum, ac nulla juris, aut hominis fictione confictum crimen incurriſſe, & ejuſdem Romanæ Eccleſiæ rebelles, omnibuſque, & ſingulis privilegiis, gratiis, liberta-

Digitized by Google

libertatibus, indultis, exemptionibus, immunitatibus, realibus, & perſonalibus, necnon Ducatibus, Principatibus, Marchionatibus, Comitatibus, Civitatibus, terris, oppidis, caſtris, dominiis, vicariatibus, gubernis, locis, juriſdictionibus, dignitatibus, etiam Eccleſiaſticis, honoribus, juribus, officiis, penſionibus, beneficiis, & fructibus eccleſiaſticis, ac etiam quibuſcumque feudis, & conceſſionibus, quæ a Rom. prædicta, & quibuſcumque aliis Eccleſiis obtinent, & in futurum obtinebunt, ceteriſque etiam immobilibus, mobilibus, & ſe moventibus bonis, juribus, & actionibus, eo ipſo privatos, ipſoſque, & illorum filios ad illa, & quælibet alia in poſterum obtinenda, ac quoſcumque actus legitimos exercendos inhabiles, & indignos fore, atque eſſe: Necnon a toto Statu Eccleſiaſtico, una cum eorum familiis perpetui exilii pœna damnari, domoſque, ædificia, arces, & fortalitia eorumdem demoliri, & ſolo æquari, ſeu aliis dictæ Cam. juribus adſcribi debere, nec illis portam ullius dignitatis eccleſiaſticæ, vel mundanæ umquam patere decernimus, & declaramus. Vaſſallos vero, Cuſtodes, Capitaneos, Officiales, Populos, & ſubditos eorumdem, a fidelitatis juramento, ac homagii, & quocumque alio jure, quo ipſis quomodolibet adſtricti fuerint, ex tunc penitus abſolvimus, & liberamus. Ducatus autem, dominia, vicariatus, gubernia, feuda, Civitates, Terras, Oppida, Caſtra, ceteraque bona prædicta, necnon jura, & actiones, cum fructibus, & emolumentis eorumdem, Fiſco noſtro, & Cameræ prædictæ ipſo facto abſque aliqua declaratione, citatione, Judicis ſententia, ſeu decreto, vel alia juris, & facti ſolemnitate habenda, etiam in præjudicium filiorum deſcendentium, & aliorum quorumcumque agnatorum in inveſtituris, conceſſionibus, ſeu aliis diſpoſitionibus comprehenſorum, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi per lapſum temporis illorum conceſſionis, & finitam lineam ad ipſam Cameram rediiſſent, ſeu devoluta eſſent, confiſcamus, applicamus, & incorporamus, illaque ſic Nobis, & pro tempore exiſtentibus Romanis Pontificibus, & Cameræ prædictæ aperta, devoluta, confiſcata, applicata, & incorporata ſub Conſtitutione ejuſdem Pii V. Prædeceſſoris de hujuſmodi dominiis, & juriſdictionibus in feudum, aut alias non concedendis minime comprehendi, etiam declaramus. Necnon quæcumque fideicommiſſa, ſubſtitutiones, & alias diſpoſitiones ſub quacumque verborum forma, etiam cum expreſſa alienationis prohibitione, aliiſque ſtrictiſſimis clauſulis, & cautelis conceptas, ad hoc, fructus bonorum hujuſmodi fideicommiſſis ſubiectorum durante vita naturali delinquentis, etiam in contumaciam ex prædictis cauſis condemnati, Fiſco applicentur, & in dictæ Cameræ uſum convertantur, proprietateſque dictorum bonorum quamdiu ipſe delinquens naturaliter vixerit per Fiſcum, & Cameram hujuſmodi poſſideantur, & detineantur, tollimus, & abrogamus.

Communitates eos tolerantes, eaſdem pœnas incurrunt.

§.9. Ad hæc, Communitates, & Univerſitates hujuſmodi, ſi homines facinoroſos prædictos receptaverint, toleraverint, cibis, commeatu, auxilio, conſilio, vel favore, aut quocumque alio modo, etiam ut evadant, per ſe, vel alios juverint, omnibus pœnis ſupradictis ſupponimus, eorumque res, & bona omnia, necnon fructus, & emolumenta eidem Fiſco, modo, & forma præmiſſis applicamus, & appropriamus.

Particulares autem eos capere non valentes, illico propalare, & convicinos convocare debent.

§.10. Particularibus autem hominibus, qui ad facinoroſos prædictos capiendos, & apprehendendos, juſtitiæq; miniſtris tradendos ſufficientibus viribus fuerint deſtituti, niſi eoſdem illico propalaverint, officialeſque, populos, & finitimos, ita ut nullo modo evadant, convocaverint.

Scientes in præmiſſis aliquem eſſe culpabilem, revelare tenentur.

§.11. Ac demum iis, qui aliquem in præmiſſis culpabilem ſciverint, nec Nobis, vel Succeſſoribus noſtris, ſeu alicui per quem ad Nos, vel dictos Succeſſores fideliter deferatur, intra trium dierum ſpatium revelaverint, pœnam arbitrio Judicis pro modo culpæ, etiam uſque ad mortem incluſive infligendam ſtatuimus.

Judices procedant etiam per inquiſitionem &c.

§.12. Decernentes ſuper omnibus, & ſingulis præmiſſis per accuſationem, delationem, inquiſitionem, & quovis alio meliori modo procedi poſſe.

Privilegia de non conſignandis Bannitis revocantur.

§.13. Ac quæcumque vetuſta privilegia, ſive exemptiones, etiam immemorabiles, vel alias quaſcumque prætenſiones de recipiendis, & non conſignandis hujuſmodi bannitis, & aliis facinoroſis hominibus, nemini contra præſentium tenorem ſuffragari, etiam ſi de eis ſpecialis, & individua mentio facienda eſſet.

Receptatores non excuſantur prætextu agnationis, vel conſanguinitatis, aut non doloſæ receptionis.

§.14. Neque receptatores, fautores, auxiliatores, conſultores, & alios quoſcumque, præſentibus noſtris, ac Prædeceſſorum noſtrorum literis, ut præfertur, approbatis, & innovatis quomodolibet contravenientes, quocumque prætextu, etiam agnationis, & cujuſcumque conſanguinitatis, etiam in primo gradu, aut unice, & non doloſe, & penitus inculpate, nec ad malum finem receptionis ullatenus excuſari, cum beneficium publicum ſit privatæ neceſſitudini præferendum, nec dolus abſit ab eo, qui ipſis nefariis hominibus, & publicis inimicis quoquomodo ſe amicum præſtat, geouſque hominum hujuſmodi facile cognoſcatur. Eum quoque qui ſeſe vi, & metu, ad manifeſtum, & inſtans vitæ periculum evitandum, de quo tamen per legitimas probationes docere teneatur, eis receptum dediſſe, ſive victum, & alia præſtitiſſe aſſeruerit, nequaquam excuſari, niſi quamprimum ſe ſubripere, vel alio tranſmittere potuerit, nulla interpoſita mora, de tranſitu, vel ſtatione dictorum facinoroſorum hominum vicinum locum, illiuſque Magiſtratus, & officiales certioraverit.

Clauſula ſublata &c.

§.15. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fun-

Digitized by Google

te fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio, & facultates.

§.16. Et nihilominus, ut præmiſſa ſuum dehitum (prout ex intimo cordis noſtri affectu exoptamus) conſequantur effectum, dilectis filiis ejuſdem S. R. E. Camerario, Urbis Gubernatori, cauſarum Curiæ Cameræ prædictæ generali Auditori, necnon Provinciarum noſtrarum Legatis, de quibus plurimum confidimus, ac Vicelegatis, & Præſidibus, Civitatumque, & aliorum locorum prædictorum Rectoribus, & Officialibus, ac ceteris omnibus ſingularum Conſtitutionum, & literarum prædictarum executoribus ſimiliter in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ pœna per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut quiſque pro ſe ad omnimodam præſentium, ac aliarum literarum, & Conſtitutionum prædictarum, necnon pœnarum omnium in eis contentarum executionem omnino procedentes, illas omnes, & in eis contenta quæcumque ſemper, & ubique per omnia loca prædicta, ac ab omnibus ſub illis comprehenſis inviolabiliter obſervari. Capitaleſque ſententias prædictas a juſtitiæ miniſtris abſque alicujus irregularitatis incurſu exequi mandent, & faciant, ac pro executione pœnarum pecuniariarum contra Communitates, Univerſitates, Dominos temporales, & alios prædictos propter eorum inobedientiam repreſalias concedant, realiterque, & irremiſſibiliter dictas pœnas pecuniarias exigant.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.17. Non obſtantibus fideicommiſſis, inveſtituris, conceſſionibus, ſubſtitutionibus, teſtamentis, & aliis diſpoſitionibus, necnon privilegiis, exemptionibus, ac aliis præmiſſis, quorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent præſentibus, haberi volumus pro expreſſis, & inſertis, necnon omnibus, quæ in ſingulis literis prædictis conceſſum eſt non obſtare; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Hortatio ad Principes extra ſtatum Eccleſiaſticum, temporalem jurisdictionem habentes, ut Bannitos non aſſecurent, ſed capiant, & remittant.

§.18. Rogamus quoque, & hortamur attente in Domino, omnes, & ſingulos quamcumque juriſdictionem temporalem extra Stat. Eccleſiaſticum prædictum exercentes, etiam Regia, Ducali, vel alia quacumque mundana, vel eccleſiaſtica auctoritate, ſuperioritate, & excellentia fulgentes, velint pro ſua in Nos, & hanc Sanctam Sedem Apoſt. devotione, & obſervantia, reique ipſius æquitate providere, ne poſthac in provinciis, dominiis, & locis ſuis perduelliones, homicidæ, & alii facinoroſi prædicti ullo modo recipiantur, aſſecurentur, vel tuti reddantur; quinimo ſi ipſos ad illa declinare, aut ibidem reperiri contigerit, per ſuos juſtitiæ miniſtros, & executores capi, & apprehendi, ac ad Præſides, & Gubernatores Provinciarum, & locorum noſtrorum, undè ipſi originem traxerint, vel delictum commiſerint, libere conduci, & remitti, eiſque conſignari mandent, & procurent. Ac quoſcumque ſalvos conductus, & alias aſſecurationes revocent, & annullent, prout Nos vice verſa idipſum contra hujuſmodi facinoroſos homines a dictis eorum provinciis, & dominiis bannitos, fieri, & obſervari curabimus; ſperantes hac optima ratione omnino futurum, ut ejuſdem S.R.E., & cujuſque eorum ditionis, ſtatus, annuente Domino, expurgetur, Populique Nobis, & illis ſubditi, pacis, & tranquillitatis dulcedine fruantur.

Forma, & effectus publicandi hanc Conſtitutionē.

§.19. Ut autem præſentes literæ omnibus innoteſcant, & ne quiſquam illarum ignorationem allegare poſſit, jubemus illas valvis Eccleſiæ S. Joannis Lateranen., & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, ac in acie Campi Floræ appendi, eiſque detractis illarum exempla, etiam impreſſa in eiſdem locis affixa relinqui, factaque hujuſmodi publicatione volumus ipſas præſentes hic in Urbe publicatas die ſequenti, extra eam vero poſt decem dies quoſcumque perinde arctare, atque afficere, ac contrafacientes pœnas, & alia ſupradicta omnino incurrere, ac ſi eis ſingulis præſentibus in propriis eorum perſonis, & locis intimatæ fuiſſent.

Fides exemplorum.

§.10. Inſuper earumdem præſentium exempla, etiam impreſſa, Notarii publici manu, & Camerarii prædicti, aut alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo obſignata, eamdem prorſus fidem ubique locorum in judiciis, & extra illa facere, quæ ipſæmet præſentes facerent, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Communitates publicent hanc Conſtitutionem in eorum publicis conſiliis, in Archiviis cuſtodiant, & quolibet anno eam cum aliis hic nominatis in publico cōſilio recitent.

§.21. Necnon quod quælibet Communitas, Univerſitas, & Populus quarumcumque Civitatum, Oppidorum, Caſtrorum, & locorum prædictorum, ſub indignationis noſtræ, ac mille ducatorum dictæ Cameræ applicandorum pœnis per contrafacientes eo ipſo incurrendis, ſtatim cum præſentes literæ noſtræ hujuſmodi, ſive earum tranſumptum, etiam impreſſum ad eorum notitiam pervenerit, convocato publico conſilio, in præſentia officialium, ſyndicorum, & curam maleficiorum habentium, eas una cum aliis Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus, ſic ut præfertur, confirmatis, & innovatis, ibi alta, & intelligibili voce, etiam vulgari ſermone illas declarando, ut melius, & facilius ab omnibus percipi, & intelligi poſſint, legi facere, & deinde in eorum Archivio publico diligenter cuſtodiri curare omnino debeant, ac ſingulis annis ſucceſſive in principio cujuslibet anni perpetuis futuris temporibus ſimiliter eaſdem literas præſentes, & alias innovatas in eodem publico conſilio legendo reiterare teneantur. Alioquin loci Gubernator, Rector, & quilibet alius juſtitiæ miniſter quocumque nomine nuncupatus, contra eos ad executionem pœnarum hujuſmodi, ſine mora irremiſſibiliter procedat.

Datum

Dat. P. An. I. 1. Julii.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kal. Julii, Pontificatus noſtri Anno I.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Sequuntur Cardinalium ſubſcriptiones.

X.

Quod Feſtum Præſentationis B. M. Virginis die vigeſimaprima menſis Novembris duplici officio celebretur.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

B. Virginem quam Angeli admirantur in Cœlis, hic Pontifex in terris venerari ſtudet.

INtemeratæ Matris Dei Mariæ, ex cujus puriſſimis viſceribus, ſalva per Spiritus Sancti virtutem integritate virginitatis, auctor vitæ naſci dignatus eſt, ſalutiferam fecunditatem humiliter veneramur, & quæcumque ultimis orientis adhuc Eccleſiæ, aliiſque temporibus a Sanctis Patribus in ejus honorem inſtituta fuerunt, noſtræ imbecillitatis ope tueri, atque augere, & ſi quid fuerit prætermiſſum, ipſa adiuvante, quæ ſupra Choros ſedet Angelorum, renovare ſtudemus, ut ſpiritualium gaudiorum crebritate devota Nobiſcum plebs lætetur, & cujus ſplendorem Angelici cœtus admirantur in Cœlis, ejus in terris per ſacras feſtivitates recolendæ, laudandæ, atque invocandæ pia memoria non prætermittant. Aliis igitur celebritatibus perpetuæ Virgini, quæ ab æterno præparata, & Propheticis teſtificationibus prænunciata, nondum tamen Mater Dei Angelo nunciante fuerat effecta, a Catholica Eccleſia conſecratis, ejuſdem quoque, quæ Templum Dei futura erat, & Sacrarium Spiritus Sancti, in templum Præſentationem ab antiquiſſimis uſque temporibus ſumma ubique gentium cum veneratione obſervatam adſcribi volumus, & ſicubi intermiſſa eſt, reſtitui, ac jugiter cuſtodiri.

Ideo ejus Præſentationis feſtum celebrari mandat.

§. 1. Quare hac perpetua Conſtitutione mandamus, ut Præſentationis B. Mariæ ſemper Virginis feſtus dies undecimo Kal. Decembris, per omnes totius Orbis Eccleſias duplici officio, prout in Nativitatis die, ſumpto Præſentationis vocabulo peragatur, idemque in Kalendario cum duplicis adiectione inſeratur.

Juſſio publicandi, & obſervandi.

§. 2. Præcipientes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis in univerſi Orbis ambitu conſtitutis, ut in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus præſentes noſtras ſolemniter publicari faciant, ab omnibuſque eccleſiaſticis perſonis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus omnino obſervari, licet adnotatio hujus celebritatis in poſtremis Breviarii, & Miſſalis reformationibus fuerit pretermiſſa.

Fides exemplorum.

§. 3. Volumus quoque, ut præſentium exemplis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis &c.

Dat. P. An. I. 1. Septemb.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Kal. Sept. Pontificatus noſtri Anno I.

XI.

Quod Feſtum S. Franciſci de Paula, Ordinis FF. Minimorum inſtitutoris, ſingulis annis die ſecunda menſis Aprilis duplici officio celebretur.

Canonizationem hujus Sancti habes in Leonis X. Conſt. XLI. Excelſus *Tom. III. P. III. fol. 475. Et de dicto ejus Ordine attende Conſt. VI. Sixti IV.* Sedes *ibidem fol. 136.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

B. Franciſcus de Paula, multis virtutibus, & miraculis clarus.

IN Cœli Throno cui ſedet Rex Omnipotens, terramque ſcabellum pedum ſuorum calcat, ſupremo e ſolio puſillorum ſervorum reſpicit humilitatem, eoſque, in quibus illa elucet, ad excelſa ſublimium honorum, & gaudiorum culmina extollit. Quod in Sanctis ſuis omni tempore demonſtravit, recenti vero patrum noſtrorum memoria in B. Franciſco de Paula, ample teſtificari dignatus eſt. Is enim ab ineunte ætate cœleſtium rerum amore incenſus ex minimo, qualem ſe in Dei hominumque conſpectu fecerat, magnus evaſit: interque alia, quibus claruit virtutum ornamenta, illam mirifice amplexus eſt Regi regum ſemper acceptam humilitatem, quam ſicuti noverat primum ingreſſum fuiſſe Chriſti Salvatoris noſtri in mundum, ita in anguſto ad pietatem, & ſanctitatem introitu, patefaciendo primam ſibi, & ducem, & ſociam aſcivit. Hac atque aliis divinæ gratiæ præſidiis Beatus Confeſſor munitus, apud magnos Principes, & Reges, cum adhuc in mundo, quaſi hoſpes, peregrinaretur, in patria vero cœleſtes inter choros poſt abſolutam peregrinationem a Deo, cui fideliter ſervierat, ſeque in primis humiliaverat, eſt exaltatus, magnaſque virtutes, ut etiam in vita cum ſumma omnium, qui viderunt, vel audierunt, admiratione, meruit operari.

Ordinem FF. Minimorũ inſtituit.

§. 1. Quibus virtutibus Fratrum Minimorum congruente ſuæ humilitatis denominatione, Ordinem, quem vivens inſtituerat, mirum in modum auxit, ita ut ex ſancti viri imitatione, devotiſque Fratrum ipſorum ſtudiis multis jam in Italia, quæ de ejus nativitate, atque in Gallia, quæ de ſancta obdormitione in Domino gloriantur, totiuſque Chriſtiani Orbis regionibus ædificatis Templis Cœnobiiſque conſtructis, ejus memoria in dies magis propagetur.

Leo X. illum canonizavit.

§. 2. Ipſe autem a fel. rec. Leone Papa Decimo Prædeceſſore noſtro, Sanctorum, quos Catholica veneratur Eccleſia, catalogo ſolemni ritu adſcriptus, in Cœlo pro ipſa ſemper Eccleſia, aſſiduiſque Paſtoralis ſervitutis,

Digitized by Google

tutis, & ſulicitudinis noſtræ laboribus apud Deum, una cum omoibus Sanctis, & ſibi cognomine, atque æternæ felicitatis conſorte Beato Franciſco, Ordinis Fratrum Minorum ſundatore intercedit.

Hic modo Pōtifex ejus feſtum duplici officio celebrari jubet.

§.3. Quare Nos ejus nomen, & ſanctitatem, dignis, quantum noſtra patitur infirmitas, honoribus decorare volentes, hac præſenti Conſtitutione mandamus, ut ejuſdem Beati Franciſci de Paula Confeſſoris glorioſi dies feſtus, qui Quarto Non. Aprilis peragitur, duplici poſthac, & proprio, & ubi propria non erunt, de communi Confeſſorum non Pontificum officio, per cunctas totius Chriſtiani Orbis Eccleſias, quotannis celebretur, & in Kalendario cum duplicis feſti adiectione inſcribatur.

Obſervarique mandat, & promulgari.

§.4. Præcipientes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis in Univerſo Terrarum Orbe conſtitutis, ut faciant in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus, præſentes noſtras ſolemniter promulgari, & ab omnibus Eccleſiaſticis perſonis ſæcularibus, & quorumcumque Ordinum regularibus omnino obſervari.

Exemplis Bullæ credi præcipit.

§.5. Volumus quoque, ut præſentium exemplis &c.

Dat. P. An.I.

Datum Romæ apud S.Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Pontificatus noſtri Anno I.

XII.

Renovatio Studii generalis in Civitate Firmi Status Eccleſiaſtici, olim a Bonifacio VIII. inſtituti, cum privilegiis, & indultis aliorum Studiorum generalium.

Quoad Lectores, & Scholares Studiorum ejuſmodi, vide etiam Concil. Trident. cap. 1. ſeſſ. 5., & Conſtit. CII. Pii IV. In ſacroſancta. *Tom. IV. Par. II. fol. 201.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium.

MUneris noſtri debito incumbit, ut ad ea propenſiori cura intendamus, per quæ literarum ſtudia propagentur, Studiorumque generalium Collegia, & Univerſitates, unde ſcientia ipſa, & præſertim juris utriuſque prudentia, ſine qua Reſpublica rite adminiſtrari nequiret, & per quam juſtitia undique colitur, & omnis proſperitas humanæ eruditionis augetur, inſtituantur, & his quæ propterea a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, Civitatibus, illarumque Civibus, & perſonis, præſertim Nobis, & Sedis Apoſtolicæ temporali ditioni ſubjectis, provide proceſſerunt, ut firma, perpetua, & illibata perſiſtant, implementum auctoritatis noſtræ libenter impertiamur, illaque nonnumquam innovemus, aliaſque deſuper diſponamus, prout Civitatum, & hominum prædictorum, ſingularis erga dictam Sedem devotio, & merita expoſcunt, atque requirunt, & Nos conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Bonifac. VIII. in Civitate Firmi Status Eccleſiaſtici, ſtudium generale erexit ad inſtar ſtudii Bononienſis.

§.1. Sane cum ſicut accepimus, alias poſtquam fel. record. Bonifacius Papa VIII. Prædeceſſor noſter, certis tunc expreſſis cauſis adductus, ac ſupplicationibus dilectorum filiorum tunc exiſten. Communitatis, & hominum noſtræ, tunc ſuæ Firmanæ inclinatus, per quaſdam ſtatuerat, & ordinaverat &c. *Reſiduum omittitur, quia tota Bulla eſt in Pontificatu Bonifacii VIII.*

Caliſtus III. prædicta confirmavit die 26. Junii 1455 ſed ejus Bullam, volens prætermiſi.

§.2. Piæ memoriæ Calliſtus Papa III. etiam Prædeceſſor noſter, per alias ſuas literas inter alia ſtatutum, & ordinationem Bonifacii Prædeceſſoris hujuſmodi, ita ut ipſi Communitas, & homines Firmani, Studiumque generale in Civitate prædicta retinere valerent, approbaverit, & confirmaverit, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur.

Communitas Firmana pro hujus Studii renovatione Papæ ſupplicavit, cum prius ad hoc ampla conſtruxerit ædificia, & annuum redditum aſſignavit.

§.3. Et licet Studium generale hujuſmodi in dicta Civitate Firmana, vigore dictarum literarum eatenus introductum fuiſſe credatur, tamen temporum injuria, vel ex quavis alia cauſa, illud intermiſſum, ſeu extinctum eſſe reperitur ad præſens. Unde Communitas, & homines prædicti per dilectos filios Sigiſmundum Toſtium, & Cæſarem Octinellum, Cives Firmanos, utriuſque Juris DD. ad Nos ab eis ad effectum infraſcriptum deſtinatos Oratores, quos libenter vidimus, & benigne audivimus, Nobis exponi curarunt, quod ipſi dictum generale Studium in prædicta Civitate reſtitui & ſtabiliri cupientes, ſumptuoſa quædam ædificia publica, valde ampla, & capacia, ac apprime ad hoc commoda, in platea dictæ Civitatis conſiſtentia, animo, & intentione Theologiam, & utriuſque juris prudentiam, ac Medicinam, Philoſophiam, aliaſque artes liberales, & quaſvis licitas facultates, per viros eruditos ibidem legi, doceri, & interpretari faciendi, deſtinaverint, & aſſignaverint. Et pro manutentione pro tempore exiſtentium Rectoris, & Lectorum Univerſitatis Studii generalis hujuſmodi, aliorumque exinde incumbentium onerum ſupportatione, annuum redditum duorum millium ſcutorum ex propriis proventibus, & juribus ad eoſdem Communitatem, & homines legitime ſpectantibus, applicaverint, & appropriaverint.

Hic modo Pōtifex diſpoſitiones Bonifacii VIII. & Calliſti III. approbat.

§.4. Nos qui eidem Eccleſiæ Firmanæ, dum Cardinalatus honore fungebamur, ex diſpenſatione Apoſtolica præfuimus, dignum, & rationi conſeotaneum cenſentes, ut poſtquam divina Majeſtas Nos ad ſummi Sacerdotii faſtigium evexit, noſtri in eoſdem Nobis benemeritos grati, benevoli animi affectus, quos poſſumus, non libenter modo, ſed etiam liberaliter addamus, ita quod in dicta Civitate, quam ſingularis benevolentiæ affectu complectimur, & in qua unum inſigne Collegium utriuſque juris Doctorum ab immemorabili tempore inſtitutum extitit, unam Univerſitatem Studii generalis inſtitui, Collegiumque prædictum ſtructuris, atque ædificiis capacioribus pro

Con-

Google

Congregationibus, ſeſſionibus, deambulationibus, aliiſque officiis neceſſariis conſtrui, & ampliari, ipſoſque Communitatem, & homines, ſpecialibus ſavoribus, & gratiis proſequi volentes, ac Communitatis, & hominum hujuſmodi ſingulares perſonas, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon literarum Bonifacii, & Calliſti Prædeceſſorum hujuſmodi tenores etiam veriores, ac dat. præſentium pro expreſſis habentes, eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærendo, Motu proprio, non ad ipſorum Communitatis, & hominum, vel alterius pro eis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas Bonifacii, & Calliſti Prædeceſſorum hujuſmodi literas, omniaque, & ſingula in illis, & earum ſingulis contenta, quoad ea. quæ infraſcriptis, ac decretis Concilii Tridentini non repugnent, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac etiam illa innovamus, omneſque, & ſingulos, tam juris. quam facti, ac ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium, & quoſcumque alios defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Studiumque prædictum innovat.

§.5. Et inſuper in ipſa Civitate Firmana, unam Univerſitatem Studii generalis, in qua aliqui Magiſtri, & Doctores, ſeu alii docti, & eruditi profeſſores, Thelogiam, Jus canonicum, & civile, medicinam, & artes liberales, necnon alias quaſcumque licitas facultates publice legant, doceant, & interpretentur, & quicumque Scholares, ſive Laici, ſive Clerici, Sæculares, vel quorumvis etiam Mendicantium Ordinom Regulares, ubicumque oriundi, & undecumque advenientes, in eiſdem facultatibus ſtudeant; necnon illis, qui Catholici, & ad id idonei reperti fuerint, Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii, ac alii cujuslibet licite facultatis gradus, & inſignia conferantur, & concedantur: cum arca, ſigillo, & aliis inſignibus Studii generalis, ad inſtar Bononien., Paduanen., Peruſinen., Senen., & Maceraten., ac aliarum quarumcumque Univerſitatum Studiorum generalium, tam in Italia, quam extra eam conſiſtentium, auctoritate, & tenore præfatis, perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Illique ſic innovato, ejuſque perſonis, ac ibi promotis, privilegia omnia aliorum Studiorum generalium concedit.

§.6. Illique ſic erecto, & inſtituto, ac ejus pro tempore exiſten. Rectori, Magiſtris, Doctoribus, Profeſſoribus, Lectoribus, Præceptoribos, Scholaribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, Miniſtris, & Perſonis, necnon ibidem ad quoſcumque gradus promotis, quod omnibus, & ſingulis, ac quibuſcumque privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, anteɪationibus, præeminentiis, ſavoribus, honoribus, dignitatibus, conceſſionibus, indultis, & aliis univerſis gratiis ſpiritualibus, & temporalibus, quibus Bononien. Paduanen. Peruſinen. & Maceraten. ac quæcumque aliæ Univerſitates, tam in Italia quam extra eam conſiſtentes prædictæ, illarumque pro tempore exiſtentes Rectores, Magiſtri, Doctores, Profeſſores, Lectores, Præceptores, Scholares, Bidelli, Nuncii, ac alii Officiales, Miniſtri, & perſonæ, necnon ibidem ad quoſcumque gradus promoti, de jure, vel conſuetudine, aut ex privilegiis, & conceſſionibus Apoſtolicis, & Imperialibus, necnon Conciliis generalibus, ſeu univerſalibus, provincialibus, & ſynodalibus, ac alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſent, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter, abſque ulla prorſus differentia uti, potiri, & gaudere, perinde ac ſi eis ſpecialiter, nominatim, & expreſſe conceſſa fuiſſent.

Doctorandique formam præſcribit.

§.7. Prætereaillis, qui in ipſa Univerſitate Studii generalis Firman. vel alibi ſtuduerint in Theologia, ac utroque, vel altero jure, & medicina, necnon artibus liberalibus, aliiſque facultatibus prædictis, Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii, ceteroſque omnes ſolitos gradus, ſi per Magiſtros, vel Doctores illius facultatis, in qua voluerint promoveri, ad hoc præſentati, & debito prævio examine, aſſiſtentibus ibidem aliquibus Doctoribus, ſeu Magiſtris in eadem facultate ibi legentibus, vel de gremio prædicti Collegii Doctorum ipſius Civitatis Firmanæ exiſtentibus, deſuper facien. ac alias ſervatis ſervandis idonei reperti fuerint, a pro tempore Epiſcopo Firmano, ſeu ejus Vicario in ſpiritualibus generali, aut quocumque alio, quem ad hoc ipſe Epiſcopus duxerit deputandum, dicta vero Eccleſia Firmana pro tempore Paſtore carente, ab eo qui per Capitulum Eccleſiæ Firmanæ hujuſmodi deputatus fuerit, emiſſa prius per promovendos hujuſmodi in ejus manibus Fidei Catholicæ profeſſione juxta articulos pridem a Sede Apoſtolica ad hoc propoſitos, ac formam, quam ſub Bulla noſtra mittimus introcluſam ipſorum graduum ſolita inſignia recipere, illaque ſibi exhiberi facere.

Promotis in eo, facultatem ubique legendi &c. elargitur.

§.8. Necnon poſtquam hujuſmodi gradus, & illorum inſignia ſuſceperint, facultates, in quibus promoti fuerint, ubicumque, abſque alio examine, vel approbatione legere, & interpretari, ac in eis diſputare, necnon quoſcumque alios gradus per eos receptos & convenientes exercere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de ſpeciali gratia indulgemus, ſicque etiam ſtatuimus, & ordinamus.

Rectori ſtatuta condendi pro d. ſtudii regimine, auctoritatem tribuit.

§.9. Necnon Univerſitati Studii generalis Firmani, ac illius Rectori pro tempore exiſtenti, pro ſalubri, & felici ejuſdem Univerſitatis Firmanæ, ac illius perſonarum, rerum, bonorum, & jurium regimine, directione, & conſervatione, reique

litera-

literariæ progreſſu, quæcumque ſtatuta, & ordinationes, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & dicti Concilii decretis non contraria, eis beneviſa, a moderno & pro tempore exiſtente Epiſcopo Firmano examinanda, & approbanda, condenda, illaque poſtquam condita fuerint, prout temporum, locorum, perſonarum, vel rerum, aut aliæ qualitates exegerint, mutandi, corrigendi, & reformandi, ac etiam declarandi, & interpretandi, illiſque addendi, & minuendi, ſeu etiam ea in totum abrogandi, ac alia illorum loco de novo edendi, & faciendi, quæ omnia poſtquam pro tempore condita, mutata, correcta, reformata, declarata, interpretata, aucta, vel diminuta, & de novo edita fuerint, ab Ordinario loci, vel pro tempore exiſtente Romano Pontifice approbari debeant, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur.

Clauſulæ hujus Bullæ præſervativa.

§.10. Decernentes præſentes literas, etiam ex eo quod Paduanen., Peruſinen., Senen., & Maceraten., & aliarum Univerſitatum prædictarum Rectores, Officiales, Doctores, Profeſſores, ſeu Lectores, Procuratores, Defenſores, Protectores, vel agentes, aut alias quomodolibet intereſſe habentes, vel putantes, ad hoc vocati non fuerint, aut ex quavis, vel quibuſvis aliis cauſis, occaſionibus, vel prætextibus, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut alias infringi, vel quomodolibet retractari, ſeu etiam per Nos, ac Succeſſores noſtros Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, aut Sedem præfatam, vel illius Legatos, etiam de Latere, aut quoſcumque alios quavis auctoritate revocari, ſuſpendi, reſtringi, limitari, vel eis in aliquo derogari nullatenus umquam poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces, exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, perpetuo, & inviolabiliter obſervari debere, necnon Univerſitatem Studii generalis Firmani hujuſmodi, illiuſque Rectorem, Officiales, Doctores, Lectores, Profeſſores, Scholares, Miniſtros, ceteroſque prædictos ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis, vel illorum occaſione, etiam per alias Univerſitates prædictas, vel quoſcumque alios, quavis auctoritate, quomodolibet moleſtari, perturbari, inquietari, vel impediri nequaquam poſſe, ac etiam Communitatem, & homines præfatos, aut quoſcumque alios ad probationem, ſeu verificationem literarum Bonifacii, & Calliſti Prædeceſſorum hujuſmodi, ac in eis, & etiam eiſdem præſentibus literis narratorum nullatenus umquam teneri, nec ad id in judicio, vel extra cogi, ſeu compelli poſſe; & nihilominus eaſdem literas, & in eis contenta hujuſmodi ſemper valere, ac eiſdem Univerſitati, & hominibus ſuffragari, ſicque in præmiſſis ab omnibus cenſeri.

§.11. Ac ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, eorumque Locumtenentes, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula ſublata.

Derogatio contrariorum.

§.12. Non obſtantibus præmiſſis, & quatenus opus ſit, noſtra de jure quæſito non tollendo, ac aliis Apoſtolicis, & etiam in Univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, editis, & edendis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Firman., Bononien., Paduan., Peruſin., Senen., & Maceraten. prædictarum, ac quarumvis aliarum Univerſitatum, & Gymnaſiorum, etiam publicorum, Provinciæque noſtræ Marchiæ Anconitanæ, & totius Status Eccleſiaſtici, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, decretis, & etiam novis reformationibus, legibus, tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, Ducalibus, & municipalibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, & eorum ſuperioribus, & perſonis cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtentibus, in genere, vel in ſpecie, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam in vim contractus inibi ſtipulati, & jurati, ac etiam ſtatuti perpetui, & perpetuæ legis inducentibus, motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, & etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet, etiam pluries, & iteratis vicibus conceſſis, confirmatis, & innovatis, ac etiam in poſterum concedendis, confirmandis, & innovandis, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe, motu ſimili derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſſumptorum.

§.13. Ceterum volumus, quod earumdem præſentium literarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Communitatis, ſeu Studii generalis Univerſitatis Firman. hujuſmodi, aut alicujus Eccleſiaſticæ, vel ſæcularis curiæ, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ.

§.15. Nolli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.

Dat. P. An.I. 13. Septemb.

Datum Romæ apud S.Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, Idibus Septembris, Pontificatus noſtri Anno I.

XIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Julii Papæ Secundi ſuper bono regimine Caſtrorum Comitatus Ariuiinen. noveque Declarationes ad exortas lites componendas, futuraſque evitandas.

Dilectis filiis Comitativis omnium Caſtrorum Comitatus noſtri Ariminen.

SIXTUS PAPA V.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

§.1. Conſtantia, & eximiæ devotionis affectus, quo Nos, & Romanam reveremini Eccleſiam, promeretur, ut his, quæ pro veſtris tranquillitate, commodo, & utilitate geſta, & conceſſa fuerunt, ut eo firmius perſiſtant, Apoſtolici muniminis præſidium impartiamur.

Statuta a Julio II. lata pro regimine, & quiete Comitatus Ariminen.

§.2. Sane Nobis nuper per dilectum filium Nicolaum Moronum laicum Ariminen. Agentem veſtrum exponi feciſtis, quod alias fe. rec. Julius Papa Secundus Prædeceſſor noſter poſtquam Civitatem noſtram Arimineu., & illius Comitatum ſuo, & Sedis Apoſtolicæ patrocinio immediate ſubiecerat, dilectorum filiorum Communitatis, & hominum dictæ Civitatis precibus addoctus, quieti, & tranquillitati ejuſdem Comitatus conſulendo inter alia ne a veſtris operibus litium occaſione diſtraheremini, conceſſit, & voluit, quod in damnis datis a quadraginta ſolidis infra, recurreretur ad officialem loci damni dati; Præterea, quod deputatio Capitaneorum, Poteſtatum, & Vicariorum Caſtrorum dicti Comitatus, ad tollendum inconvenientia, quæ in dies oriri poſſent ex imbuſſulatione, ne daretur vobis materia querelæ de malo regimine, fieret perpetuis temporibus iu hunc modum, videlicet, quod oceurrente vacatione, officii unius Caſtri, homines illius Caſtri deberent pro quolibet officio nominare tres Cives Ariminen idoneos, nominatos vero, Conſulibus dictæ Civitatis præſentare, Conſules vero infra quindecim dies a die præſentationis hujuſmodi computandos, unum ex dictis tribus in eorum conſilio eligere, qui electus intelligeretur, quando ad partitum haberet majora ſuffragia, & plures voces, & non poſſet talis perſona ad tale officium amplius nominari, niſi elapſo triennio, & ſic electum Gubernator dictæ Civitatis teneretur confirmare, & deputare abſque aliqua ſolutione, niſi duorum carlenorum papalium pro ſuis patentibus literis. Et quod tale offieium non poſſet durare ultra annum, nec exerceri per ſubſtitutum idoneum, qui non foret per Gubernatorem, & Conſules prædictos, ac maſſarios locorum approbatus decrevit, & ordinavit. Inſuper, ut Comitatus prædictus libertatis Eccleſiaſticæ particeps fieret, ac in fide & devotiune ejuſdem Eccleſiæ perſeveraret, quod remitteretur vobis de Terzariis, & ſolitis ſolutionibus faciendis Vicariis Arimineo. tertia pars futuris temporibus ad hoc etiam, ut militibus de taxis facilius reſpondere valeretis, non poſſetis cogi, nec aſtringi ad ſolvendum niſi duas partes ejus, quod ſoliti eratis ſolvere quolibet anno Vicariis Ariminen. de Malateſtis per ſuas literas Apoſtolica auctoritate conceſſit, prout in ipſis literis plenius continetur.

Cauſæ novæ edendæ Conſtitutionis.

§.3. Et ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, nonnulli ex dictis Civibus, retroactis temporibus, prætextu cujuſdam Deereti per bo. me. Hieronymum tituti S. Georgii Presbyierum Cardinalem de Capite ferreo nuncupatum, tunc Provinciæ Romandiolæ, de latere Legatum facti, auſi ſunt, pro damnis, etiam minimis datis in eorum poſſeſſionibus non ſine magna rei, & temporis jactura expenſis, & laboribus conſumendo, ad dictam Civitatem contra dictarum literarum tenorem evocare, ortaque poſtmodum inter vos, & Cives prædictos præmiſſorum occaſione materia quæſtionis iis, & cauſa coram Præſide dictæ Provinciæ, ſeu Auditore deſuper pendet indeciſa, nonnullique ex Civibus prædictis in Capitaneos, Vicarios, ſeu Poteſtates dictorum Caſtrorum ex conſuetudine electi apud eadem Caſtra reſidere negligunt, aot recuſant, ex quo probavit eventus, quod ſæpius io eiſdem Caſtris, in cuique, quod ſuum eſt reddeudo, Juſtitia debitæ executionis miniſterio careat: quodque eum vos hactenus dictarum literarum notitiam non habueritis, ſemper integram tertiariarum prædictarum taxam ſolveritis. Quare Nobis humiliter ſupplicari feciſtis, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Declarationes de quibus in rubrica.

§.3. Nos igitur quieti, & indemoitati veſtris conſulere volentes, ac vos, & quemlibet veſtrum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon cauſam hujuſmodi ad Nos harum ſerie advocantes, & litem penitus extinguentes, ac vobis, & Civibus prædictis deſuper perpetuom ſilentium imponentes, necnon dictarum literarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eaſdem literas, auctoritate prædicta, tenore præſentium, approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adiicimus, & quatenus opus ſit, quod de cetero pro damnis datis, quæ ſummam quadraginta bon. non excedunt, etiamſi in poſſeſſionibus dictorum Civium illa inſerri contingat, non amplius per extimatores damnorum datorum

Ci-

Civitatis, ſed Caſtrorum eorumdem videantur, & extimentur, & de mandato Judicum eorumdem locorum reſtaurentur, juxta formam ſtatutorum locorum, Caſtrorum prædictorum, & aliarum reformationum ſuper damnis datis, quodque illi ex eiſdem Civibus ſic in Capitaneos, Vicarios, aut Poteſtates Caſtrorum hujuſmodi electi teneantur apud eadem Caſtra per ſe ipſum, & non per alium, ita tamen, quod ſingulo trimeſtri poſſint per quindecim dies pro ſuis rebus, & negotiis tractandis, & peragendis libere abeſſe, juxta exigentiam ſui officii reſidere; Et ſi forte aliquis ex ſic electis apud Caſtrum, ad cujos gubernium, ſeu regimen electus fuerit, reſidere neglexerit, aut recuſaverit, tunc talis ſic reſidere negligens, aut recuſans, amittat ſalarium, & non poſſit per trinas imbuſſulationes continuas pro electione ad aliquod ex dictis officiis eorumdem Caſtrorum imbuſſulari: Et caſu quo diſſenſio, ſeu diſcordia inter vos, & ſic electos ratione non reſidentiæ oriatur, tunc eo caſu pro tempore exiſtens Rector dictæ Provinciæ poſſit alium ex eiſdem Civibus per vos eligendum ad tale regimen, & gubernium deputare, & quod de cetero futuris temporibus ad ſolutionem dictæ partis ex Tertiariis, & ſolitis ſolutionibus faciendis Vicariis Ariminen. non tencamini, de novo ſtatuimus, concedimus, & ordinamus.

Exequutores hujuſmodi declarationum deputati.

§.5. Mandantes pro tempore exiſtentibus in dicta Provincia Sedis Apoſtolicæ Legato, ſeu Vicelegato, ac dictæ Civitatis Gubernatori, ut præmiſſa omnia obſervent, & obſervari mandent; voſque approbatione, confirmatione, & additione, necnon noſtris ſtatuto, conceſſione, & ordinatione, ac aliis præmiſſis pacifice frui, & gaudere faciant, & procurent. Non permittentes vos, a quoquam deſuper moleſtari: Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & alias, de quibus eis videbitur, pœnas compeſcendo: adhibito etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Civitatis, & Provinciæ prædictarum Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ac reformationibus, necnon forſan tranſactionibus inter vos, & præcipue Communitates Caſtrorum Miſani, Molazani, Cereſoli, & Sanctorum Andreæ in Patrignano, & Biſanico debiliores, & in maximum damnum, & præjudicium Caſtrorum Paſſani, Capitis officii, & Sancti Savini annexorum quoad pœnas damnorum datorum juxta decimum capitulum conceſſum a præfato Papa Julio Secundo, & Cives prædictos præmiſſorum occaſione, etiam contra dictarum literarum tenorem initis approbatis, & innovatis, lapſuque fatalium cauſæ verſæ, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 20. Septem. 1585 An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 20. Septembris 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

XIV.

De electione Prælatorum Congregationis S. Bernardi in Italia Monacorum, Ordinis Ciſtercien. Regularis obſervantiæ, de cetero facienda ex univerſo numero Sacerdotum dictæ Congregationis, qui minora officia laudabiliter biennio exercuerint.

Aliter in hoc diſpoſuerat Gregor. XIII. in ſua Conſtitut. LXXXVI. Romanus. *Tom. IV. Par. III. fol. 369.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Congregatio conſuevit ad Prælaturas eligere viros magis idoneos ex univerſo numero Sacerdotum.

NUper pro parte dilectorum filiorum Abbatis Ciſtercii, Cabilonen. Diœceſis, generalis Ordinis Ciſtercien. necnon Abbatum, Prælatorum, & Conventuum, Monaſteriorum dicti Ordinis fuit Nobis expoſitum, quod alias regimen ipſius Congregationis medio tempore, inter unum, & alterum Capitulum ſolebat de univerſo Sacerdotum numero propriæ Provinciæ, auctoritate Apoſtolica illos eligere ad Prælaturas vacantes, quos magis idoneos, magiſque dignos judicabat; in qua quaſi poſſeſſione ſic eligendi per longum tempus perſeveraverit, donec de anno 1579. fe. re. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter, inter alia ſtatuta ad reformationem Monacorum dicti Ordinis pertinentia decrevit, & mandavit, ut de cetero Capitulum dictæ Congregationis fieret de triennio in triennium; & in primo futuro Capitulo pro qualibet Provincia, tot Sacerdotes, quot eſſent in ea Prælaturæ, & inſuper alii qoatuor Sacerdotes habiles ad Prælaturas exercendas, in quaque Provincia approbarentur; qui etiam ad Viſitatoris majoris officium ſimili, & approbati eſſe intelligerentur; quodque ii tantum ad Prælaturas, & Viſitatoris majoris officium hujuſmodi approbari deberent, qui officia minora, nempe Cellerariatus, & Prioratus digne gradatim, ſaltem per biennium in quolibet officio fideliter exercuiſſent, atque ut ſemel approbati, ſemper habiles fore cenſerentur. Præterea ut deficiente approbatorum hujuſmodi numero, ſive per obitum illorum, ſive per privationem ob commiſſa delicta, in proxime futuris Capitulis, & non aliter, alii in illorum locum ſufficerentur; ita quod ſemper numerus quatuor tantum, extra Prælaturas a quolibet Capitulo haberetur. Et ſi intra triennium aliquem Prælatorum decedere, aut a Viſitatoribus, vel a Capitulo ob aliqua demerita privari contigeret, alius extra numerum approbatorum prædictorum, minime aſſumi poſſet, ac alias prout in prædictis Prædeceſſoris noſtri literis latius fuit expreſſum.

Sed comperto, quod ejuſmodi decretum eſt Congregationi damnoſum.

§.1. Sed quia ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ab eo tempore, uſu, & experientia compertum eſt, numerum hujuſmodi ad quatuor tantum ſimul nominatos reſtrictum Univerſitati dictæ Congregationis nequaquam expedire, tum quia dicti quatuor electi poſtquam ſecuri ſunt ſe omnino futu-

ros Prælatos, ab obedientia, & diſciplina regulari non parum recedunt, & quaſi immunes, & exempti a communibus religionis oneribus eſſe prætendunt: tum quia alii multi Sacerdotes ejuſdem Congregationis, qui habiles, & inclinati ad laudabilia Religionis opera eſſent, videntes ob aliorum jam factam electionem ſe excluſos, nec poſſe ad gradus majores aſpirare, animum deſpondent, nec curant ulterius progredi: quod haud dubie in magnum totius Congregationis damnum redundare dignoſcitur, præſertim cum contigere poſſet, ut durante electione quatuor approbatorum hujuſmodi ſecundum caſuum, & temporum varietatem, vel omnes, vel pars eorum, vita decedant, ſeu etiam aliqui interim minus idonei, alii vere magis capaces, & utiles Congregationi detegantur; unde fieret, ut deficientibus quoquomodo approbatis, in eorum locum ſubrogandi nulla ſupereſſet facultas.

Fuit hinc Pontifici ſupplicatum pro opportuna proviſione. §.2. Quare cum his, & aliis juſtis, & gravibus cauſis, & rationibus adducti, iidem Abbas Ciſtercii generalis, qui pridem dictas Provincias viſitavit, necnon Prælati, & Monaci dictæ Congregationis utriuſque Provinciæ Lombardiæ & Tuſciæ, Nobis humiliter ſupplicaverint, ac etiam dilectus filius Aloyſius S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Eſten. nuncupatus, illorum Protector, pro eis apud Nos vehementer interceſſerit, petieritque ut ad majorem ipſius Congregationis profectum, & incrementum, bonorumque incitamentum, de opportuno remedio providere ex benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex illud revocat. §.3. Nos tota re mature diligenterque cognita, & diſcuſſa, ut obviam incommodis, & malis inde imminentibus eamus, ſupplicationibuſque hujuſmodi inclinati, prædictum numerum quatuor Sacerdotum in ſingulis Provinciis, ad Prælaturas, & ad Viſitatoris majoris Officium eligendorum, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſupprimimus, & abolemus, perinde ac ſi literæ Gregorii Prædeceſſoris noſtri hujuſmodi ſuper eo, non emanaſſent; quæ tamen in reliquis ad reformationem prædictam ſpectantibus ſuum robur obtineant.

Viroſque magis idoneos ex univerſo Sacerdotum numero, qui minora officia per biennium exercuerint eligi mandat. §.4. Statuimuſque, & ordinamus, ut poſthac de toto numero Sacerdotum propriæ Provinciæ per regimen ejuſdem Provinciæ Sacerdotes magis digni, & magis idonei ad quamlibet Prælaturam, & Viſitatoris majoris Officium de tempore vacationis ipſius Officii, vel Prælaturæ, arbitrio ipſius regiminis eligantur ex illis, qui Officia minora Cellerariatus, & Prioratus digne gradatim, ut præmittitur, ſaltem per biennium in quolibet Officio hujuſmodi fideliter exercuerint. Utque etiam tempus, quo quilibet Sacerdos Officium Viſitatoris minoris exercuerit, computetur, perinde ac ſi idem Sacerdos per totidem tempus Cellerariatus, vel Prioratus Officium exercuiſſet. Quare eiſdem Generali, Congregationi, & Regiminibus, Abbatibuſque, & Monacis dicti Ordinis, univerſis, & ſingulis, in virtute ſanctæ obedientiæ, ut ad id omnino obſervent, eadem auctoritate præcipimus, atque jubemus.

Clauſula hujus Bullæ præſervativæ. §.5. Præſenteſque literas, & in eis contenta quæcumque nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quovis vitio ſeu defectu notari, argui, vel impugnari poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, ac ſuos integros effectus ſortiri.

Clauſula ſublata. §.6. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, ſi quid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clauſula derogatoriæ. §.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinis, Congregationis, Monaſteriorum, Regulariumque locorum hujuſmodi ſtatutis, uſibus, naturis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet, etiam Motu proprio, ac iteratis vicibus, & ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & Sedem Apoſtolicam conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio habenda, aut alia aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque cuntrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum. §.8. Volumus autem ut harum exemplis, &c.

Dat. P. An. I. 25. Septemb. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 25. Septembris 1585., Pontificatus noſtri Anno I.

XV.

Confirmatio Privilegiorum Collegii Advocatorum, & Procuratorum Provinciæ Marchiæ, ſeu eorumdem nova conceſſio. *Ex Regeſt. in Secret. Brevium.*

Dilectis filiis Prioribus, & Collegio Advocatorum, ac Procuratorum Curiæ generalis Provinciæ noſtræ Marchiæ.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium. Fidei conſtantia, & ſinceræ devotionis affectus, quem erga Nos, & Romanam Eccleſiam gerere comprobamini, Nos inducunt,

cunt, ut veſtris commoditatibus, quantum cum Deo poſſumus, favorabiliter annuamus, ac ea, quæ vobis propterea conceſſa reperimus, noſtræ approbationis robore confirmamus.

Paulus III. huid Collegio cõfirmavit jus conferẽdi Lauream Doctoratus.

§.1. Nuper ſiquidem Nobis exponi feciſtis, quod alias per fel. rec. Paulum Papam III. Prædeceſſorem noſtrum accepto, quod licet Collegium veſtrum ex immemorabili, & eatenus pacifice obſervata conſuetudine, foret, & exiſteret in poſſeſſione ſeu quaſi juris, & facultatis conferendi inſignia Doctoratus in utroque jure illorum profeſſoribus, & benemeritis, nihilominus cum propter temporis longinquitatem, ac alias per immemorabilem conſuetudinem hujuſmodi de privilegio facultatis prædictæ docere non valebatis, & ideo pro majori veſtra ſecuritate cupiebatis, id vobis per Sedem Apoſtolicam concedi. Quare eidem Prædeceſſori humiliter ſupplicari feceratis, quatenus vobis in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaretur. Idem Prædeceſſor hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus, vobis, & veſtro Collegio prædicto, ut juxta immemorabilem conſuetudinem hujuſmodi gradus, & inſignia Doctoratus perſonis idoneis, & ſcientia præditis gradus ipſos merentibus concedere, eoſque ad illos promovere, ac omnibus, & ſingulis privilegiis, prærogativis, præeminentiis, antelationibus, & gratiis, quibus alia Collegia ad Doctoratus gradus hujuſmodi promovendi facultatem habentia utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere, ac eiſdem per veſtrum Collegium hujuſmodi ſic pro tempore promotis, quod omnibus, & ſingulis facultatibus, præeminentiis, exemptionibus, favoribus, & gratiis, quibus alii quicumque per Collegia generalium Studiorum ad gradus ipſos promoti quomodolibet utuntur, & gaudere poſſunt, uti, & gaudere valerent, concedere poſſetis, auctoritate Apoſtolica, de ſpeciali gratia indulſit.

Alia privilegia conceſſit Paulus IV.

§.2. Et deinde piæ me: Paulo Papæ IV., & Prædeceſſori noſtro pro parte veſtra expoſito, quod cum plurima, & diverſa privilegia, Immunitates, exemptiones, Indulgentiæ, libertatates, conceſſiones, gratiæ, & indulta vobis, & Collegio veſtro prædicto veſtriſque familiis, rebus, & bonis, tam per plura Capitula Conſtitutionum ipſius Provinciæ, dicta Apoſtolica auctoritate editarum, & præſertim, quod arma quæcumque offendibilia, vel deffendibilia per totam Provinciam prædictam, & quæcumque loca Rectoris ipſius Provinciæ commiſſa regimini poſſetis vos, & veſtri familiares prædicti deferre libere, & impune, ac quod omnes, & ſinguli Curiales ipſam Curiam continue ſequentes non valerent ad aliquam aliam Curiam, vel examen invictos trahi in civili, vel in criminali, tam in agendo, quam in defendendo, niſi ſolum coram prædicto Rectore, & ſua, ſuorumque Judicum Curia generali, & haberent immunitatem ab oneribus, & muneribus per omnia, ſicut illi qui erant de Collegio, nec non lib.2.cap.41. ſub Rubrica de ſecuritate venientium ad Curiam ipſam, & de graſcia aſportanda ad eam, longævaſque, & laudabiles conſuetudines Curiæ, & Provinciæ prædictarum eatenus inviolabiliter obſervatas, quam alias a re: me: Sixto IV., Innocentio VIII., Julio II., nec non prædicto Paulo III. Rom. Pont. ſimiliter Prædeceſſoribus noſtris, tam in genere, quam in ſpecie, & præſertim, etiam inter alia, quod cupientes aggregari in numero Advocatorum, & Procuratorum Curialium, non aliter aggregarentur, niſi juxta novam reformationem prædicti Collegii diſputaſſent; Quodque Cives, & Incolæ Civitatis noſtræ Maceraten., ac ceteri homines Provinciales non aliter, quam cum conſenſu dicti Collegii, prout eatenus fieri conſueverat, in ipſum Collegium intrare, & in numero aliorum Curialium eſſe poſſent, & nonnulla etiam alia conceſſa, confirmata, & approbata Capitula ſpecificata forent, nihilominus idem Paulus IV. Prædeceſſor omnia, & ſingula privilegia, immunitates, & exemptiones, libertates, ac indulgentias, conceſſiones, & indulta vobis, & Collegio, veſtriſque familiis, ac rebus, & bonis prædictis per ſupradictos, & forſan alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros quomodolibet conceſſa, approbata, & innovata, ac cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & Decretis, tam ſub plumbo, quam in forma Brevis literas deſuper emanatas, & quæ Conſtitutionum, & conſuetudinum prædictarum vigore vobis competebant, quatenus eſſent in uſu, Apoſtolica auctoritate prædicta, confirmavit, & approbavit, prout in ſingulorum Prædeceſſorum eorumdem literis deſuper confectis, nec non Conſtitutionibus prædictis plenius continetur.

Collegium ipſum inſtat pro confirmatione hujuſmodi Privilegiorum.

§.3. Quare pro parte veſtra a dilecto filio Cammillo Coſta dicti Collegii Decano Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, Indulgentiis, conceſſionibus, Indultis, ac Conſtitutionibus prædictis pro firmiori illorum ſubſtinentia robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere, aliaſque vobis in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concedit Sixtus.

§.4. Nos igitur, qui omnium præſertim Subditorum Noſtrorum utilitates, & commoda ſincero deſideramus affectu, literarum ſingulorum Prædeceſſorum, necnon Conſtitutionum hujuſmodi tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, literas ſingulorum Prædeceſſorum eorumdem, necnon privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, Indulgentias, conceſſiones, Indulta, & Conſtitutiones hujuſmodi Apoſtolica auctoritate prædicta, tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adii-

Digitized by Google

adiicimus, vobiſque de novo concedimus & indulgemus.

Exequutores hujuſmodi literarum deputat.

§.5. Quocirca pro tempore exiſtentibus ejuſdem Provinciæ Legato, & Vicelegato ac Gubernatori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus vobis in præmiſſis de opportunæ defenſionis præſidio aſſiſtentes, vos literis, necnon privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, Indulgentiis, conceſſionibus, Indultis, & Conſtitutionibus, aliiſque præmiſſis juxta earumdem præſentium continentiam, & tenorem pacifice frui, uti, & gaudere faciant, ac permittant.

Derogat contrariis.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Provinciæ, & Collegii prædictorum etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis Legato, & Vicelegato, ac Gubernatori prædictis, necnon quibuſvis aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis etiam iteratis vicibus conceſſis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis ſpecifica, individua, & expreſſa, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorumque tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ad effectum præſentium ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac ſufficienter derogatum eſſe decernimus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 2. Octob. 1585. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 2. Oct. 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

XVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio literarum diverſorum Romanorum Pontificum ſuper bono regimine Civitatis Anconitan., & confirmatione Immunitatum, ac Privilegiorum ejuſdem Civitatis.

Dilectis filiis Antianis, ac Communitati, & Hominibus Civitatis noſtræ Anconitan.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

MEritis veſtræ devotionis, qua Nos, & Romanam reveremini Eccleſiam adducimur, ut votis, ac deſideriis veſtris, præſertim ad antiquorum jurium, ſtatutorumque veſtrorum, ac conceſſionum Apoſtolicarum conſervatione, & approbatione ſpectantibus, quantum cum Deo poſſumus, favorabiliter annuamus.

Nonnullæ cōceſſiones Romanorum Pontificum favore Civitatis Anconitanæ.

§.1. Exponi itaque Nobis nuper feciſtis per dilectos filios Comitem Joannem Baptiſtam Ferretum J. U. D., & Franciſcum Todinum Oratores veſtros ad Nos in hac noſtra, meritis licet imparibus ac ſummi Apoſtolatus apicem aſſumptione deſtinatos, quod dudum fe. rec. Pius Papa IV. Prædeceſſor noſter accepto per eum, quod piæ me. Paulus Papa IV. Prædeceſſor noſter ſtatuta veſtræ Civitatis, quatenus eſſent boneſta, & licita, ac contra Eccleſiaſticam libertatem non tenderent, approbaverat, & confirmaverat, & præſertim reintegrationem ad honores, officia, bona, & alia jura per fe. rec. Paulum III. vobis factam, & per Julium etiam III., & Paulum IV. confirmatam; necnon quo caveri aſſerebatis, quod nullus, qui eſſet de dicta Provincia Marchiæ Anconitan. poſſet eligi, vel aſſumi in Poteſtatem, aut Judicem appellationum, vel Militiæ locum, aut Notarium dictæ Civitatis, & ſi Poteſtas, vel Judex præfatus, aut eorum aliquis duceret, vel teneret aliquem Judicem, vel militem ſocium, vel Notarium, qui eſſet de dicta Provincia, puniretur, & condemnaretur in centum ducatis pro quolibet ipſorum Judicum, Militum, Sociorum, & Notariorum, & ſimiliter, quod nullus de dicta Provincia eſſet officialis in dicta Civitate, ſeu inibi aliquod officium exerceret. Ac ipſius Civitatis Anconitan. Regulatores non eſſent, neque deberent curare, quod fieret aliqua propoſta ad eligendum, ſeu aſſumendum dictos officiales, ſeu eorum aliquem contra formam ipſius ſtatuti ſub pœna viginti quinque ducatorum auri pro quolibet, & qualibet, vice, & nullus ſuper dicta propoſta in veſtro conſilio arrengare, vel conſulere poſſet, aut aliquis de dictis officialibus aſſumeretur, ipſe quoque Pius præmiſſa, necnon omnia, & ſingula alia ſtatuta, ordinationes, conſuetudines, & Reformationes ipſius Civitatis, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus non contraria, ac cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis per literas Apoſtolicas deſuper in forma Brevis confectas approbavit, & confirmavit: voſque dummodo conſuetum eſſet, quolibet anno quadringentas dumtaxat ſalmas frumenti, quod in Territorio veſtro colligebatur, abſque tractæ, aut reſignæ ſolutione extrahere, & quo velitis per Terram, ſive per aquam exportare libere valeretis juxta tenorem literarum piæ me. Sixti Papæ IV., & Prædeceſſoris noſtri vobis, ut etiam aſſerebatis, conceſſarum, & conventionem, quam cum Camera Apoſtolica in Dohanarum veſtrarum conductione habebatis. Et cum pecuniæ, ex maleficiis dictæ Civitatis provenientes pro duabus tertiis partibus ad vos pertinerent, vobiſque illæ ſemper applicatæ fuiſſent, quod dictæ Civitatis Gubernatores, vel locatenentes pro tempore exiſtentes ſub reparationis, vel cujuſvis alterius impenſæ in veſtro Palatio facien., aut quovis alio prætextu in dictis duabus maleficiorum partibus nullatenus ſe intromittere, aut aliquid ea eis percipere

In cap. 9. de Refor.

(prout

(prout ſub talibus præſentationibus ſæpefactum dicebatur) abſque veſtro interventu poſſent , ſive deberent , & ut eatorſionibus , & fraudibus , quæ eainde fieri ſolebant , obviaretur , quod Bariſellatus , aliaque ſimilia dictæ Civitatis officia ex quavis cauſa nequaquam vendi , ſen ſuper eis penſio , ſeu ſolutio aliqua imponi , ſeu eaigi poſſent , ſive deberent , & pro tempore exiſtentes Gubernatores , Colonelli , & Caſtellani dictæ Civitatis , illiuſque Arcis ratione carnium , Piſcium , & aliarum rerum ad victum neceſſariarum per eos in dicta Civitate pro tempore emendarum , illudmet ſolvant , ac ſolvere debeant , quod pro eis Cives , aut alii Incolæ ipſius Civitatis ſolent , ac etiam pro tempore exiſtentes Præfectus , ſeu Caſtellanus Revellini dicti Portus nullatenus impediret , quin Naves , & alia ligna dicto Revellino , aut ejuſdem Portus mollo adhęrerent , neque propterea aliquid eaigerent , niſi pro unaquaque Navi lignis onuſta , unum lignum tantum , ac ſimiliter , quod Caſtellanus , ſeu Præfectus Arcis ejuſdem Civitatis ratione tranſitus per ipſam Civitatem nihil præter unum lignum pro qualibet ſalma lignorum petere , ſeu exigere poſſent , aut deberent . Item cum oporteret ad conſervationem maritimi comertii ad quaſcumque Naves , & alia navigia Barcas nuncupatas ea Biſcotti quantitas ex dicta Civitate exportare poſſet , quæ pro nautarum in illis exiſtentium uſu ſufficeret . Cumque a certis tunc menſibus citra , a tunc dictæ Provinciæ Marchiæ Theſaurariis quædam nova impoſitio trium paulorum , a Gubernatore dictæ Civitatis unius alterius pauli pro qualibet ſalma ipſius Biſcotti facta fuiſſet , ac plerique , & pauperes præſertim homines conqueri , & lamentari cogerentur , & Portus exinde infrequentior redderetur .

Idcirco dictus Pius Prædeceſſor omnia nova vectigalia hujuſmodi , contra ſolitum impoſita ſubſtulit , revocavit , caſſavit , & annullavit . Ita ut nihilomino de cetero eorum occaſione ſolveretur , aut a quopiam eaigeretur , & quod ſolo , & ſimplici Dohaneriorum bullettino , ut antea ſemper factum eſſe etiam aſſerebatis , extrahi poſſet , voluit , & commiſit .

Deinde re: me: Pius Papa V. etiam Prædeceſſor noſter accepto , quod bo: me: Guido Aſcanius Sanctæ Mariæ in Via-lata tunc Sanctorum Viti , & Modeſti Diaconus Cardinalis de Sancta Flora nuncupatus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarius de mandato fe: re: Pauli Papæ III. Prædeceſſoris noſtri ſibi ſuper hoc , ut aſſerebat , vivæ vocis oraculo facto , & auctoritate ſui Camerariatus officii , ac ex decreto in Camera Apoſtolica edito vos ad honores , & officia (ſecretorum tamen eacepto) ac mobilia , & immobilia bona , datia , & gabellas , ac omnem alium ſolitum introitum , quibus ante annum milleſimum quingenteſimum trigeſimum ſecundum , tam in Civitate Anconæ , quam ejus Comitatu gaudebatis , juxta certa expreſſa Capitula , & inter cetera , quod vos pro cuſtodia , & aliis expenſis Arcis iſtius Civitatis mille , & ducentorum , & pro Gubernatoribus futuris , qui officium Gubernatoris , & Prætoris ibi exercerent , & eorum familia ſexcentos , & pro uno Judice appellationum in civilibus per vos eligendo , & per Apoſtolicum Breve confirmando , qui Statuta dictæ Civitatis in omnem caſum obſervare tenerentur , ac uno Notario , & uno executore per ipſum Judicem tenen. ducentos , & quinquaginta , & pro uno Bariſello cum octo famulis ducentos , nec non pro Scribanis , & Guardianis Portarum , & Portellarum , centum quinquaginta ducatos ad rationem decem juliorum pro quolibet menſe eorum ratam ſolvere , & ulterius quolibet anno trium millium ducatorum ſimilium ſummam in fortificationem , & reparationem murorum , & aliorum neceſſariorum dictæ Civitatis (prout per ipſum Prædeceſſorem , & Succeſſores ſuos ordinaretur) exponere deberetis , per ejus literas reintegraverat , idem Prædeceſſor ad preces veſtras inter alia reintegrationem hujuſmodi , ac prout illam concernebant , omnia , & ſingula in dictis literis contenta , & inde ſecuta quæcumque per ſuas literas approbavit . Et pro potiori cautela vos ad honores , officia , bona , & jura prædicta modo , & forma , ac prout per ipſum Guidonem Aſcanium Cardinalem , & Camerarium reintegrati fueratis , de novo plenarie etiam reintegravit , & reintegratos eſſe decrevit : Dictus autem Paulus IV. Prædeceſſor noſter accepto , quod re.me. Julius Papa III. ſimiliter Prædeceſſor noſter poſtquam præfata omnia per ſuas literas in forma Brevis confirmaverat , pecunias per vos , ut præfertur , ſolven. , & exponen. monti Iulio in eadem Civitate per ipſum Julium Prædeceſſorem erecto , etiam perpetuo applicaverat , & ne dicta Civitas ob defectum ipſarum pecuniarum detrimentum pateretur , pro ſolutionibus per vos , ut præmittitur , facien. nonnullas pecuniarum ſummas ad Cameram Apoſtolicam ſpectan. , in locum dictarum pecuniarum monti Iulio applicatarum conceſſerat , & aſſignaverat , idem Paulus IV. Prædeceſſor ad ſimiles preces reintegrationem , decretum , conceſſionem , mandatum , inhibitionem Pauli , ac confirmationem Julii Prædeceſ. hujuſmodi , ac prout illa concernebant , omnia , & ſingula in eorum literis contenta , & inde ſecuta quæcumq. , necnon quatenus eſſent licita , & honeſta , & contra libertatem Eccleſiaſticam non tenderent , Statuta ipſius Civitatis , privilegia , indulta , ac literas Apoſtolicas illi , & vobis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros catenus conceſſa , quorum omnium tenores , ac ſi de verbo ad verbum inſererentur , idem Paulus IV. Prædeceſſor haberi voluit pro expreſſis , per ſuas literas ex certa ſcientia approbavit , & confirmavit , ac illis plenum , & perpetuum firmitatis robur adiecit , ſupplens omnes , & ſingulos juris , & facti defectus , ſi qui forſan intervenissent in eiſdem , ac ſummas pecuniarum

vo-

vobis, ut præſertur, per eumdem Julium Prædeceſſorem aſſignatas pro ejuſdem Civitatis cuſtodia, & aliis impenſis Arcis Gubernatore, Judice appellationum, & extraordinario loco Notarii, necnon executore Bariſello, Scribanis, & Guardianis prædictis, ac reparatione, & fortificatione murorum, & aliorum neceſſariorum hujuſmodi, ita tamen, ut quidquid ex præmiſſis, & aliis expenſis pro gubernio dictæ Civitatis facien., ac emolumentis prædictis, pro tempore ſupereſſet, in fabricam, & reparationem murorum, ac alios ejuſdem Civitatis uſus neceſſarios converteretur, de novo eadem auctoritate conceſſit, applicavit, & appropriavit, mandavitque, ut de cetero perpetuis futuris temporibus quocumque uſu contrario etiamſi potentia Gubernatorum ejuſdem Civitatis introductus eſſet non obſtan. Judex Appellationum cum ſalario conſueto ſibi per Depoſitarium Apoſtolicum annuatim, & pro rata ſingulo menſe perſolven. per vos annis ſingulis eligi, & ſic electus per Breve Apoſtolicum confirmari, & poſtquam confirmatus foret, omnes cauſas coram eo pro tempore introductas juxta formam Statutorum hujuſmodi cognoſcere, & decidere deberet. Ac ſuo, & dictæ Sedis in eadem Civitate Depoſitario commiſit, ut ex pecuniis, quæ ad ejus manus pervenirent, Salarium Judicis appellationum hujuſmodi in recompenſationem ſalarii prædictorum Monti Julio applicati, ne ſcilicet Civitas ipſa aliquod detrimentum ob id pateretur, abſque aliqua diminutione, ſeu retentione quolibet anno, & ſingulo menſe ratam realiter & cum effectu perſolveret, ſubiungens quod quidquid ipſe Depoſitarius ſic pro ſalario prædicto ſolviſſe docuiſſet, in ejus computis ſemper admitteret, & admitti faceret, prout ex tunc idem Prædeceſſor admiſit, & admitti mandavit, Pius V. vero præfatus poſt præmiſſorum omnium confirmationem ſtatuit, quod pro tempore exiſtentes Officiales, Dohanarum Conſervatores, & Majorenſes nuncupati ſuam iſtic Juriſdictionem, prout eatenus conſueverant, exercerent, & ut extorſionibus, & fraudibus, obviaretur, decrevit, quod Bariſellatus veſtri Officium nullatenus vendi, nec ſuper eo penſio, vel exactio aliqua per quoſcumque etiam ipſius Civitatis Gubernatores, aut provinciæ Legatos imponi, nec quidquam quantumlibet modicum ex ejus ſalario retineri, ſeu alias quoquomodo interverti poſſet.

Deinde fel. rec. Gregorius Papa XIII. etiam Prædeceſſor noſter ad inſtar eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum prædictorum nedum decreta, conceſſiones, privilegia, exemptiones, immunitates, favores, Indolta, reintegrationem, commiſſionem, mandatum, revocationem, annullationem, aliaſque gratias per eoſdem Prædeceſſores conceſſas, & factas, ac præſertim, quod pecuniæ ex maleficiis dictæ Civitatis provenien. pro duabus tertiis partibus ad vos pertineant, vobiſque illæ, ut præfertur, applicatæ ſint: quodque ipſius Civitatis Gubernatores, Locatenentes, & alii Officiales ſub quovis prætextu, aut colore de pecuniis ex dictis maleficiis pro duabus tertiis partibus hujuſmodi provenien., vos, veſtramque Civitatem defraudare in nullo poſſent, literaſque deſuper confectas & in eis contenta quæcumque per ſuas literas confirmavit, & approbavit, eiſque plenariæ, & inviolabilis firmitatis robur adiecit, ac omnes, & ſingulos, tam Juris, quam facti defectus, ſi qui in eis interveniſſent, ſupplevit, ſed etiam accepto, quod præter, & contra veſtræ Civitatis privilegia, libertates, & Jura Bariſelli, & Procuratores Fiſci jam in dicta Civitate inſtituti, eorumque Officia pretio aſſecuti ad examen reorum, etiam per conſtitutum abſque Judicis interventu procedere audebant, mandavit, quod Gubernator dictæ Civitatis provideret, ne Procurator Fiſcalis, & Bariſelli pro tempore ſuis abuterentur Officiis, neve Caſtellani Arcis Rocchæ nuncupatæ ac Portus prædictus ex lignis, & fructibus per portas in dictam Civitatem delatis contra privilegia vobis conceſſa, ac morem, & conſuetudinem aliquid acciperent, cumque contra ſolitum cogeremini ad ſolven. ædes pro habitatione Colonnelli, uti Capitanei Battaliarum, vos attento quod Battalias hujuſmodi idem Gregorius Prædeceſſor removerat, & revocaverat, a talibus inſolitis gravaminibus liberavit, & exemit; ac voluit, quod in futurum Locatenentes, Auditores, & alii Officiales dictæ Civitatis rationem adminiſtrationis Officiorum ſuorum privilegia, & Indulta vobis conceſſa, ac morem antiquum ante eorum illinc diſceſſum redderent, nec illinc niſi ſententia per Sindicatores lata, diſcedere poſſent, & ſi cautionem idoneam præſtitiſſent; ſtatuit quoque, & ordinavit, ut Civitates, Terræ, & loca Provinciæ noſtræ Marchiæ Anconitanæ ſecundum ordinationem a dicto Paulo IV. Prædeceſſore præſcriptam in fabricam dicti Portus pro rata eorum contribuant, in qua contributione communitas ipſa confert ſcut. tria milia, his computatis, quæ pro quarta parte ex mercibus in dictam Civitatem afferantur per Cavum Malii, ita quod pecuniæ uſque in hunc diem decurſæ, & non ſolutæ, ad eorum manus, ad quas devenire ſolebant, devenirent, & alias, prout in ſingulis literis dictorum Prædeceſſorum plenius continetur.

Tales conceſſiones immunitates, privilegia &c. confirmari a Sixto petunt Oratores Anconitani.

§.2. Quæ quidem omnia dicti Oratores nomine veſtro Nobis humiliter ſupplicarunt, ut noſtro etiam munimine roborare, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Benigne annuit Pontifex.

§.3. Nos itaque igitur, qui vos, Civitatemque veſtram Anconitan. eximie ſemper dileximus, obſervantiam, & devotionem veſtram erga Nos, & Sedem præfatam per dictos Oratores veſtros, Viros probatos, fidos, & induſtrios, Nobis luculenter declaratam libenter agnovimus, ac proſperum ſtatum, & ſalubrem directionem

Digitized by Google

nem Civitatis noſtræ prædictæ illiuſque Officiorum ſincero affectu deſideramus, vos, & veſtrum quemlibet a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & Interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati eſtis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon omnium, & ſingulorum prædictorum, & inde ſecutorum quorumcumque tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula decreta, ſtatuta, conceſſiones, necnon privilegia, exemptiones, immunitates, favores, Indulta, reintegrationes, commiſſiones, mandata, revocationes, voluntates, annullationes, aliaſque gratias per Paulum III. Julium etiam III. Paulum IV., & Gregorium XIII. Prædeceſſores noſtros prædictos, literaſque deſuper confectas, & in eis contenta quæcumque Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Exequutores, Defenſoreſque deſignat.

§.4. Quocirca Ven. Fratribus Auconitan., Aſculan., & Recanaten. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, vobiſque, & Deputatis veſtris in præmiſſis omnibus, & ſingulis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra vos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, aut Deputatos veſtros, ſeu veſtrum aliquem contra præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles etiamſi Epiſcopali, vel majori præſulgeant dignitate per quaſcumque cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Auditoribus, Commiſſariis, & aliis quibuſvis perſonis, ac locis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis etiam Motu proprio quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes; illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris die 8. Octob. 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

Dat. die 8. Octob. 1585. An. I.

XVII.

De regimine Studii generalis Valentin. ab Alexandro VI. inſtituti, & applicatione Beneficiorum Eccleſiaſticorum &c.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

COpioſus in miſericordia Dominus, & in cunctis ſuis operibus glorioſus, a quo omnia bona defluunt, ad hoc Nobis, licet immeritis, ſuæ Sponſæ univerſalis Eccleſiæ regimen committere, & noſtræ debilitati jugum Apoſtolicæ ſervitutis imponere voluit, ut tamquam de ſummo vertice montis ad hujus mundi infima reflectentes intuitum, quid pro hujuſmodi illuſtranda Eccleſia ad fidei Orthodoxæ, divinique cultus, & beneficiorum propagationem conferat, quidve ſtatui, & profectui, animarumque ſaluti fidelium quorumlibet conveniat, attentius proſpiciamus, fideleſque ipſos ad quærenda literarum ſtudia, per quæ militantis Eccleſiæ reſpublica geritur, divini nominis, ac ejuſdem Fidei cultus protenditur, omniſque proſperitas humanæ conditionis augetur, noſtræ ſollicitudinis ope excitemus, ac in id pro noſtri Paſtoralis officii debito propenſius incumbamus, ut ſingulæ Studiorum generalium Univerſitates, præſertim in locis Maurorum, & aliorum infidelium, non ita pridem ad Chriſti Fidem converſorum progenie refertis conſtitutæ, Lectores fide, & eruditione probatos, ad aliorum inſtructionem, & ſanæ doctrinæ conſervationem nanciſcantur, ac eiſdem Lectoribus pro ſuis neceſſitatibus, fructuoſique eorum inſtituti proſecutione, & exercitio congruæ ſubventionis auxilia favorabiliter ſubminiſtrentur.

Præpoſitura Eccleſiæ Valentin. vacat.

§.1. Dudum ſiquidem omnia officia, ceteraque beneficia Eccleſiaſtica apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, & inantea vacatura, collationi, & diſpoſitioni noſtræ reſervavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum itaque poſtmodum Præpoſitura menſis Februarii in Eccleſia Valentin. per liberam reſignationem dilecti filii Thomæ de Boria Canonici Eccleſiæ Toletan. & nuper Præpoſiti menſis Februarii in dicta Eccleſia Valentin. de illa, quam tunc obtinebat, in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam, apud Sedem præfatam vacaverit, & vacet ad præſens, nulluſque de illa præter Nos, hac

vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis. Et ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Conſulum juratorum, Rationalis, & Syndici Civitatis Valentin. petitio continebat, ex duodecim ſingulorum menſium Præpoſituris, olim in dicta Eccleſia Valentin. pro totidem Præpoſitis, qui annuatim fructus, redditus, & proventus ejuſdem Eccleſiæ Valentin. Menſæ Capitularis recolligerent, ac inter illius Canonicos pro tempore reſidentes, juſta certam taxam ad id præſcriptam ſingulis menſibus diſtribuerent inſtitutis, dicta Præpoſitura menſis ſola ibidem remanente, omnes aliæ aliorum menſium Præpoſituræ hujuſmodi, pridem Apoſtolica auctoritate perpetuo ſuppreſſæ, & extinctæ, illarumque fructus, redditus, & proventus, prædictæ menſæ Capitulari dicta auctoritate, etiam perpetuo applicati, & appropriati fuerint, ac ex fructuum, redditnum, & proventuum menſæ hujuſmodi augmento ipſius Eccleſiæ Valentin. Canonici decentem eorum gradum commode ſuſtinere poſſint.

Alexand. VI. generale ſtudium inſtituit, ſed propter tenuitatē redditum Lectorum ſalarias ſolvere non valet unde mala hic deſcripta oriuntur.

§.2. Univerſitas vero Studii generalis Valentin. a fel. rec. Alexandro PP. VI. Prædeceſſore noſtro, ad quarumcumque perſonarum, tam Eccleſiaſticarum, quam ſæcularium, in Theologia, otriuſque juris prudentia, Medicina, & Artibus liberalibus, ac quibuſvis aliis licitis facultatibus inſtructionem, & profectum inſtituta, propter illius redditunm, & proventuum quingentorum ducatorum auri de Camera ſecundum comm. expeu. valor. annuum non cscedentium tenuitatem, tantis neceſſitatibus, & anguſtiis prematur, ut neqoe competentem mercedem ſingularum facultatum hujuſmodi Lectoribus præſtare, nec multorum aliorum onerum illi jugiter incumbentium gravitatem ſuſtinere poſſit, & & exinde utriuſque juris prudentiæ lectiones ibidem ſaltem ex profeſſo, haſtenus haberi commode non potuerint, illiuſque Regni indigenæ, barum uſu, & commodo deſtituti, deſideratos in hujuſmodi facultatum ſtudiis progreſſus conſequi nequeant, vel pro illis capeſſendis ad alias lunginquas, & remotas Studiorum generalium Univerſitates, non ſine magoo perſonarum, ac rerum ſuarum incommodo, & diſpendio ſe transferre cogantur, quin etiam in univerſo Regno Valentiæ, quod præ ceteris Hiſpaniarum Regnis, Maurorum noviter ad Fidem converſorum multitudine refertum, ac ſpectatæ fidei, & doctrinæ virorum copia, pro ipſis Mauris, & infidelibus ad Religionis, & Fidei Catholicæ cultum convertendis, ac converſis in eadem religione, & Fide inſtruendis, & confirmandis, maxime indigere dignoſcitur, nullum Seminarium a locorum Ordinariis, juxta formam Concilii Tridentini hucuſque inſtitutum exiſtat, ſi dicta Præpoſitura menſis Februarii, quæ nullum amplius ibidem ſervitium, aut obſequium requirit, perpetuo ſupprimeretur, & extingueretur, ac ex illius ſic ſuppreſſæ, & extinctæ fructibus, redditibus, & proventibus, decem, & octo aliæ Præpoſituræ, in eadem Eccleſia Valentin. pro totidem Præpoſitis Cathedraticis nuncupandis, qui apud eamdem Eccleſiam Valentin. reſiderent, ac in illius Choro Miſſarum ſolemnibus, & aliis divinis officiis aſſiſterent, quorumque ſex Theologiam, & aliis ſes Canonica, reliqui autem ſes civilia jura, inibi in totidem publicis dictæ Univerſitatis Cathedris, eis ad id aſſignandis, pro una videlicet matutinis, altera vero partibus Præpoſitorum hujuſmodi promeridianis horis, legere, & interpretari teneantur, ex hoc profecto nedum ipſius Eccleſiæ Valentin. dignitati, & decori, ac divini cultus, miniſtrorumque, & beneficiorum Eccleſiaſticorum in ea augmento conſuleretur, verum etiam in ipſa Univerſitate literarum ſtudia, per amplius propagarentur, ac doctiſſimorum, & in hujuſmodi facultatibus exercitatiſſimorum virorum concurſus, pro ipſis lectionibus habendis, in dies major fieret, eorumque opera, eruditione, & doctrina, tam dicti Regni Indigenæ in patrio ſolo, abſque longo peregrinationis labore, quam undecumque advenientes ibidem tamquam uberrimo ſacrarum, ac aliarum optimarum ſcientiarum Seminario, in Theologiæ, & utriuſque juris prudentiæ facultatibus hujuſmodi, inſtrui, & edoceri, ſeque in illis exercere, ac tandem emeritos gradus, & honores conſequi, necnon Reipublicæ decori, & ornamento, ſibique, & aliis utiles eſſe poſſent.

Univerſitas ergo Valentin ſupplicat, pro conceſſione dictæ Præpoſituræ, pro lectoribus dicti Studii &c.

§.3. Quare pro parte Conſulum juratorum, Rationalis, & Syndici præfatorum aſſerentium, Univerſitatem prædictam, eorum cura, & gubernio maxime dirigi, ac illius Profeſſorum, Lectorum, Præceptorum, Bidellorum, aliorumque officialium, & miniſtrorum electionem, & deputationem, necnon publicarum Cathedrarum hujuſmodi, ac ſalariorum, & mercedum aſſignationem, atque diſtributionem, ad ſe & nonnullos alios de ipſorum conſilio exiſtentes pertinere, ac dictæ Præpoſituræ menſis Februarii fructus, redditus, & proventus, qui omnes pro una videlicet, Petro Ludovico Galcerando, etiam de Boria, Magiſtro Militiæ S. Mariæ de Monteſa, & S. Georgii Ciſtercien. Ordinis in dicto Regno Valentiæ inſtitutæ, pro altera vero illorum medietatibus Joanni ſimiliter de Boria, Præceptori præceptoriæ majoris dictæ Militiæ ipſius Petri Ludovici nato, ex diſpenſatione Apoſtolica; necnon ſuper eiſdem penſio annua ducentorum ducatorum auri de Camera, Petro Ferra pariter de Boria Clerico, dilectis filiis, illus, & illam annuatim percipientibus dicta auctoritate reſervari exiſtunt, quatuor millium, & quadringentorum ducatorum auri ſimilium ſe est. prædictam valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus præmiſſis, ac aliis infraſcriptis annuere, & deſuper opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic modo Pontifex petita concedit.

§.4. Nos igitur, qui dudum inter alia volui-

Digitized by Google

voluimus, quod petentes beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſe. ext. præfatam, etiam beneficii, cui aliud unire peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique hodie reſervationem medietatis fructuum, redditum, & proventuum Petro Ludovico factam hujuſmodi, quo ad ſummam quingentarum librarum monetæ Valentin. dumtaxat eadem reſervatione, quo ad reliquam partem medietatis fructuum hujuſmodi, ipſi Petro Ludovico, ſalva, & illæſa remanente, ejuſdem Petri Ludovici ad hoc expreſſo accedente conſenſu, caſſari, & extingui, caſſamque, & extinctam fore, & eſſe decerni, ac prædicto Thomæ partem fructuum, reddituum, & proventuum ſuppreſſæ Præpoſituræ menſis Februarii hujuſmodi caſſatæ ſimilem, quæ ad valorem annuum dictarum quingentarum librarum, aſcenderet, ex tunc, ita tamen, quod omnes, & quæcumque aliæ aſſignationes ſibi per dictum Petrum Ludovicum ex hujuſmodi fructibus, redditibus, & proventibus, hactenus quomodolibet factæ, etiam caſſæ, & extinctæ eſſent, & eſſe cenſerentur, nec dictus Thomas quicquam ultra quingentas libras hujuſmodi a Petro Ludovico, & Joanne prædictis, ex fructibus, redditibus, & proventibus eis reſervatis hujuſmodi, quovis etiam alimentorum, vel congruæ ſuſtentationis prætextu prætendere, ac hujuſmodi partem, quæ ad ſummam quingentarum librarum ſimilium dumtaxat aſcenderet, ſimul, vel ſucceſſive, in toto, vel in parte, in dicta Curia, vel extra eam, etiam in mortis articulo, vel alias quandocumque ſibi placeret, etiam abſque aliqua literarum Apoſtolicarum deſuper conficiendarum, ac præſentium inſinuatione, in unam, vel plures perſonas Eccleſiaſticas, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Eccleſiaſtica obtinentes, & eſpectantes, per eumdem Thomam nominandas abſque Præpoſitorum Cathedraticorum prædictorum, vel quorumvis aliorum deſuper præſtando, vel requirendo conſenſu, transferre valeret: reſervari, concedi, & aſſignari, necnon Conſulibus Juratis, Rationali, & Syndico prædictis, omnes, & ſingulas eſpenſas in ſupplicationis per Nos ſuper præſentibus gratiis ſignatæ, ac deſuper conficiendarum, & præſentium literarum eſpeditione pro tempore factas cujuſcumque ſummæ, & quantitatis forent, abſque eo quod quicquam a Thoma, & Petro Ludovico, ac Joanne, & Petro Ferr. prædictis repetere poſſent, ſolvendi, & præſtandi licentiam elargiri conceſſimos. Conſules Juratos, & Rationalem, & Syndicum prædictos, eorumque ſingulos a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, prædictam Præpoſituram menſis Februarii quæ inibi beneficium, ſeu officium ſimplex, aut perſonatus, vel adminiſtratio exiſtit, & perſonalem reſidentiam non requirat, ſive præmiſſo, ſive alio quovis modo, aut ex alterius cujuſcumque perſona, ſeu per ſimilem reſignationem dicti Thomæ, vel cujuſvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut aſſecutionem alterius beneficii Eccleſiaſtici, quavis auctoritate collati, vacet, etiamſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem Apoſtolicam legitime devoluta, ipſaque Præpoſitura menſis Februarii diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata exiſtat, & ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo ejus dipoſitio ad Nos hac vice pertineat, dicta Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ac illius, & aliarum ſuppreſſarum Præpoſiturarum prædictarum loco, in dicta Eccleſia Valentin. decem, & octo alias Præpoſituras, quæ ibidem ſimplicia officia, ſeu beneficia eſiſtant, ac etiam per Canonicos dictæ Eccleſiæ, ſeu dignitates, aut Cappellanias, vel alia ſimplicia beneficia Eccleſiaſtica ibidem obtinentes, etiam una cum ipſius Eccleſiæ Valentin. Canonicatibus, & præbendis, ſeu dignitatibus, vel Cappellaniis, aut aliis beneficiis hujuſmodi abſque diſpenſatione Apoſtolica obtinere poſſint, pro totidem Præpoſitis, ſex videlicet primariis, & ſex ſecundariis, ac reliquis ſes tertiariis Cathedraticis nuncupandis, qui habitum, & inſignia per olim Præpoſitos menſium hujuſmodi deferri ſolita geſtare, & deferre, ac illorum inſtar ſtallum in Choro, necnon locum in proceſſionibus, ceteriſque actibus publicis, & privatis, omnibus, & quibuſcumque, non tamen capitularibus dictæ Eccleſiæ Valentin. immediate poſt illius Canonicos, juxta ordinem ad id eis præſcribendum habere, necnon apud dictam Eccleſiam Valentin. reſidendo, & divinis officiis intereſſendo, omnibus, & ſingulis diſtributionibus quotidianis, tam diurnis, quam nocturnis, aliiſque juribus, obventionibus, & emolumentis, in quibuſcumque rebus conſiſtentibus, & quocumque nomine nuncupatis (non tamen es fructibus, redditibus, & proventibus aliarum undecim Præpoſiturarum hujuſmodi prædictæ menſæ Capitulari applicatis, & appropriatis provenientibus) necnon privilegiis, indultis, facultatibus, honoribus, præemioentiis, prærogativis, eſemptionibus, immunitatibus, libertatibus, ceteriſque gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus Præpoſiti menſium hujuſmodi, qui pro tempore fuerint, ratione dictarum Præpoſiturarum ſuppreſſarum, apud ipſam Eccleſiam Valentin. re-

ſidendo, & divinis officiis interveſſendo, frui, potiri, & gaudere poterant, & debebant, pariformiter, & abſque ulla prorſus differentia uti, potiri, & gaudere poſſint, & debeant. Et quorum ſex in primis, & aliis ſex in ſecundis, ac reliqui ſex in tertiis ſingularum facultatum Theologiæ, & utriuſque Juris prudentiæ hujuſmodi Cathedris eis ad id aſſignandis eaſdem facultates, pro una videlicet matutinis, altera vero medietatibus decem, & octo Præpoſitorum hujuſmodi pomeridianis horis, publice legere, & interpretari teneantur, auctoritate, & tenore præfatis, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus. Illiſque ſic erectis, & inſtitutis, pro earum dote, ac illas pro tempore obtinentium ſubſtentatione, omnia, & ſingula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ſuppreſſæ Præpoſituræ menſis Feb. hujuſmodi per dilectos filios Capitulum dictæ Eccleſiæ Valentin. inter Præpoſitos Cathedraticos præfatos tantum modo, & forma infraſcriptis diſtribuenda, & repartienda, eiſdem auctoritate, & tenore, ſimiliter perpetuo applicamus, & appropriamus. Quodque omnia, & ſingula, fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ſuppreſſæ Præpoſituræ menſis Febr. hujuſmodi, deductis prius illius oneribus quibuſcumque, & ſalvis omnibus ſupradictis, in duodecim æquales partes, ac ex eis quinque inter primarios, & aliæ quatuor inter ſecundarios, ac reliquæ tres partes hujuſmodi inter tertiarios Præpoſitos Cathedraticos præfatos proportionabiliter a prædictis Capitulo ſingulo quoque quadrimeſtri, ut præfertur, dividi, & repartiri debeant. Ita tamen, quod eorum ſinguli pro cujuſque lectionis ſibi incumbentis omiſſione legitimo impedimento ceſſante, ratam partem portionis, quæ illius ratione facto juſto calculo, alias ad ipſos pertineret, omnino amittant, illaque per Cenſorem, ſeu Punctatorem ad id pro tempore deputatum retineri, ac pro una Rectori Univerſitatis, & alia ipſi Cenſori, ſeu Punctatori, reliqua vero partibus Confraternitati pauperum Scholarium d. Univerſitatis irremiſſibiliter applicari debeat. Si vero Rector, aut Cenſor, ſeu Punctator præfati ratam partem eos tangentem acceptare recuſaverint, eadem dictæ Confraternitati cedat.

Rectoris Studii eligendi formam præſcribit.

§.5. Et quia ſingulis trienniis unus ex Lectoribus Cathedraticis dictæ Univerſitatis in illius Rectorem per Conſules Juratos Rationalem, & Syndicum, ac nonnullos alios de eorum conſilio exiſtentes præfatos, hactenus eligi conſuevit, & ex longo rerum uſu compertum ſit non expedire, ut dictus Rector, a gremio Lectorum Cathedraticorum hujuſmodi aſſumatur: quod ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, pro tempore exiſtentes Conſules Jurati, Rationalis, & Syndicus præfati, & alii, ad quos electio hujuſmodi pertinet, unum ex Canonicis dictæ Eccleſiæ Valentin. ſeu aliquam illius Dignitatum obtinentibus, non tamen de gremio Præpoſitorum Cathedraticorum præfatorum exiſtentibus, in Rectorem ejuſdem Univerſitatis de triennio in triennium, cum omnibus, & ſingulis honoribus, favoribus, gratiis, prerogativis, præeminentiis, facultatibus, juriſdictionibus, libertatibus, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, oneribus, & emolumentis pro tempore exiſtenti Rectori dictæ Univerſitatis de jure, vel conſuetudine, aut ex privilegio tam Apoſtolica, quam Imperiali, & Regia auctoritatibus conceſſo, aut alias competentibus, & competituris, eligere debeant; ipſeque ſic electus triennio ſui Rectoratus elapſo, in eo continuari, ſeu confirmari, aut ad aliud triennium immediate ſubſequens iterum eligi nullatenus poſſit.

Collationis etiam in futurum fiendæ modum præfinit.

§.6. Quodque omnes, & ſingulæ Præpoſituræ præfatæ tam hac prima vice a primæva erectione hujuſmodi, quam deinceps, quoties illas, & earum quamlibet per ceſſum, etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, aut privationem pro tempore exiſtentium Præpoſitorum Cathedraticorum præfatorum, vel alias quovis modo etiam apud Sedem præfatam, ac etiam in aliquo ex menſibus, in quibus vacantium officiorum, & beneficiorum eccleſiaſticorum collatio, & quævis alia diſpoſitio Nobis, & dictæ Sedi, etiam per Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariæ Apoſtolicæ regulas reſervata exiſtit, ſeu pro tempore fuerit, aut etiam Ordinariis collatoribus per eaſdem conſtitutiones, ſeu regulas, vel literas alternativarum, aut alia privilegia, & indulta conceſſis hactenus, & in poſterum concedendis, ſimul, vel ſucceſſive vacare contigerit, ſex primarum, & ſex ſecundarum, ac ſex tertiarum Cathedrarum Theologiæ, & utriuſque Juris prudentiæ, hujuſmodi Lectoribus per Conſules Juratos, ac Rationalem, & Syndicum, necnon alios, ad quos electio, & deputatio eorumdem pertinent, prævio diligenti, & rigoroſo examine, ac alias juxta ipſius Univerſitatis inſtituta, & laudabiles conſuetudines eligendis, & deputandis, perpetuo affectæ ſint, & eſſe cenſeantur, ac illis nominationem, & electionem Conſulum Juratorum, Rationalis, & Syndici, ac aliorum intervenire debentium, & ſolitorum præfatorum ſine aliquo obſtaculo, ac omni impedimento, & tergiverſatione ceſſante (poſtquam in ejus manibus Catholicæ Fidei profeſſionem, juxta articulos pridem a Sede præfata propoſitos expreſſe emiſerint) conferantur, & aſſignentur, ac conferri, & aſſignari debeant; nec duæ ex eis per unum inſimul ullatenus obtineri debeant. Quodque ſingulæ Præpoſituræ hujuſmodi ſub nullis, ſpecialibus, vel generalibus, etiam mentalibus, reſervationibus, affectionibus, etiam in corpore Juris clauſis, necnon expectativis, coadiutoriis, mandatis, facultatibus, indultis de providendo, commendando, aut alias diſponendo, vel aliis gratiis præventivis, per Nos, aut Prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices pro tem-

Digitized by Google

tempore exiſtentes, & dictam Sedem, vel ejus Legatos, etiam conſideratione, & intuitu, ac contemplatione, ſeu ad inſtantiam Imperatoris, Regum, Reginarum, ac etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, vel aliorum Principum, & ex quacumque cauſa quantumlibet urgenti pro tempore factis, comprehendantur, nec etiam tamquam vacantes apud Sedem præfatam, aut ulla alia ratione, generaliter, vel ſpecialiter reſervari, nec illorum vacatione per reſignationem, etiam ex cauſa permutationis, etiam apud Sedem eamdem pro tempore occurrente, per Nos, aut pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem, vel Sedem hujuſmodi de illis provideri, aut alias quoquomodo diſponi poſſit, & quæcumque collationes, proviſiones, commendæ, & aliæ diſpoſitiones, quas ex nunc de cetero de Præpoſituris præfatis quibuſvis perſonis alias quam per dictum Rectorem, ad nominationem, & electionem Conſulum Juratorum, Rationalis, Syndici, ac aliorum jus nominandi, & eligendi hujuſmodi habentium, quovis modo, etiam per Sedem præfatam fieri contigerit, nullæ, & invalidæ, nulliuſque roboris, & momenti ſint, & eſſe cenſeantur, ac pro nullis, & infectis habeantur; nec cuiquam jus, ſeu etiam coloratum poſſidendi titulum tribuant. Ad hæc nullus omnino Præpoſitorum præfatorum, Præpoſituram per eum pro tempore obtentam in alterius quam dicti Rectoris manibus, & id quidem libere, reſignare, aut dimittere, ſeu juri ſibi in eis, vel ad illas competenti cedere, nec reſervationi fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum, aut quotidianarum diſtributionum ejuſdem Præpoſituræ, ſeu alicujus partis eorum, aut penſionis annuæ, ſuper eiſdem conſentire poſſit. Et quicumque ex ipſis Præpoſitis, per tres menſes continuos a legendi munere ſibi pro tempore incumbente, legitimo ceſſante impedimento, per Rectorem, Conſules Juratos, Rationalem, & Syndicum prædictos approbando ceſſaverit, ex tunc dictis tribus menſibus elapſis, Cathedra ſibi aſſignata, & illi affecta Præpoſitura pro ipſo jure, & facto, abſque alia declaratione perpetuo privatus ſit, & eſſe cenſeatur, indeque ſine ſpolii, & attentatorum vitio amoveri, ac Conſules Jurati, Rationalis, & Syndicus cum ceteris in electione intervenire ſolitis, alium in illius ſic privati, & amoti locum, ad Cathedram hujuſmodi prævio examine, ac alias modo, & forma præmiſſis eligere, & deputare; Rector vero prædictus ſic electo, & deputato Præpoſituram eidem Cathedræ affectam, tamquam per privationem, & amotionem hujuſmodi vacantem, nullo alio facto examine, omnique exceptione, & tergiverſatione ceſſante, conferre, & de illa etiam providere, ipſumque in corporalem poſſeſſionem Cathedræ, & illi affectæ Præpoſituræ hujuſmodi, juriumque, & pertinen. ſuorum quorumcumque, inducere debeat. Quodque ſinguli Præpoſiti prædicti intra ſex menſes a die habitæ per eos poſſeſſionis ſuæ cujuſque Præpoſituræ, duodecim ad minus concluſiones, earum facultatum, quas lecturi ſunt, coram loci Ordinario, tamquam ejuſdem Univerſitatis Cancellario a Sede prædicta deputato, ac prædictis Capitulo tueri teneantur; alioquin eiſdem ſex menſibus elapſis, omnibus inſignibus, ipſis ratione ſuarum Præpoſiturarum hujuſmodi competentibus donec, & quouſque eaſdem concluſiones, ut præfertur, ſuſtinuerint, deſtituti remaneant.

§.7. Ceterum ut virtutis æmulatione majores fructus, & progreſſus ibidem proveniant, ac cognitæ, & ſpectatę cujuſque doctrinæ convenientia præmia conferantur, quilibet Præpoſitorum prædictorum de inferiori ad ſuperiorem Cathedram, per mutuum concurſum, ſingulo quoque triennio admitti, & ſi rigoroſo examine prævio, magis idoneus repertus fuerit, ad ſuperiorem Cathedram hujuſmodi aſcendere, & eo caſu Præpoſituram eidem ſuperiori Cathedræ affectam, tamquam ipſo jure, & facto vacantem conſequi, alter vero evictus, ad aliam ſibi adjudicandam Cathedram, & illi affectam Præpoſituram tranſire debeat. Singuli quoque Præpoſiti Cathedratici præfati, examini eorum, qui ad Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratos, & Magiſterii gradus, in ſua cujuſque facultate pro tempore promovebuntur, intervenire poſſint; ac eandem portionem ex emolumentis inde provenientibus, quam ſinguli alii examinatores, percipere debeant. Lectorum admiſſioni normam ponit.

§.8. Et tam ipſi Præpoſiti quam dictus Rector, omnibus illis horis, & temporibus, quibus ſuis officiis, & functionibus vacabunt, aut Scholarium diſputationibus, examinibus, promotionibus, aliiſque actibus publicis ſuæ cujuſque facultatis, & profeſſionis aſſiſtent, & intervenient, ad reſidendum in dicta Eccleſia Valentin., & illius Choro, ac intereſſendum divinis officiis minime teneantur, & nihilominus diſtributiones quotidianas percipiant, & lucrentur cum ea integritate, qua illas perciperent, & lucrarentur, ſi ſtatutis horis, & temporibus hujuſmodi in ipſa Eccleſia Valentin., & illius Choro reſiderent, & divinis officiis intereſſent. Lectoribus, diſtributiones, quotidianas pro tempore quo legunt, concedit.

§.9. Qui vero Præpoſituras primarum Cathedrarum hujuſmodi pro tempore obtinuerint, quando, & quoties a præfatis Capitulo requiſiti fuerint, in omnibus, & ſingulis litibus, cauſis, & negotiis Eccleſiæ Valentin. illiuſque Capituli hujuſmodi, tam conjunctim quam diviſim, (non tamen contra Univerſitatem Studii generalis, ac Communitatem, & Rempublicam Civitatis Valentin. hujuſmodi) advocare, & patrocinari, ac conſilium, & operam fideliter præſtare; Theologi vero, verbum Dei in ipſa Eccleſia Valentin. prædicare, & concionari gratis, & abſque ulla prorſus mercede debeant, & teneantur, auctoritate, & tenore ſimilibus pariter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus. Lectorum munus circa lites, & prædicationes.

§.10. Necnon pro tempore exiſtentibus Ar-

Digitized by Google

Archiepiſcopo, & aliis dat facultatē condendi ſtatuta, circa Lectorum ſervitia, &c.

Archiepiſcopo Valentin. tamquam Cancellario, ſeu ejus Vicario, ac Rectori Univerſitatis, necnon Juratis Conſulibus, Rationali, & Syndico Civitatis Valentin. ceteriſque jus eligendi hujuſmodi habentibus, ut vocatis, & adhibitis ſecum aliquibus dictæ Eccleſiæ Valentin. Canonicis, literarum ſcientia ac rerum uſu præditis, quos ad hoc duxerint eligendos, ac alias juxta facultatem eis a præfato Alexandro Prædeceſſore conceſſam, quæcumque alia ſtatuta, ordinationes, & decreta, ad electionem, deputationem, qualitates, onera, & ſervitiis Lectorum Cathedraticorum hujuſmodi pertinentia, ac alias in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, & opportuna, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria, condere, eaque poſtquam condita fuerint, quoties pro illorum, ac rerum, & temporum qualitate, vel aliis expediens videbitur, mutare, corrigere, reformare, alterare, moderari, interpretari, ac in toto vel in parte revocare, atque alia de novo edere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præfatis de ſpeciali gratia indulgemus.

Clauſulas præſervativas apponit.

§.11. Decernentes præmiſſa omnia, necnon præſentes literas nullo umquam tempore, etiam ex eo quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram Ordinario loci, etiam tamquam Sedis præfatæ delegato, vel alibi examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac ad id intereſſe habentes vocati non fuerint, neque ipſi illis conſenſerint, aut alio quocumque prætextu, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus, vel controverſiam revocari, aut adverſus illas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe; nec ſub quibuſvis unionum, annexionum, incorporationum, ſuppreſſionum, extinctionum, ſeparationum, diſmembrationum, applicationum, appropriationum, etiam effectum non ſortitarum, aliarumque ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, per Nos, ſeu alios Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, aut Sedem hujuſmodi, etiam cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis pro tempore factis, etiamſi de eiſdem præſentibus, ac earum toto tenore, & data, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio fiat, comprehendi; ſed tamquam in Fidei Catholicæ, & divini cultus favorem, ac publicam utilitatem, & ſalutem conceſſa, ſemper valida, & efficacia fore, ac quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea erant, ſtatum, reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo, etiam ſub data per Conſules Juratos, Rationalem, & Syndicum præfatos, eorumque ſucceſſores, ac alios, quos ipſæ præſentes literæ concernunt, & concernent in futurum, eligenda, conceſſa eſſe.

Clauſula ſublata &c. addit.

§.12. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, ac definiri debere; irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores hujus Conſtitutionis deputat.

§.13. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopo Valentin., & Epiſcopo Oriolen. ac dilecto Filio Archidiacono Eccleſiæ Valentin. per Apoſtol.ca ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte, pro tempore exiſtentium Conſulum Juratorum, Rationalis, & Syndici, ac Præpoſitorum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, eaſdem præſentes, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari; ipſoſque Conſules Juratos, Rationalem, & Syndicum, ac Præpoſitos pro tempore exiſtentes, ceteroſque omnes, quos eædem præſentes quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, illis omnibus, & ſingulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel quempiam ex ipſis, deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoſlibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulas contrariorum derogatorias ſubdit.

§.14. Non obſtantibus priori voluntate noſtra, & aliis præmiſſis, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis, fieri prohibentis; necnon piæ mem. Bonifacii Papæ Octavi etiam Prædeceſſoris noſtri, etiam illa qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis expreſſis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur; ſeu ne Judices a Sede præfata deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere debeant, ſeu præſumant; & in Concilio generali edita, de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur; aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel gene-

generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus: necnon Eccleſiæ Valentin., & Univerſitatis hujuſmodi, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, ac ipſius Eccleſiæ Valentin. Præſuli pro tempore exiſtenti, necnon Capitulo, Rectoribus, Conſulibus Juratis, Rationali, & Syndico prædictis, ac quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, vel aliorum Principum inſtantiam, ſeu etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter, in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Officiis dictæ Eccleſiæ Valentin. ſpeciales, vel aliis beneficiis Eccleſiaſticis, in illis partibus generales, dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam ſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, ac inde ſecuta quæcumque, ad dictam Præpoſituram menſis Februarii volumus non extendi: ſed nullum per hoc eis quo ad aſſecutionem officiorum, vel beneficiorum aliorum præjudicium generari: & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit de verbo ad verbum in noſtris literis mentio ſpecialis, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Nulli ergo omnino &c.

D. P. An. I. 30. Octobris. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, 3. Kal. Novemb., Pontificatus Noſtri Anno I.

XVIII.

Ut in Ordine Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum obſervetur reformatio edita a Commiſſariis deputatis per Pium V., & Gregorium XIII. cum declarationibus Sixti Papæ V.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

UT cuncti fideles præſertim vero Religioſi mutuo invicem fraterna dilectionis vinculo copulati unanimes in pace, ac tranquillitate altiſſimo famulentur, quæ inter eos diſſidii, ſcandali, aut diſſenſionum occaſionem præbent, libenter, quantum in Nobis eſt, noſtra auctoritate interpoſita, declarare, & diffinire ſtudemus, ſicuti ad hoc paterna charitas, & paſtoralis muneris ſollicitudo Nos admonet.

Pius V. Philippo Menezes, & Gulielmo Montano committit reformationem hujus Ordinis.

§.1. Dudum ſiquidem fe. re. Pius Papa Quintus Prædeceſſor noſter fide dignarum perſonarum teſtimoniis certior factus, Fratres Ordinis B. M. de Mercede Redemptionis captivorum reformatione indigere, ut Paſtoralis officii debito ſatisfaceret, Philippo de Menezes tunc Rectori Collegii S. Gregorii Oppidi Valliſoleti Palentin. Diœceſis in Provincia Caſtellæ, & dilecto filio Gulielmo Montano tunc Priori Domus Gerunden. Fratrum Prædicatorum Principatus Cathaloniæ in Provincia Regni Aragonum juxta morem dictorum Ordinum dedit in mandatis, ut eoſdem Fratres B. Mariæ de Mercede, eorumque Domos, Conventus, Superiores, & ſingulas perſonas viſitarent, corrigerent, reformarent, & tam Capitulum generale in loco eis beneviſo convocandi, quam ſtatuta condendi, aliaſque ampliſſimas facultates eis conceſſit.

Philippo defuncto Ferdinandum del Caſtillo ſufficit Gregorius XIII.

§.2. Quo Philippo Rectore re infecta defuncto piæ me. Gregorius Papa XIII., etiam Prædeceſſor noſter dilectum filium Ferdinandum del Caſtillo tunc Priorem Domus Beatæ Mariæ de Atoca Ordinis Fratrum Prædicatorum Toletan. Diœceſis in illius locum quoad curam viſitandi, & reformandi facultates, & alia ſupradicta ſubrogavit.

Commiſſarii coacto Capitulo Generali novas Conſtitutiones ferunt, quas exequi mandat præfatus Gregorius.

§.3. Qui ambo in Oppidum de Guadalaxara dictæ Toletan. Diœceſ. legitime convenientes, atque ibi Capitulo Generali Fratrum dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede congregato, reformationem opportunam, & novas quaſdam conſtitutiones, inter alia de loci futuri Capituli Generalis, deque Magiſtri Generalis electione promulgarunt, quæ omnia per eumdem Gregorium Prædeceſſorem confirmata fuerunt, qui eadem illa mandavit inviolabiliter obſervari, prout in ſingulis dictorum Prædeceſſorum literis in forma Brevis confectis latius continetur.

Attamen ſuper tali reformatione nonnullæ inter Fratres exortæ ſunt controverſiæ.

§.4. Verum & ſi omnes Fratres dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede ubique exiſtentes illis acquieſcere debuiſſent, tamen ſuper deſignatione dicti loci pro Capitulo Generali celebrando, necnon electione, & mo-

Digitized by Google

modo eligendi Magiſtrum Generalem, & aliis forſan rebus varias controverſias, diſſenſiones, & forſan lites exortas adhuc, etiam ſuper literis hujuſmodi, dictorumque Prædeceſſorum meritis, & voluntatis declaratione] in Romana Curia pendere accepimus indeciſas.

Quibus ad ſe avocatis, prædictam reformationem omnino obſervari præcipit Sixtus.

§.5. Ad tollendam igitur noſtra potiſſimum interpretatione, ut par eſt, ſuper noſtrorum Prædeceſſorum voluntate, & intentione diſceptandi occaſionem, ſimul etiam ut conciliemus inter ipſos Religioſos concordiam, & unionem, quos piæ contemplationi, & Divino cultui intentos eſſe decet potius, quam controverſiis, & litibus implicari, ne ii ſumptus, qui in redemptionem captivorum juxta eorum Inſtituta fieri deberent, in lites convertantur, diligenter, & accurate conſideratis, & perpenſis iis omnibus, quæ in hujuſmodi negotio conſideranda erant, deque univerſo Statu, ac meritis cauſarum, & controverſiarum hujuſmodi plene informati, Motu proprio, & ex certa ſcientia; eaſdem controverſias, & lites omnes, & quaſcumque in dicta Curia, & in Palatii Apoſtolici Auditorio, & alibi etiam extra dictam Curiam coram quibuſcumque Judicibus ſuper præmiſſis pendentes, etiam inſtructas, in quibuſcumque ſtatu, & terminis reperiantur, ab eiſdem Judicibus ad Nos harum ſerie advocantes, illaſque penitus caſſantes, & extinguentes, ac omnibus, & quibuſcumque Fratribus ejuſdem Ordinis B. Mariæ de Mercede, & eorum Superioribus, & quibuſvis aliis ſuper præmiſſis contendentibus, ſeu id ſua intereſſe prætendentibus perpetuum deſuper ſilentium imponentes, auctoritate earumdem præſentium præcipimus, & mandamus dictam reformationem a prædictis Gulielmo, & Ferdinando in dicto loco de Guadalaxara fe. rec. Pii auctoritate factam, & a ſimiliter fe. re. Gregorio Prædeceſſore, ut præfertur, confirmatam, cujus tenorem præſentibus haberi volumus pro expreſſo, in omnibus, & per omnia inviolabiliter obſervari debere.

Magiſtri Generalis electionem quolibet ſexennio fieri ſtatuit.

§.6. Et nihilominus ulterius conſiderantes, & providere volentes, adducti exemplo aliarum bene, & recte Inſtitutarum, & approbatarum Religionum, cum ſatis abſurdum ſit, quod in illis obſervatur, huic Ordini denegari, nempe, ut cum Capitulum Generale Ordinis ſimul congregari contigerit, ei tunc decernendi, & ſtatuendi de loco, tempore, & aliis, quæ ad futura Capitula celebranda ac Superiores Ordinis eligendos pertinent, libera ſit deliberatio, Motu ſimili ſtatuimus, & ordinamus, ut in poſterum Capitulum Generale tertio quoque anno celebretur, in quo Generalis Magiſter ad aliud triennium, & non ultra confirmetur, ita ut quolibet ſexto anno novus eligatur.

Defuncto Miniſtro Generali ante tempus Capituli Prior Monaſterii Barchinonen est jure ſuo Vicarius Generalis.

§.7. Quod ſi forte intra primum, vel intra ſecundum Triennium per dicti Magiſtri Generalis deceſſum, vel alio modo Magiſtratus, ſeu adminiſtratio hujuſmodi vacare contigerit, ſi per quatuor menſes ante feſtum Pentecoſtes id evenerit, Capitulum fiat dicto primo tempore dicti Feſti, ſi autem ſucceſſerit mors, vel alia ut præfertur, vacatio intra tempus quatuor menſium ante dictum Feſtum, tunc ſimiliter ad tempus Pentecoſtes non ejuſdem, ſed ſequentis anni poſt vacationem differatur; Interim autem donec Capitulum, novaque electio fiat, Prior Monaſterii Barchinonen., quod primum erectum, ac conſtructum in hac Religione fuit, ſemper ſit caput, & totius ordinis Vicarius generalis.

Primum Capitulum in Civitate Cæſarauguſtana cogendum.

§.8. Primum Capitulum generale dicti Ordinis Fratrum B.M. de Mercede in Civitate Cæſarauguſtana quam primum congregetur.

In quolibet Capitulo de loco, & tempore futuri Capituli, & electione Miniſtri Generalis tractandum.

§.9. Et tam in eo, quam deinceps in unoquoque Capitulo primum quidem de ipſius Magiſtri Generalis electione, ſeu confirmatione; Deinde vero electione, ſeu confirmatione Magiſtri Generalis expedita de loco ſequentis, & ſtatim poſt triennium futuri Capituli per libera, & ſecreta ſuffragia, ejus qui electus fuerit Generalis, & Diffinitorum, ac aliorum vocalium, ad quos ſpectat, deliberetur, ac ſtatuatur.

Quidquid in hujuſmodi Capitulo fuerit ſtatutum, firmiter tenendum.

§.10. Semper autem quidquid ſuper his ab ipſo poſtremo Capitulo Generali ordinatum, & decretum fuerit, omnino ſancte, & inviolate obſervetur nulla loci alicujus diſtinctione habita, neque perſonarum exceptione, ſed Dei tantum honorem præ oculis habentes, Fratres Capitulares, qui ferendi in Capitulo Generali ſuffragii jus habent, quos vocales appellant, nihil aliud ſpectent, niſi, ut talis eligatur perſona, quæ ad regimen, & gubernationem ipſius Ordinis adminiſtrandum, ipſoſque Fratres in officio, & diſciplinæ regularis obſervantia continendos maxime idonea, talis etiam locus, qui, & libertati electionis, & commoditati totius Ordinis, & ſingularum Provinciarum illius magis opportunus videbitur, ceteris autem in ſuo robore permanſuris.

Præſentium literarum firmitas.

§.11. Decernentes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod ii, quorum intereſt modis legitimis vocati, & auditi non fuerint, aut alias quovis prætextu impugnari, aut invalidari non poſſe, ſicque in præmiſſis univerſis, & ſingulis per quoſcumque Judices & Commiſſarios, etiam Palatii Apoſtolici Cauſarum Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis cauſa, vel inſtantia judicari, & definiri debere, ac irritum & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantium derogatio.

§.12. Non obſtantibus noſtra de non tollendo jure quæſito, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, necnon prædictis, & aliis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus,

etiam

Digitized by Google

etiam per modum pactorum. & conventionum inter ipſos fratres initorum editis, etiam ab immemorabili tempore pacifice obſervatis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis dicto Ordini, illiuſque Domibus quibuſcumque, illorumque Prioribus, fratribus, ſeu quibuſvis locis, illorumque Magiſtratibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque. & aliis decretis, etiam Motu proprio, vel alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac individua, non autem per clauſulas generales idem importantes habenda mentio, ſeu expreſſio, aut quævis alia exquiſita forma ſervanda foret, tenores hujuſmodi pro plene & ſufficienter expreſſis. & ad verbum inſertis habentes, ad effectum præſentium dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 5. Novem. 1585. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annnlo Piſcatoris die 5. Nov. 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

XIX.

Ampliatio Collegii ſeptem Notariorum Sedis Apoſtolicæ antiquitus inſtituti, ad numerum duodecim, cum gratiarum, & privilegiorum extenſione, pro ipſis ſeptem Notariis.

Hi Notarii, Prothonotarii nuncupantur, in Conſtit. IV. Pii II. Cum ſervare *Tom. III. Par. III. fol. 97. ubi de ipſorum, & Epiſcoporum præcedentia definitio habetur.*

Prædictis ſeptem Notariis hic idem Pontifex exemptionem a gabella pro ſex doliis vini elargitus eſt, in alio ſpeciali diplomate ſub die 22. Februarii 1586. espedito; quod hic inſerere conſulto prætermiſi.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanus Pontifex, Chriſti Vicarius, uti prudens paterfamilias provide animadvertens in agro Dominico multam meſſem eſſe, & ut opus Domini recte, & ſine confuſione adimpleatur, ſingulis curas partitur, & Officia diſtribuit, & ea nonnumquam pro felici ipſius agricultura, & directione adauget, prout in Domino conſpicit ſalubriter espedire.

Collegium 7. Prothonotariorum inſtitutum fuit ad geſta Eccleſiæ deſcribenda.

§. 1. Hinc eſt quod Nos volentes Collegium Notariorum Sedis Apoſtolicæ de numero participantium, quod olim per fel. rec. Clementem I. Antherum etiam I. & Julium ſimiliter I. Prædeceſſores noſtros, ad res Martyrum, & quæcumque ad Eccleſiam pertinerent, fideliter deſcribenda, & deſcripta Scriniis Eccleſiæ recondenda inſtitutum, ordinatum, & deſtinatum fuit, ad Romanæ Eccleſiæ decorem, & ornamentum (ut par eſt augere) dictis, & aliis rationabilibus de cauſis animum noſtrum moventibus.

Quod hic Pontifex modo extendit ad Duodecim.

§. 2. Ultra ſeptem Notariorum de numero participantium officia ad præſens in dicto Collegio exiſtentia, quinque alia ſimilia officia, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus pro duodecim Notariis. Ita quod deinceps quinque alii viri per Nos, & pro tempore eſiſtentem Roman. Pont. eidem Collegio Notariorum adſcribendi, & deputandi, una cum ex nunc exiſtentibus Notariis unum corpus, & Collegium integrum, & indiſtinctum conſtituant, & efficiant, & duodecim officia pro duodecim Notariis, omni prorſus inter eos ſublata differentia, omnino ſimilia, & æqualia, in omnibus, & per omnia, ejuſdemque juris, poteſtatis, juriſdictionis, & auctoritatis exiſtant.

Omneſque iiſdem gratiis, & privilegiis pariformiter exornat.

§. 3. Ipſumque Collegium ſic auctum, & inſtitutum, & in unum corpus prorſus redactum, & duodecim Notarii prædicti pro tempore exiſtentes, eiſdem privilegiis, exemptionibus, facultatibus, prærogativis, & gratiis quibuſcumque, ubique indifferenter potiantur, utantur, & gaudeant, quibus antea ipſum Collegium, & ſeptem illius Notarii quovis modo, conjunctim, vel ſeparatim, potiebantur, utebantur, & gaudebant: necnon redditus, proventus, emolumenta, & omnia alia ſingula tam ex communi maſſa, quam alibi, quocumque tempore debita, & debenda, ordinaria, & estraordinaria, æqualiter percipiant, ac munera, functiones, & officia, tam publica quam privata, ſemper ſortiantur, & obtineant, exerceant, & aſſequantur, prout prius ante auctionem ad duodenarium numerum hujuſmodi, Collegium ipſum, & illius ſeptem Notarii habebant, percipiebant, & obtinebant, perinde, ac ſi a principio Collegium prædictum ſic auctum, ac cum antiquo confuſum, unitum, & incorporatum, & illius officia pro duodecim Notariis inſtituta fuiſſent. Statuentes quod perpetuis futuris temporibus dict. Collegium habeat duodecim Notariatuum officia inter ſe promiſcua, & confuſa: ita quod quinque Notarii eidem Collegio adſcribendi cum aliis ſeptem nunc eſiſtentibus omnino pares, & æquales exiſtant, & nullum inter eos diſcrimen, neque differentia prioritatis, potioritatis, & antiquioritatis adſit, quo poſteriores a prioribus, vel aliter ab altero diſcernantur. Ita quod adveniente vocatione ſive antiquorum, ſive augmentatorum ſemper in ſupplicatione exprimatur, quod unum ex duodecim ex officiis Notariorum, alioquin Notarii nequaquam admittere teneantur.

Annuum redditum eis aſſignat.

§. 4. Et inſuper ut duodecim Notarii prædicti onera ſibi incumbentia ſupportare, & juxta ipſorum qualitatem, & dignitatem decentius ſe ſuſtentare valeant, providere vo-

volentes, redditum annuum mille nongentorum, & octuaginta ſcut. monetæ ex fructibus, redditibus, & proventibus Dohanæ, & Theſaurariæ noſtri patrimonii per pro tempore exiſtentem Dohanerium, & Theſaurarium ejuſdem patrimonii ſingulis menſibus pro rata maſſæ communi d. Collegii perſolvendum. Ita quod liceat eidem Collegio, & duodecim illius Notariis poſthac, una cum aliis ipſius Collegii redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis ſibi hucuſque aſſignatis, ſeu in futurum aſſignandis, aut quovis modo proveniendis, illum percipere, exigere, & levare, ac inter eos æquis portionibus diſtribuere, & dividere, motu, & auctoritate ſimilibus perpetuo applicamus, illumque cum omnibus aliis redditibus, & emolumentis conſundimus. In recompenſam vero dicti annui redditus Dohanæ, & Theſaurariæ prædictis, affictum, ſeu redditum annuum terræ noſtræ Bladæ Viterbienſis Diœc., qui eſt ſcutor. mille centum, & octuaginta, & alia octingenta ſcuta ſimilia ex reſiduo gabellæ Civitatis noſtræ Spoletanæ dictam ſummam ſcutor. mille nongentorum, & octuaginta conſtituentia, etiam pro majori ipſius Dohanerii, & Theſaurarii cautela perpetuo concedimus, & aſſignamus. Decernentes prædicta omnia, & ſingula ab omnibus, ad quos ſpectat, prorſus obſervari, & adimpleri debere, & præſentes literas vim validi, & efficacis contractus inter Sedem, & Cameram Apoſt., ac Noſmetipſos, & Succeſſores noſtros Rom. Pont. ex una, & Collegium, ac ſingulos duodecim Notarios hujuſmodi, illorumque ſucceſſores, vel cauſam ab eis habentes, ex altera partibus ſolemniter, & legitime ſtipulati perpetuo obtinere, dictamque Cameram ad eoſdem Notarios omnes, & ſingulos in juribus prædictis tuendos, & ab omni incommodo, læſione, lite, cauſa, & controverſia immunes, indemnes, & exemptos conſervandos teneri, & obligatam eſſe.

Clauſula ſublata.

§.5. Et ſic per quoſcumque Judices, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter jodicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Aſſecuratio dictæ aſſignationis.

§.6. Et pro prædictis omnibus, & ſingulis firmiter obſervandis, & adimplendis, ac pro potiori Collegii duodecim Notariorum prædictorum, tam pro pecuniis, quas pro Cameræ, & Sedis prædictarum occurrentibus neceſſitatibus jam ſolverunt, & in poſterum ſolvent, quam pro fructibus, redditibus, & proventibus ſibi aſſignatis, quæ numquam in ſortem principalem computari volumus, ac damnis, expenſis, & intereſſe paſſis, factis, patiendis, & faciendis, omnia, & ſingula d. Cameræ bona mobilia, & immobilia, jura, actiones, & emolumenta, ac redditus, proventus, præſentia, & futura, ita quod liceat propria ipſius Collegii auctoritate nullo alio a Nobis, ſeu pro tempore exiſtente Romano Pontifice deſuper expectato mandato, licentia, ſeu decreto, dictorum bonorum, redditum, ſeu proventuum pro dictis pecuniis, damnis, expenſis, & intereſſe, poſſeſſionem capere, & retinere Motu, & auctoritate ſimilibus obligamus, & hypothecamus.

Executoris hujus Bullæ deputatio, & facultates.

§.7. Quocirca Venerabili fratri noſtro Alexandro Epiſcopo Oſtienſi Card. Farneſio nuncupato, ejuſdem S. R. E. Vicecanc. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſe per ſe, vel alium, ſeu alios, faciat quinque Notarios prædictos ſic auctos, ſi & poſtquam per Nos, aut pro tempore exiſtentem Romanum Pont. ad id deputati fuerunt, ad quinque officia hujuſmodi ad inſtar aliorum ſeptem Notariorum abſque aliqua prorſus differentia, eorumque liberum exercitium, necnon honores, onera, ſalaria, & emolumenta, juxta præſentium tenorem, & continentiam admitti, eiſque de emolumentis prædictis integre reſponderi, ac eaſdem præſentes literas ab omnibus ad quos ſpectat, & ſpectabit in futurum, inviolabiliter obſervari. Non permittens Collegium, & duodecim Notarios prædictos, ſeu eorum aliquem a quoquam deſuper moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per cenſuras, & alias, de quibus ei videbitur, pœnas compeſcendo; adhibito, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ contrariorum derogatoriæ.

§.8. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac noſtræ Cancellariæ regula de non tollendo jure quæſito, necnon Cameræ, & Collegii prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, Cameræ, Collegio, & Notariis prædictis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & totaliter inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo &c.

D. P. An. I. 16. Novemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, decimoſexto Kal. Decembris, Pontificatus noſtri Anno I.

Se-

Sequuntur privilegia pro ſupradictis ſeptem Notariis antiquioribus.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Laudabilis Sedis Apoſtolicæ rectitudo, quæ in ſuis actibus provida circumſpectione dirigitur, non immerito eos gratia, & favore proſequitur, quos ſibi operoſæ eorum diligentiæ ſtudium continuo impendere cognoſcit; ac ea quæ illis per prædictam Sedem conceſſa fuiſſe dicuntur, ut firmiora perſiſtant, Romanus Pontifex in eadem Sede conſtitutus libenter approbat, & confirmat, aliaſque deſuper diſponit, prout conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Collegium 7. Notariorum Sedis Apoſt. alias inſtitutum.

§.1. Sane cum ſicut acccepimus Collegium ſeptem Notariorum de numero participantium nuncupatorum, olim per feliс. record. Clem. I. Antherum etiam I. & Julium ſimiliter I. Rom. Pont. Prædeceſſores noſtros, ad martyrum geſta, & quæcumque ad Romanam Eccleſiam pertinerent, fideliter deſcribenda, & deſcripta recondenda, ordinatum, & inſtitotum fuerit, ipſique in ſeptem Urbis regionibus diviſis, tam a prædictis, quam aliis Romanis Pontificibus, etiam Prædeceſſoribus noſtris, ut creditur, quamplurima privilegia, honores, gratiæ, præeminentiæ, & prærogativæ conceſſa fuerint, ipſique Notarii abinde citra, omnibus Romanis Pontificibus præfatis, tam in eorum Cappella, quam in aliis publicis locis, ubi iidem Pontifices interfuerint, uti illorum Prælati domeſtici inſervierint, & ad diverſas legationes, & officia miſſi, illa laudabiliter exercuerint.

Cui hic Pontifex confirmat emolumenta, & privilegia alias conceſſa.

§.2. Propterea non ſolum prædictum Collegium in ſua antiquitate, & nobilitate, ot par eſt, conſervare, ſed etiam majoribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, Motu proprio non ad dictorum Notariorum, ſeo alicujus eorum, vel etiam alterius pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate Collegio hujuſmodi, eiſdemque ſeptem Notariis nunc, & pro tempore exiſtentibus, & eorum cuilibet omnia, & ſingula privilegia, gratias, exemptiones, libertates, immunitates, favores facultates, præeminentias, antelationes, prærogativas, decreta, declarationes, & indulta quæcumque per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros ipſi Collegio, & illius Notariis conceſſa, quatenus ſint in uſu, & Concilii Tridentini decretis minime contraria, nec ſub ullis revocationibus comprehenſa, nec non omnia, & ſingula redditus, jura, & emolumenta quæcumque dicti Collegii per ipſos ſeptem Notarios huſque habita & percipi ſolita, ſicuti ea juſte & pacifice poſſident, Apoſtolica auctoctoritate, tenore præſentium confirmamus, iliaque eis de novo concedimus, & innovamus.

Doctorandique facultati concedit.

§.3. Ac nunc & pro tempore exiſtentibus Notariis de dicto numero, & eorum cuilibet, quoſcumque qui in Jure canonico, & civili, ſeu altero eorum per diligentem examinationem per ſe adhibitis, & aſſumptis ſecum duobus, aut tribus illius ſcientiæ & facultatis doctoribus, ſcientia, & moribus idonei, & ſufficientes fuerint, in utroque ſeu altero jurium hujuſmodi, quos vero in Theologia non tamen alicujus Ordinis regulares, ſeu artibus, vel medicina, aut alia licita facultate ſtuduiſſe, ac per ſimilem examinationem duorum, aut trium etiam per eos eligendorum Doctorum, ſeu Magiſtrorum facultatis, in quibus ſtuduerint, coram eis, vel aliquo eorum habendam, ad fidelem Magiſtrorom, ſeu Doctorum eorundem atteſtationem eis faciendam peritos, ac ſcientia, & moribus præfatis, ad hoc idonços, & ſufficientes eſſe repererint, de eorumdem Doctorum, ſeu Magiſtrorum, quoad præmiſſa omnia conſilio, & aſſenſu in Theologia, ſeu artibus, vel medicina, aut alia licita facultate hujuſmodi ad Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii gradus promovendi, & illis in eis legendi, & alios actus ad perſonas in hujuſmodi gradibus conſtitutas quomodolibet pertineutes, faciendi, auctoritatem concedendi, & ipſorum graduum ſolita inſignia eis, qui eiſdem auctoritatibus, facultatibus, & privilegiis, acſi hujuſmodi gradus in aliqua etiam famoſa Univerſitate ſuſcepiſſent, præterquam quo ad habilitatem ad Cathedrales Eccleſias utantur, & gaudeant, conferendi.

Notarios etiā creandi.

§.4. Notarioſque, & Tabelliones publicos creandi, ac creatos de Tabellionatus, & Notariatus officiis hujuſmodi per peonam, & calamare, ut moris eſt, recepto prius ab eis ſolito juramento inveſtiendi.

Spurios legitimādi ad ſucceſſionem bonorum etiam Eccl.

§.5. Cum ſpuriis, baſtardis, manſeribus, incæſtuoſis, & aliis ex quovis illicito, & damnato coitu procreatis, ut in parentum, & aliorum bonis, tam ex teſtamento, quam ab inteſtato, ſine tamen præjudicio venientium ab inteſtato, aut ex fideicommiſſo, vel alia de jure valida diſpoſitione, & citra bona emphyteutica, & fendalia eccleſiaſtica, aut ex fructibus, aliiſque rebus eccleſiaſticis confecta, vel per Eccleſiam acquiſita, necnon derogationem Conſtitutionis ſel. rec. Pii Papæ V. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri in illegitimos emanatæ, ſuccedere, & quoſcumque actus legitimos exercere, & ad quoſvis honores, dignitates, & officia publica vel privata aſſumi, illaque gerere, & exercere in omnibus, & per omnia, acſi de legitimo Matrimonio procreati eſſent, libere, & licite valeant diſpenſandi.

Statuta pro Collegio condendi.

§.6. Necnon ſtatuta, & ordinationes dicti Collegii proſperum ſtatum concernentia condendi, & pro tempore condita reſtringendi, ampliandi, & quoties expedire videbitur, in totum, vel partem delendi, & alia de novo ordinandi, eaque ſub pecuoiariis eidem Collegio applicandi, & aliis etiam ſuſpenſionis a perceptione emo-

lumentorum diſtribuendorum arbitrio dicti Collegii pœnis per deputandos per ipſum Collegium exigendis, obſervari faciendi auctoritate, & tenore prædictis tribuimus facultatem, & poteſtatem.

Familiares Papæ, & ejus Prælati domeſtici declarantur.

§.7. Eoſdemque Notarios de numero hujuſmodi veros, & indubitatos familiares, continuos commenſales, ac Prælatos domeſticos noſtros, & pro tempore exiſtentis Rom. Pont. exiſtere, eiſdemque privilegiis, & gratiis, quibus veri, & intimi familiares, utuntur, potiuntur, & gaudent, non ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter ſine ulla differentia uti, potiri, & gaudere poſſe.

Panem Veſtes & locum in Cavalcatis habeant.

§.8. Ac illis panem honoris, ejuſdem bonitatis, & qualitatis, prout eiſdem intimis familiaribus, & dilectis filiis Cameræ Apoſtolicæ Clericis dari conſuevit, dandum, ac ipſis, & eorum cuilibet, obitus, & Coronationis Rom. Pontificis temporibus veſtes lugubres ratione obitus, & violaceas ratione Coronationis hujuſmodi aſſignandas eſſe; & in cavalcatis Pontificalibus duos ex ipſis Notariis equitare cum Mantellonibus immediate poſt Prælatos aſſiſtentes ſi voluerint, libere poſſe decernimus.

Literæ Apoſtolicæ gratis pro iis expediantur.

§.9. Eiſdemque Notariis pro tempore exiſtentibus, ut ſingulæ pro eorum quolibet literæ Apoſtolicæ, etiam ſub plumbo, ſuper omnibus, & ſingulis quorumcumque cum cura, & ſine cura, ſæcularium, vel quorumvis Ordinum Regularium, Beneficiorum Eccleſiaſticorum, etiam ſi Canonicatus, & præbendæ, dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, vel officia, & dignitates ipſæ in Cathedralibus, etiam Metròpolitan. poſt Pontificales majores, vel Collegiatis, aut aliis Eccleſiis principales fuerint, & ad dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, vel officia hujuſmodi conſueverint, qui per electionem aſſumi, eiſque cura immineat animarum, ac etiam ipſarum Cathedralium, vel Metropolitan. aut Patriarchalium Eccleſiarum proviſionibus, commendis, ac fructuum, reddituum, & proventuum Eccleſiaſticorum, necnon penſionum annuarum ſuper eiſdem fructibus, redditibus, & proventibus, reſervationibus, & aliis gratiis, etiam per Cameram, vel Cancellariam Apoſtolicam gratis expedire poſſint, de ſpeciali gratia indulgemus.

Emolumenta hic aſſignata nuſquam eis diminuantur.

§.10. Et inſuper, quod pro ſingulis quarumcumque Cathedralium Metropolitan., & Patriarchalium Eccleſiarum, necnon Monaſteriorum, ceterorumque beneficiorum Eccleſiaſticorum pro tempore facien. expeditionibus, quarum ratione taxa dicto Collegio ſolvi ſolet, ſemper eidem Collegio jura prædicta omnino ſolvi debeant; ita quod in quibuſcumque gratiis, & mandatis a Nobis, & pro tempore exiſtente Romano Pontifice emanandis, etiamſi per ea expeditiones hujuſmodi, ſive per Cameram, ſive per Cancellariam, aut viam ſecretam gratis ubique fieri conceſſum ſit, nihilominus jus ſemper integrum, & illæſum prædicto Collegio reſervatum eſſe cenſeatur, nec expeditio fieri poſſit niſi prius ſolutis juribus præfati Collegii: quodque nullo modo, nulloque tempore præmiſſis quamquam per Nos, & Succeſſores noſtros prædictos ſpecialiter, & expreſſe, ex quavis cauſa illis derogatum fuerit, derogatum eſſe prætendi valeat; quinimmo jura ipſa dicto Collegio integre, ut præfertur, ſolvi omnino debeant, auctoritate, & tenore præmiſſis, etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Licentia deferendi arma, pro ipſis, & eorum familiaribus.

§.11. Præterea eorumdem ſeptem Notariorum, & cujuslibet eorum Conſanguineis, affinibus, & familiaribus continuis commenſalibus actu inſervientibus, quod quælibet arma, non tamen brevioris menſuræ alias prohibita, tam per Urbem, quam totum Statum Eccleſiaſticum hujuſmodi abſque aliqua ſpeciali licentia deferre poſſint, quibuſvis prohibitionibus, & bannimentis nequaquam obſtantibus, a quibus ſemper exempti, & excepti ſint, & eſſe cenſeantur, ipſorumque liſtis deſuper dandis miniſtri juſtitiæ Urbis, & locorum ſtatus hujuſmodi credere, & acquieſcere debeant.

Facultas teſtandi etiam de acquiſitis ex bonis Eccleſiaſticis pro ducatis duobus mille.

§.12. Eiſdem Notariis, & eorum cuilibet, ut de quibuſcumque eorum bonis, mobilibus, & immobilibus per eos tam ex Eccleſiis, aut aliis beneficiis Eccleſiaſticis etiam Hoſpitalis, vel aliis piis locis, cujuſvis etiam privilegiati Ordinis, ſeu Militiæ exiſtentibus per eos obtentis, ac obtinendis, aut alias quomodolibet, licite tamen acquiſitis, & acquirendis etiamſi juxta piæ mem. Sixti IV., Julii II., Leonis X., & aliorum Romanorum Pontificum, etiam Prædeceſſorum noſtrorum deſuper expeditas literas immobilia bona non poſſederint, etiam in dicta Romana Curia, & extra eam teſtari, & de eis inter quaſcumque perſonas utriuſque ſexus, non tamen illegitimas, aut alias incapaces, gratis, & abſque alicujus compoſitionis ſolutione diſponere, teſtari, codicillari, & ea etiam inter vivos erogare, concedere, & donare, ac teſtamenta, diſpoſitiones, & conceſſiones hujuſmodi, etiam dimiſſo Notariatus Officio uſque ad ſummam duorum millium ducatorum auri de Camera, quoad bona ex Eccleſiis, & aliis beneficiis prædictis acquiſita, facere libere, & licite valeant, plenam, & liberam, auctoritate, & tenore prædictia concedimus licentiam, & facultatem.

Exemptio a Juriſdictione Ordinariorũ.

§.13. Eoſdemque Notarios a quorumcumque Ordinariorum locorum, & aliorum omnium judicum juriſdictione, poteſtate, ſuperioritate, & dominio, ita ut Ordinarii, & alii prædicti, eorumque Officiales, & Vicarii, ac quicumque alii Judicea nullam in eos, etiam ratione delicti, contracti, aut rei de qua agi contigerit, ſuperioritatem, poteſtatem, juriſdictionem, vel dominium valeant exercere, aut Excommunicationis, vel alias ſententias, cenſuras, & pœnas proferre, niſi de noſtro, ſeu pro tempore exiſtentis Romani Pontificis mandato, ipſique in fragranti aliquo delicto deprehendantur, penitus eximimus, & totaliter liberamus, ac noſtræ, & Sedis Apo-

ſtoli-

Digitized by Google

ſtolicæ juriſdictioni, & poteſtati dumtaxat immediate ſubiicimus. Inhibentea locorum Ordinariis, & aliis cujuſcumque qualitatis, & dignitatis Judicibus, ne prædictos Notarios aliquo colore vel cauſa, niſi de noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis mandato, vel in flagranti delicto, ut præfertur, repertos, aliquo modo moleſtare, inquietare, capi facere, proceſſare audeant, vel præſumant, irritum & inane decernentes quicquid, ſi ſecus ipſi, aut eorum quiſpiam præſumpſerit attentare.

Facultas creandi unum Notarium ...

§.14. Quodque dicti ſeptem Notarii Collegialiter congregati, unum Notarium quolibet anno ſine Notariorum prædictorum participantium præjudicio, & abſque exemptionibus, & privilegiis ipſis ſeptem Notariis conceſſis, ita quod illis non gaudeant, creare.

Locus eorum in Signaturis.

§.15. Necnon, qui ex dictis ſeptem Notariis utriuſque juris Doctores fuerint, utriuſque Signaturæ Referendariorum numero adſcribantur, & unus ex eis antiquior in Signatura gratiæ ſemper aſſiſtere poſſit.

Et in actibus publicis Conſiſtorii.

§.16. Ac in quibuſcumque actibus in Conſiſtorio publico pro tempore faciendis unus ſit accerſendus Notarius, qui, & alii ibi præſentes Notarii ſi rogentur, inſtrumentum ad perpetuam rei memoriam conficiant; cui omnibuſque aliis inſtrumentis, & ſcripturis quibuſcumque acta publica; quibus intervenerint concernentibus, unius ex eiſdem Notariis manu ſubſcriptis, ac ſuo ſigillo munitis etiam abſque teſtibus, plenaria fides in judicio, & extra ubique locorum omnino adhiberi debeat.

Canonizationibuſque Sanctorum.

§.17. Et cum Notariatus Officia hujuſmodi ad res Martyrum deſcribendas antiquitus, ut præfertur, inſtituta ſint, quod unus eorumdem Notariorum in Canonizatione Sanctorum, ac etiam in fabricando deſuper proceſſu coniunctim una cum uno ex cauſarum Palatii Apoſtolici Auditoribus intervenire, & procedere.

Conſiſtoriis publicis, & Capellis.

§.18. Illiſque omnibus; & eorum ſingulis Conſiſtoria publica, & Cappellæ a Curſoribus intimari, ac eis in Cappella, & omnibus actibus Candelas, Agnuſdei, & palmas ejuſdem qualitatis, & quantitatis, prout Epiſcopis aſſiſtentibus de more fieri ſolet.

Monetas Coronationis habeant.

§.19. Necnon aureas, argenteaſque monetas in die Coronationis cujuslibet Romani Pontificis dictæ Cameræ Clericis dari ſolitas eiſdem ſeptem Notariis, & eorum ſingulis in ſignum honoris diſtribui, & dari.

Papæ quando ſerviant.

§.20. Duoque ex illis ſi Principes, & eorum Oratores, & Patriarchæ, necnon Archiepiſcopi, & Epiſcopi aſſiſtentes deſint, a Magiſtris cæremoniarum ad noſtram, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis caudam deferendam ceteris Prælatis in illis actibus, in quibus ad ipſos ſpectat, & Baronibus poſtpoſitis aſſumi.

Pontificalibus quando utantur.

§.21. Et qui ex eis in Presbyteratus ordine conſtituti fuerint, in Miſſis ſolemnibus mitra, & quibuſvis aliis Pontificalibus inſignibus, etiam in Cathedralibus Eccleſiis, de illorum tamen Præſulum, ſi præſentes ſint, ſi vero abſentes abſque illorum conſenſu, etiam illis irrequiſitis extra dictam Curiam uti.

Altareque portatile.

§.22. Necnon quilibet eorumdem ſeptem Notariorum nunc, & pro tempore exiſtentium, ut ſibi habere liceat Altare portatile cum debita reverentia, & honore, ſuper quo in locis ad hoc convenientibus, & honeſtis, etiam non ſacris, ac etiam Ordinaria, vel Apoſtolica, ſeu utraque auctoritate, ex quavis cauſa interdictis, ſeo etiam tempore ceſſationis a divinis, dummodo cauſam interdicti hujuſmodi non dederint, etiam ante diluculum, & etiam circa meridiem in illius, & domeſticorum, & familiarium ſuorum præſentia Miſſam per ſe, vel quemcumque ſæcularem, vel cujuſvis Ordinis regularem Sacerdotem idoneum, ab Ordinario approbandum, celebrari facere, illique intereſſe, & eam audire libere, & licite valeat.

Poſt decennium etiam dimiſſo officii Notaris remaneant.

§.23. Quodque iidem nunc, & pro tempore exiſtentes ſeptem Notarii, & eorum ſinguli, qui jam per decennium Officium Notariatus hujuſmodi obtinuerint, quique in futurum ſaltem per prædictum tempus a die quo in Collegium eorumdem Notariorum admiſſi fuerint, computandum, illud obtinuerint, ſi forte illud reſignaverint, nihilominus Notarii ſint, & vocentur, eiſdemque honoribus, præeminentiis, antelationibus, privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, aliiſque omnibus præmiſſis ad quinquennium tantum utantur, perinde ac ſi in dicto Collegio adhuc eſſent; qui tamen Rocchettum, præterquam extra Urbem non deferant, nec locum in Capella habeant, alios tamen Prælatos immediate poſt Notarios incedendo, præterquam cauſarum dicti Palatii Auditores, & Cameræ Apoſtolicæ Clericos, præcedant, auctoritate, & tenore præmiſſis concedimus pariter, & indulgemus.

Executorum hujus Bullæ deputatio, & facultates.

§.24. Mandantes dilectis filiis Vicecancellario, Camerario, Summatori, & dictæ Cameræ generali Auditori, Clericis, Theſaurario, ac ejuſdem Urbis Gubernatori, & Senatori, necnon Legatis, Vicelegatis, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, & Gubernatoribus quarumcumque Civitatum, Caſtrorum, & locorum dicti Status Eccleſiaſtici per Collegium dictorum ſeptem Notariorum pro tempore exiſtentium, & eorum ſingulos eligendis, & eorum ſinguli, per ſe, vel alium, ſeu alios, auctoritate noſtra dictis ſeptem nunc, & pro tempore exiſtentibus Notariis in præmiſſis omnibus, & ſingolis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtant, faciantque eos, & eorum ſingulos, quoties pro ipſorum parte ſuper hoc fuerint requiſiti, omnibus, & ſingulis præfatis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, & eorum aliquem, per quoſcumque deſuper quomodolibet indebite moleſtari, inquietari, aut impediri. Contradictores, quoſlibet, & rebelles cujuſcumque ſtatus, gradua,

Digitized by Google

duſ, ordinis, dignitatis, vel præeminentiæ fuerint, per cenſuras Eccleſiaſticas, & pecuniarias pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Decernentes præmiſſa omnia, & ſingula perpetuo valida, & efficacia exiſtere, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri: ac ab omnibus obſervari, & ſic, & non aliter per eoſdem Cardinales, & Auditores, alioſque Judices, & Commiſſarios, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ contrariorum derogatoriæ.

§.25. Non obſtantibus Sanctæ memoriæ Symmachi, & Innocentii IV., Pauli II., & aliorum Romanorum Pontificum, etiam Prædeceſſorum noſtrorum contra exemptos editis, & prædictis, aliiſque Apoſtolicis, ac in Generalibus, & Provincialibus, Synodalibus, & præſertim Tridentini non tamen quoad exemptionem ab eo ſublatam Conciliis editis generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, legibus, ſtatutis noſtris, & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, vel aliis Extravagantibus, quibuſcumque editis generalibus Conſtitutionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſcumque Romanæ Curiæ officialium Collegiis, eorumque perſonis per quoſcumque Prædeceſſores noſtros, etiam motu ſimili, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis declarationibus, & decretis, etiam talibus, quod illis nullatenus, vel niſi de eorum, quorum intereſt, expreſſo conſenſu, & Fratrum noſtrorum conſilio, etiam conſiſtorialiter habito, aliiſque modis, & formis ibi traditis uſquequaque ſervatis derogari poſſit: etiamſi inter alia caveatur expreſſe, quod ſi eis derogari contingat, derogatio hujuſmodi non valeat, niſi talis intentio derogandi aliquibus perſonis tunc expreſſis per diverſas in forma Brevis literas cum intervallo unius menſis, ſeu alterius temporis eis præſentata prius, & intimata, ac inſinuata fuerit, ac alias quomodolibet conceſſis, & concedendis. Quibus, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmiſſorum omnium harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe, motu pari derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.26. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c.

D. P. An. I. 5. Februarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Nonis Februarii, Pontificatus noſtri Anno I.

XX.

Inſtitutio Archiconfraternitatis Chordigerorum S. Franciſci, chordam per Fratres ejus Ordinis geſtari ſolitam devote deferentium, cum indulgentiarum conceſſione, & alias Confraternitates aggregandi facultate.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

EX ſupernæ diſpoſitionis arbitrio gregi Dominico præſidentes, inter curas multiplices, quæ ex Paſtoralis officii miniſterio Nobis incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam omnium Chriſtifidelium, præſertim ſub ſuavi Religionis jugo, & vexillo, Altiſſimo famulantium, animarum ſalus cum divini cultus incremento proveniant: ipſoſque Chriſtifideles, ut eorum vota ad id facilius concurrant, ſpiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus, in apricum eis adducendo, juſtos variis ſignis, & miraculis coruſcantes, invitamus, & confovemus, ac alias deſuper diſponimus, prout ad eorumdem Chriſtifidelium ſpiritualem devotionem conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

B. Franciſcus Ordinis Minorum inſtitutor, miraculis claruit, & Sanctorum numero aſcriptus fuit a Gregorio IX.

§.1. Cum itaque B. Franciſcus, a quo Ordo dilectorum filiorum fratrum Minorum inſtitutus fuit, quique inter ceteros in numerum Sanctorum cooptatos, ſignis, & miraculis maxime claruit, ita vixerit, ut pene omnes ad ſui devotionem, & imitationem pertraxerit, multique ex ipſis Chriſtifidelibus Chordam ſimilem ei, qua ipſe dum in hoc ſæculo verſaretur, cinctus erat, hodie deferant; quin etiam plures ejus laudabile inſtitutum amplexi, & ſub ſuavi jugo Religionis ab eo inſtitutæ diverſiſque S. R. Catholicæ Eccleſiæ Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & poſtea ad ſummi Apoſtolatus apicem evectis illuſtratæ, militantes, tantumque Virum imitati, in numerum eorumdem Sanctorum relati fuerint.

Hic Pontifex ejuſdem Ordinis profeſſor ad decorandam Eccleſiã in qua requieſcit corpus d. Sancti, & fideles ad majorem devotionem excitandum Archiconfraternitatem Cordigerorum erigit in dicta Eccleſia.

§.2. Nos qui etiam a teneris annis ſingularem devotionis affectum erga ipſum S. Franciſcum, cujus corpus ſub Altari majori Eccleſiæ, Domus Fratrum Ordinis Fratrum Minorum Conventualium nuncupatum Aſſiſien., quæ inibi inſignis, maximeque celebris, & diverſis privilegiis decorata exiſtit, requieſcit, ſub habitu dicti Ordinis ſui incedentes geſſimus, cupientes domum, & Eccleſiam hujuſmodi amplius decorari, pietatiſque, & Chriſtianæ caritatis opera, ubique cum divini cultus augmento, ac ad ejuſdem S. Franciſci honorem, & venerationem, animarumque ſalutem exerceri, fideleſque ipſos ad faciendum ea, per quæ ad æternam beatitudinem valeant facilius pervenire, mediis opportunis excitare, infraſcriptum fratrem Clementem Magiſtrum Generalem, ac ſingulares

per-

perſonas Conventus Domus prædictæ a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes. Motu proprio non ad alicujus Nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & certa ſcientia, in Eccleſia domus, & ad Altare hujuſmodi, unam Archiconfraternitatem utriuſque ſexus Chriſtifidelium, qui Chordam per ejuſdem Ordinis Fratres geri ſolitam, ex illorum devotione deferant, ac illa cingantur, ſub invocatione ejuſdem S. Franciſci, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus. Ut autem ipſa Archiconfraternitas Confratrum Chordigerorum præfatæ Chordæ, numero in dies magis ampliata decoretur, ipſique Confratres ad piorum operum exercitium propenſiores reddantur, ac ad Eccleſiam, & Altare hujuſmodi devotionis cauſa confluant, quo per hoc ſe majora cœleſtis gratiæ dona cognoverint adipiſci; De Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi.

Indulgentiam Confratribus elargitur pro die ingreſſus.

§.3. Omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui vere pœnitentes, & confeſſi, ac præfatam Chordam, quæ ptius a ſuperioribus dicti Ordinis benediei debeat, ad reverentiam, & memoriam ejuſdem S. Franeiſei gerentes, ſaeraque Communione refecti, præfatsm Archiconfraternitatem ingrediuntur, die primi illorum ingreſſus, ac in mortis ipſorum articulo, Nomen Jeſu, ore, vel corde invocantibus, ſi etiam vere pœnitentes, & confeſſi fuerint, plenariam omninm peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem.

Aliaſque Indulgẽtias Fratrum Convẽtualium, & Confraternitatis Confalonis.

§.4. Et inſuper eidem Archiconfraternitati, illuſque Confratribus, omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, ac relaxationes Archiconfraternitati Confalonis B. Mariæ Virg. in Eccleſia S. Luciæ de Urbe inſtitutæ, necnon prædicto Ordini, sc illius fratribus, & perſonis, quandocumque, & per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac etiam per Nos conceſſas, quoad illas tantum, quæ hactehus revocatæ non fuerunt, Motu, & auctoritate, ac tenore ſimilibus, etiam perpetuo concedimus, & elargimur, ac communicamus.

Generali Magiſtro Convẽtualium dat facultatẽ aggregãdi alias Confraternitates.

§.5. Poſtremo, dilecto filio Fratri Clementi Bontadoſio nunc, & pro tempore exiſteuti dicti Ordinis Generali Msgiſtro Ordinis Fratrum Minorum Conventualium nuncupatorum, quaſcumque Confraternitates utriuſque ſexus Chriſtifidelium Chordigerorum hujuſmodi in quibuſcumque Eccleſiis Domorum tam Minorum Conventualium, quam Capuccinorum, & de Obſervantia nuncupatorum Fratrum prædictorum, in quibuſcumque mundi partibus, & locis pro tempore erigendis, & inſtituendis, erigendi, & inſtituendi, illaſque poſtquam erectæ, & inſtitutæ fuerint, præfatæ Archiconfraternitati per præſentes erectæ, & inſtitutæ, cum omnibus, & ſingulis Indulgentiis, peccatorum remiſſionibus, & relaxationibus aggregandi, ac ipſas indulgentias, illis, & earum Confratribus communicandi, pariterque concedendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem damus, & concedimus, prout Nos eaſdem omnes Confraternitates, ex nunc prout ex tunc, poſtquam erectæ, & inſtitutæ fuerint, ipſi Archiconfraternitati per præſentes erectæ, & inſtitutæ hujuſmodi aggregamus, præfataſque Indulgentias illis, & earum Confratribus communicamus, & concedimus.

Clauſulæ præſervativæ.

§.6. Decernentes eaſdem præſentes literas, nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut intentionis vitio, vel intentionis, ſeu quopiam alio defectu, notari, impugnari, vel retractari aut revocari ullatenus poſſe, neque deberes ſed ſemper, & in perpetuum validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri debere.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Reguls noſtra de Indulgentiis ad inſtar non concedendis, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis: ceteriſq. contrariis quibuſcumque. Nulli ergo &c.

D. P. An. I. 19. Novemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, 13. Kal. Decembris, Pont. noſtri Anno I.

Sequitur extenſio dictæ Conſtitutionis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pontifex edidit Conſt. præced.

DIvinæ caritatis altitudo eminentiſſima, & ſummi amoris Seraphici inexhauſta bonitas, &c. *Omittitur relatio ejuſdem Bullæ.*

Et modo omnia in ea contenta approbat, & dictam Archiconfraternitatem caput aliarum ubique inſtitutarum conſtituit.

§.1. Ne autem de præmiſſorum validitate ullo umquam tempore dubitari contingat noſtram denuo in præmiſſis auctoritatem interponere, ipſiuſque Archiconfraternitatis auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Chordigerorum propoſitum amplius promovere, eoſque ſpiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus proſequi cupientes, ſupplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati, Inſtitutionem hujuſmodi, Apoſtolica auctoritate præfata, tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ſupplentes omnes, & ſingulos, tam juris quam facti defectus, ſiqui intervenerint in eiſdem: Ipſamque Archiconfraternitatem in caput omnium Confraternitatum Chordigerorum hujuſmodi, ubilibet inſtitutarum, & inſtituendarum, etiam perpetuo, auctoritate, & tenore præmiſſis erigimus, & inſtituimus.

§.2. O-

Indulgentias Fratrum Minorum iterato concedit.

§.2. Omneſque, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones Religioni, & Ordini Fratrum Minorum hujuſmodi per quoſcumque Rom. Pont. Prædeceſſores noſtros, ac Nos conceſſas, quoad eas dumtaxat, quæ hactenus non ſunt revocatæ, nec ſunt ullis revocationibus comprehenſæ, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus.

Aliis hic expreſſas elargitur.

§.3. Illaſque Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum hujuſmodi ſimiliter perpetuo concedimus, ac communicamus, & ad illas extendimus, ſeu Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, & relaxationes Religioni, & Ordini Minorum prædictis, ut præfertur, conceſſas Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum hujuſmodi ſub eiſdem modo, & forma, quibus illæ Religioni, & fratribus præfatis conceſſæ fuerunt, dummodo (ut præfertur) non fuerint revocatæ, etiam perpetuo concedimus, elargimur, & communicamus. Necnon de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, utrinſque ſexus Confratribus Chordigerorum hujuſmodi, præter Indulgentias Religioni præfatæ conceſſas, in mortis articulo, necnon quoties proceſſionibus Archiconfraternitatis Chordigerorum hujuſmodi, ſingulis menſibus fieri ſolitis interfuerint, eiſdem quidem Confratribus plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem perpetuo concedimus.

Et non Confratribus alias tribuit.

§.4. Aliis vero non Confratribus, qui proceſſionibus hujuſmodi interfuerint, centum annos de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitis pœnitentiis miſericorditer in Domino relaxamus. Ac præfatis Confratribus, qui aliis dictæ Archiconfraternitatis proceſſionibus, aut dum B. Mariæ, vel quodvis aliud divinum officium per ipſos Confratres Chordigerorum recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctiſſimum Chriſti Corpus, dum infirmis defertur, vel defunctum ad ſepulturam aſſociaverint, aut alicui miſerabili perſonæ ſubvenerint, vel pacem inter inimicos compoſuerint, ſeu aliquod horum fecerint, toties centum dies, de eis injunctis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis etiam miſericorditer in Domino relaxamus. Eiſdemque Confratribus Chordigerorum, ut Indulgentias, & peccatorum remiſſiones præfatas, per modum ſuffragii, pro fidelibus, qui in gratia Dei deceſſerint, conſequi, & impartiri valeant.

Alias Confraternitates aggregandi facultatem concedit.

§.5. Necnon quaſcumque Confraternitates utriuſque ſexus Chriſtifidelium Chordigerorum hujuſmodi, in quibuſcumque Eccleſiis Domorum, tam Minorum Conventualium, quam de Obſervantia, & Capuccinorum nuncupatorum fratrum præfatorum, in quibuſcumque mundi partibus, & locis pro tempore erigendas, & inſtituendas, poſtquam erectæ, & inſtitutæ fuerint, Archiconfraternitati illorum aggregandi, illiſque omnes, & ſingulas eorum Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, & relaxationes communicandi, & concedendi, plenam, liberamque facultatem præfato, ac pro tempore exiſtenti Generali dicti Ordinis Minorum Conventualium, auctoritate, & tenore præfatis concedimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de Indulgentiis ad inſtar non concedendis, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque, præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Tranſumptorum fides.

§.7. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c. Nulli ergo &c.

D. P. An.II. 7. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Nonis Maii, Pontificatus noſtri Anno II.

XXI.

Confirmantur Privilegia a Romanis Pontificibus Civibus Genuenſibus conceſſa, quorum vigore estra Urbem Januam ad Judicium vocari non poſſunt.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Dilectis filiis Nobili Viro Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuen.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium a meritis Reip. erga Romanam Sedem deſumptum.

PRæſtantiſſima pietas, ac devotio, quas omni tempore, & quidem in rebus maximis, & graviſſimis erga Sanctam Eccleſiam Romanam, magna veſtra cum laude declaratis, & paternus amor, ac præcipua charitas, qua Vos Romani Pontifices ſemper ſunt proſecuti, Noſterque peculiaris erga vos animi affectus, haud dubie poſtulant, ut gratias, indulta, & privilegia vobis ab eiſdem Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris conceſſa, non modo rata, & firma eſſe velimus, ſed alia etiam cum uſus veniat, illis addamus.

Nonnulli Pōtifices conceſſere Genuen., ut extra Civitatem Genuen. ad judicium vocari nequirent, nec excommunicari, aut interdici.

§.1. Itaque cum per dilectos filios Oratores veſtros, qui ad præſtandam Nobis, & Sanctæ huic Sedi obedientiam nuper miſſi ſunt, exponi feceritis, quod alias felicis recordationis Innocentius IV., Alexander IV., & Nicolaus IV., ac Nicolaus V. Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri Communitati, ac Civibus Genuenſibus, ut nemo eorum etiam vigore quarumvis literarum Apoſtolicarum plenam, & expreſſam de indulto hujuſmodi mentionem non facientium, extra Civitatem, & diſtrictum Genuen. ad Judicium invitus trahi, utque nullus delegatus, ſeu ſubdelegatus, aut executor, vel Conſervator Apoſtolicus in eos, & dictam Civitatem excommunicationis, vel interdicti ſententias promulgare poſſent indulſerunt.

Alii Pontifices eadem privilegia confirmarunt.

§.2. Et piæ me: Calixtus III., Sixtus IV., Innocentius VIII., Alexander VI., & Julius II., etiam Romani Pontificis Prædeceſſoris noſtri indulta prædicta approbarunt, & innovarunt: Ac præterea dictus Calixtus, ut per nullas etiam Apoſtolicas literas, in quibus de Indulto hoc ſpecialis, & expreſſa men-

Digitized by Google

mentio non fieret, derogatum ei eſſet, aut cenſeretur, decrevit. Ac poſtmodum re: me: Leo Papa X. Communitatis, & Civium prædictorum aſſerentium nonnullos Conſervatores, & Delegatos, aliaſque perſonas contra indultum hujuſmodi attentare præſumpſiſſe ſupplicationibus inclinatus omnes, & ſingulas ſuper præmiſſis confectas, præſertim compertas Sancti Georgii concernentes literas, per ſuas ſub Plumbo confectas literas approbavit, & confirmavit, ac demum Paulus III., & Paulus IV., ac Pius IV., & Gregorius XIII. Prædeceſſores noſtri, ſingulas literas prædictas per alias ſuas in forma Brevis ex certa ſcientia confirmarunt, & approbarunt, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & ab omnibus inviolabiliter obſervari debere ſtatuerunt, illaque denun gratioſe conceſſerunt, prout in ſingulis literis Prædeceſſorum hujuſmodi plenius dicitur contineri.

Confirmat quoque Sixtus.

§.3. Nos ſupplicationibus veſtro nomine ſuper his per eoſdem Oratores humiliter porrectis inclinati, voſque, & Rempublicam veſtram omni gratia, & ſavore amplecti volentes, ſingulas literas Prædeceſſorum hujuſmodi, quarum veriores tenores præſentibus pro expreſſis habeantur, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis, indultis, conceſſionibus, decretis, & clauſulis auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ex certa ſcientia approbamus, & innovamus, ac plena, & inconcuſſa roboris firmitate ſubſiſtere, vobiſque in omnibus, & per omnia etiam quoad hoc ut executores in eiſdem literis deputati, ad earum executionem juxta illarum continentiam, & tenorem procedere poſſint, & debeant, ſuffragari, & ab omnibus inviolabiliter obſervari decernimus, atque ea omnia vobis de novo gratioſe concedimus.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non omnibus illis, quæ dicti Prædeceſſores noſtri in ſuis literis voluerunt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 6. Decem. 1585. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 6. Decemb. 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

XXII.

Ex Regeſt. in ſecret. Brev.

Confirmat literas Prædeceſſorum Pontificum, ac præcipue Gregorii XIII. quibus ad reſrænandos ſceleſtos homines, tam Laicos, quam Eccleſiaſticos læſæ majeſtatis criminis reos Eccleſiaſticæ immunitatia, in Civitate Genuen. reſtringit limites.

Dilectis filiis, Nobili Viro Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuen.

SIXTUS PAPA V.

Dilecti filii Nobiles Viri, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Literas Gregorii XIII. enunciat.

§.1. Alias a ſel. rec. Gregorio Papa XIII. Prædeceſſore noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis videlicet a tergo.

Tenor literarum Gregorii XIII.

§.2. Dilectis filiis Nobili Viro Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuen. intus vero Gregorius Papa XIII. Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Romani Pontifices Juſtitiæ Auctores, & Cultores præcipui privilegium Clericis conceſſum, & Eccleſiarum, ac Cemeteriorum immunitatem ita limitare, & reſtringere conſueverunt, ne Clerici ipſi privilegio magis, quam par ſit, confidentes publicam quietem, & pacem, præſertim in Civitatibus perturbent, neve aliqui ſpe nanciſcendi impunitatem ducti aliis cum animarum ſuarum pernicie injuriam inſerant. Unde ad eum finem jam ſtatutis, & ordinatis, cum a Nobis petitur, libenter auctoritatis noſtræ robur adjicimus, ac circa illa, quantum Nobis in Domino conceditur, opportune providemus.

Clemens VII. facultatē Archiep. conceſſit procedendi contra Eccleſiaſticos quidquam molientes contra Remp., eoſque tortura, ac etiam exilii pœna puniendi ad inſtantiam Ducis.

Alias ſiquidem per veſtræ Reipublicæ Genuen. tunc temporis Ducem, & Gubernatores ſel. rec. Clementi PP. VII. Prædeceſſori noſtro expoſito, ſæpius contingere, ac experientia comprobatum eſſe, quod nonnullæ perſonæ Eccleſiaſticæ ſæculares, & diverſorum Ordinum Regulares, etiam in ſacris Ordinibus conſtitutæ, ſuorum ſtatus, profeſſionis, gradus, dignitatis, & ſalutis immemores, ac Dei timore poſtpoſito, contra regimen, & ſtatum ejuſdem Reipublicæ verbis, conſilio, operibus, & factis venire non timeſcebant, ac vehementer dubitabatur, niſi ea in re conſultum fuiſſet, ne pax, & quies publica ejus Civitatis perturbaretur, ac diverſa ſcandala in dies ſubſequerentur in grave ipſius Reipublicæ detrimentum. Quodque nonnulli etiam dictæ Civitatis in Minoribus ordinibus conſtituti, ac Beneficiati, in habitu ſæculari, ac ſine tonſura Clericali incedere, & Officium Divinum, prout ratione beneficiorum per eos obtentorum, tenebantur, omittere non verebantur, in ipſius Clericalis Ordinis opprobrium, animarumque ſuarum perniciem, & plurium perturbationem; Idem Prædeceſſor Venerabili Fratri Archiepiſcopo Januen., ſeu dilecto filio ejus in ſpiritualibus Vicario generali mandavit, ut quoties pro parte Ducis, & Gubernatorum prædictorum, ſeu pro eis agentium fuiſſet requiſitus, ac per inditia legitima Archiepiſcopo, vel Vicario prædictis conſtitiſſet, quod aliqua perſona Eccleſiaſtica, etiam in ſacris Ordinibus conſtituta, ſæcularis, & cujuſvis Ordinis, vel Congregationis regularis, etiam ab omni juriſdictione quomodolibet exempta, ac cujuſcumque dignitatis, gradus, ſtatus, ſexus, conditionis, & qualitatis, non tamen Pontificalis dignitatis fuerit, quæ aliquid contra ipſam Rempublicam, & illius ſtatuta, & poteſtatem moliretur, contra talem perſonam ad Capturam, ac præcedentibus ſufficientibus indiciis, ad torturam, ac ſi culpabilis reperta fuiſſet ad pœnam exilii procedere poſſet, facultatem conceſſit.

Paulus III. Homicidas, & decoquentes Immunitate Eccleſiaſtica privavit.

Et deinde piæ mem: Paulus Papa III. etiam Prædeceſſor noſter ab his qui Ducis, & Gubernatorum muneribus eadem in Republi-

publica fungebantur, accepto Jure cautum eſſe, homicidas, & Mercatores decoquentes, ſeu fallitos, ut dicitur ad Eccleſias, ſeu ad earum Cœmeteria confugientes, tutos eſſe, ac ibi capi, aut inde extrahi non poſſe, uſu vero, & experientia ſuperiorum annorum edoctos eſſe, eam Eccleſiarum, & locorum immunitatem in iſta veſtra Civitate, & ejus Diœceſi ſceleratis, & improbis incentivum delinquendi, ac Mercatoribus non parvam decoquendi occaſionem præbuiſſe, & in dies præbere, ac exiſtimare, quod ſi ea immunitas obſervaretur, boni, ac recte viventes maxima damna, & incommoda paterentur, ac ſubirent, graviaque ſcandala veriſimiliter ibidem orirentur, eiſdem, ac Reipublicæ prædictæ, illiuſque pro tempore Duci, & Gubernatoribus, quod per Officiales, ſeu Miniſtros veſtros, omnes voluntarios homicidas, & Mercatores, qui decoxiſſent, ad aliquas Eccleſias, ſeu Cœmeteria ejuſdem Civitatis, illiuſque Diœceſis confugientes in eiſdem Eccleſiis, ſeu Cœmeteriis Archiepiſcopi, vel Vicarii prædictorum prius petita, licet non obtenta licentia, & inde ſine tamen ſanguinis effuſione extrahi, ac Juſtitia mediante, puniri, ac ſi extra Eccleſias ſeu earum Cœmeteria capti fuiſſent, necnon decoctos ad ſatisfaciendum creditoribus omnibus Juris remediis compellere, & eorum bona inter Creditores, prout Juris fuerit, dividi facere, libere, & licite valerent, conceſſit.

Gregorius quoque XIII. conceſſerat, ut per quoddam Tribunal mixtum procedi poſſet etiam ad extremum ſupplicium contra Eccleſiaſticos reos læſæ majeſtatis.

Poſtmodum vero initio Pontificatus noſtri Nobis per tunc temporis Ducem, & Gubernatores narrato etiam ſæpe contingere, nonnullos Ordinis Eccleſiaſtici veſtri dominii tamquam fori veſtri immunes, nec non aliquos intuitu Laicorum, quos ſcilicet metus pœnæ nefariis conatibus retrahebat, & alias in ſtatum veſtrum variis rationibus, & modis conſpirare, ac pro illo conſervando animadvertendi in eos licentiam eis concedi deſiderabant, ut Judices veſtri Sæculares pro tempore exiſtentes, aſſiſtentibus eis ad hoc duobus Civibus circumſpectis de gremio Magiſtratus veſtræ Reipublicæ cum voto Ordinarii, aut ſi ſuſpectus videretur, alicujus perſonæ Cathedralis Eccleſiæ loco prædicti Ordinarii in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ quoſcumque Clericos, Presbyteros, & alias perſonas Eccleſiaſticas Sæculares, & quorumvis Ordinum Regulares etiam exemptos, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, Ordinis, & conditionis, non tamen Epiſcopos, aut alios Superiores, Criminum conſpirationis in ſtatum, & alias Læſæ Majeſtatis culpabiles, vel ſuſpectos carceribus Eccleſiaſticis mancipare libere valerent, & inde per ipſum Ordinarium, vel perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam ad torturam, & quæſtionem, ſi legitima indicia viſa fuiſſent, cum interventu Judicum Sæcularium, & duorum Civium prædictorum contra illos procedere, proceſſuque Inſtructo, & poſtmodum per dictum Ordinarium, ſeu perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam, ut præfertur, diligenter examinato, & probato, eos, quos dictus Ordinarius, aut perſona prædicta culpabiles reperiſſet in præmiſſis, prout delictorum, & criminum qualitas exigiſſet, condemnare, vel ubi pœna Sanguinis, aut ultimi ſupplicii pro atrocitate delicti imponenda veniret, prævia degradatione, eoſdem puniendos Curiæ Sæculari tradere libere poſſent, nec propterea Ordinarius, aut perſona prædicta, ac Judices, & Cives aſſiſtentes prædicti aliquas cenſuras incurriſſe cenſerentur, auctoritate, & tenore prædictis indulſimus, & aliis, prout in variis dictorum Prædeceſſorum ac Noſtris ſuper his confectis literis latius continetur.

Poſtea non ſolum prænarrata omnia confirmavit.

Nunc autem denuo Nobis exponi curaſtis, eamdem Civitatem, & illius quietem a facinoroſis hominibus hoc tempore maxime vexari, & perturbari, & licet Vos pro veſtro erga Juſtitiam inſigni zelo, ac prudentia multa his malis, & incommodis remedia curaveritis adhiberi, tamen ob Eccleſiarum, Cappellarum, Cœmeteriorum, aliorumque piorum locorum, quæ de jure communi eccleſiaſtica immunitate gaudere noſcuntur, quibus Civitas veſtra, ita referta eſt, ut in unaquaque via ejus Civitatis, aliqua Eccleſia, ſive Capella, vel ſacer locus ſit immunitatis privilegio præditus, ac una, vel pluribus cratibus ferreis, vel cujuſvis alterius generis etiam ornatus, ob quorum frequentiam delinquentes, vel in illa ſe recipiunt, aut manibus dictas crates tenent, ita ut Magiſtratus, eorumque familiam illos perſequentem eludant, & fruſtrentur, ex quibus plerumque, etiam evenit, ut impunitatis ſpe ducti ſcelerati homines facinorum ſuorum pœnas plerumque ſubterfugiant, ſicque majores animos ad delinquendum ſumant, liberiuſque delinquant, propterea publica auctoritate * ſuadente, Nobis humiliter ſupplicari feciſtis, ut facultatibus, tam per Nos, quam Prædeceſſores noſtros conceſſis, ut præfertur, & aliis in dictis literis contentis cum firmius illa ſubſiſtere noſcantur, quo fuerint Apoſtolica auctoritate communita, vim, & robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere, & adverſus contrarias forſan diſpoſitiones, illa reſtituere, aliaſque in præmiſſis incommodis, & malis ejus Civitatis occurrere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur veſtris honeſtis votis, quantum cum Deo poſſumus, paterne annuere volentes, ac ſingularum literarum hujuſmodi tenores præſentibus pro expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, literas prædictas, & in eis contenta quæcumque Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, ita ut perpetuis futuris temporibus obſerventur, vobiſque, & pro tempore Duci, & Gubernatoribus, ac Reipublicæ veſtræ ſuffragentur, approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus, eaſdem literas adverſus quaſcumque revocationes, limitationes, ſuſpenſiones, & contrarias diſpoſitiones reſtituimus, reponimus,

* *lege* utilitate.

nimus, & plenarie reintegramus, illaque de novo, quatenus opus ſit, concedimus, & indulgemus.

Sed etiã reos Eccleſiarum, Cappellarum &c. Crates apprehendentes Eccleſiaſtica immunitate minime frui declaravit.

Et inſuper ad reprimendam facinoroſorum hominum temeritatem, & audaciam, auctoritate, & tenore prædictis declaramus, ad Eccleſias, Cappellas, Cœmeteria, & alia pia loca proprius accedentes, ac illorum crates apprehendentes, vel manibus conſtanter eaſdem retinentes, non tamen Eccleſias, & loca prædicta ingredientes, & propterea inde abſtrahi nequaquam poſſe contendentes, vel prætendentes, immunitate Eccleſiaſtica minime frui, aut gaudere potuiſſe, neque poſſe, nec ſi inde extracti ſint, eadem eccleſiaſtica immunitate ſe tueri, ut in eum, unde extracti ſint, locum, vel alias reſtitui, aut quodcumque aliud privilegium obtinere valeant. Verum ſic dictis Eccleſiis, & aliis piis locis propius accedentes, & cratibus appenſos, vel illas manibus retinentes, per veſtros Magiſtratus, illorumque Judices, & familiam abſque aliquo conſcientiæ ſcrupulo, nec ſententiarum, cenſurarum, aut pœnarum incurſu, capi, & apprehendi, ac carceribus mancipari, & condignis pœnis pro delictorum qualitate, omni prorſus impedimento, & difficultate remotis affici libere, & licite valere, ſtatuimus.

Decernentes præſentes perpetuis futuris temporibus vobis veſtræque Reipublicæ ſuffragari, ac ſub quibuſvis ſimilium, gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus minime comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas eſſe, & cenſeri, nec de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, nullo umquam tempore poſſe: Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus præmiſſis, ac omnibus his, quæ dicti Prædeceſſores, Noſque in literis prædictis voluimus non obſtare, ac generalis Concilii, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis Ordinibus, Monaſteriis, & aliis locis quibuſcumque, illorumque Superioribus, & perſonis exemptionem ſæcularium, & Regularium perſonarum, Ordinum, Monaſteriorum, Eccleſiarum, & Sacrorum locorum prædictorum, necnon Congregationum in ſe continen., ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, & approbatis, ac

Bull.Rom.Tom.IV.Par.IV.

ſæpius innovatis. Quibus, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 12. Julii 1576. Pontificatus noſtri Anno V.

Hujuſmodi literas a Sixto confirmari petunt Oratores Reip. Benigne præſtat Pontifex.

§.3. Has autem literas cum nuper Nobis oratores veſtri humiliter ſupplicaverint, ut noſtra etiam auctoritate pro firmiori illarum ſubſiſtentia roborare dignaremur.

§.4. Nos qui ob ſingularem veſtram erga Nos, ſanctamque hanc Sedem reverentiam, & devotionem, petitionibus veſtris, quantum cum Deo licet, libenter annuimus, vos, ac veſtrum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſupernarratas literas Gregorii Prædeceſſoris, & in eis contenta quæcumque, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus.

Sicque perpetuo præcipit obſervare.

§.5. Decernentes illas vobis, Reipublicæque veſtræ omnino ſuffragari, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, inviolabiliter obſervari debere, irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantia tollit.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus iis, quæ in dictis Prædeceſſoris literis conceſſum fuit non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 10. Decem. 1585. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 10. Decembris 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

XXIII.

Juriſdictio Conſulum Artis Lanæ in Urbe, & privilegia Mercatorum ejuſdem Artis.

Hanc juriſdictionem primo conceſſit Pius V. in ſua Conſtitut. LXIV. Ut ad Artis. *Tom.IV. Par.II. fol.*396.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Hic Pontifex ad renovandã Artem Lanæ in Urbe, Cardinalem Sanctacruciũ deputavit.

CUM alias conſiderantes artem Lanæ, quam in multis Italiæ Civitatibus inſignibus, in decus, & ornamentum illarum, publicamque utilitatem exerceri accepimus, ejus eſſe induſtriæ, ut facile omnes generis perſonæ ex ea, & ejus exercitio vivere, & ſe manutenere poſſent. Cupienteſque exercitium hujuſmodi in hanc noſtram Urbem introducere, ſeu jam alias introductum, hodie tamen pene extinctum renovare, ut ſic

Digitized by Google

pauperes, & miſerabiles perſonæ, etiam vagabundæ utriuſque ſexus, hujus noſtræ Urbis haberent, in quo ſe exercerent, & exercendo victum ſibi compararent, Dilectum filium noſtrum Proſperum, tituli S. Clementis Presbyterum Cardinalem de Sancta Cruce nuncupatum, deſuper deputaverimus.

Qui cum hominibus dictæ Artis convenit quod.

§.1. Et dilecti filii Alexander Capocefalus, & Fenizius Alfanus, Mercatores Lanæ, ſeſe eidem obtulerint, & paratos eſſe dixerint, id onus, & hanc curam artis Lanæ, & illius exercitium in dictam Urbem introducendi, & ut panni cujuſcumque generis conficiantur, curandi ſuſcipere, ſub iis conditionibus, capitulis, & ſtatutis nimirum.

Camera mutuet Arti ſc. decem millia.

§.2. Quod per Cameram noſtram Apoſtolicam duodecim millia ſcuta eis mutuo, & in contanti (idonee per eos cauto de illis infra decem annos proxime venturos reſtituendis) darentur.

Alia bis mille Arti donet.

§.3. Et præterea alia mille ſcuta ex pecuniis ejuſdem Cameræ ad ſatisfactionem, & ſeu commoditatem eorumdem Alexandri, & Fenizii pro ædificio purgamenti, vulgo dicti il Purgo, quod dudum tempore Pontificatus fel. rec. Pii PP. V. Prædeceſſoris noſtri, prope fontem Trivii de Urbe cœptum fuit, & tincturæ, ac inſtrumentis ad dictam artem neceſſariis ſtatim exponerentur, nec ipſi Alexander, & Fenizius ad horum mille, nec aliorum mille ſcutorum, quæ tempore prædicto pro eodem ædificio a dicta Camera data fuere, aliter reſtituere tenerentur: ſed ipſa bis mille ſcuta commodo, & beneficio dictæ artis omnino cederent.

Statuta Artis confirmet.

§.4. Et ſtatuta Collegii, ſive ſocietatis Mercatorum artis Lanæ hujuſmodi necnon ſtatuta, & alia præmiſſa ipſis confirmarentur.

Præferantur mercatores Artis, in bonis debitorum ſicut mercatores Ripæ.

§.5. Nec qui de dicta Arte eſſent, tenerentur pro eorum creditis concernentibus materiam, & exercitium Lanæ, atque tincturæ, ejuſque membra decoctis debitoribus cum aliis creditoribus diſcutere: ſed ſemper præferantur, prout, & quemadmodum Mercatores Ripæ præferuntur.

Conſules hujus temporis ad triennium confirmentur.

§.6. Dictique Alexander, & Fenizius, ac pro tempore exiſtentes Conſules dictæ artis Lanæ ad tres annos proximos, & continuos confirmarentor, ut ſic melius, & commodius ipſi formam, & modum introducendi artem, & exercitium Lanæ, atque tincturæ cum ſuis annexis, & dependentiis tradere, ac ſtatuta Collegii, ſive Societatis prædictæ ad uſum, & obſervantiam reducere.

Pecunia penes eos exiſtat.

§.7. Nec prædicta duodecim millia, & alia mille ſcuta ipſis Alexandro, & Fenizio, per ſuccedentes eis Conſules, aut alios quoſcumque dictæ artis auferri poſſent.

Conſules utantur voto Aſſeſſoris in pœnis afflictivis.

§.8. Quodque Conſules hujuſmodi pro tempore exiſtentes quemcumque in ulla afflictiva pœna, etiam in cauſa criminali, vel mixta abſque voto aſſeſſoris ipſorum, ex omnibus qui de dicta arte extiterint, ad tempus eis bene viſum eligendi condemnare nequirent.

Conſules dent lanam omnibus huic exercitio vacantibus.

§.9. E contra vero, dicti Alexander, & Fenizius obligati eſſent dare lanam omnibus iis, qui voluerint tali exercitio vacare, obſervando ſtatuta, ac præſtita cautione de reſtituendo valore lanæ in termino ab ipſis Conſulibus ſtatuendo, ut ſic capitale, & corpus perpetuo eidem Cameræ conſervaretur.

Certam pannorum qualitatem ſingulis annis conficere debeant.

§.10. Inſuper tenerentur prædicti Alexander, & Fenizius ſtatim habitis dictis pecuniis incipere, facere, & conficere, ac fieri, & confici facere hic in Urbe pannos cujuſcumque generis, & in ſpecie conficere, & fabricare ſingulis annis, excepto primo anno dictorum decem quolibet reliquorum novem annorum, centum petias pannorum, ut dicunt, mixtorum, & quinquaginta pannorum exquiſitorum, alias finorum, & vigintiquinque ſtameggiatorum nigrorum guadi de ſeptuaginta in octuaginta, ut vocantur, Pannorum vero monachinorum, etiam vigintiquinque petias, & totidem raſciæ, ac petias quinquaginta ſajettæ. Non poſſent autem ullo modo pro pannis ſtameggiatis, monachinis, raſciæ, & ſajettis hujuſmodi, lanam ex pellibus pecorum evulſam, quam alias appellant pelatam, adhibere, ſub pœna amiſſionis ipſorummet pannorum, & quinquaginta ſcutorum pro qualibet petia, & in fine cujuſcumque anni docerent in Camera Apoſtolica ſe hujuſmodi pannos confeciſſe ſub reſtitutionis illico faciendæ earum pecuniarum, quas receperint, & aliis pœnis ad beneplacitum dictæ Cameræ, ſeu præſidentium ipſius infligendis. Et caſu quo monachini, & raſciæ, non ita expedite venderentur, poſſent de licentia tamen eorumdem Præſidentium Cameræ Apoſtolicæ tales pannos ſeu confectionem ipſorum intermittere, & alios conficere, ita ut pecuniæ non remanerent inutiles, & pauperes haberent in quo ſe ad vitam ſuſtentandam exercerent. Cum hoc tamen, quod dicti Alexander, & Fenizius teneantur continuo habere in eorum fundaco monachinos, raſciam, & alios pannos exquiſitos, Romæ confectos, & elaboratos, & alias, ut in ipſis capitulis, conditionibus, & ſeu ſtatutis plenius dicitur contineri. Quæ omnia per dictum Proſperum Cardinalem, ut ſupra a Nobis deputatum, approbata, & confirmata fuerunt.

Et modo idē Pontifex ordinationes prędictas, & etiā ſtatuta Concilio Tridentino non contraria confirmat.

§.11. Propterea Nos exercitium hoc magis, ac magis promoveri peroptantes, ac dilectos filios Collegium, ſeu Societatem Mercatorum artis lanæ dictæ Urbis ad id excitare, eoſdemque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac capitula, conditiones, & ſtatuta hujuſmodi rata habentes, illorumque omnium tenores, & qualitates pro expreſſis habentes, & Alexandum, & Fenizium, ac mercatores prædictos, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum,

harum

harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, capitula, & conditiones, ac nova hujuſmodi, necnon vetera Collegii prædicti ſtatuta, & ordinationes, felix regimen & gubernium ipſius Collegii, ſeu Societatis concernentia, ac alias licita, & honeſta, nec ſacris Canonibus, aut Concilio Tridentino contraria, quæ deſcripta ſunt in quodam ejuſdem Collegii libro in membrana manuſcripto, & coopertnris ligneis corio rubro tectis compacto, cum quatuor non cartulatis, ſic incipien. (Cum hoc ſit, quod ex forma cujuſdam ſtatuti, ac finien. in hunc modum, & onera ſubſtinendo recipiant, & honores, & aliis 150. cartis, ſeu foliis cartulatis, ut præfertur, ſcriptis, & ſic pro rubrica incipien. Incipiunt ſtatuta Mercatorum artis lanæ, & deinde hæc verba ſubjunguntur. In nomine Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & ad honorem, &c. Quæ quidem verba nigro colore ſine attramento ſunt ſcripta, in fine autem ejuſdem libri, videlicet ultimo fol. ſubſequens Notarii recognitio finem facit. Die 21. Jan. 1574. D. Horatius Fuſcus Notarius medio juramento tactis, &c. recognovit prædicta ſtatuta eſſe Univerſitatis artis lanæ Urbis in forma auctoritate Apoſtolica per præſentes perpetuo approbamus, & confirmamus, ſupplentes ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſiqui deſuper intervenerint.

Conſulibus concedit facultatem d. ſtatuta mutandi, & cognoſcendi cauſas concernentes artem lanæ, etiam quoad Hebræos.

§.12. Ac inſuper, nunc, & pro tempore exiſtentibus dicti Collegii Conſulibus, ut in eorum Congregatione, ſtatuta, & ordinationes prædicta, toties quoties pro rerum, & temporum qualitate expediens fuerit, reformare, corrigere, & in toto, vel in parte mutare, & de novo condere; Ac de omnibus, & ſingulis cauſis, tam civilibus, quam criminalibus, ſeu mixtis, etiam ratione præteritorum lanæ artem concernentibus, juxta prædicta ſtatuta, & ordinationes in futurum recognoſcere, eaſque decidere, & terminare, ac etiam pœnas per dicta ſtatuta contra non obſervantes illa, aut alias impoſita augere, ſeu immutare libere, & licite valeant. Ita quod cauſæ prædictæ per modernos, & pro tempore exiſtentes dictæ Urbis Gubernatorem, & Senatorem, & Conſervatores, alioſque Capitolinos Judices, & ceteros etiam majores Magiſtratus quovis prætextu, vel colore reaſſumi non poſſint. Quodque dum ipſi Conſules in unum convenerint, aut totum Collegium prædictum congregabunt, pro negotiis dictæ artis lanæ licentiam a dilectis filiis dictæ Urbis Conſervatoribus petere minime teneantur, licentiam concedimus, & facultatem, eoſdemque ad hunc effectum in Judices ordinarios idoneos, & competentes, coram quibus ſolis, qui dictam artem lanæ exercuerint, etiam pro creditis eorum ab Hebræis conſequendis, non autem coram Urbis prædictæ Vicario, aut ejus Vicegerente, nunc, & pro tempore exiſtente, vel quoquam alio conveniri, & ipſos Hebræos convenire debeant, perpetuo conſtituimus, ac deputamus.

Clauſulæ præſervativæ.

§.13. Decernentes præſentes literas ſemper, & in perpetuum ab omnibus ubique inviolabiliter obſervari, ac ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum a Nobis & Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, Sedeque Apoſtolica pro tempore emanatis revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & ad quorumvis inſtantiam, & etiam Motu proprio conceſſis comprehendi: ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de novo etiam ſub data per eoſdem Collegium, ſeu Societatem eligenda conceſſas, ac validas, & efficaces eſſe, & cenſeri.

Decretum irritans.

§.14. Et ſic per quoſcumque Judices, ordinarios, & delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.15. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon tam dictæ Urbis, quam aliarum quarumcumque Civitatum, & locorum dicti Status noſtri mediate, vel immediate ſubjectorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac clauſulis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus etiam ſi de illis ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum expreſſa mentio habenda eſſet, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D. P. An. I. 18. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 18. Decembris 1585. Pontificatus noſtri Anno I.

XXIV.

De viſitandis certis hic ſtatutis temporibus, Sanctorum Petri, & Pauli de Urbe liminibus &c. ab Epiſcopis, Patriarchis, & aliis Eccleſiarum Primatibus.

Iſti Prælati Romano Pont., aut Congregationi Cardinalium ſuper Interpretatione, & executione Concilii Tridentini inſtitutæ, de Statu ſuarum Eccleſiarum rationem reddant, ut infra in Conſt. Immenſa.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanus Pontifex, Beatiſſimi Petri Apoſtolorum Principis Succeſſor, in altiſſima militantis Eccleſiæ ſpecula, divina diſpoſitione collocatus, ex credito ſibi Apo-

Apoſtolicæ ſervitutis officio omnium Eccleſiarum ſolicitudinem habere, totiuſque Dominici Gregis, qui unius ſanctæ Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ per univerſum Orb. terrarum diffuſæ, ſacro ovili cooluditur, curam gerere tenetur. Hujus vero tam gravis, & ingentis oneris, Angelicis plane humeris formidandi magnitudinem, ut facilius ferre poſſet, venerabiles fratres ſuos Catbolicos Epiſcopos in partem ſuæ ſolicitudinis advocavit; qui tamquam ſeniores in populo Dei, pleni ſapientiæ ſpiritu, in ſua quiſque paſtorali vigilia excubantes, illius ſupremi in terris paſtoris immenſos labores ſublevarent, in quo uno, Deo auctore, plenitudo reſidet poteſtatis. Nimirum, ut Epiſcoporum opere, & adiumento, ubique locorum gregis ſibi commiſſi vultum agnoſceret, & ſpiritualium ovium morbos intelligeret, curationeſque adhiberet: atque ex ſui muneris officio, perdita requireret, abiecta reduceret, confracta alligaret, infirma conſolidaret, pinguia, & fortia cuſtodiret: denique aſſiduis paſtorum vocibus admonitus, de toto Eccleſiarum ſingularum ſtatu certior redderetur, ne quicquam omnioo illam lateret earum rerum, quas ad Dei gloriam augendam, ad Chriſtianam religionem propagandam, ad animarum ſalutem procurandam neceſſario eumdem ſcire, atque intelligere oportet, ut omnibus cognitis, & examinatis, pro ea, quæ ſibi a Chriſto Domino tributa eſt, ſumma poteſtate, alia in vinea Domini Sabaoth evellat, alia plaotet, alia ædificet, alia deſtruat, quemadmodum ex rerum, & temporum conditione ſalubrius in Domino viderit expedire.

Epiſcopi &c. ex antiquo inſtituto certis tēporibus limina Apoſtolorum viſitare curabant.

§.1. Ob quas ſane cauſas jure optimo, & Spiritus Sancti inſtinctu, a ſanctiſſimis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris jam ab antiquiſſimis temporibus inſtitotum eſt, & per multas ætates magno Eccleſiæ Dei commodo obſervatum, ut ſinguli Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates, & Patriarchæ, certis præſcriptis temporibus, per ſe ipſos, vel per certum eorum Nuncium, omni occaſione ſepoſita, Beatiſſimorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, qui hanc Almam Urbem ſuo ſanguine conſecrarunt, limina, tamquam fidei petram, & totius ſacerdotalis onitatis fontem jure jurando ſe viſitatoros pollicerentor, atque ita S. R. E. matris ſuæ complexu recreati, & paterno Summi Pontificis colloquio roborati, ad Eccleſias ſuas regendas, alacriores, & inſtructiores redirent.

Sed variis ex cauſis hoc inſtitutum refriguit.

§.2. Ceterum hæc tam ſalutaris, atque neceſſaria conſtitotio, partim antiqui humani generis hoſtis aſtutia, variis, etiam inſurgentibus temporum calamitatibus, valde refriguit, aliis alia atque alia impedimenta prætexentibus, in grave animarum ſuarum periculum, & qoibus præſunt, Eccleſiarum detrimentum. Nec vero dubitandum eſt, quod ſine maximo animi moerore commemorare non poſſumus, perniciosiſſimas hæreſes, quibus multis jam annis, hominum peccatis ita promoventibus, Eccleſia vexatur, & Chriſti Domini veſtis dilaceratur, ex ejuſmodi ſaluberrimæ viſitationis intermiſſione partim ortas eſſe, partim latenti progreſſione magoum iucrementum accepiſſe. Nam ſi celeriter in ipſo naſcentis mali initio, ab ipſis Epiſcopis pro rei gravitate ad Romanum Pontificem relatum eſſet, ſane illius provideotia, & auctoritate, ſtatim venenatæ ſtirpes ex agro Domini evulſæ eſſent, & diabolici ignis ſcintillæ ſubito oppreſſæ, atqoe reſtinctæ, in tot flammas, & luctuoſa incendia non erupiſſent.

Hic ideo Pōtifex præcipit omnibus Prælatis ad Eccleſiam promovendis, aut transferendis, quod limina Apoſtolorum ſtatutis hic tēporibus viſitare jurent, & etiam Pontifici de Paſtorali eorum officio rationem reddere, & man fata Apoſtolica diligentiſſime exequi.

§.3. Hæc, atque alia graviſſima incommoda, cum primum ad ſummi Apoſtolatus apicem, meritis licet imparib. Deo ita volente, vocati ſumus, attentius conſiderantes, non ſolum ex intimis animi ſenſibus indoluimus, ſed ſtatim de adhibendo remedio, divina gratia adiutrice, cogitare cœpimus. Urget enim Nos Dei timor, & acres animo noſtro ſtimulos, dies noctesq. ſubiicit, quemadmodum in tremendo illius judicio, adminiſtrationis noſtræ rationem reddamus. Nam ſi huic taoto malo, quod magis quotidie ingraveſcit, non occurramus, non poſſumus Nobis ipſis non valde timere, cum crebro in mentem veniant, & quaſi aures noſtras perſoncot ſacræ illæ voces comminationis, & terroris plenæ. Filii hominis ſpeculatorem dedi te domui Iſrael, & ſanguinem ejus de manibus tuis requiram. Et quod Petro a Domino dictum eſt. Confirma fratres tuos. Et illud Apoſtoli Pauli, quod tanto magis ad Nos pertinet, quanto majorem præter ceteros, paſtoralis officii curam ſortiti ſumus. Attendite vobis, & univerſo gregi, io quo vos Spiritus Sanctus poſuit Epiſcopos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſivit ſanguine ſuo. Quocirca eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes, ſimulque modum, & temporum ſpatia Eccleſiarum earumdem Præſulibus, pro cujuſque intervallo, & locorum diſtantia moderantes, hac perpetua Conſtitutione ſancimus, decernimus, & mandamus, ut omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, per univerſum terrarum Orbem conſtituti a Nobis deinceps ordinandi, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, antequam manus conſecrationis ſuſcipiant, ſeu eis conſecratis Pallium Beati Petri corpore ſumptum tradatur, aut ſi ad aliam Eccleſiam transferantur, antequam illius regimini, & adminiſtrationi ſe immiſceant, ſiquidem præſentes in Curia fuerint, in manibus S.R.E.Diaconi Cardinalis ordine prioris, ſi vero abſeotes in manibus Antiſtitis, qui ad impeodendum munus prædictum, aut ad tradendum Pallium hujuſmodi a Sede Apoſtolica delegabitur, jurent juxta formulam in libro Cancellariæ Apoſt. quinterno appellato, nuper deſcriptam, ſe Beatiſſimorum Apoſtolorum Petri, & Pauli limina, ſtatutis in hac noſtra Conſtitutione temporibus, perſonaliter, ac per ſe ipſos viſitaturos, ac Nobis, & Succeſſoribus noſtris pro tempore exiſtentibus Romanis Pon-

Pontificibus rationem reddituros de toto eorum paſtorali officio, deque rebus omnibus ad ipſarum, quibus præſunt, Eccleſiarum ſtatum, ad Cleri, & Populi diſciplinam, animarum denique, quæ illorum fidei creditæ ſunt, ſalutem quovis modo pertinentibus, & viciſſim mandata Apoſtolica recepturos, & quam diligentiſſime executuros.

Et legitime impediti, per certum Nuncium hæc adimplebunt.

§.4. Quod ſi legitimo impedimento detenti fuerint, jurent ſe prædicta omnia adimpleturos per certum nuncium ad id ſpeciale mandatum habentem, de gremio ſuorum capitulorum, aut alium in dignitate eccleſiaſtica conſtitutum, ſeu alias perſonatum babentem, aut ſi hujuſmodi hominem eccleſiaſtica dignitate, & perſonatu præditum non habeant, per diœceſanum ſacerdotem, & ſi Clero careant, omnino per aliquem alium presbyterum, ſæcularem, vel regularem ſpectatæ probitatis, & religionis, de ſupradictis omnibus plene inſtructum. De hujuſmodi autem impedimento docere debeant per legitimas probationes, ad dictum primum Diaconum Cardinalem, per ſupradictum Nuncium tranſmittendas.

Idem Pontifex hortatur, ut opera ipſorum Epiſcoporum, aut aliorum, a Sede Apoſtolica auxilia, & ſubſidia petant.

§.5. Quin etiam Principes temporales, ſi quid pro eorum pietate, & erga hanc Apoſtolicam Sedem obſervantia Romano Pontifici voluerint ſignificare, eoſdem, ſive Epiſcopos, ſive alios, qui ab eis mittentur, fidos habebunt nuncios, ac relatores, quorum opera, ab eadem Sede pro illorum dominiis, ditionibus, & rebus firmandis, ac ſtabiliendis, & cum Dei, & ſanctæ Religionis cauſa, ſine qua tuto conſiſtere haud poſſunt, coniungendis, opportuna ſinceræ caritatis officia, conſilia, atque ſubſidia expectare certo poterunt.

Tempus præfinitur omnibus Prælatis ad explendum hoc viſitationis officium.

§.6. Ad hoc autem debitum viſitationis officium commode explendum ſupradicti omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, & Epiſcopi, Itali videlicet, vel ex Italicis Inſolis, unde in Italiam commodius traici poteſt, veluti Siculi, Sardi, Curſi, & alii adiacentium Provinciarum Italiæ, ac etiam Dalmatiæ, & Græcarum, quæ e regione ipſis Italiæ, & Siciliæ oris ſunt, tertio auno, Germani vero, Galli, Hiſpani, Belgæ, Bohemi, Ungari, Angli, Scoti, Iberni, & ceteri omnes, qui In Europa ſunt citra mare Germanicum, & Balticum, ac omnium Inſularum Maris Mediterranei, quarto anno, & qui intra Europæ fines ſunt, his Provinciis remotiores, ac etiam Africaoi littoribus noſtris adverſi, ac inſularum Maris Oceaui Septentrionalis, & Occidentalis Europæ, & Africæ citra continentem novi Orbis, tam qui nunc ſunt, quam qui ad Catholicam fidem per miſericordiam Dei aliquando redirerint, quinto anno, Aſiatici vero, & qui extra Aſiam, & in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septemtrionalibus, tam in Inſulis quam in continentibus, & denique in quibuslibet mundi partibus decimo anno iter ſuſcipiant: & Deo concedente perficiant. Idemque inſtitutum tertio quoque, quarto, quinto, & decimo anno repetant, & obſervent. Hæc autem annorum ſpatia tempore ſuſcepti muneris conſecrationis, vel pallii traditionis, aut tranſlationis, ut præfertur, incipiant. Quæ ne longius diſſeratur, Volumus quod tempus qualecumque excurſum alicui ex ſupradictis Præſulibus, quæ ſive morte præventus, ſive alia quacumque de cauſa ob non finitum tempus ei præſcriptum dicta limina non viſitaverit, ita illius ſucceſſori effluxiſſe, & excurriſſe intelligatur, ut termino ipſo juxta Prædeceſſoris ſui juſiurandum completo debitam tunc viſitationem quamprimum conficere teneatur.

Obedientiam Prælatis indicit.

§.7. Hi vero ex ſupradictis Antiſtitibus, qui hactenus ab hac ſancta Sede ordinati ſunt, aut dictum pallium ab ea ſuſceperunt, aut ad aliam Eccleſiam tranſlati ſunt, prout cuique diſtantia locorum, & temporum intervalla præſcripta ſunt, ad ſupradicta omnia obſervanda a die publicationis præſentis Conſtitutionis omnino teneantur. Jubemus igitur in virtute ſanctæ obedientiæ ſupradictis omnibus Antiſtitibus præſentibus, & futuris, ut viſitationem prædictam, ſibi, ſuiſque Eccleſiis adeo utilem, ac neceſſariam, juxta præſcriptam formulam omnino conficiant.

Inobedientibus pœnas imponit.

§.8. Si vero, quod abſit, non egerint, eos ab ingreſſu Eccleſiæ, ac etiam ab adminiſtratione, tam ſpiritualium quam temporalium, occnon a præceptione fructuum ſuarum Eccleſiarum, a Capitulis eorum omni exceptioue, & mora ceſſante, interim libere exigendorum, & in opus fabricæ, ſeu ornamentorum Eccleſiæ emptionem, prout major exegerit neceſſitas, inſumendorum, ipſo facto tamdiu ſuſpenſos eſſe volumus, donec a contumacia reſipiſcentes relaxationem ſuſpenſionis hujuſmodi a Sede prædicta meruerint obtinere.

Clauſulas contrariorum derogatorias apponit.

§.9. Non obſtantibus privilegiis, abſolutionibus, indulgentiis, & aliis conceſſionibus de non viſitandis liminibus ejuſmodi quibuſcumque Eccleſiarum Prælatis, & per quoſcumque Rom. Pon., ac etiam Nos, & dictam Sedem ex quibuſvis cauſis, perpetuo, vel ad tempus, conceſſis, extenſis, & innovatis, quæ omnia contra præmiſſa quicquam nolumus ſuffragari, aliiſque contrariis quibuſcumqoe. Ceterum Nos ſaluti, & conſcientiæ ſecuritati eorum Præſulum, qui ad hujuſmodi viſitationem obligati, eam contra juſiurandum hucuſque diſtulerunt, conſulere volentes, eos ſingulos a periurii reatu, & a Canonicis, Apoſtoliciſque omnibus ſententiis, quas propterea incurrerint, auctotitate præſentium abſolvimus, quos tamen pro exceſſu hujuſmodi eleemoſynam, quantam, & cui, vel quibus eorum Confeſſarius ſtatuerit applicandam, volumus erogare.

Exemplis credi jubet.

§.10. Quia vero difficile nimis eſſet, præſentes literas quocumque illis opus perferri, volumus quoque, ut earum exemplis, etiam impreſſis, manu Notarii publici, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ

Digitized by Google

tutæ obſignatis, eadem prorſus adhibeatur fides, quæ eiſdem præſentibus, etiam in d. quinterno deſcribendis haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo &c.

Dat. P. An.I. 20. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, 13. Kal. Januarii, Pontificatus noſtri Anno I.

XXV.

Innovatio feſtivitatis S. Nicolai de Tolentino, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, duplici Officio die decima Menſis Septembris celebrandæ.

Canonizationem hujus Sancti, & ſuæ Feſtivitatis primævam inſtitutionem. fecit Eugenius IV. ut in ejus Conſt. XXXVI. Licet. *Tom. III. Par. III. fol.* 55.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SAncta Romana Univerſalis Eccleſia, quos Omnipotens Deus ſicut Sol in conſpectu ſuo fulgentes in Cœlo coronat, pio cultu, & admirabili honore, per anni circuitum, die ut plurimum, qua eos ad Cœleſtia regna migrare contingit in terris voluit venerari, ut eorum Chriſtifideles glorioſa memoria incenſi, & exemplis inflammati per exercitium bonorum operum, piis etiam ſuffragiis adiuti, divinæ Majeſtatis gloriam in Sanctis ſuis agnoſcere, & ipſius beneficia promereri facilius valeant,

S. Nicolaus virtutibus, & miraculis clarus fuit.

§. 1. Ad hunc itaque laudabilem Sanctorum numerum B. Nicolaus Tolentinas, de cujus vita, converſatione, & ſancta obdormitione in Domino Tolentinates gloriantur, regularia S. Auguſtini Eremitarum inſtituta amplexus, cum tanta vitæ puritate, & integritate contendit, ut ipſius viri Sanctitas longe lateque per diverſas Mundi regiones ad Indos uſque Occidentales propagata, diffuſaque ſit.

Joannes XXII & Innocentius VI. illius Canonizationem cœperunt, & Eugenius IV. perfecit.

§. 2. Hunc itaque miraculorum ſignis, in quo inexhauſta Dei benignitas, in vita ac poſt mortem operari voluit, adducti, fel. rec. Joannes XXII., & Innocentius VI. primo in numerum Sanctorum referre concurrerunt, & deinde piæ mem. Eugenius IV. Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri eorumdem Sanctorum Catalogo ſolemni ritu adſcripſit.

Poſtea omne ſchiſma ceſſavit.

§. 3. Poſt cujus relationem inter numerum Sanctorum celeberrimum, maximumque illud miraculum extitit, quod Eccleſia Romana jam per annos amplius quinquaginta ſchiſmatum diſſidiis graviter afflicta, hujus Beati viri meritis, & interceſſione ſublatis erroribus, pacem, præter ſpem, ſummam conſecuta eſt.

Hic Pontifex illius feſtum duplici officio agi jubet.

§. 4. Quare Nos, qui Eccleſiæ Firmanæ, in cujus Diœceſi Oppidum S. Angeli, ubi Sanctos ipſe Nicolaus eſt ortus, conſiſtit, in minoribus conſtituti præfuimus, nomen & ſanctitatem ipſius B. Nicolai dignis, quantum noſtra patitur infirmitas, honoribus decorare volentes, hac præſenti noſtra Conſtitutione mandamus, ut ejuſdem B. Nicolai Confeſſoris glorioſi dies feſtus 4. Idus Septem. pie agatur, duplicique poſthac, & proprio, & ubi propria non erunt, de Communi Confeſſorum non Pontificum officio per cunctas totius Chriſtiani Orbis Eccleſias ſingulis annis perpetuis futuris temporibus celebretur, & in Kalendario Romano eum duplicis feſti adjectione inſcribatur. Sicubi vero feſtus Beati Nicolai dies ſupradictus, ex fidelium devotione, ſeu conſuetudine, præcepto, aut indulto Apoſtolico, majori aliqua celebrari conſueverit obſervantia, ea omnino ibidem retineatur.

Prælatis injungit, ut obſervari faciat.

§. 5. Mandantes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis in toto Orbe terrarum conſtitutis, ut faciant in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus, præſentes noſtras literas ſolemniter publicari, & ab Eccleſiaſticis perſonis ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus omnino obſervari, quamvis in ultimis Breviarii, & Miſſalis reformationibus adnotatio hujus ſolemnitatis poſita non fuerit.

Tranſumptis credi jubet.

§. 6. Volumus quoque, ut præſentium exemplis &c.

Dat. P. An.I. 23. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, 10. Kal. Jan., Pontificatus noſtri Anno I.

XXVI.

Contra exercentes artem Aſtrologiæ judiciariæ, & alia quæcumque divinationum genera, libroſque legentes, vel tenentes.

De ejuſmodi divinationum, ac ſortilegiorum materia extant plures Prædeceſſorum Conſtitutiones indicatæ in Conſt. I. Innoc. VIII. Summis *Tom. III. Par. III. fol.* 191.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Multa mala proveniunt ex arte Aſtrologiæ judiciariæ, Magicæ, Negromantiæ & ſimilium.

§. 1. CŒli, & Terræ Creator Deus, quem unumOmnipotentem corde credimus ad juſtitiam, & ore confitemur ad ſalutem, etſi homini, quem ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam creavit, mentem dederit, quæ non ſolum divino ſidei lumine illuſtrata, myſteria illa cognoſceret, quæ humanam intelligentiam ſuperant, ſed etiam naturæ ſuæ vi magno licet cum labore, præclara multa inveſtigaret, atque intelligeret, tamen ut ſuperbum animal homo non altum ſaperet, ſed timeret, & immenſam Conditoris ſui majeſtatem humi ſtratus veneraretur, ſibi ſoli eorum, quæ eventura ſunt, ſcientiam, & futurarum rerum cognitionem reſervavit. Solus enim ipſe, cujus oculis omnia nuda, & aperta ſunt, & ad intimas hominum cogitationes penetrat, & conſequenter eorum actiones intuetur, ſolus ipſe,

Digitized by Google

ſe, qui vocat ea quæ non ſunt, tamquam ea quæ ſunt, omnia præſentia, & ante oculos poſita habet, ſolus denique omnia, & ſingula quæcumque totius temporis decurſu, & ſæculorum ætatibus ſutura ſuut, ab omni æternitate novit, & admirabili providentia diſpoſuit, quæ non modo humanæ mentis imbecillitas ignorat, ſed nec dæmones ipſi præſentire poſſunt. Quare idolorum in futuris annunciandis falſitatem, & imbecillitatem, & eorum, qui eis cultum adhibebant, vanitatem irridet Spiritns Sanctus apud Iſaiam illis verbis. Annunciate quæ ventura ſunt in futurum, & ſciemus, quia Dii eſtis vos: & in novo teſtamento Chriſtus Dominus diſcipulorum ſuorum de futuris eventibus paulo cupidius inquirentium interrogationem gravi illa reſponſione retudit, qua etiam omnium fidelium ſuorum curioſitatem coercuit. Non eſt veſtrum ſcire tempora, vel momenta, quæ Pater poſuit iu ſua poteſtate. Nec vero ad futuros eventus, & ſortuitos caſus prænoſcendos (futuris eventibus ex naturalibus cauſis neceſſario, vel frequenter provenientibus, quæ ad divinationem non pertineut, dumtaxat exceptis) ullæ ſunt veræ artes, ant diſciplinæ, ſed fallaces, & vanæ improborum hominnm aſtutia, & dæmonum fraudibus introductæ, ex quorum operatione, conſilio, vel auxilio omnis divinatio dimanat, ſive quod expreſſe ad futura manifeſtanda invocentur, ſive quod ipſi pravitate ſua, & odio in genus humanum, occulte etiam præter bominis intentionem ſe ingerant, & intrudant vanis inqniſitionibus futnrorum, ut mentes hominnm pernicioſis vanitatibus, & ſallaci contingentium præuunciatione implicentur, & omni impietatis genere depraventur. Quæ quidem ipſis cognita ſunt, non divinitate aliqua, nec vera ſuturarum rerum ſcientia, ſed naturæ ſubtilioris acumine, & aliis quibuſdam modis, quos hominum obtuſior intelligentia ignorat. Quamobrem dubitandum non eſt, in bnjuſmodi futurorum contingentium, & ſortuitorum eventuum inquiſitione, & præcognitione, diaboli operationem ſe fallaciter immiſeere, ut ſua fraude, ac dolis miſeros homines a via ſalntis avertat, & laqueo damnationis involvat. Quæ cum ita ſint, nonnulli hæc fideliter, & religioſe, ut debent, non attendentes, ſed curioſa ſectantes, graviter Deum offendunt, errantes ipſi, & alios in errorem mittentes; tales in primi ſunt Aſtrologi olim Mathematici, Genethliaci, & Planetarii vocati, qui vanam, falſamque ſyderum, & aſtrorum ſcientiam profitentes, divinæque diſpoſitionis ordinationem ſuo tempore revelandam prævenire audaciſſime ſatagentes, hominum nativitates, ſeu genituras ex motu ſyderum, & aſtrorum curſu metiuntur, ac judicaot futura, ſive etiam præſentia, & præterita occulta, atque ex puerorum ortu, & natali die, ſive quavis alia temporum, & momentorum vaniſſima obſervatione, & notatione, de uniuſcujuſque hominis ſtatu, conditione, vitæ curſu, honoribus, divitiis, ſobole, ſalute, morte, itineribus, certaminibus, inimicitiis, carceribus, cædibus, variis diſcriminibus, aliiſque proſperis, & adverſis caſibus, & eventibus præcognoſcere, judicare, & affirmare temere præſumunt, non ſine magno periculo erroris, & infidelitatis: cum S. Auguſtinus præcipuum Eccleſiæ lumen, eum, qui hæc obſervat, qui attendit, qui in domum recipit, qui interrogat, Chriſtianam fidem, & baptiſmum prævaricaſſe affirmet, ut illos merito Apoſtolus arguat, atque increpet illis verbis: Dies obſervatis, & menſes, & tempora, & annos, timeo vos ue ſorte ſine cauſa laboraverim in vobis. Hi igitur leviſſimi, & temerarii homines in miſerandam animarum ſuarum ruinam, grave fidelium ſcandalum, & Chriſtianæ fidei detrimentum, ſuturos rerum eventus, & quæcumque proſpere, vel adverſe obventura ſunt, ac actus humanos, ea denique quæ ex libera hominnm voluntate proficiſcuntur, aſtris, ſyderibuſque adſcribunt, eiſque eam facultatem, vim, ſeu virtntem, & efficaciam tribuunt ſignificandi futura: & ad præcognita ita inclinandi, ut ſic omnino, nec aliter eventura ſint, atque ob eam cauſam de iis rebus omnibus judicia facere, prognoſtica, prædictiones, & præcognitiones ſibi aſſumere, & palam venditare non dubitant; quibus pauci rudex, & imperiti, aliiſque nimis creduli, & imprudentes tantam fidem præſtant, ut ex hujuſmodi judiciorum, & prædictionum præſcripto, aliquid certo eſſe credant, aut ſperent; quorum ſane, & mendacium Magiſtrorum temeritas, & inſelicium diſcipulorum credulitas magnopere deploranda eſt, qui vel divinis literis admoniti non intelligunt hominis præſtantiam, cui Cœli, & Stellæ, & clariſſima Cœli ſydera, Sol, & Luna, Deo ita diſponente, non imperant, ſed inſerviunt, ſic enim Moyſes popnlum Dei, ut hunc errorem caveret, præmonebat. Ne ſorte elevatis ocnlis ad Cœlum, videas Solem, & Lunam, & omnia aſtra Cœli, & errore deceptus adores ea, & colas, quæ creavit Dominus Deus tuus in miniſterium cunctis gentibus, quæ ſub Cœlo ſunt. Sed quid ſydera mirandum eſt homini ſervire? nonne nobiliſſimæ intelligentiæ Angeli ipſi, omnes ſunt adminiſtratorii ſpiritus, in miniſterium miſſi propter eos, qui hæreditatem capiunt ſalutis? nam rationales oves, ita diligit Deus, ut non ſolum Epiſcopos, quemadmodum a S. Ambroſio ſcriptum eſt, ad tuendum gregem ordinaverit, ſed etiam Angelos deſtinaverit. Præclare etiam, S. Hieronymus: Magna dignitas animarum, ut unaquæque habeat ab ortu nativitatis in cuſtodiam ſui Angelum delegatum. Quod ſi Angeli homines cuſtodiunt, quid adverſus Angelorum cuſtodiam, & tutelam aſtra moliri, aut efficere poterunt, quæ cum ipſis Angelis nullo modo ſint comparanda? Nec ſane hoc loco prætereunda eſt eximii Eccleſiæ Doctoris, & Beatiſſimi Pontificis Magni Gregorii ſententia, qui Priſcillianiſtas hæreticos unumquemque homiuem ſub Con-

Conſtitutionibus ſtellarum naſci putantes, magno rerum, & verborum pondere confutat. Abſit, inquit, a fidelium cordibus, ut aliquid eſſe Fatum dicant, vitam quippe hominum ſolus hanc conditor, qui creavit, adminiſtrat, neque enim propter ſtellas homo, ſed ſtellæ propter homines factæ ſunt, etſi ſtella fatum hominis eſſe dicitur, ipſis ſuis miniſteriis ſubeſſe homo perhibetur. Utinam inſani homines hæc ſaperent, & intelligerent, ac Dei monitis obtemperarent in Levitico dicentis. Non declinetis ad Magos, nec ab Ariolis aliquid ſciſcitemini, ut polluamini per eos. Neque enim quæ Chriſtiana, & vera pietas repellit, ac damnat, tanto ſtudio inveſtigarent, iiſdemque miſere ſe decipi, atque irretiri paterentur. Sunt etiam inanes quidam homines, & curioſi, vel impii, & irreligioſi, qui futurarum, & occultarum aliarum rerum notitiam adeo anxie habere ſtudent, ut ob eadem prænoſcenda, & inveſtiganda in divinæ legis offenſionem multipliciter incurrant. Alii enim Geomantiæ, Hydromantiæ, Aeromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Negromantiæ, aliiſque ſortilegiis, & ſuperſtitionibus, non ſine Dæmonum ſaltem occulta ſocietate, aut tacita pactione operam dare, ſeu illis, ac ſortibus illicitis taxillorum, granorum triticeorum, vel fabarum jactu uti non verentur. Alii vero aliquas priſtinæ, & antiquatæ, ac per Crucis victoriam proſtratæ idololatriæ reliquias retinentes, quibuſdam, auguriis, auſpiciis, ſimilibuſve ſignis, & vanis obſervationibus ad futurorum divinationem intendunt. Alii autem ſunt, qui cum Morte fœdus ineunt, & pactum faciunt cum Inferno, qui ſimiliter ad occultorum divinationem, ad inveniendos theſauros, vel ad alia facinora perpetranda, etiam expreſſa cum Diabolo pactione facta, in manifeſta ſuarum perniciem animarum, nefarias magicæ artis incantationes, inſtrumenta, & veneficia adhibent, circulos, & diabolicos characteres deſcribunt, Dæmones invocant, aut conſulunt, ab eis reſponſa petunt, aut accipiunt, eis preces, & thuris, aut aliarum rerum ſuffimenta, ſeu fumigationes, aliave ſacrificia offerunt, candelas accendunt, aut rebus ſacris, vel Sacramentis, aut Sacramentalibus ſacrilege abutuntur, adorationis, genuflexionis, aut quævis alia impietatis obſequia præſtant, cultum venerationemve tribuunt; aut annulum, vel ſpeculum, aut parvas phyalas ſibi fabricant, aut fabricari curant ad Dæmones in eis alligandos, ſeu includendos, ut putant, ad reſponſa ab ipſis inde petenda, aut habenda. Alii præterea etiam in corporibus obſeſſis, vel lymphaticis, & phanaticis mulieribus Dæmones, de futuris, vel occultis rebus, aut factis exquirunt, ut merito ab eis, quos Dominus in Evangelio tacere imperavit, vanas mendaceſque referant reſponſiones. Alii quoque præſtigiatores, frequentius vero mulierculæ quædam ſuperſtitionibus deditæ, in phyalis, ſeu vaſculis vitreis aqua plenis, vel in ſpeculo accenſis candelis, etiam benedictis ſub nomine Angeli Sancti, & Albi, Diabolum omnium malorum ſatorem ſupplices adorantes, vel in unguibus, aut palma manus, quandoque etiam oleo perunctis eumdem omnium fallaciarum Architectum orant, ut ſimiliter futura, vel occulta quævis per ſpectra, & apparentes imagines, ſeu phantaſticas viſiones ſibi oſtendat, aut ab eodem patre mendacii Diabolo aliis incantationibus, aut variis ſuperſtitioſis obſervationibus, futurorum, & occultorum hujuſmodi veritatem quærunt, & hominibus prædicere contendunt. Quorum omnium, quos ſupra enumeravimus conſimilis impietas parem exitum habet, nimirum, quod Dæmonis præſtigiis, ac dolis, tum qui divinant, tum qui divinationem expetunt illuſi, ac deluſi miſerrime reperiuntur. Itaque cum futuros eventus in ſeipſis conſiderare, antequam fiant, ſit Dei proprium, illud neceſſario conſequitur, ut Aſtrologi, & alii prædicti, qui hujuſmodi futura prænunciare, aut prænoſcere quocumque modo, niſi Deo revelante audent, injuſte, atque impudenter, quod Dei eſt, ſibi aſſumant, & uſurpent. Sic fit, ut dum ab eis, quod ſolius eſt Creatoris, perperam creaturis tribuitur, divina majeſtas graviter lædatur, fidei integritas violetur, & animabus pretioſo Chriſti Sanguine redemptis, peſtis, atque exitium importetur.

§.2. Et licet jampridem regulis Indicis librorum prohibitorum ex decreto Sacri Generalis Tridentini Concilii confecti, illud inter cetera conſtitutum fuerit, ut Epiſcopi diligenter providerent, ne hujuſmodi Aſtrologiæ judiciariæ libri, tractatus, & indices legerentur, vel haberentur, qui de futuris contingentibus ſucceſſibus, fortuitiſve caſibus, aut iis actionibus, quæ ab humana voluntate pendent, certo aliquid eventurum affirmare audent, præmiſſis tamen judiciis, & naturalibus obſervationibus, quæ navigationis, agriculturæ, ſive medicæ artis juvandæ gratia conſcripta fuiſſent. Libros vero omnes, & ſcripta Geomantiæ, Hydromantiæ, Chiromantiæ, Negromantiæ, ſive in quibus continentur ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, incantationes artis magicæ, prorſus reiici, & aboleri curarent. Non tamen errorum, corruptelarum, delictorum, & abuſuum prædictorum extirpationi uſque adeo proviſum eſt, quin etiam adhuc in nonnullis locis, & apud plurimos curioſius vigeant, cum valde frequenter, detectis diaboli inſidiis, divinationum, ſortilegiorum, & variarum ſuperſtitionum omnia plena eſſe in dies detegantur.

Ordinariis ideo judicium fuit, ut ejuſmodi artes, & libros exterparent, ſed extirpatio perfecta non fuit.

§.3. Nos igitur, qui pro noſtro Paſtoralis Officii munere fidei integritatem inviolatam conſervare debemus, & animarum ſaluti proſpicere, quantum divina gratia adiutrice poſſumus, ex paternæ caritatis viſceribus optamus, damnantes, & reprobantes omne genus divinationum, quæ diabolo auctore ad fidelium deceptionem a prædictis curioſis, vel perditis hominibus

Hic itaque Pontifex Aſtrologos judiciarios, Mathematicos, Divinatores, &c. ab Ordinariis, & ab Inquiſitoribus ſevere coerceri mandat.

fieri

fieri ſoleut. Cupientes præterea ſanctam illam Chriſtianæ Religionis ſimplicitatem, præſertim ubi agitur de ſumma Creatoris Dei poteſtate, ſapientia, & providentia, ab omni erroris labe integram atque incorruptam, ut par eſt, retineri. Volentes quoque prædictæ falſæ credulitati, ac hujuſmodi illicitarum divinationum, & ſuperſtitionum, deteſtabili ſtudio, & execrandis flagitiis, atque impuritatibus occurrere, ut de Chriſtiano populo merito dici poſſit, quod de antiquo Dei populo ſcriptum eſt. Non eſt augurium in Jacob, neque divinatio in Iſrael: hac perpetuo valitura Conſtitutione, Apoſtolica auctoritate ſtatuimus, & mandamus, ut tam contra Aſtrologos, Mathematicos, & alios quoſcumque dictæ judiciariæ Aſtrologiæ artem, præterquam circa agriculturam, navigationem, & rem Magicam in poſterum exercentes, ut facientes judicia, & nativitates hominum, quibus de futuris contingentibus ſucceſſibus, fortuitiſque caſibus, aut actionibus ex humana voluntate pendentibus aliquid eventurum affirmare audent, etiam ſi id ſe non certo affirmare aſſerant, aut proteſtentur, quam contra alios utriuſque ſexus, qui ſupradictas damnatas, vanas, fallaces, & pernicioſas divinandi artes, ſive ſcientias exercent, profitentur, & docent, aut diſcunt, quive hujuſmodi illicitas divinationes, ſortilegia, ſuperſtitiones, veneficia, incantationes, ac præmiſſa deteſtanda ſcelera, & delicta, ut præfertur, faciunt, aut in eis ſe quomodolibet intromittunt, cujuſcumque dignitatis, gradus, & conditionis exiſtant, tam Epiſcopi, & Prælati, Superiores, ac alii Ordinarii locorum, quam Inquiſitores hæreticæ pravitatis ubique gentium deputati, etiamſi in pleriſque ex his caſibus antea non procedebant, aut procedere non valebant, diligentius inquirant, & procedant, atque in eos ſeverius canonicis pœnis, & aliis eorum arbitrio animadvertant.

Libroſque harum artium retineri vetat.

§.4. Prohibentes omnes, & ſingulos libros, opera, & tractatus hujuſmodi judiciariæ Aſtrologiæ, Geomantiæ, Hydromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necromantiæ, Artis Magicæ, aut in quibus ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, execrabiles incantationes, ac ſuperſtitiones continentur, ac ut ſupra in memorato Indice interdictos ſub cenſuris & pœnis in eo contentis a quibuſcumque Chriſtifidelibus legi, aut quomodolibet retineri, ſed illos Epiſcopis, & Ordinariis locorum, vel inquiſitoribus prædictis præſentari, & conſignari debere. Et nihilominus eadem auctoritate ſtatuimus, mandamus, ut contra ſcienter legentes, aut retinentes libros, & ſcripta hujuſmodi, ſeu in quibus talia continentur, ſimiliter iidem Inquiſitores libere, & licite procedant, ac procedere, & pœnis condignis punire, & coercere poſſint.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Juſſio publicandi in Urbe

§.6. Ut autem præſentes noſtræ literæ ad communem omnium notitiam facilius deducantur, jubemus illas in valvis Baſilicarum S. Joannis Lateranen., & Principis Apoſtolorum de Urbe, ac in acie Campi Floræ affigi, ſeu appendi, eiſque detractis, ipſarum exempla etiam impreſſa eiſdem in locis affixa relinqui.

Et extra.

§.7. Et inſuper univerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, locorum Ordinariis, & Prælatis, necnon Inquiſitoribus hæreticæ pravitatis ubilibet conſtitutis, per hæc committimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, poſtquam eas receperint, ſeu earum notitiam habuerint, in ſuis, & ſingulis Parochialibus Eccleſiis, dum in eis populi multitudo ad divina convenerit, deinde vero ſemel in anno, & quoties eis expedire videbitur, vulgari ſermone publicent, aut publicari faciant.

Fides exemplorum.

§.8. Quia vero difficile foret &c.

Nulli ergo &c.

Dat. P. An. I. 5. Januarii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Nonis Januarii, Pontificatus noſtri Anno I.

XXVII.

Quælibet proprietas in Congregatione Canonicorum Regularium Sancti Georgii in Alga Venetiarum interdicitur.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

PRo Paſtorali Officio, Nobis divinitus commiſſo, præcipua ſemper ſollicitudine intendimus, ut Religioſi, & Clauſtrales Viri, qui tamquam ſcintillæ fulgere, & in arundineto hujus ſeculi diſcurrere debent, non tantum juxta præſcriptam regularis diſciplinæ obſervantiam cum omni caſtitate, paupertate, & obedientia ſobrie, juſte, & pie Creatori noſtro famulentur, ſed ita etiam luceat lux eorum coram hominibus, ut alii in omnibus ipſorum operibus Patrem noſtrum, qui in Cœlis eſt, glorificare poſſint.

Inter alios abuſus proprietas quoque inter Canonicos hujuſce Congregationis irrepſerat.

§.1. Sane cum, licet Nobis innotuit, inter plures Canonicos, ſeu fratres Congregationis Sancti Georgii in Alga Venetiarum Ordinis Sancti Auguſtini contra expreſſum paupertatis votum, quod Deo in emiſſione profeſſionis, diſertis verbis præſtiterunt, deteſtandi abuſus irrepſerint, habendi proprium, & retinendæ proprietatis plerumque etiam male acquiſitorum bonorum, & pecuniarum. Nos huic tanto malo quantocitius occurrere cupientes extirpari omnino abuſum hujuſmodi volumus, ut ita Dei honori, & dictorum fratrum animarum ſaluti conſulatur, ac ſimul etiam provideatur pluribus neceſſitatibus, præſertim vero diſſolutioni æris alieni, quo ipſa Congregatio univerſa gravata eſt, non tam

injuria temporum, quam culpa eorum, qui dum diverſa munera obierunt, proprium lucrum publicæ utilitati anteponentes, aut ſibi uſurparunt, quæ communia erant, aut etiam neglexerunt.

Omnem omnino proprietatem adimit Sixtus.

§.2. Itaque, tradita Nobis Apoſtolica poteſtate, univerſos, & ſingulos ejuſdem Congregationis Fratres, ſeu Canonicos, ac Priores etiam generales privato, & proprio rerum, bonorumque omnium mobilium, & ſemoventium dominio, uſu, uſufructu, poſſeſſione, proprietate, ac etiam pecuniis, & quocumque peculio quomodolibet acquiſitis, vel obventis perpetuo privamus, dictaque poſſeſſione amovemus, ac privatos, & amotos nunciamus, eademque ſupradicta in cujuſque Domus, cujus Canonici, ſeu Fratres illa hactenus detinuerint, communes uſus convertenda concedimus, Juraque, & actiones, ac facultates exigendi quaſcumque pecunias, necnon cenſus, redditus, aut penſiones annuas tam quoad fructus ipſos, & cenſus annuatim provenientes, quam quoad ſortem ipſam principalem, ſeu capitalem, ac denique nomina debitorum, ſeu certos redditus Domorum ſingularum, quæ taxæ appellantur, cuilibet Canonico, vel Fratri privatim competentia quovis prætextu, colore, vel titulo, etiam oneroſo, ac ratione ſumptuum factorum pro communi utilitate, vel neceſſitate urgenti Domus alicujus ſeu totius Congregationis, cui forſan aliquis de eorum propriis redditibus ſubvenit, aut pecunias mutuas dedit, ac in earumdem impenſarum compenſationem, & ſolutum auctoritate quorumcumque Superiorum etiam generales Priores, vel Capituli item generalis ſigillatim aſſignata, & delegata, vel alias quocumque modo, cauſa, vel occaſione cuivis eorum conceſſa ab ipſis ſingularibus perſonis ad commune ærarium ejus Domus, cui eædem perſonæ fuerint adſcriptæ transferimus.

Omnia ſuper hoc Privilegia Diſpenſationes &c. irritat.

§.3. Ac omnia, & quæcumque privilegia, diſpenſationes, licentias, permiſſiones, Indulta tam Apoſtolica, quam dictorum Superiorum etiam Generalis Prioris, vel Capituli auctoritate, etiam per viam contractus, aſſignationis, vel obligationis, & ratione expenſarum, vel alias ex neceſſaria cauſa, & cujuſcumque pii Officii intuitu ſuper dictis bonis, pecuniis, rebus, privatim habendis, utendis, fruendis, ac Juribus, & actionibus proſequendis, ac nominibus, ſeu taxis ad proprium commodum exigendis cuicumque Canonico, vel Fratri etiam ſæpius conceſſa, confirmata, & innovata, quibuſcumque clauſulis, & decretis ſuffulta, etiam Juramento roborata, quorum tenores, pro expreſſis habemus, ſimili auctoritate revocamus, caſſamus, & annullamus, irritaque, & invalida eſſe, & nemini imposterum prodeſſe volumus.

Generali, & Capitulo quâcumque in contr. etiam licentiam concedendi ediẫs facultatē

§.4. Prohibentes omnino ne quis Frater, vel Canonicus ejuſdem Congregationis quocumque Officio, vel dignitate etiam Prioris generalis fungens tam præmiſſorum prætextu, quam inveterata, ac etiam a primæva inſtitutione, & fundatione Congregationis introductæ, & continuatæ conſuetudinis, quæ corruptela potius voto contraria cenſenda eſt, proprium quidquam, aut peculiare habeat, ac a ceteris ſeparatum ſibi vindicet, aut poſſideat nomina debitorum, ſeu taxas, aut redditus aſſignatos prædicta ne exigat, neve ea imposterum cuipiam ſigillatim percipienda, & exigenda aſſignentur, neve prorſus tales licentiæ, ſeu permiſſiones ſeorſum ab aliis aliquid proprium habendi, per quoſcumque dictæ Congregationis ſuperiores, aut etiam per prædictum Capitulum generale alicui umquam concedantur, neque aſſignationes, licentiæ, Indulta, aut permiſſiones ipſæ valeant, aut vires, ſeu effectum habeant.

Omnia communia eſſe præcipit.

§.5. Ceterum ſtatuimus, ut omnia omnibus communia, & indiviſa ſint tamquam veros, & unanimes Fratres Chriſtiana, & religioſa charitate coniunctos, ſublata prorſus omni differentia, itaut inter illos mei, & tui nullum ſit omnino diſcrimen.

Cenſus, aſſignationes &c. Priori cujuſcumque Domus tradi jubet, qui nequeat earumdem exactionem antiquis committere poſſeſſoribus.

§.6. Atque ad hunc effectum præcipimus, & mandamus, ut prædicta bona, res, pecuniæ, & nomina, ſeu redditus aſſignati vel taxæ, aliaque omnia, & quæcumque unicuique ſigillatim, etiam intuitu perſonæ donata, vel relicta, aut undecumque etiam propria induſtria, & labore acquiſita, necnon cenſus, & redditus annui, etiam ſuper bonis ſtabilibus ſpecificata, & in ſcriptis redacta quantitate, & ſumma tam ipſorum cenſuum, & redditaum annuatim debitorum, quam ſortis, prætii, ſeu capitalis, cujus ratione debentur, & fundi, ſeu rei immobilis ſuper qua impoſiti ſunt, nomina denique omnium creditorum, & debitorum ſimiliter deſcripta per ſingulos Fratres, ſeu Canonicos tam in domibus, quam in Villis, & membris, aliiſve locis degentes, qui aliquid tale privatim habuerint, Priori, & Deputatis ad hoc congregandis in unaquaque Domo atque invicem per ipſos Priorem, ac Deputatos, & ſi ipſi quoque quidpiam hujuſmodi ſeparatim hactenus detinuerint, aliis, qui per reliquos Fratres, ſeu Canonicos ejus Domus communi conſenſu ad id delecti erunt, cum primum præſentes literæ in ipſa Domo publicatæ fuerint, nulla interpoſita mora, 24. horarum intervallo exhibeantur, & quoad Dominium, poſſeſſionem, & uſum, re ipſa, & cum effectu non autem ficte, & perfunctorie in commune conferantur, tradantur, conſignentur, ac unuſquiſque eorum omni, & cuicumque Juri, & actioni, ac facultati exigendi cenſus, nomina debitorum, ſeu taxas, aut redditus hujuſmodi ſibi nominatim, ut præfertur, aſſignata in uſum, favorem, commodum, & utilitatem communem ipſius Domus, cujus Canonicus, ſeu Frater fuerit, expreſſis item in ſpecie, & palam deſcriptis illorum quantitate, & circumſtantiis univerſis libere cedat, & renunciet, ea omnia in tuto loco communiter a Priore, & Fratribus cujuſcumque Domus deſi-

deſignando actu, & re ipſa deponantur, amotis omnioo, & abdicatis a detentione, ſeu cuſtodia, & faculiate exigendi, & communi nomine continuanda rerum, bonorum, & pecuniarum eorumdem illis fratribus, ſeu Canonicis, in quorum poteſtate prius tamquam propriis erant, quibus perfectis, ſtatim unuſquiſque Prior cujuslibet Domus Generalem Priorem de his omnibus diligeuter certiorem faciat, tranſmiſſo ad eum Inventario, in quo præmiſſa omnia antea privatim retenta, deinde vero in communi collata, deſcripta ſint.

Prior vero Generalis ſingulis ſubminiſtret ſecundum neceſſitatem reliquũ in bonum totius Congregationis cedat.

§.7. Demum ipſe Prior Gcueralis victum, & veſtitum, & quantum rei convenientis præſens neceſſitas videbitur poſtulare, cuique Canonico, ſeu Fratri, congrue ſuppeditare curet. Id autem omne, quod reliquum erit, in extinctionem æris alieni quo ſingulæ Domus, vel tota Congregatio communiter obſtricta eſt, convertatur, aut ipſis Domibus vel univerſæ Congregationi ad communes uſus, & neceſſitates ſublevandas perpetuo applicetur, ac tandem in proximo ſeqnenti Capitulo generali illorum omnium ac etiam univerſæ adminiſtrationis ſive publicæ, & privatæ rationem reddere teneatur.

Pœnæ contra inobedientes ſtatutæ.

§.8. Quicumque autem his literis non continuo obtemperaverint, vel ante illarum publicationem, pecunias, & alia prædicta occultaverint, ſive intra, vel extra Domos prædictas depoſuerint, aut extraneis perſonis etiam laicis tradiderint, aut etiam in pias cauſas converterint, aut pio alicui loco aſſignaverint, quique alios Canonicos, ſeu Fratres inobedientes non ſtatim Superioribus, ut ſupradictum eſt, denunciaverint, in pœnam privationis dignitatum, & Officiorum ſuorum iocidant, & ad ea impoſterum obtinenda, inbabiles, & infames cenſeantur, & pro crimine tamquam ſures ſevere puniantur; prout Nos ex nunc illos privatos, inhabiles, & infames declaramus, & in eos ſingulos excommunicationis ſententiam ſerimus eo ipſo, a qua non niſi in mortis articulo conſtituti ab alio quam Romano Pontifice abſolutionis beneficium valeant obtinere.

Præſentium literarum firmitas.

§.9. Decernentes irritum, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.10. Non obſtantibus prædictis ac noſtra de non tollendo Jure quæſito, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Congregationis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & quibuslibet privilegiis, & literis Apoſtolicis Generalibus, vel Specialibus dictæ Congregationi, illiuſve ſingularibus perſonis, & aliis Ordinibus, ad quorum inſtar gratiarum bujuſmodi, quorum ſorte participes effecti ſunt, quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus literis non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impedire valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus ad verbum habenda ſit in in noſtris literis mentio ſpecialis. Quæ omnia nolumus cuiquam adverſus prædicta in aliquo ſuffragari.

Fides exemplis danda.

§.11. Ceterum, ut hæ literæ amplius innoteſcant, volumus, ut earum exempla unuſquiſque Prior in ea Domo, cui præeſt, quamprimum Fratribus, ſeu Canonicis omnibus ſimul congregatis publicet, ipſaque exempla manu alicujus Notarii publici ſubſcripta, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munita, eandem prorſus fidem ubique faciant tam in judicio, quam extra illud, quam ipſæ præſentes facerent, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 8. Januar. 1586. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 8. Januarii 1586. Pontificatus noſtri Anno I.

XXVIII.

Quod Feſtum S. Antonii Luſitani, de Padua nuncupati, ſub die 13. menſis Junii duplici officio de cetero celebretur.

Hunc Sanctum Canonizavit Gregor. IX. ejuſque feſtivitatem inſtituit in ejus Conſtitutione XXXI. Cum dicant *Tom. III. fol.* 271.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IMmenſa divinæ ſapientiæ altitudo, cujus inſcrutabilia ſunt judicia, dignata eſt olim per Prophetam revelare, Deum in Sanctis ſuis laudari velle. Quod Nos ad eorumdem Sanctorum memoriam debita ſolemnitate celebrandam eo magis invitat, quia dum eorum merita recenſentur, virtutum quoque exempla fidelibus imitanda proponantur, ut per ea fideles ipſi gradientes, ad cœleſtem beatitudinem eorumdem Sanctorum ſuffragiis adjuti facilius valeant pervenire.

S. Antonii de Padua merita, & laudes recenſentur.

§.2. Quapropter Nos conſiderantes quod inter multos ſanctitate, & doctrina præclaros viros, qui S. Franciſci veſtigia ſecuti fuerunt, Beatus Antonius Ulyxbonenſis, Patavinus nuncupatus, eximiæ ſanctitatis vir fuit, qui ab ineunte ætate mundum, ejuſque illecebras veluti venenum aſpidum fugiens, Deo ſe dicavit, ipſiuſque Seraphici Franciſci inſtitutum, magna cum ſpe, deſiderioque martyrii religioſe eſt complexus, in ſuſcepta vitæ diſciplina progrediens, cooperante Domino, mundi, carnis, & diaboli humani generis hoſtium egregiis dimicationibus triumphum reportavit, divina præterea imbutus ſapientia, multiſque, variiſque Provinciis peragratis, maximam hominum ab eo, qui ſua via, veritas, & vita eſt, aberrantium copia præclaris Chriſtianarum virtutum exemplis illuſtravit, ac verbi Dei, quod velut imber de Cœlo deſcendens, terramque inebrians facit eam germinare, pia, fœcundaque prædicatione mentes hominum ſalutaribus præceptis fœcunda-

cundavit, multoſque ad Catholicæ doctrinæ lucem, & verbis, & conſequentibus ſignis perduxit, ac demum diverſis in vita, & poſt obitum miraculis clarus, ad permanentem illam, nullique mutationi obnoxiam patriam, recto atque incitato curſu evolavit, ubi in æternis cœleſtis regni manſionibus Beatus perfruitur.

Canonizatio ejuſdem refertur.

§.2. Ipſe autem a fel. rec. Gregorio Papa Nono Prædeceſſore noſtro, Sanctorum quos Catholica veneratur Eccleſia, catalogo ſolemni ritu adſcriptus, in Cœlo pro ipſa ſemper, Eccleſia apud Deum, una cum omnibus Sanctis ejuſdem gloriæ conſortibus aſſidue, & pro peccatoribus intercedit.

Inſtitutio duplicis officii.

§.3. Quare ut ejuſdem Beati Viri, qui Ordinis ipſius S. Franciſci profeſſor fuit, memoria a fidelibus crebrius recolatur, celebrique totius Eccleſiæ veneratione celebretur, Nos, & divinis illius meritis adducti, & præcipue erga illum noſtræ devotionis ſtudio excitati, hac præſenti Conſtitutione præcipimus, & mandamus, ut ejuſdem Beati Antonii de Padua nuncupati Confeſſoris glorioſi dies feſtus Idibus Junii, quo die ex hoc collacrymabili ſæculo ad cæleſtem patriam abiit, ſolemniter peragatur, ac ſub duplici minori, & proprio officio, atque ubi propria non erunt, de Communi Confeſſorum non Pontificum poſthac perpetuis futuris temporibus in omnibus univerſi Orbis Eccleſiis rite celebretur, & in Kalendario cum duplicis feſti adjectione inſcribatur; ſicubi vero dies ſupradictus ex fidelium devotione, ſeu conſuetudine, aut præcepto, vel indulto Apoſtolico majori obſervantia, etiamſi duplicis majoris in die feſti, & duplicis minoris per octavam celebrari conſueverit, ut apud Fratres ejuſdem Ordinis Sancti Franciſci, id omnino ibidem retineatur.

Juſſio eam obſervandi.

§.4. Præcipientes Univerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis, ac quorumcumque regularium locorum, & Ordinum ſuperioribus, quatenus in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus, ac regularibus locis præſentes literas ſolemniter publicari, & ab omnibus Eccleſiaſticis perſonis, tam ſæcularibus, quam quorumvis Ordinum regularibus, ſecundum ritum S. R. E. officium perſolventibus, omnino obſervari faciant, etiamſi in Breviarii, & Miſſalis reformationibus nuper editis præfata ſolemnitas appoſita non fuerit.

Fides tranſumptorum.

§.5. Quoniam autem difficile eſſet, eaſdem præſentes ad ſingula Orbis loca pervenire, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, ut earum tranſumptis, & exemplis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubique gentium, & locorum adhibeatur, quæ ipſis præſentibus literis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. P. An.I. 24.Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, decimonono Kalendas Februarii, Pontificatus noſtri Anno I.

XXIX.

Innovatio indulti Capitulo Sacroſanctæ Lateranen. Eccleſiæ de Urbe conceſſi, dandi licentiam in ejus locis, erigendi Loca Pia, accedente licentia Ordinariorum, quibus ſubjecta remaneant.

Hæc Lateranenſis Eccleſia, ſupremum locum obtinet ſuper omnes Urbis, & Orbis Eccleſias. & centenaria gaudet præſcriptione, ut videre eſt in Gregorio XI. Conſtitut.IV. Super *Tom.III. Par.II. fol.*335.

Dilectis filiis Capitulo Sacroſanctæ Baſilicæ Lateranen. de Urbe.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium.

SI cunctas per Orbem terrarum diffuſas Eccleſias in eorum juribus, & privilegiis libenter conſervare ſtudemus, multo magis, & ampliori ſollicitudine erga Sacroſanctam Baſilicam noſtram Lateranenſem de Urbe, quam Summi Romani Pontifices illorum Patriarchium eſſe voluerunt, id facere tenemur, ac proinde quæ ab eiſdem, pro decore, & commodo illius, necnon divinis obſequiis ibidem inſiſtentium emanarunt, ſi quandoque revocata fuiſſe conſtat, quantum cum Deo poſſumus, adhibito moderationis remedio innovare congruum cenſemus.

Bonifacius IX ſtatuit quod quilibet in locis ad Eccleſiam Lateranen. ſpectantibus, loca pia erigere poſſet, illaque ſub mero, & mixto imperio, & diſpoſitione Capituli, & Archipresbyteri extarent, ſed Bonifacii Bullam hic nō habes.

§.1. Sane cum dudum fel. rec. Bonifacius Papa IX. Prædeceſſor noſter, qui ſingularem devotionis affectum ad eamdem gerebat Baſilicam, cujus Archipresbyteratum dum minori officio fungebatur, ex conceſſione Apoſtolica obtinuerat, conſiderans ex quorumdam Romanorum Pontificum declaratione ipſam omnibus aliis Urbis, & Orbis Eccleſiis anteferri, volens propterea ſpecialis alicujus prærogativæ privilegio eam decorare, tunc Archipresbytero, & Capitulo, ſingularibuſque perſonis, & Miniſtris illius, ac aliis quibuſcumque perſonis utriuſque ſexus, ut in quibuſvis fundis, terris, poſſeſſionibus, & locis ad eorumdem Archipresbyteri, & Capituli menſam Capitularem ſpectantibus, Diœceſani loci, aut alterius licentia minime requiſita, Eccleſias, Monaſteria, Oratoria, Prioratus, Dignitates, Perſonatus, officia, & alia beneficia Eccleſiaſtica, cum cura, vel ſine cura, nec non Conventus, Hoſpitalia, & Pia loca quæcumque fundare, conſtruere, inſtaurare, erigere, ædificare, & dotare toties, quoties placeret, valerent, (jure tamen Parochialis Eccleſiæ, & alterius cujuslibet alias in omnibus ſemper ſalvo) auctoritate Apoſtolica indulſerit, ſtatuens, & ordinans, quod poſtquam prædicta fundata, conſtructa, erecta, ædificata, & dotata eſſent, permanerent, ac eſſent, & eſſe deberent,

cen-

Digitized by Google

cenſerenturque immediate ſubeſſe ſub ipſorum Archipresbyteri, & Capituli, dominio, protectione, juriſdictione, defenſione, auctoritate, & poteſtate, ac eorum plenum jus, dominium, merumque, & mixtum imperium, necnon inſtitutio, deſtitutio, collatio, proviſio, præſentatio, & quævis alia diſpoſitio, ad ipſos ſolum, & in ſolidum pertinerent in perpetuum, atque ſpectarent, prout ejuſdem Prædeceſſoris literis, quarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis haberi volumus, plenius continetur.

Pius IV. dictum Indultum revocavit.

§.2. Et ſicut nuper expoſuiſtis, Capitulum, & Canonici ipſius Baſilicæ, qui poſtmodum fuerunt, literis patentibus a ſe ſub hoc eorum titulo, & nomine tantum expeditis, licentias, & facultates Eccleſias, Monaſteria, ceteraque prænarrata fundandi, inſtaurandi, erigendi, & faciendi, diverſis etiam ſub præſtatione, ſeu ſolutione cenſus perpetuo in recognitionem directi dominii annuatim ſibi facienda conceſſerint, atque concedere continuaverint, donec rec.mem. Pius Papa IV. itidem Prædeceſſor noſter Motu proprio, omnia, & ſingula privilegia, facultates, & indulta, per eum, & Sedem Apoſtolicam ſive Romanos Pontifices Prædeceſſores, erigendi, & inſtituendi Eccleſias, Capellas, Capellanias, Oratorii, Altaria, Societates, & Confraternitates, illaque in grancias, vel membra recipiendi, & certis aliis tunc expreſſis, in ſpecie, vel genere quomodolibet conceſſa caſſaverit, irritaverit penitus, & aboleverit, aliaque ſtatuerit, & ordinaverit, prout literis ſuis hac de re promulgatis, quarum pariter tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis haberi volumus, plenius continetur, humiliterque ſupplicaveritis, ut adverſus hujuſmodi caſſationem, & abolitionem vos reſtituere dignaremur.

Hic modo Pontifex innovat dictum indultum a Bonifacio IX. conceſſum, addita modificatione, quod accedat licentia Ordinariorum, & loca erigenda cum perſonis ſubſint iiſdem Ordinariis.

§.3. Nos moti tam prænarrata Bonifacii Papæ Prædeceſſoris conſideratione, quam præclara memoria Imperatoris Conſtantini, cujus morbum ſuſcepto hic olim Baptiſmo protinus divina gratia ſanavit, veſtris hujuſmodi ſupplicationibus benigne annuentes prænarratasque Bonifacii Papæ literas, cum omnibus, & ſingulis decretis, clauſulis, & aliis in eis contentis Apoſtolica auctoritate (modificationibus infraſcriptis ſemper ſalvis) harum noſtrarum ſerie revalidantes, & innovantes, voſque ad illarum priſtinum uſum adverſus ſupradictas Pii IV. literas revocatorias reſtituentes, & plenarie reintegrantes, ex ſpeciali gratia indulgemus, quod perpetuis futuris temporibus, literis veſtris patentibus, ſub ſolitis titulo, & nomine ſupradictis, etiam abſque præſentium noſtrarum inſertione expediendis, licentiam, & facultatem liberas quibuslibet bene viſis, in fundis, terris, & locis menſæ veſtræ Capitularis, ac alias juxta earumdem Bonifacii Papæ Prædeceſſoris literarum formam, quæcumque Monaſteria, Prioratus, Conventus, Eccleſias, dignitates, perſonatus, officia, & alia beneficia eccleſiaſtica, cum cura, vel ſine cura, necnon Hoſpitalia, & alia pia loca fundandi, erigendi, ædificandi, dotandi, ac alia quomodolibet in illis contenta faciendi, quæ quidem dominio, protectioni, juriſdictioni, defenſioni, ac poteſtati veſtris immediate ſubſint, necnon earumdem plenum jus, dominium, merumque, & mixtum imperium, inſtitutio, inſuper, deſtitutio, collatio, proviſio, præſentatio, & quævis alia diſpoſitio ad vos ſolum, & in ſolidum perpetuo ſpectet, dummodo Epiſcoporum in quorum Civitatibus, ſeu Diœceſibus illa fuerint, licentia expreſſa ad hoc accedat; Eccleſiæ, & illa ut præfertur, fundanda, erigenda, ædificanda, & dotanda, atque illa pro tempore obtinentes, libertatis, immunitatis, & exemptionis, privilegium aliquod a juriſdictione, & ſuperioritate ipſorum Epiſcoporum, aliterve contra formam decretorum, & ordinationum ſacri Concilii Tridentini propterea non acquirant, licentiam, & facultatem, liberas ut prius in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi literæ hujuſmodi revocatoriæ nullatenus emanaſſent, concedere valeatis.

§.4. Non obſtantibus dicti Pii Quarti literis revocatoriis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ſtatutis quoque, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, in contrarium quomodolibet, etiam iteratis vicibus, ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, & individua mentio habenda eſſet, tenores illorum, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes latiſſime derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. *Clauſulæ derogatoriæ.*

§.5. Volentes demum, & ſtatuentes quod harum noſtrarum exemplis a Notario publico ſubſcriptis, & ſigillo veſtro Capitulari obſignatis, eadem prorſus fides ubique, in judicio, & extra adhibeatur, quam originales literæ ipſæ facerent, ſi exhiberentur. *Fides tranſumptorum.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Januarii 1586., Pontificatus noſtri Anno I. *Dat. P. An. I. 15. Januarii.*

XXX.

Prohibitio tranſeundi ab Ordine Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia, ad Fratres Capuccinos.

Tranſitum hujuſmodi inter Capuccinos, & Fratres Minimos S. Franciſci de Paula interdixit etiam Pius V. ut in ejus Con. LXVI. Sedis *Tom. IV. Par. II. fol.* 299.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

PRO ea, quam præcipuam gerimus erga Sanctum Franciſcum, devotione, illius *Cauſa hujus prohibitionis.*

lius familiam univerſam paterno amore complectentes, ea ſtudemus de medio tollere, quæ diſſidii inter ipſos Religioſos, cjus regulam ſectantes occaſionem præbent, aut iis, qui levitate animi, minus conſtantes perſiſtunt in obedientia, cui ſe ipſos dicaverunt, ab ea ſe ſubtrahendi viam aperiunt.

Paulus III., & Julius III. tranſitu Fratrum de Obſervantia ad Capuccinos vetarunt ſuis eorum Bullis uti minus neceſſariis omiſſis.

§.1. Sane jam pridem fel. recor. Paulus Papa III., & Julius etiam III. Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri juſtis de cauſis adducti prohibuerunt, ne ullo modo Fratres de Obſervantia, ſine ſuorum Generalium, vel Provincialium licentia in ſcriptis habita, ad Congregationem Capuccinorum ſe transferre, ſive ab ipſis Capuccinis recipi. aut in illorum domibus retineri poſſent, vel deberent, certis etiam gravioribus pœnis adjectis, pront in illorum literis plenius continetur.

Hic Pontifex idem prohibet.

§.2. Quare Nos quoque eorumdem Prædeceſſorum exempla ſecuti, toto negocio cum quibuſdam ex venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus communicato, ac diligenter conſiderato, literarum hujuſmodi tenores præſentibus pro expreſſis habentes, de eorumdem Cardinalium conſilio, etiam de novo auctoritate Apoſtolica, per præſentes diſtrictius interdicimus, tam ipſis Capuccinis, ne quemqnam eorumdem Fratrum de Obſervantia, poſt emiſſam profeſſionem regularem juxta inſtituta ejuſdem Ordinis de Obſervantia, ad eos quovis habitu, & quacumque de cauſa tranſeuntem, ſine noſtra, aut Romani Pontificis pro tempore exiſtentis licentia ſpeciali, per literas Apoſtolicas expreſſam, & in ſpecie, non autem per clauſulas generales idem importantes, præſentis prohibitionis mentionem, & derogationem continentes, aut eorumdem Generalis, vel Provincialium miniſtrorum Fratrum de Obſervantia licentia in ſcriptis, ut præfertur, obtenta, admittere, recipere, & retinere, quam Fratribus de Obſervantia prædictis, ne qniſquam eorum ad Congregationem Capuccinorum ſine hujuſmodi licentia ſe transferre in futurum præſumant.

Contravenientium pœnæ.

§.3. In ſingulos vero Capuccinorum Superiores, Provinciales, Miniſtros domorum, Gnardianos, Vicarios, ſeu Præſides necnon ipſos Fratres de Obſervantia, qui in præmiſſis quoqnomodo contravenerint, excommunicationis ſententiam ferimus, eoſque omnibus, & quibuſcumque dignitatibus, adminiſtrationibus, & officiis per eos pro tempore obteutis auctoritate præſentium privamus, & ad futura, ac quoſcumque actus legitimos exercendos inhabiles eſſe volumus eo ipſo. Decernentes receptiones, admiſſiones, & retentiones quaſcumque de illis ex quavis cauſa ſine dicta licentia faciendas, nulla omnino firmitate ſubſiſtere, neminemque penitus ulli voto, aut promiſſioni, etiam juramento, aliave ſolemnitate roboratis obligare poſſe.

Clauſula præſervativa.

§.4. Præſenteſque literas, de ſubreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, ſeu impugnari, aut ſub prætestu quod contra alias Apoſtolicas, ac canonicas ſanctiones jampridem uſu receptas (quod ſcilicet unicuique regulari, ad arctiorem regulam, & religionem tranſeundi, petita dumtaxat, ac etiam non obtenta ſuperiorum licentia, tranſitus libere, & licite permittatur) aut alias quovis prætextu, ſeu quæſito colore, in jus, & controverſiam revocari, aut invalidari, ac ad terminos juris reduci non poſſe, ſed ſemper validas, & efficaces exiſtere.

Clauſula ſublata &c.

§.5. Sicque in præmiſſis univerſis, & ſingulis per quoſcumqne Judices, & Commiſſarios, ordinarios, & delegatos, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi. & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a qnoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§.6. Mandantes nniverſis, & ſingulis locorum Ordinariis, ut quando ubi, & quoties opus fuerit, ac pro parte alicujus ex fratribus de Obſervantia hujuſmodi fuerint requiſiti, præſentes literas ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, non permittant quemquam ex prædictis, ſiqui forſan in poſterum ſe de facto transferre præſumpſerint, contra earumdem præſentium continentiam, & tenorem, in aliqua domo, ſeu loco ipſorum Capuccinorum admitti, recipi, & retineri. Contradictores quoſlibet, & rebelles, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem, directe vel indirecte quomodolibet præſtantes, per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſenteutias, & cenſuras ipſas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſula derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, ac Ordinis, & Congregationis Capuccinorum prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon facultatibus, diſpenſationibus, & indultis, ipſi Congregationi Capuccinorum, eorumque Superioribus, & perſonis, aut domibus quibuſcumqne recipiendi, vel retinendi Fratres de Obſervantia, etiam ſuorum Superiorum licentia petita dumtaxat, & non obtenta, aut non petita tranſeuntes, tam expreſſe, & principaliter quam per communicationem ad inſtar aliorum Ordinum, & Congregationum, quorum gratiarum, & indultorum ipſi forſan Capuccini participes effecti ſunt; etiamſi pariformiter, & æque principaliter ipſa communicatio, & extenſio facta fuerit per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores, aut Succeſſores noſtros, etiam Motu proprio, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac de eorumdem Cardinalium conſilio pro tempore conceſſis,

Digitized by Google

ceſſis, approbatis, & innovatis; quæ omnia, ac deſuper confectas literas, proceſſuſque habitos per eaſdem, quatenus præmiſſis in aliquo adverſantur, abrogamus, caſſamus, & annullamus. Aut ſi ipſis Capuccinis, eorumque Prælatis, & Superioribus, vel qoibuſvis aliis communiter, vel diviſim, ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod literis revocatoriis, ſub quacumque formula editis nullatenus, vel niſi modis, & formis in hujuſmodi indultis contentis parere, & ob non paritionem aliquas ſententias, cenſuras, & pœnas incurrere, aut alias interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus conceſſis, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri; & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Quæ omnia volumus nemini contra prædicta in aliquo ſuffragari, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.8. Volumus autem, ut præſentium exemplis &c.

Dat. P. An. I. 28. Januarii.

Dat. Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 28. Januarii 1586. Pontificatus noſtri Anno I.

XXXI.

Confirmatio, & ampliatio Indultorum, ac Indulgentiarum Roſarii B. Mariæ Virginis; Et facultatis Magiſtri Generalis, & Vicarii Ordinis S. Dominici, in erigendis Capellis, & inſtituendis Confraternitatibus Roſarii, pro quibus aliæ etiam gratiæ, & Indulgentiæ conceduntur.

S I X T US P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

B. Mariæ Virginis merita, & laudes.

DUM ineffabilia meritorum inſignia, quibus Dei Genitrix Beata Virgo Maria Regina Cœlorum glorioſa, ſedibus prælata ſydereis, tamquam ſtella matutina prærutilat, devotæ conſiderationis indagine perſcrutamur, & inter arcana pectoris revolvimus, quod ipſa utpote Mater miſericordiæ, Mater gratiæ, & pietatis, humani generis amica, & conſolatrix, pro ſalute fidelium, qui delictorum culpa prægravantur, ſedula exoratrix, & pervigil ad Regem, quem genuit, & maternis lactavit uberibus, intercedit, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut Eccleſias, & Capellas, ac Confraternitates in ejus honorem erectas, & inſtitutas gratioſis remiſſionum proſequamur impendiis, ac Indulgentiarum muneribus decoremus, ac per Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, eiſdem Confratribus conceſſas Indulgentias, & privilegia, noſtræ approbationis munimine roboremus, eaſque innovemus, prout ſalubrius cognoſcimus expedire.

Pſalterii, ſeu Roſarium B. Virginis a S. Dominico inſtitutum.

§.1. Attendentes itaque quam Religioni noſtræ fructuoſum fuerit ſanctiſſimi Pſalterii, Roſarii nuncupati, glorioſæ ſemperque Virginis Mariæ, Almæ Dei genitricis inſtitutum, per Beatum Dominicum Ordinis Fratrum Prædicatorum auctorem, Spiritu ſancto, ut creditur, afflatum, excogitatum, quantaque exinde mundo provenerint, & in dies proveniant bona, & quod propterea utriuſque ſexus Chriſtifidelium Confraternitates ſub invocatione Roſarii ejuſdem B. Mariæ Virginis in diverſis Orbis Eccleſiis, ac Capellis, & Altaribus canonice inſtitutæ.

Sodalitas Roſarii gratias, & Indulgentias a multis Pont. obtinuit.

§.2. Earumq. Confratres, ac Sorores, a quamplurimis, & præſertim fel. rec. Urbano IV., & Joanne XXII., ac Sixto etiam Quarto, necnon Innocentio VIII., & Alexandro VI., ac Julio II., & Leone X., ac Adriano VI., & Clemente VII., & Paul. III. ac Julio etiam III. ac Paulo IV., & Pio etiam Quarto, ac Pio V., & poſtremo Greg. XIII. Romanis Pont. Prædeceſſoribus noſtris, ac nonnullis Sedis Apoſtolicæ, cum poteſtate Legati de latere, Nunciis, nedum confirmationem, & augmentum earumdem Confraternitatum, ſed etiam Indulgentias, ac privilegia, & indulta merito obtinere meruerint.

Hic Pontifex omnes gratias indulgentias, & indulta confirmat, & innovat,

§.3. Nos dictorum Prædeceſſorum veſtigiis inhærendo, ac eodem, quo ipſi Prædeceſſores noſtri, devotionis affectu divinitus excitati, necnon dilecti filii noſtri Michaelis tituli Beatæ Mariæ ſuper Minervam presbyt. Card. Alexandrini nuncupati ſupplicationibus inclinati, ſingularum literarum prædictarum tenores, & formas præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, omnia, & ſingula privilegia, immunitates, & exemptiones, conceſſiones, indulta, Indulgentias, etiam plenarias, & peccatorum remiſſiones, ac relaxationes, omnibus, & ſingulis Confraternitatibus dicti Roſarii ubicumque terrarum canonice inſtitutis, earumque Confratribus, & Sororibus, tam per dictos Prædeceſſores noſtros, & Sedem prædictam, ſeu illius Nuncios, cum poteſtate Legati de latere conceſſa, elargita, & confirmata, ac cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis deſuper confectas literas prædictas, & vivæ vocis oraculo, aut alias quomodolibet emanatas, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illaque omnia, & ſingula prout per ipſos Prædeceſſores noſtros, & alios prædictos conceſſa fuerunt, perpetuæ firmitatis robur obtinere, ac inviolabiliter obſervari debere decernimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan occurrerint in eiſdem, ſupplemus.

Et innovat.

§.4. Et potiori pro cautela, omnes, & ſingulas Indulgentias, etiam plenarias, & peccatorum remiſſiones, ac relaxationes, exemptiones, facultates, conceſſiones, aliaque privilegia, & indulta prædicta, omnibus,

bus, & ſingulis Confraternitatibus dicti Roſarii, in quibuſvis Eccleſiis, & Cappellis, ac Altaribus ubicumque Terrarum canonice erectis, earumque Confratribus, & Sororibus, necnon Officialibus, & Miniſtris eiſdem modo, & forma, quibus per eoſdem Prædeceſſores noſtros, & dictæ Sedis Nuncios conceſſa fuerunt, dicta auctoritate Apoſtolica de novo concedimus, & innovamus, ac omnibus, & ſingulis Confraternitatum Roſarii hujuſmodi Confratribus, & Sororibus, nunc, & pro tempore exiſtentibus ſuffragari debere, eoſque illis perpetuo uti, potiri, & gaudere poſſe, decernimus, & declaramus.

Facultatem inſtituendi Confraternitates Roſarii concedit Magiſtro, & Vicario generali Ordinis Sancti Dominici, & deputatis per eos.

§.5. Et inſuper ut omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Fratribus, per Magiſtrum, & Vicarium generales dicti Ordinis Prædicatorum, & eorum quemlibet pro tempore deputandis, in quibuſvis Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis ubicumque exiſtentibus, ut in eorumdem Prædicatorum, vel aliorum Ordinum, Monaſteriorum, ſeu Domorum Eccleſiis, Cappellis, & Oratoriis, & etiam in ſæcularibus Eccleſiis, in quibus nullæ Confraternitates ejuſdem Roſarii adhuc erectæ exiſtunt, de Superiorum, & Ordinariorum licentia Confraternitates ejuſdem Sanctiſſimi Roſarii, ad Dei, & ejuſdem Beatæ Virginis laudem, & gloriam, erigere, & inſtituere libere, & licite poſſint, & valeant, plenam, & liberam licentiam, & facultatem dicta Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus.

Eiſque ſic erectis, omnes gratias, & indulta aliis Roſarii Confraternitatibus data elargitur.

§.6. Ac poſtquam erectæ fuerint, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, indultis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, conceſſionibus, Indulgentiis etiam plenariis, & peccatorum remiſſionibus, ac relaxationibus, & gratiis quibuſvis aliis ejuſdem Roſarii Confraternitatibus, earumque Confratribus, ac Sororibus, per prædictos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices, etiam Prædeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & Sedem prædictam ejuſque Nuncios, & etiam de latere Legatos, hactenus quomodolibet conceſſis, ac concedendis, & quibus Confraternitates hujuſmodi, earumque Confratres, & Sorores quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter, in omnibus, & per omnia, ac perinde, ac ſi illis ſpecialiter, & expreſſe, ac nominatim conceſſa fuiſſent, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite poſſint, pariter concedimus, & indulgemus: ac privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, conceſſiones, Indulgentias, etiam plenarias, ut præfertur, conceſſas, & conceſſa, ad ipſas Confraternitates erigendas, illarumque Confratres, & Sorores pro tempore exiſtentes perpetuo extendimus, & ampliamus.

Confratribuſque alias Indulgentias hic enunciatas concedit.

§.7. Ut autem animarum Chriſtifidelium Confraternitatum, tam erectarum, quam per Fratres deputandos hujuſmodi erigendarum, eaſdem Confraternitates ingredi volentium ſpirituali conſolationi per amplius conſulatur, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Confratribus ſingularum Confraternitatum Roſarii hujuſmodi, tam hactenus erectarum, quam in poſterum erigendarum, ut præfertur, ubicumque, nunc, & pro tempore exiſtentibus, & in dictis Confraternitatibus pro tempore deſcriptis, & deſcribendis, itinerantibus, vel navigantibus, ac ſervientibus, totum Roſarium, infirmis vero, aut alias legitime impeditis, tertiam ejus partem, devote recitantibus, necnon temporibus debitis, & ab Eccleſia ſtatutis, confitendi, & communicandi firmum propoſitum habentibus, qui Cappellam B. Mariæ Roſarii, in Eccleſia ipſius Beatæ Mariæ ſupra Minervam de Urbe ejuſdem Ordinis Prædicatorum inſtitutam, vel alias Eccleſias, ſeu Cappellas ubicumque dicta Confraternitas canonice fundata fuerit, iis diebus, quibus feſta myſteriorum ejuſdem Roſarii celebrantur, viſitare, & proceſſioni, quæ prima Dominica cujuslibet menſis fieri ſolet, intereſſe non potuerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, auctoritate, & tenore prædictis, concedimus, & elargimur; illiſque omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, etiam plenarias aliis Confratribus, & Sororibus, Cappellas, ſeu Eccleſias Roſarii hujuſmodi dictis diebus viſitantibus, ac dictæ proceſſioni intereſſentibus ſpecialiter, vel generaliter conceſſas, & in futurum concedendas, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi dictas Cappellas, ſeu Eccleſias dictis diebus perſonaliter viſitarent, & proceſſionibus hujuſmodi intereſſent, auctoritate, & tenore prædictis communicamus, ac communicatas eſſe, ſpecialiter, vel generaliter, decernimus, & declaramus.

Tranſumptis hujus Bullæ credi jubet.

§.8. Quia vero difficile foret præſentes literas &c.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. P. An.I. 30. Januarii.

Datum Romæ apud S.Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 30 Januarii 1586., Pontificatus noſtri Anno I.

XXXII.

Innovatio Feſtivitatis S. Januarii Epiſcopi, & Martyris, & Sociorum ejus, die 19. Septembris ſimplici officio celebrandæ.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pia Sanctorum Patrum providentia inſtitutum eſt in Eccleſia Dei, & poſteris traditum, ut complurium Martyrum inſignium memoria ſtatis diebus, ſolemnibuſque cæremoniis, atque anniverſariis ſacris in cunctis Eccleſiis recolatur. Ita enim, & illis

illis honor debitus tribuitur, & fideles ad eorum imitanda exempla pro ſuo quiſque modulo invitaotor.

S. Januarii, & Sociorum merita, & laudes recenſentur.

§.1. Proinde Nos operæ pretium duximos efficere, ut Sanctorum Martyrum Jaouarii Epiſcopi, & Sociorum ejus, qui poſt vincula, & carceres glorioſa martyrii corona propter Chriſti nominis confeſſionem ſunt donati, jucundam recordatiooem diu intermiſſam renovando, plebem Dei bilaremus: cujus quidem Beati Januarii ſanctitatem Deus Omnipotens multis, iiſque clariſſimis editis miraculis ad noſtram uſque ætatem in Neapolitana potiſſimum Civitate, in qua ejus Corpus ſepultum religioſe aſſervatur, celeberrime apud omnes gentes teſtatam eſſe voluit: adeo ut non immerito, tum in divinis officiis, tum in ipſo Sacrificio ab univerſo fidelium cœtu eorum commemoratio fieri debeat, prout ante novam reformationem Romani Miſſalis, & Breviarii fieri conſueverat.

Eorumque feſtum die 19. Septemb. ſingulis annis celebrari præcipitur.

§.2. Hac igitur noſtra perpetuo valitura Conſtitutione præcipimos, ut eorumdem Sanctorum Jaouarii, & Sociorum ejus dies Feſtus, 13. Kal. Octobris, in totius Orbis terrarum Eccleſiis ſimpliei officio de communi plurimorum Martyrum celebretur, ac decernimus, ut in novo etiam quo nunc utimur, ſicut antea in veteri Kalendario ad eum diem Sanctorum eorumdem nomina, & ſimplicis nota adſcribatur.

Juſſio publicandi hanc Bullam.

§.3. Mandantes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis in univerſo Orbe conſtitutis, ut io ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus, præſentes noſtras ſolemniter publicari faciant, ab omnibuſque Eccleſiaſticis perſonis, ſæcolaribus, & quorumvis Ordinum regularibus omnino obſervari, licet adnotatio hujus celebritatis in poſtremis Breviarii, & Miſſalis reformationibus ſuerit prætermiſſa.

Fides exemplorum.

§.4. Volumus autem, ut præſentium exemplis &c.

Dat. P. An.I. 1. Februarii.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Domioicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Kalendis Februarii, Pontificatus ooſtri Aooo I.

XXXIII.

Renovatio Pontificalium Cappellarum in Baſilieis, certiſque Almæ Urbia Eccleſiis, Dominicis Quadrageſimæ, & Adventus, aliiſque ſtatis ſolemnibus diebus, celebrandarum.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Stationū conſuetudo antiquiſſima eſt.

EGregia Populi Romani pietas, magnis Sanctorum Patrum laudibus celebrata, poſtea quam terrarum Princeps civitas, beatiſſimis Apoſtolis Evangelii loeem annunciantibus, ſuave Chriſti jugum accepit, & per Beati Petri Sedem vere caput Orbis terræ effecta, latius cœpit præſidere poteſtate divina, quam dominatione terrena, præclara adhuc, ſingulari Dei benignitate, religioſæ antiquitatis monimenta conſervat, inter quæ vetus admodom eſt, ab Apoſtolicis uſque ducta temporibus, ſacrarum Stationum conſuetudo: in quibus fidelium multitudo ad Apoſtolorum ſepulchra, & fortiſſimorum Martyrum memorias conveniens, hymnis, & canticis ſpiritualibus Deum in Sanctis ſuis mirabilem laudabat, & ſalutaribus Immaculatæ Hoſtiæ ſacrificiis placabat, & adverſus multiplices antiqui hoſtis oppugnationes, tamquam in caſtris Dei, Statione tutiſſima conſiſtebat.

Roma hanc Stationū conſuetudinē retinet, & obſervat, antiquas Baſilicas, & Eccleſias devote certis tēporibus viſitan.

§.1. Quam memoriam a majoribus acceptam, nunc etiam Roma antiquiſſimis Urbis Baſilicis, & Martyrum Eccleſiis viſitandis, ſtatis Dominicis, aliiſque ſolemnibus diebus, in primis vero ſacro Adventus Domini, & Quadrageſimæ tempore, magna populi frequentia anniverſaria celebritate devote obſervat. Nos autem, quibus pro noſtra Paſtorali ſolicitudine, nihil optabilius eſt quam animas Chriſto lucrari, tam pium, ac ſalutare inſtitutum, non ſolum retinere cupimus. ſed etiam ornare, ac omni Religionis officio propagare ſummopere ſtudemus, his præſertim luctuoſis Chriſtianæ Reipublicæ temporibus, quæ ad placandam Dei iram, ad deteſtabiles hæreſes extirpandas, ad pacem, & tranquillitatem Eccleſiæ obtinendam, ad vitia, & peccata hominom corrigenda, crebriora pœnitentiæ, & pietatis opera, ac multiplicatas Sanctorum cum Chriſto regnantium preces, & interceſſiones maxime requirunt, ſed potiſſimum Sanctorum omnium Reginæ, Dei noſtri Genitricis, ſemperqoe Virginis Mariæ Chriſtiani popoli Advocatæ, Cœleſte patrocinium deſiderant.

Septem præſertim Baſilicas in Urbe admodum celeberrimas.

§.2. Et vero cum multis antiqois, & religioſiſſimis Eccleſiis, quas majorum pietas magnifice extruxit, hæc Alma Urbs ornatiſſima ſit, tum illæ potiſſimum intra, atque extra mœoia poſitæ, ſeptem Baſilicæ, quas veteri inſtituto fideles, pia ac ſalutari peregrinatione obire ſolent, magnam jure optimo, non ſolum apud Cives, ſed apud externos populos veoerationem habent: ſunt enim antiquitate, Religione, Sanctorum Martyrum venerandis Reliqniis, ſacris Indulgentiis, & denique myſtica ſeptenarii numeri ratione celeberrimæ; nam quemadmodum Joannes Apoſtolus admirabilem illam Apocalypſim ſeptem Aſiæ Eccleſiis ſcribens univerſam Eccleſiam adombravit, quam Deus cœleſtibus Spiritus Sancti donis perficit, & in qua ona habitat, & requieſcit, ita Romæ ſeptem Eccleſiæ magno ejuſdem numeri Myſterio ſunt inſtitotæ, ut totius Eccleſiæ unio, & perfectio, in ipſo capite unde omniom Eccleſiarum unitas dimanat, illuſtrius appareret.

In quibus antiqui Pontifices divina celebrare ſolebant.

§.3. Quod cum ita ſit, ſane non poſſumus non dolere; numqoam fere noſtris quidem temporibus, apud eas, una Vaticana excepta, Pontificales Cappellas celebrari, cum tamen primarias illas Urbis Baſilicas

toto terrarum Orbe illuſtres a Summo Romano Pontifice, & ſacro Cardinalium Collegio ita interdum adiri debere, ut ibi quoque divina Miſſarum officia ſolemniter fiant, & ipſarum Eccleſiarum majeſtas, in quibus divinæ gratiæ redundant, & Pontificalis officii ratio, & majorum exempla id a Nobis omnino requirere videantur. Notum eſt enim ex Eccleſiaſticæ antiquitatis monimentis, veteres illos Sanctiſſimos Pontifices Prædeceſſores noſtros, in his Baſilicis frequenter admodum divina officia, cum Clero, & Populo obiviſſe; quod duorum præſertim Beatiſſimorum Pontificum, quos ob ſanctitatem, & rerum geſtarum gloriam merito magnos appellamus, Leonis, & Gregorii ſermones complures, divina quadam ſpiritus eloquentia pleni, inter ipſa Miſſarum ſolemnia ad populum habiti, aperte declarant.

Hic itaque Pontifex ad ipſorum Baſilicarum venerationē, & populi devotionem augendā in eiſdem Baſilicis ſolemnes Miſſarum Cappellas Pontificales, in futurum celebrari decernit, uno ex Cardinalibus Miſſam cantante.

§.4. Quare cum ſeptem ſint (Paſchali connumerata) Quadrageſimæ Dominicæ, & rurſum quatuor illæ Adventus, cum Natali, Circumciſione, & Epiphania Domini, ſeptenarii item numerum conficiant, in quibus omnibus celebritatibus Cappellæ, in Apoſtolico Palatio, aut in Baſilica Vaticana, de more fieri ſolent, decrevimus de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum, verbo cum eis ea de re in Conſiſtorio noſtro ſecreto mature facto, ad Dei, & Sanctorum gloriam, & Eccleſiarum ipſarum venerationem, ac fidelis populi devotionem augendam, ſenectuti noſtræ nequaquam parcentes, ſed Paſtoralis officii munus exequentes, tametſi graviſſimis pro univerſæ Eccleſiæ cura occupationibus diſtineamur, in eiſdem Baſilicis ſolemnes Miſſarum Cappellas facere, uno ex S. R. E. Cardinalibus Miſſam celebrante, idque quotieſcumque in eiſdem Baſilicis Cappella Pontificalis fiet, ritu perpetuo obſervabitur, Sermo item tempori accommodatus, ad divinas Sanctorumque laudes prædicandas, & audientium pietatem inflammandam, de more, ſemper habebitur, ut duplicato ſeptenarii numero, ſacroſancta ſacrificia, & ſeptem capitalium peccatorum veniam, & ſeptiformem Sancti Spiritus gratiam Chriſtiano populo a Deo impetrent.

Et ideo ad dictas Baſilicas vias aperuit.

§.5. Ad quas quidem venerandas Baſilicas, ut commodius, & decentius adiri poſſit, atque ut in eis frequentius celebrandis populi religio augeatur, jam vias latas, & directas pateſecimus.

Et modo in locum Eccleſiæ S. Sebaſtiani, ad hujuſmodi celebrationes incommodæ, Eccleſiam S. Mariæ de Populo ſubrogat.

§.6. Ceterum cum Eccleſia S. Sebaſtiani Martyris vetuſtiſſima illa quidem, & religioſiſſima cum propter loci diſtantiam, tum etiam anguſtiam, aliaque incommoda, minus idonea ſit ad Pontificalium Miſſarum celebrationem. Decrevimus in ejus locum Eccleſiam S. Mariæ, quæ de Populo dicitur, ſubſtituere, non ſolum amplitudine, & loci commoditate opportunam, ſed magna, etiam Religione venerabilem, ſæpe enim, & pluribus locis ad Sanctiſſimam illam gratiarum Matrem, & miſericordiæ parentem recurrendum eſt, ut ibi potiſſimum ubi populi nomine inſignita, & ubi multa illius clementiæ extant monimenta, precibus noſtris invocata pro populo oret, pro clero interveniat, & pro devoto fœmineo ſexu intercedat. Nec vero Eccleſiæ S. Sebaſtiani ſua privilegia, & Indulgentias adimimus, quæ etiam in altera novem Eccleſiarum viſitatione, quas pia multorum fidelium devotio luſtrare ſolet, ſuo loco, atque ordine permanebit. Sed Eccleſiæ S. Mariæ de Populo eaſdem Indulgentias concedimus, quemadmodum nec ulla ſtationum tranſlatione, aut mutatione, in Quadrageſima, ſive in Adventu, ceteriſque diebus quicquam detrahimus, ſed gratias gratiis cumulamus, ut apud plures Eccleſias, majore pietatis zelo, Deo, & Sanctis ejus honor, & cultus tribuatur. Ipſas vero Pontificales Cappellas hoc ordine diſtribui volumus.

Cappellarumque in dictis ſeptem Eccleſiis celebrandarum ordinē ſubnectit.

§.7. In Quadrageſima, Dominica prima ad S. Mariam de Populo, ſecunda ad S. Paulum, tertia ad S. Laurentium extra muros, quarta ad S. Crucem in Hieruſalem, quinta ad S. Mariam Majorem, ſexta in Palmis ad S. Petrum, Dominica Paſchæ ad S. Joannem in Laterano, ubi Populo ſolemniter benedicemus. In Adventu vero, Dominica prima ad S. Laurentium, ſecunda ad S. Joannem, tertia ad S. Crucem in Hieruſalem, quarta ad S Paulum, in Natali Domini ad S. Mariam Majorem, ad Præſepe Domini more antiquiſſimo, in Circumciſione Domini ad S. Mariam de Populo, in Epiphania ad S. Petrum.

Aliaſque Cappellas aliis feſtivitatib. Sanctorum, quorum nomini ipſæ Baſilicæ dicatæ Deo ſunt celebrari jubet.

§.8. Præterea cum Feſti anniverſarii dies advenerint Sanctorum illorum, quorum nomine Baſilicæ ipſæ Deo dicatæ ſunt, apud eas pariter Pontificias Cappellas faciemus; nimirum in Aſſumptione Beatiſſimæ Virginis ad S. Mariam Majorem, de more; in ejus Nativitate ad S. Mariam de Populo, in Inventione S. Crucis ad S. Crucem in Hieruſalem, in Natali S. Petri in Baſilica ejus Vaticana, in Converſione S. Pauli in ejus Baſilica, in Natali S. Jo: Baptiſtæ in Baſilica Lateranen., in die Feſto S. Laurentii Martyris in ejus Baſilica extra mœnia. Miſſam item Annunciationis Beatiſſimæ ſemper Virginis Mariæ ejuſque Pontificalem Cappellam faciemus apud Eccleſiam S. Mariæ ſupra Minervam, doteſque de more pro maritandis puellis diſtribuemus; in tribus vero celebritatibus, hoc eſt in die Aſcenſionis Domini, quo etiam die Romanus Pontifex populo ſolemniter benedicit, item Pentecoſtes, & omnium Sanctorum, Pontificales Cappellæ fient in Baſilica S. Petri; in die vero Feſto Sacratiſſimi Corporis Chriſti poſt Miſſam ſolemnem, quæ de more in Cappella Palatina habebitur, erit Pontificalis proceſſio, & Sacroſanctæ Euchariſtiæ repoſitio in eadem Baſilica Vaticana; ceteris Feſtis, ſolemnibuſque diebus, Miſſæ in Cappella Palatii Apoſtolici, de more celebrabuntur.

Aliam quoque Cappellam in prima die Quadrageſimæ in Eccleſia S. Sabinæ Card. Ma-

§.9. Ut igitur hunc ſacrum, ſolemnemque ritum Pontificales Cappellas apud nobiliſſimas Baſilicas celebrandi, ſanctiſſimorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inſiſtentes, & venerandæ vetuſtatis memo-

Digitized by Google

jore Pœnitentiario Miſſam cantante, celebrari, cineſque per ipſum Pontificē benedici, & ſpargi decernit.

memoriam renovantes, felicius, ac religioſius inchoemus, quarta proxima feria in capite jejunii Eccleſiam S. Sabinæ Martyris non modo de more ſuperiorum Pontificum adibimus, ſed Card. Majore Pœnitentiario, ut mos eſt, Miſſæ ſacrum faciente, una cum Venerabilibus Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus in eadem Eccleſia conſiſtemus, ſacroſque cineres a Nobis, ſolemni more benedictos, ſupra capita ad pœnitentiæ teſtificationem ſpargemus, ac deinde ſequentibus Dominicis diebus, ad Baſilicas, & Eccleſias ſupra notatas, Miſſarumque celebrationem cum ſacro Cardinalium Collegio, & aliorum Prælatorum præſentia conveniemus; idemque ſuo tempore in Adventu, ceteriſque Feſtis diebus, Deo auctore, præſtabimus. Quem ritum ſtatum, atque ſolemnem, & Nos quamdiu diſponente Domino vixerimus, perpetuo annis ſingulis obſervare ſtatuimus, & a Succeſſoribus noſtris ſervari optamus, ac ſane etiam pro eorum pietate, & rei condecentia ſperamus.

Hortatur etiā Chriſtifideles, ut in tempore Quadrageſimæ in jejunio, & lacrymis convertantur ad Dominum.

§.10. Quod igitur ab omnibus Chriſtifidelibus acceptabili Quadrageſimæ tempore, quod jam advenit, ubique terrarum faciendum eſt ut in toto corde ſuo, in jejunio, & lacrymis convertantur ad Dominum, id quidem Romæ, ubi Religionis eſt domicilium, ubi ſacrarum Indulgentiarum theſauri uberius diſpenſantur, ubi innumerabilium Martyrum, quorum ſacra corpora apud Nos magno Dei munere requieſcunt, peculiari patrocinio ſublevatur, multo certe impenſius, & devotius faciendum eſt, atque, ut re ipſa fiat, pro noſtra erga hanc Almam Urbem paterna, & præcipua caritate, omnes in Domino etiam atque etiam hortamur, zelo incenſi domus Dei, quam decet ſanctitudo, Satanæ aſtutias non ignorantes.

Stationaleſque Eccleſias vere pœnitentes, & caſte, pieque viſitent.

§.11. Illud quoque vehementius admonemus, ut omnes, & ſinguli ſtationales Eccleſias, cum omni timore, & tremore, ut vere pœnitentes, caſte, & pie adeant, nemini dantes ullam offenſionem; nè illis in locis, iiſque diebus, quibus aliorum temporum culpæ, piis operibus, & caſtis jejuniis redimendæ ſunt, inter ipſa Martyrum ſepulchra Deus ad iracundiam magis provocetur, ſed contra potius hujus Civitatis pœnitentia, eleemoſynis, orationibus, ſanctorumque interceſſionibus placatus Pater miſericordiarum Deus, Nobis & cunctis populis curæ noſtræ commendatis (omnes enim unum ſunt in Chriſto) propitius, & placabilis efficiatur, & quorum fides Apoſtolico ore laudata eſt, & in univerſo mundo annunciatur, eorum etiam modeſtia, & diſciplina ad pietatis, & ſanctitatis exemplum omnibus nationibus proponatur. Nulli ergo &c.

Dat. P. An. I. 13. Februarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1586., Id. Februarii, Pontificatus noſtri Anno I.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Sequuntur Cardinalium ſubſcriptiones.

XXXIV.

Lauretani Oppidi Provinciæ Picenæ, in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Summi Pontificis auctoritas Eccleſias inſtituendi, & cauſæ hujus inſtitutionis.

PRo excellenti præeminentia Sedis Apoſtolicæ, in qua poſt Beatum Petrum Apoſtolorum Principem, quamvis imparibus meritis, pari tamen auctoritate, conſtituti ſumus, in exiguæ militantis Eccleſiæ agro, novas Epiſcopales Sedes, Eccleſiaſque plantare dignum arbitramur, ut per hujuſmodi novam plantationem, popularis augeatur devotio, divinus cultus efflureat, & animarum ſalus ſubſequatur, ac humilia loca dignioribus titulis, & condignis favoribus illuſtrentur, necnon propagatione novæ Sedis, honoratique Præſulis aſſiſtentia, & regimine, cum Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & Orthodoxæ fidei profectu, & exaltatione, Populi ipſi propoſitum eis æternæ felicitatis præmium facilius valeant adipiſci.

Lauretanæ Eccleſiæ laudes.

§.1. Conſiderantes itaque Oppidum Lauretanum in Provincia Piceni ſitum nullius Diœceſis, Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectum, in toto Orbe celeberrimum, & in eo unam inſignem Collegiatam Eccleſiam ſub invocatione B. Mariæ Virginis Dei Matris fundatam excellere, in cujus medio ineſt illud ſacrum cubiculum divinis myſteriis conſecratum, in quo dicta Virgo Maria nata fuit, & ibidem ipſa ab Angelo ſalutata, Salvatorem Mundi de Spiritu Sancto concepit, miniſterio Angelorum illuc tranſlatum, & ad dictam Eccleſiam ob miracula, quæ in dies Omnipotens Dominus, interceſſione, & meritis ejuſdem B. Mariæ Virginis in eodem cubiculo operari dignatur, Chriſtifideles ex omnibus mundi regionibus, devotionis, & peregrinationis cauſa confluere.

Lauretani Oppidi in Civitatem ſublimatio, ejuſque Eccleſiæ in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio.

§.2. Et propterea cupientes, Oppidum, & Eccleſiam hujuſmodi dignioribus titulis, & nominibus decorare, habita ſuper hoc cum Fratribus noſtris deliberatione matura, de eorum conſilio, & aſſenſu, ac Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ad ejuſdem Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, & ipſius B. Mariæ Virginis honorem, necnon Chriſtifidelium devotionis augmentum, Oppidum in Civitatem Lauretanam nuncupandam, Eccleſiam vero in Cathedralem, ſub eadem invocatione, pro uno Epiſcopo Lauretano nuncupando, qui juriſdictionem Epiſcopalem habeat, & exerceat in ſpiritualibus, cum menſa Epiſcopali, arca, ſigillo, aliiſque inſignibus, & honoribus, & privilegiis, quibus alii Epiſcopi, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet in eiſdem ſpiritualibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poſſunt, Apoſtolica auctoritate teno-

tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus, illaſque ſic erectas, necnon Epiſcopum Lauretanum pro tempore exiſtentem, ac ipſius Eccleſiæ Capitulum, dictæ Sedi immediate, etiam perpetuo ſubiicimus, & ſub protectione Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ſuſcipimus. Necnon cum nuperrime unionem olim de Eccleſia Recanaten., & Eccleſia Maceraten. eadem auctoritate perpetuo factam, de conſilio, & poteſtatis plenitudine ſimilibus diſſolverimus, & Venerabilem fratrem noſtrum Galeatium Epiſcopum Maceraten. a vinculo quo dictæ Eccleſiæ Recanaten. cui tunc ratione unionis hujuſmodi præerat, tenebatur, abſolverimus, ac in dicta Eccleſia Recanaten. nomen, & titulum Cathedralis, necnon Sedem, dignitatem, & menſam Epiſcopales ſuppreſſerimus, ipſamque Eccleſiam Recanaten. in Collegiatam reduxerimus, Civitatem tamen Recanaten. titulũ, & denominationem Civitatis propterea non amiſiſſe, ita ut illius habitatores, cives denominari, & privilegiis Civium uti poſſent. decernendo Caſtrum Ficardi ab Anconitana, & S. Mariæ in Caſciano ab Auximana, & Montis Luponi Oppida, a Firmana Dioeceſibus, quibus in ſpiritualibus ſubjecta ſunt, auctoritate, & tenore præmiſſis, ſimiliter perpetuo diſmembramus, & dividimus, & ſeparamus, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata, ac eorum Incolas, & habitatores, ab omni juriſdictione, & poteſtate, & ſubjectione Anconitan. Auximan., ac Firman. Epiſcoporum pro tempore exiſtentium, necnon ſolutione decimarum eiſdem Epiſcopis per eos debitarum, ex tunc de cetero facienda, itidem perpetuo eximimus, & liberamus.

Dioeceſis deſignatio.

§.3. Necnon ipſa, ac Civitatem Recanaten. prædictam, illiuſque, & Caſtri Ficardi, ac oppidorum prædictorum territoria, pro Dioec. d. Epiſcopi Lauretani, illos vero necnon Civitatis Lauretanæ eccleſiaſticas perſonas pro clero, & habitatores per populo, auctoritate, & tenore præmiſſis, ſimiliter perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Dotis duorum millium ſcutorũ pro Lauretano Epiſcopo aſſignatio.

§.4. Ac pro Epiſcopi Lauretani pro tempore exiſtentis dote, quam ſummam duorum millium ſcutorum dictæ Provinciæ conſtituere debere declaramus, omnia, & ſingula fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, in quibuſvis rebus, & actionibus, & ubique locorum conſiſtentia, & provenientia; & ad quamvis ſummam aſcendentia dictæ menſæ Epiſcopalis Recanaten. ſic ſuppreſſæ, & extinctæ, & quæ ad illam quomodolibet ſpectant, & pertinent, ac ante illius ſuppreſſionem, & extinctionem hujuſmodi quovis jure ſpectabant, & pertinebant, ſpectareque, & pertinere poterant, necnon Caſtri Ficardi, & oppidorum territoriorum hujuſmodi decimas Epiſcopis Anconitan. Auximan., & Firman. ſolvi ſolitas, reſiduum vero dictorum duorum millium ſcutorum pro dote dictæ Eccleſiæ Lauretanæ conſtitutorum hujuſmodi, ex tot prædiis, & poſſeſſionibus dictæ domus Lauretanæ per dilectum filium noſtrum Philippum S. Angeli in foro Piſcium Diac. Card. Vaſtavillanum nuncupatum, dictæ Domus Protectorem, ejus arbitrio declarandis, & aſſignandis, etiam perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Dignitatum ejuſdem Eccleſiæ diſtinctio.

§.5. Necnon in dicta Eccleſia Lauretana, in qua unus Archipresbyteratus, qui ante erectionem hujuſmodi inibi principalis exiſtebat, pro uno Archipresbytero, ac una Præpoſitura, pro uno Præpoſito, ac unus Decanatus dignitates, pro uno Decano, necnon doodecim Canonicatus, & totidem Præbendæ pro duodecim Canonicis, ac etiam duodecim Beneficiatis, & totidem Clericatus, nuncupata perpetua ſimplicia beneficia, pro totidem perſonis eidem Eccleſiæ Lauretanæ deſervientibus, erecta, & fundata exiſtunt, unum Archidiaconum, qui inibi dignitas major poſt Pontificalem exiſtat pro uno Archidiacono, qui in choro, & Capitulo ipſius Eccleſiæ Lauretanæ, ac proceſſionibus, aliiſque actibus capitularibus primum locum, ac primam vocem, ante obtinentes alias dignitates prædictas habeat, auctoritate, & tenore præmiſſis, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus. Ac Præpoſituræ in Primiceriatum pro uno Primicerio, Decanatus vero dignitatum hujuſmodi denominationes, in Theſaurariam pro uno Theſaurario commutamus: necnon Archipresbyteratum ſecundam pro uno Archipresbytero qui ſecundum, & Primiceriatum tertiam pro uno Primicerio qui tertium, ac Theſaurariam quartam inibi dignitates pro uno Theſaurario, qui quartum locum in choro, Capitulo, proceſſionibus, & actibus prædictis ante Canonicos prædictos habeant, necnon Canonicatus, & Præbendas, ceteraque Beneficia prædicta, alias juxta collationes, & proviſiones de illis eorum poſſeſſoribus factas, pro Capitulo ejuſdem Eccleſiæ Lauretanæ remanere declaramus.

Jurispatronatus ad præſentandum Archipresbyterã reſervatio, pro hujus Pontificis Familia Peretta.

§.6. Ac inſuper Motu proprio non ad alicujus deſuper Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate Familiæ noſtræ de Perettis de Monte alto juſpatronatus, & præſentandi perſonam idoneam ad Archipresbyteratum prædictum quoties illum, per obitum aut reſignationem, vel alias quovis modo, etiam apud Sedem prædictam vacare contigerit, Epiſcopo Lauretano pro tempore exiſtenti, per eum ad præſentationem hujuſmodi inſtituendam, auctoritate, & tenore prædictis pariter perpetuo reſervamus, concedimus, & aſſignamus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus noſtra de non tollendo jure quæſito, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Lauretan. Recanaten. Maceraten., Auximan., Anconitan., & Firman. Eccleſiarum prædictarum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, earumque Præſulibus, Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque teno-

nuribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Moto ſimili, & conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamſi pro ſufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores bujuſmodi, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe, ceteriſque quibuſcumque Motu ſimili derogamus.

Nulli ergo &c.

Dat. P. An. I. 17. Martii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domioicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, 16. Kalend. Aprilis Poot. noſtri Auno I.

XXXV.

Approbatio Congregationis Clericorum Regularium Miniſtrantium infirmis, in Hoſpitalibus, & extra degentibus Romæ nuper inſtitutæ, cum habitus aſſignatione.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inſtitutio Societatis Miniſtrantium infirmis.

EX omnibus Chriſtianæ caritatis officiis, quibus æterna ſalus per gratiam Dei comparatur, illa Redemptori noſtro Jeſu Chriſto, vel maxime placere credimus, per quæ pauperes Chriſti infirmi, & in Hoſpitalibus exiſtentes, in neceſſitatibus ſuis ſpiritualibus, & corporalibus adjuvantur. Quod genus officii dilectus filius Camillus de Lælüs Presbyter Theatin. Diœc., & alii ejus ſocii, quam Deo gratum, & ſaluti animarum neceſſarium eſſe intelligentes, hiſce diebus erga pauperes Chriſti, in Hoſpitalibus Urbis noſtræ exiſtentes, non minori affectu, quam mater erga quem unice educavit filium, demonſtrarunt, quotidie hos modo cum omni qua decet manſuetudine, & caritate ad patientiam, alios ad ſacramentorum eccleſiaſticorum ſuſceptionem commonendo, alios in articulo mortis conſtitutos conſolando, & denique ad bene moriendum die noctuque hortando demonſtrare non ceſſant. Idemque præſtare intendunt, tempore etiam, quod abſit, peſtilentiæ.

Petitio confirmationis a Papa.

§.1. Hi itaque Camillus, & ſocii inſimul, & in communi, ſub paupertate, caſtitate, & obedientia, ita tamen, ut voto adſtricti non ſint vivere, & Altiſſimo, ac ejus pauperibus famulari proponentes, unam inter ſe Societatem, ſeu Congregationem, ſub vocabulo, ſeu nomine Miniſtrantium infirmis, cujus principale inſtitutum eſt, ſpeciali quodam caritatis fervore, infirmis prædictis inſervire, ſub noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito inierunt, ſperantes ex hoc multis incommodis, & periculis, in quæ ſæpenumero dicti infirmi ob defectum talium miniſtrorum inciderunt, obviam iri, ac ſalutem animæ, & corporis multaque Chriſtifidelibus commoda parari.

Confirmatio dictæ inſtitutionis.

§.2. Nos eorum ſupplicationibus inclinati, ac de hujuſmodi pio propoſito, & vivendi modo, quo ipſi intendunt uti, plene, etiam ex relatione dilectorum filiorum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper conſultatione, & cauſis Epiſcoporum, ac regularium, ac viſitatione Apoſtolica deputatorum informati, ex certa noſtra ſcientia, Congregationem, ſub vocabulo, ſeu nomine Societatis Miniſtrantium infirmis, per unum majorem miniſtrum, ſeu ſuperiorem (qui presbyter eſſe, ac per eandem Congregationem de triennio in triennium per majorem partem ſuffragiorum eligi debeat) regendam, & gubernandam, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ſupplentes omnes, & ſingulos, tam juris quam facti defectus, ſiqui intervenerint in eiſdem.

Licentia eleemoſynas colligendi in Urbe, miniſtrandique infirmis & audiendi eorum confeſſiones &c.

§.3. Et quia dicta Congregatio proprietate rerum temporalium carere inſtituit, Nos pariter Camillo, & præfatis, ac pro tempore exiſtentibus ipſius Congregationis ſociis, & aliis ab eis deputatis, & deputandis, quod eleemoſynas ubicumque, præterquam intra Eccleſias, Monaſteria, & pia loca, colligere, ac in dictæ Congregationis communes uſus convertere, Vicarii Urbis, ſeu cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita. Dictaque pietatis opera erga quoſcumque infirmos, in quibuſcumque Hoſpitalibus, ſeu aliis dictæ Urbis locis a dictorum Hoſpitalium, ſeu locorum præfectis, vel adminiſtratoribus vocati, ſeu de eorum licentia, vel conſenſu exercere, ipſeque Superior, vel major Miniſter, qui ut præfertur, Presbyter eſſe debet, & alii ejuſdem Congregationis presbyteri, dummodo alias ſint idonei, & ab Urbis Vicario approbati, infirmorum, & ægrotantium in dictis Hoſpitalibus, & locis exiſtentium confeſſiones audire (ſine præjudicio eorumdem Hoſpitalium aut locorum, vel eorum officialium, ſeu adminiſtratorum) libere, & licite valeant, tenore præſentium facultatem concedimus, & indulgemus. Ita tamen, ut tam Superior quam alii dictæ Congregationis ſocii, ipſius Congregationis inſtituta, & ordinationes jam factas, & pro tempore faciendas, (dummodo illa, quamdiu ab Apoſtolica Sede approbata non fuerint, per ipſius Congregationis Protectorem reviſa, & approbata ſint) in communi, ex dictis piorum eleemoſynis vivant.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.4. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. P. An. I. 18. Martii.

Dat. Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 18. Martii 1586. Pontificatus noſtri Anno I.

Sequi-

Sequitur aſſignatio Habitus.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Petitiô Habitus.

CUM Nos nuper Societatem, ſen Congregationem, ſub vocabulo, ſeu nomine miniſtrantium Infirmis per dilectos filios Camillum de Lelis Presbyterum Theatin. Diœceſis, & alios ejus ſocios, ſub noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito initam Apoſtolica auctoritate approbaverimus, & confirmaverimus, prout in noſtris die 18. Martii proxime præteriti deſuper, in forma Brevis confectis literis plenius continetur. Ipſique Camillus, & ſocii pro feliciori dictæ Societatis, ſeu Congregationis directione pie deſidereot, ſicuti eorum Inſtitutum ab aliis diſtinctum eſt, ita eorum habitum ab aliis diſtingui.

Habitus conceſſio.

§.1. Nos tenores dictarum literarum præſentibus pro expreſſis habentes, de conſilio dilectorum Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper ſtatu Regularium dicta auctoritate deputatorum, Camillo, & aliis prædictis, ac pro tempore exiſtentibus Superiori, & perſonis dictæ Congregationis, Crucem ex craſſiori panno fulvi coloris, (qui vulgo Tane appellatur) ſuper eorum veſtibus a latere dextero perpetuo deferendi licentiam, & facultatem, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus.

Derogatio contrariorum.

§.2. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat.P.An.II. 26. Junii.

Datum Romæ apud S. Petrum; ſub Annulo Piſcatoris, die 26. Julii 1586., Pontificatus noſtri Anno II.

XXXVI.

Confirmatio Conſtitutionis Pii V. de non infeudandis, & alienandis Caſtris, & locis S. R. E.

*Hunc Conſt. Pii V. habes in Tom. IV. Par. II. fol.*364. Admonet. *ubi ejus extenſiones, & declarationes tibi indicavi. Et hic Pontif. die 16. Januarii 1589. ex decreto in Conſiſtorio habito, (quod hic ponere non curavi) declaravit, ſub dicta Bulla Pii V. comprehendi, etiam gubernia locorum Sedis Apoſt. ultra triennium, affirmans idem ſtatuiſſe Gregorium XIII.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus confirmationis Bullæ Pii Quinti.

QUanta Apoſtolicæ Sedis dignitati detrimenta, & ejus ſubditis incommoda, ex Civitatum, Terrarum, & locorum Status Eccleſiaſtici diſtractione obvenerint, aſſidua mentis noſtræ cogitatione revolventes, Paſtoralis ſolicitudinis Nobis divinitus commiſſæ zelo urgemur, illorum conſervationi ſolertioris diligentiæ ſtudio incumbere, & quæ propterea a Prædeceſſoribus noſtris maturo conſilio, ac optima ratione ſunt ſancita, approbationis noſtræ robore communire. Alias ſiquidem a fel. rec. Pio Papa V. Prædeceſſore noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis. Pius Epiſcopus &c. *Omittitur tenor hujus Conſtit. quia habetur in Tom. IV. Par. II.* Admonet.

Confirmatio ejuſdem Bullæ edita a Gregor. XIII.

§.8. Et deinde piæ mem. Gregorius Papa XIII. etiam Prædeceſſor noſter, literas prædictas, Apoſtolica auctoritate approbavit, & confirmavit, prout in ipſius Gregorii Prædeceſſoris literis deſuper confectis plenius continetur.

Confirmatio d. Conſtitutionis Pii V. nunc edita ab iſto Pontifice.

§.2. Quocirca ne literæ Pii Prædeceſſoris hujuſmodi labentis temporis curſu valeant labefactari, ſed eo validius ſubſiſtant, quo multiplici firmitatis vinculo ſæpius fuerint ſtabilitæ, veſtigiis ipſorum Prædeceſſorum inhærendo, eaſdem literas Pii V. Prædeceſſoris, & in eis contenta quæcumque ex certa ſcientia noſtra, auctoritate prædicta tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac etiam innovamus, eaſque inviolabilis firmitatis robur obtinere, ac perpetuo obſervari debere volumus, & mandamus.

Nulli ergo &c.

Dat. P. An. I. 18. Martii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, 15. Kalend. Aprilis, Pont. noſtri Anno I.

XXXVII.

Confirmatio Statutorum, & Stabilimentorum Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SAlubri Regularium Perſonarum quarumlibet directioni ſolicitis ſtudiis intendentes, iis, quæ ad id tendere dignoſcuntur, noſtræ approbationis robur libenter adiicimus, aliaſque deſuper diſponimus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Paulus III. Cõſtitutiones, & ſtabilimenta hujus Militiæ confirmavit.

§.1. Sane pro parte dilectorum Filiorum Ugonis de Louben. Verdala Magni Magiſtri, & Capituli Generalis Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet alias fel. rec. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter ſtabilimenta, concordias, ſtatuta, conſuetudines, uſus, & naturas dicti Hoſpitalis in unum Volumen redacta, & per nonnullos tunc S. R. E. Cardinales examinata per ſuas literas approbaverit, & confirmaverit, ac dictarum literarum ſuarum patrocinio communiverit, ſupplens omnes, & ſingulos defectus, ſi qui intervenerant in eiſdem, eaque voluerit, & mandaverit impoſterum inviolabiliter obſervari, decernens tunc, & pro tempore exiſtentes Magiſtrum, & Fratres dicti Hoſpitalis, ſeu ejus Religionis ad eorum dumtaxat, ex inſtitutis regularibus, ſtabilimentis, ſtatutis, con-

Digitized by Google

conſuetudinibus, uſibus, & naturis, quæ hactenus viguerant, in ipſo Hoſpitali obſervationem teneri, & obligari, quæ in ea nova eorum moderatione, & Ordinatione continebatur, & non aliorum, quæ utpote inutilia, & ſuperflua, aut alias inobſervabilia tenta fuerant, & ſi in eorum, & fratres receptione de illorum obſervationis, promiſſionis, Juramento, & voto ſe aſtrinxiſſent, prout in eiſdem literis, in quibus tenor de novo Ordinatorum Statutorum, & Stabilimentorum, concordiarum, uſuum, & conſuetudinum de verbo ad verbum inſertus fuit, plenius continetur.

Nonnullis obſcurioribus ablatis novum ſtatutorũ cõfectum volumen.

§.2. Nihilominus ipſi Ugo Magiſter, & Conventus conſiderantes, quod in eiſdem Statutis, Stabilimentis, & Conſuetudinibus plura erant, quæ cum tunc temporis moribus non ſatis conveniebant, aut confuſe, & obſcure poſita reperiebantur, & propterea litibus viam dabant, alia vero inter ſe diſſidebant, & contrarium ſenſum, præſeferre videbantur, ac complura ad rem nihil omnino faciebant, opera nonnullorum ipſius Hoſpitalis Fratrum illius negociorum peritiſſimorum ad id ſpecialiter deputatorum effecerunt, ut ſublatis quantum fieri potuit, difficultatibus, & omni ambiguo intellectu dilucidatis obſcuris, & iis, quæ diſſidere videbantur, in unum ſenſum adductis, & quibuſdam non neceſſariis reſecatis, ac additis permultis aliis Stabilimentis ad Divini Cultus augmentum, & ipſius Hoſpitalis utilitatem, ac ſalubrem illius perſonarum directionem tendentibus, quæ poſtmodum per quam Joannem de Valletta tunc in humanis agentem, & ipſius Hoſpitalis Magiſtrum, & dictum Ugonem ac alios ipſius Hoſpitalis Magiſtros ſucceſſive edita fuerunt, & ab omnibus deſiderabantur, & efflagitabantur Statota, Stabilimenta, & conſuetudines hujuſmodi in unum novum volumen ſub nomine ipſius Ugonis Magiſtri redigerentur, & compilarentur.

Per Oratorẽ Magni Magiſtri Sixto Põtifici oblatum

§.3. Quare Joannes Baptiſta Rondinellus dicti Hoſpitalis Frater, & prædicti Magiſtri, & Conventus Hoſpitalis S. Joannis apud Nos Orator pro parte Ugonis Magiſtri, & Capituli prædictorum Nobis humiliter ſupplicavit, ut Statutis, Stabilimentis, & Conſuetudinibus in unum novum Volumen, ut præfertur, redactis, & compilatis pro eorum ſubſiſtentia firmiori robur noſtræ approbationis adiicere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hujuſmodi ſtatuta confirmat Pontifex.

§.4. Nos igitur ad præclara Religionis hujuſmodi merita debitum reſpectum habentes, & conſiderantes, illius Fratres Fidei Catholicæ indeſeſſos propugnatores, cultores, & defenſores exiſtere, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati Stabilimenta, Statuta, & Conſuetudines in unum novum volumen ſub nomine ipſius Ugonis Magiſtri, ut præfertur, redacta, & compilata, quæ per dilectum Filium noſtrum Antonium tituli Sanctorum Joannis, & Pauli Presbyterum Cardinalem Carraſam inſpici, & examinari fecimus, & de quorum continentia ab eodem Antonio Cardinale fidelem habuimus relationem, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ſupplentes omnes, & ſingulos tam Juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, eaque omnia perpetuis futuris temporibus valida, & efficacia fore, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, & ea ſolum, & non alia antiqua ab omnibus inviolabiliter obſervari debere decernimus.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis ceteriſque contrariis quibuſcumque. Obſtantia tollit.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 20. Martii 1586. Pontificatus noſtri Anno I. Dat. die 20. Martii 1586. An.I.

XXXVIII.

Annuorum redituum conceſſio Archiconfraternitati B. Mariæ Virginis Confalonis de Urbe, nuncupatæ, cum facultate ubique eleemoſynas colligendi, ad Chriſtianorum redemptionem ab infidelium captivitate.

Hoc piiſſimum redemptionis opus huic Archiconfraternitati delegavit Greg.XIII. ut in ſua Conſt. CXXX. Chriſtianæ. *ſupra fol.2. Et alia, quæ eamdem concernunt Archiconfraternitatem, attende in ejuſdem Gregorii Conſt.LVII.* Paſtoris. *Tom.IV Par.III.fol.319.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

CUm benigna Mater Eccleſia filios ſuos, qui in teterrima infidelium captivitate conſtituti, non ſolum corporum, ſed etiam animarum diſcrimen patiuntur, adeo intimis miſericordiæ ſuæ viſceribus complectatur, ut pro illis in libertatem reducendis, facultates ſuas libenter exponat, ſacriſque rebus, & prætioſis vaſis materna liberalitate non parcat. Nos qui ipſius Eccleſiæ adminiſtrationem curæ noſtræ divina diſpoſitione commiſſam gerimus, magnopere adſtrictos eſſe cognoſcimus, ut eorumdem Captivorum, qui in baptiſmatis fonte Chriſtum induerunt, templumque Dei facti ſunt, miſerandis calamitatibus, & tormentis, quibus in odium Chriſtiani nominis ſæviſſime excruciantur condolentes, illorum libertatem dilectione ac religione ipſa procuremus, & quæ propterea pie facta fuiſſe comperimus, ut firmiora perdurent, confirmanda, & innovanda fore cenſeamus: ac ne tam pium opus, quod ceteris corporalibus miſericordiæ operibus antecellit, & in quo uno fere omnia quaſi per compendium ſimul exercentur, neceſſariis ſubſidiis deſeratur, operarias manus interponendas, Chriſtique fidelibus agros uberes, in quibus caritatis ſemina mittant, meſſem in Regno Cœlorum ampliſſimam expectaturi, toto cordis affectu offerendos

Digitized by Google

eſſe judicavimus, illos ſpiritualibus muneribus. Indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus invitantes, ut ad tantæ, & tam ſalutaris operationis exercitium vehementius excitentur, promptioreſque reddantur, & piis eorum eleemoſynis redempti, gratiarum Deo referant actiones.

Gregor. XIII. Redimendorũ captivorum Status Eccleſiaſtici opus in Urbe inſtituit, & Archiconfraternitati Confalonis, commiſit, ut in ejus Bulla cit. lo cub.

§.1. Dudum ſiquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter, qui miſerorum Captivorum, & præſertim eorum, qui ſuæ, & Sedis Apoſtolicæ temporali ditioni ſubiecti erant, oppreſſionibus, ne langueſcente carnis infirmitate, ac verbi Dei prædicatione, & Sacramentorum ſolatio deſtituti, deſperationi ſuccumbentes, ad ſuſceptæ in Baptiſmo fidei deſertionem (uti non raro, proh dolor, ſolet contingere) inducerentur, ſuccurrere volens, redimendorum Captivorum opus jamdiu in alia Orbis loca diffuſum, etiam in Alma Urbe ſalubriter inſtituit, illiuſque onus univerſum, quod magnum eſſe intelligebat, curæ, & ſolicitudini Venerabilis Archiconfraternitatis Confalonis Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ, antiquitate, & nobilium Virorum copia admodum inſignis, Motu proprio impoſuit: ad hoc ut ipſa Archiconfraternitas, illiuſque Cuſtodes, & Confratres pro tempore exiſtentes, quoſcumque Chriſtifideles dictæ Urbis, ac Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum dictæ ditioni mediate, & immediate ſubiectorum, in dira infidelium ſervitute detentos redimerent, eleemoſynaſque, & oblata quæcumque in omni loco eidem ditioni, ut præfertur, ſubiecto, quærerent, & acciperent, prout in ejuſdem Prædeceſſoris literis deſuper confectis plenius continetur.

Quæ ſedulo tam pio operi ſtudere cœpit.

§.2. Cum autem, ſicut accepimus, dilecti filii Magiſter Hieronymus Avila Juris utriuſque Doctor, literarum Apoſtolicarum Corrector, & Abbreviator, ac in utraque Signatura noſtra Referendarius, & Prælatus noſter domeſticus, Paulus Matthæjus, Carolus de Maximis, & Ulyſſes Lancerinus Patritii Romani, moderni ipſius Archiconfraternitatis Cuſtodes, & alii Confratres maximo pietatis zelo ducti in hujuſmodi tam pio opere ſe pro viribus exercere intendentes, ac eorumdem Captivorum nedum liberationem, ſed etiam ſpiritualem conſolationem, & animarum ſalutem quærentes, Redemptores inter quos duos Ordinis Fratrum Minorum Cappuccinorum nuncupatorum profeſſores, qui non ſolum Captivos redimerent, ſed illos ſpiritualiter eorum confeſſiones audiendo, & Sacramenta Eccleſiaſtica illis miniſtrando juvare, afflictis ſolatium præbere, debiles in fide conſolidare, dubios, & vacillitantes confirmare, & eos, qui doctrina indigerent, erudire, ac denique ubi majus periculum immineret, ibi ſeſe diligentiores Chriſti Miniſtros exhibere poſſent, & deberent, Algerium de ipſius Prædeceſſoris licentia miſerunt. Illi autem profecti, ac de eorumdem Captivorum libertate, & animarum ſalute ſolliciti, verbo, & exemplo eos illuminantes, multa, ad proximorum utilitatem, & ædificationem, ac Fidei Catholicæ exaltationem, Domino cooperante, in medio operationis pravæ, & perverſæ fecerunt, qui demum peſtis contagione affecti cum maximo Captivorum gemitu, & dolore ac lacrymis obdormiverunt in pace.

Hic Pontifex dictam inſtitutionem Redemptionis captivorum confirmat.

§.3. Nos igitur illius, qui ſui prætioſiſſimi ſanguinis effuſione genus humanum de manibus adverſarii quærentis quem devoret, eripere dignatus eſt, exemplo docti, ac de ſtatu filiorum, more pii patris cogitantes, cupienteſque ut hujuſmodi Redemptionis opus, etiam in Urbe, & toto Statu Eccleſiaſtico hujuſmodi ſic feliciter incœptum, ab eiſdem Cuſtodibus, & Confratribus in Domino promoveatur, ipſique Cuſtodes, & Confratres, Redemptores ac alios Religioſos ad eaſdem infidelium partes proficiſci faciant, ne filii Status Eccleſiaſtici in miſera ſervitute degentes, qui alios concaptivos de tenebris, & umbra mortis educi quotidie vident, ſe ſolos ibi perpetuæ oblivioni traditos, & derelictos exiſtiment, Cuſtodes, & Confratres, prædictos, eorumque ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ac literarum Gregorii Prædeceſſoris, hujuſmodi tenores etiam veriores, præſentibus pro expreſſis habentes. Motu proprio non ad Cuſtodum, & Confratrum prædictorum, ſeu alicujus eorum, aut alterius pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera liberalitate, ac ſcientia noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, inſtitutionem, & erectionem Redemptionis Captivorum hujuſmodi per eumdem Prædeceſſorem, ut præfertur, factas, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris quam facti defectus, ſi qui intervenerunt in eiſdem, ſupplemus. Et nihilominus hujuſmodi opus Redemptionis Captivorum, in dicta Urbe, totoque Statu Eccleſiaſtico, ut præfertur, mediate, & immediate ſubiecto, quod Redemptio Captivorum Sedis Apoſtolicæ, & Status Eccleſiaſtici, mediate, & immediate ſubiecti Archiconfraternitatis Confalonis nuncupetur, de novo auctoritate, & tenore prædictis perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Curamque dictæ Redemptionis eidem Archiconfraternitati iterũ concedit.

§.4. Illudque ſic erectum, & inſtitutum ſolerti curæ, & ſolicitudini ejusdem Archiconfraternitatis, quam ſingulari dilectione proſequimur, & cujus Confratres laudabiles caritatis effectus continuo producere non ceſſant, committimus, & demandamus. Ita quod ipſius Archiconfraternitatis, nunc, & pro tempore exiſtentes Cuſtodes, & Confratres, ac ab eis deputati, quoſcumque Chriſtifideles ejuſdem Status, in infidelium ſervitute detentos redi-

mere

Digitized by Google

mere, & propterea in dicta Urbe ac omni & quocumque alio loco dictæ ditioni mediate, & immediate ſubiecto, eleemoſynas, & oblata quæcumque quærere, & accipere.

Facultatẽ deputandi quæſtores in Statu Eccleſiaſtico ad colligẽdum eleemoſynas pro dicta Redemptione indulget.

§.5. Ac ad id Quæſtores probos, quot eis videbitur, deputare, qui eleemoſynas oblationes, legata, & quæcumque alia ſubſidia hujuſmodi in toto Statu prædicto, ut præfertur, ſubiecto, pro hujuſmodi Redemptione, & cauſis ad eam pertinentibus perquirant, pecuniaſque inde congerendas penes publicum mercatorem fide, & facultatibus idoneum, donec illæ in Redemptionem Captivorum hujuſmodi arbitrio ipſorum Cuſtodum, & Confratrum erogentur, libere, & licite poſſint, & valeant.

Fratribus Sanctiſſimæ Trinitatis, & aliis ne eleemoſynas hujuſmodi in Statu Eccleſiaſtico quęrere, vel recipere prohibet.

§.6. Volentes, & ita decernentes, quod tam in dicta Urbe, quam in quibuſvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Caſtris, & locis ipſi ditioni, ut præfertur, ſubiectis, nulli etiam Sanctiſſimæ Trinitatis, ac Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, ſeu aliorum quorumvis Ordinum profeſſores, ſeu quicumque alii etiam prætextu quorumcumque privilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum, ac quorumvis aliorum conceſſionum, & gratiarum, eiſdem, ſeu quibuſvis aliis Ordinibus, vel perſonis quomodolibet conceſſorum, & pro tempore concedendorum, tam pro Redemptione generali, quam particularium perſonarum, eleemoſynas ſeu etiam ſponte oblata, aut alias quomodolibet quærere, & accipere ullo modo poſſint neque debeant præfati tamen Sanctiſſimæ Trinitatis profeſſores, in Urbe, ac toto Statu Eccleſiaſtico, ut præfertur, ſubiecto hujuſmodi, in illis locis in quibus eorum Ordinis regulares domos habent, & pro tempore habebunt, ad eorum victum neceſſaria tantum, & nulla tamen Redemptionis Captivorum facta mentione, in aliis vero Civitatibus, & locis extra dictum Statum, ut præfertur, mediate, & immediate ſubiectum, etiam eleemoſynas pro captivis redimendis petere, & accipere valeant privilegiorum ſuorum vigore, quibus ac aliis juribus, & actionibus, & præſertim ratione Monaſterii, & Hoſpitalis Sancti Thomæ in Formis in monte Cœlio, ac Eccleſiæ, & domus Sancti Stephani in Trullo de dicta Urbe eidem Ordini competentibus, quoad hoc nullo modo præjudicare intendimus, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus. Diſtrictius inhibentes prædictorum, ac quorumvis aliorum Ordinum profeſſoribus, & aliis quibuſvis perſonis, etiam quantumvis privilegiatis: ne eleemoſynas, & oblata, ſive legata pro Redemptione Captivorum, in Urbe, ac toto Statu Eccleſiaſtico, ut præfertur, ſubiecto hujuſmodi Redemptionis operę quomodolibet ſe intromittere audeant, ſeu præſumant.

Redditus expeditionũ hic deſcriptarum eidem Archiconfraternitati aſſignat.

§.7. Inſuper pro majori ipſius Redemptionis ſubventione, ex omnibus, & quibuſcumque facultatibus ſeu licentiis teſtandi de bonis Eccleſiaſticis, quibuſvis perſonis per Nos, & Sedem prædictam quomodolibet concedendis (non tamen S. R. Eccleſiæ Cardinalibus, nec aliis quibus ſimiles facultates, gratias, & abſque alicujus compoſitionis ſolutione de mandato noſtro & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis concedentur) ducatum unum auri in auro pro quolibet centenario. Si vero hujuſmodi facultates fuerint uſque ad quamcumque ſummam, ſolvatur ſimiliter ducatus unus pro quolibet centenario, habita ratione compoſitionis Datario pro tempore exiſtenti perſolvendæ. Ac pro ſingulis abſolutionibus ab homicidii reatu, tam in Dataria noſtra, ſeu per Breve expediendis, quam toto Statu Eccleſiaſtico immediate ſubiecto, a quibuſvis Legatis, Vicelegatis, vel Gubernatoribus, quibuſvis perſonis quomodolibet concedendis, etiamſi gratis concedantur, ducatos duos ſimiles. Necnon pro ſingulis conceſſionibus, ſeu licentiis alienandi vel permutandi bona Eccleſiaſtica, ſeu illarum confirmationibus, quibuſvis quomodolibet concedendis, quorum bonorum annuus redditus valorem quinque ducatorum ſimilium non excedat, ducatum unum, ſi vero eumdem valorem exceſſerint, ducatos duos. Ulterius pro ſingulis plumbis omnium, & quarumcumque literarum Apoſtolicarum ſub plumbo, tam per Cancellariam, vel Cameram, aut viam ſecretam, quam per minoris gratiæ, & contradictarum officia quomodolibet, etiam gratis expediendarum, julium unum monetæ currentis eidem Archiconfraternitati, ita ut illius Cuſtodes, & ab eis deputati pro tempore exiſtentes, taxas, ac julium hujuſmodi a quibuſvis perſonis, illas, & illum, nunc, & pro tempore habentibus, ſeu ſolvere debentibus, propria auctoritate exigere, ac de exactis quietare, & in Captivorum Sedis, & Status prædictorum Redemptionem convertere, libere, & licite valeant etiam perpetuo, auctoritate, & tenore prædictis, gratioſe concedimus, & elargimur. Necnon taxas, & julium hujuſmodi ex nunc eidem Archiconfraternitati ſimiliter perpetuo applicamus, & appropriamus, ac applicatas, & applicatum, necnon appropriatas, & appropriatum fore, & eſſe volumus, atque decernimus. Diſtricte præcipientes modernis, & pro tempore exiſtentibus Datario, ſecretariis, plumbatoribus, ac tam in Dataria quam Secretaria, & plumbo noſtris Officialibus, expeditoribus, Legatis, Vicelegatis, vel Gubernatoribus prædictis, illiſque in virtute ſanctæ obedientiæ mandantes, ne ſupplicationes, Motus proprios, Brevia, ſeu alias patentes literas ſuper facultatibus teſtandi, abſolutionibus, licentiis alienandi, ſeu illarum confirmationibus, aut alias quaſcumque literas Apoſtolicas hujuſmodi expediant, ſeu partibus relaxent, niſi prius integre eidem Archiconfraternitati de illis ſecundum præmiſſa ſatisfactum fuerit, Alias gratiæ ipſæ nullius ſint roboris, & nihilominus ipſi Officiales, expeditores, plumbatores, ſeu Miniſtri, taxas, & julium hujuſ-

hujuſmodi eidem Archiconfraternitati ut præfertur, debitas, & debitum de eorum proprio ſolvere teneantur, & obligati exiſtant.

Bonorum etiã emphyteuticorum diſpoſitiones ad favorem dictæ Archiconfraternitatis pro hac Redemptione fieri poſſe declarat.

§.8. Necnon ut quæcumque, & qualiacumque bona etiam emphyteutica eidem Archiconfraternitati pro Redemptione Captivorum prædictorum, tam inter vivos quam mortis cauſa, ſeu teſtamento, vel codicillis dari, concedi, ſeu relinqui libere poſſint, dummodo ipſa Archiconfraternitas ad eadem onera, ad quæ donator, ſeu teſtator hujuſmodi occaſione bonorum eorumdem tenebatur, & quæcumque alia, quæ ipſæ donator ſeu teſtator etiam impoſuerit, omnino teneatur. Et ſi ad certum numerum generationum, aut nominationum eadem bona conceſſa fuerant, ipſa Archiconfraternitas, non perpetuo, ſed per viginti annos pro qualibet generatione ſeu hujuſmodi bona prædicta tenere, illaque locare, & dislocare, ac illorum redditus in Redemptionem Captivorum hujuſmodi convertere poſſit, quæ finitis ipſis annis ad eorum directos dominos devolvantur, etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Legata in Statu Eccleſiaſtico (non tamen per aliqua certa perſona, ſeu regulari loco) pro Redemptione captivorum, Redẽptioni prædictæ applicat.

§.9. Declarantes, quod quæcumque legata, & aliæ diſpoſitiones pro Redemptione Captivorum a quibuſvis perſonis, tam in dicta Urbe, quam in toto Statu Eccleſiaſtico, mediate, & immediate ſubjecto, non tamen in favorem certæ perſonæ, ſeu alicujus regularis loci, vel Sanctiſſimæ Trinitatis, aut Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Ordinum hactenus facta, & non ſoluta, & pro tempore quomodolibet facienda, cenſeantur, & intelligantur facta fuiſſe, & eſſe ad favorem Redemptionis Captivorum, Sedis, & Status prædictorum, illaque ab eis, ad quos ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, Cuſtodibus, ſeu ab eis Deputatis prædictis ad effectum præmiſſorum realiter, & abſque aliqua exceptione ſolvi omninò debeat.

Eccleſiaſticis perſonis (tertia parte Archiconfraternitati ſoluta) uſque ad ſcuta 300. diſponere poſſe indulget.

§.10. Inſuper omnibus, & ſingulis, ac quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, ſeu beneficia Eccleſiaſtica obtinentibus, ut de illorum bonis, mobilibus, & immobilibus, ac ſemoventibus, etiam ex fructibus beneficiorum Eccleſiaſticorum, ac alias quomodolibet, etiam propriis labore, & induſtria acquiſitis, uſque ad ſummam trecentorum ducatorum ſimilium in ejuſdem Archiconfraternitatis pro ipſa Redemptione, ſeu in aliarum quarumcumque, etiam extranearum (non tamen incapacium, & de jure prohibitarum) perſonarum favorem diſponere, ipſaque bona uſque ad dictam ſummam, tam ex teſtamento, quam donatione inter vivos, aut alia quavis diſpoſitione Archiconfraternitati, ſeu perſonis prædictis relinquere, dummodo ſi in aliorum, ut præfertur, quam in ipſius Archiconfraternitatis favorem diſpoſuerint, tertia pars dictorum bonorum ad eamdem Archiconfraternitatem deveniat, alias diſpoſitiones hujuſmodi nullæ ſint eo ipſo, licentiam, & facultatem impartimur.

Capſas ad colligendũ eleemoſynas in Statu Eccleſiaſtico deputandi facultatem d. Archiconfraternitatis concedit.

§.11. Præterea eidem Archiconfraternitati, illiuſque Cuſtodibus, ſeu ab eis deputatis, quod in quibuſcumque Cathedralibus, etiam Metropolitanis, Collegiatis, Parochialibus, & aliis quibuſvis ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus Eccleſiis, ac in quibuſcumque Maritimis, & aliis Portibus, tam dictæ Urbis, quam Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, caſtrorum, & locorum quorumlibet totius Status Eccleſiaſtici, mediate, & immediate ſubiectis, capſæ pro colligendis fidelium eleemoſynis pro ipſa Redemptione tenere, & manutenere, ac a dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtente noſtro Vicario in ſpiritualibus generali in dictæ Urbis, illiuſque diſtrictu, ac ab aliis locorum Ordinariis, illorumque Vicariis, & Officialibus, in eorum Civitatum, & Diœceſum Eccleſiis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, etiam quantumcumque privilegiatis, & exemptis, necnon a Gubernatoribus, & aliis officialibus, & miniſtris, in dictis partibus, ac aliis ejus beneviſis locis, contradictione, ſeu reclamatione quibuſcumque poſtpoſitis, perpetuo manuteneri facere libere valeant, ipſique locorum Ordinarii, ac noſter, & eorum Vicarii, & Officiales, Gubernatores, & Miniſtri omninò debeant, & teneantur, nec ſuper præmiſſis dicta Archiconfraternitas, illiuſque Cuſtodes, & Deputati prædicti ab aliquo quovis prætextu impediri poſſint, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Ordinarios, & alios hortatur, ut huic operi faveant.

§.12. Hortamur denique, & per Redemptionis humani generis ſacramentum obteſtamur univerſos, & ſingulos Archiepiſcopos, Epiſcopos, Abbates, Priores, & alios Eccleſiarum Prælatos, necnon Rectores Parochialium Eccleſiarum, ac noſtrum in dicta Urbe, illiuſque diſtrictu, eorumque Vicarios, & officiales, ac ceteras eccleſiaſticas, ſæculares, & quorumvis Ordinum regulares perſonas, nunc, & pro tempore exiſtentes, quatenus huic operi faveant, illudque per ſeipſos, vel alium, ſeu alios, etiam adhibitis verbi Dei concionatoribus in ſuis quiſque Eccleſiis, plateis, & locis, ac ubicumque opus fuerit, etiam ſæpe, & ſæpius, ac quoties pro parte Cuſtodium prædictorum, ſeu ab eis deputatorum, aut alicujus eorum requiſiti fuerint, omnibus Chriſtifidelibus publicent, atque denuncient, illoſque ad conferendum eleemoſynas, oblationes, & legata prædicta, ſtudio, & caritate accedant, & efficacibus hortationibus inducant.

Pœnaſque delinquentium in aliqua parte huic operi applicent.

§.13. Et inſuper ſupradictos omnes locorum Ordinarios, ac alios juriſdictionem exercentes vehementer ſuademus, quod aliquam portionem pœnarum delinquentibus imponendarum, tam pio operi applicent, ut miſeris, & afflictis Captivis, quorum animarum periculum imminet, copioſius ſuccurratur. Ceterum ut pium hoc opus ſalubribus inſtitutis dirigatur, Cuſtodibus, & Confratribus prædictis quæcumque ſtatuta, ordinationes, & decreta, licita, & honeſta, ac ſacris Canonibus, &

Con-

Digitized by Google

Concilii Tridentini decretis non contraria, ab eodem noſtro Vicario approbanda ad fauſtum, & incolumen ſtatum ipſius operis rite, & recte cuſtodiendum condere, ac condita, quoties opus fuerit, mutare, & alterare, aliaque de novo edere, etiam ab eodem noſtro Vicario approbanda, ceteraque in præmiſſis quomodolibet neceſſaria, & opportuna facere, exequi, & exercere, licentiam tribuimus, & facultatem.

Indulgentiaſque hic expreſſas Archiconfraternitati, & aliis ei aggregandis Confraternitatibus, cæteriſque perſonis reſpective concedit.

§.14. Ut autem tam ipſius Archiconfraternitatis, illique aggregatarum, & pro tempore aggregandarum Confraternitatum utriuſque ſexus Confratres, nunc, & pro tempore eaiſtentes, quam alii Chriſtifideles in hujuſmodi inſtituto alacrius perſiſtant, quo ex hoc, dono cœleſtis gratiæ conſpexerint ſe uberius eſſe refectos, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis Archiconfraternitatis, & Confraternitatum prædictarum Confratribus, ac aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui Orationi quadraginta horarum quandocumque ab eadem Archiconfraternitate, & ſingulis Confraternitatibus prædictis haberi contigerit, vere pœnitentes, & confeſſi, ac ſacra communione refecti devote interſuerint, & ibi pro S. Matris Eccleſiæ exaltatione, Captivorum in fide Catholica conſtantia, ac hujus inſtituti progreſſu, & augmento pias ad Deum preces effuderint, bis in anno quolibet, plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. In aliis vero vicibus quibus hujuſmodi oratio habebitur, centum annos. Ac tam Archiconfraternitatis, quam ſingularum Confraternitatum prædictarum Confratribus, & aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui Captivis prædictis, dum ad Urbem veniunt, proceſſionaliter obviam iverint, vel illos ad viſitandum limina Apoſtolorum, aut aliam dictæ Urbis Eccleſiam pro gratiarum actione eorum liberationis proceſſionaliter comitati fuerint, vel ipſas proceſſiones, ſeu earum alteram aſſociaverint, & ut præfertur, oraverint, pro qualibet proceſſione hujuſmodi, decem annos, & totidem quadragenas. Necnon, tam Confratribus, quam aliis Chriſtifidelibus prædictis, qui in hoc pio negotio operam ſuam quoquomodo poſuerint, quocumque die quo id fecerint, etiam decem annos, & decem quadragenas. Illis vero, qui eoſdem Captivos, tam in itinere poſt eorum liberationem, dum omnes ſimul ad Urbem veniunt, quam in ipſa Urbe hoſpitio exceperint, ac fraterna in Domino caritate tractaverint, & adiuverint, illiſque inſervierint, quoties id fecerint, decem annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis, aut alias quomodolibet debitis pœnitentiis, etiam miſericorditer in Domino relaxamus.

Clauſula præſervativa.

§.15. Præſentibus, quas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, conceſſionum, & indulgentiarum revocationibus, limitationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, ac aliis contrariis diſpoſitionibus, quavis auctoritate, etiam per Nos, & pro tempore eaiſtentes Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, ac Sedem eamdem, aut alias ex quacumque quantumvis urgentiſſima, ac neceſſaria cauſa, etiam in favorem Baſilicæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe, Cruciatæ Sanctæ, vel expeditionis contra infideles, ac etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, in genere, vel in ſpecie, & alias quomodolibet factis, & emanatis nullatenus umquam compreheoſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo, etiam ſub poſteriori data per pro tempore eaiſtentes ipſius Archiconfraternitatis Cuſtodes eligenda, conceſſas fore, & eſſe, ac cenſeri. Ipſiſque Cuſtodibus, & Confratribus, ac aliis ſupradictis ſuffragari debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis, etiamſi Archiconfraternitati, & ſingulis Confraternitatibus, ac aliis fidelibus prædictis pro præmiſſis peragendis, aut alias aliqua alia indulgentia, perpetuo, vel ad tempus nondnm elapſum duratura, per quotieſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Sedem eamdem conceſſa fuerit. Et ne præſentes literæ ſub revocationibus, limitationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, ac aliis diſpoſitionibus prædictis comprehendantur, ipſique Cuſtodes, & Confratres, ac ab eis Deputati ſuper præmiſſis, aut eorum aliquo, a quoquam moleſtentur, ſeu perturbentur, eaſdem præſentes nullo umquam tempore, etiam ad quorumvis inſtantiam ex quacumque cauſa revocari, ſuſpendi, alterari, limitari, aut ad juris terminos reduci, vel illos contra eas in integrum reſtitui, neque eaſdem literas, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari poſſe, nec cauſam, ſeu cauſas, propter quam, ſeu quas illæ emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam a dicta Sede delegatis, vel aliis quibuſvis judicibus verificari debere, neque propterea, aut ex eo quod intereſſe habentes, ſeu prætendentes ad hoc vocati non fuerint, per ſubreptionem obtentas præſumi, & viribus carere.

Decretum irritans.

§.16. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores hujus Conſtitutionis deputantur, & facultates.

§.17. Et nihilominus venerabilibus fratribus noſtris Ravennaten., & Bononien. Archiepiſcopis, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori,

tori, Motu ſimili per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cuſtodum, vel Confratrum, ſeu ab eis deputatorum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ab omnibus, ſemper & ubique, firmiter, & inviolabiliter obſervari, ſuoſque plenarios, & integros effectus in omnibus,& per omnia ſortiri, ac debitæ executioni demandari. Non permittentes quemquam ipſorum per quoſcumque ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contradictores, moleſtatores, & perturbatores quoslibet, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, cenſuras Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias, eorum, & cujuslibet ipſorum arbitrio imponendas, ac eidem Redemptionis operi applicandas pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, quacumque appellatione poſtpoſita,compeſcendo. Nos enim illis, & eorum cuilibet, omnes, & ſingulos ſua in præmiſſis quomodolibet intereſſe putantes, etiam per edictum publicum conſtito ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu citandi, eiſdemque, ac quibus, & quoties opus fuerit, ſub ſimilibus, vel diſſimilibus ſententiis, cenſuris, & pœnis inhibendi, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ipſos ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarandi, illaſque etiam ſæpius aggravandi, & interdictum Eccleſiaſticum apponendi, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis, plenam, & liberam auctoritate, & tenore præmiſſis concedimus facultatem. Ac ut tam ſalutare opus in dies augeatur, univerſos, & ſingulos Reges, Duces, Marchiones, Comites, & Principes ſæculares, & alios Dominos, ac Magiſtratus temporales Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Caſtrorum, & locorum quorumlibet, illorum communitates, Univerſitates, & homines rogamus, requirimus, & per viſcera miſericordiæ Dei noſtri obſecramus; eiſdem in remiſſionem peccatorum iniungentes, quod in præmiſſis, cuſtodibus, Confratribus, Quæſtoribus, & Deputatis prædictis, ac cuilibet ipſorum aſſiſtant, ſummeque favorem, & auxilium præſtent, ac illos, & eorum quemlibet a malignorum incurſu defendant, nulliſque moleſtiis, datiis, gabellis, & exactionibus quibuſcumque affligi, ſeu prægravari aliquo modo ſinant, atque permittant, impedientes etiam temporalibus pœnis afficiant.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.18. Non obſtantibus quatenus opus ſit, una de jure quæſito non tollendo, & altera Cancellariæ noſtræ regulis, per quam voluimus,quod in literis indulgentiarum apponatur clauſula, quod ſi Eccleſiæ, aut Eccleſiis, vel perſonis, quibus indulgentiæ conceduntur, aliqua alia indulgentia foret conceſſa, de qua inibi ſpecialis mentio facta non eſſet, hujuſmodi literæ eſſent nullæ; ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi, etiam Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, vel præſumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, Conciliis quoque univerſalibus, etiam facultatum quæſtuandi revocatoriis, necnon prohibitionibus deſuper factis, ac Eccleſiarum, Monaſteriorum, Hoſpitalium, piorum locorum Collegiorum, & aliarum Confraternitatum, necnon Sanctiſ. Trinitatis, & B. Mariæ Redemptionis Captivorum, aliorumque Ordinum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis eorumque ſuperioribus, & perſonis, ac Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Poteſtatibus, & aliis officialibus, & miniſtris, necnon fabricæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam ad quorumvis inſtantiam, aut etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, ac etiam conſiſtorialiter, & alias quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum,non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium, & ſingulorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum, & nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita, obſervata, exprimerentur, & inſererentur præſentibus, pro plene, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe, ad effectum omnium præmiſſorum, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus derogamus, & ad plenum derogatum eſſe volumus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujuſmodi mentionem.

§.19. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c. Nulli ergo &c. Fides tranſumptorum.

Da-

Dat. P. An. I. 22. Martii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Kal. Aprilis, Pont. noſtri Anno I.

Sequitur extenſio d. facultatis colligendi eleemoſynas pro ejuſmodi Redemptione.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Redemptionis captivorum opus piiſſimum.

CUM adeo pium Redemptionis captivorum opus ceteris miſericordiæ operibus antecellat, ut captivum redimendo omnia quaſi per compendium adimpleri videantur, quodque omnium maximum eſt, a periculo abnegandæ fidei Chriſtifidelium animæ liberentur, ac propterea tantæ pietatis operi ita faveant omnia jura, ut non qualiacumque profana ſive temporalia bona, ſed argentum, aurum, & ſacra templi vaſa pro redimendis captivis diſtrahi, venundarique decernant. Quis enim eſt adeo durus, & humanæ conditionis prorſus oblitus, ut ſine maximo gemitu, & lacrymis conſiderare poſſit, quot ærumnas, quot infirmitates, quot vincula, & tormentorum genera Chriſtifideles in dira infidelium captivitate detenti, fame, & ſiti, frigore, & nuditate pene conſumpti continuo patiantur.

Gregor. XIII. huic Sodalitati delegavit, & hic Pontifex approbavit, & extendit, ut ſup.

§.20. Nos hæc omnia cogitantes, & dolenter examinantes, tanti doloris contemplatione accenſi, redimendorum captivorum opus alias per fel. rec. Gregorium Papam XIII. Prædeceſſorem noſtrum in Alma Urbe, ac toto Statu Eccleſiaſtico mediate, & immediate ſubiecto erectum, & inſtitutum, ac curæ, & ſollicitudini venerabilis Archiconfraternitatis Confalonis Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ impoſitum, & demandatum, confirmavimus, & approbavimus, ac etiam de novo ereximus, diverſaſque tam ſpirituales quam temporales gratias, facultates, & indulta pro ipſius operis incremento, & ſubventione, eidem Archiconfraternitati conceſſimus, prout in noſtris inde confectis literis plenius continetur.

Sodalitas ideo multos captivos redemit.

§.21. Unde tunc exiſtentes ipſius Archiconfraternitatis Cuſtodes, & alii Confratres, cupientes in agris uberibus dicti operis caritatis ſemina mittere, meſſem ampliſſimam in Regno Cœlorum expectaturi, ex Algerii, & aliis Africæ partibus ducentos, & ultra, pauperes captivos non ſine maximis laboribus, ac nummaria quantitate, ſingulari, ac præcipua pietate, & caritate redemerunt; illoſque poſtquam ad Urbem venerunt, ad venerandam ipſius Glorioſiſſimæ Virginis Confalonis imaginem in Baſilica B. Mariæ Majoris exiſtentem in Capella Pontificali ejuſdem Baſilicæ coram Nobis, & Sacro Cardinalium Collegio, ac multis Prælatis divina peragebantur, proceſſionaliter ad agendum gratias humani generis Redemptori cum maxima Populi frequentia, & Chriſtifidelium ingenti lætitia aſſociarunt; quibus ad pedes noſtros in eadem Capella provolutis Dei benedictione lætantes benediximus.

Hic propterea Pontifex eidem dat facultatem etiã extra Statum Eccleſiaſt. cum pro d. opere colligendi eleemoſynas.

§.22. Quare Nos eorumdem Cuſtodum, & Confratrum ſingularem pietatem plurimum in Domino commendantes, ac pro his gratias agentes Deo, volenteſque ut tam pium opus fidelium eleemoſynis ſubveniatur, ac latius diffundatur, & propagetur; & nedum ipſius Archiconfraternitatis Confratres, verum etiam omnes, & ſinguli quarumcumque Confraternitatum eidem Archiconfraternitati hactenus aggregatarum, & pro tempore aggregandarum Confratres, aliiſque utriuſque ſexus Chriſtifideles in hujuſmodi pio opere ſe exercere, illudque eleemoſynis, ac ope, & operibus augere contendant, atque procurent; Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eidem Archiconfraternitati, illiuſque nunc, & pro tempore exiſtentibus Cuſtodibus, & Confratribus, ut nedum in dicta Urbe, ac toto Statu Eccleſiaſtico, ut præfertur, ſubjecto hujuſmodi, ſed etiam extra dictum Statum eleemoſynas, & oblata quæcumque pro redemptione Captivorum quærere, & accipere, ac ad id Confraternitates, eidem Archiconfraternitati hactenus aggregatas, & pro tempore aggregandas, illarumque Confratres, ac alios quæſtores, quot eis videbitur, deputare, qui eleemoſynas, oblationes, legata, & quæcumque alia ſubſidia pro hujuſmodi redemptione, & cauſis ad eam pertinentibus perquirere libere, & licite poſſint, & valeant, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium licentiam, & facultatem, ac omnimodam poteſtatem perpetuo concedimus, & impartimur, eiſque deſuper de ſpeciali gratia indulgemus.

Epiſcopiſque, & aliis mandat, ut eidem faveant.

§.23. Mandantes in virtute ſanctæ obedientiæ univerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque locorum Ordinariis, & Eccleſiarum Prælatis, ac dilectis filiis illorum Officialibus, & Vicariis, necnon Abbatibus, Prioribus, Capitulis, Conventibus, Parochialiumque Eccleſiarum Rectoribus, & illorum Vicariis, ac quorumcumque Ordinum, etiam Mendicantium Generalibus, Provincialibus, & aliis Superioribus, ac verbi Dei concionatoribus, & quibuſvis aliis, tam exemptis, quam non exemptis Eccleſiaſticis perſonis, tam in Urbe, & toto Statu Eccleſiaſtico hujuſmodi, quam per univerſum orbem Chriſtianum conſtitutis, quatenus omnes, & ſingulos utriuſque ſexus Chriſtifideles ad conferendum eleemoſynas, oblationes, & legata omni ſtudio, & caritate accendant, & efficacioribus hortationibus inducant, ſuaſque literas ad id favorabiles, & hortatorias abſque alicujus præmii, vel mercedis exactione tradant.

Clauſulæ hujus conceſſionis præſervativæ.

§.24. Præſentibus, quas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, & facultatum revocationibus, limitationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, & aliis contrariis

Digitized by Google

trariis diſpoſitionibus, etiam per Nos, & pro tempore exiſtentes Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, ac Sedem eamdem, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet pro tempore factis, & emanatis, nullatenus umquam comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub poſteriori data per toto tempore exiſtentes Cuſtodes. & Confratres præfatos eligenda, conceſſas fore, & eſſe, ac cenſeri, ipſiſque Cuſtodibus, Officialibus, & Confratribus, ac aliis prædictis ſuffragari debere decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.25. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus, Archihoſpitalibus, Hoſpitalibus, ac locis Piis, necnon fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe, Cruciatæ Sanctæ, & aliis quibuſcumque contra præmiſſa, aut alias quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda eſſet, illorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.26. Volumus autem quod præſentium tranſumptis &c.

D. P. An.III. 23. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Aprilis 1588., Pontificatus noſtri Anno III.

XXXIX.

Moderatio Conſtitutionis editæ a Pio V. quoad electionem Viſitatoris generalis, & exemptionem Fratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia S. Franciſci, a ſuperioritate Miniſtrorum Provincialium Fratrum Minorum de Obſervantia in Italia.

*De hoc Ordine dixi ad Conſt.XLVII. Leon.*X. Inter *Tom.III. Par.III.fol.*497.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis Providentia circumſpecta, nonnunquam ea, quæ per Prædeceſſores ſuos rationabilibus, & honeſtis ſuadentibus cauſis, pro quibuſcumque Eccleſiæ Ordinibus, vel in ſua integritate continendis, vel ad inſtitutum revocandis, ſtatuta, & ordinata fuerunt, ex aliis non minus juſtis cauſis moderatur, & revocat, prout id conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Pius V. edidit reformationem hujus Ordinis.

§.1. Alias ſiquidem fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter, officia Miniſtratus, & Viſitatoris generalis Tertii Ordinis S. Franciſci de Pœnitentia nuncupati perpetuo extinxit, & abolevit, ac Miniſtrum, Viſitatorem, & Vicarium generalem ejuſdem Ordinis officio, uſu, & exercitio commode interdixit; Edictoque prohibuit, ne ullus Miniſter, Vicarius, & Viſitator generalis de dicto Ordine haberetur.

Eumque ſuppoſuit Ordini de Obſervantia.

§.2. Inſuper univerſos, & ſingulos Fratres, Sorores, profeſſos, & converſos, necnon Domos, Monaſteria, & loca virorum, & mulierum, ac cuſtodias, & Provincias per univerſum orbem conſtitutas, gregemque ipſum Univerſum Tertii Ordinis utriuſque ſexus, Generali, & Provincialibus Miniſtris Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia nuncupatorum, prout in eorum Provinciis conſiſtebant, ita perpetuo ſuppoſuit, ut Miniſter Generalis in Univerſo Ordine, Provincialis vero Ordinis Minorum de Obſervantia in ſuis quiſque Provinciis plenum jus, liberamque auctoritatem, in ſpiritualibus, & temporalibus, juriſdictionem omnimodam haberet, Domos omnes, ac Monaſteria, & loca quæcumque, necnon perſonas utriuſque ſexus, tam in capite, quam in membris viſitandi, & corrigendi, vagantes, & quoſcumque alios puniendi, carcerandi, mutandi, tranſferendi, Ordinibus, officiis, & adminiſtrationibus deponendi, excommunicandi, ſuſpendendi, interdicendi, reſtituendi, ac etiam ſuper iis, & ceteris omnibus Ordinem ipſum, illiuſque Domos, & perſonas utriuſque ſexus quomodolibet concernentibus, eorum tamen regula, & ſacris Canonibus, & literis tunc deſuper confectis non contrariis, ſtatuendi, mutandi, innovandi, & exequendi, quemadmodum illis erat in ſuo proprio Ordine attributum, ac alia ſtatuit, & ordinavit, prout in ipſis Prædeceſſoris literis ſub Data videlicet quinto Nonas Julii Pontificatus ſui anno tertio, deſuper confectis, quarum tenorem præſentibus haberi volumus pro expreſſo, plenius continetur.

Hic Pontifex eam moderatur, & innovat, quo ad Fratres Italiæ circa electionem Viſitatoris generalis &c.

§.3. Nos itaque, quibus nuper innotuit, quod Fratres Tertii Ordinis hujuſmodi ſub obedientia Magiſtri generalis, & Provincialium Fratrum de Obſervantia prædictorum manentes, nihil in Vinea Domini profecerunt, immo in eodem Tertio Ordine varii abuſus tam circa Regulæ obſervationem, quam etiam Fratrum dictæ Regulæ tranſgreſſorum, & alias delinquentium caſtigationem irrepſerunt. Ac conſiderantes, quod ſi Fratres ipſi Tertii Ordinis eorum Viſitatorem Generalem juxta ſua regularia inſtituta, prout ante literas dicti Prædeceſſoris faciebant, eligere poſſent, & ſic electo tamquam eorum ſuperiori obedirent, præmiſſis, & aliis malis, quæ occurrere poſſent, plurimum conſultum foret. Propterea ex his, & aliis cauſis animum noſtrum moventibus, de Nobis attributæ poteſtatis plenitudine ipſos Fratres

Tertii Ordinis adverſus literas dicti Prædeceſſoris (illis quoad Protectoris deputationem in ſuo robore permanentibus,) in priſtinum, & eum, in quo antequam ipſæ literæ emanaſſent, erant, ſtatum reſtituentes, & plenarie reintegrantes, eiſdem Fratribus Tertii Ordinis per Univerſam Italiam exiſtentibus, quod perpetuis futuris temporibus juxta eorum regularia inſtituta ſingulo Triennio Capitulum generale dicti Tertii Ordinis convocare, & celebrare, ac in eo Viſitatorem generalem, & alios Miniſtros, & Officiales (non tamen Commiſſarium generalem) eiſdem modo, & forma, quibus antequam literæ prædictæ emanaſſent, conſueverant, eligere, eumdemque Viſitatorem generalem peracto Triennio hujuſmodi in alio Capitulo Generali poſtea faciendo confirmare libere, & licite valeant, perpetuo Apoſtolica auctoritate concedimus, & indulgemus.

Hæc moderatio eſt fortaſſe extenſa etiam ad Provinciam Dalmatiæ, & Juſtinopolitan.

§.4. Decernentes Viſitatorem ſic electum omnimodam poteſtatem, auctoritatem, juriſdictionem, & ſuperioritatem in omnes, & ſingulos dicti Tertii Ordinis Fratres, & Miniſtros, & officiales per Univerſam Italiam conſiſtentes, eorumque domos & loca, ac res, & bona habere, necnon Fratres, & Miniſtros, ac Officiales Tertii Ordinis hujuſmodi ei ſic electo tamquam vero Superiori morem gerere, ejuſque mandatis ſalubribus omni tempore obedire teneri, ipſoſque per Miniſtrum Generalem, ac alios Fratres de Obſervantia, quo minus ad electionem prædictam, prout ante dictas literas faciebant, procedere valeant, nequaquam impediri, aut moleſtari poſſe. Et ita per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus literis prædictis, quibus, ac omnibus aliis, quæ præmiſſis obeſſe poſſent, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod dictus Viſitator eligendus, infra duos menſes a die ſuæ electionis computandos confirmationem electionis hujuſmodi a Miniſtro Generali de Obſervantia petere omnino teneatur; qua petita, & non obtenta, vel denegata, idem Viſitator Tertii Ordinis Apoſtolica auctoritate confirmatus cenſeatur, quodque dictus Miniſter de Obſervantia per ſe ipſum dumtaxat, una cum duobus aliis ſui Ordinis profeſſoribus, poſſit ſingulo quadriennio poſt Viſitationem a Viſitatore Tertii Ordinis hujuſmodi factam, & non ante, Tertium Ordinem, ac Fratres, Domos, Loca, res, & bona prædicta, viſitare, eaque tam in capite, quam in membris prout opportunum fuerit, juxta regularia inſtituta dicti Tertii Ordinis corrigere, & moderari.

Tranſumptorum fides.

§.6. Ac quod præſentium tranſumptis &c.

Bull.Rom.Tom.IV.Par.IV.

Datum Romæ apud S.Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 29. Martii 1586., Pontificatus noſtri Anno I.

Dat. P. An. I. 29. Martii.

XL.

Reformatio Officii, & emolumentorum Secretarii Domeſtici Summi Romani Pontificis; Cum indultorum Collegii Secretariorum conceſſione, & ampliatione.

De Inſtitutione, & extenſione dicti Collegii, & de Officio hujus Secretarii, & emolumentorum elargitione, vide in Bulla XV. Innoc.VIII. Non debet *Tom.III. Par.III. fol.212.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis providentia circumſpecta, ea nonnumquam alterat, & immutat, quæ rerum, temporum, ac perſonarum qualitate penſata, vel evidens ſuadet utilitas, vel cogit neceſſitas reformari. Induſtrios quoque, & doctrina probatos viros honoribus, & favoribus proſequitur opportunis, prout conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Innoc. VIII. Collegium Secretariorum Apoſt. erexit eorum numerum præfinivit, certoſque annuos redditus aſſignavit, facultatemque ſibi reſervavit deputandi unum Secretarium domeſticum.

§.1. Sane licet alias fel. rec. Innocentius Papa Octavus Prædeceſſor noſter, Collegium dilectorum filiorum Secretariorum Apoſtolicorum inſtituerit, & certo tunc expreſſo probatorum virorum numero, qui & Romanæ Curiæ decori, atque ornamento eſſent, ac expeditioni Brevium, & aliarum literarum Apoſtolicarum, quæ per Secretarios Apoſtolicos expediri conſueverant, accuratius, & diligentius attenderent, conſtare voluerit: eidemque Collegio, & Secretariis diverſos annuos redditus, & emolumenta, inter ſingulos Secretarios pro tempore exiſtentes, æquis portionibus dividenda, & diſtribuenda aſſignaverit, & in quinterno ejus manu ſubſcripto adnotari mandaverit. Ita tamen, quod liceret ipſi Innocentio, & pro tempore exiſtenti Romano Pontifici ultra numerum ab eo tunc præſcriptum, unum Secretarium, Domeſticum nuncupandum habere, qui ſua, & Romanæ Eccleſiæ negotia ſecreta, aut Orthodoxæ fidei ſtatum concernentia dumtaxat expedire poſſet, & deberet, quique duabus integris portionibus dictorum emolumentorum ultra numerum Collegiatorum ſaciendis contentus, ab omnibus, & ſingulis aliis emolumentis, & expeditionibus officium Secretariorum quomodolibet concernen. penitus abſtineret.

Pius V. prædicta confirmavit.

§.2. Et recol. me. Pius Papa V., etiam Prædeceſſor noſter, poſt diverſos alios Romanos Pontifices, etiam Prædeceſſores noſtros, tunc ſuos, literas Innocentii Prædeceſſoris præfati approbaverit, & confirmaverit, ac etiam innovaverit, aliaque etiam de novo conceſſerit, voluerit, & ordinaverit, prout in ipſorum Pii, & Innocentii Prædeceſſorum præfatorum literis plenius continetur.

§.3. Nihilominus temporis ſucceſſu, mul-

Digitized by Google

Sed evenit, quod talis Secretarius domeſticus ſeorſum a Collegio quædam emolumenta percipiebat &c.

multiplicato Secretariorum domeſticorum numero pro Romanorum Pontificum arbitrio, ipſi Secretarii domeſtici præter dictas duas portiones, diverſa alia emolumenta ſcorſum a Collegio pereipere conſueverunt, necnon Collegii in Curia, ſeu forſan per deſuetudinem effectom fuit, ut nonnulla alia ex emolumentis præfatis, his præſertim quæ in quinterno dicti Innocentii notata reperiuntur, a debitoribus non exigantur.

Hic igitur Pōtifex dictum officium Secretariatus domeſtici nunc ſupprimit, ejuſque curam Collegio concedit.

§.4. Cum autem Nos circa Officium Secretariatus domeſtici, quod dilectus filius Joannes Baptiſta Canobius clericus Bononien. pro nutu, & voluntate noſtra nunc exercet, novam rationem inire conſtituiſſemus, Collegiom præfatum, in quo virtutibus, experientia, ac uſu rerum, & negotiorum ad Romanam Curiam confluentium, & ad dictam Officium pertinentium, inſignes viri connumerantur, ſe Nobis obtulit ipſios Officii, cujus ratione pleraque ad ipſum Collegium ſpectantia emolumenta exigi conſueverunt, ae eorum, quæ in eo geruntur, curam omnem, cogitationemque ſuſcipere, idque munus, qua decet, fide, & integritate, per idoneos, & peritos, ab ipſo Collegio clectos, & per Nos approbatos viros, obire &c. Nos igitur, &c. ipſumque Collegium, & Secretarios gratioſo affectu proſequi volentes, ſingularum Innocentii, & Pii, aliorumque Prædeceſſorum præfatorum literarum tenores, aeſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis habentes, Motu proprio, non ad dicti Collegii, aut alicujus pro eis Nobis deſuper oblatæ petitioois ioſtantiam, ſed ex mera liberalitate, & ſcientia noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Officium Secretariatus domeſtici, quod dictus Joannes Baptiſta, ut præfertur, exereebat, penitus, & omnino perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ita quod nullo umquam tempore per Nos, aut Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, & Sedem Apoſtolicam in ſtatum priſtinum reſtitui, aut reintegrari valeat.

Facultatem dictum Secretarium domeſticum a Pontifice approbandum, deputandi, &c. Manſioneſque in Palatio Apoſtolico aſſignat.

§.5. Curam autem, & exercitium dicti ſuppreſſi Officii, ae cuſtodiam Regiſtrorum Brevium, & literarum Apoſtolicarum, via quæ ſecreta appellatur, expeditarum, & pro tempore expediendarum, in manſionibus Palatii Apoſtoliei in Vaticano, quas dictus Joannes Baptiſta, ſuique famuli, & Scriptores habitant, aſſervandorum, deinceps per unum, ex numero dicti Collegii Secretarium, aut aliam æque idoneam perſonam, a Nobis, & Rom. Pont. pro tempore exiſtente approbandum, ſeu approbandam, ad ipſius Collegii nutum, & liberum arbitrium nominandum, & deputandum, ac removendum, juxta ipſius Collegii præſcriptum, haberi, teneri, & adminiſtrari, ipſaſque manſiones, in octo cubieula partim ſupra diſtributas, quibus per duas portas patet ingreſſus, & ab uno Dataria Apoſtolica, ab altero manſiones Subſtituti ipſius Datarii cohærent, cum cella vinaria, ſub Officio Regiſtri ſupplicationum, & aliis ſuis pertinentiis, per Secretarium, aut perſonas a Collegio præfato deputandas inhabitari volumus, & mandamus: curamque, & exercitium hujuſmodi, & Regiſtrorum cuſtodiam, manſionumque præfatarum uſum, & habitationem Collegio, & perſonæ ab eo deputandæ hujuſmodi, ex nunc perpetuo coucedimos, & aſſignamos.

Unam ex duabus portionibus ab Innocentio VIII. reſervatis pro Secretario domeſtico, prædicto Collegio concedit.

§.6. Et inſuper unam integram ex duabus portionibus emolumentorum dicti Collegii, extra numerum, ut præfertur, faciendis, & Secretario domeſtico olim ab Innocentio Prædeceſſore præfato aſſignatis, ab ipſo Officio Secretariatus domeſtici, etiam perpetuo diſmembramus, & ſeparamus, illamque, necnon quatuor alias partes cibariorum, pro victu, & alimento quotidiano Secretarii, aut perſonæ, ut præfertur, ad euram, & exereitium hujoſmodi deputandæ, ac trium famulorom, & unius equi, eiſdem modo, & forma, quibus præfato Joanni Baptiſtæ dari hactenus conſueverunt, Collegio præfato, pro Secretario, vel perſona deputanda hujuſmodi, perpetuo concedimus, & aſſignamus, & per eos, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, dari, præſtari, & aſſignari volumus, & mandamus.

Medietatemque emolumentorum, quæ Secretarius domeſticus ſeorſum a Collegio percipere conſuevit eidem Collegio tribuit.

§.7. Necnon medietatem omnium, & ſingulorum aliorum emolumentorum, quæ hactenus præfatus Joannes Baptiſta Canobius pro ſe, & aliis duobus Secretariis domeſticis, percipere, exigere, & levare conſuevit, ita ut alia medietas emolumentorum hujuſmodi, una cum altera ex dictis portionibus pro uno, vel duobus, aut pluribus Secretariis domeſticis ſalva remaneat, ſive illa ratione taxarum literarum Apoſtolicarum, via, quæ ſecreta appellatur, expediendarum, ſive cedularum propoſitionum Ecleſiarum, aut Monaſteriorum, vel ſententiarum a Romano Pontifice pro tempore latarum, aut inveſtiturarum ab eo quomodolibet factarum, percipiantur, ſeu qoovis alio oomine nuncupentur, Collegio præfato pariter concedimus, & aſſignamus.

Licentiam quoque dat Collegio poſſeſſionem prædictorum propria auctoritate capiendi.

§.8. Ita quod liceat ipſi Collegio, per ſe vel alium, ſeu alios ejus nomine præfatæ curæ atque exercitii, & integræ portionis hujuſmodi, necnon manſionum, regiſtrorum, portionum cibariorum, & aliorum emolumentorum præfatorum poſſeſſionem propria auctoritate vigore præſentium, apprehendere, ſeu forſan interim apprehenſam perpetuo retinere, nee deſuper, a Secretario domeſtico uno, vel pluribus (pro quo, ſeu quibus altera dumtaxat integra portio emolumentorum ex duabos illi, ab Innocentio Prædeceſſore præfato aſſignatis, ac reliqua medietas aliorum emolumentorum ſupradictorum ſalvæ remaneant) quomodolibet moleſtari poſſit.

A Collegio deputandus, computa Secretariis oſtendat.

§.9. Ita tamen quod Collegium Secretariorum, ſeu ad exercitium hujuſmodi Deputatus, ipſis Secretariis domeſticis rationes, & computa oſtendere, & reddere teneantur.

Secretarii domeſtici ne ſe ultra hic contenta ingerāt.

§.10. Ipſis Secretariis domeſticis pro tempore exiſtentibus, ſive unus fuerit, ſive plu-

plures, ſub mille ducatorum auri, & aliis arbitrio noſtro, pœnis, eo ipſo, pro qualibet vice, qua contravenerint, incurrendis, diſtrictius inhibentes, ne aliquas literas in forma Brevis, aut etiam ſub plumbo expedire audeant, vel præſumant, præter illas, quæ Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, & Romanæ Eccleſiæ negotia ſecreta, aut orthodoxæ Fidei ſtatum concernent, & emolumentis ſibi, ut ſupra, remanentibus contenti, nihil aliud, etiam occaſione eorum hujuſmodi Officii, a quoquam percipere poſſint, ſed quicquid lucri ex ſupradictis taxis Bullarum per viam ſecretam expediendarum, & quibuſvis aliis regaliis prædictis percipietur, ad Cuſtodem Brevium, ſeu emolumentorum, ab eodem Collegio deputandum deſtinent, ac omnino tranſmittant, quæ quidem omnia, & ſingula, ut inviolabiliter obſerventur, ſub eiſdem pœnis præcipimus, & mandamus.

Collegii facultas deputandi, & removendi tres perſonas, ad ſcribendum Brevia, & regiſtrandum Bullas ſecretas, & cibaria dictis ſcriptoribus aſſignantur.

§.11. Præterea eidem Collegio liberam tribuimus facultatem, & auctoritatem nominandi, eligendi, & deputandi tres idoneas perſonas, pro ſcribendis literis in forma Brevis per dictum Deputatum expediendis, & tam illis, quam literis Apoſtolicis, via, quæ appellatur ſecreta, expeditis, regiſtrandis, dictaſque perſonas, ad ipſius Collegii nutum removendi, & alias remotarum, recedentium, vel decedentium in locum ſubrogandi, & deputandi, quibus ſic electis, & deputatis perſonis ſingulas portiones cibariorum, ex Palatio Apoſtolico, prout illas hactenus habuerunt, & percipere conſueverunt, iiſdem auctoritate, & tenore, perpetuo concedimus, & aſſignamus, ac ab iis, ad quos ſpectat dari, concedi, & præſtari volumus, & mandamus: pari auctoritate, & facultate præfato Collegio attributis hujuſmodi loca perſonis ab eo electis perpetuo vel ad tempus, ex nunc prima vice, & deinde quotieſcumque loca ipſa pro tempore vacare contigerit, pro pretio inter ipſum Collegium, & perſonas hujuſmodi convento vendendi, ſeu pignorandi, vel alias de locis ipſis diſponendi, ac pretium hujuſmodi in dicti Collegii uſus, & utilitatem convertendi.

Taxaſque ab Innoc. VIII. dicto Collegio aſſignatas hic Pontifex de novo aſſignat, uſque ſingulis ſex menſibus incipiendo a die 1. Julii 1586. ſolvi præcipit.

§.12. Inſuper omnes, & ſingulas taxas Officiorum Romanæ Curiæ, & quorumvis aliarum Terrarum, Provinciarum, Communitatum, & locorum totius Status Eccleſiaſtici in quinterno Innocentii Prædeceſſoris præfati adnotatas, & deſignatas, & Collegio præfato applicatas, & aſſignatas, etiamſi de præſenti non ſolvantur, pro quibus Collegium ipſum debitam recompenſam, in genere vel ſpecie non conſtiterit recepiſſe, ipſi Collegio, eiſdem modo, & forma, quibus per dictum Innocentium aſſignatæ, & applicatæ fuerunt, de novo applicamus, & aſſignamus, & Officiales, & Miniſtros Urbis, & Provinciarum, ac Communitatum, Terrarum, locorum, ac præſertim per Almæ Urbis, & Civitatis noſtræ Bononien. (poſt tamen præſentes, qui pro tempore extiterint Gubernatores, & eorum Locatenentes) necnon tam præſentes quam pro tempore exiſtentes Provinciæ noſtræ Marchiæ Theſaurarium, etiam ratione propriæ ejus taxæ, etiam de pretio, non obſtante decreto ad Motum proprium piæ memoriæ Gregorii Papæ XIII. etiam Prædeceſſoris noſtri, ſuper prætenſa concordia inter Collegium præfatum, & dilectum Filium Franciſcum Sangallettum, ad cujus commodum pro pecuniis ab ipſo etiam ſolutis hujuſmodi conceſſio cedit, ac Cameram Apoſtolicam adiecto, & quoſvis alios, integre, & abſque ulla diminutione, juxta formam quinterni, & literarum Innocentii Prædeceſſoris hujuſmodi, ſingulis ſex menſibus in principio ſub pœnis in literis dicti Innocentii contentis, incipiendo a prima Julii poſt datam præſentium, & ſucceſſive ſingulis ſex menſibus in principio, perſolvi volumus, & mandamus, ſine tamen præjudicio quorumcumque jurium dicto Collegio pro præteritis taxis competentium, præſentium reſpectu litium huc uſque motarum.

Taxaſque aliorum locorum poſt publicationem quinterni, Innoc. VIII. Sedi Apoſtolicæ incorporatorum concedit.

§.13. Inſuper quoque eidem Collegio liberam tribuimus facultatem, & auctoritatem, ſingula quæque Officia quarumvis Provinciarum, Terrarum, Communitatum, & locorum Romanæ Eccleſiæ, poſt publicationem quinterni ab Innocentio Prædeceſſore confecti, quomodolibet incorporatorum, & in poſterum incorporandorum juxta facultatem ab eodem Innocentio Prædeceſſore Collegio prædicto attributam, & cum conſilio dilecti filii Benedicti Juſtiniani moderni, & pro tempore exiſtentis Theſaurarii Generalis, taxandi, taxaſque impoſitas hujuſmodi, ab illis exigendi, & recipiendi, modo, & forma ab ipſo Innocentio Prædeceſſore, quoad alios præſcriptis, quas quidem taxas de novo imponendas, ipſi Collegio perpetuo etiam applicamus, concedimus, & aſſignamus.

Secretarii doctores poſt annum 25. in habitu Prælatorum incedentes, utriuſque Signaturæ Referendarios eſſe decernit.

§.14. Ut autem Collegium ipſum præcipua aliqua honoris, & dignitatis prærogativa a Nobis etiam decoretur, & qui pro tempore fuerint Secretarii Apoſtolici de numero participantium, peramplius honorentur, ſingulos Secretarios de numero præfato, præſentes, & futuros, qui in utroque jure, aut in decretis ad doctoratus gradum in aliqua publica Univerſitate fuerint promoti, & vigeſimum quintum ſuæ ætatis annum exceſſerint, ſi habitu Prælatorum, juxta Innocentii Prædeceſſoris præſcriptum incedere voluerint, ex nunc, prout ex tunc, & e contra poſtquam habitum Prælatorum ſuſceperint, eo ipſo, abſque alia approbatione, & admiſſione, Referendarios perpetuos utriuſque Signaturæ noſtræ, & Rom. Pont. pro tempore exiſtentis, creamus, conſtituimus, & deputamus, ac creatos, conſtitutos, & deputatos fuiſſe, & eſſe declaramus, & nunciamus, eiſque, & eorum cuilibet de omnibus, & ſingulis privilegiis, emolumentis, immunitatibus præeminentiis, facultatibus, gratiis, & indultis, aliis utriuſque Signaturæ Referendariis, quomodolibet conceſſis, & quibus ipſi utun-

Digitized by Google

utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus.

Secretarium ex dictis Referendariis antiquiorem, ſingulis Papæ Signaturis intervenire poſſe, concedit.

§.15. Ille vero Secretariorum eorumdem, qui antiquior, Doctor, & Referendarius fuerit, ut ſingulis noſtris, & Romani Pontifici pro tempore exiſteotis Signaturis, nomine Collegii Secretariorum, eo ipſo intervenire valeat, pariter indulgemus, Quod ſi ab Urbe abſens, vel alias impeditus fuerit, vel antiquior Secretarius alia ratiooe, vel cauſa dictæ Signaturæ intervenire habuerit, qui poſt illum erit antiquior Secretarius, & Referendarius indulto hujuſmodi eo ipſo potiatur.

Habitum eis deſignat, & in Cappella locum aſſignat.

§.16. Cumque Secretarii ipſi, qui Clerici erunt, noſtri, & Romani Pontifieis pro tempore exiſtentis ſint Prælati domeſtici & familiares, ac continui commenſales, teneanturque juxta præſcriptum Innocentii Prædeceſſoris præfati, niſi in majori fuerint dignitate conſtituti, Notariatus habitum ſuſcipere, & deferre, ne quod pro ornamento, & decore Romanæ Curiæ provide inſtitutum eſt, negligentia, & deſuetudine abrogetur, præſentium auctoritate volumus, ſingulisque Secretariis præfatis præſentibus, & futuris, præcipimus, & mandamus, quatenus: qui Clericali militiæ aſcribi voluerint, vigintiquinque annis majores, habitum, & inſignia deferant Notariorum Apoſtolicorum, etiamſi voluerint, violacei coloris: qui vero fuerint primæ tonſuræ dumtaxat Clerici, in aliis ordinibus nondum conſtituti, ſeu ſæculares, etiam conjugati, veſtibus utantur, ſi eis placuerit, etiam violaceis, prout Cubicularii Apoſtoliei de honore nuncupati. Habeant etiam qui Notarii fuerint Sedis Apoſtolicæ, locum in Cappella, & aliis actibus publicis, in quibus cum cappis, & rocchettis interfuerint, eorum dignitati congruentem, quem ipſis aſſignari curabimus.

Pii V. conceſſiones confirmat, cum ſuppletione defectuum.

§.17. Et nihilominus literas Pii Prædeceſſoris præfati, ut ſupra, eidem Collegio ſuper confirmatione, & approbatione literarum Innocentii, & aliorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, tunc ſuorum, rebuſque aliis in eis contentis conceſſas, auctoritate, tenore, ſcientia, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſimilibus, approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus ſupplemus.

Clauſulas hujus Bullæ præſervativas apponit.

§.18. Præſenteſque, & in eis contenta quæcumque, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut per Nos, vel Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem ſuſpendi, revocari, limitari, moderari, ſeu ad juris terminos reduci non poſſe, neque debere, ſed validas, & efficaces perpetuo exiſtere, ac dicto Collegio, & Secretariis pro tempore exiſtentibus, in omnibus, & per omnia, etiam perpetuo ſuffragari, ac vim validi, initi, & ſtipulati contractus inter Nos, & Sedem, ac Cameram Apoſtolicam ex una, & Collegium præfatum ex altera partibus, habere debere, ipſumque Collegium ad verificationem, ſeu juſtificationem præmiſſorum, vel partis eorum, aut ad regiſtrationem, vel adnotationem præſentium in Camera, juxta Conſtitutionem piæ mem. Pii Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri faciendam, minime teneri, nec ob non regiſtrationem hujuſmodi, præſentes nullitatis, aut invaliditatis vitio ſubiacere, ſed valere, & ipſi Collegio, & Secretariis ſuffragari debere, perinde ac ſi in ipſa Camera regiſtratæ fuiſſent, Conſtitutione præfata non obſtante.

Decretum irritans.

§.19. Et ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, & quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus &c.

Clauſulas derogatorias ſubdit.

§.20. Non obſtantibus præmiſſis, ac Pauli II., & Pii etiam II., & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis de bonis Eccleſiaſticis non alienandis, quatenus adſint, & noſtra de non tollendo jure quæſito in Cancellaria Apoſtolica publicata, necnon ſtatutis, quavis firmitate roboratis, & conſuetudinibus, exemptionibus, immunitatibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Provinciis, Communitatibus, Terris, & locis præfatis, illarumque incolis, & perſonis quomodolibet conceſſis, & quibus forſan potiuntur, & gaudent, quomodolibet contrariis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis haberi volentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. P. An. I. 1. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 1. Aprilis 1586. Pontificatus noſtri Anno I.

XLI.

Quod Feſtum S. Petri Martyris, duplici Officio de cetero celebretur.

Hunc Sanctum canonizavit, ejuſque feſtum pro die 29. Menſis Aprilis inſtituit Inno. IV. in ejus Conſt. XXXI. Magnis *Tom. III. fol. 330.*

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INvictorum Chriſti militum numerus ingens propriam vitam contempſit, præſtu-

ſtudio tuendæ, propagandæque Chriſtianæ Fidei, ideoque immarceſcibili gloriæ corona donatus in Cœlo, jure, etiam pia veneratione colitur, & celebratur in terris, ſed non minus ad ejuſdem fidei firmitatem profuit Beati Petri Martyris virtus, qui pro Catholica Religione ſtrenue militans eam conſervavit, ac defendit adverſus dolos atque inſidias inimicorum, occulto veneno longe plus nocentium, quam ſit hoſtium infeſta oppugnatio, qui aperto impetu nefarium Eccleſiæ Dei bellum indicunt.

S. Petrus Martyr Ordinis Prædicatorũ professor fuit.

§. 1. Quare ex promiſſione Omnipotentis Dei nomine facta fortiter pugnantibus, cum eorum laudes cantet Eccleſia, eſt etiam invicti hujus martyris concelebranda ſolemniter memoria. Is enim præclarus Ordinis Prædicatorum alumnus, inexplebilem extirpandæ hæreticæ perfidiæ cupiditatem, eam inde a puero tota penitus mente combibit: qua in re mirari debemus ſingulare erga illum Dei beneficium, cum credibile non ſit, ſine divina ope potuiſſe eum hæreticorum parentum domeſtica exempla tam ſancte deteſtari.

Inquiſitoriſque officio functus, & hæreticos mirabiliter perſecutus.

§. 2. Immo vero imitatione accenſus Beati Patris Dominici, ut ille perpetuis, & concionibus, & diſputationum congreſſibus, officioque Inquiſitionis, quod ei primum Prædeceſſores noſtri Innocentius III., & Honorius III. commiſerant, contra hæreticos mirabiliter ſe geſſit, ita ipſe cum nullum iis perditionis filiis monendis locum in omni ſermone umquam reliquiſſet, tum in obeũdo inquiſitoris munere ſibi literis Apoſtolicis commiſſo, mira quadam diligentia illos inſectari, atque urgere non deſtitit.

Martyrii quoque coronam ſuſcepit ſanguinem pro Fide Chriſti effundendo.

§. 3. Demum vero eorum in ſe odiis concitatis arripuit ſumma conſtantia, atque animi magnitudine oblatam ſibi divino permiſſu martyrii occaſionem, cujus quidem martyrii antea piis precibus, ac votis a Deo expetiti, præcipuo deſiderio exarſerat. Quamobrem poſt B. Dominicum non immerito Princeps appellari debet ſacroſancti officii Inquiſitionis, cum ipſe primus illud ſuo ſanguine conſecraverit; quo factum eſt, ut etiam noſtris potiſſimum, hujuſque Sanctæ Sedis miniſtris, qui in hæc turbulenta, & calamitoſa tempora inciderunt, ſeu potius ſunt divina providentia reſervati, quaſi facem prætulerit, ac viam commoſtrarit, quam ejus exemplo ingreſſi audeant quæcumque pericula pro munere commiſſo, fortiter ſubire, ac ſanguinem ipſum, ſi ita res ferat, vitamque pro Catholica fide glorioſe profundere.

Juſſio ejus feſtum duplici officio celebrandi.

§. 4. Dignam itaque Pontificio munere cogitationem ſuſcepturi videmur, ſi ſancti hujus viri memoriam majori veneratione recolamus; ita enim fiet ut ei de Eccleſia Dei optime merito honor debitus tribuatur. Deinde, ut ejus in officio Inquiſitionis ſucceſſores ad proſequenda fortiſſimi Ducis veſtigia incitentur. Præcipue vero decet, ut ad conciliandam Nobis Cœleſtem gratiam imploremus illius opem, quem propter miram anteactæ vitæ ſanctitatem, caſtimoniam, innocentiam martyrio conſummatam, apud Deum maxime glorioſum intelligimus; & ſatis compertum eſt ejuſdem Eccleſiæ amantiſſimum eſſe, pro qua graviſſimos labores, dies noctesque perpeſſus eſt. Quare hac noſtra perpetua Conſtitutione mandamus, ut ipſius Sancti viri dies feſtus, 3. Kal. Maii, per omnes totius Orbis terrarum Eccleſias duplici Officio de Communi unius Martyris, ubi proprium deeſt, celebretur; ac decernimus ut in Kalendario ad eum diem S. Petri Martyris nomen, cum ſpecificatione Ordinis Prædicatorum, ac duplici nota adſcribatur.

Et hanc Bullam publicandi, & obſervandi.

§. 5. Præcipientes omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ceteriſque Eccleſiarum Prælatis in univerſo terrarum Orbe conſtitutis, ut faciant in ſuis quiſque Eccleſiis, Provinciis, Civitatibus, & Diœceſibus, præſentes noſtras ſolemniter publicari, & ab omnibus eccleſiaſticis perſonis, ſæcularibus, & quorumcumque Ordinum regularibus, omnino obſervari.

Fides tranſumptorum.

§. 6. Volumus quoque, ut præſentium exemplis &c.

Dat. P. An. I. 13. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Id. Aprilis, Pontif. noſtri Anno I.

XLII.

Confirmantur ſententiæ latæ ſuper Confinibus Communitatum Peruſin., Urbevetan., & Tudertin.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

Romanum decet Pontificem illis, quæ pro litium, & controverſiarum inter Populos ſuos vigentium compoſitione, & terminatione ex ejus ſpeciali mandato provide geſta fuerunt, ut perpetuam roboris firmitatem obtineant, etiam ſuæ ſpecialis confirmationis præſidium adiicere, aliaſque deſuper providere, prout ſubditorum ſuorum utilitati, & commodo conſpicit in Domino expedire.

Cum nonnullæ Cauſæ pẽderẽt inter hujuſmodi Communitates.

§. 1. Dudum ſiquidem cum accepiſſemus inter dilectos filios Communitates, & homines Civitatum noſtrarum Peruſin., Urbevetan., & Tudertin. quamplurimas lites, & controverſias ratione confinium earumdem Civitatum, illarumque Territoriorum, & Diſtrictuum ab hinc trecentis, & ultra annis motas, & etiam forſan in noſtro Rotæ Auditorio, & coram pluribus diverſis Judicibus, magno ipſarum partium impendio agitatas, & illarum occaſione incurſiones, depopulationes, devaſtationes, direptiones, rixas, & homicidia ſobſecuta fuiſſe.

Eorum deciſionem Pontifex commiſit Petro Ghiſlerio.

§. 2. Volentes pro noſtro Paſtorali officio, ut litibus hujuſmodi, & tot ſcandalis, populorumque noſtrorum detrimentis, & jacturis finis imponeretur, opportune providere, ipſo Pontificatus noſtri initio, dilectum filium Magiſtrum Joannem Petrum Ghiſlerium in utraque ſignatura noſtra

ſtra Referendarium, & in Conſulta noſtra Prælatum noſtrum Domeſticum probitate, doctrina, integritate, prudentia, & rerum gerendarum uſu præditum, atque probatum, ad loca differentiarum prædictarum deſtinavimus, cum facultate cauſas, & differentias hujuſmodi audiendi, cognoſcendi, decidendi, & fine debito terminandi, & alias prout in noſtris deſuper confectis in forma Brevis literis plenius continetur.

Eaſdem Ghislerius terminavit per ſententiam definitivam.

§.2. Qui quidem Joannes Petrus mandatis noſtris inhærendo, cauſas differentiarum prædictarum audivit, cognovit, atque per ejus diffinitivas ſententias compoſuit, & terminavit.

A qua neutra partium appellavit.

§.4. A quibus quidem ſententiis, neutra partium appellavit, nec reclamavit, quinimmo Communitates ipſæ Urbevetan., & Tudertin. illas in eorum pleno conſilio generali acceptarunt, approbarunt, & emologarunt.

Immo eam confirmari petunt Communitates.

§.4. Cum autem ea pleniorem obtineant firmitatem, quæ Sedis Apoſtolicæ præſidio fuerint roborata, Communitates, & homines prædicti Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut præmiſſa confirmare, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Declarationes, Sententias &c. confirmat Sixtus.

§.5. Nos igitur, qui pacem, & quietem inter Populos noſtros vigere, & quæ ad hunc effectum ſtatuta, & ordinata ſunt, inviolabiliter obſervari paterno deſideramus affectu, literarum prædictarum, necnon ſententiarum, ut præfertur, latarum, & terminationum ſubſecutarum, & Territoriorum adjudicationum, ac quarumcumque ſcripturarum deſuper confectarum tenores, necnon confinium prædictorum ſituationes, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſententias ſuper confinibus prædictis latas prædictas, ac terminationes, & adjudicationes factas, & declaratas juxta illarum continentiam, & tenorem, & quæcumque alia inde ſecuta, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, atque omnes, & ſingolos Juris, & facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Eaſque obſervari mandat.

§.6. Necnon ſententias prædictas, & inde ſecuta quæcumque, ab eiſdem Communitatibus, & hominibus perpetuo obſervari debere, nec ab illis ullo umquam tempore, & quovis quæſito colore reſiliri poſſe, per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, etiam Umbriæ, & Peruſiæ legatos, etiam de latere, ac Civitatum prædictarum Gubernatores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, ac ipſis partibus ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponimus.

Eoromdem Exequutores deputat.

§.7. Quocirca ven. frat. Peruſin., & Urbevetan., ac Tudertin. Epiſcopis per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Communitatum, & hominum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ac illis, & eorum ſingulis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra illos, & eorum ſingulos confirmatione, approbatione, ſupplicatione, adjectione, decreto, & impoſitione, aliiſque præmiſſis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, ſeu eorum aliquem deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis aliiſque Juris, & facti remediis eadem auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras, & pœnas hujuſmodi incurriſſe declarando, ac eaſdem cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando, & Interdictum eccleſiaſticum apponendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantibus derogat.

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, ac fe. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis earumdem præſentium vigore, ultra tres dietas ad Judicium non trahatur, ac noſtra de non tollendo Jure quæſito, & aliis quibuſvis Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon dictarum Civitatum, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 15. Aprilis 1586. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 15. Aprilis 1586. Pontificatus noſtri Anno I.

XLIII.

De decies centenis millibus nummum aureorum, in Arce S. Angeli repoſitis, & nullo umquam tempore, niſi in præſcriptis caſibus detrahendis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Plurimis de cauſis neceſſe eſt, Sedem Apoſtolicam aliquod Theſaurum habere.

AD clavum Apoſtolicæ ſervitutis in puppi Militantis Eccleſiæ, non meritis noſtris, ſed divinæ voluntatis diſpoſitione, difficillimis his temporibus conſtituti, non ſolum præſentes fluctus, quibus

B. Pe-

B. Petri navicula ſæpius jactatur, mente pervigili circumſpicimus, ſed procul, etiam atque a longe impendentes tempeſtates, non ſine magna animi ſollicitudine proſpicimus, eaſque conſilio, & vigilantia, quantum cum Domino poſſumus, præcavere, ac vitare ſtudemus. Circumſtant Nos undique multorum generum pericula, mala inteſtina quotidie magis ingraveſcunt, bello ardent Provinciæ, Hæretici implacabili odio inflammati in Nos rapiuntur, hoſtis teterrimus, & potentiſſimus Turca, Aſſur virga furoris Domini cervicibus noſtris ſemper imminet, quique communes ſunt Catholicæ Religionis, & Chriſtiani nominis inimici, iidem Romanam in primis Eccleſiam, & Apoſtolicam hanc Sedem fidei petram, & fidelium omnium matrem acerbiſſime oderunt, ejuſque auctoritatem amplitudinem, ſtatum convellere, quod Deus avertat, ac labefactare, vehementer atque avide concupiſcunt. Et Nos quidem dubios rerum eventus, & occolta diſcrimina, quæ non ſine cauſa timere cogimur, ſæpenumero expendentes, non in Nobis ipſis ſpem collocamus, neque carnem ponimus brachium noſtrum, ſed oculos in cœlum ſuſtollimus, ad cuſtodem Iſrael, eumque ipſum, qui numquam dormit, neque dormitat ſæpe, cum lacrymis excitamus, ut aliquando e ſomno exurgens mari, & ventis imperet, & tranquillitatem faciat: ſed tamen ab eodem, in quo ſpes omnes noſtræ reſident, edocti ſumus noctu vigilandum eſſe patrifamilias, ne fures domum perfodiant, ſervumque ſupra ejus familiam conſtitutum, non ſolum fidelem eſſe debere, ſed prudentem; nec temere tentandum Dominum, ut in iis quæ conſiliis noſtris, & ratione gubernari poſſunt, non tam divinam opem, quæ ſemper expetenda eſt, quam miracula requirere videamur. Quare ad humanæ prudentiæ ſubſidia ita confugimus, ut in Deo potiſſimum ſperemus, ad cujus gloriam, atque ad Sanctæ Romanæ Eccleſiæ utilitatem, populorumque noſtrorum quietem, & defenſionem omnia dirigimus. Nam cum illius vicem in terris, licet immeriti geramus, qui Rex pacificus, & Sacerdos eſt in æternum, utraque poteſtate Sacerdotali, & Regali eorum præcipue commodis, & incolumitati conſulere debemus, qui ſub peculiari tutela, & ditione hujus ſanctæ Sedis ſunt conſtituti; in quo quidem paſtoris etiam officium exercemus, ut præclare Nos admonet Beatiſſimus Pontifex Gregorius, a quo paſtores obiurgantur, qui de externa gregis utilitate non ſunt ſoliciti. Paſtores, inquit, ſic erga interiora ſtudia ſubditorum ſuorum ferveant, quatenus in eis exterioris quoque vitæ providentiam non relinquant.

Hic ideo Pontifex decies centena millia aureorum nummum in primo anno ſui Pontificatus hinc inde licite, & abſque alicujus oneris impoſitione collegit.

§.1. Quod igitur a Nobis Paſtoralis providentiæ debitum requirit, providere cupientes, ne aliquando repentina aliqua, & improviſa vi, quod ſuperiorum temporum luctuoſa monent exempla, Nos, ſucceſſoreſve noſtri, & populi Nobis ſubiecti opprimantur, neve ad dubios caſus a pecunia omnino imparati ſimus, quæ in ipſo motu, & trepidatione difficulter admodum, non ſine magno Civitatum, & Provinciarum incommodo conficitur, quibus parcere cupimus, & quod gravius eſt, jam ſera, & inopportuna diligentia ſæpius fruſtra, & inutiliter conficitur, quæque ſi in tempora curata, & præparata ſit, ad copias aliaque præſidia comparanda, magno uſui, & adiumento eſſe poteſt: ob eas cauſas decrevimus certam pecuniæ ſummam, benedicente Domino, nullo noſtrorum extraordinario onere congeſtam, ſed præter alias recte colligendæ pecuniæ vias, noſtra etiam parſimonia, frugalitateque Pontificia comparatam, hoc eſt ad decies centena millia aureorum nummum ſeponere, tamquam ſacrum Eccleſiæ Romanæ peculium, & præcipuum ærarium, quod bonorum immobilium inſtar ſit, atque ad certos caſus, hac noſtra ordinatione præſcriptos erogandum, fideliter, integreque reſervatum, ac præclaræ paratum ipſa Sedes Apoſtolica, Eccleſiaque Romana habeat. Etenim inter omnia præſidia, ac firmamenta, quæ ad Reipublicæ defenſionem, & conſervationem neceſſaria, ſapientum judicio putantur, magnam ſapientiſſimus Salomon, vim & facultatem pecuniæ tribuit verbis illis. Utilior eſt ſapientia cum divitiis, & magnis prodeſt, ſicut enim protegit ſapientia, ſic protegit pecunia. Quod ſane divino conſilio a veteris teſtamenti Patribus factum eſſe animadvertimus, cum in Dei etiam templo, magnam auri argentique copiam, ingentemque theſaurum ad neceſſitates reſervatum eſſe, ſacris libris, & Regum, & Machabæorum teſtatum ſit. Habuit etiam Chriſtus Dominus loculos, & quæ a fidelibus oblata erant, reſervavit, ut Eccleſiæ neceſſitatibus ſubveniret, ſicque formam inſtituit eccleſiaſticæ pecuniæ ſervandæ, inquit Sanctus Auguſtinus; habet etiam Eccleſia aurum, & Beatus Ambroſius, ut cum neceſſe eſt, illud tunc non ſervet, ſed ſervatum eroget, & ex eo tempore, quo prima Chriſtianæ Religionis jacta fuerunt fundamenta, Sanctus Sixtus Prædeceſſor noſter & Martyr, Levitæ Laurentio, qui martyrio inſignis fuit, Eccleſiæ theſauros tradiderat aſſervandos; quos idem Chriſti athleta fortiſſimus, ex manibus Tyranni, qui præter Chriſtianorum innocentem ſanguinem, & aurum Eccleſiæ ſitiebat, in pauperes celeriter diſtribuendo eripuit.

Et modo in Arce S. Angeli pro Sedis Apoſtolicæ præſidio reponit, Deoque, & ejus Virgini Matri Mariæ, & Apoſt. Petro, & Paulo dicat, indeque promi (præterquam in caſibus hic exceptis) prohibet.

§.2. His itaque rationibus, & cauſis, aliiſque ad Dei gloriam atque Eccleſiæ utilitatem ſpectantibus Nos adducti, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, habita ſuper hoc cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus in Conſiſtorio noſtro ſecreto matura conſultatione, de eorum conſilio, & unanimi aſſenſu, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, atque ordinatione, ſupradictam a Nobis ſimul congeſtam pecuniæ ſummam, in Pontificia S. Angeli arce, certo ſanctiori ærarii loco, quem eo nomine conſtituimus, in qui-

quibuſdam certis deſignatis ſcriniis collocamus, reponimus, aſſervamus atque aſſignamus, eamque ita collocatam, & aſſervatam, Chriſti Domino, cujus in terris vices gerimus, Beatiſſimæ Virgini Dei genitrici Mariæ, ac Sanctis Apoſtolis Petro, & Paulo, ea lege offerimus atque dicamus, ut inde, ne Nobis quidem eam, neque totam nec vero partem aliquam, etiam minimam promi umquam liceat, præterquam ſi pro recuperatione Terræ ſanctæ, & generali contra Turcas, expeditione bellum aliquando ſoſcipiendum erit: tuncq. etiam poſtquam Chriſtianus exercitus comparatus erit, ac mare ad ipſorum Turcarum fines trajecerit. Si præterea tanta Annonæ, & rei frumentariæ inopia ſit, ut fames populo interitum allatura videatur, aut ſi peſtilentiæ lues graſſetur. Si manifeſtum periculum immineat, ne aliqua ex Chriſtianis Provinciis ab infidelibus, & Catholicæ Eccleſiæ hoſtibus occupetur, tuncque ſubſidii tantum ferendi cauſa. Si bellum contra ſtatum S. R. E. in Italia inſerretur, tuncque dumtaxat cum juſtus atque integer exercitus in ipſos etiam Eccleſiaſticæ ditionis fines pervaſerit, vel prope jam ſit, ut qui loca finitima invaſerunt, ad occupandum Civitatea, & loca ditionis eccleſiaſticæ irrumpant. Si belli ſumptus faciendus erit pro Civitatis, quæ temporali ditioni Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſubiecta, ab ipſius obedientia, (quod Deus avertat) defecerit, recuperatione, & conſervatione, aut pro Civitate, ac ditione, quæ ad Sedem Apoſtolicam devolveretur, recuperanda, & conſervanda. Si quando quia in eam ſe intruderet, ſeu occuparet, aut occupationis, & intruſionis periculum inſtaret atque urgeret. In his autem omnibus caſibus præſcriptis, ac permiſſis, in quibus aliqua pecuniæ portio, ſemel aut ſæpius ſumi licebit, id ſemper moderate fiat, eaque cautio ratioque adhibeatur, ut omnino ſaltem integra medietas conſtitutæ hujus ærarii pecuniæ remaneat. Præterea conſenſum duarum ſaltem ex tribus partibus Cardinalium, qui Conſiſtorio interfuerint, præſtari, decretomqoe ipſum eorumdem Cardinalium conſentientium ſubſcriptione roborari volumus.

Idque ſe ſervaturum jurejurando vovet, & ejus Succeſſores dictum juramẽtum ligare, declarat.

§.3. Extra hos autem præſcriptos caſus, omnem hujus pecuniæ, Deo ut ſupra dicatæ, vel omnino, vel aliqua es parte amovendæ, aut erogandæ poteſtatem a Nobis prorſus abdicamus, abdicatamque plaue eſſe volumus. Statuentea quemadmodum ſupradictum eſt, ut inſtar bonorum immobilium Eccleſiæ ſit, & habeatur: eamdemque ſic aſſervatam, & repoſitam, ac Deo dicatam, Nos integram conſervaturos eſſe, ac perinde omnino atque res. & bona Eccleſiæ immobilia Nos habituros eſſe promittimus, juramua, & vovemus. Cujus rei ſervandæ vinculo, ſicut Nos adſtringimua, ita ſucceſſores etiam noſtri ſe eodem devinctos eſſe noriot, tum boni publici caſu, quod ſummo ſtudio procurare debent, tum Pontificalis muneris religione, qua obſtrictos non modo non reſcindere, ſed inviolate obſervare oportet, quæ a Prædeceſſoribus utiliter ſancteque conſtituta eſſe vident, tum denique divinæ juſtitiæ lege, ex qua intelligant ſe, prout divinæ literæ, esemplaque ſignificant, ac Patrum documenta declarant, graviſſimas pœnas daturos eſſe, ſi rem Deo dicatam, aliter, ac præſcriptum eſt, diſpenſarint.

Exemplum quoque eidẽ proponit impii Heliodori, qui pecuniam ab ærario Tẽpli Dei auferre moliẽs Dei juſſu, acriter percuſſus, & verberatus fuit.

§.4. Cujus rei non minus inſigne, quam tremendum exemplum in Machabeorum hiſtoria memoriæ traditum eſt, de impio atqoe audaci Heliodoro, qui cum pecuniam a ſacro templi Dei ærario auſerre moliretor, armato quodam equite, aſpectu terribili ſubito divinitus apparente, equi calcibus impetitus a duobus quoque juvenibus, Dei item juſſu apparentibua flagellis verberatus, ac plagis graviſſimis affectus eſt. At vero Noa religioſa eorum conſcientia, Pontificiaque caritate confiſi, non modo non dubitamus, ſed plane ſperamus fore, ut ærarium hoc noſtrum, quod noſtra Pontificali ſolicitudine partum, ac Deo dicatum ad neceſſarios præſcriptos caſus reſervavimus, ita diligentiſſime reſervent, ut Nos maxime facturos eſſe profeſſi ſumus, ac profitemur.

Caſus hic præſcriptos, ad alios etiam majoris rationis vim habentes, non extendi, ſed ad literam intelligi debere decernit, ex cauſis hic expreſſis.

§.5. Si vero alii caſus aliquando inciderint, qui etiam majorem ex ærario promendæ pecuniæ rationem haberent, nolumos tamen, quod de his certis caſibua conſtituimua, & præſcripſimus, ullo umquam tempore, nec etiam dum Sedes Apoſtolica per obitum Romani Pontificis vacaverit, ad illos qui majoris rationis vim habere viderentur, extenſionem fieri, aut ullo modo de illis interpretari licere. Sed noſtram hanc Ordinationem, Conſtitutionemve ad literam intelligi debere decernimus. Nam Succeſſoribus noſtris æque ac Nobis etiam, ſiqui alii caſus inciderint, in quibus magnæ, etiam impenſæ inſumendæ aliquando erunt pecuniæ, opea aliunde non deerunt, quibus conſervata hac in hoc a Nobis conſtituto, & ſancito ærario ſumma, occurri neceſſitatibus incidentibus poterit. Etenim ſi a Nobis, qui in hoc ipſo Pontificatus noſtri ingreſſu multis difficultatibus oppreſſi, ad ſublevandam Annonæ inopiam ad eaules, facinoroſoſque homines publicæ quietis perturbatorea coercendos, atque ub Baſilicas religioſiſſimas, & toto terrarum Orbe celeberrimas reficiendas, atque inſtaurandas, cultumque divinum in hac Alma Urbe, quæ Chriſtianæ Religionis Sedes eſt, & domicilium, novis, etiam ſacris ædificiis, atque ornamentis amplificandum, tum etiam ob ſalubris, & copioſæ aquæ ad loca Urbia acclivia, quæ illa maxime indigent, operoſam deductionem, aliaſque graviſſimas ob cauſas multiplices, & maximas impenſas ſubire coacti ſumus, ærarii hujus pecunia, noſtra ſedulitate, & diligentia repoſita, & ad certos præſcriptos caſus reſervata non eſſet, ſed in varios alios uſus a Nobis pro juſto arbitratu noſtro erogaretur, nullus qoidem locus juſtæ adverſus Nos quærelæ ſucceſſoribus noſtris re-

lin-

Digitized by Google

linqueretur, & nihilominus pro neceſſitatibus, etiam quæ de repente inciderent, ſumptus ſubire, & eis providere cogerentur. Propterea iis durum videri nullo modo debet, ſi conſervata ærarii prædicti ſumma, quæ faciliorem ad alios nummos ſibi comparandos viam munit, aliunde pecuniam ſumere debeant, quam in ſumptus, pro temporum varietate neceſſarios erogent.

Pecuniam dicti. caſibus acceptam, quam primum reponi jubet.

§.6. Immo vero illud rationi valde conſentaneum eſt, ut quam inde pecuniæ partem in præſcriptis illis caſibus ſumpſerint, eam integram cum primum ſumptus in iis faciendi occaſio ceſſaverit, plane in ipſum ærarium unde acceperunt, reſtituant, ac reponant.

Claves ſex ad cuſtodiam dictæ pecuniæ inſtitutas ſex perſonis hic nominatis aſſignat, præſtito juramento de obſervando præmiſſa ſub pœna excommunicationis.

§.7. Et vero ut ob cauſas tantum ſupra plane præſcriptas, ex eodem ærario pecunia juſte legitimeque ſumatur, ad illius cuſtodiam ſex claves adhiberi jubemus, quarum tres Cardinalibus item tribus, qui ordinum capita dicuntur, quique in Romana Curi præſentes adſint, illis vero abſentibus, tribus aliis, qui in eiſdem ordinibus eis proximi erunt, eorumque locum eo tempore geſſerint, ſigillatim aſſignentur, quarta S. R. E. Camerario, quinta Decano Clericorum Cameræ Apoſtolicæ, a quo illam alias tradi non liceat, niſi præſentibus, & conſentientibus ejuſdem Cameræ Clericis duobus, ſexta denique Theſaurario generali. Claves vero duæ portarum ærarii hujus ſic a Nobis conſtituti, altera Collegii Cardinalium Decano, eoque abſeute antiquiori in ordine Cardinali in Urbe exiſtenti, altera noſtro, & pro tempore exiſtenti Romani Pontificis Theſaurario ſecreto aſſervandæ tradantur: qui omnes jurabunt, ſe neque claves daturos, neque extractioni præfatæ pecuniæ conſenſuros, niſi in caſibus ſupraſcriptis, & tunc niſi conſenſu duarum partium Cardinalium, ut ſupra interveniente.

Præfectus Caſtri S. Angeli præmiſſa ſervari juret.

§.8. Volumus inſuper ab ejuſdem Caſtri Sancti Angeli, nunc, & pro tempore Præfecto juramentum deferri, atque ad illud præſtandum in manibus S. R. E. Camerarii teneri, ſe non permiſſurum, quavis juſſione, & quibuſvis clauſulis munita non obſtante, ex ærario per Nos conſtituto aliquam pecuniarum quantitatem auferri, niſi forma per Nos tradita obſervata. Si vero contra hoc juramentum fecerint, pecuniæque ex ærario partem aliquam, vel minimam contra hujus Ordinationis, Conſtitutioniſque noſtræ præſcriptum ſumi, promi, detrahique permiſerint, anathematis pœnam ipſo facto ſubeant.

Contrafacientes pœnas hic dictas incurrant.

§.6. Id quoque ſtatuimus, & ſancimus, ut omnes, & ſinguli, tam ſæculares quavis dignitate, etiam Ducali, aut Regia fulgentes, quam eccleſiaſtici, cujuſvis ordinis, & dignitatis, etiam Epiſcopi, vel Archiepiſcopi, vel Cardinales, qui de pecuniis ex eodem ærario, præter caſus, & formam ſupra præſcriptos, ſumendis, amovendiſve tractarint, conſuluerint, inſinuaverint, ſuaſerint, aut ſuadere tentarint, eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant, a qua niſi ab ipſo Pontifice, præterquam in mortis articulo abſolvi nequeant, ac præterea S. R. E., Sediſque Apoſtolicæ iidem rebelles, læſæque majeſtatis rei eſſe cenſeantur, omnibuſque Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis per eos quomodolibet obtentis eccleſiaſticis beneficiis eo ipſo privati, cum ad illa, tum ad alia in poſterum obtinenda inhabiles exiſtant. Quod ſi aliquando eos reintegrari contigerit, nihilominus infames etiam remaneant, nec vero umquam iis ad honores, gradus, dignitateſque in poſterum aditus pateſiat.

Cardinales omnes in aſſumptione, vel acceſſu ad Curiam, obſervationem hujus Bullæ caveant.

§.10. Volumus autem quod ſicut omnes, & ſinguli Cardinales præſentes Conſtitutionem hujuſmodi, quantum in eis erit, obſervare, illique non contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus conſentire, aut abſolutionem a juramento præſtito non petere, nec oblatam aut conceſſam acceptare in Conſiſtorio noſtro ſecreto promiſerunt, & jurarunt, idem per abſentes Cardinales a Conſiſtorio in habitatione eorum, & a Romana Curia, ut quandocumque ad eamdem Curiam ſe contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales in aſſumptione pilei promitti, & jurari debeat, ac promiſſionem, & juramentum hujuſmodi in formula juramenti per eoſdem Cardinales præſtari ſoliti, adiungi, & inſcribi debere, ac contrafacientes pœnam periurii, & perpetuæ infamiæ, juris, & facti eo ipſo incurrere decernimus.

In Conclavi idem ipſi Cardin. & etiam Pont. poſt coronationem juramēto promittant.

§.11. Præterea quod ipſi Cardinales occurrente Apoſtolicæ Sedis vacatione, in Conclavi quando de obſervando fe. re. Prædeceſſorum noſtrorum Julii II. literis ſuper electione Romani Pontificis, & Pii V. ne Civitates, & loca S. R. E. infeudentur, & aliis Conſtitutionibus juramentum præſtare ſolent, etiam de inviolabiliter obſervanda præſenti Conſtitutione noſtra, per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & poſtmodum idem ad Summi Pontificatus faſtigium aſſumptus, poſt ejus aſſumptionem hoc ipſum promittere, ac jurare, & deinde poſt coronationem ſuam promiſſionem, & juramentum hujuſmodi per literas ſuas ſpeciales harum confirmatorias reiterari debeat. Quod ſi illud a Pontifice, quod credendum non eſt, recuſabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Conſiſtorio ſecreto, & præcipue eorum Decanus, & Capita Ordinum apud eum omni cum inſtantia, & inſtantiſſime pro præſentium obſervatione petere, & rogare, ac obteſtari non ceſſent. Quod ſi ſemel atque iterum enixe rogatus ejuſmodi juramentum præſtare diutius etiam diſtulerit, tunc demum omnes ſinguloſque Cardinales ea lege adſtringimus, ut in ſingulos annos quinquies, in die ſcilicet Natali Domini, in Paſcha Reſurrectionis, in feſto ſolemni S. Petri, die præterea Anniverſario Creationis, & Coronationis ipſum Pontificem inſtanter, inſtantius, atque inſtantiſſime rogent, orent, obſecrent, atque obteſtentur, ut de ſancito hoc ærario, quod Deo obtulimus, & dicavimus, ad præſcri-

Digitized by Google

ptum cuſtodiendo ſervandoque ſancte juret, idque ut omnino efficiat tamdiu quod plene effecerit, diligentiſſime curare ſtudeant, ſtatuimus, & ordinamus.

Hæc Bulla in Conclavi legatur, & in quinterno Cancellariæ deſcribatur.

§. 12. Has vero noſtras literas in libellum redigi, & poſt prædictas Julii II., & Pii V. literas, quæ in ipſo Conclavi legi ſolent, aliiſque Conſtitutionibus Apoſtolicis adjungi, & in quinterno etiam Cancellariæ Apoſtolicæ una cum aliis Conſtitutionibus noſtris deſcribi, & in valvis Baſilicæ B. Petri Principis Apoſtolorum, & in Cancellaria noſtra Apoſtolica, ac in acie Campi Floræ publicari.

Tranſumptis credatur.

§. 13. Earumque tranſumptis, & exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis & ſigillo alicujus Prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem fidem ubique haberi, in judicio, & extra, quæ præſentibus haberetur, volumus, & jubemus.

Si ſucceſſores contravênerint, agi poterit cõtra eorum, & Cardinalium conſentientiũ conjunctos.

§. 14. Si quis autem fortaſſe noſtrorum Succeſſorum, id quod minime credimus, huic noſtræ Conſtitutioni omnino, aut aliqua ex parte derogare, aut contra ſtatuere voluerit, aut depromptam pecuniam, ut ſupra ſancitum eſt, in idem ærarium non reſtituerit, admonemus poſt derogantis, aut contra ſtatuentis, contraque facientis obitum, liberum eſſe Succeſſoribus ea derogatione, & quibuſvis aliis, quæ contra ſtatuta ſunt, non obſtantibus, pro pecunia contra hujus Conſtitutionis præſcriptum ſumpta, ac deprompta recuperanda adverſus Pontificis derogantis, & contrafacientis, & Cardinalium idem conſentientium poſteros, ſeu conjunctos omnes, quibus ab ipſo Pontifice, aut Cardinalibus bona quovis titulo, vel quavis ratione obvenerint, agere, & poſſeſſionem bonorum, quæ ad ipſos poſteros pervenerint, adipiſci, retinerique, donec quicquid pecuniæ depromptum eſt, id omne in ærarium referatur, & reſtituatur, eaque ipſa bona, ſi quo modo, ut ſupra dictum eſt, a forma per Nos conſtituta recedi contigerit, hujuſmodi obligationi, atque oneri obnoxia, & addicta eſſe volumus, ſingulis quæ in noſtris literis adverſari poſſent, vel quoquomodo obeſſe, penitus remotis, ac non obſtantibus.

Sanctio pœnalis.

§. 15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ Conſtitutionis, collocationis, repoſitionis, aſſervationis, aſſignationis, oblationis, dicationis, abdicationis, promiſſionis, juramenti, voti, profeſſionis, ſanctionis, adſtrictionum, decretorum, ſtatutorum, ordinationis, juſſionum, admonitionis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. P. An. I. 21. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, undecimo Kalendas Maii, Pontificatus noſtri Anno I.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus promitto, voveo, & juro.

De ventre matris meæ tu es Deus protector meus.

Cardinalium ſubſcr.

✠ *Ego A. Cardinalis Farneſius Epiſcopus Oſtien. Vice-Cancellarius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jacobus Cardinalis Sabellus Epiſcopus Portuen., promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Joannes Antonius Cardinalis Sancti Georgii, Epiſcopus Tuſculanus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Franciſcus Card. de Gambara Epiſcopus Præneſtin., promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego M. S. Card. de Altaemps, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Inicus Avolus Cardinalis de Aragonia, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Marcus Antonius Cardinalis Columna, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego P. Cardinalis Sanctacrucius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Fr. Michael Bonellus Cardinalis Alexandrinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Ludovicus Cardinalis Madrucius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego N. Cardinalis Senonenſis, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Julius Antonius Cardinalis Sanctæ Severinæ, promitto, voveo, & juro.*

✠ *P. Cardinalis Cæſius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Hieronymus Cardinalis Ruſticucius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Hieronymus Cardinalis Albanus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Philippus Boncompagnus Cardinalis Sancti Sixti, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Hieronymus Cardinalis Simoncellus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *P. Cardinalis Deza, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Antonius Cardinalis Caraffa, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo. Antonius Cardinalis Sanctorum Quatuor, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Baptiſta Cardinalis Sancti Marcelli, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Vincentius Cardinalis Montis Regalis, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Scipio Cardinalis Lancellottus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Vincentius Cardinalis Gonzaga, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Henricus Cardinalis Cajetanus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Baptiſta Cardinalis Caſtrucius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Federicus Cardinalis Cornelius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Dominicus Cardinalis Pinellus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Decius Cardinalis Azzolinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego*

Digitized by Google

✠ *Ego Hippolytus Cardinalis Aldobrandinus, promitto, voveo, & juro.*
✠ *Ego Ferdinandus Cardinalis de Medicis, promitto, voveo, & juro.*
✠ *Ego Philippus Cardinalis Vaſtavillanus, promitto, voveo, & juro.*
✠ *Ego Franciſcus Cardinalis Sfortia, promitto, juro, & voveo.*
✠ *Ego Alexander Cardinalis Montaltus, promitto, juro, & voveo.*

XLIV.

Confirmatio Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis ſtrictioris obſervantiæ Monacorum Ordinis Ciſtercienſis Sancti Benedicti, cum gratiarum elargitione.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RElígioſos viros, qui divino ſpiritu afflati arctiorem, quam ab initio profeſſi fuerint, ac priſcis Sanctorum Patrum moribus magis ſimilem vitæ rationem ſibi ipſis ſuapte ſponte præſcribunt, in ſuo laudabili propoſito confovere, & ita alios ad eorum imitanda veſtigia incitare, pro Paſtorali officio divinitus commiſſo, plurimum ſemper intendimus.

In Monaſterio S. Mariæ Fulien. ſtrictior obſervãtia Monaſticæ diſciplinæ mox introducta fuit.

§.1. Sane cum ad Nos nuper perlatum fuerit, in veſtro Monaſterio, ſublatis quibuſcumque pravis abuſibus, inſtitutionem, & diſciplinam monaſticam io longe meliorem formam reſtitutam, & reintegratam, Voſque Religionis, & pietatis amore ita incenſos, exiſtere, ut non ſolum ab eſu carnium quibuſcumque temporibus, etiam ab Eccleſia permiſſis, & a potu vini abſtioeatis, ſed etiam in laboribus, jejuoiis, orationibus, carnis maceratiooe, & mortificatione, aliiſque pœnitentiæ operibus exercendis, ſtrictiorem, & ſeveriorem, quam reliqui Monaci Sancti Benedicti Ciſtercienſis Ordinis Regulam obſervare ſtudeatis.

Hic Pontifex eam approbat.

§.2. Nos veſtram hanc piam, & ſalutarem intentionem plurimum in Domino commendantes, quo magis pacato, & tranquillo animo in humilitatis ſpiritu divinis obſequiis inſiſtere, piumque inſtitutum proſequi abſque impedimento poſſitis, veſtris ſupplicationibus inclinati, ritus, mores, vitæ normam, & reformationem ad arctiorem regularis diſciplinæ obſervantiam in iſtud Monaſterium nuper introductam, dummodo ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac ſupradictæ Sancti Benedicti Regulæ jampridem auctoritate Apoſtolica approbatæ conſona ſint, auctoritate præſentium approbamus, & confirmamus, illaque præſentium literarom patrocinio communimus, vobiſque ac illis, qui perpetuis futuris temporibus in iſto Monaſterio regularem profeſſionem emiſerint, ut ea obſervare licite poſſitis, licentiam concedimus.

Superioribus d. Ordinis interdicit, ne a dicta vivendi norma ipſos retrahant.

§.3. Ioterdicimus etiam dilectis filiis Abbati Monaſterii Ciſtercii, Cabilonenſis Diœceſis, ceteriſque Superioribus pro tempore exiſtentibus ejuſdem Ordiois, oe vos, aut eos, qui poſthac erunt in iſto Munaſterio recepti, & ad profeſſionem admiſſi, ad relaxandum, & remittendum aliqua ex parte rigorem iſtius obſervantiæ, utendumque indultis, & diſpenſationibus Apoſtolicis, quibus vetuſtam veſtri Ordiois, & primævam inſtitutionem, illiuſque auſteritatem diverſi noſtri Prædeceſſores, manſuetudine quadam temperarunt, laxiurem, honeſtam tamen vivendi normam permiſerunt, & benigne indulſeruot, quovis prætextu, aut quæſito colore, iuvitos cogere, vel compellere, aut vos in præmiſſis moleſtare, aut impedire audeant, vel præſumant. Quod ſi quid tale attentaveriot, aut vobia injungere, præcipere, & mandare præſumpſerint, Vos, ac pro tempore futuros iſtius Monaſterii Abbatem, & Monacos, ad obediendum talibus illorum præceptis, & juſſis minime teneri decernimus. Ita ut nihilominus, etiam illis contradicentibus, abſque alicujus pœnæ, vel cenſuræ Eccleſiaſticæ incurſu in hoc veſtro inſtituto perſeverare, libere, & licite valeatis.

Superioritatem vero, & omnem juriſdictionem eis præſervat.

§.4. Ceterum volumus, ut in reliquis, quæ præmiſſis veſtris arctioribus inſtitutis, & diſciplinæ regulari non erunt contraria, eorum viſitationi, correctioni, omnimodæ juriſdictioni, & ſuperioritati, ſicuti hactenus fuiſtis, & in poſterum vos, veſtrique Succeſſores ſubjecti ſitis, & ab illorum obedientia nequaquam tali occaſione recedatis.

Cognitionem dubii circa vivendi normam oriundi ſibi reſervat.

§.5. Quod ſi umquam controverſia, dubitatio, ſeu diſcordia exorta erit ſuper præmiſſis, utrom ſcilicet veſtri mores, veſtrumque vivendi genus prædictæ S.Benedicti Regulæ adverſentur, talis controverſiæ cognitionem, definitionem, & deciſionem, Nobis dumtaxat, & Romano Pontifici pro tempore exiſtenti reſervamus.

Contrariis quibuſcumque derogat.

§.6. Nun obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & prædictorum, ac aliorum quorumvis Ordinum, & Monaſteriorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illorum Superioribus, & Generalibus, ceteriſque perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innuvatis, quibus omnibus illorum tenores pro expreſſis habentes, ad effectum præſentium dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 5. Maii 1586., Pontificatus noſtri Anno II.

D. P. An.II. 5. Maii.

Digitized by Google

XLV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Prohibitio quod de cetero nulla Corpora Defunctorum præterquam Regalia, iu Chnris, & aliis locis intra ſepta, & Clauſuram Monaſterinrum Monialium in Regnis Hiſpauiarum ſepelliri valeant.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in partibus Hiſpaniarum commoranti cum poteſtate Legati, de latere Nuntio. Salutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Pontificis cura in ſervanda Monialiū clauſura.

Circa Paſtoralis Officii curam Nobis, meritis licet imparibus, deſuper commiſſam, quantum Nobis ex alto permittitur invigilantes aſſidue ad ea, per quæ pernitioſis abuſibus, & exinde provenientibus ſcandalis obvietur, ac in Monaſteriis ſingulis, præſertim ſœminæi ſexus debita clauſura ſervetur, & Sanctimonialium in eis ſub Religionis jugo Chriſto Salvatori in caſtitatis holocauſto famulatum aſſectantium quieti, & animarum ſaluti conſulatur, libeuter intendimus, ac in his noſtræ vigilantiæ partes propenſius impartimur, prout in Domino ſalubriter expedire conſpicimus.

Cauſæ faciendæ prohibitionis, de qua in rubrica.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, nonnullæ perſonæ laicæ in Regnis Hiſpaniarum degentes ſæpius eo temeritatis deveniant, ut ſub prætextu, quod alias ſuorum defunctorum corpora in certis eorum Capellis, ſeu Monialium Choris, vel aliis locis intra ſepta, & clauſuram Monaſteriorum Monialium S. Auguſtini, vel alterius Ordinis, ſub cura, & regimine Fratrum, & Superiorum Ordinis Fratrum Prædicatorum viventium exiſtentibus ſepelire, ſeu deponere conſueverint, ab hujuſmodi ſcandaloſo abuſu deſiſtere non curantes, murum Chori Eccleſiarum Monaſteriorum hujuſmodi pro introducendis Cadaveribus rumpere, & Clauſuram hujuſmodi violare præſumant in non modicum Chriſtifidelium ſcandalum.

Prohibitio.

§.2. Nos pro noſtri paſtoralis officii munere ſcandaloſo abuſui, & pernicioſo exemplo hujuſmodi obviare, ac Monaſteriorum Clauſuræ, & Monialium, in illis degentium quieti, & animarum ſaluti, quantum cum Deo poſſumus, providere volentes, ac certam de præmiſſis notitiam habentes. Motu proprio non ad alicujus deſuper Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta committimus, & mandamus, ut auctoritate noſtra prohibeas, & ſtatuas, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, nulla prorſus defunctorum corpora, præterquam regalia in Choris, Capellis, Capitulis, vel aliis locis intra ſepta Eccleſiarum hujuſmodi exiſtentibus quovis prætextu, aut colore ſeppelliri aut deponi perpetuo, vel ad tempus, neque tumbæ, aut ſepulturæ infra ſepta, & Clauſuram hujuſmodi cum ſtemmatibus, aut inſignibus, vel alias quomodolibet, exceptis Regalibus fieri, aut conſtrui, vel refici poſſint, aut valeant quoquomodo.

Si quæ ſepulturæ intra clauſurā conſtructæ ſunt, alio transferendæ.

§.3. Et quod de præſenti forſan constructæ ex dictis locis intra clauſuram hujuſmodi exiſtentibus, penitus, & omnino amoveri, & ad alium locum, in Eccleſiis Monaſteriorum prædictorum, extra tamen Clauſuram arbitrio Superiorum prædictorum, & partium intereſſe habentium transferri debeant.

Cappellarum Janua extra clauſuram aperienda.

§.4. Siquæ vero Cappellæ, etiam ad aliquas particulares perſonas quovis jure ſpectantes intra eamdem clauſuram reperiantur, ad quas pro Defunctorum Corporibus inibi ſeppelliendis ex ipſa Eccleſia non niſi diruto muro pateat ingreſſus, earumdem Cappellarum januæ, quæ de præſenti intra eamdem clauſuram aperte exiſtunt, occludi, & illis penitus clauſis alia Oſtia extra Clauſuram hujuſmodi in eadem Eccleſia aperiri, & fieri debeant, itaquod pro ingreſſu cappellarum hujuſmodi, vel alias quomodolibet nullo modo eadem clauſura de cetero violetur.

Opportunæ ad id Apoſtolico Nuncio conceſſæ facultates.

§.5. Ac etiam ita in futurum ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ ipſo facto per contravenientes incurrendæ pœna, a qua nonniſi per Nos, aut Succeſſores noſtros Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes abſolvi poſſint, perpetuo obſervari eadem auctoritate præcipias, & mandes, Monialeſque, & Conventus Monialium, ſeu Domorum hujuſmodi ſuper præmiſſis a quoquam, etiam prætextu cujuſcumque conſuetudinis etiam immemorabilis, quam eadem auctoritate revoces, & annulles, aut alias quovis colore nullatenus moleſtari, perturbari, aut inquietari poſſe, necnon quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernas, Contradictores quoſlibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantium derogatio.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac quatenus opus ſit noſtra de non tollendo jure quæſito, necnon felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis eatra ſuam Civitatem, & Diœceſim in quibus deputati fuerint contra quoſcumque, niſi in certis caſibus, & in illia, ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſi ad judicium evocetur. Seu ne judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, & Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſti-

Digitized by Google

Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Statutis, & Conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis. Contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim a ſupradicta ſit Sede indultum quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 7. Maii 1586. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto. Nonis Maii Pontificatus noſtri Anno II.

XLVI.

Approbatio, declaratio, & extenſio Conſtitutionum editarum a Pont. Prædeceſſoribus, circa ſolutionem Annatarum, Communium, & Quindenniorum, de beneficiis eccleſiaſticis R. Cam. Apoſt. debitorum.

De hac materia, ultra ea quæ ſunt in extravagantibus, extant in hoc opere Pauli II. Conſt.VII. Decet *Tom.III.Par.III.fol.126. Innoc. VIII. Conſt.IV.* Apoſtolicæ *ibidem fol.200. Julii II. Conſt.VI.* Romani *ibidem fol.265. Clem. VII. Conſt.XLI.* Cum ſicut. *Tom.IV. Par.I. fol.98. Julii III. Conſt.XXVII.* Cupientes *ibidem fol.304. Pauli IV. Conſt. XVI.* Incumbentia *ibid. fol.336., & Conſt.XXV.* Decens *ibidem fol.351. necnon Pii V. Conſt.LVI.* Apoſtolica *Tom.IV. Par.II. fol.369.*

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Cōſtitutionis.

CAmeræ noſtræ Apoſtolicæ, & Collegii Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, & officialium Romanæ Curiæ, de annatis, & quindenniis participantium indemnitati, prout tenemur, conſulere, & eorum jura illæſa præſervare volentes, ea, quæ propterea a Prædeceſſoribus noſtris provide ſtatuta fuerunt, & ordinata, ut inviolate obſerventur, confirmationis noſtræ munimine roboramus, & innovamus, & alias deſuper diſponimus, prout rationi conſentaneum eſſe, & in Domino conſpicimus expedire.

Confirmatio Bullarum Pauli II. & IV. & Pii V. & aliorum Pontificum.

§.1. Itaque Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, quaſcumque, tam ſub plumbo quam in forma Brevis, & Motus proprii literas felicis recordationis Pauli Secundi, & ejuſdem nominis Tertii, Pauli Quarti, ac Pii Quinti, necnon quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum ſuper ſolutione annatarum, communium, quindenniorum, & aliorum jurium, ratione proviſionum, & ſeu unionum perpetuarum quorumcumque beneficiorum eccleſiaſticorum, per Sedem Apoſtolicam factarum, & faciendarum, editas, confirmatas, & innovatas, cum omnibus clauſulis, decretis, derogationibus, ac cenſuris, & pœnis in illis contentis, necnon omnia, & ſingula per quoſcumque Judices, executores, & Commiſſarios, in præmiſſis, & circa ea quomodolibet geſta, & executa, ac inde ſecuta quæcumque, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, necnon illis perpetuæ, & irrefragabilis firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos juris, & facti, ac ſolemnitatum, & alios defectus, ſiqui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus, atque illas, quatenus opus ſit, innovamus.

Extenſio ad quoſcumque uniones beneficiorum hic non exceptorum.

§.2. Præterea quoniam quindenniorum uſus, & ſolutio ratione beneficiorum unitorum conſtituta ſunt, quia illorum vacatio amplius non ſperatur, & ut propterea damnum ex hoc Cameræ Apoſtolicæ, & Collegio Cardinalium, & Romanæ Curiæ officialibus prædictis emergens ſarciatur: Nos attendentes, quod tantumdem detrimenti Cameræ, Collegio, & officialibus præfatis, ex unionibus quæ ab Ordinariis locorum, & aliis fiunt, provenit, ac propterea æquum eſſe cenſentes, ut quod in unionibus per Sedem Apoſtolicam factis obtinet, illud idem, & fortius in unionibus per ipſos Ordinarios factis, & faciendis obſervetur; licetque in Conſtitutionibus, & literis Prædeceſſorum præfatorum comprehendi videatur, tamen, ut cuivis dubitandi occaſio præcidatur, Motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium ſtatuimus, decernimus, & declaramus, quod uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & ſubmiſſiones, de quibuſcumque beneficiis eccleſiaſticis, tam ſæcularibus quam regularibus, etiamſi Monaſteria Monialium, & Hoſpitalia fuerint, quæ tamen tempore ipſarum unionum cura Conventu, & Hoſpitalitate caruerint, & quorum ſingulorum, vel ſi plura beneficia unicis literis comprehenſa ſint, quorum quodlibet annuus valor vigintiquatuor ducatos auri de Camera, ſecundum communem extimationem non excedat, dummodo tamen omnium inſimul illum tranſcendant, cujuſcumque Eccleſiæ, Monaſterio, Collegio, domui, Societati, Congregationi, Ordini, Militiæ, Hoſpitali, Seminario, aut alii loco pio, tam per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, necnon Sedis præfatæ Legatos, Nuncios, & alios quoſcumque ſubdelegatos, & alias quomodolibet auctoritate Apoſtolica, quam per quemcumque loci Ordinarium, in qualibet mundi parte, hactenus factæ, & faciendæ, etiamſi manualia, & de jure patronatus laicorum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, Baronum, Comitum, & aliorum nobilium, & illuſtrium illa beneficia fuerint, ſub dictorum Prædeceſſorum conſtitutionibus, ac declarationibus omnino comprehendantur, & includantur, ac ab omnibus comprehenſæ, & incluſæ cenſeantur. Et propterea omnia, & ſingula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Collegiatarumque Eccleſiarum Capitula, Congregationes, Societates, Univerſi-

verſitates, Collegis, Seminaria, Hoſpitalia, Monaſteria, & pia loca hujuſmodi, & quivis alii, in quorum favorem uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & ſubmiſſiones hujuſmodi factæ reperientur, aut poſthac fient, quantumcumque exemptæ, & privilegiatæ exiſtant, etiamſi ſe ſuperinde in Camera Apoſtolica non obligaverint, dummodo beneficia ipſa poſſideant, ad ſolutionem quindenniorum præſatorum eidem Cameræ, ac Collegio, & officialibus, ratione uninnum, annexionum, incorporationum, applicationum, & ſubmiſſionum, præſatarum ſingulis quindecim annis, a die quo illæ ſuum ſortitæ fuerint effectum, juxta tenorem literarum Prædeceſſorum præfatorum ſuper hoc editarum faciendam teneri, & obligatos eſſe, & ad id per ſententias, cenſuras, & pœnas in ipſis literis contenta cogi, & compelli poſſe.

Decretum irritans.

§.3. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritumque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Judicis deputatio & facultates, in cauſis, & exigentiis annatarum &c.

§.4. Mandantes dilecto filio Magiſtro Alexandro Glorierio, Clerico dictæ Cameræ, quem ſuper cognitione, & deciſione cauſarum, tam occaſione præmiſſorum, quam annatarum beneficiorum pro tempore vacantium, per illorum proviſos dictis Cameræ, Collegio, & officialibus, debitarum, & debendarum, pendentes, & movendas judicem deputavimus, ac aliis in ejus locum, per Nos, vel Succeſſores noſtros ſubrogandis judicibus, ut pro faciliori indagatione unionum præſatarum, omnia, & ſingula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Collegiatarum Eccleſiarum Capitula, & Collegia, necnon tam virorum, quam mulierum, ſæculares, & quorumvis Ordinum regulares, Congregationes, ſeu Collegia, Seminaria, & pia loca, eorumdemque Prælatos, Procuratores, ad judicandum, & profitendum medio juramento, omnia, & ſingula Monaſteria, Prioratus, Præpoſituras, Præpoſitatus, Parochiales Eccleſias, & alia quæcumque beneficia eccleſiaſtica, etiamſi manualia, & de jure patronatus, ut præfertur, fuerint, quæ ipſa Collegia, Seminaria, Congregationes, & alia pia loca præfata poſſideant, illorumque annuos veros valores, ſub privationis, & aliis in literis in forma Motus proprii Pauli IV., & Pii V. Prædeceſſorum hujuſmodi contentis ſententiis, cenſuris, & pœnis, in Romana Curia, & extra eam, moneat, & requirat. Dantes eis plenam, & liberam facultatem pro eorumdem quindenniorum, & jurium exactione, omnes, & ſingulos illorum debitores ſub ſingulis præfatis, & præſentibus noſtris literis comprehenſos, etiam per edictum publicum, conſtito ſummarie de non tuto acceſſu, tam in dicta Curia quam extra eam, citandi, monendi, & requirendi, ac eis, & aliis, quibus, & quoties opus fuerit, etiam ſub cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis, Alexandri, & ſubrogandorum præfatorum arbitrio ferendis, ſtatuendis, moderandis, & applicandis, ac etiam privationis beneficiorum unitorum, etiam ſimili edicto inhibendi, ipſoſque debitores ad indicandum beneficia unita, & ſolvendum quindennia decurſa, etiamſi ad id in Camera Apoſtoca non ſe obligaverint, conſtito tamen de ſortito effectu unionum per ſimiles ſententias, cenſuras, & pœnas, etiam interdicti, tam localis quam perſonalis appoſitionem, per Alexandrum, & ſubrogandos præfatos, quoties opus fuerit, ferendas, & promulgandas, necnon fructuum, redditunm, & proventunm beneficiorum eccleſiaſticorum, quæ ipſi debitores poſſidebunt, pro quantitate eorum debiti ſequeſtrationem, & alia opportuna juris, & facti remedia, etiam cum invocatione auxilii brachii ſæcularis, cogendi, & compellendi, ac in præmiſſis omnibus, & ſingulis, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſola facti veritate inſpecta, ac alias more Camerali procedendi, ac eos qui ſententias, cenſuras, & pœnas præfatas, ut præmittitur, incurrerint, ab eiſdem cenſuris, & pœnis, prævia ſatisfactione abſolvendi, & liberandi, aliaque faciendi, gerendi, & exercendi, quæ in præmiſſis neceſſaria fuerint, ſeu quomodolibet opportuna.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus quacumque centenaria, etiam completa, & etiam majori a jure ſtatuta præſcriptione, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon privilegiis, exemptionibus, indultis, & literis Apoſtolicis, Capitulis, Congregationibus, Collegiis, Seminariis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis præfatis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter, & ex cauſa initi contractus, aut alias quomodolibet conceſſis, ac iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, necnon omnibus illis quæ Prædeceſſores præfati, in ſingulis eorum literis voluerunt non obſtare; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

§.6. Vo-

Digitized by Google

Tranſumptorum fides.

§.6. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis &c.

D. P. An.II. 14. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 14. Maii, 1586. Pont. noſtri Anno II.

XLVII.

Confirmatio, & nova conceſſio gratiarum, & privilegiorum Ordini Ciſtercienſi, ejuſque Abbatibus, Monacis, & Monaſteriis a Gregorio IX., Innocentio IV., Sixto IV., Innocentio VIII., Pio IV., Pio V., Gregorio XIII., & aliis Summis Pontificibus conceſſorum.

Inſtitutionem hujus Ordinis, & omnia ipſum concernentia inſpice in Paſchali II. Conſtitut. III. Deſiderium *Tom. II. fol.* 113. *Similem autem Statutorum Ordinis, & privilegiorum confirmationem habes in Pii Quarti Conſtitut. LXXXIV.* In eminenti *Tom. IV. Par. II. fol.* 162., *& Gregorii XIII. Conſt XXVIII.* Superna *T. IV. P. III. f.* 273.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pontifex Romanus primarias Chriſti Dei & Domini noſtri in terris gerens vices, ſicut totius Dominici gregis paſcendi curam, & onus ſuſtinere dignoſcitur, ita in eos, quos gravius laborare, & ſuo præcipuo auxilio indigere perſpexerit, propenſius, & favorabilius incumbere debet. Cum primis vero Religioſorum Monacorum, qui mundanis abjectis illecebris in ſpiritu humilitatis Altiſſimo famulantur, paternam curam gerere, nutantemque illorum ſtatum, quantum ex alto conceditur, celeri ac ſalubri munimine fulcire.

Plures Summi Pontifices Ordini Ciſtercienſi diverſas gratias, & privilegia conceſſerunt.

§.1. Sane ſicut pro parte dilecti filii Edmundi a Cruce Abbatis Monaſterii Ciſtercii Cabilonen. Diœceſis totius Ordinis Ciſtercien. Generalis, necnon dicti Ordinis Capituli generalis Nobis fuit expoſitum, quod Ciſtercienſium Monacorum Ordo a Divo Roberto inſtitutus, & a Divo Bernardo illuſtratus, ceteriſque eorum Succeſſoribus propagatus, multorum virorum ſanctimonia præcellens, tam a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, quam etiam ab Imperatoribus, Regibus, Ducibus, & aliis Principibus, tot, & tantis privilegiis, gratiis, & favoribus meruit decorari, ut nullo quovis temerario auſu, nullaque temporis diuturnitate, privilegia, exemptiones, & gratias hujuſmodi a quoquam violari, aut modo aliquo infringi poſſe viderentur. Sed tamen ea eſt quorumdam hominum improbitas, taliſque rerum humanarum conditio, ut niſi ſæpius eadem iterentur, & legum pœnis fulciantur, hujuſmodi hominum audacia, & temporis injuria, optimæ leges, & privilegia conculcentur. Quo factum eſt, ut quemadmodum eadem expoſitio ſubjungebat, multi piæ mem. Prædeceſſores noſtri, præcipue vero Paſchalis II., Calliſtus etiam II., Eugenius III., Alexander III., Lucius ſimiliter III., Honorius etiam III., Gregorius IX., Innocentius IV., Alexander etiam IV., Urbanus IV., Clemens IV., Gregorius X., Nicolaus IV., Bonifacius VIII., Clemens V., Joannes XXII., Benedictus XII., Clemens VI., Urbanus V., Joannes XXIII., Martinus V., Eugenius IV., Nicolaus V., Calliſtus III., Pius II., Sixtus IV., Innocentius VIII., Leo X., Pius IV., Pius V., & Gregorius XIII. Romani Pontifices privilegia, prærogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conſervatorias, facultates, & alias gratias, Monaſterio, ſeu Abbati Ciſtercii, necnon Firmitatis Pontiniaci, Clarevallis, & Morimondi, Cabilonen. Antiſioduren., & Lingonen. reſpective Diœceſis quatuor ipſius Monaſterii Ciſtercii filiabus appellatis, totique Ordini Ciſtercien., & Capitulo generali ejuſdem conceſſerint, & indulſerint.

Gregorius IX. ſignanter Abbatis electionem a nemine impediri juſſit.

§.2. Inter cetera vero Gregorius IX. ne ullus Epiſcopus, aut quælibet alia perſona cujuſcumque dignitatis, & præeminentiæ exiſtat, regularem electionem Abbatum ipſius Ordinis impedire, aut in ea ſe quomodolibet ingerere.

Innocent. IV. Ordinem a jurisdictione Episc. exemit.

§.3. Innocentius IV. eiſdem Epiſcopis, ne Monacos, & Abbates Religionis ejuſdem, etiam ratione cujuſcumque delicti, cauſa fidei dumtaxat excepta, ad ſua judicia, & tribunalia trahere.

Sixtus IV. Commendatariis nonnulla prohibuit.

§.4. Sixtus IV. Commendatariis Monacorum numeri taxationem, & novitiorum receptionem, & benedictionem in Monaſteriis commendatis prohibuit, atque ejus rei curam penes Abbates, alioſque Ordinis Superiores remanere voluit.

Innocen. VIII difformitatem habitus vetuit.

§.5. Innocentius VIII. ne quiſquam ex Abbatibus, & Monacis ipſius Ordinis, in habitu, & vivendi ritu longo uſu paſſim recepto, ſe ab aliis difformare præſumeret.

Pius IV. Pius V., & Gregor. XIII. alias Commendatariis prohibuerunt.

§.6. Pius IV., Pius V., & Gregorius XIII., Commendatariis eiſdem, eorumque Miniſtris, ceteriſque perſonis ſæcularibus quovis titulo ipſius Ordinis Monaſteriorum fructus, atque proventus percipientibus, ne templa, & alia loca regularia, & ad Monacorum uſum deſtinata, Abbatiarum hujuſmodi, & Monaſteriorum quomodolibet occuparent, aut profanarent, neve in illis mulieres cujuſcumque conditionis introducerent, nec ſeſe in bonis per Monacos pro tempore decedentes relictis, illorumve ſpoliis quomodolibet intromitterent, aut bona ipſa ſibi appropriarent, reſpective ſtatuerunt, mandarunt, & diſtrictius præcipiendo vetarunt.

Nonnulli alii Pontifices quædam alia Ordini conceſſerunt.

§.7. Ac etiam alii Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri alias, & aliter in favorem Ordinis ejuſdem ſtatuerunt, ordinarunt, conceſſerunt, indulſerunt, prohibuerunt, & inhibuerunt, prout in ſingulis, tam prædictorum, quam aliorum quorumcumque Prædeceſſorum noſtrorum literis, ſub quacumque forma, & data reſpective (quarum tenores præſentibus haberi volumus pro expreſſis) expeditis, & emanatis latius dicitur contineri.

§.8. Quare ipſius Ordinis Ciſtercien. afflicto-

Hic modo Pōtifex omnia confirmat, & quatenus ſint in uſu & Concilio Tridentino non contraria innovat.

flicto ſtatui paterno affectu, & ex paſtoralis officii Nobis ex alto injuncti munere providere volentes, Motu proprio, non ad Abbatis Ciſtercii ipſius Ordinis generalis, nec alterius cujuſque pro eo, ſive toto Ordine ipſo Nobis oblatæ petitioois inſtantiam, ſed ex noſtra mera, & ſpontaoea voluotate, & certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis pleuitudine, prædicta omnia, & ſingula privilegia, prærogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conſervatorias, ſacultates, indulta, & alias gratias Ciſtercii, & quatuor filiarum nuncupatatum præceptis Monaſteriis, & Ordini univerſo, ejuſque Capitulo generali, Definitoribus, & aliis Superioribus quibuſcumque per ſupradictos, & alios quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros conceſſa, & innovata, conceſſaſque, & innovatas, præſertim vero ipſas literas, Gregorii IX., Sixti IV., Innocentii VIII., Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII., per quarum auſu temerario contemptam a multis obſervationem ejuſdem Ordiois convellitur immunitas, regularis ſtatus periclitatur, uniformitas decoloratur, confirmamus, roboramus, & approbamus, illiſque omnibus, & ſingulis, perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, & quatenos opus ſit, concedimus, & indulgemus, vetamus, prohibemus, & inhibemus, ac etiam ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium, & quoſcumque alios defectus, ſiqui in ſingulis privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis prædictis, vel aliis quibuſcumque quomodolibet intervenerint, motu, & ſcientia ſimilibus eodem præſentium tenore ſupplemus. Decernimus omnia, & ſingula in ipſis privilegiis, & indultis, ac præſcutibus noſtris contenta, & comprehenſa, quatenus ſint in oſu, & ſacris canonibus, præcipue vero Concilii Tridentini decretis non adverſentur, perpetuo valida, & efficacia, ac firma, & ſtabilia fore, & eſſe, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, & obtinere, ac omnibus, & ſingulis, quos tangunt, ſeu tangere poterunt quomodolibet in futurum, iovíolabiliter obſervari debere.

Clauſulas preſervativas apponit.

§.9. Ac præſentes noſtras etiam ex quavis cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, ſeu impugnari, & alias quomodolibet infringi, vel retractari oullatenus umquam poſſe, ſed eas ſemper, & perpetuo valere, & tenere, ac viribus ſubſiſtere, necnon eis, quos, vel quorum favorem concernunt, & coucernent, omnino ſuffragari.

Clauſulam ſublatam &c. addit.

§.10. Sicque per quoſcumque Judices, etiam cauſarum ſacri noſtri Palatii Apoſt. Auditores, ac S.R.E. Card., etiam Legatos de Latere, & quacumque poteſtate, & digoitate fulgentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, obique judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores deputat.

§.11. Quocirca omnibus noſtris, & dictæ Sedis Legatis, ac Nunciis, ubicumque exiſtentibus, ac quorumcumque locorum Ordinariis, necnon Ordinis præfati Conſervatoribus, ac dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtenti Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ipſorumque ſingulis per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte P. Generalis, Abbatom, Procuratoris Generalis, Vicariorum, Viſitatorum, & aliorum præfatorum, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ipſiſque efficacis defeuſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra Patrem Generalem, Abbates, Procuratorem Generalem, Vicarios, Viſitatores, & alios prædictos confirmatione, approbatione, adjectione, ſuppletione, coučeſſione, ſtatuto, ordinatione, invocatione, præcepto, interdicto, revocatione, abolitione, ac ſui Generalis voluntatibus, mandatis, decretis noſtris, aliiſque præmiſſis pacifice frui, & gaudere, ac præſentes literas ab omnibus, quos illæ concernunt, inviolabiliter, & inconcuſſe obſervari, non permitteotes P. Generalem, Abbates, Procuratorem Generalem, Vicarios, Viſitatores, Superiores, ac alios prædictos deſuper contra literarum earumdem, præſentiumque tenorem quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, ac alias ſententias, cenſuras, & pœnas, aliaque opportnna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſeotentias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

§.12. Non obſtantibus præmiſſis, ac ſanctæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. pariter Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, necnoo quibuslibet, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus, & decretis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Legatis, Nunciis, & Ordinariis prædictis, ac aliis quibuſvis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, etiam conſiſtorialiter, aut alias quomodolibet conceſſis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſolas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad

Contrariis derogat.

hoc

hoc ſervanda foret, illorum veriores tenores, formam, datas, & decreta in eis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti ſorent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & ſufficienter derogatum eſſe decernimus, necnon omnibus illis, quæ in literis Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII. ac aliorum prædictorum expreſſum fuit non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fidem exemplis dari jubet.

§.13. Ceterum quia difficile foret &c.

D. P. An. II. 17. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 17. Maii 1586., Pontificatus noſtri Anno II.

XLVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Conſtitutionum Congregationis Fratrum Sancti Ambroſii ad Nemus.

SIXTUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Romanum decet Pontificem ea, quæ pro felici regimine, & ſalubri directione Monaſteriorum, & Regularium locorum quorumlibet, ac perſonarum in eis degentium ſtatuta, & ordinata fuiſſe comperit, ut firma, & illibata perſiſtant, Apoſtolicæ Sedis munimine roborare.

Rector Generalis, & Cardinalis Protector auctoritate Capituli Generalis Conſtitutiones reformat.

§.1. Sane dilectus filius noſter Franciſcus Sancti Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Sfortia nuncupatus, Ordinis, & Congregationis Fratrum Sancti Ambroſii ad Nemus ſub Regula Sancti Auguſtini Protector Nobis expoſuit, quod nuper dilecti filii Moderni, Rector Generalis, ac Prior Monaſterii Santi Clementis de Urbe Ordinis, & Congregationis hujuſmodi a Capitulo generali Mediolanen. antea celebrato, auctoritatem reformandi conſtitutiones Ordinis, & Congregationis hujuſmodi habentes una cum ipſo Franciſco Cardinali Protectore pluries congregati, nonnullas Conſtitutiones numero 45. partim ex veteribus, partim ex his, quas Bonæ mem. Cardinalis Borromeus tunc in humanis agens, & dicto Capitulo præſidens ediderat, partim vero aliunde, ut melius viſum fuit, collectas eidem Fraucifco Cardinali Protectori legendas, & ab eo approbandas obtulerunt, quas dictus Franciſcus Cardinalis Protector illis diligenter viſis, ac mature conſideratis, illa tam Franciſcus Cardinalis Protector, quam Generalis, & Prior prædicti approbarunt, & pro approbatis habuerunt, illaſque ab omnibus, & ſingulis Ordinis, & Congregationis prædictorum fratribus, & perſonis obſervandas eſſe judicarunt, atque mandarunt, prout in ipſis Capitulis per Franciſcum Cardinalem Protectorem, ac Generalem, & Priorem prædictos die 15. Menſis Aprilis proxime præteriti ſubſcriptis plenius dicitur contineri.

Eaſdem Pontificia auctoritate firmari petunt.

§.2. Quare prædictus Franciſcus Cardinalis Protector tam ſuo, quam Generalis, ac Prioris prædictorum nominibus Nobis humiliter ſupplicavit, quatenus conſtitutiones prædictas omniaque, & ſingula in eis contenta Capitula confirmare, & approbare, illiſque perpetuæ firmitatis robur adiicere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Eaſdem confirmat Pontifex.

§.3. Nos de omnibus in eiſdem conſtitutionibus contentis informati, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati conſtitutiones prædictas dicta quadraginta quinque Capitula, ut præfertur, ſubſcripta continentes, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ firmitatis robur adiicimus, omneſque, & ſingulos juris, & facti, ac ſolemnitatum quarumcumque quomodolibet omiſſarum defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Perpetuoque ſervari præcipit.

§.4. Eaſdemque conſtitutiones per Generalem, ac Priores, & Fratres dictorum Ordinis, & Congregationis tunc, & pro tempore exiſtentes perpetuo obſervari debere, & ad id cogi, & compelli poſſe, nec ab illis ullo umquam tempore quovis prætextu reſilire poſſe, irritum quoque, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Cardinalem Protectorem ad earum executionem jubet incumbere addita ad id poteſtate.

§.5. Mandantes eidem Franciſco Cardinali moderno, & pro tempore exiſtenti Protectori, ac Vice-Protectori Ordinis, & Congregationis hujuſmodi, ut omnia, & ſingula in dictis Capitulis contenta per ſupradictos, ac omnes alios, quos ea concernunt, & concernent in futurum, ſub excommunicationis, & aliis Eccleſiaſticis ſententiis, & privationis officiorum, & aliis pœnis ſuo arbitrio imponendis inviolabiliter obſervari faciant: Contradictores, & impeditores, eiſque auxilium, & favorem quomodolibet præſtantes, per eaſdem cenſuras, & pœnas, aliaque ſibi viſa remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum, eorumque Monaſteriorum, ac Regularium locorum etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis per fel. rec. Gregorium XIII., & alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros Ordini, & Congregationi prædictis, ac eorum Monaſteriis, & Regularibus locis, necnon Rectori Generali, & Prioribus, ac Fratribus, aliiſque perſonis in præjudicium, ſeu contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſ- ſis,

ſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi de illis, corumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 20. Maii 1586. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 20. Maii 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

XLIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Inſtitutio Artis conficiendi ſericum in Urbe, & toto Statu Eccleſiaſtico cum nonnullis ordinationibus.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Petrus Valentinus Prentin curat artem fabricandi ſericum in Dominio Eccleſiaſtico.

§.1. CUM ſicut accepimus, dilectus filius Petrus Valentinus Prentin. Civis Romanus de introducenda arte conficiendi ſericum, necnon artificio texendi, & componendi aulea in Urbe noſtra, ejuſque Diſtrictu, ac Civitate noſtra Beneventan., & Univerſo Statu Eccleſiaſtico Nobis immediate ſubiecto excepta Civitate, & Dominio Bononien., necnon in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis Domicellorum Nobis mediate ſubiectorum apprime cogitaverit.

Propoſitum laudat, probatque Pontifex.

§.2. Nos conficiendi ſericum, & auleum præclarum inventum ad commune commodum, & Populorum ſolatium, Pauperumque recreationem, & inopiæ ſublevationem, in maximam ſubditorum noſtrorum, & Cameræ Apoſtolicæ utilitatem cedere, & in dies magis ceſſurum eſſe animadvertentes, ac primarias Orbis Civitates, atque Provincias, in quibus artificia hæc vigent, illis maxime illuſtrari, ac ejuſmodi artes non mediocri illorum decori, & ornamento eſſe conſpicientes, quo idem Petrus eam in curam totis viribus magis, magiſque incumbat, noſtra in primis auctoritate, ac uberiori Sedis Apoſtolicæ munificentia ſuffultus, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, artem conficiendi ſericum, ac artificium texendi aulea, & ſtragula in Urbe prædicta, ac in univerſo Statu Eccleſiaſtico, ac ſingulis in Civitatibus, Terris, & locis Nobis mediate, vel immediate ſubiectis perpetuo introducimus, & inſtituimus.

In ſingulis Vineis, Hortis, Pratis &c. Arbores Celſi plãtari jubet.

§.3. Ac quo ex ea introductione optati fines ſequantur, ſtatuimus, unamquamque perſonam Status noſtri Eccleſiaſtici prædicti in termino, quod per publicum Decretum quam primum innoteſcat adſtrictam fore plantare unam arborem celſi, vel mori pro quolibet petio vineæ, horti, ſeu Canneti, & tam Vinearum exiguarum, quam arboribus conſitarum, & quinque arbores pro quolibet rubro terræ ad rationem rubri Romani ad menſuram cathenæ, quæ dicitur, in omnibus Caſalibus, Sylvis, Communitatibus, & Poſſeſſionibus, quomodolibet nuncupatis, conſiſtentibus in Pratis, Vallibus, aut Collibus, in quibus frumentum ſeri non ſolet.

De hujuſmodi Arboribus Camera Apoſtolica nullum fructum percipere debet, ſed tantum de ſerico.

§.4. De quarum quidem Arborum foliis producendis ipſa Camera nullum commodum ſentire debeat, ſed ſuper ſerico tantum commodum percipiat, ipſaſque arbores inſimul in uno arboreto, vel diviſim, prout illis magis placuerit, dummodo præordinatum numerum conſtituant, & in locis, qui commode, ſeu artificioſe ſaltem quater in anno, quatenus opus fuerit, aquis irrigari poſſint, & per quadraginta palmos ab invicem diſtantes plantentur, ſive plus, vel minus, habito reſpectu, & conſideratione qualitatis terreni.

Tales Arbores a Dominis terreni cuſtodiendæ.

§.5. Et quamdiu hujuſmodi Arbores parvæ fuerint, & ignis, ac Animalium, necnon ſiccitatis, & ariditatis temporum, ac locorum, aliiſque periculis exponentur, Domini Vinearum, Poſſeſſionum, Caſalium, Prædiorum, & aliorum prædictorum illas cuſtodire, vepribus, & ſpinis, ac ſæpibus circumdare, & vallare, ac ab omnibus periculis accurate defendere teneantur.

A Communitatibus, Locis Piis, & Camera Apoſtolica quinque Arbores plantandæ pro ſingulo Rubro Terreni.

§.6. Quodque pro beneficio Cameræ, necnon Communitatum, & Univerſitatum, ac Domicellorum, & præcipue locorum piorum, & bonorum Eccleſiaſticorum in omnibus Caſalibus, Sylvis, Communibus, & Terrenis Cameræ, Communitatum, Univerſitatum, aliorumque hominum ſupradictorum plantari debeant, numero quinque Arbores celſi, ſeu mori, pro ſingulo rubro Terræ, ipſaque Camera, ceteris prædictis exemplo exiſtens primam huic operi manum apponere debeat, quibus accedere teneantur omnes ſupranominati conjunctim, vel diviſim, ſicuti magis expedire judicaverint, ſed in Dohana Patrimonii plantari debeant de conſenſu, & ubi Dohanerii pro tempore vendicabunt, & eis beneviſum fuerit.

Ab hujuſmodi Arboribus nullum Cameræ beneficium, ſed Cõmunitatibus hic indicatis.

§.7. Inſuper conſtituimus quinque Arbores plantandas fore pro quolibet rubro omnium quantitatum Terrarum, & Sylvarum, Communium nunc exiſtentium, quæ niſi menſuratæ fuerint, eas menſurare faciant juſte, & fideliter, ac ipſas celſos, & moros quinque videlicet pro quolibet rubro Terræ hujuſmodi plantatas, a Communitatibus, & Univerſitatibus, aliiſque perſonis Eccleſiaſticis prædictis, etiamſi Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates, Commendatarii, Præpoſiti Societatis Jeſu, ſeu Abbatiſſæ, & quævis aliæ perſonæ titulo Religionis inſignitæ fuerint ad Communitates, & Univerſitates, necnon Archiepiſcopos, & Epiſcopos Abbates, Commendatarios, necnon loca pia, ſingulaſque alias perſonas Eccleſiaſticas hujuſmodi pertinere, Domicellos, autem, & Barones prædictos nullam ipſarum arborum partem eidem Cameræ præſtare teneri declaramus, immo vero illis, necnon Senatori, Populoque Romano, ac Communitati, & hominibus Civita-

vitatis noſtræ Sabinen., necnon Univerſitatibus, Choræ, Vitorchiani, ac Barbarani, & Mallcani, Caſtrorum, ſeu Oppidorum Sabinen., & aliarum Diœceſum, unam earum arborum in ſylvis, & Territoriis ſuis necnon alteram earumdem arborum medietatis, per eorum ſubditos, & vaſſallos plantandarum in Terris, & locis ab ipſis ad firmam, ſeu in arrendam, ſeu quamvis aliam locationem conductis loco, ac in recompenſam Terrarum per eos pro præmiſſis concedendarum, utque ſolertes, ac pervigiles ſint, quod eorum Vaſſalli, & Subditi præfati arbores hujuſmodi diligenter plantent, concedimus.

Si tales Arbores intra quinquenniũ non fuerint plantatæ, inobedientes incurrant pœnam mille ſcutorum, eaſque plantet Cam. Apoſtolica.

§.8. Si vero infra quadriennium proximum a die conſtituti Seminarii, & plantumarii hujuſmodi computandum in omnibus Civitatibus, Provinciis, & locis prædictis, etiam Epiſcopi, necnon Communitates, & Univerſitates, ac aliæ perſonæ privatæ, tam Eccleſiaſticæ quam ſæculares prædictæ non plantaverint, ſeu plantari fecerint, ſaltem tertiam partem celſorum, & mororum, ad quam tenebuntur, incidant in pœnam mille ſcutorum hujuſmodi pro qualibet perſona etiamſi privata, Baro, & Domicellus, ſeu Communitas, & Univerſitas fuerint, dictæque Cameræ officiales, & perſonæ, eaſdem arbores per ſe ipſos plantare, ſeu plantari facere poſſint, ſumptibus, & expenſis Epiſcoporum, ac omnium aliorum prædictorum, ipſaque Camera fructus ſuns faciat, uedum earumdem arborum, verum etiam caſalium, & ſylvarum hujuſmodi durante quinquennio, celſi autem, & mori hujuſmodi per ipſam Cameram plantatæ, cultivatæ, & gubernatæ ad illam in perpetuum ſpectare, & pertiuere dignoſcantur.

Quid faciendum ſi ſubditi Communitatum Arbores non plantaverint, & quam pœnam ſinguli ſubire debeant.

§.9. Præterea ſi Incolæ, Populi, & habitatores, & ſubditi ejuſdem Status negligentia uſi fuerint, & ſaltem ipſarum tertiam partem intra dictum quadriennium non plantaverint, Communitates, & Univerſitates hujuſmodi illas ſumptibus, & expenſis Civium, & Oppidanorum, ac Incolarum, aliorumque prædictorum in eorum terris, & poſſeſſionibus plantare valeant, ac arborum perpetuo, terrarum vero, & poſſeſſionum earumdem fructus, & proventus ad quinquennium, ad ipſas Communitates, & Univerſitates ipſo facto pertineant.

Cum primum enaſcentur folia educandi Vermes juxta modum a Petro præſcribendum.

§.10. Volumus autem, quod cum primum enaſcentur folia arborum celſorum, & mororum hujuſmodi io Territoriis, & locis ſupradictis tunc detur principium, obi adhuc datum non eſt, in manutentione educandi Vermes pro directione, & exercitio harum artium, illudque ſucceſſive augeatur juxta augmentum foliorum earumdem, prout Petro, ac hæredibus, & Deputatis prædictis viſum fuerit.

Regens, Notarius, & Cõputatores deputãdi ad præmiſſorum effectum, & Civitates expurgandas ab immũditiis, quæ ex Vermium educatione proveniunt.

§.11. Sed quia in Urbe, ac Diſtrictu, & Statu Eccleſiaſtico prædictis maxima celſorum, & mororum adeat copia, ex quibus a nonnullis parum commodi, & utilitatis percipitur, ipſaque Camera ex illis nullum

froctum ſenſit, & cum Reipublicæ interſit, ne bona diſſipentur, ideo volentes artes erici, & aulei ad omnium, præſertim pauſpertatis, & egentium, necnon piotum locorum, ceterorumqne utilitatem quam primum introducere, ſtatuimus, & ordinamus, quod nunc deputari debeant Regens, & Vicegerentes ſupradictarum artium una cum Notario, & computatoribus pro commodo, & utilitate Cameræ, necnon Civitatum, & Univerſitatum, aliorumque omnium ſupradictorum, & quando educabuntur vermes prædicti, debeant illi ab eorum ſtercoribus, & immunditiis, necnon foliis conſumatis, & coofectis mondari, & recte gubernari, quæ quolibet triduo ab eorum receptaculis cum curribus, ſeu alio decentiori modo extrahantur, ac proiiciantur in Flumen in locis ad hoc deputandis: in Civitatibus vero, ac Terris, & locis ſignificandis, ſub pœna centum ſcutnrum ſimilium pro qualibet vice.

Quibus in locis Arbores plantari non debeant.

§.12. Item in recnmpenſationem terrarum eidem Petro ad effectum præmiſſorum concedendarum, & aſſignandarum, & pro publica utilitate, utque aliquod commodum capiatur ex Terris incultis, & inutilibus prædictis ſub pœna mille ſcutorum ſimilium, necnon amiſſionis terrarom, & poſſeſſionum hujuſmodi præcipimus, & mandamus, quod in locis, in quibus præſens nuſter Motus proprius executiune demandatus non eſt, ille ſedulo exequatur præter quam a Porta Pinciana uſque ad Portam Flaminiam vulgo dictam B. Mariæ de Populo juxta vero propugnacula, & aggeres, ac muros dictæ Almæ Urbis ad ulnas juxta Conſtitutiones Romanorum Pont. Prædeceſſorum noſtrorum, necnon Populi Romani, & quod quilibet Patronus vinearum, ſeu prædiorum, & poſſeſſionum hujuſmodi illas ſæpibus circumvallare, quatenus illis nondum circumdatæ ſint, & manutenere debeant.

Nonnulla loca conceduntur Senatui Romano ad plantãdas Arbores.

§.13. Inſuper omnes Terras intra, & extra dictam Urbem noſtram prope aggeres, & muros dictæ Urbis, & etiam omnia & ſingula luca publica intus, & circum quamlibet antiquitatem intra, & extra dictam Urbem conſiſtentia, etiamſi Termæ, & aliæ antiquitates, quæ nondum alienata, aut appropriatæ legitime fuerint, dummodo de illarum venditionibus, & conceſſionibus per publica documenta, ac Inſtrumenta a Camera, ſeu Populo Romano prædictis, ac confirmationibus a Romanis Pontificibus, & Camera prædictis factis legitime non couſtet, etiamſi argini, Colles, Ripæ Fluminum, & paludum, vel ipſæmet paludes, poſſeſſiones, ac loca inutilia, & deſerta, ac derelicta, ſeu alia loca publica fuerint, exceptis Plateis, & viis publicis, quibus mulinnes, cum mulis, & aliis animalibus cum ſarcinis uti, & redæ, ſeu carpenta commode vehi poſſe volumus, necnon etiam portibus, & ripis ad navigationem limborum, cimbularum, & ſcafarum commodis, & conducentibus in Tyberim, Anienem, & alia flumina, quia videli-

delicet illas in diſtrictu ipſius Urbis, & territoriis Choriæ, Barbarani, Vitorchiani, & Malleani Senatui, & Populo prædictis concedimus, & condonamus, adhoc, ut ipſe Populus diſponat ad eommodum publicum, & concordet, ae conveniat eum ipſarum terrarum, ae poſſeſſionem, & rerum vicinarum, & adiacentium Dominis, & Patronis, vel aliis ſibi benevriſis perſonis, & ibidem celſos, & moros viginti palmos ab invicem diſtantes, & in termis, aliiſque antiquitatibus Populi prædicti eſſe, ae ad illum pertinere volumus, ut illas concedant Calderariis, ideſt ſericum ex globis extrahentibus, & aliis opificibus aliquem affictum pro locatione exinde ſoluturis.

Quid agendum pro cōmodo, & indemnitate Dominorum dictorum Arborum.

§.14. Utque facilius reperiantur computa ſerici, & aulei conficiendi in ipſius Cameræ necnon Communitatum, & Univerſitatum, ae Baronum, & Domicellorum commodum, ne ipſi deſuper defraudentur, ac univerſale, & particulare beneficium, & ſimiliter omnes aquas fontium jam Conſtitutorum, & in poſterum etiam ex aqua felice nnncupata conficiendorum, & quæ perdocentur, eidem Populo concedimus filatoria, & torcitoria ſerici, & aulei, ita ut ipſa filatoria, torcitoria, & caldaria ad uſum ſerici, & aulei bujuſmodi conficiendi ad ipſum Populum pertinere, nullumque præter Populum hujuſmodi, ſeu ab eo deputatos filatoria, & torcitoria, ſeu ænea caldaria ad eum uſum conficere poſſe ſtatuimus, ae id ipſum fieri intelligimus, & exequi volumus in omnibus Civitatibus, Terris, & locis prædictis intra, & extra eorum mænia, propugnacula, & aggeres, ac in eorum Territoriis, necnon in locis publicis, in quibus arbores prædictæ ſitæ, ſive planctatæ fuerint ex conceſſione populorum prædictorum, per eos plantandarum, & celſis, ſive moris unam quartam Roman. & aliis Populis prædictis, reliquam vero quartam de celſis, ſive moris tantum partes ipſi Cameræ concedimus, reliquas vero duas quartas partes vicinis, ſeu colonis, qui dictas arbores plantarint, ſeu fecerint plantari; hac tamen ratione, ut ipſa diviſio fiat in globis ſericeis, & auleis, ſeu pecunia numerata, prout fiet eum ipſarum arborum plantatoribus, & ex commodis proventuris ex locationibus ædificiorum publicorum, & aliarum antiquitatum, vel caldariorum, & filatoriorum, ae torcitoriorum aquatilium unam Populis, alteram vero medietatem Cameræ prædictis aſſignamus, quibus quidem Populis in primis de expoſitis, & impenſis per eos cum interventu, & conſenſu Petri, ſeu ab eo deputandorum prædictorum, & non alias ſatiſfieri debeat, quod ſi Populi prædicti expenſas in recuperatione, & redemptione terrarum, & antiquitatum, ae ædificiorum, necnon caldariorum, ae filatoriorum, & torcitoriorum hujuſmodi, aliarumque rerum, & ædificiorum deſuper utilium, & neceſſariorum, ae refectionem expenſarum deſuper factarum infra quinquennium a die ſibi factæ intimationis per Petrum, ſeu deputatos prædictos computandum negligentes fuerint, illa omnia non redempta, & recuperata, ae reſtaurata ad ipſam Cameram pertineant, & ipſi Populi de non redemptis, & recuperatis, reſtauratis nihil commodi exinde ſentire poſſint: ſi vero aliquis Epiſcopus, Archiepiſcopus, vel alia Eccleſiaſtica, ſeu mundana, aut quantumvis nobilis, ſeu privata perſona a plantatione celſorum, & mororum hujuſmodi debitis temporibus facienda defecerit, illis omnes, & ſingulos fructus penes quoſcumque affictuarios, & locatarios exiſtentes eo ipſo ſequeſtramus, ipſoſque ad plantandum arbores bujuſmodi omnibus viis juris cogi, & compelli volumus, quod ſi in hoc negligentes extiterint, debitis affici pœnis, necnon Caſalium, & Terrarum prædictarum Dominos ad ſolutionem expenſarum in hujuſmodi plantationibus faciendarum prorſus teneri decernimus: Si vero aliqua Communitas, ſeu Univerſitas, aut Eccleſiaſtica, ſeu alia perſona hujuſmodi celſos, ſeu moros numerum quinque pro quolibet rubro Terræ hujuſmodi excedentes planctaverit, illæ ad ipſoſmet plantantes ſpectent, omneſque, & ſingulos cujuſcumque ſtatus, conditionis, & præeminentiæ exiſtentes, ut præfertur, celſos, & moros in Statu Eccleſiaſtico hujuſmodi ad præſens poſſidentes illas Notariis ſubſcriptis intra quindecim dies a die ſignificationis edicto publico faciendæ in notam dari tenere, & an velint vermes nutrire, & alere, ae ſericum, & auleum conficere declarare, quod ſi id facere recuſaverint, ſeu neglexerint prædicta, & eorum animum eidem Notario quotannis infra dictum tempus patefacere volentes, illa emere poſſint illorum Patroni ad illorum venditionem juſto, & rationabili prætio facien. ſub pœna centum aureorum pro ſingula celſo, ſeu moro cogere, & ipſos præmiſſa non denunciantes, & non declarantes ipſa folia vendere ſub eiſdem pœnis cogi, & compelli poſſe mandamus, ipſaque folia in Plateis per Cardinalem Protectorem deputan., & per Urbem publicæ commoditati, cum licentia tamen in ſcriptis obtenta, revendi poſſe volumus, omneſque, & ſinguli vineas, hortos, cannetos, caſalia, prædia, poſſeſſiones, caſtra, & ſylvas ementes hoc ipſum eidem Notario una cum numero petiorum, & menſurarum reducendarum ad menſuram rubri Cathenæ Romanæ hujuſmodi facere teneantur, ipſique vineas, & hortos, aliaque ſupradicta in affictum, arrendam firmam, ſeu locationem detinentes notam authenticam ipſarum locationum eidem Notario una cum menſuris cujuslibet vineæ, & horti, aliorumque ſupra ſpecificatorum, ac etiam numero celſorum, ſeu mororum inibi plantandarum, ſeu jam forſan plantatarum dare teneantur, ae ad tenendum librum rationum, qui ſit riſcontri Cameræ hujuſmodi per perſonam idoneam deputari debeat ab ipſamet Camera, omnemque ratam illam tangentem in omnibus locis ſupradictis recipere teneantur, qui bonum, & fidele computum ſerici,

ci,

Digitized by Google

ci, & aulei ad Cameram, & Populos prædictos ſpectantis, ac tam vectigalis, & datii, quam arborum bonorum Eccleſiaſticorum, & etiam Communitatum, & Univerſitatum, aliorumque Populorum prędictorum reddere teneantur, & omnes ſupradicti cujuſvis ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtant, quolibet anno in menſe Septembris in notam fideliter dare debeant omnes celſos, ſeu moros plantatas in eorum Caſalibus, Territoriis, vineis, cannetis, poſſeſſionibus, & juriſdictionibus quibuſcumque ſub pœnis prædictis, ac centum ſcutorum pro qualibet planta celſorum, aut mororum deficientium ex numero dato, & aſſignato, & inſuper ordine ſervato, & in cataſto omnes menſuras quarumlibet terrarum prædictarum, numerum quoque ſingularum arborum plantatarum in Civitatibus, & Locis prædictis diſtincte tenere, ac certo ſcire debeant, ut ipſa Camera exploratum habeat quid, & ex quibus ſit perceptura, necnon omnium locationum, & affictuum, ſeu arrendationum antiquitatum, ſeu ædificiorum aquatilium ad torcendum, nedum ſubinandum ſericum, & auleum, ac eamdem Cameram, ut dum ipſa licentiam, & facultatem impartietur exportandi ab Urbe, ſeu Statu Eccleſiaſtico hujuſmodi Mari, ſeu Terra ſericum crudum, oloſericum, auleum, ſeu pannos eum ſerico, quod illa exigat indifferenter ab unoquoque quatuor ſcuta vectigalis pro quolibet centenario. Statuimus denique quod nullus cujuſcumque ſtatus, gradus ordinis, conditionis, & præeminentiæ exiſtens, & quacumque præfulgeat dignitate, audeat, ſeu præſumat extrahere globos, ſive pollicellos ſericos extra dictum Statum Eccleſiaſticum, ſeu eos Bononiam tranſportare in parva, ſeu medioeri, aut magna quantitate ſub duorum millium ducatorum pro qualibet vice qua præmiſſis contraventum fuerit, eidem Cameræ, & pro una quarta portione exploratori, & accuſatori applicandorum pœnis, ac quod nemo cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ, ut præfertur, exiſtens, ac ſericum, vel auleum conficiens audeat, ſeu debeat illud extra globos hujuſmodi amovere, neque ad caldararios ideſt ſericum extrahentes deferre, minuſve ex dictis globis per ſe ipſos ſubmovere, niſi prius toto ſerico, ſeu auleo delato in globis ad officium Notarii artium ſerici, & aulei pro tempore deputati in omnibus Civitatibus, Terris, Oppidis, Caſtris, Locis, Status prædicti, & ex dictis globis quatuor libras datii, & vectigalis pro quolibet centenario ipſius Cameræ nomine, & pro ea ſoluturo incumbebit onus Inſtrumentum quietantiæ, & receptionis hujuſmodi vectigalis ejus ſigno munitum ad hoc, ut illo cognito ſericum, ſeu auleum ipſum ex hujuſmodi globis libere extrahi poſſit, nulluſque Domicellus, Baro, nullaque alia perſona, etiam quantumvis qualificata in ſuis Ditionibus temporalibus audeat habere, ſeu tenere caldararios ad conficiendum, & extrahendum ſericum, ſeu auleum ſub pœna decem millium aureorum ſimilium pro quolibet eorum, ac amiſſionis ſericorum, & auleorum, necnon privationis privilegiorum eis pro tempore deſuper conceſſorum, aliæ vero privatæ perſonæ, ſi ſericum, ſeu auleum hujuſmodi in eorum ſtatu, ac Dominio confecturi erunt, pœna capitis, & bonorum per eos poſſeſſorum, ac dictis pœnis, ſed ſericus, ſen aulea per eos, ſeu alios eorum nominibus conficienda tam ad eos, quam eorum vaſſallos, & ſubditos in eorum ſtatu ad officia Notarii hujuſmodi extrahenda mittere teneantur, ad quatuor libras pro quolibet centenario Datii nomine ipſimet Notario eiſdem locis viciniori quietantiam ejuſdem Cameræ nomine, atque bolletam, ut iidem caldararii illud ex dictis globis extrahant, poſtea confecturos, quodque nullus caldararius poſſit, ſeu debeat removere ſericum, ſeu auleum es ipſis globis cujuſvis perſonæ, etiam quantumvis inſignis intuitu abſque ſpeciali permiſſu ejuſdem Notarii in ſcriptis obtento, & ſigno ſuo deſuper ſtatuendo obſignato ſub caldarii, & aliorum ſupellectilium, necnon fuſtigationis, & triremium reſpective pœnis, & quando celſorum, & mororum hujuſmodi ſulia ſuper excreverint, ſtatuimus, & ordinamus, quod nemo illa, minuſve ſericum crudum, ſeu auleum extra Urbem, Statumque Eccleſiaſticum prædictos ſine expreſſa licentia Cardinalis Protectoris prædictorum deſuper extrahenda quoquomodo deferre, ad effectum illos inibi inter pannos, ſeu oloſericos ganſapina, & villoſa, necnon polimita, necnon vela, ſeu caligas laborandi ſub pœna amiſſionis ſericorum, & auleorum, ac mille, & quingentorum ſcutorum pro qualibet vice, & tunc temporis conſtitui, & deputari debeant Conſules hujuſce artis in omnibus Civitatibus, Terris, & locis ſupranominatis cum inſtitutionibus, Conſtitutionibus, Ordinationibus, & legibus perpetuis Longobardiæ, & aliis Civitatibus, etiam cum ſolitis miniſtris conceſſis. Ac vulumus omnes gratias, facultates, & conceſſiones a Nobis, & Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus pro tempore emanandas, apud ipſum Notarium, & in ejus officio regiſtrandas eſſe, alioquin illas nullius roboris, vel momenti fore, & eſſe decernimus: Quodque nullus per ſe, vel alium, ſeu alios extrahi facere poſſit plantas celſorum, ſeu mororum hujuſmodi, vel illarum frondes extra dictum Statum Eccleſiaſticum, ſeu illas ab eo abducere nec minus eas ex una Provincia in aliam extra Statum ipſum conducere neque e ditione temporali Baronum, ſeu aliorum Domicellorum prædictorum ad alia loca extra dictum ſtatum conſtituta, ſine licentia Notarii in ſcriptis obtenta hujuſmodi, & ſubſcripta a Regente, ſeu Vicegerentibus, & Succeſſoribus, vel nominatis, deputatis prædictis exportare, & qui ſecus fecerit, pro qualibet planta, & quovis centenario librarum frondium hujuſmodi centum ſcutorum ſimilium eidem Cameræ cum effectu applicandorum, & triremium pœnis

fu-

Digitized by Google

ſubjacere volumus, omniaque edicta, Conſtitutiones, & Ordinationes, ac ſtatuta deſuper neceſſaria, & opportuna per Cardinalem Protectorem, & pro ejus parte fieri, necnon Communitates, & Univerſitates, ac Barones alios lacuum, fluminum, & paludum Dominos ad planiandum circum lacus, & paludes hujuſmodi celſos, & moros viginti ulnas, vel circa, & quadraginta palmos ab invicem, prope Ripas vero fluminum quatuor ulnarum cum eadem, ſeu minori diſtantia ab invicem diſtantes, ut major illarum numerus ibidem plantari queat, omnibus juris remediis aſtringi, obligarique volumus, ex quibus globis volumus, & præcipimus ſericum, & aulcum hujuſmodi extrahi, & ex Benevento, necnon Romandiola, & Marchia Anconitana, & inſuper Umbria, ac aliis Provinciis Status Eccleſiaſtici hujuſmodi Romam deduci ad conſtituen. telaria ad texendum oloſerica, gantapina, & villoſa, aliave exercitia dictarum artium, alioſque pannos, ut quantocitius artes prædictæ hic in dicta Urbe introducantur in maximam dictæ Urbis utilitatem, utque illius loca antea vacua, & derelicta inhabitentur, volumus inſuper quod in Civitatibus Peruſin., & Spoletan., ac Fulginaten., necnon Camerinen., aliiſque prædicti Status Eccleſiaſtici Civitatibus, in quibus hujuſcemodi artes exerceri non mediocriter cupimus, tot ſerici, & aulei remaneant, quot pro introductione, & continuatione, atque augmento ipſarum artium opus, & neceſſarium fuerit; In Civitate autem Peruſin., & aliis ubi jam ars texendi ſerica introducta exiſtit, & illa, quæ Conſulatos bene formatos, & erectos cum eorum reſidentiis, & ſtatutis habent, ejus artificis reddant, nolumus in eis Vicegerentes per introductorem, ſeu inventorem deputari, ſed tantummodo Notarium, & computatorem ad hoc illi artem etiam texendi aulca ſeminaria, & plantumaria ceteraſque ſupradictas ordinationes executioni, & perfectioni demandari curent, & poſtremo Communitati, & Hominibus Civitatis noſtræ Bononien. hujuſmodi nihil damni afferri volentes, quod Notarios artium hujuſmodi, qui electus, & deputatus fuerit, nihil datii, ſeu vectigalis ex globis ſericeis, & auleis hujuſmodi a Communitate, & hominibus dictæ Civitatis Bononien., ſed dumtaxat ex foliis celſorum, & mororum hujuſmodi proventuris in bonis, & poſſeſſionibus Eccleſiaſticis, & locis Piis prædictis petere, ſeu exigere poſſit, ſtatuimus, & declaramus.

Cardinalis Caſtruccius hujuſmodi Artis, & Petri inventoris Protector conſtituitur.

§.15. Ac tandem dilectum filium noſtrum Joannem Baptiſtam tituli S. Mariæ in Ara-Cœl. Presbyterum Cardinalem Caſtruccium nuncupat. ipſarum artium, ac dicti Inventoris, Introductoris, ſuorumque hæredum, & Succeſſorum, ſeu ab eiſdem deputatorum Protectorem cum poteſtate, facultate, & auctoritate omnia, & ſingula, quæ ad officium Protectoris alicujus artis de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet ſpectant, & pertinent, faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi facimus, creamus, conſtituimus, & deputamus, ac nonnulla alia Capitula, pacta, facultates, ſtatuta, ordinationes, & decreta deſuper edidimus, prout in aliis noſtris literis plenius continetur.

Præſentes literæ nullo unquam vitio notandæ.

§.16. Necnon conceſſionem, & indultum, aliaque omnia præmiſſa, necnon præſentes literas nullo unquam tempore quovis quæſito colore, vel ingenio de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, ſeu impugnari, aut ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, vel derogationis ſimilium, vel diſſimilium, conceſſionum, & aliarum gratiarum a Nobis, & Sede Apoſtolica, etiam cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam motu pari pro tempore emanatis comprehendi poſſe, ſed illa ſemper valida, & efficacia fore, ac quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtituta, repoſita de novo etiam ſub data per Petrum, ac hæredes, & Succeſſores, ac ipſius Cameræ Officiales, alioſque prædictos eligenda conceſſa fore, ac vim validi, & efficacis contractus inter Nos, & Sedem eamdem, ac illos deſuper habere, & obtinere.

Sic per quoſcumque Judices judicandum.

§.17. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Pro prædictorum executione Commiſſarii deputati.

§.18. Mandantes propterea per præſentes pari modo prædicto Joanni Baptiſtæ Cardinali, & Protectori, ac omnibus, & ſingulis totius Status prædicti Legatis, & Vicelegatis, necnon Gubernatoribus, & Poteſtatibus, ac aliis Magiſtratibus quibuſcumque nominibus cenſeantur ac quibuſvis præfulgeant dignitatibus, necnon quibuſvis aliis quavis auctoritate fungentibus faciant auctoritate noſtra omnia, & ſingula præmiſſa ab omnibus inviolabiliter obſervari.

Derogatio contrariorum

§.19. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Urbis, necnon Civitatum, Terrarum, Caſtrorum, Oppidorum, & locorum, necnon Status Eccleſiaſtici prædictorum etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Motu ſimili, ac etiam conſiſtorialiter conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda eſſet, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus,

Digitized by Google

mus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.20. Et quia difficile foret &c.

Dat. die 28. Maii 1586. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 28. Maii 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

L.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Facultas Archiconfraternitati SSmi Sacramenti in Eccleſia S. Petri de Urbe commutandi cuique Confraternitati aggregatæ, & aggregandæ primam Dominicam menſis ad proceſſionem habendam, in aliam Dominicam, prout unicuique hujuſmodi Confraternit. expedire judicaverit.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

FIdelium votis, quæ ad ſpiritualem animarum conſolationem, & ad majorem SSmi EucharistiæSacramenti celebritatem, & honorem tendere conſpicmus, quantum cum Deo poſſumus, libenter annuimus.

Cauſæ faciendæ commutationis.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, quamplures Societates extra Urbem, quæ aggregatæ ſunt Archiconfraternitati Sanctiſſimi Sacramenti in Baſilica Santi Petri de Urbe jampridem inſtitutæ quaſdam Indulgentias conſequantur, Proceſſionem prima Dominica cujuslibet menſis celebrando: multis vero in locis contingat, ut eodemmet die proceſſio Roſarii, ſeu alterius Societatis fiat; unde Populo in partes diviſo, minori frequentia ejuſdem SSmi Sacramenti proceſſio celebretur.

Conceſſio facultatis, de qua in rubrica.

§.2. Nos Officialium Archiconfraternitatis prædictæ precibus inclinati, ipſis Officialibus, ut dictam primam Dominicam menſis ad proceſſionem habendam, in aliam Dominicam arbitrio ſuo, prout magis cuique Confraternitati aggregatæ, vel aggregandæ expedire judicaverint, commutare poſſint cum omnibus privilegiis, gratiis, & Indulgentiis in eadem prima Dominica conceſſis auctoritate Apoſtolica tenore præſentium facultatem concedimus.

Facultas Confraternitatibus habendi Proceſſionem infra Octavá CorporisChriſti.

§.3. Præterea quoniam in feſto Corporis Chriſti, quo die in Eccleſia Dei inductus fuit mos, ut præcelſum, & Venerabile Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum ſingulari veneratione, ac ſolemnitate celebretur, atque in proceſſionibus reverenter & honorifice per vias, & loca publica circumferatur, in dicta Baſilica Proceſſio a dicta Archiconfraternitate non habetur, cum a Nobis, & pro tempore exiſtente Romano Pontifice una cum Collegio Cardinalium, ac Prælatis, & Officialibus omnibus Romanæ Curiæ majori, qua fieri poſſit, celebritate fiat, Confraternitatibus, ut præfertur, aggregatis, ut proceſſionem ipſo die Corporis Chriſti, aut Dominica, vel alio die infra octavam ejuſdem celebritatis, prout a Prioribus, ſeu Adminiſtratoribus ipſarum Societatum honori Sanctiſſimi Sacramenti magis convenire judicatum fuerit, habere poſſint, eiſdem auctoritate, & tenore poteſtatem facimus.

Obſtantium derogatio.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac literis aggregationum hujuſmodi, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptis danda.

§.5. Volumus autem, ut ipſarum præſentium tranſumptis &c.

Dat. die 30. Maii 1586. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 30. Maii 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LI.

Quod Eremitæ S. Romualdi Montis Coronæ, Ordinis Camaldulenſis ſub Regula S. Benedicti, alterius Ordinis Religioſos recipere poſſint. Ipſi vero ad alium etiam Eremi Camaldulenſis tranſire nequeant.

Ad hoc vide notata in Clem.VII.Conſt.XXVI. Veſtrum. *Tom.IV. Par.I. fol.76.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Congregationis Eremitarum S. Romualdi eſt ſtrictior obſervántia, ceteris in Italia exiſtétibus.

EA eſt Congregationis Eremitarum Sancti Romualdi Ordinis Camaldulenſis Montis Coronæ auſteritas, & obſervantia, ut quemadmodum non ſolum relatu aliorum, ſed propriis etiam interdum oculis vidimus, & percepimus, merito, & vere eam ſub ſtrictiori regula cuſtodiri, quam omnes aliæ, quæ in tota Italia reperiuntur, dici, & cenſeri poſſit.

Unde aliqui minus fortes ad alios Ordines tranſire non verentur.

§.1. Quo etiam fit, ut nonnulli parum cauti, & conſtantes, ac minus fortes ad reſiſtendum pravis tentationibus, ab ipſa Congregatione ad alios Ordines ſe transferre non verentur, cum magno plurimorum ſcandalo, & animarum ſuarum periculo.

Hic ideo Pontifex, hujus Congreg. indultum recipiendi quoſcumque alterius Ordinis Religioſos cófirmat, & ex ea ad alios etiam ſacri Eremi Religioſos tranſitum prohibet.

§.2. Hinc eſt quod Nos his malis occurrere, eamdemque Congregationem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, omnes gratias, indulta, & privilegia eidem Congregationi, & illius Eremitis a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, ſuper recipiendis quibuſcumque quarumvis Religionum, & Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium Religioſis ad ipſos tranſire volentibus conceſſa, rata, & firma eſſe volentes, & quatenus opus ſit, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium innovantes, omnibus, & ſingulis Eremitis prædictæ Congregationis nunc, & pro tempore exiſtentibus, & cuilibet eorum in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub Excommunicationis majoris eo ipſo incurrendæ, a qua nullus præter Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, præterquam in mortis articulo, abſolutionis beneficium impendere poſſit, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, necnon apoſtaſiæ reatus, ſuſpenſionis a divinis, aliiſque arbitrio Majoris ejuſdem Congregationis pro tempore exiſtentis moderandis, infligendis, & declarandis pœnis, ne ad alios quoſcumque Ordines, nec etiam ad Sacrum Eremum ejuſdem Camaldulen. Ordinis Aretin. Diœceſis ſine expreſſo conſenſu, & licentia ab eodem Majore pro tempore exiſtente ſupradictæ Congregationis in ſcriptis petita, & obtenta, tranſire, & tranſmeare audeant, vel audeat, eiſdem auctoritate, & tenore interdicimus, & prohibemus.

§.3. Vo-

Contravenientes ultra alias pœnas, ad Congregationem redire debere præcipit.

§.3. Volumus etiam quod ultra ſupradictas poenas, qui contrafecerint perſonaliter capi, & apprehendi, necnon incarcerari, puniri, & etiam ad redeundum cogi, libero prædicti Majoris pro tempore eſiſtentis arbitrio poſſint, & valeant.

Majori d. Cōgreg. contra eos procedere poſſe indulget.

§.4. Eidemque Majori pro tempore eſiſtenti prædicta omnia, & ſingula, per ſe, vel alium, ſeu alios ſibi beneviſos faciendi, exercendi, & effectualiter, ac omnino exequendi, & brachii ſæcularis auxilium, ſi opus fuerit, invocandi omnimodam, plenam, amplam, & abſolutam auctoritate Apoſtolica prædicta tenore præſentium licentiam, auctoritatem, & facultatem concedimus, & impartimur.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon indultis, privilegiis, & exemptionibus aliis Religionibus, Congregationibus, & Ordinibus, Eremis, & Eremitoriis quibuſcumque, quocumque modo, & ſub quibuſvis verbis, & clauſulis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium tenores ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis habentes auctoritate prædicta earumdem tenore præſentium, quas perpetuis futuris temporibus valere decernimus, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D. P. An. II. 9. Julii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 9. Julii 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Privilegiorum Doctorum, & Legentium Univerſitatis Bononien., ac præſertim applicationis Datii Mercium.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Alias Datium Mercium Doctoribus aſſignatū ab Eugenio PP. IV.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Doctorum Collegiatorum, tam in Decretis, & legibus, quam artibus, & medicina in Univerſitate Studii Bononien. quod dudum fel. rec. Eugenius Papa IV. Prædeceſſor noſter literas bo. me. Marci tunc Epiſcopi Avinionen. in Civitate noſtra Bononien. pro Sede Apoſtolica in ſpiritualibus, & temporalibus Gubernatoris, per quas ipſe Marcus Epiſcopus, & Gubernator tunc, & pro tempore exiſtentibus Rectoribus, & Legentibus hujuſmodi pro ſuorum ſalariorum ſolutione datium Gabellæ groſſæ mercantiarum d. Civitatis cum omnibus emolumentis ſuis obligaverat, & aſſignaverat, approbavit, & datium ipſum Doctoribus, & legentibus prædictis de novo perpetuo conceſſit.

Idem Datium eiſdem Julius II. novis Legibus addixit.

§.2. Et cum Doctores, & legentes prædicti datium ipſum libere percipere non poſſent, ſed ſalaria, & ſolutiones hujuſmodi per manus Theſaurarii, ſeu Depoſitarii, aut forſan aliorum officialium dictæ Civitatis non integre, ut decebat, reciperent, piæ mem. Julius Papa II. literarum Marci Epiſcopi, & Eugenii Prædeceſſoris hujuſmodi, ac dicti Datii aſſignationem approbans voluit, ut abſque ſubhaſtatione, aut alia ſolutione, ſeu onere ſubhaſtationis dictum datium ad Doctores, & legentes prædictos pertineret, ac quod ſingulis annis duo Doctores Collegiati Juris Canonici, & duo Juris Civilis, ac duo artium, & medicinæ electi per Doctores Collegiatos, & confirmati per Legatum, ſeu Gubernatorem dictæ Civitatis, licentia regiminis minime requiſita, datium, ſeu gabellam hujuſmodi, & illius redditus per ſe, vel alios ab eis deputandos a quibuſcumque perſonis petere, & exigere, ac depoſitarium redditum hujuſmodi deputare poſſent, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna quibuſvis perſonis inhibuit, ne in gabella, ſeu illius redditibus quoquo modo ſe intromittere præſumerent, & deinde re. mem. Leo X. præmiſſa omnia approbans, etiam voluit, quod electio ſex ſyndicorum fieri deberet quotannis perpetuo poſt decimam quintam diem Decembris ante feſtum Nativitatis Domini noſtri Jeſu Chriſti, ac electores prius jurarent in manibus Prioris dictorum Doctorum, & quod non poſſet eligi, qui non fuiſſet matriculatus in dicto Collegio per decem annos adminus, quodque in ipſo regimine gabellæ nullos alios magiſtratus dictæ Civitatis agnoſcerent, aut eis parere tenerentur, ſed ſolum Romanum Pontificem præmiſſorum occaſione in ſuperiorem agnoſcerent, inhibuitque Magiſtratibus dictæ Civitatis ne in Datio, ſeu illius redditibus ſub pœna excommunicationis ſe intromittere poſſent.

A Clemente VII. auctō, erectus Mons, dataque Doctoribus facultas Depoſitarium pro ſui libito deputandi.

§.3. Poſtea ſan. me. Clemens Papa VII. præmiſſa omnia approbando, & denuo concedendo voluit, quod dicti Doctores deputati unum alium quemcumque collectorem ſeu Depoſitarium ad percipiendos redditus datii, ſeu gabellæ hujuſmodi deputare poſſent, & quartam partem datii hujuſmodi auxit erigens montem pro Camera Apoſtolica, quod augmentum datii per eoſdem Doctores Syndicos erigeretur, & exerceretur, & cum quondam Julius de Malvetiis ex conceſſione forſan dicti Julii Prædeceſſoris, & conſenſu eorumdem Doctorum, quandiu vixit, Depoſitarius dictorum proventuum nominatus fuiſſet, & dilecti filii Pirrus, & Hercules fratres, etiam de Malvetiis dicti Julii de Malvetiis ex fratre nepotes aſſererent dictum Depoſitariatus officium per deceſſum dicti Julii vacaturum per eumdem Leonem Prædeceſſorem conceſſum fuiſſe, decrevit, & declaravit, quod Pirrus, & Hercules prædicti occaſione præmiſſorum illa omnia, & ſingula, quæ dictus Julius ex conceſſione Julii II., ac ipſi Pirrus, & Hercules ex conceſſione Leonis Prædeceſſorum prædictorum habebant, & nullatenus aliud quidquam habere poſſent, ipſique Doctores ad eorum libitum perſonam, quæ red-

redditus hujuſmodi gabellæ recipere deberet, & quandocumque eis placeret, eligere, & deputare valerent, derogando omnibus privilegiis eiſdem Herculi, & Pirro conceſſis

Paulus III. Privilegia omnia confirmavit, & curam Canalis conceſſit.

§.4. Præterea Paulus III. omnia, & ſingula conceſſa tam a dictis Pontificibus, quam Imperatoribus, & Principibus ipſis Doctoribus approbavit, & canale navigii ad curam ipſorum pertinere voluit.

Paulus IV. & Pius IV. erecti Montis curam Collegio Doctorũ vindicarunt.

§.5. Paulus vero IV. erexit montem ſuper augmento Datii per dictum Clementem Prædeceſſorem facto, ita ut exactio redditũum ejuſdem Abbatiæ ad Doctores Collegiatos ſpectarent, necnon Pius IV. cupiens egregium, & landabile opus Gymnaſii dictæ Civitatis per dilectum filium noſtrum Petrum Donatum Cardinalem de Cæſis nuncupatum tunc Epiſcopum Narnien., & dictæ Civitatis Vicelegatum incœptum ad finem debitum perduci, officium Depoſitarii Gabellæ hujuſmodi quod quondam Hercnles Malvetius Civis Bononien., dum viveret, obtinebat, Motu proprio auctoritate Apoſtolica penitus, & omnino per mortem dicti Herculis vacans ſuppreſſit, & extinxit, necnon ſalarium, & proviſionem, ac omnes, & ſingulos redditus, & proventus dictæ Gabellæ videlicet tres quadrantes lagiorum cujuslibet libræ argenteæ reddituum dictæ Gabellæ pro tempore exiſtenti Depoſitario dicti officii illius ratione ſolvi ſolita maſſæ reddituum dictæ Gabellæ, ac monti trium millinm ſcutorum per eumdem Pium IV. Prædeceſſorem in dicta Civitate antea erecto cum obligatione dictorum Doctorum, & legentium ſolvendi creditoribus dicti Montis ſummam ducentorum, & quadraginta ſcutorum, nt in dictis Pii Papæ literis, ac Inſtrumento deſuper con fecto latius continetur, applicavit, & appropriavit.

Demũ Pius V. omnia, & ſingula Privilegia eiſdem cõfirmavit.

§.6. Poſtremo piæ mem. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter omnia, & ſingula privilegia, & gratias bujuſmodi, quatenus eſſent in uſu, & prout tunc reperiebantur, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, non contraria ſimiliter approbavit, & confirmavit.

Cauſæ novæ hujus faciendæ confirmationis.

§.7. Nuper vero iidem Doctores hæredes quondam Cornelii de Malveſia, & Julinm de Malveſia cohæredem in Depoſitarios reddituum Gabellæ hujuſmodi vigore præmiſſorum, ac ex eorum antiqua, & eatenus obſervata conſuetudine, ac alias quomodolibet ad ſeptennium, & deinde ad eorum beneplacitum nominarunt, & deputarunt, prout in diverſis eorum Prædeceſſorum literis, ac duobus Inſtrumentis publicis ſuper nominatione, & deputatione depoſitariorum bujuſmodi conſectis plenius continetur. Cum autem nuper Nos certis tunc expreſſis cauſis adducti dilectum filium Pirrum Malvetinm civem nobilem Bononien. Depoſitarium prædictæ Gabellæ cum emolumento annuo trecentorum ſcutorum auri in auro, ac facultatibus, privilegiis, prærogativis, honoribuſque ſolitis, & conſuetis, quod vitam duceret, ſecerimus, conſtituerimus, & deputaverimus, in grave

dictorum Doctorum, & legentium præjudicium, & gravamen, ſtante maxime obligatione ſolvendi eiſdem Creditoribus dictam ſummam ducentorum, & quadraginta ſcutorum. Pro parte eorumdem Doctorum, & legentium Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus eos in poſſeſſione ſuorum privilegiorum prædictorum manutenere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Depoſitarium a Doctoribus conſtitutũ confirmat Sixtus.

§.8. Nos igitur eoſdem Doctores, & legentes ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac lite rarum omnium prædictarum, & privilegiorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, eoſque, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibns quomodolibet innodati exiſtunt ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, bujuſmodi ſupplicationibus inclinati, deputationem dicti Pirri in Depoſitarium dictæ Gabellæ cum emolumento dictorum trecentorum ſcutorum, ac facultatibus, privilegiis, prærogativis, ac honoribus, prædictis per Nos, ut prefertur, factam, necnon literas deſuper die 22. Junii Pontificatus noſtri anno primo confectas, ac illarum intimationem, omniaque, & ſingula inde ſequuta Apoſtolica auctoritate tenore præſentium revocamus, caſſamus, & annullamus, ac caſſa, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti fuiſſe, & eſſe, nec quodquam jus in dicta Depoſitaria per deputationem hujuſmodi acquiſitum fuiſſe, aut eſſe, ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, ac Legatnm, Vicelegatum, & Gubernatorem, necnon quadraginta viros dictæ Civitatis, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quicquid ſecus ſuper bis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari: eidemque Pirro ſub excommunicationis, aliiſque Eccleſiaſticis, ac pecuniariis pœnis, ne in dicta Depoſitaria ejuſdem Gabellæ quoquomodo, vigore, ant prætextu deputationis per Nos, ut præfertur, factæ, aut alias quomodolibet ſe ingerere audeat, vel præſumat, inhibemus.

Vetera omnia confirmat privilegia.

§.9. Et nihilominus omnia, & ſingula privilegia, & facultates, immunitates, prærogativas, libertates, gratias, & indulta, prout per eoſdem Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros prædictos, eiſdem Rectoribus, & legentibus conceſſa, approbata, & innovata fuerint, eiſdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & etiam de novo concedimus, ac omnes defectus juris, & facti, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Commiſſarios deputat.

§.10. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Bononien., & Epiſcopo Imolen.,

len., ac dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Doctorum, & legentium prædictorum fuerint requiſiti, eoſdem in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eoſdem Doctores, & legentes revocatione, caſſatione, annullatione, Decreto, inhibitione, confirmatione, approbatione, conceſſione, ſuppletione, aliiſque præmiſſis juxta earumdem præſentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, eaque omnia perpetuo firmiter obſervari: non permittentes eos deſuper a quoquam quomodolibet indebite moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§.11. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de non tollendo jure quæſito, quatenus opus ſit, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon omnibus illis, quæ dicti Prædeceſſores ſuis literis voluerunt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 30. Julii 1588. An. II.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 30. Julii 1686. Pontificatus noſtri Anno II.

LIII.

Confirmatio, & extenſio Juriſdictionis Conſulum Artis Piſtorum, & Præfecti Annonæ Almæ Urbis, in rebus ipſam Artem tangentibus, ac privilegiorum, & gratiarum eorumdem Piſtorum.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Cœleſtis Pater ad hoc Nos Univerſalis Eccleſiæ Rectorem conſtituit, & Nobis oves ſuas paſcendas commiſit, ut omnibus perſonis præcipue Romanam Curiam ſequentibus, ne indebitis moleſtiis afficiantur, ſed pro earum qualitate juſtitia miniſtretur, quantum cum Deo poſſumus, ſalubriter providcamus, & ea, quæ pro ipſarum perſonarum facili regimine, & gubernatione a noſtris Prædeceſſoribus provida conſideratione emanarunt, ut eo firmius illibata perſiſtant, quo frequentius Apoſtolico fuerint ſtabilita præſidio, noſtræ approbationis munimine, dum a Nobis petitur, roboremus.

Leo X. & Julius III. decreverunt, quæ leguntur in Bulla Julii III hic cit.

§.1. Sane pro parte dilectorum Filiorum Univerſitatis Piſtorum Urbis noſtræ, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias poſtquam fel. rec. Leo Papa X. Prædeceſſor noſter, &c.

§.2. Et deinde per recol. mem. Julium Papam III. *Omittitur relatio Bullæ Julii III. quia ipſam habes in Tom. III. Part. III. & quia ibi relata Bulla Leonis ideo hic omittitur ejuſdem relationis repetitio.*

Gregor. XIII. aliam edidit Conſtitutioně hic indicatam

§.3. Cum poſmodum antiqua Statuta ipſius Urbis, de mandato ſanctæ memoriæ Gregorii Papæ XIII. &c. *Omittitur etiam relatio Bullæ Greg. XIII. quia eſt in Tom. III. Part. III. fol.* 437. Almam.

Ars modo ſupplicat Papæ pro uberiori proviſione.

§.4. Cum autem eadem petitio ſubiungebat, plerique dubitent, aliqua artis Piſtorum hujuſmodi ſtatuta, & præſertim illud quo diſpoſitum eſt, quoſcumque artem prædictam exercere, & clibanum habere volentes, priuſquam ad hoc admitti poſſint, ad ſolutionem trium ſcutorum pro una Conſulibus artis hujuſmodi, & reliqui, duabus partibus Hoſpitali Beatæ Mariæ de Laureto de dicta Urbe applicandorum teneri, per prædictas literas Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi declarationis, & reintegrationis juriſdictionum artium, earumque Collegiorum, & Conſulum hujuſmodi nullatenus reintegrata fuiſſe. Quare pro parte Univerſitatis Piſtorum hujuſmodi Nobis humiliter fuit ſupplicatum, ut literis Prædeceſſorum hujuſmodi robur noſtræ approbationis adiicere, aliaque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pőtifex omnes Prædeceſſorű Cőſtitutiones ad favorem Piſtorum Urbis confirmat.

§.5. Nos igitur Univerſitatem Piſtorum hujuſmodi, illiuſque ſingulares perſonas, quarum quietem, & commodum, non minori, quam Prædeceſſores noſtri prædicti paternæ dilectionis affectu proſequimur, a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtant, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon ſingularum literarum prædictarum tenores veriores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati ſtatuta, & Ordinationes dictæ Univerſitatis, ac ſingulas etiam reintegrationis juriſdictionum literas Prædeceſſorum hujuſmodi, ac in eis contenta quæcumque, prædicta auctoritate, tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus.

Juriſdictioněque Conſulibus in cauſis uſque ad duc. 30. & inde ſupra Præfecto Annonæ contra quoſcumque concedit.

§.6. Ac inſuper eiſdem nunc, & pro tempore Piſtoribus; ut facilius, & minori cum diſpendio jura ſua conſequi poſſint, in omnibus, & ſingulis eorum cauſis, litibus, controverſiis, & differentiis, ratione panis per eos crediti, & rerum ad artem hujuſmodi ſpectantium, de cetero movendis, videlicet, quæ triginta ducatos auri de camera non exceſſerint, Conſules pro tempore exiſtentes dictæ artis, contra quoſcumque ejuſdem Urbis Cives, opifices, habitatores, ac alias quaſcumque perſonas ſæculares: in aliis vero uſque ad quamcumque ſummam, Præfectum pro tempore exi-

Digitized by Google

exiſtentem Annonæ Judices, contra quoſcumque S. R. E. Cardinales, Epiſcopos, Prælatos, Oratores, proceres, & alios Eccleſiaſtica, vel temporali dignitate fungentes, dictæ Urbis originarios, vel exteros, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo conſtituimus, & deputamus, eiſdemque nunc, & pro tempore exiſtentibus Piſtoribus, facultates omnes, qui eis occaſione crediti panis ac aliarum rerum artem ipſam concernentium debitores fuerint, pro conſequenda ſatisfactione, ad judicium coram Conſulibus, & Annonæ Præfecto Judicibus hujuſmodi evocandi, dictis vero Conſulibus, & Annonæ Præfecto pro tempore exiſtentibus, ſingulas cauſas hujuſmodi ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura judicii, manuque Regia, ac ſola facti veritate inſpecta, & prout in exactione pecuniarum prætii grani, eiſdem Piſtoribus ab Officialibus ejuſdem Cameræ Apoſtolicæ pro tempore dati, contra eoſdem piſtores procedi ſolet, audiendi, cognoſcendi, decidendi, fineque debito terminandi, necnon citandi, & in forma inhibendi, omnibuſque aliis facultatibus neceſſariis, & opportunis, auctoritate, & tenore ſimilibus, etiam perpetuo tribuimus.

Piſtorum credita occaſione panis in diſcuſſionibus non venire, ſed ceteris creditoribus etiā habentibus obligationes Camerales anteriores eſſe decrevit.

§.7. Quodque debita cum ipſis Piſtoribus ratione panis crediti, & aliarum rerum hujuſmodi contracta, ad bonorum, & hæreditatum quarumvis perſonarum, etiam cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentium, coram quibuſvis Judicibus dictæ Urbis, tam Ordinariis, quam delegatis, & ſubdelegatis, pro tempore faciendas diſcuſſiones nullo pacto trahi poſſint. Quinimmo ipſi Piſtores, pro conſequenda debitorum hujuſmodi ſatisfactione, in omnibus eorum litibus & cauſis, etiam ſi priores, & potiores creditores non ſint, primum, & potiorem locum obligationibus etiam in forma Cameræ Apoſtolicæ, etiam juramento vallatis, ac privilegiis, ceteriſque in contrarium facientibus, non obſtantibus quibuſcumque habere, & obtinere omnino debeant, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus: necnon ſententiarum, mandatorum executivorum, & decretorum per Conſules, & Annonæ Præfectum, Judices præfatos pro tempore latarum, & relaxatorum executionem, & quovis prætextu, etiam quarumcumque appellationum, recurſuum, inhibitionum, & ſignificationum etiam dotalium nullo modo impediri poſſe, ſed eaſdem ſignificationes, & inhibitiones, per Gubernatorem, & alios dictæ Urbis Judices, ad quos ipſi appellantes, & recurrentes recurſum habuerint, denegandas eſſe, eaſque conceſſas, illico revocatas, & ipſis recurrentibus minime ſuffragari volumus.

Appellationē a ſcutis 10. ſupra ad conſervatores permittit.

§.8 Decernentes a ſententiis, declarationibus, & decretis eorumdem Conſulum, ad Conſervatores: & non alios quoſvis judices appellari poſſe, & appellationes non niſi in cauſis, & litibus ſuper majori quam decem ſcutorum ſumma vertentibus, admittendas eſſe, nec a decem infra recurſus ad aliquos Judices haberi, minuſque concedi poſſe.

Decretum irritans apponit.

§.9. Ac præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, mentiſque, aut intentionis noſtræ defectu notari, aut impugnari nullatenus poſſe. Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§.10. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dictæ Urbis ſtatutis, legibus, & Conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Auditori Cameræ, ſeu obligationibus Cameralibus, ac quibuſvis dictæ Urbis Judicibus ordinariis, & extraordinariis, ac delegatis, illorumque tribunalibus, & quibuſvis aliis perſonis, etiam locis piis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, etiam conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergo &c.

D. P. An. II. 19. Auguſti.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, quartodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus noſtri Anno II.

LIV.

Juriſdictio S. R. E. Cardinalis, & Judicis cauſarum Archiconfraternitatis B. Mariæ Virginis de Urbe Confalonis nuncupatæ, ad Redemptionem Captivorum ab infidelium ſervitute, aliaque pia opera exercenda dudum inſtitutæ.

Alia, quæ hanc Sodalitatem concernunt, vide in Greg. XIII. Paſtoris. *T. IV. P. III. fol.* 319.

SIXTUS PAPA V.

Motu proprio &c.

Cauſa conceſſionis.

CUM ſicut accepimus Venerabilis Archiconfraternitas Confalonis Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ, ejuſque pro tempore exiſtentes Cuſtodes, Camerarius, Officiales, & Miniſtri, ob lites, quæſtiones, & controverſias civiles, profanas, ſpirituales, meras, & mixtas per diverſa Urbis Tribunalia, occaſione locationum, cen-

ſuum, donationum, hæreditatum, legatorum, dotium, & diverſarum aliarum rerum ejuſdem, tam agendo pro ipſa Archiconfraternitate, quam eam defendendo, vel alias jugiter implicati exiſtant, ex quo ſæpiſſime quamplura damna, & intereſſe patiuntur, ac impenſa litis valnrem rei, de qua ex tempore agitur, ſæpenumero ſuperet.

Hic Pontifex volens Archiconfraternitatem Confalonis ab expenſis litium ſublevare, dat facultatem ejus Cuſtodibus quatuor Prælatos nominandi, Cardinali Protectori, qui ex eis unum eligat Judicem cauſarum d. Archiconfraternitatis, cum poteſtate eas ſummarie cognoſcendi.

§.1. Nos Archiconſrateruitatem præfatam, quam ſingulari dilectiooe proſequimur, & in qua diverſa pietatis, caritatis, & miſericordiæ npera, etiam eleemoſynas pauperibus erogaudo, ac miſerabilibus Puellis dotes elargiendn, necnnn Captivos a duriſſima infidelium ſervitute maxima cum caritate redimendn, continuo impendi ſpectantur, necnon dilectos filios Magiſtrum Hieronymum de Avila U.J.D. literarum Apoſtolicarum Correctorem, & Abbreviatorem, ac in utraque Signatura noſtra Referendarium, Prelatum noſtrum dnmeſticum, Paulum de Matthæis, Carolum de Maximis, ac Uliſſem Lancerinium patritios Romanos, necnon Fraociſcum Covarucium ipſius Confraternitatis modernos, & pro tempore exiſtentes Cuſtodes, & Camerarinm ab hujuſmodi diſpendiis, quantum cum Den poſſumus, ſublevare volentes, Motu ſimili, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine. Quod de cetero perpetuis ſuturis temporibus, moderni, & pro tempore exiſtentes dictæ Archiconfraternitatis Cuſtodes quatnor ex Referendariis utriuſque Sigoaturæ noſtræ, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, moderno, & pro tempore exiſtenti ipſius Archiconſraternitatis Protectori nominare, & proponere poſſint, & valeant, ad effectum ut ex illis quatuor, unus per eumdem modernum, & pro tempore exiſtentem Protectorem eligi, ſeu deputari debeat, Apoſtnlica auctoritate tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus. Ac eidem Referendarin ſic pro tempore electo, & deputato, ex nunc prout ex tunc, & e contra, poſt electinnem, & deputationem hujuſmodi nmnes, & ſingulas cauſas, lites, quæſtiones, & controverſias inter dictam Archiconfraternitatem, ſive illius Cuſtodes, Camerarinm, Officiales, & Miniſtros ounc, & pro tempore exiſtentes, ac quaſcumque alias, tam laicas, quam Eccleſiaſticas perſnnas, cujuſcumque gradus, ſtatus, ordinis, dignitatis, conditionis, vel præeminentiæ exiſtentes, etiam Cardinalatus honore præfulgentes, Univerſitates, Societates, Congregationes, Cnllegia, ac tam virorum, quam Mulierum Mnnaſteria, Hnſpitalia, aut alia loca Pia, etiam ſi coram nunc, & prn tempore exiſtentibus S. R. E. Camerario, Clericis, & Præſidentibus Cameræ Apoſtnlicæ, & ejuſdem Cameræ cauſarnm Auditori generali, oec nnn Vicario, Gubernatore, & Senatore dictæ Urbis, illorumque Locatenentibus, Collateralibus Jodicibus, ac Appellatinnnm cauſarum Palatii Apoſtolici Auditoribus, ac ejuſdem S.R.E. Cardinalibus, & aliis quibuſcumque Judicibus ordinariis, ac a Nobis, & Suceſſnribus noſtris Romanis Pontificibus ſpecialiter quomodocnmque Commiſſariis deputatis, & delegatis, ac deputandis, & delegandis, ounc, & pro tempore motas, & pendentes, ac quomodolibet movendas, & pendendas, de & ſuper quibuſcumque locationibus, venditionibus dnnationibus, legatis, fidei cnmmiſſis, teſtameotis, hæreditatibus, & illarum diſcuſſionibus, ac quibuſvis aliis diſpoſitionibus, ad favorem tam ejuſdem Archiconfraternitatis, quam Redemptinnis Captivorum dictæ Archiconfrateroitati, per Sedem Apoſtolicam iniunctæ factis, ac dotibus, & qunrumcumque jurium, & actionum ceſſinnibus, aliiſque quibuſcumque inter vivos, ac cauſa mortis, & quaſi cnntractibus, etiam vigore obligationis in ſorma Cameræ, executionibus, revocationibus, bonis, rebus, juribus, & actiooibus ipſius Archicooſraternitatis, ejuſque Cuſtodes, Camerarium, Officiales, & Miniſtros præfatns, eorumque litis cnnſortes, tam cnnjunctim quam diviſim, & tam active, quam paſſive, tam ſecundarin, quam principaliter intereſſe concernentes, & ad ipſam Archiconſraternitatem, etiam per viam neceſſariæ defenſionis, & alias quomodolibet ſpectantes, & pertinentes, in quacumque inſtantia, quorum omoium ſtatus, & merita, ac Judicum, & cnllitigantium nomina, & cognomina, & qualitatés, ceteraque etiam de neceſſitate exprimenda, præſeotibus pro expreſſis habentes, in ſtatu, & terminis, in quibus ad præſens reperiuntur, & quandncumque reperientur, harum ſerie, ad Nos, & Sedem Apoſtolicam advocantes, illaſque omoes, & ſingulas alias, ſimiles, vel diſſimiles cauſas qnomodolibet nunc, & pro tempore mntas, & pendentes, ac quas dicta Archiconſraternitas, illius Cuſtodes, Camerarius, Officiales, & Miniſtri habere, & movere volent contra eaſdem perſonas, Univerſitates, Societates, Congregationes, Collegia, Monaſteria, Hoſpitalia, aut alia æque, vel magis pia loca, etiam quomodolibet, & qualitercumque privilegiata, & exempta, pro ipſius Archiconfraternitatis rebus, bonis, hæreditatibus, legatis, juribus, & actionibus hujuſmodi, tam agendo pro ipſa Arehiconfraternitate, & quacumque perſona ab ea cauſam habente, quam etiam ſi contra ipſam Archiconfraternitatem, ad inſtantiam quarumcumque perſonarum, qualitercumque qualificatarum, & privilegiatarum qnnmodolibet agatur, eidem Referendario, ut præfertur, electo, & deputato, una cum omnibus, & ſingulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, & ſnla facti veritate ioſpecta, ac ſioe ſtrepitu, & figura judicii, & abſque tela judiciaria, ac aliquorum terminnrum ſubſtantialium nbſervatione, aut alicujus Regiſtri, vel extractus confectione, per ſe ipſum, vel io ejus a dicta Urbe abſentia, ant alias ex quavis cauſa, per alium ab eiſdem Cuſtodibus, accedente, ut ſupra dicti Protectoris approbatione,

batione, durante abſentia, ſeu alias quomodolibet eligendum, oſque ad finalem ſententiarum exequutionem incluſive, audiendas, cognoſcendas, fineque debito terminandas, ac etiam alibi introducendas, ſeu committendas, reaſſumendas, &c. auctoritate, & tenore præfatis, etiam perpetuo committimus, & mandamus.

Citandique, & inhibendi tam in Curia quam extra, & quibuſcumque Judicibus,

§.2. Ipſumque Referendarium, ut præfertur, electum, & deputatum in dictis cauſis, tam pro ipſa Archiconfraternitate quam contra illam motis, & pendentibus, & in futurum movendis, in Judicem Ordinarium, & Apoſtolica auctoritate deputatum, cum facultate eaſdem cauſas uſque ad finem, abſque tamen alicujus propinæ receptione, cognoſcendi, decidendi, atque terminandi, ac etiam cum poteſtate citandi, & inhibendi quos, quibus, ac quoties opus fuerit, etiam per ſe, vel alium, ſeu alios quoſcumque, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per edictum publicum, conſtito ſibi etiam ſummarie de non tuto acceſſu, eiſdemque, & prædictis, ac quibuſcumque aliis ejuſdem Urbis Curiarum, ſeu Tribunalium Judicibus, & perſonis, tam Eccleſiaſticis quam ſæcularibus cujuſcumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, quibus, ac quoties opus fuerit, etiam ſub ſententiis, cenſuris Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis pœnis, prout ſibi videbitur, inhibendi, & in eventum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles, ad declarationem incurſus cenſurarum, & pœnarum hujuſmodi, illarumque aggravationes, & reaggravationes, ac alias prout ſibi melius expedire videbitur, ſeu placuerit, ſervata forma Concilii Tridentini procedendi, ſententiaſque, ſeu mandata, per eum pro tempore latas, ſeu relaxata, debitæ exequutioni demandandi, ſive demandari faciendi.

Contradictores etiam coercendi.

§.3. Contradictores quoſlibet, & rebelles, ac præmiſſis quovis prætextu non parentes, per cenſuras Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendi, auxiliumque brachii ſæcularis ad hoc, ſi opus fuerit, invocandi, aliaque omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna faciendi, gerendi, & exequendi, ac cum aliis facultatibus ad id quomodolibet neceſſariis, auctoritate, & tenore prædictis ſimiliter perpetuo facimus, conſtituimus, & deputamus, ſibique plenam, liberam, & amplam ſuper præmiſſis licentiam, & facultatem, atque auctoritatem etiam concedimus, & impartimur.

Appellatio ab ejus ſententiis ſemel tantum, & non ſuſpenſive, ad alium Judicem a Protectore deputan. admittatur, & tres nullitates tantum opponi poſſint.

§.4. Decernentes quod a pro tempore exiſtentis Referendarii, ut præfertur electi, & deputati ſententiis, mandatis, ordinationibus, & decretis, nullatenus ſuſpenſive appellari, reclamari, de nullitate dici, ſive quomodolibet adverſus illa ad effectum impediendi exequutionem aliquod remedium attentari poſſit. Devolutive autem ſemel tantum liceat appellare, & alia remedia intentare coram alio Judice prædicto pro tempore exiſtenti Protectori, ut præfertur, nominando, & ab eo approbando. Secundo autem, vel ulterius ſublata ſit omnis, & quæcumque appellatio, ſed prædictæ duæ ſententiæ plenariam exequutionem obtineant, ac firmæ, & illibatæ permaneant, acſi eſſent tres conformes, ac nullitas aliqua, exceptis tribus ſubſtantialibus opponi nullo modo poſſit.

Judicis facultas in cauſi. diſcuſſionum.

§.5. Et licet ad inſtantiam quorumcumque hæredum ſive quorumlibet aliorum committatur in futurum, vel etiam modo pendeat commiſſa cauſa diſcuſſionis alicujus hæreditatis, & dictæ Archiconfraternitati, ſeu illius Cuſtodibus, Camerario, Officialibus, & Miniſtris, etiam virtute commiſſionis fuerit inhibitum, tamen ne exactio creditorum in præjudicium ipſius Archiconfraternitatis protrahatur, data idonea cautione per dictos Cuſtodes, Camerarium, Officiales, ſeu Miniſtros, de reſtituendo ſummam debitam in eventum ſuccumbentiæ prioribus, & potioribus creditoribus, pro tempore exiſtens Referendarius prædictus, eoſdem hæredes ſive alios quoſcumque debitores, ſeu ipſorum quemlibet, ex quacumque cauſa ceſſionarios, vel ab eis quomodolibet, & ex quocumque titulo cauſam habentes, ad ſatisfaciendum integraliter dictæ Archiconfraternitati de ejus credito, juris, & facti remediis cogat, & compellat.

Singuliſque diebus, & horis proceden.

§.6. Ac in omnibus, & ſingulis cauſis prædictis ad dictam Archiconfraternitatem, ut præfertur, quomodolibet ſpectantibus, ſingulis diebus, & horis, feriatis & non feriatis, præterquam in honorem Dei, procedat.

Notarium deputandi.

§.7. Et Notarium actuarium per eoſdem Cuſtodes eligendum, ac ab eis, & eorum arbitrio, ac ad eorum nutum ponendum, & amovendum, quem eis placuerit, habeat: qui teneatur dare idoneam cautionem eiſdem Cuſtodibus in ejus deputatione, de reſtituendo abſque aliqua pecuniarum ſolutione, & fraude, ac omni mora, & dilatione, atque exceptione, ſeu excuſatione poſtpoſitis, quoties ab eiſdem Cuſtodibus, ab hujuſmodi Notariatus officio amotus fuerit, omnes, & ſingulas ſcripturas ad dictam Archiconfraternitatem, ut præfertur, quomodolibet ſpectantes, per eoſdem Cuſtodes facto de illis Inventario, Notario ſucceſſori, ab eiſdem Cuſtodibus deputato conſignandas.

Citationes fieri poſſint per quoſcumque Mandatarios.

§.8. Quodque citationes in cauſis prædictis etiam per Curiæ Capitolii, ſeu alios quoſcumque etiam dictæ Archiconfraternitatis Mandatarios, fieri poſſint.

Executores omnes exequi debeant mandata prædict. Judicis.

§.9. Ac quod quicumque Executores Curiarum, ſeu Tribunalium dictæ Urbis, poſſint, & debeant exequi, & effectualiter exequutioni demandare omnes, & ſingulas ſententias, decreta, & mandata pro tempore exiſtentis Referendarii hujuſmodi, ſive in ejus abſentia, aut alias ipſo impedito, ab eiſdem Cuſtodibus eligendi, ac ut ſupra, nominandi, ac a Protectore approbandi, quæ non obſtante Regula Cancellariæ ſub ejus parvo ſigillo expediri poſſint.

§.10. Ac

Digitized by Google

Alii Judices hujuſce cauſas non cognoſcant.

§.10. Ac inſuper Archiconfraternitatem prædictam, ejuſque Cuſtodes, Camerarium, Officiales, & Miniſtros, & nunc deinceps occaſione præmiſſorum principaliter, ſeu ſecundario alibi quam coram pro tempore exiſtente Referendario, ut præfertur, electo, & deputato conveniri, aut ad alios conveniendum conſtringi non poſſe, & proceſſus, ſententias, mandata, & decreta per alium, ſive alios, tam ordinarios, quam etiam ſpecialiter deputatos, & delegatos Judices, quavis auctoritate fungentes, in cauſis prædictis quomodolibet pro tempore formatos, in quacumque inſtantia latas, & facta cum inde ſequutis quibuſcumque nulla, irrita, & inania, nulliuſque roboris, & momenti fore.

Clauſulæ præſervativæ.

§.11. Præſentem quoque Motus proprii cedulam, ſub quibuſcumque ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, aut conceſſionum, revocationibus, ſuſpenſionibus, moderationibus, ſeu limitationibus, etiam per Nos, & Succeſſores noſtros Romanos Pontifices, ac Sedem prædictam, vel ejus etiam de latere Legatos, & per Cancellariæ Apoſtolicæ Regulas pro tempore factas, etiam in favorem Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe nullatenus comprehenſam, ſed ſemper ab illis penitus, & omnino exceptam, ac quoties illæ emanabunt, toties præſentem cedulam in priſtinum robur reſtitutam eſſe, & cenſeri debere; nec eidem cedulæ per quaſcumque clauſulas generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias efficaciores, & inſolitas, ac etiam irritantia decreta, ſub quacumque verborum expreſſione in ſe continentes, derogari poſſe, & ſi illi ullo umquam tempore ex aliqua etiam quantumvis neceſſaria, & urgenti cauſa derogari contingat, niſi tenor cedulæ hujuſmodi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo inſertus, & hujuſmodi derogatio conſiſtorialiter facta, & per trinas diſtinctas literas, eumdem tenorem continentes tribus ſimilibus diſtinctis vicibus, Cuſtodibus, Camerario, & aliis Officialibus Archiconfraternitatis hujuſmodi legitime inſinuata, & intimata fuerit, eorumque ad id expreſſus accedat aſſenſus, derogationes hujuſmodi nemini ſuffragari debere, & ſi ac quoties illa aliquo alio modo revocari, aut alias illi derogari contigerit, toties in priſtinum ſtatum reſtitutam, & de novo etiam ſub poſteriori data, per prædictos Cuſtodes, Camerarium, & Officiales eligenda, conceſſam, & ſtabilitam eſſe.

Decretum irritans.

§.12. Et ſic per quoſcumque Judices etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque &c. attentari.

Declaratio quod ſub eodem Judice ſint omnes Redēpti, & puellæ ab Archiconfraternitate dotatæ.

§.13. Volumus etiam, & mandamus, quod omnia, & ſingula præmiſſa, habeant locum ad favorem quarumcumque pauperum Puellarum, quæ a prædicta Archiconfraternitate dotem habuerint pro dictorum dotium conſequutione, ac quorumcumque ab eidem Archiconfraternitate redemptorum; ita quod ſint & eſſe intelligantur ſub dicta juriſdictione in omnibus, & per omnia, acſi principaliter cum illis, & quolibet illorum agendo, ſeu defendendo de intereſſe prædictæ Archiconfraternitatis ageretur.

Præfectus Signaturæ Juſtitiæ, Regenſque, & Referendarii, non ſignent commiſſiones, cōtra formam præſentium, & Judices quibus eſſent cōmiſſæ nullatenus procedāt.

§.14. Inhibentes expreſſe moderno, & pro tempore exiſtenti Signaturæ Juſtitiæ Præfecto, aut alias pro tempore Juſtitiæ Signaturam habenti, necnon Regenti Cancellariæ, qui pro tempore erit, omnibuſque, & ſingulis Referendariis, ne de cetero, ad inſtantiam, & requiſitionem cujuſcumque, ſupplicationem aliquam recipere, referendariare, ſeu proponere Præfecto Signaturæ Juſtitiæ audeant, vel præſumant, & ſimiliter Signaturam facienti non ſignet, ſive avocatoriam, ſive ſimplicis Juſtitiæ, ſive appellatoriam, & ſimilem, neque in initio neque in medio litis; & ſignatæ nullius ſint roboris, & momenti, nullamque tribuant juriſdictionem, neque ipſe Judex, cui fuerint commiſſæ, audeat illarum virtute citare, inhibere, vel quomodolibet procedere; irritum, & inane quicquid ſcienter, vel ignoranter ſecus factum fuerit, ipſo jure decernimus, ſalva ſemper noſtra manu propria ſignata, ſine qua omne reſcriptum cenſeatur, & ſit invalidum, & a noſtra voluntate alienum. Et nihilominus Referendarius, ſicut præmittitur, deputatus a prædicta Archiconfraternitate, abſque vitio attentatorum procedere poſſit, & valeat.

Judex præfatus cogere poſſit Notarios omnes, ad ſibi conſignan. inſtrumenta concernentia aliquod intereſſe Archiconfraternitatis, ſeu Redemptionis Captivorum.

§.15. Et inſuper ne propter difficultatem habendi, ſeu recuperandi Inſtrumenta publica ſuper teſtamentis, ſeu aliis quibuſcumque diſpoſitionibus piorum Chriſtifidelium, per Notarios, & Tabelliones confecta, & ſtipulata, in quibus per ipſos Chriſtifideles in ejuſdem Archiconfraternitatis, ſeu Redemptionis Captivorum favorem diverſa legata facta, illiſque bona relicta, & erogata fuerint, & de quibus illius Cuſtodes, Camerarius, Officiales, & Miniſtri prædicti notitiam habere non poſſunt, ipſa Archiconfraternitas varia in temporalibus damna, & detrimenta ſubſtineat, & patiatur, eidem Referendario, ut præfertur, electo, & deputato, omnes, & ſingulos, etiam quorumcumque Tribunalium, ac Curiarum dictæ Urbis, & in Archivio Romanæ Curiæ, & Capitolii deſcriptos Notarios, & Tabelliones publicos, etiam quantumcumque privilegiatos, & exemptos, qui deinceps perpetuis futuris temporibus quæcumque Inſtrumenta publica ſuper teſtamentis, codicillis, & quibuſvis tam inter vivos, quam cauſa mortis diſpoſitionibus, omnibuſque utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, conficient, aut ſtipulabunt, vel de quibus ipſi Notarii, & Tabelliones pro tempore rogati fuerint, in quibus pia legata, etiam jure donationis perpetuæ, vel fideicommiſſi, ſeu cujuſvis alterius diſpoſitionis, aut quocumque alio titulo eidem Archiconfraternitati, ſive Redemptioni Captivorum per Chriſtifideles de eorum bonis in toto, vel in parte hactenus quomodolibet, facta fuerunt, & in futurum fient, ſeu quæ utilita-

litatem, vel commodum, aut augmentum bonorum, jurium, & emolumentorum Archiconfraternitatis, ſeu Redemptionis Captivorum hujuſmodi: tam conjunctim, quam diviſim, & tam active, quam paſſive, ac tam ſecundario quam principaliter concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, aut in Archiconfraternitatis, ſeu Redemptionis Captivorum hujuſmodi utilitatem ceſſerint, vel cedant, ad dictorum Inſtrumentorum, ſeu illorum particulam intereſſe dictæ Archiconfraternitatis, ſeu Redemptionis, ut præfertur, concernentem, copiam authenticam, & fide dignam, in forma juris valida, & probante, ſeu inſtrumentum publicum, poſtquam ad id per ipſam Archiconfraternitatem, illiuſque Cuſtodes, Camerarium, Officiales, & Miniſtros, coram eodem Referendario requiſiti fuerint, & poſt teſtatorum obitum, ſub pœna falſi, ac excommunicationis, aliiſque ſententiis, & cenſuris Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis pœnis, per contrafacientes eo ipſo incurrendis, ac arbitrio ejuſdem Referendarii infligendis, & exequendis, eidem Archiconfraternitati, ſive illius Cuſtodibus, Camerario, Officialibus, ſeu Miniſtris, ſoluta per eoſdem Cuſtodes, Camerarium, Officiales, ſeu Miniſtros ipſis Notariis, & Tabellionibus mercede, pro ſcriptura ipſius copiæ authenticæ, ſeu inſtrumenti publici tantum, omni mora, & dilatione, aut ſubterfugio ceſſantibus, ac quacumque appellatione, ſeu recurſu poſtpoſitis, realiter, & cum effectu, ac ſine aliqua fraude dandum, tradendum, & conſignandum, auctoritate noſtra moneat, omnibuſque ſibi viſis remediis opportunis, uſque ad omnimodam paritionem cogat atque compellat.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.16. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Fabricæ prædictæ, ac perſonarum, Univerſitatum, Societatum, Congregationum, Collegiorum, Monaſteriorum, & Hoſpitalium hujuſmodi, aliorumque quorumcumque piorum locorum, & Ordinum, etiam exemptorum, ac qualitercumque privilegiatorum, etiam juramento, &c. roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, conſervatoriis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis, illis ac dilectis filiis Populo Romano, necnon Judicibus, Notariis, Tabellionibus, Curiis, ſeu Tribunalibus, eorumque perſonis, & Collegiis quibuſcumque, & Romanæ Curiæ Officialibus, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos & dictam Sedem, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium, etiam in vim contractus, aut alias quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, necnon Reformationibus noviter factis, & paribus Motu, & ſcientia approbatis, etiam ſi in eis caveatur expreſſe, quod cauſa hujuſmodi ad forum, ſeu Curiam Capitolii, & ſeu Auditoris dictæ Cameræ, vel Vicarii, aut aliorum ejuſdem Urbis Tribunalium reaſſumi debeant, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet diſponentibus. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, & nihil penitus omiſſo, nec per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum expreſſi, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe eiſdem Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine derogamus, & ſufficienter derogatum eſſe decernimus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi perſonis, Univerſitatibus, Societatibus, Congregationibus, Collegiis, Monaſteriis, Hoſpitalibus, aliiſque piis locis prædictis, eorumque Adminiſtratoribus, Officialibus, ſeu Miniſtris, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca, Curias, & Tribunalia, ad judicium trahi non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, & quibuſvis aliis privilegiis, indultis, ac literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, juriſdictionis ipſius pro tempore exiſtentis Referendarii, ut præfertur, deputati explicatio, ſive executio impediri valeat quomodolibet, vel differri. Et de quibus, quorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Sola ſignatura ſufficit.

§.17. Volumus ſolam præſentis Motus proprii ſignaturam ſufficere, & ubique fidem facere in judicio, & extra.

Fides exemplorum.

§.18. Quodque eadem Motus proprii exempla, etiam impreſſa, Notarii publici, ſive ejuſdem Archiconfraternitatis Secretarii manu ſubſcripta, & ſigillo dictæ Archiconfraternitatis, vel illius Protectoris ſive Referendarii pro tempore, ut præfertur, electi, & deputati obſignata, eamdem prorſus, in judicio, & extra illud fidem ubique faciant, quam ipſe Motus proprius faceret, ſi foret exhibitus, vel oſtenſus, regula contraria quacumque non obſtante.

Fiat Motu proprio F.

D. P. An II. 19 Auguſti.

Datum Romæ apud S. Marcum die 19. Auguſti, Anno II.

Ere

LV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Univerſitatis Studii generalis in Civitate de Quito Provinciæ S. Michaelis Indiarum Occidentalium Ordinis Eremitarum S. Auguſtini cum facultatibus aliis Univerſitatibus concedi ſolitis.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

INtelligentes, quam Domino grati, Chriſtianæque Reipublicæ uberes fructus ex aſſidua Verbi Dei prædicatione, aliorumque piorum operum exercitio ex domibus regularibus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini in partibus Indiarum Occidentalium fundatis in dies producantur, facile inducimur, ut eorumdem Fratrum votis per quæ ne ob locorum nimiam diſtantiam tam ipſi, quam alii dictarum partium Cives, & Incolæ ſacrarum literarum cognitione privati remaneant, provideri valeant, libenter annuamus, eaque favoribus proſequamur opportunis.

Rationes erigendæ Univerſitatis.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Provincialis, & Fratrum domus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini Civitatis de Quito Provinciæ S. Michaelis partium Indiarum Occidentalium Nobis exhibita petitio continebat, quod cum in dicta Civitate, domus dicti Ordinis in ſuis ſtructuris, & ædificiis ſatis commoda exiſtat, ac proximior dictæ Civitati Studii Generalis Univerſitas per noningenta milliaria, & ultra diſtet, unde dicti Ordinis Fratres in eadem, ac aliis dictæ Provinciæ domibus commorantes, necnon Cives, & Incolæ ſacrarum literarum ſtudio non ſine maximo incommodo, ac diſpendio incumbere poſſint. Et ſicut eadem petitio ſubiungebat, ſi in Domo dictæ Civitatis Univerſitas Studii generalis, in qua omnes ſcientiæ, & facultates a jure permiſſæ per Lectores deputandos a ſuperiore, vel Capitulo Provinciali ejuſdem Provinciæ publice legi, & interpretari, atque in eiſdem facultatibus Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii gradus conferri poſſent, & deberent donec, & quoſcumque alia ſtudii generalis Univerſitas in dicta Civitate ad inſtantiam chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici, qui etiam dictarum partium Dominus exiſtit, inſtituatur, erigeretur, & inſtitueretur, ex hoc ipſorum Fratrum, Civium, Incolarum, & aliorum ſtudentium commoditati plurimum conſuleretur.

Petitio P. Provincialis.

§.2. Quare pro parte Provincialis, & Fratrum prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus dictam Univerſitatem in prædicta Domo ejuſdem Civitatis, ut præfertur, inſtituere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio, de qua in rubr.

§.3. Nos igitur conſiderantes quantæ utilitatis in eiſdem partibus ſit, quod dicti Ordinis profeſſi, & alii ibidem commorantes ſtudendi commoditatem habeant, ut exinde in Vinea Domini utilius ſe exercere valeant, ipſoſque Provincialem, & Fratrum prædictorum ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & Interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati; in prædicta ipſius Civitatis Domo unam Univerſitatem Studii Generalis, in qua aliqui Magiſtri, & eruditi Profeſſores a Superiore Provinciali, vel Capitulo Provinciali dicti Ordinis eligendi, & deputandi Theologiam, Jus Canonicum, & artes liberales, necnon alias quaſcumque licitas facultates, & ſcientias publice legant, doceant, & interpretentur, ac ipſius Ordinis Fratres, & alii quicumque ſcholares ſive laici, ſive clerici ſæculares, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regulares ubicumque oriundi, & undecumque advenientes in eiſdem facultatibus, & ſcientiis ſtudeant.

Facultas concedendæ Laureæ.

§.4. Necnon illis qui Catholici, & ad id idonei reperti fuerint, Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magiſterii, ac alii cujuslibet licitæ facultatis gradus, & inſignia conferantur, & concedantur cum Archa, Sigillo, & aliis inſignibus Studii Generalis donec, & quouſque alia Studii Generalis Univerſitas in dicta Civitate ad inſtantiam ipſius Philippi Regis inſtituta fuerit, Apoſtolica Auctoritate tenore præſentium erigimus, & inſtituimus.

Privilegia ceterarum Univerſitatū conceſſa.

§.5. Illique ſic erectæ, & inſtitutæ ac ejus pro tempore exiſtentibus Rectori, ex ab eodem Superiore vel Capitulo Provinciali eligendo, & deputando, Magiſtris, Profeſſoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidellis, & aliis Officialibus, Miniſtris, & perſonis, necnon ibidem ad quoſcumque gradus promotis. Quod omnibus, & ſingulis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, non tamen a Juriſdictione Regia, prorogativis, antelationibus, præeminentiis, favoribus, honoribus, dignitatibus conceſſionibus, indultis, & aliis quibuſcumque gratiis, quibus aliæ Studiorum generalium dictarum partium Univerſitates, illarumque pro tempore exiſtentes Rectores, Magiſtri, Profeſſores, Lectores, Præceptores, Scholares, Bidelli, ac alii Officiales Miniſtri, & perſonæ, necnon ibidem, ad quoſcumque gradus promoti de jure, vel conſuetudine, ac alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter uti, potiri, & gaudere poſſint, & debeant, perinde ac ſi eis ſpecialiter, & expreſſe conceſſa fuiſſent.

Privilegia Studentium.

§.6. Præterea illis, qui in ipſa Univerſitate Studii generalis de Quito, vel alibi ſtuduerint Theologiæ, vel artibus liberalibus, aliiſque facultatibus prædictis, Baccalaureatus, Licentiaturæ, & Magiſterii, ceteroſ-

teroſque omnes ſolitos gradus, ſi per Magiſtros, vel Doctores illius facultatis, in qua voluerint promoveri, ad hoc præſentati, & prævio debito examine aſſiſtentibus ibidem aliquibus Doctoribus, ſeu Magiſtris in eadem facultate legentibus deſuper faciendo, aut alias ſervatis ſervandis idonei reperti fuerint, a pro tempore exiſtenti ſuperiore Provinciali, ſeu ab alio per Capitulum Provinciale eligendo,& deputando, emiſſa prius per promovendos hujuſmodi in ejus manibus Fidei Catholicæ profeſſione juxta articulos pridem a Sede Apoſtolica ad hoc propoſitos ipſorum graduum ſolita inſignia recipere, illaque ſibi exhiberi facere, necnon poſtquam hujuſmodi gradus, & illorum inſignia ſuſceperint, facultates in quibus promoti fuerint, ubicumque abſque alio examine, vel approbatione legere, & interpretari, ac quoſcumque actus graduum per eos receptorum, & convenientium exercere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis de ſpeciali gratis indulgemus.

Facultas Rectori condendi ſtatuta.

§.7. Necnon Univerſitati Studii Generalis de Quito, ac illius pro tempore exiſtenti Rectori pro ſalubri, & fælici ipſius Univerſitatis, ac illius perſonarum, rerum locorum, & Jurium regimine, directione, & conſervatione, reique literariæ progreſſu, quæcumque Statuta, & Ordinationes, licita tamen, & honeſta, se Sacris Canonibus, ac Concilii Tridentini Decretis non contraria a loci Ordinario approbanda, condendi, illsque poſtquam condita fuerint, mutandi, corrigendi, & reformata ab eodem Ordinario approbari debeant, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur.

Præſentium literarum firmitas, & obſervantia.

§.8. Decernentes præſentes literas, etiam eo quod intereſſe habentes, ſeu prætendentes ad hoc vocati non fuerint, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut alias infringi non poſſe, ſed illas donec alia Univerſitas Studii Generalis in dicta Civitate, ut præfertur, inſtituta fuerit, validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque effectus ſortiri, ſicque ab omnibus cenſeri, & ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputati.

§.9. Quocirca dilectis Filiis Univerſis, & ſingulis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis tam ſæcularibus, quam quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regularibus perſonis in illis partibus nunc, & pro tempore commorantibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Provincialis, & Fratrum, ac Rectoris, Magiſtrorum, Lectorum, Scholarium, & aliorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes faciant præmiſſa omnia per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, donec alia Univerſitas in dicta Civitate, ut præfertur, inſtituta fuerit, obſervari. Non permittentes Provincialem, & Fratres, ac Rectorem, Magiſtros, Lectores, Scholares, & alios prædictos ſuper præmiſſis per quoſcumque quomodolibet moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.10. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac aliarum quarumcumque Studiorum Generalium Univerſitatum, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede Indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 20. Auguſti 1586 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 20. Auguſti, 1686. Pontificatus noſtri Anno II.

LVI.

Juriſdictio S. R. E. Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum Collegii Cantorum Cappellanorum Romani Pontificis, cum privilegiorum, & gratiarum conceſſione.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſæ hujus Cõſtitutionis,

IN ſuperna militantis Eccleſiæ cathedra, nullis noſtris meritis, ſed ſola Redemptoris noſtri benignitate conſtituti, ad univerſa per Orbem terrarum diffuſa loca cultui dicata divino, proviſionis noſtræ remedia tenemur extendere; præcipue circa Cappellæ noſtræ Pontificiæ, cujus cura ſtrictiori

jure Nobis incumbit, proſperum ſtatum, & felicem directionem Nos convenit intendere, & providentiæ noſtræ ſtudium propenſius adhibere, nt in ea Miſſarum ſolemnia, & alia divina officia continue decantentur, illinſque Cantores ad eum numerum, qui ejuſdem Cappellæ decori, & ſervitio ſatis ſit, reducti, congruis ſacultatibns pro corum vitæ ſubſidio, valcant communiri.

Reductio numeri Cantorum Capellanorum Capellæ Pontificiæ.

§.1. Quocirca huic rei ſedulo incumbere volentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, numerum Cantorum Cappellanorum prædictorum, qui ad præſens vigintiquatuor exiſtunt, ad numerum viginti unius dumtaxat, quorum nomina, & cognomina in calce præſentium deſcribuntur, Apoſtolica auctoritate, tenore earumdem præſentium reducimus, & contrahimus, reliquos vero tres Cantores Cappellanos ibidem non deſcriptos illorum rationem aliorſum habituri, ab ipſius Cappellæ ſervitio, & canendi onere, Cantorumque Cappellanorum hujuſmodi numero, & conſortio abſolvimus & amovemus.

Erectio Collegii viginti unius Cantorum Capellanorum, & deſcriptio qualitatum eorúdem.

§.2. Necnon in eadem Cappella, unum Collegium viginti, & unius Cantorum Cappellanorum, ut præfertur, deſcriptorum, loco quorum pro tempore decedentium, vel recedentium, alii artis Muſicæ peritia, & vocis ſuavitate pollentes, ab aliis de gremio Collegii hujuſmodi eaiſtentibus, prævio diligenti examine, ac alias juxta laudabilem conſuetudinem hactenus obſervatam eligi debeant, ſic tamen quod dictum numerum viginti, & unius numquam excedant, & quorum unus dictæ Cappellæ Magiſter caiſtat.

Conceſſio privilegiorum, & redditnum.

§.3. Et tam ipſe quam alii pro tempore eaiſtentes Cantores Cappellani, de gremio Collegii hujuſmodi exiſtentes ſint, & eſſe cenſeantur, prout hactenus ſemper fuerunt, noſtri, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, veri, & indubitati Familiares, continui commenſales, ac ex Palatio Apoſtolico ſolitam portionem panis, & vini percipere, & habere debeant, cum maſſa communi ex Monaſterio S. Mariæ de Creſpiano Ordinis S.Benedicti Tarentin. Civitatis, ſeu Diœceſis, eidem Cappellæ per Nos nuper ad nſum, & ſuſtentationem ipſorum Cantorum Cappellanorum dumtaxat dicta auctoritate uniti, ac aliis eiſdem maſſis uſque ad valorem annuum trium millium ſcutorum monetæ aſſignandis, fructibus, redditibus proventibus, rebus, & bonis, ac etiam quoad de totidem reddituum annuorum ſumma, illi a Nobis, vel Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus proviſum fuerit, ex Cameræ Apoſtolicæ pecuniis eiſdem Cantoribus Cappellanis, loco ſalarii, per menſes ſingulos, deducta rata parte fructuum Collegii, & illius maſſæ communis hujuſmodi præſtandis conficienda, ac inter ipſos viginti, & unum Cantores Cappellanos proportionabiliter, prout deſuper ab ipſius Collegii Protectore pro tempore exiſten. ordinatum fuerit, dividendo, ex qua tamen Diacono, & Subdiacono, qui olim ſubſtitutis nuncupatis in dicta Cappella quotidie non tamen in præſentia noſtra miniſtrantibus, ac Scriptori, & cuſtodi Librorum ejuſdem Cappellæ congruam portionem loco ſalarii arbitrio ipſius Protectoris aſſignare. Nec de cetero quicquam a Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus Miſſam in eadem Cappella pro tempore celebrantibus, etiam prætextu cujuſcumque conſuetudinis, quantumlibet inveteratæ, petere, & exigere, aut etiam ſponte oblatum recipere debeant, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Conceſſio inſignium Collegii, ac facultatis eligédi de eorum gremio Magiſtrum Capellæ, & alios Miniſtros.

§.4. Illique ſic erecto, & inſtituto, arcam, ſigillum, aliaque Collegialia jura, & inſignia, necnon ſacultatem, & auctoritatem Magiſtrum dictæ Cappellæ de ipſius Collegii gremio eaiſtentem, qui per quindecim annos, eidem Cappellæ deſervierit, vel ſaltem ex antiquioribus perſonis dicti Collegii exiſtat, & quem duæ ex tribus partibus illius cantorum Cappellanorum hujuſmodi ad hoc idoneum judicaverint, ceteroſque officiales, & miniſtros neceſſarios ad tempus deſuper ſtatuendum eligendi.

Statutaque pro bono Collegii regimine condendi.

§.5. Necnon pro felici ſtatu, regimine, & gubernio dicti Collegii, illiuſque perſonarum, rerum, & bonorum, tam ſpiritualium quam temporalium, ac ſuper electionibus, qualitatibus, oneribus, ſervitiis, & Miniſteriis Magiſtri Cappellæ, aliorumque Officialium, & Miniſtrorum ejuſdem Collegii, quæcumque ſtatuta, ordinationes, & decreta Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria, condendi, & condita quoties pro illorum, ac rerum, & temporum qualitate, vel alias expediens videbitur, mutandi, corrigendi, reformandi, alterandi, moderandi, in toto vel in parte revocandi, ac de novo edendi, eaque omnia, dummodo Apoſtolica, vel ſaltem ipſius Protectoris pro tempore caiſtentis auctoritate approbata fuerint, ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, ſub pœnis pecuniariis arbitrio ejuſdem Collegii infligendis, & illi applicandis, obſervari faciendi, concedimus, & elargimur.

Elargitio exemptionis ab omni ſuperioritate Ordinariorum, & Judicum in Urbe & extra

§.6. Inſuper Collegium prædictum, illiuſque pro tempore exiſtentes particulares perſonas, Officiales, & Miniſtros, ac eorum res, bona quæcumque, mobilia, & immobilia, præſentia, & futura, cujuſcumque qualitatis, & quantitatis exiſtentia, & tam in dicta Urbe, quam eatra eam ubicumque locorum conſiſtentia, ab omni juriſdictione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentis Vicarii, Senatoris, Conſervatorum, & Reformatorum Urbis, ac Auditoris Cauſarum Curiæ dictæ Cameræ, necnon Ordinariorum locorum, aliorumque Judicum, & Officialium quornmcumque, in ipſa Urbe vel extra eam ubilibet conſtitutorum, etiam perpetuo eaimimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & noſtra, Sediſque Apoſtolicæ protectione ſuſcipimus, ac Nobis, & eiſdem Sedi immediate ſubiicimus.

§.7. Om-

Digitized by Google

Confirmatio, & innovatio quorumcumque privilegiorum hactenus conceſſorum.

§.7. Omniaque, & ſingula privilegia, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, gratias, tam ſpirituales, quam temporales, & indulta eiſdem Magiſtro, & Cantoribus Cappellanis, in genere, vel in ſpecie, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & dictam Sedem hactenus quomodolibet conceſſa, approbata, & innovata, quoad ea videlicet decretis prædicti Concilii contraria, & ſub ullis revocationibus comprehenſa non ſunt, approbamus, confirmamus, & innovamus.

Privilegium quod Cantores de Collegio non amoveantur niſi data eis prius equivalēti recompenſa, ſi 25. annorum ſpatio deſervierint, vel legitime impediti fuerint.

§.8. Prætcrea ſtatuimus, & ordinamus, ut illi ex Cantoribus Cappellanis prædictis, qui ſpatio vigintiquinque annorum Cappellæ prædictæ deſervierint, ex tunc de cetero ab omni illius onere, & ſervitio ſint, & eſſe cenſeantur excuſati, exempti, & liberati, neque ipſi, nec alii quicumque eorumdem Cantorum Cappellanorum, quos deinceps gravi ægritudine, aut corporis, ſeu vocis imbecillitate, vel alio legitimo impedimeuto detineri contigerit, ab ipſo Collegio, illiuſque Cantorum Cappellanorum numero, & conſortio amoveri, neque alii in eorum locum ſubrogari ullatenus poſſint, niſi eis prius de æquivalenti recompenſa fuerit omnino proviſum.

Quodque privilegia Cantorum etiam amotorū perpetua ſint.

§.9. Quodque tam per Nos, ut præfertur, amoti, quam deinceps propter hujuſmodi aut ſimilia impedimenta amovendi, omnibus, & ſingulis, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, prærogativis, facultatibus, gratiis, & indultis, quibus alii Cantores Cappellani de gremio, & conſortio Collegii hujuſmodi exiſtentes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed æque principaliter, & pariformiter, in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſint.

Deputatio Protectoris d. Collegii cum facultate prædicta omnia ordinandi, & gubernandi.

§.10. Ut autem ipſius Collegii conſervationi, & bono regimini conſulatur, ipſique Cantores Cappellani ab indebitis moleſtiis præſerventur, dilectum filium noſtrum Decium tituli Sancti Matthæi in Merula Presbyterum Cardinalem Azzolinum nuncupatum, ejuſdem Collegii, & illius particularium perſonarum, rerumque, & bonorum quorumcumque Protectorem, defenſorem, conſervatorem, & Judicem ordinarium, cujus conſilio, & ope, omnia ſupradicta, & alia quæcumque, ad electionem Magiſtri Cappellæ, aliorumque Officialium, & Miniſtrorum, necnon receptionem, & admiſſionem Cantorum Cappellanorum prædictorum ſpectantia, & alias quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuantur, & ordinentur.

Juriſdictioneque cauſas omnes d. Collegii, ejuſque perſonarū cognoſcendi ſummarie appellationeque remota &c.

§.11. Cum plena, & omnimoda poteſtate, & auctoritate omnes, & ſingulos dicti Collegii, ejuſque perſonarum, Officialium, & Miniſtrorum pro tempore exiſtentium cauſas, etiam beneficiales, profanas, meras, & mixtas, tam active, quam paſſive motas, & movendas, per ſe ipſum vel ejus Auditorem, aut alium, ſeu alios ei bene viſos, excluſive quoad omnes alios Judices, tam ordinarios quam delegatos, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de plano ac ſine ſtrepitu, & figura judicii, manuque Regia, & nulla tela judiciaria ſervata, ſed ſola facti veritate inſpecta, ac etiam omni, & quacumque appellatione remota, audiendi, cognoſcendi, decidendi, & fine debito terminandi, ac quibus, & quoties opus fuerit in forma, etiam ſub pecuniariis, & aliis ejus arbitrio infligendis pœnis, & in ſubſidium juris cenſuris Eccleſiaſticis inhibendi, quæcumque mandata etiam executiva decernendi, & relaxandi, cenſuras, & pœnas prædictas etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii ſæcularis invocandi, ac alia omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea ac alias quomodolibet neceſſaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi, ceteriſque facultatibus ad id requiſitis, quæ etiam ad ipſius Decii Cardinalis in Officio Protectoris hujuſmodi ſucceſſores perpetuo ſe extendere, auctoritate, & tenore ſimilibus, conſtituimus, & deputamus.

Clauſulæ præſervativæ.

§.12. Decernentes præmiſſa omnia, & ſingula, ac præſentes literas, nullo umquam tempore, ex quavis cauſa quantumvis legitima, & urgenti, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, ſeu etiam revocari, ſuſpendi, reſtringi, limitari, aut in jus vel controverſiam revocari, ſeu ad terminos juris reduci poſſe, ſed ſemper valida, & efficacia exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & inviolabiliter obſervari, & Cantoribus Cappellanis, & aliis ſupradictis perpetuo ſuffragari.

Decretum irritans.

§.13. Sicque per quoſcumque Judices, ordinarios, & delegatos etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique & in quavis inſtantia judicari, atque definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.14. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtylo Palatii, ac Urbis, Cameræ, & locorum prædictorum etiam juramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ac etiam novis reformationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, ac Vicario, Auditori, Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, Ordinariis, aliiſque Judicibus, & Officialibus prædictis, & quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis,

& innovatis, quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo, &c. Si quis autem &c.

Dat. P. An. II. 1. Septemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Kal. Sept. Pontiſ. noſtri Anno II.

LVII.

Hortatio ad omnes Chriſtifideles, ut Rhemenſi Collegio pro Catholicis Anglis a Sede Apoſtolica inſtituto, pie, & liberaliter ſubveniant, & ad Imperatorem, Reges, & Principes Chriſtianos, ut Anglos propter Juſtitiam perſecutionem patientes, juvent, & foveant.

Similem hortationem fecit Gregorius Decimustertius, ut ſupra in ejus Conſt. CXXXIV. Omnipotens *fol. 8. Qui jam in Urbe Collegium pro Catholicis Anglis inſtituit, ut in alia ejus Bulla LXXXI.* Quoniam *Tom. IV. Par. III. fol. 359.*

SIXTUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei

Univerſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Anglorũ hæreticorum immanitatis enarratio.

AFflictæ, & crudeliter vexatæ Anglorum, qui in Catholica Fide perſeverant reliquiæ, communi piorum mœrore, ac luctu, animos cunctorum mortalium in ſui miſericordiam, & admirationem convertunt. Quocirca Nos, qui Pontificii muneris noſtri eſſe putamus, cunctarum Eccleſiarum, etiam quæ Dei beneficio pace fruuntur, curam gerere, multo etiam magis ſoliciti ſumus de ovibus perditis quærendis, & afflictis populis, & perſonis pro viribus ſublevandis, ſævit enim in dies acrius dira hæreticorum immanitas, in eos præcipue eccleſiaſtici Ordinis viros, qui de ipſa orthodoxa fide vocem paulo liberiorem mittere, aut hiſce re audent, ita ut plerique novis, & ante hunc diem inauditis tormentorum generibus dilacerati, atque membratim diſcerpti, exquiſitis ſuppliciis trucidentur. At quibus divina benignitas annuit e cruentis impiorum manibus elabi, ii vero quaſi funeſti tantæ cladis nuncii, ad augendum noſtri doloris acerbitatem miſſi, vix aliquod ærumnarum ſuarum ſolatium reperiunt, nam extorres patriis finibus, bonis, ac fortunis ſuis ſpoliati, ſumma rerum omnium egeſtate miſere premuntur, ac diſperſi incertis ſedibus vagantes, externarum, atque ignotarum gentium, ſed Fidei, ac communionis Catholicæ ſociarum opem implorant. Et cum divitias, & ampla atque opulenta patrimonia poſſiderent, quibus in patria ſecundum carnem abunde affluentes frui poterant, ſi a vera pietate declinaſſent, maluerunt divino ſpiritu ducti ea prædæ, ac direptioni ſacrilegorum domi relinquere, quam Fidem negare.

Anglorũ Catholicorũ præclara laudatio.

§. 1. Numquam ergo ſatis Anglorum Catholicorum laudari poteſt conſtantia, dum præ ſtudio Religionis, illi acerbiſſimos cruciatus, & necem, hi vero exilium, mendicitatem, quæque ultima cenſentur in malis data optione cunctis hujus ſæculi deliciis, & commodis anteponunt. Neque ſane eſt, quod miſeri exules a ſuis neceſſariis, & amicis in patria relictis opem aliquam expectent, ipſi namque nefariis edictis deterriti, aut paribus depreſſi anguſtiis, ſuas nequeunt miſerias tolerare, nedum aliis adiumento eſſe.

Collegii Rhemẽſis, pro Catholicis Anglis a Sede Apoſt. inſtituti, bonorumque fructuum inde provenientium enarratio, & cõmendatio.

§. 2. Quare horum calamitatis miſerata Sedes Apoſtolica, per omnes Chriſtiani Orbis partes diſperſis Angliæ populis, iis præſertim qui in Collegium Rhemenſe hac ipſa de cauſa auctoritate Apoſtolica inſtitutum ſe receperunt, ſuperioribus annis cœperat aliquid auxilii ſuppeditare, quod pium inſtitutum Nos quoque perſolvendo ex ærario noſtro, in ſingulos menſes certum ſubſidium proſequi non ceſſamus, nec ſine magno fructu, ſiquidem ex ſancto illo Anglorum, illuc pietatis, & Catholicæ diſciplinæ capeſſendæ cauſa profugientium Seminario, multos fere quotidie prodire audimus, qui Deo juvante in Angliam ad confirmandos Catholicorum animos redeuntes, glorioſis, apud poſteros quoque illuſtribus ſaturis martyriis, ſuam erga Catholicam Fidem, & hanc Sanctam Sedem devotionem uſque ad ſanguinis, & ſpiritus effuſionem teſtentur. Horum autem eximia virtus, & infracti animi robur ſæviſſimos hæreticos urit, ſpemque eis eripit, quam de Catholicorum nomine ad internecionem delendo, aut certe penitus profligando, animo conceperunt. Sed cum haud deſinant propterea pios omnes vexare, excreſcente in dies exulum numero, idem Collegium Rhemenſe in maximas difficultates eſt adductum, ac ne ipſius quidem ærarii Apoſtolici ingentibus oneribus gravati tenuitas ſufficere poteſt tot neceſſitatibus ſublevandis, cum præſertim Nos turbulentiſſimis temporibus ad Eccleſiæ gubernacula vocati, imminentibus undique periculis circumſeſſi, ex toto terrarum Orbe ad Nos confluentium fidelium pauperum neceſſitatibus ſuccurrere, pro communi Chriſtianæ Reipublicæ bono, ingentes ſumptus facere, & graviſſima onera ſuſtinere aſſidue cogamur.

Pontificis ad Deum oratio pro Angliæ liberatione.

§. 3. Primum igitur confugimus ad divinam opem implorandam, ut Deus Omnipotens cohibeat tandem aliquando effrænatæ tyrannidis in cæde, ac ſtrage piorum debacchantis furorem, & nobiliſſimam nationem veræ Religionis ſtudio quondam florentem, ac beatam, & adhuc pro ſua ab hæ-

hæreticorum intolerabili jugo liberatione, uſque ad ſanguinem glorioſiſſime concertantem, tali peſte, ac pernicie liberet, ac in priſtinam quietem, & tranquillitatem vindicet.

Ejuſdem pro dicti Collegii ſubventiones ad Chriſtifideles exhortatio.

§.4. Mox imitati felicis recordationis Gregorium Papam XIII. noſtrum Prædeceſſorem, ejus exemplo, ut plus ponderis habeat duplicata Romanorum Pontificum commendatio, Nos quoque denuo per præſentes univerſos Chriſtifideles enixe obteſtamur, & obſecramus in Domino, cujus cauſa nunc maxime agitur, ut ſublevent Anglorum fidelium, præſertim dicti Collegii Rhemenſis ſupplices manus tendentium, inopiam pia, & liberali pro ſuarum quiſque facultatum modo eleemoſynarum largitione, nec denegent eis, vel a dilecto filio Guglielmo Alano Rectore ejuſdem Collegii moderno, ac pro tempore exiſtente deputatis, promptum auxilium, ne quos divina miſericordia incolumes defendit ab efferata crudeliſſimæ tyrannidis ſævitia, eos nunc in media Chriſtianorum Republica enectos fame, nudos, macie, & ſquallore confectos tabeſcere, ac perire ſumma cum ignominia patiantur.

Eccleſiaſticorum cum præſentes literas publicandi, & eleemoſynas colligendi.

§.5. Mandamus præterea univerſis, & ſingulis Eccleſiarum Prælatis, & Rectoribus, ceteriſque perſonis Eccleſiaſticis quibuſcumque, ut curent præſentes literas, earumve authentica exempla in ſuis quiſque Eccleſiis, & locis, ac etiam concionibus publicari, ſpectatæque integritatis viros, non autem Quæſtores deligant, qui eleemoſynas, & oblata caritatis ſubſidia colligant, ac ſine lucro, & fraude, dicto Rectori, vel ab eo deputatis fideliter tradant, ex quibus idem Rector modernus, & pro tempore futurus, ubi ejuſdem Collegii neceſſitatibus ſatis eſſe proviſum noverit, ceteris Anglis exulibus diſperſis presbyteris opportune ſubveniat.

Hortatio ad Principes Chriſtianos, ut Anglos exules recipiant, & foveant.

§.6. Demum cariſſimos in Chriſto filios Imperatorem, cunctoſque Reges, ac reliquos Principes Chriſtianos, etiam atque etiam rogamus, & monemus, ut eoſdem Anglos exules, qui perſequtionem patiuntur propter juſtitiam, Chriſtianorum quidem Principum patrocinio digniſſimos, juvent pro viribus, & foveant, vel in eis potius ipſummet Chriſtum, cujus nutu omnia regna, & dominia ſibi ab eo tradita regi meminerint.

Fides tranſumptorum.

§.7. Et quia præſentes noſtræ literæ ad ſingula loca, ubi illis opus eſt, deferri nequeunt, decernimus, ut eorum exemplis &c.

D. P. An. II. 3. Septemb.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, tertio Nonas Septembris, Pont. noſtri Anno II.

LVIII.

Quod Fratres Minores Ordinis S. Franciſci de Obſervantia licite retineant loca, quæ etiam ſine titulo poſſident, dummodo Ordinariorum conſenſus accedat, quo ad ea quæ poſſident a decem annis citra.

Alia de his Fratr. videri poſſunt in Co. XXVI. Leonis X. Ite *Tom. III. Par. III. fol.* 450.

SIXTUS PAPA V.

Dilecti filii, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Generalis Miniſter exponit quod multa loca, & Eccleſias ipſi poſſident, licet de legitimo titulo, ſeu conceſſione, ex cauſis hic expreſſis docere nequeāt.

CUM ſicut Nobis nuper expoſuiſti, tu annis proxime lapſis pro injuncto tibi Miniſteriatus tui generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia onere, omnes, & ſingulas præfati Ordinis Provincias, tam in Italia quam extra eam exiſtentes viſitaveris, multaſque domos, Eccleſias, & loca Ordinis præfati, ab eorum Miniſtris, Cuſtodibus, ſeu Guardianis, & Fratribus retineri repereris, abſque eo quod ipſi Miniſtri, ſeu Guardiani, & Fratres de aliquo Eccleſiarum, & domorum, ac locorum hujuſmodi titulo, ſeu conceſſione a Sede Apoſtolica, vel alias legitime habita, & facta docere valeant, cum dictæ conceſſiones aut non obtentæ, vel non expeditæ, ſeu dictarum domorum Miniſtrorum, Guardianorum, ſeu Cuſtodum incuria, ſive etiam ob bella, aut depopulationes, vel alios caſus ſiniſtros, aut alias deperditæ ſint, quamvis domus, & Eccleſiæ, ac loca prædicta, ab eorum Miniſtris, ſive Guardianis, & Fratribus bona fide, ac pacifice, & quiete poſſideantur. Tuque Nobis humiliter ſupplicaſti, ut potiori pro dictorum Miniſtrorum, Cuſtodum, ſive Guardianorum, & Fratrum conſcientiarum ſecuritate, & cautela, tibi, dictiſque Miniſtris, Cuſtodibus, ſive Guardianis, & Fratribus in præmiſſis de aliquo opportuno noſtro, & Sedis Apoſtolicæ remedio providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic itaque Pontifex eiſdem cōcedit, ut ea libere, & licite retinere valeant, dummodo habeant conſenſum Ordinariorum, quo ad loca quæ habeat a decem annis citra.

§.1. Nos igitur pro noſtri paſtoralis officii munere, tuiſque ſupplicationibus in hac parte inclinati, in præmiſſis opportune dictarumque domorum, & Eccleſiarum, ac locorum qualitates, & quantitates, aliaque neceſſaria exprimenda hic pro plene, & ſufficienter expreſſis habere volentes, teque ac dictos Miniſtros, Guardianos, ſeu Cuſtodes, & Fratres a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, tibique, ac ceteris Miniſtris, Cuſtodibus, ſeu Guardianis, & Fratribus dicti Ordinis, nunc, & pro tempore exiſtentibus, ut quæcumq. loca, domos, & Eccleſias, quæ vos in hanc uſque diem, in quibuſcumque Mundi partibus, ac etiam Inſulis, & Regnis novi In-

Digitized by Google

Indiarum Occidentalium, & Orientalium, quomodolibet, ea videlicet quæ a decem annis ſupra, quæ vero a decem annis citra de conſenſu Ordinariorum poſſidetis, libere, & licite, ac abſque aliquo conſcientiarum veſtrarum ſcrupulo, aut cenſurarum, & pœnarum incurſu, etiam ſi de illorum conceſſionibus a Sede Apoſtolica, vel alias quomodolibet factis, ac fieri neceſſariis nullibi, ut præmittitur, appareat, perpetuo retinere, & poſſidere, ac in eorum quieta, & pacifica poſſeſſione remanere, illamque in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi antequam loca, domus, & Eccleſiæ hujuſmodi, & eorum ſingula recepta fuiſſent, de illis recipiendis competens, & ſufficiens facultas a Sede Apoſtolica, & locorum Ordinariis, in quorum Civitatibus, & Diœceſibus conſiſtunt, obtenta fuiſſet, continuare valeatis, Apoſtolica auctoritate, præſentium tenore concedimus.

Indulgentiaſque, & privilegia eiſdem concedit, quæ conceſſa fuerunt locis, & Eccleſiis a principio licite recepta, & ædificatis.

§.2. Necnon Eccleſiis, domibus, & locis prædictis, illorumque Miniſtris, & Guardianis, ſeu Cuſtodibus, & Fratribus nunc, & pro tempore exiſtentibus, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, anrelationibus, præeminentiis, indultis, favoribus, gratiis, conceſſionibus, indulgentiis, & peccatorum remiſſionibus, & relaxationibus, quibus aliæ dicti Ordinis Eccleſiæ, domus, & loca, quæ a principio de ejuſdem Sedis Apoſtolicæ, & Ordinariorum locorum licentia recepta, & ædificata fuerunt, eorumque Miniſtri, Guardiani, ſeu Cuſtodes, & Fratres, ac aliæ perſonæ, tam de Jure, uſu, conſuetudine, privilegio, & conceſſione, quam alias quomodolibet in genere, vel in ſpecie utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipſi ſimiliter, ac pariformiter, & ſine ulla penitus differentia uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, indulgemus.

Ampliatio ſupradicti Indulti.

§.3. Decernentes inſuper te, ac Miniſtros, Cuſtodes, ſeu Guardianos, & Fratres Eccleſiarum, domorum, & locorum prædictorum de cetero, ad docendum de facultate ſive licentia recipiendi Eccleſias, domos, & loca prædicta ab eadem Sede, & locorum Ordinariis obtenta, alias quam per præſentium oſtenſionem, quam ubique, tam in judicio quam extra, præter quam quod ad docendum de dicto conſenſu Ordinariorum, in his quæ poſſidetis a decem annis citra, ſufficere volumus pro ſufficienti, & plena probatione omnium, & quorumcumque neceſſario probandorum, ad effectum conſequendi præmiſſa, hiſque omnibus plenarie fruendi, minime teneri nec obligatos exiſtere.

Decretum irritans.

§.4. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios ordinarios, & delegatos, etiam Palatii Apoſtolici cauſarum Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, de novis locis per Mendicantes, abſque dictæ Sedis licentia non recipiendis, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.6. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c. prædicti Ordinis, eaque concernentibus prope diem, te auctore in Typographia Romana dilecti filii Dominici Baſæ cudendo, aut etiam ſeparatim imprimendis, & a te, ſeu pro tempore exiſtente Miniſtro, ſeu Commiſſario generali Ordinis præfati ſeparatim imprimendis, ſubſcriptis.

D. P. An. II. 5. Septemb.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 5. Septemb. 1586. Pont. noſtri Anno II.

LIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confraternitas S. Annæ Varſaviæ erigitur in Archiconfraternitatem cum ejuſdem facultatibus, & privilegiis, quæ habet Archiconfraternitas Confallonis de Urbe.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a piis operibus, quæ per Confratres hujus Cõfraternitatis exercentur deſumptum.

PRæclara, ac inſignia charitatis, & pietatis opera, quæ dilecti filii Prior, ſeu Senior, Camerarius, deputati, aliique Confratres Societatis S. Annæ, quæ glorioſiſſimæ Virginis Salvatoris Noſtri Jeſu Chriſti genitricis Matrem eſſe, & appellari commerita fuit, ad gloriam Dei, & Animarum Chriſti fidelium ſalutem quotidie exercent, Nos inducunt, ut eamdem Confraternitatem, quæ non ſolum Lomzæ, Vilnæ, Carinæ, Scampis, Varſaviæ, Vartæ, Lenpoli, ſed etiam per univerſam Poloniam, Lituaniam, & Ruſſiam tam apud fratres S. Franciſci de obſervantia, quam apud alias pleraſque Eccleſias, atque Sacella ejuſdem Sanctæ Annæ erecta, & inſtituta reperitur, ampliori, ac digniori nomine, ac titulo decoremus, ac illuſtremus, favoribuſque, gratiis, & prærogativis proſequamur opportunis.

Cõfraternitas in Archiconfraternitatem erigitur, ceteræque ejuſdem nuncupationis Confraternitates ei ſubjiciuntur.

§.1. Itaque Chariſſimæ in Chriſto filiæ noſtræ Annæ Poloniæ Reginæ illuſtris ejuſdem Societatis Patronæ, ac Protectricis ſupplicationibus hac in parte inclinati Confraternitatem S. Annæ prædictæ Varſaviæ exiſten. in Archiconfraternitatem, & caput omnium Confraternitatum ſub eadem invocatione in quibuslibet Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis Regni Poloniæ, ac aliis Dominiis, & ditionibus prædictæ Reginæ Annæ conſtitutis erectarum, & erigendarum, & aliarum cujuſvis alterius nuncupationis ejuſdem tamen inſtituti eidem Archiconfraternitati pro tempore aggregandarum

rum auctoritate Apoſtolica perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Seniori Confraternitati ſtatuta condendi facultas conceditur.

§.2. Ac Priori, ſeu Seniori, Camerario, ceteriſque Deputatis Archiconfraternitatis hujuſmodi, quæcumque ſtatuta, Decreta, & Ordinationes, licita tamen, & honeſta, ac Sacrorum Canonum diſpoſitioni, & præſertim Concilii Tridentini Decretis minime contraria faciendi, & condendi, & jam facta, edita, ſeu condita matura conſideratione, & deliberatione ſuper illis per eos adhibita, noſtro nomine confirmandi, & approbandi.

Aliaſque Cōfraternitates aggregandi, propriaq. Privilegia, Indulgētias &c. cōmunicandi.

§.3. Necnon quaſcumque Confraternitates ubicumque exiſtentes tam ſub dicto nomine Sanctæ Annæ, quam alterius nuncupationis, idem tamen Inſtitutum circa prædictæ charitatis, & pietatis opera tenentes ipſi Archiconfraternitati aggregandi, ac omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, & alias quaſcumque gratias ſpirituales eidem Archiconfraternitati per Nos, & alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros quomodolibet conceſſas, & in futurum concedendas dictis Confraternitatibus, quarum ipſa Archiconfraternitas S. Annæ caput exiſtit, impartiendi.

Communicantur eidem Privilegia a Summis Pontificibus concesſa Archiconfraternitati Confalonis.

§.4. Necnon omnia privilegia, indulta, prærogativas, facultates, Archiconfraternitati Confalonis de Urbe per Nos, & alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, præſertim illa, quæ in libro ſtatutorum ejuſdem Archiconfraternitatis continentur, quorum tenores hic pro expreſſis haberi volumus, data, tributa, & conceſſa tam reſpectu facultatis aggregandi Confraternitates, & alia pia loca, Indulgentiaſque, & aliis communicandi, quam orationes 40. horarum, & Indulgentias ad inſtar ſtationum Urbis certis anni temporibus indicandi, nec non cetera omnia, prout ipſa Archiconfraternitas Confalonis de Urbe facit, & gerit, faciendi, & gerendi in dicto Regno Poloniæ facultatem, & auctoritatem tenore præſentium damus, concedimus, & impartimur.

Contraria omnia tolluntur.

§.5. Non obſtantibus noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, ac aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Septem. 1586. An. II.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 16. Septembris, 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

L X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Erectionis Provinciæ Hiſpaniarum Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo cum tranſitu ejuſdem ad Diſcalceatos.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

QUÆ a Prædeceſſoribus noſtris pro perſonarum maxime Religioſarum bono regimine, & mutua quiete, ac concordia inter eas conſervanda ſalubriter ordinata fuerunt, ea, ut firmiora perſiſtant, libenter cum a Nobis petitur, noſtram interponimus auctoritatem.

Poſt conditas Ordinis hujus Cōſtitutiones ſub Innocentio IV., Eugenius IV. declaravit, Carmelitas non teneri niſi ad jejunia eccleſiaſtica, & triū dierum in qualibet hebdomada &c.

§.1. Alias ſiquidem poſt confirmationem Regulæ Fratrum Eremitarum Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, quæ de mandato fel. re. Innocentii PP. IV. noſtri Prædeceſſoris a bo. mem: Hugone Tituli S. Sabinæ Presbytero Cardinale, & Guilielmo Epiſcopo Antedarien. correcta, & declarata, ac deinde juxta correctionem, & declarationem hujuſmodi ab eodem Innocentio Prædeceſſore comprobata fuiſſe aſſeritur, piæ me. Eugenius PP. IV. etiam Prædeceſſor noſter rigorem illius mitigans, & regulam ipſam moderans ordinaſſe, & conceſſiſſe inter alia dicitur, quod ejuſdem Ordinis Profeſſores tribus dumtaxat diebus ſingularum hebdomadarum, & quibus jejunare juxta eamdem Regulam eſſent aſtricti, præterquam in Adventu, quadrageſima, & aliis generaliter prohibitis diebus, carnibus veſci, & horis congruis in eorum Eccleſiis manere, ac per clauſtra, & eorum ambitus deambulare libere, & licite valerent. Decernens eoſdem Fratres circa præmiſſa ad arctiorem obſervantiam, quæ ſuperius præmittitur occaſione profeſſionis in dicto Ordine emiſſæ, vel impoſterum emittendæ minime teneri, & alias prout latius in dictorum Prædeceſſorum literis dicitur contineri.

Gregorius autem XIII. Fratres Provinciarū Hiſpaniarum mitigationi hujuſmodi, ad Diſcalceatorū Ordinē tranſire, ejus Priori Generali ſubeſſe, ac in Provinciā redigi permiſit, cum nonnullis aliis privilegiis hic adnotatis.

§.2. Ac demum cum re. me. Gregorio PP. XIII. ſimiliter Prædec. noſtro expoſitum fuiſſet, quod de anno Domini 1565. ſeu alio veriori tempore nonnulli Profeſſores dicti Ordinis cum licentia ſui Prioris Generalis tunc in partibus Hiſpaniarum exiſtentis aliquot Fratrum, & Monialium ejuſdem Ordinis Monaſteria, in quibus primitiva regula prædicta cum omni obſervantia, & rigore retineretur in Hiſpaniarum Regnis, ſub obedientia tamen Provincialis fundare, & ædificare cœperant, quodque Regulam, & obſervantiam hujuſmodi tam fundatores prædicti, quam alii, qui ex mitigatis pro tempore admittebantur, renunciando mitigationi, & relaxationi dicti Eugenii Prædeceſſoris tranſacto probationis anno denuo, ac etiam alii de ſæculo venientes profitebantur, ac numerus Religioſorum, qui Diſcalceati nuncupantur, primitivam hujuſmodi Regulam profitentium, & obſervantium magnopere, uti tunc expreſſum fuit, excreverat, quodque iidem Religioſi Diſcalceati ultra contenta in dicta Regula de licentia ipſius Prioris Generalis, & cujuſdam Vicarii per eumdem in Provincia Caſtellæ deputati, & cum approbatione Viſitatorum Apoſtolicorum dictæ Religionis quædam alia Inſtituta ad carnis mortificationem, & Populi ædificationem ab initio ſuæ Inſtitutionis obſervare incœperant, veluti Diſcalceatos incedere, indui ſacco, dormire ſuper tabulis, ad ſublevandam ſuam inopiam manibus propriis operari, multum ſe in oratione exercere, divinumque officium ſine cantu, & ſine modulatione recitare. Idem Gregorius Prædeceſſor Chariſſimi in Christo filii noſtri tunc ſui Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici, qui ac etiam eorumdem Fratrum Diſcalceatorum

rum precibus annuens de conſilio venerabilium fratrum noſtrorum, tunc ſuorum S.R.E. Cardinalium ſuper viſitatione Apoſtolica conſultatione Epiſcoporum, & Regularium reformatione deputatorum, de quorum numero Nos quoque in minoribus conſtituti, & Cardinalatus honore fungentes tunc eramus, inſtitutum hujuſmodi, quod juxta primitivam Regulam prædictam ipſi Fratres profitebantur laudando, & approbando dictos Fratres, & Moniales primitivam hujuſmodi Regulam in Regnis Hiſpaniarum obſervantes Diſcalceatos nuncupatos, eorumque Domos, Conventus, Monaſteria, & loca tunc, & pro tempore eſiſtentia a Provinciis Fratrum, & Monialium ejuſdem Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo Regulam per dictum Eugenium Prædeceſſorem mitigatarum tunc, & pro tempore obſervantium, qui mitigati nuncupantur, penitus, & omnino in perpetuum, auctoritate Apoſtolica, ſejunxit, ſeparavit, & diſmembravit, ipſoſque Diſcalceatos ab omni, & quacumque juriſdictione, viſitatione, correctione, & Superioritate, quæ Prioribus Provincialibus, ceteriſque Prælatis, & ſuperioribus mitigatis in ipſos Diſcalceatos competebat, perpetuo exemit, & liberavit, ac eorumdem Fratrum, & Monialium Diſcalceatorum Domos, Monaſteria, & loca quæcumque eatenus erecta, & inſtituta, & ex tunc in futurum erigenda, & inſtituenda in unam Provinciam de per ſe Diſcalceatorum nuncupan. per unum Priorem Provincialem, qui in Capitulo ipſius Provinciæ ex eiſdem Diſcalceatis, ut præfertur, eligi deberet, regendam, & gubernandam, in perpetuum eresit, & inſtituit, ipſam Provinciam Fratrum, & Monialium Diſcalceatorum ſub obedientia, & ſuperioritate Prioris Generalis totius Ordinis ad inſtar aliarum Provinciarum ejuſdem Ordinis perpetuo ſubiectam remanere, ſubeſſe, & ſubiacere voluit. Qui Prior Generalis per ſe ipſum tantum, vel per alium virum idoneum ex ipſis Diſcalceatis, & justa eorum primitivam Regulam, ac Regularia inſtituta ab ipſis Diſcalceatis obſervari ſolita, eos viſitare, reſormare, corrigere, & punire poſſet in Monaſteriis tamen, Domibus, & locis ipſorum Fratrum Diſcalceatorum, eſtra quæ nullatenus ipſi Diſcalceati, vel aliquis eorum ab eodem Priore Generali quovis prætextu, vel occaſione amoveri, aſſignari, mutari, extrahi, ſeu transferri, aut ad alias Provincias mitti, aut retineri poſſent, niſi aliter in eorum Capitulo provinciali ſuiſſet ordinatum, ipſi vero dictæ Provinciæ Diſcalceatorum Fratres in præmiſſis perpetuo eidem Priori Generali parere, & obedire, & cum ipſum ad eorum Monaſteria, Domos, & loca divertere, aut pro viſitatione hujuſmodi, vel alias accedere contigiſſet, cum omni humilitate & reverentia benigne recipere, & pertractare tenerentur, & deberent. Priori vero Provinciali ejuſdem Provinciæ Fratrum Diſcalceatorum ipſos Fratres, & Moniales Diſcalceatos, illorumque Domos, Monaſteria, & loca quæcumque regendi, puniendi, & caſtigandi, ac Captulum Provinciale ſuis loco, & tempore indicendi, convocandi, congregandi, & celebrandi, quoſcumque officiales neceſſarios una cum Capitularibus eligendi, ac quæcumque ſtatuta, & ordinationes pro bono regimine ipſius Provinciæ, & Dei ſervitio in eodem Capitulo condendi, mutandi, alterandi, ac in totum, ſi videbitur, abrogandi, & etiam de novo edendi, dummodo Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis, eorumque primitivæ Regulæ, & Inſtitutis prædictis non adverſarentur, & abuſus quoſcumque tollendi, & emendandi: Monaſteria item, Domos, & Conventus tam virorum, quam mulierum ejuſdem Provinciæ in quibuſvis locis, cujuſvis licentia deſuper non requiſita, de conſenſu dictorum Capituli, & alias ſervata forma ejuſdem Concilii conſtrui, & ædificari faciendi, ipſique Priori Provinciali, poſtquam electus ſuiſſet, officium ſuum exercendi abſque alia confirmatione, quam tamen a Priore Generali totius Ordinis mus petere teneretur, plenam, & liberam facultatem conceſſit, ac prohibuit perpetuo ne Fratres, & Moniales Diſcalceati ad ſuum Fatrum mitigatorum, vel alium Ordinem, præterquam Carthuſianorum ſine apoſtaſiæ nota tranſire poſſent, niſi Sedis Apoſtolicæ licentia obtenta, atque inhibendo ſub pœna excommunicationis Priori Generali, Provincialibus, & Commiſſariis, aliiſque Prælatis, miniſtris, aut officialibus, ne eoſdem Fratres, vel Moniales Diſcalceatos ſuper præmiſſis quoquomodo moleſtarent, ipſis etiam Diſcalceatis indulſit, ne eis ullo modo parere, aut deferre tenerentur, ſalva tamen in reliquis obedientia Prioris Generalis totius Ordinis, cui eos perpetuo ſubiectos eſſe, & ſubiacere voluit, aliaque nonnulla eiſdem Diſcalceatis ſub certis modo, & forma tunc expreſſis conceſſit, & indulſit cum de ſic judicando, & irritanti, aliiſque Decretis, & clauſulis præſervativis, & derogationibus adjectis, certis etiam Judicibus ſive etiam Executoribus deputatis, prout in literis Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi ſub datum die 28. Junii anni Dom. 1580. in forma Brevis expeditis latius continetur.

Ad hæc cum proceſſerint dicti Fratres confirmari petunt a Six.o Pontifice.

§.3. Ad quarum literarum executionem cum ſicut iidem Fratres diſcalceati Nobis esponi ſecerunt, jam proceſſum, & uſus ipſe doceat in dies magis juvante Domino ex illarum diſpoſitione plura nomina ad honorem divini nominis. & ejuſdem Provinciæ, atque adeo totius Ordinis, ſalubrem directionem, ſtatumque pacificum, & tranquillum redundare. Propterea Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut hæc ipſa pro eorum ſubſiſtentia validiori, de novo auctoritate Apoſtolica roborare de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Pontifex.

§.4. Nos igitur dicti Philippi Regis, ac eorum Diſcalceatorum ſupplicationibus inclinati dictas Gregorii Prædeceſſoris literas, quarum tenorem præſentibus haberi volumus pro expreſſo, tam quo ad præmiſſa,

quam

quam reliqua in eis contenta, ac proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſecuta omnia, & quæcumque auctoritate Apoſtolica perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ inviolabilis, & inconcuſſæ firmitatis, & approbationis Apoſtolicæ robur adiicimus, eaque univerſa, & ſingula præſentis ſcripti patrocinio communimus, ac omnes, & quaſcumque Juris, & facti, vel ſolemnitatum, aut alios defectus etiam ſubſtantiales, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus, eaque de novo per præſentes, alias tamen juxta formam, & tenorem prædictarum Gregorii Prædeceſſoris literarum concedimus, indulgemus, ſtatuimus, & ordinamus, ac per eos, ad quos ſpectat, firmiter, & inviolate obſervari in omnibus, & per omnia præcipimus, & mandamus.

Si quid ſecus attentetur, declarat irritum.

§.5. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentatum forſan eſt hactenus, vel impoſterum contigerit attentari.

Recitationem Breviarii Romani juxta novam reformationem eiſdem concedit.

§.6. Ac inſuper eorumdem Diſcalceatorum precibus in hoc quoque annuentes, Univerſis, & ſingulis Fratribus, ac Monialibus Diſcalceatis prædictis tam profeſſis, & in Sacris etiam Presbyteratus Ordinibus conſtitutis, quam aliis quibuſcumque, ut in eorum Eccleſiis, Domibus, Monaſteriis, & locis tam in Choro, quam extra Chorum horas Canonicas diurnas, & nocturnas ſecundum uſum, ritum, & morem Romanæ Eccleſiæ juxta formulam Breviarii Romani noviſſime ex Decreto dicti Tridentini Concilii reformati, & piæ mem. Pii Papæ V. etiam Prædeceſſoris noſtri juſſu editi publice, & inſimul, etiam privatim, & ſigillatim dicere, & recitare libere, & licite valeant, itaut amplius ad dicendas horas Canonicas ſecundum ritum, & morem dicti Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo minime teneantur, & nihilominus præcepto, & obligationi ſatisfaciant.

Romæ autem Procuratorem Generalem habere.

§.7. Quodque eiſdem Diſcalceatis in Romana Curia Procuratorem ſuæ Provinciæ Diſcalceatorum ad tractanda ejuſdem Provinciæ negocia ex numero ipſorum Diſcalceatorum deſtinare, & perpetuo habere liceat auctoritate prædicta de ſpeciali gratia concedimus*, & indulgemus.

* Hujuſce Conſtitutionis Exequutores deputat.

§.8. Quocirca Venerabilibus Fratribus Toletan., & Hiſpalen. Archiepiſcopis, & Epiſcopo Palentin., ac dilecto Filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Auditori Generali, ac univerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, necnon quibuſcumque in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut ipſi, vel plures, aut duo, vel unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes, ac prædictas Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Diſcalceatorum, vel aliorum, quorum intererit, fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſdemque Diſcalceatis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant præmiſſa omnia, & ſingula juxta præſentium, ac prædictarum Gregorii Prædeceſſoris literarum tenorem per eos, quos illa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, debitæ executioni demandari, & ad unguem perpetuo, & firmiter obſervari. Non permittentes quemcumque deſuper quoquomodo indebite moleſtari, perturbari, aut inquietari. Contradictores ac inobedientes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem directe, ſeu indirecte, vel alias præſtantes cujuſcumque ſtatus, gradus, Ordinis, vel conditionis fuerint, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, ac in Conciliis, etiam generalibus editis, dictique Ordinis, ac illius Provinciarum juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus t privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Mitigatis, vel Diſcalceatis, aut univerſo Ordini, vel prædictis, aut aliis illorum ſuperioribus, ceteriſque perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes ſpecialiter, & expreſſe derogamus, atque omnibus iis, quæ in dictis Gregorii Prædeceſſoris literis conceſſa fuerunt, non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 20. Septem. 1586 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 20. Sept. 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LXI.

Præfinitio numeri, & qualitatum Prælatorum Referendariorum utriuſque Signaturæ Romani Pontificis, cum privilegiorum conceſſione.

Ampliora conceſſit indulta Paulus III. in ſua Conſt. XXVIII. Debita. *Tom. IV. Par. I. fol. 174. De officio autem Referendariorum, vide in Pii IV. Conſt.* Cum nuper. *Tom. IV. Par. II. ubi etiam notavi de materia Signaturæ Juſtitiæ, & Gratiæ.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Iſte Pontifex ex cauſis hic expreſſis.

QUemadmodum providus agricultor, ad uberiorem ejus futuram frugem, temporum vices ſolicite obſervat, arbores ordine diſponit, & ne illarum vires latius diffuſæ evaneſcant, nimiam frondium, ramorumque frequentiam comprimit, & reſecat, ac ibidem inordinata, & indiſpoſita, ſiquæ ſint, ad meliorem formam reducere ſatagit; ita Nos agri Dominici curæ, ſuperna

perna diſpoſitione præpoſiti, efficacem, & fructuoſam operam in illius cultura impendere credimus, cum ad ea vigilantiæ noſtræ ſtudium ſedulo convertimus, per quæ hujus Sedis Apoſtolicæ dignitates, & Officia, præſertim noſtram Gratiæ, & Juſtitiæ Signaturam concernentia, tamquam feraces plantæ in ipſo agro Dominico conſitæ, utili, & commoda rerum diſpoſitione ſalubriter dirigantur, & ex eorum adminiſtratione ſperati fructus ad Dei gloriam, & illius gregis utilitatem, dictæque Sedis decorem majori in dies cum fœnore proveniant, abuſus vero, qui in illis paſſim, abſque perſonarum defectu conferendis irrepſerunt, refectis, & veluti putatis ramis ſterilibus, de medio ſubmoveantur. In quam curam cogitationemque pro Officii noſtri debito incumbentes, opportunum, immo neceſſarium eſſe cenſemus, ut ad ejuſdem Signaturæ tam Gratiæ quam Juſtitiæ miniſteria, non niſi cognitæ, & ſpectatæ virtutis viri aſſumantur, & proinde illius Referendariorum cœtus nimia præteritorum temporum indulgentia, & quorumdam inſtantia ſupra modum, non ſine priſtinæ ſuæ dignitatis diminutione adauctus, reſecata illorum multitudine, ad certum, & determinatum numerum, inque compoſitum ordinem redigatur, ne multitudo ipſa rebus gerendis confuſionem, & impedimentum afferat, & ſpes uberioris fructus, quæ in eorum muneribus rite, & fideliter obeundis poſita eſſe debet, Nos atque ipſos fruſtretur.

Referendariorum numerum ad centum præfinit.

§.1. Itaque opportuna circa hæc remedia adhibere volentes, Motu proprio &c., & ea certa ſcientia noſtra ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod nullus deinceps in Referendarium alterutrius Signaturæ prædictæ, etiam cedentibus vel decedentibus, aut alias deficientibus, qui nunc ſunt, Referendariis præfatis, omnino admittatur, donec, & quouſque omnium Referendariorum hujuſmodi numerus imminutus, & ad centum dumtaxat reductus fuerit. Illo autem ſic reducto, & imminuto, præſcriptus centenarius numerus Referendariorum hujuſmodi, nullo umquam tempore augeatur. Sed neque inter hos omnes ultra ſeptuaginta Signaturæ Gratiæ Referendarii eſſe poſſint.

Admittendorum ad Signaturam Juſtitiæ qualitates præſcribit.

§.2. Nec ullus numero, & conſortio Referendariorum Juſtitiæ de cetero adſcribatur, niſi ſit ex legitimo matrimonio, honeſtiſque parentibus procreatus, & clericali charactere inſignitus, ac utriuſque, vel alterius jurium Doctor, in aliqua Studii generalis Univerſitate promotus, & in Rom. Curia habitu, & tonſura clericalibus incedendo, per biennium verſatus, vitæque integritate, ac morum probitate commendatus, & ſaltem in vigintiquinque ætatis ſuæ annis conſtitutus, habeatque in bonis temporalibus, vel beneficiis Eccleſiaſticis, unde in ipſa Curia dignitatis ſuæ gradum valeat decenter ſuſtinere.

Admiſſioniſque formam.

§.3. Porro antequam ad ipſius admiſſionem procedatur, per ejuſdem Signaturæ Juſtitiæ Præfectum, vocatis, & congregatis ad id ſex antiquioribus Referendariis, ſecreto examinari, & ad hunc effectum ſaltem binas ſupplicationes, ſeu commiſſiones ſibi ad ipſo Præfecto ex tempore porrectas proponere debeat: quod ſi collectis Præfecti, & ſex antiquiorum Refendariorum præfatorum ſuffragiis, ſuper quibus eorum conſcientiam oneramus, taliter in hujuſmodi propoſitione ſe habuerit, ut relatione ſuper hoc, per dictum Præfectum Nobis, aut pro tempore exiſtenti Romano Pontifici facta, meruerit commendari, & approbari, tunc, & non alias in Referendarium ejuſdem Signaturæ Juſtitiæ admittatur, præſtito prius per eum in manibus ejuſdem Præfecti ſolito juramento.

Et in ea verſatos per triennium, ad Signaturã Gratiæ admitti poſſe declarat.

§.4. Ad Signaturam vero Gratiæ nemini pateat aſcenſus, niſi ſaltem triennio in Signatura Juſtitiæ fuerit laudabiliter verſatus, exceptis dumtaxat cauſarum Palatii Apoſtolici Auditoribus, & Cameræ Apoſtolicæ Clericis, quorum quiſque ad utramque Signaturam quovis tempore adſciſci valeat.

Aſſiſtentiũ Signaturæ Gratiæ numerum & ordinem ponit.

§.5. Inſuper, quod eidem Signaturæ Gratiæ ſemper decem, & octo Referendarii in Curia præſentes, nec legitimo impedimento detenti, duodecim videlicet antiquiores, penes quos ſententiæ dicendæ in ipſa Signatura gratiæ, ſuo quiſque loco, & ordine, facultas exiſtit, & alii tres, quibus onus libellos ſupplices proponendi incumbit, reliqui vero tres ſucceſſive propoſituri, necnon Theſaurarius generalis, & etiam generalis Auditor cauſarum Curiæ dictæ Cameræ, ac unus ex Palatii Apoſtolici Auditoribus, & unus ex ejuſdem Cameræ Clericis, alternatis vicibus, item noſtri in Urbe Vicarii, & cauſarum Curiæ præfatæ Auditoris Locatenentes, necnon Secretarius Apoſtolicus, ac in eadem Signatura Gratiæ proponendi munus a Referendariorum Decano ad ceteros omnes per turnum, juxta ſuæ cujuſque receptionis, & admiſſionis ordinem, deducatur.

Rationẽ proponendi non mutat.

§.6. In Signatura vero Juſtitiæ circa rationem proponendi ibidem ſervari ſolitam, nihil ducimus innovandum.

Referendarios ſuper conceſſione Referendariatus infra tres menſes literas Apoſtolicas expedire præcipit.

§.7. Ne autem, quo quiſque tempore in Signatura, tam Juſtitiæ, quam Gratiæ ſit admiſſus, hæſitari contingat, ſinguli Referendarii nunc exiſtentes, quibus ſuum cuique locum, & ordinem ſalvum, & illæſum eſſe volumus, intra tres menſes a data præſentium computandos, alii vero in futurum admittendi, ante cujuſque eorum admiſſionem, literas Apoſtolicas, ſub plumbo ſuper conceſſione ſui officii Referendariatus hujuſmodi expedire teneantur, quæ noſtri, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis Datarii manu ſubſcriptæ, eamdem prorſus roboris firmitatem obtineant, quam obtinerent, ſi juxta ſtylum Cancellariæ Apoſtolicæ, ſeu dictæ Cameræ per omnes, & ſingulos officiales, & alios, ad quos literarum Apoſtolicarum expeditio pertinet, rite, & legitime forent expeditæ.

§.8. Ceterum, ut Referendarii præfati, ... ad ſu-

Digitized by Google

Familiaritatis, & vere Nobilitatis privilegia, ac inſignia ſua gentilitia eiſdem concedit, & a juriſdictione Ordinariorum eximit.

ad ſuſcipiendos pro dicta Sede labores eo promptiores reddantur, quo exinde, ſpiritualibus, & temporalibus gratiis ſe cognoverint uberius eſſe refertos, omnes, & ſingulos nunc, & pro tempore exiſtentes Referendarios, utriuſque, vel alterius Signaturæ hujuſmodi, in noſtros, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis familiares, continuos commenſales, gratioſe recipimus, & ab omni juriſdictione Ordinariorum locorum quorumcumque eximimus, & totaliter liberamus, ac Nobis, & dictæ Sedi immediate ſubiicimus, nobilitatiſque titulo decoramus, ac veros, & indubitatos familiares, continuos commenſales noſtros, & pro tempore exiſtentis Romani Pont. ut præfertur, liberos, exemptos, & Nobiles eſſe, ſeq. tales in quibuſcumque Apoſtolicis, & aliis literis, ſcripturis, & actibus, tam publicis, quam privatis ſcribere, & nominare, ac ab aliis inſcribi, & nominari debere decernimus, & declaramus, eiſdemque Referendariis, nunc, & pro tempore exiſtentibus, in ſignum honoris, & veræ Nobilitatis, inſignia noſtra gentilitia, una cum ſuis armis, & inſigniis geſtare, ac omnibus, & ſingulis privilegiis, præeminentiis, indultis, immunitatibus, honoribus, & gratiis, quibus alii veri, & indubitati Nobiles ex nobilium, etiam Illuſtrium genere, ex utroque parente procreati, tam in judicio, quam extra ubicumque locorum de jure, vel conſuetudine, ac alias quomodocumque utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi de Nobilium etiam Illuſtrium genere, vere & non ficte procreati & geniti forent, uti, & potiri, & gaudere.

Et in ſuis Monaſteriis mitra &c. utendi, & populo benedicendi facultatem elargitur.

§.9. Necnon in Monaſteriis per eos in Commendam pro tempore obtentis, quorum præteriti Abbates mitra, & aliis Pontificalibus inſigniis, ex privilegio Apoſtolico, aut alias uti conſueverunt, etiam mitra, annulo, & baculo, ceteriſque Pontificalibus inſigniis, & ornamentis perinde, ac ſi eiſdem Monaſteriis, tamquam Abbates præeſſent, etiam uti, necnon poſt Miſſarum, & aliorum divinorum officiorum ſolemnia, populo tunc intereſſenti ſolemni more; dummodo inibi præſens non ſit aliquis Antiſtes, ſeu dictæ Sedis Legatus, aut ſi præſens fuerit ad id ejus accedat aſſenſus, benedicere, & libere, & licite valeant.

Confeſſoremque ab Ordinario approbatum eligendi, qui ſemel in vita, & in articulo mortis plenariam eis concedat indulgentiam.

§.10. Necnon aliquem idoneum presbyterum ſæcularem, vel cujuſvis Ordinis regularem ab Ordinario approbatum, in ſuum poſſint eligere Confeſſorem, qui omnium peccatorum, de quibus corde contriti & ore confeſſi fuerint, ſemel in vita, & in mortis articulo plenariam remiſſionem, & indulgentiam, eis ſacra communione refectis, & in Catholicæ fidei ſinceritate, Romanæque Eccleſiæ unitate, ac Romani Pontific. canonice intrantis obedientia perſeverantibus, dicta auctoritate concedere poſſit.

Celebrandique, ac celebrari faciendi circa auroram & etiam in locis interdicto eccleſiaſtico ſuppoſitis.

§.11. Liceatque eiſdem Referendariis, ubi negotiorum, & temporum ratio poſtulabit, Miſſas antequam eluceſcat dies, circa tamen Auroram, necnon ſi forſan ad loca Eccleſiaſtico interdicto, tam ordinaria, quam Apoſtolica auctoritate ſuppoſita eos declinare contigerit, in illis ſubmiſſa voce, clauſis januis, & non pulſatis campanis, ac excommunicatis, & interdictis excluſis, in ſua familiariumque ſuorum domeſticorum, & trium aliarum perſonarum eorum arbitrio eligendarum præſentia, dummodo ipſi, & qui præſentes fuerint, cauſam non dederint interdicto, neque eis ſpecialiter interdictum fuerit, ſimiliter Miſſas, & alia divina officia per ſeipſos, ſi Presbyteri fuerint, vel per proprium, aut alium idoneum Sacerdotem ab Ordinario approbatum, celebrare, & celebrari facere, illaque audire, & eis intereſſe, necnon tempore interdicti hujuſmodi ſacram Euchariſtiam, & cetera Sacramenta recipere, ipſiſque dicto tempore decedentibus eorum corpora eccleſiaſticæ ſepulturæ, etiam cum funebri pompa, Chriſtiano ritu tradi poſſint.

Stationes Urbis dictis Referendariis viſitantibus Eccleſias ab eis eligendas concedit.

§.12. Necnon Quadrageſimali, & aliis temporibus ac diebus Stationum Baſilicarum, & Eccleſiarum dictæ Urbis, extra ejus muros, ſi in iis locis in quibus eos etiam Romæ eſſe contigerit, duas Eccleſias aut unius, vel diverſarum Eccleſiarum eorum arbitrio eligendas viſitaverint, ac ibidem Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam ſaltem ter devote recitaverint, omnes, & ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſſiones conſequantur, quas conſequerentur, ſi eiſdem temporibus, & diebus Stationum Baſilicas, ac Eccleſias Urbis, & extra ejus muros hujuſmodi, ad id deputatas, perſonaliter viſitaverint.

Carnibus quando veſci poſſint.

§.13. Eidem quoque Quadrageſimali, & aliis temporibus, quibus eſus carnium, ovorum, & lacticiniorum uſus de jure, vel conſuetudine eſt prohibitus, eiſdem carnibus, ovis, & lacticiniis de conſilio utriuſque Medici, ac ſecreto, & ſine ſcandalo uti, & veſci libere, & licite valeant, dicta auctoritate tenore præſentium concedimus, & indulgemus.

Dignitate gaudeant, de qua in cap. Statutum de Reſcript. in 6.

§.14. Præterea Conſtitutionem fel. rec. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit. Statutum, ad eoſdem Referendarios, nunc, pro tempore exiſtentes extendimus, ita ut ipſi omnes ſint, & eſſe cenſeantur Eccleſiaſtica dignitate præditi, & juxta diſpoſitionem Conſtitutionis hujuſmodi qualificati, etiam ad hoc ut in eorum tamquam perſonarum in dignitate eccleſiaſtica conſtitutarum manibus penſiones ab iis qui ſufficienti ad hoc facultate ſuffulti fuerint, transferri valeant, ac translationes penſionum ab ipſis faciendæ hujuſmodi validæ, & efficaces exiſtant, ſuoſque effectus ſortiri debeant.

Clauſulas præſervativas apponit.

§.15. Decernentes præſentes literas nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, aut in jus, vel controverſiam revocari, nec ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſi-

diſſimilium gratiarum revocationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, validaſque, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit obſervari, ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, vel delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores hujus Conſtitutionis deputat, & facultates concedit.

§.16. Quocirca univerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, necnon dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & quibuſvis aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica, & ubicumque locorum conſtitutis, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, aut quoties pro parte Referendariorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Referendarios, ac eorum ſingulos illis pacifice frui, & gaudere, nec permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas; aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulas derogatorias addit.

§.17. Non obſtantibus præmiſſis, ac præfati Bonifacii Prædeceſſoris de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, necnon Lateranen. etiam noviſſime celebrati, & præfati generalis, & aliorum Conciliorum, ac piæ memoriæ Innocentii IV., Sixti etiam IV., Innocentii VIII., Pauli II., & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, contra exemptos editis, necnon Pii IV. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri, de gratiis intereſſe dictæ Cameræ concernentibus, in eadem Camera regiſtrandis, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Cameræ præfatæ, ac Eccleſiarum, Monaſteriorum, & locorum quorumcumque etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Præſulibus, Capitulis, Abbatibus, Conventibus, & perſonis, necnon præfatis locorum Ordinariis per quoſcumque Rom. Pont. Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet, etiam iteratis, & multiplicatis vicibus conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmiſſorum omnium, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptis credi jubet.

§.18. Verum quia difficile foret præſentes literas &c.

D. P. An. II. 22. Sept.

Datum Romæ 10. Kal. Octob. Anno Secundo.

LXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Nonnulla ſtatuuntur pro Eccleſiis Calaguritan., & Calceaten. ſuper receptione filiorum patrimonialium in Beneficiatos dictarum Eccleſiarum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

CUm de rebus, & perſonis Eccleſiaſticis peculiarem, ut par eſt, curam geramus, ad ea providentiæ noſtræ partes libenter impendimus, per quæ Beneficia Eccleſiaſtica non precibus, non favoribus, nec conſanguinitate conjunctis, ſed magis idoneis perſonis conferantur, obſtacula quæque hinc ſubmovendo, ac alias deſuper diſponendo, prout conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſæ ferendæ Legis.

§.1. Nuper ſiquidem ad Nos relatum fuit, quod cum in Civitatibus, & Diœceſibus Calaguritan., & Calceaten. invicem, ſeu alias perpetuo unitis cuncta fere Beneficia Eccleſiaſtica tam in receptivis, quam numeratis Eccleſiis nuncupatis conſiſtentia, aut illorum fructuum, reddituum, & proventuum ſupercreſcentium certæ portiones Clericis filiis patrimonialibus, ſeu naturalibus, quorum ſcilicet Pater, aut Mater, Avus,

Avus, vel Avia, aut Proavus, vel Proavia ſaltem continuato decennio in Civitate, vel loco Beneficii, ſive Eccleſiæ habitaverint, & Eccleſiæ, vel Eccleſiis hujuſmodi, in qua, vel quibus Beneficia conſiſtunt, ſaltem per decennium Decimas ſolverint, aut natis, & Baptizatis in illo loco viventibus ibi Patre, & Matre, tanquam vicinis Eccleſiæ, vel Eccleſiis hujuſmodi juxta conſtitutiones Synodales conferri, vel concedi ſoleant, ac in Eccleſiis, in quibus certus Beneficiatorum numerus exiſtit, quæ numeratæ dicuntur, ad Beneficia hujuſmodi præſentatio, ſive electin perſonæ ex eiſdem filiis patrimonialibus ad eoſdem Clericos in eadem Eccleſia Beneficiatos ſpectat, & in aliquibus ex numeratis, & forſan receptivis Eccleſiis prædictis, qui primo cantabit Epiſtolam, Evangelium, aut miſſam, admittendus ſit: Inſtitutio vero perſonæ ſic præſentatæ, ſive electæ, ſeu admittendæ ad loci Ordinarium pertinet, in receptivis autem per receptionem Beneficiatorum, qui integra poſſident Beneficia, nulla per Ordinarium facta inſtitutione recipi conſueverint, unde ipſi Clerici Beneficiati, qui ut præfertur, eligendi, ſeu præſentandi Jus habent plerumque Dei timore poſtpoſito, ac ſuorum ſecundum carnem propinquorum, affinium, aut conſanguineorum præcipuam rationem habentes neglectis, aut repulſis magis idoneis, ac doctrina, moribus, & virtute conſpicuis conſanguineos, & propinquos ſuos, & minus habiles, indoctos, & indignos, aut in puerili ætate nonnumquam conſtitutos eligunt, atque præſentant, admittunt, vel recipiunt, ſæpe etiam in prædictis Eccleſiis receptivis unum Beneficium in plures portiones, quarum ſingulæ ſingulis Clericis, ut plurimum conſanguineis, vel amicis ea intentione conferuntur, vel aſſignantur, ut deinceps occurrente alia vacatione ii, qui portiones ſic diſſectas obtinent, integras accipiant, ceteris non amicis, neque conſanguineis excluſis, diſſecant, atque dividunt eoſdem filios patrimoniales, ac naturales ad fructuum vacantium ſive ſuper excreſcentium hujuſmodi perceptionem, & poſſeſſionem inſcio atque irrequiſito loci Ordinario admittendo, & recipiendo, aliaſque pactiones alter alteri complacendo omnino illicitas, & deteſtabilem ſimoniæ labem redolentes, aut quæ prohibitam hæreditariam in Beneficiis Eccleſiaſticis ſucceſſionem ſapiunt, ineundo, aliaque quamplura abſurda, & pravi abuſus, quoad præmiſſa inoleverunt non ſine magno divini cultus detrimento, ac animarum periculo, & ſcandalo plurimorum, cum præſertim loci Ordinarius curam animarum alicui ex hujuſmodi Beneficiatis ſuo arbitrio deligendo demandare ad tempus conſuevit, & teneatur, neminem interdum reperiat ad id munus idoneum. Cumque tunc exiſtentes Epiſcopi Calaguritan. poſt Concilii Tridentin. confirmationem, decretis ipſius Concilii inhærendo, ut ipſi filii patrimoniales prævio examine ab ipſo Epiſcopo juxta formam dicti Concilii habendo ad Beneficia hujuſmodi reciperentur, & admitterentur, inſtarent, ipſique Beneficiati in Eccleſiis receptivis, ſe ad Beneficia hujuſmodi nullo præcedente examine recipere, & admittere poſſe prætenderent, diverſæ, ſicut accepimus, lites, controverſiæ, & diſcordiæ cum b. m. Joanne de Quinonnes, ac forſan ejus Prædeceſſoribus Calaguritan. Epiſcopis, & noviſſime cum ven. fratre noſtro Joanne moderno Epiſcopo Calaguritan. ſuper præmiſſis, & forſan aliis rebus latius deductis tam in partibus coram tunc exiſtente Metropolitano, ac etiam Nuntio Apoſtolico, quam etiam in Romana Curia, in curatum Palatii Apoſtolici Auditorio introductæ fuerint: ac poſtmodum prædictus Joannes modernus Epiſcopus ad evitandum lites, ac ut ejus conſcientiæ ſecuritati, & dictorum Beneficiorum quieti conſuleret, Sedem Apoſtolicam, & Congregationem Cardinalium dicti Concilii interpretum, qui declararunt neminem eſſe admittendum, & recipiendum tam in receptivis, quam in numeratis Eccleſiis prædictis, niſi examine, & approbatione Epiſcopi præcedentibus, recurſum habuerit, ac propterea Vicarius dicti moderni Epiſcopi eiſdem Beneficiatis, ut declarationem hujuſmodi obſervarent, præceperit, a quo præcepto, licet ipſi Beneficiati illi acquieſcere debuiſſent: nihilominus ad Sedem eamdem appellarunt, & recurſum habuerunt ad modernum noſtrum, & dictæ Sedis in illis partibus Nuncium, qui mandavit prædictam declarationem ſervari: unde ipſi Beneficiati iterum ad Nos, & Sedem eamdem appellarunt, cauſamque appellationis hujuſmodi dilecto filio Marcello Bubalo cauſarum dicti Palatii Auditori, & Cappellano noſtro committi obtinuerunt, coram quo cauſa hujuſmodi introducta fuit, & adhuc indeciſa pendet.

Statuta circa collationem Beneficiorum, examen faciendum coram Ordinario a præſentatis, aliaque nonnulla ad invectos tollendos abuſus.

§. 2. Nos pro debito Paſtoralis officii tandem præmiſſis occurrendum, & congruum remedium adhibendum fore cenſentes, ac ut Beneficia ipſa dignioribus; ac virtute, & bonis moribus præditis perſonis conſerantur, unde alii eorum exemplo ad literarum ſtudia accenſi idonei in eorum Eccleſia miniſtri, ac quibus etiam cura animarum demandari, ſeu committi poſſit efficiantur, providere volentes, necnon cauſam, & cauſas, ſeu controverſias, & moleſtias hujuſmodi coram dictis, vel aliis quibuſcumque Judicibus ordinariis, vel etiam in vim ſpecialis reſcripti Apoſtolici delegatis, aut ſubdelegatis in dicta Curia, vel extra eam in prima, vel alia quavis ulteriori Inſtantia, etiam per viam quarumcumque appellationum, a quibuſvis Judicibus interpoſitarum ſuper præmiſſis, vel illorum occaſione, ut præfertur, motas, in quibuſcumque ſtatu, & terminis reperiuntur, etiamſi jam inſtructæ ſint, quarom omnium ſtatus, & merita, necnon ipſorum Judicum, & collitigantium nomina, cognomina, gradus, & qualitates haberi volumus pro expreſſis, ab eiſdem Judicibus ad Nos harum ſerie advocantes, illaſque omnes, & ſingulas

Google

las penitus, & omnino caſſantes, & extinguentes, eiſdemque Judicibus, ne in eis ad ulteriota procedant, diſtrictius inhibentes, ac otrique parti perpetuum ſilentium imponentes, Motu proprio, non ad alicujus ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, quod de cetero perpetuis futuris temporibus quando, & quotieſcumque Beneficia Eccleſiaſtica integra, ſeu dimidia, vel quarta, aut alias quomodolibet nuncupata patrimonialibus, & naturalibus hujuſmodi filiis conferri, aut alias concedi ſolita in quibuſvis Eccleſiis receptivis, vel numeratis, aut alias nuocupatis io Calaguritan., & Calceaten. Civitatibus, & Diœceſibus prædictis conſiſtentia quomodolibet vacare, ſeu ſuper excreſcentibus fructibus, vel alio quocumque modo aliorum filiorum patrimonialium novæ receptioni, & admiſſioni locum fieri contigerit, nullus admittatur, aut recipiatur, niſi prævio examine, ad quod omnes filii patrimoniales, & naturales, qui ſe ad hujuſmodi Beueficia, vel portiones fructuum ſuperexcreſcentium opponere volueriot, per edicta publica vocentur, eo modo, quo vocantur filii patrimoniales in Burgen., ſeu Palentin. Civitatibus, & Diœceſibus, ut intra tempus in edictis præfigendum compareant, & ſe opponant coram Epiſcopo, vel Vicario Generali, quo termino elapſo, illi, quos conſtiterit legitimos eſſe oppoſitores per tres examinatores io Synodo Diœceſana deputatos, & per unum nominatum a Beneficiatis Eccleſiæ, in qua Beneficium vacat, vel fructuum ſuperexcreſcentium facienda eſt admiſſio, quem intra ſex dies a die vacationis, ſi nominare voluerint, nominare teneantur, & interim, quo Synodus congregatur, per examinatores a moderno Epiſcopo deputatos examinentur, & aduotetur uniuſcujuſque ſufficientia, quo eaamine facto, detur Beoeficiatis, ad quos præſentatio, vel receptio pertinet, copia Oppoſitorum, & adnotationis ſufficieotia uniuſcujuſque, ut ea illis præſeutent, aut recipiant antiquiorem Ordine, ſi duo, pluresve, reperti fuerint æque idonei, ſi autem minus antiquus ordine fuerit repertus magis habilis, ſcientia, moribus, & vita, talis præferatur, prout Conſtitutio Synodalis de Inſtitotionibus per bo: me: Joaunem Ortega dum viait Epiſcopum Calaguritan. edita, quam præſentium tenore confirmamus, & innovamus, ac eoſdem Beneficiatos, & filios patrimoniales, tam in numeratis, quam receptivia Eccleſiis prædictis obſervari mandamus, etſi prædicti Beneficiati præſentaveriot, aut nominaverint ad Beneficia, vel ad portiones fructuum ſuperexcreſcentium juxta prædictam formam, Epiſcopus inſtituat ſic nominatum, aut præſentatum, vel recipiendum, tam in numeratis, quam in receptivis Eccleſiis hujuſmodi; Si vero non præſentaverint, aut nominaverint juxta prædictam formam Epiſcopus inſtituat eum, qui juxta hujuſmodi formam erat præſentandus, aut nominandus, vel recipiendus, Volomus autem, quod ceteris paribus Preſbyter Diacono, Diaconus Subdiacono, Subdiaconus Minoribus Ordinibus initiato præferatur, Apoſtolica auctoritate earumdem præſentium tenore, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Decernentes quaſcumque electiones, præſentatiunes, nominationes, admiſſiones, receptiones, aut alias diſpoſitiones de ſupradictis Eccleſiis, ſeu Beneficiis, tam in numeratis, quam in receptivis nuncupatis Eccleſiis prædictis, aut illarum fructuum portionibus, aliterque ſervata forma præſeutis nuſtri ſtatuti, & cujuſcumque conſtitutionis, privilegii, & conſuetudinis etiam immemorabilis, aut alio quovis prætcatu ſaciendas, ac reliqua omnia inde pro tempore ſecuta quæcumque, oulla & iuvalida, ac nullius roboris, vel momenti fore, prout ea omnia ex nouc, prout ex tunc & e contra revocamus, irritamus, annullamus, viribuſque, & effectu evacuamus, ac irrita, nulla, & inania fore, & eſſe nunclamus, & declaramus, neque cuiquam ſuffragari, aut prodeſſe, neque per illas, aut illa Jus in re, vel ad rem, ſeu in Poſſeſſorio, ſeu Petitorio titulum ſaltem coloratum poſſidendi, acquiri, vel tribui poſſe, neque ipſos Clericos filios patrimoniales, aut naturales præter; & contra formam præſentis ſtatuti pro tempore admiſſos, & receptos fructus ſuos facere, aut regulis de annali, vel triennali poſſeſſione, aut alio juris remedio in favorem poſſeſſorum edito frui, ſeu gaudere, ſed tanquam meros, & nudos detentores, & intruſos, etiam non citatos, neque auditos, abſque vitio ſpolii libere, & licite inde amoveri, ac expelli poſſe, & debere, eoſdemque intruſos, necnon Beneficiatos, qui illos ſic recipere, & admittere temere præſumpſerint, ſingulos pœnam privationis omnium, & quorumcumque Dignitatum, Officiorum, & Beneficiorum Eccleſiaſticorum per eos quomodolibet obteutorum, inhabilitatiſque ad illa, & alia in poſterum obtinenda, eo ipſo incurrere.

Clauſulæ ad Ordinationẽ hujuſmodi perpetuam firmitatem ſtabiliendam.

§.3. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Card., ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignuranter contigerit attentari.

Deputati Executores.

§.4. Quo circa venerabilibus fratribus noſtris Archiepiſcopo Burgen., & Epiſcopo Calaguritan, ac moderno, & pro tempore eaiſtenti in Regnis Hiſpaniarum noſtro, & dictæ Sedis Nuncio per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aot unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorum, quorum intererit, fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque efficacis defenſionis præſidio

dio in præmiſſis aſſiſtentes faciant ſtatutum, Ordinationem, & Decretum, ceteraque ſuperius diſpoſita per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, perpetuo firmiter, & inviolabiliter obſervari, Non permittentes quemquam contra earumdem præſentium tenorem in prædictis Eccleſiis, aut ad beneficia bujuſmodi quoquo modo, aut quovis prætextu recipi, & admitti, receptos vero, ſeu admiſſos tanquam temere, & de facto intruſos, ac illicitos detentores quam primum inde realiter espelli, & amoveri curent. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem directe, vel indirecte quomodolibet præſtantes per ceuſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariorũ derogatio.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutiouibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in generalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, & etiam Ordinationibus Eccleſiarum, quas numeros appellant de modo, & forma providendi de Beneficiis, ac de providendo, ut dicitur per cantamentum, etiam Apoſtolica auctoritate confirmatis, necnon dictarum, & aliarum quarumcumque Eccleſiarum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore pacifice obſervatis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, Beneficiatis, necnon Communitatibus, Univerſitatibus, & hominibus, ipſiſque filiis patrimonialibus, & naturalibus, aut perſonis quibuslibet ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis Decretis ad inſtantiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, vel aliorum quorumcumque Principum, etiam per modum ſtatuti perpetui, & ſtipulati contractus, aut concordatorum inter homines dictarum Civitatum, & Diœceſum, Sedemque Apoſtolicam initorum, vel etiam motu ſimili, & Conſiſtorialiter, ac alias per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam conceſſis, & ſæpius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod illis derogari non poſſit, niſi eorum totis tenoribus ad verbum inſertis, aut vocatis, & auditis, iis, quorum intereſt, vel alias pro eorum ſufficienti derogatione quævis alia expreſſio, ſeu forma requiratur, illorum tenores pro expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis, & formam pro ſervata habentes, illis quoad reliqua in ſuo robore permanſuris, ad effectum præſentium dumtaxat motu pari derogamus, contrariis quibuſcumque, ſeu ſi eiſdem Capitulis, Beneficiatis, & ceteris prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 24. Septemb. 1586. Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Dat. die 24. Septem. 1586 An. II.

LXIII.

Commuuitates Status Eccleſiaſtici pro aliis obligatæ, infra annum ab earum obligationibus liberentur. Et de cetero pro aliis ſe obligare, & eorum bona alienare, ac præterquam ratione locationis obligare, vel Oratores ſumptibus publicis ad Pontificem mittere, nequeant.

Conſonat Conſt. XXI. Pii IV. Tom. IV. Par. II. fol. 49. in qua decrevit, Vaſſallorum obligationes pro eorum Dominis eſſe nullas, Dominoſque teneri Vaſſallos ab obligationibus pro eis factis relevare, & pecunias ſolutas reſtituere.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter varias, ac multiplices ſolicitudines quas pro communi utilitate Univerſæ Chriſtianæ Reipublicæ, noſtræ curæ divina providentia commiſſæ, dies noctesque ſuſcipimus, id potiſſimum Nobis cordi eſt, ut ſubditorum S. R. E. commodis paterna caritate, & præcipua quadam ac ſingulari vigilantia conſulamus, quod illos quaſi noſtros peculiares eximieque caros, & acceptos, ac præ ceteris dilectos filios, in noſtram clientelam, ac fidem receptos, ſpeciali quadam, & propria paterni amoris prærogativa complecti, æquum cenſemus.

Cauſæ hujus Cõſtitutionis.

§.1. Quare cum eos ab omni iniuria, & violentia tutos, & illæſos defendere, & cuſtodire pro viribus ſtudeamus, ſicuti ad id vel ab initio noſtri Pontificatus opportuna remedia quacumque potuimus, non ſine magno fructu, Deo annuente, comparavimus, ita etiam nunc eodem erga illos pietatis effectu permoti, duximus omni ſtudio occurreudum dolis callidorum hominum, qui privatis ſuis lucris intenti, plerumque commune bonum, ac publicam noſtrarum Civitatum, & Oppidorum utilitatem non mediocriter lædunt. Quoniam vero in tota fere ditione, & Statu temporali bujus Sanctæ Sedis, pravus inolevit abuſus, ut plerumque ex leviſſimis, minime neceſſariis, neque utilibus, ac forſan etiam magnopere damnoſis cauſis, dilecti filii Communitates, ſive Univerſitates, & homines eorumdem Civitatum, & Oppidorum, reſpective, ad inſtantiam, & ſuaſu quorumdam, qui privatim ſuæ rei familiaris ac domeſticæ, etiam cum communi aliorum diſpendio lucrum quærere non erubeſcunt, univerſi, ac publico nomine ſe, ſuaque bona obligare, & hypotecare, aut pro

aliis

aliis fidejubendo, ſeu principaliter pro ſuo intereſſe conſueverint, & contractus celebrare, magno olim eiſdem Univerſitatibus & Communitatibus detrimento, & damno futuros, ſive etiam eſpenſas minime neceſſarias, interdum vero prorſus ſupervacaneas facere, ſicuti jam in multis Communitatibus, & Univerſitatibus ingenti ære alieno gravatis, ærariiſque earum plane exauſtis, res ipſa, & experientia docuit.

Communitates pro quibuſcumque perſonis obligatæ, infra annum a die denunciationis liberentur.

§.2. Nos propterea indemnitati illorum & huic malo, antequam latius ſerpat, & graviora afferat damna, & incommoda, quamprimum providere cupientes, de attributæ Nobis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium præcipimus, & mandamus univerſis, & ſingulis perſonis, quavis dignitate, & auctoritate fulgentibus, pro quarum utilitate, commodo, & intereſſe, directo vel indirecto, aliqua Univerſitas, ſeu Communitas cujuſcumque Civitatis, Terræ, Oppidi, Caſtri, Villæ, aut alterius loci noſtræ, & dictæ Romanæ Eccleſiæ ditioni mediate vel immediate in temporalibus ſubiecti, vel ſubiectæ, univerſi inſimul ex quacumque cauſa, & quocumque modo fidejuſſiſſe, vel alias etiam uti principales obligati hactenus fuiſſe reperientur, ut ipſi, & eorum unuſquiſque debeant ac teneantur intra annum a die denunciationis, vel intimationis, in vim præſentium literarum eorum cuilibet faciendæ, etiamſi ipſi ex eadem Civitate, & loco, vel aliunde oriundi ſint, atque inibi, vel alibi domicilium habeant, bonaque ſtabilia cujuſcumque valoris etiam maximi poſſideant, eaque minime dilapident, ab hujuſmodi fidejuſſione, & alia quacumque obligatione reali, & perſonali, vel hypoteca generali, aut ſpeciali, etiam a modico tempore citra contractis, eaſdemque Communitatem, ſeu Univerſitatem, earumque res & bona penitus exemiſſe, & liberaſſe, curentque vel caſſatis penitus, & extinctis ipſis obligationibus, & inſtrumentis deſuper confectis, aut dato alio expromiſſore in locum ipſius Communitatis, vel Univerſitatis, aut alias quoquomodo re ipſa efficere, ut ii in quorum favorem ipſæ Communitates, aut Univerſitates ſe obligaverint, illarum liberationi ſponte, & expreſſe conſentiant.

Et ſi obligationes ſint ejus naturæ, ut ipſi creditores ad eas extinguen. cogi nequeant, tunc eiſdem Communitatibus idonei relevatores dentur.

§.3. Cujuſmodi conſenſum, ſi nec ipſi in quorum favorem Communitates, vel Univerſitates prædictæ ſe ſuaque bona obligaverint, præſtare ullo modo voluerint, & ea fuerit contractus, vel obligationis natura, ut neque etiam facta aliqua oblatione, aut ſolutione ad conſentiendum, ipſi inviti cogi, ſeu alias obligationes ipſæ caſſari, & annullari poſſint, tunc dictæ perſonæ, a quibus eædem Communitates, & Univerſitates, occaſione talium obligationum indemnes relevandæ ſunt, alios fidejuſſores, & expromiſſores arbitrio pro tempore exiſtentis Gubernatoris, ſeu Legati, cui ipſa Univerſitas, vel Communitas mediate, ſeu immediate ſuberit, de conſervando eaſdem Communitates, vel Univerſitates indemnes, præſtare teneantur.

Communitates, & particulares perſonæ ad præmiſſa agere valeant, Judiceſque unica citatione præcedente, mandatum exequutivũ, poſt annum a die denunciationis exequen. relaxent.

§.4. Liceatque ipſarum Communitatum ſeu Univerſitatum Magiſtratibus, Procuratoribus, Agentibus, ſeu etiam particularibus perſonis ad præmiſſa, contra quoſcumque vigore præſentium literarum coram quocumque Judice agere, & judicio experiri, ac ipſi Judici unica citatione præcedente, mandatum exequutivum in rem, & perſonam contra eum pro quo eſt facta fidejuſſio, vel obligatio, ſtatim elapſo prædicto anno, exequendum relaxare, perinde, ac ſi eædem perſonæ ad id expreſſe in ſpecie atque efficaciter ſe obligaſſent, etiam ſi hoc ipſum naturæ, & ſubſtantiæ contractuum, quorum occaſione obligationes hujuſmodi initæ fuerint, omnino repugnet, & adverſetur, aut alias ne quis ad extinguendum, & redimendum cenſus ſuper bonis ſuis ſtabilibus venditos creatos, & impoſitos, cogi, aut compelli queat, Apoſtolicis Conſtitutionibus expreſſe cautum fuerit.

Communitates in futurum abſque licentia, bona alienare, vel præterquam ratione locationis, & non ultra decennium obligare nequeant.

§.5. Ceterum hac noſtra in perpetuum valitura Conſtitutione prohibemus, ne in poſterum ſine noſtra, aut Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, vel Cameræ Apoſtolicæ licentia ſpeciali, ulla Communitas, aut Univerſitas ex quacumque cauſa etiam juſtiſſima, urgentiſſima, & omnino neceſſaria, & in evidentem utilitatem, aut neceſſitatem, bona ſua immobilia, ſeu jura percipiendi quoſcumque fructus, redditus, proventus, ac introitus annuos, diſtrahat, vendat, quovis modo alienet, hypothecet, aut ſuper illis cenſus annuos creet, imponat, ſeu vendat, vel illa alias quam ratione locationis, nec ultra decennium alicui obligationi, vel hypothecæ ſubiiciat, aut ſupponat, neque etiam mutui, depoſiti, vel alias quocumque titulo, in rem, nec in perſonam, immediate, vel per interpoſitam perſonam ſe obliget, aut quoquomodo ære alieno ſe obſtringat.

Nec pro aliis fidejubeant.

§.6. Pro alio vero quocumque incola, ſeu originario, vel forenſi, aut viciſſim Univerſitas, ſeu Communitas una pro altera, nequaquam ex quavis occaſione, vel cauſa umquam fidejubeat, aut tamquam principalis alienæ obligationi quoquomodo accedat.

Obligationes, alienationes, &c. contra hanc Conſtitutionẽ de cetero a Communitatibus quovis modo, etiam in earum utilitatem fiendæ, nullæ, & invalidæ ſint.

§.7. Decernentes nihilominus omnes, & ſingulas diſtractiones, alienationes, hypothecas, fidejuſſiones, acceſſiones, etiam cum clauſula principaliter inſolidum, necnon uti principales, & tam perſonales, quam reales, & alias quaſcumque obligationes, & promiſſiones, ac renunciationes, & pacta de non petendo liberationem, & exemptionem hujuſmodi, in vim ſupradicti noſtri mandati, & præcepti, per dictas Univerſitates, ſeu Communitates, earumve Procuratores, aut Magiſtratus, etiam ſpeciale ad id mandatum habentes, etiam in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ, cum juramento cenſurarum, ac mandati exequutivi etiam ſuſceptione, & quavis ſubmiſſione, cautela, & promiſſione etiam jurata, ac de non utendo remedio præſentium noſtrarum literarum ultro, & ſponte, ſeu ad preces, & in-

Digitized by Google

& inſtantiam, ac commodum, vel utilitatem aliorum quocumque modo poſthac faciendas, ſub quibuſcumque verborum formulis, & clauſulis, etiam efficaciſſimis, & inſolitis concipiendas, & inſtrumeota deſuper conficienda, etiam guareotigiata, jurata, vel alias ſub dicta forma Cameræ Apoſtolicæ celebranda, nulla, irrita, & invalida, nulliuſque roboris, vel momenti eſſe, aut fore, nullam fidem facere, neque ullam actionem, aut exceptionem, aut officium Judicis, neque obligationem, civilem ſeu naturalem parere, vel ullum omnino effectum, aut vires habere poſſe, ſed neque ipſas Communitates, & Univerſitates, etiam ſi id omne, quod geſtum eſt, in eorum otilitatem verſum eſſe conſtiterit, ullo modo, aut obligationis, vel juramenti vinculo teneri. Et ita per quoſcumque judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Communitates Oratores ad Pont. ſumptibus publicis ſine licentia mittere nequeant.

§.8. Ac ne eaſdem Communitates, ſeu Uoiverſitates ſumptibus minime neceſſariis nimiom gravari contingat, diſtrictius interdicimus, ne qua Communitas, aut Univerſitas ex prædictis, Legatos ſive Oratores ad Nos, & Sedem Apoſtolicam, ex quacumque etiam urgenti, & ſimiliter neceſſaria, ac utili occaſione, vel cauſa ſumptibus publicis mittat, neve quis hujuſmodi munus obeat, vel ſuſcipiat, oiſi prius ſimili liceotia a Nobis, vel pro tempore exiſtente Romaoo Pontifice, vel dicta Camera, ut præfertur, obtenta, revocantes omnes, qui ad præſens deputati reperiuntur.

Contravenientes puniantur ut hic.

§.9. Quod ſi quis Magiſtratus dictarum Communitatum, vel Univerſitatum fuerit negligens, quoad uteodum remedio præſentium literarum, & petendum ſuas Communitates, vel Univerſitates ab ipſa fidejuſſione, vel obligatione eximi, & liberari, aut alias contra dictam prohibitionem eaſdem Communitates, & Univerſitates, illarumve bona obligare attentaverit, aut Legatos, vel Oratores mittere, ſeu aliquis munos hujuſmodi ſuſcipere ſine dicta licentia præſumpſerit, eos ſingulos, qui in culpa fueriot, pœnam noſtro, & Romani Pontificis, aut Gubernatorum vel Legatorum, ſeu Præſidentiom prædictorum arbitrio infligendam eo ipſo incurrere volumus.

Pii IV. Conſtitutio iſta eſt in Tom. IV. Par. II. & Statutum iſtud eſt in lib. 3. cap. 31.

§.10. Literis fel. record. Pii Papæ IV. quoad Communitates, aut Univerſitates, quæ pro ſuis Dominis temporalibus fidejuſſerint, aut ſe obligaverint (quibus nequaquam derogando hæc omnia ſupradicta addimus) & ſtatutis noviſſimis Urbis Romæ, per quæ certa forma obligationibus, & contractibus per dilectos filios noſtros Senatum Populumque Romanum celebrandis præſcribitur, nihilominus in ſuo robore permanſuris.

Clauſula derogatoria.

§.11. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quarumcumque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Caſtrorum, Villarum, & locorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudioibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, earumque Communitatibus, Univerſitatibus, Magiſtratibus, quorumcumque nomioe ouncupatis, & aliis perſonis, Motu proprio, & ex certa ſcieotia, ac de ſimilis poteſtatis plenitudine, aut conſiſtorialiter, vel per modum ſtatuti perpetui, vel ioter illos ex una, & Nos, Sedemque prædictam ex altera partibus, initi, & ſtipulati contractus, vel alias quomodolibet conceſſis, approbatis, iunovatis, generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenorum exiſtant, quæ omnia & eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, quatenus præmiſſis in aliquo adverſentur, omnino tollimus, & annullamus, ac nolumus cuiquam ullatenus ſuffragari; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptis adhibeatur.

§.12. Ut autem præſentes literæ amplius innoteſcant, volumus, ut exemplis &c.

Hæc Conſtitutio in vulgarem ſermonem verſa, in conſiliis publicetur, & inviolabiliter obſervetur.

§.13. Mandamuſque univerſis, & ſingulis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, eorumque Locatenentibus, ac etiam Ducibus, Marchionibus, aut aliis Baronibus, & Domicellis, ac Dominis temporalibus, Nobis, & eidem Sedi in temporalibus, mediate, vel immediate ſubjectis, ut io Civitatibus, Terris, Caſtris, Villis, & locis eorum euique ſubjectis, & conſiliis, vel congregationibus generalibus earumdem Communitatum, & Uoiverſitatum, præſentium literarum exempla in vulgarem ſermonem verſa, quamprimum publicari, ac deinceps inviolate obſervari omnino curent.

D. D. An. II. 30. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, pridie Kalen. Octob. Aono II.

LXIV.

Unio Hoſpitalium Congregationis Joannis Dei io unum corpus cum nonnullis Ordinationibus.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Etſi pro debito Paſtoralis Officii, cui Nos licet immeritos prætulit Divina majeſtas, fideles cunctos, præſertim vero Religioſos contemptis hujus tranſitorii ſæculi pompis, ſuos in Cœlo Theſauros reponentes, paterna dilectione confovemus, eos tameo promptius in viis Domioi dirigimus, qui quaſi novellæ plantationes, & teneri palmites io vinea Domioi uberes quidem proferunt, ac Deo gratas proximoque utiles fructuum primitias, ſed tameo indigent magis irrigatione Sancti roris, quo altioribus actis radicibus, firmius adoleſcant, qua in re exemplum etiam ſectamur Cœleſtis Patris familias, qui operariis in vineam ſuam nedum primo mane ac tertia, & ſexta, ſed nona quoque, decima, & undecima hora miſſis, dummodo ſolliciti, & ſolertes ſint, uberrimam mercedem eſt largitus.

Pii V. nonnullis Confratribus in Hiſpaniarum partibus conceſſit, ut per ſervientes eleemoſynas colligerent pro pauperibus Hoſpitalia erigerent, &c.

§.1. Dudum ſiquidem fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter, certior factus, per tunc exiſtentem Confratrem majorem Hoſpitalis Joannia Dei nuncupati Granaten. in certis tunc expreſſis locis Hiſpaniarum eſſe nonnulla alia ejuſmodi Hoſpitalia, quæ ſingula per nnum majorem nuncupatum, & propterea aliquos alios Confratres eidem majori Confratri obedientiam præſtantes, Eleemoſynaſque, & oblata a Chriſtifidelibus charitatis ſubſidia colligere ſolitos ad commodum, & ſubventionem pauperum, & miſerabilium perſonarum adminiſtrarent; conceſſit licentiam, & facultatem pro tempore exiſtentibus Confratribus etiam iis, qui ſinguli in quolibet Hoſpitali Presbyteri forent, deferendi certum habitum tunc deſignatum, quo facilius a ceteris internoſci poſſent, utque eis liceret colligere Eleemoſynas, & pium Hoſpitalis exercitium continuare, dummodo degerent ſub regula Sancti Auguſtini, & ſub obedientia Ordinarii ejus loci, in quo Hoſpitalia ipſa conſiſterent, aliaque nonnulla quoad eoſdem Confratres, eorumque Hoſpitalia indulſit, & ordinavit, prout in dictis literis latius continetur.

Crevit tamen ab illo tempore Hoſpitaliū, & Confratrū numerus non ſolum in Hiſpania, ſed etiā in Italia.

§.2. Ac deinde ſicut Nobis nuper expoſitum fuit ad illorum exemplum, & imitationem ab eo tempore uſque in hodiernum diem Hoſpitalia complura ad numerum duo de viginti non ſolum in Hiſpaniis, ſed in Italia quoque, & forſan aliis Provinciis erecta, & inſtituta fuerunt, Confratrum quoque eodem nomine, & habitu utentium numerus, benedicente Domino, valde auctus extitit, & in dies magis creſcit, non ſine magna cunctorum fidelium, in quorum Civitatibus, & locis conſiſtunt, ſpirituali conſolatione, ac bonæ famæ odore, ac præſertim Chriſti pauperum ægrotorum ad eos confugentium adjumento, qui ab eis perſonaliter miniſtrantibus præcipua quadam charitate excipiuntur, & curantur, eademque opera alii fideles, a quibus Confratres prædicti eleemoſynas colligunt, ad ſublevandos pauperes tali exemplo, & occaſione non mediocriter incitantur, ſicuti, & in hac Alma Urbe noſtra in hoſpitali S. Joannis Calybitæ in Inſula, pia hujuſmodi opera magno cum fructu exerceri videntur.

Unum tamen Superiorem, & eamdem Regulam eū minime habeant;

§.3. Quin vero iidem Confratres licet plerique ſub dicta Regula degentes tria vota ſubſtantialia, ac etiam quartum de juvandis Infirmis egenis emittant, certum tamen Superiorem, qui generaliter cunctis hoſpitalibus, & Confratribus præſit, non habent, neque etiam Conſtitutiones, aut vivendi normam ſui Ordinis proprias unquam condiderunt, maximeque convenit, ut qui habitus, nominis, & pii exercitii ſimilitudine conjuncti ſunt, ii quoque non diſſimili Ritu, ut cuique libitum eſt, ac pene cuiuſque Hoſpitalis, proprio, ſed ſub uno eodemque capite, optima, & uniformi regularis obſervantiæ diſciplina communi conſenſu, atque unanimi ſpiritu præſcripta ad veram Deo acceptam, religioſiſque perſonis maxime conſentaneam unitatem redigantur.

Uniri inſimul petunt, ac Capitulum Generale Romæ cogere, in eoque Conſtitutiones efformare.

§.4. Idcirco ipſi Confratres ſalutari deſiderio permoti ad rectam Inſtitutionem, Sanctamque conſervationem ſui Ordinis valde pertinere exiſtimarunt, ſi ad inſtar ceterarum rite inſtitutarum Congregationum Regularium, ipſi quoque in unam Congregationem redigantur, eorumque capitulum generale nunc primum, deinde ſtatutis temporibus convocetur, in eoque generalis aliquis Superior totius Ordinis deligatur, & Congregatio ipſa propriis, iiſque optimis Inſtitutis temperetur, atque informetur. Delegerunt autem ſibi hac prima vice hoſpitale ipſum Sancti Joannis Calybitæ, in quo cupiunt, generale Capitulum quamprimum convocari, hic enim locus maxime opportunus videtur, in quo ipſius Congregationis, quaſi quædam primordia firmius ſtabiliantur, atque promptiora ab hac Sede, ſine qua tuto aliquid determinare vix queunt, conſilia, & ſubſidia habere poſſint, & ſicuti ipſius Romanæ Eccleſiæ communis matris, & magiſtræ auctoritate primum fundata eſt eorum Religio, ita quoque ejuſdem Sedis patrocinio fœliciora in dies ſuſcipiat incrementa, atque e puriſſimis Apoſtolicæ Eccleſiæ fontibus ſinceram hauriat ſine aliquo offenſionis periculo regularis obſervantiæ diſciplinam.

Hoſpitalia omnia in unū Corpus unit Sixtus.

§.5. Nos itaque eorum laudabile propoſitum plurimum in Domino commendantes, omnia prædicta Hoſpitalia Joannis Dei nuncupata, tam in Italia, quam ceteris quibuſvis Provinciis etiam tranſalpinis, aut tranſmarinis nunc conſiſtentia, & in futurum erigenda tanquam diverſa, & diſtincta membra in unum commune corpus conjungimus, & unimus, ac inſtar aliarum approbatarum Monachorum, aut Regularium perſonarum Congregationum, & ex eorum ſic inter ſe unitorum perſonis unam Congregationem Confratrum Joannis Dei nuncupandam, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Primum Capitulum Romæ in Hoſpitali S. Joannis Calybitæ haberi permittit.

§.6. Et jam nunc in dicto Hoſpitali Sancti Joannis Calybitæ de Urbe Capitulum generale de eorum Confratrum omnium de menſe Maii proxime venturi celebrandum, ſimili auctoritate indicimus.

Ad illud binos Confratres e ſingulis Hoſpitalibus præcipit tranſmitti.

§.7. Præcipimuſque in virtute ſanctæ obedientiæ univerſis, & ſingulis majoribus, & ceteris Confratribus Hoſpitalium quorumcumque Joannis Dei, ut præfertur, nuncupatorum ubilibet gentium, aut locorum conſiſtentibus, etiamſi in aliquibus Hoſpitalibus hujuſmodi tria vota ſubſtantialia nondum aliquis Confratrum emiſerit, nec certæ Regulæ, aut voto ſe obſtrinxerit, dummodo habitum prædictum geſtent, & Confratres Joannis Dei nuncupentur, uti ad dictam diem binos, aut ſaltem ſingulos ex ſingulis Hoſpitalibus hujuſmodi Confratres ad Capitulum prædictum generale tranſmittant, iique de regulari diſciplina, inſtitutis, conſuetudinibus, aut vivendi norma, ſeu Ritu, quæ in unoquoque hoſpitali hujuſ-

Digitized by Google

hujuſmodi ſervantur, plene inſtructi, poſſint, etiam de his omnibus in dicto Capitulo reddere rationem.

Ab aliquo eos impediri prohibet.

§.8. Diſtrictius inhibentes ſub pœna indignationis noſtræ quibuſcumque perſonis quavis dignitate, & auctoritate fungentibus, & cujuſvis ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, ne eis ad Urbem tali de cauſa iter ſuſcipientibus impedimentum aliquod adferre audeant, vel præſumant. Quinimo omnibus locorum Ordinariis, in quorum Civitatibus, aut Diœceſibus Hoſpitalia ipſa conſiſtunt, & eorum cuilibet per eaſdem præſentes mandamus, ut Confratres ipſos huc ad tempus prædictum, ut præmittitur, præfixum mittere procurent.

Facultates nonnullas primo huic, ceteriſque concedit Capitulis.

§.9. Quod quidem Capitulum, ut deinceps majori cum fructu celebretur, eiſdem Confratribus ex unoquoque Hoſpitali ſingulis ſic, ut præfertur, in Capitulo generali congregandis, atque adeo ipſi Capitulo Evangelicæ, atque Apoſtolicæ doctrinæ, Sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, ac Sanctorum Patrum traditionibus, ac dictis Pii Prædeceſſoris literis, ceterarumque Religionum approbatarum ſalubribus exemplis, & inſtitutis inhærendo, omnia, & quæcumque ad bonum regimen, certamque adminiſtrationem dictorum Hoſpitalium pertinentia, aut quæ ad vitam, ritus, mores, & diſciplinam Confratrum ipſorum bene, ac pie inſtituendos, aut reformandos expedire videbuntur, perpetuo ſtatuendi, & ordinandi, ſtatumque, Regulas, formam, inſtituta, regimen, ſtatuta, conſuetudines tam cujuſque Hoſpitalis ſingillatim ſi correctione, revocatione, renovatione, aut ex integro editione indigere videbuntur, mutandi, & corrigendi, quam illa, ac etiam totius Congregationis generalia de novo condendi, ſicubi aliqua ſtatuta laudabilia, & Sacris Canonibus non repugnantia edita jam fuerint, confirmandi, abuſus quoſcumque tollendi, regulas, inſtitutiones, obſervationes, diſciplinam Religioſis perſonis congruentem præſcribendi, ipſoſque Confratres ad debitum, & honeſtum vitæ modum dirigendi, ac quidquid ſtatutum, & ordinatum fuerit, etiam ſub cenſuris, & pœnis per eos definiendis perpetuo obſervari faciendi, Congregationemque ipſam in plures, ſi videbitur, Provincias, quæ tamen cunctæ tanquam membra capiti, & generali Superiori ſubſint, diſtinguendi, Generalem quoque, & alios Superiores Confratrum, Hoſpitalium, ac Religioſorum omnium, totiuſque Congregationis, vel ſingularum etiam Provinciarum ad tempus beneviſum eligendi, necnon eidem generali Capitulo ſic congregato, ac Superioribus in eo delectis, qui poſtea dimiſſo Capitulo, Hoſpitalia hujuſmodi frequenter viſitare, & Confratrum, ac ceterorum miniſtrorum in eis degentium reformationi, tam in capite, quam in membris incumbere teneantur, durante eorum officio, eamdem auctoritatem in quæcumque dictæ Congregationis Hoſpitalia, & Confratres, alioſque Regulares in eis commorantes, quam Præſides, & Viſitatores in ceteris habere ſolent Ordinibus regularibus in omnibus, & per omnia gerendi, & exercendi plenam liberam, & omnimodam facultatem, & poteſtatem, ſimili auctoritate concedimus.

Decreta præſentis Capituli perpetuo obſervari jubet.

§.10. Decernentes nihilominus ſtatuta, & ordinationes in hujuſmodi generali Capitulo promulganda, aliaque præcepta, aut decreta etiam ſingulorum Hoſpitalium intereſſe concernentia, necnon auctoritatem, Juriſdictionem, & poteſtatem Superioris generalis in eo deligendi vim, & robur obtinere, & ſe extendere etiam quoad ea Hoſpitalia, eorumque Confratres, e quorum numero nemo fortaſſe ad ipſum Capitulum accedere voluerit, aut potuerit, eoſque nihilominus juſſionibus, ſtatutis, & auctoritati Superiorum hujuſmodi obedire teneri, & Capitulum generale per eos tantum, qui ad dictam diem convenerint, etiamſi ex multis Hoſpitalibus Confratres nulli venerint, nihilominus legitime celebrari poſſe, & Capitulum ipſum per eos, qui convenerint, univerſum reputari, & quæ inibi diſpoſita fuerint, inviolate obſervari debere etiam in Hoſpitalibus, poſt hac ſub hujuſmodi nomine, habitu, & Regula erigendis, & per Confratres cunctos habitum geſtantes etiam non profeſſos, aut poſt hac ſuſcepturos, perinde acſi cuncti, nemine deficiente, concorditer in id conſenſiſſent, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§.11. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictorum Hoſpitalium juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, uſibus, & naturis, etiam ab eorum primæva fundatione editis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis dictis Granaten., & aliis Hoſpitalibus, eorumque majoribus, vel aliis Confratribus, & perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus alias in ſuo robore permanſuris, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, hac vice tantum ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Ordinariorũ auctoritati nil detrimẽti per præſentes afferri declarat.

§.12. Per hoc autem juriſdictioni, & auctoritati, quæ cuique loci Ordinario in hoſpitalia, & perſonas ſuæ Diœceſis per literas dicti Pii Prædeceſſoris tributa eſt, non intendimus in aliquo derogare.

Tranſumptis fidem addit.

§.13. Volumuſque, ut præſentium, quas ubicumque iis opus eſſet, circumferri difficile foret, tranſumptis etiam impreſſis Notarii publici &c.

Dat. die 1. Octob. 1586. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 1. Octobris 1586. Anno II.

LXV.

Quod omnes etiam S. R. E. Cardinales, beneficia, & penſiones Militiæ S. Joannis Hieroſolymitani, etiam ex Sedis Apoſtolicæ proviſione obtinentes, ad ſolutionem jurium communis ærarii omnino teneantur, Receptoreſque propria auctoritate exigere valeant, es indulto Pii V.

Multa quæ de hac Militia in hoc opere habentur, indicata ſunt in Conſt.XV. Anaſtaſii IV. Chriſtianæ. *Tom.II. fol.*346.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Pius V. cenſuit privilegia Militiæ approbaſſe, & extendere.

ÆQuum arbitramur, & congruum, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet ejus ſuperveniente obitu literæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum debitum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter ſolicita conſiderationis indagine perſcrutans, quantis periculis, quantiſque bellorum turbinibus tunc agitata fuerit Inſula Melevitan. menteque recolens, quam indefeſſe, & viriliter dilecti filii Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Milites, in illa a Chriſtianæ fidei hoſtibus defendenda ſe præſtiterant, dignum quin potius debitum reputavit, ut ea quæ a Romanis Pontificibus illis liberaliter conceſſa fuerant, non ſolum confirmationis ſuæ munimine roborarentur, verum etiam illa, quæ ſuam utilitatem, & commodum concernent, ſi minus generaliter facta viderentur, ita extenderet, ut propter illa omnis in poſterum dubitandi materia tolleretur.

Cum itaque caveretur ſtatutis, & privilegiis hujus Ordinis, quod quicumque etiam a Sede Apoſtolica proviſus, certa jura communi ærario ſolvere, certaque onera ſubire deberet.

§.1. Accepto igitur per eumdem Prædeceſſorem, quod licet alias, ſtabilimentis, uſibus, & naturis Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani hujuſmodi, ſeu privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Hoſpitali, & dilectis filiis illius Magiſtro, & Conventui conceſſis, expreſſe cautum fuerat quod etiam Apoſtolica auctoritate, etiam per reſignationem in manibus pro tempore exiſtentis Romani Pontificis factam proviſi, ac proviſiones, commendas, ſeu alias diſpoſitiones, etiam Apoſtolicas, de præceptoriis, ſeu aliis beneficiis dicti Hoſpitalis, ſibi pro tempore factas, proſequentes, certa jura vacantia, ſeu mortuaria, aut alias nuncupata, forſan duplicata, communi Hoſpitalis prædicti Theſauro, ſeu alias perſolvere, ac quædam alia tunc expreſſa onera ſubire tenerentur. Quodque de redditibus, & proventibus hujuſmodi Præceptoriarum, primo, & ſecundo, ac forſan aliis annis proventibus diſponere, ſeu illos percipere minime poſſent, ſed illo dicto Theſauro, ac alias in uſum, & utilitatem Hoſpitalis, ac illius Militum, ſeu menſæ applicari, & pro illius neceſſitatibus ſublevandis, ac tuitione Fidei adverſus Turcas, Chriſtiani nominis Hoſtes, diſtribui deberent. Ac inſuper Prioratus, Bajulivatus, Caſtellaniam, Empoſtæ, Præceptorias, & alia illius beneficia quæcumque pro tempore qualitercumque obtinentes, certas reſponſiones, ac ordinarias, extraordinarias impoſitiones eidem communi Theſauro annis ſingulis ſolvere tenerentur. Ipſiſque Prioratibus, Bajulivatibus, Caſtellaniis, Præceptoriis, & beneficiis, per obitum ſeu reſignationem, etiam in manibus prædicti Romani Pontificis, aut alias quomodolibet pro tempore vacantibus, illorum fructus, redditus, & proventus, ſi per reſignationem, juxta vero novam reformationem uſque ad feſtum SS. Jacobi, & Philippi, de menſe Maii, ex tunc immediate ſequentis pro mortuario, & vacantibus ab eodem Feſto, uſque ad aliud proximum ejuſdem Sancti Joannis Baptiſtæ, ſeu ut præfertur, SS. Jacobi, & Philippi de dicto menſe reſpective, eidem Theſauro cederent.

Et nonnulli a Sede Apoſt. proviſi derogationem extorquerent.

§.2. Cum tamen ſæpe contingeret, nonnullorum potentium ambitionem ita ſe extendere, ut Sedis Apoſtolicæ liberalitate non contenti, etiam ea quæ in magnum dictæ Religionis præjudicium tendere conſpiciebant, a Sede prædicta extorquere, Romanumque Pontificem ob ejus innumeras occupationes, ad aliquas gratias ſibi concedendas impellere non erubeſcerent, quas ſi plene cognoviſſet, eas profecto illis non conceſſiſſet.

Pius prædictus conſiderans quod hac via, debilitarentur vires ipſius Ordinis.

§.3. Attendens itaque dictus Prædeceſſor, quanta, & quam gravia diſcrimina dicta Inſula paſſa fuerat, & quam graves Magiſter, & Conventus prædicti, tam in illa defendenda, quam in Civitate nova per eos constructa, munienda, & reparanda ſubierant expenſas, & incommoda, quod ſi ipſi, qui pro expenſis hujuſmodi ſupportandis, certa jura, quæ ſuper quibuſcumque dicti Ordinis Prioratibus, Bajulivatibus, Caſtellaniis, Præceptoriis, & aliis beneficiis prædictis exigere conſueverant, ab illorum exactione deſiſterent, illorum vires non parum debilitarentur, conſideranſque.

Quandam ejus proviſionem, dictis ſtatutis & indultis non præjudicaſſe declaravit.

§.4. Quod poſtquam piæ mem. Pius Papa IV. etiam Prædeceſſor noſter, tunc ſuus, unam S. Jacobi in Platea Nurſiæ Spuletan., & alteram Sanctiſſimæ Trinitatis Tudertin. reſpective Diœceſis dicti Hoſpitalis Præceptorias, tunc certo modo vacantes, tunc dilecto filio Simoni Brombillæ Clerico Bergomenſi, ſub certis modo, & forma commendaverat, & ſeu de illis per ſuas literas providerat, dictuſque Simon, ſub earumdem, ſeu aliarum literarum prætextu, per quas ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis, & indultis prædictis per eumdem Pium IV. Prædeceſſorem derogatum eſſe prætendebat, fructus earumdem Præceptoriarum, & iura illarum ratione dicto communi Theſauro, ut præfertur, debita ſolvere, & relaxare recuſaverat, & recuſabat, eumdem Pium IV. Prædeceſſorem, Motu proprio, non ad Magni Magiſtri, aut Conventus, ſeu Hoſpitalis Fratrum prædictorum ſibi pro eis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex ſuis certa ſcientia, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, per ſuas in ſimili forma Brevis deſuper confectas literas, declaraſſe, per derogationem hujuſmodi aliquod vel minimum Theſauro hujuſmo-

juſmodi præjudicium afferri noluiſſe, & alia feciſſe, prout in ipſius Pii IV. Prædeceſſoris literis plenius continetur.

Et quoſcumque etiam S. R. E. Cardinales beneficia, & penſiones obtinentes d. Ordinis, quamvis a Sede Apoſtolica proviſos, ad dictam ſolutionem teneri diffinivit.

§. 5. Idem Pius V. Prædeceſſor, tam Pii IV. Prædeceſſoris hujuſmodi veſtigiis inhærens, quam præmiſſis de cauſis Motus, omnia, & ſingula in ejuſdem Pii IV. Prædeceſſoris literis contenta approbans, & confirmans, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiiciens, omneſque, & ſingulos, tam juris quam facti defectus, ſiqui forſan interveniſſent in eiſdem, ſupplens, necnon quarumcumque litium, & inter venerabiles fratres Noſtros, tunc ſuos, S. R. E. Cardinales, & Religionem prædictam pendentium, ſtatus, & merita, in qua pendebant inſtantia, pro expreſſis haberi volens, Motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſub datum videlicet duodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus ſui Anno II., decrevit, & declaravit, omnes, & ſingulos Prioratus, Bajulivatus, Caſtellanias, Præceptorias, & alia beneficia hujuſmodi, ſeu illorum membra, & ab aliis dependentia obtinentes, & ab illis regreſſus, acceſſus, coadiutorias, & alias gratias, tam a Sede Apoſtolica, quam quavis auctoritate conceſſas habentes, necnon illorum fructus, & proventus, aut alia jura loco penſionis annuæ, ſeu penſiones ipſas, ſuper eorumdem fructibus, redditibus, & proventibus, quavis de cauſa impoſitas, & imponendas percipientes, pro rata fructuum, & penſionum eorumdem, de omnibus, & ſingulis Annatis, vacan., mortuariis, & aliis quibuſcumque juribus per eos dicto communi Theſauro quomodolibet debitis ſatisfacere, nec quaſcumque literas ſtatutorum, ſtabilimentorum, uſuum, ac privilegiorum, indultorum, etiam, quod Præceptoriarum fructus, redditus, & proventus, & aliorum dicti Hoſpitalis beneficiorum, pro primo, & ſecundo annis, vel alias, communi Theſauro dicti Hoſpitalis, pro mortuariis, ſeu aliis cauſis applicati eſſent, & eſſe conferentur, ſeu applicari deberent.

Ordinemque ipſum auctoritate propria percipere, & de illis diſponere poſſe decrevit.

§. 6. Dictique Hoſpitalis Præceptores, ſeu Receptores, aut alii pro eis Agentes, illos propria auctoritate exigere, & percipere, ac interim poſſeſſionem Præceptoriarum, & beneficiorum prædictorum, nomine dicti Hoſpitalis apprehendere, & retinere, ac hujuſmodi fructus de facto exigere, & alias de illis, certis modo, & forma tunc expreſſis diſponere poſſent, diſponendi, vel aliis illorum totali inſertione, vel cum decreto, quod penſiones ipſæ a quocumque onere mortuario, & paſſagio, vel alias quomodolibet nuncupato, quavis etiam Apoſtolica, ſeu Magni Magiſtri dicti Hoſpitalis pro tempore exiſtentis auctoritate exempti eſſent, vel titulares beneficiorum, ratam partem ipſos penſionarios tangentem, pro ſolutione penſionis hujuſmodi ſibi retinere valerent, & ad ſolutionem penſionis hujuſmodi minime tenerentur, ac alias hujuſmodi titulares renunciaſſent, onuſque illam ſolvendi in ſe ſuſcepiſſent, in quibuſcumque gratiis, commendis, proviſionibus, regreſſibus, acceſſibus, ingreſſibus, coadiutoriis, ceteriſque diſpoſitionibus de Prioratibus, Bajulivatibus, Caſtellaniis, Præceptoriis, & aliis beneficiis hujuſmodi quovis modo, etiam apud eandem Sedem vacantibus, necnon fructuum & penſionum hujuſmodi reſervationibus, per eum, etiam Motu ſimili, & quorumvis etiam Imperatoris, vel Regum intuitu, ac etiam quibuſvis eatenus factis, & in poſterum faciendis, quibuſvis perſonis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, nobilitatis, & præeminentiæ exiſtentibus, etiam forſan Cardinalatus honore, & Officio fungentibus, per eum quomodolibet eatenus conceſſis, & in poſterum concedendis derogatorias, ac deſuper confectas, & pro tempore conficiendas literas Apoſtolicas, etiam quaſcumque generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, & efficaciores, & inſolitas clauſulas, necnon irritantia decreta, ſub quacumque verborum expreſſione in ſe continentia, perſonas, quibus Prioratus, Bajulivatus, Caſtellaniæ, Præceptoriæ, ſeu ab illis dependentia beneficia prædicta, aut illorum membra collata, ſeu ad vitam commendata fuerant, ſeu fructus, redditus, & proventus, aut penſiones annuæ, reſervatæ, & aſſignatæ fuerant, aut in quorum favorem de illis diſpoſitum extiterat, vel illæ commendarentur, ſeu conferrentur, aut fructus vel penſiones reſervarentur, & aſſignarentur, vel alias diſponerentur, a ſolutione, & præſtatione fructuum, cenſuum, paſſagiorum, annatarum, vacationum, & mortuariorum, aut aliorum quorumcumque jurium, ſe reſponſionum, aut ordinariarum, vel extraordinariarum impoſitionum, vigore dictorum ſtabilimentorum, & privilegiorum debitorum, in toto vel in parte, eximere, vel liberare, aut alias communi Theſauro Hoſpitalis hujuſmodi, ſeu illius juribus in aliquo præjudicaſſe, nec per illas præjudicatum, ſeu præjudicium aliquod generatum fuiſſe, vel eſſe, vel in poſterum fore, ſeu derogatorias ipſas, ad effectum validitatis collationum, commendarum, & aliarum diſpoſitionum hujuſmodi dumtaxat, proceſſiſſe, & ſuffragari debuiſſe, illaſque in quantum communi Theſauro, & illius juribus in aliquo præjudicaſſent aut præjudicarent, a ſe, & Sede Apoſtolica, per occupationem, & circumventionem, præter, & contra voluntatem ſuam extortas, ac nullius roboris vel momenti fuiſſe, & eſſe, & in poſterum fore, illiſque non obſtantibus, omnes, & ſingulas hujuſmodi derogationes, tunc, & pro tempore habentes, & proſequentes, etiamſi a juriſdictione Magni Magiſtri, & Conventus prædictorum, & aliorum quorumcumque Judicum, Apoſtolica auctoritate prædicta exempti, ac ei, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjecti eſſent, ad exhibitionem, & relaxationem fructuum, ac penſionum hujuſmodi, ut præfertur, eidem communi Theſauro faciendam teneri, &

adſtri-

Digitized by Google

adſtrictos fore, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi proviſiones commendarum, & regreſſus, acceſſus, coadiutoriæ, & aliæ diſpoſitiones, necnon fructuum, & penſionum reſervationes, non a Sede Apoſtolica, ſed a Magiſtro, & Conventu prædictis emanaſſent, & ad id etiam per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogi, & compelli poſſe.

Clauſulas dictæ ſuæ Conſtitutionis præſervativas appoſuit.

§.7. Literaſque tunc deſuper conficiendas, & in eis contenta quæcumque, nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis ſuæ defectu, notari, vel impugnari, minuſve ſub qoibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, & limitationibus ſimilium, vel diſſimilium gratiarum comprehendi ullatenus poſſe, ſed quoties ille emanarent, toties in priſtinum, & validiſſimum, ac eum, in quo antequam illa emanarent, ſtatum, reſtitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque data per Magiſtrum, & Conventum bene viſa, toties quoties opus eſſet, conceſſas eſſe cenſerentur. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ac Cauſarum ſacri Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, & quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit. Et nihilominus pro potiori cautela, ſupradictas, & alias derogatorias clauſulas in quibuſcumque literis appoſitas, in quantom communi Theſauro hujoſmodi, quoad præmiſſa præjudicare videbantur, revocavit, caſſavit, irritavit, & annullavit, ac toties quoties conceſſa eſſent, quoad jura vacantia, & mortuaria, ratione gratiarum, per eum, & quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, tunc ſuos, conceſſa, quoad ea quæ ſuum tempus nondum effluxerant tantum, toties pro nullis, & infectis haberi, nullamque prorſus in judicio, vel extra, fidem facere, vel effectum ſortiri debere, & Conſtitutionem ſuam de non tollendo jure qoæſito adverſus tunc conficiendas literas prædictas, locum ſibi vindicare non poſſe, ac illis minime ſuffragari voluit.

Clauſulas contrariorum derogatorias addidit.

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ipſorum Prioratuum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus etiamſi de illis ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, ea vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Et quia hæc Pii V. Conſtitutio, ejus ſupervenienti obitu non fuit expedita, ideo hic Pontifex eam validat a die ſuæ datæ.

§.9. Ne autem de decreto, declaratione; revocatione, caſſatione, irritatione, annullatione, voluntate, & derogatione dicti Pii Prædeceſſoris, pro eo quod ſuper illis, ipſius Prædeceſſoris ejus ſupervenientе obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ac Magnus Magiſter, Conventus, & Fratres, ſeu Milites Hoſpitalis prædicti illarum fruſtrentur effectu, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod decretum, declaratio, revocatio, caſſatio, irritatio, annullatio, voluntas, & derogatio dicti Pii Quinti Prædeceſſoris, a dicta die doodecima Kal. Aprilis ſuum ſortiantur effectum, perinde, ac ſi ſuper illis, ipſius Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data collectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plene decretum, declarationem, revocationem, caſſationem, irritationem, annullationem, & derogationem dicti Pii Quinti Prædeceſſoris ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Executoreſque deputat d. Conſtitutionis.

§.10. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Toletano, & Epiſcopo Pariſienſi, ſive eorum officialibus, ac dilecto filio Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſt. generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque valere decernentes, ac pro tempore exiſtenti Magnn Magiſtro, Conventui, & Fratribus prædictis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præmiſſa omnia ab omnibus, quos illa concernunt, integre, & inviolabiliter obſervari, illoſque eis pacifice, & quiete uti, frui, & gaudere. Non permittentes eos, aut eorum aliquem, contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus omnibus ſupradictis.

D. P. An.II. 1. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 1. Maii, 1586., Pont. noſtri Anno I.

Sequitur alia Conſtitutio, quæ præcedentem ampliat.

SIXTUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei

Univerſis, & ſingulis noſtris, & Apoſtolicæ Sedis, in quibuſvis Nobis, & Romanæ Eccleſiæ immediate ſubiectis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, etiam de latere Legatis, ac ſingularum Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum hujuſmodi Gubernatoribus, aliiſque in eis jus dicentibus, & juſtitiæ Miniſtris, necnon quorumcumque Regum, Ducum, Marchionum

Digitized by Google

chionum ; & aliorum Chriſtianorum Principum Magiſtratibus , & Officialibus , ac eorum cuilibet , ſalutem , & Apoſtolicam benedictionem .

Receptores hujus Militiæ pro conſecutione jurium communi ærarii, poſſeſſionẽ beneficiorum &c. capere ſolent.

§.1. CUM ſicut accepimus ſæpius contingat, ut Receptores Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani, in ſingulis illius Prioratibus pro tempore deputati, Prioratus, Bajulivatus, & Præceptorias dicti Hoſpitalis, ac alia beneficia per fratres, ejuſdem Hoſpitalis obtineri ſolita, tam per ipſos fratres quam ex conceſſione, ſeu diſpenſatione Apoſtolica per clericos ſæculares, in titulum, aut commendam, aut alias pro tempore obtenta, ob non ſolutionem paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium per eos communi Theſauro prædicti Hoſpitalis pro tempore debitorum, ad manus ſuas, juxta formam ſtabilimentorum, & laudabilium conſuetudinum dicti Hoſpitalis, ac privilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum eis deſuper conceſſorum recipere, & uſque ad integram paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium prædictorum ſatisfactionem, pro dicto Hoſpitali, ſeu communi Theſauro, retinere, ac ad hujuſmodi effectum, poſſeſſionem Prioratuum, Bajulivatuum, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum præfatorum capere, & apprehendere, eorumque fructus, redditus, proventus percipere, colligere, & levare, ſeu Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, & beneficia hujuſmodi, eorumque fructus, redditus, & proventus aliis locare, & arrendare habeant.

Hic ideo Pontifex mandat, ut Officiales omnes & Principes eis faveant, & aſſiſtant.

§.2. Nos cupientes quod Præceptores prædicti officium ſuum contra fratres, & alios non ſolventes prædictos libere exercere, & facultatibus eis per Sedem Apoſtolicam contra eoſdem non ſolventes conceſſis, ſine aliqua difficultate uti poſſint. Vos & veſtrum quemlibet per præſentes requirimus, vobis videlicet, Nobis, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſubditis, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ pœna diſtricte præcipientes, & mandantes, Vos vero, qui Nobis ſubjecti non eſtis, in Domino hortantes, quatenus vos, & veſtrum ſinguli, quoties pro parte Præceptorum præfatorum, ſeu alicujus eorum, aut Procuratorum ſuorum, vel pro eis Agentium deſuper requiſiti fueritis, vel eos, vel alium, ſeu alios, brachium veſtrum ſæculare eiſdem Receptoribus, ſeu Procuratoribus, vel Agentibus ad hoc ut Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, & beneficia prædicta, juxta ſtabilimenta, & conſuetudines, ac privilegia, & indulta hujuſmodi, quoties illis locus fuerit, ad manus ſuas recipere, & uſque ad integram paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium prædictorum ſatisfactionem, pro Hoſpitale, ſeu Theſauro prædicto retinere, ac ad hujuſmodi effectum, poſſeſſionem Prioratuum, Bajulivatuum, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum hujuſmodi capere, & apprehendere, eorumque fructus, redditus, & proventus percipere, colligere, & levare: vel Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, beneficia, ac eorum fructus, redditus & proventus hujuſmodi plus offerentibus locare, & arrendare, necnon cenſus, ſeu affictus annuos locationum, & arrendationum hujuſmodi exigere pro rata debiti, poſſint, ſtatim, & incontinenti, omni dilatione, ſeu exceptione remota, præſtetis, & exhibeatis, præſtarique, & exhiberi faciatis.

Contrariis derogat.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis proviſionibus, ſeu commendis, aut aliis diſpoſitionibus per Nos, & Sedem Apoſtolicam de eiſdem Prioratibus, Bajulivatibus, Præceptoriis, & beneficiis, quibuſvis perſonis, & dicti Hoſpitalis, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtentibus pro tempore factis, necnon omnibus illis, quæ privilegiis, & indultis prædictis conceſſum fuit non obſtare, quæ præſentibus pro ſpecialiter, & expreſſe repetitis haberi volumus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.4. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c.

D. P. An. II. 3. Octobris.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die 3. Octobris 1586 Pontificatus noſtri Anno II.

LXVI.

Erectio Collegii Montis Alti in Civitate Bononien.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam .

Procemium.

CAthedram militantis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus regentes in terris ad ea libenter intendimus, ut in ſingulis locis, ac Civitatibus præſertim inſignibus erigantur, & inſtituantur Collegia, in quibus Clerici, & Scholares, ac aliæ perſonæ ſcientiæ Margaritam acquirere poſſint, & literarum exercitio hujuſmodi longe melius Reipublicæ conſulatur.

Collegium pro Germanica Natione erigere ſtatuerat Gregorius XIII. & Sixtus V. pro Populis Marchiæ Anconitanæ cõſtruit, Alumnorum præfinito numero, a Communitatibus nominandorũ, unicuique nõnullis Beneficiis Eccleſiaſticis, prout hic.

§.1. Cum itaque Nos alias poſtquam acceperamus, quod fe. re. Gregorius PP. XIII. Prædeceſſor noſter in Civitate noſtra, tunc ſua Bononien. quaſdam ædes animo, & intentione unum Collegium Scholarium nationis Germanicæ in eis inſtituendi nomine, & impenſis Cameræ Apoſtolicæ pretio ſeptem millium ſcutorum auri, vel alterius verioris ſummæ emi, & acquiri curaverat, morteque præventus hujus mentis ſuæ conceptus executioni demandare nequiverat, in Civitatibus, & ædibus prædictis unum Collegium de Monte Alto nuncupandum pro viginti Scholaribus, quorum undecim per dilectos filios Montis Alti, unde originem duximus, & tres per Parculæ, ac alios tres

adſtrictos fore, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi proviſiones commendarum, & regreſſus, acceſſus, coadiutoriæ, & aliæ diſpoſitiones, necnon fructuum, & penſionum reſervationes, non a Sede Apoſtolica, ſed a Magiſtro, & Conventu prædictis emanaſſent, & ad id etiam per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogi, & compelli poſſe.

Clauſulas dictæ ſuæ Conſtitutionis præſervativas appoſuit.

§.7. Literaſque tunc deſuper conficiendas, & in eis contenta quæcumque, nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis ſuæ defectu, notari, vel impugnari, minuſve ſob quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, & limitationibus ſimilium, vel diſſimilium gratiarum comprehendi ullatenus poſſe, ſed quoties ille emanarent, toties in priſtinum, & validiſſimum, ac eum, in quo antequam illa emanarent, ſtatum, reſtitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque data per Magiſtrum, & Conventum bene viſa, toties quoties opus eſſet, conceſſas eſſe cenſerentur. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ac Cauſarum ſacri Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, & quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit. Et nihilominus pro potiori cautela, ſupradictas, & alias derogatorias clauſulas in quibuſcumque literis appoſitas, in quantum communi Theſauro hujuſmodi, quoad præmiſſa præjudicare videbantur, revocavit, caſſavit, irritavit, & annullavit, ac toties quoties conceſſa eſſent, quoad jura vacantia, & mortuaria, ratione gratiarum, per eum, & quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, tunc ſuos, conceſſa, quoad ea quæ ſuum tempus nondum effluxerant tantum, toties pro nullis, & infectis haberi, nullamque prorſus in judicio, vel extra, fidem facere, vel effectum ſortiri debere, & Conſtitutionem ſuam de non tollendo jure quæſito adverſus tunc conficiendas literas prædictas, locum ſibi vindicare non poſſe, ac illis minime ſuffragari voluit.

Clauſulas cōtrariorum derogatorias addidit.

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ipſorum Prioratuum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus etiamſi de illis ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, ea vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Et quia hæc Pii V. Conſtitutio, ejus ſuperveniente obitu non fuit expedita, ideo hic Pontifex eam valere a die ſuæ datæ.

§.9. Ne autem de decreto, declaratione, revocatione, caſſatione, irritatione, annullatione, voluntate, & derogatione dicti Pii Prædeceſſoris, pro eo quod ſuper illis, ipſius Prædeceſſoris ejus ſupervenienſte obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ac Magnus Magiſter, Conventus, & Fratres, ſeu Milites Hoſpitalis prædicti illarum fruſtrentur effectu, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod decretum, declaratio, revocatio, caſſatio, irritatio, annullatio, voluntas, & derogatio dicti Pii Quinti Prædeceſſoris, a dicta die duodecima Kal. Aprilis ſuum ſortiantur effectum, perinde, ac ſi ſuper illis, ipſius Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data collectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plene decretum, declarationem, revocationem, caſſationem, irritationem, annullationem, & derogationem dicti Pii Quinti Prædeceſſoris ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Executoreſque deputat d. Conſtitutionis.

§.10. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Toletano, & Epiſcopo Pariſienſi, ſive eorum officialibus, ac dilecto filio Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſt. generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque valere decernentes, ac pro tempore exiſtenti Magno Magiſtro, Conventui, & Fratribus prædictis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præmiſſa omnia ab omnibus, quos illa concernunt, integre, & inviolabiliter obſervari, illoſque eis pacifice, & quiete uti, frui, & gaudere. Non permittentes eos, aut eorum aliquem, contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo: invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus omnibus ſupradictis.

D. P. An.II. 1. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 1. Maii, 1586., Pont. noſtri Anno I.

Sequitur alia Conſtitutio, quæ præcedentem ampliat.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Univerſis, & ſingulis noſtris, & Apoſtolicæ Sedis, in quibuſvis Nobis, & Romanæ Eccleſiæ immediate ſubiectis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, etiam de latere Legatis, ac ſingularum Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum hujuſmodi Gubernatoribus, aliiſque in eis jus dicentibus, & juſtitiæ Miniſtris, necnon quorumcumque Regum, Ducum, Marchionum

chionum ; & aliorum Chriſtianorum Principum Magiſtratibus , & Officialibus , ac eorum cuilibet , ſalutem , & Apoſtolicam benedictionem .

Receptores hujus Militiæ pro conſecutione jurium communis ærarii, poſſeſſionem beneficiorum &c. capere ſolent.

§.1. CUM ſicut accepimus ſæpius contingat, ut Receptores Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani, in ſingulis illius Prioratibus pro tempore deputati, Prioratus, Bajulivatus, & Præceptorias dicti Hoſpitalis, ac alia beneficia per fratres, ejuſdem Hoſpitalis obtineri ſolita, tam per ipſos fratres quam ex conceſſione, ſeu diſpenſatione Apoſtolica per elericos ſæculares, in titulum, aut commendam, aut alias pro tempore obtenta, ob non ſolutionem paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium per eos communi Theſauro prædicti Hoſpitalis pro tempore debitorum, ad manus ſuas, juxta formam ſtabilimentorum, & laudabilium conſuetudinum dicti Hoſpitalis, ac privilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum eis deſuper conceſſorum recipere, & uſque ad integram paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium prædictorum ſatisfactionem, pro dicto Hoſpitali, ſeu communi Theſauro, retinere, ac ad hujuſmodi effectum, poſſeſſionem Prioratuum, Bajulivatuum, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum præfatorum capere, & apprehendere, eorumque fructus, redditus, proventus percipere, colligere, & levare, ſeu Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, & beneficia hujuſmodi, eorumque fructus, redditus, & proventus aliis locare, & arrendare habeant.

Hic ideo Pontifex mandat, ut Officiales omnes & Principes eis faveant, & aſſiſtant.

§.2. Nos cupientes quod Præceptores prædicti officium ſuum contra fratres, & alios non ſolventes prædictos libere exercere, & facultatibus eis per Sedem Apoſtolicam contra eoſdem non ſolventes conceſſis, ſine aliqua difficultate uti poſſint. Vos & veſtrum quemlibet per præſentes requirimus, vobis videlicet, Nobis, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſubditis, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ pœna diſtricte præcipientes, & mandantes, Vos vero, qui Nobis ſubjecti non eſtis, in Domino hortantes, quatenus vos, & veſtrum ſinguli, quoties pro parte Præceptorum præfatorum, ſeu alicujus eorum, aut Procuratorum ſuorum, vel pro eis Agentium deſuper requiſiti fueritis, vel eos, vel alium, ſeu alios, brachium veſtrum ſæculare eiſdem Receptoribus, ſeu Procuratoribus, vel Agentibus ad hoc ut Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, & beneficia prædicta, juxta ſtabilimenta, & conſuetudines, ac privilegia, & indulta hujuſmodi, quoties illis locus fuerit, ad manus ſuas recipere, & uſque ad integram paſſagiorum, ſpoliorum, reſponſionum, vacantium, & mortuariorum, ac aliorum jurium prædictorum ſatisfactionem, pro Hoſpitale, ſeu Theſauro prædicto retinere, ac ad hujuſmodi effectum, poſſeſſionem Prioratuum, Bajulivatuum, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum hujuſmodi capere, & apprehendere, eorumque fructus, redditus, & proventus percipere, colligere, & levare: vel Prioratus, Bajulivatus, Præceptorias, beneficia, ac eorum fructus, redditus & proventus hujuſmodi plus offerentibus locare, & arrendare, necnon cenſus, ſeu affictus annuos locationum, & arrendationum hujuſmodi exigere pro rata debiti, poſſint, ſtatim, & incontinenti, omni dilatione, ſeu exceptione remota, præſtetis, & exhibeatis, præſtarique, & exhiberi faciatis.

Contrariis derogat.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis proviſionibus, ſeu commendis, aut aliis diſpoſitionibus per Nos, & Sedem Apoſtolicam de eiſdem Prioratibus, Bajulivatibus, Præceptoriis, & beneficiis, quibuſvis perſonis, & dicti Hoſpitalis, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtentibus pro tempore factis, necnon omnibus illis, quæ privilegiis, & indultis prædictis conceſſum fuit non obſtare, quæ præſentibus pro ſpecialiter, & expreſſe repetitis haberi volumus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.4. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c.

D. P. An. II. 3. Octobris.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die 3. Octobris 1586 Pontificatus noſtri Anno II.

LXVI.

Erectio Collegii Montis Alti in Civitate Bononien.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

CAthedram militantis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus regentes in terris ad ea libenter intendimus, ut in ſingulis locis, ac Civitatibus præſertim inſignibus erigantur, & inſtituantur Collegia, in quibus Clerici, & Scholares, ac aliæ perſonæ ſcientiæ Margaritam acquirere poſſint, & literarum exercitio hujuſmodi longe melius Reipublicæ conſulatur.

Collegium pro Germanica Natione erigere ſtatuerat Gregorius XIII., Sixtus V. pro Populis Marchiæ Anconitanæ cóſtruit, Alumnorum præfinito numero, a Communitatibus nominandorum, unitiſque nónullis Beneficiis Eccleſiaſticis, prout hic.

§.1. Cum itaque Nos alias poſtquam acceperamus, quod fe. re. Gregorius PP. XIII. Prædeceſſor noſter in Civitate noſtra, tunc ſua Bononien. quaſdam ædes animo, & intentione unum Collegium Scholarium nationis Germanicæ in eis inſtituendi nomine, & impenſis Cameræ Apoſtolicæ pretio ſeptem millium ſcutorum auri, vel alterius verioris ſummæ emi, & acquiri curaverat, morteque præventus hujus mentis ſuæ conceptus executioni demandare nequiverat, in Civitatibus, & ædibus prædictis unum Collegium de Monte Alto nuncupandum pro viginti Scholaribus, quorum undecim per dilectos filios Montis Alti, unde originem duximus, & tres per Parculæ, ac alios tres

Digitized by Google

tres Patrignooi, necnon reliquos alios tres per Montis novem Oppidorum Provinciæ noſtræ Marchiæ Univerſitates, & homines ex eiſdẽ ſuis Oppidis, ſi tot ibidem idoneos, & aptos reperirent, alioquin ex aliis ipſius Provinciæ Indigenis arbitrio ſuo eligi, & nominari, ſicque electi, & nominati in ipſo Collegio Montis Alti recipi, ac ibidem ſub unius Rectoris cura, & gubernio ali, atque confoveri deberent, erigi, & inſtitui, Ipſique Collegio ſine Cura Eccleſiam, Abbatiam nuncupat. ſeu S. Benedicti, & alterius Ordinis Conventu carens Monaſterium Sancti Michaelis de Caſtro Britorum Bononien. Diœceſ. quam, ſeu quod bo.me. Alexander Epiſcopus Viglevanen. in titulum, vel commendam, necnon Prioratum non Conventualem S. Mariæ de Angelis nuocupatæ prope, & extra muros Bononien. Camalduleo. Ordinis, quemq. Achilles Torphaninus Clericus etiam in commendam ad ejus vitam ex conceſſione, ſeu diſpenſatione Apoſtolica, dum viverent, obtinebant, Eccleſiam videlicet per dicti Alexandri Epiſcopi de Februarii, ſeu Monaſterium, ac Prioratum hujuſmodi commeodis prædictis per eorumdem Alexandri Epiſcopi, & Achillis de Junii menſibus proxime præſentis extra Romanam Curiam defunctorum obitus, ceſſantibus adhuc iis, quibus aute Commendas hujuſmodi vacabunt modis, vel alias tunc vacan. uniri, aonecti, & incorporari Motu proprio conceſſerimus.

Dictum Collegium transfert ad Ædẽ, Eccleſiamque S. Antonii Ordinis S. Auguſtini, Prioratumque ipſi unit.

§.2. Nos qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenereotur exprimere verum annuum valorem etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquio unio non valeret, & ſemper io unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis, quorum iotereſſet, erectionem, inſtitutionem, unionem, connexionem, & incorporationem, conceſſionem hujuſmodi ex quibuſvis cauſis, & ſimili motu, ac ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine cum quibuſvis clauſulis derogatoriis factam, etiamſi illa effectum ſortita fuerit, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium ex certa noſtra ſcientia revocantes, caſſantes, & annullantes, ac penitus, & omnino diſſolventes, ac pro nulla, & infecta, ac viribus vacua haberi decernentes motu ſimili, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Prioratum S. Antonii Bononien. Ordiois S. Auguſtini, quem dilectus filius Aotonius de Janerinis ipſius Prioratus Prior utriuſque Juris Doctor obtinet, ac in eo nomen, titulum, & denominationem Prioratus, ordinemque ipſum S. Auguſtini ac omnem eſſentiam Regularem perpetuo de ipſius Antonii cooſenſu auctoritate, & tenore præmiſſis ſupprimimus, & extinguimus, ac in Palatio, & ædificiis ſuppreſſi Prioratus hujuſmodi prædictum Collegium Montis Alti pro totidem Scholaribus juxta Ordines, & ſtatuta deſuper facienda, & ſtatuenda qualificat. per Univerſitates, & homines hujuſmodi, modo præmiſſo eligendis, & nominandis, ut in ipſo Collegio Montis Alti recipien. ibidem que ſub unius Rectoris cura, & gubernio ad quinquennium, vel aliud tempus deſuper ſtatuendum, & non ultra alendis, atque conſovendis, necnon in Univerſitate ſtudii generalis dictæ Civitatis Theologiæ, ac otriuſque Juris, artiumque ſtudiis, ac aliis ſcientiis, & Diſciplinis pro cujuſque capacitate operam navaturis ibidem perpetuo erigimos, & inſtituimus, ipſique Collegio Montis Alti Eccleſiam ejuſdem ſuppreſſi Prioratus, necuon ædes prædictas cum earum ſitu, ambitu, circuitu, ſtructuris, ædificiis, & pertinentiis univerſis, etiam perpetuo concedimus, & aſſignamus, applicamus, & appropriamus.

Alia quoque unit Beneficia hic expreſſa.

§.3. Inſuper eidem Collegio Montis Alti pro illius dote, ac Rectoris, & Scholarium prædictorum ſuſteotatione, onerumque illis pro tempore incumbeotium Eccleſiam, ſeu Monaſterium S. Michaelis, & Prioratum S. Mariæ de Angelis hujuſmodi, quibus cura non imminet animarum, ac quorum, & illis forſan annexis inſimul fructus, redditus, & proventus nongentorum ducat. auri de Camera ſecundum communem extimationem valoris annui, ut etiam accepimus, non excedunt, quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis, ſeu per liberas reſignationes quorumvis de illis ſeu regimine, & admioiſtratione dicti Monaſterii io dicta Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factas vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum Collatio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ac Eccleſia, & Prioratus S. Mariæ hujuſmodi diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter reſervati exiſtaut, ac prædicti Monaſterii proviſio ex quavis cauſa ad Sedem eamdem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, & ſuper eis inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo tempore datæ præſentium noo ſit in Eccleſia, & Prioratu hujuſmodi alicui ſpecialiter Jus quæſitum, ex dicto Monaſterio de Abbate proviſum, aut illud alteri commendatum canonice non exiſtat, & de dicto Monaſterio cooſiſtorialiter diſponi cooſueverit, ſeu debeat, cum annexis hujuſmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis ſuis perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat ipſius Collegii Montis Alti Rectori pro tempore exiſtenti illorum omnium corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios nomine dicti Collegii Montis Alti propria auctoritate, etiam abſque alicujus mandato, vel Decreto, ac ſpolii, & attentatorum vitio libere apprehendere, & perpetuo retinere, eaque regere, & admioiſtrare, ac fructus, jura., obventiones, & emolumenta eorumdem in communes dicti Collegii Montis Alti uſus, utilitatem, & neceſſitates coovertere, oecnon Sancti Michaelis, ſeu Monaſterii, aut Prioratus hujuſmodi Eccleſiis, Presbyteros idoneos ad nutum pro tempore exiſten-

Digitized by Google

exiſtentis Rectoris dicti Collegii Montis Alti vel alias juxta Statuta deſuper edenda ponendos, & amovendos, & ab Ordinario loci approbandos in divinis deſervizi facere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, ac in Monaſterio, & Prioratu prædictis Ordinis hujuſmodi omnemque illorum ſtatum, eſſentiam, & dependentiam Regulares pariter perpetuo ſupprimimus, & extinguimus.

Ipſum a quacumque juriſdictione, onere, datio &c. exemptum declarat, & ſub Sedis Apoſtolicę protectione recipit.

§.4. Præterea Collegium Montis Alti hujuſmodi, illiuſque pro tempore exiſten. Rectorem, Scholares, , Œconomos, Officiales, Miniſtros, necnon ejuſdem Collegii Montis Alti bona mobilia, & immobilia, præſentia, & futura cujuſcumque qualitatis, & quantitatis exiſtentia, & ubilibet conſiſtentia ab omni Juriſdictione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentix Noſtri, & Sedis Apoſtolicæ in dicta Civitate Bononien.Legati de latere, & Archiepiſcopi Bononien., necnon Gubernatoris, Auditoxis Turroni, Antianorum, Vexilliferi, & Poteſtatis dictæ Civitatis Bononien., ac Rectoris Univerſitatis Studii Generalis ejuſdem, aliorumque Legatorum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, locorum Ordinariorum, Gubernatorum, & Poteſtatum, eorumque Vicelegatorum, Locatenen. Officialium, Judicum, & quarumcumque aliarum perſunarum ubilibet conſtitutarum, ac quavis auctoritate, & dignitate tam Eccleſiaſtica, quam mundana, etiam Cardinalatns honore fulgentium, necnon Collegium ipſum Montis Alti in propriis ejus bonis, & rebus, ac illius ratione Rectorem, Scholares, Œconomos, Officiales, ac Miniſtros, aliaſque perſonas in eo degentes, & cum eis contrahentes a ſolutione, & exactione quorumcumque pedagiorum, datiorum, vectigalium, angariarum, bollettinorum, Decimarum, & quorumcumque aliorum onerum ordinariorum, & extraordinariorum tam in Bononien. quam aliis Civitatibus, & Diœceſibus, necnon univerſo Statu Eccleſiaſtico & alias ubilibet quavis occaſione, vel cauſa etiam de neceſſitate exprimenda hactenus quomodolibet impoſitorum, & imponendorum, etiam ratione Carnium, Vini, granorum, lini, lanæ, ſerici, librorum, cartarum, & quarumcumque aliarum rerum ad humanum uſum neceſſariarum ex toto Statu Eccleſiaſtico, & quibuſvis aliis locis extra dictum Statum conſiſtentibus ad dictum Collegium Montis Alti, tam per Terram, quam per Mare, & aquam dulcem, & alias quomodolibet conducendorum, ac pro ipſo Collegio Montix Alti in quantumvis magna quantitate emendorum, necnon a contributione quorumcumque aliorum etiam juxta Decreta Concilii Tridentini ubilibet inſtitutorum, & inſtituendorum Collegiorum, etiam Seminariorum Puerorum Eccleſiaſticorum, & alias quomodolibet nuncupatorum, vel qualificatorum ſimiliter perpetuo eximimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque noſtra protectione ſuſcipimus Nobiſque, & eidem Sedi immediate ſubiicimus.

Eidem aliorum Collegiorum, ipſiuſque Univerſitatis Bononien Privilegia concedit.

§.5. Ipſis quoque Collegio Montis Alti, Rectori, Scholaribus, Œconomis, Officialibus, Miniſtris, & perſonis, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus libertatibus, facultatibus, Indultis, ceteriſque gratiis, quibus Univerſitas Studii generalis Bononien. hujuſmodi, necnon alia Collegia in dicta Civitate inſtituta, illorumque Rectores, Scholares, Œconomi, Officiales, & Miniſtri, ac perſonæ de Jure, vel conſuetudine, aut ex privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed æque principaliter, & pariformiter in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere valeant, itidem perpetuo de ſpeciali gratia indulgemus, illaque eis communicamus.

In hujuſmodi Privilegiis quomodolibet moleſtari illud vetat.

§.6. Diſtrictius inhibentes Legatis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis, necnon Gubernatoribus, Auditoribus, Antianis, Vexillifero, Poteſtatibus. Legatis, Locatenentibus, Vicariis, Officialibus, Judicibus, & aliis prædictis, ac etiam S. R. E. Camerario dictæque Cameræ Præſiden. Clericis, Theſaurariis, & Commiſſariis, necnon Pedagiorum, Datiorum, Vectigalium, Gabellarum, Angariarum, Decimarum, & aliorum onerum prædictorum Appaltatoribus, Dohaneriis, & exactoribus pro tempore deputatis, ne quarumvis literarum, eis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis conceſſarum prætextu Collegium Montis Alti, illiuſque Rectorem, Scholares, Œconomo, Officiales, & Miniſtros hujuſmodi, ſeu eorum aliquem ſuper præmiſſis quovis modo moleſtare, perturbare, vel inquietare audeant, ſeu præſumant.

Cardinalem de Monte Alto deputat in Protectorem.

§.8. Ut autem ipſius Collegii Montis Alti regimini, gubernio, & conſervationi opportune conſulatur, dilectum filium noſtrum Alexandrum S. Hieronymi Illiricorum Diaconum Cardinalem de Monte Alto nuncupatum ex ſorore germana ſecundum Carnem Pronepotem nuncupatum, eoque cedente, vel decedente, & in alios eventus alium ex S. R. E. Cardinalibus, quem Rector, & Scholares prædicti ſeu eorum major, & ſanior parx pro tempore duxerint eligendum, ejuſdem Collegii Montis Alti, illiuſque perſonarum, rerum, Bonorum, & Jurium, ac privilegiorum Protectorem, & Defenſorem, ac Conſervatorem, cujus conſilio, & ope omnia ſupradicta, & quæcumque alia in bis, & circa ea quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuantur, & ordinentur, conſtituimus, & deputamus.

Facultas Protectori conceditur.

§.8. Necnon Alexandro Cardinali, & pro tempore exiſtenti Protectori dicti Collegii Montis Alti Rectores, Œconomos, Officiales, Advocatos, Procuratores, ceteroſque Miniſtros ipſius Collegii Montis Alti deputandi, & amovendi, ac loco amovendorum alios ſufficiendi, ac quæcumque Sta-

Digitized by Google

Statuta, Ordinationes, & decreta tam circa ejuſdem Collegii Montis Alti, illiuſque rerum, & bonorum, Spiritualium, & temporalium curam, directionem, regimen, & adminiſtrationem, quam Scholarium prædictorum receptionem, & admiſſionem, eorumque ætatem, qualitates, victum, amictum, inſtructionem, & diſciplinam, Studiique curſum, ac tempus, per quod in dicto Collegio Montis Alti ali, & confoveri debeant, ac alias in præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & decretis dicti Concilii non contraria faciendi, & edendi, ac illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, ſeu alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, ac etiam alia ex integro condendi, quæ poſtquam edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, eo ipſo dicta auctoritate Apoſtolica confirmata, & approbata ſint, & eſſe cenſeantur, ac ab omnibus, ad quos pro tempore ſpectabit, etiam ſub pœnis in contravenientes ſtatuendis, obſervari debeant, plenam, liberamque facultatem concedimus.

Præſentium literarum firmitas.

§.9. Decernentes omnia, & ſingula præmiſſa, ac præſentes nullo umquam tempore ſive pro eo, quod cauſæ, propter quas hæc omnia facta ſunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam dictæ Sedis Delegatis, vel alibi examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac quicumque intereſſe habentes, ad id vocati non fuerint, nec eiſdem præmiſſis conſenſerint, ſive aliis ex quibuſcumque cauſis de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, ſeu etiam revocari, ſuſpendi, reſtringi, limitari, aut in jus, vel in controverſiam vocari, ſeu ad terminos Juris reduci, vel adverſus illa quodcumque Juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, nec quemquam ad eaſdem præſentes in Camera prædicta juxta Conſtitutionem piæ mem. Pii Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri deſuper editam, aut alias quandocumque præſentandum, inſinuandum, & regiſtrari faciendum teneri, neque propterea illas irritas eſſe, ſed omnino valere, ac ſi Conſtitutio prædicta, & alia contraria, minime emanaſſent.

Et obſervantia perpetua.

§.10. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac dictæ S. R. Eccleſiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.11. Non obſtantibus priore voluntate noſtra prædicta, aut aliis præmiſſis, nec non Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a Jure permiſſis fieri prohiben., ac noſtra de non tollendo Jure quæſito, aliiſque Apoſtolicis, necnon in Univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Monaſterii, Ordinum, Cameræ, & Prioratus ſuppreſſi prædictorum Monaſteriorum, vel aliorum Regularium locorum, a quibus vacans, & ſuppreſſus Prioratus hujuſmodi forſan dependent, Civitatumque, Provinciarum, & locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis Ordini, & Prioratui prædictis, illorumque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis quomodocumque conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & Decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque ad Eccleſiam, ſeu Monaſterium, & Prioratum hujuſmodi volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quo ad aſſecutionem Prioratuum, ſeu Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuſlibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Eccleſiæ, & Prioratus onera ſupportanda per Collegium.

§.12. Volumus autem quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictas Eccleſia debitis non fraudetur obſequiis, & Monaſterium hujuſmodi in ſpiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimentum non ſuſtineat, ſed eorum congrue ſupportentur onera conſueta, Et inſuper ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ pœnales.

§.13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ revocationis, caſſationis, annullationis, diſſolutionis, ſuppletionis, extinctionis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionis, aſſignationis, applicationis, appropriationis, extinctionis, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, ſubie-

ſubiectionis, Indulti, communicationis, inhibitionis, conceſſionis, deputationis, derogationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 7. Octobr. 1586. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, nonis Octobris, Pontificatus noſtri Anno II.

LXVII.

Erectio officii Commiſſariatus Rev. Cameræ Apoſtolicæ in officium perpetuum vacabile, cum juriſdictionis, emolumentorumque, & indultorum conceſſione.

Hodie hoc officium non eſt perpetuum, ſed ad nutum Pontificis Commiſſarius deputatur. Et de ejus munere, & auctoritate, vide in Pii IV. Conſt. LXV. Romanus *Tom. IV. Par. II. fol.* 112. *& Pii V. Conſt. XCIII.* Cum de literis *Tom. IV. Par. III. fol.* 30. *& in alia Conſt. I.* Attendentes *ibidem fol.* 1. *Et in ſpecie quod in cauſis cambiorum illicitorum in Urbe contractorum, ad ejus inſtantiam procedatur vide in Pii IV. Conſtit. I.* Cum ſicut *Tom. IV. Par. II. fol.* 1.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

AD excelſum univerſalis Eccleſiæ culmen, nullis noſtris meritis ſed ſola Dei benignitate ſublevati, in eam curam, cogitationemque ex Paſtoralis officii noſtri debito propenſius incumbere Nos convenit, ut Camera Apoſtolica a rerum ſuarum jacturis ſarta tectaque præſervetur, & quæ pro feliciori illius jurium tuitione, negociorumque proſecutione, ac officiorum ad id inſtitutorum decore, & ſtabilimento ſunt maxime profutura, noſtris auſpiciis ordinentur, ipſaque officia egregiorum virorum prudentiæ, & induſtriæ commiſſa perſonis votivis jugiter proficiant incrementis.

Commiſſariatus officium, quod Bernardinus Piſcina ab iſto Summo Pontifice ad ejus beneplacitum deputatus, obtinebat, vacavit, quia ipſe Civitatis Nurſiæ, & totius Montaneæ Præfectus ab eodem Pontifice deputatus fuit.

§. 1. Cum itaque pro tempore exiſtenti dictæ Cameræ Comiſſario generali graviorum ipſius Cameræ negociorum cura incumbat, & ex frequenti illius mutatione eadem Camera, in rebus, & juribus ad eam ſpectantibus, plurimum damni, & incommodi patiatur, expediensque ſit, ut pro negociorum, rerum, & jurium eorumdem votiva directione, proſecutione, & defenſione officium Commiſſariatus hujuſmodi, quod dilectus filius Joannes Bernardinus Piſcina, ad id a Nobis ad beneplacitum noſtrum deputatus, ab initio noſtri Pontificatus uſque huc obtinuit, ſeu exercuit, aliquo certo, & firmo ſtatu conſtituatur, illudque pro tempore obtinens non amovibilis, ut hactenus, ſed donec officium ipſum per ejus ceſſum, vel deceſſum, aut alias vacet, perpetuus exiſtat, ac ſpeciali honoris, & dignitatis prærogativa fruatur. Nos qui nuper dictum Jo. Bernardinum in Civitatis noſtræ Nurſiæ, pro Nobis, & Sancta Romana Eccleſia Gubernatorem in temporalibus conſtituimus, præmiſſorum conſideratione, & ex certis aliis cauſis inducti, ejuſdem Cameræ indemnitati, & utilitati, ac officii Commiſſariatus hujuſmodi ſtabilimento, & incremento, prout ſollicitudinis noſtræ partes requirunt, conſulere, & quæ ad illud pertinent, quibuſvis facultatibus, & gratiarum muneribus potiri debeat plenius explicare volentes, necnon beneplacitum noſtrum præfatum harum ſerie revocantes, illudque ceſſare, & expirare decernentes.

Illud itaque idem Pontifex in officium perpetuum, & vacabile ad inſtar aliorū Romanæ Curiæ officiorū erigit.

§. 2. Motu proprio, non ad alicuius Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, officium Commiſſariatus hujuſmodi in officium perpetuum, ad inſtar Clericatuum dictæ Cameræ, & aliorum officiorum Romanæ Curiæ vacabile, pro uno Clerico vitæ ac morum probitate prædito, & utriuſque, vel alterius jurium Doctore non conjugato futuro, ejuſdem Cameræ Commiſſario generali, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Facultates ſolitas ei concedit.

§. 3. Ac ipſi Commiſſario generali pro tempore exiſtenti, omnes ad ejus officium hujuſmodi pertinentes, & illi per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, dictamque Sedem, ceteris omnibus, & ſingulis aliis Commiſſariis conceſſas facultates, juriſdictiones, & prærogativas.

Archivii ſcripturarum Cameræ Apoſt. adminiſtrationem eidem annectit.

§. 4. Ac etiam eas facultates, præcipuamque curam, & adminiſtrationem Archivii ſcripturarum dictæ Cameræ, ita ut ſine expreſſa ejuſdem Commiſſarii licentia aliquæ ſcripturæ ad Cameram præfatam ſpectantes ex ipſo Archivio extrahi, ac earum exempla extra eamdem Cameram, aliiſque illius Cameralibus dari, & conſignari non poſſint, ipſiuſque Archivii Archiviſtæ, & Miniſtri, nunc & pro tempore exiſtentes, illi de dicto Archivio, ac omnibus ejus ſcripturis rationem reddere, & ejus ordinationes ac mandata, necnon ſtatuta, & decreta, quæ per eum pro bono gubernio, & regimine dicti Archivii pro tempore fieri contigerit, obſervare omnino teneantur.

Detinentes ſcripturas Cameræ ubique, & ſcientes, & non revelantes coercendi juriſdictionem concedit.

§. 5. Necnon plenam, & liberam facultatem, omnes, & ſingulas alias ſcripturas ad Cameram præfatam ſpectantes, & extra Archivium hujuſmodi, in quocumque loco, vel penes quoſcumque exiſtentes, recuperandi, ac contra quoſcumque eaſdem ſcripturas indebite detinentes, ac ſcientes, & non revelantes, eos a quibus detinentur pro illarum recuperatione, tam in Urbe, quam in omnibus Terris, & locis Sedi Apoſtolicæ mediate, vel immediate ſubiectis, Civitate noſtra Bononienſi etiam comprehenſa, ſummarie, manu regia, & via

via executiva, telaque judiciaria omiſſa, etiam per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac etiam juxta Conſtitutiones fel. rec. Julii Secundi, & Julii Tertii, ac quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum contra dictas ſcripturas indebite detinentes, & occultantes, aut ſcientes, & non revelantes, non tamen privative quoad alios, quibus per dictas conſtitutiones fuerit hujuſmodi facultas tributa, procedendi. Propterea ſuper præmiſſis illas facultates, quas piæ memoriæ Pius Papa V. etiam Prædeceſſor noſter olim pro recuperatione ſcripturarum Cameræ, & Sedis præfatarum bon. mem. Carolo de Graſſis Epiſcopo Montis Flaſconen., & quon. Honuphrio Camajano dictæ Cameræ Præſidenti dum in humanis agerent, per cedulam Motus proprii ſub datum videlicet 14. Septembris Pontificatus ſui Anno tertio, concesserat.

Prælatoſque & Clericos, ingerentes ſe in beneficiis, ante expeditionem literarum Apoſt. coercendi juxta Conſt Julii II., & Julii III.

§.6. Ac etiam facultatem contra Prælatos, & Clericos poſſeſſionem Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum beneficiorum quorumcumque, cum cura, & ſine cura, Sæcularium, & quorumvis Ordinum Regularium, abſque literarum Apoſtolicarum ſuper proviſionibus, commendis, conceſſionibus, & aliis diſpoſitionibus, ſibi de illis dicta Apoſtolica auctoritate factis, expeditione, præterquam vigore brevis de eorumdem poſſeſſione, nomine dictæ Cameræ capienda apprehendentes, & in illis ſe quomodolibet immiſcentes, ſimiliter ſummarie, etiam via executiva, ac per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, in Julii II., & Julii III. Prædeceſſorum, & aliorum Romanorum Pontificum ſimiliter Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus deſuper editis contentas, & alias juxta hujuſmodi Conſtitutionum tenorem, ſine tamen præjudicio facultatum ejuſdem Cameræ Generali Theſaurario, ſuper fructibus male perceptis conceſſarum, & competentium, etiam procedendi, auctoritate, & tenore præfatis concedimus.

Portionem conſuetam panis &c. necnon ſalaria, regalia, & ſolita emolumenta concedit.

§.7. Necnon eidem Commiſſariatus Officio, ut præfertur erecto, pro ejus dote, & illud pro tempore obtinentis ſubſtentatione portionem panis, vini, eſculentorum, & aliarum rerum per ipſius Cameræ Commiſſarium Generalem pro tempore exiſtentem, dietim ex Palatio Apoſtolico percipi, & ei præſtari ſolitam, cum ea integritate, quam ipſe illam percipiebat, & percipere poterat, necnon omnia, & ſingula jura, regalia, ſalaria, redditus, proventus, exemptiones, immunitates, & emolumenta quæcumque, ordinaria, & extraordinaria quomodolibet nuncupata, quæ dictus Commiſſarius pro tempore exiſtens quocumque titulo vel cauſa, ac undecumque, & quomodocumque habere, conſequi, lucrari, frui, potiri, & percipere conſuevit, ſeu etiam potuit, & debuit, cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & annui valoris ſint vel fuerint, eiſdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo, applicamus, & appropriamus.

Referendarium utriuſque Signaturæ, ipſum Commiſſarium creat, & Referendariorum, & familiarium necnon, & Clericorum, & Cameralium privilegia Commiſſario tribuit.

§ 8. Ipſumque Commiſſarium pro tempore exiſtentem in noſtrum, & Romani Pontifici pro tempore exiſtentis, verum, indubitatum, & non fictum familiarem, & continuum Commenſalem domeſticum, ac utriuſque Signaturæ noſtræ Referendarium, auctoritate, & tenore ſimilibus creamus, & conſtituimus, ac deputamus, aliorumque noſtrorum, & pro tempore exiſtentis Romanorum Pontificum familiarium, continuorum Commenſalium, ac Prælatorum domeſticorum, & utriuſque Signaturæ præfatæ Referendariorum numero, & conſortio favorabiliter aggregamus, ac pro vero, indubitato, & non ficto, noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis familiari, continuo Commenſali, & Prælato domeſtico, ac utriuſque Signaturæ hujuſmodi Referendario, haberi, & reputari volumus, & mandamus: ſibique ut in quibuſcumque impetrationibus, conceſſionibus, & literis, tam gratiam quam juſtitiam concernen. ſe noſtrum, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificia familiarem, continuum Commenſalem, & Prælatum domeſticum, ac utriuſque Signaturæ hujuſmodi Referendarium nominase, & inſcribere, ac ab aliis nominari, & inſcribi facere, habitumque, & inſignia Referendariorum utriuſque Signaturæ hujuſmodi geſtare, & deferre, ac in utraque Signatura prædicta continuo intervenire, & aſſiſtere, necnon omnibus, & quibuſcumque, ac prorſus ſimilibus privilegiis, præeminentiis, indultis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, facultatibus, honoribus, antelationibus, prærogativis, favoribus, conceſſionibus, & gratiis, tam ſpiritualibus quam temporalibus, quibus ceteri familiares, continui Commenſales ac Prælati, & Referendarii præfati, necnon dictæ Cameræ Clerici Præſidentes, & alii Camerales, de jure, ſtatuto, conſuetudine, vel aliquo ſpeciali privilegio, ſeu alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, tam in judicio quam extra ubique locorum, abſque ulla prorſus differentia, non ad illorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, in omnibus, & per omnia, acſi illa Officio Commiſſariatus hujuſmodi, illudque pro tempore obtinenti, ſpecialiter, & expreſſe per præſentes conceſſa fuiſſent, uti potiri, & gaudere.

Indultum circa penſiones tribuit.

§.9. Necnon ut quicumque loci Ordinarius, ſeu utriuſque, vel alterius Signaturæ hujuſmodi Referendarius, aut Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonicus, ſeu perſona in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta ad id per ipſum Commiſſarium pro tempore exiſtentem, eligendus ſeu eligenda quaſcumque penſiones annuas ſuper quarumvis menſarum Epiſcopalium, vel Archiepiſcopalium, ſeu aliarum Eccleſiarum, necnon Monaſteriorum, Prioratuum, dignitatum, aliorumque beneficiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, & ſine cura, ſæcularium, & quorumvis Ordinum

num Regularium fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, ac etiam diſtributionibus quotidianis, ſeu illarum loco fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, emolumenta, & diſtributiones hujuſmodi, eidem Commiſſario pro tempore exiſtenti, Apoſtolica auctoritate reſervatas, & reſervata, uſque ad ſummam quingentorum ducatorum auri de Camera, in dicta Curia vel extra eam, etiam in mortis articulo de ipſius Commiſſarii pro tempore exiſtentis expreſſo conſenſu, caſſare, & extinguere, ac poſtquam caſſatæ, ſeu caſſata fuerint, alias ſimiles penſiones annuas ſuper eiſdem fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, & diſtributionibus, ſeu fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta hujuſmodi, uſque ad ſummam præfatam, uni vel pluribus perſonis ad id per eum nominandis, & quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Eccleſiaſtica obtinentibus, eiſdem modo, & forma, ac cum clauſulis, decretis, & obligationibus, quibus ipſi Commiſſario pro tempore exiſtenti reſervatæ, ſeu reſervata fuerint, etiam abſque conſenſu ſolvere habentium penſiones, ſeu obtinentium Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, Dignitates, & alia beneficia hujuſmodi, dicta auctoritate reſervare, conſtituere, concedere, & aſſignare, ac etiam transferre, libere, & licite valeat: reſervationeſque, & translationes penſionum, ſeu fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum hujuſmodi, vigore præſentium facien. valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi per Nos, ſeu pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem de conſenſu ſolvere habentium penſiones, ſeu obtinentium Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, Præpoſituras, Dignitates, & alia beneficia hujuſmodi factæ fuiſſent, auctoritate, & tenore præfatis, concedimus, & indulgemus.

Habitum, & locum in Camera, & actibus Cameralibus, Viſitationibuſque Carcerum, & Capellæ, & Conſiſtoriis, & aliis actis publicis aſſignat.

§.10. Inſuper ſtatuimus, & ordinamus, quod Officium Commiſſariatus hujuſmodi pro tempore obtinentes, in Camera præfata, aliiſque actibus Cameralibus, & Carcerum viſitationibus, habitum per Clericos, Præſidentem, & alios Prælatos Camerales deferri ſolitum geſtare, & in Camera præfata immediate poſt ipſum Præſidentem, ac in Carcerum viſitationibus, poſt Clericum Carcerum Præſidem, in Capella autem Pontificia, & Conſiſtoriis publicis, necnon Proceſſionibus, equitationibus, aliiſque actibus, tam publicis, quam privatis in loco Palatii Apoſtolici Auditoribus, ac dictæ Cameræ Clericis aſſignato immediate poſt illos ſedere, & incedere debeat.

Reſignandi facultatem concedit.

§.11. Dictumque Officium Commiſſariatus in favorem cujuſcumque perſonæ ut præfertur, qualificatæ, quandocumque ſibi placuerit, reſignare, nec reſignationis hujuſmodi receptio vel admiſſio per Romanum Pontificem ex quavis cauſa denegari, vel differri, neque pro ſignatura conceſſionis ejuſdem, per hujuſmodi reſignationem vacantis, quicquam ultra ſummam centum florenorum auri de Camera ab eo, cui de illo ſic vacante providebitur, exigi poſſit; quodque literæ Apoſtolicæ ſuper ſupplicatione conceſſionis dicti Officii Commiſſariatus conficiendæ, etiam ſi in ea de Officio Referendariatus hujuſmodi nulla eſſet facta mentio, nihilominus expediantur tam in Cancellaria præfata, quam per Cameram ſecretam, cum expreſſione conceſſionis dicti Officii Referendariatus; neque poſſit aut debeat, per noſtrum, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis Datarium, ſeu quemcumque alium pro ſignatura hujuſmodi ſupplicationis, licet vim conceſſionis duorum Officiorum, Commiſſariatus videlicet, & Referendariatus hujuſmodi habeat, aliquid ultra id, quod ſuperius eſt expreſſum, omnino exigi, ſed ſicut per conceſſionem Commiſſariatus venit pariter conceſſio Referendariatus Officiorum hujuſmodi, ſic per unicam ſolutionem ſignaturæ ſupraſcriptam ſit integre ſatisfactum, quaſi de unica conceſſione.

Expeditiones pro Commiſſario gratis fieri jubet.

§.12. Ulterius quod omnes, & ſingulæ literæ Apoſtolicæ ſub plumbo, ac etiam in forma brevis, tam ſuper præſentibus quam aliis quibuſcumque gratiis, indultis, facultatibus, & conceſſionibus, tam gratiam quam juſtitiam concernen. per præfatum Commiſſarium pro tempore exiſtentem, a Nobis, & Succeſſoribus noſtris, ac Sede præfata pro tempore impetratis, ſeu etiam Motu ſimili conceſſis, in omnibus, & ſingulis Cancellariæ, Cameræ, & Curiæ præfatarum Officiis, necnon plumbo, & regiſtro, ac ubilibet gratis, etiam abſque annatarum communium, jocalium & aliorum quorumcumque jurium, & taxarum ſolutionem, ad inſtar Clericorum ejuſdem Cameræ expediri, & Reſcribendarius ad taxandas literas Apoſtolicas, cum ſubſcriptione gratis pro perſona Commiſſarii Generalis Cameræ Apoſtolicæ ſubſcribere, & tam ipſe quam alii Scriptores, & Sollicitatores literarum Apoſtolicarum, necnon Cubicularii, Scutiferi, & quicumque alii dictæ Curiæ Officiales expeditioni literarum hujuſmodi pro tempore Præſidentes, & Miniſtri, etiam in annatis communibus, jocalibus, & aliis juribus Cameræ hujuſmodi participantes, eaſdem literas perſonam dicti Commiſſarii concernentes, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac privationis, & ſuſpenſionis ſuorum officiorum, necnon perceptionis emolumentorum eorumdem pœnis, per eos, ad quos pertinuerit, & qui eas gratis ſubſcribere, vel concedere noluerint, eo ipſo incurrendis, abſque alio noſtro, aut Succeſſorum noſtrorum, & Sedis præfatæ ulteriori mandato, omnino gratis, & abſque aliqua annatarum, jocalium, vel aliorum jurium prædictorum ſolutione, & exactione, in omnibus, & per omnia uſque ad plumbum, & alia neceſſaria incluſive,

om-

omni contradictione ceſſante expediri, ac ſubſcribi, & expediri facere, & permittere debeant, & teneantur.

Joffredo Lomellino U. S. Referendario, officium Commiſſariatus, cū jurisdictionibus, & emolumentis prædictis ad ejus vitam conceditur.

§.13. Ut autem officium Commiſſariatus hujuſmodi viro idoneo, qui rebus ad illud pertinentibus jugiter incumbat, cujuſque virtus, & induſtria Nobis præcipue ſit cognita, quanto citius concedatur, de dilecti Filii Magiſtri Joffiedi Lomellini Clerici Januenſis U. J. D., & in utraque Signatura noſtra Referendarii, ac Prælati noſtri domeſtici, ſumma fide, integritate, probitate, & doctrina plurimum in Domino confidentes, ipſumque Joffredum a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodatus eſiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, necnon erectionis, & inſtitutionis Commiſſariatus generalis, ac quorumcumque aliorum Officiorum prædictorum, necnon privilegiorum, indultorum, facultatum, exemptionum, immunitatum, & aliarum gratiarum, illis ac eorum ſingulis conceſſorum, & inde ſecutorum quorumcumque tenores, juriumque regalium, ſalariorum, taxarum, emolumentorum, portionum panis, & vini, eſculentorum, & aliarum rerum per pro tempore exiſtens Commiſſarios generales dictæ Cameræ percipi ſolitorum, & eis debitorum qualitates, quantitates, denominationes, & veros etiam annuos valores, præſentibus pro expreſſis habentes, Motu ſimili eidem Joffredo officium Commiſſariatus hujuſmodi a primæva ejus erectione ſic vacans, per eum quoad vixerit, ad inſtar aliorum Officiorum Sedis, & Curiæ prædictarum tenendum, regendum, & gubernandum, cum portione panis, & vini, eſculentorum, & aliarum rerum ex dicto Palatio, ut præmittitur, percipi ſolita, ac aliis illi annexis, necnon omnibus, & ſingulis juribus, jocalibus, regalibus, ſportulis, taxis, proventibus, obventionibus, honoribus, emolumentis, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, præeminentiis, antelationibus, prærogativis, juriſdictionibus, favoribus, gratiis, indultis, & facultatibus ſupraſcriptis, & quibuſcumque aliis Commiſſariis generalibus dictæ Cameræ Apoſtolicæ hucuſque conceſſis, & aſſignatis, auctoritate, & tenore prædictis, concedimus, & aſſignamus; ipſumque Joffredum ad Officium Commiſſariatus hujuſmodi, ejuſque liberum exercitium, ac omnia, & ſingula ſupradicta, ex nunc recipimus, & admittimus, ac per eos, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, recipi, & admitti, receptumque, & admiſſum, in eis quoad vixerit, manuteneri, ſibique de eiſdem integre reſponderi debere volumus, & mandamus.

Clauſulæ præſervativæ.

§.14. Decernentes præſentes literas nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu, etiam ex eo quod intereſſe forſan habentes ad id vocati non fuerint, vel ex quavis alia cauſa quantumvis legitima, urgenti, & juridica, etiam neceſſario exprimen. notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus vel controverſiam revocari, aut adverſus illas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, minuſque ſub ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant, ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie, etiam ſub quacumque data per Joffredum, ejuſque hæredes ac ſucceſſores prædictos eligenda, reintegratas, ac de novo conceſſas, validaſque, & efficaces fore, & eſſe, vim validi, & efficacis contractus, inter Nos, & ipſam Cameram ex una, & Joffredum ejuſque hæredes, & ſucceſſores prædictos ex altera partibus, rite, & recte initi, & ſtipulati, ac etiam utrimque jurati habere, & perpetuo obtinere, dictamque Cameram, ac Joffredum, ejuſque hæredes, & ſucceſſores prædictos in juribus hujuſmodi tuendos, & ab omni incommodo, damno, læſione, lite, cauſa, & controverſia immunes, indemnes, & exemptos conſervandos, teneri ac obligatam eſſe, & fore.

Decretum irritans.

§.15. Sicque, & non aliter, per quoſcumque Judices Ordinarios, vel delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane; ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum & defenſorum deputatio, & facultates.

§.16. Quocirca Venerabilibus Fratribus Amerin., & Materan. Epiſcopis, ac dilecto Filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, Motu ſimili per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Joffiedi, ejuſque ſucceſſorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in prædictis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ac Joffredum, ejuſque hæredes, & ſucceſſores prædictos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipſos, vel eorum quempiam per quoſcumque deſuper quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, com-

peſ-

Digitized by Google

peſcendo, uecnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando: invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſula derogatoria.

§.17. Nou obſtautibus præmiſſis, ac de præſtando conſenſu, in penſionibus, & jure quæſito non tollendo necnon revocatoria facultatum percipiendi prætium Officiorum dictæ Curiæ, & gratiis ad inſtar non concedendis, aliiſque Cancellariæ Apoſtolicæ regulis editis, ac etiam in craſtiuum aſſumptionis cujuſque Romsni Pontificis ad ſummi Apoſtolstus apieem edendis, necnon fel. rec. Bonifacii Pspæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne qnis estra ſuam Civitatem vel Diœceſim, niſi in certis esceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis, ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati, extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contrs quoſcumque procedere, aut aliis vices ſuas committere præſumant, & in Concilio geuerali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſeutium ad judicium non trahatur, necnon quateuus opus ſit rec. mem. Symmschi, & Innocentii Tertii, ac Pauli Secundi, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, ac etiam iu noſtris, de rebus Eccleſiæ. ſeu Cameræ, & Sedis prædictarum non alienandis, necnon ſuper reformatione, numero, & qualitatibus dictorum Referendariorum, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinatiouibus, tam Apoſtolicis, quam in Provincialibus, Synodalibus, & generalibus Conciliis, ſpecialiter, vel generaliter, contra præmiſſa, vel eorum aliqua quomodolibet editis, & edendia, neenon Eccleſisrum, & Monaſteriorum, etiam in quibus beneficia hujuſmodi ſorſan fuerint, ac Ordinum, Militiarum, & Hoſpitalium, etiam quorum illa estiterint, necnon Cameræ Urbis, officiorum. & Collegiorum prædictorum, juramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, uſibus, naturis, ſtabilimentis, & etiam uovis reformationibus, privilegiis quoque, iudultis, exemtionibus, immunitatibus. & literis Apoſtolicis illis, eorumque Præſulibus, Capitulis, Conventibus, Officialibus, Appaltatoribus, & quibuſvis aliis perſonis, etiam per modum ſtatuti, ac initi, & ſtipulati contractus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, per quoſcumque Romanos Poutifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam motu, ſcientia, & poteſtatia plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter; ac alias qnomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, ac quautocumque tempore obſervatis. Quibus omnibus, etiamſi pro eorum ſufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica. expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliaa in ſuo robore permauſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, coutrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede iudultum, quod interdici, ſuſpendi, vel escommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo sd verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Sanctio pœnalis.

§.18. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

D. P. An.II. 12. Octobris.

Datum Romæ apud S. Marcum, anno Incarnstionis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, quarto Idus Octobris, Pontificatus noſtri Anno II.

LXVIII.

Damnatio contractuum Societatis, ſecuritatem capitalis, aut certam reſponſionem, aut aliter uſurariam pravitatem continentium.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Compendium pactorum illicitorum, quæ in contractibus ſocietatû apponi contingit.

DEteſtabilis avaritiæ ingluvies, & inſatiabilis lucraudi cupiditas malorum omnium radix, uſque adeo escœcat mortalium mentes, ut multi nimis avide lucro inhiantes, iu laqueos & inſidias diaboli miſere incidant; irrepit enim verſute, & callide antiquus humani generis hoſtis per vsrios dolos, & fallacias, & incautos homines quæſtus dulcedine captos, & delinitos opprimit, atque eo perducit, ut ſe ipſos in uſurarum voraginem, Deo hominibuſque odioſam, ſacris canonibus damnatam, & Chriſtianæ caritsti contrariam fœde immergant, & dum vanas, & terrenas divitias quærunt, veras ac cœleſtes amittant, ſicuti nuper cum magno dolore audivimus, hoc malum in quasdam Provincias pervaſiſſe. Nam multi ſpecioſum, & honeſtum ſocietatis nomen, ſuis fœneratitiis contractibus prætexeudo, hoc quaſi colore, & fuco, mercatoribus, opiſicibus, negociatoribus, & aliis perſonis ſuper eorum mercibus, officinis, tabernis, panariis, aliiſque rebus, ac bonis, pecunias ſuas, aut alias res, ſocietatis nomiue conferunt; vel greges, armenta, aut certa animalia agricolis, ſeu terrarum cultoribus paſtoribus, aliiſque ruſticis, ſeu quibuſvis perſonis dant in ſocietatem ſive ad ſoccidam, ut vocant, ea conditione, ut ſors ipſa ſeu caput, quod vulgo dicitur capita-

pitale, tam pecuniarum, quam animalium, & rerum, ſalvum ſemper, & integrum exiſtat pro eo, qui non induſtriam aut operas, ſed pecunias, animalia, aut res hujuſmodi in ſocietatem confert, utque omne periculum, & damnum ab altero ſocio recipiente ſubſtineatur, contra æquitatem, & ſocietatis juſtitiam diverſimode paciſcuntur; eoſdemque ſocios cum quibus contrahunt, plerumque pauperes, & egenos, ſuoque labore, & induſtria victitantes ad ſortem, ſeu capitale reſtituendum, quicumque tandem caſus, & rerum eveotus conſequatur, pacto, & obligatione obſtringunt, ſimulque etiam certam lucri quantitatem, & ſummam, veluti tot pro quolibet centenario, in ſingulos annos, aut menſes per alterum ſocium, durante ſocietate ſolvendam, præſiniunt, ac præſcribunt; eamque ſummam, & quantitatem non ſubductis rationibus accepti, & expenſi, quod in codices, ſeu tabulas ſocietatis referri ſolet, neque ſacto calculo, vel computo, pro ipſius lucri, vel damoi modo variabilem, ſed laborem, & curam computandi, & calculandi ſe invicem remittere, & renunciare aſſerentes, quovis tempore certam cooſtituunt.

Damnatio illicitarum pactionum in ſocietatibus apponendarum.

§.1. Proinde Nos, qui hoc potiſſimum muuus, noſtræque paſtoralis ſolicitudinis maxime proprium arbitramur, ut gregem Dominicum fidei noſtræ creditum ab omni offenſione, & æternæ vitæ diſcrimine tutum, in via ſalutis, cœleſti gratia adiutrice, dirigere nitamur, hujuſmodi morbi coutagionem antequam in communem fidelium perniciem latius ſerpat, quantum Deo ſaveote poſſumus, tollere cupientes, de attributæ Nobis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitora Conſtitutione damnamus, & reprobamus omnes, & quoſcumque contractus, conventiones, & pactiones poſthac ineundos, ſeu ineundas, per quos, ſeu quas cavebitur perſonis, pecunias, animalia, aut quaslibet alias res ſocietatis nomine tradentibus, ut etiam ſi ſortuito caſu quamlibet jacturam, damnum, aut amiſſionem ſequi contingat, ſors ipſa ſeu capitale ſemper ſalvum ſit, & integrum a ſocio recipieute reſtituatur, ſive ot de certa quantitate, vel ſumma in ſingulos annos, aut menſes, durante ſocietate reſpondeator. Statuimuſque hujuſmodi contractus, conventiones, & pactiones, uſurarios, & illicitos poſthac cenſeri debere; atque in poſterum non licere iis, qui pecunias vel animalia, aut alias res in ſocietatem tradent, de certo luero, ut præfertur, percipiendo, inter ſe paciſci, & concordare: neque etiam, ſive ad certom ſive ad incertum lucrum convenerint, ſocios qui ea recipient, ad ſortem, ſeo capitale ſalvum, & integrum, obi illud caſu ſortuito perierit, vel amiſſum erit, reddendom, quovis pacto, aut promiſſione ſibi obligare. Ac ne de cetero ſocietates ineantur ſub hujuſinodi pactis, & conditionibus, quæ uſurariam pravitatem ſapiunt, diſtricte interdicimus, & prohibemus.

Forma Societatum de cetero contrahendarum.

§.2. Sed potius cuncti noverint ſocietates hujuſinodi, cum in poſterum onus pecuniam, animalia, aut alias res, & bona, alter vero operam, vel induſtriam confert, pure, ſincere, & bona fide ſicut decet, juſtis, & æquis conditionibus, & pactis, ſecundum juris diſpoſitionem, ac ſine ulla prorſus fraude, palliatione, aut uſurariæ pravitatis labe, aut ſuſpicione, ineundas ſeu contrahendas eſſe: ita ut non ad certam ſummam, aut quantitatem, ab omni periculo, & damno, ut præfertur immunem, locri oomine perſolvendam, neque ad capitale, ſi caſu fortuito perit, reſtituendum, ſocius accipiens teneatur. Si vero finita ſocietate ipſum capitale extat, ei qui illud io ſocietatem contulerit, reſtituatur, niſi ſocio recipienti fuerit communicatum, aut aliter inter ipſos contrahentes, ſuper eo legitime conventum ſit. Ac præterea iidem cootrahentes, fructus, expenſas, & damna in commune conferant, & prout æquum & juſtum fuerit, ſibi communicent, atque dividant.

§.3. Decerueutes, ſiqui contractus, conventiones, & pactiones in futurum contra noſtram hujuſmodi prohibitionem de facto initi fuerint, nullam ex eis, tamquam per hanc eamdem Conſtitutionem noſtram, damnatis, & reprobatis, etiamſi juramento, aut in forma Cameræ Apoſtolicæ, vel alias quomodolibet roborati fueriot, obligationem civilem, aut naturalem oriri, nullamque actionem realem, aut perſonalem, aut judicis officium, neque aliud quodcumque jus cuiquam competere, neque quo ad ſortem, ſeu capitale integrum recuperaudum, quod caſu fortuito perierit, aut amiſſum erit, neque quoad certas ſummas, & quantitates in ſingulos annos aut menſes lucri ſocialis nomine promiſſas.

Contravenientium pœnæ.

§.4. Si qui vero in poſterum ſub prædictis cooditionibus, & pactis contrahere temere præſumpſerint, aut prætextu ſimilium contractuum, conventionum, & pactionum ſocietatis oomine initorum, qui hucuſque durant, ad exactionem, dictæ ſortis, ſeu capitalis, ſive illius precii, & valoris, poſtquam illud io toto vel in parte caſu fortuito perierit, aut amiſſum ſit, aut certæ ſummæ, vel quantitatis annuæ, aut menſtruæ ſibi promiſſæ io futurum, procedere auſi fueriot, eos univerſos, & ſingulos in pœnas contra maniſeſtos uſorarios, & fœneratores, a ſacris Caoonibus, & Conciliis generalibus latas, & promulgatas, eo ipſo, incurrere, & contra illos, uti maniſeſtos uſurarios, & fœneratores, via juris, aliiſque opportunis remediis procedi poſſe, & debere.

Decretum irritans.

§.5. Sicque ab omnibus cenſeri, & ita quoad præmiſſa univerſa, & ſingula per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fuogentes, etiam cauſarom Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi ſacultate, & auctoritate, ubique judi-

Digitized by Google

judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his per quoſcumque quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio, & facultates executorum hujus Conſt.

§.6. Mandamus vero univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, per quaſcumque Provincias, & Regna Chriſtiani Orbis conſtitutis, & quibuſvis noſtris, & Sedis Apoſtolicæ, etiam de latere Legatis, ac Vicelegatis, ceteriſque officialibus, præſertim Provinciarum, & locorum Status noſtri Eccleſiaſtici, ut in ſuis quiſque Civitatibus, Diœceſibus, Provinciis, & locis præſentem noſtram Conſtitutionem publicari, & inviolate obſervari curent, & contra perſonas, quæ in futurum, præter & contra prohibitionem hanc noſtram paciſci, aut exigere auſæ fuerint, tamquam publicos uſurarios, & fœneratores per viam accuſationis, vel denunciationis, aut inquiſitionis, & ex mero officio, prout eis videbitur, procedant, reoſque culpabiles repertos condignis pœnis, ut ſupra dictum eſt, afficiant; invocato etiam, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus quarumcumque Civitatum, Provinciarum, & locorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quorumcumque tenorum exiſtant, ſive per modum Conſtitutionis, & legis perpetuæ quomodolibet conceſſis, etiam ſæpius approbatis, & innovatis, quæ omnia nolumus cuiquam de cetero ſuffragari.

Juſſio publicādi hanc Bullam.

§.8. Ut autem præſentes literæ ad omnium notitiam deducantur, neve aliquis earum ignorantiam prætendere valeat, volumus, ut illæ in valvis Baſilicarum Principis Apoſtolorum de Urbe, & Sancti Joannis Lateranen., & Cancellariæ Apoſtolicæ, atque in acie Campi Floræ, per aliquem ex noſtris Curſoribus de more publicentur, dimiſſis, & affixis earum exemplis in acie, & valvis prædictis.

Fides transſumptorum.

§.9. Earumque tranſumptis etiam impreſſis, &c. Nulli ergo &c.

D. P. An.II. 21. Octobris.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, decimo ſecundo Kalendas Novembris, Pontificatus noſtri Anno II.

LXIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Conceſſio Privilegiorum Hebræis in Statu Eccleſiaſtico commorantibus, iiſque, qui in eodem Statu vel manſionem, vel commercium fixerint.

S I X T U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CHriſtiana pietas inſelicem Hebræorum ſtatum commiſerans, illos apud ſe patitur diverſari, ac etiam ſingulari complectitur humanitate, ut crebro illorum intuitu Paſſionis Domini memoria Fidelium oculis frequentius obverſetur, ipſique Hebræi hujuſmodi pietate compuncti, ſuos agnoſcant errores, ad verum lumen, quod eſt Jeſus Chriſtus, perveniat claritatis.

Sixtus nonnulla Privilegia Hebræorum Univerſitati concedit.

§.1. Unde, & Nos, qui Hebræis ipſis noſtra præſidia poſcentibus ex iniuncto Nobis Apoſtolicæ ſervitutis Officio Chriſtianæ pietatis manſuetudinem non denegamus, fel. rec. Pii Papæ IV., & plurimorum aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigia ſecuti, ſtatui Univerſitatibus Hebræorum opportune providere volentes Motu proprio, non ad ipſorum, vel alicujus eorum, aut alterius pro eis ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine infraſcripta privilegia, Indulta, & gratias vulgari idiomate expreſſa, ut facilius illa unuſquiſque eorum intelligere poſſit, tenore præſentium perpetuo eiſdem Hebræis concedimus, & elargimur. Tenor autem privilegiorum, Indultorum, & gratiarum hujuſmodi talis eſt, videlicet:

Facultas ei data in Statu Eccleſiaſtico permanendi, ac quaſcumque Artes exercendi, necnon victualia a Chriſtianis recipiendi.

§.2. Concediamo generalmente, che ogni Ebreo di qualſivoglia ſeſſo, grado, condizione, e ſtato poſſi ora, e da qui in anti a loro beneplacito venire, e portticare per tutto lo Stato Eccleſiaſtico, ed abitare nelle Città, Caſtelli groſſi, e Terre di eſſo Stato, eccettuate le Ville, e Borghi, vivendo conforme alle preſenti Coſtituzioni, e poſſino liberamente fare ogni ſorte di arte, eſercizio, trafico, e mercanzia, di Grano, Frumento, Vino, Socita de animali, e ſeminare de grani: E ſimilmente poſſino fare con Criſtiani partiti, ed avere pratiche, familiarità, ed amicizie con eſſi per le occaſioni ſudette, valendoſi delli meſtieri, ufficj, eſercizj, e manualità de' Criſtiani con pagare le loro oneſte, e debite mercedi: E particolarmente de' Macellari Criſtiani, quali ſiano tenuti darli Carne ſecondo ſi uſa in Ancona, ed altri luoghi al prezzo, che pagano li Criſtiani: Non poſſino però tener ſervitori, ò ſerve Criſtiane, nè ſarli fare coſe, che à eſſi Criſtiani ſia proibito, conſorme alle Coſtituzioni de' Pontefici.

In locis, Oppidis, ac Civitatibus honeſto pretio eis locandæ Domus.

§.3. Nelle Città, Caſtelli, e Terre, ove verranno novamente ad abitare eſſi Ebrei li ſiano aſſegnate caſe, abitazioni, e luoghi commodi, ed atti al Rito, vivere con famiglie, trafichi, mercanzie, e ſimili negozj loro con ordine, che li affitti nel principio ſiano oneſti ſecondo il ſolito, nè mai più ſi poſſino accreſcere, ò alterare, conſorme anco alle lettere di Pio IV.

Uſus proprii Ritus eis conceſſus: certiſque præfinitis Datiom, ultraquod nil ſolvere teneātur.

§.4. Ancora ci compiacciamo di tolerare eſſi Ebrei, e li loro Riti, Coſtituzioni, e Leggi, e ſimilmente permettiamo, che poſſino tener tutti li libri Ebraici, ſpurgati che ſiano, ò vero purgati che nell' avvenire ſaranno dalle blaſfemie contro Santa Chieſa, e con la mutazione delli nomi, ſecondo fu già nel Concilio Tridentino, e da Pio Quarto, e di parere di Pio V.

allora Cardinale Aleſſandrino ſtabilito, ed ordinato, come appare nell' Indice, e per ſcritture del Secretario di detto Concilio: Nè mai ſia aſtretto alcun' Ebreo nelli giorni Feſtivi, ò delle loro Solennità comparire in Giudizio per cauſe Civili, nè fare coſe, che ſiano contro li loro Riti, e Leggi. Quelli Ebrei, che di nuovo entraranno, e verranno per l' avenire ad abitare nello Stato Eccleſiaſtico pagando li Maſchi dall' età di quindici anni, ſino alli ſeſſanta venti giulj per teſta ſubito, che entraranno per entratura, poi ſimilmente dodici giulj ogni anno per teſta alla Reverenda Camera Apoſtolica, ſin che eſſi vi ſaranno, ò viveranno, pagandoſi la metà delli ſudetti dodici giulj in fine di ciaſcuno ſemeſtre, cominciando li ſei meſi del pagamento del primo ſemeſtre, dal primo dì, che entraranno. Non ſiano tenuti mai à pagare, ò conferire per altre gravezze, peſi, vigeſime, impoſte, ò balcelli di qualſivoglia ſorte, ò cauſa meſſi, ò impoſti, ò che ſi metteſſero, ò che s' imponeſſero, eccettuato il pagamento annuo, che ſi fa in Campidoglio per il gingo di Nagone, Teſtaccio, ò Palj: ma poſſono godere nelli luoghi, ove ſtaranno, quelle utilità, commodi, e privileggi, che godono l' iſteſſi Criſtiani per le coſe, di che eſſi Ebrei ſaranno capaci: meno ſiano tenuti quelli, che di nuovo entraranno pagare reſidui de vigeſima alcuna, caſo ve ne fuſſero, nè ſodisfare ad alcuni debiti d' Univerſità, ò Communità paſſati, ma ſolamente ogni particolar Ebreo ſia tenuto a ſodisfare ſuoi privati, e particolari debiti, conforme alla ragginne.

Data facultas Synagogas aperiendi, & Cœmeteria construendi.

§.5. Gl' Ebrei, che di nuovo entraranno nel ſudetto Stato poſſino avere, ed aprire le Scole, e Sinagoghe, ove dicono, e compiſcono li loro Officj, e Riti, in quella Città, Caſtelli, e Terre, dove n'erano prima aperte, pagando per l' avvenire ſolamente per le Scole, che s' apriranno, e s' uſeranno, alla Caſa de' Catecumeni in Roma il loro Ordinario; non eſſendo però tenuti per il tempo paſſato, ò per altre non aperte ò già debitrici, ò fallite à ſatiſfare coſa alcuna: Inſieme li ſia lecito, e permeſſo recuperare li luoghi, dove ſeppellivano i morti, pagando alli Poſſeſſori, e Patroni, che l' avranno comprati il loro prezzo, e che poſſino novamente comprarne a queſto effetto con aſſenſo degl'Ordinarj: Similmente poſſino l' Ebrei uſare li Terreni comprati al detto effetto di tempo in tempo le parti biſognevoli per le ſepolture, ed il reſto goderlo à modo loro, ò affittarlo.

Telonia ſi aperiantur, quid ſit licitū Hebræis.

§.6. Erigendoſi di nuovo Banchi nelle Città, Caſtelli, ò Terre di detto Stato godino li Banchieri, e oſſervino quelli Capitoli, e tolleranze, che ſono già in convenzione con la Camera Apoſtolica confermati da Pio IV., ed altri, ove ſecondo, che conveniranno con le Communità delli luoghi, mà però con participazione, & aſſenſo della Reverenda Camera Apoſtolica, non intendendo eſſi Ebrei vendere li pegni prima de dicidotto meſi, nè riſcuotere intereſſi de intereſſi, nè fare coſa contra l' oneſto.

Cauſæ ab Ordinariis locorum, aliiſque Judicibus agnoſcendæ juxta ſolitum ſtylum.

§.7. Li Veſcovi reſidenti nelle Città, e nelli altri luoghi, li Governatori, ò vero Miniſtri principali delle Terre, ò Caſtelli riſpettivamente ſiano Giudici competenti, e nelle liti, che verteranno sì tra eſſi Ebrei, come tra eſſi, e Criſtiani, amminiſtrino la Giuſtizia mà nel procedere oſſervino li ſtatuti de' luoghi, ed il modo, che ſi oſſerva tra Criſtiani ſoli. E nel giudicare ſia terminato conforme alla raggione, e giuſtizia, ò leggi, conſiderata però la qualità delle perſone, differenze, e cauſe; E poſſino ſervirſi de' Notari, Sollecitatori, Procuratori, e Avvocati Criſtiani, ſatisfacendoli per li loro rogiti, ſcritture, patrocinio, e fatiche le giuſte, ed oneſte mercedi, come pagano i Criſtiani. Non ſi poſſi ad alcuna ſorte di credito preſente, paſſato, ò futuro delli Ebrei apponere, & allegare altra preſcrizione di tempo, che quella, qual' è ſtabilita, ò terminata di ragione &c., come anco altre volte li è ſtato conceſſo.

Quibus in criminibus cōtra Hebræos ad Statum Eccleſiaſticum accedētes procedi poſſit.

§.8. A tutti li Ebrei univerſalmente, e ſingolarmente concediamo aſſoluzione generale d' ogni debito in qualſivoglia modo ſin quì commeſſo, purchè ſopra di eſſo non ſii carcerato, proceſſato, ò inquiſito al preſente, eccettuato l' omicidio, falſa moneta, rebellione, ò ſacrilegio, qual aſſoluzione nell'avvenire ſi farà come era ſolito farſi da' Pontefici paſſati, maſſime da Pio IV., e per mezzo della Camera Apoſtolica à tempo di Pio V. e da Gregorio XIII. Nè per cauſe, ò delitti preſenti criminali poſſino nell' avenire eſſere moleſtati in giudizio paſſato un' anno, come anco Pio IV. li graziò, eccettuati però li delitti ſudetti, e l' intereſſe della parte.

Alia Privilegia eis conceſſa.

§.9. Li Ebrei tutti di qualſivoglia ſeſſo, e ſtato nelli viaggi loro poſſino liberamente, e continuamente andare, e ritornare ſenza ſegno alcuno, e ſimilmente ſenza eſſo andare alle fiere, ſtarvi, e ritornarne nel modo, che li Ebrei di Roma vanno, ed uſano, conforme all'Iſtromento fatto con la Reverenda Camera Apoſtolica dei 21. Aprile 1581. purchè fermandoſi in Fiere, ò Terra più di un dì debbano portare il ſegno. Andando generalmente li Ebrei per viaggio non ſiano tenuti nè aſtretti pagare paſſaggi, gabbelle, datii, ò pedagj per le loro perſone, nè meno per li loro beni, robbe, ò mercanzie, ſe non come quello, e quanto li Criſtiani, il che anco li fu altre volte conceſſo da' Pontefici. Neſſun' Ebreo navigando per Mare così nell'andare, come nel ritornare poſſi eſſere preſo per Schiavo, nè ſpogliato, ò privato de ſuoi beni, ò mercanzia &c., confermandoſi li Brevi di Paolo III. e di Gregorio XIII. ſopra ciò conceſſi. E poſſino portare, condurre, ò mandare liberamente Mercanzie non proibite delle parti di Levante in Criſtianità, e di Criſtianità in Levante, come fan-

me fanno ſi Criſtiani. Non ſia lecito ad alcun Criſtiano di qualſivoglia grado, ſeſſo, e condizione Battezzare, far violenza, ò far Battezzare alcuno Ebreo di qual ſeſſo ſi ſia, non avendo licenza, ò commandamento dalli ſuoi Ordinarj, e ciò conforme all'ordini, e diſpoſizioni de Sacri Canonî, Concilii, e Conſtituzioni de' Pontefici.

Quando teneantur Conciones a Chriſtianis audire.

§.10. Li Uomini maſchi Ebrei ſiano tenuti andare ad udire Prediche, e Sermoni di Criſtiani tre volte l' anno, quando ſaranno invitati, ò chiamati da' Predicatori, e tre altre volte l' Anno in qualche Solennità, quando pareſſe, ò foſſero invitati dalli Ordinarj, nel reſto del tempo niuno ſia aſtretto, ma poſſi andarvi à ſuo beneplacito anco non invitati.

Medici Hebræi approbati Infirmorum Chriſtianorum curam ſuſcipere poſſunt.

§.11. Ogni Medico Ebreo, che da Noi, e dalla Sede Apoſtolica averà licenza, poſſa medicare Criſtiani liberamente ſenza ſcrupolo di Criſtiani, conforme alle licenze, & aſſenſi de' Pontefici.

Præmiſſa omnia ſervari præcipit.

§.12. Decernentes præmiſſa omnia, & ſingula in præſentibus noſtris literis contenta inviolabiliter obſervari; ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sedis Apoſtolicæ de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac diffiniri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Præſentium Executores deputati.

§.13. Quo circa dilectis filiis noſtro, & S. R. E. Camerario, ac etiam noſtro in Alma Urbe, ejuſque diſtrictu in ſpiritualibus Vicario Generali, & Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, motu ſimili per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Hebræorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ac eis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra conceſſione, indulto, voluntate, permiſſione, liberatione, abſolutione, decreto, confirmatione, approbatione, aliiſque præmiſſis omnibus, & ſingulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari, contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Prædeceſſorum Pontificum Privilegia, & Conſtitutiones cōfirmat.

§.14. Confirmantes, & approbantes omnia, & ſingula privilegia, Conſtitutiones, gratias, indulta, & literas per Nos, & alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros in parte, & partibus dictis Hebræorum Univerſitatibus quomodolibet conceſſa, & de prædictis loquentia.

Contrariis derogat.

§.15. Non obſtantibus ſe. re. Pauli Papæ IV. ſub dat. videlicet Pridie Idus Julii Pontificatus ſui anno Primo, necnon piæ me. Pii Papæ Quinti illius confirmatoria ſub dat. videlicet tertiodecimo Kal. Maii, & alia quarto Kalendas Martii Pontificatus ſui reſpective I., & IV. annis, ac dicti Pii IV. de regiſtrandis gratiis intereſſe Cameræ Apoſtolicæ concernentibus in libris ejuſdem Cameræ infra certum tunc expreſſum tempus, ac aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus, & Ordinationibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque verborum formis, & clauſulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis Decretis quibuslibet Terris, Oppidis, & locis in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptis credi jubet.

§.16. Ceterum, quia difficile foret &c.

Dat. die 22. Octob. 1586. An.II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 22. Octobris 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LXX.

De temeraria tori ſeparatione, ac publicis adulteriis, ſtupris, & lenociniis, in quibuſdam caſibus ſeverius in Alma Urbe puniendis.

Quo ad lenocinia, & ſtupra in Urbe contingentia vide etiam in Pauli IV. Con. XXVI. Sanctiſſimus. *Tom.IV. Part.I. fol.*354.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

AD compeſcendam quantum in Nobis eſt, carnis in laſciviam prolabentis petulantiam, præcipue vero continendos in Officio ſanctiſſimis pudicitiæ, & honeſtatis legibus ſubditos noſtros, libenter omnem curam, & ſolicitudinem adhibemus. Nam, & hoc ipſum arbitramur paternæ caritatis, & providentiæ proprium, maximeque congruum munus, exquiſita quadam diligentia, nova quotidie remedia, &

ſubſidia comparare, quibus a Chriſtifidelibus peccati, & ſcandali occaſionem, Domino adjuvante, ſubmoveamus, & occurrendum eſt vehementiori ſtudio, ut nequaquam inoleſcant in publicæ honeſtatis dedecus, pudoris, & Chriſtianæ diſciplinæ detrimentum, ac animarum perniciem, graviorum quorumdam flagitiorum corruptelæ, quale eſt adulterium, divinis, humaniſque legibus damnatum, præſertim ſi publico ſcandalo impudenter committatur, per quod ſanctum matrimonii fœdus, Deo auctore, junctum ſacrilege violatur, cum tamen illud oporteat caſte, & religioſe cuſtodiri, dicente Apoſtolo: Honorabile connubium in omnibus, & torus immaculatus, ac conjuges mutua ſe debeant charitate diligere, eodem Apoſtolo monente: Viri diligite uxores veſtras, ſicut & Chriſtus dilexit Eccleſiam, & ſe ipſum tradidit pro ea. Et iterum: Mulieres ſubditæ eſtote viris ſicut oportet in Domino: Viri diligite uxores veſtras, & nolite amari eſſe ad illas.

Adulteriorum execratio.

§.1. Invigilandum quoque Nobis eſt, ut avertamus a Chriſtifidelibus divinæ majeſtatis iram, indignationem, atque flagella, quæ propter hujuſmodi fœda carnis peccata, & ſcelera, in filios diffidentiæ, præſertim vero in violatores alieni tori graviſſima divinitus immitti ſolent, quemadmodum ſacrarum teſtimonio ſcripturarum, tum variis ſucceſſibus, permultiſque exemplis comprobatur, tum vel maxime ex iis, quæ Pharaoni Ægypti Regi, & Abimelech Regi Geraræ, quod Saram Abrahæ uxorem abduxiſſent, ſignis clarioribus evenerunt, præter æternæ damnationis pœnam, quam iidem miſerabiliter incurrunt. Nam ſicut idem pronunciat Apoſtolus: Adulteros, & fornicatores judicabit Deus. Etſi ulla unquam tempora fuerunt, quæ judiciorum, & legum ſeveritatem requirerent, certe hæc ipſa temporum conditio, qua nos Deus ad Eccleſiæ ſuæ gubernacula vocavit, hoc vel maxime expoſcit. Nam, ut eſt fragilis, & fluxa mortalium natura, & ad malum prona, niſi divina bonitas adjuvet, & eorum, qui præſunt, frænum cohibeat: ita plurimis ab hinc annis propter nimiam ipſorum malitiam, depravatamque peccandi conſuetudinem, & effrænatam audaciam, vitiorumque licentiam, improbi homines tantum ſibi ſumpſerant, ut ſperarent quicquid eis libitum eſſet, id ſe impune perpetrare poſſe. Igitur poſt repreſſam ſceleratorum audaciam, qui cædibus, & latrociniis ditionem Eccleſiaſticam, atque adeo ſuburbana loca vexabant, nunc etiam in Urbe, ut quod æque neceſſarium eſt, inde ſumamus initium, corroboranda fides connubialis, comprimendæ publicæ præſertim mœchantium libidines, & alienis conjugiis inſidiantium impudens nequitia coercenda, legitime ſobolis honeſtæ propagationi conſulendum, & ſiqua diſſoluta, aut dilapſa fluxerunt, ſeveris legibus vincienda ſunt, præcipueque curandum, ne qui Cives, aut incolæ ſanctæ hujus, & Sacerdotalis Civitatis flagitiorum turpitudine, per varias machinationes, & fraudes diabolico aſtu adinventas polluantur, ſed ab eorum commercio pravi abeant, & publicæ ignominiæ labes, noſtris potiſſimum temporibus exterminentur, perpetuo exulent, ac potius hæc Alma Urbs noſtra omni virtutum genere florens, pura, & immaculata luceat ſplendore, & munditia honeſtatis ſuæ, omneſque externas gentes ad ſui imitationem convertat. Id enim poſtulat ipſius Urbis ſanctitas, & religio, quæ Sanctorum Apoſtolorum, & innumerabilium Martyrum ſanguine conſecrata, atque adeo perfuſa eſt, ut quoquo pedem quis ponat, credere poſſit ſe venerandos eorum cineres calcare. Id præterea requirit dignitas ipſius Civitatis, quæ noſtra propria Sedes caput Orbis, & Religionis effecta, benigne excipit gremio ſuo quaſi communis patria omnes undique nationes ex remotiſſimis regionibus, & ultimis terris ad eam confluentes. Id denique exigit communis utilitas univerſi populi Chriſtiani, ut obſtructo ore impiorum, advenæ petentes hinc diſciplinam, mores, regulam, normamque vivendi, ſpiritualis ædificii non minus, quam materialium operum ſtructuram admirentur, urbaniſque exemplis meliores effecti ad ſuos revertantur. Proinde ad ſervandam invicem inter conjuges perpetua fide, & concordia Societatem, & ad publicæ honeſtatis pudorem illibate tuendum, ſuper infraſcriptis capitibus præſenti noſtra, in eadem Urbe dumtaxat perpetuo valitura Conſtitutione duximus providendum.

Conjuges temere ſe a communi cohabitatione, & conjugali toro ſeparantes, arbitrio Judicis puniantur.

§.2. Primum igitur cum matrimonium individuam vitæ conſuetudinem continere debeat, idque non ſolum naturali jure, ſed etiam divino manifeſtius comprobetur, dum dicitur: Relinquet homo patrem ſuum, & matrem, & adhærebit uxori ſuæ, & erunt duo in carne una, & Chriſtus Dominus noſter in Evangelio ſubjungat: Itaque jam non ſunt duo, ſed una caro: quod ergo Deus conjunxit, homo non ſeparet. Ac denique teſtetur Apoſtolus: Sacramentum hoc magnum eſſe in Chriſto, & in Eccleſia. Et propterea nefas ſit conjuges fideles ſe propria voluntate, aut arbitrio a conjugali toro ſeparare, niſi ex cauſa a Sacris Canonibus permiſſa, & auctoritate, ac judicio Eccleſiæ cognita, & probata. Idcirco ne quis in poſterum hujuſmodi facinus impune committat, vel attentare audeat, Apoſtolica auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, ut conjuges, qui quæve indiſſolubilem matrimonii nexum divina lege copulatum contemnentes, ſine Eccleſiæ judicio, ſeu Eccleſiaſtici judicis ſententia, propria temeritate a communi cohabitatione diſceſſerint, aut ſe a conjugali toro ſeparare præſumpſerint, arbitrio judicum pro exceſſuum gravitate puniantur.

Maritus Judicis auctoritate tori ſeparationem obtinens, & deinde impudicam vitã ducens, aut ap-

§.3. Sed, & ſi per ſententiam Judicis Eccleſiaſtici ſeparatio facta fuerit, ne ipſi conjuges Sacrorum Canonum, & publica judicum auctoritate abutentes, delinquendi, & adulteria committendi occaſionem ſumant, ſtatuimus, & decernimus, maritum, qui

Digitized by Google

ptreat, quod ſeparationem affectavit, ut luxurioſe viveret pœna ultimi ſupplicii plectatur.

qui dolo, aut fraude, ſive alias quavis occaſione, vel cauſa, etiam ſecundum juris Canonici diſpoſitionem, ſeparationem tori ab uxore ſua affectaverit, procuraverit, & obtinuerit, ſeque a cohabitatione uxoris cum effectu ſeparaverit, ac poſt a ſe abjectam, vel amotam uxorem, pellicem, vel concubinam palam induxerit, & retinuerit, aut cum ſcortis, & meretricibus, & aliis mulieribus impuram vitam duxerit, adeoque impudenter ſe volutaverit in cœno luxuriæ, & adulteriis, ut vel ex eo ſatis conſtet ipſum ad exercendam liberius libidinem ſuam ſe ab honeſtiſſimo matrimonii jugo exolvendi cauſam de induſtria quæſiviſſe, pœna ultimi ſupplicii plectendum eſſe.

Uxor quæ ſeparationem obtinuerit, impudiceque poſtea vixerit & complura adulteria commiſerit, aut palam quæſtum fecerit, eandem pœnam incurrat.

§.4. Similiter uxorem, quæ inſtigante antiquo pacis, & pudicitiæ hoſte, ſub prætextu morum, ſævitiæ, furoris, vel inſaniæ, impotentiæ coeundi, maleficii, aut alterius canonici impedimenti, vel alicujus delicti marito ſuo objecti, aut alias quoquo modo ſuſcitatis contra maritum diſcordiis, ac diſſidiis, etiam ad id via juris procedendo ſubterfugium obedientiæ maritalis improbe exquiſierit, & frænum, ac jugum viri ſui excutere, ſeque ab illo eximere procuraverit, aut certe culpa ſua marito petendæ ſeparationis cauſam præbuerit, & poſtea quam a connubiali toro judicio Eccleſiæ ſeparata extiterit, quaſi auctoritate legum, & judiciorum ſuæ luxuriæ explendæ occaſionem nacta, ſe ſcandaloſæ, & impudicæ vitæ dederit, & complura, ac cum diverſis perſonis adulteria perpetraverit, aut ſe in prædam adulterorum turpiter commaculandam publice expoſuerit, ſive palam quæſtum fecerit, eadem pœna ultimi ſupplicii puniri volumus.

Uxor quæ ex aliquo loco, per Judicem ſibi aſſignato aufugerit, & impudice vixerit, eadem pœna capitis puniatur.

§.5. Quod ſi pendentibus hujuſmodi litibus, & controverſiis, ſuper ſeparatione, vel divortio, aut ſubſecuta, ut præmittitur, tori ſeparatione, uxor ipſa arbitrio Judicis, ad quem ſpectaverit, in Monaſterio aliquo Monialium, aut certe in aliquo tuto, & honeſto loco, ſive apud aliquas probas, honeſtas, & non ſuſpectas perſonas depoſita, & collocata fuerit (ſuper quo etiam, ut id magna adhibita cautione, & ſine aliquo periculo, aut ſuſpicione circumſpecte fiat, Judicis ipſius conſcientiam oneramus) ſtatuimus, ut ipſa uxor ſic depoſita, & collocata, ſi e Monaſterio ſine licentia ſui Judicis, violata clauſura exiverit, ſive a cuſtodia, & cura, vel alio honeſto loco ſibi per Judicem aſſignato, temerario auſu aufugerit, & vitam impudicam, & inhoneſtam duxerit, eadem etiam pœna plectatur.

Qui ut virginem vel conjugatam cognoſceret, patrem aut matrem, vel fratrem, vel ſororem &c. carcerari fecerit, illamque ſtupraverit, vel adulteraverit eadem pœna plectatur.

§.6. Præterea eum, qui ut virginem aliquam, aut alienam uxorem, ſtupro, ſive adulterio corrumpat, aut polluat, ejus patrem, aut matrem, fratrem, ſive ſororem, aut maritum, aliamve perſonam, ſub cujus cura, tutela, cuſtodia, vel poteſtate illa exiſtit, prætextu cujuſvis cauſæ civilis, criminalis, aut mixtæ, etiam ad procuratoris Fiſci inſtantiam in carcerem detrudi, directe, vel indirecte procuraverit, & ea occaſione deinde virginem illam, ſive uxorem alienam ſtupraverit, aut adulteraverit, cum & is quoque ſuæ pravæ concupiſcentiæ explendæ cauſa, publica legum, & Magiſtratuum poteſtate imprudenter abutatur, & ſub colore judicii, innocentes, atque incautos opprimat, dicta quoque pœna ſtatuimus puniendum.

§.7. Ac poſtremo etiam in patrem, matrem, aut virum, qui quæve ſuæ filiæ virginis pudorem, aut propriam uxorem in prædam alienæ libidinis tradiderit, & re ipſa proſtituerit, aut induxerit, ut contra jus, & fas, ſtupra, & adulteria, quæſtus, aut alia quavis cauſa palam exerceat, pœna eadem volumus animadverti.

Parentes aut mariti ſuas filias, vel uxores ad palam luxurioſe vivendum, inducentes, eadem pœna puniantur.

§.8. Antiquis tamen juribus contra ceteros adulteros, & adulteras, lenones, & lenas, ac ſtupra, & hujuſmodi facinora perpetrantes promulgatis, alias in ſuo robore permanſuris.

Contra alios adulteros, Lenones, &c. antiqua jura ſerventur.

§.9. Ceterum quemadmodum hac noſtra Conſtitutione in Nobis propoſitum eſt, ut ſiquos homines in poſterum, honeſtatis, ac divinæ legis interdum oblivio cœperit, eos ſaltem ſupplicii metus, a flagitiis ſceleribuſque deterreat; ita hodie tales nullos eſſe vehementer optamus. Quod ſiquæ forte ſint conjugatæ, quæ palam impudice, ac turpiter vivant, iis novem dumtaxat dierum ſpatium, poſt hujus Conſtitutionis publicationem ad reſipiſcendum damus, intra quod tempus, ſi velint redire ad cor, venerabilem fratrem noſtrum Jacobum Epiſcopum Portuenſem Cardinalem Sabellum, noſtrum in prædicta Urbe Vicarium, vel ejus Viceſgerentem adire debeant, eiſque polliceri ſe deinceps pudicam vitam acturas, & aut cum ſuis viris cohabitaturas, aut honeſto in loco, ubi ab ipſis judicibus, ut ſupra dictum eſt, collocatæ, ſeu depoſitæ fuerint, permanſuras. Quo termino elapſo, contra ſic ut ſupra delinquentes, ad pœnas prædictas omnino procedi mandamus.

Conjugatæ palam impudice viventes reſipiſcant, alioquin pœnas prædictas incurrent.

§.10. Decernentes ſic per quoſcumque judicari debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum irritans.

§.11. Et nihilominus mandamus univerſis, & ſingulis dictæ Urbis judicibus ordinariis pro tempore exiſtentibus, quibus contra reos talium criminum, aut quoad cauſas hujuſmodi juriſdictio competit, vel in futurum competet, ut curent præmiſſa omnia juxta præſentium literarum continentiam, & tenorem, firmiter, & inviolate perpetuis futuris temporibus obſervari, & contra criminoſos, ac delinquentes prædictos utriuſque ſexus inquirant, & procedant, ac in eos juxta præmiſſa culpabiles repertos, prædictis pœnis, ut ſupra diſpoſitum eſt, animadvertant, contumaces, rebelles, & inobedientes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem quomodolibet præſtantes, per opportuna juria, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato, etiam, ac adhibito, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Judicum facultates procedendi contra delinquentes.

§.12. Non

Clauſulæ derogatoriæ.

§.12. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictæ Urbis ſtatutis, reformationibus, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Populo Romano, vel Curialibus, aut aliis perſonis, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ſeu alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, & quibuslibet aliis indulgentiis, generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, habenda eſſet in eiſdem noſtris literis mentio ſpecialis. Quæ omnia nemini volumus adverſus præmiſſa, in aliquo ſuffragari, atque illis ad effectum earumdem præſentium dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, ut ipſarum præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra illud habeatur, quæ ciſdem originalibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Forma & effectus publicandi hujus Conſtitutionis

§.13. Quodque eædem præſentes ad valvas Lateranen. & Principis Apoſtolorum de Urbe Baſilicarum, ac in acie Campi Floræ, de more publicentur, affixis, & dimiſſis inibi earum exemplis, quodque poſt decem dies, ab hujuſmodi publicatione numerandos, ſtatim incipiant, unumquemque arctare, perinde, ac ſi perſonaliter omnibus intimatæ forent, cum non ſit veriſimile a quoquam id ignorari, quod tam patenter cunctis fuerit intimatum.

Sanctio pœnalis.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatutorum, ordinationis, onerationis, decretorum, mandati, derogationis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An.II. 30. Octobris.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, tertio Kal. Novembris, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini 1586. indict.14. die vero 3. menſis Novembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Sixti divina Providentia Papa V. Anno II. retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt, & per aliquod temporis ſpatium dimiſſæ in valvis, ſeu portis Baſilicarum Sancti Joannis Lateranenſis, & Sancti Petri Principis Apoſtolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, per nos Joannem Burlurault, & Octavium Tagliettum Sanctiſſimi D. N. Papæ Curſores, necnon in acie Campi Floræ, per eoſdem Curſores.

Alex. Parabiacus Mag. Curſ.

LXXI.

Juriſdictio Judicis Cauſarum, Beneficialia confidentiæ, & ſimoniæ, & cum eis connexitatem habentium, in Romana Curia movendarum, aut per appellationem a Judicibus extra Curia introducendarum.

De ejuſmodi materiis attende Conſtitut.IX. Cum deteſtabile, *Pauli II. de Simon. Tom.III.Par.III.fol.*10., *& Conſtit.XCIX. Pii IV.* Romanum *To.IV. Par.II.fol.*190. *atque Pii V. Conſtit.CXVII.* Intolerabilis *Tom.IV. Par.III.fol.*67. *cum ibi notatis, ubi Conſtitutiones dictorum Pii IV., & Pii V. extenduntur ad Regnum Galliæ.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Divina Dei providentia, quæ cunctorum fidelium cœtum per diverſa tribunalia ſtatuit in rectitudine gubernandum, in ſuperno juſtitiæ throno, meritis licet imparibus conſtituti, nunc in muneribus, & officiis ad ipſius juſtitiæ cultum inſtituendis, nunc pro perſonis idoneis ad illa aſſumendis, & condignis titulis decorandis, aciem noſtræ mentis ſedulo convertimus, & quæ ad officiorum, & perſonarum hujuſmodi ſtabiliendam juriſdictionem, ſalubremque directionem pertinere noſcuntur, ne propter varios diverſorum Judicum, & Tribunalium concurſus, & varias procedendi formas deſuper dubitari contingat, ex Paſtoralis noſtri officii debito conſtituimus, ac in his ejuſdem officii noſtri partes favorabiliter impartimur, prout rerum & cauſarum circumſtantiis debite penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Pii IV. Pii V. Conſtitutiones iſtæ, ſunt indicatæ hic in rubr.

§.1. Cum itaque alias fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter, omnium cauſarum confidentialium pro tempore movendarum cognitionem, & deciſionem, ac literarum Apoſtolicarum a piæ mem. Pio Papa IV., etiam Prædeceſſore noſtro ſuper hujuſmodi confidentiis emanatarum, executionem ſibi, & Succeſſoribus ſuis reſervaverit, & poſtmodum ob varias, & continuas pro tempore exiſten. Rom. Pont. in graviſſimis, & arduiſſimis totius Reipublicæ Chriſtianæ negociis occupationes, cauſæ ipſæ in Romana Curia pro tempore motæ, & introductæ per particularem Judicem, ex delegatione Apoſtolica, audiri, decidi, & cognoſci conſueverint, ipſe autem Judex nedum ſolo Romani Pontificis nutu amovibilis, ſed etiam ſibi contra ordinarios collatores Epiſcopos, & alios ſuperiores Prælatos hac confidentiali labe plerumque infectos, procedendi facultas præcluſa exiſtat, qui etiam in hujuſmodi cauſarum proſecutione, ut plurimum delegantur, diverſæ ſimoniacæ pravitates, & aliæ illicitæ pactiones, quæ licet ex iſtis confidentiis reſultent, ſeu illis mixtæ, & conjunctæ ſint, tamen a nonnullis prætenditur eas ſub facultatibus præfato Judici conceſſis, minime com-

comprehendi, nec in illis ab ipſo ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ reſcripto poſſe procedi. Unde fit ut modo ipſius Judicis mutatione, quæ interdum contingit, nunc facultatum ſuarum anguſtia, ac etiam delinquentium cavillationibus, & ſubterfugiis, ejuſdem Judicis auctoritas ſæpius illudatur, ac ea, quæ ad purgandam hac contagione Dei Eccleſiam a dictis Prædeceſſoribus ſapientiſſime ſunt ſancita, ut plurimum debito effectu careant in animarum perniciem, & ſcandalum plurimorum.

Erectio officii Auditoratus cauſarum confidentialium.

§.2. Nos hujuſmodi incommodis, pro noſtri Paſtoralis officii debito obviare cupientes, operæ pretium fore duximus, præfati Judicis perſonam, ſpeciali titulo, & denominatione decorare, illiuſque juriſdictionem ampliare, ut in tribunali ſuo, tum judicia, tum cetera ad id munus pertinentia perpetuo ſtabiliantur, ac ad certum debitumque finem ordinentur, necnon literarum, & Conſtitutionum Pii IV., & Pii V. Prædeceſſorum hujuſmodi, ac præfatorum aliorumque privilegiorum, indultorum, gratiarum, & facultatum, pro tempore exiſtenti Judici cauſarum confidentialium hujuſmodi conceſſarum, ac ſententiarum deſuper forſan latarum, & inde ſecutorum quorumcumque tenores, necnon litium, & cauſarum hujuſmodi ſtatus, & merita, nomina, & cognomina collitigantium, præſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, unum officium Auditoratus generalis quarumcumque confidentialium, etiam ſimoniacam pravitatem, & quamcumque aliam illicitam pactionem inducentium, ſeu connexitatem aliquam cum confidentia habentium, rerumque omnium inde reſultantium, pro uno generali illarum Auditore, qui omnium, & ſingularum cauſarum hujuſmodi ordinarius Judex exiſtat, & officium ipſum ad ejus vitam obtinere, illudque in noſtri, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis manibus quandocumque reſignare licite poſſit, ad inſtar aliorum Romanæ Curiæ, & dictæ Sedis officiorum vacabilium, & reſignabilium, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Emolumentorum & redditnum aſſignatio.

§.3. Ibique ſic erecto, & inſtituto pro illius dote, decimam partem omnium, & ſingulorum fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, ac etiam diſtributionum quotidianarum, etiam ſolis præſentibus, & divinis officiis intereſſentibus dari, & percipi ſolitarum, & aliorum quorumcumque emolumentorum, ac etiam penſionum annuarum, cum interventu confidentiæ, vel alias ſimoniaca, aut alia illicita pactione interveniente, ſeu quæ commiſſis confidentiis aliquam dependentiam, vel connexitatem habeat, indebite perceptorum, ad quorum reſtitutionem quoſcumque per ipſius Auditoris ſententiam condemnari, etiamſi poſtmodum per alios Judices cauſam fortaſſe revideri, & dictam ſententiam confirmari, ſeu reformari, ac etiam ſuper quibus, poſt litem deſuper in officio hujuſmodi intentatam, quomodolibet componi, vel alias concordari contigerit. Necnon omnia, & ſingula alia jura, ſalaria, regalia, & emolumenta quæcumque, ordinaria, & extraordinaria, undecumque, & quomodocumque provenientia, etiam ſportulas, vel alio quocumque nomine nuncupata, quæ Judices cauſarum confidentialium hujuſmodi in dicta Curia pro tempore deputati, quomodolibet, & quocumque titulo, vel cauſa habere, conſequi, lucrari, & percipere conſueverunt, ſeu etiam potuerint, ac debuerint, cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & valoris fuerint, auctoritate, & tenore præſentis, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Privilegiorum omnium quæ veri familiares Pontificis continuique commenſales, & Prælati domeſtici, Sediſque Apoſtolicæ Notarii habent conceſſio.

§.4. Necnon quod de cetero pro tempore exiſtens Auditor prædictus, ſtatim a die conceſſionis ſibi de hujuſmodi Auditoratus Officio, dicta auctoritate factæ, ſit, & eſſe cenſeatur noſter, & pro tempore exiſten. Romani Pontificis verus, indubitatus, & non fictus familiaris, continuus Commenſalis, & Prælatus domeſticus, ac dictæ Sedis Notarius, aliorumque familiarium continuorum Commenſalium, Nobis & dicto Romano Pontifici in Palatio Apoſtolico ſervientium, ac Prælatorum domeſticorum, & ejuſdem Sedis Notariorum numero, & conſortio favorabiliter aggregatus, ac pro vero, indubitato, & non ficto, noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis familiari, continuo Commenſali, & Prælato domeſtico, Sediſque hujuſmodi Notario haberi, & reputari debeat, habituque, & inſigniis dictorum Prælatorum, & Notariorum, per quamcumque perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam, quam ad hoc duxerit eligendam, ſibi, recepto prius ab ea fidelitatis, & obedientiæ ſolito juramento, exhibendis, & conferendis, omnibuſque, & ſingulis ac prorſus ſimilibus privilegiis, præeminentiis, indultis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, facultatibus, honoribus, antelationibus, prærogativis, favoribus, indultis, conceſſionibus, & gratiis, tam ſpecialibus quam temporalibus, quibus ceteri noſtri, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis veri, indubitati, & non ficti familiares, continui Commenſales, ac Prælati domeſtici, dictæque Sedis Notarii, etiam de numero participantium exiſtentes, etiamſi habitum, & rochetum Notariorum Sedis hujuſmodi non deferat, de jure, ſtatuto, uſu, conſuetudine, vel aliquo etiam ſpeciali privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſint, & poterunt quomodolibet in futurum, in judicio, & extra, ac ubique locorum abſque aliqua prorſus differentia, non ſolum ad illorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi eidem Auditori pro tempore exiſtenti ſpecialiter, & ex-

& expreſſe per præſentes conceſſa fuiſſent, ſine tamen ipſorum Prælatorum domeſticorum, & Notariorum de numero participantinm præjudicio, uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſit, & valeat.

Juriſdictionis cognoſcendi quaſcumque cauſas confidentiales, &c. conceſſio.

§.5. Ipſeque Anditor pro tempore exiſtens, omnes, & ſingulas dictarum confidentiarum ſymoniacam pravitatem, vel quamvis aliam illicitam pactionem inducentinm, ſeu aliquam dependentiam vel connexitatem habentium, rerumque omnium inde reſultantium cauſas hujuſmodi in eadem Curia quomodocumque, & qualitercumque, ac etiam qnaſcumque perſonas, etiam Cardinalatus honore, ac Patriarchali, Archiepiſcopali, Epiſcopali dignitatibus fungentes, etiam per viam Inquiſitionis, aut ex Officio, ſeu Apoſtolica delegatione, vel alias quomodolibet motas, & movendas, ac etiam quæ per viam appellationis a ſententiis definitivis, vel interlocutoriis vim definitivæ habentis habentibus, per quoſcumque Judices ordinarios, vel delegatos, ae etiam dictæ Sedis Legatos, vel Nuncios pro tempore latis, & promnlgatis, ad Sedem præfatam pro tempore interpoſitæ, ſeu reclamationis judicialis aut nnllitatis, ad Sedem eamdem hactenus devolutæ ſunt, vel in poſterum devolventur, ita ut cauſæ appellationum hujuſmodi per eum ſolum cognoſci, nec alieri, niſi per commiſſionem in Signatura Gratiæ, vocato ipſo Auditore propoſitam, & manu noſtra ſignatam, committi poſſit, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſola veritate inſpecta, etiam manu regia, ac terminis ſubſtantialibus, qui de ſtylo ſeu ordinatione Palatii Apoſtolici obſervari conſueverunt, penitus omiſſis, ac etiam quibuſvis appellationibns, nullitatibns, & aliis diffugiis prorſus ſemotis procedendo, nna cum om nibus, & ſingulis earum inciden. dependen. emergen. anneais, & connexis, ac etiam toto negotio principali, aodien. co gnoſcendis, decidendis, fineque debito terminandis, etiam ſingulis diebns, & horis, præterquam in honorem Dei feriatis; necnon ſuper omnibns, & ſingulis confidentiis, etiam aliquam dependentiam, vel connexitatem cum ſymoniaca vel alia illicita pactione habentibus, ſeu mixtis hujuſmodi, rebuſque omnibus inde reſoltantibus, tam ad Procuratoris fiſcalis denunciationem, & promotionem, quam etiam partium accnſationem, ſeu ea mero Officio inquirendi, omneſque, & ſingulas hujuſmodi confidentialem, & ſymoniacam pravitatem, vel quamvis aliam illicitam pactionem indncentium, ſeu aliqnam dependentiam, vel conneaitatem habentium, rerumqne inde reſultantinm cauſam, coram quibuſvis Judicibus etiam Palatii Apoſtolici Cauſarum Auditoribus, inter quaſcumque perſonas motas, & movendas, ad ſe, & ſuum tribunal avocandi; ae omnes, & ſingulos dictarum confidentiarum auctores, machinatores, conſcios, complices, & alios, quos opus fuerit, ac ſua quomodolibet intereſſe putantes, etiam per edictum publicum, ſi ad eos tutus non pateat acceſſus, citandi, & conſtito ſibi qnantum ſufficere videbitnr, de judiciis, ad perſonaliter, vel alias legitime comparendum, ſub Excommunicationis, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, ac privationis omnium, & ſiugulorum beneficiorum, & Officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcumqne in poſterum obtinenda, necnon pecuniariis, aliiſqoe ejus arbitrio, etiam juxta demeritorum eaigentiam corporis afflictivis pœnis, monendi; eiſqne ac quibuſvis judieibus, tam ordinariis quam eommiſſariis, etiam quacumqoe auctoritate fungentibus, & functuris, ſub ſimilibus ſententiis, cenſuris, & pœnis tam in dicta Curia quam extra eam nbilibet inhibeudi, detinentes quoſcumque libros, ſeripturas, computa, inſtrumenta, & alia documenta publica, vel privata dictarum confidentiarum, cauſas etiam, nt præfertur, mixtas quomodolibet concernentia, ad illa exhibenda, necnon quoslibet teſtes ad ſe examini ſubiiciendum, ac veritatis teſtimonium perbibendum, etiam ex Officio, vel alias, prout ſibi videbitnr, per ſimiles cenſuras, & pœnas cogendi, & compellendi, eoſque, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, ſententias, cenſuras, & pœnas, etiam privationis hujuſmodi incidiſſe, ſervata forma Concilii Tridentini, declarandi, auxiliumque braehii ſæcularis invocandi; neenon unum Locumtenentem in hujuſmodi cauſis, cum ſimili, vel limitata poteſtate, quoties ſibi videbitur, conſtituendi, & deputandi, eumque revocandi, ac alium ejus loco ſubrogandi; necnon literas ſeu Conſtitntiones Pii IV., & Pii V. Prædeceſſorum hujuſmodi ſuper hujuſmodi confidentiis editas, ac omnes, & ſingulas ſententias in dictis cauſis confidentiarum, tam hactenus per earum Judices, qui pro tempore fuerint, latas, quam in poſterum per futurum Auditorem hujuſmodi, ejuſque Socceſſores ac Locumtenentes ferendas, via eaecutiva, nulla tela judiciaria ſervata, & quacumque appellatione remota, ac alias juxta literarum, ſeu Conſtitutionum præfatarum, ac etiam facultatum dictis Judicibus, per Nos, & Prædeceſſores noſtros quomodolibet conceſſarum formam, continentiam, & tenorem, plenarie, & totaliter exequendi, & executioni demandandi, mandataque exccutiva, & alia quomodolibet neceſſaria, & opportuna decernendi, & relaxandi; ac generaliter omnia, & ſingula alia, quæ iu præmiſſis omnibus, & ſingulis quomodolibet neceſſaria, & opportuna fuerint, faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, mandandi, decernendi, ſtatuendi, ordiuandi, & eaequendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, poteſtatem, & auctoritatem habeat, & habere debeat.

Notariatus Officii, ad Auditoratus Officium prædictum applicatio & conceſſio.

§.6. Et quod Officinm Notariatns earumdem canſarum de cetero perpetuis futuris temporibns, ad meram, & liberam pro tempore exiſtentis Auditoris prædicti diſpo-

diſpoſitionem ſpectet, & pertineat: ipſeque pro tempore exiſtens Auditor Officium Notariatus hujuſmodi, quod dilectus Filius Proſper Vacca ad hoc a Nobis deputatus ad præſens exercet, cum primum per ceſſum, vel deceſſum, aut privationem, vel amotionem dicti Proſperi, aut cujuſvis alterius, qui illud pro tempore quomodolibet obtinebit, aut alias quovis modo vacaverit, quibuſvis perſonis, de quibus ſibi videbitur, per ſuas patentes literas, ſigillo Officii ſui Auditoratus, gratis, vel pro pretio reperibili concedere, & aſſignare, ac ſuluta ſibi ſolita compoſitione reſignationis de dicto Officio Notariatus pro tempore faciendæ, nec non perſonam, cui Officium ipſum Notariatus pro tempore conceſſerit, & aſſignaverit, ad illud, illiuſque liberum exercitium, abſque alia noſtra, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis conceſſione, & aſſignatione, recipere, & admittere, ac per eos, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, recipi, & admitti, ac illi de ſolitis, & conſuetis juribus, & emolumentis reſponderi facere, libere, & licite valeat, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Auditoratus Officium per ſonam Alexandri Catalani Rom. utriuſque Signaturæ Referendarii, cum prædictis juriſdictionibus emolumentis, & privilegiis collatio.

§.6. Inſuper de dilecti filii Magiſtri Alexandri Catalani Clerici Romani, J. U. D. ac literarum Apoſtolicarum majoris præſidentiæ Abbreviatoris, & in utraque Signatura noſtra Referendarii, fide, integritate, probitate, & doctrina, Nobis præcipue in Judicis earumdem cauſarum munere jam dudum exercendo, & obeundo, cognita atque perſpecta, ſpecialem in Domino fiduciam obtinentes, ipſumque Alexandrum a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis, ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, eidem Alexandro Officium Auditoratus generalis cauſarum confidentialium, vel alias, ut præfertur, miatarum, a primæva ejus electione vacans hujuſmodi, per eum, quoad vixerit, ad inſtar aliorum Officiorum Curiæ, & Sedis prædictarum tenendum, regendum, & gubernandum, cum decima parte fructuum, redditum, proventuum, jurium, obventionum, diſtributionum, & aliorum emolumentorum, ac penſionum indebite perceptorum, & percipiendorum hujuſmodi, & aliis illi annexis, necnon omnibus, & ſingulis juribus, regalibus, jocalibus, ſportulis, taxis, proventibus, obventionibus, honoribus, emolumentis, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, præeminentiis, antelationibus, prærogativis, juriſdictionibus, favoribus, gratiis, Indultis, ac de dicto Officio Notariatus diſponendi, & illius reſignationes admittendi, ceteriſque facultatibus ſupradictis, auctoritate, & tenore ſimilibus, concedimus, & aſſignamus, ipſumque Alexandrum ad Officium Auditoratus cauſarum confidentialium hujuſmodi, illiuſque liberum exercitium, necnon decimam fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, diſtributionum, emolumentorum, & penſionum hujuſmodi partem, ac jura, regalia, ſportulas, taxas, proventus, obventiones, honores, privilegia, facultates, ceteraque omnia, & ſingula ſupradicta, ex nunc recipimus, & admittimus, ac per eos, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, recipi, & admitti, receptumque, & admiſſum in eis, quoad vixerit, manuteneri, ſibique de eiſdem integre reſponderi debere volumus, & mandamus, &c.

Clauſulæ præſervativæ.

§.7. Ac eaſdem præſentes literas nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod intereſſe forſan habentes ad id vocati non fuerint, vel ex quavis alia cauſa quantumvis legitima, & juridica, etiam neceſſario exprimenda notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus, vel controverſiam revocari, aut adverſus illas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, minuſque ſub quibuſvis illarum, aut ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties illæ in priſtinum, & eum in quo antea quomodolibet erant ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie, etiam ſub quacumque data, per Alexandrum ejuſque ſucceſſores præfatos eligenda, reintegratas, & de novo conceſſas, validaſque, & efficaces fore, & eſſe, vimque validi, & efficacis contractus inter Nos, & Cameram ex una, & Alexan. ejuſque Succeſſores præfatos ex altera partibus, rite, & recte initi, & ſtipulati, ac etiam utrimque jurati habere, & perpetuo obtinere, dictamque Cameram ad Alexan., & ejus Succeſſores præfatos, in juribus, & aliis præfatis tuendos, & ab omni incommodo, damno, læſione, lite, cauſa, & controverſia immunes, indemnes, & exemptos conſervandos teneri, & obligatam eſſe, ac fore.

Decretum irritans.

§.8. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, vel delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum & defenſorum deputatio, & facultates.

§.9. Quocirca venerabilibus Fratribus noſtris Amerin., & Marturanen. Epiſcopis, ac dilecto Filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, Motu ſimili per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando quando opus fuerit, ac quoties pro parte

dicti Alexan., & ejus in officio Auditoratus hujuſmodi Succeſſorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi, ab omnibus, ad quos ſpectat, & per tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ac Alexandrum, & Succeſſores præfatos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipſos, ſeu eorum quempiam, per quoſcumque quavis auctoritate fungentes deſuper quomodolibet moleſtari, perturbari, vel inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 10. Non obſtantibus præmiſſis, & de certo nominatorum prædictorum numero, necnon quatenus opus ſit, rec. mem. Symmachi, & Innocentii III., & Pauli II., & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum, etiam Prædeceſſorum noſtrorum, de rebus Eccleſiæ, ſeu Cameræ, & Sedis prædictarum non alienan. aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & Generalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, dictæque Cancellariæ Regulis editis, & edendis, etiam de gratiis ad inſtar non concedendis, ejuſque, & dictæ Cameræ, ac earum Officiorum, & Collegiorum, necnon Urbis Romæ, illiuſque Tribunalium, & Curiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, ſtylis, uſibus, naturis, ſtabilimentis, & etiam novis reformationibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, & literis Apoſtolicis, illis necnon ordinariis judicibus, & perſonis ſupradictis, & quibuſvis aliis, etiam per modum ſtatuti perpetui, initi, & ſtipulati contractus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel ſpecie, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque; aut ſi aliquibus communiter vel diviſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum, & ſanctio pœnalis.

§. 11. Volumus autem quod præſentium tranſumptis &c.

Nulli ergo &c.

D. P. An. II. 1. Novemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, Kalendis Novembris, Pontificatus noſtri Anno II.

LXXII.

Montis Alti Oppidi in Provincia Marchiæ in Civitatem ſublimatio. Eiſque Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus erectionis.

Super univerſas Orbis Eccleſias, eo diſponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, meritis licet inſufficientibus conſtituti, levamus in circuitu agri Dominici oculos noſtræ mentis, more pervigilis paſtoris inſpecturi, quid Eccleſiarum ipſarum præſertim Cathedralium ſtatui, & decori congruat, & quid operis circa illas, eorumque ſtatum proſperum, & felicem impendi debeat, & divino fulti præſidio, quo cuncta æqua benignitate pro populorum ſuorum fidelium ſalute diſponuntur, ad ea, quæ ſtatui Eccleſiarum hujuſmodi congruunt, noſtri Officii partes ſalubriter, & utiliter intendere curamus, prout in Domino conſpicimus expedire.

Montis Alti Oppidi, in multis commendatio, & ſeparatio Montis Alti &c. a Diœceſi Aſculana, Firmana, & Ripana.

§. 1. Sane cupientes Terram Montis Alti, Ripanæ Diœceſis, quæ felicem noſtris dedit ortum natalibus, ac in celeberrimo, & eminenti loco ſita, & Muris undique, cincta eſt, & in qua ſæcularis, & Collegiata Eccleſia S. Mariæ ad Collem eleganter conſtructa, & duas dignitates, & decem Canonicatus, & totidem præbendas, ac Sacriſtiam, aliaque ad cultum divinum neceſſaria habens, & duæ aliæ Eccleſiæ, una ſcilicet S. Gregorii, & S. Petri, & altera Oratorium nuncupata S. Nicolai, in qua Confraternitas ſub invocatione Sanctiſſimi Sacramenti canonice inſtituta reperitur, necnon domus circiter trecentæ nobiliter ædificatæ ac plateæ lateribus ſtratæ exiſtunt, ac ſingula quaque quarta Feria cujuslibet Hebdomadæ emporium, ad quod ex omnibus locis circumvicinis fit magnus concurſus, celebratur, & ex qua denique viri, & in Theologia, ac jure, & Medicina aliiſque ſcientiis excellentes prodierunt, ac ſæcularem ac Collegiatam Eccleſiam hujuſmodi dignioribus titulis, & nominibus decorare, habita ſuper his cum fratribus noſtris

ſtris matura deliberatione, & de illorum conſilio, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac ejuſdem Beatæ Mariæ honorem, ac Chriſtifidelium devotiouis augmentum, prædictam Montis Alti, & Porculæ, ae Patrignonis, necnon Montis de Noven., & Roteſlæ, ae Furciæ a dicta Ripan., necnon Montis Elpari, Communatiæ, ac Montis Monachi a Firmana, & denique Caſtagnoni Terras, ſeu loca, aut Caſtra, eorumque omnium Territoria ab Aſculana Diœceſi, quibus in ſpiritualibus ſubiectæ ſunt, Apoſt. auctoritate, tenore præſentium perpetuo ſeparamus, & diſmembramus, illaque, & eorum incolas, & habitatores, Eccleſiarum Rectores, Beneficiatos, Priores, & alia inibi beneficia Eccleſiaſtica obtinentes, ae Monaſteria, & Domos Fratrum, aliaque pia loca ab omni juriſdictione, poteſtate, & ſubiectione Venerabilium Fratrum noſtrorum Ripanæ, Firmanæ, & Aſeulanæ Epiſcoporum, nunc, & pro tempore exiſtentium, necnon ſolutione decimarum eiſdem Epiſcopis per eas debitarum, ae de cetero facien. perpetuo eximimus, & liberamus.

Erectio in Civitatem, & Epiſcopatum.

§.2. Necnon Terram Montis Alti in Civitatem, ſæcularem Collegiatam Eccleſiam hujuſmodi in Cathedralem ſub invocatione eadem ejoſdem Beatæ Mariæ Virginis pro uno Epiſcopo Montis Alti nuncupando, qui juriſdictionem Epiſcopalem habeat, & exerceat in ſpiritualibus, eum menſa Epiſcopali, arca, ſigillo, aliiſque inſignibus, honoribus, & privilegiis, quibus alii Epiſcopi de jure vel conſuetudine, aut alias quomodolibet in eiſdem ſpiritualibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, de ſimili conſilio, auctoritate, & tenore præmiſſis erigimus, & inſtituimus. Ac Civitatem, & Cathedralem Eccleſiam, ſic erectas, & inſtitutas necnon Epiſcopum Montis Alti pro tempore exiſtentem, ae ipſius Eccleſiæ Montis Alti capitulum, Sedi Apoſtolicæ immediate ſubiicimus, & ſub protectione Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ſubiicimus.

Dotis pro Epiſcopo aſſignatio.

§.3. Eidemque Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ, & inſtitutæ pro ſua, ſeu menſæ ſuæ Epiſcopalis dote Monaſterium Beatæ Mariæ de Monte Sancto Ordinis S. Benedicti dictæ Aſeulanæ Diœceſis certo, quem haberi volumus pro expreſſo, modo vacan. ſimiliter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ac Silvam, ſeu Tenutam Bonettini concedimus, necnon Terras, & Territoria pro Diœceſi Montis Alti, illorum vero, necnon dictæ Civitatis Montis Alti Eccleſias, perſonas pro Clero, & habitatores pro populo, etiam perpetuo aſſignamus, ac eos quoad ſuperioritatem, juriſdictionem, & jura Epiſcopalia Montis Alti ſubeſſe, & tamquam membra capiti obſequentes de juribus Epiſeopalibus reſpondere volumus.

Decretum irritans.

§.4. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ, & ſanctio pœnalis.

§.5. Non obſtantibus noſtris de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum intereſt, ac exprimendo vero valore, & de non tollendo jure quæſito, ae Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ae aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ripan. Firman., & Aſeulan. Eccleſiarum, juramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illarumque Præſulibus, Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ae alias quomodolibet in contrarium conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo, &c.

D. P. An.II. 24. Novemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, octavo Kalendas Decembris, Pontificatus noſtri Anno II.

LXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Erectio Cuſtodiæ S. Gregorii Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia Diſcalceatorum nuncupator. in Inſulis Philippinis, in Provinciam.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

DUm ad Uberes fructus, quos Religioſæ perſonæ, præſertim vero Fratres Minores de obſervantia Diſcalceati nuncupati Cuſtodiæ S. Gregorii in Inſolis Philippinis Indiarum Occidentalium quaſi in agro dominico ſeduli operarii ad Dei gloriam, & ſpiritualem ſalutem Populorum, in remotiſſimis Terris degentium, & magno a Nobis locorum intervallo diſiunctorum aſſidue ſua induſtria Deo juvante colligunt, convertimus oculos noſtræ mentis, dignum, quin potius debitum reputamus, ut ad eorum commodum, & propagationem Apoſtolici favoris gratiam benigne impartiamur, eoſque amplioribus privilegiis decoremus præſertim cum id a Nobis piis Catholicorum Regum votis poſtuletur.

Quibus rationibus cuſtodiam Sancti Gregorii in Provinciã erigi petatur.

§.1. Sane Chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus tam ſuo, quam dilectorum filiorum Cuſtodis, & aliorum Fratrum Cuſtodiæ S. Gregorii in Inſulis prædictis nominibus Nobis expoſuit, quod alias Fratres Provinciæ Sancti Joſephi ejuſdem Ordinis in Re-

gnis Hiſpaniarum inſtitutæ, a qua Cuſtodia Sancti Gregorii prædicta dependebat, in Capitulo nuper celebrato in Oppido de Cadahalſo Toletan. Diœceſis provide conſiderantes ſe non poſſe hujuſmodi Cuſtodiam ſine notabili ſua diminutione ſuſtinere propter continuas Fratrum Miſſiones, quas fere annuatim facere cogebantur, nec Religionem in illis partibus propagari, aut novas domus, ſeu Conventus fundari, & inſtitui poſſe, niſi Cuſtodia prædicta in Provinciam erigeretur, decreverunt, Nobis humiliter ſupplicare, quatenus Cuſtodiam prædictam Provinciæ nomine decorare, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio, de qua in rubr.

§.2. Nos igitur, qui etiam ex dilecti filii Franciſci Gonzagæ Miniſtri Generalis totius Ordinis de obſervantia inſinuatione accepimus, propter hujuſmodi erectionem nulli præjudicium inferri, ac Cuſtodiæ prædictæ, Patres ſub debita regulari obſervantia magno cum fructu gratum Domino famulatum præſtare, eos condignis favoribus exornare volentes, necnon Miniſtrum, & Fratres prædictos, & eorum quemlibet a quibuſvis Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati Cuſtodiam S. Gregorii prædictam in Provinciam Diſcalceatorum S. Gregorii in inſulis Philippinis de cetero nuncupan., ita quod deinceps per unum Miniſtrum Provincialem ab ipſius Provinciæ Fratribus in eorum Capitulo Provinciali ad inſtar aliarum Provinciarum, ejuſdem Ordinis eligendum ſub obedientia tamen Miniſtri Generalis totius Ordinis Fratrum de obſervantia prædictorum, ac Commiſſarii Generalis Indiarum in Curia Regis prædicti pro tempore reſidentis, atque eorum Commiſſariorom ad prædictam Provinciam ſpecialiter deputatorum, ſeu deputandorum, prout ſunt, & aliæ earumdem partium Provinciæ, regi, & gubernari debeat, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, erigimus, & inſtituimus.

Neo-Erectæ Provinciæ ceterarum Provinciarũ Privilegia communicantur.

§.3. Dictæque ſic erectæ Provinciæ, illiuſque pro tempore exiſtenti Provinciali Miniſtro, & ſingulis Fratribus, ut omnibus, & quibuſcumque privilegiis, & facultatibus, favoribus, gratiis, & Indulgentiis, etiam ſpiritualibus, quibus ceteræ dicti Ordinis Provinciæ hactenus ubilibet inſtitutæ, & exiſtentes, earumque Miniſtri Provinciales, & ſinguli Fratres tam de jure, quam conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præfatis concedimus, & elargimur.

Provinciali data facultas novas erigendi domos in Indiis, nonnullis exceptis.

§.4. Decernenentes cuſtodiam prædictam in Provinciam ſic erectam pro tali haberi, & ut præfertur, regi, & gubernari deinceps debere, necnon pro tempore exiſtenti dictæ Provinciæ Sancti Gregorii Miniſtro Provinciali, ut tam in ipſis Inſulis Philippinis, quam in aliis quibuſvis Terris, & locis Indiarum prædictarum ac Regnorum della China nuncupatorum, in quibus converſio Gentilium ad Fidem Catholicam commode curari, & tractari poterit, novas Domos, & Conventus pro Fratribus dicti Ordinis recipiendis ad Dei laudem, & gloriam, noſtra aut Romani Pontificis, vel Ordinariorum locorum, aut cujuſvis alterius licentia minime requiſita fundare, & inſtituere, eoſque ad inhabitandum recipere, & Fratres in illis introducere libere, & licite valeat, facultatem, auctoritate, & tenore ſimilibus impartimur. Ita tamen, ut Miniſter Provincialis Provinciæ noviter erectæ hujuſmodi a fundatione, & inſtitutione novarum Domorum, & Conventuum in Malachan, & de Sian, ac de Chochin Chinæ Regnis, ſive Provinciis, & eorum dominiis, necnon in Terris illis, & locis ad quæ dudum dictus Franciſcus Generalis Miniſter quoſdam alios Fratres, etiam Minores de obſervantia Provinciæ Portugalliæ, ſeu Cuſtodiæ Sancti Thomæ in Indiis Orientalibus inſtitutæ pro erigenda alia Cuſtodia in poſterioribus Regnis, ſeu Provinciis, ac eorum dominiis prædictis cum ſuis Patentibus literis deſtinavit, cujus commiſſio, & auctoritas ſalva ſit, & eſſe cenſeatur, omnino abſtineat, nec in Domibus, aut Conventibus in Civitate Malachan, aut locis prædictis jam fundatis, & inſtitutis, vel cum Fratribus, & perſonis in illis degentibus ſe ullatenus intromittat, aliamve in eas, & eos juriſdictionem, aut ſuperioritatem exercere præſumat.

Eccleſias Provinciæ hujus viſitantibus propoſitæ Indulgentiæ.

§.6. Præterea univerſis, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, ac Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento refectis, qui aliquam ex Eccleſiis Provinciæ prædictæ erectis, ſeu erigendis in duabus anni Feſtivitatibus per Provincialem pro tempore ſpecificandis a primis veſperis uſque ad occaſum Solis, earumdem Feſtivitatum ſingulis annis perpetuis futuris temporibus devote viſitaverint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, gentilium converſione, Hæreſum extirpatione Sanctæque Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quoties id fecerint, plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Præſentium literarum firmitas.

§.7. Necnon præſentes literas nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod alias Provincia illiuſque Fratres vocati non fuerint, aut erectio hujuſmodi extra Generale Capitulum ipſius Ordinis facta fuerit, notari, impugnari, vel alias invalidari nullatenus poſſe, ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ac Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet

quavis

Digitized by Google

quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari debere, irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.8. Non obſtantibus fel. rec. Gregorii Papæ X. in Generali Concilio Lugdonen. edita, qua expreſſe cavetur, ne cujuſvis Ordinis Mendicantes Domos ad inhabitandum de novo recipere valeant abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, ac aliis diverſorum Romanorum Pontificum noſtrorum Prædeceſſorum, quod Regulam dicti, & cujuſvis Ordinis in partibus hujuſmodi tranſmarinis, præſertim Indiarum pro tempore degentes ſub obedientia Miniſtrorum Provincialium Provinciarum citeriorum omnino ſubſerint, ac reliquis Apoſtolicis, necnon in aliis etiam Generalibus, ſeu Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel Generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Provinciis antiquitus erectis, necnon Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum, derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, necnon conſiſtorialiter, & de Fratrum noſtrorum conſilio quomodolibet in genere, vel ſpecie conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis, etiam de non erigendo Cuſtodiam in Provinciam, niſi certum, & determinatum Domorum ſive Conventuum numerum contineat. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu quævis alia expreſſio, aut exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Novem. 1586 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Novembris 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXIV.

S. Severini Oppidi in Provincia Piceni in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedralem, & Epiſcopalem erectio.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus erectionis.

SUperna diſpoſitione, cujus inſcrutabili providentia incrementum ſuſcipiunt univerſa, pro Sedis Apoſtolicæ excellenti præeminentia, dignum arbitramur in irriguo militantis Eccleſiæ agro novas Epiſcopales Sedes, & Eccleſias plantare, ut per hujuſmodi novam plantationem, ſingulorum Chriſtifidelium augeatur devotio, divinus cultus eſfloreat, & animarum ſalus ſubſequatur, humiliaque loca dignioribus, & eminentioribus titulis, ac condignis favoribus illuſtretur, ut propagatione novæ Sedis, honoratique Præſulis aſſiſtentia, & regimine, cum Apoſtolicæ poteſtatis amplitudine, ac orthodoxæ fidei profectu, & exaltatione, ipſi Chriſtifideles æternæ felicitatis præmium, noſtri Redemptoris inæſtimabili caritate media valeant adipiſci.

Oppidi Sancti Severini commendatio.

§.1. Sane cum Oppidum S. Severini in Agro Piceno Camerinen. Diœc. inter cetera partium illarum Oppida ſatis inſigne, ac percelebre, necnon benedicente Domino habitatorum, ac incolarum multitudine refertum exiſtat, ac dilecti filii illius Univerſitas, & homines, pro eorum, ac Oppidi hujuſmodi, necnon ejus Cleri ſingulorumque habitatorum, & incolarum prædictorum decore, & amplitudine, ac divini cultus incremento, & animarum ſalute, Oppidum ipſum Civitatis nomine, & Cathedralis Eccleſiæ honore decorari ſummopere deſiderent, iidemque Univerſitas, & homines, pro ſæcularis, & Collegiatæ Eccleſiæ dicti Oppidi, in qua una dignitas, quæ inibi Principalis dignitas exiſtit, Prioratus nuncupata, ac ſex Canonicatus, & totidem præbendæ fore noſcuntur, ſi in Cathedralem Eccleſiam erigeretur, menſæ Epiſcopalis dote, redditum annuum, ſeu cenſum mille ſcutorum monetæ illarum partium, decem juliis pro quolibet ſcuto hujuſmodi computatis, ſuper Molendinis ejuſdem Oppidi, ad ipſos Univerſitatem, & homines legitime ſpectantibus, aſſignare parati ſint.

Separatio dicti Oppidi a Diœceſi Camerinen.

§.2 Nos pium, & ſalutare Univerſitatis, & hominum propoſitum, & deſiderium hujuſmodi volentes amplecti, illique favere, ac cultum divinum augere, & ſpirituali animarũ profectui hujuſmodi, quem exinde ſperamus provenire, ſalubriter promovere intendentes, ipſoſque Univerſitatem, & homines, ac eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, matura ſuper his cum fratribus noſtris deliberatione præhabita, necnon Univerſitate, & hominibus præfatis, Nobis ſuper hoc humiliter ſupplicantibus, de eorumdem fratrum conſilio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac Glorioſiſſimæ ejus Genitricis Virginis Mariæ, totiuſque Curiæ cœleſtis honorem, ac Fidei Catholicæ exaltationem, & habita-

tatorum, ac Incolarum prædictorum animarum ſalutem, Oppidum præſatum cum illius Comitatu, & Territorio, necnon omnibus, & ſingulis Caſtris, Villis, locis, terminis, diſtrictibus, ac Clero, perſonis, Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, præpoſituris, præpoſitatibus, & aliis piis locis, ac beneficiis eccleſiaſticis, cum cura, & ſine cura, facultatibus, & Ordinum quorumcumque regularibus, à Diœceſi Camerinen. prædicta Apoſtolica auctoritate perpetuo ſeparamus, & diſmembramus, ac ab omni juriſdictione, ſuperioritate, correctione, viſitatione, dominio, & poteſtate venerabilis fratris noſtri moderni, & pro tempore exiſtentis Camerinen. Epiſcopi, ac dilectorum filiorum Capituli Eccleſiæ Camerinen. eorumque Vicariorum, & Officialium, ac quorumcumque aliorum: necnon a ſolutione quorumvis jurium, Epiſcopo, & Capitulo hujuſmodi per Oppidi, ac ſingulorum Caſtrorum, Villarum, locorum hujuſmodi habitatores, & incolas, ac Clerum, perſonas, Eccleſias, Monaſteria, & alia beneficia hujuſmodi, ratione juriſdictionis, & ſuperioritatis prædictarum reſpective debitorum, dicta auctoritate, ac de ſimili conſilio, etiam perpetuo penitus eximimus, & totaliter liberamus.

Oppidi Sancti Severini in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Epiſcopalem erectio.

§.3. Necnon Oppidum S. Severini præfatum in Civitatem S. Severini nuncupandam, ac in ea Cathedralem Eccleſiam pro uno Epiſcopo S. Severini, etiam nuncupando, qui ipſi Eccleſiæ S. Severini præſideat, ac in illa, & Civitate prædicta, ipſique Eccleſiæ S. Severini aſſignanda Diœc. omnia, & ſingula, quæ ordinis, & juriſdictionis, ac cujuſcumque alterius muneris Epiſcopalis ſunt, exerceat, cum Sede, & menſa, aliiſque inſigniis, ac juriſdictionibus Epiſcopalibus, necnon privilegiis, immunitatibus, & gratiis, quibus aliæ Cathedrales Eccleſiæ, & earum Præſules de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, de pari conſilio, eadem auctoritate ſimiliter perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Diœceſis aſſignatio.

§.4. Ac Oppidum Civitatis, & Eccleſiam Cathedralis, necnon Comitatum Sancti Severini hujuſmodi, ac illius Territorium univerſam Diœc. incolas vero, & habitatores præfatos, civium nomine, & honore decoramus: eidemque ſic erectæ Eccleſiæ S. Severini Oppidum præfatum, ut præfertur, in Civitatem erectum, pro Civitate, & univerſum Comitatum, ac illius Territorium hujuſmodi, cum omnibus illius Caſtris, Villis, locis, & diſtrictibus per eoſdem Univerſitates, & homines ſpecificandis, & ſtatuendis, pro Diœc. ipſarum Civitatis, & Diœceſis S. Severini, & habitatores pro Clero, & populo concedimus, & aſſignamus.

Dotis ſeu annui redditus ſcutorũ mille pro Epiſcopo aſſignatio.

§.5. Necnon dictæ Eccleſiæ S. Severini menſæ Epiſcupali, pro illius dote redditum annuum, ſeu cenſum mille ſcutorum hujuſmodi, per ipſos Univerſitatem, & homines, ut præfertur, aſſignandum, ex nunc prout ex tunc, & e contra, poſtquam aſſignatus fuerit, pariter perpetuo applicamus, & appropriamus, ac S. Severini, aliaque ejuſdem Comitatus, Oppidi, & Comitatum ipſum, ſingulaque illius Caſtra, Villas, loca, Territorium, Clerum, & populum hujuſmodi eidem Epiſcopo Sancti Severini, qui pro tempore fuerit, quoad omnem ordinariam juriſdictionem, & ſuperioritatem perpetuo ſubiicimus.

Privilegiorũ conceſſio.

§.6. Et inſuper Capitulo, Clero, Civitati, & Diœceſi S. Severini hujuſmodi, ipſarumque Civitatis, & Diœc. incolis, & habitatoribus, ac eorum ſingulis, ut omnibus, & etiam ſingulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis, quibus aliarum Eccleſiarum Cathedralium Capitula, aliæque Civitates, & Diœc., ac eorum Clerus, incolæ, & habitatores utuntur, & potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate prædicta indulgemus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo &c.

D. P. An.II. 26. Novemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, 6. Kal. Decembris Pont. noſtri Anno II.

LXXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Diviſio Burgi a regione Pontis, & Transtyberim, & erectio illius in Regionem Caſtelli S. Angeli nuncupat. &c.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam

Sixtus animum ſuum ad exornandum Burgũ S. Petri paratũ oſtendit.

§.1. UT primum poteſtas data eſt augendæ, atque ampliandæ, dignitatis Burgi Urbis noſtræ, in quo Beatus Petrus Apoſtolorum Princeps tibi, & ſucceſſoribus ſuis Romanis Pontificibus hanc Sanctam Apoſtolicam Sedem cui ſumma Dei benignitate præſumus, collocavit, nihil profecto prætermiſimus in eo ornando, atque honeſtando, quod vel ad honorificandum glorioſiſſimum Domini Noſtri Jeſu Chriſti nomen, aut ad excolendam in cordibus noſtris duriſſimæ Paſſionis ſuæ memoriam ſpectaret. Id autem ex eo potiſſimum cognoſci poteſt, quod nuper Sacratiſſimam ejus Crucem non ſine ingentibus noſtris, & Cameræ Apoſtolicæ ſumptibus, tametſi maxima cum ſpirituali non ſolum noſtra, & Romanorum Civium conſolatione, ſed etiam cum incredibili univerſi fere Chriſtiani Populi gaudio in Emporio, olim ſuperſtitionum Ethnicarum ſordibus contaminato, nunc cæleſtium benedictionum, & Indulgentiarum muneribus refertiſſimo obeliſco, ad Dei Omnipotentis gloriam, & hujus noſtræ Urbis inſigne ornamentum extolli curavimus.

§. 2. Qua-

Ea de cauſa illum a ceteris Burgis ſeparádum ducit.

§.2. Quare Nos in præſentiarum conſentaneum, ac decens arbitrantes ipſum Burgum, quod nedum ipſius Urbis compendium, verum etiam nova propemodum Civitas dici poteſt, tum propter auguſtiſſimam ejuſdem Beati Petri Baſilicam, tum propter eximia, & præclara, quæ inibi exiſtunt, ædificia, quoque nova in dies extruuntur, tum propter munitiſſimam noſtram Sancti Angeli Arcem, in qua ærarium publicum ingenti pecunia a Nobis auctum conditur, & aſſervatur, ab aliis treſdecim ejuſdem Urbis Regionibus diſtingui, & ſejungi, & in peculiarem, & propriam Regionem erigi, atque aſciſci.

Et in Regionem decimáquartam erigit dato proprio ſtemmate.

§.3. Motu proprio, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Burgum ipſum cum prædicta S. Angeli Arce, a Regione Pontis ex uno, ex altero vero lateribus a Regione Tranſtyberim, quibus prius ſuberat Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſejungimus, dividimus, & ſeparamus, itaut Pontis regio intra Cancellos ipſius Pontis, Tranſtyberim autem regio uſque ad portam Sancti Spiritus vulgo Portones nuncupatam excluſivo terminetur, & concludatur, illudque ſic diviſum, ſejunctum, & ſeparatum in decimam quartam Regionem, ſicut antiquitus ipſa Urbs, quod in confeſſo eſt ex decima quarta Regione conſtabat cum vexillo, cui pro ſuo ſtemmate, & inſigni Leo anteriori pede dextero ſtellam ſuper tribus montibus ſuſtinens uti vigilantiſſimus Sacri Theſauri cuſtos, reliqua vero poſteriore corporis parte æneæ capſæ innixus juxta exemplar, quod præſentibus inſertum demonſtratur, cohereat, erigimus, creamus, & inſtituimus, ac titulo, & nomine Regionis Caſtelli Sancti Angeli perpetuo inſignimus, & decoramus.

Aliarum Regionum Privilegia ei cócedit.

§.4. Necnon eidem Regioni Caſtelli ſic erectæ, creatæ, & inſtitutæ hujuſmodi, ac illius pro tempore exiſtenti Præfecto, qui caput Regionis Caſtelli nuncupabitur, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, facultatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, præeminentiis, & honoribus, quibus aliæ treſdecim Regiones hujuſmodi gaudent, fruuntur, & potiuntur, ac gaudere, frui, potirique poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter uti, frui, & potiri, ac gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præmiſſis de ſpeciali gratia indulgemus.

Secus attentanda irritat.

§.5. Decernentes ex nunc irritum, & & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cameræ Ap., & Populi Romani Officialibus data cómiſſio prædicta exequédi.

§.6. Ac inſuper mandantes in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub noſtro, & ſucceſſorum noſtrorum arbitrio imponendis pœnis dilectis filiis tam modernis, quam pro tempore exiſten. Cameræ Apoſtolicæ Camerario, Vice-Camerario, Theſaurario generali, Clericis, & aliis ejuſdem Cameræ officialibus, necnon prædictæ Urbis Noſtræ Conſervatoribus, Priori, & aliis ejuſdem Populi Romani Miniſtris, ut dicto Præfecto, ſeu capiti Regionis Caſtelli, aut pro eo prædicti Populi Romani Camerario de omnibus, & ſingulis ſalariis, proviſionibus, Regaliis, aliiſque emolumentis quocumque nomine nuncupatis, ſolitis tamen, & conſuetis reſpondeant, & reſponderi faciant, eiſdem modo, & forma, ac in omnibus, & per omnia, prout aliis capitibus Regionum prædictarum, ſeu pro eis ejuſdem Populi Romani Camerario per ſupradictos officiales, & Miniſtros de eis reſponderi uſque ad præſentem diem ſolitum, & conſuetum fuit.

Obſtantium derogatio.

§.7. Non obſtantibus noſtra de non tollendo Jure quæſito, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Urbis Iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, eidem Urbi, ac illius Senatori, Conſervatoribus, ac quibuſvis aliis Officialibus, & perſonis ſub quibuſcumque formis, & tenoribus, ac cum quibuſvis clauſulis, & Decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, Sedemque Apoſtolicam conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 1. Decem. 1586. An.II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 1. Decem. 1586. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXVI.

De S. R. E. Cardinalium creandorum præſtantia, numero, ordine, ætate, & qualitatibus, & de optione ſex Cathedralium Eccleſiarum, quæ Cardinalibus conferuntur.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontifex eſt verus Chriſti Vicarius, & Cardinales Apoſtolorú perſonas repræſentát, & ſunt Pontificis Cóſiliarii, & Coadjutores. Et pro exaltationem Catholicæ Religionis ſanguinem, & ſpiritum effundere debent.

Poſtquam verus ille atque æternus Paſtor, & Epiſcopus animarum Chriſtus Dominus ad gubernandam univerſalem Eccleſiam, quam ſuo pretioſo Sanguine acquiſivit, Apoſtolorum Principi B. Petro cœleſtis ſimul ac terrenæ tradidit plenitudinem poteſtatis, eique ſuas in terris vices commiſit, ſicut in cathedra ipſius Petri ſucceſſor, & verus Chriſti Vicarius Romanus Pontifex divina præordinatione, ejuſdem ſupremæ Apoſtolicæ dignitatis faſtigium, & locum in terris tenet, ita etiam Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales repræſentantes perſonas Sanctorum Apoſtolorum, dum Chriſto Salvatori regnum Dei prædicanti, atque humanæ ſaluti myſterium operanti miniſtrarent, eidem Pontifici in executione Sacerdotalis officii, & in dirigenda ipſa Eccleſia Catholica, cui præ-

præeſt, conſiliarii, & coadiutores aſſiſtunt, quaſi oculi, & aures, ac nobiliſſimæ ſacri capitis partes, & præcipua illius membra a Spiritu Sancto conſtituta, qui in hac ipſa Eccleſiaſtica Hierarchia divina diſpoſitione, inſtar illius cæleſtis, cui ex altera parte reſpondet, ordinata, ad altiſſimum gradum evecti cum ipſo Romano Pontifice communi patre ac paſtore, ad quem ex omnibus undique gentibus ac nationibus, in graviſſimis, maximeque arduis rebus fideles omnium generum, omnium ordinum, ſummi, infimi quotidie confluunt, tanti ponderis molem atque onus populorum ſuſtineant, & pro animarum ſalute, pro fide, pro juſtitia, pro unitate aſſidue invigilent ac laborent, qui circa ipſum univerſali Eccleſiæ ſerviendo, ſingularum Eccleſiarum commoditatibus ſe impendant, quorum conſilio idem Pontifex agenda diſponat, quorum opera, & neceſſaria, & plurimum fructuoſa univerſæ Reipublicæ Chriſtianæ in ſecundis rebus ornamento, & commodo, in dubiis præſidio, & adiumento eſſe poſſit. Qui denique pro exaltatione Catholicæ Religionis, pro pace, & quiete Chriſtiani Populi, pro augmento, & honore Sanctæ Sedis Apoſtolicæ ſanguinem, ſi ita res ferat, & ſpiritum conſtanter effundant.

Pontifex igitur viros optimos & lectiſſimos Cardinales creare debet.

§.1. Cum itaque ipſi veri cardines ſint, & clariſſima Eccleſiæ lumina, templi Dei baſes, firmamenta, & columina Chriſtianæ Reipublicæ ſingulari quadam pietate ac doctrina, nec vulgari, aut mediocri, ſed inſigni atque eximia virtute abundare debent, ut, quam gerunt, perſonam digne, & honorifice valeant ſubſtinere. Ac quemadmodum præcipuæ ſunt partes ſummi Romani Præſulis in iis aſciſcendis exquiſitam adhibere diligentiam, & accurata circumſpectione providere, ut viri optimi, ac lectiſſimi aſſumantur, & vel in hoc potiſſimum neceſſitati atque utilitati totius Eccleſiæ ſibi commiſſæ conſulatur, ita etiam Prælati ceteræque perſonæ Eccleſiaſticæ ad tantæ dignitatis ſublimitatem promovendi, anteactæ vitæ laude, atque excellenti quadam, & rara meritorum commendatione præ ceteris fulgeant, neceſſe eſt, ut hoc ampliſſimo honore digni habeantur. Siquidem eorum vita ac mores ceteris exemplo eſſe debent, verba, & reſponſa pro oraculis, monita ac præcepta ab univerſis Chriſtianis regulæ, & norma recte vivendi, recteque ſcotiendi exiſtimantur, ab iis quaſi ſapientiſſimis magiſtris Eccleſiaſticæ diſciplinæ forma ſuſcipitur, quæ ad mores, vitamque cunctorum fidelium componendos longe lateque diffuſa propagetur. Ipſi denique vere ſunt ſal terræ, ac lucernæ poſitæ ſuper candelabrum, ut inter ſanguinem, & ſanguinem, cauſam, & cauſam, lepram & lepram diſcernant, ac doctrinæ opportunitate, & veritate, infirma confirment, diſrupta conſolident, depravata convertant, luceant omnibus qui in domo Domini habitant, ac primæ huic Sedi aſſiſtentes cunctos paſtores, dum in gravioribus negotiis eamdem Sedem conſulunt, ejuſve opem implorant, ſuo judicio, conſilio, & auctoritate inſtruere, dirigere, ac docere non ceſſent. Ceterum cum non ſolum ad eos ſpectet plurima, & maxima momenti negotia, & cauſas, quæ eis in dies committuntur, præclara fide, & prudentia cognoſcere, ac Legationibus in Provinciis gubernandis, & in gravioribus rebus, ſæpius ad Reges, & Imperatores perfungi.

Præſertim quia ex Collegio Cardinalium creandus eſt Summus Pontifex.

§.2. Sed, quod omnium caput, & ſumma eſt, ex eorum corpore, numero, & Collegio, ille ipſe, qui cunctis paſtoribus eſt præficiendus, ac totius Dominici gregis curam habiturus, Summus Pontifex deligatur, iidemque illum ſuis ſuffragiis creent, qui tunc demum publico bono Chriſtiani populi, optimus ſine ulla dubitatione exiſtet, ſi e numero, & ſuffragiis bonorum deligetur, in hac ſacra electione cenſendi ſunt veri interpretes, atque internuntii voluntatis Dei, cujus ſpiritu ſicut univerſum Eccleſiæ corpus ſanctificatur, & regitur, ita maxime hoc totum hujuſmodi electionis opus ejuſdem afflatu, & inſtinctu abſolvi certiſſimum eſt, atque omnibus exploratum, ut vel ex hoc ipſo perſpici poſſit, quanta in eis requiratur puritas, & ſinceritas ab omni carnis affectu, privatorum commodorum cura, & factionum ſtudiis aliena, quorum pectora, & voces, templa, & organa futura ſint Spiritus Sancti, & ex quibus quaſi ſeminibus is ſit proditurus, in quem totius Apoſtolicæ poteſtatis plenitudo Deo annuente merito conferatur.

Ideo hanc deſuper edit Côſtitutionem videlicet.

§.3. Qua propter, ut tanti muneris amplitudo ea, qua decet, obſervantia, & admiratione apud cunctos mortales honoretur, & in quos ob celſitudinem gradus, omnium oculi, omnium ora convertuntur, in eis ſummæ dignitati par claritas, & ſplendor eluceat, atque in eis glorificetur Deus, honorificetur Sacerdotale miniſterium, & animæ fidelium lætificentur, certe ſacris ampliſſimis bujus honoris inſignibus ii demum decorandi videntur, qui eximia eruditione, innocentia, ac ſanctitate, & omni virtutum genere a vero ſolidorum bonorum largitore Deo ſupra ceteros fuerint illuſtrati. Proinde Nos, poſtquam placuit divinæ bonitati imbecillitatem noſtram ad ſummi Apoſtolatus apicem vocare, inter ceteras, quas pro bono univerſalis Eccleſiæ his maxime turbulentis temporibus, dies noctesque ſuſcipimus, curas, & cogitationes hanc ipſam Pontificia noſtra ſolicitudine digniſſimam judicavimus, ut ad communem ſalutem, & profectum Chriſtiani populi noſtræ curæ crediti, ac ad ipſius Sanctæ Romanæ Eccleſiæ decus, & ornamentum circa Cardinalium electionem, atque aſſumptionem, tam a Prædeceſſoribus noſtris, quam a Nobis hactenus editas ſanctiones, & decreta expenderemus; in quibus licet pleraque ſalubriter, ac prudenter diſpoſita, & ordinata fuerint, quia tamen res humanæ facile in deterius prolabuntur, niſi ſit qui eas aſſidue renovet, atque conſervet, eaſdem illas ſanctiones, & decreta

par-

partim innovando, partim declarando, partim pru rerum, & temporum exigentia ſupplendo, & in melius reformando, habita ſuper his cum venerabilibus fratribus noſtris ejuſdem S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorumdem fratrum conſilio, & nnanimi conſenſu, hanc noſtram perpetuo valituram Conſtitutionem duximus promulgandam, qua & noſmetipſos in re tam gravi noſtri muneris admonemus, & quam Nobis legem imponimus, eamdem noſtris ſucceſſoribus indicamus, quos, & ſui officii non immemores ſore confidimus, & ſe aliquando in diſtricto, ac tremendo Dei judicio ſuæ villicationis rationem eſſe redditnros, Apoſtolo dicente: Omnes ſtabimns ante tribunal Chriſti, & unuſquiſque noſtrum pro ſe rationem reddet Deo.

Cardinales non ſint plures quam ſeptuaginta, & electio promovendorum ultra hunc numerum nulla ſit.

§.4. Primum igitur, cum ita expoſcente rerum, ac temporum qualitate, & occaſione receſſum fuerit a veteri illo more admodum paucos viros in ſacrum Collegium adſcribendi, jamque plures noſtra ætate Cardinales, quam antiquitus in ipſum Collegium cooptari conſueverint, tnm ut juata generalis Concilii Tridentini decretum omnium Chriſtianitatis Nationum ratio habeatur, tum quia in eodem Collegio multi, quæ eſt humani corporis infirmitas, ſenectute, vel morbis frequenter gravati, hand commode tanto oneri aſſidue ſubſtinendo ſufficere queunt, ut in hoc moderatio congrua adhibeatur, & certi limites præſcribantur, ne vel ad veterem illam paucitatem eos redigamus, vel rurſus eorum honor nimia, ac ſuperflua numeroſitate vileſcat, qnod interdum, & Nos ipſi dum in minoribus eſſemus, vidimus, & experti ſumus. Ac nt veteris Synagoga figura Sanctæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ veritati reſpondeat, ſequi cupientes mandatum Domini factnm ad Moyſen, de congregandis ſeptuaginta viris de ſenibus Iſrael, quos noſſet ſenes populi eſſe, & magiſtros, ut ſecum onus populi ſuſtentarent, & non ipſe ſolus gravaretur, ſuper quos ad oſtium tabernaculi ductos, loquente Domino, Spiritus requievit: de prædictorum fratrum noſtrorum conſilio, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, nt in poſterum connumeratis omnibus cujuſqne ordinis Epiſcopis, Presbyteris, & Diaconis Cardinalibus, qui nunc ſunt, quique in futnrum creabuntur, cuncti ſimul numerum Septuaginta nullo umquam tempore excedant, ac talis numerus quovis prætextu, occaſione, vel cauſa etiam nrgentiſſima minime augeatur. Quod ſi nuum, vel plures a Nobis, vel pro tempore exiſtente Romano Pontifice in futurum ultra dictum numerum eligi in Cardinalem aut creari, ant pronunciari contigerit, decernimus hujuſmodi electionem, creationem, & prununciatiouem nullam, irritam, & inanem fore, & cenſendam eſſe, nullumque jus, ſen titulum re aut nomine ſic electo, ſeu electis acqniri, neque eorum quemquam pro Cardinali haberi, aut reputari poſſe, aut debere, neque dictam electionem, creationem, pronunciationem ab iuitio invalidam, & ultra numerum factam, ſi poſtea ad præſcriptum uumerum moriente uno, vel pluribus Cardinalibus ipſum Collegium redigatur, propterea ex poſt facto convaleſcere, ſed nti a principio ſic deinceps in perpetuum nullius fore roboris, vel momenti.

Sintque ex eis Epiſcopi ſex, Presbyteri 50. & Diaconi 14.

§.5. Quoniam vero jam inde ab antiquiſſimis etiam Apoſtolorum temporibus Diaconorum ordo ad inſerviendum, & miniſtrandum in Eccleſia Dei ea magna providentia dignoſcitur inſtitutus, & pro temporum varietate modo major, modo minor numerus eſſe conſuevit, ita ut aliquando ſeptem, interdum quatuordecim, quandoque veru decem, & octo Diaconi fuerint, & tamen hoc tempore tum propter eorum parvnm numerum, tum propter aliquorum abſentiam a Romana Curia, adeo pauci reperiuntur, ut eorum officio ſatisfacere nequeaut, immo ſæpius Presbyteri Cardinales loco Diaconorum, contra Patrum inſtituta Pontifici aſſiſtere, & miniſtrare cogantur. Idcirco ſtatuimus, ut ex prædicto numero Cardinalium, Diaconi quatuordecim, reliqui omnes præter ſea Epiſcopos, Presbyteri ſint, & eſſe debeant.

Diaconi Cardinales non ſint minores an.22, & infra annum ad Ordinem Diaconatus promoti debent, aliàs voce carent activa, & paſſiva.

§.6. Neque poſthac quiſpiam iu Diaconum Cardinalem aſſumi poſſit, niſi ſaltem in vigeſimo ſeeundo ſuæ ætatis anno fuerit conſtitutus, ita ut omnino intra annum ad ſacrum Diaconatus ordinem valeat, & debeat prumoveri, alioquin ſi anno elapſo ad ipſum Diaconatus ordinem promotus non fuerit, eo ipſo tam in conſiſtorialibus, & omnibus aliis actibus, & negotiis Cardinalitiis, quam etiam juxta Conſtitutionem fel. rec. Pii Papæ Quarti Prædeceſſoris noſtri ſuper reformatione Conclavis editam, in electione Romani Pontificis voce activa, & paſſiva omnino careat, ac privatus exiſtat.

Diaconi ex fervore devotionis ad Preſbyteratum promoti, remaneant inter Diaconos, quouſque ex Card. de novo creandis ſuppleatur numerus 14. Diaconorum.

§.7. Diaconorum autem numerus ſic præfinitus perpetuo retineatnr, ac Diaconi in eodem ſemper remaneant, & ſi qui eorum ex devotionis fervore ad Presbyteratus ordinem promoti fuerint, ſemper tamen in eodem Diaconatus ordine, & officio miniſtrent, & ſuum locum inter Diaconos Cardinales teneaut, douec ex Cardinalibus de novo creandis ſive eligendis, alii Diaconi prædictum numerum ſuppleant, & in eorum locum ſubrogentur, ac ſubſtituantur. Quo caſu antiquiores Diaconi ad Presbyteratus ordinem promoti, ad Presbyteros Cardinales tranſire, atque inter eos ſedere valeant, & connumerari.

Diaconorum Prior aut ſequens ſi ſit legitimæ ætatis, in quarta vacatione, ſex Eccleſiarum Epiſcopalium, promoveatur ad Eccleſiam vacantem, & in aliis tribus vacantiis antiquior Presbyter promoveatur.

§.8. Ut vero Diaconos Cardinales, qui in ſua vocatione permanſerint, & in miniſterio ordinis ſui perſeveraverint, majoribus honoribus proſequamur, volumus ut cum aliquam ex ſex Cathedralibus Eccleſiis, quibus Epiſcopi Cardinales præſunt, primo, ſecundo, & tertio per obitum, vel translationem, aut alias pru tempore vacare contigerit, antiquior quidem Presbyter Cardinalis præſens, ſalvo cuique Epiſcopo Cardinali jure tranſeundi ad eam, dimiſſa prio-

re cui præerat, ut moris eſt, promoveatur, ſed ubi poſt tres vacationes, tres itidem ex ipſis Presbyteris Cardinalibus in Epiſcopos præfecti fuerint, tunc ſi quarta alicujus harum Eccleſiarum vacatio contigerit, excluſo, ea tantum vice, antiquiore Presbytero, Prior Diaconorum Cardinalium, qui præſens fuerit, & in ætate legitima conſtitutus, vel ſi ille noluerit, aut nequiverit aſſumi, ſequens Diaconus eiſdem qualitatibus præditus, ad eam promoveatur, & ita deinceps in hujuſmodi vacationibus ſex Eccleſiarum prædictarum perpetuo obſervetur, ut poſt tres Presbyterorum ad dictas Eccleſias promotiones, quarta occurrente vacatione, Prior Diaconorum, aut ſequens, ut præfertur, in Epiſcopum præficiatur.

Inter LXX. Cardin. præfatos, aſſumantur ſaltim quatuor Magiſtri in Theologia.

§.9. Inter hos Septuaginta Cardinales, præter egregios utriuſque juris, aut Decretorum Doctores, non deſint aliquot inſignes viri in ſacra Theologia Magiſtri, præſertim ex Regularibus, & Mendicantium Ordinibus aſſumendi, ſaltem quatuor, non tamen pauciores.

Creari poſſint Card. in diebus Jejuniorum menſis Decembris dumtaxat.

§.10. Antiquum vero Clementis, Anacleti, Evariſti, Alexandri, & aliorum Sanctorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum morem, per ſexcentos, & amplius annos continuata ſerie obſervatum ſequi volentes, ac decretum alias per Nos in noſtro Conſiſtorio editum innovantes, perpetuo ſancimus tempus creandorum Cardinalium, ſeu promotionis ad Cardinalatus honorem faciendæ, menſe Decembri dumtaxat in ipſis temporibus, ſeu diebus jejuniorum, & non aliis eſſe debere.

Promoveanturque idonei ex omnibus Nationibus Chriſtianitatis quantum commode fieri poterit.

§.11. Ut autem ipſi Cardinales in regimine univerſalis Eccleſiæ Nobis, & pro tempore exiſtenti Romano Pontifici utiliter aſſiſtere valeant, ac de omnibus Chriſtianorum Regnorum, Provinciarumque moribus, rebus, & negotiis prompte, & fideliter certa ab eis notitia, pro rerum emergentium opportunitate habeatur, prædicti Concilii Tridentini decreto inhærentes, ſtatuimus, ut ex omnibus Chriſtianitatis nationibus, quantum commode fieri poterit, idonei aſſumantur.

Illegitimi etiã per ſubſequẽs matrimonium legitimati, aut ſuper defectu natalium auctoritate Apoſtolica diſpenſationem conſecuti, ad Cardinalatũ inhabiles ſint.

§.12. Præterea, qui Cardinales creandi erunt, legitimis, & honeſtis ſint exorti natalibus, neque ulla prorſus labe, aut illegitimorum natalium ſuſpicione, quovis modo laborent, ſed omni macula, & impuritate careant, alioquin ad tam eminentem dignitatis gradum, penitus inhabiles, & illius incapaces ſint, & eſſe cenſeantur. Quocirca conſiderantes, quod licet tanta ſit vis, & efficacia Sacramenti Matrimonii, quod Apoſtolo teſte, Magnum eſt in Chriſto, & in Eccleſia; ut qui antea geniti erant, ex ſoluto, & ſoluta, inter quos rite Matrimonium conſtare poterat, poſt illud contractum legitimi habeantur, in nonnullis tamen Provinciis, & Dominiis, nobilitatis privilegiis non gaudent, nec ad ſæcularia officia, honores, & dignitates, neque ad nobilium feudorum, & ſtatuum ſucceſſiones admittuntur, quodque multo magis indecorum videretur, & ab Apoſtolicæ Sedis dignitate alienum, ſi hujuſmodi illegitimi per ſequens Matrimonium, ut præfertur, legitimati, in Cardinales aſſumerentur, ac Cardinalatus celſitudo, & ſplendor, qui dignitati Regiæ comparatur, facile deprimi, commaculari, aut quodammodo in obſcurari poſſet. Ideo ut puriori dignitati puriores natales reſpondeant quoſcumque illegitime natos, quorumvis, etiam Magnorum Principum, etiam Ducali, aut majori, etiam Regia, & Imperiali auctoritate fulgentium filios quocumque gradu, dignitate, & præeminentia præditos, etiam genitos ex ſoluto, & ſoluta, inter quos tunc Matrimonium conſtare poterat, ac poſtea per ſubſequens Matrimonium, etiam rite, & ſolemniter in facie Eccleſiæ contractum, vel alias legitimatos, & quomodolibet habilitatos, & natalibus reſtitutos, ac quorumvis bonorum capaces effectos, etiam ſi cum eis, ut hanc ipſam dignitatem obtinere valeant, ſuper defectu natalium fuerit expreſſe, & in ſpecie auctoritate Apoſtolica quomodolibet diſpenſatum, nihilominus prædictæ Cardinalatus dignitatis prorſus incapaces, & ad eam obtinendam perpetuo inhabiles decernimus, ac declaramus.

Et nec illi, qui ad ſacros Ordines promoveri non poſſunt.

§.13. Sed, & inſuper prohibemus, ne ii, quos propter defectus, vitia, aut impedimenta quæcumque ad ſacros ordines ſecundum canonicas ſanctiones promoveri fas non eſt, etiamſi cum ipſis dicta auctoritate Apoſtolica fuerit diſpenſatum, neve alicujus criminis, aut infamiæ nota reſperſi, in Cardinales ullo umquam tempore aſſumantur.

Promovendi ad Card. doctrina vitæ probitate, & aliis qualitatibus a jure requiſitis, præſtare debent.

§.14. Ceterum, ut non ſolum honore, ſed etiam re ipſa cardines ſint, ſuper quibus oſtia univerſalis Eccleſiæ tuto nitantur, divinaque, & humana miniſteria ſibi commiſſa utilius exequi poſſint, ſtatuimus, ut lectiſſimi, & præcellentes viri in ipſum Collegium adſcribantur, & quorum vitæ probitas, morum candor, præſtans doctrina, & eruditio, eximia pietas, & erga ſalutem animarum ardens ſtudium, & zelus, in dandis conſiliis ſincera fides, & integritas, in rebus gerendis ſingularis prudentia, conſtantia, & auctoritas, & aliæ qualitates a jure requiſitæ, tam ipſi Pontifici, quam univerſo Collegio cognitæ, & probatæ ſint.

Clericali etiã charactere inſigniti, & in 4. minoribus Ordin. conſtituti per annũ ſaltem ante promotionem habitum, & tonſuram gerere tenentur.

§.15. Ac proinde ne homines ſacrarum rerum plane imperiti, & rudes atque Eccleſiaſticarum functionum ignari, quaſi in Eccleſia Dei hoſpites, & peregrini ſtatim hujuſmodi muneri præficiantur, juxta decretum jam pridem a Nobis in prædicto Conſiſtorio noſtro ſancitum, quod pariter harum ſerie innovamus, diſtricte interdicimus, ne quis ullatenus ad Cardinalatus honorem aſſumi queat, niſi qui antea clericali charactere inſignitus, & in quatuor minoribus ordinibus conſtitutus, per annum ſaltem habitum, & tonſuram geſtaverit clericalem.

§.16. Cum autem ad honorem adeo ſubli-

Digitized by Google

Filium utriuſlibet ſexus, etiam ex legitimo matrimonio, vel ex eo nepotem habentes, promoveri nequeūt ad Cardin.

blimem promovendi omni virtutum, & præſertim caſtimoniæ laude ſupra ceteros plurimum eminere debeant, qui vero filios, etiā legitimos, ex uxore ſua alias dignoſcitur ſuſcepiſſe, certum nequeat ſuæ teſtimonium continentiæ exhibere, & pater erga proprios filios naturali affectu nimia quadam propenſione feratur, verendumque ſit ne propterea variis propriæ domus negotiis, ac multiplici liberorum cura diſtractus, Eccleſiæ negotia ſibi credita, aut negligenter tractet, aut minus ſolicite, & fideliter quam par eſt, ejuſdem Eccleſiæ jura tueatur, prohibemus, ne aliquis, qui utriuslibet ſexus filium, ſeu filios, etiam ex legitimo matrimonio ſuſceptos, vel nepotem, ſeu nepotes ex eis habeat, ullatenus in Cardinalem aſſumi, aut promoveri poſſit.

Frater, etiam ex uno parente germanus, vel patruelis conſobrinus, aut amitinus alicujus Cardin. viventis, Card. eſſe non poſſit.

§.17. Inſuper, ut ſanctionum fomitem, & ſimultatum anſam, ex ſacro hoc cœtu, quantum cum Domino poſſumus, amputemus, decretum piæ mem. Julii Papæ III. Prædeceſſoris noſtri in ſacro olim Conſiſtorio editum approbantes, & declarantes, ſimiliter perpetuo interdicimus, ne ullo umquam tempore aſſumatur aliquis poſthac in ejuſdem S. R. E. Cardinalem, qui frater ex utroque, vel alterutro parente germanus exiſtat alterius Cardinalis viventis, ita ut eodem tempore duo fratres germani in eodem Collegio nullatenus eſſe poſſint. Quinimmo idem decretum extendentes, & ampliantes, prohibemus quoque ne patruele, vel amitino, aut conſobrino Cardinale vivente, alter ejus patruelis, vel amitinus, aut conſobrinus ad Cardinalatum valeat promoveri.

Patruus, aut avunculus nepotis ex fratre vel ſorore Card. viventis prohibentur aſſumi ad Card. & e cōverſo talis nepos patrui, & avunculi.

§.18. Sed, & pari ratione ſancimus, ne patruo, aut avunculo Cardinali vivente, ejus ex fratre, vel ſorore nepos, nec ruſſus nepote ex fratre, vel ſorore Cardinali exiſtente, illius patruus, aut avunculus, nec ullus denique alius, qui primo, aut ſecundo tantum conſanguinitatis gradu alicui Cardinali viventi conjunctus ſit, quamdiu is vixerit, in Cardinalem aſſumi poſſit. Ita ut omnes, & ſinguli prædicti tam pater filios, aut nepotes habens, quam fratres germani, patrueles, amitini, conſobrini patruus, avunculus, nepos ex fratre, vel ſorore, & quivis ut ſupra primo, aut ſecundo gradu conjunctus alter altero Cardinali vivente, ad Cardinalatum inhabiles, & illius incapaces ſint, & cenſeantur, neque eorum aliquis Cardinalis creari valeat, neque adverſus hanc probibitionem ex quacumque etiam urgentiſſima cauſa cum eis liceat diſpenſari. Et nihilominus electio creatio, ac pronunciatio Cardinalium hujuſmodi contra præſentem probationem, aut interdictum facta, & attentata, nulla, irrita, & inanis ſit eo ipſo, ac cum omnibus inde ſecutis nullius ſit roboris, vel momenti.

Abſentes a Curia ad Card. promovendi, creari debent adjecta conditione, ut intra annum Apoſtolorum limina viſitare teneantur, & ante conſignationem bireti rubei eis a Pont. tranſmittendi, id facere jurent, & obſervent, alias Cardinalatus honore privati cēſeantur.

§.19. Poſtremo attendentes proprium eſſe eorumdem Cardinalium munus aſſiſtere, ut præmittitur, Chriſti in terris Vicario, eique in regenda Eccleſia Catholica conſilium, & operam aſſidue præſtare, atque cum eo Eccleſiæ neceſſitatibus providere, ipſoſque tum ad id ex ipſius officii debito, tum ex ſanctorum Patrum decretis teneri, ac propterea abſurdum eſſe Cardinales procul ab ipſo Pontifice vitam agere, & locum manſionemque ſuam in Eccleſia Dei adeo præcelſam contra hujuſmodi officii debitum, & in ſuarum perniciem animarum negligere, ac deſerere, inhærentes decreto ſimiliter a Nobis in Conſiſtorio noſtro dudum deſuper promulgato, de eorumdem Fratrum conſilio ſtatuimus, & ordinamus, nequis in poſterum a Romana Curia abſens Cardinalis creetur, aut pronuncietur, niſi hac adiecta conditione, ut intra annum in Romanam Curiam venire, & Apoſtolorum limina viſitare teneatur, necnon, antequam Biretum rubrum, quod a Romano Pontifice de more benedici, ac per certum nuncium mitti ſolet, ei tradatur, illiuſve capiti imponatur, juret in manibus perſonæ alicujus in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, cui id negocii datum fuerit, ſe intra annum a die præſtiti juramenti numerandum omni mora poſtpoſita, & impedimento remoto, ad Urbem, vel alio, ubi Rom. Cur. eo tempore fuerit, perſonaliter adventurum, ut ſiſtat ſe Nobis, aut pro tempore exiſtenti Rom. Pontifici, & Sanctæ Sedi Apoſt. cujus obſequiis erit adſcriptus, & quandiu ipſi Pontifici viſum fuerit, muneri ſuo incumbat: atque ita de legibus, moribus, conſuetudinibus, ac toto ſtatu ejuſdem Sedis plene inſtruatur, atque ad Eccleſiæ, ſeu Provinciæ, cui forſan præerit, neceſſitates ſublevandas, abuſus tollendos, mores reformandos, eccleſiaſticam diſciplinam, ſiqua ex parte labefacta fuerit, reſtituendam opportuna, & ſalutaria conſilia ab ipſius Pontificis paterna caritate, ſapientia, & vigilantia recipiat, & pro viribus exequatur. Cujus quidem juramenti poſtquam per eum præſtitum fuerit, publicum inde inſtrumentum conficiatur, & in forma authentica ad Nos, vel noſtri pro tempore ſucceſſorem nulla interpoſita mora tranſmittatur. Quod ſi forte id jurare recuſaverit, volumus, ut biretum rubrum ei omnino denegetur, ac nequaquam tradatur, ſed ipſo facto, abſque alia declaratione, vel decreto Cardinalatus honore privatus exiſtat, atque habeatur, in omnibus, & per omnia, ac ſi numquam in Cardinalem aſſumptus, vel promotus fuiſſet. Inhabilis quoque ad eamdem dignitatem poſtea obtinendam, & illius incapax efficiatur. Sin autem juret, ac biretum rubrum accipiat, ſed tamen poſtea ad Urbem, & Romanam Curiam, ut præfertur, intra annum a die præſtiti juramenti non comparuerit, tunc pariter abſque alia declaratione Cardinalatus dignitate, officio, titulo, denominatione, atque omnibus, & quibuſcumque illius inſignibus, facultatibus, privilegiis, aut auctoritatibus careat eo ipſo, & perpetuo privatus ſit, & eſſe cenſeatur, perinde, ac ſi numquam inter Cardinales cooptatus fuiſſet, nec biretum rubrum

brum accepiſſet. Quod quidem biretum poſt id tempus confeſtim deponere omnino teneatur.

Decretum irritans. §.20. Decernentes ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & ipſos S.R.E. Cardinales: in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuique quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ. §.21. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in generalibus conciliis editis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, etiam certum alium eorumdem Cardinalium numerum præſcribentibus, aut alias ſuper præmiſſis diſponentibus, quas omnes quatenus præſenti Conſtitutioni in aliquo adverſantur, illarum tenores pro plene, ac ſufficienter expreſſis habentes, etiam ſi de illis ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac individua de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio facienda eſſet, omnino abrogamus, abolemus, & annullamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Forma publicandi. §.22. Ceterum ut præſentes literæ omnibus innoteſcant, mandamus illas ad valvas Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Urbe Baſilicarum, atque Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ more ſolito publicari, & inibi affigi, & per aliquod temporis ſpatium dimitti, eiſque detractis earum exempla eo in loco reliqui. Ac volumus, ut illarum tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Prælati, vel perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in judicio, & extra illud, ubi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis. §.23. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum &c.

D. P. An.II. 5. Decembr. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, tertio nonas Decembris, Pont. noſtri Anno II.

Papæ ſubſcr. ✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

De ventre matris meæ tu es Deus protector meus.

Cardinalium ſubſcriptiones

✠ *Ego A. Card. Farneſius Vice-Cancellarius Epiſcopus Oſtien.*
✠ *Ego Jac. Card. Sabellus Epiſc. Portuen.*
✠ *Ego Jo. Anto. Card. S. Georgii Epiſcopus Tuſculan.*
✠ *Ego Jo. Franciſcus Card. de Gambara, Epiſcopus Præneſtin.*
✠ *Ego Inn. Avalus Card. de Aragon, Epiſcopus Sabinen.*
✠ *Ego Marcus Siticus Card. de Altaemps.*
✠ *Ego Marcus Ant. Card. Columna.*
✠ *Ego P. Card. Sanctaerucine.*
✠ *Ego Gabriel Card. Paleottus.*
✠ *Ego Frater Michael Bonel. Card. Alex.*
✠ *Ego Ludovicus Card. Madrutius.*
✠ *Ego Nicol. Card. Senon. tt: S. Praxedis.*
✠ *Ego Jul. A. Sanctorius Car. S.Severinæ.*
✠ *Ego Hieronymus Card. Ruſticutius.*
✠ *Ego Jo. Hieronymus Card. Albanus.*
✠ *Ego Hieronymus Card. Simoncellus.*
✠ *Ego P. Card. Deza.*
✠ *Ego Jo. Antonius Card. Caraffa.*
✠ *Ego Jo. Antonius Card. SS. Quattuor.*
✠ *Ego Jo. Baptiſta Card. S. Marcelli.*
✠ *Ego Julius Card. Cananius.*
✠ *Ego Antonius Card. Salviatus.*
✠ *Ego Auguſtinus Card. Verona.*
✠ *Ego Vincentius Card. Montis realis.*
✠ *Ego Philippus Card. Spinola.*
✠ *Ego Georgius Card. Razivil.*
✠ *Ego Scipio Card. Lancellottus.*
✠ *Ego Vincentius Card. Gonzaga.*
✠ *Ego Jo. Baptiſta Caſtrucius Signaturæ Juſtitiæ Præfect.*
✠ *Ego Federicus Card. Cornelius.*
✠ *Ego Hippolitus de Rubeis Card. Paviæ.*
✠ *Ego Decius Card. Azzolinus.*
✠ *Ego Hippolytus Card. Aldobrandinus Major Pœniten.*
✠ *Ego Ferd. Card. Medicis.*
✠ *Ego Philippus Vaſt. Card. Camerarius.*
✠ *Ego Andreas Card. Battorius.*
✠ *Ego A. Card. Montaltus.*

Sequitur declaratio d. Conſtitutionis.

§.24. Sanctiſſimus D. N. dixit, quod cum in Conſtitutione, ſeu Bulla Sanctitatis Suæ alias ſuper creatione Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, edita, volens Diaconos Cardinales, qui in ſua vocatione permanſerint, & in miniſterio ſui ordinis perſeveraverint, majoribus honoribus proſequi, inter alia ſtatuerit, ut poſt tres vacationes ſex Eccleſiarum Cathedralium, quibus Epiſcopi Cardinales præſunt, quarta vacatione alicujus ex eis occurrente, prior Diaconorum Cardinalium, qui præſens fuerit, & in ætate legitima conſtitutus, vel ſi ille noluiſſet, aut nequiviſſet aſſumi, ſequens Diaconus eiſdem qualitatibus præditus, ad Eccleſiam hujuſmodi Cathedralem, ut præfertur, vacantem promoveretur, & ita deinceps ſervaretur, prout in eadem Conſtitutione plenius continetur. Enarratio dictæ Bullæ in parte hic declaranda.

§.25. Agnoſcenſque idem SS.D.N. mentis ſuæ in ea Conſtitutione fuiſſe, non ut novus, vel forte paucos ante annos creatus Diaconus Cardinalis, ad aliquem ex dictis Epiſcopatibus, ſeu Eccleſiis, quibus ſeniores Presbyteri Cardinales præfici ſolent, promoveatur, ſed qui diu in ſuo ordine, & vocatione (ut verba ejuſdem Conſtitutionis aperte demonſtrant) permanſerit, & in miniſterio ſui ordinis perſeveraverit, is tali Eccleſiæ præficiatur, ac providere cupiens, ne forte in futurum dubitari contingat, Dubium poſſet excitari circa tempus, quo Diaconus Cardinalis debeat perſeverare in Diaconatu antequam poſſit promoveri ad Epiſcopatus, de quibus in d. Bulla.

gat, de quanti temporis curſu perſeverantia illa in Diaconatus ordine, & in miniſterio intelligatur.

Declaratio d. Dubii.

§.26. Eadem Sanctitas Sua, in eodem Conſiſtorio ſuo ſecreto habito ſupradicta die, de venerabilium Fratrum ſuorum S. R. E. Cardinalium unanimi conſilio, & aſſenſu, ſua Apoſtolica auctoritate declaravit, & decrevit, ut prior Diaconorum Cardinalium, ſeu alias, ſive immediate ſeu ſucceſſive ſequens Diaconus Cardinalis quarta occurrente vacatione, ut præmittitur ad dictam Eccleſiam ſeu Epiſcopatum ex ſex prædictis vacantem aſſumi, ſeu promoveri poſſit, exigi, & requiri debere, ut integros annos ſaltem decem, & non pauciores in ſuo Diaconatus ordine permanſerit, & in illius miniſterio perſeveraverit, etiam ſi numerus 14. Diaconorum Cardinalium non ſit expletus, dummodo ad minus decem Diaconi tunc exiſtant, prout declarat, & decrevit.

Clauſula ſublata aliter judicandi poteſtate.

§.27. Ac ſic in præmiſſis &c. per quoſcumque &c. etiam ipſos S. R. E. Cardinales &c. ſublata eis &c. aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane quidquid ſecus &c. contigerit attentari ſimiliter decrevit.

Acti P. An. V die 15. Nov.

Datum Romæ apud S. Petrum, die Mercurii 25. Novembris 1586. in Conſiſtorio ſecreto.

LXXVII.

Tolentini Oppidi in Provincia Picena, in Civitatem ſublimatio, ejuſque Collegiatæ Eccleſiæ in Epiſcopalem erectio.

Ex hac Civitate prodiit S. Nicolaus Tolentinas nuncupatus, de cujus canonizatione, & feſtivitate videre eſt in Eug.IV. Conſtit. XXXVI. Licet militans. *Tom. III. Par.III.fol.55.*

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SUper univerſas Orbis Eccleſias, eo diſponente qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, quamquam ſine noſtris meritis conſtituti, levamus in circuitu agri Dominici oculos noſtræ mentis, more pervigilis paſtoris inſpecturi, quid provinciarum, & locorum quorumlibet ſtatui congruat, ac deſuper diſponi debeat, unde divino fulti præſidio, dignum, quin potius debitum arbitramur, in irriguo militantis Eccleſiæ agro, novas Epiſcopales ſedes, & Eccleſias plantare, ut per hujuſmodi novas plantationes popularis augeatur devotio, divinus cultus floreat, & animarum ſalus ſubſequatur, loca inſignia, præſertim, quorum incolæ benedicente Domino multiplicari noſcuntur, dignioribus titulis, & condignis favoribus illuſtrentur, ipſique incolæ honoratorum Præſulum adſiſtentia, regimine, & doctrina ſuffulti, in via Domini magis magiſque in dies proficiant.

Oppidi Tolentini, in multis commendatio.

§.1. Sane attendentes Oppidum Tolentini, Camerinen. Diœc. in agro Piceno, & territorio fructifero, ac loco ſatis amæno, & pervio ſitum, admodum celebre, ac muris firmiter cinctum, plurium ædificiorum ornatu decorum, copioſo incolarum numero habitatum, ac mille ad minus ultra Caſtra Colmurani ſibi ſuppoſiti focularia ſive domus continere; ac in eo unam S. Mariæ cum Campanili campanis, organo, choro, Sacriſtia, Plebano, ac Canonicis, & aliis ad Cathedralem Eccleſiam requiſitis, ac alteram Eccleſiam Collegiatam S. Jacobi, cum Priore, & Canonicis, præterea S. Catervii, S. Auguſtini Canonicorum regularium, in qua ejuſdem S. Catervii, S. Septiniæ, ac S. Baſſi corpora reperiuntur, necnon S. Nicolai de Tolentino nuncupati, Fratrum Eremitarum ejuſdem S. Auguſtini, in qua exiſtit unum brachium Innocentium, & corpus ejuſdem S. Nicolai, qui ob vitæ ſanctimoniam, in vita, & poſt ejus obitum miraculis coruſcans numero Sanctorum meruit adſcribi, cujus etiam feſtum nuperrime in toto Statu Eccleſiaſtico celebrari, & cuſtodiri mandavimus. Ad hæc S. Franciſci Fratrum Minorum Conventualium, & S. Mariæ Ciſoloni Fratrum Minorum de Obſervantia, ac S. Petri Fratrum Capucciuorum nuncupatorum, necnon S. Hieronymi Fratrum ejuſdem S. Hieronymi ac S. Agnetis Monial. S. Claræ Ord. Monaſteria, & regulares domos, ac quamplures alias Eccleſias, ac duo Hoſpitalia pro pauperibus, & infirmis recipiendis ſatis commode extructa adeſſe, & ex eo Cardinales, Epiſcopos, Referendarios, & ſtrenuos milites, Capitaneos, & Duces generales Status Eccleſiaſtici, alioſque Illuſtres, & egregios, ac religione, & doctrina præclaros viros prodiiſſe.

Oppidi Tolentini, ab incolis & beneficiis Diœceſis Camerinen. ſeparatio.

§.2. Nos cupientes Oppidum Tolentini præfatum, cujus, dum Cardinalatus honore fungeremur, protectores, & fautores fuimus, cujuſque dilectos filios communitatem, & homines ſingulari dilectione proſequimur, necnon Collegiatam Eccleſiam S. Mariæ hujuſmodi dignioribus titulis, ac nominibus decorari, habita ſuper his cum Fratribus noſtris deliberatione matura, de illorum conſilio, & aſſenſu, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac ejuſdem Beatæ Mariæ Virginis honorem, & Chriſtifidelium devotionis augmentum, Oppidum, & caſtrum hujuſmodi, ac Villas Comitatus Tolentini, eorumque territoria a dicta Diœc. cui in ſpiritualibus ſubiecta ſunt, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſeparamus, & diſmembramus, illaque ſeparata, & diſmembrata, ac illarum incolas habitatores, Eccleſiarum Rectores, Beneficiatos, Priores, & alios inibi beneficia Eccleſiaſtica obtinentes, Monaſteria, Domos regulares, aliaque pia loca omnia ab omni juriſdictione

ne Epiſcopi Camerinen. necnon ſolutione decimarum eidem Epiſcopo per eos debitarum de cetero ſacienda, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo eximimus, & liberamus.

Erectio ejuſdem Oppidi in Civitatem, & ejus Eccleſiæ S. Mariæ in Cathedralem, & conceſſio privilegiorum.

§.3. Inſoper Oppidum Tolentini in Civitatem Toleotini, & Collegiatam Eccleſiam S. Mariæ hujuſmodi in Cathedralem ſub invocatione ejuſdem S. Mariæ, ac in ea dignitatem, Sedem, & menſam Epiſcopalem pro uno Epiſcopo Tolentino nuncupando, qui eidem Eccleſiæ Tolentinæ præſit, ac juſdictionem Epiſcopalem habeat, & exerceat, cum omnibus privilegiis, honoribus, juribus, & inſignibus debitis, & conſuetis, ac quibus alii Epiſcopi, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet in ſpiritualibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, necnon plebaniam illius in Archidiaconatum, qui inibi dignitas major poſt Pontificalem exiſtat, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo erigimus, & inſtituimus, ipſamque Eccleſiam ſic in Cathedralem erectam Sedi Apoſtolicæ immediate ſubiicimus, ac ſub protectione BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum ſuſcipimus.

Conceſſio Almuciarū pro Canonicis dictæ Cathedralis.

§.4. Præterea Canonicis ejuſdem Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ, ut almutias per Canonicos aliarum Cathedralium Eccleſiarum deferri ſolitas, deferre libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, pariter perpetuo indulgemus.

Unio d. Epiſcopatus cum Epiſcopatu Maceraten.

§.5. Ipſamque Eccleſiam ſic in Cathedralem erectam cum Eccleſia Maceraten. unimus, ita ut pro tempore exiſtens Epiſcopus Maceraten. ſit ambarum Eccleſiarum unitarum hujuſmodi Epiſcopus, & licet vocetur Epiſcopus Maceraten. tamen in literis, & expeditionibus pertinentibus ad Civitatem, & Diœc. Tolentini ordinarie ſe ſuſcribere debeat Epiſcopus Maceraten, & Tolentin.

Vicarius exiſtet in Civitate Tolentini, qui ſolum Epiſcopum in Superiorem recognoſcat.

§.6. Teneanturque retinere unum Vicarium in dicta Civitate Tolentin. qui non recognoſcat Superiorem, nec ab eo habeatur recurſus ad Vicarium dictæ Civitatis Maceraten. ſed tantum ad ipſum Epiſcopum.

Aſſignatio dotis.

§.7. Eidemque Eccleſiæ Tolentin. ſic in Cathedralem erectæ pro illius menſæ Epiſcopalis dote, redditum annuum quadringentorum ſcutorum monetæ Marchiæ per Epiſcopum Tolentin. propria auctoritate percipiendum de ſemeſtre in ſemeſtre, & in fine cujuslibet ſemeſtris, vel in fine cujuslibet menſis pro rata, arbitrio ipſius Epiſcopi, quem præfata Communitas Tolentini eidem Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ ſuper redditibus molendini ipſius Communitatis, quouſque tot prædia ipſa Communitas emat, & eidem Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ conſignet, quorum fructus ad dictam ſummam quadringentorum ſcutorum aſcendant, conſtituerunt, & aſſignarunt, ac domum contiguam dictæ Eccleſiæ Tolentinæ, pro uſu, & habitatione ipſius Epiſcopi Tolentini applicamus.

Diœceſis præfinitio, & Cleri aſſignatio.

§.8. Ac ipſi Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ Civitatem Tolentini, ejuſque incolas, & habitatores pro Civitate, & civibus, necnon terras, villas, & caſtrum Colmurani præfata, eorumque territoria pro ejus Diœc. ac etiam Clerum, & Populum Civitatis, & Diœc. Tolentin. pro Clero, & Populo, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo aſſignamus.

Decretum irritans.

§.9. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ, & ſanctio pœnalis.

§. 10. Non obſtantibus Lateranenſis Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dictæ Mariæ, & Camerinen. Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apoſtolicis, illis, earumque Præſulibus, Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, etiam Motu proprio, ac conſiſtorialiter, & alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ &c.

D. P. An. II. 10. Decembr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, quarto Idus Decemb. Pont. noſtri Anno II.

LXXVIII.

Reformatio circa immoderatos ſumptus, qui in Alma Urbe fieri conſueverunt, circa veſtes, dotes, ornamenta, indumenta, & convivia.

Similem reformationem vide in Pii V. Conſtit. LX. Quoniam. *Tom. IV. Par. II. fol.* 389.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Pontifex ſtio ex paterno erga Almam Urbem affectu, & ex cauſis hic expreſſis Juſſit Cōſervatoribus Populi Romani, ut reformationes facerent, opportunas, circa immoderatos ſumptus.

CUm in unaquaque bene, & recte inſtituta Republica, & Civitate, ſoleat ſumptibus Civium, & privatorum hominum moderatio aliqua adhiberi, idque non ſolum redundet in utilitatem ſingularum perſonarum, & familiarum, ne hac de cauſa imminuto patrimonio ſive re familiari abſumpta, ad paupertatem redigantur, & plurima exinde damna, & pericula proveniant; ſed etiam ad univerſam Rempublicam pertineat, cujus intereſt Cives habere locupletes, & ne privati rebus ſuis male utantur, præcipue hoc ipſum obſervandum eſt in hac Alma Urbe noſtra, ex qua tamquam ex communi omnium patria, frugalitatis, modeſtiæ, ac bonorum morum exempla ad exteros manare convenit, ut quæ tot de-

donis ac prærogativis excellit, eadem optimis inſtitutis, legibus, & conſuetudioibus ſit temperata, ſicuti jam inde a priſcis etiam florentis Reipublicæ ſæculis, mox Imperatorum, ac deinceps poſterioribus Rnm. Pontificum, præſertim ſel. rec. Clementis VII., Pii IV., & Pii V. Prædeceſſurum noſtrorum temporibus, in eadem Urbe Roma complures leges, ac ſtatuta de ſumptibus immoderatis coercendis, ſalubriter edita fuerunt. Quæ cum ſucceſſu temporum minime fuerint obſervata, & hac etiam tempeſtate, tum in conſtituendis dotibus puellarum, quæ in Matrimonium collocantur, tum in ſupervacaneis plerumque, & minime decentibus ornamentis, tam circa Mundum muliebrem, quam circa indumenta etiam virorum, tum in conviviis, & aliis hujuſmodi rebus, ſuperflui ac pro modo facultatum exceſſivi ſumptus fiant. Idcirco pro eo, quem gerimus erga eandem noſtram Civitatem, illiuſque populum paternæ dilectionis affectu, in primis Nobis cordi fuit, hujuſmodi abuſus, antequam latius ſerpant, de medio tollere, & exemplo noſtrorum hujuſmodi Prædeceſſorum, ſimilibus remediis uti. Ideoque dilectis Filiis Cameræ ejuſdem Urbis, ac Populi Romani Conſervatoribus, & Magiſtratui commiſimus, & mandavimus, ut ad moderandos ſumptus hujuſmodi, opportunas conficerent reformationes.

Illi hanc Reformationem ſtatuerunt, & Summo Pontifici dederunt.

§.1. Qui mandato noſtro parentes, una cum civilibus aliquot ex unaquaque dictæ Urbis Regione ad id deputatis, eas præſentium temporum conditioni, & moribus accommodatas compoſuerunt, ac poſtea tam a Magiſtratu quam a deputatis prædictis ſubſcriptas, Nobis præſentarunt.

Et Cardinales & alii ab eodem Pontifice deputati eam abſolverunt, & perfecerũt.

§.2. Nos vero cupientes rem ipſam accurate, & debita circumſpectione abſolvi, dilectis Filiis noſtris Julio Antonio S. Bartholomæi in Iuſula S. Severinæ, necnon Scipioni S. Simeonis Lancellotto, ac Henrico S. Pudentianæ Caetano, mox iſtis duobus ultimo dictis abſentibus, Hippolyto S. Pancratii Aldobrandino, ac noviſſime Antonio Mariæ Salviato S. Mariæ in Aquiro, Titulorum Presbyteris Cardinalibus nuncupatis, dedimus in mandatis, ut eaſdem reformationes diligenter reviderent, & examinarent, qui poſtmodum convocatis dicto Magiſtratu, quatuor Prælatis utriuſque Signaturæ noſtræ Referendariis Romanis, & ſeptem ex dictis per ſingulas regiones deputatis, ſæpius inſimul hac de cauſa reſpective congregati, eiſdem reformationibus diligenter excuſſis, ac ſigillatim examinatis, alia emendarunt, alia explanaverunt, nonnulla addiderunt, eaſque in meliorem ordioem redactas Nobis exhibuerunt. Ac demum cum hujuſmodi reformationes, in privato publicoque Conſilio ejuſdem populi propoſitæ nuper, & perlectæ fuerunt.

Confirmat modo idem Pontifex dictam Reformationem.

§.3. Nos cupientes illas inviolate obſervari, Motu &c. ſimili, & ex certa noſtra ſcientia, reformationes ipſas, prout inferius deſcriptæ ſunt, cum omoibus, & quibuſcumque io eis contentis, auctoritate Apoſtolica perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, eaſque præſentis ſcripti patrocinio communimus, omneſque, & ſingulos juris, facti, & ſolemnitatum etiam ſubſtantialium in eis forſao omiſſarum defectus, ſiqui intervenerint, ſupplemus, & pro illarum ſubſiſtentia firmiori, quæcumque iu prædictis reformationibus continentur, de oovo eadem auctoritate perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ac omnes, & quaſcumque perſonas utriuſque ſexus cujuſvis ſtatus, gradus, conditionis, & præemineotiæ fuerint in eadem Urbe habitantes, etiam advenas, & curiales, ad earumdem reformationum obſervationem teneri, & illis omnino obligari decernimus, & declaramus.

Executores Reformationis deputat, & juriſdictionem eiſdem concedit.

§.4. Necnon dilectis filiis ejuſdem Urbis Gubernatori, & Senatori, ac Conſervatoribus prædictis, nunc, & pro tempore exiſtentibus, in ſolidum diſtricte præcipiendo mandamus, ut tam Gubernator, & Senator prædicti, & eorum quilibet, quam etiam ipſi Conſervatores curent, & faciant reformationes hujuſmodi perpetuo, & inviolabiliter obſervari, & ad illarum executiooem, etiam quoad pœnas, ſine ulla ſpe remiſſionis, procedi. Volentes nihilominus, ut cujuſvis Curiæ, aut Tribunalis dictæ Urbis executores, quaſcumque utriuſque ſexus perſonas, quas hujuſmodi reformationibus contravenire deprehenderiot, notare, ac dictis Judicibus deferre, & denunciare.

Clauſulas preſervativas apponit.

§.5. Necnon decernimus, quod hujuſmodi noſtri Motus proprii ſola ſignatura ſufficiat, iſque etiam non regiſtratus, in judicio, & extra illud plenam fidem faciat, regula contraria non obſtante. Et quod inferius deſcriptis reformationibus, ac præſenti noſtro Motui proprio, ac diſpoſitioni, etiam per Nos, & Succeſſores noſtros numquam ſufficienter derogatum cenſeatur, niſi prius accedente expreſſo conſenſu eorumdem Conſervatorum pro tempore exiſtentium, & ipſius Populi in Conſilio publico congregati, ac deinde publica Signatura noſtra propoſita per aliquem Referendarium ſupplicatione, cum hujuſmodi noſtri Motus proprii inſertione, per ſupplicationem aut alium Motum proprium, noſtra, ſeu Romani Pontificis pro tempore exiſtentis manu ſignatum, derogatio fuerit conceſſa, & quod idem Motus proprius, uoa cum dictis Reformationibus, manu ſcriptus ſive impreſſus reponatur, & perpetuo retineatur poſt libros Statutorum Urbis, inter alias ejuſdem Urbis, & Cameræ Populi Romani reformationes, privilegia, & iodulta, quæ in eorum proprio volumine continentur.

Tranſumptis credi jubet.

§.6. Quodque ejuſdem Motus proprii, & reformationum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Gubernatoris, aut Senatoris, vel Conſervatorum prædictorum, vel alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides adhibea-

beatur in judicio, & extra, quæ ipſis originalibus hujuſmodi adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Forma & effectus publicandi hujus Cõſtitutionis. §.7. Ac quod in palatii Capitolini, Conſervatorum eorumdem, ac audientiæ cauſarum Palatii Apoſtolici valvis, & in acie Campi Floræ, dimiſſis inibi copiis affixæ omnes, & ſingulos, ita afficiant, & arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Decretum irritans. §.8. Sicque in præmiſſis, & infraſcriptis, omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, & Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ. §.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, aliiſque dictæ Urbis reformationibus, ſtatutis, conſuetudinibus, etiam noviſſime editis, juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Conſervatoribus, & aliis Magiſtratibus, Populo, Civibus, & Incolis, aut ceteris perſonis, in genere, vel in ſpecie, quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Papæ ſubſcr. Fiat Motu proprio F.

D. P. An.II. 23. Decemb. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, decimo Kalendas Januarii, Anno II.

Sequitur tenor dictæ Reformationis.

Riforma del veſtire, delle doti, & d'altre ſpeſe, da oſſervarſi in queſt' Alma Città di Roma, da ciaſcuna perſona di qualſivoglia ſtato, grado, condizione, ò preeminenza ſi ſia, fatta per ordine di Noſtro Signore dalla Congregazione de' Deputati da Sua Santità.

Modo da oſſervarſi nel veſtire degl' Uomini.

Moderatio circa veſtes virorum. IN primis, non ſia lecito di portar nelle berrette, ò cappelli medaglie, nè gioje, nè perle, nè vere nè falſe, nè puntali, nè roſette, nè altro ornamento d'oro ò d'argento, nè buono, nè falſo, nè piume, nè pennacchi, nè ricami, nè ſmalti, eccetto un cordon di velo, ò di ſeta intorno.

Item non ſia lecito di portar collane al collo, ſe non à Cavalieri di alcun' Ordine Militare, ò altri fatti da Principi, per portare attaccata la croce, ò medaglia.

Item non ſia lecito di portar camiſcie lavorate d'oro, ò d'argento.

Item non ſia lecito di portar giabbone con altra guarnizione, eccetto, che con imbottitura di ſeta ſemplice, diſteſa per traverſo, ò per lungo ſenz' altro lavoro, ed ſi poſſa trinciare con taffettà ſotto.

Item non ſia lecito in ſajo, caſacca, colletto, ò ſimile ſorte di veſtimenti di panno, ò di drappo, mettere altra guarnizione, che una banda intorno alli buſti, maniche, e falde di drappo non proibito, larga al più un terzo di palmo per di fuori, ò dentro, overo un rivetto, ò paſſamano, ò frangetta, ò trina di ſeta mezzo dito larga intorno all'eſtremità, la qual banda non poſſa aver più di ſei imbottiture, e ſi poſſa compartire in trè liſte, ò rivetti al più con due imbottiture per ciaſcuno, con le moſtre di ermeſino, ò taffettà, nè ſia lecito di portar bottoni, nè puntali d'oro, nè d'argento, nè di gioje, nè di perle vere, nè falſe, nè ſi poſſa foderare d'altro drappo, che di taffettà ſchietto, e non ſi poſſa mettere drappo ſopra drappo, eccetto, che taffettà, ò ermeſino nell'eſtremità.

Dichiarando, che li drappi proibiti s'intendano tutti quelli ne' quali entri oro, ò argento, buono, ò falſo, e tanto teſſuti quanto non teſſuti.

Item non ſia lecito di portar nella cappa altra guarnizione, che una banda intorno, di dentro, ò di fuori di drappo non proibito, largo mezzo palmo al più, nella quale non ſi poſſano fare più di ſei imbottiture, con un paſſamano, ò frangetta, ò trina intorno alla eſtremità, la qual banda poſſa compartirſi in due, ò trè liſte, ò rivetti, con due imbottiture per ciaſcheduna, e la cappa, cappotto, tabarro, ò ferajolo, non poſſano eſſer foderati d'altro, che di roverſo, ò taffettà, ò di pelli non proibite, le quali pelli proibite s'intendano zebellini, lupi cervieri, armellini, e martore eccettuata la cappa, la quale poſſa eſſer foderata di velluto, ſenz' altra guarnizione.

Item non ſia lecito uſare calzoni ò coſciali di drappi proibiti, nè in quelli oro, ò argento, buono ò falſo, nè ricamo, ò intaglio di ſorte alcuna, nè diſegno di ricamo, ma poſſano uſarſi li coſciali con trinci di drappo non proibito, ſchietti ſenza ſorte di alcun' altro ornamento, che della fodera di tutto il coſciale di raſo, dobletto, toletto, ermeſino, ò taffettà, e così li coſciali di drappo non proibito, purchè non ſia ſeta ſopra ſeta.

Item nelle calzette di ſeta, ò ligacci non poſſa portare oro, ò argento, vero, nè falſo.

Item non ſia lecito nelle ſcarpe di velluto portare trapuntatura di ſeta d'altro colore, che quello delle ſcarpe, nè farvi altra ſorte d'ornamento.

Item le cinte delle ſpade non ſi poſſano portare ſe non di corame, ò di velluto, ſenza ricamo, e ſenza oro, ò argento vero, ò falſo, nè ſmalto, ma poſſano ben le fibie eſſer indorate, ò inargentate; e ſimilmente le guarnizioni delle ſpade.

Item, perchè non ſolo nel veſtir delle proprie perſone, ma ancora nelle livree dei ſervitori, ed ornamenti de cavalli ſi eccede in molte ſpeſe, per queſto ſi proibiſce il veſtir ſervitori, ſtaffieri, ò paggi di caſacca, ſajo, colletto, giubbone, cappotto, coſciali, calzoni di qualſivoglia drappo di ſeta, ma

ſo li

ſe li poſſa permettere una banda di drappo, overo al più due bande di drappo, che non eccedano un terzo di palmo intorno alla cappa, cappotto, caſacca, ſajo, colletto, ò calzoni, con una trina, ò paſſamano ſchietto ſenz' altro ornamento. E ſi proibiſce inoltre, che non ſi poſſano veſtire di livrea più di quattro perſone tra ſervitori e paggi.

Item non ſia lecito di portare gualdrappa, ò coperta di vellnto, nè di panno, che ſia guaroita di velluto, eccetto che d'ona frangia, ò trina di ſeta nell' eſtremità.

Item nelle ſelle di velluto non ſi poſſa portare guarnimento d'oro, ò d'argento, vero ò falſo, nè ricamo, eccetto frange, trina, ò paſſamani di ſeta del medeſimo colore.

Item non poſſano portare finimenti di cavalli ſe non di corame ſenza fiocco di ſorte alcuna, nè manco miniati d'oro, ò d'argento, non proibendo che le fibbie, borchie, briglie, ſproni, ò ſtaffe poſſano eſſer indorate, ò inargentate.

Modi da oſſervarſi nel veſtir delle Donne, e prima dell' Abito delle Spoſe.

Moderatio circa veſtes Sponſarum.

NOn ſia lecito alle Spoſe di portare in teſta, nè cioffi, nè fiori, veri nè artificioſi, nè ricci finti, nè piume, nè pennacchi, nè magnoſelle, nè altra ſimil portatura alta, ma debbano portar la tela, ò panno liſtato, che arrivi alla fronte al principio de i capelli ancorchè vadino in cocchio.

Item non poſſano portare altri ornamenti in teſta, che perle ad oncia, ed una fronzetta di gioje, e perle, che non ecceda il valor di ottanta ſcudi.

Item non poſſano portare pendenti da orecchia con gioje, eccetto, che con perle, ò d'oro ſmaltato.

Item non poſſano portate camiſcie, colletti, nè altre coſe lavorate d'oro, ò d'argento eccetto li fazzoletti.

Item non poſſano portar guanti profumati, ma ſolamente d'acque odorifere.

Item non poſſano portare più d'uno overo due anella nelle dita, che ambidue non paſſino il valor di cento cinquanta ſcudi.

Item non poſſano portare maniglie alle braccia ornate di perle, camei, ò qualſivoglia altra ſorte di gioje.

Item non poſſano portare cannacche, nè corone di profumo nè d'altra ſorte al collo, nè traverſo le ſpalle, nè alcuna ſorte di banda, eccetto che al collo un vezzo di perle di un filo ſolo, il cui prezzo non paſſi ſcudi trecento, ò catena d'oro ſenza gioje, che non ecceda il valore di ſettanta ſcudi.

Item non poſſano portare cintura con gioje, ò con perle, nè che la fattura ecceda trenta ſcudi.

Item nelle veſti, ò zimarre di drappo non poſſano portare altra guarnizione d'oro ò d'argento, vero ò falſo, largo più d'un dito tanto nelli buſti, quanto nell' eſtremità, nè poſſano eſſer veſti, nè zimarre trinciate, nè ricamate, e ſimilmente non poſſano portar pianelle con paſſamano d'oro, ò d'argento, vero ò falſo.

Item non poſſano farſi nè portare più d'una veſte d'oro, ò d'argento ſemplice, ſchietto, non trinciata, nè ricamata, e ſenza guarnizione, eccetto che di una piſtagna diſteſa, ò trina larga mezzo dito al più nell' eſtremità.

Item non poſſano portare la veſte con ſtraſcino, che paſſi un palmo.

Item non poſſano portare ſottane d'oro ò d'argento, nè dove ſia in qualſivoglia modo oro, argento, vero ò falſo, ò ſorte alcuna di guarnizione, eccetto una ò due liſte, ò una trina di ſeta, larga al più mezzo dito, al buſto, maniche, ed eſtremità.

Item oelle veſti non poſſano portare roſette, bottoni, ò puntali d'oro, nè d'argento, nè gioje, nè perle, vere ò falſe, ò ſmalto.

Item non poſſano portar veſti, zimarre, traverſe, panni da teſta, ò qualſivoglia altra ſorte di rete, eccetto cuffie, colletti, e panni di ſpalle.

Item non poſſano portare berretta, ma ſolamente il cappello, con un paſſamano, ò trina d'oro, ò d'argento intorno, ſenza piume ò ricamo, ſenza puntali, roſette, medaglie, ò gioje, vere ò falſe.

Item non poſſano portar veli, ò buratti tranſparenti ſenz' altra veſte di ſotto.

Item non poſſano andare in maniche di camiſcie per Roma, nè a piedi, nè in cocchio.

Dichiarando che l'eſſer Spoſa s'intenda per due anni dal giorno, che ſarà andata a marito, e non più, per tutto il qual tempo poſſa portare li ſopradetti ornamenti, il qual paſſato, ſia obbligata di metterſi in panoi.

Item che tutto quello, che è proibito alle Spoſe, s'intenda ancora eſſer proibito alle Zitelle di qualſivoglia età, alle quali inoltre ſi proibiſcono ancora le gioje vere ò falſe, le veſti d'oro ò d'argento, vero ò falſo, ricami, ed intagli.

Dell' Abito delle Maritate meſſe in Panni.

Moderatio circa veſtes mulieri conjugatarum.

SI ordina, e dichiara, che tutto quel che è proibito, come di ſopra alle Spoſe, s'intenda eſpreſſamente proibito ancora alle Maritate meſſe in panni.

Item a neſſuna Donna maritata, e meſſa in panni ſia lecito di portare alcuna veſte, ò ſottana, ò zimarra di drappo, nè trucio, nè ricamo, nè intaglio, nè guarnizione d'oro nè d'argento vero ò falſo, eccetto creſpone, ò buratto doppio, nè tranſparente.

Item non poſſano portare alcuna ſorte di pendenti all' orecchie, nè cannacca, nè catena di gioje ò d'oro, nè ceotura d'oro, ò di gioje, ò di ſmalto, nè corone di profumo,

fumo, nè al collo; nè alla centura, nè in mano, eccetto che quando anderanno a nozze, ò a feſte un vezzo di perle di uo filo ſolo del prezzo come di ſopra.

Item non poſſano portare fazzoletti, ò collctti lavorati d'oro ò d'argento, vero ò falſo, ò di ſeta di colore.

Item nelle veſti di ſopra, ò zimarre non poſſano mettere altra guarnizione, che una piſtagna, trina, ò paſſamano negro ò pavonazzo, che non ſia largo più di mezzo dito, e ſolamente intorno alli buſti, maniche, ed all'eſtremità.

Item non poſſano portar pianelle con alcuna ſorte di ornamento, ma ſemplici, con un paſſamano di ſeta.

Item noo poſſano aodar fuori di caſa, nè a piè nè in cocchio, ſenza portar ſoprajetto ò panno liſtato, ſteſo, e ſenza pizzo.

Item andando a nozze, ed a feſte, poſſano portar le camiſcie lavorate di ſeta di un color ſolo, ed una veſte di drappo ſemplice.

Del veſtire, ed Abito delle Vedove.

Moderatio circa veſtes & habitum Viduarum.

NOn ſia lecito alle Vedove di portare altri panni, che roggi, ò tinti di colore, che non ſia più oſcuro, che roggio, ed il panno liſtato non avanzi fuori della fronte più, che uno ò due dita, e le lor veſti vedovili ſiano ſenza buſti, e ſe ſono aperte al petto, abbino la pezzetta roggia ſotto con il panno di ſpalla di ſopra, e con la cinta ſolita di tela bianca; e le lor veſti ſiano ſemplici, ſeoza ornamento ò guarnizione di ſorte alcuna, e le maniche delle veſti ſiano di maniera, che non ſi poſſano vedere le maniche delle ſottane, eccetto ſe le dette maniche fuſſero nere.

Moderazione delle Doti.

Moderatio dotium. Frequentiſſime dãtur majores dotes, prævia ſupplicatione & gratia Papæ.

SE bene altre volte fu fatto particolar ſtatuto ſopra la moderazione delle Doti, e quello confirmato per Motu proprio dalla ſanta mem. di Papa Pio Quinto, nondimeno non eſſendo nella debita oſſervanza, maſſime per domandarſene continuamente derogazione, e tuttavia aumentandoſi le dette Doti; per provedere con nuova moderazione, conveniente à queſti tempi, à tal' eccſſo, che è cauſa di molti diſordini, e inconvenienti, ed ha molto biſogno di reduzzione.

Si ordina che neſſuna perſona di qualunque ſtato, grado, ò preeminenza ſi ſia, ardiſca nè preſuma conſtituire, promettere, pagare, ricevere ancorchè la Donna foſſe erede, tanto in denari contanti, quanto in argento, oro, gioje, provenzioni, ò altre coſe eziamdio mobili, e ſemoventi, raggioni, ed azzioni, dote, ed acconcio, in una ò più volte, che paſſi ò ecceda, e computata eziamdio caſſa bianca, bacile, e boccale, la ſomma di ſcudi cinque mila, e cinquecento di moneta, à raggione di dieci giulj per ſcudo, nè ſia lecito à queſto contravenire per alcun patto ò conſenſimento, etiam giurato, da farſi per li contraenti, ed altre perſone terze, per cauſa, ed occaſione di accreſcer ſomma dotale, conſtituir pegno, ò in qualunque modo far fraude à queſta ordinazione, ad effetto, che il marito ò la donna ò altri per eſſi, vengano ad aver più della detta ſomma di ſcudi cinquemila, e cinquecento in alcun modo, ò via diretta ò indiretta, alla pena di mille ſcudi ſimili, da incorrerſi per ciaſcuno, che contrafarà, e di applicarſi per la quarta parte all'accuſatore, qual ſarà tenuto ſecreto, l'altra parte all'eſſecutore, e per il reſto alla fabrica del Palazzo de' Conſervatori della Camera di queſt'Alma Città di Roma, e nientedimeno pagata ò non pagata la detta pena, tutto quello, che oltre la detta ſomma ſi deſſe, overo ancora con intervento di terze perſone, ſotto qual color ſi ſia di donazione paraſreno, ò altro titolo, etiam in perſona della donna, qual ſimilmente ſi proibiſce ſotto la pena predetta, ipſo facto ſia applicato alla fabrica del Palazzo delli Conſervatori. Ed ancora ſi ordina, che colui che conſtituiſce, dà, ovvero promette in alcun modo oltre la ſomma predetta, ò ſuo erede ò ſucceſſore, ovvero la donna, per la quale fuſſe data per verun tempo, venendo in caſo della reſtituzione, non poſſa ridomandare il ſoprapiù, ed abbi perduta ogni azzione, che in ciò, e ſopra ciò gli competeſſe, e detto ſopra più s' applichi ipſo jure alla fabrica predetta, come di ſopra, e che tutti ſimili contratti ò private ſcritture, quali ſopra ciò ſi faceſſero, ſiaoo quanto alla detta quantità eceſſa, ipſo jure nulli, & invalidi, e per vigore di eſſi non ſe ne poſſa fare alcuna eſſecuzione, quanto alla quantità eccedente li ſcudi cinquemila, e cinquecento. Ancora ſi proibiſce à tutti, e ſingoli Notari, che non ardiſcano nè preſumano rogarſi d'alcun iſtromento, qual ſia contra la proibizione ſopraſcritta nè far ſcrittura, ò che ſi riferiſca à quella, cedola privata, ò qualunque altra ſcrittura ò arbitrio d'uomo, ſotto pena del falſo, e di ſcudi duecento per ciaſchedun di loro, che contrafarà, d'applicarſi come di ſopra, e detti contratti ſiano nulli, ed invalidi ipſo jure, & nullius fidei, ed eſſi Notari s' intendano nondimeno privati in perpetuo de loro offizj, e ſimilmente ſi proibiſce, che neſſuna perſona poſſa in ciò, come mezzano intravenire, ò altrimente preſuma far cedola privata, ovvero eſſer teſtimonio in contratto ò cedola, che fuſſe contra la proibizione predetta, alla detta pena da incorrerſi, ed applicarſi come di ſopra. Si ordina ancora, che nelle ſopraſcritte proibizioni, e pene ſiano compreſi Baroni, Cortigiani, ò Foraſtieri, che apparenteranno con Romani, tanto originarj, come fatti Cittadini, e incoli di Roma, ancorchè ſiano Chierici, tanto dando, e promettendo, quanto ricevendo, e ſtipulando, ovvero come mezzano, Notaro, teſtimonio, fidejuſſore, e promiſſore, ò in qualunque altro modo s' intromettano, purchè uno delli

con-

conſorti, cioè, ò ſpoſa ò marito, ò ſpoſo ò moglie ſia Romano originario, overo fatto Cittadino, ò pure incola di Roma.

Moderazione del donare nelle Nozze.

Moderatio donatione in nuptiis.

NON ſia lecito à padre ò madre, ò altra congiunta perſona della Spoſa, donare allo Spoſo ò ad altri per lui, direttamente ò indirettamente, nel tempo della ſubarrazione, ò prima, ò poi alcun vaſo, bacile, ò boccale, coppa, nappo, catena, ò altro dono, tanto d'oro come d'argento, denari, gioje, perle, drappi, ò oltra coſa, eziamdio non ſimile alla pena di ſcudi cinquecento, e perdita delle robbe, d'applicarſi come di ſopra.

Item a neſſuna perſona ſenza eccezzione di parente alcuno, ſia lecito nel giorno, ed atto dell'arraglia, ò publicazione del contratto del matrimonio per verba *de præſenti*, nè iuanzi, donare coſa alcuna di qualſivoglia ſorte alla ſpoſa, ma paſſato il detto giorno ſia lecito ſolamente alli parenti ſino al ſecondo grado di conſanguinità, & affinità, computato ſecondo il jus canonico *incluſive*.

Item non ſia lecito allo ſpoſo mandare alla ſpoſa in Natale alcun preſente in robbe che ecceda il valore di ſcudi venti.

Item non ſia lecito allo ſpoſo donare alla ſpoſa più di due veſti, le quali però non ſiano di drappo proibito

Moderazione de' Banchetti, e Conviti.

Moderatio circa Convivia.

VOlendo anco limitar le ſoverchie ſpeſe, che ſono introdotte nel far nozze, e banchetti.

Si ordina, che non ſia lecito ad alcuno che farà Nozze, ò Banchetti, dove ſiano più di dieci perſone, dare altro, che l'infraſcritte vivande, cioè un'antipaſto di coſe fredde, e una portata in tavola di cucina d'arroſto, e d'alleſſo inſieme, nella quale non ſi poſſano dar pavoni, nè lavori di paſta, nè più di tre ſorte di carne, e di tre ſorte di ucellami, e dandoſi polli d'India non ſi poſſa dar Fagiani, ed eſſendo Fagiani non ſi poſſi dar polli d'India, e ſi poſſa dare un altro ſervizio di credenza, una ſorte di conſezzione, con frutti, cialdoni, e ciambelette, torte, e coſe ſimili, nè ſi poſſa mettere oro, argento, nè muſchio in altro che cotognate, ò fiori.

E ſi proibiſce ancora per occaſione di batteſimo, far colazioni, che ecceda dieci ſcudi di ſpeſa,

Moderazione de' Letti nuziali.

Moderatio circa Lectos nuptiales.

NON ſia lecito ad alcuna perſona per occaſione di nozze, ò di donne di parto, comprare ò far di nuovo Letto, che ecceda il valore di ſcudi duecento, ſi permette però, che chi al preſente li hà in caſa fatti poſſa adoprarli.

Proibizione nel donare, nel farſi i Compari, e Comari.

Prohibitio donandi inter Compatres & Commatres.

NON ſia lecito al Compare, ò Comare di fare alcuna ſorte di preſenti, nè al Compare nè alla Comare, nè al putto, così nel Batteſimo, come nella Creſima, ſotto pena della perdita del dono à chi lo riceve, è della valuta di eſſo à chi lo dona.

Moderazione de' Cocchi.

Moderatio circa Currus.

NON ſia lecito ad alcuna perſona alli Cocchi, ò Carrozze, che farà di nuovo, far coperte, matarazzi, cuſcini, ſpalliere, e copertine de' cavalli, ſe non di panno ò feltro, ò corame ſemplice, con frangia ſola nell'eſtremità, ſenz'alcuna ſorte di drappo per fodera di dentro, e li finimenti de' cavalli non poſſano coprire di coſa alcuna, ed il cocchio non poſſa avere indoratura manco ne' pomi.

E perchè ſarebbe di molta ſpeſa à chi ſi trova il Cocchio ò Carrozza già fatti l'avere à rifarli ſubito di nuovo, conforme alla preſente riforma, ſe li concede, che poſſa ſervirſene, ſinchè ſiano conſumati, non oſtante detta riforma, nè ſia lecito di farli di nuovo dopo la publicazione della preſente riforma, ſe non nel modo ſudetto.

Moderazione de' Funerali.

Moderatio circa Funeralia.

NON ſia lecito all'Eſſequie di accompagnare il morto alla Chieſa con più di tre ſervitori veſtiti ſemplicemente di lutto.

Non ſia lecito ad alcuna donna nel giorno dell'eſſequie di ſtar nella medeſima ſtanza, nella quale ſtarà il corpo del defonto, e ſi eſorta ciaſcuna di portar quell'abito modeſto, che ſi conviene, e richiede in tal atto di condoglienza.

Delle Pene de' traſgreſſori della preſente Riforma.

Contravenientium pœnæ.

SI notifica à ciaſcuno, che le pene delli traſgreſſori della preſente Riforma, ſaranno per ciaſcuna volta, che ſi cotraverrà, la perdita delle robbe, delle quali ſarà contravenuto, & inoltre di cento ſcudi d'applicarſi la quarta parte all'accuſatore, qual ſarà tenuto ſecreto, e li tre quarti alla Camera del Popolo.

Dichiarando, che nel traſgredire, che ſi farà da alcuna gentil donna maritata contro la preſente riforma, l'eſſecuzione ſi farà contro i lor mariti, la qual pena ſi eſiggerrà irremiſſibilmente, ed anderà à diminuzione della lor dote.

Ed acciochè la ſopradetta riforma ſi oſſervi inviolabilmente da ogn'uno, e ſi tolga ogni occaſione, che poteſſe farli impedimento, ſi commanda eſpreſſamente à tutti gl'Orefici, Sarti, Banderari, Setaroli, Ricamatori, e ad ogn'altro artiſta che dalla publicazione della preſente riforma neſſuno ardiſca far lavoro diverſo

dells ſopradetta riforma, nè manco trovare ò mettere in uſo alcuoa msniera d' invenzione, ò lavoro nuovo, di ſeta ò di bottoni, ò di euſcitura, quali inſino adeſſo non ſiano ſtati uſati, ſotto pena di tre tratti di corda, e ſcudi venticinque, e ls perdita del loro lavoro per ciaſcheduna volta che contraverrà, la qual pena s' applicarà come di ſopra, e ſi eſeguirà irremiſſibilmente,

Dichisrando che le ſopradette riforme ſolamente ſopra li veſtimenti già fatti, ſi abbiano da oſſervsre paſſati ſei meſi dopo la publicazione della preſente riforma, e nel reſto dopo il giorno della publicazione ſopradetta,

E che le veſti, ſottane, e zimarre di donne, ed altri abiti proibiti, che ſi trovano già fatti, ſi poſſano fare aeconciare per li figlioli, e figliole ſin' all' età di dieci anni,

E per dar tempo à foraſtieri, che poſſano accommodare, e pigliare recapito degl' abiti, e veſtimenti, che ſi trovano già fatti, ſi dichiara ehe paſſati li ſei meſi ſopradetti alli foraſtieri che verranno per divozione, ò per altri negozj, ſi concede tempo di un' altro meſe di poter accomodare li ſuoi abiti, ſecondo la preſente riforma.

E per oſſervanza della preſente riforma, ſi ordina al Senatore, e Conſervatori inſolidum pro tempore exiſtenti, i quali abbiano cura che ſi metta in eſſecuzione quanto in eſſa ſi contiene, e ſe gli ds ſopra di queſto in ogni caſo delli ſopradetti, piena autorità di procedere, e ſar eſeguire le pene ſopradette contra li traſgreſſori.

Marcellus Niger Deputatus,
Sebaſtianus Varus Deputatus.
Ego Hieronymus Alterius Deputatus.
Marius Matthæjus Deputatus.
Andre as Vellius Deputatus.
Stephanus Paparonius Deputatus.
Hieronymus Picus Deputatus.

Jo. Dominicus Ninus Conſervator,
Livius Attracinus Conſervator.
Mercurius Amadeus Conſervator.
Petrus Benzonus Prior.

LXXIX.

Ampliatio Congregationis ſub invocatione Annuncistionis Beatæ Mariæ Virginis, alias in Urbe inſtitutæ, pro Scholaribus inſiſtentibus Studiis Collegii Societatis Jeſu inſtitotæ, ad quoſcumque alios etiam non ſtudentes. Et facultas alias Congregationes aggregan, eiſque indulgentias communicsndi,

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Superna diſpoſitione cujus inſcrutabili providentia ordinationem ſuſcipiunt univerſa, in ſupereminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpecula, meritis licet imparibus conſtituti, & pis, & ſalubria Chriſtifidelium vota, quæ ad Confraternitatum, ſeu Sodalitatum præſertim in hac Urbe noſtra rite inſtitutarum laudem, & gloriam, cum snimarum ſalute tendere dignoſcuntur, libenter eaaudimus, ipſaſque Confraternitates, ſeu Sodalitates condignis titulis extollimus, ac alias deſuper diſponimus, prout in Domino conſpicimus eiſdem Chriſtifidelibus ſalubriter expedire,

Gregor. XIII, inſtituit Congregationem pro externis Scholaribus, in Eccleſia Collegii Societatis Jeſu de Urbe, ut in ſua Conſt.

§.1. Alias ſiquidem pro parte dilecti filii Claudii Aquavivæ Præpoſiti generalis Societatis Jeſu felicis recordationis Gregorio Papæ XIII, Prædeceſſori noſtro expoſito, eaternos Scholares ad Collegia ejuſdem Societatis &c.

Omittitur narrativa hujus Conſt. quia eſt in Tom. IV. Par. II. Omnipotentis.

Sed plures in eodem Collegio, & non ſolum Scholarium, ſed etiam aliorum erigi oportet Congreg.

§.2. Cum autem, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Claudii Præpoſiti petitio continebat, ea Congregationibus ſeu Sodalitiis hujuſmodi, novi in dies, atque eo majores, quo plures ſunt Sodalea, fructus provenire noſcantur, & in multis Collegiis pro Sodslium frequentia ac diſparitate opus fuerit, non unam tantum, ſed plures in eodem Collegio Congregationes hujuſmodi inſtituere, quin etiam in eiſdem Collegiis, ac etiam domibus dictæ Societatis, alia non ſtudioſorum Scholarium, ſed aliorum piorum Chriſtifidelium Sodalitia ſeu Coogregationes paſſim inſtituantur,

Præpoſitus ergo generalis d Societatis ſupplicat Pontifici, pro facultate eas inſtituendi.

§.3. Ut igitur tam Scholares, quam ceteri Chriſtifideles eo prompriores ad hujuſmodi Congregationes, vel Sodalitia ingtedienda reddantur, & ad piorum operum exercitia magis excitentur, ac excitati manutenesntur, quo amplioribus cœleſtis gratiæ donis, ſe ae eorum Congregationes ſeu Sodalitia decoratos, ſe refectos, ac decorata, & refecta eſſe conſpexerint, pro parte dicti Claudii Præpoſiti Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus ſibi, ac pro tempore exiſtenti prædictæ Societatis Præpoſito, ſeu Vicario generali, ut in quibuſvis dictæ Societatis Eccleſiis, ſeu Domibus, ae Collegiis, tam in Urbe, quam extra eam per univerſum Orbem, nunc, & pro tempore erectis, ſeu erigendis, quaſvis alias, ſive Scholarium tantum, ſive aliorum Chriſtifidelium, ſive utrorumque ſimul, tam ſub eodem Beatæ Mariæ Annunciatæ, quam alio qoovis titulo, & invocatione Congregstiones, ſeu Sodalitia dicta auctoritate perpetuo erigendi, & inſtituendi facultatem, & licentiam concedere, aliaſque in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſt, dignaremur,

Hic ideo Pontifex eam ipſi Præpoſito concedit.

§.4. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod literæ ſuper indulgentiis non expedirentur ad inſtar, niſi ſpecificarentur, ac animsrum ſalutem noſtris potiſſimum temporibus, ſinceris deſideramus affectibus, Claudium Præpoſitum, ſeu Vicarium prædictum, ſe eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis

ſeu-

Digitized by Google

ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, poſterioribus ſupplicationibus hac in parte Nobis porrectis inclinati, eidem Claudio, & pro tempore exiſtenti dictæ Societatis Præpoſito, ſeu Vicario generali, ut in quibuſvis ejuſdem Societatis Eccleſiis, ſeu domibus, ac Collegiis, tam in dicta Urbe, quam extra eam, per univerſum Orbem, nunc, & pro tempore erectis, ſeu erigendis, & inſtituendis, quaſvis alias, ſive Scholarium tantum, ſive aliorum Chriſtifidelium tantum, ſive utrorumque ſimul, tam ſub eodem Beatæ Mariæ Annunciatæ, quam alio quovis titulo, & invocatione, Congregationes, ſeu Sodalitia, unum ſcilicet, vel plura, in ſingulis locis, vel Eccleſiis, pro perſonarum frequentia, ſeu qualitate, auctoritate noſtra ſine alicujus præjudicio, perpetuo erigere, & inſtituere.

Facultatem eidem tribuit alias Congregationes huic Primariæ Cōgregationi Annunciatæ de Urbe aggregandi, & ejus gratias, & indulgentias communicandi.

§.5. Necnon Congregationes, ſeu Sodalitia hujuſmodi jam nunc, & pro tempore erecta, & inſtituta eidem Primariæ Congregationi ſeu Primario Sodalitio, auctoritate Apoſtolica, & vigore præſentium literarum, etiam perpetuo aggregare, eiſque ſic erectis, inſtitutis, & aggregatis reſpective, eorumque Sodalibus Scholaribus, & non Scholaribus, omnes, & ſingulas, tam plenarias, quam alias indulgentias, & peccatorum remiſſiones ac relaxationes, necnon exemptiones, immunitates, ceteraſque gratias, facultates, indulta, & privilegia, ſpiritualia, & temporalia, tam dictæ Primariæ, quam ſingulis aliis in quibuſvis dictæ Societatis Collegiis, vel domibus, aggregatis, vel aggregandis, Scholarium, & aliorum Congregationibus ſeu Sodalitiis hactenus, tam per dictum, quam alios quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, Noſque, & Sedem Apoſtolicam, ac etiam Regia, & Imperiali auctoritate, ac tam per viam extenſionis quam alias quomodolibet, & quandocumque conceſſas, & conceſſa hactenus ac in poſterum concedenda quibuſcumque aliis ſive Scholarium dumtaxat, ſive aliorum Chriſtifidelium tantum, ſive utrorumque ſimul, ac mixtim, Congregationibus, ſeu Sodalitiis, in quibuslibet Collegiis, aut domibus dictæ Societatis hucuſque inſtitutis, ac in poſterum inſtituendis, eorumque Sodalibus Scholaribus, & non Scholaribus, auctoritate Apoſtolica, & vigore præſentium hujuſmodi, etiam perpetuo communicare, illaſque, & illa ad eaſdem omnes Congregationes, ſeu Sodalitia, eorumque Sodales etiam non Scholares, indifferenter, & æque principaliter extendere, ac etiam illis concedere, & elargiri libere, & licite valeat, ita quod nunc, & quandocumque in futurum ipſi Sodales Scholares, & non Scholares quicumque ſint, faciendo, & obſervando ea, quæ Sodales Primariæ, & aliarum Congregationum, ſeu Sodalitiorum prædictorum, pro indulgentiis, peccatorum remiſſionibus relaxationibus, & aliis gratiis prædictis conſequendis facere, & exequi tenentur, ipſas indulgentias etiam plenarias, & alias hujuſmodi gratias plenarie, & integre conſequantur, ac illis fruantur, & potiantur, acſi illæ eis ſpecialiter, & ab initio conceſſæ fuiſſent, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo indulgemus, dictique Gregorii Prædeceſſoris literas, & immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, & indulta, necnon in eis contenta quæcumque, tam reſpectu dictarum Congregationum ſeu Sodalitiorum hujuſmodi, quam dicti, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti, ſeu Vicarii generalis, dictæ Societatis ad prædictas Congregationes, ſeu Sodalitia, Scholarium, & non Scholarium, etiam Chriſtifidelium quorumcumque tam erectas, quam in poſterum, ut præfertur, erigendas, inſtituendas, ac aggregandas, pariter perpetuo extendimus, ita ut omnia in illis contenta, & præſentibus literis hujuſmodi conceſſa, indulta, & elargita, acſi ſpecialiter de verbo ad verbum eiſdem præſentibus inſerta, eorumque toti tenores expreſſi forent, conceſſa eſſe intelligantur,

Clauſulæ præſervativæ.

§.6. Decernentes eaſdem præſentes literas ſub quibuſcumque ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum, vel aliarum gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam in favorem Baſilicæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe, ſeu Cruciatæ Sanctæ, aut etiam per Nos, ſeu alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac dictam Sedem, etiam Motu proprio, etiam poteſtatis plenitudine, ſeu ad quorumvis Imperatorum, & Regum inſtantiam, pro tempore quomodolibet factis, minime comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo conceſſas eſſe, & cenſeri debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac voluntate noſtra prædicta, necnon Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod ſi dictæ Congregationes, aut Sodalitia, vel eorum quæcumque aliquo modo eidem Societati, vel Domibus, ſeu Collegiis, aliquod impedimentum, ſeu præjudicium pro tempore attulerint, idem Præpoſitus, ſeu Vicarius, illas, vel illa, aut eorum ſingulas, vel ſingula diſſolvere poſſit.

Fides danda tranſumptis.

§.8. Quodque præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu Secretarii ipſius Societatis, aut Notarii publici ſubſcriptis, & perſonæ alicujus in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu ipſius Præpoſiti, aut Vicarii generalis pro tempore exiſtentis ejuſdem Societatis ſigillo munitis, eadem prorſus

Digitized by Google

ſus fides ubique locorum in judicio, & extra illud adhibeatur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo &c.

D. P. An. II. 5. Januarii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo Nonis Januarii, Pont. noſtri Anno II.

LXXX.

De inceſtis quibuſdam caſibus ultimo ſupplicio in Stato Eccleſiaſtico puniendis.

SIXTUS PAPA V.

Motu proprio &c.

Cauſæ hujus Conſtit.

VOlentes, quantum in Nobis eſt, comprimere effrænatas, & flagitioſas hominum libidines, ex quibus præter gravem Divinæ Majeſtatis offenſam, multa, & magna in dies ſcandala, cum ingenti animi noſtri dolore exoriri videmus, ac ſubditos potiſſimum noſtros, quorum ſalutis præcipuam, & peculiarem gerimus ſolicitudinem, peccandi licentia remota, ad pudicitiæ, & caſtimoniæ ſtudia ſalubribus edictis incitare. Ac attendentes, gravia quædam inceſtus crimina, tum naturali lege damnari, ſicuti legimus Ruben, quia violavit torum patris ſui, primogenituram, & illius benedictionem perdidiſſe, tum. & ab ipſo Domino in lege prohiberi inter alias inceſtas cum affinibus, vel conſanguineis conjunctiones, ne quis uxoris patris ſui, neve nurus ſuæ, neque uxoris fratris ſui turpitudinem diſcooperiret, neque ſororem uxoris ſuæ in pellicatum acciperet, ea adhuc vivente, pœnas quoque graviſſimas in eadem lege inflictas fuiſſe, cum dicit, eos, qui cum noverca ſua, vel cum nuru ſua dormierint, vel ſupra uxorem filiam duxerint matrem ejus, omnes morte mori debere. Inſuper Apoſtolum acriter reprehendiſſe Corinthios ob hujuſmodi cauſam illis verbis: Omnino auditur inter vos fornicatio, qualis nec inter gentes, ut uxorem patris ſui aliquis habeat. Legibus etiam ſæculi inter affines, veluti inter ſocerum, & nurum, ſocrum, & generum, vitricum, & privignam, novercam, & privignum, levirum, & uxorem fratris, atque alias hujuſmodi inceſtas conjunctiones[1], variis pœnis vetitas fuiſſe, ſed & inceſtum cum his perſonis fornicarie committentes, graviori animadverſione coerceri. Præterea viſum eſſe eam mulierem non recte facere, quæ in patris concubinatu fuit, deinde in filii, vel nepotis eſſe cœpit, vel contra quod nefaria ſit talis conjunctio, & ideo hujuſmodi facinus prohibendum ſit. Itidemque ſub pœna ſtupri interdictum eſſe ne liberi concubinas parentum ſuorum uxores ducerent: Ac demum ſecundum Sacros Canones affinitatis, non modo ſi ex legitimo matrimonio, verumetiam ſi ex fornicario, & illicito coitu proveniat, rationem habendam eſſe, eodem Apoſtolo dicente; An neſcitis, quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una: adeo ut inter perſonas hujuſmodi affinitate conjunctas, uſque ad certos gradus matrimonia conſtare non poſſint, & propterea nequaquam tolerabile videri, ut homines cum quibuſvis perſonis, ſine ullo earum delectu, & diſtinctione, nulla etiam ratione habita reverentiæ, erga eas præcipue perſonas, quibuſcumque hujuſmodi arcto affinitatis vinculo conjuncti ſunt, nedum divino, ſed, & naturali quodam jure debitæ, more belluarum impune, ac temere miſceantur. Et ne eorum impunitatis exemplo, alii deinceps in abominandam hanc libidinem prolabantur, ſed potius, ut qui, Dei benignitate eos ad pœnitentiam expectante, non corriguntur, condigna punitione coerceantur.

[1] *Tol. tit. Cod. & Auth. de Inceſt. nup. & Inſtit. tit. de Nup. & l. 4. cum ſeq. Dig. de Rit. Nupt.*

c. 6. & c. pen. De eo qui cog. conſan. & ibi DD.

Vir ſcienter matrem, & filiam, ſive duas germanas cognoſcēs

§.1. Motu ſimili, & ex certa ſcientia &c. auctoritate Apoſtolica, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ut in poſterum in Alma Urbe noſtra, vel in quacumque alia Civitate, Oppido, vel loco, noſtræ, & Romanæ Eccleſiæ ditioni in temporalibus ſubjectis, quicumque auſu nefario, ſcienter matrem, & filiam, ſive duas ſorores germanas carnaliter cognoverit, etiamſi, eæ, earumve altera publicæ meretrices fuerint, ſive clam, ſive palam, aut figura matrimonii tale crimen admiſerit, ſive etiam cum altera earum legitimo matrimonio conjunctus extiterit, pœna ultimi ſupplicii plectatur.

Mulier peccans cum eo, cum quo ſcit matrem, aut filiam, aut ſororem ſuam rem habuiſſe.

§.2. Qua itidem pœna mulier puniatur, quæ ſciens matrem, aut filiam vel ſororem ſuam cum aliquo viro rem habuiſſe, eidem viro ipſa quoque ſui corporis copiam fecerit.

Mulier cum patre & filio, vel duobus fratribus ſcienter peccans.

§.3. Similiter volumus unamquamque mulierem, etiamſi inſtigante humani generis hoſte, eo devenerit impudentiæ, ut corpore publice quæſtum faciat, quæ cum patre, & filio, ſive cum duobus germanis fratribus, ſcienter ſe carnaliter commiſcuerit, ſive a prædictis ſciens ſe carnaliter cognoſci permiſerit, etiamſi eorum alteri legitimo toro copulata fuerit, pœna ultimi ſupplicii puniri.

Vir ſciens ejus patrem, vel filium, aut fratrem cum muliere peccaſſe, ſi cum eadem ipſe peccaverit & ultimi ſupplicii pœnam incurrat.

§.4. Idque etiam in eum virum volumus obſervari, qui ſciens, patrem aut filium, vel fratrem ſuum cum muliere aliqua rem habuiſſe, ipſe etiam eamdem mulierem carnaliter cognoſcere non erubuerit.

Decretum irritans.

§.5. Decernen. ſic in præmiſſis univerſis & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Judicum auctoritas procedendi contra in prædictos delinquentes eorūque fautores, juxta formam hujus Conſt.

§.6. Et nihilominus mandamus univerſis, & ſingulis dictæ Urbis, ac totius Status noſtri Eccleſiaſtici Judicibus ordinariis, quavis dignitate, & auctoritate fungentibus modernis, & pro tempore exiſten. quibus con-

Digitized by Google

contra reos talium criminum juriſdictio competit, vel in futurum competet, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, in eos, qui juxta præmiſſa crimininoſi, & delinquentes fuerint, ut ſupra diſpoſitum eſt, animadvertant, contumaces, rebelles, & inobedientes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem præſtantes, per opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam, vel adhibito ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictæque Urbis, & aliarum ejuſdem Status, Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, & locorum ſtatutis, novis reformationibus, conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illarum Civibus, Incolis, Populis, & Magiſtratibus, aut aliis perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem ut præſentis Motus proprii ſola ſignatura ſufficiat, & ubique tam in judicio, quam extra illud, & tam in Rom. Curia quam extra eam, plenam, & indubitatam fidem faciat, regula contraria non obſtante.

Forma & effectus publicationis hujus Conſtit.

§.8. Utque in valvis Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ, more ſolito affigatur, & eo detracto, illius exempla etiam impreſſa, inibi affixa relinquantur, factaque hujuſmodi publicatione, hic in Urbe poſt quindecim, extra vero eam, poſt triginta dies, quoſcumque perinde arctet, & afficiat, acſi eorum unicuique perſonaliter intimatus fuiſſet.

Officiales curent in eorū locis hanc Conſtitution. publicari.

§.9. Sed, & quo facilius poſſit ad ſingulorum notitiam pervenire, mandamus omnibus, & ſingulis Legatis, Vicelegatis, Præſidentibus, & Gubernatoribus Provinciarum, & Civitatum quarumcumque dictæ noſtræ ditionis Eccleſiaſticæ, ut in ſua quiſque reſidentia, & in aliis Terris, & Oppidis eis bene viſis, curent eumdem Motum proprium, illiuſve tranſumpta, in locis conſuetis, de more publicari.

Exemplis credatur.

§.10. Ac decernimus ipſis tranſumptis etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis &c.

D. P. An II. 5. Aprilis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Non. Aprilis, Anno II.

Papæ ſubſcr.

Fiat Motu proprio F.

Publicatio.

Anno a Nativ. D. 1587. indict. 15. die vero 8. menſis Maii, Pont. SS.mi in Chriſto Patris, & D. N. D. Sixti divina providentia Papæ V. anno ejus tertio, retroſcriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Baſilicæ Principis Apoſt. de Urbe, & in Acie Campi Floræ, per me Jo: Baptiſtam Bagni, & Octavium Taglietum Curſ.

Alex. Parabacus Mag. Curſ.

LXXXI.

Præfinitio Titulorum, & Diaconiarum pro Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteris, & Diaconibus Cardinalibus.

Cardinalium numerum, ordinem, ſtatum, officium, & qualitates edixit hic idem Pontif. ſup. in Conſtitut. LXXVI. fol. 279. ubi cetera de Cardinalibus notavi.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex antiquiſſima inſtitutione, ſolét quædam Cathedrales Eccleſiæ Urbi finitimæ aſſignari Cardinalibus Epiſc. & aliæ Urbis Eccleſiæ a in Card. Presbyteris, aliæque Card. Diaconis.

Religioſa Sanctorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum providentia inſtitutum olim fuit, tam inde a vetuſtiſſimis temporibus, & poſteris traditum, ut Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteris, certæ in Urbe Roma Eccleſiæ, Tituli appellatæ, quaſi quædam cujuſque propriæ Diœceſes: Diaconibus vero, Urbis regiones ad Chriſtianæ Religionis propagationem, & conſervationem aſſignarentur. Quæ quidem Sancta inſtitutio plurium ſæculorum continuata ſerie, ac pro temporum varietate ſuſceptis incrementis, ad noſtram uſque ætatem ſervata, ita viget, ut præter ſex Epiſcopos Cardinales, qui certis Cathedralibus Eccleſiis Urbi finitimis præſunt, ſingulis Presbyteris, & Diaconis Cardinalibus propriæ in Urbe Eccleſiæ Tituli videlicet, & Diaconiæ cum ſuis Clero, & Populo, ac quaſi Epiſcopali juriſdictione in ſpiritualibus, & temporalibus regendæ, & adminiſtrandæ committantur.

Pontifex iſte Eccleſiarum Titulos, & Diaconias pro eis determinat.

§.1. Proinde Nos, poſtquam per noſtram nuper editam Conſtitutionem, creandorum Cardinalium numerum, computatis ſex Epiſcopis prædictis, quatuordecim Diaconis, reliquis vero Presbyteris Cardinalibus, ad ſeptuaginta præſcripſimus, nunc quoque ad Dei honorem, atque ad ipſius Sanctæ Romanæ Eccleſiæ decus, & ornamentum, ac Romani Cleri, & Populi bonum regimen, ſalubremque directionem, eiſdem Presbyteris, & Diaconis Cardinalibus totidem titulos, & Diaconias, ipſorum amplitudini, & dignitati maxime congruentes, duximus aſſignandos. Ac licet pleræque ex antiquis Eccleſiis in titulos, & Diaconias concedi ſolitis, aut a Prædeceſſoribus noſtris ſucceſſu temporum additis, adhuc integræ, & illæſæ permaneant, tamen quia nonnullæ, tum diuturnitate, & injuria temporum, tum diverſis, quæ olim contigerunt, ejuſdem Urbis direptionibus, incendiis, & ruinis collapſæ ſunt, Nos antiquæ pietatis, & Religionis Chriſtianæ monumenta conſervare cupientes, ſicuti Sacroſanctas Baſilicas, & auguſtiora templa antiquitate ipſa veneranda, nedum ſarta tecta cuſtodiri, ſed & ingenti noſtro ſumptu refici, inſtaurari, & ornari in dies magis curamus, ita etiam primo quidem loco veteres, & nobiles Eccleſias, priſcis temporibus in titulos Presbyterorum Cardinalium, ut præfertur, inſtitutas delegimus, eaſque omnes, quæ adhuc ex-

extant, voluimus omnino in titulos pro modernis, & futuris Presbyteris Cardinalibus retinere. Deinde ex iis, quæ recenti memoria In titulos erectæ fuerunt, prætermiſſis quibuſdam, propter loci incommoditatem, aut alias minus idoneis, ceteras Itidem retinere, ac demum, ne titulorum numerus Presbyteris Cardinalibus deſit, exemplo nonnullorum noſtrorum Prædeceſſorum, alias partim antiquas, nondum tamen hujuſmodi honore decoratas, partim vero recentiores, celebres tamen Eccleſias, dignitate Præſulum majorem in modum illuſtrare, & in ſimiles titulos erigere, & inſtituere, ac pro numero Presbyterorum Cardinalium tot Titulos addere, & ſupplere, ex Diaconiis quoque antiquitus inſtitutis, quatuordecim magis inſignes pro totidem Diaconis Cardinalibus ſeligere, & congrua diſtinctione confuſionem perpetuo tollere decrevimus, eoſdem nimirum Titulos, & Diaconias proprios cujuſque ordinis certos, & diſtinctos aſſignando, ita ut numquam in poſterum, quod hactenus ſæpe factum eſt, Presbyteris Diaconiæ, neque Diaconis Tituli Presbyterales, perturbato ordine, aut promiſcue concedantur. Quod quidem rationi conſentaneum videtur, ut quemadmodum Summus Pontifex univerſali Eccleſiæ præſidens, & omnium totius Orbis Eccleſiarum ſolicitudinem gerens, ſpecialiter tamen Urbis Romæ Epiſcopus exiſtit, & in ea divina diſpoſitione ſupremam Sacerdotalis poteſtatis Cathedram tenet, pari quoque ratione Cardinalibus, quos uti ſpeciales S. R. E. filios, in Apoſtolici muneris functione, atque in univerſæ Reipublicæ Chriſtianæ adminiſtratione præcipuos, ſibique maxime conjunctos habet conſiliarios, & cooperatores in eadem Urbe Roma, quæ olim Beati Petri Sede in ea conſtituta, ipſius, & Coapoſtoli ejus Pauli doctrina, martyrio conſecrata, & caput Chriſtiani Orbis, & Religionis effecta eſt certa Sedes, manſionem & locum unicuique proprium aſſignet, cujus quidem loci conceſſione, iidem Cardinales, & ſui officii admoneantur, & reſidentiæ, quam aſſiſtendo ipſi Romano Pontifici ſervare debent, & vel ex hoc magis tamquam in unum corpus compacta membra, ſacro capiti connexa eſſe, & ab illo dependere clarius dignoſcantur.

Tituloſque hic deſcriptos pro quinquaginta Presbyteris Cardinalibus ordinat, & eis aſſignat

§.2. Habita igitur cum Venerabilibus fratribus noſtris ejuſdem S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum conſilio, & aſſenſu, ſtatuimus, & ordinamus in poſterum perpetuis futuris temporibus, Presbyteris Cardinalibus has tantum, quæ infra deſcriptæ ſunt, Eccleſias, neque alias in Titulos aſſignari debere, videlicet, ex antiquis S. Crucis in Hieruſalem, SS. Marcellini. & Petri, SS. Quatuor Coronatorum, SS. Joannis, & Pauli, S. Anaſtaſiæ, S. Sabinæ, S. Stephani in Cœlio monte, S. Clementis, SS. Nerei, & Achillei, S. Suſannæ, S. Pudentianæ, S. Sixti, Sancti Petri ad Vincula, S. Martini in Montibus, S. Euſebii, S. Priſcæ, Sancti Vitalis, S. Marci, S. Marcelli, S. Laurentii in Lucina, Baſilicæ duodecim Apoſtolorum, S. Laurentii in Damaſo, quæ S. R. E. Vicecancellario pro tempore exiſtenti perpetuo conceſſa, & aſſignata eſt, S. Balbinæ, Sanctæ Ceciliæ, & Chryſogoni, S. Praxedis, S. Mariæ Tranſtiberim. Ex poſterioribus vero SS. Quirici, & Julitæ, & Joannis ante Portam Latinam, S. Agnetis in Agone, S. Laurentii in Paliſperna, S. Thomæ in Parione, S. Silveſtri in Campo Martio, S. Pancratii, S. Bartholomæi in Inſula, S. Mathæi in Merulana, S. Mariæ de Aracæli, S. Mariæ in Via, S. Mariæ ſupra Minervam, S. Mariæ Angelorum in Thermis Sancti Hieronymi Illyricorum, necnon quas ſupradictis antiquis, & poſterius inſtitutis addimus, & eas nunc in Titulos Presbyterorum Cardinalium, cum honoribus, inſignibus, privilegiis, auctoritatibus, & præeminentiis debitis, & conſuetis, inſtar aliarum Eccleſiarum, quæ in ſimiles Titulos per noſtros Prædeceſſores antiquitus erectæ, & inſtitutæ fuerunt, ſine alicujus præjudicio, perpetuo erigimus, & inſtituimus, ac Titulorum nomine, & dignitate inſignimus, & decoramus, S. Honuphrii in Ianiculo, mutato illius ſtatu ex Diaconia, quæ hactenus fuit, in Titulum Presbyteralem, S. Auguſtini, S. Mariæ de Populo, S. Alexii in Aventino, S. Blaſii de Annulo, S. Mariæ de Pace, S. Salvatoris de Lauro, S. Petri in Monte Aureo, Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio, S. Mariæ Tranſpontinæ,

Diaconias quoque hic enarratas, & pro 14. Diaconis Cardinalibus ordinat, & eis aſſignat.

§.3. Ex Diaconiis vero antiquis ſtatuimus retinenda eſſe tantummodo quatuordecim infraſcriptas, videlicet Sanctæ Mariæ in Aquiro, S. Mariæ in Coſmedin, Sanctorum Coſmæ, & Damiani, S. Mariæ Novæ, S. Hadriani, S. Mariæ in Via lata, S. Mariæ in Porticu, S. Angeli in foro Piſcario, Sancti Nicolai in Carcere Tulliano, S. Mariæ in Dominica, S. Euſtachii, S. Viti in Macello, S. Agathæ, ac S. Georgii ad Velabrum Eccleſias, quæ inſigniores exiſtunt, & præſcriptum a Nobis Diaconorum Cardinalium numerum exæquant.

Epiſcopatus pro ſex Epiſcopis Card. delegat.

§.4. Ita ut computatis Eccleſiis Cathedralibus, videlicet Oſtienſi, & Veliterna invicem unitis, Portuenſi, & S. Rufinæ itidem unitis, Albanenſi, Sabinenſi, Tuſculana, & Præneſtina, quibus ſex Epiſcopi Cardinales præſunt, & Titulis Presbyterorum ſuperius deſignatis, numerum ſeptuaginta Eccleſiarum conſtituant.

Alium tit. pro Vicecancell. ſtatuit.

§.5. Et alter præterea Titulus ſupra numerum additus ſit, ut ſi quando contingat Diaconum, vel Epiſcopum Cardinalem Vicecancellarium eſſe, & ideo eumdem dictæ Eccleſiæ Sancti Laurentii in Damaſo, quæ Vicecancellario pro tempore exiſtenti per literas fel. recor. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri perpetuo, ut præfertur, conceſſa, & aſſignata fuit, præeſſe, alicui Presbytero Cardinali proprius Titulus non deſit.

Eccleſias quæ aliter quam ut ſupra, & etiam alias.

§.6. Omnes vero illas Eccleſias, quæ per præſentem noſtram Conſtitutionem

pres-

quam ſupra expreſſæ ſunt, a Cardinalibus obtinentur, ex nunc vacare decernit.

PresbyterisCardinalibus in Titulos aſſignatę ſunt, nunc vero a Diaconis Cardinalibus, etiam forſan ex diſpenſatione Apoſtolica, pro Diaconia obtinentur; itidem omoes, & quaſcumque ex quatuordecim ſuperius enumeratis Diaconiis, quæ Presbyteris Cardinalibus in Titulos forſan, etiam ex ſimili diſpenſatione conceſſæ alias fuerunt, & ab iis obtinentur; demum omnes, & quaſcumque Eccleſias ſuperius non expreſſas, ipſis Presbyteris, aut Diaconis Cardinalibus, in Titulos, aut Diaconias commiſſas, & aſſignatas, ac per ipſos obtentas volumus, & decernimus per præſentes, ex nunc eo ipſo vacare, & quaſcumque illarum aſſignationes, conceſſiones, necnon diſpenſationes deſuper, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ac de ſimili fratrum conſilio expeditas, quæ a Prædeceſſoribus noſtris, quæque a nobiſmetipſis emanarunt, literaſque Apoſtolicas deſuper confectas, proceſſuſque habitos per caſdem, & inde ſecuta quæcumque caſſamus, irritamus, & annullamus, irritaque, & nulla, ac nullius roboris, vel momenti eſſe nunciamus, mox aſſignaturi eiſdem Cardinalibus, ex quorum perſonis Eccleſiæ in Titulos, aut Diaconias per eos hactenus obtentæ, vigore hujus noſtri decreti vacant, & eorum cuilibet alios Titulos, aut Diaconias ex ſupradicto numero, proprio cujuſque ordini congruentes.

Eccleſiaſque prædictas tantum & non alias, in Titulum, & Diaconiam, Cardinalibus, modo & forma prædictis in futurum aſſignari præcipit.

§.7. In aliis vero, præterquam ſupra nominatis Eccleſiis, etiamſi earum aliquæ in Titulos Presbyterorum, aut denominationes Diaconorum Cardinalium concedi ſolitæ ſunt, & Cardinales iis præfici conſueverunt (quarum ſingularum ſituationes, & invocationes præſentibus haberi volumus pro expreſſis) nomina, inſignia, denominationes, & ſtatum hujuſmodi Titulorum, aut Diaconiarum perpetuo ſupprimimus, & extinguimus: ac diſtricte, etiam interdicimus, ne de cetero umquam perpetuis futuris temporibus, alia quam ex ſupraſcripta numero Eccleſia, in Titulum, aut denominationem Cardinalatus, cuipiam Presbytero, aut Diacono Cardinali, concedatur, aut aſſignetur, neque aliis quam ſupranominatis Titulis, aut Diaconiis, presbyteri, vel diacooi Cardinales præficiantur, oeve umquam aliqua ex ſupradictis Diaconiis, Presbytero, oeque contra, ullus ex dictis Titulis Diacono Cardinali quomodolibet concedatur, vel aſſignetur, neque cum iis, aut eorum aliquo, ex quavis cauſa, deſuper diſpenſetur.

Licentiam retinendi Eccleſiam prioris Tituli, vel Diaconiæ Cardinalibus, cōcedi prohibet.

§.8. Sed & decreta alias in Conſiſtorio ſuper hoc edita, innovantes, & ampliantes, pari ratione, etiam perpetuo prohibemus, ne in poſterum alicui Presbytero, aut Diacono Cardinali, qui alterum Titulum, aut Diaconiam quomodolibet aſſecutus fuerit, quive ex ordine Diaconorum ad ordinem Presbyterorum, vel ad Epiſcopalem dignitatem tranſierit, aut ex ordine presbyteratus in Epiſcopum pariter promotus fuerit, licentia, & facultas retinendi priorem Eccleſiam ſui Tituli, vel Diaconiæ in

adminiſtrationem, aut in Titulum, neve Canonicatuum, & præbendarum, dignitatum, officiorum, aut beneficiorum dimiſſi Tituli, vel Diaconiæ collatio, neque Palatii, domus, vineæ, hortorum, aut fructuum, reddituum, & proventuum, aut jurium quorumcumque ad hujuſmodi Titulos, ſeu Diaconias pertinentium, ad tempus, ſeu ad vitam retentio, aut ulla alia reſervatio, quovis prætextu, occaſione, vel cauſa, etiam melioramentorum, & ſumptuum in illarum reparationem, neceſſitatem, ſive utilitatem factorum, concedantur; ſed volumus ut ipſi Tituli, & Diaconiæ, cum illis annexis, juribuſque, & pertinentiis ſuis univerſis libere dimittantur.

Cardinaleſque in ſubſcribendo literis Apoſt. nomen Tituli, aut Diaconiæ, aut Epiſcopatus ſui exprimere debent. Decretum irritans.

§.9. Inſuper præcipimus, & perpetuo ordinamus, ut de cetero in quibuſcumque literis Apoſtolicis, in quibus Cardinalium ſubſcriptio manu propria facienda erit, iidem Cardinales, etiam Tituli, ſeu Diaconiæ, vel Epiſcopatus ſui Cardinalatus nomine expreſſo ſe ſubſcribant.

§.10. Decernentes per hujuſmodi erectionem, & inſtitutionem, decem prædictas perNos in Titulos erectas Eccleſias tantummodo, novis privilegiis, & dignitate auctas, decoratas, & inſignitas, nihil autem omnino præjudicii cuiquam illarum, nihil alieni juris detractum, aut immutatum cenſeri poſſe, aut debere: ſicque per quoſcumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Cardinales prædictos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper præmiſſis, eorumque aliquo a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoraoter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.11. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum ſupradictarum, & aliarum quarumcumque, necnon Ordinum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, ac quibuſvis perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Cardinales circa iſtarum Eccleſiarum regimen, & adminiſtrationem.

§.14. Sic igitur ipſi Cardinales, quibus hujuſmodi Eccleſiarum regimen, cura, & adminiſtratio pro tempore commiſſa erunt, eas in ſpiritualibus, & temporalibus ſollicite, fideliter, & prudenter, regant, & gubernent, ac juxta Conſtitutionem piæ mem. Leonis Papæ Decimi Prædeceſſoris noſtri, in Concilio Lateranenſi noviſſime celebrato, editam, frequenter viſitent, circa cultum divinum invigilent, mores, ac vitam Cleri, & populi eis ſubjecti diligenter explorent, eoſque ad recte, & honeſte vivendum paterno moneant affectu: bonorum, ac temporalium reddituum curam gerant, ſic ad Dei gloriam, & fidelis

populi ædificationem, pia, & magnifica ſtructura, & fabrica, ſuas quique Eccleſias ioſtaurare ſtudeant, & exnrnare, & tam in vita quam in mortis articulo, pro divini cultus augmento, & ſalute animarum ſuarum, ac congrue ſuſtentandum aliquem presbyterum, qui inibi in divinis deſerviat, ſive alias erga ipſas Eccleſias, ſi reparatione indigeant, vel alia ſubventione, de bonis ſibi a Deo collatis, prout cuique pro modo facultatum cooſcientia dictaverit, munifieos ſe exhibeant, & liberales, ut earumdem Eccleſiarum decora, & ornameota, tantorum Præſulum reſpondeant dignitati, ae ipſæ Eeeleſiæ tam ſublimibus perſonis gaudcant ſe eommiſſas, & eorum amplitudine illuſtratas. iidemque Cardinales exinde ipſius S. R. E., cujus nobiliſſima membra ſunt, majeſtatem, ſua pietate, ſolicitudine, & prudentia in dies magis extollant, & reverentiam omnium gentium erga illam exemplis bonorum operum inſigniter augcant, ac denique præter æternæ retributionis præmia, digna quoque laudum præconia, a Nobis, & Apoſtolica Sede valeant promereri.

Juſſio deſcribendi hanc Conſtit. in quinterno Cãcell. Apoſt.

§.13. Mandamus vero, ut præſentes literæ in quinterno Cancellariæ Apoſtolicæ de more deſeribantur.

Sanctio pœnalis.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, noſtrorum ſtatutorum, ordinationum, erectionis, inſtitutionis, inſignitionis, decorationis, voluntatum, decretorum, caſſationis, irritationis, annullationis, nunciationis, ſuppreſſionis, extinctionis, interdicti, innovationis, ampliationis, prohibitionis, præcepti, derogationis, & mandari infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatnrum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An. II. 13. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominieæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Id. Aprilis, Pont. noſtri Anno II.

LXXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Confirmantur Conſtitutiones Collegii Borromeorum Papien.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanum decet Pont. ea, quæ pro Collegiorum quorumlibet ad publicam Chriſtifidelium amore ſcientiæ flagrantium utilitatem inſtitutorum provido regimine fœlieiter facta, & ordinata eſſe dicuntur, quo facilius ab iis, ad quos ſpectat, promptiorique obedientia recipiantur, & firmius obſerventur, ac illibata perſiſtant, Apoſtolici muniminis præſidio roborare.

S. Carolus Borromæus hujuſmodi Collegiũ erigit, reſervata ſibi facultate ſtatuta condendi.

§.1. Sane ſicut dilectus filius Federicus ex Comitibus de Borromeis Clericus Mediolanen. Cubicularius ſecretus, & familiaris, ac continuus eommenſalis noſter modernus Collegii Borromei nuncupati in Civitate Papien. erecti Admiſtrator Nobis ſuper exponi feeit. alias bo. mem. Carolus tituli Sanctæ Praxedis Presbyter Cardinalis Borromeus nuneupatus volens rem literariam, cujus ab ineunte ætate ſtudioſiſſimus fuit, multis Beneficiis ornare, atque augere, ac ut Pauperes Adoleſcentes literarum ſtudiis dediti, etiam vitæ morumque exemplo in Academiis publicis aliorum ſtudentium animos, non ſolum ad literarum ſtudia, verum etiam ad recte Chriſtianeque vivendum excitare poſſent, in Civitate Papien., ad quam maximus ſtudioſorum hominum concurſus eſſe ſolet, & in qua ipſe Carolus Cardinalis Juris civilis ſcientiæ operam dedit, Collegium Borromejum nuncupatum, tam in antiquis Borromejorum, quam aliis ædibus, earumque ſitu de licentia Sedis Apoſtolieæ conſtruxit, illudque de ejuſdem Sedis auctoritate juxta ordinationem, ab ipſo Carolo Cardinale, vel de ejus voluntate præſcribendam ereait, atque inſtituit, reſervata tamen ſibi facultate eondendi ſtatuta, & ordinatiooes pro ipſius Collegii regimine, ac illius bonorum adminiſtratione.

Quæ niſi ipſe ederet, voluit ut obſervarẽtur Conſtitutiones compilatæ a perſonis hic deſignatis.

§.2. Ac voluit, quod ſi ipſe aliqua de cauſa præpeditus dictas Conſtitutiones edere non poſſet, tum Conſtitutiones, & Ordinationes per quon. Joannem Baptiſtam Caſtellium, & Thomam Odeſcaleum, ae dilectum filium Ludovieum Moneta Presbyterum Mediolanen. ſubſcripta in lucem proferendi ab ipſius Collegii adminiſtratore, Rectore, Collegialibus, ſingularibus dicti Collegii perſonis omnino ſervarentur, ac alias prout io hujuſmodi fundatione, & aliis ſcripturis plenius dicitur contineri.

Ceteris præmortuis ſolus Ludovicus Moneta illas edidit.

§.3. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat dictis Conſtitutionibus minime extenſis, & ſubſcriptis, Joannes Baptiſta, & Thomas prædicti, ipſo Carolo Cardinale adhuc tunc in humanis agente deceſſerint, ac deinde idem Carolus Cardinalis, etiam ab hac luce migraverit, ſoluſque Lodovicus prædictus, ut præfertur, unus ex tribus per prædictum Carolum Cardinalem nominatis adhuc vivens remanſerit, qui poſt dicti Cardinalis obitum Conſtitutiones, & Ordinationes pro ejuſdem Collegii recta adminiſtrandi, gubernandique ratione juxta, dicti Caroli Cardinalis mentem, & voluntatem eidem Ludovico cognitam edidit, extenſaſque, & manu propria ſubſeriptas publicavit.

Federicus Borromæus eaſdem auctoritate Apoſtolica ſemnit petit.

§.4. Cupiatque dictus Federicus Conſtitutiones, & Ordinationes per eundem Ludovicum ſic, ut præfertur, editas, & ſubſcriptas pro illarum ſubſiſtentia firmiori, ac ut inviolabiliter ab ipſius Collegii Adminiſtratore Rectore, Collegialibus, & aliis ad quos pro tempore quomodolibet ſpectabit, obſerventur, Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis munimine roborari, pro parte dicti Federiei Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus dictas Conſtitutiones, & Ordinationes eonfirmare, & approbare, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Eaſdem confirmat Pontifex.

§.5. Nos igitur, qui ipſius Collegii ab eodem

eodem Carolo Cardinale, cujus memoria, ut pie creditur, in benedictione eſt, præcipua ſua pietate, & charitate, quemadmodum inſignis laudibus, & imitatione digna fuit, erecti, & inſtituti profectum, felixque regimen, & augmentum ſinceris exoptamus affectibus, ac Conſtitutionum, & Ordinationum prædictarum tenores, de quibus per dilectum filium noſtrum Scipionem tituli Sancti Simeonis Presbyterum Cardinalem Lancellottum nuncupatum, cui illarum reviſionem demandavimus Nobis facta relatione ad plenum informati ſumus, ac certam ſcientiam habemus, præſentibus, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, ipſorumque Conſtitutionum, & Ordinationum ſingula capitula eiſdem præſentibus inſerta fuiſſent, pro expreſſis, & inſertis habentes, ipſumque Federicum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati conſtitutiones, & ordinationes prædictas per Ludovicum editas, & ſubſcriptas, & etiam per Scipionem Cardinalem prędictum recognitas, ac etiam ſubſcriptas, omniaque, & ſingula in eis contenta pro optimo ipſius Collegii, illiuſque Collegialium, ac rerum, & bonorum regimine, & adminiſtratione, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium ex certa noſtra ſcientia perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus.

Singulos defectus supplet.

§.6. Omneſque, & ſingulos, tam juris quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, omnino ſupplemus.

Ad eorum observationē omnes teneri declarat.

§.7. Ipſiuſque Collegii Adminiſtratorem, Rectorem, & Collegiales, aliaſque dicti Collegii perſonas nunc, & pro tempore exiſtentes ad earumdem Conſtitutionum, & Ordinationum obſervationem teneri, & obligatos exiſtere, ac ob illarum non obſervationem pœnas in eiſdem Conſtitutionibus, & Ordinationibus contentas incurrere volumus.

Sic a Judicibus definiri mandat.

§.8. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, irritum quoque & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Exequutores præſentium deputat.

§.9. Et nihilominus Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopo Mediolanen., ac Papien, & Landen. Epiſcopis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios Conſtitutiones, & Ordinationes prædictas ab ejuſdem Collegii Adminiſtratore, Rectore, Collegialibus, & aliis illius perſonis nunc, & pro tempore exiſtentibus etiam ſub cenſuris, & pœnis, tam Eccleſiaſticis, quam pecuniariis, eorum, & cujuslibet ipſorum arbitrio moderandis, & applicandis, reclamatione, recurſu, aut exceptione quibuſcumque ceſſantibus, inviolabiliter obſervari faciant, contradictores quoslibet, & rebelles, ac ejuſdem Conſtitutionibus, & Ordinationibus non parentes, per eaſdem cenſuras, & pœnas, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ipſaſque cenſuras, & pœnas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§.10. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii PP. VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Collegii, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, Conſervatoriis, & aliis literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis: irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, & ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi Adminiſtratori, Rectori, Collegialibus, & perſonis prædictis, vel quibuſvis aliis eorum, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 24. Aprilis 1587. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 24. Aprilis 1587. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXXIII.

Contra non reſtituentes, aut revelantes ſcripturas ad Rev. Cameram Apoſtolicam quomodolibet ſpectantes a Commiſſario ejuſdem Cameræ coercendos.

Similem edidit Conſtit. Sixt.V. de qua, & de officio Commiſſarii vide hic ſupr. in Conſtitut. LXVII. Ad excelſum *fol.* 259.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Motu proprio, &c.

Cauſa hujus Conſtitutionis.

NOn ſine maxima animi moleſtia accepimus, a quampluribus annis citra plures libros Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ, & illius miniſtrorum, ac diverſas ſcripturas, inſtrumentaque publica, & privata, ad eandem Cameram ſpectantia, ab aliquibus perſonis, tam ex Archivio dictæ Cameræ, quam ex officiis Notariorum illius, & aliis locis clam ſubrepta, & occultata fuiſſe, ac etiam alias diverſimode amiſſa, ſeu deperdita, ad variarum perſonarum manus deveniſſe, & per eaſdem perſonas temere, & indebite detineri, in animarum ſuarum periculum, dictæque Cameræ, & diverſarum perſonarum intereſſe habentium damnum, ac jacturam non modicam.

Scripturas Cam. Apoſt. detinentes & intra ſex dies non reſtituentes, seu ſcientes, & non revelantes, pœnas hic deſcriptas incurrũt.

§.1. Motu igitur ſimili, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas perſonas, tam Eccleſiaſticas, quam ſæculares, & cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, etiam quavis ampliſſima dignitate fungentes, quæ aliquos libros, vel ſcripturas, ſeu inſtrumenta quæcumque publica, vel privata, ad præſatam Cameram quomodolibet ſpectantia, & pertinentia, undecumque ſubripuerint, vel ab aliis ſubrepta, ſeu deperdita, vel alias quomodolibet ad manus ſuas habuerint, & penes ſe detinuerint, vel detineant de præſenti, aut illorum detentores ſciverint, vel ſciant, in Domino monemus, eiſque nihilominus in virtute ſanctæ obedientiæ; ac ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a Nobis, vel Succeſſoribus noſtris Rom. Pont. præterquam in mortis articulo conſtituti abſolvi poſſint, privationiſque omnium, & ſingulorum officiorum, & beneficiorum ſuorum, ſiquæ obtinent, inhabilitatiſque ad illa, & alia, in poſterum obtinenda, injungimus, & mandamus, ut intra ſex dierum proxime futurorum terminum, quorum duos pro primo, duos pro ſecundo, & reliquos duos dies pro tertio, & peremptorio termino aſſignamus, libros, ſcripturas, & inſtrumenta præſata, qui illos, & illa habent, dilecto filio Joſfredo Lomellino Notario, & familiari noſtro, ac dictæ Cameræ generali Commiſſario, cui, ſui officii ratione, hujuſmodi ſcripturarum cura, & pro illis procedendi facultas, per alias noſtras literas præcipue demandata eſt, reſtituant. Alii vero ſcientes penes quos illa fuerint, vel ſint, eidem revelent, & ſignificent cum effectu. Nos enim qui libros, qui ſcripturas, ſeu inſtrumenta præſata retinuerint, aut occultaverint, ſeu illa retinentes non revelaverint, dicto termino elapſo ipſo facto, & abſque aliqua citatione, & declaratione, pœnas præfatas incurriſſe, & ad illarum executionem devenire poſſe, & debere decernimus, & declaramus, ac volumus, & mandamus.

Commiſſarius Cam. Apoſt. poſt ſex dies, contra prædictos tanquam contra fures proceder.

§.2. Mandantes propterea eidem Joſfredo Commiſſario, ut elapſo dictorum ſex dierum termino, contra habentes, ſeu detinentes libros, ſcripturas, & inſtrumenta hujuſmodi, ac illa, & illas in dicto termino non reſtituentes, vel ubi, ſeu penes quem, ſeu quos illa ſint, ſcientes, & non revelantes, tamquam contra fures, etiam juxta ejus ordinarias facultates, etiam ex officio, & per inquiſitionem, ad illorum carcerationem, & examina, pro reperienda veritate, ac prout juris fuerit, ad eorum condemnationem, illiuſque, & præfatarum pœnarum executionem, etiam omnibus aliis juris & facti viis & remediis opportune procedat.

Forma publicandi hanc Bullam, & aliam Pii V. hic confirmatam.

§.3. Ut autem hæc omnibus innoteſcant, tam præſentes, quarum ſolam ſignaturam ſufficere volumus, quam Motum proprium facultatum, quas piæ mem. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter olim, pro recuperatione ſcripturarum Cameræ, & Sedis Apoſtolicæ bon. mem. Carolo de Graſſis Epiſcopo Montisflaſconen. & quondam Honuphrio Camajano, dictæ Cameræ Præſidenti, dum in humanis agerent, ſub Data videlicet 14. Kalen. Septemb. Pontificatus ſui anno tertio, conceſſerat, de quarum publicatione non conſtat, quaſque facultates Nos nuper in perſonam dicti Joſfredi Commiſſarii, per eaſdem noſtras innovavimus, in valvis Baſilicæ S. Petri de Urbe, & Cameræ Apoſtolicæ, necnon Cancellariæ noſtræ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floriæ, per unum ex noſtris Curſoribus publicari, earumque exempla, etiam impreſſa de more affigi mandamus, publicationemque hujuſmodi eos, quos præmiſſa concernunt, afficere, perinde, ac ſi unicuique eorum perſonaliter intimatæ fuiſſent, decernimus, cum eorum, quæ tam publice notificantur, nulli valeat probabilem ignorantiam allegare.

Fides tranſumptorum.

§.4. Ac etiam volumus, & mandamus, quod præſentium exempla, etiam ut præmittitur, impreſſa, manuque dicti Ioſfredi Commiſſarii ſubſcripta, & ejus ſigillo ſigillata, eandem ubique locorum fidem faciant, quam præſentes facerent, ſi in medium exhibitæ eſſent, vel oſtenſæ. Et nihilominus, etiam mandamus literas Apoſtolicas, ſive ſub plumbo, ſive in forma Brevis, quandocumque expediri poſſe.

Papæ ſubſcr.

Placet Motu proprio F.

Regiſtratio in Camera.

Regiſtrata in Cam. Apoſt. lib.1. Signaturarum S.D.N. fol. 178. penes me infraſcriptum dictæ Cameræ Notarium, & Cuſtodem.

Tydeus de Marchis.

Publ. An.III. 25. Aprilis.

Die 27. Aprilis 1587. ſupraſcripta Motus proprii cedula, affixa, & publicata fuit, una cum alio ſuperius ſcripta alterius Motus pro-

Digitized by Google

proprii cedula in locis ſupraſcriptis, ut moris eſt, per me Jo: Andream Panizzam, Sanctiſſimi D. N. Papæ Curſorem.

Alex. Parabiacus Mag. Curſ.

LXXXIV.

Erectio Typographiæ Vaticanæ.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Procemium ab utilitate, ac neceſſitate erigendi hujuſmodi Bibliothecam ductum.

EAM ſemper ex omnibus immenſo muneri, quod ſubſtinemus, incumbentibus curis, potiſſimam ob oculos habendam, ac ibi ſolertius invigilandum, & præcipue urgendum eſſe duximus, ubi, vel ad hæreticorum execrabiles errores detegendos, & conculcandos, vel ad Religionem latius propagandam locum opportunum patefieri poſſe agnoſceremus. Conſiderantes etenim ex illa parte, illos paulatim ſuis erroribus ſerpentes, ſenſuſque, & veritatem ſacrarum ſcripturarum inſanis eorum fictionibus pervertentes, & pro illorum arbitrio contra eum ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia contorquentes, libroſque etiam, prout impiarum mentium furor illis ſuaſit, imprimentes priſtinam veritatem, novis eorum mendaciis ſub verborum nubibus involvere, & corrumpere, ac corruptam per univerſum diſſeminare, & gregem Domini a recto tramite in eorum perniciem ſeducere, & ipſorum veneno inficere auſos eſſe, hac ratione exitioſam admodum peſtem perverſarum præcipue ſcripturarum corruptis editionibus in Chriſtianam Rempublicam impià immanitate evomuiſſe: Ex altera vero intuentes miſerandam plurimorum Populorum calamitatem, ad quos in longinquis, & remotis Orbis partibus, vel Infidelium Regionibus exiſtentes, veluti in tenebris verſantes, Catholicæ fidei fulgentes radios (obſtantibus ſibi, vel hæreticæ pravitatis, vel Gentilis cæcitatis nubibus) penetrare, illorumque mentes illuſtrare adhuc datum non fuit, non potuimus non aſſiduo ſalutaria pro præmiſſis remedia ſollicite conquirere, & providere. Unde Nobis, Deo juvante, ex tot, quot animo diu agitavimus, præclarum, & optimum nuper oblatum eſt, quo mediante utrumque, ad quem anhelamus, præmiſſorum finem feliciter conſequi in Domino ſperamus.

Libri Sacri eadem quacumque Lingua ad puritatem Catholicorum dogmatum conſervandam.

§.1. Itaque perfectam, & omni ex parte pro totis viribus noſtris abſolutam, & elaboratam (conquiſitis ad hoc peritis, & integris viris) officinam, ſeu Typographiam in hac Alma Urbe noſtra perfectius, quam unquam antea inſtituere, certamque illi Sedem, & locum in Vaticano apud Noſtrum Palatium Apoſtolicum decernere, & conſtituere propoſuimus, prout ex nunc harum ſerie decernimus, & conſtituimus, in qua, ut puritas Evangelii ſublatis erroribus, ſuo illæſo candore perpetuo conſervetur, Libri Sacri, Sanctorumque Patrum Traditiones, Vitæ, Geſta, & Miracula, ac puræ Doctrinæ Chriſtiana Dogmata, & alia ſacra opera, non modo latine, & Italice, verum etiam ad communem cunctorum Populorum univerſarumque Nationum commoditatem, & ſalutem diverſarum Barbararum linguarum idiomate, inciſis, & fabricatis ad hoc Typis, ſingulis, quos juvare ſtuduimus, externis Populis, aptiſſime congruis (quod operoſo labore præſtitum eſt) imprimantur, & in lucem edantur: ad hoc, ut ſic impreſſa, & edita ad Hæreticorum confuſionem omnibus mendis, & erroribus expurgata, puræque veritatis nitore micantia in lucem prodeuntia uno, & eodem tempore, illorum latentes maculas, & laqueos patefaciant, & per diverſas regiones per manus piorum Religioſorum, eo ferventi charitate peregrinantium circumferantur, diſſeminentur, & diſtribuantur, illiſque ſic ubique diffuſis odore cœleſtis doctrinæ excitati in errores, & obliquas opiniones prolapſi erigantur; fide infirmi ſanentur, imbecilliores confirmentur, rudes imbuantur, & in tenebris ambulantes, ad veritatis ſemitas arripiendas illuminentur, ac denique omnes Sanctorum doctrina, & exemplis ſurſum elati, quid vere ſibi ſequendum, quidve vitandum ſit, agnoſcentes animarum ſuarum ſaluti ſecurius conſulere poſſint.

Ei Præpoſitus Dominicus Baſa.

§.2. Quocirca negocium hujuſcemodi Eccleſiæ Dei ingens decus, & incrementum mirifice afferens alacriter amplexi delecto adhoc, & vocato dilecto filio Dominico Baſa Veneto valde perito, & plurimum in opificio hujuſmodi verſato, cujus fides, & integritas Nobis jam pridem perſpecta, ac probata fuit, illique cura officinæ prædictæ totaque ſumma hujuſmodi rei commiſſa, & demandata extitit, prout illam ei etiam harum ſerie committimus, & demandamus, & ex eo, quià Nos illa præmiſſa conceſſimus, prout tenore præſentium concedimus cum omnibus honoribus, oneribus, juribus, lucris, & emolumentis, inde quomodolibet proventuris, ſeu quæ provenire poſſe ſperantur.

Ei mutuaria Cam. Apoſt. viginti millia aurea præcipit, intra decennium reſtituenda: ita tamen ut Mons non vacabilis erigatur poſt viginti annos omnino extinguendus ex pecuniis ſic reſtitutis.

§.3. Et quia etiam eidem ſuppeditare promiſimus ad ingentes ſumptus idcirco neceſſarios facilius ſubeundos, ſcuta viginti millia monetæ tradenda, & conſignanda ipſi Dominico Baſæ, & per eumdem infra decennium a data præſentium proximum in manibus Theſaurarii noſtri Generalis pro tempore exiſtentis ad effectum extinctionis infra dicendæ integre, & libere reſtituenda; ideo idem Dominicus Baſa, primum erga Nos, & Cameram Noſtram, pro reſtitutione hujuſmodi viginti millium ſcutorum ſe, ſuoſque Hæredes, & Succeſſores, ac bona omnia ſolemniter obligare, ac idoneas cautiones propterea præſtare, necnon etiam pro ſubventione Sedis Apoſtolicæ, quot annis dicto decennio durante ſcuta mille, & ducenta monetæ pariter in manibus noſtri Theſaurarii Generalis, pro tempore exiſtentis ſe ſoluturum, & ad id ſimiliter, ut ſupra obligaturum & cautionem præſtiturum libere obtulit. Nos propterea

pterea perſpicientes ſummam dictorum viginti millium ſeutorum pro dicto effectu parandam, abſque Noſtro, vel alicujus detrimento, vel incommodo facilime provideri, & cum noſtræ, & Cameræ cautela omnes, qui pecunias huic negotio contulerint, & Nobiſcum propterea contrahent, abunde cautos reddi poſſe, ſiquidem dicta ſcuta mille, & ducenta quot annis per dictum Baſam ſolvenda applicentur eidem Cameræ noſtræ, & e converſo totidem ex emolumentis vectigalium, & proventuum noſtrorum, & Cam. prædictæ conſtituentia, parem ſuperius applicatæ ſummam ſeutorum ſcilicet mille, & ducentorum congerantur, & ſecernantur ab ipſa Camera, quæ propterea ſtante dicta applicatione, & ſubrogatione, nullam emolumentorum diminutionem, nullumque detrimentum patietur. Et ſuper illis ita congeſtis, & ſeparatis pro majori contrahentium ſecuritate, & animi corumdem quiete, & ſatisfactione, unus Mons non vacabilis pro dicta ſumma ſcutorum viginti millium, exigentium quot annis ad rationem ſeutorum ſex pro quolibet loco, dictam ſummam ſcutorum mille, & ducentorum erigatur, extinguendus poſtea, prout ex nunc extingui volumus, & ordinamus infra decennium, ex dictis ſcutis viginti millibus per præfatum Baſam eo tempore ſolvendis, quæ ad hunc extinctionis effectum ex nunc dictæ Cameræ Apoſtolicæ, & ejus nomine Theſaurario noſtro Generali pro tempore exiſtenti aſſignamus, concedimus, applicamus, & appropriamus, ac appropriata, & applicata eſſe volumus, adeout dictus Theſaurarius Generalis pro tempore exiſtens illa recipere, & de receptis quietare, & eadem in extinctionem hujuſmodi Montis abſque ulteriori noſtro, vel Sedis Apoſtolicæ ordine, vel licentia convertere poſſit, & omnino debeat.

Talem Montem erigit Sixtus.

§.4. Volentes ittque hujuſmodi noſtram Univerſæ Chriſtianæ Reipublicæ ſalutarem deliberatiooem ad optatum exitum perducere, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque traditæ Nobis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, unum Montem vulgariter Stampæ Vaticanæ nuncupandum viginti millium ſeutorum monetæ decem Julii pro ſcuto comparatis ſuper emolumentis, & proventibus Theſaurariatus noſtræ Provinciæ Campaniæ ad rationem hujus ſummæ ac cujus portiones, & loca non vacent, & quorum quæque non minor centum ſcutis ſimilibus ſit, quæ quidem loca Montis hujuſmodi reſignabilia ſint, & nunquam vacent ad inſtar aliorum montium non vacabilium, prout Montis Fidei, Alumeriarum, Religionis, Pacis, ceteraque ejuſdem Urbis Montium non vacabilium portiones, & loca, quæ inter ſtabilia repu‑tantur, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium erigimus, & inſtituimus.

Pro fructibus dicti Montis redditus Theſaurariæ Provinciæ Campaniæ aſſignat

§.5. Illique ſic erecto, & inſtituto pro illius Dote, ac eorum, qui noſtram, & Romani Pontificis fidem ſecuti, pecunias in hujuſmodi monte contulerint, & collocaverint annua reſponſione, & honeſto fructu, cujuſcumque illi ſint qualitatis, & conditionis, dignitatis, vel ſtatus, Sæculares, vel Eccleſiaſtici, etiam regulares cujuſvis ætatis, etiam illegitimi, incapaces, & inhabiles; necnon Eccleſiæ, & alia quæcumque loca Religioſa, & profana ſummam ſcutorum mille, & ducentorum ſimilium ex tribus millibus, & quingentis vigintiquinque ſcutis, quæ annuatim rediguntur ex prædictæ Theſaurariæ Provinciæ Campaniæ appaltu, ad quorum ſolutionem in manibus noſtri Depoſitarii generalis pro tempore exiſtentis faciendam dilecti filii Horatius, & Hieronymus Sabelli, Marcellus, & alii de Filonardis d. appaltus conductores tenentur, & obligati exiſtunt ex Inſtrumento die 15. Septembris Anni Domini 1585. in actis dilecti filii Scipionis Pevelli ejuſdem Cameræ Notarii, ex quibus ſcutis tribus millibus quingentis viginti quinque, deductis ſcutis mille, & quingentis pro diverſis ſumptibus, & oneribus, ut in dicto Inſtrumento aſſignatis libere deveniunt in Manus dicti Noſtri Depoſitarii Generalis ſcuta duo millia, & paulo plus, & ex illis ſic liberis remanentibus, prædictam ſummam ſcutorum mille, & ducentorum huic Monti aſſignatam ab omnibus oneribus ordinariis, & extraordinariis defalcationibus, diminutionibus, præſentibus, & futuris liberam, immunem, & exemptam eſſe volumus, & eximimus, & liberamus, itaut iidem omnes, qui pecuniam in dicto Monte collocaverint pro rata centum ſcutorum, ſingulis annis ſummam, ſcutorum ſex, ac finito unoquoque bimeſtri incipiendo a Kal. menſis Junii proxime futuri ratam ejuſdem portionis partem abſque ulla prorſus diminutione percipiat, applicamus, & appropriamus, eamdemque ſummam ſcutorum mille, & ducentorum ſuper emolumentis dicti Theſaurariatus Provinciæ Campaniæ, ut præfertur, conſtitutam, & aſſignatam titulo venditionis, & alienationis eidem Monti, & locorum ejuſdem emptoribus, quos hic pro ſingulariter nominatis haberi volumus, pro ſe ipſis, & quibuſcumque ab eis quandocumque nominandis, etiam utriuſque ſexus perſonis, illarumque hæredibus, & ſucceſſoribus, qui inter ſeſe Collegium conſtituant, uti ſingulis, & univerſis perpetuo aſſignamus, ac in illos omne Jus, poteſtatem, & auctoritatem, in qua Nos ipſi, & Camera Apoſtolica eſt, transferrimus, ipſoſque in noſtrum, & Cameræ præfatæ locum, Jus, & actionem quoad dictam ſummam ſcutorum mille, & ducentorum, illiuſque exactionem, & perceptionem ponimus, & ſubrogamus, dictamque ſummam ſeutorum ſex pro quolibet loco per quemcumque libere, & licite exigi, ac in ſortem minime computari poſſe intendimus.

§.6. Cum facultate etiam dictis Montiſtis, eorumque Collegio ad inſtar aliorum Montium Urbis Secretarium ejuſdem Montis ab ipſis eligendum, qui literas patentes

Montiſtis dat Privilegium, Secretarium ſibi eligendi.

Credi-

Creditoribus deſcriptis in dicto Monte conficiat, & ſubſcribat, & ſigillo ejuſdem Montis munitas, illis concedat, & conſignet, ac jura ejuſdem Collegii in notam recipiat, & conſervet, deputandi, & eligendi, qui tamen pro expeditione literarum patentium ultra Julios duos percipere, & exigere minime debeat.

Depoſitarium prædictum ad ſtaturam ſummam perſolvendam, ſe ſuaque bona vult obligari.

§.7. Necnon contrahentium Nobiſcum, & Camera præfata ſecuritati conſulere volentes, quod dilectus filius Joannes Auguſtinus Pinellus noſter Depoſitarius Generalis, & ejus in hujuſmodi munere pro tempore futuri ſucceſſores ſeſe ipſos, ipſorumque hæredes, & bona, donec, & quouſque Officium Depoſitariæ prædictæ retinuerit, pro dicta ſumma huic Monti, ut ſupra ſuppoſita ſcutorum mille, & ducentorum annuatim integre, & ſinguli bimeſtris in fine incipiendo a Kal. Menſis Junii proxime, ut ſupra pro rata abſque ulla prorſus retentione, ſeu diminutione ejuſdem Montis pro tempore creditoribus, & illorum cuilibet pro rata locorum, ſeu creditorom ad unumquemque ipſorum ſpectantium, vel eorum nomine in manibus Mercatoris in Depoſitarium dicti Montis per dictum Dominicum Baſam pro prima vice, & poſtea per Collegium, & Montiſtas prædictos nominandi, & eligendi, prout ex nunc Dominico, & Collegio prædictis, & cuilibet illorum reſpective facultatem concedimus, libere perſolvenda, in forma dictæ Cameræ, & aliis arctis obligationum vinculis obligare teneantur, ſtatuimus, illiſque id expreſſe injungimus per præſentes.

Alias cautiones Montiſtis prædictis aſſignat.

§.8. Necnon eam ſummam, quæ nemini adhuc aſſignata, & ab omnibus oneribus libera ex dicto appaltu remanet, & ſupereſt ultra dicta ſcuta mille, & ducenta huic Monti aſſignata, ac etiam ulterius annua ſcuta octingenta monetæ redigenda ex novo appaltu propediem faciendo Vectigalis cartæ extrahendæ ex Statu Eccleſiaſtico, & inſuper dicta ſcuta mille, & ducenta annuatim per prædictum Dominicum Baſam dicto Depoſitario Generali ſolvenda, & dictæ Cameræ Apoſtolicæ per Nos ut ſupra applicata ſpecialiter præceteris, & præterea etiam omnia, & quæcumque emolumenta dictæ Officinæ, ſeu Stampæ Vaticanæ, & quæcumque ejuſdem augmenta inde quomodolibet pro tempore reſultantia, ac demque omnia, & ſingula ejuſdem Cameræ Mobilia, & immobilia, & ſemoventia bona, juraque, res, & actiones præſentia, & futura ubique locorum, & gentium exiſtentia prædicto Monti, illiuſque Collegio, & perſonis, uti ſingulis, & univerſis pro præmiſſorum omnium obſervatione inſolidum ſpecialiter, & generaliter, obligamus, atque hypothecamus, ac ad conſervandum eoſdem indemnes ſemper teneri, ac ejuſdem Cameræ Miniſtros, & agentes ad eximendum perſonas prædictas ab omni moleſtia, & detrimento obligatos quoque volumus.

Hujuſmodi Montiſtis ceterorum Montiſtarum privilegia communicat.

§.9. Et inſuper eiſdem Montiſtis, eorumque hæredibus, & ſucceſſoribus quibuſcumque, tam reſpectu perſonarum, quam ipſius Montis, ac annui redditus, ut ſupra aſſignati, necnon liberæ perceptionis, & diſpoſitionis tam inter vivos, quam in ultima voluntate, & aliorum quorumcumque Montiſtas, & ſucceſſores prædictos quomodolibet concernentium, ut omnibus, & ſingulis immunitatibus, libertatibus, prærogativis, privilegiis, gratiis, favoribus, honoribus, exemptionibus, facultatibus, & indultis, quibus Fidei, Alumeriarum, Religionis, & Pacis Montes in Urbe pridem inſtitui, quibuſcumque illa ſint concepta tenoribus, formulis, aut confirmationibus, & innovationibus vallata, quæ ac ſi de verbo ad verbum insererentur præſentibus, haberi volumus pro expreſſis. Quibuſque eorumdem Montium deſcripti creditores utuntur, potiuntur, & gaudent, ac quadocumque in futurum utentur, potientur, & gaudebunt, etiamſi notam magis ſpecialem requirerent, quam præſentibus ſit expreſſa, uti potiri, & gaudere libere, & licite poſſint, & valeant, concedimus, & indulgemus, ac Montem prædictum, illiuſque loca, & portiones reſpectu ſummæ illis aſſignatæ omnino reductionibus, diminutionibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam prætextu enormiſſimæ læſionis, urgentis neceſſitatis, ſeu evidentis utilitatis, aut alia quacumque cauſa ſive in genere, ſive in ſpecie faciendis obnoxia, ſed firma perpetuo & inviolata perſiſtere, nec quemquam ex ipſius Montis deinceps creditoribus, aut ab eis cauſam, & Jus habentibus ſuper integris fructibus, & emolumentis prædictis quocumque modo turbari, vel impediri, quinimmo in illorum pacifica, & quieta, liberæ fructuum perceptionis, & pretii diſpoſitionis poſſeſſione, vel quaſi, contra quoſcumque defendi, conſervari, & perpetuo manuteneri debere, etiamſi officina, ſeu Stampa præfata ex quocumque opinato, vel inopinato eventu effectum in toto, vel in parte minime ſortiretur, ſeu illo ſortito, nunc, ſeu quandocumque deficeret, ceſſaret, ſeu penitus quomodocumque ſublata eſſet, unde dictæ Cameræ de ſubrogatione dictorum mille, & ducentorum ſcutorum loco totidem dicto Monti ſuppoſitorum, nec inde, nec aliunde conſultum, aut proviſum remaneret, quoniam fidem noſtram ſecutos ejuſdem Montis creditores prædictis, vel aliis quibuſcumque opinatis, vel inopinatis futuris caſibus nullo modo ſubiacere, nec minus eoſdem ad probandum, vel docendum in judicio, vel extra pecunias in dicto Monte collocatas, aut illarum partem in cauſam ſuperius expreſſam, vel in aliam dictæ Sedis, vel Cameræ neceſſitatem, vel utilitatem converſas fuiſſe nullo unquam tempore teneri, ſeu quomodolibet obligatos eſſe volumus, ſed illos ex nunc a præmiſſis penitus abſolvimus, eximimus, & liberamus.

Alia quoque concedit Privilegia.

§.10. Quinimo etiamſi nulla ex præmiſſis utilitas Sedi, vel Cameræ Apoſtolicæ reſultaret, ſed contrarium penitus apparere

ullo

ullo unquam tempore poſſet, nihilominus ne quiſquam fide Nobis credita defraudetur, ſed e contra ſemper lætus, & contentus acquieſcere poſſit, omnes, & ſingulos dicti Montis pro tempore exiſtentes creditores ſola, & ſimplici præſentium oſtenſione perpetuo ſecuros remanere volumus, abſque eo, quod aliud ulterius demonſtrare, quærere, vel introſpicere teneantur, quia ita motu, ſcientia, & auctoritate prædictis omnino volumus, & ſtatuimus, atque has noſtras literas vim validi, & efficacis contractus inter Nos, ſucceſſoreſque noſtros, juſque, & cauſam ab illis habuerint ſolemniter initi, & ſtipulati obtinere, eumdemque ab omnibus obſervari debere, neque ab illo ſub quocumque quæſito colore, vel ingenio reſiliri poſſit, aut in judicium, vel controverſiam deduci, necnon quibuſcumque oppoſitionibus non obſtantibus dictum Theſaurarium generalem, ac etiam Depoſitarium Generalem, & quoſcumque illorum ſucceſſores ad præſtandam ſummam prædictam, ut præfertur, Monti aſſignatam ſtatutis temporibus libere, & expedite teneri, & obligatos eſſe, & ad id juris, & facti remediis opportunis cogi, & compelli poſſe, facultate tamen redimendi dictum Montem pro eodem pretio Nobis, & Succeſſoribus noſtris perpetuo reſervata.

Præſentibus perpetuā addit firmitatem

§.11. Sicque in omnibus, & ſingulis prædictis per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere necnon irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & ordinamus.

Novi Montis Protector Theſaurarius Rev.Cameræ conſtituitur.

§.12. Demum, ut omnia pro executione præmiſſorum neceſſaria rectius ſuo ordine procedant, dilectum filium Guidum Pepulum Theſaurarium noſtrum Generalem dicti Montis Protectorem, & Adminiſtratorem cum plena, & ampla facultate, & abſoluta auctoritate omnia, & ſingula, quæ ad ipſius Montis progreſſum, defenſionem, & utilitatem ſpectare dignoverit, gerendi, adminiſtrandi, curandi, & exequendi, ac etiam in hac prima erectione literas patentes emptoribus locorum ejuſdem, donec Collegium inter ſe ſe conſtituant, ſub ejus nomine, & ſigillo concedendi, & expediendi, & interim pariter ſecretarium prædictarum eligendi inſtituimus, & deputamus.

Obſtantium derogatio.

§.13. Non obſtantibus præmiſſis, ac fe. rec. Pii PP.IV. Prædeceſſoris noſtri de ſimilibus, vel diſſimilibus gratiis, indultis, & conceſſionibus in Camera Apoſtolica intra tres menſes præſentandis, & regiſtrandis, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, aliiſque omnibus, & ſingulis, quæ minime obſtare volumus, & quæ latius expreſſa, & ſpecificata fuerunt in aliis literis noſtris erectionis Montis pacis, quæ his pro repetitis, & iterum ſpecificatis haberi volumus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus quoque, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, & manu alicujus Notarii, publici, vel defenſoris pro tempore exiſtentis Collegii dicti Montis ſubſcriptis, & ſigillo ejuſdem Montis, vel cujuſvis perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & extra, regula, ſeu Conſtitutione quacumque contraria edita, vel edenda non obſtante, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 27. Aprilis 1587. An.II.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 27. Aprilis 1587. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXXV.

Inſtitutio Hoſpitalis pauperum Mendicorum in Urbe, ad eos pie alendum, eorumque animæ, & corpori ſalubriter conſulendum, cum annuorum redituum, & privilegiorum aſſignatione.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pauperū ſubventio, pietas & miſericordia commendatur.

QUamvis infirma, & varia mortalium conditio, ita divinæ providentiæ inſcrutabili diſpenſatione ordinata, & quaſi in quoſdam gradus diſtincta ſit, ut ſecundum propriam vocationem, aliqui in hoc mundo temporalibus copiis abundent, aliqui mediocrem, aut tenuem vitam degant, quidam autem pauperes, & miſerabiles ſint, qui aliena divitum ope ad ſui ſuſtentationem indigeant, quod & ita ſemper fore Moyſes populum Iſrael præmonuit, dicens. Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ: idcirco ego præcipio tibi, ut aperias manum fratri tuo egeno, & pauperi, qui tecum verſatur in terra: Et Dominus diſcipulis ſuis confirmavit illis verbis: Semper pauperes habebitis vobiſcum. Ipſe tamen rerum divinarum atque humanarum rector ac moderator Deus, qui vitæ ſubſidia, & opes ſic inæqualiter hominibus diſtribuens, ac dividens, non ideo iniuſtus, aut iniquus, quod abſit, dici poteſt, nec ſine cauſa efficit, ut alii affluant, & abundent, aliis vero hæc ipſa deſint, & illis egeant, ſed ut hac via divites quidem ſuæ benignitatis, ac fidelis adminiſtrationis præmia accipiant, pauperes vero per virtutem patientiæ coronati digna mercede honorentur, voluit pro ſua immenſa in univerſum genus humanum caritate, ac beneficentia, potiſſimum erga pauperes, & egenos, eam ſpecialem, ac perpetuam curam diligenter adhiberi, ut neque indigerent, neque mendicare cogerentur, quemadmodum, & prædicto populo Iſrael per eundem Moyſen expreſſe mandavit: Omnino indigens, & mendicus non erit inter vos, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra, quam traditurus eſt tibi in poſſeſſionem. Et inter Chriſtifideles, in ip-

in ipſo naſcentis Eccleſiæ initio, ſub Sanctis Apoſtolis plene ſervatum eſſe, eorundem Apoſtolorum acta teſtantur. Neque enim, inquiunt, quiſquam egens erat inter illos. Quare idem Dominus noſter Jeſus Chriſtus volens mundo univerſo, ac præcipue fidelibus ſuis aperte demonſtrare quanti faceret humilitatis eximiam virtutem, & quam ſibi cara, & dilecta eſſet paupertas, ac pariter docere, ne a divitibus, & opulentis hominibus pauperes deſpicerentur, eorumque cura negligeretur, primum quidem ipſemet, quando juxta præclara vaticinia Prophetarum e Cœlo in terras, humana carne aſſumpta, deſcendit, non regium diadema, aut ſublime aliquod decus, quod mundo oſtentaret, & hominum oculis obiicerent, ſecum detulit: ſed ſemetipſum exinanivit formam ſervi accipiens, ac pauper in ſtabulo naſci, locum in diverſorio non habere, pauperis præſepis anguſtiis contineri, pauperem demum vitam, quam pro Nobis ſuſcepit, eligere, ac uſque in finem retinere dignatus eſt, ut non immerito dixerit: Vulpes foveas habent, & volucres Cœli nidos, filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet. Et per os David Prophetæ: Ego autem mendicus ſum, & pauper: Et Apoſtolus ſcripſerit: Scitis enim gratiam Domini noſtri Jeſu Chriſti, quoniam propter vos egenus factus eſt, cum eſſet dives, ut illius inopia vos divites eſſetis. Deinde etiam pauperum, & miſerabilium perſonarum, dum in mundo converſatus eſt, ſingularem quandam ſolicitudinem geſſit, eoſque divinis gratiis, & beneficiis multipliciter adiuvit, quod paſſim Evangelica teſtatur hiſtoria, dum pauperes ſibi diſcipulos delegit, dumque cæcis viſum, ſurdis auditum, mutis loquelam, claudis greſſum, aridis, & paralyticis corporis, & membrorum integritatem reddidit, leproſos mundavit, dæmoniacos liberavit, alioſque variis languoribus, & infirmitatibus laborantes, & oppreſſos curavit, pauperum quoque ſequentium turbas Cœleſti verbo ſæpius pavit, & inſtruxit, & eas quandoque eſurientes, etiam corporalibus mirabiliter ſatiavit alimentis. Et confirmat Apoſtolus Jacobus, dicens: Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, & hæredes regni, quod repromiſit Deus diligentibus ſe? Ac præterea miſericordiam, & eleemoſynas, quæ pauperibus fiunt, tamquam ſibi factas recipit, & acceptas refert. Unde & a Sanctis, & piis viris pro pauperibus peregrinis, & mendicis, non Angelos, modo, ſed Angelorum Dominum ſæpius hoſpitio ſuſceptos fuiſſe legimus; quod, & Apoſtolus ad Hebræos memorat dicens: Hoſpitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim placuerunt quidam Angelis hoſpitio receptis. Ac denique fideles cunctos, ad ſublevandas pauperum neceſſitates, monitis, & præceptis, & maximis etiam propoſitis præmiis, in ſcripturis ſacris vehementer inflammat; ait enim per Iſaiam: Frange eſurienti panem tuum, & egenos, vagoſque indue in domum tuam: cum videris nudum operi eum, & quæ ſequuntur. Ac rurſus paulo infra: Cum effuderis eſurienti animam tuam, & animam afflictam repleveris, orietur in tenebris lux tua, & tenebræ tuæ erunt ſicut meridies, & requiem tibi dabit Dominus Deus tuus ſemper, & implebit ſplendoribus animam tuam, & oſſa tua liberabit, & erit quaſi hortus irriguus, & ſicut fons aquarum, cujus non deficient aquæ. Atque in Evangelio per ſeipſam Veritas dicit: Cum facies convivium, voca pauperes, debiles, claudos, & cæcos, & beatus eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim tibi in reſurrectione juſtorum. Et iis demum teſtatur, ſe in noviſſimo die æternæ beatitudinis præmia paraviſſe, qui miſericordiæ opera in pauperes, & egenos exercuerunt, ipſis namque dicturus eſt. Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis regnum a conſtitutione mundi. Eſurivi enim, & dediſtis mihi manducare: ſitivi, & dediſtis mihi bibere: hoſpes eram, & collegiſtis me: nudus, & operuiſtis me: infirmus, & viſitaſtis me: in carcere eram, & veniſtis ad me: & rurſus, Amen dico vobis, quamdiu feciſtis uni de his fratribus meis minimis, mihi feciſtis.

§.1. Quæ quidem Nos attentius conſiderantes, ac recolentes in quadam aliquando Synodo pie conſtitutum fuiſſe, ut unaquæque Civitas pauperes, & egenos incolas ſuos alimentis congruentibus paſceret, ſecundum vires, ut tam vicini presbyteri, quam cives omnes ſuum pauperem paſcerent, quo fieret, ne pauperes ipſi per alienas Civitates vagarentur, atque olim hujuſmodi Hoſpitalia, in quibus Pauperes, & Mendici alerentur, in multis Civitatibus extitiſſe, & in aliquibus etiam in Italia adhuc vigere, ſimulque egenorum calamitates, quorum ingens quotidie numerus Nobis ante oculos verſatur, paterna caritate miſerati, tum Chriſtianæ pietati, tum etiam noſtro paſtorali officio conſentaneum eſſe duximus, in hac Alma Urbe pietatis, & caritatis altrice, ad quam ea omnibus totius Orbis terrarum regionibus, quaſi communem patriam, & tutiſſimum refugium, in ſinum, & gremium S. R. E. plurimi pauperes fame, frigore, nuditate, rerumque omnium inopia confecti, ac variis morbis, & incommodis conflictati ſe recipiunt, Domum hoſpitalem inſtituere, in quam omnes benigne excipiantur, alantur, veſtiantur, paratos habeant lectos, cibos, potum, aliaque ad imbecillia corpora confovenda, & recreanda opportuna, hac demum ratione provideatur, ne ulterius mendici per vias, & plateas tota Urbe diſperſi, ac vagantes, victum quæritando defatigentur, ne, non modo publica loca, aut privatarum ædium veſtibula, ſed ipſa quoque templa gemitibus, & ejulatibus compleant, ne ſuis clamoribus obſtrepant fidelibus, dum divinis officiis, aut Miſſæ ſacrificio intenti ſunt, ne in Eccleſiis, in quibus debet eſſe quieta converſatio, quæri-

Iſte Pontifex ob cauſas hæ expreſſas.

rimoniis, lamentis, ac vociferationibus tumultus excitent: ne ipſa divina officia, & circumadſtantium devotionem importunis, ac moleſtis vocibus perturbent: ne, quod præcipue Nobis cordi eſt, dum incertis ſedibus Urbem peragrant, proprium Parochum non agnoſcentes, abſque alicujus divini præcepti, aut bonorum morum notitia, tanquam bruta animalia rationis expertia, cibo tantum quærendo, & ventri paſcendo intenti, aberrent: ita ut nemo illis Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrandi, nemo eorum ſalutis ſpiritualis curam ſpecialem gerat. Poſtremo, ut eadem opera, cunctis, quos in publicum quæſtum incerta mendicitas vocaverit, inſpectis, exploretur, in ſingulis integritas corporum, & robur annorum, atque inertes quidam, & ſine ulla debilitate internoſcantur, eorumque ignaviæ, & nequitiæ via præcludatur, qui ſimulata infirmitate, ſeu prætextu fictæ, aut per ſocordiam, & otium affectatæ paupertatis, alimoniam vere infirmis, ac pauperibus præripiant, ac ſimulandi morbi infamem quandam, doloſam, & fraudolentam artem factitant, mox bene valentes, robuſta, & valida totius corporis firmitate, ludis, cumeſſationibus, aut illicitis aliis rebus vacant, cum ſalutis ſuæ diſpendio, multorumque ſcandalo, & offenſione.

Hoſpitale Mendicorum in Urbe erigit, & Miniſtros quatuor ad ejus regimen ſingulis annis eligi mandat.

§.2. Ut igitur eorumdem Mendicorum animæ, & corporis ſaluti conſulatur, hocque tam ſalutare, & neceſſarium opus, alias a nonnullis Prædeceſſoribus noſtris inchoatum, ſemper tamen, ex eo quod certos redditus pro alimentis inopum non aſſignarunt, inefficaci conatu relictum, & dimiſſum, nunc demum noſtra auctoritate, noſtraque ingenti, pia tamen impenſa, ut proſperiores ſucceſſus, optatumque effectum ſortiatur, & perpetuo ſubſiſtat, ſcandaliſque, & incommodis prædictis occurratur, ac Sedis Apoſtolicæ, quæ omnes afflictos materno ſinu ſemper complectitur, pietas, & benignitas in dies magis eluceſcat: habita ſuper hoc cum Venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus, deliberatione matura, de eorum conſilio, & aſſenſu, ad Dei Omnipotentis gloriam, pauperum Mendicorum commodum, & ſalutem, ac piorum operum incrementum, in eadem Alma Urbe, in ædibus prope Pontem Sixtum ad Tyberis ripam ſitis, quas ad hoc noſtris pecuniis, magno pretio emimus, ut ad uſum eorumdem pauperum, inſtauratione, & fabrica opportuna accommodari curavimus, unum Hoſpitale pauperum Mendicorum utriuſque ſexus, in quo tamen ſeorſum viri a mulieribus manere, & commorari debeant, pro ipſorum perpetuis receptione, habitatione, & ſubſtentatione, cum ſuis Oratorio, Sacriſtia, Cœmeterio, humili Campanili, & Campanis, ac diſtinctis, & ſeparatis, pro eiſdem utriuſque ſexus perſonis, refectoriis, dormitoriis, hortis, areis, cellis, & officinis, congrua ſuppellectili, utenſilibus, aliiſque rebus neceſſariis, non mediocri noſtro ſumptu comparatis, ſufficienter inſtructum, per quatuor viros clericos, aut laicos idoneos, & probatos, quorum duo a Populo Romano in publico Conſilio, & duo reliqui a dilectis filiis Confratribus Archiconfraternitatis Sanctiſſimæ Trinitatis Convaleſcentium, & Peregrinorum, cujus Oratorium ibi proximi via intermedia conſtitutum exiſtit, ex ſuo corpore annis ſingulis eligantur, & deputentur, regendum, adminiſtrandum, & gubernandum, ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium erigimus, & inſtituimus.

Redditusque, & annuos proventus aſſignat.

§.3. Ac ipſi Hoſpitali pauperum Mendicorum, erecto, & inſtituto, dotis nomine, & ad ſuſtentandos pauperes redditum annuum novem millium ſcuturum monetæ Romanæ, juliis decem pro quolibet ſcuto hujuſmodi computatis, ita conſtituimus, & aſſignamus, ut videlicet pro nunc in præſentis operis inchoatione ſuper exactione, ſeu Gabella lignorum combuſtibilium, ac redditibus ex ea annuatim provenientibus ad hunc potiſſimum uſum a Nobis nuper deſtinata quinque millia ſcuta annuatim perpetuo percipiantur: Reliqua vero quatuor millia ſcuta annua ex penſionibus per Conductores alterius novæ gabellæ ſuper attractione, ſeu conductione Navium, & Navicularum, quæ per Tyberim flumen cum Bubalis, Jumentis, vel aliis animalibus deducuntur annuatim perſolvendis. Quoniam noſtris ſumptibus, tam dicta utenſilia, & ſupellectilia, ut præfertur, pro uſu ipſius Hoſpitalis, quam etiam alia in præſentiarum neceſſaria pro victu, & veſtitu eorundem mendicorum empta jam, & comparata, ac ſatis abunde proviſa ſunt, nunc demum in ejuſdem Hoſpitalis uſus erogari, & converti volumus, & mandamus, ubi, & quando ad urgentes illuc confluentium neceſſitates majori impenſa opus eſſe compertum erit, ac emolumenta tam ex primodicta, quam ſi opus erit, ex ſecundo dicta Gabellis proventura, Mendicorum hujuſmodi neceſſitatibus perpetuo dicamus, applicamus, & appropriamus: Inhibentes in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub pœna excommunicationis per ſingulos contravenientes eo ipſo incurrenda prædictis Theſaurario, & Commiſſario generalibus nunc, & pro tempore exiſtentibus, & aliis, ad quos ſpectat, ne prædictos ex hujuſmodi gabellis ſic per Nos aſſignatos, & applicatos annuos redditus in alios quamvis pios, & neceſſarios uſus erogare, aut convertere audeant, vel præſumant, & quod Nobis licere non patimur, idipſum noſtris Succeſſoribus indicamus. Eamdem aſſignationem, & applicationem juramento a Nobis præſtito de rebus Eccleſiæ non alienandis nequaquam adverſari arbitrantes, tum quia provenit ex gabellis de novo inſtitutis, quas dicta Camera hactenus nunquam habuit, & in quarum redditum percipiendorum, ſeu exigendorum poſſeſſione, vel quaſi nunquam fuit: tum quia, quod Pauperibus erogat, Deo ipſi, qui Nobis omnia tribuit, dari cenſendum eſt.

§.4. Vo-

Hoſpitale, & ejus officiales pauperesque in eo degentes, & eorum bona a juriſdictione, & ſuperioritate Judicum, & Officialium Urbis eximit.

§.4. Volumus autem Hoſpitale Pauperum Mendicorum prædictum, ac illius pro tempore exiſtentes Adminiſtratores, Officiales, Miniſtros, & alios ſervientes, ratione ipſius Hoſpitalis dumtaxat, Pauperesque in eo degen. necnon ejuſdem Hoſpitalis pauperum Mendicorum bona mobilia, & immobilia, cujuſcumque qualitatis, & quantitatis, in dicta Urbe, & extra, ac alias ubique locorum conſiſtentia exempta eſſe ab omni juriſdictione, correctione, viſitatione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate pro tempore exiſtentium dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conſervatorum, Reformatorumque, ac noſtri, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis in dicta Urbe in ſpiritualibus Vicarii, necnon cauſarum curiæ Cameræ Apoſtolicæ generalis Auditoris, & cujuſvis Ordinarii locorum, aliorumve quorumcumque Iudicum, & officialium in ipſa Urbe, vel alias ubilibet conſtitutorum.

Exemptionemque a quacumque gabella, & decima, d. Hoſpitali, & cum eo contrahentibus concedit.

§. 5. Ipſumque Hoſpitale pauperum Mendicorum, & quoſcumque in propriis eorum rebus, & bonis cum eo contrahentes a ſolutione, & exactione quorumcumque, ut vocant, pedagii, gabellæ, bollettini, decimarum, & cujuſvis alterius, tam ordinarii, quam extraordinarii oneris, ex quacumque cauſa impoſitorum, & imponendorum, eximimus, & prorſus liberamus, ac ſub Beati Petri, & Sedis Apoſtolicæ, atque noſtra protectione ſuſcipimus, & collocamus, Nobiſque, & dictæ Sedi immediate ſubiicimus, ac liberos, immunes, & exemptos declaramus. Necnon Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerario, Vice-Camerario, Præſidentibuſque, & Clericis Cameræ Apoſtolicæ, Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, aliiſque Officialibus, Judicibus, & perſonis prædictis, & quibuſvis ad exactionem decimarum, & aliorum onerum prædictorum pro tempore deputatis, ne quarumcumque literarum, eis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis conceſſarum prætextu, Hoſpitale pauperum Mendicorum Adminiſtratores, Officiales, Miniſtros, & ſervientes prædictos, perſonaſque in eo degentes ſuper præmiſſis, quovis modo moleſtent, ſeu moleſtari permittant, diſtrictius inhibemus.

Mendicos Hoſpitalis circa jejunia, eſu carnium, habito utriuſque Medici conſilio diſpenſat.

§.6. Præterea pauperibus Mendicis in eodem Hoſpitali pro tempore degentibus, quorum infirmitas, vel nimis imbecilla valetudo, aut corporis habitudo, jejunium, ſeu carnium, & lacticiniorum abſtinentiam ferre non poterit. ut de utriuſque medici conſilio, quibuſvis quadrageſimalibus, & quatuor anni temporibus, ac vigiliis, & aliis diebus, in quibus jejunium ab Eccleſia indictum, aut carnium, ovorum, & lacticiniorum uſus, de jure, vel conſuetudine, ſeu alias prohibitus exiſtit, vel fuerit, carnibus, ovis, butyro, lacticiniis, & aliis cibis prohibitis hujuſmodi uti, & veſci.

Presbyteris in dicto Hoſpitali deputandis, circa adminiſtrationem Sac. amentorum, pro Mendicis, Miniſtris, & ſervientibus Hoſpitalis, facultates hic expreſſas concedit.

§.7. Singuli quoque Presbyteri, Sæculares, & cujuſvis Ordinis Regulares, qui ad hoc a Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus, ſeu Deputatis pro tempore exiſtentibus Hoſpitalis Mendicorum hujuſmodi electi, & a prædicto in Urbe Vicario approbati fuerint, ſingulos pauperes, miniſtros, & ſervientes ejuſdem Hoſpitalis Mendicorum, & a quibuſvis excommunicationis etiam majoris, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, quibus innodati fuerint, necnon quibuſcumque eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam talibus, de quibus dicta Sedes merito conſulenda foret, videlicet in caſibus, tam Ordinariis locorum quam etiam Sedi Apoſtolicæ quomodolibet reſervatis, non autem in judicium deductis, neque contentis in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis, ſemel in ingreſſu Hoſpitalis, & iterum ab omnibus ſupradictis, nullo prorſus excepto in mortis articulo, confeſſione eorum diligenter audita, in foro tantum conſcientiæ abſolvere, injuncta inde eis pro modo culpæ, ſuo arbitrio, pœnitentia ſalutari. Quodque pauperibus, miniſtris, & ſervientibus Hoſpitalis Mendicorum hujuſmodi, Sacramenta Eccleſiaſtica adminiſtrare, & defunctorum corpora in proprio Cœmeterio ſepelire libere, & licite valeant, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo concedimus, & indulgemus.

Peregrinos in eodem Hoſpitali benigne, etiam recipi mandat.

§.8. Ceterum volumus, ut in Hoſpitali prædicto, ſic per Nos erecto Pauperes, & Mendici advenæ per Urbem tranſeuntes, ſi eo divertere voluerint, benigne recipiantur, ac eis tres refectiones ſubminiſtrentur, & inde cum Dei benedictione ad iter ſuum proſequendum dimittantur.

Rationes cōpitorum ab Officialibus ſingulis menſibus exigi præcipit.

§.9. Præcipimus vero quatuor Adminiſtratoribus, ſeu Deputatis prædictis, ut ipſi ſingulis menſibus ab Œconomis, Procuratoribus, Officialibus, Miniſtris, & quibuſvis perſonis dicti Hoſpitalis pauperum Mendicorum, rationes accepti, & expenſi ejuſdem Hoſpitalis diligenter exigant, & inſpiciant, eoſque ad hujuſmodi rationes reddendas cogant omnino, & compellant, prout eorum unumquemque ad id teneri volumus, & decernimus.

Theſaurariū, & Commiſſarium generales, ejuſdem Hoſpitalis Gubernatores deputat.

§.10. Ac inſuper ut ipſius Hoſpitalis pauperum Mendicorum conſervationi, bonoque regimini eorumdemque pauperum indigentiis opportunius conſulatur, dilectos filios noſtros, & Cameræ Apoſtolicæ Theſaurarium, & Commiſſarium generales, nunc, & pro tempore exiſtentes, ejuſdem Hoſpitalis pauperum Mendicorum Gubernatores, & ſuperintendentes conſtituimus, & deputamus, quorum conſilio, & ope quatuor Adminiſtratores, ſeu Deputati prædicti curam, & gubernium eorumdem Meodicorum, ac dicti Hoſpitalis, illiuſque reddituum, proventuum, jurium, actionum, & bonorum mobilium, & immobilium, oblationumque, & eleemoſynarum adminiſtrationem gerant. Denique cetera omnia ad pietatem, & caritatem ex-

exercendam pertinentia, peragant, ordinent, ac decernant. Mandantes eiſdem Theſaurario, & Commiſſario, modernis & pro tempore exiſtentibus, ut una cum ipſis quatuor Adminiſtratoribus, ſeu Deputatis, tam iterum prædictas, quam alias quaſcumque rationes, & computa dicti Hoſpitalis, illiuſque debitorum, ſaltem tertio quoque menſe, & præterea quoties opus fuerit, exigant, accurate videant, examinent, & ſolident. Dantes illis, & concedentes plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem, prædictos Œconomos, Procuratores, Officiales, Miniſtros, ſervientes, debitores, & alios quoſcumque, quorum intererit, ad reddendas hujuſmodi rationes, opportunis juris, & facti remediis cogendi, & compellendi, & eos qui ſatisfecerint, quietandi, abſolvendi, & liberandi, ac ſimiliter cum interventu eorumdem quatuor Adminiſtratorum, ſeu Deputatorum, pro ſalubri directione, & conſervatione dicti Hoſpitalis pauperum Mendicorum, illiuſque bonorum, & jurium temporalium, & ſpiritualium, quoſcumque Officiales, Procuratores, Miniſtros, & ſervientes, in eo deputandi, & amovendi, alioſque eorum loco ſufficiendi, ordinationes, & ſtatuta, licita tamen & honeſta, ſacriſque Canonibus, & generalis Concili Tridentini decretis non contraria faciendi, & edendi, eaque cum viſum fuerit, revocandi, immutandi, corrigendi, aliaque de novo condendi. Quæ quidem ſtatuta ſic facta, edita, revocata, immutata, & correcta, poſtquam per Nos aut Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, approbata fuerint, ab omnibus ſupradictis Gubernatoribus, Adminiſtratoribus, ſeu Deputatis, Œconomis, Procuratoribus, Officialibus, Miniſtris, ſervientibus, & aliis quibuſcumque inibi pro tempore receptis, inviolabiliter obſervari volumus, ac juxta eorumdem diſpoſitionem a quibuſvis Judicibus, ſublata eis quavis aliter judicandi facultate, judicari, & definiri debere, & ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.11. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Urbis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eiſdem Urbis Gubernatori, Senatori, Conſervatoribus, Reformatoribus, Vicario, Auditori cauſarum Curiæ dictæ Cameræ, aliiſque ſuperius nominatis, necnon prædictæ Urbi, & Populo Romano, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Hortatio ad Miniſtros Hoſpitalis, ut bene miniſtrent.

§.12. Ut autem hoc pium, & ſalutare opus feliciora in dies, Deo favente, ſuſcipiat incrementa, eoſdem Gubernatores, Adminiſtratores, ſeu Deputatos, Œconomos, Procuratores, Officiales, & Miniſtros dicti Hoſpitalis enixe hortamur, & monemus, ut curam ipſius Hoſpitalis pauperumque Mendicorum, qui in eo recipientur, ita alacriter, & prompte ſuſcipiant, pauperes ipſos Mendicos ſincera in Domino caritate tractent, bona temporalia ejuſdem Hoſpitalis fideliter, & prudenter diſpenſent, & adminiſtrent, ac demum piis hujuſmodi operibus, ad Dei gloriam, pauperumque utilitatem, & ſalutem ſe ferventer exerceant, ut exinde, præter cœleſtis regni præmia, etiam noſtram, & Sedis Apoſtolicæ benedictionem, & gratiam conſequi mereantur.

Fides exemplorum.

§.13. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca ubi eis opus fuerit, deferre, volumus ut earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra illud ubique adhibeatur, quæ adhiberetur ipſis originalibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo omnino hominum &c.

D. P. An. III. 11. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, quinto idus Maii, Pont. noſtri Anno III.

Ego Sixtus Epiſc. Catholicæ Eccleſiæ ff.

Sequuntur Card. ſubſcriptiones.

LXXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declaratio, quod ſuppellectilia ad cultum Divinum deſtinata per obitum Prælatorum in Regnis Hiſpaniarum relicta, Capitula debeant de manibus generalis Collectoris ſpoliorum Cameræ, non autem propria auctoritate recipere.

S I X T U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanus Pontifex, cui univerſalis Eccleſiæ cura a Domino commiſſa eſt, ſuper iis, quæ in favorem Eccleſiarum, & Divini cultus, ac alias a Prædeceſſoribus ſuis facta, ac ſancita ſunt, ſi hominum malitia, atque audacia aliter quam par eſt, & contra verum illorum ſenſum interpretentur, ipſique homines ſiniſtre eiſdem utantur, novis Conſtitutionibus declarat, ac ſtatuit, & ne in Eccleſia Dei, quam decet omnis ſanctitas, abuſus irrepant, aut ſi jam irrepſerunt, ut inde removeantur, ſtudio providet diligenti, prout ipſa rerum experientia docet, ac ſuadet eſſe faciendum.

Pius V. Sacra Supellectilia apud Eccleſiaſticos defunctos repe-

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, poſtquam fel. rec. Pius PP. V. Prædeceſſor noſter quadam ſua perpetuo valitura Conſtitutio-

...tibilia in Hiſpaniis, Eccleſiarum Capitulis addixit per ipſa Capitula propria auctoritate capienda.

tione de ſpoliis inter alia declaraverat, ac ſtatuerat, quod de cetero omnia. & ſingula ornamenta, & paramenta, ac vaſa, & alia res, ac bona per quoſcumque Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, Abbates, & alios quoſcumque ad uſum, & cultum Divinum, etiam in eorum privatis ædibus, & Cappellis deſtinata, tempore eorum obitus ex teſtamento, vel ab inteſtato relicta ſub appellatione ſpoliorum minime venirent, ſed ad ſingulas Eccleſias, Monaſteria, & Beneficia, quæ tales perſonæ Eccleſiaſticæ viventes obtinuiſſent, omnino ſpectarent, & illis poſtquam ipſæ perſonæ obiiſſent, incorporata cenſerentur, ipſarumque Eccleſiarum Capitula, illa propria auctoritate retinere poſſent, ut in dicta Conſtitutione plenius dicitur contineri, non defuerint, nec deſint de præſenti ex Capitulis Eccleſiarum in Regnis Hiſpaniarum conſiſtentium, qui diverſa res, & bona ex ſpoliis Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum poſt illorum obitum ſub prætextu, quod illa tanquam Divino cultui dicata ad ipſorum Eccleſias ſpectent, auctoritate propria & de facto uſurparunt, & ſibi appropriarunt in grave etiam Cameræ noſtræ Apoſtolicæ præjudicium, & ipſorum uſurpantium animarum periculum.

Cũ vero Capitula prætextu talis Conſtitutionis uſurparent etiã alias res ad Cam. Apoſt. ratione ſpolii pertinentes;

Sixtus V. juſſit per Collectorem ſpoliorum declarandum eſſe, quæ res cultui divino ſint addictæ.

§.2. Ad horum igitur reprimendam audaciam præſenti noſtra Conſtitutione perpetuo quoque valitura Apoſtolicæ Sedis auctoritate declaramus, ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus per nunc, & pro tempore exiſtentem Cameræ prædictæ, illiuſque jurium, & ſpoliorum hujuſmodi in Regnis, & partibus Hiſpaniarum Generalem Collectorem, aut ab eo deputatum dumtaxat videri, ac declarari debeat, quæ ex rebus, & bonis quorumcumque Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Abbatum, Commendatariorum, & aliarum quarumcumque perſonarum Eccleſiaſticarum in eiſdem partibus, & Regnis Hiſpaniarum, & in quibus dictus Collector deputatus fuerit, pro tempore decedentium ſervitio, & cultui Divino vere deſtinata, ac dicata ſint.

Et ſic tales res Capitula de manu dicti Collectoris percipere debent.

§.3. Ita quod Capitula ipſarum Eccleſiarum illa de manu ipſius Collectoris, aut ab eo deputati, non autem propria auctoritate recipere, & habere poſſint, ac debeant.

Juſſit quoque ut certæ ſolutiones ab Eccleſiarũ Prælatis ipſis Eccleſiis fieri ſolitæ, fiant intra biennium captæ poſſeſſionis ſub pœna caducitatis contra eas ipſis Eccleſiis, & Capitula, quibus hujuſmodi ſolutiones faciendæ erant.

§.4. Inſuper quia ad aures quoque noſtras pervenit, Epiſcopos, & alios Prælatos earumdem Eccleſiarum in dictis Regnis, & partibus Hiſpaniarum, qui ad ipſas Eccleſias, illarumque regimina promoti certa regalia, quæ ſolutiones capparum, ſeu boni ingreſſus appellant, Capitulis earumdem, ac ipſiſmet Eccleſiis ſolvere tenentur ſolutiones hujuſmodi, vel uſque ad diem ſui obitus, vel quamdiu poſſunt differre ſolitos eſſe, non ſine ejuſdem Cameræ noſtræ damno, & præjudicio, hac eadem Conſtitutione noſtra ordinamus, ac volumus, quod omnes, & ſingulæ hujuſmodi ſolutiones, ſive prædicto, ſive alio quocumque nomine nuncupentur, per quoſcumque Archiepiſcopos, Epiſcopos, & Prælatos, ac alios partium, & Regnorum prædictorum, ad quos quomodolibet ſpectat, intra unum, aut ad ſummum duos annos a die adeptæ per ipſos regiminis, necnon bonorum, vel majoris partis eorum quarumcumque Eccleſiarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum, ac Monaſteriorum, & aliorum Beneficiorum, ac locorum ubilibet in dictis partibus, & Regnis exiſtentium, in quorum Superiores, & Prælati ad aliquas hujuſmodi ſolutiones tenentur, poſſeſſionis computandos, omnino, & integraliter fieri, quin etiam tempore prædicto durante Capitula, & Canonici, ac alii, quibus illæ debentur eaſdem exigere, & recuperare debeant, alias tempore hujuſmodi elapſo, omnis actio, quæ deſuper contra dictam Cameram prætendi poſſet, eo ipſo ceſſet, aut ceſſare intelligatur, nec jam Capitulis, Canonicis, & aliis ſuper ſpoliis, ac bonis Prælati pro tempore defuncti quomodolibet prætendentibus ullum prorſus jus, ullaque actio ſuper eiſdem ſolutionibus, illarumque exactione, & recuperatione competat, nec remaneat.

Et ſic in perpetuum jubet obſervari.

§.5. Decernentes ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, Commiſſarios quavis auctoritate fungentes ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, atque auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§.6. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Eccleſiarum Monaſteriorum, & locorum prædictorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Maii 1587. An.III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 15. Maii 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

LXXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Indultum, ut Commiſſarius Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia nunc, & pro tempore exiſtens in partibus Indiarum, habeat vocem activam, & paſſivam in Capitulo Generali.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam

Cauſæ dandi Privilegii.

§.1. CUM ad regendos Fratres Minores de Obſervantia degentes in partibus Indiarum, ſive totius novi Orbis Chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici Ditioni ſubiectarum præter duos Commiſſarios, & Miniſtros Provinciales, & duos Cuſtodes, qui totidem Provinciis illarum partium præſunt etiam unus Commiſſarius Generalis deputari ſoleat ſecundum Statuta in Congregatio-

tione Toletana inſtituta, qui ſupremam in omnes perſonas Regulares dicti Ordinis, in illis Regionibus poteſtatem habeat, ac licet in Capitulis Generalibus ejuſdem Ordinis, quæ pro tempore celebrantur, prædictum Commiſſarium Generalem pro tempore exiſtentem intereſſe deceat, ac ejus præſentia, ex eo quod de rebus, & negotiis, deque ſtatu, & indigentiis ipſius Ordinis plene inſtructus, & informatus eſſe, ſolet ſit admodum fructuoſa, & quodammodo neceſſaria. Vocem tamen activam, & paſſivam in dicto Capitulo generali juxta literas ſel. rec. Leonis Papæ X. noſtri Prædeceſſoris, & forſan alia ipſius Ordinis Statuta minime habeat, non mediocriter expedire, & rationi conſonum eſſe judicamus, ut quoniam ex Miniſtris Provincialibus, & Cuſtodibus quam plures ob locorum intervallum, ac diſtantiam ad Capitula Generalia accedere non poſſunt, & plerumque eorum aliquis deeſt ſaltem Commiſſario Generali prædicto Vox activa, & paſſiva concedatur, præſertim cum hoc ipſum valde gratum, & acceptum prædicto Philippo Regi fore exiſtimemus, & tam ultramontani, quam Ciſmontani fratres communiter in hoc concurrant.

Declaratio, de qua in rubrica. §.2. Quare Nos bono regimini ejuſdem Ordinis conſulere volentes, ac de Religionis zelo, aliiſque probitatis, & virtutum meritis dilecti filii Hieronymi de Guzman moderni Commiſſarii plurimum in Domino confiſi, Motu proprio tam eidem Hieronymo, quam cuivis alteri pro tempore futuro Commiſſario Generali dicti Ordinis in partibus prædictis, ut in Generali in Domo B. Mariæ de Aracæli de Urbe jam Congregato Capitulo, & quibuslibet aliis Capitulis Generalibus Congregationibus, & in omnibus eorum Capitularibus, quæ in futurum ubilibet in locis celebrabuntur, in electione Generalis Miniſtri, & alias in omnibus, & per omnia vocem activam, & paſſivam, ac locum congruentem, prout aliis Commiſſariis Generalibus dicti Ordinis dari ſolet, omnino habeat, & ſua voce uti, & locum retinere libere, & licite valeat, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

Clauſulæ. §.3. Decernentes prædictum Hieronymum, ac pro tempore exiſtentem Commiſſarium Generalem ad vocem activam, & paſſivam, & locum hujuſmodi per eos, ad quos ſpectat, omnino, & quacumque contradictione, appellatione, aut recurſu remotis, recipi, & admitti debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obſtantibus dictis Leonis Prædeceſſoris literis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam tales voces cuipiam alteri, quam certis perſonis tunc expreſſis concedi prohibentibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, aut illius ſuperioribus, ac perſonis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, tenores hujuſmodi pro expreſſis, ac ad verbum inſertis habentes, ad effectum præſentium dumtaxat, latiſſime derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud S. Petrum; ſub Annulo Piſcatoris die 15. Maii 1587. Pontificatus noſtri Anno III. Dat. die 15. Maii 1587. An. III.

LXXXVIII.

Statuitur, quod Capitulum Generale Ordinis Fratrum Minorum Santi Franciſci de Paulæ de cetero de ſexennio in ſexennium celebrari debeat. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. DE Sacrarum Religionum quarumlibet ſalubri directione ſolliciti, ea pro Paſtoralis Officii noſtri debito conſtituimus, per quæ illarum profectibus occurritur, & diſpendiis obviatur.

Capitula Generalia ſingulis trienniis celebrari ſolebant, ſed propagato hujuſmodi Ordine tam frequentia Capitula noxia eſſe comperta. §.1. Cum itaque ſicut accepimus Capitulum Generale Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Paula ſingulis trienniis in Feſtivitate Pentecoſtes juxta ipſius Ordinis ſtatuta, ſeu privilegia, & indulta illi a Sede Apoſtolica conceſſa celebrari, & in eo Corrector Generalis, ejuſque Collegæ, ac Zeloſus dicti Ordinis nonniſi ad triennium eligi conſueverint. Ordo autem prædictus, benedicente Domino, ita excreverit, ut frequentes illius Domus in variis Mundi Provinciis inſtitutæ, & propagatæ reperiantur, & propter locorum diſtantiam Domus ipſæ in ſuis Provincialibus, & aliis Religioſis ad dictum Capitulum Generale unoquoque triennio tranſmittendis maxima rerum, & impenſarum diſpendia ſubire cogantur, nec infra triennium hujuſmodi ab eodem Correctore generali commode viſitari poſſint. Singuli vero Correctores dictarum Domorum, qui annales dumtaxat exiſtunt, antequam de ſtatu earumdem Domorum, ac rebus ad illarum curam, & adminiſtrationem pertinentibus inſtrui poſſint, Officiis ſuis deſtituti remaneant, & hujuſmodi annalis eorum mutatio, domibus prædictis plurimum damni, & incommodi adſerat.

Statuit itaque Pontifex, ut impoſterum ſingulis ſexenniis cogantur. §.2. Nos ex his, & aliis cauſis animum noſtrum moventibus operæ pretium fore arbitrati, ut proviſionis noſtræ miniſterio incommodis, & diſpendiis prædictis aliqua commoda ratione occurratur. Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſtatuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus dictum Capitulum Generale in Feſtivitate Pentecoſtes hujuſmodi de ſexennio in ſexennium,

non

non autem quolibet triennio, ut hactenus obſervatum fuit, congregari, & fieri, & tam dilecti Filii Gregorius Carbonellus a Paula Corrector Generalis, ejuſque Collegæ, ac Zeloſus in Capitulo generali noviſſime celebrato electi, quam qui deinceps ad Correctoris Generalis, ejuſque Collegarum, ac Zeloſi ejuſdem Ordinis Officia pro tempore eligentur, in ſuorum hujuſmodi Officiorum functione per integrum ſexennium a die electionis de ſua cujuſque perſona factæ computandum, & uſque ad ejuſdem Ordinis Capitulum generale poſt electionem hujuſmodi proxime futurum inſiſtere, & perſeverare. Singulæ autem Domus prædictæ, lapſo Anno adminiſtrationis modernorum earum Correctorum annalium, non amplius per annales, ſed biennales Correctores de biennio, in biennium eligendos, & deputandos regi, & gubernari debeant, ſervata tamen alias forma, in electionibus tam Generalis, quam aliorum Correctorum, necnon Zeloſi, & Collegarum hujuſmodi hactenus obſervari ſolita, quam ſalvam, & illæſam eſſe volumus.

Clauſulæ.

§.3. Decernentes præſentes literas nullo umquam tempore, etiam prætextu, quod ad id ipſius Ordinis Capitulum generale ſpecialiter indictum, & intereſſe habentes vocati non fuerint, ſeu ex quavis alia quantumvis legitima cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, ſeu invalidari, aut ad jus, vel controverſiam revocari poſſe: ſicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantium derogatio.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, & Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ordinis, & domorum hujuſmodi etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, & quantocumque tempore obſervatis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Generali, & aliis Correctoribus, necnon Zeloſo, Collegis, Fratribus, Religioſis, & Perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, dictamque Sedem etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, vel alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro eorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo a & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes: illis alias in ſuo robore permanſuris, ad hoc ut præſentes literæ ſuum omnino conſequantur, & conſequi debeant effectum, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac ſufficienter derogatum fore, & eſſe decernimus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 4. Junii 1587. An.III.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 4. Junii 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

LXXXIX.

Erectio Cappellæ ad Præſepe Jeſu Chriſti in Baſilica S. Mariæ Majoris de Urbe, cum Præpoſiti, Sacriſtæ, Cappellanorum, & Beneficiatorum inſtitutione, atque Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum ad eos ſpectantium juriſdictione.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontifex iſte ab infantia, B. Virginem ſibi Advocatam delegit, ejuſque patrocinio multa pericula evaſit.

GLorioſæ, & ſemper Virginis Dei genitricis Mariæ ſalutiferam fœcunditatem humiliter venerantes, intra cujus caſtiſſima viſcera, virtute Altiſſimi mirabiliter obumbrante, divina ſapientia ſibi domum ædificavit, ſummas illius laudes, & præclara in univerſum genus humanum, ſed in Nos potiſſimum merita, & verbis, & factis, quantum pro humana imbecillitate poſſumus, libentiſſime prædicamus. Hanc enim Beatiſſimam Virginem gratiæ, & miſericordiæ parentem ab ipſa pene infantia Nobis Advocatam delegimus, cujus patrocinio, & interceſſione, multis periculis erepti fuimus, & multa beneficia a bonorum omnium largitore Deo accepimus.

Ejus ideo Eccleſias, & maxime Baſilicā S. Mariæ Majoris devote admodum coluit.

§.1. Itaque cum alias ejuſdem Sanctiſſimæ Virginis nomine, & miraculorum ſplendore illuſtres Eccleſias ſemper in honore habuimus, tum in primis erga celeberrimam ejus in Alma Urbe Baſilicam ad Præſepe Domini, quæ S. Mariæ Majoris appellatur, præcipua quadam, & pia devotione affecti ſumus.

Præſepis itaque Sacellum in d. Baſilica minus decenter extructum videns, dum Card. erat, B. Virginis ope fretus, inſignem ibi Capellam ædificavit.

§.2. Cumque conſideraremus Sancti Dominici Præſepis Sacellum in eadem Baſilica ſitum, ubi ſacras illius Præſepis reliquias in quo Rex Gloriæ naſci non abhorruit, & infans jacuit, magna in veneratione merito habitum minus decenter pro loci dignitate, & ſanctitate ornatum, & extructum eſſe. Nos cupientes tam eximium, & religioſum monumentum debito cultu, decentique ornatu augere, ac nobili ædificio circumſeptum communire, opus ſane viribus noſtris, & facultatum noſtrarum illo quidem

tem-

tempore tenoitate majus, freti ope ejuſdem Deiparæ ſemper Virginis, & animo ſuſcepimus, & re ipſa aggreſſi ſumus. Nam jampridem cum S. R. E. Cardinalatus honore fungeremur, loco a dilectis filiis Capitulo ejuſdem Baſilicæ, interveniente etiam auctoritate fel. rec. Gregorii Papæ XIII. Prædeceſſoris noſtri Nobis coocefſo, inſignem Cappellam, & ſpatii amplitudine, & ſubſtructionis magnificentia, templi inſtar, cœpimus a fundamentis ædificare.

Interim ejuſdem B. Virginis precibus, fuit Pontifex creatus, dictamque Capellam egregie exornavit & perfecit.

Ad quam Præſepis ædiculam mortuus fuit tranſportatus.

§.3. Cumque ædificatio feliciter procederet, ecce divina ſic diſponente elementia, nollis noſtris meritis, ſed ipſius Beatiſſimæ Virginis precibus, in Apoſtolicæ Sedis faſtigio locati ſumus. Quare inchoatum opus tanto impenſius urgentes, nulliſque quamvis maximis ſumptibus parcentes, Cappellam ipſam teſtudine ſublimi plumbi laminis extrinſecus tectam, & pretioſis cruſtis, & tegmentis marmorum, atque opere tectorio marmorato, egregiiſque picturis, & Sacris Imaginibus, & loco ipſo congruen. exornatam, ita demum benedicente Domino perfecimus, atque omni ex parte abſolvimus, ut ipſa antiqua venerandi Præſepis ædicula, multis eatenationibus, colligationibus, & fulcturis circum adhibitia, ne parietea diſſolvi, neve opus ulla ex parte labefactari poſſet, magna ergatarum, & tractoriarum machinarum vi, ingenti labore, atque artificio tota ſimul ſolida, ac prorſus integra, quod factu difficillimum videbatur, veteri Sede convulſa, & in altum ſublata, in medium ipſius novæ Cappellæ gremium, ſub ejus pavimento in locum ſubterraneum tranſlata, atque aſportata fuerit, ubi & ſpecus circumcirca humili fornice concameratus, per quem circuiri poſſit, eatructus eſt gradibus ad commodum deſcenſum in eamdem Sacri Præſepis ædiculam, & dictum ſpecum hinc inde ante poſitis, ut Chriſtifideles viri tantum, laudes, & preces Deo offerre, & Presbyteri in Altari ibidem ſito Miſſas devote celebrare valeant.

Et Altare Majus ad Miſſas Pontificis celebrandas conſtituit.

§.4. Altare item ſupra ipſius ædiculæ fornicem conſtituto, & ad Miſſas Pootificias celebrandas.

Alia duo Altaria ad limina d. Capellæ adjunxit.

§.5. Duo præterea minora, ſed tamen inſignia Altaria, ſive Sacella, noſtra itidem impenſa ædificata eodem modo picturis, & ornamentis magnifice exculta ad ipſius Cappellæ limina ab utraque parte adjuoximus.

Unum S. Luciæ, ubi duo SS. Innocentum corpuſcula recondi voluit.

§.6. Unum videlicet ſub S. Luciæ Virginis, & Martyris invocatione dicatum, cujus feſtus dies, idem Natalis noſter eſt, & quam ab ineunte ætate, omni ſtudio venerati, ut pro Nobis apud Deum intercederet, magna cum fiducia aſſidue præcati ſumus, ſub cujus etiam Altari in Arca marmorea duo Sacra Beatorum Innocentium corpuſcula, a Baſilica S. Pauli extra Portam Oſtienſem noſtro juſſu tranſlata, rite recondi curavimus, ut ad Chriſti infantis cunabula, iidem Sancti Innocentes, (flores, primitiæ Martyrum, Deoque gratiſſimæ victimæ) quodammodo eacubare videantur.

Alterum vero S. Hieronymi.

§.7. Alterum vero in hoorem, & memoriam S. Hieronymi præſtantiſſimi Eccleſiæ Doctoris, çujus Titulus in Eccleſia Illyricorum fuit Nobis in noſtra aſſumptiooe ad Cardinalatus honorem aſſignatus, & perpetuo retentus, quique Præſepe Domini ita vivens coluit, nt ex hoc mnodo decedens per illud tamquam vitæ januam ad cœleſtem patriam commigrarit.

Poſt perfectū opus hujus Capellæ, cōpertum eſt, eam eſſe ſimilem veteri Capellæ ad Præſepe Domini in Eccleſia Bethleemitana, quod ex inſpiratione divina id Pitificem feciſſe videtur.

§.8. Cum igitur, Deo favente, pium hujuſmodi opus jam abſolutum, & ad tectum perductum foret, compertum eſt tandem, relatione, ac teſtimonio fide dignorum virorum, qui ea peregrinatione Terræ Sanctæ nuper in Urbem advenerunt, Nobis nihil tale umquam cogitantibus, non humano conſilio, ſed plane divino inſtinctu ita contigiſſe, nt hæc noſtra Cappella, veteri Cappellæ ad Præſepe Domini poſitæ in Eccleſia Bethleemitana, quæ eſt in Paleſtina, ædificio, ſubſtructione, ac præcipuis ſuis partibus admodum ſimilis evaſerit; nam & a ſiniſtra parte Eccleſiæ uti hæc noſtra ſita eſt, & habet ædieulam Præſepis Dominici ſubterraneam, ooſtræ conſimilem, tectam teſtudine, opere vermiculato ornatam, ſicuti & hæc eſt, ad quam, & per gradus deſcenſus patet; habet quoqne illa Cappella marmoreum, uti & bæc noſtra, pavimentum. Altaria etiam proxima in memoriam Sanctorum Innocentium, S. Catharinæ Virginis, & Martyris, & S. Hieronymi extructa, quemadmodum, & noſtra unum in S. Luciæ, cum reliqniis Sanctorum Innocentium, & alterum in ejuſdem S. Hieronymi memoriam pariter erecta, ita ut ipſa Glorioſa Virgo, quæ olim primis Sanctæ hujus Baſilicæ fundatoribus, certos fines, & locum Nivibus, quarum memoria in hodiernum uſque diem religioſe colitur, mirabiliter præſcripſit, ac deſignavit, nunc etiam in noſtra Cappella quaſi dictæ Baſilicæ appendice extruenda, divinitus mentem noſtram inſpiraverit, ſimulque ſuæ, ac divinæ voluntatis, & providentiæ, admirabilem, minimeque obſcuram dederit ſignificationem.

In eadem Capella idem Pontifex ſepulchra magnifice extruxit. Alterum Pio Papæ V. a dextris Capellæ. Alterū ſibi a ſiniſtris. Aliud etiam in veſtibulo pro ſuis conſanguineis ſepelien. poſuit.

§.9. Demum vero Nos ad Dei Omnipotentis, & Intemeratæ Virginis Partus gloriam, fideliſque Populi erga Cœlorum Reginam devotionem augendam, eamdem Cappellam ſolemni Ritu conſecrari, & dedicari curavimus, atque in ea duo ſepulchra conquiſitiſſimis columnis, & lapidum varietate, opere ſumptuoſo, ac magnifico extruximus, quorum alterum Sanctæ memoriæ Pio Papæ V. noſtro etiam Prædeceſſori, de Chriſtiana Republica, deque Nobis optime merito, a dextris ejuſdem Cappellæ poſuimus, ut perpetuum noſtri erga eum grati, & pii animi apud poſteros monumentum eatet. Alterum a ſiniſtris ad noſtram ſepulturam reſervavimus. Tertium vero ſeparatim in veſtibulo dictæ Cappellæ, & in ipſa Navi Baſilicæ, illi contigua, pro ooſtris dumtaxat conſanguineis ſepeliendis aſſignavimus.

Et modo ad laudem ejuſdem B. Virgi-

§.10. Ut autem in eadem Capella noſtra ad ipſum Sanctum Præſepe, ubi Ao-

ge-

nis, & d. Præſepis venerationem, unam Sacriſtiam, quatuor Capellanias, & quatuor Clericatus in dicta Capella erigit, & inſtituit.

gelorum Chori, Deo gloriam, & hominibus pacem annunciarunt, & ubi Nos anno præterito, cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus, ac aliis Epiſcopis, & Prælatis, in Natalis Domini nocte, Miſſarum ſolemnia celebravimus, aſſidue incruentum ſalutaris hoſtiæ ſacrificium, pro noſtra, & totius populi Chriſtiani ſalute offeratur, & divinæ laudes, atque officia perſolvantur: ob eam cauſam certos Presbyteros, & Clericos, qui in Capella, duobuſque ei conjunctis Sacellis, ſeu Altaribus prædictis Deo inſerviant, conſtituere decrevimus. Cum itaque, ſicut accepimus, S. Joannis de Pyro Policaſtren., & S. Leonardi Salernitan. Civitatum, vel Dioec. Monaſteria, Ordinum S. Baſilii, & S. Benedicti, quæ bon. mem. Petrus Epiſcopus Caetanus, & quondam Ludovicus Blanchettus Clericus, ex diſpenſatione, & conceſſione Apoſtolica, in Commendam, dum viverent, reſpective obtinebant, utraque Commenda hujuſmodi, per obitum Petri Epiſcopi, & Ludovici prædictorum, qui apud Sedem prædictam diem clauſerunt extremum, ceſſante, adhuc eo quo ante Commendam ipſam vacabant, modo vacaverint, & vacent ad præſens, & dilectus filius noſter Philippus tituli S. Sabinæ Presbyter Cardinalis Spinola nuncupatus, qui Monaſterium S. Nicolai de Butramo dicti Ordinis S. Baſilii Hieracen. dioeceſis, ex ſimili conceſſione, & diſpenſatione in Commendam ad ejus vitam nuper obtinebat, poſteriori Commendæ hujuſmodi, ac omni, & cuicumque juri ſibi in dicto Monaſterio S. Nicolai, illiuſque regimine, & adminiſtratione, vel ad illa quomodolibet competenti, hodie in manibus noſtris ſponte, & libere ceſſerit. Nos ceſſionem hujuſmodi admittentes, ac Capellam noſtram prædictam ad ejuſdem Redemptoris noſtri laudem, & honorem, & glorioſiſſimæ illius Genitricis, dictique Sancti Præſepis memoriam, & venerationem, ac divini cultus incrementum, competenti beneficiorum, & Miniſtrorum Eccleſiaſticorum numero ſtabilire, annuiſque redditibus pro congrua eorum ſubſtentatione, & manutentione, onerumque illis, ac dictæ noſtræ Capellæ, necnon illius ſabricæ, & Sacriſtiæ pro tempore incumbentium ſupportatione neceſſariis dotare volentes, verumque, & ultimum dictorum Monaſteriorum vacationis modum, etiamſi ex illo quævis generalis reſervatio, etiam in corpore juris clauſa reſultet, præſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio, non alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine in Capella noſtra prædicta unam Præpoſituram, quæ in ipſa Baſilica, ſecunda Dignitas exiſtat, hoc eſt prima poſt Archipresbyteralem, pro uno Præpoſito, utriuſque, vel alterius jurium Doctore, ſeu in Theologia Magiſtro, & in presbyteratus ordine conſtituto, ac unam Sacriſtiam pro uno Sacriſta, & quatuor perpetuis Capellanis Presbyteris, & quatuor alia Clericatus nuncupanda perpetua ſimplicia beneficia eccleſiaſtica pro totidem aliis Clericis nuncupandis perpetuis beneficiatis; quorum ſiquidem Sacriſtæ, Capellanorum, & Beneficiatorum, qui Clerici nuncupantur, dictus Præpoſitus caput exiſtat, ac in rebus, negociis, & actibus per eos tractandis, & faciendis, primum, & digniorem locum habeat, ibidemque præſit; ac tam ipſe quam prædicti Sacriſta, Capellani, & Beneficiati dictæ Capellæ, prout inferius deſcriptum erit, deſerviant, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Pro illorum que ſubſtentatione, redditus beneficiorum hic deſcriptorum, eis aſſignat.

§. 11. Ac eidem Capellæ noſtræ illiuſque fabricæ, & Sacriſtiæ, necnon communi maſſæ ipſorum Præpoſiti, Sacriſtæ, Capellanorum, & Beneficiatorum, pro eorum manutentione, & ſubſtentatione, ac onerum illis incumbentium ſupportatione, ſingula Monaſteria prædicta, quæ Conventu carent, ac quorum fructus, redditus, & proventus S. Joannis videlicet ad quadraginta, S. Leonardi vero ad quinquaginta florenos auri, in libris Cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur, S. Nicolai autem, ac illi perpetuo annexorum, S. Mariæ de Pigliano, & ejuſdem S. Mariæ de Caniſis quingentorum, & quinquaginta ducatorum auri de Camera ſecundum communem exiſtimationem valorem annuum, ut etiam accepimus, non excedunt, quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis, ſeu per liberas quorumvis ceſſiones, de illorum regiminibus, & adminiſtrationibus in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factas vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum proviſio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii, aut alias canonicas ſanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta exiſtat, & illa ex quavis cauſa ad Sedem eamdem, ſpecialiter, vel generaliter pertineat, & de illis conſiſtorialiter diſponi conſueverit, ſeu debeat, ac ſuper regiminibus, & adminiſtrationibus Monaſteriorum hujuſmodi inter aliquos lis, vel eorum poſſeſſorio moleſtia, cujus litis ſtatum, etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, cum prædictis, & forſan aliis illis annexis, eorumque membris, grangiis, prædiis, poſſeſſionibus, decimis, primitiis, vineis, terris, agris, cenſibus, fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, pertinentiis, rebus, & actionibus univerſis, ceteriſque bonis mobilibus, & immobilibus, ac ſe moventibus, cujuſcumque qualitatis, prætii, & valoris annui exiſten., ac ubique locorum conſiſten. eorumque proprietate, & dominio. Ita quod liceat Collegio Præpoſiti, Sacriſtæ, Capellanorum, & Beneficiatorum hujuſmodi, per ſe, vel alium, ſeu alios, eorum, & dictæ noſtræ Capellæ, illiuſque ſabricæ, & Sacriſtiæ, ſuæque menſæ, ſeu maſſæ communis nominibus corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem Monaſteriorum, anne-

xorum, membrorum, grangiarum, prædiorum, poſſeſſionum, decimarum, primitiarum, vinearum, terrarum, agrorum, cenſuom, jurium, pertinentiarum, rerum, actionum, & bonorum hujuſmodi, propria auctoritate abſque ſpolii, & attentatorum vitio, ac cujuſcumqoe judicis, decreto, vel miniſterio libere apprehendere, & perpetoo retinere, illaque regere, & adminiſtrare, necnon fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta eorumdem percipere, exigere, & levare, illaque in ſuos, ſecundum ordinationem inferius per Nos deſcriptam, & dictæ Capellæ noſtræ, illiuſque fabricæ, & Sacriſtiæ uſus, utilitatem, & neceſſitates omnino convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ac in eiſdem Monaſteriis ſic unitis, eorumque Eccleſiis, annexis, membris, & grangiis, dignitates Abbatiales, illarumque titulos, nomina, & denominationes, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo ſupprimimus, & extinguimus,

Præpoſito, & Capellanis prædictis quaſdam Miſſas, & Anniverſaria celebrandi curam injungit.

§. 12. Statuentes, & ordinantes, ut Præpoſitus, & Capellani prædicti, ſingulis diebus Dominicis, & feſtivis, Miſſas quatuor, aliis vero diebus tres Miſſas, alternis vicibus, ſeu hebdomadatim, juxta providam diſpoſitionem, & ordinationem deſuper ab eis faciendam celebrare, & quotannis tria Anniverſaria officia mortuorum, unum videlicet pro dicti Pii Prædeceſſoris, & aliud pro noſtra, poſtquam viam univerſæ carnis ingreſſi fuerimus, reliquum autem, pro parentum, & propinquorum noſtrorum, ac infraſcriptorum patronorum animabus; quæ tamen non intra dictam Capellam noſtram, ſed extra eam in illius veſtibulo, quod eſt in ejuſdem Baſilicæ navi eidem Capellæ continua peragantur, ne ubi vitæ auctor, & mortis victor, ac triumphator eſt ortus, ibi caſtra doloris Cenotaphia pallea, feretralia, & alia mortuorum, ac funeralium officiorum inſignia conſpiciantur,

Sacriſtæ, celebrationis Officiorum, & Capellæ ſupellectilis, & ornamentorũ cura aſſignat.

§. 13. Sacriſta vero curam celebrationis Anniverſariorum officiorum, & Miſſarum hujuſmodi, necnon cuſtodiam ſacræ ſupellectilis, ac ornamentorum, & paramentorum ad dictæ Capellæ noſtræ uſum pro tempore pertinentium habere.

Beneficiatiſque onus in præmiſſis aſſiſtendi, & divinis inſerviẽdi imponit.

§. 14. Alii autem Beneficiati prædicti, eiſdem Præpoſito, Sacriſtæ, & Capellanis in præmiſſis aſſiſtere, eiſque in divinis inſervire, ac alia obſequia, & onera ſibi pro tempore impoſita præſtare debeant, & teneantur. Ac omnes ſimul unum Collegium inter ſe cum arca, maſſa, & ſigillo communibus, aliiſque Collegialibus inſignibus, ad inſtar aliorum ſimilium Collegiorum, tam in prædicta, quam aliis quibuſvis dictæ Urbis Baſilicis, & Eccleſiis inſtitutorum, conſtituant.

Eiſque omnibus certos redditus, & proventus cõcedit.

§. 15. Necnon annis ſingulis ex dictis fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ipſius noſtræ Capellæ Præpoſitus quadringenta, Sacriſta centum, & quinquaginta, ſinguli Capellani, etiam centum, & quinquaginta, ſinguli vero alii Beneficiati Clerici inibi pro tempore exiſtentes, quinquaginta ſcuta monetæ Romanæ percipere, ipſique inſimul ſimiliter annis ſingulis unum Theſaurarium, ſeu Camerarium, qui de eorum gremio exiſtat, & ad quem peculiaris cura recuperationis, exactionis, diſtributionis, & repartitionis omnium, & ſingulorum fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum ad dictam Capellam noſtram, illiuſque fabricam, & Sacriſtiam, atque ad communem maſſam Collegii hujuſmodi, nunc, & pro tempore ſpectan, pertineat, eligere, & deputare; necnon ut ſoluta Præpoſito, Sacriſtæ, ac ſingulis Capellanis, ac Beneficiatis prædictis rata parte, ſeu portione eos, ut præfertur tangente, & deductis omnibus impenſis ad uſum Capellæ noſtræ, illiuſque fabricæ, & Sacriſtiæ hujuſmodi neceſſariis, totum id, quod ſupererit, in emptionem tot locorum Montium non vacabilium, aut aliorum bonorum ſtabilium erogare, illorumque necnon inde provenien. fructus poſtquam ad ſummam centum ſcutorum ſimilium aſcenderint, pro una inter ſe proportionabiliter dividere, & repartiri; pro altera vero medietatibus, eorumdem ſuper excreſcentium fructus, in uſum, neceſſitates, & ornamenta Capellæ noſtræ, illiuſque fabricæ, & Sacriſtiæ hujuſmodi convertere debeant: ita tamen ut Theſaurarius aut Camerarius pro tempore exiſtens, de receptis, & adminiſtratis per eum, rationem, & computa eidem Collegio in fine cujuslibet anni reddere omnino teneatur,

Et in Choro locum eiſdem quandocumque ii adeſſe voluerint, aſſignat.

§. 16. Ac inſuper ubi, quoties, & quandocumque eis placuerit, libere eorum arbitrio, ſine ullo tamen onere, aut obligatione, & ſine ullo impedimento, ſtallum, & locum in dicta Baſilica, & illius choro habere, omnibuſque, & ſingulis horis Canonicis, ac aliis divinis officiis, necnon proceſſionibus, ceteriſque publicis actibus, non tamen Capitularibus, dictæ Baſilicæ intereſſe, ita ut neque ad intereſſendum præmiſſis umquam cogi, vel compelli, nec ſi ſponte accedere voluerint, impedire quovis prætextu poſſint, Et ibidem Præpoſitus, videlicet cappam; aut cottam cum rochetto, prout temporis qualitas exegerit, ad inſtar Canonicorum ejuſdem Baſilicæ, Sacriſta autem, & Capellani, ac alii Beneficiati Clerici nuncupati prædicti, habitum per alios Beneficiatos, & Clericos ipſius Baſilicæ geſtari ſolitum reſpective deferre, necnon attenta antiquitate, nobilitate, & præſtantia ejuſdem Sancti Præſepis Dominici, a qoo tamquam præcipua, & primaria parte, tota Baſilica etiam ad Præſepe Domini olim dicta fuit, & cum hæc ipſa per Nos erecta dignitas Sacriſtia, Capellaniæ, & Beneficia pro divino cultu, & ſervitio ejuſdem Præſepis fuerint inſtituta, Præpoſitus immediate, poſt Vicarium Archipreſby-

byteri dictæ Baſilicæ, & ante omnes illius Canonicos ſupradictos, Sacriſta vero, & deinde Capellani poſt ipſos Canonicos, & ante omnes Beneficiatos Baſilicæ, alii autem ejuſdem Capellæ noſtræ Beneficiati Clerici appellati, poſt Beneficiatos, & ante Clericos Baſilicæ hujuſmodi immediate ſedere, & incedere libere, & licite poſſint.

Et ne propterea aliquod emolumentū percipiat, interdicit.

§.57. Per hoc tamen ejuſdem Baſilicæ Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, & Clericis, quoad diſtributiones, & alia emolumenta per eos dum horis Canooicis, diviniſque officiis, ac proceſſionibus, & aliis actibus hujuſmodi interſunt, percipi, & lucrari ſolita, aliqua ex parte præjudicare nequaquam intendimus; quinimmo dictis noſtræ Capellæ Præpoſito, Collegio, Sacriſtæ, Capellanis, & Beneficiatis, Clericis nuncupatis, & eorum cuilibet auctoritate, & tenore prædictis inhibemus, ne ipſi, eorumve aliquis, ſive propter eorum præſentiam, intereſſentiam, & aſſiſtentiam in choro horis Canonicis, diurnis, & nocturnis, Miſſis etiam ſolemnibus, & aliis divinis officiis, etiam in feſtivitatibus majoribus, & quocumque anni tempore, aut proceſſionibus, vel anniverſariis mortuorum, ſive propter aliam quamcumque cauſam, vel occaſionem quippiam, parvum, aut magnum, etiam pro eorum rata, aut pro virili de ipſius Baſilicæ Capituli Beneficiatorum, & Clericorum prædictorum menſa, maſſa, diſtributionibus, aut emolumentis, ordinariis, vel extraordinariis, etiam incertis, & ut præfertur, perſonaliter intereſſentibus tantum dari ſolitis, ullo modo, aut quæſito colore, vel ingenio percipere, aut quomodolibet prætendere audeant, vel præſumant.

In d. Capella aliud ſepulchrum, ſeu tumulum pro quavis perſona fieri prohibet.

§.18. Deinde ne in ipſa Capella noſtra, illiuſque ſitu, ſeu ambitu, ſolo, aut pavimento, muris, ſtructuris, & ædificiis præter ſupradicta monumenta aliud ſepulchrum, aut ſepulturæ locus, ſeu tumulus, alteri perſonæ cujuſcumque ſtatus, gradus, qualitatis, & conditionis fuerit, ſive per viam depoſiti, ſive alias quomodolibet concedi, vel aſſignari poſſit, aut debeat, diſtricte interdicimus, & omnino in perpetuum prohibemus.

Capellam ipſam, & ejus Sacriſtiam, Præpoſitum, Sacriſtam, Capellanos, & Clericos, eorumque bona, ab aliorum juriſdictione eximit.

§.19. Præterea eamdem Capellam noſtra, illiuſque fabricam, & Sacriſtiam, necnon Præpoſitum, Sacriſtam, Capellanos, & Beneficiatos, Clericos nuncupatos, pro tempore exiſtentes, ipſumque Collegium, ac prædicta, ceteraque omnia, & quæcumque illius, & eorum bona mobilia, & immobilia cujuſcumque qualitatis, & quantitatis in dicta Urbe, & locis, & extra, ac alias ubique locorum conſiſtentia, ab omni juriſdictione, correctione, viſitatione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate, nunc & pro tempore exiſtentis Urbis Vicariis, ac Archipresbyteri dictæ Baſilicæ, ejuſque Vicarii, & Capituli, & cujuſvis Ordinarii loci, aliorumve quorumcumque Judicum, & officialium, in ipſa Urbe, vel alias ubilibet conſtitutorum, perpetuo eximimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & Sedis Apoſtolicæ, atque noſtra protectione ſuſcipimus, Nobiſque, & dictæ Sedi immediate ſubiicimus.

Privilegiaque aliis in Eccleſiis Urbis dignitates hujuſmodi habentibus conceſſa, prædictis etiam concedit.

§.20. Ad hæc, Præpoſito, Sacriſtæ, Capellanis, & Beneficiatis, Clericis nuncupatis prædictis, illorumque Collegio, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, præeminentiis, prærogativis, favoribus, facultatibus, indultis, & aliis gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus alii dignitates, Capellanias, & alia beneficia in dictæ Sanctæ Mariæ Majoris, & aliis ejuſdem Urbis Baſilicis, & Eccleſiis, pro tempore obtinen. eorumque Collegia, de jure, vel conſuetudine, aut ex privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed æque principaliter, & pariformiter, in omnibus, & per omnia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis indulgemus.

Officialibus omnibus, ne eos moleſtent, præcipit.

§.21. Necnon tam prædictis in Urbe Vicario, Archipresbytero, ejuſque Vicario, & Capitulo, locorum Ordioariis, quam aliis quibuſcumque perſonis, quavis auctoritate, & dignitate fungentibus, ne quarumcumque facultatum, privilegiorum, aut literarum eis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis conceſſorum prætextu, Præpoſitum, Sacriſtam, Capellanos, aut Beneficiatos, qui Clerici appellantur, prædictos, ſive eorum aliquem in præmiſſis quoquomodo moleſtent, aut moleſtari permittant, diſtrictius inhibemus.

Protectoremque, & eorumdem Defenſorem Alexandrum Perettum Cardinalem de Monte Alto, ejus pronepotem, & eo defuncto, alios hic deſignatos deputat.

§.22. Ut vero Capellæ noſtræ, illiuſque fabricæ, & Sacriſtiæ, ac Collegii hujuſmodi, felici, & proſpero regimini, gubernio, & conſervationi opportune conſulatur, utque promptum, & paratum ſit eis auxilium, dilectum filium Alexandrum Sanctæ Mariæ in Coſmedin Diaconum Cardinalem de Montealto nuncupatum, ex ſorore germana, ſecundum carnem, pronepotem noſtrum, & eo vita functo, antiquiorem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalem, ex noſtra familia, & parentela, vel in ejus defectum ex Provincia Marchæ Anconitanæ oriuodum, ſeu ſi nullus eorum fuerit, primum Presbyterum Cardinalem pro tempore exiſtentem ejuſdem Capellæ noſtræ, illiuſque perſonarum, rerum, bonorum, & jurium Protectorem, & Defenſorem, cujus conſilio, & ope omnia ſupradicta, & quæcumque alia in his, & circa ea quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuantur, & ordinentur, conſtituimus, & deputamus. Ac volumus, & declaramus, quod licet nullo exiſtente noſtri ſanguinis Cardinale, alius ad id, ut præfertur, vocatus Cardinalis munus Protectoris hujuſmodi ſubire, & exercere incœperit, nihilominus ſi poſtmodum contingat, aliquem noſtræ familiæ, & parentelæ, ac Cardinalatus honorem aſſumi, is in ejuſdem muneris functione præferri debeat, & conſtitu-

tio, ac deputatio de cujuſvis alterius perſona in Protectorem hujuſmodi factæ eo ipſo ceſſare, & expirare cenſeantur.

Juriſdictionē circa Præpoſitum, Sacriſtam, Capellanos, & Clericos, & eorum lites eidem tribuit.

§. 23. Dantes, & concedentes eidem Alexandro Cardinali moderno, & pro tempore exiſtenti ejuſdem noſtræ Capellæ Protectori, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem, differentias, lites, controverſias inter quaſcumque perſonas, tam Præpoſiti, quam Sacriſtæ, Capellanorum, & Beneficiatorum, Clericorum nuncupatorum dictæ Capellæ, eorumdemque litium conſortes, ſeu ab eis cauſam habentes pro tempore exortas ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura judicii, appellatione remota, decidendi, definiendi, terminandi, & exequendi; ac denique eamdem prorſus juriſdictionem, ſuperioritatem, & poteſtatem in Capella noſtra, illiuſque Altaribus, atque univerſis, & ſingulis perſonis prædictis libere exercendi, in omnibus, & per omnia, quam pro tempore exiſtens Archipresbyter dictæ Baſilicæ, ejuſque Vicarius in ipſa Baſilica, illiuſque Altaribus, Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, & Clericis, vel Miniſtris, de jure, conſuetudine, aut ex privilegio, aut alias quomodolibet exercere poteſt, & debet, ſive in futurum poterit, & debebit, etiam quoad ea univerſa, & ſingula, quæ expreſſionem, & conceſſionem requirunt magis ſpecialem, quæque ſub generali hujuſmodi conceſſione non comprehenduntur.

Juſpatronatus & præſentandi perſonas prædictas, Michaeli Peretto ejus pronepoti, illiuſque deſcendētibus concedit.

§. 24. Inſuper juſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas etiam alienigenas ad Præpoſituram videlicet, Protectori, ad Sacriſtiam vero, ac quatuor Capellanias, & alia beneficia Clericatus nuncupata hujuſmodi Præpoſito pro tempore exiſtentibus prædictis, tam hac prima vice, ab eorum primæva erectione, & inſtitutione hujuſmodi apud Sedem prædictam vacantia, quam quoties ea nunc de cetero illa quibuſvis modis, & ex quarumcumque perſonis, etiam noſtri, aut Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, ſeu cujuſvis Cardinalis etiam tunc viventis familiaribus continuis commenſalibus, ſeu Romanæ Curiæ officialibus, aut alias quomodolibet reſervationem inducentibus, ſemper liberas, vel ex cauſa permutationis reſignationes de illis in dicta Curia etiam in manibus noſtris, vel Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, vel extra eam quomodolibet factas, & admiſſas, ut aſſecutionem alterius beneficii Eccleſiaſtici, quavis auctoritate collati, ſeu illa pro tempore obtinentium deceſſum, vel quamvis aliam dimiſſionem, amiſſionem, privationem, religionis ingreſſum, matrimonii contractum, aut alias quomodocumque, & qualitercumque, etiam apud Sedem prædictam, ſimul, vel ſucceſſive vacare contigerit, per Protectorem, & Præpoſitum prædictos ad præſentationem hujuſmodi in forma ſolita inſtituendas, dilecto filio Michaeli Peretto Burgi S. Petri, & Militum cuſtodiæ noſtræ moderno Præfecto ſimiliter noſtro, ſecundum carnem, ex ſorore dicta pronepoti, ejuſque maſculis, ex maſculis deſcendentibus legitimis, & naturalibus, ac ex legitimo matrimonio natis, & procreatis, ita tamen, quod præſentatio fieri debeat ſolum a primogenito, & ipſius primogeniti primogenito uſque in infinitum hoc modo videlicet. Si dictus Michael plures filios maſculos habuerit, præſentatio pertineat ad natu majorem tantum, qui ſi etiam plures ſuſceperit filios maſculos, natu major eorum tantum præſentet; & ſic jus præſentandi hujuſmodi ſemper tranſeat de primogenito in primogenitum uſque in infinitum, & deficiente linea maſculorum totaliter, linea maſculorum ex maſculis deſcendentium a dicto primogenito præſentatio modo, & forma præmiſſis ad ſecundo genitum, ſi ſuperſtes fuerit, ſin minus ad majorem natu maſculum ex maſculis deſcendentibus ab eodem; & ſic de primogenito maſculo, ad primum genitum maſculum ſimiliter uſque in infinitum, & deficiente linea maſculorum ex maſculis deſcendentibus a ſecundo genito, jus præſentandi hujuſmodi tranſeat ad tertio genitum, prædicto ordine ſervato, & ſic ſucceſſive de una linea ad aliam, ad omnes deſcendantes a dicto Michaele.

Eis autem deficientibus jus patronatus ad Flaviam Perettam d. Michaelis ſororē germanam, illiuſque deſcendentes, & ultimo eis omnibus deficientibus ad ipſius Pontificis ſanguine proximiorem, devenire decernit.

§. 25. Et deficientibus omnibus maſculis deſcendentibus a dicto Michaele, ſuccedat filia primogenita dicti Michaelis, ſi fuerit ſuperſtes, vel ſi ea non extabit, ab ea deſcendentes maſculi, donec extabunt, tranſeundo de primogenito in primogenitum, modo, & forma præmiſſis, & deficientibus omnibus maſculis, ex maſculis deſcendentibus ab omnibus filiabus dicti Michaelis, ſuccedant maſculi deſcendentes ex nepotibus ejuſdem Michaelis. Deficien. autem omnibus maſculis, & fœminis a dicto Michaele deſcendentibus, juſpatronatus, & præſentandi hujuſmodi tranſeat ad dilectam in Chriſto filiam Flaviam etiam Perettam dicti Michaelis ſororem germanam, ſi extabit, & poſt eam, vel ſi ipſa non extabit, ad filios maſculos ipſius, & ab eis maſculos deſcendentes uſque in infinitum, & ceſſantibus maſculis, ad fœminas a dictis maſculis deſcendentes. Et ceſſantibus omnibus, tam maſculis, quam fœminis deſcendentibus a dicta Flavia, ſuccedat dilecta in Chriſto filia Urſina ſimiliter Peretta ejuſdem Michaelis etiam ſoror germana, & poſt eam, vel ſi ipſa tunc non extabit, ejus filii maſculi, & maſculi ex maſculis deſcendentes uſque in infinitum, & deficientibus maſculis, & maſculis deſcendentibus, ſuccedant fœminæ ab eis deſcendentes. Deficientibus autem omnibus, & ſingulis maſculis, & fœminis deſcenden. a dictis Michaele, Flavia, & Urſina, tunc ſuccedat in dicto jure patronatus, qui Nobis fuerit ſanguine proximior, ſervato ſemper in omnibus caſibus ſupradictis, ordine primogenituræ, tranſeundo ſcilicet de primogenito in primogenitum, & præferendo lineam primogeniti lineæ ſecundo geniti, & maſculos ex maſculis deſcendentes natis ex fœminis, ac maſculos ex fœ-

minis

Digitized by Google

minis ipſis fœminis, ac alias in omnibus, ac per omnia, prout in linea filiorum, & deſcenden. a dicto Michaele ordinatum eſt, ita quod jus præſentandi hujuſmodi ad unum ſolum ſucceſſorem inſolidum, & poſt illum ad alium ſemper deveniat, abſque eo, quod inter plures ſucceſſores dividi poſſit, motu, & ſcientia ſimilibus, auctoritate, & tenore prædictis pariter perpetuo reſervamus, concedimus, & aſſignamus.

Jus iſtud patronatus, laicorum nobilium, & illuſtrium eſſe, & dictis patronis non ex privilegio, ſed vera fundatione & dotatione competere declarat.

§.26. Decernentes juſpatronatus, & præſentandi hujuſmodi, laicorum Nobilium, & Illuſtrium exiſtere, ac Michaeli, & aliis futuris patronis prædictis, non ex privilegio, ſed ex veris, primæva, reali, actuali, plena, integra, ac omnimoda fundatione, & perpetua dotatione competere, & ad illos pertinere, illudque vim, effectum, naturam, ſubſtantiam, eſſentiam, qualitatem, validitatem, & roborix firmitatem obtinere, ac Michaeli, & aliis futuris patronis prædictis, & eorum cuilibet perpetuo ſuffragari debere in omnibus, & per omnia, abſque ulla prorſus differentia, perinde, ac ſi illis, & eorum cuilibet ratione veræ, realis, actualis, plenæ, & integræ fundationis, ac perpetuæ dotationis per eos de eorum propriis, & mere patrimonialibus, & laicalibus bonis dumtaxat competeret, & conceſſum eſſet.

Clauſulas præſervativas apponit.

§.27. Ac ut tale ſub quacumque derogatione, etiam cum quibuſvis prægnantiſſimis, & efficaciſſimis verbis, clauſulis, ac decretis, etiam cum clauſula. Quorum tenores, in quacumque diſpoſitione, etiam per viam Conſtitutionis, Legis, Regulæ Cancellariæ Apoſtolicæ, aut alias quomodocumque facta nullatenus comprehendi, nec illi ullo umquam tempore, etiam ratione cujuſvis litis pendentiæ, vel vacationis Præpoſituræ, Cappellaniarum, Sacriſtiæ, & aliorum Beneficiorum hujuſmodi apud Sedem prædictam, etiam ex cauſa permutationis, vel devolutionis, ſeu alio quocumque prætextu, & ex quacumque cauſa quantumvis urgenti, & legitima, per Nos, ſeu quoſcumque alios Romanos Pontifices pro tempore exiſtentex, vel Sedem prædictam, aut illius Legatos etiam de latere, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudioe ſimilibus, ſeu cujuſvis intuitu, & contemplatione per quaſcumque literas Apoſtolicas, etiam in forma Brevis, & quaſvis etiam derogatoriarum derogatorias, ac fortiores, & inſolitas clauſulas, necnon irritantia, & alia contraria decreta quæcumque derogari, aut derogatum cenſeri poſſe, neque debere, niſi in illis de toto tenore, ac data præſentium, necnon patroni pro tempore exiſtentis nomine, cognomine, & qualitate, ſpecialis, ſpecifica, & individua mentio facta fuerit, ac ejuſdem patroni pro tempore exiſtentis ad hoc expreſſus acceſſerit aſſenſus, & aliter factas derogationes, necnon quaſcumque collationes, proviſiones, commendas, præſentationes, inſtitutiones, vel alias diſpoſitiones, de Præpoſitura, Sacriſtia, Cappellaniis, & aliis Beneficiis prædictis, ut præfertur, vel alias quovis modo, etiam apud Sedem eamdem pro tempore vacan. quibuſvis perſonis alias, quam ad præſentationem Michaelis, & aliorum Patronorum prædictorum, ſeu de eorum expreſſo conſenſu, etiam cum ſpeciali, & expreſſa derogatione Juriſpatronatux hujuſmodi pro tempore factas, proceſſuſque deſuper habitos, ac inde pro tempore ſecuta quæcumque, nulla, & invalida, nulliuſque roboris, vel momenti, fore & eſſe, ac pro nullix, & infectis haberi, & cenſeri, nec jus, aut coloratum titulum poſſidendi cuique tribuere, vel per illa acquiri poſſe, ſed præſentationes per Michaelem, & alios futuros Patronos prædictos pro tempore factas, & ſubſecutas inſtitutiones, validas, & efficaces fore, ſuoſque effectus ſortiri, ipſiſque præſentatis, & inſtitntis, tale jus in re, & ad rem acquiri debere, quale acquiritur præſentatis, & inſtitutis ad beneficia de vero, & reali Jurepatronatus laicorum nobilium, & illuſtrium, ratione primævæ, & integræ fundationis, ac perpetuæ dotationis ex bonis mere laicalibus, & patrimonialibus dumtaxat exiſtentia, necnon Præpoſituram, Sacriſtiam, Cappellanias, aliaque Beneficia, Clericatus nuncupata hujuſmodi, ſub quibuſvis ſpecialibus, vel generalibus reſervationibus, unionibus, annexionibus, incorporationibus, ſuppreſſionibus, extinctionibus etiam perpetuis, vel temporalibus expectativis, & aliis etiam præventivis gratiis, ac uniendi, annectendi, & incorporandi, necnon conferendi, providendi, & aliis facultatibus, conceſſionibus, literis, mandatis, etiam de providendo, & indultis quibuſcumque, illorumque, & illarum revalidation. quibuſvis perſonis, etiam prædictæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſvis ſuſpenſivis, reſtitutivis, ac etiam derogatoriarum derogatoriis clauſulis, irritantibuſque, & aliis etiam vim contractus inducentibux decretis, atque alias quomodolibet nunc, & pro tempore conceſſis, necnon quibuſvis Conſtitutiouibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Cancellariæ regulis quomodolibet, & cum quibuſvis clauſulis, & decretis quantumvis ampliſſimix, ac prægnantiſſimis, etiam cum clauſula: Quorum tenores, editis, & edendis nullatenus comprehenſa eſſe, aut fore, minimeque comprehendi poſſe, aut debere, ſed ſemper ab illis excepta, & excluſa eſſe, & cenſeri debere, ac omnia, & ſingula præmiſſa, necnon præſentes literas nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu, etiam ex eo, quod cauſæ propter quas eadem præmiſſa facta ſunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam Sedis prædictæ Delegatis examinatæ, verificatæ, & ab eis approbatæ, ac intereſſe forſan habentes ad id vocati non fuerint, nec deſuper ſuum conſenſum præſtiterint, ſeu ex quavis alia cauſa, vel quocumque prætextu, quæſito colore, vel ingenio notari,

tari, impugnari, invalidari, retractari, ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari; aut adverſus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, nec ſub ullis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea erant ſtatum, reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo, etiam ſub Data per Michaelem, & futuros Patronos prædictos quandocumque eligenda, conceſſa, valida, & efficacia fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, ac perpetuo ſuffragari.

Decretum irritans addit.

§.28. Sicque in præmiſſis univerſis, & ſingulis, per quoſcumque judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, ac interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§.29. Quocirca venerabilibus fratribus noſtris Oſtien., Sabinen., & Tuſculan. Epiſcopis, Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore exiſtentium Protectoris, & Patroni, necnon Præpoſiti, Sacriſtæ, Cappellanorum, & aliorum Beneficiatorum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, necnon Protectorem, Patronum, Præpoſitum, Sacriſtam, Cappellanos, & Beneficiatos pro tempore exiſten. prædictos, eorumque ſingulos illis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes ipſos, vel quempiam ex eis, per quoſcumque deſuper quomodolibet moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando. Invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulas derogatoriarum derogatorias apponit.

§.30. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi ſimiliter Prædeceſſoris noſtri, etiam qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, ſeu præſumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, necnon quatenus opus ſit, noſtris de non tollendo jure quæſito, & unionem committendo ad partes vocatis, quorum intereſt, ac exprimendo vero annuo valore, tam Beneficii uniti, quam illius, cui fit unio, Lateranenſiſque ultimo celebrati, & quorumcumque aliorum generalium Conciliorum uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri, ac etiam beneficia unius Diœceſis uniri prohiben. aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, editis, & edendis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Baſilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, ac Monaſteriorum, & Ordinum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, ac Archipresbytero, & Capitulo prædictis, necnon Abbatibus, Superioribus, Conventibus, & Religioſis Ordinum hujuſmodi, illorumque, ac quibuſvis aliis perſonis, etiam prædictis Cardinalibus, ac etiam dilectis filiis Populo Romano, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritativis, annullativis, caſſativis, revocativis, modificativis, reſervativis, exceptivis, declarativis, mentis atteſtativis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, ſeu etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, & quorumvis Principum inſtantiam, ſeu eorum intuitu, & contemplatione, & per modum ſtatuti perpetui, ſeu contractus initi, ac etiam juramento vallati, & alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis, etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod Dignitates, Cappellaniæ, & alia Beneficia Eccleſiaſtica dictæ Urbis, nonniſi Civibus Romanis, ac Civium Romanorum filiis originariis, & alias certo tunc expreſſo modo qualificatis conferri poſſint, & alias de illis etiam per Sedem prædictam pro tempore factæ collationes, & proviſiones, ac quævis aliæ diſpoſitiones, nullius ſint roboris, vel momenti, quodque eiſdem ſtatutis, privilegiis, indultis, & literis ullatenus, aut nonniſi ſub certis modo, & forma in eis expreſſis derogari poſſit, & ſi illis aliter derogari contingat, derogationes hujuſmodi nemini ſuffragentur. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad

bo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus prædictorum, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim, ab eadem ſit Sede, indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictas, Monaſteria hujuſmodi, in ſpiritualibus non lædantur, & in temporalibus detrimenta non ſubſtineant, ſed eorum congruæ ſupportentur onera conſueta.

Nulli ergo &c.

D. P. An.III. 9. Junii.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, quinto Idus Junii, Pontificatus noſtri Anno III.

XC.

Damnatio coniugiorum per Eunuchos, & Spadones contractorum, & contrahendorum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Venerabili Fratri Epiſcopo Navarien. noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in Regnis Hiſpaniarum Nuncio.

Dubiū circa eorum ſuper validitate conjugiorum, quæ contrahunt Eunuchi.

CUM frequenter in iſtis regionibus Eunuchi quidam, & Spadones, qui utroque teſte carent, & ideo certum ac manifeſtum eſt, eos verum ſemen emittere non poſſe, quia impura carnis tentigine, atque immundis complexibus cum mulieribus ſe commiſcent, & humorem forſan quemdam ſimilem ſemini, licet ad generationem, & ad matrimonii cauſam minime aptum effundunt, Matrimonia cum mulieribus, præſertim hunc ipſum eorum defectum ſcientibus contrahere præſumant, idque ſibi licere pertinaciter contendant, & ſuper hoc diverſæ lites, & controverſiæ, ad tuum, & Eccleſiaſticum forum deducantur, requiſivit a Nobis Fraternitas tua, quid de hujuſmodi connubiis ſit ſtatuendum.

Declaratio quod ea nulla ſint in futurum.

§.1. Nos igitur attendentes, quod ſecundum Canonicas ſanctiones, & naturæ rationem, qui frigidæ naturæ ſunt, & impotentes, iidem minime apti ad contrahenda matrimonia reputantur, quod prædicti Eunuchi, aut Spadones, quas tamquam uxores habere non poſſunt, caſdem habere ut ſorores nolunt, quia experientia docet, tam ipſos dum ſe potentes ad coeundum jactitant, quam mulieres, quæ eis nubunt, non ut caſte vivant, ſed ut carnaliter invicem conjungantur prava, & libidinoſa intentione, ſub prætextu, & in figura Matrimonii turpes hujuſmodi commixtiones affectare, quæ cum peccati, & ſcandali occaſionem præbeant, & in animarum damnationem tendant, ſunt ab Eccleſia Dei prorſus exterminandæ. Et inſuper conſiderantes, quod ex Spadonum hujuſmodi, & Eunuchorum coniugiis nulla utilitas provenit, ſed potius tentationum illecebræ, & incentiva libidinis oriuntur, eidem Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut coniugia per dictos, & alios quoſcumque Eunuchos, & Spadones, utroque teſte carentes cum quibuſvis mulieribus, defectum prædictum ſive ignorantibus, ſive etiam ſcientibus, contrahi prohibeas, eoſque ad Matrimonia quomodocumque contrahenda inhabiles auctoritate noſtra declares, & tam locorum Ordinariis, ne hujuſmodi conjunctiones de cetero fieri quoquomodo permittant, interdicas, quam eos etiam, qui ſic de facto Matrimonium contraxerint, ſeparari cures, & Matrimonia ipſa ſic de facto contracta, nulla, irrita, & invalida eſſe decernas.

Declaratio quo ad conjugia jam contracta.

§.2. Eos etiam qui ſic jam contraxerunt, ſi appareat illos non ut caſte ſimul vivant, contraxiſſe, ſed actibus carnalibus, & libidinoſis operam dare, ſimulve in uno, & eodem lecto cum prædictis mulieribus dormire convincantur, omnino ſimiliter ſeparari cures.

Clauſula ſublata.

§.3. Nos enim ita in præmiſſis, & non aliter, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quacumque auctoritate, & dignitate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quacumque cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere, & ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter attentatum forſan eſt hactenus, vel attentari in poſterum contigerit, irritum, & inane decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.4. Non obſtantibus cujuſvis Civitatis, Provinciæ, aut Regni ſtatutis, legibus municipalibus, aut conſuetudinibus, quæ abuſus potius, & corruptelæ ſunt, etiamſi ab immemorabili tempore obſervatæ dicuntur, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D.P. An.III. 27. Junii.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, vigeſima ſecunda Junii, Pontificatus noſtri Anno III.

XCI.

Provincia Hiſpaniæ Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum erigitur in Congregationem datis ei nonnullis Statutis, conceſſiſque Privilegiis.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

S I X T U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

CUM de Statu, ac bono regimine omnium Religioſorum paternam quærimus ſollicitudinem, tum eorum ſalubris directio Nobis præcipue curæ eſt, qui ſanctiora, & priſcis Sanctorum Patrum Regulis prorſus ſimilia vitæ inſtituta ſectantes, arctio-

ctiorem Regularis diſciplinæ obſervantiam profitentur, eoſque libenter in ſuo laudabili propoſito confirmemus, ut ſine ullo impedimento perſeverent, atque in dies magis proficiant.

Gregor. XIII. ſeparatas a quacumque Provincia ſis Fratribus, qui regulam ſecundum antiquam diſciplinam obſervabant, eos in diſtinctâ coaleſcere Provinciam conceſſit.

§.1. Alias ſiquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter intelligens complurea Domos, ſeu Monaſteria Ordinis Fratrum, & Monialium Beatæ Mariæ de Monte Carmelo in Hiſpaniarum Regnis exiſtere, in quibus vigebat obſervantia primitiva ejuſdem Ordinis Regulæ, cum omni rigore juxta primæva inſtituta, de mandato piæ mem. Innocentii Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri confirmatæ, non autem ſecundum mitigationem, quæ a re. me. Eugenio Papa IV. noſtro pariter Prædeceſſore dicitur impetratæ, chariſſimi in Chriſto Filii noſtri tunc ſui Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici precibus inclinatus Inſtitutum hujuſmodi ſuper obſervantia primitivæ Regulæ approbando, ipſos Fratres, & Moniales eamdem primitivam Regulam ſic obſervantes Diſcalceatos nuncupatos, eorumque Domos, Conventus, Monaſteria, & loca tunc, & pro tempore exiſtentia a privilegiis Fratrum, & Monialium ejuſdem Ordinis ſecundum Regulam per dictum Eugenium Prædeceſſorem, ut præfertur, mitigatam pro tempore degentium penitus, & omnino in perpetuum, auctoritate Apoſtolica ſejunxit, & ſeparavit, ipſos Diſcalceatos ab omni, & quacumque viſitatione, correctione, & ſuperioritate Priorum Provincialium, ceterorumque Superiorum ſecundum mitigatam Regulam degentium exemit, & liberavit, & eorum fratrum, & Monialium Diſcalceatorum Domos, Monaſteria, & loca quæcumque eatenus erecta, & inſtituta, ac ea tunc in futurum erigenda, & inſtituenda in unam Provinciam de per ſe Diſcalceatorum nuncupandam per unum Priorem Provincialem, qui in Capitulo ipſius Provinciæ ex eiſdem Diſcalceatis, ut præfertur, eligi deberet, regendam, & gubernandam in perpetuum erexit, & inſtituit.

Eam vero Priori Generali Ordinis ſubjecit.

§.2. Ac ipſam Provinciam Fratrum, & Monialium Diſcalceatorum ſub obedientia, & ſuperioritate Prioris Generalis totius Ordinis ad inſtar aliarum Provinciarum ejuſdem Ordinis perpetuo ſubiectam remanere, ſubeſſe, & ſubiacere voluit: Cui Prior Generalis per ſe ipſum tantum, vel per alium virum idoneum ea ipſis Diſcalceatis, & juxta eorum primitivam Regulam, ac Regularia inſtituta ab ipſis Diſcalceatis obſervari ſolita, eos viſitare, reformare, corrigere, & punire poſſet.

Extra vero Monaſteria, & Domos talis Provinciæ extrahi, vel mutari quemquam ipſimet Priori Generali prohibuit, niſi talis mutatio fiat in Capitulo Provinciali.

§.3. In Monaſteriis tamen, Domibus, & locis eorum Fratrum Diſcalceatorum, extra quæ nullatenus ipſi Diſcalceati, vel aliquis eorum ab eodem Priore Generali, quovis prætextu, vel occaſione, amoveri, aſſignari, mutari, extrahi, ſeu transferri, aut ad alias Provincias mitti, aut retineri poſſent, niſi aliter in eodem Capitulo Provinciali fuiſſet ordinatum, prout in ipſius Gregorii Prædeceſſoris literis, quæ jampridem debitæ executioni demandatæ, uſu receptæ, & per Nos nuper approbatæ fuerunt, plenius continetur.

Dilatata vero tali Provincia, auctiſque Domibus, itaut eorum regimen unus Provincialis impar ſit;

§.4. Cum autem, ſicut nuper audivimus, numerus Fratrum hujuſmodi, & Monialium Diſcalceatorum non mediocriter auctus fuerit, & in dies majora, benedicente Domino, ſuſcipiat incrementa, cum Divini Cultus augmento, bonæ famæ odore, ac ſpirituali fructu, & conſolatione animarum tum ipſorum Religioſorum, tum etiam aliorum Chriſtifidelium, qui piis eorum exemplis in viam ſalutis diriguntur, jāque non modo per univerſam fere Hiſpaniam, ſed etiam in Indiis complura Monaſteria, & Domos, aliaque Regularia loca Diſcalceatorum inſtituta, & erecta fuerint, quæ omnia per unum Priorem Provincialem non ita commode regi, & gubernari queunt; Propterea ejuſdem Philippi Regis nomine, ac pro parte etiam eorumdem Fratrum Diſcalceatorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Sextus Capitulum Generale congruo tempore cogi mandat;

§.5. Nos igitur volentes pro debito Paſtoralis officii, eorumdem Religioſorum pio deſiderio, bono regimini, ac propagationi, ut par eſt, conſulere, habita ſuper hoc cum Ven. Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus ſuper negotiis regularium deputatis, matura deliberatione, hujuſmodi precibus in hac parte annuentes, necnon univerſos, & ſingulos fratres, & moniales dictæ Provinciæ Diſcalceatorum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, dilecto filio moderno Priori Provinciali dictæ Provinciæ fratrum Diſcalceatorum Ordinis præfati per præſentes committimus, & mandamus, ut Capitulum Provinciale juxta facultatem per ipſas Gregorii Prædeceſſoris literas ſibi attributam, & ſecundum morem ejuſdem Provinciæ ſuis loco, & tempore indicat, convocet, & congregari faciat.

In eoque Vicarium Generalem erigendæ Congregationis Fratrum Diſcalceatorum eligi;

§.6. In eoque Capitulo poſtquam erit legitime congregatum, volumus, ut primum quidem per ſuffragia, ſeu vota eorum, qui in electione Prioris Provincialis in hujuſmodi Capitulo Provinciali vocem habere hactenus conſueverunt, poſt Diffinitorum electionem, ut fieri ſolet, ſtatim unus Vicarius generalis de novo erigendæ Congregationis Fratrum Diſcalceatorum eligatur.

Qui talem Provinciã in plures Provincias dividat, novaſque erigat juxta Monaſteriorum, & locorum exigentiam.

§.7. Si electus Vicarius præſens in Capitulo erit, ſtatim ipſi Capitulo præſideat, ſi abſens, idem, qui nunc eſt, Prior Provincialis illius vices gerat, & in Capitulo præſideat, ac de voto eorumdem Provinciam ipſam, quæ hactenus fuit Diſcalceatorum, prout Domorum, & Monaſteriorum numerus, ac locorum opportunitas ſuadebit,

& alias

Digitized by Google

& alias videbitur expedire, in plures partes, & Regiones diſtingui curet, quas quidem ſingulas partes ſic diſtinctas, & diviſas, necnon eas, quas ſimiliter in futurum juxta augmentum, & numerum Domorum, ac Monaſteriorum idem Vicarius in Capitulo ejuſdem Congregationis duxerit diſtinguendas, ac dividendas in ſingulas Provincias.

Tales autem Provincias in Congregationem erigit Pont.ifex.

§.8. Univerſas vero Provincias in unam Congregationem omnium hujuſmodi Provinciarum Diſcalceatorum nuncupandam, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Vicario Generali eam, ſuper illos concedit juriſdictionem, qua fruitur Prior Generalis ſupra totū Ordinem.

§.9. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, ut ſingulis hujuſmodi Provinciis ſinguli Priores Provinciales præſint. Dictus vero Vicarius generalis, & ipſis Prioribus Provincialibus, & toti Congregationi præficiatur, eamque regat, & gubernet, illamque eamdem prorſus auctoritatem, & poteſtatem in Monaſteria, Domos, loca, & perſonas dictæ Congregationis jam recepta, & recipienda, dummodo primitivæ Regulæ ac ejuſdem Congregationis regulari obſervantiæ contravenire non poſſit, habeat, quam Prior generalis totius Ordinis tam de jure, & conſuetudine, quam per privilegia ſuper Domibus, Monaſteriis, locis, & perſonis ſibi ſubiectis habere dignoſcitur.

In futuro Capitulo eligendi Priores Provinciales, nec non Priores Domorum, ac demum Conſiliarii, quorum conſilio, & ſuffragio uti debet dictus Vicarius Generalis.

§.10. Et in hoc primo Capitulo hac prima vice poſt factam electionem Vicarii generalis, & diſtinctionem novarum Provinciarum, per ſuffragia, ſeu vota eorumdem, qui in electionibus Prioris Provincialis hactenus vocem habuerunt, ſinguli Priores Provinciales novarum hujuſmodi Provinciarum Deinde ſinguli Priores cujuſque Domus, ſeu Monaſterii dictæ Congregationis. Demum ſex Conſiliarii ipſius Vicarii generalis ex omnibus Provinciis eligantur; Ipſe autem Vicarius generalis conſilio, & interventu hujuſmodi Conſiliariorum utatur, tum in controverſiis, & negotiis Congregationis univerſæ, & ſingulorum fratrum expediendis, tum in Provinciarum, & ſingulorum Monaſteriorum, ac Domorum reformatione, ac regulari obſervantia dirigenda: ita tamen, ut etiam abſque illis, quæ ad reformationem, ſtrictioremque obſervantiam pertinere videbuntur, executioni damandare, Delinquentes præſertim publicos, & ſcandaloſos punire per ſe, vel alium libere poſſit.

Officium Vicarii ſexennale, Priorum vero Provincialium, cæterorumque triennale: nemo vero eorum eligi poteſt niſi poſt aliud ſexennium, vel triennium.

§.11. Officium, & poteſtas Vicarii generalis hujuſmodi per ſex annos duret, quibus finitis eo ipſo illius poteſtas, & auctoritas expiret, & novus Vicarius generalis eligatur. Eadem vero perſona niſi intermiſſo altero ſexennio iterum in Vicarium generalem eligi, & ultra ſexennium ipſum officium continuari non poſſit, quod ſi ſecus factum ſit, electio nulla, & irrita cenſeatur. Priores vero Provinciales, & Conſiliarii, & ſingularum Domorum, ac Monaſteriorum Priores, ac Collegiorum Rectores triennales ſint, eorumque auctoritas, finito triennio ſimiliter expiret.

Capitula Generalia quando, & a quibus ſint celebranda.

§.12. Capitulum generale Congregationis Diſcalceatorum nuncupandum tertio quoque anno celebretur, illudque in ſingula triennia indicendi, & convocandi Vicarius generalis curam habeat, qui etiam in illo præſideat. Ad ipſum Capitulum generale dictæ Congregationis præter Vicarium generalem cuncti, & ſinguli Priores Povinciales cum ſingulis ſociis, Diffinitoribus etiam Capituli electis, & ſex itidem Conſiliarii accedere teneantur.

Quid in iis ſit faciendum.

§.13. Atque in eodem Capitulo generali ſingulis trienniis novi Priores, tam Provinciales, quam ſingularum Domorum, & Monaſteriorum novi etiam Conſiliarii, ac etiam Diffinitores eligantur alternis trienniis & ſic ſexto quoque anno in Capitulo generali per vota eorumdem Vicarii generalis, necnon Priorum Provincialium, Sociorum, Diffinitorumque, & Conſiliariorum primum quidem novi Vicarii generalis; deinde vero ceterorum hujuſmodi ſuperiorum electiones celebrentur.

Vicarius Generalis officii ſui ordinaria ſtatim exercet, graviora vero poſt acceptam a Priore Generali confirmationem.

§.14. Idemque Vicarius generalis ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus cum primum a plurimis, qui vocem in Capitulo generali Congregationis habere debent, ſeu eorum majori parte in Vicarium generalem, ut præfertur, electus extiterit, eo ipſo ordinaria ſui officii exercere tantummodo poſſit; graviora, vero, vel atrociora non niſi poſtquam a Priore generali approbatus, & confirmatus fuerit gerere, aut exequi valeat.

Quando celebranda Capitula Provincialia?

§.15. Dimiſſo generali Capitulo infra decimumoctavum menſem quiſque Prior Provincialis ſuæ Provinciæ Capitulum convocari curet, atque inibi ſocius Prioris Provincialis ad generale Capitulum Congregationis cum eo iturus, & Diffinitores ejus Provinciæ eligantur.

Decedente aliquo Priore Provinciali, vel domus alicujus ante Capitulū Generale, Vicarius Generalis alium debet ſubrogare de conſilio Diffinitorum &c.

§.16. Si ante finitum gerendi officii tempus Priorem aliquem Provincialem, aut cujuſvis Domus, vel Monaſterii ab humanis decedere, aut alias quomodolibet officium ipſum dimittere, vel amittere contingat, Vicarius generalis cum primum ejus rei notitiam habuerit, de voto dictorum Conſiliariorum, & Capituli generalis præfati Diffinitorum, alium in ejus locum ſufficiat, & ſubroget, cujus poteſtas, & auctoritas uſque ad Capitulum generale proxime celebrandum duret.

Decedenti vero Vicario Generali ante ſexennium ſuccedit primus Diffinitor.

§.17. Si vero ipſe Vicarius generalis ante finitum ſexennium, & antequam generale Capitulum ſit congregatum e vita migraverit, tunc primus Diffinitor Capituli præcedentis, aut ſecundus, & ſic ſucceſſive de reliquis Diffinitoribus in defectum præcedentium toti Congregationi præſideat, qui interim quouſque Capitulum generale celebretur, & in eo novus Vicarius generalis eligatur, generalis Vicarii locum, & poteſtatem habeat, & ſi tempus celebrando Capitulo generali, ut dictum eſt, præfixum ultra biennium expectandum eſſet, curet etiam ante tempus præfixum cum primum id commode fieri poterit, Capitulum generale indici, & convocari, & in eo novum Vicarium pro ſexennio ſequenti eligi.

Vicarii Generales poſſunt condere Statuta pro bono Congregationis regimine, novos Conventus erigere &c.

§.18. Inſuper cidem Vicario generali pro tempore futuro tam in hoc primo, quam quocumque alio dictæ Congregationis pro tempore celebrando Capitulo generali ſtatuta quæcumque, & ordinationes, ad Dei honorem, ſalubrem reformationem, & bonum regimen dictæ Congregationis pertinentia condendi, mutandi, alterandi, in totum ſi videbit. abrogandi, de novo condendi, dummodo Sacris Canonibus, Concilii Tridentini Decretis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon primitivæ Regulæ, ac eorum Inſtitutis non adverſentur, abuſus quoſcumque tollendi, eaque ab omnibus, & quibuſcumque etiam Prioribus, Provincialibus, aut aliis officialibus, Prælatis, & Superioribus, ceteriſque perſonis dictæ Congregationis perpetuo, & inviolabiliter obſervari præcipiendi, Monaſteria, Domos, & Conventus tam virorum, quam mulierum ejuſdem Congregationis in quibuſvis locis, cujuslibet licentia deſuper minime requiſita, & ſine conſenſu generalis Capituli totius Ordinis erigendi, ſeu conſtrui, & ædificari faciendi, aut jam conſtructa ad inhabitandum recipiendi, ſuaſque vices pro quibuſcumque rebus ſibi beneviſis, & ad ſuum officium pertinentibus alii, nec aliis fratribus Diſcalceatis præfatis demandandi.

Priores Provinciales nova Monaſteria inconſulto Vicario Generali recipere non poſſunt.

§.19. Ita tamen, ut Priores Provinciales, & alii fratres ſine expreſſa licentia Vicarii generalis, novas Domos, aut Monaſteria recipere, erigere, aut conſtruere minime audeant.

Poſſunt tamẽ ſtatuta facere pro ſua Provincia, & Domibus.

§.20. Dictis quoque Prioribus Provincialibus ſimiliter ſtatuta, tam in ſuo Capitulo provinciali pro tota Provincia, quam in viſitatione ſingulorum Monaſteriorum, & Domorum pro fratribus, ſeu Monialibus ejus Domus, vel Monaſterii, durante ipſo Prioris Provincialis officio obſervanda, dummodo generalis Capituli totius Congregationis ſtatutis non repugnent, condendi, ac denique de cetero, ipſis Prioribus Provincialibus poſtquam electi fuerint, & a Vicario generali confirmati, ſtatim officia ſua, quæque ad illa quomodolibet pertinent, gerendi, exercendi, exequendi, etiam quoad ea univerſa, & ſingula, quæ Provinciales Priores totius Ordinis prædicti mitigatam Regulam profitentes reſpective in ſuos ſubditos de jure, conſuetudine, vel privilegio facere poſſunt, ſeu debent, dummode primitivæ Regulæ, & dictæ Congregationis ſtatutis non repugnent, ac niſi eorumdem Provincialium Priorum ab ipſo Vicario generali fuerit limitata poteſtas, & juxta tenorem præſentium literarum dumtaxat, plenam, liberam, & abſolutam facultatem, auctoritate, & tenore præmiſſis, concedimus, & impartimur.

Quæ ſit auctoritas Priori Generalis Ordinis ſupra hanc Congregationem.

§.21. Ceterum volumus, ut tam prædicta Congregatio, quam prædictus Vicarius generalis ipſi Priori generali tanquam univerſali, & Superiori capiti totius Ordinis juxta tamen formam in his literis deſcriptam ſubjaceant. Qui Prior generalis totius Ordinis præfati Domos, & Monaſteria dictæ Congregationis Diſcalceatorum, eorumque Conventus, & ſingulares perſonas ſolus per ſeipſum perſonaliter, & aſſociatus duobus ſociis, & uno ſcriba, ſeu Secretario ab ipſa Congregatione Diſcalceatorum eligendis, & juxta ejuſdem Congregationis primitiva, & noviſſima ſtatuta, nec alias viſitare, corrigere, reformare, & delinquentes punire poſſit, idque de conſilio prædictorum ſociorum, & intra Monaſteria, Domus, & loca ipſorum Diſcalceatorum dumtaxat, extra quæ nullatenus ipſi Diſcalceati, eorumve aliquis ab eodem Priore generali totius ordinis amoveri, vel alio transferri, neque quiſque illorum loco mutari, aut poni, neque Priores, aut alii Officiales eorumdem Domorum, Monaſteriorum, & locorum Congregationis Diſcalceatorum pro tempore eis Præſidentes a ſuis officiis amoveri, neque alii eorum loco ſubſtitui, niſi ob enormem exceſſum, qui juſte tolerari nequiret, & tunc in defectum Vicarii generalis ipſius Congregationis, & de conſenſu dictorum ſociorum nec alias ullo modo valeat.

Quæ vero eidem interdicantur.

§.22. Prohibemus quoque, ne idem Prior generalis aliquas gratias particulares Fratribus Diſcalceatis concedat, neve per impoſitionem, aut taxas eorum Domos, & Monaſteria aggravet, quæ quidem impoſitiones, & conceſſiones nulla ſint eo ipſo, neve quidquam penitus ex ipſa viſitatione præter neceſſarium Viaticum, habita ratione tenuitatis Domorum, & Monaſteriorum Diſcalceatorum moderandum, & in itinere ipſo viſitationis dictæ Congregationis Diſcalceatorum conſumendum recipiat, aut exigat.

Vicarius Generalis interſit Capitulo Generali Ordinis cum duobus ſociis.

§.23. Vicarius autem prædictus cum duobus ſociis eligendis in Capitulo Congregationis, Capitulo generali totius Congregationis intereſſe, ibique vocem, tam activa, quam paſſivam, & locum ſibi congruentem tam Vicarius, quam Socii vocati habere teneantur.

Viſitatio Monaſteriorum per Priorem Generalẽ facienda prævia denunciatione &c.

§.24. Prior autem generalis prædictus quoad viſitanda Monaſteria, Domos, & loca Diſcalceatorum ſtatutis, & privilegiis ejuſdem Congregationis in omnibus, & per omnia ſe conformet, nihilque contra illa innovare, aut alterare præſumat. prædictæque Congregationis Diſcalceatorum, ut præfertur, Monaſteria, Domos, loca, & perſonas viſitare valeat, & antequam viſitationem incipiat, hoc ipſum in Capitulo generali dictæ Congregationis Diſcalceatorum intimare, & denunciare teneatur, ad effectum, ut inibi præfati ſocii viſitationis, uti ſuperius diſpoſitum eſt, deputentur.

Vicario Generali, & Cõgregationi Neo-erectæ communicantur Privilegia alias Provinciæ, & Provinciali conceſſa.

§.25. Et tandem prædicto Vicario generali, ac Congregationi hujuſmodi reſpective quæcumque privilegia, indulta, & facultates Provinciæ, ac Priori Provinciali dictæ Provinciæ Diſcalceatorum a Nobis, vel aliis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris conceſſa fuerunt, competere, ſtatuimus, & declaramus.

Clauſulæ pro hujuſce Conſtitutionis firmitate.

§.26. Decernentes præſentes literas nullo unquam tempore ſub ullis ſimilium, vel diſſi-

Digitized by Google

diſſimilium gratiarum, revocationibus, alterationibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus a Nobis, & quibuſvis aliis Romanis Pontificibus, vel dicta Sede nunc, & pro tempore emanatis comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo ante præmiſſa erant, ſtatum reſtitutas, & de novo etiam ſub poſteriori data per pro tempore exiſtentem Vicarium generalem Congregationis hujuſmodi eligenda, conceſſas eſſe, & fore, ac ita, & non aliter per quoſcumque Judices, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, dictæque Sedis Legatos etiam de Latere, & Nuncios, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique, & in quavis inſtantia interpretari, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio Commiſſariorum pro exequutione.

§.27. Quocirca Venerabilibus Fratribus Univerſis Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in Spiritualibus, aut Officialibus Generalibus, & Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, Capitulis, ac aliis, ad quos quomodolibet ſpectat, & ſpectabit per præſentes, auctoritate Apoſtolica, mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Fratrum Diſcalceatorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra, præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervari, dictoſque Fratres Diſcalceatos illis omnibus, & ſingulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari; contradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.28. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore præſentium ad Judicium non trahatur, necnon etiam ejuſdem Bonifacii VIII. Prædeceſſoris præfati prohibitione, qua prohibetur ne Fratres dicti Ordinis in aliqua Civitate, Caſtro, Villa, aut alio quocumque loco, Domos, ſive loca de novo accipere, aut

capta, mutare præſumant abſque dictæ Sedis ſpeciali licentia faciente plenam, & expreſſam ac de verbo ad verbum de prohibitione hujuſmodi mentionem, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon prædicti Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, & quorumvis Ordinum, ac Religionum, etiam Juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & Conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem, & Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod illis nullatenus derogari poſſit, ac pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſit per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptis danda fides.

§.29. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis &c.

Dat. die 10. Julii 1587. An.III.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 10. Julii 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

XCII.

Inſtitutio Collegii honeſtarum Viduarum, & Puellarum, ſub regimine Confratrum Congregationis Sancti Bernardi religioſe educandarum, cum indultorum conceſſione, præſertim quo ad pia eis relicta. Et juriſdictio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Protectoris, & Judicis cauſarum ad eas ſpectantium.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SAcroſanctæ militantis Eccleſiæ gubernacula ex Summis Sacerdotii Cathedra Nobis, licet meritis imparibus demandata,

tenentes, ad ea libenter intendimus, per quæ Cœnobia, & alia religioſa Loca, in quibus prudentes Virgines accenſis lampadibus ſe præparent obviam ituræ Sponſo Jeſu, in quarum Societate aliæ quoque Mulieres ſpretis mundi vanitatibus, gratum, & debitum Deo exhibeant famulatum, ubique gentium, ſed præſertim in hac Alma Urbe noſtra, in qua ſicut in universi Orbis magiſtra, veræ fidei, & religionis documenta relucent, ita universa divinæ Majeſtati accepta opera exerceri ſummopere deſideramus, conſtruuntur, & eriguntur; idque ut facilius ſuccedat, ac perſonæ ad id opportuna auxilia exhibentes a Nobis gratias, & favores reportaſſe lætentur, opem, & operam impendimus efficaces, ac in his Officii noſtri partes libenter impartimur, prout conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſa hujus Conſtitutionis.

§.1. Sane cum ſicut accepimus, alias poſtquam Nos Eccleſiam Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcientiæ Martyrum Regionis Montium de Urbe, Confraternitati Sacerdotum, & aliorum utriuſque ſexus Christifidelium Sancti Bernardi de dicta Urbe canonice inſtitutæ, eum facultate, & licentia pro eiſdem Confratribus ibidem erigendi Monaſterium Monialium ſub Regula Sancti Benedicti Congregationis S.Bernardi Ciſtercienſis Ordinis, pro pauperibus Puellis, quæ ſpretis mundi illecebris, Chriſto earum ſponſo perpetuum famulatum exhibere optarent, conceſſerimus, prout in noſtris deſuper confectis literis plenius continetur, dilecti filii Prior, & Cuſtodes, ac Confratres ejuſdem Confraternitatis ibidem Monaſterium, cum Choro, Dormitorio, Hortis, Hortalitiis, & aliis neceſſariis, conſtrui, & ædificari procuraverint, illudque adeo commodum reddiderint, ut infra octavam Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis proxime præteritæ nonnullæ Puellæ Deo dicatæ, per Deputatos ejuſdem Confraternitatis approbatæ, in Moniales ipſius Monaſterii, juxta laudabilem illius normam receptæ, admiſſæ, & introcluſæ extiterint. Tamen quia ſicut etiam accepimus, ultra trecentas per ipſos Deputatos jam viſitatas in eadem Urbe, alius ingens, ac infinitus numerus pauperum Puellarum minorum ſex decim annis, quæ ob earum minorem ætatem infra annum probationis juxta Concilii Tridentini decreta expreſſam profeſſionem emittere, ac in Moniales recipi nequeunt, reperitur, & pleræque adſunt, quæ ſi ætatem decem annorum excedant, vel utroque parente orbatæ, ſeu Neophytæ, aut illegitimæ genitæ non ſint, aut ſi habeant parentes, & conſanguineos honeſtæ conditionis & famæ, ab Archihoſpitalis Sancti Spiritus in Saxia, Sanctorum Quatuor Coronatorum, S. Catherinæ de Roſa, alias miſerabilium, & S. Baſilii Neophytarum reſpective nuncupatarum prædictæ Urbis Monaſteriis, juxta eorumdem Monaſteriorum ſtatuta, privilegia, & indulta eis deſuper conceſſa penitus excluduntur, Puellæque hujuſmodi, ac etiam nonnullæ honeſtæ viduæ, quæ à maritali vinculo ſolutæ in cœlibatu ſub elauſtro pudoris, & continentiæ, vitam cælibem ſibi libenter ſtatuerent, ſi in aliquo Monaſterio, Collegio, aut loco recipi poſſent; quo fit, ut locum receptionis non invenientes, non ſine maximo earum virginitatis, honoris, & pudoris periculo in ſæculo remanere cogantur. Quibus (ſicut pariter accepimus) dicti Confratres permoti, habita inter eos pluries matura deliberatione, cogitarunt, quod ſi Collegium unum, in quo pauperes Puellæ, & Viduæ honeſtæ hujuſmodi, quæ in aliis prædictis Monaſteriis recipi non poſſunt, reciperentur, & admitterentur, ac cum timore Dei una cum aliis Puellis dicto Collegio minime oneroſis, quæ ibidem ſicut in pluribus aliis Monaſteriis, & Locis Piis conſuevit, recipi, & admitti poſſent, educarentur, erigeretur, & inſtitueretur, ac conſtrueretur, & una duorum millium ex teſtamento quondam Marci Antonii Mureti Junioris Clerici Lemovicenſis Diœceſis, ſub die vigeſimanona Septembris proxime præteriti condito pauperibus Puellis vitam regularem profiteri cupientibus legata, & arbitrio dilectorum filiorum Ludovici Rivaldi Presbyteri dictæ Diœceſis, & Marci Antonii Lanſranci Veronenſis dicti Marci Antonii hæredum, & executorum, ac altera mille, pauperibus Puellis orphanis, nuptui tradendis arbitrio eorumdem Ludovici, & Marci Antonii Lanfranci juxta tractatum, ſeu conventionem, inter Priorem, Cuſtodes, & Confratres, necnon Ludovicum, & Marcum Antonium Lanfrancum hujuſmodi deſuper initum, ſeu initam, & factum, ſeu factam, necnon reliqua ſummæ trium millium reſpective ſcutorum de juliis decem pro quolibet ſcuto, Collegio ſic erigendo hujuſmodi per dilectam in Chriſto filiam Magdalenam Strozziam Anguillariam, ſub certis modo, & forma in Inſtrumento donationis deſuper confecto donatæ, necnon quæcumque res, & bona per quoſcumque Chriſtifideles, etiam cauſa teſtamenti, codicillorum, donationis, aut alias ipſis viventibus donata, & conceſſa, ſeu donanda, & concedenda eidem Collegio erigendo, applicarentur, & appropriarentur, profecto, non ſolum publicæ utilitati conſuleretur, ſed exinde plures ex dictis Puellis Domino famulatum perpetuum exhiberent, reliquæ vero facilius nuptui traderentur, eleemoſynæque, & alia pietatis opera, tam ab ipſis Confratribus, quam aliis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus veriſimiliter in dies ibidem erogarentur, & augerentur.

Erectio Collegii pauperũ Virginum, & honeſtarũ Viduarum, apud Monaſterium Monialium S. Bernardi.

§.2. Nos igitur, qui noſtris potiſſimum temporibus, quantum cum Deo poſſumus, quaſcumque virgines, & honeſtas Viduas in numero prudentum adſcribi, ac dictæ Confraternitatis incremento conſulere ſinceris deſideramus affectibus, Priorem, Cuſtodes, & Confratres prædictos, ac eorum ſingulos quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homi-

homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon teſtamentorum, codicillorum, ac inter Priorem, Cuſtodes, & Confratres, ac Ludovicum, & Marcum Antonium Lanfrancum, ac etiam per Magdalenam prædictos, ut præfertur, initorum, & tranſactorum, aliorumque quorumcumque inſtrumentorum, & donationum factorum tenores, & veriores, præſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio non ad Prioris, Cuſtodum, & Confratrum prædictorum, vel alicujus eorum pro eis ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate in dicto Monaſterio Sancti Bernardi, ut præfertur, conſtructo, ſeu prope illud, aut alibi, ubi pro tempore forſan transferri contigerit, unum Collegium pauperum Puellarum virginum, & honeſtarum Viduarum bonæ, & honeſtæ conditionis & famæ, in quo puellæ, & Viduæ ipſæ, ne paupertate oppreſſæ, dæmonis arte in vitiorum ſordes prolabantur, recipi, ac ſeparatim a commercio Monialium pie, & caritative regi, & educari, ac ſub Domini timore, virtutumque exercitiis, ac Chriſtianis moribus, & inſtitutis inſtrui, necnon inibi quouſque juxta cujuslibet earum inclinationem, voluntatem, ac devotionem, ſive alia honeſta ratione, per dictæ Confraternitatis Confratres proviſum fuerit, habitum per Moniales dicti Monaſterii geſtari ſolitum ſuſceperint, & profeſſionem per eaſdem emitti ſolitam expreſſe emittere propoſuerint, aut alias nupſerint, permanere poſſint. Ita tamen quod quoties aliquam ex dictis Puellis, & virginibus, ac Viduis e dicto Collegio, vel voti religionis, vel matrimonii contrahendi cauſa egredi contigerit, liceat Priori, & Viſitatoribus, ac Confratribus ejuſdem Confraternitatis, nunc & pro tempore exiſtentibus, aliam Puellam & virginem, ſeu Viduam modo præmiſſo qualificatam loco egreſſæ, aut alias juxta facultates dictæ Confraternitatis, ipſorumque Prioris, Viſitatorum, & Deputatorum arbitrio ibidem collocare, ſubrogare, & ſubſtituere pro earumdem Puellarum, ac Viduarum, perpetuis uſu, & habitatione, una cum Eccleſia præfata Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcentiæ Martyrum, vel alia ubi pro tempore, ut præfertur, dictum Collegium, & Monaſterium transferri contigerit, ad eorumdem Monaſterii, & Collegii uſum, in qua Miſſa celebrari, ac Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrari, cadavera, tam ipſarum quam etiam ejuſdem Monaſterii Monialium Eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi, & verbum Dei prædicare valeant, cum campanili, & campanis, necnon refectorio, Dormitorio, hortis, & hortalitiis, aliiſque neceſſariis ad ejuſdem Collegii uſum jam conſtructis, & conſtruendis. Ita quod in dicto Collegio ſic erigendo nonnullæ aliæ Puellæ Virgines, & honeſtæ Viduæ eidem Collegio minime oneroſæ, ſed potius utiles, atque etiam per pro tempore Viſitatores ejuſdem Collegii approbandæ, pro ſalubri earumdem educatione, ad inſtar aliorum Monaſteriorum ſimiles Puellas recipientium, & admittentium, recipi, & admitti valeant ſine alicujus præjudicio, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus.

§.3. Ac eidem Collegio ſic erecto, omnes, & ſingulas pecuniarum ſummas per Marcum Antonium Muretum juniorem, juxta ſui teſtamenti diſpoſitionem, ac etiam Inſtrumentorum, conventionum, inter dictos Priorem, & Confratres, ac Ludovicum, & Marcum Antonium Lanfrancum præfatos, quam etiam Legati, donationis dictæ Magdalenæ, ut præfertur factorum, necnon quæcumque res, & bona quoſcumque Chriſtifideles eidem Collegio relinquenda, & eroganda. Ita quod dictæ Confraternitatis Prior, Viſitatores, & Confratres, nunc & pro tempore exiſtentes, ſeu ab eis deputati, vel deputandi illorum omnium corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem libere apprehendere, & perpetuo retinere, illaque omnia ad Monaſterii, & Collegii uſus, necnon perſonarum inibi pro tempore exiſtentium, & degentium manutentionem convertere valeant, cujuſvis licentia minime requiſita, auctoritate, & tenore præſatis, etiam perpetuo applicamus, appropriamus, concedimus, & aſſignamus.

Applicatio bonorum elargitorum, & elargiendorum a Chriſtifidelibus.

§.4. Eiſdemque Priori, Officialibus, Viſitatoribus, & Confratribus, ut ſacerdotes ex approbatis ab examinatoribus pro tempore exiſtentis dictæ Urbis Vicarii provectæ ætatis, doctrina, vitæ munditia, & morum honeſtate, religioniſque zelo præditos, & a Protectore dictorum Collegii, & Monaſterii pro tempore exiſtente approbandos, qui perſonarum omnium in dictis Monaſterio, & Collegio erecto hujuſmodi, ut præfertur, degentium confeſſiones audiant, Eccleſiaſtica ſacramenta adminiſtrent, quique, & de idoneis verbi Dei concionatoribus, qui illas in ſpiritualibus præceptis, & documentis, ac ſanctis conſiliis ad viam Domini inſtruere poſſint, omnino providere. Quique una cum ejuſdem Confraternitatis Priore, Cuſtodibus, Viſitatoribus, & aliis officialibus pro tempore exiſtentibus, & ad id forſan deputatis, & deputandis, de qualitatibus puellarum, & viduarum inibi, etiam pro educatione recipiendarum, & admittendarum cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, vel nationis fuerint, accurate, & diligenter quoties id a præfata Confraternitate, ſive illius Officialibus, Viſitatoribus, & Confratribus præfatis requiſiti fuerint, inquirere. Ac denique, circa examen, & approbationem earum, quæ nedum educationis hujuſmodi cauſa, verum quoque pauperum puellarum, & honeſtarum viduarum hujuſmodi, quas ibidem pro tempore educari, ac ad ſuſceptionem habitus regularis, & profeſſionem admitti, necnon matrimonio collocari contigerit, conſulere debeant

Conceſſio auctoritatis Officialibus dictis Monaſterii, & Collegii pro ejus totali regimine.

beant. Ac pro felieiori dictorum Monaſterii, & Collegii gubernio, & ſtatu, ac ut puellæ pauperes, & honeſtæ viduæ hujuſmodi facilius inſtruantur, & educentur, de conſenſu, & conſilio tamen dilecti filii noſtri Michaelis tituli Sanctæ Mariæ ſupra Minervam Cardinalis Alexandrini nuncupati, moderni, ac pro tempore exiſtentis dictæ Confraternitatis, Protectoris, & Viſitatorum hujuſmodi unam ex eis in Abbatiſſam, quæ caput omnium exiſtat, poſt tamen dilectæ in Chriſto filiæ Mauræ Perfectæ Machabeæ, alias de mandato noſtro ex Monaſterio Monialium S.Cæciliæ Regionis Transtyberim de eadem Urbe Ordinis Sancti Benedicti, in quo triginta octo annos laudabiliter vixerat, pro eiſdem puellis, & molieribus in ſic noviter erecto, & inſtituto Monaſterio, receptis, & pro tempore recipiendis in vita, & inſtitutis regularibus dicti Ordinis inſtruendis, necuon ipſius Monaſterii cura, & adminiſtratione gerendis, & ſuſcipiendis tranſlatæ. Et nuper in illius Abbatiſſam benedictæ, & conſecratæ obitum. Quam ex nunc ob ejus virtutum merita, bonoſque mores, & exemplarem vitam, ac attento quod elapſo primo, & ſubſequenti triennio nulla Monialis in præfato noviter conſtructo Monaſterio, juxta diſpoſitionem Concilii Tridentini, pro illo, ut convenit, regeodo ſorſan qualificata reperiatur, nec aliqua alia regularem diſciplinam in eo cum bono odore, & ſpirituali conſolatione perſonarum in illo exiſtentium introductam manutenere melius quam eadem Maora poterit, eidem noviter erecto Monaſterio in Abbatiſſam ad ejus vitam dicta auctoritate præficimus, ſibique illius curam, regimen, & adminiſtrationem, in ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committimus, una eum congruo aliarum officialium, & miniſtrarum numero ad certum tempus eis benevifum eligendi, ac etiam qnoties opus, & expediens erit, concurrente majori, vel ſaniori parte Monialium pro tempore exiſtentium ejuſdem Monaſterii juxta formam dicti Concilii confirmandi, & etiam confirmationem reiterandi, vel tempore hujuſmodi finito illas omnino amoveudi, & poſtmodum alias amotarum hujuſmodi loco ſubrogandi, & deputandi: Ita tamen, quod electio hujuſmodi, tam juxta formam, & tenorem regulæ Ordinis Sancti Benedicti, quam Conſtitutiones, & Ordinationes, ac decreta jam forſan per Confratres dictæ Confraternitatis, & ſeu Viſitatores deputatos ejuſdem deſuper edita, & edenda. Et quoad gubernium, conſtitutionem, & educationem Monialium, & puellarum, ac viduarum hujuſmodi, ac exercitia, tam ſpiritualia, quam temporalia inibi jam forſan præſcripta, & a dicto Michaele Cardinale Protectore approbata, ſeu præſcribenda, & approbanda, necnon pro felici regimine, gubernio, & adminiſtratione confratrum Confraternitatis, Monaſterii, & Collegii præfatorum, aliarumque perſonarum omnium, rerum, & bonorum Confraternitatis Monaſterii, & Collegii hujuſmodi Priori, Officialibus, & aliis ad id ab eadem Confraternitate deputatis, & pro tempore deputandis, quæcumque ſtatuta, licita tamen, & honeſta, ac ſacris canonibus, præſertim decretis ipſius Concilii non contraria, toties quoties, & quando expediens videbitur, edendi, condendi, & faciendi, illaque edita, condita, & facta, prout ratio, vel utilitas exegerit, aut ſuaſerit neceſſitas, pro tempore mutandi, alterandi, & in melius reformandi, aliaque etiam de novo faciendi licentiam, & facultatem, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo concedimus, & elargimur. Quæ poſtquam condita, alterata, & mutata, ac edita, & reformata, ac a præfato nunc, & pro tempore exiſtente Protectore approbata, & confirmata fuerint, eo ipſo dicta Apoſtolica auctoritate confirmata ſint, & eſſe cenſeantur.

Exemptio a juriſdictione, & ſuperioritate &c. Vicarii Urbis, & aliorum omnium.

§.5. Ac ſpem jam conceptam habentes, quantum Urbis noſtræ præfatæ, & univerſæ Chriſtianæ Reipublicæ utilitatis afferent Monaſterium, & Collegium ſic per Nos erecta, & inſtituta, illa ac eorum perſonas, res, & bona, ipſamque Confraternitatem, & Confratres Sancti Bernardi, ſub noſtra, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, & Sedis Apoſtolicæ præſatæ, in ſpiritualibus, & temporalibus protectione pariter perpetuo recipimus, & admittimus, ac ab omni juriſdictione, ſuperioritate, viſitatione, correctione, dominio, & poteſtate Venerabilis fratris noſtri Jacobi Portuenſis Cardinalis de Sabellis nuncupati, moderni, ac etiam pro tempore exiſtentis in eadem Urbe Vicarii generalis, & illius Vicegerentis, ac Locatenentium, & Officialium quorumcumque, necnon Abbatum, Viſitatorum, & Superiorum totius Ordinis S. Benedicti, & præſertim Congregationis S. Bernardi dicti Ordinis, ac pro tempore exiſtentis Rectoris Parochialis Eccleſiæ, in qua Monaſterium, & Collegium hujuſmodi nunc ſita ſunt, & pro tempore erunt, etiam circa ſacramentorum adminiſtrationem, penitus, & omnino, ac perpetuo eximimus, & liberamus, ac Monaſterium, & Collegium hujuſmodi prorſus exempta, & libera a Vicarii noſtri, ac Abbatum, Viſitatorum, & Superiorum præfatorum, ac Parochiali Juriſdictione, & ſuperioritate, eſſe & fore ſtatuimus, & decernimus.

Elargitio Indulgentiarum pro viſitantibus Eccleſiam, vel ibi celebrantibus, aut celebrari facientibus.

§.6. Et inſuper, ut Monaſterium, & Collegium hujuſmodi, non ſolum manuteneantur, verumetiam in dies incrementum ſuſcipiant, tam Eccleſias S. Bernardi prope Columnam Trajanam, & Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcentiæ præfatas, ac alias Eccleſias pro tempore dictorum Confraternitatis, Monaſterii, & Collegii exiſtentes, necnon tam Confraternitatem, Monaſterium, & noviter erectum Collegium, quam illorum Protectorem, Priorem, Cuſtodes, Viſitatores, alioſque Officiales, & Confratres, necnon Abbatiſſam, Moniales, aliaſque ipſius Collegii novi-

Digitized by Google

noviter erecti perſonas ; & nunc, & pro tempore exiſtentes, univerſoſque alios utriuſque ſexus Chriſtifideles, S. Bernardi, & Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcentiæ Eccleſias prædictas, ut ſupra devote viſitantes, necnon miſſas in eis, vel earum aliquibus celebrantes, ſeu celebrari facientes, quovis modo, & quocumque totius anni die in perpetuum, ad communicationem & participationem, etiam per extenſionem omnium, & ſingulorum privilegiorum, facultatum, immunitatum, exemptionum, præeminentiarum, antelationum, indultorum, indulgentiarum, etiam plenariarum, & peccatorum remiſſionum, ac quorumcumque aliorum favorum, & gratiarum, tam ſpiritualium, quam temporalium, tam dictæ Confraternitati Cathecumenorum,, quam quibuſvis Ciſtercienſi, & Sancti Benedicti reſpective Ordinibus, eorumque Monaſteriis, & Conventibus, domibus, Abbatibus, Monacis, Fratribus, Protectoribus, pueris, puellis, Confeſſoribus, & Monialibus, ac eorum, & earum Eccleſiis, Capellis, aliiſque Miniſtris, & Officialibus, necnon etiam Chriſtifidelibus dictas Eccleſias, ſeu Capellas viſitantibus, & viſitaturis, per Nos, & quoſcumque Romanos Pontifices, & præcipue fel. record. Paulum Tertium, ſub Dat. Romæ 13. Id. Februarii, Pontificatus ſui anno ſeptimo, quomodolibet obtentorum, & conceſſorum, quoad ea, quæ hactenus revocata non fuerunt, nec ſub ullis revocationibus ſunt comprehenſa, ac quibus dictæ Eccleſiæ Confraternitas, & loca pacifice hucuſque uſi ſunt, ac utuntur, & gaudent, & quæ eidem Concilio non ſunt contraria, ſimiliter perpetuo recipimus, & admittimus, ac illa eis communicamus, & ad eos ea extendimus, ac etiam de novo quatenus opus ſit, eis concedimus, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi dictis Eccleſiis, & Capellis Sancti Bernardi, ac Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcentiæ Martyrum, necnon Confraternitati, Monaſterio noviter erecto, & Collegio prædictis, ac eorum Protectori, Priori, Cuſtodibus, Officialibus, Confratribus, Abbatiſſæ, Monialibus, Confeſſoribus, & aliis pueris, & puellis, ac perſonis, necnon Chriſtifidelibus ſupradictas Eccleſias S. Bernardi, ac Sanctorum Viti, Modeſti, & Creſcentiæ, ac alias Eccleſias, ut ſupra viſitantibus, ac miſſas, in eis; vel earum aliqua, celebrantibus, vel celebrari facientibus, conceſſæ forent.

Juriſdictio Card. Protectoris & Judicis omnium cauſarum dicti Monaſterii & Collegii, eorumque perſonarum &c.

§.7. Præterea ne Confraternitas, Monaſterium, & Collegium hujuſmodi, diverſis Urbis Tribunalibus vexentur, dictum Michaelem Cardinalem, & pro tempore exiſtentem dictorum Confraternitatis, Monaſterii, & Collegii Protectorem, ac Prioris, Cuſtodum, ac aliorum Officialium, Confratrum, ac Miniſtrorum, necnon Abbatiſſæ, Monialium, Puellarum, aliarumque perſonarum eorumdem, pro tempore, quo in dictis Monaſterio, & Collegio ſteterint, quoad omnes, & ſingulas lites, cauſas, quæſtiones, controverſias, differentias, & moleſtias civiles, & criminales, ac mixtas, tam active, quam paſſive hactenus forſan motas, & in futurum quomodocumque movendas, ſuper bonis, rebus, juribus, & actionibus quibuſcumque ad Confraternitatem, Monaſterium, Collegium, & Eccleſias Sanctorum Bernardi, Viti, Modeſti, & Creſcentiæ, ac alias Eccleſias prædictas, ac ad Moniales, Puellas, & alias perſonas ſupradictas, nunc, & pro tempore quomodolibet ſpectantia, in Judicem ordinarium, cum eiſdem facultatibus, indultis, privilegiis, antelationibus, & poteſtatibus quibus Protectores Confraternitatum Orphanorum, Cathecumenorum, S. Catherinæ de la Roſa, ac Sanctiſſimi Crucifixi, ac deputati fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de dicta Urbe utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum. Ita etiam quod in cauſis diſcuſſionum, & alias quando de reſtituendo res, & bona quæcumque de cetero eiſdem Monaſterio, & Collegio relicta, & donata, ſeu vigore præſentium, aut alias quomodolibet acquiſita, prioribus, & potioribus creditoribus agi cenſebitur, Confratres, ipſi niſi coram dicto Michaele Cardinale, & pro tempore dictæ Confraternitatis Protectore ad judicium trahi non debeant, ſed facta obligatione per Priorem, Cuſtodes, & Camerarium dictæ Confraternitatis, in eventum, quod alia bona ubilibet ſita, & quovis modo poſſeſſa non reperiantur, Michael Cardinalis, & pro tempore exiſtens Protector hujuſmodi illa eiſdem Confratribus, & reſpective creditoribus, etiam de facto, & ſine ſtrepitu, vel figura judicii, neque expectata ſenteotia, aut fine litis, tradi, & conſignari mandet, & procuret, etiam perpetuo conſtituimus, & deputamus,

Facultas Viſitatorum Monaſterii & Collegii prædictorum.

§.8. Et ne etiam Monaſterium, & Collegium hujuſmodi dum cura in temporalibus dictæ Confraternitati, ejuſque Confratribus, & Officialibus commiſſa eſt, in ſpiritualibus aliquod detrimentum ſentiant, eiſdem Confratribus pro triennio, ſeu alio eis beneviſo tempore, tres Sacerdotes auctoritate, & rerum gerendarum experientia, pietateque graves, qui Viſitatores nuncupentur, & noſtras, ac dicti Vicarii, Vicegerentis, Locatenentium, & illius officialium hujuſmodi vices gerant, dictiſque Monaſterio, & Collegio, illius Abbatiſſæ, Monialibus, puellis, perſonis, rebus, & bonis præfatis in ſpiritualibus præſint (ſalva tamen in omnibus ſupradictis juriſdictione Urbis Vicarii in caſibus, in quibus Epiſcopi, tamquam Sedis Apoſtolicæ delegati, auctoritate dicti Concilii in Monaſteria, quantumvis exempta, & præcipue circa eorum clauſuram, juriſdictionem exercent, & ad eos ſpecialis, & particularis approbatio Sacerdotum, & Confeſſorum electorum ſpectet, & pertineat eligendi, & deputandi, ac poſtquam electi fuerint, electionis, & deputationis hujuſmodi confirmatio ad Nos, & ſucceſſores noſtros, vel dictum Michaelem Cardinalem, & pro tempore exiſtentem dictæ Confraternitatis Pro-

Protectorem pertineat, quoticſque ſibi videbitur, finito triennio, ſeu alio tempore deputationis hujuſmodi illos, prout tempus, & neceſſitas capoſtulaverit, confirmandi, ac etiam amovendi, & illorum loco alios collocandi, & deputandi facultatem impartimur. Noſque hac prima vice pro proximo triennio, ab hodie incipiendo, & ut ſequitur, finiendo de Michaelis Cardinalis Protectoris præfati aſſenſu, idem munus dilectis filiis, Petro Fulvio Presbytero Romano utriuſque juris Doctori moderno Priori, Joanni Daddeo Canonico Baſilicæ S. Mariæ Majoris, & Annibali Summario Sacræ Theologiæ profeſſori dictæ Confraternitatis Confratribus committimus. Ipſoſque in eorumdem Collegii, & Monaſterii Viſitatores, Correctores, & Moderatores creamus, conſtituimus, & deputamus. Dantes eis auctoritatem omnia, & ſingula faciendi, mandandi, corrigendi, puniendi, reformandi, & exequendi, quæ ad ſpirituale regimen perſonarum in dictis Monaſterio, & Collegio degentium, illorumque felix incrementum, & gubernium expedire, atque opportunum eſſe cenſuerint. Ita ut perſonæ in dictis Monaſterio, & Collegio vitam degentes, in piæ, & religioſæ vitæ ſinceritate, & puritate, per ſolicitam eorum operam foveantur, & conſerventur, temporalia vero bona ex circumſcripta dictæ Confraternitatis cura bene atque utiliter adminiſtrentur.

Privilegium pauperum puellarum, quod admittantur ad ſubſidia dotium, quæ per diverſas Confraternitates, & loca pia dari ſolent.

§.9. Porro ipſas puellas quas paupertate oppreſſas in hujuſmodi Collegio collocari contigerit, ſpeciali privilegio inſignire intendentes, quod ubi pauperes puellæ hujuſmodi aliena expetere auxilia coactæ fuerint, quibus adveniente ætatæ ligitima, qua, vel Monaſteria ingredi, vel matrimonio collocari cenſuerint, quaſcumque dotes, & auxilia pia, tam ab Annunciationis Beatæ Mariæ ſupra Minervam, Conceptionis, Confalonis, & aliis Archiconfraternitatibus, & Confraternitatibus, necnon Eccleſiis, Oratoriis, & locis piis, quam quibuſcumque utriuſque ſexus perſonis, uſque ad ſummam honeſtam, & eiſdem Priori, & Viſitatoribus bene viſam petere, impetrare, obtinere, ſeque ad hunc effectum in rotulis, & liſtis Archiconfraternitatum, Confraternitatum, Eccleſiarum. Oratoriorum, locorum piorum, necnon perſonarum hujuſmodi adſcribi facere, & procurare, & deinde poſtquam dictæ puellæ, ſeu earum aliquæ, dotes, & auxilia hujuſmodi obtinuerint, ſeu ad id adſcriptæ fuerint, quod tam illæ, quæ dictum Monaſterium ingredi, & jam ingreſſæ ſunt, quam etiam quæ matrimonio collocari voluerint, dotes, & auxilia hujuſmodi eis quomodolibet procurata, promiſſa, & acquiſita omnino lucrari, percipere, & exigere debeant, Illaque omnia una cum præmiſſis dotibus, & legatis, factis, & faciendis, eiſdem Monaſterio, & Collegio perpetuo concedimus, pauperesque hujuſmodi puellas, dotium, auxiliorum piorum, ac legatorum, & donationum præfatorum factorum, & faciendorum quibuſcumque, etiam Motu pari emanatis prohibitionibus, vel ſtatutis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, non obſtantibus, capaces omnino facimus, reddimus, & declaramus. Mandantes omnibus, & ſingulis Cuſtodibus, Camerariis, & quibuſcumque Officialibus dictarum Archiconfraternitatum, quæ dotes, & auxilia pia hujuſmodi pauperibus puellis dare, & aſſignare conſueverunt, quod ex nunc dotes promiſſas puellis jam dictum Monaſterium ingreſſis, & profiteri cupientibus, & ſtatim poſtquam profeſſæ fuerint Priori, Cuſtodi, & Camerario pro tempore exiſtentibus dictæ Confraternitatis Sancti Bernardi, acſi ipſæ dictum Monaſterium ingreſſæ, ſeu matrimonio collocatæ, de conſenſu, & licentia Archiconfraternitatum, & locorum piorum hujuſmodi extitiſſent, dare, & cum effectu perſolvere, ac deinceps pauperes ipſas puellas in dicto Collegio pro tempore degentes, ad ſubventionem dotium, & auxiliorum hujuſmodi admittant, & admitti procurent, & deinde tam puellis profiteri cupientibus, quam matrimonio collocandis, dotes eis promiſſas, & deinceps promittendas Priori, & Officialibus hujuſmodi, dare, & cum effectu ſolvere debeant, nec ad id, & ſub prætextu decretorum, privilegiorum, aut aliorum quorumcumque ſtatutorum, Archiconfraternitatum, Confraternitatum, Eccleſiarum, Oratoriorum, & piorum locorum hujuſmodi quomodolibet conceſſorum, contradicere audeant, ſeu præſumant, etiam licentia earumdem Confraternitatum, & locorum piorum hujuſmodi minime obtenta, neque petita. Nc autem ſuper præmiſſis, vel illorum aliquo, in futurum quomodocumque, vel quavis de cauſa pro validitate dubitari contingat.

Indultum circa relicta Monaſterio, & Collegio prædictis, & eorum validitatem.

§.10; Volumus, ac etiam mandamus, quod quæcumque ordinationes, inſtrumenta, donationes, tam inter vivos, quam cauſa mortis, teſtamenta, codicilli, & quæcumque alia documenta, ſcripturæ, & folia, facta, & facienda, per, & inter quaſcumque utriuſque ſexus perſonas, etiamſi mulieres nuptæ, ac minores viginti annis fuerint, ac teſtatæ, vel inteſtatæ deceſſerint, etiam de bonis ſuis diſponere prohibitæ, niſi adhibita certa forma, & ſolemnitate requiſita, a jure, vel ab homine, ſeu ſtatutis, noviſque reformationibus Urbis, ſeu obtenta a Romano Pontifice deſuper licentia, de quibuſvis eorum bonis quomodocumque acquiſitis, & acquirendis, de quibus in favorem Confraternitatis, Monaſterii, & Collegii hujuſmodi teſtari, legari, codicillari, vel inter vivos, aut cauſa mortis, aut alias quomodolibet diſponi contigerit. Quodque tam Marci Antonii junioris ſcutorum trium millium, ac Magdalenæ Strozziæ de Anguillaria, aliaque, ut præfertur, facta, & legata, quam quæcumque alia donationes, teſtamenta, codicilli, voluntates, inſtrumenta, ſcripturæ, & documenta ad favorem Monaſterii, Collegii, & Confraternitatis hujuſmodi jam facta, & facienda, perinde valeant, ac ſuum ſortiantur effectum, acſi coram Notario publico, & legitimo teſtium numero, adhi-

Digitized by Google

adhibitiſque omnibus de jure requiſitis, qualitatibus, & ſolemnitatibus facta fuerint, nec Monaſterium, Collegium, & Confraternitas hujuſmodi de eiſdem bonis in teſtamentis, legatis, codicillis, donationibus, & aliis voluntatibus, ac diſpoſitionibus, inſtrumentis, documentis, & ſcripturis eiſdem Monaſterio, Collegio, & Confraternitati pro tempore relictis, donatis, datis, ceſſis, & applicatis, aliquam partem Cameræ Apoſtolicæ, vel Monaſterio Convertitarum in eadem Urbe, etiam juxta diſpoſitionem indultorum fel: record: Leonis Decimi, Clementis Septimi, & Pauli Tertii, aliorumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, ſeu Fabricæ dictæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum, aut quibuſvis aliis perſonis, & Eccleſiis dare minime teneantur, ſed bona ipſa, ut ſupra pro tempore relicta, vel donata Confratres ipſi libere, & integre recipere, ac eorum poſſeſſionem apprehendere, & perpetuo retinere, ac in eorumdem Monaſterii, Collegii, & Confraternitatis uſus, & utilitatem convertere libere, & licite valeant, etiam cujuſvis licentia minime requiſita.

Approbatio ordinationum factarum, & faciendarum a Confraternitate, etiamſi regulæ S. Bernardi ſint contrariæ.

§. 11. Decernentes Ordinationes, Conſtitutiones, & Statuta hucuſque a præfata Confraternitate facta, necnon Inſtrumenta, donationes, teſtamenta, codicillos, ſcripturas, ac etiam, prout illa concernunt, omnia, & ſingula in dictis Ordinationibus, Conſtitutionibus, Statutis, Capitulis, Inſtrumentis, donationibus, teſtamentis, codicillis, tam factis, quam faciendis, & aliis ſcripturis contenta, & inde ſecuta quæcumque, licita tamen, & honeſta, maxime ea circa licentiam edendi carnes, & alios cibos in refectorio quolibet die Dominico, tertia, & quinta feriis, & aliis diebus arbitrio ſupradictorum Viſitatorum, & circa uſum omnium pannorum lini, & etiam cubilis, videlicet cum ſubucula tantum, & linteaminibus, ac etiam Breviarii Romani cum proprio Congregationis Sancti Bernardi dicti Ciſtercienſis Ordinis, ita quod ad recitationem Officii Beatæ Virginis Mariæ non teneantur. Quo vero ad præſcriptionem horarum ad divina officia, tam diurna, quam nocturna recitanda, & quæcumque alia exercitia, ſpiritualia, & temporalia anno ſingulo facienda juxta Viſitatorum, & Abbatiſſæ hujuſmodi diſpoſitionem, & ordinationem, ac ea quæ jam forſan decreta, & deſcripta in libro Conſtitutionum, & Statutorum ipſius Confraternitatis in pergameno, etiam quod ſint contrariæ regulæ Sancti Benedicti, hujuſmodique præſentium tenore approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adiicimus, fieri, & obſervari debere.

Validatio diſpoſitionũ favorabiliũ eiſdem Monaſterio, & Collegio.

§. 12. Ac ſupplentes omnes, & ſingulos juris etiam communis, & municipalis, & facti etiam quarumcumque ſolemnitatum in eis forſan ex diſpoſitione Juris, vel Statutorum, ſive novarum reformationum Urbis circa validitatem donationum in genere, etiam reſpectu conſenſus propinquorum, parentum inſinuationis, & teſtium, ac donationum in ſubſcriptionibus, & in ſpecie contractuum mulierum, & omnia alia forſan requiſitis, omiſſis, & omittendis, præſertim quo ad dicti Marci Antonii Junioris, & deſuper inter Confratres, & Officiales Confraternitatis Sancti Bernardi, ac Ludovicum, Antonium Lanfrancum præfatos, necnon donationis per dictam Magdalenam, aliaque omnia, & ſingula legata, donationes, inſtrumenta, teſtamenta, codicillos, ſcripturas, documenta, & alia quæcumque quomodolibet facta, & facienda, alioſque defectus, ſiqui in præmiſſis omnibus, & ſingulis, ſeu eorum aliquo intervenerint, aut intervenire poſſint quomodolibet in futurum. Inhibentes nunc, & pro tempore exiſtentibus Præſidenti, & Deputatis Fabricæ dictæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum, ac quibuſvis aliis officialibus, miniſtris, & perſonis cujuſvis ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, ne Priorem, Officiales, & Confratres nunc, & pro tempore exiſtentes, in omnibus, & ſingulis præmiſſis, & præſertim ſuper dictis pecuniis per dictum Marcum Antonium Muretum legatis, & per Magdalenam Strozziam donatis, omnibuſque, & ſingulis aliis legatis, donationibus, teſtamentis, & codicillis pro tempore per quaſcumque perſonas quomodolibet, & ex quacumque cauſa factis, & faciendis, in rebus, vel bonis dictæ Confraternitatis quovis quæſito colore, vel ingenio, directe, vel indirecte moleſtare, perturbare, aut inquietare audeant, vel præſumant. Et etiam decernentes omnia, & ſingula præmiſſa, ac inde ſecuta, & inde ſequenda quæcumque, valida, & efficacia fore, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & inviolabiliter ab omnibus obſervari debere.

Clauſula ſublata.

§. 13. Et ſic per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ac Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere. Necnon quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum hujus Bullæ deputatio, & auctoritas.

§. 14. Quocirca venerabilibus fratribus noſtris Patriarchæ Alexandrino, ac Marturanenſi, & Venuſino Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Prioris, Cuſtodum, ac Confratrum præfatorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant, auctoritate noſtra Priorem, Cuſtodes, & Confratres præfatos, ac eorum ſingulos, eiſdem præſentibus, & in eis contentis quibuſcumque pacifice, frui, & gaudere, ac præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, quos illa concernunt, & quomodolibet concernent in futurum, inviolabiliter obſervari. Non permittentes eos, vel eorum aliquem deſuper per quoſcumque quo-

modolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, & cenſuras eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias pœnas eorum arbitrio imponendas, & moderandas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 15. Non obſtantibus de non tollendo jure quæſito, ac de non concedendo indulgentias, & privilegia ad inſtar, necnon quibuſvis aliis etiam Pauli Secundi, & Pauli Quarti, ac Pii Quinti de rebus eccleſiaſticis non alienandis, & male alienatis recuperandis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, Cancellariæque Apoſtolicæ Regulis, ac Monaſterii, Collegii Ciſtercienſis, & Sancti Benedicti Ordinum hujuſmodi ſtatutis, & juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, tam Monaſterio, ac Ciſtercienſi, & Sancti Benedicti, quam quibuſvis aliis etiam præfatis dictæ Urbis Monaſteriis, & illorum Ordinibus, Superioribus, Conventibus, & perſonis, necnon Præſidenti, & Deputatis dictæ fabricæ, aliiſque omnibus, & ſingulis Collegiis, Fabricis, Monaſteriis, & locis piis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque decretis, in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, etiamſi in eis expreſſe caveatur, quod illis derogari nequeat, niſi derogationes hujuſmodi, & cauſæ in eis forſan expreſſe, & ſpecialiter insererentur, ac de conſenſu Superiorum, Monaſteriorum, Ordinum, Collegiorum, Fabricarum, & aliorum piorum locorum hujuſmodi fierent, & alias factæ derogationes hujuſmodi nemini ſuffragentur. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie pari Motu ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim, ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptorum fides.

§. 16. Volumus autem, quod earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, ac manu Prioris, ſeu Viſitatorum, aut Cuſtodum, ac Secretarii dictæ Confraternitatis ſubſcriptis, ac præfati Michaelis Cardinalis nunc, & pro tempore exiſtentis dictæ Confraternitatis Protectoris, vel ipſius Confraternitatis ſigillo munitis eadem prorſus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo &c.

D.P. An.III. 13. Julii.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimoſeptimo, Id. Julii, Pontificatus noſtri Anno tertio.

XCIII.

Statutum quod Officia Generalis, Viſitatorum, Priorum, Vicariorum, & Procuratorum Congregationis Sancti Georgii in Alega ſint triennalia, & Capitulum generale celebretur de triennio, in triennium, & in electionibus nulla habeatur ratio abſentium.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

AD exequendum noſtri Paſtoralis Officii debitum, vigilantibus ſtudiis intendentes, ad ea, per quæ Congregationum quarumlibet, præſertim perſonarum ſub ſuavi Religionis jugo Altiſſimo famulantium felici ſucceſſui, ac directioni, ac ipſarum perſonarum opportunis gubernio, & regimini cum divini cultus incremento valeat ſalubriter provideri, noſtræ diligentiæ ſtudium libenter convertimus, ac in his ejuſdem Officii partes favorabiliter impartimur, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Cauſa hujuſce edendæ Cõſtitutionis.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, ex veteri conſuetudine, & etiam ſtatutis Congregationis S. Georgii in Alga ſtatutum, & practice ſervatum fuerit, ut in omnibus electionibus, etiam Generalis Prioris ad eas omnes Conventus mittant vota literis incluſa cujuſcumque Canonici obſignata, itaut unumquodque Collegium ſuam literam cum votis mittat, qui Ritus ſervatur in electionibus Socii Capitularis, & Officialium particularium Conventuum, & tamen vota abſentium tantummodo in primo Scrutinio olim valebant, in ceteris vero reiiciebantur in totum, & quot annis celebrabatur Capitulum generale, & quando placet unicuique Collegio, eligitur Socius Capitularis, dummodo eligatur poſt completas ſecundas Viſitationes, & Dignitates in ipſo Capitulo decretæ non ſe extendunt amplius quam per annum, neque Generalis Prior, neque Viſitatores, & Priores anno ſequenti confirmari, præterquam Prior S. Salvatoris in Lauro de Urbe nuncupatus, & S. Mariæ ab Horto Venetiarum quem ſequentem annum confirmari ſolebant; Reliqui in totum vacabant, & erant contumaces ad prædictas Dignitates, niſi ſaltem vacarent ad Prioratum, & Viſitatoratum duobus menſibus, & ad Generalatum tribus annis, & ſi aliquam Eccleſiam per ceſſum, vel deceſſum infra annum contingebat vacare, Canonici Eccleſiæ vacantis eligebant unum e Collegio, quem dicunt Socium Capitu-

Digitized by Google

pitularem, cujus munus eſt deſerre vota incluſa, & obſignata ad S. Georgium in Alega, nbi una cum Collegio illius Conventus, & Patribus novem computatis votis delatis a Socio Capitulari prædicto, perficitur electio Eccleſiæ Vacantis, & ſubrogatio Viſitatorum ad Collegium S. Georgii in Alega cum Patribus novem pertinet. Et poſtquam ſel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor noſter Apoſtolica auctoritate mandaverat, & ordinaverat, ut in eorum Capitulis tam Generalibus, quam particularibus celebrandis ſuper electione Prioris Generalis, aliorumque Officialium vota abſentium ſecreto reciperentur, & quod ipſa vota licet in primo Scrutinio Capitulari electio, de qua ageretur, non perficeretur, nihilominus in omnibus aliis ſequentibus Scrutioiis, prout in primo, & uſque ad perſectam electionem, firma, & valida permanerent, ac eamdem vim, & robur haberent, prout in primo, idem Pius Prædeceſſor mandato, & ordinationi hujuſmodi, certis de cauſis tunc expreſſis derogando, ut dictorum abſentium vota in totum reiperentur, juxta formam antiquam Congregationis, ultra primam vicem, & primum ſcrutinium, nullam vim, & robur in aliis ſequentibus ſcrutiniis haberent, ſed invalida remanerent, etiam mandaverit, & ordinaverit, & poſtmodum piæ me: Gregorius Papa XIII. etiam Prædeceſſor noſter, ſimili auctoritate, mandaverit, & ordinaverit, quod cum Canonicis prædictis in dictis eorum Capitulis tam generalibus, quam particularibus celebrandis ſuper dicta electione Prioris generalis, aliorumque Officialium vota abſentium reciperentur, & ipſa vota non ſolum in primo, verum in omnibus aliis ſequentibus ſcrutiniis, & uſque ad perſectionem Capituli, & electionis Prioris generalis fiendæ, eamdem vim, & robur habereut, firmaque, & valida, prout in primo ſerutinio permanerent, & dicta vota abſentium non reiicereutur, vel comburerentur, antequam dicta Prioris generalis electio abſoluta non fuiſſet, prohibuerit. Ita, quod ſi durante eodemmet Capitulo generali electio Prioris gen. per obitum, vel ceſſionem nuper electi, aut alias iteranda, vel pluries habenda fuiſſet, abſentium vota ſemper attenderentur, validaque, & efficacia cum præſentium in Capitulo ſuffragiis connumerarentur, & ex illis omnibus ſimul junctis, & computatis, ſi quis medietatem excederet, is in primo ſtatim ſcrutinio Prior generalis creatus, publicaretur; ſi nullus vero medietatem prædictam excederet, tunc ſecundo, & tertio ſcrutinio a Capitularibus iterato, connumeratis, & votis abſentium ſemper in omni ſcrutinio computatis, qui plures haberet voces, is Prior generalis electus eſſe cenſeretur, & ſi contingeret, ut omnium vota in partes dividerentur æquales, tunc eo caſu, qui in Congregatione antiquior Canonicus eſſet, omnium conſenſu Prior generalis deſignatus eſſe intelligeretur, necnon, ut vota prædicta ſecreto porrigerentur, etiam præceperit, & mandaverit, ut quicumque votum electivum habentium Capitulo generali, vel particulari perſonaliter intereſſent, ibi per ſuffragia, & fabas, palluctas, ut vocant, in pixides tectas ſua cujuſque manu non autem aliena immitterent, alioquin nulla immittenda ſua vota declararent: Qui vero abſentes forent ſinguli in ſingulis ſchedulis, vel chartulis nomen eligendorum in ſumma chartula, ſuum vero nomen in ima chartula deſcriberent, quæ chartulæ ab una parte complicatæ, ita obſignarentur, & occluderentur, ut eligentium nomina a nemine prorſus ſciri poſſent: eligendorum vero nomina a ſcrutatoribus juxta antiquorum Statutorum ejuſdem Congregationis formam deputandis legi, notari, & numerari poſſent, dictaque forma, & in Capitulis Conventualibus, in quibus aliæ electiones eſſent fiendæ, omnino obſervaretur, prout in ipſorum Prædeceſſorum diverſis literis deſuper confectis plenius continetur.

Statuta, de quibus in rubrica.

§. 2. Nos cupientes ſalubri dictæ Congregationis directioni, & regimini juxta temporum varietates, ac prout his præſertim temporibus ratio poſtulat, & exigit, providere, & ne in hujuſmodi Capitulis, & electionibus, tam generalibus, quam particularibus per Canonicos prædictos celebrandis aliqua fraus, aut vis adhibeatur, ſed illa libere, & canonice celebrentur, nec non pro eorumdem Canonicorum commoditatibus, totiuſque Congregationis, & illius Monaſteriorum minori diſpendio, ac Sacri Concilii Tridentini Decretis inhærere volentes, dictarumque literarum veriores tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, ipſoſque Congregationes, & Canonicos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, Motu propio, non ad Canonicorum, aut Congregationis hujuſmodi, aut alterius pro eis ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera voluntate, certaque ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine volumus, ac prædicta auctoritate perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus, Prioris generalis, Viſitatorum, Priorum, Vicariorum, & Procuratorum officia, dignitates uſque ad triennium ſe extendant, & Capitulum generale protrahatur, ac celebretur de triennio in triennium, & electio Sociorum Capitularium in anno, quo celebrandum erit, Capitulum generale fiat ab omnibus in omnibus Conventibus aliquo ex diebus hebdomadę incipien. a Sabbatho Dominicæ Paſſionis uſque ad Sabbathum Dominicæ Palmarum, & impoſterum nulla habeatur ratio votorum abſentium Canonicorum, quos tali prærogativa privamus, & tam in electione Generalis, quam in aliis, ut ſolummodo habeant Jus eligendi illi, qui perſonaliter intererunt electioni, quodque inpoſterum prædictum Capitulum generale omnimodam habeat electionem Prioris generalis, & aliorum Officialium, & ſi per ceſſum, vel deceſſum contigerit vacare aliquam Eccleſiam, tunc temporibus a jure ſtatutis Prior generalis accedat ad Conventum Eccleſiæ vacantis, & ſi ipſe ad

illom accedere nequiverit, poſſit mittere alium nomine ſuo, qui fungatur vicibus ſois ad Conventum Eccleſiæ vacantis, ac congreget omnes vocem habentes, & eligant Priorem, in qua electione vocem, etiam habeat ipſe Prior generalis, vel ejus Vicegerens, ſi dictæ Eccleſiæ præſens fuerit: In ſubrogando antem Viſitatore ſervetur ordo conſuetus, ut Capitulum Sancti Georgii in Alega cum Patribus novem eligant.

Clauſulæ. §.3. Necnon volnntatem, Statutum, Ordinationem, & declarationem noſtra hujuſmodi, ac præſentes literas nullo umquam tempore revocari poſſe, ſed ſemper valida, & efficacia exiſtere, illaque ſuos plenarios effectus ſortiri, ac ab omnibus inviolabiliter obſervari; Sicque per quoſcumque Judices, Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, necnon etiam Locorum ordinarios, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavia auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Delegatio Exequutorum. §.3. Quocirca venerabilibos fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ae dilectis filiis eorum Vicariis in ſpiritualibns, & officialibus generalibus, nec non dictæ Congregationis, & aliis Abbatibus, & Prioribns, & aliis, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurnm, per eaſdem præſentes eommittimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum ubi, & quando expedierit, & quoties pro parte Congregationis, aut Canonicorum hujuſmodi, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, per ſe, vel alinm, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes noſtras literas ab omnibus inviolabiliter obſervari: Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſnras, & pœnas Eccleſiaſticas aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

Derogatio contrariorum §.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Congregationis hujuſmodi etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Congregationi, illiuſque ſuperioribns, & perſonis, & quibuſvis aliis ſub quibuſcumqne tenoribus, & formis, ac eum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulia etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totia tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per elauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia eapreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hojuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitns omiſſo, ae ſervata eorum forma, infererentur præſentibus, pro ſufficienter eapreſſis habenies, illia alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & eapreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non faeientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 15. Julii 1587., Pontificatus noſtri Anno III. Dat. die 15. Julii 1587. An.III.

XCIV.

Confirmatio geſtorum in Dieta in Monaſterio de Pace de Urbe habita pro Congregatione Lateranen. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Licet Capitulum Generale dictorum filiorum Canonicorum Regularium Ordinis S. Auguſtini Congregationis Lateranen., ſingulo quoque triennio per illius Rectorem generalem, & Diffinitorea, Abbates, Prælatos, & Socios Capitulares juxta Ordinationes, & literas fe. record. Gregorii Papæ XIII. Prædeceſſoris noſtri poſt tertiam Dominicam a feſto Paſchalis Reſurrectionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti ſequentem celebrari debeat, nihilominus id hoc anno adveniente fine triennii, & inſtante tempore dicti generalis Capituli, de more ſolito congregandi, Commiſſariis dicti Ordinis ad Monaſteria, & loca eidem Congregationi ſubiecta viſitandum, & cauſas propter quas ipſa Monaſteria, ſeu Abbates, & Priores illorum onera eis incumbentia ſolvere ceſſarunt cognoſcendum, tranſmiſſis, rationabilibus cauſis celebrari non valuit, & loco ejuſdem Capituli Generalis de conſenſu Venerabilis fratris Marci Antonii Epiſcopi Præneſtin. Cardinalis Columnæ nuncupati, ac dictæ Congregationia Protectoris, qui Nobis dicta impedimenta ſignificaverit, & præcipue de noſtra licentia, verbo conceſſa, per dilectos filios Petrum Franciſcum Rivam Veronen. Rectorem Generalem, & Diffinitores quarta Dominica poſt dicta feſta Paſchalia in Monaſterio Beatæ Mariæ Pacis de Urbe dictorum Ordinis, & Congregationis dieta habita fuit. Cum Generale Capitulum cogi nequiverit de licentia PP. celebrata eſt Dieta.

§.2. In qua, ut Nobis relatum eſt, idem Rector, & Diffinitores dilectum filinm Andream Cremonen. in Viſitatorem, & plures alios in Abbates Monaſteriorum S. Petri de Pado Cremonen., S. Modeſti de Benevento, ac S. Viti prope, & extra Muros Mantuan., & Priorem S. Mariæ de Creta crearunt, & deputarunt, & alia tractarunt, & geſſerunt, quæ dictæ Congregationi duxerunt expedire. In ea electus Viſitator Generalis, nonnulli Abbates, & Priores.

§.3. Et poſt hanc dietam quond. Cherubinus

Sed mortuo Procuratore Generali antequam ſucceſſor ei dari poſſet;

nus Reparius dicti Monaſterii Beatæ Mariæ Abbas, & ipſius Congregationis Procurator Generalis in ultimo Capitulo in Civitate noſtra Ravennaten. celebrato inſolidum cum dicto Rectore generali, & cum amplis facultatibus in actis Hieronymi a Porta Notarii publici Ravennaten. die trigeſima Aprilis anni Dom. melleſimi quingenteſimi octuageſimi quarti nuper diem clauſit extremum, & dictum mandatum ad triennium dumtaxat factum expiravit; unde negocia, lites, & Cauſæ dictæ Congregationis vix tractari, expediri, & legitime defendi poſſe videntur, ut magnum inde poteſt damnum, & incommodum reſultare.

Pontifex Acta in d. Dieta confirmat, electioneſque omnes in ea factas approbat.

§.4. Cupientes itaque ejuſdem Congregationis indemnitati conſulere, ipſamque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, ac dicti Marci Antonii Epiſcopi, & Cardinalis ſupplicationibus hac in parte inclinati, ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, erectionem, & denominationem Viſitatoris, Abbatum, & Prioris prædictorum, & quæcumque in ipſa Dieta geſta Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, illaque de voluntate, & conſenſu noſtro facta fuiſſe, & pleniſſimum firmitatis robur habere decernimus, perinde ac ſi in ipſo Capitulo Generali legitime celebrato præmiſſa omnia geſta fuiſſent. Alios quoque Viſitatores, Abbates, Priores, Præpoſitos, ceteroſque Prælatos, & Officiales Monaſteriorum, & locorum dicti Ordinis nunc exiſtentes, cum omnibus facultatibus, & juriſdictionibus ſolitis, & conſuetis confirmamus, & quatenus opus ſit, de novo deputamus, ita ut eorum officium, guberuium, adminiſtrationem, & regimen donec in primo Capitulo generali de aliis officialibus, ut moris eſt, per Congregationem ipſam proviſum fuerit, exercere, ac continuare valeant.

Novum deputat Procuratorem Generalem.

§.5. Et inſuper ne defectu dicti mandati generalis, vel propter dubium illius validitatis, ipſa Congregatio, aut ejus Monaſteria in ſuis negociis, rebus, litibus, & cauſis damnum, vel præjudicium, aut impedimentum aliquod patiantur, vel incurrant, immo ut poſſint omnia incumbentia utiliter expedire, & præſertim ut contractus, qui nomine dictæ Congregationis cum dilecto filio Jo: Baptiſta Lurago, & quondam Pompilio fratribus germanis ſuper extinctione cenſuum valoris quadringentorum millium ſcutorum auri celebrati, & per Nos in forma Brevis die 13. Menſis Jul. 1587. confirmati fuerunt, adimpleri, eidem Petro Franciſco, quem in Rectorem Generalem, atque Procuratorem, & Adminiſtratorem dictæ Congregationis ſuorumque Monaſteriorum, bonorum, & jurium confirmamus, & de novo deputamus ad eaſdem omnes facultates, & auctoritates, quæ in dicto Inſtrumento Mandati ex actis ipſius Hieronymi confecto, cujus tenorem, ac ſide verbo ad verbum insereretur præſentibus, haberi volumus pro expreſſo, plenius continetur, ac ad omnia, & ſingula negocia, res, lites, & cauſas active, & paſſive, necnon ad omnia, & ſingula Congregationem ipſam; ſuaque Monaſteria, & loca, ac eorum quodlibet concernentia, & demum omnia in dicto Mandato contenta tractandum, & expediendum, ac quoſcumque veteres cenſus redimendum, & novos utilior conditione creandum, & vendendum ſuper quibuſcumque dictorum Monaſteriorum bonis, & alia faciendum pro dicti contractus cum Joanne Baptiſta, & Pompilio prædictis adimplemento neceſſaria, & opportuna, ipſumque Petrum Franciſcum quo ad præmiſſa omnia, & ſingula in locum dicti Cherubini ponimus, & ſubrogamus, & inſuper eidem Petro Franciſco, & duobus Viſitatoribus quemcumque Procuratorem totius Ordinis prædicti generalem cum eademmet auctoritate, & mandato, quæ ei ſolet conferri per Capitulum generale, prout in actis ipſius Capitulo generali, per dictum Hieronymum authenticatis conſtat.

Nonnullas ei concedit facultates.

§.5. Et Abbates, Priores, Præpoſitos, Prælatos, & Officiales in locum Defunctorum, & vacantium prout neceſſitas, vel occaſio poſtulabit, uſque ad Capituli Generalis celebrationem juxta eorum Conſtitutiones, necnon facto prius verbo cum dicto Marco Antonio Epiſcopo Cardinale Protectore dictæ Congregationis, & de ejus conſenſu quoſcumque Prælatos, Abbates, Priores, Præpoſitos, ſive quoſcumque alios quovis nomine nuncupatos ſuperiores ad regimen quorumlibet Monaſteriorum quomodocumque vacantium, etiam non expectata illorum renunciatione, ſi actu Prælati fuerint, aut Abbates, ſeu Priores eligendi, & deputandi, ſeu electos confirmandi, etſi ita expedire viſum fuerit, pro quiete ſubditorum, aut utilitate Monaſteriorum prædictorum de conſenſu Protectoris, & duorum Viſitatorum prædictorum quemcumque Abbatem, Priorem, Præpoſitum, aut alium ſuperiorem a regimine unius Monaſterii amovendi, & ad alterius regimen, & gubernium tranſmittendi, plenam, & amplam auctoritatem concedimus, & impartimur.

Validitatem addit iis, quæ ab eo fieri contingèt.

§.6. Decernentes omnia, & ſingula geſta, & gerenda per ipſum Petrum Franciſcum, & ab eo deſuper ſubſtituendos in quibuſcumque contractibus, diſtractibus, rebus, negociis, & litibus perpetuo valida, & efficacia, ac legitima fore, ſuoſque effectus ſortiri debere.

Conſtitutionẽ ſuam de ſolvendis oneribus Monaſteriorũ ſuſpendit.

§.7. Præterea literas eidem Congregationi a Nobis in forma Brevis contra eus, qui onera ſuorum Monaſteriorum a prædicta Congregatione impoſita non ſolviſſent, anno proxime præterito conceſſas, & emanatas executioni demandari nolumus, earumque effectum pro hac vice tantum omnino ſuſpendimus, donec, & quouſque per Marcum Antonium Epiſcopum, & Cardinalem, ac Petrum Franciſcum, necnon Viſitatores, & Commiſſarios prædictos de mandato noſtro eamdem Congregationem viſitantes, cauſæ propter quas onera hujuſmodi per eos ſoluta non fuerint, cognitæ ſint

Digitized by Google

ſint, & pro veris, legitimis, & neceſſariis repertæ fuerint. Et quod nullo umquam tempore Abbates, Priores, Præpoſiti, ſeu quocumque alio titolo nuncupati Prælati, Miniſtri, & Officiales, qui propter legitimas, & rationabiles cauſas per Protectorem, Generalem, & Commiſſarios ſua onera ſolvere non potuiſſe reperti fuerint, moleſtari, ſeu perturbari occaſione dictarum noſtrarum literarum a quocumque Judice, & a Sede Apoſtolica delegato poſſint, omni penitus contradictione, & oppoſitione remotis.

Clauſula.

§.8. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios ordinarios, & delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, uſibus, & naturis dictæ Congregationis, ac etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ipſi Congregationi, illiuſque, ac dictorum Monaſteriorum Superioribus, ſub quibuſcumque tenoribus & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam irritantibus, etiam Motu proprio, ac conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, illurumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 1. Auguſti 1587 An. III.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 1. Auguſti 1587, Pontificatus noſtri Anno III.

XCV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Statutum, quod libri linguæ Arabicæ, Turcicæ, Perſicæ, & Caldaicæ etiam Sacræ Theologiæ, & quarumcumque facultatum imprimendi, ante quam imprimantur debeant per Cardinales ſuper Congregatione Indicis deputatos examinari, & corrigi &c.

S I X T U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Gregor. XIII. Grammaticas linguarum Arabicæ, Turcicæ, Perſiæ, & Chaldaicæ imprimi juſſit pro Collegiis a ſe erectis.

§. ALias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter dilectum filium noſtrum Ferdinandum Santæ Mariæ in Via lata Diaconum Cardinalem de Medicis nuncupatum Protectorem linguæ Arabicæ conſtituit, & dep ravit, eique, ut prædictæ, ac Turcicæ, Perſicæ, & Caldaicæ linguarum uſus, & exercitium in Collegiis ab eodem Prædeceſſore in Urbe inſtitutis quanto citius introducerentur, grammaticales Inſtitutiones, & dictionaria ipſarum linguarum fideliter conſcribi, & exarari, conſcriptaque, & exarata, & alios libros linguis prædictis compilatos, & compilandos, ac interpretandos imprimi, & Typis excudi faciendi curam demandavit, prout in literis ipſius Prædeceſſoris in forma Brevis deſuper confectis plenius continetur.

Hinc alii etiam Libri Sacri compacta ſunt a Cardinale de Medicis.

§.2. Cum autem, ſicut accepimus, hoc negotium, ſpatio quatuor annorum, & ultra, non ſine dicti Ferdinandi Cardinalis maxima impenſa, ac laboribus, & vigiliis perſonarum ab eodem Ferdinando Cardinale ad hoc deputatarum eo redactum ſit, quod non ſolum prædicti, ſed etiam omnes alii libri prædictarum, & aliarum partium Orientalium linguarum etiam Sacri, & quarumcumque aliarum facultatem de facili imprimi poterunt.

Cavet itaque Sixtus, ne ta les Libri imprimantur inconſulta Sac. Congregatione Indicis.

§.3. Nos ſperantes, quod ex hujuſmodi impreſſione librorum, & dictarum linguarum apud Chriſtifideles cognitione, in partibus Infidelium fides Catholica, quæ antiquis temporibus inibi floruit, verbi Dei prædicatione, dictorumque librorum lectione, dante Domino, reſtitui poterit: Ac propterea tam laudabile, & Reipublicæ Chriſtianæ ſalutiferum opus, quantum in Nobis eſt, confovere, utque præmiſſa omnia quanto citius, & ſub ea, qua decet correctione, ſublatis impedimentis quibuslibet, publicari, & in lucem poni poſſint, providere volentes, Motu proprio, non ad alicujus ſuper hoc oblatæ Nobis petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia noſtra volumus, & Apoſtolica auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, quod libri prædictarum linguarum etiam Sacræ Theologiæ, & utriuſque Juris ſcientiæ, nec non aliarum quarumcumque facultatum de cetero imprimendi, antequam imprimantur, a dilectis filiis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, & aliis perſonis ſuper Congregatione Indicis a Nobis, & Succeſſoribus noſtris deputatis, & deputandis examinentur, & corrigantur, qui ſic examinati, & correcti poſſint a Deputatis ab eodem Ferdinando Cardinale libere, & abſque alicujus impedimento imprimi, ac impreſſi ubique locorum teneri, legi, & vendi.

Clauſula.

§.4. Decernentes Deputatos ab eodem Ferdinando Cardinale ſuper præmiſſis per quoſcumque quomodulibet moleſtari, perturbari, ſeu inquietari non poſſe, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis perſonis etiam ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, etiam motu, & ſcientia ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſ-

ceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, corumque totis tenoribua ſpecialis, ſpecifica, & eapreſſa mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi acſi de verbo ad verbum inſererent. præſentibus,pro expreſſis, & inſertis habentes: illis alias in ſuo robore permanſuris, hac viee dumtaxat ſpecialiter, & eapreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſeumque.

Dat. die 5. Auguſti 1587 An. III.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 5. Auguſti 1587. Pontificatus noſtri Anoo III.

XCVI.

De Conſtitutionibus Pii IV. & Pii V. eirca Cooſidentias beneſieiales editis, in Regno Galliæ eaequendis, cum moderatione pœnarum.

*Hanc bullam Pii IV. n.99. habes in Tom. IV. P.II. fol.*190. Romanum *& Pii V. n.*107. *habes in T.IV. P.III.* Intolerabiles *fol.*67. *Et de materia confidentiarum, & Simoniarum beneficium vid. ſuperius inCon.LXXI.* Divioa *ſup. fol.*270.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

PAſtoralis officii ſolicitudo Nos admonet, ut quæ ad Dei laudem, animarumque ſalutem a Prædeceſſoribus noſtris provide ſtatuta fuiſſe noſcuntur, debitæ executioni demaodari euremus, & ſi quando opus ſit, illa etiam moderentur, prout perſonarum, & locorum qualitate penſata id in Domino conſpieimus ſalubriter eapedire.

Pii IV. Bulla eſt cit. in rub.

§.1. Sane felicis recordationis Pius Papa Quartus Prædeceſſor noſter, ad tollendam fidueiariæ mancipationis beneficiorum Eccleſiaſticorum corruptelam, ſtatuit, & decrevit &c. *Omittitur reſiduum hujus narrativæ, quia ipſa eſt citata in rubr.*

Pii V. Bulla eſt cit. in rub.

§.2. Et deinde recolendæ memoriæ Pius Papa Quintus etiam Prædeceſſor noſter, ad tam nefarium erimen facilius detegendum, & profligandum, ſimiliter ſtatuit, & decrevit &c. *Omittitur reſiduum hujus narrativæ, quia bulla citata eſt in rubr.*

Hic modo Pontifex mandat in Regno Franciæ dictas Bullas executioni demandari ab Ordinariis&c.

§.3. Cum autem ſicut accepimus, literæ prædictæ in Regno Galliæ ob temporum injuriam, aliaſque varias ſubortas difficultatea, diverſaque impedimenta adhue debitæ exeeutioni non fuerint demandatæ, ac propterea, tam pernicioſum confidentiæ vitium, quod celeriter extirpari, & eradicari oportuerat, in dies magis ſerpere, ac propagari ooſeatur in maximum animarum periculum, ac ſcandalum plurimorum. Nos ad hanc corruptelam e Regno illo, quod noo ita dudum omni Chriſtianarum virtutum genere florebat, & adiuvante Domino etiam in poſterum florebit, tollendam. ac prorſus eliminandam, animarumque ſaluti in primis conſulere volentes, omnibus, & ſingulis dicti Regni Archiepiſeopis, & Epiſcopis, eorumque Officialibus, & ad quos de jure, & conſuetudine pertinet, per præſentes mandamus, ae ſub interminatione divini judicii diſtrictius injungimus, ut io ſuis quiſque Eccleſiis, Civitatibus, Diœceſibus, & loeis etiam exemptis, ad prædicta ſtudioſe attendant, & in eos, qui in confidentiæ crimine, præſertim vero in aliquo ex caſibus ſuperius expreſſis, etiam per præſumptiones, & conjecturas prædictas deliquiſſe couſtiterit, ſevere animadvertaot. Qui ſi in præmiſſis eaequendis negligentiores fuerint, eorum negligentiam ſuppleri volumus a Capitulis Eccleſiarum Metropolitanarum, & Cathedralium, ac etiam Collegiatarum, ubi de beneficiis ipſarum Collegiatarum Eccleſiarum agatur, ac etiam ab Abbatibus, ſeu Prioribus, Clauſtralibus, & Conventibus Monaſteriorum, aliorumque regularium locorum, ubi de eorumdem Monaſteriorum, ſeu locorum officiis, & beneficiis quæſtio extiterit.

Appellationem non ſuſpenſivam cōcedit.

§.4. Et nihilominus appellationes a ſententiis, quas contra delinquentes hujuſmodi fieri contigerit, ad proximos ſuperiores juata canonicas ſanctiones devolui, executionem tamen ſententiarum prædictarum minime impedire, aut retardare.

Beneficia ex hoc crimine vacantia per Ordinarios d. Regni conferri indulget.

§.5. Beneficia vero occaſione confidentiæ hujuſmodi ad præſens vacantia, & in poſterum vacatura ab ipſorum beneficiorum ordinariis collatoribus, periode, ac ſi diſpoſitioni dictæ Sedis Apoſtolicæ minime reſervata fuiſſent, libere conferri, & de illis provideri poſſe, & debere decernimus, dum tamen talium criminum participes, aut conſentientes non fuerint. Quo caſu, ac etiam ubi iidem ordinarii collatores per ſea menſes a die detectæ, & comprobatæ, ſeu convictæ confidentiæ beneficia ipſa, ut præfertur, vacantia, canonice eonſerre, & de illis providere neglexerint, beneficiorum eorumdem Collatio, & proviſio ad proximos ſuperiores devolvatur. Quæ vero beneficia de jure patronatus laicorum fuerint, ad eorumdem patronorum præſentationem, dummodo in erimine hujuſmodi non fuerint participes, conferri. De Eceleſiis vero, ac Monaſteriis, aliiſque beneficiis Eccleſiaſticis, ac cariſſimi in Chriſto filii noſtri Henrici Tertii Francorum Regis Chriſtianiſſimi nominationem ſpectantibus, novam ipſius Regis nominationem juxta concordata, ſeu indulta a Sede Apoſtolica ei conceſſa volumus eapectari.

Fructus eorū, uſui Eccleſiarum applicari jubet.

§.6. Fructus vero ex Eceleſiis, Monaſteriis, & aliis beneficiis prædictis male, & indebite pereeptos, in uſum, ac reparationem Eccleſiarum, Monaſteriorum, & beneficiorum prædictorum, ſuper quibus confidentia hujuſmodi contracta, & eommiſſa fuerit, per Archiepiſcopos, Epiſcopos, ſeu Officiales, alioſque prædictos converti, & applicari poſſe volumus, ac decernimus.

Hortatur Regem ad exequen.

§.7. Magnopere hortantes, & enixe in Domino requirentes eumdem Regem Chriſtianiſſimum, ut omoe ſtudium, operam,

&

& auctoritatem ad prædicta peragenda, & exequenda præſtare, & impertiri velit.

Abſolutionẽ a cenſuris Nũcio reſervat.

§.8. Abſolutionem autem a cenſuris, & pœnis, ac irregularitatibus propter crimen confidentiæ hujuſmodi quomodolibet incurſis pro tempore exiſtenti noſtro, & Sedis Apoſtolicæ apud Regem prædictum Nuncio, & quo ad Provinciam ſub Legatione Avinionen. comprehenſas eidem Avinionen. Legato, cum facultate etiam alios ſubdelegandi, de quorum pietate, & prudentia magis confidant, per præſentes committimus, & demandamus.

Derogatio contrariorum.

§.9. Non obſtantibus Pii Quarti, & Pii Quinti Prædeceſſorum prædictorum literis, quas quo ad dictum Regnum in ſuperius expreſſis duximus relaxandas, & moderandas, illis nihilominus quo ad alia Regna, & loca in ſuo robore duraturis, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, privilegiis quoque, & indultis, generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, aut in totum non inſerta præſentium effectus, & executio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, eorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides exemplorum.

§.10 Volumus autem, ut præſentium exempla etiam impreſſa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuſque curiæ Eccleſiaſticæ ejuſve Prælati ſigillo obſignata, eamdem illam prorſus fidem in judicio, & extra ubique locorum faciant, quam ipſæ præſentes facerent, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum mandati, injunctionis, decretorum, hortationis, requiſitionis, commiſſionis, demandationis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

D. P. An. III. 13. Auguſti.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo Idus Auguſti, Pont. noſtri Anno III.

XCVII.

Studii generalis Almæ Urbis regimen Collegio Advocatorum Conſiſtorialium confertur, cum antiquorum Privilegiorum confirmatione, & Præcedentiæ conceſſione.

De hujus Studii erectione, & indultis, vide in Bonif. VIII. Conſt. XVI. In ſupremæ. *Tom. III. Par. II. fol. 95. De Advocatis autem Conſiſtorialibus, vide in Bull. IV. Martini V.* In Apoſtolicæ *Tom. III. Par. II. fol. 428.*

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SAcri Apoſtolatus miniſterio, meritis licet inſufficientibus, ſuperna diſpoſitione præſidentes, inter ceteras curas, quæ animum noſtrum delectant illam libenter ſuſcipimus, per quam noſtræ proviſionis auſpiciis, officia ſingula, præſertim in hac Urbe noſtra conſiſtentia, illorumque regimina, viris committantur idoneis, quorum opere, & auxilio adoleſcentes, ſtudii bonarum artium cauſa, & diverſis mundi partibus ad ipſam Urbem confluentes, eorum animos, virtutibus, & bonis moribus felicius excolere valeant, ac deſuper officii noſtri partes interponimus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Revocatio conceſſionum regiminis Studii cuicunque conceſſi.

§.1. Sane licet alias officium Rectoratus Gymnaſii Almæ Urbis, uni ex Prælatis Romanæ Curiæ ad ejus vitam concedi, & aſſignari ſolitum fuerit, &c. Nihilominus attendentes, quod ſi dictum Officium Collegio dilectorum filiorum ſacræ Aulæ noſtræ Conſiſtorialis Advocatorum perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, idem officium felicius gubernaretur, ac utilitati publicæ, & ipſius Gymnaſii plenius conſuleretur, cùm in dicto Collegio ſemper adſint viri literarum ſcientia, rerum experientia, ac uſu, & prudentia præſtantes. Idcirco quaslibet conceſſiones, aſſignationes, ac alias diſpoſitiones de dicto officio per Nos, ac prædictum, ac quoſvis alios Prædeceſſores noſtros, dictis, & aliis quibuſvis perſonis hactenus factas, præmiſſis, & certis aliis rationabilibus cauſis adducti, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe revocantes, caſſantes, irritantes, & annullantes, illaſque prorſus, & omnino revocatas, caſſas, irritas, & annullatas eſſe, & cenſeri debere declarantes, eaſdemque perſonas a prædicto officio penitus amoventes, ac utilitati publicæ proſpicere, ipſumque Collegium, ac illius ſingulares perſonas, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ac dictarum literarum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes.

Conceſſio dicti regiminis cum ſuis oneribus, honoribus & emolumentis, Collegio Advocatorum Cõſiſtorialium.

§.2. Motu proprio non ad Collegii prædictorum, vel aliorum pro ipſis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Officium Rectoratus Gymnaſii Urbis hujuſmodi, per ipſos Collegium regendum, & gubernandum, juxta providam diſpoſitionem, & ordinationem, per eos, vel eorum majorem partem faciendam, & toties, quoties eis, vel eorum majori parti expedire videbitur, mutandam, cum omnibus, & ſingulis illius fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis univerſis, & quibuſcumque tam ordinariis, quam extraordinariis, & quæ alii, qui pro tempore fuerunt Rectores dicti Gymnaſii, quovis modo habuerunt, ſeu habere potuerunt, ac quibuſvis cauſis, & rationibus, necnon cum quibuſvis honoribus,

onetibus, præeminentiis, ante lationibus, prærogativis, juriſdictionibus, auctoritatibus, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, & exemptionibus, privilegiis, & indultis, ſolitis, ac conſuetis, & quibuſvis aliis conceſſionibus, & gratiis, tam ultimus, quam alii Rectores dicti Gymnaſii, quavis ratione, vel cauſa, uſi, gaviſi, & potiti fuerunt, ac uti, gaudere, & potiri potuerunt, Collegio Advocatorum hujuſmodi, ita quod liceat ipſis Collegio, per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & Collegii hujuſmodi nominibus, corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem dicti officii apprehendere, ac perpetuo retinere, illiuſque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta percipere, exigere, & levare, & in ſuos, ac Collegii, & officii hujuſmodi oſus, & utilitatem convertere. Ipſumque officium per ſe, & quemlibet eorum esercere, regere, & gubernare, ac omnia, & ſingula quoad hujuſmodi officium, ejuſque liberum exercitium ſpectant, & pertinent, gerere, & facere cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus &c.

Praecedentia ante alios Advocat. & Doctores etiam antiquiores eiſdem datur.

§.3. Ac, ut Collegium, & Advocati hujuſmodi, qui majoribus occupationibus detinentur, majoris etiam dignitatis titulo decorentur, omnibus, & ſingulis prædictæ Aulæ Conſiſtorialis Advocatis, ut ipſi univerſos, & quoſcumque Advocatos, Procuratores, Doctores, etiam antiquiores, & quoſcumque alios, tam in Romana Curia, quam extra eam præcedant.

Doctorandi facultas, & alia quæcumque privilegia confirmantur.

§.4. Omniaque, & quæcumque privilegia eiſdem Collegio, & Advocatis, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & præcipue per piæ memoriæ Julium Papam Tertium etiam Prædeceſſorem noſtrum, ſuper facultate Doctores creandi, etiam privative quo ad alios, quæ privilegia, & literas Apoſtolicas deſuper confectas, eorum tenorum præſentibus etiam pro expreſſis babentes, auctoritate, & tenore prædictis confirmamus, & innovamus, & quatenus opus ſit, de novo concedimus, Motu, ſcientia, ac poteſtatis plenitudine prædictis. Ac univerſis, & ſingulis cujuſcumque conditionis, ſtatus, gradus, dignitatis, & honoris, ne ſub indignationis noſtræ, aliiſque arbitrio noſtro imponendis pœnis, eoſdem Collegium Advocatorum, in præmiſſis, vel circa ea, aut in eorum aliquo quomodolibet impedire, moleſtare, perturbare, ſeu inquietare, contra præſentium continentiam, & tenorem ullatenus audeant, vel præſumant, diſtrictius inhibemus, necnon omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, ut hæc omnia plene obſervent, & obſervari faciant, præcipimus.

Clauſulæ præſervativæ.

§. 5. Decernentes unionem, anneſionem, incorporationem, applicationes, indultum, inhibitionem, ac præceptum prædicta, præſenteſque literas, nullo umquam tempore, etiam ad prædictorum, & aliorum quorumvis inſtantiam, etiam ex quacumque, & inexcogitata cauſa, etiam ſub prætestu, quod in forma juris facta non fuerint, revocari, alterari, limitari, modificari, aut ad terminos juris communis reduci, vel quempiam adverſus illa in integrum reſtitui, ſeu de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quovis defectu notari, vel impugnari poſſe, dictoſque Collegium ad cauſam, ſeu cauſas, propter quas illa emanarint, coram quocumque verificandum non teneri, nec propterea, aut ex eo quod intereſſe prætendentes vocati non fuerint, per ſubreptionem, vel obreptionem obtenta præſumi, aut alias viribus carere, ac illorum quaſvis revocationes, ſuſpenſiones, derogationes, vel limitationes, pro tempore factas, & emanatas, pro nova illorum conceſſione haberi, ac quoties illæ emanabunt, toties renovata, & de novo conceſſa, etiam ſub datum per eoſdem Collegium eligenda cenſeri, ac Collegium hujuſmodi eorumdem locorum emptores, & quoſcumque alios in præmiſſis intereſſe quomodolibet prætendentes, ad probandum, ſeu verificandum præmiſſa, & in quos uſus prædicta ſumma converſa fuerit, nullo umquam tempore tenen. nec locorum hujuſmodi proventus, in ſortem principalem computari.

Decretum irritans.

§. 6. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores hujuſmodi, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ac alios quoſcumque, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis inſtantia judicari, & definiri debere, & irritum &c.

Deputatio executoris.

§. 7. Quocirca dilecto filio Magiſtro Evangeliſtæ Pallotto, Datario, & Prælato domeſtico noſtro, Motu ſimili per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſe, per ſe, vel alium, ſeu alios faciat auctoritate noſtra, Collegium, ac illius Advocatos prædictos unione, anneſione, incorporatione, permiſſione, conceſſione, impartitione, confirmatione, innovatione, inhibitione, & decreto, aliiſque præmiſſis, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, & eorum quemlibet deſuper contra præſentium tenorem quomodolibet, per quoſcumque indebite moleſtari. Contradictores per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

Derogatio contrariorum.

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de non tollendo jure quæſito, & aliis Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, ac quatenus opus ſit, Lateranenſis Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohiben., & aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Urbis, & Advocatorum, ac Gymnaſii, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Urbi, Collegiiſque, & Tribunalibus, ac Gymnaſii illius, ipſorumque Superioribus,

Vu & per-

& perſonis, ac dilectis filiis Populo Romano, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis per quoſcumque Prædeceſſores noſtros, etiam iteratis vicibus, aut alias quomodolibet in contrarium conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſq; contrariis quibuſcumque. Volumus autem &c. Nulli ergo &c.

D.P. An.III. 23. Auguſti.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1587. Decimo Kalend. Septembris, Pontificatus noſtri Anno tertio.

XCVIII.

Declaratin circa proprietatem, olim Congregationi Canonicorum ſæcularium Sancti Georgii in Alga Venetiarum, abſolute interdictam:

Alia de inſtitutione, & ſtatu hujus Congregationis videnda ſunt in Conſtitut. II. Gregorii XII. Illius *Tom. III. Par. II. fol.* 405.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Circumſpecta Romani Pontificis benignitas, fidelium quorumlibet sub regulari obſervantia pie vitæ ſtudio vacantium, neceſſitatibus, & commoditatibus intendens, nonnunquam ab eo provide ſtatuta moderatur, ac quæ ſacrarum Religionum, & ſanctionum decreta generaliter interdicunt, fidelibus ipſis ex Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſibi tradita relaxat, & ſpecialiter permittit, prout illorum ſtatui, & conſcientiæ purificationi conſpicit ſalubriter expedire.

Hic Pontifex Canonicis, & fratribus Cõgregationis proprietatem ſtricte interdixerat, ſolumque victũ & veſtitũ eis ſubminiſtrari juſſerat.

§. 1. Sane licet alias Nos, ut abuſus habendi proprium, & retinendæ proprietatis pecuniarum, ac bonorum, etiam plerumque male acquiſitorum, qui inter plures Canonicos, ſeu Fratres Congregationis Sancti Auguſtini, contra expreſſum paupertatis votum ab eis emiſſum irrepſerat, extirparetur, & ſimul diſſolutioni æri alieni, quo univerſa Congregatio gravata erat, ac aliis illius neceſſitatibus provideretur, univerſos, & ſingulos ejuſdem Congregationis Fratres, ſeu Canonicos, ac Priores etiam generales, privato, & proprio rerum, bonorumque omnium, mobilium, & ſe moventium dominio, uſu, uſufructu, poſſeſſione, proprietate, & etiam pecuniis a quocumque peculio quomodolibet acquiſitis, vel obtentis, per alias noſtras literas perpetuo privaverimus, ac omnia, & quæcumque privilegia, diſpenſationes, licentias, permiſſiones, & indulta unicuique eorum tam Apoſtolica, quam ſuorum Superiorum, etiam Generalis, Prioris, vel Capituli dictæ Congregationis auctoritate deſuper conceſſa, confirmata, & innovata, revocaverimus, & annullaverimus, ac omnino prohibuerimus ne quis Frater, vel Canonicus ejuſdem Congregationis, quocumque officio, vel dignitate, etiam Prioris generalis fungens, proprium quicquam, aut peculiare haberet, & a ceteris ſeparatum ſibi vendicaret, aut poſſideret, nec ſimiles licentiæ, ſeu permiſſiones per quoſcumque dictæ Congregationis Superiores, aut etiam Capitulum generale alicui unquam deſuper concederentur. Inſuper præceperimus, & mandaverimus, ut res, pecuniæ, debitorum nomina, redditus, taxæ, ac alia omnia, ut quæcumque bona ſupradicta, per ſingulos Fratres, ſeu Canonicos, qui aliquid tale privatim poſſiderent, in uno loco communiter a Priore, & Fratribus cujuſcumque domus deſignando actu, & re ipſa intra certum tunc expreſſum tempus deponerentur, & quo ad dominium, poſſeſſionem, & uſum in commune conferrentur, hiſque perfectis, ſtatim unuſquiſque Prior cujuslibet domus generalem Priorem de his omnibus diligenter certiorem faceret, transmiſſo ad eum inventario, in quo præmiſſa omnia antea privatim retenta, deinde vero in commune collata deſcripta eſſent. Demum ipſe Prior generalis, victum, & veſtitum, ac quantum rei convenientis præſens neceſſitas videretur poſtulare, cuique Canonico, ſeu Fratri congrue ſuppeditari curaret. Id autem omne, quod reliquum eſſet, in extinctione æris alieni, quo ſingulæ domus, vel tota Congregatio communiter obſtricta erat, converteretur, aut ipſius domibus, vel univerſæ C_eongregationi ad communes uſus, & neceſſitates ſublevandas perpetuo applicaretur.

Contravenientibuſque pœnas impoſuerat, ut in ejus Bulla quam, uti hic ſufficienter enunciatam ponere nolui.

§. 2. Quicumque autem literis noſtris prædictis continuo non obtemperarent, vel ante illarum publicationem, pecunias, & alia prædicta occultarent, ſive intra, vel extra domus prædictas deponerent, aut etiam in pias cauſas converterent, aut alicui pio loco aſſignarent, quique alios Canonicos, ſeu Fratres inobedientes, non ſtatim Superioribus, ut præfertur, denunciarent, in pœnam privationis dignitatum, & officiorum ſuorum inciderent, & ad ea in poſterum obtinenda inhabiles cenſerentur, ac pro crimine etiam tanquam fures ſevere punirentur, & excommunicationis ſententiam incurrerent eo ipſo, a qua non niſi in mortis articulo conſtituti, ab alio quam Romano Pontifice abſolutionis beneficium valerent obtinere, prout in literis prædictis plenius continetur.

Nunc idem Pontifex ex cauſis hic expreſſis, d. ejus prohibitionẽ moderatur, & reducit ad terminos Concilii Tridentini, & Conſtitutionum ipſius Congreg.

§. 3. Nihilominus cum ſicut accepimus, literæ ipſæ fuerint debitæ executioni, quantum commode fieri potuit, demandatæ, etiam ære alieno hujuſmodi propemodum diſſoluto, operæ pretium fore cenſemus, circa prohibitionem noſtram prædictam in omnes paulo ſeverius interpoſitam, moderationis remedium adhibere, ac in futurum

pro-

proſpicere, ne ſtante prohibitione hujuſmodi multorum animæ cenſuris prædictis in ſalutis ſuæ perniciem illaqueatæ remaneant, & non ſolum Fratres, ſeu Canonici prædicti a rebus, pecuniis, & bonis ad vitæ remedium, ſuis induſtria, & labore acquirendis, ſed etiam eorum parentes, conſanguinei, ab eleemoſynis, donationibus, legatis, relictis, & aliis ſubventionibus eis privatim faciendis retrahantur, & exinde Congregatio ipſa, rerum, bonorum, donationum, legatorum, relictorum, & ſubſidiorum hujuſmodi ſucceſſione deſtituatur, ac graviura diſpendia, & expenſarum onera ſubire cogatur in ſublevandis neceſſitatibus eorundem Fratrum, ſeu Canonicorum, qui alias ſine ſuæ cujuſque domus incommodo, & diſpendio ſe poſſent commode ſubſtentari. Quocirca de Nobis attributæ poteſtatis plenitudine, omnes & ſingulas cenſuras, & pœnas in proprietarios, & alios prædictos, dictarum literarum ſeries promulgatas, ad eas dumtaxat, quæ decretis ſacrorum Canonum Concilii Tridentini, ac Ordinis, & Congregationis prædictorum regulis, & Conſtitutionibus contra tales ſtatutæ ſunt, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium reducimus, & moderamur, ac prohibitionem, & alia prædicta, necnon omnia, & ſingula in eiſdem noſtris literis contenta, ad hoc ut deinceps Prior generalis pro tempore exiſtens, necnon ii ex dictis fratribus, ſeu Canonicis, quibus id ab ipſo Priori generali, aut aliis eorum Superioribus ſpecialiter permiſſum, aut indultum fuerit, ex pecuniis, rebuſque & bonis unicuique eorum ſigillatim intuitu perſonæ ſuæ donatis, vel relictis, ac in poſterum donandis, vel relinquendis, aut ſuis labore, & induſtria, vel alias undecumque, licite tamen, & legitime, acquiſitis, ac acquirendis, exceptis pecuniis per eoſdem Fratres, & Canonicos vigore dictarum literarum ubicumque depoſitatis, quas in Monaſteriorum, & Congregationis hujuſmodi utilitatem omnino cedere volumus eam partem, & portionem, quæ pro eorum moderato victu, & veſtitu, ac occurrentibus neceſſitatibus, ſecundum cujuſque gradum, & qualitatem neceſſaria videbitur, privatim percipere, habere, retinere, ac in ſuos uſus, & neceſſitates hujuſmodi convertere libere, & licite, ſine alicujus pœnæ, vel cenſuræ incurſu, poſſint, & valeant, Apoſtolica auctoritate, & tenore præſentis relaxamus, eiſque deſuper indulgemus.

Superioribuſque Ordinis facultatẽ concedit remittendi pœnas incurſas.

§.4. Necnon Priori generali, & aliis Superioribus Congregationis hujuſmodi, ut quoſcumque illius Fratres, ſeu Canonicos, qui hactenus præmiſſorum occaſione excommunicationis vinculis, & aliis cenſuris prædictis irretiti, ad ipſos humiliter recurrerint, & abſolutionem petierint, prævia debita reſtitutione, ſeu ſatisfactione, ſi quæ fuerit facienda, ab excommunicationis, & aliis cenſuris propterea incurſis abſolvendi, & totaliter liberandi, dictaſque pœnas eis remittendi, & condonandi, omnemque inhabilitatis, & infamiæ maculam, ſive notam contra eos præmiſſorum occaſione quomodolibet inſurgentem ab eis abdendi, ipſoſque, & eorum ſingulos in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant, ſtatum reſtituendi, reponendi, & plenarie reintegrandi, plenam, & liberam eiſdem auctoritate, & tenore concedimus facultatem.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus prohibitione, aliiſque præmiſſis, & Apoſtolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & univerſalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel Synodalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Congregationis, Ordinis, & domorum hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides exemplorum.

§.6. Volumus autem, quod earumdem præſentium tranſumptis &c.

D. P. An III. 5. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 5. Sept. 1587., Pontificatus noſtri Anno III.

XCIX.

Prohibitio admittendi ab Beneficia Regni Valentiæ, alienigenas Regnorum Hiſpaniæ, in quibus ipſi Valentini ad ſimilia non admittuntur.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN Sacroſancto Beati Petri Principis Apoſtolorum Solio, nullis noſtris meritis, ſed ſola Redemptoris noſtri benignitate conſtituti, in univerſi Orbis Regiones, & Provincias, præſertim Infidelibus, & barbaris nationibus adjacentes, aciem noſtræ meditationis more vigilis Paſtoris Dominici gregis paſſim reflectimus, & ut ibidem divini nominis, ac Catholicæ Religionis cultus feliciter conſervetur, & efflorcat, illarumque indigenæ fidei, & devotionis erga Sanctam Sedem ſinceritate Apoſtolicis favoribus, ac ſpiritualibus, & temporalibus adjumentis jugiter confoveantur, opem, & operam libenter intendimus, ac in his Paſtoralis Officii noſtri partes favorabiliter interponimus, prout Regionum, & Provinciarum hujuſmodi publicæ utilitati, & felici ſtatui, ipſorumque indigenarum ad Eccleſiaſtica miniſteria, & literarum ſtudia, directioni, & commoditati cognoſcimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſæ hujus Cõſtitutionis.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, Regnum Valentiæ in citeriori Hiſpania conſiſtens anguſtiſſimos fines habeat, & nihilominus populi multitudine refertum, & in illius Metropoli Univerſitas Studii generalis celeberrima a fel. rec. Alexandro Papa VI. Prædeceſſore noſtro inde oriundo ad ipſius Regni indigenarum, & quorumcumque aliorum ibi confluentium, necnon Theologiæ, ac utriuſque juris, & aliis optimis ſcientiis vacare affectantium inſtructionem, atque profectum inſtituta, & ab eo, ac etiam nu-

per a Nobis variis ampliſſimiſque privilegiis, & gratiis ornata exiſtat, & alienigenæ, præſertim ex Hiſpaniarum Regnis, Provinciis, & dominiis, & illis adjacentibus inſulis oriundi, dignitates, Canonicatus, præbendas, & alia beneficia Eccleſiaſtica in dicto Regno Valentiæ conſtituta ambientes, ſi qui de illis provideri, ac fructus eorumdem, & ſeu penſiones deſuper reſervari procurent, & paſſim abſque ullo obſtaculo ad beneficia, fructus, & penſiones hujuſmodi recipiantur, & admittantur, ipſius vero Regni Valentiæ indigenæ in aliis Regnis, Provinciis, dominiis, & inſulis prædictis, prætextu quorumdam privilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum, ſeu Conſtitutionum, aut ſanctionum, pragmaticarum nuncupatarum, vel conſuetudinum ibidem vigentium ab aſſecutione quorumcumque beneficiorum, & perceptione fructuum, & penſionum omnino excludantur, ac repellantur, & exinde plerique eorum, qui aſſiduis laboribus, & vigiliis, maximiſque impenſis in dicta Univerſitate tamquam ingenuarum artium, ac ſacrarum, & aliarum ſcientiarum uberrimo ſeminario, virtutis, & doctrinæ ſemina ſuſceperunt, & in agro Dominico, ſi ad illius culturam vocarentur, ſalutaria germina, quæ Altiſſimo lectiſſimos fructus ſuo tempore redderent, producere, ſibique ipſis, & aliis ad ſalutem, ac Catholicæ Religionis, Fideique propagationem, & conſervationem prodeſſe poſſent, nequeuntes beneficia Eccleſiaſtica, aut fructus, vel penſiones pro eorum decenti ſuſtentatione, neque in patriæ ſolo, propter exterorum illa occupantium frequentiam, minuſque extra illud aſſequi, exacta jam ætate, & facultatibus ſuis conſumptis, veluti inertes ærumnoſam, & miſerabilem vitam ducere, ac paupertatem in ſenectute (quod duriſſimum eſt) tolerare cogantur, alii vero illorum conditione perterriti, & ſpe aſſecutionis beneficiorum hujuſmodi deſtituti, ſe clericali militiæ adſcribi, ac in diſciplinis, & miniſteriis Eccleſiaſticis, ſacrarumque literarum ſtudiis ſe exercere non curent. Et denique proceres, nobiles, & alii Incolæ ejuſdem Regni Valentiæ a beneficiorum fundatione, ac jurium eorumdem, libertatiſque Eccleſiaſticæ defenſione, & tuitione quodammodo retrahantur.

Ad beneficia Regni Valentiæ quoviſmodo vacatura, indigenæ ejuſdem Regni in eo vere nati, & non alienigenæ aliorum Regnorum Hiſpaniæ admittantur.

§. 2. Nos ſtatui indigenarum Regni Valentiæ hujuſmodi paterna caritate compatientes, ac æquum, & rationi conſonum eſſe cenſentes, ut ipſi in beneficiorum ejuſdem Regni aſſecutione exteris præferantur, aut ſaltem ad beneficia aliorum Regnorum, Provinciarum, Dominiorum, & Inſularum hujuſmodi ad inſtar incolarum eorumdem æquo jure admittantur, ac eamdem conditionem experiantur, ac propterea pro Paſtoralis officii noſtri munere, præmiſſis incommodis occurrere, & deſuper opportune providere volentes, ipſoſque indigenas, ac eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon beneficiorum in dicto Regno Valentiæ conſiſtentium qualitates, quantitates, innovationes, nuncupationes, denominationes, ſituationes, & illorum fructuum veros annuos valores præſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio, non ad indigenarum prædictorum, vel alicujus ipſorum, aut alterius, ſeu aliorum pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra in perpetuum valitura Conſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, omnia, & ſingula beneficia Eccleſiaſtica in univerſo Regno Valentiæ hujuſmodi, nunc, & pro tempore conſiſtentia, etiamſi Canonicatus, & præbendæ, dignitates etiam majores poſt Pontificales, & principales perſonatus, adminiſtrationes, & officia, etiam curata, & electiva, in Metropolitana, & aliis Cathedralibus, ac Collegiatis Eccleſiis, necnon Parochiales Eccleſiæ, ſeu earum perpetuæ Vicariæ, ac in Romana Curia, vel extra eam litigioſa, & de jure patronatus, etiam Regum, Ducum, vel aliorum laicorum, etiam nobilium, & illuſtrium, ſeu eorum, & Clericorum mixtim, etiam ex fundatione, vel donatione, aut indulto Apoſtolico ſeu alias quomodolibet qualificata ſint, vel fuerint, quoties illa per ceſſum, etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, aut privationem ea pro tempore obtinentium, ſeu jus in illis, vel ad illa habentium, aut alias quovis modo etiam apud Sedem prædictam, ac etiam in aliquo ex menſibus, in quibus vacantium beneficiorum Eccleſiaſticorum diſpoſitio Nobis, & Sedi Apoſtolicæ etiam per Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariæ Apoſt. regulas eſt, vel pro tempore fuerit reſervata, vel etiam Ordinariis Collatoribus per eaſdem Conſtitutiones, ſeu regulas, vel literas alternativarum, aut alia privilegia, & indulta conceſſis hactenus, & in poſterum concedendis, ſimul vel ſucceſſive vacare contigerit, etiamſi actu nunc, ut præfertur, vel alias quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis vacent, ac ex eo quod beneficia ipſa obtinentes, ſeu in illis, vel ad illa jus habentes, noſtri, & quorumcumque aliorum Roman. Pontificum Prædeceſſorum, ſeu Succeſſorum noſtrorum, aut S. R. E. Cardinalium, etiam viventium, & in dicta Curia præſentium familiares, continui commenſales, ſeu dictæ Sedis Notarii, Subdiaconi, Acolythi, Cappellani, literarum Apoſtolicarum Abbreviatores, Scriptores, Cubicularii, Scutiferi, proventuum, & jurium Cameræ Apoſt. debitorum Collectores, & Subcollectores, ſeu quicumque alii Curiæ, & Sedis prædictarum officiales, etiam ſub diverſis

verſis Conſtitutionibus fel. recor. Pauli Papæ IV. Prædeceſſoris noſtri, ſuorum, & pro tempore exiſtentium Romanorum Pontificum familiarium, continuorum commenſalium, declaratoriis comprehenſi, præſentes, & futuri quocumque nomine nuncupati, ſeu ex quavis alia cauſa diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata, aut ex generali reſervatione Apoſtolica affecta, ſeu ad Sedem eamdem devoluta exiſtant, vel fuerint, ſolis indigenis dicti Regni, vere, realiter, & non ficte in eo natis, & naſcituris, affecta, & debita, prædictique alienigenæ ad hujuſmodi beneficia, in titulum, commendam, adminiſtrationem, vel alias quomodolibet obtinendum, aut illorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, diſtributiones, & emolumenta quæcumque ſeu ſuper eis penſiones annuas percipiendum, omnino inhabiles, ac incapaces, & ſi ullo umquam tempore eadem beneficia etiam ad illorum patronorum præſentationem ſibi conſerre, aut de illis provideri, ſeu fructus, redditus, proventus, & penſiones hujuſmodi reſervari obtinuerint, aut collationibus, proviſionibus, inſtitutionibus, reſervationibus, & aliis diſpoſitionibus ipſis deſuper factis, ſeu etiam Motu ſimili conceſſis, uti, ſeu eas ratas, & gratas habere præſumpſerint, omni, & quocumque beneficio, & officio Eccleſiaſtico per eos, etiam extra dictum Regnum ubicumque obtento, eo ipſo abſque aliqua declaratione deſuper facienda, privati exiſtant.

Collatoreſque in præmiſſis contravenientes pœnis hic expreſſis afficiuntur.

§.3. Necnon quicumque Ordinarii, & alii inferiores collatores, ac etiam patroni, qui contra præmiſſa quicquam attentare præſumpſerint, a quorumcumque beneficiorum collatione, proviſione, electione, præſentatione, inſtitutione, & quacumque alia diſpoſitione, prout cuique competierit, tamdiu ſuſpenſi remaneant, donec remiſſionem a Romano Pontifice pro tempore exiſtente meruerint obtinere. Et nihilominus ſi ſic ſuſpenſi conferre, providere, eligere, præſentare, inſtituere, aut alias quomodolibet diſponere auſi fuerint, excommunicationis latæ ſententiæ pœnam eo ipſo incurrant, nec ullus alius quam Romanus Pontifex pro tempore exiſtens, ſive abſolutionis, ſive relaxationis beneficium, excepto mortis articulo, valeat eis impartiri.

Notarii quoque ſuper adipiſcenda poſſeſſione beneficiorum dicti Regni Valentiæ per alios, quam Nativos d. Regni ſcripturam aliquam conficientes pœnis hic deſcriptis plectentur.

§.4. Notarii vero, & tabelliones, etiam Apoſtolica, vel Imperiali aut Regia, ſeu alia quacumque auctoritate creati, qui ſuper adipiſcenda poſſeſſione cujuſcumque beneficii in dicto Regno Valentiæ pro tempore rogabuntur, niſi prius eis fide dignorum teſtimoniis, aut alias legitime conſtiterit, eum, cui poſſeſſio ipſa fuerit tradenda, vere, realiter, & non ficte in eodem Regno Valentiæ natum fuiſſe, ullum omnino ſuper actu poſſeſſionis hujuſmodi inſtrumentum publicum, aut quamcumque aliam etiam privatam ſcripturam conficere, ſeu in protocollum redigere minime valeant, & ſi ſecus fecerint, crimen falſi eo ipſo etiam incurrant, necnon ad hujuſmodi, ac quæcumque alia munera, & officia, publicaſque functiones ſimiliter inhabiles exiſtant.

Alienigenæ autem prædicti admittentur ad beneficia juriſpatronatus ſi in fundationibus caveatur per oriundos de genere fundatorum dumtaxat illa obtineri poſſe.

§.5. Et quicumque Judices Ordinarii, vel delegati, coram quibus litem contra quemcumque alienigenam in quovis beneficio contra præſentium tenorem intruſum, tam in dicta Curia, quam extra eam moveri contigerit, cum primum ſibi legitime conſtiterit, beneficium ipſum ab alienigena detineri, poſſeſſionem, ac fructus, redditus, & proventus ejuſdem beneficii, donec iis, ad quos de jure ſpectabunt, adjudicentur, ſequeſtrare, ac ſub arcto, & firmo ſequeſtro ponere debeant, & teneantur. Ita tamen, ut ſi in fundationibus beneficiorum de jure patronatus laicorum, ſeu illorum, & clericorum, mixtim, ut præfertur exiſtentium, caveatur expreſſe, quod nonniſi per clericos, ſeu presbyteros de ipſorum fundatorum genere, & familia oriundos obtineri poſſint, eo caſu etiam alienigenæ, de genere, ſeu familia fundatorum hujuſmodi ad illa præſentari, ac in eis inſtitui libere poſſint, nec ſub præſenti ſtatuto quo ad aſſecutionem talium beneficiorum comprehendantur.

Et etiam alienigenæ alicujus Regni Hiſpaniæ in quo ipſi Valentini ad beneficia admittentur.

§.6. Et quatenus ullo umquam tempore licuerit, & permiſſum fuerit prædictis indigenis beneficia, fructus, & penſiones in aliquo ex aliis Regnis, Provinciis, Dominiis, & Inſulis prædictis, libere, & indifferenter abſque aliquo obſtaculo, perinde, ac ſi ibidem nati eſſent, obtinere, & percipere, ipſi quoque alienigenæ ex tali Regno, ſeu Provincia, vel Dominio, aut Inſula orti ad ſimilia beneficia, ac fructus, & penſiones in dicto Regno Valentiæ viciſſim admitti debeant, & ad illa habiles, & capaces cenſeantur.

Collationes, & proviſiones quæcumque ad favorem alienigenorũ, contra d. formam ſiendæ, nullæ erunt.

§.7. Decernentes omnes, & ſingulas collationes, proviſiones, commendas, electiones, acceptationes, præſentationes, inſtitutiones, & quaſvis alias diſpoſitiones de quibuſcumque beneficiis dicti Regni Valentiæ, ut præfertur, vel alias quomodolibet qualificatis, ac reſervationes illorum fructuum, reddituum, proventuum, & penſionum ſuper eiſdem in favorem dictorum alienigenarum, contra præſentis ſtatuti formam, & tenorem, etiam per Nos, & quoſcumque alios Romanos Pont. Succeſſores noſtros, dictamque Sedem, ac illius Legatos etiam de Latere, & Nuncios, omneſque, & ſingulos alios jus, & facultatem conferendi, providendi, commendandi, eligendi, præſentandi, inſtituendi, & alias quomodolibet de hujuſmodi beneficiis diſponendi, illorumque fructus, redditus, proventus, & ſuper eis penſiones reſervandi ab ipſa Sede habentes, necnon Ordinarios, & alios inferiores collatores, etiam ad Patronorum præſentationem, ſeu de illorum conſenſu pro tempore factas, ipſo jure nullas, & invalidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, & eſſe, ac pro nullis, & infectis haberi, nec per eas cuiquam jus,

vel

Digitized by Google

vel etiam coloratum poſſidendi titulum tribui poſſe, ipſoſque alienigenas illarum prorſus uſu, & commodo carere, nec Cancellariæ Apoſtolicæ regulas, ſeu Conſtitutiones de annali, & triennali poſſeſſoribus etiam propter quantumvis diuturnam continuatæ poſſeſſionis tollerantiam, aut quodcumque aliud jus, vel beneficium ullo tempore illis ſuffragari, ſed beneficia hujuſmodi, ut prius vacare, & quæ ex illis tempore diſpoſitionis Apoſtolicæ dictis alienigenis factæ eidem diſpoſitioni reſervata, ſeu affecta fuerint, ſub eadem reſervatione, ſeu affectione remanere. & illa, quam etiam omnia alia non reſervata neque affecta, de quibus a dicta Sede, vel illius Legatis, ſeu Nunciis, aut aliis jus, & facultatem conferendi a dicta Sede, ut præfertur habentibus in hujuſmodi alienigenas quandocumque diſpoſitum fuerit, ad novam Romani, Pontificis pro tempore exiſtentis diſpoſitionem dumtaxat pertinere, ab Ordinariis vero, & aliis inferioribus collatoribus, ceſſantibus reſervationibus, ſeu affectionibus Apoſtolicis, eiſdem alienigenis pro tempore collata, ac etiam ea, quæ de jure patronatus hujuſmodi fuerint, ſi contingat ad illa quemquam contra præſentis ſtatuti formam præſentari, devolutioni ad Sedem prædictam immediate eo ipſo ſubjacere, Illaque omnia ab alienigenis dicti Regni, & Sede prædicta dumtaxat impetrari poſſe, nec jus ullum ad reſignantes, ſeu cedentes, etiamſi in poſſeſſione, etiam diutina remanſeriot, & reſignationes, ſeu ceſſiones hujuſmodi publicatæ non fuerint, redire, vel penes eos remanere.

Etiam ſi clauſulæ derogatoriæ &c. in eorum impetrationibus adeſſent &c.

§.8. Impetrationes vero, ac Motu proprio conceſſiones, quæ de eiſdem beneficiis pro tempore fient, quibuſcumque derogationibus fuerint ſuffultæ, numquam ſub clauſulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprehendi, ſed ſpecialiter, & expreſſe ob non ſervatam præſentis ſtatuti formam, cum declaratione nominum, & cognominum ipſorum alienigenarum, diſpoſitive, & non conditionaliter, nec per æquipollens omnino fieri debere, eiſdemque præſentibus literis per quaſcumque alias literas Apoſtolicas, etiam quaſvis generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliaſque efficaciores, & inſolitas clauſulas, & irritantia, & alia decreta ſub quibuſcumque verborum formis concepta, in ſe continentes, nullatenus derogari poſſe, nec derogatum cenſeri, niſi earumdem præſentium tenor de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, inſertus, ac urgens, & ſufficiens cauſa expreſſa, ac per trinas diſtinctas in forma Brevis literas earumdem præſentium tenorem continentes, tribus diſtinctis vicibus, cum onius menſis intervallo, Ordinibus trium ſtatuum ejuſdem Regni Valentiæ prius legitime intimata, & inſinuata, ac derogationes ipſæ Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, Conſiſtorialiter, & de S.R.E. Cardinalium pro tempore exiſtentium conſilio factæ fuerint, & Ordinum trium ſtatuum Regni Valentiæ hujuſmodi ad hoc expreſſus acceſſerit aſſenſus, appareatque Rom. Pont. illis expreſſe derogare voluiſſe, & aliter factas derogationes nemini ſuffragari, & clauſulam implicitæ derogationis, videlicet, quod eorum, vel earum, ſeu præſentium tenores latiſſime extendi, & eædem præſentes, ac deſuper conficiendæ litteræ, earumque tenores habeantur pro expreſſis, ſeu in toto, vel parte exprimi poſſint in quibuſvis ſupplicationibus, conceſſionibus, gratiis, & literis, a Nobis, & Succeſſoribus noſtris, pro tempore emanatis, appoſitam, nihil penitus operari, nec in literis Apoſtolicis deſuper conficiendis quicquam, ultra quod in ſupplicationibus, conceſſionibus, & gratiis hujuſmodi ſpecifice fuerit expreſſum, narrari poſſe, nec quemquam ad parendum literis derogatoriis hujuſmodi, & decretis ſuper illis proceſſibus, ac eorum executoribus, & ſubexecutoribus, illorumque mandatis, & monitionibus minime teneri, ſed illis firmiter reſiſtere, & literarum earumdem executionem omnino impedire, nec ratione reſiſtentiæ hujuſmodi aliquibus cenſuris, vel pœnis Eccleſiaſticis, ſeu pecuniariis, per eoſdem executores, & ſubexecutores ionodari. Necnon eaſdem præſentes literas, etiam eo quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede prædicta delegatis, vel alias quomodolibet examinatæ, juſtificatæ, verificatæ, purificatæ, & approbatæ, ipſique Ordinarii, & alii inferiores collatores, ac patroni, & alienigenæ, necnon quicumque intereſſe habentes ad id legitime vocati non fuerint, neque præmiſſis conſenſerint, ſeu etiam enormis & enormiſſimæ læſionis, vel alio quocumque prætextu, aut ex quavis alis cauſa quantumvis legitima, urgenti, & juridica de ſubreptionis, & obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controverſiam revocari, ad terminos juria reduci, ſeu adverſus eas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, nec ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, a Nobis, vel quibuſcumque aliis Romanis Pontificibus, ac dicta Sede, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus pro tempore emanatis comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant, ſtatum, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub Data poſteriori per Ordioes trium ſtatuum Regni Valentiæ hujuſmodi eligenda, conceſſas, validaſque, & efficaces fore, & eſſe, ac vim validi, & efficacis contractus, inter Nos, & dictam Sedem ex una, ac Ordines trium ſtatuum Regni Valentiæ hujuſmodi ex altera partibus rite, & recte initi, ſtipulati, ac etiam utrimque jurati habere, & perpetuo obtinere,

nere, ſuoſque plenarios, & iotegros effectus ſortiri, ac ab omoibus ioviolabiliter obſervari.

Decretum irritans.

§.9. Sicque per quoſcumque Iudices ordinarios, & delegatos, ctiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & corum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia judicari, ac definiri debere, irritum quoquc, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritatc, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Qnocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ geoerali Auditori, & Archidiacono Eccleſiæ Valentinæ, ac Abbati Monaſterii Beatæ Mariæ Valiſdignæ, Ciſtercien. Ordinis, Valentin. diœc. per Apoſtolica ſcripta Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus f..erit, ac quoties pro parte indigenarum prædictorum, ſeu alicujus eorum ſuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta bujuſmodi, ob omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ipſoſque indigenas illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel quempiam ex illis deſuper quomodolibet indebite moleſtari, Contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſenteotias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, iovocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.10. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII., etiam Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatcm, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœc. ad indicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, & Diœceſim, in quibus deputati fueriot, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, ſeu præſumant, & in Concilio generali edita de duabus dictis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium oon trahatur, oecnoo quatenus opus ſit, ooſtra de non tollendo jure quæſito, aliiſque Apoſtolicis, ac io provincialibus, ſynodalibus, & univerſalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Cooſtitutionibus, & Ordinationibus, oecnon Eccleſiarum, in quibus beneficia hujuſmodi fuerint, ac Regnorum, Provinciarum, dominiorum, & inſularum hujuſmodi juramento, coofirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam quantumvis longiſſimo tempore obſervatis, ac legibos, etiam municipalibus, & pragmaticis, aliiſque ſanctionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ctiam ſuper facultate beneficia prædicta ipſis alieoigeuis couferendi, ſeu de illis providendi, & alias quomodolibet diſponendi, ipſoſque alienigenas ad beneficia, ſructus, & penſiones hujuſmodi recipiendi, & admittendi, eiſdem Eccleſiis, illarumque Præſulibus, & Capitulis, necnoo, Provinciis, Dominiis, & Inſulis prædictis, eorumque Communitatibus, Univerſitatibus, homioibus, incolis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnoo irritantibus, & aliis decretis, ctiam vim validi, & efficacis contractus, ſeu ſtatuti perpetui, vel legis habentibus, & inducentibus, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem, ctiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, ſeu etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, ſeu aliorum Principum inſtantiam, vel eorum contemplatione, & intuitu, in genere, vel in ſpecie, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, & pluries conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, corumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, illis alias in ſuo robore permanſuris, bac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab cadem ſit Sede indultum, quod iuterdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſiut per literas Apoſtolicas nou facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Forma & effectus publicationis hujus Cõſtitutionis.

§.11. Cetcrum, ut ſtatutum, ordinatio, & alia præmiſſa, ac eædem præſentes literæ ad eorum, quorum intereſt, notitiam deducantur, nulluſque poſſit aliquam illorum ignorantiam prætendere, vel excuſationem allegare, ſed illa perpetuo firma, & illibata permaneant, volumus, ut eædem præſentes literæ io Baſilicæ Principis Apoſtolorom de Urbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ valvis, & acie Campi Floræ per aliquem ex Curſoribus noſtris affixæ, copia illarum ibidem dimiſſa, ab eadem die omnes, & ſingulos perinde afficiant, & arctent, ac ſi illis ipſis fuiſſeut perſonaliter intimatæ.

Fides exemplorum.

§.12. Quodque earum cxemplis, etiam impreſſis &c.

Sanctio pœnalis.

§.13. Nulli crgo &c.

D.P. An.III. 5.Septembr.

Datum Romæ apud S.Marcum, Aono Iocarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Non. Septembris Poot. noſtri Anno III.

Am-

C.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Ampliatio Collegii Clericorum Cameræ ad numerum duodenarium.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SIc humani plerumque ſallit incertitudo Judicii, dum futuris eventibus certam normam præfigere nititur, ut quæ utilia ab initio videbantur, temporis ſucceſſu, ineſficacia dignoſcantur; unde Romanus Pontifex ſingula quoque mature perpendens, ſæpius a Prædeceſſoribus ſuis conſtituta, rationabilibus ſuadentibus cauſis, in melius reformat moderamine certo, prout, rerum, & temporum qualitate penſata, in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Pius V. numerum Clericorum Cameræ auxit ad duodenarium.

§. 1. Sane cum felic: recor: Pius Papa V. Prædeceſſor noſter attendens Collegium Clericorum Cameræ Apoſtolicæ negotiis pertranctandis, litibuſque dirimendis Præſidentium, quod antea a piæ memoriæ Eugenio Papa IV. etiam Prædeceſſore noſtro ad ſeptenarium numerum redactum fuerat, adeo arctatum, & anguſtatum fuerat, ut ſiqui Clericorum prædict., vel adverſa valetudine laborarent, aut aliis dictæ Sedis ingruentibus occupationibus diſtracti, ſeu quopiam ſimili impedimento detenti forent; reliqui Clerici imminentia pertractare negotia, & muneri ſuo competenter ſatisfacere minime valerent: Idem Pius Prædeceſſor his, & aliis rationabilibus cauſis adductus, uno Clericatus officio, quod tunc per obitum Julii Sauli olim dictæ Cameræ Clerici vacabat, ſuppreſſo, & extincto, ejus loco de Fratrum ſuorum, de quorum numero tunc eramus, conſilio, ſex alia ſimilia officia perpetuo erexit, & conſtituit, qui cum aliis ſex, tunc ſuperſtitibus Clericis conjuncti, numerum duodenarium adimplerent, aſſignato dictis novis Clericis redditu annuo novem millium ſcutorum auri in auro ex pecuniis Theſaurariæ Provinciæ Romandiolæ, ejuſque Cancellariæ, necnon proventuum maleficiorum, tractarum frumenti, augmenti ſalis, & aliorum ſubſidiorum, & reddituum dictæ Provinciæ exigendo.

Poſtea reduxit ad denarium.

§. 2. Et deinde idem Pius Prædeceſſor, novis emergentibus cauſis, alia ineundo conſilia, Collegium prædictum, de duodenario, duobus officiis Clericorum tunc vacantibus ſuppreſſis, ad denarium numerum reduxit, fructuſque, & emolumenta duorum Clericatuum ſic ſuppreſſorum pro rata eis obveniente dictæ Cameræ perpetuo applicavit.

Gregor. XIII. cum prius ad octo reduxiſſet, denario numero poſtmodum reſtituit.

§. 3. Succeſſive vero rec: me: Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter nonnullis de cauſis adductus de numero Clericorum hujuſmodi reducendo conſilium ſuſcepit; Quare uno per bon: mem: Hieronymi Epiſcopi Gadicen., & altero ex officiis prædictis per quon. Franciſci Bandovini obitus tunc vacantibus, illa ſic vacantia perpetuo extinxit, & ſuppreſſit, fructuſque, & emolumenta eiſdem ſuppreſſis officiis aſſignata, ad ſummam trium millium, & octingentorum ſcutorum auri in auro taxata ab eodem Collegio ſeparavit, & Cameræ ipſi applicavit; denique aliud officium hujuſmodi per obitum bo: me: Hieronymi Epiſcopi Maceraten. poſtmodum vacans iterum occaſionem dedit eidem Gregorio Prædeceſſori de Collegii prædicti ſtatu, & numero alia cogitandi, ideoque officium ſic vacans prædictum pariter extinxit, & abolevit, illius autem loco tria Clericorum hujuſmodi officia pariter erexit, & inſtituit, ceteriſque tunc exiſtentibus Clericis addens dictum Collegium denario numero de cetero conſtare decrevit, ſummamque trium millium, & octingentorum ſcutorum prædictam ab eodem Collegio, ut præfertur, ſeparatam, & Cameræ hujuſmodi applicatam de novo a dicta Camera ſeparavit, & ſegregavit, una cum fructuum, & emolumentorum ultimo extincti officii ſupradicti, integra portione eidem Collegio pro dictis tribus officiis de novo auctis reſtituit, & applicavit, prout in diverſis Pii, & Gregorii Prædeceſſorum literis, & cedulis Motu proprio ſubſignatis, quarum ſolam ſignaturam iidem Pius, & Gregorius Prædeceſſores ſufficere voluerunt, latius continetur.

Quæ cauſa Sixto fuerit cogitandi de augendo hujuſmodi numero ad duodenarium.

§. 4. Sed ea eſt humanarum rerum conditio, ut nihil adeo conſtans ſit, atque perpetuum, quod non tempori ſubjaceat, & naſcentibus caſibus immutetur. Hinc Nos poſtquam, Divina favente Clementia ad Summi Apoſtolatus Apicem aſſumpti fuimus, ex urgentibus rationabilibus cauſis animum noſtrum moventibus, ipſius Pii Prædeceſſoris exemplo innitentes, in eam venimus ſententiam, ut Collegium prædictum ad duodenarium numerum reſtitui quam maxime expediret, ob idque primis Pontificatus noſtri temporibus, Collegium prædictum ad numerum undecim Clericorum ampliantes, undecimum officium hujuſmodi Ven. fratri Annibali Epiſcopo Faventin. per alias literas Noſtras conceſſimus, & aſſignavimus. Porro Camerariatus S. R. E. per obitum bon: mem: Philippi Sancti Euſtachii Diaconi Cardinalis olim ejuſdem S.R.E. Camerarii apud Sedem Apoſtolicam defuncti vacans anſam Nobis præbuit, cogitationem prædictam ad effectum perducendi, tot ex redditibus dicti Camerariatus ſeparando, quot pro congrua duodecim Clerici ſuſtentatione abſque Sedis Apoſtolicæ jactura ſufficerent competenter.

Quod cogitarat exequitur.

§. 5. Quamobrem, habita ſuper his deliberatione matura, Collegium ſupradictum ad duodenarium numerum ab eodem Pio Prædeceſſore præfinitum reſtituendum duximus. Porro literarum, & cedularum prædictarum omnium tenores, acſi de verbo ad verbum inſerti forent, pro expreſſis habentes, ac reductionem, & ſuppreſſionem, necnon ampliationem prædictas per Pium, & Gregorium Prædeceſſores, ut præfertur, factas, & alia quævis effectum præſentium impedientia penitus tollentes, & abrogantes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Collegium prædictum ad duodenarium numerum prædictum auctoritate

Apo-

Google

Apoſtolica tenore præſentium perpetuo reſtituimus, & ampliamus pro duodecim Clericis, ita quod novus, ut præfertur deputandus, & propediem adſcribendus Clericus una cum nunc exiſtentibus decem Clericis antiquis unum corpus, & Collegium integrum ex omni parte æquali, & inſeparabile efficiant, & conſtituant, ex redditibus vero, & emolumentis Camerariatus prædicti ſummam duorum millium, & ducentorum ſcutorum monetæ Juliis decem pro quolibet ſcuto computatis perpetuo ſeparantes, & ſegregantes, eamdem ſummam ſic ſeparatam, & ſegregatam eidem Clerico nominando prædicto, concedimus, & aſſignamus: Ita quod liceat eidem Collegio redditus, & emolumenta prædicta e manibus Depoſitarii Camerariatus hujuſmodi per Nos deputati, vel deputaudi percipere, exigere, & levare, ac in communi maſſa ipſius Collegii ponere, una cum aliis eorum emolumentis inter ipſos undecim Clericos participan. dividere, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita.

Clauſulæ ad firmitatem.

§. 6. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, & ejuſdem S.R.E. Cardinales, ac Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores in quacumque cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, ac diffiniri debere, necnon irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit atteotari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obſtan. eorumdem Eugenii, & Pii, ac Gregorii aliorumque Rom. Pont. Prædeceſſorum noſtrorum decretis, ſtatutis, Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac regulis Cancellariæ, & de non tollendo Jure quæſito, Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & couſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus Collegio, & Clericis ſupradictis, etiam ex cauſa oneroſa, & intervenien. quacumque pecuniarum quantitate, etiam rationabili, ac per modum ſtatuti perpetui, etiam ſolemniter initi, & ſtipulati contractus, ac cum quibuſvis etiam derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis ſpecialis, & expreſſa mentio habenda eſſet, illorum omnium tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 5. Septem. 1587 An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 5. Septembris 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

CI.

Quod Franciſcus Medices Magnus Dux Hetruriæ, & Magnus Magiſter Militiæ Ordinis S. Stephani, erigere valeat in Commendas dictæ Militiæ, Hoſpitalia per laicos regi ſolita, ad hoſpitalitatem inſtituta, in Hetruria exiſtentia, de quibus Sedes Apoſtolica diſponere non conſuevit.

Inſtituta fuit hæc Militia a Coſmo Franciſci Patre, ut videre eſt in Pii IV. Conſtitut. LXX. His quæ. *T. IV. P. II. fol.* 138.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Nobili viro Franciſco Medices, Magno Hetruriæ Duci. Dilecte fili Nobilis Vir, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Enunciatio Laudum Magni Ducis Etruriæ.

PRæclara devotionis ſinceritas, & eximia fidei conſtantia, quæ tibi divinitus conceſſæ, ex tuorum progenitorum quaſi hæreditate videntur acceptæ, quibuſque in noſtro, & Apoſtolicæ Sedis conſpectu, de qua continuo, ut obedientiæ filius benemereri non ceſſas, fulgere dignoſceris, Nos ſupra modum invitant, ſuaviterque alliciunt, ut votis tuis, quæ, ut Chriſtianum Principem decet, Religionis propagationi, ac fidei Catholicæ defenſioni aſpirare conſpicimus, gaudenter annuamus, eaque favoribus opportunis libentiſſime proſequamur.

Qui apud hunc Pontificem inſtat pro licentia erigendi in commendas Ordinis Sancti Stephani Hoſpitalia, de quibus in rubr.

§. 1. Sane pro parte tua Nobis nuper expoſitum fuit, quod cum in diverſis tuæ ditioni ſubjectis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis, quampluurima Hoſpitalia per laicos regi, gubernari, & adminiſtrari ſolita, quæ de jure patronatus tuo, & ſeu Magiſtratuum, Communitatum, Univerſitatum, & hominum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum prædictorum, ſeu etiam laicorum, ex fundatione, vel dotatione, aut alias exiſtunt, in quibus tum ob locorum diſtantiam, ſeu incommoditatem, tum etiam ob illorum fructuum tenuitatem, parum aut nihil hoſpitalitatis ſervatur, illorumque fructus in prophanos, & illicitos uſus converti ſolent, diverſaque interdum in illis patrantur ſcelera: Unde ſi in dictis Hoſpitalibus, & eorum Eccleſiis, de dictorum laicorum patronorum conſenſu unum, vel duo, aut plura ex eis inſimul perpetuo uniendo, & incorporando, ſeu etiam ſupprimendo, tot quot volueris, Præceptoriæ Militiæ S. Stephani, cujus tu Magnus Magiſter exiſtis, ad inſtar aliarum dictæ Militiæ Præceptoriarum erigerentur, & inſtituerentur, eorumdemque Hoſpitalium fructus, redditus, & proventus, ſervata hoſpitalitate, & aliis ſupportatis oneribus, remanentes dictis Præceptoriis, ſic erigendis, & inſtituendis, etiam perpetuo applicarentur, ex hoc profecto eiſdem Militibus de congrua ſubventione provideretur, ipſaque Hoſpitalia melius, ac decentius gubernarentur. Quare Nobis humiliter ſupplicare feciſti, quatenus tibi Hoſpitalia prædicta inſimul, ut præfertur, unien-

di, & Incorporandi, ſeu etiam ſupprimendi, & in illis, vel eorum Eccleſiis, tot, quot volueris, Præceptorias dictæ Militiæ, ut præfertur, eligendi, & inſtituendi, eorumdemque Hoſpitalium fructus eiſdem Præceptoriis applicandi, licentiam, & facultatem concedere, ac alias in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Ipſe igitur Pontifex ob cauſas hic expreſſas, dictam licentiam cōcedit.

§. 2. Nos ipſius Militiæ, quæ a claræ memoriæ Coſmo Medices, dum vixit, Magno Etruriæ Duce progenitore tuo, ad Maris Mediterranei incurſibus infidelium infeſtati cuſtodiam, & defenſionem instituta fuit, incrementum paternis exoptantes affectibus, ac attendentes, quod illios Milites tamquam indefeſſi Jeſu Chriſti athletæ pro fide Catholica, etiam vitæ, ac ſalutis incolumitati non parcentes, dictæ Militiæ triremibus per maria undique diſcurrunt, ac publicæ quieti invigilantes, piratarum, ſive maritimorum latrunculorum inſidiis, & fraudibus occurrere, ac Chriſtifidelium, tum bona tum corpora, & animas ab illis tutari atque defendere non ceſſant: Hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, tibi, ut omnia, & ſingula prædicta Hoſpitalia, & eorum Eccleſias ad hoſpitalitatem ſervandam, non autem pro infirmis recipiendis inſtituta, & de quibus per Sedem Apoſtolicam diſponi non conſuevit, quæ de jure patronatus tuo, & ſeu dictorum Magiſtratuum, Communitatum, Univerſitatum, & Hominum, ſeu etiam aliorum laicorum præfatorum, ut præfertur, ſunt, de illorum patronorum laicorum conſenſu, ſi vero de jure patronatus dictorum Magiſtratuum, Communitatum, vel Univerſitatum, & hominum prædictorum fuerint, etiam abſque illorum conſenſu, ac etiam Ordinarii loci, vel cujuſvis alterius licentia minime requiſita, perpetuo unire, annectere, & incorporare, ſeu aliqua ex eis ſupprimere, ac in eiſdem hoſpitalibus, & eorum Eccleſiis, ut præfertur, unitis, annexis, & incorporatis tot, quot volueris, & prout tibi melius videbitur, & placuerit, Præceptorias Militiæ hujuſmodi, ad inſtar aliarum dictæ Militiæ Præceptoriarum per illius Milites obtineri ſolitarum, quæ per te, & pro tempore exiſtentem dictæ Militiæ Magnum Magiſtrum, ad præſentationem illorum patronorum, vel de illorum conſenſu concedi, & aſſignari debeant, etiam perpetuo erigere, & inſtituere, eorumdemque Hoſpitalium fructus, redditus, & proventus (ſervata hoſpitalitate, & aliis illorum oneribus ſupportatis) remanentes, dictis Præceptoriis ſic erigendis, & inſtituendis, etiam perpetuo applicare, & appropriare libere, & licite poſſis, & valeas, plenam, & liberam, ac omnimodam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium facultatem, poteſtatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur, tibique deſuper de ſpeciali gratia indulgemus.

Clauſulæ dictæ conceſſionis præſervativæ.

§. 3. Decernentes in eiſdem præmiſſis, & circa ea per te facienda, & terminanda, ſemper, & perpetuo valere, ac ab illis ullo umquam tempore, quovis prætextu reſiliri non poſſe, & quaſcumque conceſſiones in contrarium faciendas, nullius roboris, vel momenti exiſtere. Declarantes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe, ſed incommutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ fuiſſe, & eſſe. Sicque, & non aliter, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula contrariorum derogatoria.

§. 4. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac dictorum Hoſpitalium, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus: privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, Conſervatoriis, & aliis literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, in genere, vel in ſpecie eiſdem Hoſpitalibus, vel illorum Rectoribus, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium, & ſingulorum tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & ad plenum derogatum eſſe volumus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

D. P. An. III. 11. Septemb.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 11. Septembris 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

CII.

Privilegia, & Immunitates pro ædificantibus, vel habitantibus in Via Felici, & in Via Pia Almæ Urbis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pontifex pro commodiori aditu, ad venerandas Urbis Baſilicas, plures vias latas aperuit & ſtravit, & antiquum ritum de Capellis in eiſdē Baſilicis celebrandis renovavit.

DEcet Romanum Pontificem poſt multas, & graves Paſtoralis ſui officii curas, hanc quoque non negligere, ut Alma Urbs Roma, in qua non ſine Dei voluntate a Vicario ſuo Beato Petro Apoſtolorum Principe, ſancta Sedes Apoſtolica, ad omnium Chriſtifidelium commoditatem, Religioniſque incrementum conſtituta extitit, & ad quam olim Orbis nunc etiam Chriſtianæ Religionis caput, magnus ſit concurſus, non

non modo ſalutaribus legibus, boniſque moribus in meliorem ſtatum reformetur, ſed novis etiam viarum, vicorum, regionum, atque ædificiorum incrementis, ad Populi in dies, benedicente Domino excreſcentis, & confluentium advenarum commodum aſſidue dilatetur. Quod dum ab initio noſtri Pontificatus ſedulo meditaremur, ſimul etiam, ut ad venerandas ejuſdem Urbis Baſilicas, toto Orbe terrarum celebres commodius, & decentius adiri poſſet, atque in eis frequentiua viſitandis Populi devotio augeretur, præſertim veteri more ſanctorum Pontificum noſtrorum Prædeceſſorum, in Stationibus, & Pontificalibus Capellis, noſtra præſentia celebrandis per Nos renovato, vias conplures latas, & directas ad eaſdem Baſilicas patefecimus.

Fontemque aquæ Felicis ad ſuperiores Colles Urbis perduci fiat.

§. 2. Necnon uberrimum, & copioſiſſimum nitidæ, & ſaluberrimæ aquæ fontem, quæ Felix nuncupatur, noſtra ſolicitudine, & ingenti impenſa, difficili, & laborioſo opere, magnaque induſtria ad ſuperiores partes Collium ipſius Urbis, cum maximis totius populi gaudio, & applauſu, ad publicam utilitatem, Deo favente, perduci curavimus, ut cives, & incolæ ejuſdem Urbis, viarum, & fontium commoditate; ſimul etiam aeris ſalubritate, atque ipſius loci eminentioris, & patentioris amænitate perfrui poſſint, conſtruendiſque ædibus ad commodiorem habitationem, ſpatia habeant latiora, ac nobiliſſima pars Urbis non modo ſumptuoſis veterum ſubſtructionum veſtigiis, ſed Religioſia etiam Chriſtianæ antiquitatis monumentis inſignis, novis ædificiis, & incolarum frequentia, in priſtinum decus, & celebritatem, noſtris potiſſimum temporibus reſtituatur.

Et modo ædificantibus, in Via Felici, & Via Pia concedit, quod ædificia conſtruenda, ex quocumque præterquam læſæ Majeſtatis delicto cõfiſcari nequeant.

Cupientes igitur eorumdem incolarum, & Civium, necnon Curialium, & quorumcumque Peregrinorum eo concurrentium commodis plenius conſulere, eoſque ad hujuſmodi partem Urbis, cum omni quiete, & tranquillitate inhabitandam, noviſque Domibus replendam Apoſtolicæ benignitatis favoribus, & gratiis invitare. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quod quæcumque domus, & ædificia, quæ per quaſvis perſonas, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtentes, in via nova, Felici nuncupata, ab Eccleſia Sanctæ Mariæ Majoris uſque ad Eccleſiam Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio, per Nos ſtrata, ac directa, necnon in via Pia per Nos etiam æquata a Palatio noſtro in Monte Quirinali, uſque ad Eccleſiam S. Suſannæ, & in vicis prope dictas vias dirigendis pro tempore conſtruentur, ex quocumque delicto quantumvis gravi (criminibus tamen divinæ, & humanæ Majeſtatis læſæ tantum exceptis) confiſcari non poſſint, ſed eorum Dominis, vel in eis jus habentibus, & ſucceſſoribus ſuis, perinde, acſi delicta non commiſiſſent, firma, & illæſa remanere debeant.

§. 3. Ac propterea, quod ii qui per biennium continuum dictas Domos, ſeu ædificia in viis prædictis conſiſtentia inhabitaverint, iiſdem immunitatibus, & exemptionibus, quibus veri, & originarii cives Romani, de jure, vel conſuetudine, vel ex privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, vel uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, ac abſque ulla prorſus differentia uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant.

Inhabitantibuſque per biennium ædificia prædicta quæcumque Romanorum Civium privilegia concedit.

Habitantes ibidem pro debitis cõtractis extra ſtatum non moleſtentur.

§. 4. Quodque ii, qui Domos, ſeu ædificia in dictis viis conſtituta pro tempore habitabunt, ratione æris alieni, aut cujuſvis contractus, obligationis, inſtrumenti etiam jurati, etiam ſub Cameræ Apoſtolicæ, vel alia quavis forma, & conceptione verborum, extra tamen loca ditioni noſtræ eccleſiaſticæ in temporalibus ſubjecta, initi, & celebrati, ſeu contracti, quamdiu ædificia, vel Domos hujuſmodi inhabitabunt, vigore mandati cujuſcumque Judicis, Curiæ, vel Tribunalis, in perſonam, vel in rem, moleſtari minime poſſint nec debeant.

Privilegia fori Capitolini gaudeant.

§. 5. Ac inſuper privilegiis fori Capitolini civibus Romanis competenti, perinde, ac ſi veri originarii, & indubitati cives Romani forent, in omnibus, & per omnia gaudeant, atque inſtar civium Romanorum, cauſas ſuas coram quocumque Judice, Tribunali, aut Curia pro tempore motas, juxta formam ſtatutorum ejuſdem Urbis noviſſime editorum, ac literarum Apoſtolicarum deſuper confectarum, ad Curiam Capitolinam trahere, ac reaſſumi facere valeant, Motu, ſcientia, auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo concedimus, & indulgemus.

Artifices eadem ædificia incolentes, a Collectis per Cõſulatus imponendis, ac ab onere excubias tempore peſtis &c. faciendi, exẽpti ſint.

§. 6. Demum univerſos, & ſingulos artifices, ſeu opifices, cujuſcumque artis, Domos, ſeu ædificia hujuſmodi in viis prædictis pro tempore incolentes, ab omni, & quocumque onere, ſeu collecta, aut gravamine per Conſules ejuſdem artis ratione ipſius Conſulatus pro tempore impoſitis ſimiliter perpetuo eximimus, & liberamus, eiſque pariter indulgemus, quod nec præmiſſis contribuere, nec quicquam, vel minimum tali de cauſa perſolvere teneantur. Ac tempore peſtis, aut belli (quod Deus avertat) aut cujuſcumque alterius ſiniſtri, & inescogitati caſus fortuiti, ad cuſtodias, ſeu excubias faciendas nequaquam ſint obligati, neque ad præmiſſorum quippiam cogi, vel compelli poſſint, aut debeant, liberique, immunes, & exempti ab omnibus ſupradictis ſint, & eſſe cenſeantur.

Decretum irritans.

§. 7. Decernentes omnia, & ſingula præmiſſa, valida perpetuo, & efficacia fore, ſuoſque plenarios effectus ſortiri debere, ac in ſingulis, quos illa concernunt, ſuffragari. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, irritum quoque,

& inane, ſi ſecus ſuper his, a quo quam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorū & defenſorū deputatio & facultates.

§. 8. Quocirca dilecto filio noſtro Henrico Tituli Sanctæ Pudentianæ Presbytero Cardinali Cajetano nuncupato, moderno, ac pro tempore exiſtenti prædictæ Romanæ Eccleſiæ Camerario, & Cameræ Apoſtolicæ Præſidentibus Clericis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte alicujus prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, ac Domorum, ſeu ædificiorum hujuſmodi conductoribus, habitatoribus, incolis, dominis, eorumque hæredibus, & ſucceſſoribus, artificibus, & quibuſvis aliis ſupradictis, in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit in futurum, perpetuo, firmiter, & inviolabiliter obſervari, illaſque debitæ executioni demandari procurent. Contradictores per cenſuras Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Urbis, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam noviſſime reformatis, privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Populo Romano, ejuſque Magiſtratibus, ac Conſularibus Artium, aut illarum Conſulibus pro tempore exiſtentibus, vel quibuslibet aliis perſonis, Civibus; Provinciis, Terris, & locis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, etiam Motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio, ſeu quævis alia expreſſio ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio pœnalis.

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

D. P. An. III. 13. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Idibus Septembris, Pontificatus noſtri anno tertio.

CIII.

Confirmatio declarationis, correctionis, & reformationis Conſtitutionis Magalottæ in Provincia Romandiolæ obſervandæ.

Ex Regeſ. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN omnibus rebus humanis nihil tam perfecte inſtitui, nihil ullis legibus, ſanctionibuſque tam diligenter muniri poteſt, quin id prava quorumdam intelligentia pervertere, ſeu in alium ſenſum, atque ſancitum eſt, contorquere moliatur. Unde Nos ad hujus præcelſæ dignitatis faſtigium evecti decet, & expedit providere, ut pravo ſenſu hujuſmodi eliminato, illa, prout facta ſunt, intelligantur, & obſerventur, & quæ ad publicam utilitatem ordinata, & reformata fuerunt, approbare, & confirmare.

Cauſa hujuſmodi edendarum Declarationū, quas fecit Cardinalis Cananius.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, nonnulli abuſus pravi intellectus, & corruptelæ adverſus germanam intelligentiam cujuſdam Conſtitutionis, ac præter, & extra eam, quam alias quam Gregorius Magalottus Præſes Provinciæ noſtræ Romandiolæ edidit, & promulgavit, & poſtmodum per diverſos Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros forſan confirmata fuit, & quæ in viridi obſervantia fuit, & eſt, verſentur, & pluries coram diverſis dictæ Provinciæ Legatis, Præſidentibus, & ſeu aliis Apoſtolicæ Sedis Miniſtris fuerit tractatum, & mature diſcuſſum pro extirpandis, & penitus abolendis hujuſmodi abuſibus, & corruptelis, & tandem dilecti filii Communitates, & homines Civitatum, Terrarum, Caſtrorum, & locorum dictæ Provinciæ coram dilecto filio noſtro Julio tituli Sancti Euſebii Presbytero Cardinali Cananio nuncupato, ac noſtro, & dictæ Sedis tunc temporis de Latere Legato, ad hunc, & eumdem effectum convenerunt, ac negotio hujuſmodi diu, & mature inter ipſos diſcuſſo quaſdas ordinationes, & declarationes, ac reformationes ediderint, illæque per dictum Julium Cardinalem approbatæ, & ad Nos pro majori illarum robore, & ſubſiſtentia muniendæ tranſmiſſæ fuerint.

Earumdem examen commiſit Sixtus Card. de S. Cruce, & Cōmiſſario Gen. Cam. Apoſt.

§. 2. Noſque attendentes multa in Communitates, & homines prædictos commoda ex nova hujuſmodi ordinationum, declarationum, & reformationum approbatione eſſe profectura, Dilecto filio noſtro Proſpero tit. S. Clementis Presbytero Cardinali de S. Cruce nuncupato mandavimus, ut convocato dilecto filio Magiſtro Jofredo Lomellino Cam. Apoſt. generali Commiſſario, dictas ordinationes, declarationes, & reformationes diligenter excuterent, & examinarent, & quæ viderentur, corrigerent, delerent, atque emendarent, ipſique ſæpius congregati illis diligenter viſis, & ſingulatim examinatis, matureque diſcuſſis, parum, aut nihil immutaverint, denique ipſi Proſper Cardinalis, & Jofredus omni ſtudio, & diligentia ab ipſis de mandato

dato noſtro adhibita poſtremam illis manum impoſuerint.

Abrogatiſque omnibus conſuetudinibus, interpretationibus Conſtitutioni Magalottæ, & hiſce Declarationibus côtrariis;

§.3. Nos, quibus Proſper Cardinalis prædictus, præmiſſa ſæpius retulit, volentes, quæ tanto labore, impenſis, ac maturitate ad publicam utilitatem digeſta ſunt, inviolabiliter obſervari, ac tenorem Conſtitutionis Magalottæ præſentibus pro ſufficenter expreſſo habeutes, Motu proprio, non ad dictorum Communitatum, & hominum, aut aliorum pro eis Nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam: ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine omnes, & quaſcumque intelligentias, conſuetudines, & longiſſimos uſus, ſtylos, ac declarationes, etiam juramentis, literis, confirmationibus, & approbationibus Apoſtolicis, vel quibuſvis aliis firmitatibus roboratas, & dictis Conſtitutionibus Magalotti, ac hujuſmodi declarationibus, ordinationibus, & reformationibus in aliquo adverſantes, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo abrogamus, tollimus, & penitus abolemus, neminemque ad illas deinceps obligari volumus.

Quidquam contra eaſdê fieri, vel judicari prohibet.

§.4. Præcipientes in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis ſententia per contrafacientes eo ipſo incurrenda, ne impoſterum aliquis Provinciæ prædictæ Rector, Judex, ſeu Notarius, aut Procurator, vel Advocatus audeat quoquo modo introducere, vel ſe ſubſcribere, & teſtari de aliquo ſtylo, conſuetudine, uſu, & intelligentia, quæ ſit, vel eſſe videatur contra dictæ Conſtitutionis Magalottæ, ac hujuſmodi declarationum, ordinationum, & reformationum continentiam, & tenorem.

Et quæ ſecus fient, irrita declarat.

§.5. Et ſi quid in contrarium factum, aut in Judicium tractum fuerit, id omne nullum, & invalidum, nulliuſque roboris, vel momenti exiſtat, & eſſe cenſeatur perpetuo.

Noviſſimas vero Declarationes Apoſtolica firmat auctoritate.

§.6. Noviſſimas vero ordinationes, declarationes, ac reformationes prædictas, quas præſentibus de verbo ad verbum annotari fecimus, dicta auctoritate earumdem tenore præſentium, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus, ſupplentes omnes, & ſingulos defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem.

Ad earumque tramites quaſcumque cauſas poſt quatuor dies a præſentis Cóſtitutionis publicatione decidi mandat.

§.7. Et ut approbatio hujuſmodi amplius innoteſcat, decrevimus, ut de cetero poſt quatuor dies a publicatione præſentium in dicta Provincia facienda nulli alii intellectus, ſtyli, conſuetudines, & uſus, etiam inveterati per longiſſimum temporis ſpatium, qui dictis Conſtitutionibus Magalotti, ac hujuſmodi ordinationibus declarationibus, & reformationibus adverſentur ad pendentium, indeciſarum, & futurarum cauſarum deciſionem, ac negotiorum expeditionem allegari poſſent, nec quiſquam illas allegans audiri debeat, ſed tantum ſecundum prædictas Magalotti Conſtitutiones, & hujuſmodi ordinationes, declarationes, & reformationes a Nobis, ut præfertur, approbatas, & confirmatas in dicta Provincia, & ſingulis illius Civitatibus, Caſtris, Terris, Villis, & locis, quavis alia tamquam ſiniſtra, odioſa, vel captioſa interpretatione ſublata, inviolabiliter, & perpetuo, prout jacent, obſerventur, ac juxta illas cauſæ, & negotia omnia in futurum per quoſcumque Judices tam ſæculares, quam eccleſiaſticos, delegatos, & commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debeant, ſitque irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputat.

§.8. Quocirca venerabili fratri Archiepiſcopo Ravennaten., ac dilectis filiis Rectori dictæ noſtræ Provinciæ pro tempore exiſten., ac Collegio Rectorum Civitatum, & locorum ejuſdem Provinciæ per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando expedierit, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque publicent, & publicari, ſeu etiam imprimi faciant, ac inviolabiliter, & perpetuo obſervari, contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit auxilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§.9. Non obſtantibus fe. rec. Pii Papæ Quarti Prædeceſſoris noſtri de gratiis intereſſe Cameræ prædictæ concernentibus infra certum tunc expreſſum tempus regiſtrandis, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, ſtylis, uſibus, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu, ſcientia, & poteſtate ſimilibus, ac alias in contrarium quomodolibet, etiam officialibus, miniſtris, & aliis perſonis in dictis Conſtitutionibus, & reformationibus expreſſis, & nominatis, & in erectione officiorum per Nos, ſeu alios Rom. Pontifices conceſſis, ac forſan pluries, & iteratis vicibus approbatis, & confirmatis, necnon quæcumque litis pendentia coram quibuſcumque Judicibus, etiam dictis Auditoribus ſuper præſentationibus, quæ dictis Conſtitutionib., & reformationib. adverſantur tam in poſſeſſorio, quam in petitorio forſan exiſten., & ad cujuſvis inſtantiam introducta, necnon litis, ſtatus, & dd. ſtatutorum, & aliorum præmiſſorum tenores, præſentibus haberi volumus pro ſufficienter, & plene expreſſis, illis alias in ſuo robore permanſu-

ſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tenor Declarationum nuper editarum.

§.10. Tenor vero Ordinationum, declarationum, & reformationum prædictarum ſequitur, & eſt talis:

Correctio, & ſublatio abuſuum, & errorum in Provincia Romandiolæ.

Quoniam experientia rerum magiſtra edocuit, vel Procuratorum, vel Notariorum, vel Cancellariorum, vel Advocatorum, aut Judicum avaritia nonnullos in hac Romandiolæ Provincia introductos fuiſſe errores in taxandis prædictorum, & aliorum Curiæ generalis commodis deſervientium mercedibus, ideo Nos.

Gregorii Magalotti ordinationes, & mentem penitus a quibuſcumque, & ſingulis prædictorum d. Provinciæ obſervari deſiderantes, propterea adhibito, etiam conſilio eorum, qui quotidie in foro, & ſubſeliis verſantur, amputantes, & tollentes ſupradictos errores, abuſus, & corruptelas infraſcripta ordinanda pro utilitate, & commodo ſubditorum, & Provincialium, ſic Provincia exigente, omni ſtudio, & diligentia eſſe cenſuimus.

De Officio Præſidis.

Sancte admodum Gregorius Magalottus ordinavit Præſidem Provinciæ pro ſuorum Provincialium tranquillitate, & juſtitia omnem curam, & ſolicitudinem gratis, & paterno affectu cuncta ab eo expedienda impendere debere, abuſus tamen, & corruptela inolevit Cubicularios ſub colore ſigilli aliquando extorſiſſe ſportulas, cum in publica Viſitatione Carcerum mandaſſet Præſes aliquem relaxari. Nunc tamen errorem penitus tollentes volumus nihil tali caſu pro mandatis executivis Cubicularios poſſe accipere, ſicuti, & gratis impartitur Præſes auctoritatem ſuam, & illum mandatum gratis pariter tradere debere decernimus.

De officio Auditoris.

Quia compertum jam eſſe reperitur in generali Curia ab Auditore quandoque in executivis, ubi nec rei contradictio, nec cauſæ cognitio intervenit, pro mercede receptos fuiſſe denarios ſex pro libra valoris, & æſtimationis rei petitæ uſque ad quamcumque ſummam, dummodo ſportulæ non excederent ſcuta tria, ſi vero mandatum traditum non eſſet, licet decretum, uſque ad quamcumque ſummam aliquando ſportulas extorſiſſe; propterea amputantes, & removentes prædictum errorem volumus, & mandamus non excedi quatuor denarios pro libra, ubi nec rei contradictio, nec cauſæ cognitio intervenit, valoris, & æſtimationis rei petitæ, uſque ad quamcumque ſummam, dummodo ſportulæ non excedant ſcuta tria, ſi vero mandatum non fuerit traditum, licet decretum, nihil percipiat Auditor, ſicut Magalottus expreſſe decrevit.

Pariter, & quia intelleximus aliquando in contumaciam Reorum ab Auditore receptas fuiſſe ſportulas, & ſi refectis expenſis petierit Reus aliquis reaudiri voluiſſe eumdem denuo, & iterum alias ſportulas mandamus, ſi contigerit hujuſmodi caſus niſi ſemel, præfatum Auditorem poſſe ſportulas accipere, niſi diverſum fuerit negocium, ſed ſi fuerit eadem cauſa, niſi ſemel, illas percipere poſſe mandamus.

Ab aliquibus fuiſſe etiam contra mentem Magalotti accepimus in executivis, ubi intervenit rei contradictio, & aliqua cauſæ cognitio, & Mandatum traditum fuerit duplicatas, caſu quo quis voluerit ad ſe defendendum admitti, fuiſſe receptas ſportulas, & ſi mandatum non fuerit traditum vel quia Reus petiit terminum ad ſolvendum, vel aliter fuerit cum adverſario concordatum, ſalarium ab eo fuiſſe exactum, decernimus primo caſu niſi ſemel tantum ſportulas ab eo recipi poſſe, altero vero caſu nihil Auditorem habere poſſe mandamus, niſi per ſententiam provinciarum fuerit, & ſemel tantum in utroque caſu. ſervetur in hoc diſpoſitio Magalotti loquentis circa exactionem ſportularum in executivis, ubi Rei contradictio, & aliqua cauſæ cognitio intervenerit.

Quia compertum eſt in Interlocutoriis vim difinitivæ habentibus, & quæ poſt ſe aliam non expectant ſententiam, & per quam totum negotium, de quo agitur, terminatur, aliquando voluiſſe Auditorem ſportulas commenſurari, ſicuti in Ordinariis, propterea attendentes, & inſequentes Magalotti intentionem mandamus, & volumus tantummodo medietatem illum poſſe conſequi, quod in ordinariis accepiſſet, ſi difinitivam tuliſſet ſententiam, ſi vero aliquam poſt ſe expectaret ſententiam, volumus a quinquaginta ſcutis ſupra ſcutum unum illum poſſe dumtaxat percipere, cauſa ſit cujuſcumque quantitatis, infra vero niſi dimidium ſcuti, in Interloquutoriis vero, quæ vim diffinitivæ non habent, volumus illum quidquam accipere poſſe, ſicuti expreſſe decrevit Magalottus.

Et quoniam aliquando ſcimus per Auditorem Curiæ Generalis fuiſſe, ſi partes ad concordiam pervenerint, ſalaria, & quidem indebite exacta, ideo volentes ejuſdem cupiditati occurrere, ſubditis opportune providere, eorumque indemnitati conſulere, ac penitus hunc extirpare errorem, mandamus, ac ſancimus, ſi inter partes fuerit concordatum, nihil Auditorem percipere poſſe,

niſi

Google

niſi quando cauſa eſſet inſtructa uſque ad ſententiam excluſive, tunc enim permittimus, ex quo ſæpe, ac ſæpius fuerit aditus & forſan interlocutus pro ſportulis, medietatem illum capere poſſe ejus, quod habuiſſet, ſed ſi depoſitatæ fuerint ſportulæ, & ſententia in cedula habita fuerit, aut terminus pro ſervato habitus fuerit, tunc totum recipiat ſalarium: ſi vero tantum fuerint depoſitatæ, & tunc habeat prout in Interlocutoriis, ſicut, & ex Magalotto decretum fuit.

Errorem pariter fuiſſe introductum advertimus, Auditorem voluiſſe, & exegiſſe ſportulas ad rationem ſex denariorum pro libra, ſi ſententiæ petebatur reſpectu expenſarum taxæ producta executio, cum tamen expreſſe Magalottus nihil pro ſententia eum recipere poſſe, niſi novus fieret proceſſus, propterea abiicientes, & penitus removentes hunc abuſum, & corruptelam, mandamus, ſicuti, & Magalottus præcepit, Auditorem niſi pro ſententia tantummodo ſportulas habere poſſe, pro executione vero illius ſententiæ nihil eum conſequi audere, niſi fieret novus proceſſus, & ut hominum malitiis obvietur, declaramus, illum novum intelligi proceſſum, quando coram Judice competenti contingit, litem, vel cauſam, aut controverſiam cognoſci, licet etiam coram alio incompetenti fuiſſet cepta, vel quando nova inſtantia incipit currere, aut in forma Judicii ſit novus proceſſus ſuper conſecutione petita rei judicatæ; hoc enim caſu permittimus ob laborem, quem ſuſtinet Auditor in cognoſcendo illum, ſportulas habere poſſe, prout de Interlocutoriis dictum eſt,

Graviter etiam accepimus, non ſemel Auditorem voluiſſe, ſi agebatur ſuper nullitate alicujus ſententiæ, & contigiſſet pronunciare, licet ſententia, de cujus nullitate agebatur, eſſet ſuper negocio exequtivo, voluiſſe inquam ſportulas, prout in Ordinariis ſolvitur, & tamen nemo eſt, qui non videat, graviſſimum eſſe hunc abuſum, unde omnino ſubditorum querelis proſpicere cupientes mandamus, & ordinamus tantummodo, prout in executivis, illum poſſe ſportulas accipere. Abſurdum enim arbitramur plus debere ſolvi ob cognitionem nullitatis oppoſitæ, quam fiat ſuper principali negocio, aut pro prima ſententia.

Non minus reſecandum eſt, quod fiebat in materia appellationum; nam invenimus obſervatum fuiſſe dicentem appellationem eſſe deſertam, vel illam non devolvere, ſi ſuper prædictis pronunciaretur ſolutas fuiſſe ſportulas, ac ſi ſententia diffinitiva fuiſſet lata, & tamen omnibus compertum eſt, Magalottum voluiſſe, quod interlocutoriis vim diffinitivæ habentibus, in his, quæ poſt ſe aliam non expectant ſententiam, ſolveretur pro medietate illius ſalarii, quod in Ordinariis ſolvi debere ordinatum eſt, & quoniam cavillationibus aliquando uſque ad nauſeam altercatum eſt, an ſupradicta, & ſiquæ prædictis ſimilia reperiantur, dicantur interlocutoriæ, habentes vim diffinitivæ, pro bono communi volumus, & mandamus prædictas haberi pro interlocutoriis vim diffinitivæ habentibus omnibus cavillationibus, & hominum malitiis penitus reſecatis.

Abuſu quoque receptum fuiſſe accepimus, Auditorem pro tempore voluiſſe pro primo, vel ſecundo decreto in contumaciam, veluti pro Decreto de immittendo in poſſeſſionem abſque cauſæ cognitione, licet nihil laboris egerit, ſalarium, ac ſi diffinitivam tuliſſet ſententiam. Propterea Magalotti mentem, & intentionem inſequentes mandamus pro primo, & ſecundo Decreto Auditorem aliquod non poſſe ſalarium percipere, niſi tantum ubi cauſæ cognitio intervenit. Quo etiam in caſu cum modicus ei labor eſt futurus, illum prout in executivis volumus ſportulas accipere poſſe.

Pariter accepimus, ſi in uno, eodemque negocio plures extiterint perſonæ, vel quantitates petitæ, Auditorem voluiſſe multiplicare uſque ad triplicationem ſportulas: ideo reſecantes, & penitus amputantes abuſum hunc pravum, & toti Provinciæ damnoſum errorem, & illum omnino tollentes mandamus, & decernimus, ſive cauſæ fuerint Univerſitatum, Communitatum, Corporum, Collegiorum, Societatum, aut aliorum, & tandem in nullo caſu ex quo una tantum prædictorum eſt Cauſæ cognitio, & major non eſt Judicis labor, non niſi unicam ſimplicem mercedem omni, & qualibet multiplicatione rejecta deberi antedicto Auditori diſpartiendam, & ſolvendam ſecundum proportionem, & ratam perſonarum, rerum, & quantitatum petitarum.

Et quia poſſet dubitari an omnia ſupradicta vendicent ſibi locum reſpectu Notariorum, vel Cancellariorum, declaramus, & mandamus reſpective illa omnia etiam intuitu ipſorum accommodari debere, & in illis locum habere, ac ſi de verbo ad verbum ſpecifice, & expreſſe fuiſſent repetita, & nominatim in illis enunciata ſingula, ſingulis tamen congrue referentes cum ſecundum prædictorum ſalaria regulentur, & illa Notariorum, & Cancellariorum.

Et quia omnium habere memoriam potius divinitus eſt, quam humanitus, propterea nolentes aliquos ob enumerationem prædictorum extimaſſe ceteros alios, ſiqui erant, & ſunt pravi abuſus, Nos vel diſſimulaſſe, vel inobſervantia reliquiſſe, ideo declaramus, ſi quod ultra prædictos errorea, abuſus, & pravas corruptelas ſupra expoſitos, ſeu expoſitas reperietur, quod directe, vel indirecte contra expreſſam, vel tacitam mentem Magalotti fuerit etiam conſuetudine, vel uſu, & tacito hominum conſenſu introductum, vel confirmatum in Officio ſupradicto Auditoris Civilis, & ejus Notarii, Cancellarii, intelligatur, & ſit per hanc noſtram declarationem, & determinationem penitus, & omnino ſublatum, & extinctum, & ne contingat amplius ſuper hoc dubitari, & de cetero minime hu-

juſmo-

Juſmodi ant alii introducantur errores, vel abuſus, arbitrio Præſidis volumus eſſe tributum, ut determinet, & declaret, quis ſit, aut fuerit abuſus, error, corruptela, vel aliquid contra mentem Magalotti, cujus determinationi omnes teneantur acquieſcere ſub pœna arbitrio Præſidis imponenda.

De Cauſis Criminalibus.

Ex mente Magalotti etiam alias fuiſſe obſervatum accepimus, ſi in una, eademque ſententia plures perſonæ ultra numerum trium abſolverentur, Auditorem Criminalem Curiæ generalis, ejuſque Notariom, ſeu Cancellarium aliquando conſueviſſe ſportulas accipere ad rationem Reorum, & numerum abſolutorum, qui erant inquiſiti. Verum quia contra Magalotti mentem contingebat, & nimium eſſe cognoſcitur, cum eveniebat plures, ac plures etiam de uno, eodemque delicto eſſe accuſatos, vel inquiſitos, etiam ad rationem prædictam exceſſivas fuiſſe aliquando exactas ſportulas, & in tali, & ſimili caſu volumus, & mandamus, Auditorem Criminalem nonniſi pro tribus abſolutis tantum, & non oltra ſint quot quot fuerint rei delinquentes accuſati, inquiſiti, de uno, aut pluribus delictis ſimul a prædictis factis, aut commiſſis ſportulas accipere.

Contingebat aliquando Reum unum de pluribus delictis eſſe inquiſitum, & proceſſatum, & cognita illius innocentia liberari, ideo quia intelleximus, non ſemel aliquando Auditorem pro ſportulis voloiſſe, multitudine delictorum inſpecta, ſalaria duplicata, & quandocumque triplicata. Propterea licet hæc expreſſe non determinet Magalotta, mandamus hoc caſu unicam tantum mercedem non duplicatam, nec triplicatam, ſed ſimplicem illum exigere poſſe.

Similiter, & relatum eſt Auditorem Criminalem Curiæ generalis in abſolutoriis a pœnis pecuniariis voluiſſe exceſſivas ſportulas ad rationem pœnarum a Bannimentis Provinciæ impoſitarum, non habito reſpectu Conſtitutionum Marchiæ, vel Statutorum Civitatum, vel locorum Provinciæ, quæ vigebant tempore Magalotti, quorum pœnæ non erant ita graves, ſicuti ex Bannimentis impoſita eſſe dignoſcuntur. Propterea ad honeſtam mercedem hujuſmodi ſalaria reducentes in prædictis abſolutoriis mandamus ſupradictum non poſſe pro mercede ſua excedere ſcuta decem, ne contingat majorem fieri ſolutiooem pro pœna pecuniaria, quam pro pœna Capitali, & confiſcatione bonorum.

Quia experientia oſtendit ex multis auctoritatem, & juriſdictiones Judicum conſervari, & ex timore mulctarum fieri, quod delinquentes puniantur, & caſtigentur, ideo in uſu ſont frequentes, & videntur fieri, ut earundem tedio affecti mulctati compareant; Propterea ne ad alium trahantur finem, volumus, quod pro prædictis mulctis impoſitis Anditor nihil recipere poſſit, quod hactenus male obſervatum eſt, cum pro prædictis fuerint muliotics ſportulæ etiam indebite exactæ, idem etiam volumus obſervari, ſi vel comparuerit, vel captus fuerit Reus, nam declaramus ipſo jure eſſe mulctam nullam, & facto caſſam, & irritam.

De Sententiis Condemnatoriis.

In pecuniariis condemnatoriis ſtatuit Magalottus prædictum Auditorem CriminalemCuriæ ſecundum conſuetudinem decimas habere poſſe non coodemnationis, ſed ejus ſummæ, io quam Reus ſe cum Camera compoluerit, moderandas arbitrio dicti Præſidis, ſecundum contingentiam caſuum, & quantitatem pœnarum, & perſonarum qualitatem, quam ſummam ſtatuit excedere non poſſe ſcuta quinquaginta quantumcumque quantitas magna ſit, in quam Reus condemnatur, vel componitur, & tamen hominum ſubtilitate accepta eſt, ut particula illa, vel, ut ſtet diſiunctive, non autem copulative, & ob id magna difficultas exorta eſt, cum vere ſenſus eſſe videatur, ut conjunctive, & copulative accipi debeat, ne abſurdum ſequatur, plus illum poſſe conſequi, quam ſit ejus, quod ingrediatur Cameram, ideo arbitramur tollentes altercationes, & jurgia, quæ ſuper hujuſmodi caſu audiebantur, maxime cum aliquando perverſe fuerit a quibuſdam id hactenus acceptum, declarandum eſſe conjunctive, & copulative dictionem illam, vel aſſumendam eſſe, vel loco dictionis, & accipiendam eſſe, ſicuti ex præcedentibus oſtenditur, etiam Magalottum eam dictionem, vel, aſſumpſiſſe.

Male a quibuſdam, fuiſſe acceptam non joramus, quod clariſſime ſtatuit Magalottus circa præſentationem, & viſionem cujuslibet gratiæ, & abſolotionis alias præſentatæ, & viſæ, nam mandavit pro prima, nihil accipere debere Auditorem, & pro illa, quæ non fuit amplius præſentata, & viſa, ſcutum unum pro ejus labore poſſe recipere, & tamen intellectum eſt pro primo capite illum voluiſſe extorquere aureum unum, cum expreſſe nihil accipere poſſe tali caſu decreverit, altero vero caſo tot ſcuta voluiſſe, quot eſſent nominati in dicta præſentatione, & viſione gratiæ, & abſolutionis, cum unum tantum ex mente Magalotti ſcutum eum poſſe recipere compertum eſt: Unde mandamus ſupradictos abuſus tollentes primo caſu, nihil illum habere poſſe, ſicuti Magalottus decrevit, altero vero caſu nonniſi ſcutum unum, licet plures in illa fuerint præſentatione, & viſione gratiæ, & abſolutionis nominati, prout expreſſe diſpooit Magalottus.

Pariter, & alterum circa præfatos caſus extare errorem intelleximus ſcilicet præfatum Auditorem non ſolum pro præſentatione, & viſione ſupplicationis cujuſlibet ſcutum unum, ſed & pro præſentatione literarum, & etiam prædictis caſibus prædictum ſcutum unum accepiſſe quando

habet

habet decimas, ideo cum manifeſte conſtet eſſe contra Magalotti mentem, mandamus, prædictum ſcutum illum pro præſentatione, & viſa ſupplicationis, tantum recipere poſſe, non autem pro præſentatione literarum, nec quando decimas percipit, quidquam pro prædictis conſequi valeat.

Compertum eſt aliquando, ubi Auditor Curiæ Criminalis mandavit bona deſcribi, pluries voluiſſe mercedem non ſimplicem, ſed multiplicaſſe illam tamen pro ſe, quam pro Baricello, ideo tollendo hunc expreſſum errorem mandamus, Auditorem prædictum pro confectione deſcriptionis bonorum uniuſcujuſque caſus, in quo de jure venirent bona confiſcanda, non niſi unicam, & ſimplicem mercedem, tam pro ſe, quam pro Notario, & Baricello accipere poſſe; mandantes etiam in Inventario non niſi neceſſaria deſcribi debere, & pro non neceſſariis in nihilo pro mercede teneatur illis.

Notarius Criminalis Curiæ, ſeu ejuſdem pro tempore Cancellarius coegiſſe a multis annis citra, & hodie pariter cogere ſingulos Reos accuſatos, & inquiſitos pro uno eodemque delicto, & pro copiis ſimplicibus, & pro authenticis actibus, ſeu ſcripturis, veluti inditiorum, conſtitutorum, inquiſitionum, tertium, & aliorum etiam productorum actuum multiplicaſſe uſque ad triplicationem mercedem ſuam, & ſingulos prædictorum Reorum, & unumquemque triplicare ſupradictarum mercedem, quod nedum irrationale, & iniquum eſt, ſed & inhumanum, unum pro tribus ſolvere debere, cum niſi unicum ſubſtineat Cancellarius laborem, ideo tollentes hunc pravum, & toti Provinciæ damnoſum, & eiiciendum errorem, abuſum, ſtylum, aut irrationabilem conſuetudinem. mandamus, omni multiplicatione rejecta, hujuſmodi, & ſimilibus caſibus prædictos Cancellarios, ſeu Notarios non poſſe, nec cogere, nec recipere, etiam a ſponte offerente ſub pœna arbitrio dicti Præſidis imponenda mercedem triplicatam pro ſupradictis, vel copiis, vel authenticis, ſive unus ſit, ſive plures fuerint de eodem delicto accuſatus, vel accuſati, inquiſitus, vel inquiſiti, ſive ſit communitas, ſive univerſitas, corpus, Collegium, vel Societas aliqua, nam volumus, ſi pro uno eodemque delicto fuerint accuſati, inquiſiti, aut aliter denunciati, prædictos Notarios, aut Cancellarios non poſſe eorum mercedem in aliquo caſu prædictorum multiplicare, ſed permittimus tantum, ut & dumtaxat ſimplicem, puram, & unicam mercedem.

Non minori ratione tollen. eſt, quod Auditores, & Notarii, ſeu Cancellarii ejuſdem Curiæ Criminalis agere conſueverunt, ſiquidem ſupradictos pro capiendis informationibus contra Reos inquiſitos contingebat æquitare, pravo quodam abuſu, ſi contra duos, vel tres, aut plures, ſolitos fuiſſe duplicare, & triplicare mercedem Viatici, etiamſi eſſet pro uno, eodemque delicto. Ideo amputantes hunc pravum errorem, & abuſum, & mentem Magalotti attendentes, qui nunquam de duplicatione, aut triplicatione in ſimilibus caſibus locutus eſt, volumus ſimplicem, & non multiplicatam prædictum Auditorem, & Cancellarios poſſe accipere mercedem.

Quæ de Auditore Curiæ Criminalis hactenus, ut ſupra, tollendo abuſus, & hujus Provinciæ pravos errores diſpoſita ſunt, mandamus, quod de Notariis, & Cancellariis ejuſdem Curiæ Criminalis, quatenus adaptari poſſint, intelligantur, & ſint etiam reſpectu prædictorum Decreta, & diffinita, ſicuti etiam volumus, omnes alios, ſiquæ erant, aut ſunt, vel errores, vel abuſus contra expreſſam mentem, aut tacitam, ac Curiæ per hanc noſtram intelligantur, & ſint ſublati, & in hoc ſervetur, quod ſupradiximus in officio Auditoris Civilis pro extirpandis, & tollendis erroribus, & corruptelis, & ad judicandum circa prædictos, & prædicta, hoc enim præcipuum muneris volumus eſſe Præſidis pro tempore, aut Rectoris futuri hujus Provinciæ.

De Officio Cancellarii, ſive Secretarii Curiæ generalis, & ejus Mercede.

Simpliciter determinavit Magalottus Cancellarium Curiæ generalis pro qualibet litera cum ſigillo pro ejus mercede poſſe julium unum habere, uſus tamen introduxit, quod ſi litera plura capita contineat, habeat tot julios dictus Cancellarius, quod certe removendum eſt, unde volumus, illum tantum recipere poſſe pro qualibet litera julium unum, etiam ſi plura contineat capita, vel perſonas.

Fuit quoque receptum uſu, & conſuetudine pro litera commiſſionem continente Cancellarium percipere ultra julium, & perinde acſi eſſet ſimplex cauſæ commiſſio, ideo mandamus pro tali litera, niſi unum julium poſſe illum habere.

Quod dictum eſt de decima in Auditore Criminali, hic referatur, & determinatum eſſe intelligatur.

Et quia pariter intelleximus, Cancellarium voluiſſe ubi contingit ante ſententiam per ſupplicationem aliquam expediri compoſitionem pecuniariam, & non appareret de aliqua gratia, de qua fuit facta compoſitio, quinque pro centenario, non ejus, quod Cameram ingreditur, ſed ejus, de quo facta fuit gratia, & ſi fiat compoſitio poſt ſententiam voluiſſe prædictum Cancellarium quinque pro centenario, non ejus quod Cameram ingreditur, ſed ejus de quo facta fuit gratia: ideo, quia abſurdum eſt illum plus habere poſſe, quam par ſit, propterea mandamus primo illum tantummodo tria ſcuta pro quolibet centenario habere, & conſequi poſſe, ejus, quod Cameram ingreditur, nulla habita ratione ejus, de quo facta eſt gratia, & hoc ne contingat illum plus recipere, quam Cameram: altero vero caſu pariter volumus, illum dumtaxat poſſe accipere quinque pro centenario ejus, quod Cameram ingreditur, non autem ejus ad quod fuit condemnatus.

Digitized by Google

Quia ſolebat etiam prædictus Cancellarius pro litera continente gratiam tot julios accipere, quot eſſent nominati, mandamus, ſi gratia fuerit pro uno, eodemque delicto non poſſe illum niſi duos julios habere, niſi diverſa delicta fuerint, & diverſæ perſonæ, aut cauſæ, hoc tamen caſu tot permittimus accipere julios, quot ſunt, aut erant perſonæ.

In cauſis vero mixtis quia varie ſolutio fiebat Cancellario, ideo rem ipſam ad honeſtum reducentes mandamus prædictum Cancellarium unam tantum ſolutionem debere conſequi, & illam arbitrio dicti Cancellarii, ſive ille corporalem, ſive civilem attendere voluerit pœnam Reo inflictam.

De Officio Notarii ad Criminalia Curiæ generalis.

Quia ſolent Notaria ad Criminalia in conficiendis copiis, & authenticis præſtandis partibus admodum paucis lineis, & diſtinctionibus folia eshibere, propterea mandamus pro quolibet folio non minus quam viginti lineas eſſe in eo debere, decem dictiones continentes, prout Magalottus, & Marchiæ conſtitutio decrevit, & merces ſit, prout a Magalotto fuit tasata, nec in illis edendis, & partibus tradendis alicujus multiplicationis ratio haberi poſſit, ſive ſit Communitas, Univerſitas, Collegium, corpus, Societas, aut aliud, ſi quod ex prædictis ſimile plures referens perſonas.

Reſecandum pariter eſt in officio Notarii Curiæ generalis ad cauſas Civiles, quod aliquando obſervatum pro citatione in forma noſtra copulative mandavit Magalottus pro citatione in forma cum inſertione commiſſionis, & inhibitionis cum Sigillo, Cancellarium pro mercede poſſe viginiquinque ſolidos percipere, & hunc Cancellarium voluiſſe eamdem mercedem, etiamſi non adfuerit commiſſio cauſæ, licet adfuerit citatio cum inhibitione tantum, propterea tollentes hunc abuſum volumus illum tantum poſſe conſequi pro mercede ſua, quod eſt a Magalotto determinatum pro ſimplici citatione cum ſigillo.

Pro copiis cujuslibet ſcripturæ Notarios Curiæ Civilis ſolitos fuiſſe pauciſſimas lineas, & dictionibus duabus, aut tribus denotatas partibus tribuiſſe, propterea in hoc mandamus obſervari, quod in Cancellario, aut Notario Curiæ Criminalis emendatum, & diffinitum eſt, inhibentes quamcumque multiplicationem, & ut ſupra dictum eſt.

Quia conſueverunt Notarii ad cauſas civiles, ſi contigiſſet in partibus examinari Teſtes vigore literarum remiſſorialium decretarum a Judicibus Curiæ generalis, velle mercedem inſerendo illas in proceſſu autentico. Ideo cognoſcentes hoc eſſe irrationabile, & non eſſe conveniens, ſi ſemel pro illis habendis fuerit competens merces ſoluta, mandamus, pro prædictis nihil ſupradictos Notarios poſſe habere, ſed gratis illas accommodare debere partibus, necnon etiam volumus prædictas in proceſſu niſi de conſenſu partis, Notarium reponere, aut inſerere poſſe, quo caſu permittimus, & concedimus, etiam ſicuti ſi contigerit fieri earum atteſtationum, vel aliarum ſcripturarum in partibus factarum, & productarum copias, poſſe competentem recipere mercedem, ſicut ſupra diffinitum eſt.

Pariter exceſſivam voluiſſe Notarium mercedem, ſi pro executione literarum citatorialium, & inhibitorialium ab Urbe emanatarum, vel ab alio loco una cum relatione authentica auditum eſt, ideo ad condignam mercedem id reducentes, volumus illum præter unum Julium nihil conſequi audere.

Et quia contingit multos velle proceſſus ſuos authenticari, & pro mercede etiam exceſſivam Notarium voluiſſe mercedem, ideo determinamus, Notarium niſi quatuor bolon. computare mercede, quam habuit pro copiis, illum poſſe conſequi. Quod nedum in Curia civili volumus, & mandamus obſervari, ſed etiam in Curia Criminali a Cancellario, ſeu Notario illius Curiæ criminalis.

De Officio Baricelli Curiæ generalis.

Quoniam reprimenda eſt audacia Baricelli Curiæ generalis, ideo, quia contingit illum facere duplicem executionum ſpeciem, altera eſt, quæ pro executionibus fiendis eorum, quæ occurrunt in Provincia: Altera eſt eorum, quæ fieri debet vigore literarum executorialium ab Urbe, vel ab alio loco emanatarum, unde immodicas in hac ultima volebat mercedes.

Nos autem attendentes id, quod Juri, & æquitati convenit volumus ambas commenſurari æqualiter, & quod in primo capite ex taxatione Magalottæ ſolvitur, illud idem prædictum habere debere, nec aliquem in plus cogere poſſe ſub pœna arbitrio dicti Præſidis, vel Rectoris Provinciæ imponenda.

De Officio Gubernatorum Civitatum.

Gubernatores Civitatum Provinciæ voluiſſe accepimus, ſi contingebat eos perſonaliter partibus inſtantibus ad aliquem locum differentiæ in Civitate, vel Suburbiis, vel extra multiplicare Viaticum, prout in Auditore generalis Curiæ civilis diximus, & criminalis, ideo mandamus prædictos Gubernatores tantummodo percipere poſſe Viaticum, prout ſupra in Auditoribus ſupradictis dictum eſt, & diffinitum.

Et quoniam intelleximus Gubernatores voluiſſe pro Decreto de habilitando aliquem a Carceribus in Palatio, vel Domi, vel pro caſſanda fidejuſſione, & in aliis ſimilibus, mercedem exegiſſe, cum tamen Magalottus pro prædictis nihil eis tribuat. Ideo ſequentes Magalotti mentem mandamus, etiam prædicta a dictis Gubernatoribus gratis fieri debere, nec aliquid prætextu alicujus abuſus, aut pravæ conſuetudinis poſſe eos accipere, ſicuti nec volumus quidquam

quam eis pro ſubſcriptione etiam mandati de relaxando ſolvi debere.

Quia contingit quandoque, vel propter mutationem Gubernatorum, aut Judicum, vel Partium negligentia non fieri executionem mandati executivi obtenti, ideo pro ſubſcriptione, ſi requiratur, & fuerit neceſſaria, mandamus prædictos Gubernatores ſucceſſores, vel ſi fiant in ſubſidium Juris, nihil eos percipere poſſe, niſi Julium unum, quod intelligatur etiam de mandato relaxato per prædeceſſorem, & idem ſervare debeat Auditor Curiæ generalis.

Abolendum omnino arbitramur, quod cum masimo damno Provincialium uſu pravo introductum eſt, ſiquidem contingebat pro quocumque delicto aliquem per viam Decreti relaxari voluiſſe Gubernatores es hujuſmodi Decreto mercedem, ideo illud tollentes mandamus præfatum nihil pro Decreto hujuſmodi habere poſſe, quod in Auditore criminalis Curiæ diſpoſitum eſſe jubemus.

In Cauſis Communitatum, licet Magalottus determinaſſet ſportulas Gubernatores accipere non poſſe, iniqua conſuetudine fuit introductum, Gubernatores ſportulas exigere poſſe. Propterea cum ſit contra expreſſam Magalotti ordinationem, mandamus in hoc eos nihil poſſe accipere, ſi cauſæ fuerint Communitatum, ſive de earum intereſſe fuerint, ſicuti verbis claris Magalottus decrevit.

Et, ut tollatur dubium, an iſtæ debeant intelligi etiam de Cancellariis ſuis, declaramus reſpective ad eoſdem referri debere, perinde acſi ſpecifice, & expreſſe, & nominatim fuiſſent ſtatuta, ordinata, & diffinita, pariter volumus, omnia, & quæcumque ordinata, & definita ſunt, & in Cancellariis Curiæ generalis civilis, & in Cancellariis, ſeu Notariis Curiæ generalis criminalis vendicent ſibi locum, prout adoptari poterunt omni prava conſuetudine, ſtylo, aut abuſu non obſtante in prædictorum Gubernatorum Notariis, ſeu Cancellariis, & ad criminalia in quarta parte ejus, quod accipere poteſt Gubernator.

De Officio Advocati, Procuratoris, & eorum Mercede.

Inolevit abuſus, quod nec habetur Advocatorum ratio, nec Procuratorum labor attenditur, ſed promiſcue utrumque, & quidem indigne exercetur officium, ideo corruptelam hanc tollentes mandamus Advocatos non poſſe officium Procuratoris exercere, nec Procuratores poſſe ſe intromittere in Advocati officio, ſub pœna a Magalotto determinata, & diffinita, quam, ſi opus eſt, renovamus, & imponimus, omni corruptela, & conſuetudine rejecta, exceptis tamen caſibus a Magalotto permiſſis, in quibus ſervatis, quæ ille diſpoſuit pro bono communi, & partium minori impenſa, permittimus.

Licet Advocatis, & Procuratoribus merces omni ratione debeatur, cum bona, honores, & famam in vitam ſuo ingenio, & voce glorioſa conſervent, eſt etiam indignum, eos amplius velle, quam par ſit, ideo quia accepimus contra mentem Magalotti eos ſalaria majora inter Ravennates, & quoque duplicaſſe, & triplicaſſe, ſcientes ſe ultra ſcuta ſexdecim excedere non poſſe, cauſa ſit cujuſvis magnæ ſummæ, & valoris, volentes ſecundum Statuta Civitatis taxari eorum ſalaria uſque etiam ad triginta duo ſcuta, quod a Procuratoribus fieri pariter ſolet, cum tamen ex Magalotto ſolummodo duodecim ſcuta percipere valeant Procuratores, e contra vero ſi ab eorum Statuto modica taxata ſalaria habent, Magalotti determinatione illa ſubtaxare procurant. Propterea mandamus, & Advocatorum, & Procuratorum hujuſmodi ſalaria debere taxari ſecundum ordinationem Magalotti, & cauſarum, quæ coram Judice Civitatum, qui non ſit delegatus a Præſide, vel ab Urbe, & qui non dependet a Curia generali, ſalaria poſſint, & debeant taxari ſecundum Statuta locorum, &, ut tollatur diſputandi circa hoc facultas, declaramus, iſtud procedere etiam ſi cauſæ fuerint inter unum foreuſem, & alterum Ravennaten., necnon etiam habere locum in aliis locis, Terris, Caſtris, & Civitatibus Provinciæ Rumandiolæ ſubjectis.

Eoſdem etiam Provinciæ Advocatos voluiſſe ſibi taxari ſalaria, & ſolvi, etiam ſi in aliqua cauſa non fuerunt niſi a Procuratore nominati, & nihil egerint; Intelleximus ideo tollentes hanc corruptelam, & pravum abuſum decernimus, prædictos Advocatos non poſſe aliqua ſalaria percipere, niſi cum effectu conſtiterit, eorum ſcripturis manu propria ſubſcriptis, fuiſſe Advocatos non ſolum in initio cauſæ, ſed etiam uſque in finem, niſi ad ratam, quando contigerit fieri Advocati mutationem a partibus ipſis eo, vel ignorante, vel etiam de ejus conſenſu, ſecundum tamen ratam temporis, quo inſervierunt.

Quia contingit aliquando Curiam generalem eſſe modo in una Civitate, modo in alia, & nunc uno in loco, modo in alio, ideo relatum eſt, Advocatos quandoque adire Curiam, & a Clientulis ſuis, etiamſi, vel pro ſuo proprio intereſſe proficiſcantur, vel aliorum, voluiſſe viatica, quod certe iniquum eſt, propterea decernimus prædictos Advocatos non poſſe a prædictis ſuis Clientulis ſub ullo prætextu aliquid ratione Viatici conſequi, niſi expreſſe conſtiterit de voluntate eorum realiter, & cum effectu illos Curiam adiiſſe ſub pœna arbitrio dicti Præſidis taxanda, & imponenda illis, ſecus vero, ſi de voluntate prædictorum adierint Curiam, & pro illis, aut uno eorum tractaverint, locuti fuerint, vel cauſas diſputaverint, tunc enim permittimus illos tali caſu congrua, & honeſta viatica ſecundum ordinationem Magalotti habere poſſe.

Advocatos, & Procuratores conſuevisſe ſalaria recipere, ſi debitor citabatur, & ante petitionem ſolvebat Creditori ſuo accepimus, cum tamen nihil laboris egerint, ini-

iniquum eſt velle ſalaria hoc caſu ; Ideo reſecantes hunc abuſum mandamus prædicto caſu nihil eos pro ſalario habere poſſe, cum non conſtet in aliquo laboraſſe. Quod volumus etiam obſervari porrecta petitione, ſi mandatum non fuiſſet relaxatum, quia tunc permittimus patrocinia illis debere, alias minime volumus illos quicquam habere poſſe, quia nec Judicibus Magalotta concedit aliqua ſalaria in executivis, ſi mandatum traditum non fuerit, ita pariter prohibemus prædictis Advocatis, & Procuratoribus poſſe in executivis, ubi mandatum traditum non fuit, poſſe aliquid prætenſum ſalarii, vel patrocinii habere, rejecta conſuetudine prava, quæ diu obſervata fuit contra mentem Magalotti, qui nec Judicibus, nec Notariis tali caſu aliquid tribuit.

Prohibendum pariter eſt Advocatis, necnon Procuratoribus ſub pœna infamiæ, poſſe retinere ſportulas a Clientulis cauſa deponendi pro ſententia ferenda ; Nam relatum eſt, eos quandoque ab illis recipere ſub prædicto colore, & ſententia poſita, prout in cedula, vel habito termino proſervato, non curare ultra cauſam expediri cum gravi jactura principalium, ideo determinamus illos ſtatim atque habuerint ſportulas illas deponere ſub pœna prædicta.

Quia etiam intelleximus, ſi partes ad concordiam venerint, antequam ſententia proferatur, eoſdem Advocatos, & Procuratores voluiſſe patrocinia, acſi lata fuiſſet ſententia, ideo huic pravo abuſui occurrentes determinamus in hoc ſervandum eſſe, quod diximus ſupra in Auditore, & Notario, ſeu Cancellario Curiæ civilis.

Pariter tollendum eſt, quod a multis auditum eſt, ſcilicet eoſdem Advocatos, & Procuratores voluiſſe ſalaria ſi ſummarie, & ſine proceſſu, & abſque tela judiciaria aliqua cauſa expediebatur per majorem ſuperiorem ; ideo quia modicus eis ſit labor, mandamus illos, niſi prout in executivis dictum eſt ſupra de Auditore, & Notario civili, conſequi poſſe.

Dat. die 19. Septem. 1587. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 19. Septembris 1587. Pontificatus noſtri anno tertio.

CIV.

Prohibitio extrahendi, aut quoquo modo amovendi libros, & alia exiſtentia in Bibliothecis Fratrum Minorum de Obſervantia Ordinis S. Franciſci. Et ordinationes quibus eadem conſervari debeant.

Alia de hoc Ordine inſpice in Conſtit. XXVI. Leonis X. Ite. *Tom. III. Par. III. fol.* 450.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Conſtitutionis.

Cum ſicut accepimus, nonnulli parum attendentes procedere via, quæ ducit ad ſalutem, ſub variis reſpectibus auſi fuerunt, & in dies audent, contra formam literarum fel. rec. Pii Papæ V. Prædeceſſoris noſtri in forma Brevis, ſub datum Romæ quarta Novembris, milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octavo, Pontificatus ſui Anno quarto, aſportare libros, quinterna, folia, & res exiſten. in Bibliothecis Monaſteriorum, ſeu Domorum Fratrum S. Franciſci de Obſervantia.

Prohibetur omnibus amotio librorum ex Bibliothecis Ordinis.

§. 1. Idcirco volentes plenius providere prædictis, tenore præſentium, Motu proprio, ac ex certa ſcientia noſtra, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna ipſo facto ſine alia declaratione per contravenientem in ſingulis caſibus infraſcriptis incurrenda, a qua niſi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo poſſit abſolvi, & niſi in primis ſatisfacto omni damno dictarum Bibliothecarum, mandamus omnibus Miniſtro, ac Commiſſario Generalibus, Miniſtris, Provincialibus, Commiſſariis, Guardianis, ceteriſque Fratribus quocumque nomine nuncupatis dicti Ordinis aliiſque omnibus, & ſingulis perſonis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & regularibus, cujuſvis ſtatus, ordinis, conditionis, etiamſi Pontificali dignitate præfulgeant, vel alias hic ſpecifice nominandi fuiſſent, præſentibus & futuris, ne ſub quovis prætextu, cauſa, & ratione, etiam quibus dici poſſet, ſi nobis expreſſæ fuiſſent, vel de his cogitaviſſemus, non ſic ordinaviſſemus, audeant ſeu præſumant, neque aliquis eorum audeat, ſeu præſumat, per ſe, vel alium, ſeu alios, nec pro minimo quidem temporis ſpatio dictos libros, quinterna, folia, nec res de dictis Bibliothecis nunc, & quandocumque exiſtentes de dictis Bibliothecis amovere, aſportare, tollere, ſeu amoveri, aſportari, aut tolli facere, vel conſulere, neque verbo, vel facto in aliquo ex prædictis alicui auxilium, aut opem præſtare. Quinimmo quilibet ex prædictis teneatur, quicquid in prædictis audiverit, aut ſciverit factum, vel fieri tentatum in præjudicium dictorum Fratrum eorumque Bibliothecarum, notificare Guardiano, & in ejus abſentia Vicario Domus, ſeu Monaſterii, in cujus Bibliotheca aliquid ex prædictis contigerit. Qui Guardianus, & Vicarius teneatur, juxta omne eorum, ſuorumque ſuperiorum, & aliorum quorumcumque poſſe, quorum auxilio indiguerint, quod per quoſcumque præſtari eis mandamus, curare cum effectu omnia reſtitui in priſtinum, & ſatisfieri omni damno ſucceſſo in dicta Bibliotheca per culpabiles in prædictis.

Traditur forma libros conſervandi.

§. 2. Et nihilominus pro potiori cautela, & ſecuritate prædictorum mandamus ſub eiſdem pœnis, necnon privationis vocis activæ, & paſſivæ, inhabilitatiſque perpetuæ ad quælibet Officia dictæ Religionis umquam obtinenda, & exercenda omnibus, & ſingulis dictorum Monaſteriorum Guardianis quandocumque electis, ne ſub quovis prætextu, cauſa, & ratione hic alias neceſſario exprimendis, audeant aſſumere officia Guardianatus, neque in ea verbo, ſeu facto ſe ingerere, niſi prius in præſentia diſcretorum lo-

Google

loci, ſeu Monaſterii, in quo fuerit aliqua Bibliotheca, cum fuerit plenum, & perfectum inventarium, omnium, & ſingulorum librorum, quinternorum, & foliorum, anni, & loci impreſſionis, coperturæque prædictorum, ac alterius cujuſvis certioris, & magis ſpecialis ſpecificationis dictorum librorum, quinternorum, foliorum, & rerum, quod inventarium completum debeat ſubſcribi a dicto Guardiano, & diſcretis, dictique inventarii exemplar ad verbum cum ſimilibus ſubſcriptionibus tranſcribi in uno libro ad hunc ſolum effectum tantum, & perpetuo conſervato in capſula, vel loco, in quo ſolent deponi ſub clavibus eleemoſynæ pro tempore dictis Domui, Monaſterio, ac Fratribus factæ. Qui libri, quinterna, folia, reſque quælibet prædictæ debeant per ſimile inventarium, & inventaria, ut ſupra ſcribenda, & ſubſcribenda a dictis Guardiano, & diſcretis, & in dicto actu conſignationis cum veteribus proxime præcedentibus, & aliis, quibus opus erit, ratiocinata, & collata per Guardianum jam Officium complentem, ſeu a dicto Officio Guardianatus, ſeu Commiſſariatus diſcedentem conſignari ejus in Officio ſucceſſori, & ab eodem ſucceſſore in præſentia ſupradictorum ſubſcribi, ſicque perpetuo ab omni Guardiano, ſeu ejus Viceſgerente, antequam aſſumat munus d. Guardianatus, vel in eo, verbo ſeu facto ſe intromittat, quæ inventaria pariter fiant formis, & modis ſupradictis renoventur a Guardianis exiſtentibus in Officio tempore Datæ præſentium. Quod inventarium quilibet Miniſter Provincialis, & dictæ Provinciæ Commiſſarius teneatur ſingulis annis ſui Officii in præſentia dicti Guardiani, & diſcretorum ejus, Domus, & Monaſterii revidere, & quod additum non fuerit, aut ex dictis Bibliothecis aſportatum fuerit, facere addere dictis inventariis, ac in dictas Bibliothecas reportare, dictiſque additionibus, & inventariis una cum prædictis Guardiano, & diſcretis ſe ſubſcribere.

Puniuntur contravenientes, & complices.

§.3. Quod ſi ſingula prædicta, ut ſupra ordinata, facta non fuerint, volumus, & decernimus ultra prædictas pœnas dictum Guardianum, Miniſtrum, & Commiſſarium ſtatim ſine aliqua declaratione intelligi privatos, prout privamus ex tunc ſemper Officio Guardianatus, Miniſtratus, aut Commiſſariatus, quod tunc gerit, neminemque de cetero ei obedire volumus, & eumdem ſic ut ſupra in omnibus non obedientem declaramus inhabilem ad quævis Officia dicti Ordinis per ipſum umquam gerenda. Et nihilominus quilibet ex prædictis Miniſtris, Commiſſariis, Guardianis, & Fratribus nunc, & pro tempore exiſtentibus dicti Ordinis Minorum, aſportans aliquid, aut aſportari faciens, vel aſportari conſulens, aut opem, aut auxilium ante vel poſt, vel in ipſo actu aſportandi, verbo ſeu facto præſtans extra dictas Bibliothecas contra formam præſentium debeat ab ejus immediate Superiori incurſuro ſine alia declaratione ſtatim dictas omnes pœnas, ſi hæc omnia debitæ executioni non mandaverit, incarcerari, & in carceribus detineri per ſex menſes continuos, neque elapſis dictis ſex menſibus poſſit de dictis carceribus liberari, niſi refectis omnibus damnis dictæ Bibliothecæ, & omnibus reſtitutis in priſtinum. Decernimuſque præſentes quemlibet eorum concernen. arctare ad earum obſervationem in Italia poſt quatuor menſes, extra vero Italiam poſt octo menſes, in partibus vero Indiarum, ac locorum de novo repertorum poſt biennium a data præſentium.

Subreptio allegari prohibetur.

§.4. Nec de ſubreptionis, aut obreptionis, nec etiam intentionis noſtræ, vel quolibet alio defectu, aut vitio, cogitato, vel incogitato redargui poſſe, nec contra has aliquid dici, nec ignorantiam, aut illorum inobſervantiam poſſe allegare, ſed pleniſſime ad literam obſervare, ſublata aliter declarandi, interpretandi, & judicandi cuilibet, etiam S. R. E. Cardinali, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditori, facultate, & auctoritate, irritum, & inane decernentes, quicquid in contrarium factum fuerit.

Derogatur contrariis.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Monaſteriorum, Domorum, Eccleſiarum, & Ordinum prædictorum, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, privilegiis, & conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcumque, etiam de quibus hic ſpecialis mentio facienda eſſet.

Tranſumptorum fides.

§.6. Et quia difficile foret, præſentes originales ubique, ubi opus eſſet, oſtendi, volumus, etiam tranſumptis &c.

D P. An. III. 1. Octobris.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 1. Octobris, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Pontificatus noſtri Anno III.

CV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Privilegiorum Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ab ipſa materia deſumptum.

ETſi Mendicantium Ordines, & præſertim ſacer Ordo Fratrum Minorum de Obſervantia, qui ſedulo ad vineam Domini Sabaoth Dei gratia Ordo ipſe magnus probitatis, & doctrinæ, ac animarum ſalutis fructus, ſemper olim attulerit, & quotidie afferre ſumma diligentia conatur in eaque immenſum exhibere non ceſſat famulatum, ſummo ſemper ſtudio (etiam cum in minoribus eſſemus) amplexi fuimus. Ad ſummum tamen Apoſtolatus apicem (meritis imparibus) divina favente clementia aſſumpti, dum id mente recolimus, facere non poſſumus, quin eumdem Ordinem de Obſervantia propenſiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exin-

Digitized by Google

exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis honeſtiſque laboribus, ac pro animarum ſalute ab Apoſtolica Sede (cujus continue pacem, & dignitatem Ordo ipſe de Obſervantia fortiter tutatus eſt) tam ſpiritualia, quam temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperint, & accipiant, quibus, & ſancta ſua officia, ac vitam ſuam Regularem facilius, atque expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & ceteræ Religioſæ perſonæ, Ordineſque alii exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſolvenda reddantur.

Romani Pontifices ſæpius huic Ordini conceſſa Privilegia confirmarunt.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Franciſci a Tholoſa Miniſtri Generalis, & Thomæ de Maſſa Commiſſarii Generalis Ciſmontanæ familiæ prædicti Ordinis de Obſervantia Nobis nuper expoſitum fuit, quod cum ex ipſius Sedis proviſione, ac benigna dignatione provenire dignoſcatur, ut Romanus Pontifex quandoque Prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innovet, ac Apoſtolica auctoritate innovata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum ſtatum reponat, ac reducat, necnon propterea nonnulli Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri, nonnullas gratias, conceſſiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, abſolutiones, etiam plenarias, libertates, prærogativas, favores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaque alia privilegia, & indulta tam prædictis Fratrum Minorum, quam S. Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcumque dictorum Ordinum nunc, & pro tempore exiſten. in genere, vel in ſpecie, etiam per modum communicationis, ſive extenſionis privilegiorum aliis Ordinibus, eorumque Domibus, & Eccleſiis, & utriuſque ſexus perſonis Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium exiſten. conceſſorum conceſſerunt, aut jam conceſſa confirmarunt, & approbarunt, prout in ſingulis conceſſionibus, declarationibus, & literis eorumdem Prædeceſſorum expeditis plenius dicitur contineri.

Miniſter Generalis, & Cōmiſſarius Generalis hoc idem a Sixto concedi poſtulant.

§.2. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa, quæ ſæpius Apoſtolica auctoritate prædicta munita exiſtunt, majorem obtineant roboris firmitatem, pro parte eorumdem Franciſci, & Thomæ Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut prædictis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, favoribus, conſervatoriis, declarationibus, facultatibus, diſpenſationibus, gratiis, conceſſionibus, indulgentiis, & indultis pro illorum obſervantia, noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Præſtat Pontifex.

§.3. Nos igitur, qui omnium votis, præſertim illis, qui ſub ſuavi Religionis jugo divinis laudibus, & Chriſtianæ Religionis augmento incumbentium perſonarum tranquillitati, & commoditati conſulitur, libenter annuimus, eaque favoribus proſequimur opportunis, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, quæcumque præmiſſa ac omnia, & ſingula alia privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, conſervatorias, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus ejuſdem Fratrum Minorum regularis Obſervantiæ, & S. Claræ, & de pœnitentia tertio Ordinibus, etiam in Congregatione, ſub trium votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorumdem Superiorum Ordinis Minorum Regularis Obſervantiæ hujuſmodi obedientia degentibus, ipſorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac utriuſque ſexus, etiam ſingularibus perſonis, necnon Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcumque in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam vivæ vocis oraculo, ut præfertur, aut alias per eoſdem Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, ſub quacumque forma, & expreſſione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnibus, & ſingulis in eis forſan contentis clauſulis, Decretis, & declarationibus quibuſcumque, ac ſingulas deſuper, etiam pluribus vicibus confectas literas, & in eis contenta, & inde ſecuta quæcumque, illorum omnium tenores, & formas, datas, effectus, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, & in his eſſent inſerta, pro ſufficienter expreſſis habentes, dicta auctoritate Apoſt. tenore præſentium ex certa ſcientia in his omnibus, in quibus Decretis Concilii Tridentini non adverſentur, approbamus, & confirmamus, ac innovamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſervari.

Et talia Privilegia Tertio Ordini de Pœnitentia communicat.

§.4. Necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Obſervantiæ, & S. Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in Congregatione ſub obedientia Fratrum Minorum de Obſervantia hujuſmodi degen. Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Tertiariis nuncupatis Sororibus, perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extenſionis hujuſmodi ſuffragari, illiſque frui, uti, & gaudere, quando, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere in judicio, & extra, ac etiam in foro conſcientiæ in omnibus, & per omnia, ac ſi ſpecialiter, & expreſſe eiſdem Fratrum Minorum, ac S. Claræ, & tertio de Pœnitentia Ordinibus per Nos conceſſa fuiſſent, decernimus, ſupplentes omnes, & ſingulos Juris, & facti, ac ſolemnitatum etiam juris neceſſitate, aut alias quomodolibet requiſitarum forſan omiſſarum, & alios quoſcumque defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem.

Exequutores hujuſce Conſtitutionis deputat.

§.5. Quocirca Venerabilibus fratribus Calaguritan., & Leodien. Epiſcopis, & dilecto

lecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per eaſdem præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum ſortiri, illiſque omnes, quos concernunt, pacifice frui, & gaudere, non permittentes quemquam deſuper contra præſentium tenorem, ſub quovis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtræ per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, quinimo quidquid in contrarium attentari, vel fieri continget, omnia ſemper in priſtinum reponi, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quoſcumque, de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, & alia opportuna Juris, & facti remedia appellatione quacumq. poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Sicque judicari præcipit.

§.6. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios ac S. R. E. Cardinales, necnon Sacri Palatii Apoſtolici cauſarum Auditores ſublata eis, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacii PP. VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis præſentium vigore ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, ac Provincialibus, & Capitularibus ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam in forma Brevis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſvis irritativis, annullativis, caſſativis, etiam privilegiorum eorum revocativis, reſtrictivis, reſervativis, exceptivis, reſtitutivis, declarativis, mentis atteſtativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, etiam quod in eis caveatur, expreſſe quod illis nullatenus, aut nonniſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides Tranſumptis danda.

§.8. Verum quia difficile foret &c.

Dat. die 3. Octob. 1587. An. III.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 3. Octobris 1587. Pont. noſtri Anno III.

CVI.

Approbatio Congregationis Fratrum Minorum Conventualium Reformatorum S. Franciſci, cum habitus deſignatione, & privilegiorum communicatione.

De toto autem Ordine Franciſcano, plene notavi in Conſtitut. LXVII. Hon. III. Solet *Tom. III. fol.* 229.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apoſtolici muneris ſollicitudo, divina diſpenſatione Nobis licet immeritis delegata, indeſinenter requirit, ut circa ſtatum Religioſarum perſonarum quarumlibet, illarum præſertim, quæ ex ſingulari devotionis fervore ſub ſtrictiori Religionis jugo, gratum Deo famulatum præſtare affectant, & continuo inſiſtunt, aſſidua mentis cogitatione invigilantes, ad ea, per quæ regularis vitæ inſtitutum in melius dirigetur, ipſæque perſonæ Religioſæ in hujuſmodi earum laudabili inſtituto, ſemoto quocumque perturbationis, & moleſtiæ obſtaculo, quiete, ac tranquillitatis amœnitate perſeverare valeant, propenſius intendamus, ac in his officii noſtri partes libenter interponamus, prout undique debite penſatis circumſtantiis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſæ hujus conceſſionis.

§.1. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Fratrum Minorum Conventualium Reformatorum S. Franciſci petitio continebat, quod annis jam pluribus retroactis, nonnulli Ordinem Fratrum Minorum S. Franciſci jam tunc expreſſe profeſſi, ſtrictioris Religionis jugum ſubire, ac ejuſdem Sancti Franciſci Regulam, inſtitutumque pium, ac ſanctum, exactius ſequi, atque imitari, & ſub illis magis gratum Deo famulatum exhibere peroptantes, cœperunt ſeipſos juxta eamdem Regulam paulatim reformare, nonnullaſque Domos, Conventus, & loca in Provincia Marchiæ Anconitanæ, in Hetruria, ac in Neapolitan. & Siciliæ Regnis, in quibus ipſam Regulam ſervare, & ſecundum illam vivere poſſent, acquiſiverunt, & acceptarunt. Licet autem in domibus, & locis hujuſmodi, ſub obedientia Protectoris, & Superiorum Ordinis Fratrum Mi-

Google

Minorum Conventualium hujuſmodi vivant, nec ideo ab aliquo potuiſſent, nec poſſint, vel debuiſſent, aut debeant, ſuper ſic reformato vivendi modo, per quemquam moleſtari, vel impediri, nihilominus in quibuſdam locis, & potiſſimum in prædicto Siciliæ Regno, aliqui locorum Ordinarii ſub prætextu, quod hæc Fratrum Reformatorum Congregatio, nova, ac nequaquam ab Apoſtolica Sede approbata exiſteret; permiſerunt quidem ipſos Fratres Reformatos Eccleſias, & loca fabricari facere, & acquirere, ſed poſtea eos illis de facto ſpoliarunt; alii vero in aliis locis eoſdem ſuper habitu ipſorum, & ſeu aliis, ac ſuper aliis moleſtarunt, & inquietarunt. Cum autem ſicut eadem petitio ſubjungebat, dicti Fratres Reformati provide, & ne ipſos, eorumque Congregationem ſuper præmiſſis contingat ulterius inquietari, utque præſens Reformatio magis ſtabilita, non ſolum manuteneatur, ſed incrementum accipiat, ſpeciali noſtro, & Sedis prædictæ privilegio, ut infra, dilectis filiis Protectore, & Magiſtro Generali dicti Ordinis, in hoc etiam conſentientibus, præfulciri deſiderent, ac pro parte eorumdem Fratrum Reformatorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus in præmiſſis opportune providere, ac eos in hujuſmodi pio, & laudabili propoſito confovere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatio Ord. Fratrum Conventualiũ Reformatorũ eorumque reformationis.

§.2. Nos igitur, qui perſonas devotas, præſertim vero eas, quæ relicto mundo, Chriſtum ſecutæ ſunt, ſpecialibus libenter proſequimur favoribus, eoſdem Fratres Reformatos, ac illorum ſingulos, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, reformationem prædictam ubicumque locorum cœptam, & introductam, ac in dies introducendam, ac pro ea, & illius felici, & proſpera directione facta, ſtatuta, & ordinationes cum inde ſecutis quibuſcumque ſicuti pie, ac ſancte ſancita, & ordinata ſunt, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illaque omnia per quoſcumque locorum Ordinarios, & alios, ad quos quomodolibet ſpectat, & ſpectabit in futurum, inviolabiliter obſervari debere decernimus, omneſque, & ſingulos, tam juris quam facti, ac ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium defectus, ſiqui forſan quomodolibet intervenerint in eiſdem, aut eorum aliquo, de plenitudine Apoſtolicæ poteſtatis ſupplemus.

Reformati ſub obedientia Protectoris generalis Procuratoriſque & Provincialium exiſtant.

§.3. Et nihilominus eiſdem Fratribus Reformatis, quod nunc ac deinceps in perpetuum, ipſi, ac eorum Congregatio, tam in prædictis, quam quibuſvis aliis Regnis, & Mundi partibus, Fratres Minores Conventuales Reformati nuncupari, & pro talibus haberi, & reputari, necnon ſe ipſos ita ubilibet, & in quibuſvis actibus publicis, & privatis, vocare, & inſcribere, & ſecundum veram Beati Franciſci Regulam, Apoſtolico more in communi, ſub dilectorum filiorum, nunc & pro tempore exiſtentium dicti Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Protectorum, & Magiſtrorum, ac Procuratorum generalium, & Miniſtrorum Provincialium vivere, exceptis dumtaxat Domibus, & Conventibus Urbis, & Civitatis Neapolitan., quæ ſub obedientia Miniſtri, & in ejus abſentia Procuratoris generalis Ordinis, ut par eſt, degere, & ſubeſſe tantum intelligantur.

Cuſtodis Provinciæ reſidentia.

§.4. Cuſtodeſque Provinciæ in eis reſidere debeant, etiamſi aliqui Eremiticam, aliqui ſub obedientia Fratrum Minorum de Obſervantia nuncupatorum, alii vero tanquam Tertiarii, aut alias aliam vitam duxerint, ſeque voto vitæ Quadrageſimalis obligaverint, ac etiamſi poſtea aboliti fuerint, a quibus omnibus votis, & profeſſionibus, quatenus opus ſit, eos & illorum ſingulos plenarie abſolvimus, & liberamus, ac habilitamus, plenarieque abſolutos, & habilitatos eſſe decernimus.

Reformati in Capitulo Cõventualiũ interſint, faciãtque Congreg. Vocalium Refor. cui Capituli Præſidens aſſiſtat, cuſtodemque ex Reformatis eligat.

§.5. Ac quod quicumque ipſorum Fratrum Reformatorum vocati, in quacumque Provincia, Capitulo, ſeu Congregatione Provinciali dicti Ordinis Fratrum Conventualium interſint, in quo particularis fiat Congregatio diverſorum vocalium Reformatorum, & in ea Præſidens ipſius Capituli exiſtat, ac præſideat, ibidemque Cuſtodem Reformatum inter ipſos eligat.

Cuſtodis officium, & auctoritas.

§.6. Cujus officium per annum tantum duret, quique viſitandi, corrigendi, incarcerandi, puniendi, privandi, collocandi, & deponendi, ſive dislocandi, necnon reformandi, ac primas cauſas cognoſcendi, ſicut cognoſcit Provincialis, dummodo ab ipſo Provinciali non præveniatur, & ab ipſo ejuſque decretis, ac ſententiis ad ipſum Provincialem Conventualium relinquatur recurſus, & appellatio, qui vel quæ nunquam impediri queat, quoties opportunum fuerit, ſed tantum in eos poſſit Provincialis prædictus, quantum in Conventuales, de jure, more, laudabilique conſuetudine poteſt, & debet.

Privilegiis, gratiis, & indultis Conventualium, ipſi Reformati potiuntur.

§.7. Et inſuper eorumdem Fratrum Reformatorum quilibet, necnon quæcumque domus, Eccleſiæ, & loca ipſorum, omnibus, & ſingulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, conceſſionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, ſtationibus, ceteriſque gratiis, tam temporalibus, quam ſpiritualibus, quibus domus, & Eccleſiæ dictorum Fratrum Conventualium, eorumque Guardiani, & Fratres, de jure, uſu, & conſuetudine, vel privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum pariformiter, & ſine differentia, dummodo contra puritatem Regulæ ejuſdem Beati Franciſci non ſint,

ſint, nec ei in aliquo derogent, ſed conſervationem, & augmentum dictæ Reformationis concernant, uti, frui, potiri, & gaudere poſſint in quolibet actu.

Syndicum pro ſecularibus negociis agendis Reformati deputare poſſunt, & habitum hic deſignatum deferant.

§.8. Concedit itidem, ut in quolibet eorum Conventu, ſeu Domo, Syndicum, juxta ordinationem felicis recordationis Nicolai Papæ III. Prædeceſſoris noſtri, ſuper hoc factam, cui per Provincialem, Cuſtodem, ac Guardianum loci, cum aliis fratribus, negocia ſæcularia Domus, ſeu Conventus, ac computa rationum revidenda, expenſæ faciendæ, proviſiones neceſſariæ pro alimentis, & veſtimentis, & conſtructiones, reparationes Conventuum, nec commutent habitum, etiam quantumvis rudem vilium pannorum, ſive novum, ſive veterem, ac de ſaccis, etiam repetiatum, & reſarcitum, non enim habitus exquiſitus, in qualitate, vel quantitate decet fratrem Reformatum, coloris terrei, ſeu cineritii, ac caputium, ſeu ſcapularium in capite rotundum, & a tunica diviſim geſtare, ac ubilibet deſerre, nudiſque pedibus, aut ſuppoſitis ſolis (ſive ut vocant) ſandaliis, incedere libere, & licite valeant, ac etiam debeant.

Super Conventibus receptis, & recipiendis, dictique habitus delatione aliiſque præmiſſis moleſtari nequeit.

§.9. Necnon quod ab Ordinariis locorum quorumcumque Regnorum, & Mundi partium, in quibus pro tempore domus ſeu Conventus, & loca habuerint, ac introducti fuerint, aut etiam quibuſcumque aliis perſonis, Superioribus, & Prælatis cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtentibus, in hac ſuper tam jam fabricatis, ac receptis, quam deinceps quandocumque, & ubicumque (de Ordinariorum locorum licentia) fabricandis, recipiendis, & acceptandis, per eos ac eis oblatis, & donatis domibus, Conventibus, Eccleſiis, ac locis, illorumque uſu habitatione, ac retentione liberis, quietis, & pacificis (dummodo tamen de licentia expreſſa Miniſtri Generalis pro tempore exiſtentis dictorum Fratrum Conventualium, ac Capitulo Provinciali, ſic determinante) domos, & loca hujuſmodi receperint, & acceptaverint, habituſque delatione, & aliis præmiſſis quovis modo, aut quæſito colore, publice vel occulte, directe vel indirecte, ullatenus umquam moleſtari, perturbari, vel inquietari.

Fratres Conventuales de eorum Generalis licentia, alios vero nequaquam recipiant juxta Conſt. Pii V.

§.10. Neque item ipſi Fratres Reformati aliquos alios Fratres alterius cujuſcumque Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, ac Cappuccinorum, aut aliorum Ordinum, juxta literas fel. rec. Pii Papæ V. etiam Prædeceſſoris noſtri in forma Brevis, ſub die prima Decembris, milleſimi quingenteſimi ſexageſimi noni, Pontificatus ſui Anno quarto emanatas, ſed tantum Conventuales, & cum expreſſa ad hoc habita Miniſtri Generalis ipſorum Conventualium licentia recipere, minuſque ſic inter Reformatos ex Conventualibus recepti, profeſſionem alio tempore, vel anticipato, vel non completo anno, vel ante annum ſextumdecimum, vel datis vel intimatis terminis profeſſionis faciendæ. & hoc etiam in publica Eccleſia, Capitulo, vel Refectorio, prout ipſi Conventuales emittunt, ac nonniſi juxta veram, & puram Regulam Beati Franciſci prædictam emittere, neque poſtquam ad Reformatos ex Conventualibus ſic tranſiverint, ad dictos Conventuales inde reverti; quin etiam prædicti Fratres Reformati ea ſæcularibus nonnullos, niſi qui bonæ vitæ, & famæ, priuſquam in ipſa Congregatione Reformatorum recipiantur, probati fuerint, ac habita prius a Provinciali dictorum Fratrum Conventualium licentia, quam nec Guardiani, Cuſtodes, vel Commiſſarii quicumque dare poſſint, in Fratres Reformatos recipere queant.

Cum Conventualibus ad proceſſiones incedant, ab illiſque ſe nuſquam ſeparent, nec alios Protectores, vel Provinciales quam Conventuales habere poſſint.

§.11. Demum quod ipſi Fratres Reformati, & eorum Congregatio, dictis Fratribus Conventualibus, ac cum illis ita uniti ſint, & eſſe cenſeantur, ut nullo umquam tempore liceat illis alios Protectores, Generales, vel Provinciales, quam dictorum Conventualium habere, nec in Proceſſionibus, & aliis actibus, aliam quam Conventualium Crucem ſequi, vel deferre, niſi forte ipſi Fratres Reformati in aliquo loco fuerint, in quo non adſunt Conventuales, quo caſu iidem Reformati per ſeipſos ire, ac incedere, ſub excommunicationis pœna ſeſe a Conventualibus umquam ſeparare, aut ſegregare ullo modo, ullove tempore valeant.

Hæc Conſtitutio Reformatis ſub Conventualium obedientia viventibus ſolummodo ſuffragatur.

§.12. Præſentes quoque, & deſuper conficiendæ literæ, toti, & ſoli Congregationi Reformatorum, ſub obedientia Conventualium, in omnibus Provinciis viventium ſuffragentur, ac conceſſæ intelligantur, illæque per quoſcumque uniformiter, etiamſi aliqui hactenus in quacumque Provincia privilegium aliquod, aut facultatem particularem, a Nobis, & aliis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, quomodolibet impetrarint, obſervari debeant, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Clauſulæ præſervativæ.

§.13. Ac etiam ſtatuimus, & ordinamus eaſdem præſentes literas, nullo umquam tempore, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis vel quovis alio defectu notari vel impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari nullatenus umquam poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque effectus ſortiri debere. Neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, per quaſcumque literas, vel Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariæ Apoſtolicæ regulas, etiam per Nos, & Succeſſores noſtros prædictos, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de prædictæ poteſtatis plenitudine, ac conſiſtorialiter, necnon ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis pro tempore factis, comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, necnon quoties illas revocari, vel limitari, aut ſuſpendi, ſeu eis derogari contigerit, toties

in priſtinum ſtatum, etiam ſub data priori reſtitutas, & plenarie reintegratas, & de novo conceſſas eſſe, & cenſeri.

Decretum irritans.

§.14. Sicque etiam per quoſcumque Judices, Commiſſarios, & delegatos, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, necnon quoſvis alios Eccleſiarum Prælatos, ac Judices, tam eccleſiaſticos quam ſæculares, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.15. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu ſimili, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & espreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in eis tradita, obſervata, inſerti forent præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & espreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem quod præſentium copiis ſive tranſumptis, etiam impreſſis, & manu alicujus Superioris dictorum Fratrum Reformatorum ſubſcriptis, plenaria ubique fides adhibentur in judicio, & estra, ac ſi originaliter exhiberentur.

Sanctio pœnalis.

§.16. Nulli ergo omnino hominum &c.

D. P. An. III. 15. Octob.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Id. Octo. Pontificatus noſtri Anno III.

CVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Quod tam Profeſſores Ord. S. Hieronymi Oppidi de Eſcurial nullius Diœceſis Provinciæ Toletan. quam etiam Sæculares, Clerici, ac laici, qui in Collegio eorumdem Fratrum Theologiæ, & Philoſophiæ operam dederint, poſtquam curſus ſtudiorum perfecerint, & de hoc fidem obtinuerint, poſſint recipi, & admitti ad quoſcumque gradus Magiſterii, & Doctoratus in quacumque Univerſitate ſtudiorum generalium in Regnis Hiſpaniæ.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Dum ſuaves, atque uberes fructus, quos in agro Domini viri literarum maxime ſacrarum, & Philoſophiæ ſcientia præditi aſſidue producunt, animo contemplamur, in eam curam libenter incumbimus, ut in quibuſcumque Chriſtiani Orbis partibus, præſertim vero ſub Religioſorum Diſciplina ii, qui in hujuſmodi ſtudiis progreſſus faciunt, congruis honoribus, & privilegiis decorentur.

Cauſæ concedendi Privilegii.

§.1. Exponi ſiquidem Nobis curavit chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, quod in Collegio Fratrum Ordinis S. Hieronymi juxta Monaſterium S. Laurentii el Real nuncupati ejuſdem Ordinis prope, & estra muros Oppidi de Eſcurial nullius Diœceſis Provinciæ Toletan. ab ipſo Rege fundato, & dotatato, ita juvante Domino vigent, & florent in dies magis bonarum artium, & præſertim Philoſophiæ, & Theologiæ ſtudio, atque ea diligentia, & aſſiduitate multi esimia doctrina, & ſingulari eruditione præſtantiſſimi viri, non ſecus atque Univerſitatum ſtudiorum generalium publici Lectores eaſdem facultates profitentur, ut jam non ſolum Fratres dicti Ordinis, ſed aliarum etiam quarumcumque perſonarum frequens concurſus ad capeſcendas prædictas diſciplinas eo libenter accedant. Quare idem Rex Monaſterii, & Collegii prædictorum Fundator, & Patronus Nobis humiliter ſupplicavit, ut ſtudioſis, qui illuc confluunt, ne poſt abſolutos inibi ſtudiorum curſus, & labores debitis, & conſuetis honoribus, & prærogativis defraudati remaneant, opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Conceſſio Privilegii, de qua in rubr.

§.2 Nos itaque ejuſdem Regis precibus inclinati univerſis, & ſingulis, tam dicti Ordinis Profeſſoribus, quam etiam ſæcularibus clericis, vel laicis, qui in prædicto Collegio hujuſmodi facultatibus operam dederint, earumque Profeſſores audierint ſi & poſtquam more ſolito curſus ſtudiorum perfecerint, & de hoc fidem obtinuerint, quod in quacumque Univerſitate ſtudiorum generalium in Regnis Hiſpaniarum conſiſtentium gradibus Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magiſterii, ſeu Doctoratus, tam artium, quam Theologiæ, prout eorum quiſque perfecto curſu, ac prævio conſueto examine idoneus repertus fuerit perinde ac ſi eoſdem ſtudiorum curſus actu in ipſa Univerſitate abſolviſſent, & in Matricula ſcholaſticorum ejus Univerſitatis deſcripti fuiſſent, inſigniri, & ad hujuſmodi gradus recipi, & admitti, & poſtquam graduati fuerint, omnibus, & quibuſcumque privilegiis, indultis, immunitatibus, præeminentiis, prærogativis, antelationibus, honoribus, inſignibus, facultatibus, & gratiis, quibus alii graduati, qui in ea Univerſitate ſtuduerunt, de jure, conſuetudine, vel alias utuntur, potiuntur, & gaudent, ſive uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, ac ſine ulla prorſus diſtinctione, aut differentia in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere libere, & licite va-

valeant, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

Locorum Ordinariis data commiſſio pro exequutione.

§.3. Mandamus vero cunctis, & ſingulis locorum Ordinariis, necnon quibuſvis dictarum Univerſitatum Rectoribus, Superioribus, & perſonis, ceteriſque, ad quos ſpectat, ut dictas perſonas ſæculares, vel Regulares, quæ ſub diſciplina profeſſorum Collegii prædicti debito tempore, & ut moris eſt, in prædictis facultatibus reſpective operam dederint, quique ut præfertur, idonei reperti fuerint, ad gradus prædictos ſine ulla controverſia recipiant, & admittant, recipique, & admitti, & illis inſigniri, ac præſentibus literis, & in eis contentis omnibus ſuperius expreſſis pacifice frui, & gaudere faciant.

Clauſulæ irritantes.

§.4. Decernentes ſic, per quoſcumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatii Apoſtolici Cauſarum Auditores, ſeu S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogationes.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quarumcumque Univerſitatum Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Univerſitatibus, earumque Scholaſticis graduatis, Doctoribus, & Profeſſoribus quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice, & ad effectum præſentium dumtaxat derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 31. Octob. 1587. An.III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 31. Octobris 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

CVIII.

De decies alteris centenis millibus nummum aureorum, in Arce S. Angeli ſepoſitis, nullo umquam tempore, niſi in præſcriptis caſibus, certaque deſuper ſervata forma depromendis.

Alia centena millia hic idem Pontifex pro S. R. E. præſidio, in primo anno ſui Pontificatus collegit, & in eadem Arce repoſuit, indeque promi vetuit, ut ſupra in ejus Conſtit. XLIII. Ad clavum. *fol.*206.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pontifex anno primo repoſuit in Arce S. Angeli centena millia, ut in Conſtitutione hic indicata.

ANno ſuperiore decies centena millia nummum aureorum in Pontificia Sancti Angeli Arce, & certo ſanctiori Ærario repoſuimus, & collocavimus, ac de illis

aſſervandis, ac numquam, niſi certis præſcriptis caſibus promendis, & erogandis, Conſtitutionem perpetuo valituram edidimus, cujus tenor infra deſcriptus eſt.

*Omittitur tenor quia habetur ſupra fol.*206.

Et deinde alia centena millia collegit, & modo in eadem Arce ſimiliter reponit, cum eiſdem prohibitionibus legibus, & conditionibus in d. Conſtitutione contentis.

§. 1. Verum cum ob culpas, peccataque noſtra multiplicia, quibus divinam Majeſtatem in dies magis ad iracundiam provocamus, uſque eo neceſſitates ſuperius enarratæ multiplicentur, periculaque gregi Dominico impendentia adaugeantur, ut illis, nec dum prioris pecuniæ collectione, ſatis proviſum eſſe videatur. Nos quamvis in omnibus difficultatibus, curiſque noſtris, in Dei Omnipotentis auxilio ſpem noſtram fixam habeamus, ad illiuſque opem (qui niſi cuſtodierit Civitatem, fruſtra vigilat, qui cuſtodit eam) ex intimo cordis affectu confugiamus, tamen ab eo ipſo paſtorum Principe Chriſto frequenter admoniti, ut pro ovibus noſtræ fidei creditis, eorumque ſalute, & utilitate, modis omnibus vigilemus, facere non poſſumus, pro noſtro Paſtorali munere in hac quoque parte obeundo, quin humanis etiam conſiliis, ac viribus (pro eo, ac Nobis ab eodem clementiſſimo Domino elargitum eſt) ad tot mala, periculaque propulſanda, nova quotidie præſidia comparemus. Quamobrem alia decies centena millia aureorum nummum, non ad noſtra, aut cujuſque noſtrorum privata commoda, ſed ad publicum bonum, ad S. R. E. cui Deo auctore præſidemus, defenſionem, ad Fidei Catholicæ conſervationem, ac propagationem noſtra ſedulitate, ac frugalitate collegimus, quæ eadem in Arce, ut priora altera decies centena millia reponi, aſſervari, nec inde amoveri, erogarive, niſi in ſupradictis expreſſis neceſſitatibus, eodem plane modo volumus. Motu proprio igitur, & ex certa noſtra ſcientia, ac habita ſuper hoc cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus in Conſiſtorio noſtro ſecreto matura deliberatione, de eorum conſilio, & unanimi conſenſu, hac præſenti noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, dicta alia decies centena millia aureorum nummum in eadem Arce noſtra Pontificia Sancti Angeli, & ſanctiori Ærario nunc recondimus, reponimus, & collocamus, ac Chriſto Domino Noſtro, Beatæ Mariæ ſemper Virgini, & Sanctis Apoſtolis Petro, & Paulo offerimus, & dicamus, iiſdem omnino legibus, & conditionibus, quæ in noſtra ſuperius deſcripta Conſtitutione præſcriptæ, & præfinitæ ſunt.

Et inter certos caſus, in quibus hujuſmodi pecunia depromi poteſt, nunc declarat comprehendi cauſam Recuperationis Regnorum occupatorum, & expeditionis contra S.R.E. hoſtes.

§. 2. Declarantes noſtræ voluntatis, mentiſque eſſe, ut quod in ipſa Conſtitutione, de recuperatione Terræ Sanctæ, & generali expeditione contra Turcas dictum fuit, idem etiam locum obtineat, quo ad utramque Deo dicatam pecuniæ ſummam, in recuperatione Regnorum a quibuſcumque Catholicæ Romanæ Eccleſiæ hoſtibus occupatorum, & in expeditione, quam contra eoſdem decerni, ac fieri contigerit.

Formamque pecuniæ in…

§. 3. Ubi vero in præſcriptis caſibus, pecuniarum aliquid ſumi neceſſitas poſtula-

Digitized by Google

dictis casibus depromendi deſcribit, & ſervari præcipit.

verit, volumus, ut de tota ſumma, tam ſuperiori anno, quam etiam nunc repoſita, hoc prorſus, & non alio modo pecuniæ ſumantur, & erogentur, nimirum, ut in Conſiſtorio ſecreto præſcriptarum neceſſitatum qualitate, ac rerum, & temporum ratione diligenter perpenſa, atque ita cogente, non duarum, ex tribus partibus Cardinalium, ſicuti in priori Conſtitutione noſtra ſancitum erat, ſed trium ſaltem ex quatuor partibus Cardinalium, qui Conſiſtorio interfuerint, conſenſu, decreto, & ſubſcriptione adhibitis, ex binis decies centenis millibus aureorum nummum a Nobis repoſitis, non ultra quartam partem, ideſt, non ultra quingenta millia nummum promi liceat, & ea quidem quingentorum millium ſumma, non tota ſimul, ſed paulatim moderate, & ſucceſſive depromatur, per certas portiones, quæ in eodem Conſiſtorio, in quo de tota re deliberabitur, a tribus partibus Cardinalium, ut dictum eſt, omnibus diligenter examinatis, decretæ, & præfinitæ fuerint. Quod ſi ipſis quingentis millibus erogatis, & conſumptis, præſcripti caſus, & neceſſitates novam impenſam requiſierint, tunc iterum propoſita, & adhibita in Conſiſtorio conſultatione, ſi conſenſus, decretum, & ſubſcriptio trium ex quatuor partibus Cardinalium, ut ſupra dictum eſt, acceſſerint, aliam ſummam, non tamen quingenta millia aureorum excedentem, illamque pariter non ſtatim totam, ſed moderatione ea ſervata, eoque, quem diximus, modo limitatam, & præfinitam ſumi poſſe permittimus.

Et quamprimum repoui jubet.

§. 4. Ceterum ſtatuimus, prout alia noſtra Conſtitutione ordinatum eſt, ut partes, & portiones pecuniæ ſupradictæ, quæ in aliquo ex præmiſſis caſibus ſumptæ fuerint, eum ejus impenſæ faciendæ ratio ceſſaverit, omnino in ærarium, unde depromptæ fuerunt, integre reſtitui, ac reponi primo quoque tempore debeant.

Prædictaque ſe ſervaturum vovet, & ſicut infraſcripti Cardinales præſentes idem promiſerunt, ita ab aliis Cardinalibus pro tempore promitti decernit.

§. 5. Has autem Deo dicatas pecunias, nullo umquam tempore, niſi aliqua ex iis, quas diximus, neceſſitas urgeat, & requirat, neque in totum, neque ex aliqua parte amoveri, erogarive quovis modo a Nobis poſſe volumus, eamque amovendi, & erogandi poteſtatem, & facultatem a Nobis ipſis abdicamus. Idque ſucceſſores noſtros Romanos Pontifices, propoſito ſibi tremendo Judicio, in quo ſummo patriſamilias de adminiſtrata villicatione exquiſita reddetur ratio, eodem plane modo facturos eſſe confidimus, & ſperamus. Tandemque Deo per præſentes oblatam pecuniam, una cum illa priori, Nos integram, ut dictum eſt, conſervaturos eſſe, ac perinde omnino, ac res, & bona Eccleſiæ immobilia Nos habituros promittimus, juramus, & vovemus, & ſicuti omnes Cardinales præſentes, & infraſcripti voverunt, promiſerunt, ac jurarunt, ita per alios Cardinales nunc, & pro tempore exiſtentes, ac per ſucceſſores noſtros, quando, & quoties ſuperius ordinatum fuit, & juxta formam nunc traditam jurari, promitti, ac voveri debere decernimus.

Cetera omnia in dicta Conſtitutione cōtenta, de novo præcipit.

§. 6. Denique cetera omnia, & ſingula in eadem Conſtitutione ſupraſcripta quomodolibet expreſſa, conſtituta, & decreta, etiam in hac pecunia a nobis, ut præfertur nunc collata, & recondita, & quo ad præſentes noſtras literas, in omnibus, & per omnia, penitus, omnino, & inviolabiliter obſervari, & locum, habere volumus, præcipimus, & mandamus.

Succeſſoribus in aliquo contravenientibus indicat, poſt eorum obitū licere ſucceſſoribus agere contra Pontificis contravenientis poſteros, & Cardinales conſentientes, & eorum hæredes, ut hic, & in d. Cōſt. XLIII in fin.

Adverte quod hic eſt aliquid immutatum a prima conſt.

§. 7. Si quis autem fortaſſe noſtrorum Succeſſorum, id quod minime credimus, huic noſtræ Conſtitutioni omnino, aut aliqua ex parte derogare, aut contra ſtatuere voluerit, aut depromptam pecuniam, ut ſupra ſancitum eſt, in idem ærarium non reſtituerit, admonemus poſt derogantis, aut contra ſtatuentis, contraque facientis obitum, liberum eſſe Succeſſoribus ea derogatione, & quibuſvis aliis, quæ contra ſtatuta ſunt, non obſtantibus, pro pecunia contra hujus Conſtitutionis præſcriptum ſumpta, ac deprompta, recuperanda, tam adverſus Pontificis derogantis, & contrafacientis, poſteros, ſeu conjunctos omnes, quam adverſus Cardinales idem conſentientes, aut quoſcumque eorum hæredes, quibus ab ipſo Pontifice, aut Cardinalibus bona quovis titulo, vel quavis ratione obvenerint, agere, & poſſeſſionem bonorum, quæ ad ipſos poſteros pervenerint, adipiſci, retinerique, donec quicquid pecuniæ depromptum eſt, id omne in ærarium referatur, & reſtituatur, eaque ipſa bona, ſi quo modo, ut ſupra dictum eſt, a forma per Nos conſtituta recedi contigerit, hujuſmodi obligationi, atque oneri obnoxia, & addicta eſſe volumus, ſingulis, quæ in noſtris literis adverſari poſſent, vel quoquo modo obeſſe, penitus remotis, ac non obſtan.

Sanctio pœnalis.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reconditionis, repoſitionis, collocationis, oblationis, dicationis, declarationis, permiſſionis, ſtatuti, voluntatum, abdicationis, promiſſionis, juramenti, voti, decreti, præcepti, mandati, & admonitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An. III. 6. Novemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſſimo quingenteſimo octuageſimoſeptimo, octavo Idus Novembris, Pontificatus noſtri Anno III.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Card. ſubſcr.

✠ *Ego Ant. Card. Farneſius Vicecancellarius Epiſcopus Oſtien.*

✠ *Ego Jac. Card. Sabellus Epiſcopus Portuen.*

✠ *Ego Jo. Antonius Epiſcopus Tuſcul. Card. S. Georgii.*

✠ *Ego Alphonſ. Card. Geſualdus Epiſcopus Albanen.*

✠ *Ego*

Google

✠ *Ego Inn. Avalus Card. de Aragon. Epiſc. Sabinen.*

✠ *Ego Marcus Ant. Card. Columna Epiſcopus Præneſtin.*

✠ *Ego Marcus Siticus Card. ab Altaemps tit. S. Mariæ Tranſtyb.*

✠ *Ego Ptolomæus Cardinalis Comenſis tituli Sanctæ Mariæ de Populo.*

✠ *Ego Proſper Cardinalis Santacrucius tit. S. Clementis.*

✠ *Ego Gabriel Cardinalis Paleottus tituli Sancti Laurentii in Lucina.*

✠ *Ego Frater Michael Bonellus Cardinalis Alexandrinus tituli Sanctæ Mariæ ſuper Minervam.*

✠ *Ego Ludovicus Card. tituli S. Anaſtaſiæ Madrutius.*

✠ *Ego Nicolaus de Sens tit. S. Praxædis.*

✠ *Ego Julius Ant. Card. S. Severinæ tituli S. Bartholmæi in Inſula.*

✠ *Ego Hieronymus Card. Ruſticucius tituli S. Suſannæ.*

✠ *Ego Jo: Hieronymus Card. Alban. tituli S. Joannis ante portam Latinam.*

✠ *Ego P. Card. Deza tit S. Hieronym. Illyricorum.*

✠ *Ego Ant. tit. SS. Joannis, & Pauli Card. Caraſa.*

✠ *Ego Jo: Antonius Card. SS. Quattuor.*

✠ *Ego Jo: Baptiſta Card. tit. S. Marcelli.*

✠ *Ego Franciſcus Card. de Joyeuſe tituli S. Sylveſtri.*

✠ *Ego Ant. Maria Card. Salviatus tituli S. Mariæ de Pace.*

✠ *Ego Auguſtinus Card. de Verona tituli S. Marci.*

✠ *Ego Vincentius tit. S. Mariæ in Via Card. Montis regalis.*

✠ *Ego Philippus Card. Spinula tit. S. Sabinæ.*

✠ *Ego Scipio Card. Lancellottus, tit. S. Salvatoris in Lauro.*

✠ *Ego Vincentius Card. Gonzaga tit. Sancti Alexii.*

✠ *Ego Henricus tituli S. Pudentianæ Card. Cajetanus Camerarius.*

✠ *Ego Jo: Baptiſta Card. Caſtruccius, tituli S. Mariæ in Aracœli.*

✠ *Ego Fredericus Card. Cornelius tit. S. Stephani in Monte Cœlio.*

✠ *Ego Dominicus tit. S. Laurentii Card. Pinellus.*

✠ *Ego Hippolytus Card. Aldobrandinus tituli S. Pancratii, Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego Hieronymus tit. S. Petri ad Vincula Card. de Ruvere.*

✠ *Ego Fr. Hieronymus Card. Aſcul. tituli S. Thomæ in Parione.*

✠ *Ego Fr. Conſtantius Card. Sarnanus tituli S. Petri in Monte Aureo.*

✠ *Ego Guglielmus Alanus tit. S. Martini in Montibus Cardinalis Ang.*

✠ *Ego Alexander Card. Montaltus, Diaconus Sancti Euſtachii.*

✠ *Ego Hieronymus Matthæjus, Diaconus S. Mariæ in Coſmedin.*

✠ *Ego Benedictus S. Agathæ Diac. Card. Juſtinianus.*

✠ *Ego Aſcanius SS. Viti, & Modeſti, & Creſcentiæ Diac. Card. Columna.*

CIX.

Indulgetur Fratribus, & Monialibus Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captivorum, recitandi Officium juxta Breviarum pro dicto Ordine a Cardinalibus Deputatis approbatum.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Piis Regularium perſonarum votis, præſertim quæ ad Divini cultus, & devotionis augmentum pertinere dignoſcuntur libenter annuimus, eaque favoribus proſequimur opportunis.

Fratres hujus Ordinis Breviario Romano nonnulla particularia Officia ſibi petunt accomodari.

§. 1. Nuper ſiquidem cum pro parte dilecti filii Magiſtri Generalis Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Nobis expoſitum fuiſſet, ipſum, ac reliquos omnes ejuſdem Ordinis Fratres, qui ſecundum uſum, & morem S.R.E. Breviario Romano ex Decreto Concilii Tridentini reſtituto, ac fe. rec. Pii Papæ V. Prædeceſſoris noſtri juſſu edito in recitandis horis Canonicis uſi ſolent, pro eorum devotione valde cupere, proprios quoſdam feſtos dies ſui Ordinis, & nonnullos alios ex vetuſta, & laudabili conſuetudine propriis officiis celebrare, eaque ipſa officia, quæ antiquitus inſtituta habent, ad Ritum, & normam Breviarii prædicti accommodari.

Ea nonnullis Cardinalibus examinanda ſubjicit Pontifex.

§. 2. Nos dilectis filiis noſtris Julio Antonio S. Bartholomæi in Inſula S. Severinæ, & Vincentio, S. Mariæ in Via titulorum Montis Regalis nuncupatis Presbyteris Cardinalibus, vivæ vocis oraculo dedimus in mandatis, ut officia prædicta diligenter reviderent, & examinarent.

Reviſores ea ad d. Breviarium accommodarunt.

§. 3. Qui poſtmodum convocatis nonnullis aliis piis, & eruditis viris, omnibus illorum partibus ſigillatim perſpectis, & accurate recognitis, quædam detraxerunt, alia emendarunt, nonnulla addiderunt, ac ritui Romani Breviarii maxime conſentanea redegerunt.

Fratres itaque petunt confirmari.

§. 4. Quare pro parte prædicti Magiſtri Generalis Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut illa ſic correcta, & emendata auctoritate noſtra comprobare, illorumque uſum eis concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Approbat Sixtus.

§. 5. Nos hujuſmodi precibus inclinati tam eidem Magiſtro, quam univerſis, & ſingulis aliis Fratribus, & Monialibus dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus, ut in quibuſvis Domibus, & Monaſteriis, Collegiis, & locis ejuſdem Ordinis tam publice, quam privatim, in choro, & extra chorum conjunctim, vel diviſim diebus hujuſmodi ſic, ut præfertur, deſignatis propriis officiis prædictis ſic correctis, & emendatis uti, illaque imprimi facere, & divulgare, necnon ſecundum eorum tenorem horas Canonicas diurnas, & nocturnas recitare, & officia ipſa ſic recitando obligationi plene ſatisfacere libere, & licite valeant,

leant, itant eiſdem diebus ad recitandum aliud officium juxta Romani Breviarii regulas, vel antiquum prædicti Ordinis uſum, & morem minime teneantur, dummodo tamen modum, & formam præſcriptos in libello per dictos Cardinales de mandato noſtro reviſo, correcto, & emendato, cujus Kalendarium inferius deſcribi mandavimus ad unguem obſervent, ac nihil penitus addant, vel diminuant, plenam, & liberam licentiam, & facultatem, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

Contraria tollit.

§.6. Non obſtantibus dicti Pii Prædeceſſoris ſuper Reformatione, & approbatione Breviarii Romani, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in generalibus, Provincialibus, vel ſynodalibus Conciliis editis, prædictique Ordinis Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, quodque hujuſmodi dies feſti in noviſſimo Kalendario Romano deſcripti non ſint, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 10. Novem. 1587. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 10. Novembris 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

Kalendarium feſtorum dierum, & officiorum Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum.

DECEMBER.

Die 18. Expectatio B. M. V. Duplex.

JANUARIUS.

Die 14. Sanctiſſimi Nominis Jeſu Duplex.
Die 17. S. Antonii Abbatis Duplex cum Octava.
Die 23. S. Ildefonſi Epiſcopi, & Confeſſoris Duplex.

FEBRUARIUS.

Die 12. S. Eulaliæ Virg., & Mart. Duplex cum octava.

MARTIUS.

Die 20. S. Joachim Patris B. M. Virginis Duplex.
Die 24. S. Gabrielis Arcangeli Duplex.

APRILIS.

Die 25. Boni Latronis Duplex.

JULIUS.

Die 16. Triumphus S. Crucis Duplex.
Die 18. S. Margaritæ V., & Mart. Dup.
Die 25. S. Jacobi Apoſtoli præcipui Hiſpaniarum Patroni Dupl. cum octava.

AUGUSTUS.

Die 28. S. Auguſtini Epiſcopi Conf, & Eccleſiæ Doctoris Duplex cum octava.

SEPTEMBER.

Die 18. S. Raphaelis Archang. Duplex.

NOVEMBRIS.

Die 10. Paſſio Imaginis Domini Noſtri Jeſu Chriſti Duplex.
Die 21. Præſentatio B. M. V. Duplex.

CX.

Indulta, & gratiæ Congregationis Monacorum Beatæ Mariæ Fulienſis, Ordinis Ciſtercienſis Sancti Benedicti ſtrictioris obſervantiæ.

Hic idem Pontifex iſtam Congregationem primo approbavit ut ſup. in Conſt. XLIV. Religioſos *fol.* 211.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super ſpecula militantis Eccleſiæ, Domino diſponente, qui cunctis imperat, cuique omnia obediunt, quamquam ſine noſtris meritis conſtituti, ſalutis operibus intenti, de his continua ſollicitudine excogitamus, per quæ noſtræ propitiationis auxilio iis, qui Monaſticam vitam ſuſceperunt, eamque reformant, ſalus proveniat. Et ut ad diverſa loca eorum inſtitutio, & regularis diſciplinæ obſervantia propagetur, alia loca erigi, & inſtitui concedimus, prout Regum, & Principum Chriſtianorum vota expoſcunt, & Nos conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Hic Pontifex confirmavit ſtrictiorē monaſticæ vitæ normam in Monaſterio S. Mariæ Fulien. inſtitutam, ut in Con. XLIV cit. in rubr.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Abbatis, & Conventus Monaſterii Beatæ Mariæ de Fulliens, Ciſtercienſis Ordinis, Riven. Diœceſis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias poſtquam accepiſſemus, in dicto Monaſterio inſtitutionem, & diſciplinam Monaſticam in longe meliorem formam reſtituerant, ipſique in laboribus, jejuniis, orationibus, camis maceratione, & mortificatione, aliiſque pœnitentialibus operibus ſtrictiorem aliis Monacis dicti Ordinis Regulam S. Benedicti obſervabant. Necnon ritus, mores, vitæ normam, & Reformationem ad arctiorem regularis diſciplinæ obſervantiam in dicto Monaſterio introductam, reduxerant, Nos ritus, mores, vitæ normam, & reformationem hujuſmodi, dummodo Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, & Sancti Benedicti Regulæ, auctoritate Apoſtolica approbatæ contraria non eſſent, dicta auctoritate confirmamus, prout in noſtris deſuper confectis literis plenius continetur.

§.2. Cum autem divino inſpirante Numine,

ne, jam centum, & quadraginta Monaci ipſam reformatam regulam profeſſi, multi vero in eodem Monaſterio Novitii exiſtant; Cariſſimuſque in Chriſto filius noſter Henricus Francorum Rex Chriſtianiſſimus, ac dilectus filius nobilis vir Henricus Dux de Retz, aliique pii, ac probi viri gratum hujus vitæ odorem ſentientes, hoc vetuſtum vivendi genus, & laudabilem regularis diſciplinæ obſervantiam per univerſum Galliæ Regnum, illiuſque loca, & terras, ſpargi, atque effundi ſummopere peroptent. Quia tamen (ſicut eadem petitio ſubiungebat) iſtius arctioris Regulæ approbatio citra præfatum Monaſterium nequaquam extenditur, prædicti Abbas, & Conventus, piis prædictorum Regis, & Ducis, ac proborum virorum votis hac in parte ſatisfacere non poſſunt, niſi noſtra, & Sedis Apoſt. licentia eis deſuper ſuffragetur. Quare pro parte Abbatis, & Conventus prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus prædictæ Religionis reformatæ propagationi, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Quam idem Pontifex nunc concedit, cum facultate nova ædificandi Monaſteria, etiam abſque licentia Ordinariorũ ubique locorum.

§.3. Nos igitur eumdem Abbatem, & Conventus hujuſmodi ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Abbati, & Conventui prædictis, ut quoſcumque, ex Monacis ipſam ſtrictiorem Regulam profeſſis, quos duxerint eligendos, & deputandos, tam ad hoc per totum Galliæ prædictum, quam alia Regna, & Reſpublicas, Mundique partes univerſas, prout eis viſum fuerit, mittere. Ipſique ſic miſſi in Regnis, Rebuſpublicis, & Dominiis prædictis, ac quibuſcumque eorum Civitatibus, Terris, atque locis, aliiſque Mundi partibus, quæcumque, tam virorum, quam mulierum Monaſteria, Prioratus, Præpoſituras, & Decanatus, ac alia nuncupanda loca Congregationis Fulienſis etiam nuncupandæ, ejuſdem Ciſtercienſis Ordinis, pro totidem Abbatibus, Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Conventibus, & aliis Superioribus, & perſonis ejuſdem Congregationis, qui inibi divinis laudibus, & obſequiis inſiſtere, ac juxta Regularia Congregationis ſic reformatæ inſtituta vivere debeant, fundare, erigere, & inſtituere, ac etiam per alios ejuſdem, vel alterius cujuſcumque Ordinis fundata, & erecta, ex eorum, ad quos ſpectat, & ſpectabit, conceſſione, diœceſanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia deſuper minime requiſita nec expectata.

Novitioſque recipiendi.

§.4. Novitioſque in eis recipere, & receptos, ac ipſa Monaſteria ingreſſos, probationis tempore completo, ad profeſſionem ſolitam, per dictos Monacos emitti ſolitam, admittere Regularem, ac illud vitæ genus, Regulariaque inſtituta, quæ in primo dicto Monaſterio vigent, & in futurum vigebunt, inibi introducere libere, & licite poſſint, & valeant, licentiam, & omnimodam facultatem atque auctoritatem, dicta auctoritate, tenore præſentium concedimus, & impartimur.

Privilegia, exemptiones, & gratias Ordinis Ciſtercienſis, huic Congregationi communicat, atque concedit.

§. 5. Necnon prædicto de Fulliens, & quibuſvis aliis dictæ Congregationis pro tempore erigendis, & ſeu jam erectis Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Decanatibus, & aliis nuncupandis locis, tam virorum, quam mulierum, illorumque Superioribus, Abbatibus, Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Monacis, Monialibus, Novitiis, & Converſis, aliiſque quibuſcumque perſonis utriuſque ſexus, in eis pro tempore exiſtentibus, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, prærogativis, conceſſionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, etiam plenariis, & peccatorum remiſſionibus, relaxationibus, ceteriſque gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus prædicto Ordini, ac Congregationibus ſub illo inſtitutis, eorumque Monaſteriis, & locis pariter utriuſque ſexus per univerſum Mundum conſtitutis, & erectis, ac conſtituendis, & erigendis, in genere, vel in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, & vivæ vocis oraculo, ac per modum communicationis, & extenſionis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitodine, vel alias quomodolibet, tam per Nos, quam quoſcumque alios Romanos Pontifices, etiam Prædeceſſores noſtros, ac Sedem Apoſtolicam, ſub quacumque forma, & expreſſione verborum conceſſis, ac concedendis quomodolibet in futurum, etiamſi talia ſint, & forent, quæ ſpecialem ipſorum requirerent mentionem, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite, tam conjunctim, quam diviſim valeant, non ſolum ad inſtar, ſed æque principaliter, & pariformiter in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi illis, & eorum cuilibet ab initio ſpecialiter, & expreſſe conceſſa extitiſſent, auctoritate, & tenore præmiſſis perpetuo indulgemus, ipſaque privilegia, indulgentias, & gratias quibuſvis aliis Superioribus, Abbatibus, Prioribus, Monaſteriis, Eccleſiis, & locis piis, ac celebrandis Capitulis, & feſtivitatibus ejuſdem Ordinis, & ſingularum illius Congregationum, ad Monaſterium, & Congregationem de Fulliens hujuſmodi, illorumque Abbates, Priores, Monacos, Abbatiſſas, Moniales, & alios Superiores, & perſonas, necnon Eccleſias, Monaſteria, Capitula celebranda, Sanctorum feſtivitates, & loca quæcumque, & qualiacumque, ac ex Superioribus, & perſonis, ad Superiores, & perſonas perpetuo extendimus, illiſque communicamus, ac de novo concedimus, & eis deſuper indulgemus.

Et deſuper quoquo modo moleſtari prohibet.

§.6. Decernentes Abbatem, & Conventus hujuſmodi ſingulares perſonas ſuper præ-

præmiſſis a quoquam quavis auctoritate fungente, & dignitate præfulgente moleſtari, impediri, vel inquietari nullatenus poſſe, irritum quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria removet. §.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac quatenus opus ſit, de indulgentiis ad inſtar non concedendis, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinatinnibus, necnon Monaſteriorum, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Monaſteriis, & Ordini, illorumque Superioribus, & quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibus, & aliis decretis, in genere vel in ſpecie, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, & alias in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctionem pœnalem addit. §.8. Nulli ergo omnino hominum &c.

D.P. An.III. 3. Novembr. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo qoingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Id. Novembris, Pontificatus noſtri Anno III.

CXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Confirmatio Statutorum Monaſterii, ſeu Collegii Sancti Laurentii el Real Provinciæ Toletan. Ordinis Sancti Hieronymi.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. EX debito Paſtoralis Officii Nobis a Domino injuncti auctoritatem noſtram libenter interponimus, ut Religioſa loca inſignia dignis, & idoneis Superioribus gubernanda committantur eorumque electiones omni fraude, & ambitione ceſſante canonice, & rite celebrentur, præſertim cum id a Nobis Catholicorum Regum, a quibus hujuſmodi loca pietatis cauſa fundata ſunt, honeſtis votis enixe poſtuletur.

Philippus Rex in hoc Collegio a ſe fundato ſequentia ſtatuta præcipit obſervari. §.1. Quare, ut celebre Monaſterium S. Laurentii el Real nuncupatum Ordinis S. Hieronymi prope, & extra muros Oppidi de Eſcurial nullius Diœceſis a chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hiſpaniarum Rege Catholico pia, & magnifica impenſa fundatum conſtructum, & dotatum, & illi annexum Collegium idonearum perſonarum regimini creditum majora quotidie in ſpiritualibus, & temporalibus ſuſcipiant incrementa, quique inibi Altiſſimo famulantur, religioſè divinis obſequiis, pacifice, & quiete inſiſtant, neque ullæ factiones, & contenſiones, aut ambitiones inter eos excitentur; idem Philippus Rex Fundator, & Patronus, habita ſuper hoc matura conſultatione decrevit circa electionem Prioris, & ceterorum Officialium prædicti Monaſterii hæc, quæ inferius deſcripta ſunt, Capitula, & ordinationes obſervanda eſſe.

Prioris electio in Capitulo Generali Ordinis facienda. §.2. Primum quidem, quod electio Prioris dicti Monaſterii in Capitulo generali ejuſdem Ordinis tertio quoque anno celebrari ſolita per Generalem, Priorem, & octo Diffinitores fieri debeat, eadem illa forma ſervata, quæ in eligendis Prioribus novarum domorum dicti Ordinis ſervatur: intra ipſum vero Monaſterium S. Laurentii electionem Prioris ejus Monaſterii celebrari nequaquam liceat, itaut Monaſterium prædictum quoad hoc de numero domorum novarum eſſe cenſeatur, & hæc forma eligendi, neque etiam ſtatuto totius Ordinis immutari, neque alterari quoquomodo valeat.

A quibus ſit facienda. §.3. Porro in electione Prioris ſaltem conſenſus majoris partis novem ſuffragiorum, ſeu vocum prædictarum neceſſario requiratur, quod ſi Diffinitorum numerus impoſterum augebitur, eorum uniuſquiſque in hujuſmodi electione votum habeat, & ſemper majoris partis conſenſus attendatur. Si is, qui Prioris munere in dicto Monaſterio functus fuerit, ſub fine ſui officii in Diffinitorum numerum relatus erit, poſſit nihilominus vocem in electione futuri Prioris habere, non tamen ſe ipſum eligere.

Quo caſu precedens Prior ad alterum triennium tantum confirmari poſſit. §.4. Quinimmo niſi poſt intermiſſum alterum triennium a die finiti Officii numerandum, iterum eligi in Priorem non poſſit, præterquam ſi duarum ſaltem ex tribus partibus eligentium vota iterum eumdem eligerent, tunc enim ad alterum triennium, & ſic ad ſexennium in totum, ulterius vero nequaquam Prioris officium continuare poſſit.

Quæ cautelæ ſervandæ ſint in tali electione; §.5. Ubi autem aliquis non tamen Prior, ſed Procurator, aut frater dicti Monaſterii Sancti Laurentii ex numero eorum, qui profeſſionem inibi emiſerunt, ſeu Prior, vel Procurator alterius Domus inter Diffinitores deputatus erit, tunc in ejus arbitrio, & libera voluntate poſitum ſit, utrum malit uti ſuffragio, & cum ceteris votum ſuum dare in electione Prioris prædicti Monaſterii, vel non dare, ſed tamen non poſſit ſe ipſum eligere, & quamvis hujuſmodi perſona in electione ſuo ſuffragio non utatur, nihilominus futurus Prior ſaltem quinque vota ex octo reliquis habere debeat, eademque ratio votorum habeatur, ſi eligentium numerum, ut præfertur, augeri contigerit.

Prior nonniſi de gremio Monaſterii aſſumendus. §.6. Quoniam vero fratres in dicto Monaſterio profeſſi pleniorem notitiam habent omnium rerum ipſius Monaſterii, & eorum, quæ pro bono illius regimine neceſſaria ſunt, majorem etiam gerunt ad ipſum Monaſterium devotionis, & filialis benevolentiæ affectum, & magis quoadmodo obli-

Google

obligati, & devincti ſunt ad referendam aliqua ex parte gratiam, & ad oſtendendum aliquod grati animi indicium erga idem Monaſterium, a quo tantum beneficium receperunt, quam alii, qui in aliis domibus profeſſionem emiſerunt. His, & aliis juſtis de cauſis pro tempore futuris Prior dicti Monaſterii nonniſi ex numero Fratrum, qui in eodem Sancti Laurentii Monaſterio profeſſi erunt, eligi poſſit, aut debeat, qui etiam de Religionis zelo, literarum ſcientia, vita exemplari, & morum honeſtate ſit maxime commendatus, cum & Monaſterium ipſum adeo inſigne, & primarium exiſtat, ac præter res ipſius Monaſterii, etiam Collegium juxta illud inſtitutum ab eodem Priore gubernetur.

Non ſit eodem tempore alterius Monaſterii Prior.

§.7. Si quis ex Prioribus alicujus alterius Domus in Priorem prædicti Monaſterii eligetur, ejus Domus, cui præerit, regimen ſine ulla mora, aut exceptione dimittere, & ſtatim dicti Monaſterii Sancti Laurentii curam, & officium Prioris acceptare, & exercere teneatur, niſi forſan totius Ordinis generalis Prior exiſteret.

Quæ hujuſmodi electioni ſint præmittenda ad digniorem dignoſcendum.

§.8. Ceterum, ut hujuſmodi electio rectius celebretur, Prior generalis, & Diffinitores, antequam ipſum Priorem dicti Monaſterii eligant, a Viſitatoribus generalibus recepto jure jurando diligenter inquirant, ſæpe informent, quinam ſint inter fratres ipſius Monaſterii, qui, ut præfertur, qualificati Prioris officio digni, & ad illud idonei videantur, & num ex ipſa viſitatione conſtet, quempiam ipſorum ad hujuſmodi officium inhabilem, ſive illius incapacem eſſe, facta electione juxta formam ſupradictam, ſi electus in Priorem Capitulo generali præſens aderit, ſtatim electio illi intimetur, ut electioni de perſona ſua facta conſentiat, qui etiam invitus conſenſum præſtare cogatur.

De Confirmatoribus.

§.9. Dimiſſo autem Capitulo generali ex numero eorum Priorum, ſeu Procuratorum aliarum Domorum, qui Capitulo interfuerint, duo ab ipſis generali Priore, & Diffinitoribus in confirmatores eligantur, qui debeant ad ipſum Monaſterium Sancti Laurentii perſonaliter accedere, atque inibi juxta morem dicti Ordinis novum Priorem confirmare, & in poſſeſſionem inducere. Quod ſi electus Prior in Capitulo non aderit, nihilominus accedant Confirmatores ad Monaſterium S. Laurentii prædictum, eumque citent ad comparendum perſonaliter, & ad acceptandum munus Prioris ſibi injunctum. Deinde vero ipſi Confirmatores ad ſuas Domos revertantur.

Quid agendum ſit mortuo Priore ante celebrationem Capituli Generalis.

§.10. Præterea ſi contingat Priorem Monaſterii prædicti ante finitum triennium ſui officii ab humanis decedere, ne interim Monaſterium cum magno detrimento Prioris regimine deſtitutum remaneat, liceat in hunc eventum generali Priori totius Ordinis in privato Capitulo juxta formam prædictam novum Priorem dicti Monaſterii eligere, atque in demortui Prioris locum, & tempus ſubſtituere, cujus ſuffecti Prioris officium uſque ad proximum generale Capitulum duret, & tunc ſtatim ejus poteſtas, & auctoritas expiret, & officium vacet, novaque electio ſecundum modum prædictum celebretur. Sed ſi Prior ſubrogatus prædictus non ultra annum hoc munere functus erit, in eoque officio bene, & laudabiliter ſe geſſerit, pro ſequenti triennio denuo eligi poſſit, neque electio in privato Capitulo facta ei noceat, vel aliquod impedimentum præſtet.

Philippo Regi data facultas Priorem ſibi beneviſum deputandi.

§.11. Liceat eidem Philippo Regi ipſius Monaſterii Fundatori, & Patrono quamdiu vixerit, nominare, tam in generali, quam in privato Capitulo prædictis, etiam aliquem alium Fratrem ejuſdem Ordinis non in dicto Monaſterio, ſed alibi profeſſum, vel aliquem, qui continuato ſexennio officium Prioris exercuerit, ipſi Philippo Regi ob ejus merita gratum, & acceptum, qui ſervata in reliquis forma ſuperius deſcripta, etiam poſt continuatum ſexennium nihilominus in Priorem eligi valeat, poſt obitum autem dicti Philippi Regis, conditiones ſupradictæ perpetuo, & inviolabiliter ſerventur.

De electione Vicarii, aliorumque Officialium.

§.12. Poſtremo electio Vicarii, & Procuratorum principalium dicti Monaſterii S.Laurentii, ac pro Abbatia de Parazes, illi annexa, & pro adminiſtratione librorum novi Officii ita fieri debeat, ut Prior ejuſdem Monaſterii nominet duos antiquiores Fratres, profeſſos ipſius Monaſterii, & dicti duo antiquiores nominati, intra decem dies ſingulas perſonas, magis idoneas, magiſque ſufficientes ad ea miniſteria eligant, & tamen poſtea ſit in poteſtate Prioris, pro ſuo arbitratu, perſonas electas acceptare, vel reiicere, prout eſt in poteſtate cujuſcumque Prioris aliarum Domorum, Vicarios ſibi aſſignatos admittere, vel repellere.

Philippus Rex talia ſtatuta Apoſt. auctoritate confirmari petit.

§.13. Quæ quidem Capitula, & Ordinationes, ut perpetuis futuris temporibus inconcuſſa, & inviolata permaneant, idem Philippus Rex Monaſterii prædicti Fundator, & Patronus Nobis humiliter ſupplicavit, ut illis confirmationis Apoſtolicæ robur adiicere, aliaſque opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Ea itaque cōfirmat Sixtus.

§.14. Nos itaque ipſius Philippi Regis, precibus inclinati Capitula, & Ordinationes, prædicta auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illaque præſentis ſcripti patrocinio communimus, necnon eis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ac præmiſſa omnia, & ſingula, prout ſupra expreſſa ſunt, perpetuo firmiter, & inviolabiliter obſervari debere volumus, & mandamus, omneſque, & quoſcumque juris, & facti, & ſolemnitatum etiam ſubſtantialium, & in eis neceſſario requiſitarum defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Prioris electionem juxta ea fieri mandat.

§.15. Decernentes hanc formam electionis immutare, aut alterare nemini licere, & quaſcumque electiones contra diffinitionem literarum noſtrarum præſentium pro tem-

tempore ſactas ac inde ſecuta quæcumque nullius roboris, vel momenti eſſe.

Clauſulæ pro præſentiũ literarum perpetua firmitate.

§.16. Necnon præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio notari, vel impugnari, aut ex eo, quod de conſenſu dictorum Superiorum, & Fratrum alias quam per ſimplicem præſentium narrativam, illarumque exhibitionem non conſtet, in Jus, vel controverſiam revocari, aut ad terminos Juris reduci non poſſe, neque illas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium Statutorum, & Ordinationum generalibus, vel ſpecialibus revocationibus, ſuſpenſionibus, annullationibus, aut derogationibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties præſentes literas in priſtinum, & validum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas eſſe, & de novo ſub poſſeſſorio, data per eos, quorum intererit, eligenda, conceſſas cenſeri, & ſolas præſentes ad probandum, & verificandum in judicio, & extra illud omnia, & ſingula ſupradicta ſufficere, plenamque fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, ac valere, & tenere, perinde ac ſi in Capitulo generali totius Ordinis communi omnium conſenſu ſtatuta, & ordinata fuiſſent.

Et ſic ſemper, & ubique judicandum.

§.17. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam Palatii Apoſtolici Cauſarum Auditores, & S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere decernimus, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§. 18. Quocirca Venerabili fratri Epiſcopo Segobien., & dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Archidiacono Eccleſiæ Toletan. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte alicujus Religioſi dicti Ordinis fuerint requiſiti, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicantes faciant Capitula, & ordinationes prædicta, necnon confirmationem, approbationem, voluntatem, & decreta noſtra, ceteraque omnia, & ſingula prædicta debitæ executioni demandari, eoſque, quos concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, nec permittant quicquam contra prohibitiones ſupradictas per quoſcumque attentari: Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato, etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.19. Non obſtantibus fundationibus, inſtitutionibus, ſtatutis, & conſuetudinibus prædicti Sancti Laurentii, & quorumvis aliorum Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum dicti Ordinis, atque adeo ipſius Ordinis, & ejus Provinciarum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, aut alia forma ſervanda foret, tenores hujuſmodi pro ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentium literarum facienda publicatio.

§.20. Volumus autem quando, & quoties electiones prædictæ faciendæ erunt, has noſtras literas in præſentia eorum, qui vocem activam, aut paſſivam habebunt, legi, & publicari, ut earum forma omnibus intimata ad unguem obſervetur.

Dat. die 16. Novem. 1587. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 16. Novembris 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

CXII.

Prohibitio recipiendi ad habitum, vel profeſſionem cujuſcumque Ordinis regularis, homines illegitimos, criminoſos, aut æri alieno, reddendiſve rationibus obnoxios. Et præſcriptio formæ Novitios recipiendi.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

CUm de omnibus Eccleſiaſticis Ordinibus, in ea, qua convenit, puritate, & dignitate conſervandis, præcipuam geramus ſollicitudinem, tum vero illud præter cetera Nobis cordi eſt, ut a Regularium perſonarum Congregationibus, quas tamquam Deo dicatas, maxime candor, ſanctitaſque decet, cujuſcumque criminis, aut turpitudinis labes, & ſcandali occaſio quam longiſſime arceantur. Siquidem res ipſa Nos admonet, quam indecorum ſit, & ab ea, quæ divinæ Majeſtati, eique conſecratis perſonis debetur, reverentia alienum, ſi ejuſmodi homines, qui propter ſua ſcelera pœnas graves ſibi in ſæculo propoſitas timent, quive propter immunditiam, & peccata, ex quibus orti ſunt, notati perpetua ignominia, ab omni mundano honore, & a paterna hæreditate repelluntur, iidem omnipotenti Deo, tamquam hoſtiæ offerantur, atque ad habitandum in domo, quam decet honor, & ſanctitudo, inter miniſtros Domini, cui ſervire regnare eſt, ad ſacras functiones, quacumque prophana præeminentia multo nobiliores ſine ullo delectu admittantur. Cum etiam ſecundum legem Moyſi, immundi ab ingreſſu Sanctuarii excluderentur, ac ſacerdos habens maculam, panes Deo ſuo offerre non poſſet, nec accedere ad miniſterium ejus, & quod in holocauſtum Domini, aut victimam pacificorum offerebatur, id immaculatum eſſe deberet, ut acceptabile foret, nec ulla macula eſſet in eo, quod ſi macu-

maculam habuiſſet, neque offerendum, neque acceptabile futurum eſſet.

Cauſa hujus Cōſtitutionis.

§.1. Ne igitur contingat illegitime genitos, qui ut plurimum parentum vitia, & incontinentiam imitari ſolent, nec pietatis ſtudio, ſed temporalium commodorum intuitu, (quia hæreditates majorum, aut dignitates aliquas conſequi non poſſunt) ad Religionem confugiunt, vitam quam animo a Religione alieno ſuſceperunt, ab inſtitutis Religioſis alienam, plerumque cum dedecore, & proprie ſalutis diſpendio ducere, ſuiſque corruptis moribus, & malis exemplis, quietem, & ſtatum ceterorum Deo famulantium perturbare, aut hac quaſi fæce, & colluvie, ipſarum Religionum honorem, & exiſtimationem lædi, ut denique homines, qui hac ſpe ad filios ſpurios in peccato gignendos eſſent propenſiores, eo magis abſtineant ab hujuſmodi carnis flagitiis, quo ſuæ proli hoc quoque refugium præcluſum viderint.

Illegitimi ad Religionem non recipiantur.

§.2. Hac noſtra in perpetuum valitura Conſtitutione diſtricte interdicimus, & prohibemus, ne illegitimi procreati ex inceſtu, aut ex ſacrilegio (quorum ſcilicet parentes conſanguinitate, vel affinitate, intra tertium gradum invicem conjuncti fuerint, vel quorum alteruter parens caſtitatem Deo voverit, etiam Apoſtolica, Imperiali, vel Regia, aut quavis alia auctoritate legitimati, aut natalibus reſtituti, ad aliquam quorumcumque Ordinum, etiam Mendicantium, & non Mendicantium, Fratrum, Monacorum, Eremitarum, vel Canonicorum, aut Clericorum regularium, Congregationum, aut Hoſpitalium Religionem, neque ad habitum, nec profeſſionem regulares, recipi, vel admitti quoquo modo poſſint. Quod ſi eorum quiſpiam habitum poſt publicationem præſentis Conſtitutionis in futurum receperit, vel profeſſionem poſthac emiſerit, decernimus habitus ſuſceptionem, & profeſſionem, ea nunc prout ex tunc, irritam, nullam, & invalidam, nulliuſque roboris, vel momenti fore, ac nullum exinde, aut ea hujuſmodi voto penitus annullato, obligationis vinculum oriri poſſe, quinimmo illos habitu regulari, ad quem reaſſumendum perpetuo inhabiles ſint, quamprimum exui, & ab ipſa Religione ei ci, exterminarique debere. Et nihilominus quicumque Superiores, tam Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Domorum, Collegiorum, & locorum regularium, quam etiam præfatorum Ordinum Congregationum, Hoſpitalium, & quarumcumque Religionum Provinciales, vel Generales, quovis nomine nuncupati, qui ex prædictis inceſtu, vel ſacrilegio genitos poſt dictam publicationem, ad habitum receperint, vel ad profeſſionem admiſerint, excommunicationis ſententiam eo ipſo incurrant, a qua eorum nemo, niſi in mortis articulo conſtitutus, ab alio quam Romano Pontifice abſolutionis beneficium valeat obtinere. Sed ne iis, qui in humilitatis Spiritu, Deo, & Religioni ſervire, & pœnitentiam agere intra Monaſteria, vel Domos regulares cupiunt, ad ſanctum hujuſmodi propoſitum via penitus præcludatur, permittimus, ut præfati illegitimi, ex dictis inceſtu, aut ſacrilegio geniti, ad habitum converſorum, ſeu famulorum in Monaſteriis, vel Domibus regularibus ſervientium recipiantur, & in ipſis Monaſteriis, ſeu Domibus regularibus, ad ſervilia miniſteria, viliora obſequia, humiles functiones, atque abiecta ſervitia admitti poſſint; ea tamen conditione, ut ad habitum religioſorum, vel ad profeſſionem, quam Religioſi emittere ſolent, emittendam, necnon ad omnes non modo ſacros, ſed etiam minores Ordines, vel ad clericalem characterem, denique ad cuncta Eccleſiaſtica officia, & functiones, & ad aſcendendum altiores gradus ſint eis portæ perpetuo clauſæ, & obſeratæ.

Alii autem illegitimi etiam legitimati, ſervata forma hic tradita, recipi poſſunt, & ſic recepti inhabiles ad quoſcumque gradus, & dignitates ſui Ordinis obtinendas remaneant, donec fuerit auctoritate Apoſtolica ſuper cum eis ſpecialiter diſpenſatum.

§.3. Quoad reliquos vero non ex inceſtu præfato, nec ſacrilegio, ſed ex quovis alio minus legitimo toro natos, ſpurios, vel naturales, etiam, ut præfertur, vel alias legitimatos, qui ob meliorem vitæ frugem, Religionem ingredi cupiunt, ſtatuimus, & ordinamus, eos ad Religionem admitti non poſſe, aut debere, niſi prius illorum vita, & moribus diligenter cognitis, & circumſtantiis univerſis, quæ circa idoneitatem perſonæ attendendæ erunt, conſideratis, ac de Religionis zelo, pietate, integritate, & doctrina fide dignis teſtimoniis adeo commendati fuerint, adeo bonam indolem, & ſpecimen virtutis præſeferant, ac tot merita eis ſuffragentur, ut defectum natalium ſuppleant, eorumque receptio univerſæ Religioni commodo, & utilitati profutura videatur. Et ſuper hoc ipſo in Generali, vel Provinciali Capitulo matura deliberatione habita, generalis, vel Provincialis Superioris, ac Definitorum unanimi conſenſu approbati, & ad habitum regularem admiſſi extiterint. Et tamen hi ſic recepti ad gradus, honores, & dignitates ſui Ordinis obtinendi perpetuo inhabiles, & illorum incapaces remaneant, niſi ſuper hoc cum eis fuerit auctoritate Apoſtolica ſpecialiter diſpenſatum. Si quis autem eorum aliter quam ut præfertur, recipietur, profeſſio ſimiliter nulla ſit, atque ipſi habitu privari, & a Religione eiici debeant, eorumque receptores, excommunicatione, ut ſupra, innodati ipſo facto exiſtant.

Criminoſi vel ſuſpecti, aut æri alieno, vel reddendis rationibus obnoxii ad Religionem non admittantur.

§.4. Ceterum quoniam ſæpe ſe vitia ingerunt, & ſe eſſe virtutes mentiuntur, ac multi decoctores poſt dilapidatam rem familiarem, & contractam ingentem vim æris alieni, aut interverſam alienam pecuniam eorum fidei creditam, ut ratiocinia effugiant, Alii poſt furta, latrocinia, rapinas, homicidia, aliave facinora patrata, etiam banniti, aut damnati, ſeu qui meritas pro ſuis delictis pœnas metuunt, non pia intentione, ſed ad evitandam legum, & judiciorum ſeveritatem, quia tuto in ſæculo vivere non poſſunt, tunc demum quærunt a Religione auxilium, quando aliunde illud non ſperant, unde ſub habitu, & nomine Religioſorum, animum Religioni inimicum, & inveterata vitia reti-

nent, neque alios qui ſancta vocatione vocati ſunt, patiuntur tranquille divinis obſequiis inſiſtere, in gravem Dei offenſam, Religionis opprobrium, & ſcandalum plurimorum, ut his quoque ſubterfugii, & impunitatis ſpes omnis tollatur, auctoritate Apoſtolica, & tenore præſentium, etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, juvenes, aut viros adultos, majores ſexdecim annis, non aliter in aliquam Religionem recipi poſſe, nec debere, niſi prius de eorum parentibus, patria, deque anteacta vita, & moribus diligenter inquiratur, & ex acurata informatione, & fide digna relatione, compertum, & exploratum ſit, eos neque aliquorum criminum, qualia ſunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia ſimilia, aut graviora, reos vel ſuſpectos exiſtere, ut propterea damnati ſint, aut ne damnentur formident, neque ingenti ære alieno ſupra vires facultatum ſuarum gravatos, vel reddendis ratiociniis ita obnoxios, ut ex hujuſmodi cauſa, lis, vel moleſtia eis jam illata, vel timendum ſit ne inferatur. Niſi denique conſtet, ipſos non humana aliqua ratione, ſed tantum devotionis, & pietatis favore vitam Religioſam ſponte, & ex animo elegiſſe. Deque his omnibus, in Generali, vel Provinciali Capitulo, plena, & indubitata fide facta, tam Superioris generalis, ſeu provincialis, quam Diffinitorum conſenſu approbati, & ad habitum regularem admiſſi fuerint. Omnes autem, & quoſcumque, ut dictum eſt, criminoſos, vel ſuſpectos, aut æri alieno, ut etiam diximus, vel rationibus reddendis obligatos, ad Religionem perpetuo inhabiles declaramus.

Receptio aliter facta damnatur.

§.5. Et ſi qui eorum contra præſentem noſtram Conſtitutionem temere admittentur, tam ſuſceptionem habitus, quam profeſſionem, & inde ſecuta, ex nunc prout ex tunc pari modo irritamus, & annullamus, viribuſque, & effectu carere decernimus, ac jubemus eos, qui ſic de facto recepti erunt, habitu ſpoliari, & a Religione expelli: & nihilominus ſi expulſi non fuerint, volumus, & pariter declaramus, habitus ſuſceptionem, & profeſſionem penitus nullam eſſe, & cenſeri, ac propterea attenta nullitate habitus, & profeſſionis, licere quibuſcumque Judicibus, & Curiis, etiam ſæcularibus, ad quos, ſeu quas ſpectat, contra eos, ut prius juris, & facti remediis opportunis, ex officio, vel ad cujuſcumque inſtantiam, vel querelam civiliter, criminaliter, aut mixtim procedere. Quare volumus, ut cujuſque juvenis, aut viri majoris xvi. annis, a ſæculo ad Religionem tranſeuntis approbatio, admiſſio, & receptio, in generali, vel provinciali Capitulo, ut ſupra ordinatum eſt, pro tempore fiant; necnon Religioſi ſic recepti nomen, & cognomen, quibus in ſæculo utebatur, & patria in actis ipſius Capituli deſcribantur, & notentur.

Recipientibus pœnæ imponuntur.

§.6. Et inſuper quoſcumque Religioſos, eorumque Superiores, qui aliquas perſonas, ut dictum eſt, inhabiles poſt hanc Conſtitutionem publicatam receperint, voce activa, & paſſiva, necnon officiis, gradibus, honoribus, & dignitatibus quibuſcumque per eos obtentis, eo ipſo in perpetuum privamus, & tam illis privatos, quam ad illa, & alia quæcumque in poſterum obtinenda perpetuo inhabiles, eorumque incapaces decernimus, & declaramus.

Regulares de una Provincia ad aliam ſui Ord. tranſeuntes Superiorum licentiã ſecum deferre debeant alioquin hoſpitio recipi nequeant, & a locorum Ordinariis carcerentur.

§.7. Sed & quia interdum Satanas in Angelum lucis ſe callide transfigurat, ac perditi quidam, & facinoroſi homines, quod ſæpe vidimus, & experti ſumus, inſtigante antiquo pacis, & Religionis hoſte, non veriti ſunt temerario auſu habitum Religioſorum aſſumere ea mente, ut veluti ſub ovina pelle lupi rapaces, per dolum, & inſidias Chriſtifideles incautos, & nihil mali a Religioſis ſuſpicantes, opprimerent, ſive ut poſt ſcelera perpetrata, viam faciliorem ad fugam haberent, ſive ut banniti Curiæ ſæcularis, quæ eos propemodum interceptos perſequebatur, manus effugerent, & & contigit aliquando ipſos ſicarios, Religioſis veſtibus indutos, a veris Religioſis hac fraude deceptis, intra domos regulares hoſpitio receptos fuiſſe. Prohibemus eodem modo atque interdicimus, ne quis regularis ex una Provincia ad aliam Provinciam ſui Ordinis tranſeundo, etiam in itinere, intra aliquod Monaſterium, Domum, vel locum alterius Provinciæ ad habitandum, vel tamquam hoſpes recipi, aut ad modicum tempus divertere poſſint, niſi a Superiore ejus loci ubi reſidet, expreſſam licentiam diſcendendi in ſcriptis obtentam, ſeu literas obedientiæ, vel commendatitias ſecum deferet, atque exhibeat, vel niſi ita cognitus ſit iis, ad quos diverterit, ut de ejus perſona nullus omnino dubitationi, aut ſuſpicioni locus relinquatur. Ideoque præcipimus univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, eorumque Vicariis in ſpiritualibus generalibus, ut per ſuos Officiales, Miniſtros, vel executores curent, ab omnibus perſonis regulari habitu indutis, quas per ſuas Civitates, vel Diœceſes, iter facere, vel tranſire, & ad quæcumque Hoſpitia, vel diverſoria ſe recipere contigerit, diligenter perquiri, num hujuſmodi literas obedientiæ, ſeu commendatitias ſecum deferant. Quod ſi eos dictas literas non habere, vel ignotos eſſe deprehenderint, poſſint contra ipſos, etiam tanquam dictorum criminum ſuſpectos procedere, & tamdiu illos ſub cuſtodia detinere, donec certa de eiſdem notitia habeatur. Et tamen volumus, ut iis, qui etiam pietatis, vel hoſpitalitatis prætextu, regulares alterius Provinciæ ignotos, aut ſine licentia, vel literis, ut ſupra receperint, dictas pœnas privationis vocis activæ, & paſſivæ, necnon officiorum, graduum, honorum, & dignitatum obtentorum, atque inhabilitatis perpetuæ pariter incurrant.

Decretum irritans.

§.8. Decernentes ſic in præmiſſis omnibus per quoſcumque judicari debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.9. Quo-

Digitized by Google

Exequutores deputatio.

§.9. Quocirca venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus dictorum Ordinum, Congregationum, Hoſpitalium, & locorum Regularium, apud Nos, & Sedem Apoſtolicam protectoribus, nunc & pro tempore exiſtentibus, ac locorum Ordinariis præfatis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut eorum unuſquiſque, per ſe vel alium, ſeu alios, Cardinales quidem in ſuæ protectionis, Ordinarii vero in ſuarum Civitatum, Diœceſium, & diſtrictuum regularibus locis, curent præſentes literas publicari, eaſque perpetuo firmiter, & inviolate obſervari, inobedientes, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarando, illaſque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.10. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quorumcumque Ordinum, Congregationum, Hoſpitalium, & Religionum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus præſentis Conſtitutionis impediri valeant quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in his literis mentio ſpecialis. Quæ omnia quatenus eidem Conſtitutioni in aliquo adverſentur, illorum tenores pro expreſſis habentes, perpetuo tollimus, annullamus, & abrogamus, ac nolumus cuiquam ſuffragari, aut ſi Superioribus, & perſonis dictorum Ordinum, Congregationum, Hoſpitalium, communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Juſſio publicandi, & fides tranſumptorum.

§.11. Mandamus vero eaſdem præſentes ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, de more publicari, & affigi, illarumque exemplis, etiam impreſſis, Prælati eccleſiaſtici ſigillo, & Notarii publici ſubſcriptione munitis, eandem fidem in judicio, & extra illud haberi, quæ eiſdem originalibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum interdictorum, prohibitionum, ſtatutorum, ordinationum, declarationum, decretorum, voluntatum, permiſſionis, irritationis, annullationis, juſſionis, privationis, præcepti, ſublationis, abrogationis, & mandatorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An.III. 26. Novemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, ſexto Kal. Decembris Pontificatus noſtri Anno III.

Sequuntur declarationes d. Conſtitutionis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD Romanum ſpectat Pontificem ſacrorum Canonum conditorem, quæ per eum ſancita ſunt, ita ſuæ declarationis arbitrio dilucida reddere, ut inde nemini poſſit dubitationis ſcrupulus exoriri, præſertim vero ſalubriter conſulere, ut cum de Regularibus agitur, qui ſe omnino Dei Omnipotentis obſequio mancipărunt, tollantur ea omnia, quæ eorum ſanctum Chriſto pie inſerviendi inſtitutum quoquomodo valeant perturbare.

Dubia exorta ſunt ſuper dicta Conſt.

§.1. Sane poſt editam noſtram Conſtitutionem, quæ incipit: *Cum de omnibus Eccleſiaſticis Ordinibus &c.* Super modo, & forma recipiendi, & admittendi eos, qui ſub Religionis jugo, Altiſſimo famulari deſiderant, cum variæ ſint exortæ dubitationes, & quæſtiones, eæque poſtea ad audientiam noſtram perlatæ.

Ideo hic Pontifex ſubſequ. promit declarationes.

§.2. Nos ad tollendam omnem ambiguitatis occaſionem, habita cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus Congregationis ſuper Regularium negociis, & conſultationibus per Nos inſtitutæ, matura deliberatione, de illorum conſilio, & aſſenſu præſentem noſtram perpetuo valituram declarationis Conſtitutionem duximus promulgandum.

Prima declaratio quo ad illegitime natos ex parentibus, inter quos tunc matrimonium conſiſtere poterat & poſtea ſubſecutum ſit.

§.3. Cum itaque inter alia dubitetur, num primo dicta noſtra Conſtitutio, ubi de illegitime genitis loquitur, comprehendat etiam eos, qui poſtea per ſubſequens matrimonium fuerunt legitimati. Nos inhærentes ſacrorum Canonum diſpoſitioni, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus illegitime natos ex iis parentibus, inter quos tempore quos ipſi geniti ſunt, matrimonium rite conſiſtere poterat, ſecuto poſtea matrimonio legitimos effectus, ſub dicta Conſtitutione minime comprehendi, ſed eos tam quoad emittendam profeſſionem, quam quoad conſequendos gradus, honores, & dignitates ſui Ordinis, æquo jure cum illis, qui ex matrimonio legitimo, & conſtanti nati ſunt, cenſendos eſſe.

Secunda declaratio quo ad illegitime natos ex ſoluto & ſoluta, qui ante editam Conſtitutionem prædictam, quavis auctoritate legitimati, aut ad dignitates habilitati, & illis perfuncti ſunt.

§.4. Illegitimos vero etiam ex ſoluto, & ſoluta, qui antequam noſtra Conſtitutio emanaret, profeſſi, vigore ſeu prætextu privilegiorum, aut indultorum Apoſtolicorum cuivis Ordini, Religioni, Monaſterio, aut Congregationi, eorumve Superioribus, in genere, vel in ſpecie conceſſorum, eo ipſo per ingreſſum Religionis, vel per eoſdem Superiores, ſive alios quoslibet etiam Sedis Apoſtolicæ de Latere Legatos, aut alios officiales, vel miniſtros quavis præeminentia, vel auctoritate etiam Apoſtolica fungentes, aut facultate ſuffultos legitimati, aut ad gradus, honores, & dignitates

Digitized by Google

tates habilitati, ſeu reintegrati, & illis alias perſuncti ſunt, volumus poſthac non obſtan. quibuſcumque, tam antiquis privilegiis, aut literis Apoſtolicis, quam aliis indultis, ſeu declarationibus, etiamſi illa per Nos poſt dictam Conſtitutionem noviſſime edita fuiſſe aſſerantur, honores, gradus aut dignitates hujuſmodi obtinere non poſſe, ac diſpenſationes, & legitimationes quaſcumque eis nullatenus ſuffragari, niſi ſpecialiter, & nominatim cum eorum ſingulis fuerit ſuper natalium defectu, ad honores, gradus, & dignitates obtinendas, ante, vel poſt ingreſſum Religionis per Romanum Pontificem immediate, vel de ejus ſpeciali mandato diſpenſatum, deque diſpenſatione, ſeu mandato per literas Apoſtolicas, ſeu in forma Brevis, vel ſaltem per patentes literas Cardinalis Protectoris de ipſius Rom. Pont. voluntate fidem facientes, legitime conſtiterit.

Tertia declaratio quo ad non diſpenſatos, tempore editæ Conſtitutionis prædictæ.

§. 5. Eos pariter, qui tempore publicationis noſtræ Conſtitutionis in ſuis Religionibus ſine hujuſmodi ſpeciali Rom. Pont. diſpenſatione, officia, honores, & dignitates habebant ad vitam, eo ipſo ab illis amotos, & abſolutos harum ſerie declaramus. Ad tempus autem illa obtinentes permittimus in ſua adminiſtratione uſque ad finem ſui temporis conſervari; ita tamen, ut in poſterum nec tempus ordinarium eis prorogari, aut extendi, neque ipſi ad alias non modo ſimiles, verum etiam neque ad inferiores, aut altiores, & majores dignitates, honores, gradus, aſcendere poſſint, perinde, ac ſi id ipſum in præfata noſtra Conſtitutione ab initio expreſſum fuiſſet. Ne tamen hujuſmodi Religioſi in liberalium artium, ac præſertim ſacræ Theologiæ ſtudiis, & Religioſis profectibus ſegniores fiant, atque eorumdem pia ſtudia reſrigeſcant, eos noſſe volumus, quod ſi ipſorum quiſpiam eximia doctrina, vitæque, & morum ſanctitate excellere reperietur, deque eorum probitate, & præclaris meritis Ordinum Protectores eam apud Nos fidem fecerint, ut non immerito ſperari queat, eorum doctrinam, & operam ipſi Ordini, & ſanctæ Dei Eccleſiæ uſui, & commodo futuram, tunc demum indulgentiam, & benignitatem noſtram facile experientur.

Quarta declaratio quid intelligatur ſub nomine dignitatum, honorum, & graduum a quibus præfati illegitimi excluduntur.

§. 6. Quoniam vero a multis quæſitum eſt ſub nomine honorum, graduum, & dignitatum, a quibus illegitimi penitus excluduntur, quid potiſſimum ſit intelligendum: Declaramus hac in re, de qua nunc agitur, appellatione dignitatum, honorum, graduum, debere intelligi Præpoſitatus, Abbatiatus, Prioratus, Guardianatus, Cuſtodiatus, Provincialium, ac Generalium Superiorum officia, & alia his ſimilia, cum honore, & ſuperioritate conjuncta. Ab officiis autem oneris, veluti Lectoris, Confeſſarii, ſtudiorum, & ſacræ Theologiæ Magiſtri, Regentis, Prædicatoris verbi Dei, & ceteris hujuſmodi, immo etiam a voce activa, a ſacris Ordinibus ſuſcipiendis, ipſorumque miniſterio, ipſos illegitimos, dummodo ex ſacrilegio, vel inceſtu geniti non ſint, nequaquam arcemus.

1. Declaratio circa celebrationem Capitulorum Generalium ſive Provincialium pro inquiſitione ſuper Novitiis recipiendis.

§. 7. Cum vero in quibuſdam Religionibus Capitula Provincialia, aut numquam aut non quotannis, ſed rarius celebrentur, quædam etiam Monaſteria, aut Domus hujuſmodi in remotiſſimis regionibus, Hæreticorum, aut Infidelium tyrannidi finitimis ſita ſint, ne ii, quos extra Capitula, ad habitum, vel profeſſionem regulares admitti prohibuimus, tempus celebrandis Capitulis præfixum nimis diu expectare, aut ad ea cum maximo incommodo accedere cogantur, concedimus, & indulgemus, ut in qualibet Provincia ſaltem duo, vel ſi commode fieri poterit, tria, aut plura Monaſteria, ſeu Domus regulares deputentur, quarum, ſeu quorum Superiores infra annum ſaltem ad inquiſitionem ſuper novitiis faciendam, & ad ipſos Religioſos juxta formam præfatæ Conſtitutionis recipiendos, ad alia quæ in ipſa Conſtitutione continentur peragenda, inſimul congregentur.

2. Declaratio circa facultatem dictorum Capitulorum, vel ab eis deputatorum pro inquiſitione prædicta.

§. 8. Quod ſi paucitas, aut nimia diſtantia Monaſteriorum ne id quidem patiatur, ſaltem tribus ex antiquioribus Patribus unius Monaſterii, aut Domus ejus Provinciæ hujuſmodi facultas, & auctoritas per Capitulum generale, ſcilicet Monacorum, vel Provinciale Mendicantium, & reliquorum Regularium ejus Ordinis demandetur.

3. Declaratio circa facultatem Capitulorum Conventualium in prædictis.

§. 9. Verum in iis Monaſteriis, Domibus, & locis regularibus, quæ aut nondum in Congregationes redacta, aut alias nulli Provinciæ ſubiecta ſunt, ſtatuimus, ut trina Capitula Conventualia tribus diſtinctis cum intervallo ſaltem decem dierum vicibus celebrata, eamdem in recipiendis Novitiis per trinas hujuſmodi diſtinctas vices approbatis, habeant auctoritatem, quæ per noſtram Conſtitutionem Capitulis Provincialibus eſt attributa.

4. Declaratio circa numerum ſuffragiorum in recipien. Religioſis.

§. 10. Neque vero ſi in generalibus, vel Provincialibus Capitulis aliqui Vocales deſint, nec ſi a definitorum conſenſu aliquis diſcrepaverit, idcirco receptio Religioſorum retardari, impediri, aut impugnari debebit, ſed ſatis eſſe volumus ſi vocalium, & ſuffragiorum numerus legitimus, a jure, vel per cujuſcumque Ordinis ſtatuta præfinitus intervenerit.

5. Declaratio circa verbum Capituli.

§. 11. Et quod de Capitulo Provinciali, aut Generali dictum eſt, idem juris ſtatuimus, ſiquæ Religiones, non Capitulorum, ſed Congregationum, aut dietarum, vel alio quovis nomine uti reperiantur.

Prima declaratio circa admittendos ad profeſſionem.

§. 12. Quod autem pertinet ad profeſſionem, tam illegitimorum, quam eorum qui poſt ſexdecim ætatis annum expletum regularem habitum ſuſceperunt, quia tunc demum vere, & proprie Religioſi effici dicuntur, cum profeſſionem emittunt; Declaramus, eos qui ante prædictam noſtram editam Conſtitutionem habitum ſuſceperint, & poſt ipſius promulgationem cupiunt profiteri, non alias ad profeſſionem admittendos eſſe, quam facta inquiſitione, & ſer-

vata

vata forma in ipſa Conſtitutione præſcripta: & eorum, qui poſt dictam promulgationem etiam ignoranter non habita dicta inquiſitione, & non ſervata forma ad profeſſionem admiſſi fuerint, profeſſionem nullius eſſe roboris, & momenti. In oblatis autem & converſis profeſſionem emittentibus, ſatis erit, ſi quoad mores, & ſtatum perſonarum ipſa inquiſitio fiat.

2. Declaratio circa nullitatem tacitæ profeſſionis.

§.13. Sed cum eadem ratio vigeat in tacita profeſſione emittenda, quæ militat in expreſſa, ſtatuimus, quod in quibuſvis Ordinibus, & Religionibus, neque etiam tacita profeſſio quorumcumque Religioſorum induci poſſit, nec inducta intelligatur, niſi in receptione Conſtitutionis forma ſervata fuerit.

3. Declaratio circa validitatem expreſſæ profeſſionis, & Apoſtatarum reditum ad religionem.

§.14. Si quis vero ante editam noſtram Conſtitutionem jam tacite profeſſus, expreſſe cupiat profiteri, vel ſi quis apoſtata ad ſuam Religionem redire voluerit, inquiſitio, & forma præſcripta non erit neceſſaria, niſi, vel de moribus, ſtatu, & qualitate perſonę, vel de validitate ipſius tacitæ profeſſionis dubitatio aliqua oriatur.

Declaratio circa advenas ſub regulari habitu recipien. qui cómorantur in regionibus a ſua patria remotis, aut ab infidelibus oppreſſis.

§.15. In iis autem qui in locis a ſua patria longiſſime remotis degentes, vel quorum patria ab Hæreticis, vel Infidelibus miſere oppreſſa detinetur, voluerint ſe divinis obſequiis ſub regulari habitu dicare, ut in hoc quoque Sedis Apoſtolicæ benignitas elucеſcat, quæ cunctos mortales, præſertim vero exteros ex longinqois regionibus ad eam aſſidue confluentes materno ſinu libenter amplectitur, ſancimus exteros hujuſmodi, & advenas quamvis non liquido conſtet de iis omnibus, quæ in Conſtitutione noſtra requiruntur, tamen ſi diligentia adhibita nihil appareat, quod eos impediat, habiles reputandos eſſe.

Declaratio circa eos quos poſt promotioné ad gradus, natalium defectum, aut criminum, notam pati conſtiterit.

§.16. Quod ſi quis ante, vel poſt Conſtitutionem ipſam profeſſus ad ſacros ordines, vel ad honores, gradus, & dignitates promotus exiſtat, & poſtmodum in eo natalium defectum, aut criminum in dicta Conſtitutione noſtra expreſſorum, notam, quæ prius ignorabantur, detegi contigerit, decernimus, eum ſtatim poſt hujuſmodi defectus notitiam habitam, non alias quam juxta formam ipſius Conſtitutionis, ad honores, gradus, & dignitates, aut ad executionem Sacrorum Ordinum admitti debere.

Declaratio quomodo dicta Conſtitutio quoad criminoſos procedat.

§.17. Contra criminoſos vero, quorum profeſſio eadem Conſtitutione noſtra irrita declaratur, ac propterea Judicibus, & curiis ſæcularibus procedendi facultas conceditur, tunc demum id locum habere volumus, & non aliter, cum actis publicis conſtiterit ipſos Judices, & Curiam ſæcularem ante ſuſceptionem habitus de ipſo crimine adverſus eos accuſationem ſuſcepiſſe, vel inquiſitionem inſtituiſſe.

§.18. Ceterum quæ a Nobis circa Religioſos viros in præfata Conſtitutione ſancita ſunt, ea nequaquam volumus ad Moniales nunc extendi.

1. Declaratio circa receptionem hoſpitũ alterius, vel ejuſdem Provinciæ.

§.19. Poſtremo dum interdicimus, ne quis regularis alterius Provinciæ intra aliquod Monaſterium, domum, vel locum alienæ Provinciæ, etiam tamquam hoſpes, & ad modicum tempus recipi poſſit, niſi a Superiore loci, ubi reſidebat, & a quo diſceſſit, licentiam expreſſam in ſcriptis exhibuerit, vel niſi ſatis cognitus ſit, id obſervari volumus non ſolum in religioſis itinerantibus de una in aliam Provinciam, ſed in iis quoque qui proficiſcuntur de uno in aliud ejuſdem Provinciæ Monaſterium, tam ſui, quam alterius Ordinis.

2. Declaratio circa eoſdem.

§.20. Quod ſi dicerent, ſe ad Apoſtolicam Sedẽ confugere ob gravamina a ſuis ſuperioribus ſibi illata, & ideo ab ipſis Superioribus licentiam, & literas obtinere non potuiſſe, non propterea ullo modo recipi valeant, niſi fide dignorum teſtimonio de petita ab eis licentia, & per ſuos Superiores denegata conſtiterit.

3. Declaratio circa receptionem peregrinorum & advenarum religioſorum in Urbe.

§.21. In Alma vero Urbe noſtra Religioſi advenæ, & peregrini de gravaminibus ſibi illatis conquerentes nullibi ſine hujuſmodi literis, aut licentia recipiendi erunt, niſi prius ad Congregationem dictorum Cardinalium ſuper negociis Regularium a Nobis deputatorum, vel ad ſuos Protectores remittantur, ubi ipſis auditis pro rerum, & perſonarum qualitate, quid agendum ſit, ſtatuetur.

Confirmatio aliorum in dicta Conſtitutione contentorum.

§.22. Reliqua autem in priori noſtra Conſtitutione contenta, quæ in præſentibus literis non declarantur, volumus perpetuo firma, & valida, & in ſuo robore permanere, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, inviolabiliter obſervari.

Revocatio quarumcumque cóceſſionum, de recipien. Novitiis extra Capitula.

§.23. Et ſi quid a Nobis alicui Ordini, aut Religioni præter, aut contra præfatæ Conſtitutionis formam poſt illius editionem circa recipien. extra capitula Novitios, aut alias indultum, aut conceſſum fuit, id omne, ac deſuper confectas literas prorſus revocamus, & annullamus, ac ad terminos præſentis Conſtitutionis reducimus, & alias nemini volumus ſuffragari.

Decretum irritans.

§.24. Decernentes ſic in præmiſſis univerſis, & ſingulis per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Sacri Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis cauſa, & inſtantia ubique judicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.25. Non obſtantibus præfata, & aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quorumcumque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium Religionum, ac Monaſteriorum, etiam eorum, quæ ordinum capita dicuntur, Prioratuum, Domorum, & quorumvis Regularium locorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis quantocumque tempore obſervatis, necnon fundationibus eorumdem, aliis quoque privilegiis,

in-

indultis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis illis omnibus, ipſorumque Superioribus generalibus, vel Provincialibus, Conventibus, Capitulis, Fratribus, & perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Noſmetipſos, etiam poſt primo dictæ noſtræ Conſtitutionis publicationem, & præſatam Sedem, etiam per modum ſtatuti perpetui, ac initi, & ſtipulati contractus, ſeu quaſi, necnon motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac etiam conſideratione, intuitu, contemplatione, vel ad inſtantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, Sanctæque Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, ac de eorum conſilio, & aſſenſu, etiam conſiſtorialiter habito quomodocumque, ac ſub quibuſvis tenoribus, & formis, necnon cum quibuſvis reſtrictivis, reſtitutivis, præſervativis, annullativis, derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis quomodocumque conceſſis, confirmatis, & etiam iteratis vicibus extenſis, & moderatis, etiamſi in eis, ac ſtatutis, ſtabilimentis, & fundationibus præſatis caveatur expreſſe, quod nunquam eorum privilegia, & indulta, revocata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec illis in toto, vel in parte derogatum cenſeatur per quaſcumque literas, etiam derogatoriarum derogatorias, ac alias fortiores, & efficaciores clauſulas in ſe continentes, niſi illorum, ac etiam certarum ſpecialium literarum Apoſtolicarum inde confectarum vere, non autem per clauſulas generales, vel ſpeciales idem importantes inſerto tenore, ac de ſimili Cardinalium conſilio, quodque ſemper in hujuſmodi derogationibus, & aliis diſpoſitionibus cenſeatur appoſita clauſula, quod tunc demum, nec aliter, nec alio modo effectum ſortiantur, cum Superiorum, Capitulorum, & Conventuum præſatorum ad id accedat aſſenſus, quodque derogationes, & aliæ depoſitiones hujuſmodi aliter effectum non habeant, niſi conſiſtorialiter factæ, & per trinas diſtinctas literas eundem tenorem continentes tribus diſtinctis vicibus Superioribus, Capitulis, & Conventibus præſatis fuerint intimatæ, eorumque pariter ad id expreſſus accedat aſſenſus, aliter vero factæ viribus, & effectu omnino careant, ac Superiores, Capitula, Conventus, & aliæ perſonæ præſatæ ad parendum illis, & decretis deſuper proceſſibus, eorumque executoribus, & ſubexecutoribus, ac ipſorum mandatis, & monitionibus minime teneantur, ſed literarum hujuſmodi executionem omnino impedire, nec ratione reſiſtentiæ cenſuris Eccleſiaſticis, etiam per ipſos executores, vel ſubexecutores latis innodari poſſint. Quibus omnibus etiamſi alias de eis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habeoda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & quatenus effectum præſentium quoquo modo impedire, vel retardare, vel illis obeſſe poſſent, ea omnino tollimus, & abrogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Forma publicandi hujus Cõſtitutionis.

§.26. Ut autem præſentes literæ omnibus plenius innoteſcant, mandamus illas ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & in Cancellaria Apoſtolica, necnon acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more affigi, volumuſque, & decernimus ut ipſarum præſentium exempla etiam impreſſa, manuque Notarii &c. Nulli ergo &c.

Sanctio pœnalis.

D. P. An.IV. 21. Octobris.

Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo octavo, duodecimo Kalendas Novembris, Pontificatus noſtri Anno IV.

CXIII.

Reformatio Curiæ Almæ Urbis Gubernatoris quo ad cauſas Civiles.

Juriſdictionem, & facultates hujus Gubernatoris vide in Conſtitut. IX. Leon. X. Et ſi pro, *Tom. III. Par. III. fol.* 401. *ubi eas plene tibi indicavi.*

SIXTUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Exordium.

IN ſublimi Beati Petri Sede, meritis licet imparibus, ſuperna diſpoſitione conſtituti, agrique Dominici curæ præpoſiti, id inter alia noſtri muneris eſſe cognoſcimus, ut ſingula circa omnes gradus, & hominum conditiones, deformata, ac depravata, providentiæ noſtræ miniſterio corrigamus, & reformemus, præſertim in Tribunalibus Almæ Urbis noſtræ, in quibus omnis juris ratio exigit, ut Judices primum, ſtudioſa vigilantia, manuum munditia, & ordinata juris ſcientia ſint aliis præſtantiores, Notarii quoque ad conſcriben. acta deputati, Mandatariique, & alii Miniſtri, vitæ honeſtate, operoſa ſufficientia, moderata mercedis exactione, compaſſivaque erga pauperes benignitate, ſint admodum ornati. Litiganteſque demum, & eorum Procuratores, ultimum Omnipotentis Dei judicimm præcogitantes, a pernicioſis ſubtilitatibus, ſubterfugiis, intricationibus, & extorſionibus ſe abſtineant, ut deformibus omnibus ſublatis, honeſta ſint omnia, & prava tranſeant in directa, ac jus, & juſtitia ſalubriter, & æqua lance, ac minoribus quam fieri poteſt, diſpendiis, unicuique miniſtretur.

Marianus P. Benedictus Urbis Gubernator hanc ſuæ Curiæ Reformationem edidit.

§.1. Nos tamen quia humanarum virium fines excedere non valemus, tantaque eſt Apoſtolici Officii negociorum moles, ut circa ſingula, per Nos ipſos, ejuſdem Officii debitum exolvere non poſſumus, pluri-

rimùm in Domino lætati ſumus, quod Venerabilis Frater noſter Marianus P. Benedictus Epiſcopus Marturanen., & dictæ Urbis noſtræ, ejuſque diſtrictus Generalis Gubernator, & Vice-Camerarius a Nobis deputatus, huic noſtræ ſolicitudini reſpondens. Deique timore, & virtutis ac juſtitiæ zelo ductus, diverſos abuſus, quos in ſuo Tribunali irrepſiſſe cognovit, tollere, & aliis, quæ inde irrepere potuiſſent, occurrere cupiens, ſequentem ſuæ Curiæ Reformationem, circa cauſas civiles edidit, Nobiſque porrexit.

Cardin. Matthæjus eam de mandato Papæ examinavit, & abſolvit.

§.2. Et ideo cupientes Reformationem hujuſmodi accurate, & debita circumſpectione abſolvi, dilecto Filio noſtro Hieronymo Sanctæ Mariæ in Coſmedin Diacono Cardinali Matthæjo nuncupato, viro vitæ integritate, literarum ſcientia, longaque rerum, & Romanæ Curiæ experientia inſigni, dedimus in mandatis, ut eamdem Reformationem diligenter examinaret, ſuppleret, & corrigeret, & ille mature omnibus viſis, ſigillatimque examinatis, nonnulla explanavit, nonnullaque etiam emendavit, & addidit, extremamque dictæ Reformationi manum adhibuit. Nobiſque exhibuit, ejuſque tenor talis eſt, videlicet.

Sequitur Reformatio de qua in Rubrica.

Reformatio ſuper. Locumtenentis cauſarum civilium qualitatibus.

§.3. Dominus Locumtenens Civilis Gubernatoris Almæ Urbis pro tempore exiſtentis, unus dumtaxat in futurum ſit, legum ſcientia, vitæque probitate, & Romanæ Curiæ experientia inſignis, & ex loco, qui ab Urbe diſtet per quadraginta milliaria oriundus. Qui omnes cauſas civiles, tam commiſſarias juxta formam commiſſionum, quam ordinarias, vel alias in ipſo Tribunali introducendas, juxta ſuas facultates cognoſcat, terminet, & decidat.

Audientia hora, & loco.

§.4. Audientiam terminorum, pro quibus litigantes pro certa hora citati non ſint, in Sala Palatii Gubernatoris, circa horam vigeſimam, pro Tribunali ſedendo, teneat.

Diebus feriatis.

§.5. Jus reddat ſingulis diebus, exceptis feſtivis de præcepto, aut conſuetudine Almæ Urbis, necnon diebus Coronationis Pontificis viventis, ingreſſus Gubernatoris, Jovis, Lunæ, & Martis immediate ante Cineres, ac ipſius diei Cinerum, totius Hebdomadæ Sanctæ. Commemorationiſque Defunctorum, & vigiliæ Nativ. Domini.

Significationibus vigore recurſus.

§.6. Significationes per viam recurſus concedendas ſemper concedat cum clauſula, non tamen in contumaciam.

Cauſis ordinariis.

§.7. In cauſis ordinariis, vel via ordinaria introducendis, etiamſi ad probationem producantur cedulæ, Jura, & inſtrumenta obligationum Cameralium, non relaxet mandata executiva, (ſi reſpectu ſummæ, vel valoris rei, de qua agitur, dictæ cauſæ ſint appellabiles) niſi elapſi decem diebus datis ad appellandum, & ſervatis ſolitis terminis ad docendum de legitima appellatione, & ejus legitima proſecutione, & conſtito ſibi de re judicata.

Suſpectis de fuga.

§.8. Suſpectus poſt litem conteſtatam, vel pro conteſtata habitam, allegari non poſſit, niſi a principalibuſmet, vel eorum Procuratoribus ad id ſpeciale mandatum haben., & ex certa cauſa per eos in actis ſpecificata, & jurata, a Gubernatore pro legitima approbata.

Appellatio & recurſu.

§.9. Ab ejus ſententiis definitivis appelletur ad Sanctiſſimum in cauſis appellabilibus, in aliis vero non appellabilibus, & in quibus de jure recurſus datur, recurratur ad Gubernatorem, qui cauſas hujuſmodi recurſus per ſeipſum, vel alium ab eo deputandum juxta ſuas facultates expediat.

Judice deputato a Gubernatore.

§.10. Qui deputandus tam in ipſis cauſis recurſus, quam in illis, in quibus in locum Domini Locumtenentis, uti ſuſpecti recuſati, a Gubernatore deputabitur; & in cauſis quoque Commiſſariis, in quibus ex reſcripto Signaturæ a Gubernatore ſimiliter deputabitur, ea dumtaxat emolumenta recipiat, quæ, ut mox dicetur, D. Locumtenens recipere poterit, & nihil penitus ultra, ſub pœnis eis in dictis. Recurſus, ut ſupra ad Gubernatorem a Locumtenentis decretis, & ſententiis petendi, infra decem dies dumtaxat, peti debeant, & tunc executionem non retardent, uſquequo Gubernator hujuſmodi recurſus non admiſerit.

Sportulis, habitatione, ſalario, & emolumentis.

§.11. Sportulas D. Locumtenens non recipiat, niſi in illis cauſis Commiſſariis tantum, quæ auctoritate ordinaria, a principio ab eo cognoſci non potuiſſent; in quibus circa quantitatem ſervet taxam felicis recordationis Pii Papæ IV. In ceteris vero cauſis quibuſcumque ſportulas nullo modo accipiat, etiam a ſponte dantibus, ſed earum loco ultra commodam habitationem, quam in dicto Palatio, pro ſe ſuiſque ſervientibus habere debeat, & ultra ſcuta auri in auro quinque, a quolibet ex duobus Notariis cauſarum civilium hujus Curiæ, ipſi tantum D. Locumtenenti quolibet menſe, in ejus principio ſolvenda, percipere poſſit julium unum pro ſingulis infraſcriptis expeditionibus, videlicet. Pro quolibet mandato executivo, non tamen in contumaciam. Pro quolibet arreſto in carceribus, Mandato de excarcerando, ſignificatione dotali, aut vigore termini, aut in vim litis pendentiæ, aut litis finitæ, aut ſtante depoſito, vel negatione, aut data cautione de ſtando juri, & judicatum ſolvendo conceſſa. Et etiam pro qualibet citatione, vel inhibitione, vigore commiſſionis, aut extra Curiam decreta. Dummodo in quolibet ipſorum caſuum agatur de re, vel ſumma ſcutorum auri ſeptem, qui conſtituunt julios ſeptuaginta ſeptem.

Locumtenentis contravenientis pœnis.

§.12. Alioquin prædictus D. Judex pœnas in Pii Papæ Quarti Conſtitutione, de reformatione Tribunalium contentas, incurrat.

Notariorum locis.

§.13. Notarii teneant intus, vel juxta dictum Palatium, eorum Officia ſeparata, & in locis ita diſtantibus, ut collitigantium tumultus nullum afferre poſſit impedimentum.

Procuratione neque eis interdicta.

§.14. In cauſis tribunalis, neque officio

Procuratoris, vel Sollicitatoris fungantur, neque alio quovis modo ſe intromittant.

Taxæ obſervantia.

§.15. In eorum mercedibus recipiendis ſervent omnino taxam Pii Papæ Quarti, quia in ea omiſſus eſt caſus examinis teſtium ſuper articulis abſque interrogatoriis, ideo tali caſu Notarii recipiant pro hujuſmodi examine cujuslibet teſtis, bononenos octo uſque ad ſcuta decem, & bononeos decem uſque ad ſcuta viginti, & bononenos quindecim uſque ad quamcumque ſummam, & non ultra.

Citationibus.

§.16. Citationes, & alias Mandatariorum, & Curſorum relationes, nullatenus in actis apponant, niſi Curſores, & Mandatarii eas in cartulis octavæ partis ſolii prius ſubſcripſerint, & ſupra ſubſcriptiones nomen Notarii cauſæ appoſitum fuerit.

Citationes, & alios actus pro aliquo, vel contra aliquem non recipiant, niſi tam actoris, quam rei nomen cum cognomine, aut exercitii, habitationiſque deſignatione ſpecifice in eis exprimatur.

Citationes ad videndum mandari conſignari pignora, non recipiant, niſi appoſitum ſit, etiam ad videndum mandari ſubhaſtari.

Manualibus.

§.17. Manualia citationum, & manualia proteſtationum, ſeparatim, & diſtincte teneant.

Expeditionum libris.

§.18. Expeditionum libros duos habeant, in quorum uno diſtincte, & ordinatim adnotare debeant omnes ſignificationes per viam recurſus concedendas, cum expreſſione nominis collitigantium, & Curiatum, a quibus Dominus Locumtenens recurſus, juxta ſuas facultates concedet, ac etiam ſummæ, vel valoris rei, de qua agitur; necnon, & omnia ſequeſtra, & monitoria, ex quavis cauſa decernenda. In altero autem adnotare debeant omnia mandata executiva, non tamen in contumaciam; Et omnia arreſta, Mandata de excarcerando, Significationes dotales, Aut vigore termini, Aut in vim litis penden. Aut litis finitæ. Aut ſtante depoſito, Vel negatione, Aut data cautione de ſtando juri, & judicatum ſolvendo conceſſas, Et omnes citationes, vel inhibitiones vigore commiſſionis, Aut extra Curiam decretas; dummodo in quolibet ipſorum caſuum agatur de re, vel ſumma ſcutorum auri ſeptem.

Expenſarum taxatione.

§.19. Liſtas expenſarum non conficiant, neque propterea mercedem aliquam, etiam a ſponte dantibus recipiant, niſi prævio D. Locumtenentis decreto, & ejuſdem ſubſcriptione in calce citationum, ad videndum taxari expenſas, apponenda.

Examine teſtium.

§.20. Examen teſtium ſcribere poſſint duo tantum Notarii pro quolibet officio, quos Gubernator pro tempore approbaverit, & non alii.

Decretis.

§.21. Decreta aliqua ex ſeipſis Notarii non conficiant, ſed citationes omnes D. Locumtenenti in Audientia publice legant, ab eoque decreta ſumant, & deinde in actis apponant.

Mandatis ſuſpicionis fugæ

§.22. Mandata ſuſpicionis fugæ ſcribere nequeant, niſi prius D. Locumtenenti jura producta, vel probata oſtenderint, illeque poſtea mandata decreverit.

Juramentis ſuſpicionis.

§.23. Juramenta ſuſpicionis fugæ, ab aliis quam principalibuſmet, vel perſonis ad id ſpeciale mandatum habentibus non recipiant.

Sequeſtris.

§.24. Sequeſtra non ſcribant, etiam in cauſis mercedum, niſi in executionem mandatorum ſervatis ſervandis relaxatorum, vel niſi docto de credito, etiam extrajudicialiter arbitrio D. Locumtenentis, juratoque de dilapidatione aut fugæ ſuſpicione.

Fidejuſſionibus.

§.25. Advocatos, Procuratores, & Sollicitatores, pro fidejuſſoribus occaſione litium dandis, nullo modo recipiant.

Significationibus.

§.26. Significationes per viam recurſus concedendas non ſcribant, niſi cum clauſula, Non tamen in contumaciam. Alias vero Significationes non ſcribant niſi vigore termini, Aut niſi productis juribus, vel probationibus ſuper ſolutione, Aut niſi ſtante pendentia litis, Sive lite finita, Vel niſi data cautione de ſtando juri, & judicatum ſolvendo, quando eſſent relaxata mandata ſuſpicionis fugæ, pro aſſecuratione judicii, Aut niſi ſtante negatione contra mandata in contumaciam relaxata.

Reſponſione ad articulos

§.27. Reſponſiones ad articulos, & juramenta ſuper partitis deciſivis, coram D. Locumtenente tantum recipere poſſint, & debeant, niſi ipſe aliter decreverit, ex cauſa infirmitatis, aut alterius legitimi impedimenti collitigantium.

Notariorum contravenientium pœnis.

§.28. Quicumque ex Notariis ſive actuariis in eorum officiis ſcribentibus, in aliquo præmiſſo contravenerit, pro qualibet vice pœnam ſcut.25. aliaſque pœnas pecuniarias, & corporis afflictivas, pro modo exceſſus a Gubernatore arbitran. incurrat, damnaque, & intereſſe partibus reficere cogatur.

Mandatariorumque circa citationes.

§.29. Mandatarii hujus Curiæ, citationes, & alias relationes in ſcriptis dumtaxat referre debeant, exprimendo an perſonaliter, vel domi copia dimiſſa, vel affixa, & an ad ſtatim, vel ad hodie per totam, ſeu ad primam, vel aliam diem fecerint.

Citationes, intimationes &c. perſonaliter, aut domi dimiſſa copia, non exequantur, poſt ſecundam horam noctis; per affixionem autem, non niſi de die, & tunc in relationibus exprimant feciſſe de die, dimiſſa copia affixa in tali loco.

In citationibus tam actoris, quam rei nomen cum cognomine, vel cum exercitii, habitationiſque deſignatione exprimant.

In citationibus ad videndum mandari conſignari pignora, apponant etiam, & videndum mandari ſubhaſtari.

Taxæ obſervantia.

§.30. In eorum mercedibus recipiendis ſervent eorum taxas; ultra quas, etiam a ſponte dantibus, nihil omnino accipiant.

Pignoribus.

§.31. Pignora omnia ab executoribus quibuſcumque eis conſignanda, ordinatim ſingulariter adnotare debeant in eorum libris, exprimendo rerum qualitates, & quantitates, & nomen executoris, & collitigantium. Pignora ſubhaſtanda, publice in loco commodo ad id per Gubernatorem deputando, tenere debeant, a die quo receperint

rint mandata de ſubhaſtando, uſquequo receperint mandata de deliberando. Oblationes recipiendas adnotare debeant in eorum libris, cum appoſitione anni, menſis, & diei, ac expreſſione nominis, cognominis, exercitiique, & habitationis offerentium. Non recipiant oblationes cujuſcumque officialis hujus Curiæ, nec eis ſervientium, neque Mandatarii affinium, vel conſanguineorum, uſque ad tertium gradum.

Eorundem contravenientium pœnis. §.32. Quicumque in aliquo præmiſſorum contravenerit, pœnam ſcutorum decem pro qualibet vice, aliaſque pœnas pecuniarias, & corporis afflictivas, privationiſque officii, pro modo exceſſus a Gubernatore arbitrandas incurrat, damnaque, & intereſſe partibus reficere compellatur.

Reformatione Procuratorum circa exactiones. §.33. Procuratores non poſſint actualiter exigere nomine ſuorum principalium, etiam ab Urbe abſentium, & vigore mandatorum ad exigendum, aliqua bona, res, & pecunias, a quavis perſona, in cauſis, & negociis ipſius Tribunalis, niſi prævio Gubernatoris decreto, gratis deſuper interponendo. Et qui contravenerit, officio Procuratoris omnino privetur, pœnamque pecuniariam Gubernatoris arbitrio ſolvat.

Executorumque circa taxas. §.34. Executores cujuſcumque Curiæ mandata hujus Tribunalis exequentes, nihil ultra eorum taxam, etiam a ſponte dantibus recipiant, & niſi poſt factam executionem ſive capturam.

Executionibuſque. §.35. Mandata civilia non exequantur de nocte, neque de die feſtivo, niſi ſuit ſuſpicionis fugæ.

Cautiones in executione mandatorum nullatenus recipiant, ſed executiones realiter, vel perſonaliter, prout in mandatis continetur, exequantur; pignoraque Baroncello hujus Curiæ infra biduum conſignent, deſcribique faciant in libro, quem præfatus Baroncellus ad id ſpecialiter tenere, in eoque adnotare debeat qualitates, & quantitates rerum ſibi conſignatarum, & nomen executoris conſignantis.

Pignorũ quoque reſtitutione. §.36. Reſtituat quilibet executorum prædictorum executiones, ſive bona in executione capta gratis, quotieſcumque D. Locumtenens mandaverit.

Cõtravenientium pœnis. §.37. Quicumque in præmiſſis contravenerit, officio ſuo privetur, & pro modo exceſſus corporalibus pœnis Gubernatoris arbitrio plectatur, damnaque, & intereſſe partibus reficere cogatur. Pro quibus damnis, & intereſſe, quilibet Baroncellus cujuſcumque Curiæ pro ſuis executoribus, & birruariis obligatus ſit.

Confirmatio hujus Reformationis. §.38. Nos itaque volentes Reformationem hujuſmodi, tam maximo labore, & tam matura diſcuſſione, ad publicam maxime collitigantium utilitatem, Tribunaliſque dictæ Urbis Gubernatoris directionem, ut præfertur, digeſtam, perpetuo, inviolabiliterque obſervari, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, prædictam Reformationem, omniaque, & ſingula in ea contenta, tenore præſentium, auctoritate Apoſtolica confirmamus, & approbamus. Quinimmo eamdem Reformationem in eaque contenta quæcumque, Motu, & auctoritate prædictis, Nos de novo ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, & per præfatum noſtrum, & pro tempore exiſtentem Urbis Gubernatorem, ejuſque in civilibus Locumtenentem, ac Procuratores, Notarios, Mandatarios, Litigantes, executoreſque ſive birruarios, & alios quoſcumque, exactiſſime perpetuoque ſervari præcipimus, & mandamus; pœnaſque in dicta Reformatione appoſitas, de novo contravenientibus quibuſcumque, & pro qualibet vice apponimus, & infligimus.

Clauſula ſublata. §.39. Decernentes omnia, quæ contra dictæ Reformationis formam, & tenorem, decreta, acta, & geſta fuerint, nulla, invalida, & extorta, & ſubreptitia, nulliuſque roboris, & momenti, fore, & cenſeri, neminique propterea ſuffragari poſſe, vel debere. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſ. derog. §.40. Non obſtantibus Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtylo, conſuetudine, ac quocumque temporis curſu, etiam immemorabili roboratis; privilegiis, & indultis, tam ipſi Tribunali Urbis Gubernatoris, vel ipſis Gubernatoribus, & Locumtenentibus, quam Notariis, Mandatariis, eorumque Collegio, & Collegiis, aliiſque quibuſcumque perſonis, quacumque generali, vel ſpeciali nota, & expreſſione dignis, & quomodocumque, & qualitercumque privilegiatis, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, & alias quomodolibet, etiam per Nos conceſſis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi præſenti pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus; & quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſenti non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus illius impediri valeat quomodolibet, vel differri,

& de quibus, quorumque totis tenoribus ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum habenda eſſet mentio ſpecialis; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Juſſio publicandi.

§.41. Ut autem præſens Motus proprius ad omnium ootitiam deducatur, ot omnes, quorum intereſt, ac intereſſe poterit, afficiat, volumus, & mandamus, illius copiam in Cancellariæ Apoſtolicæ, ſeu, & Curiæ Reverendiſſimi Urbis Gubernatoris valvis, ac in acie Campi Floræ affigi, & ibi relicta ejus copia, aliquandio detineri,

Signatura ſola ſufficit.

§.42, Volumus item quod præſentis Motus proprii ſola ſignatura ſufficiat, & obique fidem faciat, in judicio, & extra, regula quacumque contraria non obſtante.

Fides tranſumptorum.

§.43. Quodque ejus tranſumptis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ ſigillo ſignatis, plena, & indubitata fides, eaque prorſus adhibeatur, in judicio, & extra, quæ præſenti adhiberetur, ſi foret exhibitus, vel oſtenſus.

Papæ ſubſcr.

Fiat Motu proprio F,

Clauſularum repetitio.

Et cum abſolutione a ceoſuris, ad effectum &c., & de confirmatione, approbatione, ſtatuto, ordinatione, præcepto, mandato, inflictione, decretis, derogatione, voluntate, aliiſque præmiſſis, quæ hic pro ſufficienter repetitis ad partem habentur, in forma gratioſa latiſſime exten., & cum opportuna, ſi videbitur, judicum executorum deputatione, qui aſſiſtant &c. cum poteſtate citan. &c. inhibendi, aggravandi, &c, invocato &c. ſæcularis, ac derogatione dictarum, non tamen trium, etiam latiſſime exten. Et ſi videbitur literas deſuper etiam per Breve S. V. &c. in præmiſſorum omnium, & ſiogulorum, etiam qualitat, invucat. denominat. nuncupat, annexis, aliorum que neceſſariorum majori, & veriori ſpecificatione, & expreſſione expediri poſſit, &c, ſimul, vel ad partem, etiam in una, non facta mentione de alia, vel aliis expedien. &c. Fiat F,

Publ. Rom. Ann. de 15 Decemb.

Anno a Nativitate Domini 1587. Indictione 15. die vero 3. menſis Decembr. Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris. & D.N.D. Sixti divina providentia Papæ V. anno ejus tertio, ſupradictæ literæ in valvis Cancellariæ Apoſtolicæ, & Curiæ Reverendiſſimi D. Urbis Gubernatoris, & in acie Campi Floræ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt, juxta formam illarum,

Alex. Parabiacus Mag. Curſ.

CXIV,

Indulgentiarum elargitio, pro quorumdam Chriſtianorum Imperatorum numiſmata geſtantibus, aut Eccleſias, ubi ea aſſervantur, viſitantibus, & pia opera hic expreſſa exercentibus,

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

LAudemus viros glorioſos, Chriſtianos præſertim Imperatores in iis, quæ pro Chriſtiana religione tuenda, & propaganda, pie, ac præclare geſſerunt, dum pietatis zelo, virtutis magoitudine, & imperii majeſtate vere Augoſti, ejuſdem religionis, quam omnibus gentibus, omnibuſque Nationibus Deus voluit Apoſtolicis vocibus prædicari, cultum totis in Chriſto viſceribus ampleai, uſque adeo ſuis quiſque temporibus de hac Sacroſancta Sede, cui, auctore Domino, licet immeriti præſidemus, egregie promereri ſtuduerunt, ut vera, & Orthodoxa Fides, ex Apoſtolico boc ſonte dimanans, tunc eorum ope, & patrocinio monita, propulſatis hoſtium oppugnationibus, toto terrarum orbe diffuſa floreret, omniſque lingua confiteretur, quoniam Dominus Jeſus Chriſtus in gloria eſt Dei Patris; eorum ſane ipſorum, quos conſtituit Dominus propugnatores, & defenſores Eccleſiæ ſuæ, illuſtria, pie, recteque factorum exempla, ad omnem gloriam inſignia, imitationiſque ſtudio digniſſima, ac merita præclara, cum ſemper pro grati io eos animi teſtatione, & officio commemorare debemus; tum hoc potiſſimum tempore, quo Nobis eorum memoriam renovandi mirifica divinitus oblata eſt occaſio, id impenſius faciendum arbitramur.

In reſtauratione Baſilicæ Lateranenſis, numiſmata quamplura Imperatorum reperta fuerunt, quorum nomina, & præclara geſta hic referuntur, videlicet.

§.1. Nam cum ab ipſo noſtri Pontificatus initio, ad exornandam novis ædificiis Lateranenſem præcipue Baſilicam, nullis parcentes impenſis, animum adjeciſſemus, effectum eſt, non obſcura divinæ voluntatis ſignificatione, ut demoliendis quibuſdam Aulæ Lateranenſis pervetuſtis, ac pene collabentibus parietibus; complura antiqua diverſis in locis recondita oumiſmata, ex auro puriſſimo obryzo confecta invenirentur, in quibus ea una parte ſalutiferæ Crucis ſignum, aut imago aliqua eadem Croce inſignita cernitur, ex altera vero vultus effigieſque expreſſæ ſunt diverſorum veterum, qui ante annos circiter mille floruerunt, Auguſtorum Imperatorum, nimirum Theodoſii ſenioris, duorum filiorum ejus Arcadii, & Honorii, necnon Theodoſii junioris, Valentiniani Tertii, Marciani, Leonis, Joſtini, Juſtiniani, Tyberii, Mauritii, Phocæ, & Heraclii, qui etſi longo locorum intervallo disjuncti, Urbem Romam ne fortaſſe quidem omnes umquam viderint, Magni tamen Conſtantini piiſſimi Imperatoris exemplo, & munificentia excitati, ad declarandum pietatis ſuæ ſtudium erga glorioſos Apoſtolorum Principes, & fortiſſimos Chriſti Martyres, quorum innumerabilis multitudo in hac Sancta Civitate requieſcit, & quorum præſenti ope, & auſilio domi foriſque votis ſuſceptis ſæpenumero Rempublicam fortiter, & feliciter adminiſtraverant, & clariſſimas de hoſtibus victorias reportaverant, bujus Almæ Urbis Sacras Baſilicas, atque hanc in primis Sacroſanctam Lateranenſem donariis, & oblationibus quamplurimis, Auguſtali pietate, & magnificentia dignis, cumularunt, diverſiſque, aut novorum ædificiorum extructionibus, aut veterum inſtaurationibus, pro temporum varietate ornarunt. Quod cum

cum alia multa antiquitatis monnmenta, tum vel bæc ipſa nuper reperta aurea tot inclytorum Imperatorum numiſmata teſtantur, religioſo plane conſilio, & occulto quodam Dei inſtinctu in his ædificiis repoſita, nt poſt multa ſæcula, aliquando tandem pateſacta, in lucemque prolata, eorumdem Imperatorum ſingularem religionem, & perpetuam erga Sanctam Romanam Eccleſiam devotionem, inſigni apud poſteros teſtimonio comprobarent. Qua in re divinam providentiam agnoſcimus, ſuſcipimus, atque admiramur, quod calamitoſo hoc tempore, cum tam multi Crucis Chriſti Domini hoſtes Catholicæ Fidei veritatem impiiſſime oppugnant, prædictorum Imperatorum effigies in ipſa Lateranenſi Baſilica, ubi primus idem Magnus Conſtantinus Auguſtus ſacri baptiſmi lavacro emundatus eſt, ſimul reperiri voluerit, quæ ſummam eorum erga invictiſſimam Crucem, pietatem, & eximiam religionem aperte palamque profiterentur.

Theodoſii ſenioris.

§.2. Theodoſii igitur ſenioris Imperatoris religioſiſſimi memoria in benedictione ſit, qui ſe Nicænæ Fidei defenſorem acerrimum præſtitit, qui lege edita, eam ſe tantum fidem ſequi, quam a Beatiſſimo Apoſtolo Petro Romanis traditam Damaſus Pontifex docebat, apud cunctos populos publice teſtificatus eſt, qui in Eccleſiæ cultu, ac veneratione, diſciplinam imitatione dignam, non ſolum legibus edictiſque profeſſus eſt, ſed etiam mirifice coluit, qui denique ob gravem Theſſalonicentium cædem a Sancto Ambroſio Epiſcopo publice correptus, & ab ingreſſu Eccleſiæ repulſus, inſigni Chriſtianæ humilitatis exemplo reverenter abſtinuit, & impoſitam ab eodem Ambroſio pœnitentiam humiliter ſuſcepit, libentique animo adimplevit, quo obedientiæ, & pœnitentiæ exemplo is, qui clauſtra Imperii Chriſti Domini ſic validis præſidiis ante munierat, non ſolum Reipublicæ hoſtes ſubmovit, verum etiam Chriſtiani nominis gloriam feliciter adauxit.

Arcadii, & Honorii filiorum ejus.

§.3. Sed & duorum filiorum ejus Arcadii, & Honorii nomen cum benedictione meminiſſe libet, qui pietatis ac diſciplinæ præceptis, inſtitutiſque a S. Arſenio Romanæ Eccleſiæ Diacono inſtructi, ut Chriſtianam religionem propagarent, ubique terrarum ſimulacra idolorum confringi, eorumque templa dirui, legibus ſanxerunt, Catholicæ porro fidei integritatem conſtantiſſime retinentes, hæreticos omnes Imperii viribus coercuerunt, quod communes ab eis promulgatæ leges adhuc oſtendunt.

Illud autem proprium Honorii Occidentale Imperium regenti, quod Baſilicam Sancti Paoli a Valentiniano juniore amplificari cœptam, omnibus partibus abſolvi, atque exornari curavit, quodque Beato Auguſtino firmiſſimæ Eccleſiæ columnæ, in comprimendis, & propulſandis Africanis hæreticis, magno adjumento fuit.

Id quoque laudi potiſſimum Arcadio tribuitur, quod cum ejus militibus contra Perſas bene pugnantibus, Cruces aureæ in veſtibus apparuiſſent, ut victoriæ divinitus partæ monumentum ubique extaret, is auream monetam cum eodem Crucis ſigno fieri voluit.

Theodoſii filii Arcadii, & Valentiniani nepotis Arcadii, & Honorii.

§.4. Atque Theodoſio quidem juniore, Arcadii filio, in Oriente, & Valentiniano Tertio, corumdem Arcadii, & Honorii ſororis filio, in Occidente Imperii gubernacula tenentibus, ſancta tertia univerſalis Epheſina Synodus contra impium Neſtorium, ex beatiſſimi Cœleſtini Romani Pontificis auctoritate, indicta, & celebrata eſt, quo tempore amborum Imperatorum pietas, in fovenda, tuendaque eadem Synodo, & Eccleſiæ pace per Sanctorum Patrum definitionem procuranda, magnopere eluxit.

Valentinianus autem beatæ me: Sixti III. Pontificis hortatu, ipſius Baſilicæ Lateranenſis faſtigium argenteum a Barbaris ereptum, magna in id opus erogata pecunia, refecit, ac Sancti Leonis Pontificis cultor eximius, uberrimum ſuæ pietatis fructum tulit, cum ejus etiam precibus, idem Beatiſſimus Pontifex, immaniſſimum Attilam, Flagellum Dei vocatum, divina ſua eloquentia, atque auctoritate placavit, ac deterruit, horribilemque tempeſtatem jam imminentem ab ipſa Roma, atque a tota Italia avertit.

Marciani, qui novus Conſtantinus appellatur.

§.5. Marcianus vero, ſimul atque ad imperium evectus eſt ad eumdem Sanctiſſimum Pontificem Leonem literas dedit pietatis, & erga Apoſtolicam Sedem obſervantiæ plenas. Quare Apoſtolica auctoritate, & Catholici Imperatoris adjumento, magnum illud ſexcentorum triginta Epiſcoporum Chalcedonenſe Concilium adverſus Entychen, & Dioſcorum coactum eſt, in quo Marcianus ipſe inſigni elogio novus Conſtantinus eſt appellatus.

Leonis Cæſaris.

§.6. At Leo Cæſar, Dei ſpiritu, & crebis Sancti Leonis Papæ epiſtulis roboratus, nullis ſe hæreticorum machinis paſſus eſt a Catholicæ fidei conſtantia, & Chalcedonenſis Synodi propugnatione dimoveri.

Juſtini ſenioris.

§.7. Nec vero prætereundus Nobis eſt vere pius, & Catholicus Imperator ſenior Juſtinus, qui Sanctum Germanum Capuanum Epiſcopum Sanctiſſimi Hormiſdæ Papæ Legatum, tamquam Angelum Domini, ſummo cum honore excepit, cujus Imperatoris pietas hoc quoque promeruit, ut & Beatum Joannem Summum Pontificem, Conſtantinopolim ad ſe venientem videret, admirabili ſanctitate virum, & poſtea martyrii gloria illuſtrem, ad cujus ille pedes, Chriſtum in eo agnoſcens, procubuit, Deo clariſſimum illum congreſſum inſigni miraculo comprobante, cum in ipſo aditu portæ aureæ, cœco ſupplicanti ab eodem Summo Pontifice lumen eſt reſtitutum.

Juſtiniani Magni.

§.8. Magnis etiam laudibus efferendus eſt Juſtinianus ille, qui tot rebus fortiter, ſapienterque geſtis, magnus merito eſt appellatus, ſed profecto ſui ipſius victoria, & erga Apoſtolicam Sedem obedientia multo major, nam cum zelo Catholicæ Religionis, confeſſionem veræ ac horthodoxæ Fidei;

dei: quæ in Sancta Dei Eccleſiæ prædicatur, & ſimul hæreſum damnationem, de Catholicorum Epiſcoporum conſenſu, propoſito edicto, feciſſet omnibus manifeſtam, ac deinde per ſuas literas, & Legatos, reddens Apoſtolicæ Sedi, & S. Joanni Papæ II. debitum honorem, & reverentiam, pro ſingulari ſtudio quod gerebat de unitate omnium, præſertim Orientalis tractus Eccleſiarum, illarumque Sacerdotum, cum ipſo, ac ejus Sede, tamquam earum capite, ſervandæ atque cuſtodienda, etiam ſuæ Fidei confeſſionem, ac illud ipſum edictum tranſmiſiſſet, humiliterque poſtulaſſet, ſuis illa literis, & Apoſtolicæ Sedis judicio comprobari, atque ipſis quoque diebus B. Petro Principi Apoſtolorum prætioſa munera obtuliſſet, idem Sanctus Pontifex, & dignis cum laudum præconiis extulit, & quæ in ipſo edicto continebantur, veluti Apoſtolicæ doctrinæ conſentanea ſuo judicio atque auctoritate confirmavit. Comque poſtmodum ipſe Juſtinianus Imperator a Theodora conjuge depravatus, a Beato Agapito Pontifice vehementius contenderet, ut Anthymum Hæreticum Patriarcham ad communionem admitteret, ejuſque electionem confirmaret, eoque conſtantiſſime recuſante minas precibus admiſceret, Sanctus Pontifex zelo fidei incenſus, exclamavit: Ego ad Juſtinianum Imperatorem Chriſtianiſſimum venire deſideravi, ſed Diocletianum inveni: qua invicti animi conſtantia permotus Imperator, ac tandem erroris caligine deterſa, ad veritatis lucem emergens, ſeipſum totum ad parentis in Chriſto optimi voluntatem conformavit, Hominemque Hæreticum loco dejici, & Catholicum Epiſcopum Mennam ab eodem Sancto Pontifice conſecrari, non ſolum patienter, ſed etiam libenter tulit, præclaro Chriſtianis Principibus exemplo relicto, ut paternas Chriſti Vicarii admonitiones, & objurgationes, æquiſſimo animo ferrent, memores verbi Domini: Qui vos audit, me audit, qui vos ſpernit, me ſpernit.

Tyberii Conſtantini.

§.9. Jam vero Tyberii Conſtantini nomen cum laude commemorandum eſt, quem Urbis Romæ Conſervatorem appellare licet, quod eam a Longobardis graviſſima obſidione oppreſſam, magnaque rei frumentariæ anguſtia laborantem, larga frumenti copia ex Ægypto tranſmiſſa, a famis ſimul, & obſidionis calamitate, paternis Sanctæ memoriæ Benedicti I. Summi Pontificis cohortationibus liberaverit. Hic cum Sanctum Gregorium Magnum adhuc Diaconum diſputantem audiſſet, Eutychii Patriarchæ, veram tractabilemque corporum reſurrectionem negantis, librum ſtatim comburendum in ignem injecit. Idem Sanctæ Crucis ſignum ita coluit, ut aliquando, cum humi eam in lapide ſculptam vidiſſet, ſtatim tolli, & decenti loco collocari juſſerit, ut jam minus mirandum ſit, quod magnus Crucis cultor, Crucis imaginem in aureis nummis, eleganter ut videmus, curaverit exprimendam.

Mauritii.

§.10. Commemorandus eſt etiam jure optimo Mauritius vir fortiſſimus, cujus filium idem Gregorius, cum adhuc Diaconus Conſtantinopoli Apoſtolicum Legatum ageret, ex Sacro Baptiſmi fonte levavit, poſtea vero Pontifex factus, eidem Mauritio locupletiſſimum pietatis teſtimonium præbet, dum illum in ſuis epiſtolis hominem multarum lacrymarum, orationum, jejuniorum, & eleemoſynarum fuiſſe commemorat, certe de Apoſtolica Sede, & univerſa Italia egregie eſt meritus, quod exercitu comparato, Ducibus in Italia miſſis, Francorum auxiliis advocatis, omni denique diligentia adhibita, Longobardorum furorem non mediocriter repreſſerit.

Phoci.

§.11. Nec minori dignus eſt præconio Phocas Imperator, qui cum de more conaretur ſe Catholicæ Religionis defenſorem perpetuum futurum, ſanctiſſimo jurejurando obſtrinxit, & ſummam ab ipſo Chriſto Domino Romanæ Eccleſiæ traditam auctoritatem, & poteſtatem præclare intelligens publice edixit, ut eamdem Sanctam Romanam Eccleſiam, tamquam omnium Eccleſiarum primam, atque caput omnes, & agnoſcerent, & profiterentur.

Heraclii Auguſti.

§.12. Hunc autem clariſſimum cœtum merito claudit Heraclius Auguſtus, noviſſimus eorum, quos ſupra enumeravimus, qui Sacroſanctam Crucem illam ipſam, in qua vitæ auctor pependerat, & Mortem moriendo ſuperaverat, decimoquarto anno, poſtquam venerat in poteſtatem Perſarum, feliciſſime recepit, eamque ſuis humeris, abiecto Imperatorio amictu, calceiſque detractis, in ipſum Calvariæ Montem, in Paſſionis Chriſti memoriam, magna cum humilitate reportavit.

Hic Pontifex hæc numiſmata tranſmiſit ad Imperatorem Reges & Principes, atque Cardinales alioſque præſtantiſſimos viros.

§.13. Nos igitur aliquam auguſtiſſimæ eorumdem Imperatorum memoriæ gratiam non immerito referre cupientes, cariſſimis in Chriſto filiis noſtris Romanorum Imperatori electo, ac Regibus, & dilectis filiis nobilibus viris Principibus, quos in viſceribus Chriſti gerimus quædam ex ſupradictis aureis numiſmatibus, ſingulare paterni Noſtri amoris erga ipſos pignus miſimus, ut ad ſimilem virtutis, & Religionis laudem excitentur, & ſe Eccleſiæ Romanæ filios, Catholicorum Principum Succeſſores, & Crucis Chriſti defenſores eſſe crebrius reminiſcantur, veteres in hoc quidem Sanctos Pontifices Prædeceſſores noſtros, præſertim eorumdem Beatum Gregorium Papam imitati, qui Regibus, & Principibus, ac primariis viris, aureas Cruces, & claves parvulas, quæ claves B. Petri dicebantur, mittere conſueverant, quæque collo appenſæ, & religioſe geſtatæ miraculis coruſcabant, quædam vero alia ex eiſdem numiſmatibus dedimus Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus, reliqua vero eodem modo piis, & præſtantibus Viris jam diſtribuimus.

Et eadem modo indulgentiis decorat, eas concedendo.

§.14. Ut autem ab omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus, quibus a Nobis traditæ jam ſunt, devotius ac religioſius, & cum ſpirituali animarum fructu geſtentur, decre-

crevimus ad Sanctiſſimæ Crucis honorem, & glorioſam memoriam Imperatorum, eadem numiſmata præcipuis gratiis, & Indulgentiis ampliſſimis, ex noſtra Apoſtolica benignitate inſignire.

Geſtantibus illa, & facientibus hic deſcripta.

§.15. Quamobrem de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Apoſtolorum ejus Petri, & Pauli auctoritate confiſi univerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus utriuſque ſexus, quodcumque ex his numiſmatibus penes ſe geſtantibus, quoties eorum aliquis ante ſalutiferæ Crucis ſignum: aut ſacram aliquam imaginem pertranſiens, aperto capite venerationem tribuerit, aut genuflexerit, orationem Dominicam, vel ſalutationem Angelicam pronunciando, toties ei centum annos, & totidem quadragenas.

Singulis autem diebus, ſi ter orationem Dominicam, ſalutationemque Angelicam, aut ſemel Pſalmum, Miſerere mei Deus, ſeu De profundis clamavi, devote recitaverit, annos ducentos, ac etiam totidem quadragenas.

Item quoties ad Deum mentem elevaverit, illiuſque divinam opem imploraverit, etiam ducentos annos, & totidem quadragenas.

Si vero quocumque Dominico, aut feſto die, coronam Beatiſſimæ ſemper Virginis Dei Genetricis Mariæ, etiam pia devotione recitaverit, annos trecentos, & totidem quadragenas.

Ac ſi conſcientiam ſuam mane, aut Veſperi, cum emendationis propoſito examinaverit, ac de male anteacta vita veniam ſupplex a Deo miſericordiarum Patre poſtulaverit, ſimiliter trecentos annos, & totidem quadragenas de ſibi injunctis, vel alias quomodolibet per eum debitis pœnitentiis, miſericorditer in Domino relaxamus.

Atque ut eoſdem fideles ad pietatis opera exercenda, eo etiam magis invitemus, eorum cuilibet, quoties pro hæreticorum reductione, infidelium converſione, Chriſtianæ atque Orthodoxæ Fidei propagatione, & Sanctæ Matris Eccleſiæ tranquillitate, & exaltatione, ac inter Principes Chriſtianos pace, & concordia, Deum precando, orationem Dominicam, ſalutationemque Angelicam quinquies devote dixerint, eaſdem illas indulgentias, ac peccatorum remiſſiones, quæ unam e ſeptem præcipuis Urbis Baſilicis viſitantibus conceſſæ ſunt, concedimus, & impartimur.

Quod ſi quis peccatorem a via perditionis, veluti ab hæreſi, blaſphemia, aliiſve ejuſmodi ſceleribus, & peccatis, ad viam ſalutis converterit, aut ſi certe in eo laboraverit, aut ſi inter diſcordantes pacem conciliaverit, aut quantum in ſe eſt, procuraverit, concedimus, ut ſanctorum ſacrificiorum, jejuniorum, orationum, ac quorumvis aliorum piorum operum, quæ in omnibus Ordinibus, & Congregationibus regularibus Sanctæ Catholicæ Eccleſiæ fiunt, non ſecus, ac ſi uniuſcumque earum proprium membrum foret, eo ipſo particeps efficiatur.

Præterea, unicuique vere pœnitenti, qui peccata ſua alicui ex Sacerdotibus idoneis, & ad id approbatis confeſſus fuerit, & ſacram ſumpſerit Euchariſtiam, aut Miſſam, ſi Sacerdos fuerit, celebraverit, quoties id fecerit, toties ei plenariam.

Aut ſi in mortis articulo conſtitutus, numiſma collo appenſum, aut quovis modo ſecum habuerit, pronunciato nomine Jeſu, corde ſaltem, ſi ore nequiverit, etiam plenariam.

Atque itidem militibus, aut aliis, qui aliquod hujuſmodi numiſma ſecum habentes contra infideles, vel hæreticos, aut alios S. R. E. hoſtes pugnaverint, præſertimque, ſi ibi eos mori contigerit, Jeſu nomine ut ſupra invocato, pariter plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem, auctoritate prædicta, tenore præſentium, etiam miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Utque defectus, & negligentiæ, animique diſtractiones, quæ ex humana fragilitate in Divini Officii recitatione, Miſſarumque celebratione, vel auditione Sacerdotibus, aut Clericis, vel laicis contingere ſolent, aut horum etiam ob juſtum impedimentum prætermiſſio, ex devota hujus numiſmatis geſtatione, Corona tamen Beatæ Mariæ Virginis pie recitata, aut ſaltem pronunciato Pſalmo, Miſerere mei Deus, ſuppleri, & compenſari poſſint, eadem auctoritate concedimus, & indulgemus.

Numiſma Eccleſiis tantum relinqui poſſint.

§.16. Quicumque autem aliquod hujuſmodi numiſma habuerit ipſum pro ſuo arbitrio in teſtamento, aut alia ultima voluntate, cui voluerit, Eccleſiæ, nec vero cuiquam alii, abſque ſpeciali noſtra, aut noſtrorum Succeſſorum conceſſione relinquere, aut donare poſſit.

Quæ Eccleſias viſitantes indulgentias cõſequantur.

§.17. Quam quidem Eccleſiam, in qua fuerit dictum numiſma repoſitum, feſtis diebus Inventionis, & Exaltationis Sanctæ Crucis, univerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus utriuſque ſexus vere pœnitentibus, & peccata ſua confeſſis, devote viſitantibus, ſimiliter plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem damus, concedimus, & elargimur.

Numiſma in teſtati decedentis ad propinquiorem Eccl. ſpectat.

§.18. Quod ſi quis numiſma habens ab inteſtato deceſſerit, volumus, ut illud ad propinquiorem ejus domicilio Eccleſiam cum eiſdem gratiis, facultatibus, & indulgentiis pertineat.

In articulo mortis conſtitutis accommodari poſſe.

§.19. Cuicumque nihilominus in articulo mortis conſtituto de conſilio ejus confeſſarii ipſum numiſma liceat commodare, qui itidem omnes ſupradictas indulgentias, & peccatorum remiſſiones valeat obtinere.

Animabuſque Purgatorii prodeſt, impletis hic enarratis.

§.20. Poſtremo ut animabus quoque Chriſtifidelium in Purgatorio exiſtentibus, quæ per caritatem Domino Noſtro Jeſu Chriſto unitæ ex hac vita migraverint, quæque antequam decederent aliorum Chriſtifidelium ſuffragiis juvari meruerunt, de cœleſtibus Eccleſiæ theſauris, quorum diſpenſatores a Domino ad animarum ſalutem conſtituti ſumus, paterne ſubveniamus,

divi-

Digitized by Google

divina miſeratione confiſi, concedimus, ut quoties quilibet aliquod ex hujuſmodi numiſmatibus ſecum habens, pro dictarum animarum ſalute, præmiſſa, eorumve aliqua adimpleverit, vel quicumque alius Eccleſias, in quibus eadem numiſmata reponi contigerit, dictis feſtis diebus Inventionis, & Exaltationis Sanctæ Crucis viſitaverit, ipſæ animæ, pro quibus id fecerit, efficaciſſimis Jeſu Chriſti Domini Noſtri meritis, ac ejuſdem Beatæ Mariæ Semper Virginis, Sanctorum Angelorum, Apoſtolorum, Martyrum, Confeſſorum, Virginum, omniumque Sanctorum, & Sanctarum precibus, & interceſſionibus ſuffragantibus, eaſdem indulgentias, & peccatorum remiſſiones conſequantur.

Clauſula hujus elargitionis præſervativæ.

§.21. Præſentes vero literas, ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum, & gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, abrogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, per Nos, vel Succeſſores noſtros Romanos Pontifices, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac in favorem Cruciatæ Sanctæ, vel alias quomodolibet faciendis minime comprehendi, ſed quoties illæ emanabunt, toties eaſdem præſentes ab illis exceptas, & niſi de eis expreſſa, & individua mentio fiat, adverſus illas in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, ac de novo conceſſas eſſe, & cenſeri, & perpetuo validas, & efficaces fore, ac ſupradictis perſonis, & Eccleſiis, perpetuis futuris temporibus ſuffragari debere decernimus, & declaramus.

Clauſulæ derogat.

§.22. Non obſtantibus noſtra de non concedendis indulgentiis ad inſtar, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Exemplorum fides.

§.23. Volumus autem, ut præſentium literarum exemplis &c.

D.P. An.III. 1. Decemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, Kal. Decembris, Pont. noſtri Anno III.

CXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio privilegiorum Civitatis, Terrarum, & locorum Comitatus Eſii cum nonnullis Statutis pro directione ejuſdem Comitatus.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium ab ipſa materia petitum.

DE ſalubri Civitatum, Oppidorum, & locorum noſtro, & Romanæ Eccleſiæ temporali dominio ſubiectorum ſtatu ſedula meditatione ſollicíti, ea pro Paſtoralis Officii noſtri debito conſtituimus in dies, quæ ad illorum proſperum regimen, & gubernium ſpectare cognoſcimus.

Sixtus Eſii Gubernatoré inſtituerat.

§.1. Hinc eſt, quod Nos, qui ab ipſo Pontificatus noſtri initio in Civitate noſtra Eſina tunc per unum Prætorem ſub gubernio Provinciæ noſtræ Marchiæ regi ſolita nomine, titulo, ſtatu, & eſſentia Prætoris, illiuſque officio hujuſmodi ibidem Apoſtolica auctoritate perpetuo ſuppreſſis, & extinctis Civitatem Æſinam prædictam, ac illius univerſum Diſtrictum, Comitatum, Terras, Caſtra, & loca, eorumque Cives, Incolas, habitatores, perſonas, res, & bona, regimini, & gubernio unius Gubernatoris ibidem inſtituti cum omnibus bonoribus, privilegiis, & præeminentiis, quibus Gubernatores aliarum Civitatum d. Marchiæ fruebantur, per quaſdam ſubjecimus, & deinde nonnullorum querelis deſuper interpoſitis adducti, extinctum officium Prætoris hujuſmodi, in gubernium peculiare, ſalva tamen pro tempore exiſtentis legati, ſeu Præſidentis, vel alterius Gubernatoris Provinciæ prædictæ ſuperintendentia, ad inſtar Gubernatorum Civitatis Caſtelli, & Tuderti per alias noſtras in forma Brevis literas ereximus, & inſtituimus, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur.

Dictæ Civitatis Statuta omnia, & Privilegia confirmat.

§.2. Ejuſdem Civitatis noſtræ Eſinæ, quæ antiquitate, nobilitate, fertilitate, ac populi frequentia, præſtantiumque virorum copia, & Territorii fœcunditate plurimum celebris exiſtit, decori, dignitati, & ornamento per amplius conſulere, ac dilectos filios illius Communitatem, & homines, qui etiam in noſtram, & Apoſtolicæ Sedis ſubventionem nuper ſummam quatuor millium ſcutorum auri in auro 12. Juliis monetæ Romanæ pro quolibet ſcuto hujuſmodi computatis per dilectos filios Annibalem Pritium utriuſque juris Doctorem, & Polidorum Baldaſſinum eorum Concives, & apud Nos, & Sedem prædictam in hac parte agentes Nobis ad effectum cauſæ oneroſæ præſentibus contentæ obtulerunt, ac Depoſitario noſtro generali realiter, & cum effectu perſolvi curarunt, grati animi affectu, condignisque favoribus, & gratiis proſequi, & compenſare volentes, nec non Communitatem, & homines, ac alios Incolas, & habitatores prædictos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequen. harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ac ad inſtar aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, a quibus gubernia, & regimina variis temporibus inſtituta, & ſeparata fuere, ſupplicationibus communitatis, hominum, & agentium prædictorum per eos, & dilectum filium noſtrum Proſperum tituli Sancti Clementis Presbyterum Cardinalem Sanctaecrucium nuncupatum Nobis jam dudum humiliter porrectis inclinati, cauſa quoque, & præſentibus hujuſmodi per Nos, & dilectum filium Theſaurarium generalem dictæ Cameræ primo, & deinde per dilectum filium noſtrum Hieronymum Sanctæ Mariæ in Coſmedin Diaconum Cardinalem Matthejum nuncupatum diligenter cognitis, & examinatis, ac etiam dicto gubernio, ad quod Referendarios etiam Signaturæ noſtræ

tran-

tranſmiſimus, ac nmnibus aliis debita animadverſione penſatis, ſuppreſſionem, ac extinctionem Officii Prætnris hujuſmodi ratas, & gratas habentes, & innovantes, atque ſuperintendentiam prædictam abrogantes, & abolentes, motu etiam proprin, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula ſtatuta, Conſtitutiones, & Ordinationes Civitatis Eſinæ, illiuſque communitatis, & hominum prædictorum, necnon privilegia, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, gratias tam ſpirituales, quam temporales, & indulta quomodocumque, & per quoſcumque Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes ac Nos, & dictam Sedem, ſeu alins hactenus quomodnlibet edita, & conceſſa, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Decretis non contraria, & quatenus illa in uſu exiſtant, nec ſub ullis Apoſtnlicis revocatinnibus comprehenſa, illorum nmnium, dictarumque literarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis babentes, dicta auctoritate tenore præſentium confirmamus, approbamus, & innovamus, ac illis perpetuæ, & invinlabilis firmitatis robur ſavorabiliter adiicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti, ac ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Eam a cujuſcumque juriſdictione liberat, ſoliſque Apoſtolicæ Sedi ſubiicit.

§.3. Nec non Civitatem ipſam Eſinam, ac illius univerſum Diſtrictum, Comitatum, Terras, ſeu Caſtra, & loca, eorumque Cives, Incolas, habitatores, perſonas, res, & bona, ab nmni, & quacumque Juriſdictione, poteſtate, legatione, vicelegatione, gubernin, dominio, correctione, viſitatinne, regimine, ſuperioritate, auctnritate, ſuperintendentia, & facultate nrdinaria, vel extraordinaria generali, vel ſpeciali, tacite, vel expreſſe quomndocumque cnnceſſa, ſeu concedenda, Legatorum etiam de latere, Vicelegatnrum, Præſiden. Gubernatnrum, Judicum, Officialium, Vicarinrum, Locatenen., & aliorum Miniſtrorum qunrumcumque dictæ Marchiæ, vel alterius Provinciæ, ſive loci, etiamſi de illis magis ſpecialis, & expreſſa mentin habenda foret, ita ut ipſi, vel eorum aliqui in quibuſcumque maximis, minimia, medincribnſque cauſis temporalibus, ſæcularibus, profanis, criminalibus, civilibus, ſive mixtis, in prima, ſecunda, tertia, quacumque alia inſtantia tam per viam ſimplicis querelæ, quam etiam cujuſcumque appellatinnis, recurſus, juramenti, etiam per hnrrecentiæ, inhibitionis, bannimenti, edicti, & quemcumque alium modum etiam ratione, & occaſinue fidejuſſorum de non nffendendn, & ſe repræſentando datarum, ſive dandarum, ſeu quæ alias rennvandæ eſſent, & paeis initæ, ſive ineundæ, ac induciarum fractarum, ſive frangendarum, vel alias quomodolibet motis, & inchoatis, dummodn ad præſens non ſint inſtructæ, nec per cnmpromiſſum introductæ, & impoſterum qunmodocumque movendis, cogitatis, cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & ſtatus exiſtentibus, ſe amplius ea nfficio, ſive ad Fiſci, ſive partium inſtantiam intromittere, vel in Civitatem Eſinam hujuſmodi, ac illius diſtrictum, Comitatum, Terras, Caſtra, aut loca, enrumque Cives, Incolas, habitatnres, perſnnas, res, & bona, ullam in eos juriſdictionem, poteſtatem, regimen, gubernium, viſitationem, correctionem, ſuperioritatem, auctoritatem ſuperintendentiam, ac controverſiam tam in Petitorio, quam in Poſſeſſorin amplius ullo modn, via, jure, cauſa, & forma exercere, aut quaſcumque ſententias, cenſuras, & pœnas promulgare nequeant, auctoritate, & tenore prædictis in omne ævum, ſine tamen Cameræ noſtræ Apoſtolicæ Auditnris generalis ubique locorum Juriſdictinnem habentis, ac Judicum, Cnmmiſſariorum, quibus a Nobis, vel Succeſſnribus noſtris, ſive ex Signaturæ Reſcriptn, cauſæ commiſſæ extiterint, præjudicio, penitus eximimus, & totaliter liberamus, ac noſtro ſoli, & dictæ Sedis regimini, gubernin, & Juriſdictioni cum omnibus, & ſingulis ſuis cauſis, juribus, & actionibus, ſervato tamen legum, & Canonum ordine, immediate, abſque alicujus alterius recngnitione, & ſuperintendentia perpetuo ſubiicimus, ipſiuſque Marchiæ, & cujuſcumque alterius Provinciæ, ſeu loci Legatis etiam de latere, Præſidentibuſque, & Gubernatoribus deſuper perpetuum ſilentium omnino imponimus.

Solius Gubernatoris regimini committit.

§.4. Necnon in ipſa Civitate Eſina, ejuſque diſtrictu, Cnmitatu, Terris, Caſtris, & locis prædictis unum amplum, abſolutum, & peculiare gubernium ab omni legatione, & quocumque alio gubernio liberum, & exemptum prn unn Gubernatore a Nnbis, & Succeſſoribus nnſtris Romanis Pontificibus eligendo, & nominando, ſeu jam per Nos electo, & nominatn.

Facultates talis Gubernatoris enunciat

§.5. Qui noſtro, & S. R. E. nomine citra alicujus Legati, vel Præſideutis, aut alterius Gubernatnris recognitionem, ſuperintendentiam, aut dependentiam ac ab illis privative Civitatem Eſinam, ac illius Diſtrictum, & Comitatum, eorumque Cives, Incolas, habitatnres, perſnnas, res, & bona quæcumque regat, & gubernet, ac liberam, amplam, & omnimodam Juriſdictinnem, poteſtatem, auctoritatem, & ſuperioritatem in illam, & illns juridice exerceat, necnon Civiles, Ordinarias in prima inſtantia per Locumtenentem ſuum, vel Judicem nrdinarium prædictæ Civitatis tantum, itaut præventinni locus ſit, & de uno ad eorum alterum, qui nnn judicaverit, & demum ad ipſum Gubernatorem appellari poſſit, reliquas vero Civiles ſummarias videlicet, & executivas, necnnn Criminales ac fidejuſſiones, paces, etiam inducias prædictas etiam antea ſub dicta Curia generali ſemel, vel pluries initas, factas, impletas, aut innovatas, & de cetero ſub ipſa Curia Eſina ineundas, frangendas, implendas, & innovandas, ac prn initis, fractis, impletis, & innovatis reſpective haben-

das Civitatis Eſinæ, ac illius Diſtrictus, Comitatus, Terrarum, aut Caſtrorum, & locorum prædictorum eorumque Civium, Incolarum, habitatorum, perſonarum, rerum, & bonorum, ut præfertur, vel alias quomodolibet, ac quavis cauſa, & occaſione motas, dommodo ad præſens non ſint alibi inſtructæ, vel per compromiſſum introductæ, & in futurum quomodocumque movendas.

Cam. Apoſt. Auditoris, & Epiſcopi Ordinarii Jus reſervat.

§.6. Sine tamen Auditoris Generalis, & Judicum Commiſſariorum prædictorum præjudicio, & ſalva eorum Juriſdictione, ac exceptis cauſis Eccleſiaſticis ad forum Eccleſiaſticum pro tempore exiſtentis Epiſcopi Eſini, illiuſque Curiam juxta formam Canonum, ac Sacri Concilii Tridentini Decretorum ſpectantibus, & ſpectaturis per ſe, ſuoſque Miniſtros agere, tractare, audire, cognoſcere, decidere, fineque debito, juſtitia mediante, terminare.

Aliarum ſimilium Civitatum privilegia communicat.

§.7. Omnibuſque, & ſingulis honoribus, privilegiis, facultatibus, & præeminentiis, quibus Civitatum noſtrarum Fanen., Anconitan., Firman., & Aſculan., ceterique liberi Gubernatores, noſtram tantum, & dictæ Sedis auctoritatem, Juriſdictionem, & Superioritatem immediate recognoſcentes de Jure, vel conſuetudine, ſeu ex privilegio, aut alias vigore quarumcumque literarum Apoſtolicarum, quarum tenores, formas, compen. ac datas etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſis, quomodocumque utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, abſque ulla prorſus differentia uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſit.

Salarium Gubernatoris aſſignat.

§.8. Cum ſalario, & ſtipendio alias aucto quinquaginta ſcutorum argenteorum monetæ illarum partium, ſi ipſe Gubernator fuerit in aliqua Prælatura conſtitutus, alioquin triginta ſcutorum ſimilium dumtaxat, pro quolibet menſe juxta dictæ Civitatis Eſinæ, illiuſque Communitatis, & Hominum concilia olim celebrata.

Sportulæ &c. pro Cauſis Civilibus, & Criminalibus.

§.9. Et cum uſu, & manutentione Capitulorum de, & ſuper Sindicatu ac modo, & forma regiminis, tum etiam obſervatione taxarum de, & ſuper ſportulis, vel aliis ſolutionibus in Cauſa Civili, vel Criminali quomodolibet tempore dictæ Præturæ præſtari ſolitis, quæ ſalvæ, & illæſæ remaneant, donec alia condigna, & rationabilia Capitula, et Taxæ de, & ſuper præmiſſis per Civitatem prædictam, illiuſque Communitatem, & homines confecta fuerint, necnon cum omnibus aliis proventibus, emolumentis, honoribuſque, & oneribus ſolitis, & conſuetis auctoritate, & tenore prædictis ſimiliter perpetuo conſtituimus, erigimus, & inſtituimus.

Clauſulæ ad præſentium literarum firmitatem opportunæ.

§.10. Inſuper pro majori gubernii per præſentes inſtituti ſtabilitate, ac aliorum præmiſſorum omnium obſervatione, & manutentione, necnon Communitatis, & hominum prædictorum cautela, & ſecuritate perpetua, & ſolemni omnia, & ſingula Sedis, & Cameræ Apoſtolicæ prædictorum bona Civitati prædictæ, illiuſque Communitati, & hominibus obligamus, & hypothecamus, ac obligata, & hypothecata eſſe, necnon præſentes literas, ac omnia, & quæcumque in eis contenta, nullo umquam tempore de ſurreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu, etiam Cauſarum, vel perſonarum etiam tranſeuntium, vel forenſium, aut alia quacumque occaſione in toto, vel in parte notari, argui, impugnari, invalidari, retardari, reſcindi, ad terminos Juris reduci, in Jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus illa quodcumque Juris, & facti, vel gratiæ remedium impetrari, ſeu etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus concedi poſſe, ac ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus ad tempus, vel beneplacitum, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam per Nos, & alios quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores, & Succeſſores noſtros, dictæque Sedis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, quandocumque, vel qualitercumque generaliter, communiter, ſpecifice, & expreſſe factis, & faciendis minime comprehendi, ſed ſemper, & perpetuo ab illis excepta, & quoties emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac etiam ſub data per Communitatem, & homines prædictos eligenda de novo reconceſſa, valida, firma, & efficacia exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, ac inviolabiliter obſervari debere, vimque, & robur veri, & validi contractus, ac efficacis obligationis inter Nos, ac Sedem, & Cameram prædictas ex una, nec non Civitatem prædictam, illiuſque Communitatem, & homines partibus ex altera legitime ex titulo vere oneroſo mediante ſolutione prædictæ ſummæ quatuor millium ſcutor. hujuſmodi initi, & ſtipulati, ac etiam utriuque jurati obtinere, dictamque Cameram, ad Communitatem, homines, Incolas, habitatores, & perſonas hujuſmodi in libero gubernio, ac juribus, & aliis præmiſſis tuendos immunes, indemnes, & exemptos conſervandos teneri, & obligat. eſſe, ac fore, eaſdemque præſentes literas ad proban. plene ſolutionem ſummæ quatuor millium ſcutorum hujuſmodi, ac quod illa in noſtram, dictæque Sedis ſubventionem converſa fuerint, aliaque præmiſſa ubique tam in judicio, quam extra ſufficere, nec alterius probationis adminiculum requiri.

Sic obſervandum in quocumque Tribunali.

§.11. Sicque per prædictos, ac quoſcumque alios Judices Ordinarios, & Delegatos cujuſvis auctoritatis, & poteſtatis etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis cauſa, & inſtantia perpetuo judicari, & deffiniri debere, necnon ſi ſecus ſuper his a quoquam

qua-

quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

Pœnæ contra violatores.

§.12. Diſtrictius iohibentes prædictis Legatis etiam de latere, Vicelegatis, Gubernatoribus, Commiſſariis, Locatenen. Ordinariis, & Extraurdinariis quavis auctoritate generali, vel ſpeciali, ſpecifica, & expreſſa fungen., & functuris, ceteriſque Officialibus, Notariis, Executoribus, & Juſtitiæ Miniſtris quibuſcumq. ejuſdem Marchiæ, vel alterius Provinciæ, ſive loci, ac omnibus, & quibuſcumque aliis cujuſcumque Dignitatis, Status, gradus, ordinis, & conditionis exiſten., & extituris, exceptis tantummodo Cameræ noſtræ Apoſtolicæ Generali Auditore, & Judicibus, quibus a Nobis, vel a Succeſſoribus noſtris ſive ex ſignaturæ reſcripto, cauſæ commiſſæ fuerint, ne ſub indignationis noſtræ reſpectu Cardinalium, & Excommunicationis reſpectu aliorum pœnis, quidquam contra præſentium tenorem directe, vel indirecte quovis quæſito colore attentare, aut alias illis quomodolibet contravenire audeant, vel præſumant.

Deputati Executores.

§.13. Et nihilominus dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori nunc, & pro tempore exiſten. ac Univerſis, & ſingulis Legatis etiam de latere, necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, ſeu in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutis motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, ac omnia, & ſingula in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictæ Civitatis, illiuſque Communitatis, hominum, Incolarum, habitatorum, & perſonarum hujuſmodi, ſeu alterius eorum fuerint requiſiti ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ac Gubernatores, Communitatem, cives, homines, Incolas, habitatores, & perſonas Civitatis Eſinæ, illiuſque Diſtrictus, Comitatus, Terrarum, Caſtrorum, & locorum hujuſmodi, illis omnibus, & ſingulis juxta eorumdem præſentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum quempiam deſuper quomodolibet moleſtari, & inquietari, vel perturbari: Contradictores quoſlibet, vel rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac temporales, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illas ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe, ſervata tamen forma Conc. Trid., declarando, illaſque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis,

Derogatio contrariorum

§.14. Non obſtantibus Pii IV. de præſentan., & regiſtran. in dicta Camera Apoſtolica gratiis, & privilegiis illius intereſſe concernen. infra tres Menſes a die impetrationis, necnon Bonifacii VIII. de una, & in Concilio generali edita de duabus dictis, Conſtitutionibus, ac Terrarum, Caſtrorum, & locorum quorumcumque etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, uſibus, ſtabilimentis, decretis, reformationibus, privilegiis quoque, indultis, facultatibus, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Legatis, Vicelegatis, Præſidentibus, Gubernatoribus, Locaten. Officialibus, Judicibus, & Miniſtris, & quibuſvis aliis perſonis per prædictos, & quoſcumque Rom. Pont. Prædeceſſores, vel Succeſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus etiam per vias generalis Legis, & Statuti, & de Fratrum conſilio, ac ex cauſis quantumvis gravibus, & oneroſis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis, ac concedendis, approban., & innovandis, Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, & in eis caveretur expreſſe, quod illis nullatenus derogari poſſit, illorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus insererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac modos, & formas ad id obſervandos pro ſervatis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, eaque, & alia omnia in quantum præſentibus literis contrariantur, aut illis in eis contentis quibuſcumque obeſſe, aut illorum executionem, & effectum retardare poſſunt, omnino revocamus, tollimus, & abrogamus, ac pro revocatis, ſublatis, & abrogatis haberi volumus, & ſufficientiſſime derogatum contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, per præſentes autem præjudicare Taxis, & oneribus tempore dictæ Præturæ, ac Gubernii præteriti per Officiales ipſos, vel alios Cameræ noſtræ, ſive alteri ſolui ſolitis, vel conſuetis, vel alicujus expenſæ augmentum afferre, comitativis occaſione dicti aucti Salarii, & Gubernii ſic conceſſi, aut aliquod illis in lite, & cauſa inter eos in Camera Apoſtolica coram dilecto Filio Fabio Corneo ejuſ-

dem Cameræ Clerico de, & ſuper Introitibus, rebuſque aliis indeciſa penden. ac quibuslibet eorum Juribus, & Statui præjudicium etiam in minimo generare, ſeu aliquid deſuper innovare non intendimus, quæ quoad hoc ſalvæ, & illæſæ remaneant,

Fides danda tranſumptis.

§. 16. Ceterum volumus, ut &c.

Dat. die 15. Decem. 1587. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 15. Decemb. 1587. Pontificatus noſtri Anno III.

CXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Collegii S. Bonaventuræ in Conventu Sanctorum XII. Apoſtolorum de Urbe Ordinis Minorum Conventualium.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INeffabilis Divinæ providentiæ altitudo, cujus nutu ordinationem ſuſcipiunt univerſa, jam inde ab ipſo Apoſtolicæ prædicationis primordio Almam Urbem Romam adeo copioſis cœleſtium gratiarum donis, ac prærogativis cumulavit, ut quæ antea per tot ſæcula variis ſuperſtitionibus quaſi quibuſdam præſtigiis decepta, ac ſeducta tenebatur, quæque fuerat erroris ſchola, tunc primum glorioſo Beatiſſimorum Petri, & Pauli Apoſtolorum Martyrio Deo Omnipotenti conſecrata, ſinceritate, ac ſolida Chriſtianæ Religionis doctrina illuſtrata divinæ ſapientiæ, ac veritatis, ſacrarumque literarum publicum Gymnaſium eſſe inciperet, & ab ipſa, quæ Orbis terrarum regebat Imperium, tanquam a ſumma, ac primaria omnium Provinciarum ſede in omnes partes lux illa veritatis ſe ſe diffunderet, quæ pro communi humani generis ſalute divinitus tradita, tunc recens per eoſdem Apoſtolos in tetra illa errorum caligine Mundo fuerat revelata. Et exinde diverſi Romani Pontifices noſtri Prædeceſſores ſancto propagandæ Fidei zelo accenſi eam Pontificio munere digniſſimam ſuſceperunt curam, & ſollicitudinem ut eamdem Urbem, unde vera pietas, religio, & doctrina in omnes gentes, ac nationes perpetuo diſſeminanda erat, alii Religioſi, Collegiis, & Univerſitatibus, alii publicis, & Sacrorum librorum Bibliothecis ornarent, atque augerent, ſic quoque Nos, qui Re-

Pontifex ſe hujus Ordinis profeſſum, muniaque in eo adimpleta enunciat.

gulari habitu Ordinis Fratrum Minorum Conventualium S. Franciſci ab ineunte ætate ſuſcepto, illius Regulam, & Inſtituta ſolemniter, riteque profeſſi ſumus, cum Romæ in Domo ipſius Ordinis apud Sanctorum XII. Apoſtolorum Baſilicam verbi Dei concionatoris, & poſtea Univerſi Ordinis Minorum Procuratoris, ac demum Magiſtri Generalis ampliſſimis muneribus fungeremur. Domum prædictam non modo fabricis, atque ædificiis, ſed etiam Bibliotheca auximus, atque ornavimus non ſine fragranti deſiderio aliquod ibidem Collegium, ac divinarum literarum, Sacræque Theologiæ ſtudium inſtituendi.

Jampridem hujus Collegii mentem induxerat.

Quare nunc demum ad celſiſſimam Pontificatus Sedem immenſa Divina Clementia nullis noſtris meritis provecti, rei optimæ perficiendæ propoſitum diutius non duximus differendum, cum præſertim hoc a Nobis expoſtulare videatur, non ſolum Apoſtolici muneris divinitus fidei noſtræ commiſſi ſollicitudo, præcipuaque illa, qua Urbem hanc noſtram Romam diligimus, charitas, & ſtudium quo illius ornandæ maxime flagramus, ſed plane flagitat Beati Seraphici Franciſci Regularis Ordo, ac quo tot ſummorum virorum doctrina, & ſanctitate præſtantium religioſæ cohortes, & copiæ ad Eccleſiæ Dei propagationem, & defenſionem prodierunt, ut quod olim fe: re: Innocentius PP. III. Prædeceſſor noſter præſignificavit dum Beatum Franciſcum ipſius Ordinis Parentem, & Auctorem ſuis humeris Lateranen. Baſilicam collabentem ſuſtinere in ſomnis vidit, id deinde communi bono Chriſtianæ Reipublicæ ipſe rerum eventus comprobarit.

S. Franciſci ejuſque Religioſorum in Religionem Chriſtianam, & S. Sedem merita.

Idem enim Franciſcus ea ſapientiæ ſuæ ſemina edidit, ea reliquit continentiæ, abſtinentiæ, ac ſuſceptorum pro Chriſto laborum tolerantiæ documenta, ut qui ejus Regulam ſequuti ſunt, quaſi novæ ſobolis fætus adoptati, ac ſalutaribus præceptis inſtructi perpetua futurorum temporum ſucceſſione univerſæ Catholicæ Eccleſiæ ornamento extiterint, ſiquidem multi ex ipſis ſanctitate, atque eruditione inſignes tanti Patris, & Magiſtri hortatu atque exemplo excitati, multis, variiſque Provinciis peragratis, nationes in tenebris aberrantes ad diſciplinæ Chriſtianæ lucem revocarunt, ac convulſis vitiorum, atque errorum radicibus, Verbi Dei, quod velut imber de Cœlo deſcendens, terramque inebrians facit eam germinare, pia prædicatione mentes hominum fœcundarunt, & uſque adeo præclari hujus Ordinis tum ſanctitatis, tum doctrinæ odor jam inde ab initio in omnem Terram ſe diffundit, ita in dies magis hujus ſanctæ familiæ Alumni juvante Domino profecerunt, ut piæ me: Gregorius IX. & Gregorius X. aliique Romani Pontifices, etiam Prædeceſſores noſtri ad res Eccleſiæ maximas gerendas, ejuſdem Ordinis profeſſores adhibuerunt, ac potiſſimum duos illos ſpectatæ pietatis, & doctrinæ, qui Legati Apoſtolici ab eodem Gregorio X. Conſtantinopolim miſſi Græcos ad S. Apoſtolicæ Sedis obedientiam, Tartaros ad Catholicam fidem reduxerunt, quin etiam conſtans opinio fuerit Seraphici Doctoris S. Bonaventuræ opera in Concilio Generali Lugdunen., idem egregie perfectum fuiſſe, & longum ſit recenſere ceteros complures ejuſdem Ordinis Regulares, qui per illorum glorioſa veſtigia pleno gradu incedendo continuata tot ſæculorum ſerie ad noſtram uſque ætatem uberrimos ad Dei gloriam, & animarum ſalutem, in Sancta Dei Eccleſia fructus protulerunt.

Attenta itaque vacantia nonnullorum Beneficiorum hic enunciatorum.

§. 1. Cum itaque Monaſterium S. Mariæ de Arabona S. Benedicti, vel Ciſtercien. Ordinis nullius Diœceſ. Provinciæ Theatin., quod bo. me. Jacobus Epiſcopus Por-

Digitized by Google

Portuen. S. R. E. Cardinalis Sabellus nuncupatus es conceſſione, & ſeu diſpenſatione Apoſtolica in commendam, dum viveret, obtinebat, commenda ipſa per obitum ejuſdem Jacobi Cardinalis, qui nuper apud dictam Sedem debitum naturæ perſolvit, ceſſante, adhuc eo quo ante commendam ipſam vacabat, modo, necnon perpetua Cappellania ſub invocatione Conceptionis, ſeu Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis in Eeeleſia Veliterna per obitum quondam Joannis Petri Ghislerii, alias de Conſiliariis in d. Eccleſia dum viveret perpetui Cappellani apud Sedem eamdem defuncti vacaverit, & vacet ad præſens, nulluſque de dicta Cappellania præter Nos pro eo, quod dudum omnia Beneficia Eccleſiaſtica apud Sedem prædictam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & diſpoſitioni Noſtræ reſervavimus, ae ex tunc irritum, & inane deeernimus, ſi ſecus ſuper eis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, hae vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & deereto obſiſtentibus ſupradictis, Nos qui pietatis, ac diſciplinarum, & Theologiæ felices in Domino progreſſiones perpetuo ſovere debemus, juſtiſſimis cauſis, & rationibus adducti, quod ſemper antea in votis habuimus, id re ipſa exequi volentes, eamdem Baſilicam a re: mem. Joanne PP. III. ſimiliter Prædeceſſore noſtro plurimis privilegiis deeoratam, novo Collegio, ac ſtudio divinarum literarum, Sacræque Theologiæ ornare, reque augere decrevimus, ad hoc, ut in ea Profeſſoribus dicti Ordinis Minorum Conventualium ad ſtudia ſaerarum literarum hujuſmodi occaſio, & commoditas noſtra, & Sedis prædictæ Beneficientia ſubminiſtretur, ſimulque novi operarii ad agri Dominici culturam introducantur,

Collegium viginti Studentium in Conventu SS. XII Apoſtolorum inſtituit.

§.2. Motu itaque proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, necnon militantis Eccleſiæ eaaltationem, Divinique Cultus, & Orthodoxæ Fidei, augmentum, ae Religioſorum prædictorum commoditatem, atque profectum in prædicta domo unum Collegium viginti ad minus ejuſdem Ordinis Minorum Conventualium profeſſorum in humanioribus literis, & ingenuis artibus nempe in Logica, Phiſica, & Methaphiſica, optime verſatorum, ac alias juxta ordinationes, & ſtatuta deſuper facienda, & ſtabilienda qualificatorum, qui in hujuſmodi Collegio tanquam uberrimo divinæ legis Seminario Sacræ Theologiæ Seraphici eximii Doctoris S. Benaventuræ tantum ſtudiis inſiſtere, & operam ſuam navare, atque in quatuor ſententiarum libris ejuſdem S. Bonaventuræ, quem inter præcipuos Eccleſiæ Sanctæ Doctores adſcribendum, & ornandum per ſpecialem noſtram Conſtitutionem declaravimus, continue proficere ſtudeant ſub unius præſtantiſſimi, & exereitatiſſimi Lectoris Regentis nuncupandi doctrina, & diſciplina, qui etiam legendo, interpretando, ac diſputando, ut moris eſt in generalibus ejuſdem Ordinis Minorum Conventualium ſtudiis, eoſdem Religioſos Collegiales exercere debeat, ut poſt peractum ſtudiorum ſuorum hujuſmodi curſum tanquam feraces prædicti agri dominici plantæ in Sacris Scripturis exponendis, interpretandis, ac publicis verbi Dei concionibus habendis aliiſque ſpiritualibus offieiis, & miniſteriis obeundis, ſanæ doctrinæ germina latius diffundere, & ſuperabundantes fructus ad communé utilitatem, & ſalutem, Ordiniſque Minorum Conventualium hujuſmodi decorem producere valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiom perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Pro Dote Collegii Beneficia ſupradicta aſſignat.

§.3. Illique ſic erecto, & inſtituto pro ejus dote, ae Lectoris, ſeu Regentis, & Collegialium hujuſmodi ſuſtentatione Monaſterium prædictum, in quo, ut accepimus quatuor, vel quinque dumtaxat Monaci dicti S. Benedicti, vel Ciſtercien. Ordinis ibidem a ſuis Superioribus, ſeu pro tempore exiſtente dicti Monaſterii Commendatore introducti ad præſens degunt, ejuſque fructus, redditos, & proventus ad LX. florenos auri in libris Cameræ Apoſtolieæ taxati reperiuntur, & Cappellaniam hujuſmodi, quæ ſine cura eſt, perſonalemque reſidentiam non requirit, ae ejus, & illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus CCC. ducatorum auri de Camera ſecundum communem æſtimationem valorem annuum, ut etiam aecepimus, non excedunt, ſive Cappellania præmiſſo, ſive alio, & tam illa, quam Monaſterium hujuſmodi quibuſvis modis, & ex aliorum quorumeumque perſonis, ſeu per liberam dicti Joannis Petri, vel alterius reſignationem de Cappellania, ac ceſſionem cujuſvis de regimine, & adminiſtratione Monaſterii hujuſmodi in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factas, aut Cappellania per aſſecutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtici, quavis auctoritate collat. vaeent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod Cappellaniæ collatio, & Monaſterii hujuſmodi proviſio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii, aut alias Canonicas ſanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta ipſaque Cappellania diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, aut alias generaliter reſervata exiſtat, & proviſio dicti Monaſterii ex quavis cauſa ad Sedem eamdem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, ac de ipſo Monaſterio conſiſtorialiter diſponi conſueverit, ſeu debeat, necnon ſuper Cappellania, ac regimine, & adminiſtratiune Monaſterii hujuſmodi inter aliquos lis, cujus ſtatum, verumque, & ultimum Monaſterii & Cappellaniæ prædictorum vaeationis mudum, etiamſi ex illo quævis generalis reſervatio, etiam in corpore juris elauſa reſultat, præſentibus haberi volumus pro expreſſis pendeat indeciſa, cum annexis, membris, bonis, proprietatibus juriſdictio-

ctionibus, juribus, & præeminentiis ſuis univerſis, ita quod liceat ex nunc ipſius Collegii Lectori, ſeu Regenti, & Collegialibus pro tempore exiſtentibus illorum omnium corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios nomine ejuſdem Collegii propria auctoritate abſque Judicis, mandato, vel decreto, ac ſpolii, & attentatorum vitio libere appræhendere, & perpetuo retinere, eaque regere, & adminiſtrare, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta Monaſterii, & Cappellaniæ, ac annexorum hujuſmodi in ſuos, dictique Collegii communes uſus, utilitatem, & neceſſitates convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius, licentia deſuper minime requiſita, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Abrogata in Abbatia ſic unita Abbatiali dignitate Monachos ad alia Monaſteria tranſire jubet.

§.4. Ac in ipſo Monaſterio dignitatem Abbatialem, nomenque, titulum, & denominationem Abbatis, necnon Conventualitatem, ſi quæ ſit, ac Sancti Benedicti, ſeu Ciſtercien. Ordinem prædictum, illiuſque ſtatum, eſſentiam, & dependentiam Regulares eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ipſoſque Monachos ibidem degentes ad alia Monaſteria, ſeu Regularia loca ſui Ordinis ad id eis a ſuis Superioribus aſſignanda, vel alias ubi benevolos invenerint receptores, ita ut ea nunc deinceps in Monaſterio unito præfato nullatenus permanere, nec ex illius fructibus, vel rebus, alimenta, vel ullam omnino ſubſidium, aut jus, vel actionem ibidem prætendere poſſint, ſed ſtatim habita præſentium notitia ad alia Monaſteria, & loca hujuſmodi nulla alia a Nobis expectata juſſione, mentiſque noſtræ declaratione, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac etiam carceris, aliiſque arbitrio noſtro imponendis pœnis ipſo facto per contravenientes incurren. tranſire debeant, ac Rector, ſeu Regens, ac Collegiales præfati ad alios Monachos in dicto unito Monaſterio recipiendum, & admittendum, illiſque alimenta miniſtrandum, vel aliud quidpiam præſtandum minime teneantur, nec obligati ſint, minuſque ad id cogi, vel compelli valeant, transferimus.

Talis Monaſterii onera Collegio imponit.

§.5. Necnon fundationem, & inſtitutionem Monaſterii hujuſmodi, ac Miſſarum, Anniverſariorum, & aliorum divinorum Officiorum, obligationes, commiſſiones, & Defunctorum ſuffragia, ſi quæ ſint, ceteraque onera eidem unito Monaſterio quomodolibet incumbentia in dicti Collegii miniſteria convertimus, etiam commutamus.

Ei ceterorum Collegiorum Privilegia cōmunicat.

§.6. Inſuper eidem Collegio, illiuſque Lectori, ſeu Regenti, Collegialibus, Scholaribus, Officialibus, Miniſtris, & perſonis, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, indultis, ceteriſque gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus alia prædicti Minorum Conventualium, & quorumvis aliorum Ordinum Collegia, ad quarumcumque bonarum literarum, & diſciplinarum cultum, & propagationem ubique inſtituta, illorumque Rectores, Regentes, Collegiales, Scholares, Officiales, Miniſtros, & perſonæ de jure, vel conſuetudine, ſeu ex privilegio, etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter abſque ulla prorſus differentia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi illa eis ſpecialiter nominatim, & expreſſe conceſſa, & communicata fuiſſent, auctoritate, & tenore præfatis pariter perpetuo concedimus, & indulgemus.

Cardinalem Protectorē ei aſſignat.

§.7. Ut autem dicti Collegii proſpero, ac felici regimini, & conſervationi opportune conſulatur, dilectum filium noſtrum Alexandrum S. Euſtachii Diaconum Cardinalem de Monte Alto nuncupatum, & eo vita functo, alium ex familia noſtra, ſi quis erit, ſin minus antiquiorem ex Provincia Marchiæ Anconitan. oriundum, & utroque ceſſante Protectorem prædicti Ordinis Minorum Conventualium pro tempore exiſtentem S. R. E. Cardinalem ejuſdem Collegii, illiuſque Lectoris, ſeu Regentis Collegialium, Scholarium, Officialium, Miniſtrorum, & perſonarum, rerumque, & bonorum Protectorem, & Defenſorem, cujus conſilio, & ope omnia ſupradicta, & quæcumque alia in eis, & circa ea quomodolibet neceſſaria agantur, ſtatuantur, & ordinentur, ſtatuimus, & deputamus.

Facultates ejus Protectoris enunciat.

§.8. Præterea Alexandro Cardinali, ac pro tempore exiſtenti Protectori prædicto Lectorem, ſeu Regentem prædictum necnon una cum ipſo Lectore, ſeu Regente Œconomos, Officiales, Advocatos, Procuratores, ceteroſque Miniſtros dicti Collegii deputandi, & amovendi, ac loco amovendorum alios ſufficiendi, necnon quæcumque ſtatuta, ordinationes, & decreta circa ejuſdem Collegii, illiuſque rerum, & bonorum ſpiritualium, & temporalium curam, directionem, regimen, & adminiſtrationem, quam Collegialium prædictorum receptionem, & admiſſionem, eorumque qualitates, victum, amictum, ſtudiique curſum, ac tempus, per quod in dicto Collegio ali, & confoveri debeant, ac alias in præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ipſiuſque Ordinis Minorum Conventualium Regularibus Inſtitutis non contraria faciendi, & edendi, ac illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, vel alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, ac alia ex integro condendi, quæ poſtquam edita, immutata, correcta, moderata, reformata, & condita fuerint, eo ipſo dicta Apoſtolica aucto-

Digitized by Google

auctoritate, confirmata, & approbata, ſint, ac eſſe cenſeantur, & ab omnibus, ad quos pro tempore ſpectabit etiam ſub pœnis in contravenientes ſtatuendis obſervari debeant, plenam, liberamque facultatem concedimus, & elargimur.

Clauſulæ pro præſenti Cōſtitutionis perpetua firmitate.

§.9. Decerneotes erectionem, unionem, annexionem, incorporationem, ſuppreſſionem, extinctionem, translationem, converſionem, commutationem, indultum, ſtatutum, deputationem, conceſſionem, ſacultatem, aliaque præmiſſa, ac præſeotes literas nollo unquam tempore, ſive pro eo, quod cauſæ, propter quas emanaverint, & factæ ſint, coram locorum Ordinariis, etiam tanquam prædictæ Sedis delegatis, vel alibi examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac Ordinarii, Superiores, & Monachi prædicti, vel quicumque alii intereſſe habeotes, ad id vocati non fuerint, nec eiſdem præmiſſis conſenſerint, ſive alias ex quibuſvis cauſis quantumvis legitimis, & urgentibus de ſubreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illa quomodocumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, ſeu etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus conceſſo uti poſſe, neque ſub quibuſvis illarum, ac unionum, annexionum, incorporationum, ſeu aliarum ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam a Nobis, vel Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, etiam in craſtinum aſſumptionis ipſorum Succeſſorum noſtrorum, & cujuslibet eorum ad ſummi Apoſtolatus apicem, ac alias quomodolibet, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis Decretis pro tempore emanatis, etiamſi de præſentibus literis, earumque toto tenore, ac data ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio fiat, & minime comprehendi, ſed illis, ac quibuſvis aliis contrariis non obſtantibus in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, & quoties revocatinnes, ſuſpenſiones, limitationes, aliaque contraria prædicta emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo etiam ſub data per Protectorem, Lectorem, ſeo Regentem, Collegiales, & perſonas hujuſmodi quandocumque eligenda de novo conceſſa eſſe, ſnoſque integros, & plenarios effectus ſortiri.

Atque obſervantia.

§.10. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios ordinarios, & delegatos etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis cauſa, & inſtantia judicari, & deffiniri debere.

Executores deputati.

§.11. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Camerinen., & Montis Alti Epiſcopis, ac dilecto filio Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Protectoris, Lectoris, ſeu Regentis, & Collegialium prædictorum, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ac Prntectorem, Lectorem, ſeu Regentem, Collegiales, & alios præſentes, eorumque ſingulos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipſos, vel eorum quempiam deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, & inquietari: contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes per cenſuras, & pœnas, Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, eaſque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§.12. Non obſtantibus præmiſſis, & quatenus opus ſit noſtris de non tollendo jure quæſito, ac gratiis ad inſtar non concedendis, & unionibus committendis ad partes, vocatis intereſſe habentibus, veroque valore, etiam Beneficii, cui aliud unitur exprimendo, necnon Lateranen. noviſſime celebrati, & aliorum etiam generalium Conciliorum uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis, fieri, & de Monaſteriis hujuſmodi extra Conſiſtorium diſponi, ac beneficia unius Diœceſ. cum beneficiis alterius Diœceſ. uniri prohiben. necnon similis mem. Bonifacii Papæ pariter Prædeceſſoris noſtri etiam, quæ cavet, nequis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſ. niſi in certis expreſſis caſibus, & in illis ultra unam Dietam a fine ſuæ Diœceſ. ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a dicta Sede deputati extra Civitatem, vel Diœceſ. in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis ſuas vices committere audeant, ſeu præſumant, & in Concilio generali, edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monaſterii, & Ordinis, ac Eccleſiæ prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumq. Præſulibus, Capitulis,

Abba.

Abbatibus, Superioribus, Magiſtris, Conventibus Fratribus, Religioſis, & aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, vel aliorum Principum inſtantiam, ſeu eorum contemplatione, & intuitu etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, etiam contra uniones, anneſiones, & incorporationes, aliaque prædicta quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo; & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & Decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum. Quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque ad dictam Cappellaniam volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem Beneficiorum, aliorum præjudicium generari, & quibuslibet, aliiſque privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in eiſdem literis mentio ſpecialis.

Aliæ clauſulæ pro indemnitate Abbatiæ, & Cappellaniæ unitarum.

§.13. Volumus autem, quod propter unionem, anneſionem, & incorporationem prædictas, dictum Monaſterium in ſpiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimenta non ſuſtineat, ac cura animarum, ſi qua illi immineat, nullatenus negligatur, ipſaque Cappellania debitis non fraudetur obſequiis ſed ejus congrue ſupportentur onera conſueta. Nos enim quoad Cappellaniam prout eſt, ſi attentatũ forſan eſt hactenus, vel imposterum. Quo vero ad alia omnia ſupradicta ex nunc, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Nulli ergo omnino &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, decimo quinto Kal. Januarii, Pontificatus noſtri Anno III.

Dat. die 17. Decem. 1587. An. III.

CXVII.

Inſtitutio quindecim Congregationum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, cum juriſdictionum, & facultatum partita conceſſione, ad faciliorem univerſæ Reipublicæ Chriſtianæ, Statuſque Eccleſiaſtici, & Romanæ Curiæ negociorum, & cauſarum expeditionem.

Ad hæc videnda ſunt, quæ ſigillatim, ad unumquamque rubricam Congregationis, adnotabo.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Immenſa æterni Dei omnium opifex ſapientia a fine uſque ad finem fortiter attingens, ſic cuncta inter ſe admirabili concordiæ nexu copulavit, ſuaviterque diſpoſuit, ut viciſſim ad ſuorum ſe numerum functiones exercendas mutuis auxiliis ſublevarent. Ipſa in Cœleſti Hieruſalem varios beatorum ſpirituum ordines diſtinxit, quorum ſuperiores de divinæ providentiæ rebus inferiores illuminarent. Ipſa militantis Eccleſiæ, quæ triumphantis illius imago eſt, corpus variis membris diſcrevit, quæ capiti ſuo glutino caritatis compacta, & connexa, mutuo ſe adjuvarent, ex quo totius corporis ſalus, & conſervatio exiſteret.

Cauſæ hujus inſtitutionis.

§.1. Quare jure optimo Romanus Pontifex, quem Chriſtus Dominus corporis ſui, quod eſt Eccleſia, viſibile caput conſtituit, omniumque Eccleſiarum ſolicitudinem gerere voluit, multos ſibi tam immenſi oneris adjutores advocat, atque adſciſcit, cum venerabiles Epiſcopos fratres ſuos, quos toto terrarum orbe ad ſingulos greges paſcendos mittit, tum ampliſſimum ordinem S. R. E. Cardinalium, qui tamquam nobiliſſima membra capiti propius cohærentia, eidem Summo Pontifici, ſicut Chriſto Domino Apoſtoli, ſemper aſſiſtunt, quique primi laborum, & conſiliorum ſocii ſunt, & participes. ut partita inter eos, alioſque Romanæ Curiæ Magiſtratus, ingenti curarum, negociorumque mole, ipſe tantæ poteſtatis clavum tenens, divina gratia adjutrice, non ſuccumbat.

Inſtitutio quindecim Congregationum de qua in rubr.

§.2. Nos igitur magni illius Moyſi exemplo adducti, qui cum Deo loquens ſoceri ſui Iethro conſilium de variis judicibus conſtituendis non repudiavit, quique Dei juſſu inſignem Senatum ſeptuaginta ſeniorum conſcripſit, qui cum eo onus populi ſuſtinerent, ne ſolus ipſe gravaretur, Pontificium hoc onus angelicis plane humeris formidandum, inter Senatores orbis terræ fratres noſtros Cardinales, apta quadam diſtribu-

ſtributione pro temporum conditione, negociorum multitudine, & varietate, ipſaque utilitatis ratione ſalubriter partiri decrevimus, Ea in primis cogitatione permoti, ut qui ex omnibus Nationibus ad hanc matrem, magiſtram, perfugiumque Fidelium Apoſtolicam Sedem, devotionis, ſalutiſque ſtudio, juris perſequendi, gratiæ impetrandæ, aliaſve multiplices ob cauſas frequentiſſimi confugiunt, ii quidem, & tuto, & commode (quantum in Provinciis noſtris præſtare poſſumus) Romam perveniant: & ut facilius, celeriuſque expediantur, diſtinctos Cardinalium Conventus, & Congregationes ad certas rerum, negociorumque tractationes paratas habeant, Cardinaleſque ipſi diſtributi muneris partem levius ferant, diligentius adminiſtrent, commodius Nos conſulant, & denique viri primarii publicis in rebus exercitati nullo umquam tempore deſint. Itaque Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de eorumdem fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ex eodem Sacro Collegio, quod per Dei gratiam viris pietate, doctrina, rerumque uſu præſtantibus, ex omni Natione abundat, Congregationes quindecim conſtituimus, ſinguliſque certa negocia aſſignavimus, ita ut graviores, difficilioreſque conſultationes ad Nos referant, ac unicuique earum ſuas facultates, & auctoritatem in eum modum, qui infra deſcriptus eſt, dedimus, atque attribuimus.

Congregatio prima, pro Sancta Inquiſitione.

Iſta Congregatio jam diu inſtituta fuit, eique amplam auctoritatem dedit Paulus III. ut in ejus Conſtit. XLI. Licet ab, *Tom. IV. Par. I. fol. 211., ac Pius IV. Conſt. XCIII.* Cum Nos *Tom. IV. Par. II. fol. 177., ac Pius V. Conſt. I.* Sanctiſſimus *ibid. fol. 276. & Conſtitut. XXXIII.* Inter *fol. 325., & Conſt. ſeq.* Cum felicis *fol. 327.*

Confirmatio hujus Congregationis jam inſtitutæ.

§. 1. IN primis igitur, quoniam fides, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, totius ſpiritualis ædificationis fundamentum eſt, cupientes hoc pretioſum depoſitum, quod Nobis potiſſimum a Chriſto Domino in Beato Petro Apoſtolo eſt creditum, adverſus omne inferorum portas integrum, inviolatumque cuſtodire. Congregationem Sanctæ Inquiſitionis hæreticæ pravitatis magna Prædeceſſorum providentia, tamquam firmiſſimum Catholicæ Fidei propugnaculum in Urbe inſtitutum, cui ob ſummam rei gravitatem, Romanus Pontifex præſidere ſolet: Nos quoque confirmamus, & corroboramus, illiuſque omnia inſtituta, omneſque, & ſingulas facultates a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris Cardinalibus ad eam Congregationem pro tempore delectis conceſſas, omnemque auctoritatem, & poteſtatem eis communicatam, ſcilicet inquirendi, citandi, procedendi, ſententiandi, & definiendi in omnibus cauſis, tam hæreſim manifeſtam, quam ſchiſmata, Apoſtaſiam a Fide, magiam, ſortilegia, divinationes, Sacramentorum abuſus, & quæcumque alia, quæ etiam præſumptam hæreſim ſapere videntur, concernentibus, non ſolum in Urbe, & Statu temporali, Nobis, & huic Sanctæ Sedi ſubjecto ſed etiam univerſo terrarum Orbe, ubi Chriſtiana viget Religio, ſuper omnes Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, & alios inferiores, ac Inquiſitores, quocumque privilegio illi ſuffulti ſint, quorum, ac aliorum prædictorum ſeries his noſtris literis ad verbum expreſſa cenſeatur, confirmamus.

Ejuſq. facultatum.

§. 2. Ea deinde omnia, veluti, per eoſdem Prædeceſſores circa eamdem Congregationem, illiuſque juriſdictionem, & auctoritatem decreta fuerunt, Nos itidem ſtatuimus, atque decernimus.

Et indultorũ hujus officii Miniſtrorum.

§. 3. Exemptiones quoque, immunitates, privilegia, atque indulta etiam ejuſdem officii miniſtris, vel in hunc uſque diem conceſſa, atque recepta, pariter approbamus.

Hortatio ad Principes, & alios, ut ei faveant &c.

§. 4. Obnixe in Domino hortantes, & per viſcera miſericordiæ Jeſu Chriſti, & per ejus tremendum Judicium obteſtantes cariſſimos in Chriſto filios noſtros in Imperatorem electum, omneſque Reges, ac dilectos filios nobiles viros Rerumpublicarum, alioſque Duces, illiſque regendis, & adminiſtrandis præpoſitos, ac ſingulos Orbis Terrarum Principes, & Magiſtratus, quibus gladii ſæcolaris poteſtas ad malorum vindictam a Deo eſt tradita, per eam ipſam quam ſe tueri promiſerunt, Catholicam Fidem, ut ſic ſuas quiſque partes, ſive in præſtando miniſtris prædictis auxilio, ſive in criminum poſt Eccleſiæ ſententiam animadverſione interponant, quod eos pro eorum pietate libenter facturos confidimus, ut eorum quoque præſidio Miniſtri ipſi tantum munus, tamque ſalutiferum, pro Regis æterni gloria, ac Religionis incremento feliciter exequantur, cujus pii, Chriſtianique obſequii Principes ipſi, & Magiſtratus ampliſſimum a Domino præmium recepturi ſunt in æternæ beatitudinis conſortio Catholicæ Fidei aſſertoribus, & defenſoribus præparatum.

Sed ex hoc nihil innovetur de officio Inquiſitionis Hiſpaniæ.

§. 5. In his autem omnibus noſtra eſt intentio, ne in Officio Sanctæ Inquiſitionis, in Regnis, & Dominiis Hiſpaniarum, Sedis Apoſtolicæ auctoritate Superioribus temporibus inſtituto, ex quo uberes in agro Domini fructus in dies prodire conſpicimus, Nobis, aut Succeſſoribus noſtris inconſultis aliquid innovetur.

Omittuntur hic nomina Cardinalium nunc Deputatorum huic Congregationi, & aliis ſequentibus, quoniam ob eorum obitum, alii ſubrogati ſunt, & frequenter ejuſmodi mutatio contingit.

Digitized by Google

Congregatio ſecunda, pro Signatura Gratiæ.

Ad Signaturam Gratiæ, videri poteſt Conſtitut.LXIX. Pii IV. Cum nuper *Tom.IV. Par.II. fol.*136., *& Conſtit.LXXIII.* In eligendis *ibid. fol.*145.

Cauſa hujus Inſtit.

ET quoniam ad eam, quæ Signaturæ Gratiæ appellatur, & in qua Nos etiam Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum more præſidemus, ex diverſis Orbis terrarum partibus, ob multiplices gratias obtinendas, magni concurſus fiunt, ſupplicesque libelli referuntur, ut quæ ex judicum ordinaria facultate expediri nequeunt, poteſtate principis, qui viva eſt lex, juſtis de cauſis explicentur, & concedantur, ſane pro loci dignitate, & rerum ratione, magna circumſpectio adhibenda eſt, ut, & honeſtæ ſupplicationes, quantum cum Domino licet, exaudiantur, & multorum petentium importunitas coerceatur.

InſtitutioCõgregationis & explicatio muneris Card.

§.1. Quamobrem Cardinales infraſcriptos Signaturæ noſtræ gratiæ adſcribimus, ad hoc, ut omnes Signaturam noſtram quavis de cauſa adeuntes, benigne audiant, porrectaſque oblatarum petitionum informationes excipiant, Nobis vero, aut Succeſſoribus noſtris, dum ſupplices libelli referuntur, aſſiſtant, opportunumque conſilium afferant, omnique depoſito humano affectu, ſincere ſuam quiſque ſententiam, etiam non rogatus ex conſcientia dicat.

Declaratio circa Cardinales ſuper muneris aliorum deputationis.

§.2. Declaramus autem in dictam Congregationem ſemper eos Cardinales adſcriptos eſſe, qui infraſcriptis muneribus, & officiis præfecti erunt, videlicet, Major Pœnitentiarius, Præfectus Signaturæ Gratiæ, Præfectus Signaturæ Brevium, Præfectus Signaturæ Juſtitiæ, & qui Datarii munere fungetur, ſi Cardinalis fuerit, qui ſimul atque eas Præfecturas, & Officia adepti erunt, ſtatim in ipſam Signaturam adnumerati cenſeantur.

Congregatio tertia, pro erectione Eccleſiarum, & proviſionibus Conſiſtorialibus.

Cauſa hujus Inſtit.

ILla præterea cura ad Paſtoralis noſtri Officii ſollicitudinem, & Eccleſiæ univerſalis gubernationem maxime pertinet, ut ad fidelium populorum utilitatem, Eccleſiis jam erectis, aut in poſterum juſtis de cauſis erigendis, de Epiſcopis, & Paſtoribus idoneis, & fidelibus ac fructuoſis, in vinea magni Patrisfamilias operariis ſalubriter in Domino provideamus.

Inſtitutio tertiæ Congregationis, & explicatio muneris Card.

§.1. Quare aliam conſtituimus Cardinalium Congregationem, qui in primis cognoſcant de legitimis cauſis erectionum novarum Eccleſiarum quarumcumque, Patriarchalium, Metropolitanarum, & Cathedralium, ac de cujuſque earum dote, Capitulo, Clero, Populo, & aliis, quæ ad ejuſmodi erectiones, juxta præſcriptum Sacri Concilii Tridentini, & Sanctorum Patrum decreta, neceſſaria erunt. Examinent præterea omnes difficultates de his incidentes, controverſias quoque inter eas, quæ jam erectæ ſunt, necnon dictarum Eccleſiarum, Diœceſum, vel Monaſteriorum uniones, diſmembrationes, ceſſiones, permutationes, translationes, penſionum ſuper illarum redditibus aſſignationes, Monaſteriorum pluralitatem, dignitatum incompatibilitatem, præſentationes, & nominationes, electionum, ſive poſtulationum confirmationes, ſeu admiſſiones, ſuffraganeorum, coadjutorumque deputationes, cum futura ſucceſſione, ſive abſque eadem ſucceſſione, curamque adhibebunt ſolertem circa ætatem, & qualitatem promovendorum, eaque diſcuſſa, & examinata ad Nos, Succeſſoreſque noſtros referant, ut pro noſtro, eorumve arbitrio, in Conſiſtorio ſecreto juxta formam in hunc uſque diem ſervatam proponantur.

Congregatio quarta, pro ubertate Annonæ Status Eccleſiaſtici.

*Huic Annonæ præficitur a Summo Pontifice, unus ex Clericis Rev. Cameræ Apoſtolicæ, ut videre eſt Tom. IV. Par. III. fol.*315. *in Conſtitutione LI. Gregorii XIII,* Inter ceteras.

Cauſa hujus inſtit.

CUmque ad providentiam noſtram pertineat curare, ut populi Eccleſiaſticæ ditioni ſubiecti, non ſolum pane verbi Dei reficiantur, ſed hoc quoque terreno, quem etiam cum illo a Patre cœleſti nobis dari quotidie petimus, abundent, pauperes præſertim; & egeni, quibus parentis loco ſumus, idcirco ut in omnibus Provinciis noſtris, & in hac potiſſimum Alma Urbe, ad quam tanta hominum frequentia undique confluit, res frumentaria bene curata ſit, & Annonæ publicæ copia benedicente Domino ſemper ſuppetat.

Inſtitutio Cõgreg. & facultates Card. deputatorum.

§.1. Congregationem Cardinalium conſtituimus, quæ omni ſtudio curet, non ſolum in Urbe, ſed in univerſo Statu Eccleſiaſtico temporali copiam haberi frumenti, atque aliarum hujus generis frugum, quibus ad vitam humanam ſuſtentandam indigemus, quæ ſi peccatis populi id promerentibus ob terræ ſterilitatem in ditione Eccleſiaſt. aliquando, quod Deus avertat, deerunt, aliunde commeatum pro locorum opportunitate, convehi, comportarique ſtudeat, Civitatibus, Oppidis, locis, perſonis quibuſcumque quavis etiam Eccleſiaſt. atque Cardinalatus dignitate fulgentibus, ea omnia, quæ ad abundantiam parandam, atque conſervandam erunt opportuna, præcipiat. Commiſſarios ubique locorum, prout exegerit neceſſitas, aut ſuaſerit utilitas, deputet, contra impedientes, aut negligentes, ſive Annonam extrahi, vel abduci, per ſe ipſos, aut per

alios

Digitized by Google

alios palam, vel occulte procurantes, procedat, aliaque faciat, quæ ad Annonæ ubertatem omnino pertinere videbuntur.

Quæ hic dicuntur de cõſervatione præſidii.

§.2. Præcipuam vero curam, & diligentiam adhibeat, ut pecuniæ ſumma, ſcutorum ſcilicet ducentorum millium a Nobis, tam ſalubri, ac neceſſario operi pauperum in primis cauſa paterne aſſignata atque attributa, nec in alium uſum convertatur, & integra conſervetur, quo ſi in charitate Annonæ aliquid ex dicta ſumma deceſſerit, illius recuperandæ, ac reiotegrandæ ratio quamprimum tueatur, ut hoc publicum præſidium, & tamquam patrimonium pauperum, eorumdem Cardinalium prudentia, & ſedulitate perpetuo aſſervetor, & pront in alia Conſtitutione ſuper hoc a Nobis edita latius explicatur.

Congregatio quinta, pro Sacris Ritibus, & Cœremoniis.

Cauſa hujus inſtitutionis.

Jam vero, cum ſacri ritus, & cœremoniæ, quibus Eccleſia a Spiritu Sancto edocta ex Apoſtolica traditione, & diſciplina utitur, in Sacramentorum adminiſtratione, divinis officiis, omnique Dei, & Sanctorum veneratione magnam Chriſtiani populi eruditionem, veræque Fidei proteſtationem contineant, rerum ſacrarum Majeſtatem commendant, fidelium mentes ad rerum altiſſimarum meditationem ſuſtollant, & devotionis eam igne inflamment, cupientes filiorum Eccleſiæ pietatem, & divinum cultum ſacris ritibus, & cœremoniis conſervandis, inſtaurandiſque magis augere.

Inſtitutio Cõgreg. 5. cum facultatibus Card.

§.1. Quinque itidem Cardinales delegimus, quibus hæc præcipue cura incumbere debeat, ut veteres ritus ſacri ubivis locorum, in omnibus Urbis, Orbiſque Eccleſiis, etiam in Cappella noſtra Pontificia, in Miſſis, divinis Officiis, Sacramentorum adminiſtratione, ceteriſque ad divinum cultum pertinentibus, a quibuſvis perſonis diligenter obſerventur, cœremoniæ ſi exoleverint, reſtituantur, ſi depravatæ fuerint, reformentur, libros de ſacris ritibus, & cœremoniis, in primis Pontificale, Rituale, Cœremoniale, prout opus fuerit, reforment, & emendent, Officia divina de Sanctis Patronis examinent, & Nobis prius conſultis, concedant. Diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum canonizationem, feſtorumque dierum celebritatem, ut omnia rite, & recte, & ex Patrum traditione fiant, & ut Reges, & Principes, eorumque Oratores, aliæque perſonæ, etiam Eccleſiaſticæ, ad Urbem, Curiamque Romanam venientes, pro Sedis Apoſtolicæ dignitate, ac benignitate honorifice more majorum excipiantur cogitationem ſuſcipiant, ſeduloque provideant. Controverſias de præcedentia in proceſſionibus, aut alibi, ceteraſque in hujuſmodi ſacris ritibus, & cœremoniis incidentes difficultates cognoſcant, ſummarie terminent, & componant.

Congregatio ſexta, pro Claſſe paranda, & ſervanda, ad Status Eccleſiaſtici defenſionem.

Subſidium annuum ſcutorum ducentum millium, & quingentorum paravit, & dedit hic Pontifex pro manutentione paratæ Claſſis decem triremium, ſed ejus Bullam tamquam minus neceſſariam duxi prætermittendam.

Cauſa hujus inſt.

Præterea poſteaquam Dei benignitate, nec ſine magno noſtro labore, & ſumpto, perditorum hominum licentia compreſſa, publica tranquillitas in locis mediterraneis reſtituta eſt, ut jam unicuique abſque timore ullo ſub vite ſua, & ſub ficu ſua quieſcere liceat, cupientes ut littora quoque, & oræ maritimæ ditionis noſtræ, ſuperi inferique maris, a piratis, ac prædonibus, quantum fieri poteſt, tutæ ſint, nedum ad noſtrorum ſubjectorum ſecuritatem, verum ut exteræ quoque nationes ad hanc Fidei petram, communemque fidelium matrem ſecure, pro eo quod in Nobis eſt, accedant, ne a piratis in miſeram ſervitutem, quod alias perſæpe accidit, abducantur.

Inſtitutio Cõgreg. 6. & explicatio muneris Card.

§.1. Ob eas cauſas Cardinales quinque præficimus triremibus numero decem parandis, ædificandis, ornandis, omnique neceſſario nautico, & militari apparatu inſtruendis, curaque diligentiſſima conſervandis, quarum ope, & præſidio, Deo adjutore, piratæ, & prædones coerceantur, & a noſtris littoribus longe repellantur, quare, & earum triremium idoneos Duces, ac Præfectos, Nobis tamen, & pro tempore Rom. Pont. conſultis, deligant, & cetera omnia ad ea, quæ diximus, celeriter, utiliterique efficienda, pro ipſorum prudentia, & ſedulitate diſponant, atque expediant. Deinde operam adhibeant, ut ſubſidium pecuniarum quodcumque ab iis, qui noſtro mandato huic tam neceſſario operi contribuere tenentur, fideliter, integre, maturreque exigatur, exactum vero, ac receptum ad ſupradicta tantummodo opera perficienda ex voluntatis noſtræ præſcripto fructuoſe impendatur. Illud autem Cardinales ipſos magnopere admonemus, curent diligenter, ut in his triremibus Apoſtolicis, nautæ omnes, & milites, non ſolum ex nautica militarique, ſed multo magis ex Chriſtiana diſciplina, pie, & modeſte vivant. Quare viros religioſos, animarum corporumque curatores deligant, qui valentes ad pietatem inſtruant, ægrotos multæ caritatis affectu, quovis neceſſario adjumenti genere, ſpirituali in primis recreent, atque reficiant. Denique omni loco a Præfectis, militibus, nautis, ea pie vivendi ratio, & inſtitutio obſervetur, ut vere illos Chriſtianos ac Pontificios eſſe omnes agnoſcant.

Congregatio ſeptima, pro Indice librorum prohibitorum.

Iſta Congregatio perfecit Indicem librorum hujuſmodi alias a Pio IV. approbatum.

Cauſa hujus inſtit. QUia vero hæreſis morbus animæ perniciosiſſimus, ut cancer ſerpit, & filii tenebrarum arcê Catholicæ veritatis omni machinationis genere oppugnant, libris præſertim hereſis veneno infectis promulgandis, aliiſque noxia doctrina aſpergendis, corrumpendiſque, poſtulat a Nobis Paſtoralis officii ſolicitudo, ut vulpes doloſas, & lupos rapaces ab ovili Chriſti omni vigilantia arceamus.

Inſtitutio Cōgreg. 7. & explicatio muneris Card. §. 1. Quare ut Cardinales, qui ad libros prohibendos, expurgandoſve delecti ſunt, in ea cura diligenter, ac majori cum fructu verſentur, has illis facultates tribuimus, ut librorum ejuſmodi catalogos, & indices, aot olim, aut proxime confectos, eorumque regulas editas recognoſcant, atque examinent, certorum auctorum libros prohibitos, aut quovis modo in prioribus indicibus ſuſpenſos diligenter excutiant, & prout expedire judicaverint, permittant libros, qui poſt indicem Tridentini Conc. juſſu editum prodierunt. Catholicæ doctrinæ, chriſtianorumque morum diſciplinæ repugnantes, expendant, & recognoſcant, ac ubi Nobis retulerint, noſtra auctoritate reiiciant, hominom vero injuria, & dolo depravatos emendent, eos libros, qui paucis erroribus rejectis, alioquin utiles ſtudioſis eſſe poſſent, expurgandi, atque corrigendi modum ineant, indiceſque expurgatorios conficiant, novos præterea libros approbandi, & imprimendi rationem præſcribant. Univerſitatum Pariſien. Bononien. Salamantin. Lovanien. aliarumque probatarum ſtudia, ad librorum expurgationem, & correctionem excitent, earumque diligentem operam, & induſtriam requirant. Permittimus quoque eidem Congregationi, ut Theologis, Canoniſtis, aliiſque peritis viris, piis atque idoneis, etiam aliunde acceſſitis, ad hoc omne negocium Reipublicæ Chriſtianæ, tam in his temporibus neceſſarium adhibitis, eam ob rem tantum, nec vero aliis, libros vetitos tenendi, legendique etiam abſque noſtra licentia impertiantur facultatem.

Congregatio octava, pro executione, & interpretatione Concilii Tridentini.

Hujus Concilii indictionem, proſecutionem, & approbationem, & hujus Congregationis inſtitutionem vide in Pii IV. Conſtitution. XXVII. Ad Eccleſiæ Tom. IV. Par. II. fol. 57. & Conſtit. XCV. Alias nonnullas *ibidem fol. 178.*

Cauſa hujus inſtit. DEo autem Patri miſericordiarum gratias agentes, qui in Œcumenico Concilio Tridentino Spiritus Sancti lumine diffuſo, catholicam veritatem omnibus patefecit, hæreſes noſtrorum temporum confutavit, mores, & diſciplinam reſtituit, ejuſdemque Concilii decreta, ab omnibus obſervari volentes, cum ad ſingularem Romani Pontificis auctoritatem tantummodo ſpectet Generalia Concilia indicere, confirmare, interpretari, & ut ibique locorum ſerventur, curare, ac præcipere.

§. 1. Eorum quidem decretorum, quæ ad Fidei dogmata pertinent, interpretationem Nobis ipſis reſervamus, Cardinalibus vero præfectis interpretationi, & executioni Coucilii Tridentini, ſi quando in his, quæ de morum reformatione, diſciplina, ac moderatione, & Eccleſiaſticis judiciis, aliiſque hujuſmodi ſtatuta ſunt, dubietas aut difficultas emerſerint, interpretandi facultatem, Nobis tamen conſultis, impartimur. Et quoniam eodem Concilio Tridentino decretum eſt, Synodos Provinciales tertio quoque Anno, Diœceſanas ſingulis annis celebrari debere, id inexecutionis uſum ab iis, quorum intereſt, induci eadem Congregatio providebit. Provincialium vero, ubivis terrarum illæ celebrentur, decreta ad ſe mitti præcipiet, eaque ſingula expendet, & recognoſcet. Patriarcharum præterea, Primatum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, (quibus Beatorum Apoſtolorum limina certo conſtituto tempore viſitare alia noſtra ſanctione juſſum eſt) poſtulata audiat, & quæ Congregatio ipſa per ſe poterit, ex caritatis, & juſtitiæ norma expediat, majora ad Nos referat, qui fratribus noſtris Epiſcopis quantum cum Domino licet, gratificari cupimus. Item ab iiſdem Præſulibus Eccleſiarum expoſcat, quæ in Eccleſiis eorum curæ, ac fidei commiſſis, Clerici, Populique morum diſciplina ſit, quæ Concilii Tridentini decretorum, cum in omnibus, tum præſertim in reſidentiæ munere executio, quæ item piæ conſuetodines, & qui omnium denique in via Domini ſint progreſſus, ipſiſque det literas ex formula præſcripta in teſtimonium obitæ per eos viſitationis liminum Sanctorum eorumdem Apoſtolorum. Habeat itidem Congregatio auctoritatem promovendi reformationem Cleri, & Populi, nedum in Urbe, & Statu Eccleſiaſtico temporali, ſed etiam in univerſo Chriſtiano Orbe, in iis, quæ pertinent ad divinum cultum propagandum, devotionem excitandam, & mores Chriſtiani populi ad præſcriptum ejuſdem Concilii componendos, atque ad rationes difficillimis his, perturbatiſque temporibus neceſſarias conformandos, quo uberius divinæ miſericordiæ vim in nobis ſentiamus, juſtamque iram, atque animadverſionem effugiamus.

Explicatio muneris Cardinalium.

Congregatio nona, pro Status Eccleſiaſtici Gravaminibus ſublevandis.

Cauſa hujus inſtit.

NEc vero paternus noſter affectus, quem erga populos Nobis, & huic S. Sedi ſubiectos, tamquam erga peculiares filios gerimus, eo contentus eſt, quod Deo auctore, noſtraque ſollicitudine publica pace, & tranquillitate perfruuntur, quodque de eorum utilitate, & quiete multis aliis modis præſtanda, & augenda aſſidue cogitamus, ſed eos etiam ab exactionum oneribus ob temporum interdum difficultates, variaſque publici boni rationes a Prædeceſſoribus noſtris impoſitis, magnopere, quantum fieri poterit, cupimus ſublevare.

Inſtitutio Cōgreg. 9. cum ejus facultatibus &c.

§. 1. Quocirca novam inſtituimus Cardinalium Congregationem, ut quæcumque gravamina vectigalium, pedagiorum, & tributorum cujuſcumque generis illa ſint, eorumque exigendi rationes, quæſtorum iniurias, ſiquas adeſſe compererint, Commiſſariorum extorſiones, judicii forma plane poſtpoſita, mature audiat, & cognoſcat, atque ſi fieri poſſe videbitur, controverſias moderetur, & componat. Quod ſi rationibus hinc inde allatis accurate expenſis, res tranſigi nequiverit, eam totam ad Nos deſerat, ut quod æquum, & pium erit, ejus Congregationis Conſilio, prudenter definire valeamus. Cauſas vero in quibus judicialis ordo requiritur, propriis judicibus de jure decidendas relinquat. Qui autem a judicibus ſenſerint ſe gravatos, ad Tribunalia, quæ his ſunt ex antiqua inſtitutione præpoſita, ac ad alia, ut moris eſt, juris remedia confugiant.

Congregatio decima, pro Univerſitate Studii Romani.

De iſtius Romani Studii erectione, ejuſque indultis, & regimine notavi in Bonif. VIII. Conſt. XX. In ſupremæ. *Tom. III. Par. II. fol.* 100.

Cauſa hujus inſtit.

ILlud etiam cogitantes, quod literarum cognitio, liberaleſquæ doctrinæ, & diſciplinæ, quibus juveotus in publicis Gymnaſiis inſtruitur, & eruditur, magnam Chriſtianæ Reipublicæ, ſi cum pietate conjungantur, afferunt utilitatem: tunc enim Civitates, & Regna optime adminiſtrantur, cum ſapientes atque intelligentes gubernacula poſſideot; ob eam ſane cauſam Romani Gymnaſii, ejuſque Univerſitatis ornandæ, & amplificandæ curam merito gerimus, unde, & ipſam Univerſitatem ab ære alieno vigintiduorum millium ſcutorum, & aliis pluribus oneribus ſublevavimus, ac plane liberavimus.

Inſtitutio Cōgreg. 10. & explicatio facultatis Card.

§. 1. Itaque ut illius rationibus quam optime proſpiciamus, Cardinales quinque eidem Gymnaſio, & univerſitati, illiuſque reformationi præficimus, quibus facultatem concedimus, ot cum opus fuerit, præclaros Theologiæ Magiſtros, juriſconſultos egregios, & liberalium artium profeſſores eximios undecumque ad juventutem erudiendam evocent. Qui morum integritate, eruditione, atque elegantia literarum non minus præſtent, quam peritia, uſuque docendi, aſſiduiſque prælectionibus juvenes inſtruant, utque ſingulis ſcientiarum Magiſtris pro meritorum ratione, re tamen Nobiſcum, aut cum Succeſſoribus noſtris participata, ſtipendium conſtituant. Inſuper cum in hac Alma Urbe noſtra, ſingulari Dei beneficio inter alias diſcentium ſcholas Grecorum, Maronitarum, & Neophytorum, ingenti Pontificum liberalitate, atque munificentia, erecta ſint Collegia, congruiſque redditibus dotata, in quibus Sacra Theologia, liberaleſque artes Hebraice, Græce, Arabice, & Chaldaice edocentur, eiſdem Cardinalibus iniungimus, ut horum Collegiorum Alumnos ad literarum ſtudia ardentiori animo complectenda quod ad Fidei Catholicæ propagationem, & literarum ornamentum, & ingenia excolenda maxime pertinet, opportune pro eorum pietate, & prudentia, omni adhibito ſtudio, excitari curent. Denique cum in præcipuis Chriſtiani Orbis partibus ſancta hæc Apoſtolica Sedes, ut pia mater, inſigoes quaſdam Univerſitates, in quibus ſacrarum literarum, legum, & artium præſtantiſſima ſtudia florent, olim in tutelam, & clientelam receperit ſuam, nimirum Pariſienſem, Oxonienſem, Bononienſem, Salamantinam, ut in eis ſcilicet ex Apoſtolicæ Sedis protectione bonarum artium ſtudia, tanto majori cum fructu excolerentur, Nos, & illas ipſas, & ceteras Catholicas Univerſitates paterna benevolentia complectentes, nec ipſam Oxonienſem, quantum in Nobis eſt, deſerentes, ſed ex intimo animi affectu ad matris gremium, & ad viam ſalutis revocantes, omneſque intimo cordis affectu, & ſumma benevolentia proſequentes, ac ſub noſtra, & beati Petri Apoſtolorum Principis protectione iterum ſuſcipientes, eidem Coogregationi imponimus, ut earumdem Univerſitatum, atque ad eas pertinentium negociorum apud Sedem Apoſtolicam curam gerat, illarumque neceſſitates, Nobis Succeſſoribuſque noſtris ordine exponat, ut eis ex paterna charitate opem, & auxilium afferre valeamus, eaſque interdum per literas viſitet, noſtroque nomine Catholicis viris Apoſtolicam benedictiooem impertiatur, illiſque, ut proſpera cuncta eveniant, aliis vero ſpiritum conſilii ſanioris, a Deo Optimo Maximo deprecetur.

Congregatio undecima, pro Conſultationibus Regularium.

Cauſa hujus inſtit.

NEC ſane minus de Regularium Ordinibus ſoliciti ſumus, qui Eccleſiæ Dei magnum adiumentum atque ornamentum

omni

Digitized by Google

omni tempore præſtiterunt, immo vero ſummopere cupientes, eorum ſalutaria ſtudia, progreſſuſque ad pietatem promovere, qui e fluctibus ſæculi in portum regularis vitæ coufugerunt, ob eam cauſam, ut remotis impedimentis, & inanibus contentionibus amputatis, ſub ſuavi Religionis jugo, & ſuorum inſtitutorum obſervantia quiete vivant, gratumque Altiſſimo famulatum exhibeant.

Inſtitutio Cōgreg. 11. cum facultatibus Cardinalium.

§. 1. Quinque alios Cardinales delegimus, quibus facultatem concedimus, ut Regularium, Clauſtralium, Mendicantium non Mendicantium, Hoſpitalariorum, & Militarium, poſſidentium, & non poſſidentium, cujuſvis demum Ordinis ſint, controverſiis, dubitationibus, conſultationibuſque propoſitis reſpondeant. Cauſas vero, quas inter ipſos religioſos oriri contigerit, juxta quarumcumque Religionum inſtituta, eorumque diſpoſitionem, ſuperiores illorum definiant atque terminent. Dum autem inter Epiſcopos, & Regulares dubitationes inciderint, quæ ſub decretorum Concilii Tridentini diſpoſitione, aut interpretatione comprehendantur, eas ad eamdem Congregationem Concilii remittant. Audiant itidem, ac decidant prædicti Cardinales cauſas, & controverſias inter prædictos Ordines vertentes, ſive in univerſum, ſive ratione particularium locorum, dummodo formam judiciariam non requirant. Concedimus etiam, ut dictis Regularibus, non laxiorem, nec ad parem, ſed ad arctiorem religionem tranſeundi, iis quos fervore ſpiritus incenſos ad perfectioris vitæ ſtatum tranſire velle conſtiterit, non obſtantibus quibuſcumque Prædeceſſorum noſtrorum decretis, licentiam dare poſſint. Apoſtatarum quoque ejectorum, & præterea extra Monaſteria degentium, aut vagantium cauſam iidem Cardinales audiant, & cognoſcant, eoſque coercendi poteſtatem habeant. Curent præterea viſitationis Apoſtolicæ juſſa, & Conſtitutiones editas a Romanis Pontificibus circa ipſos Regulares exequendas, & in uſum introducendas. Provideant inſuper Regulares laudatæ vitæ, zelo Dei, & ſalutis animarum, & prudentia ſpiritus præditos, inſtitutorumque Regularium Ordinis, & laudabilium conſuetudinum peritiſſimos, qui, cum neceſſitas exegerit, Provincias ſui Ordinis, & non alterius, receptis a Nobis literis ad Omnipotentis Dei laudem, & locorum utilitatem ſalubriter viſitare valeant. Sub nomine autem Regularium, etiam Moniales, cujuſvis ſint regulæ, & obſervantiæ comprehendi volumus. Omne denique ſtudium Cardinales ipſi impendant, ut ab inferioribus erga ſuperiores debita humilitas, & obedientia, ac viciſſim a ſuperioribus erga illos paterna benevolentia in multa caritate, & diſciplina, in ſpiritu lenitatis adhibeatur, neve dominentur inter fratres, ſed Superiores ipſi Patres ſe eſſe meminerint. Poſtremo eoſdem Cardinales quaſi Religioſorum omnium tutiſſimum perfugium eſſe volumus, ut eorum auctoritate, & auxilio recreati, ſtudium religioſæ vitæ, & regularis perfectionis ſine impedimento ſtrenue percurrant.

Congregatio duodecima, pro Conſultationibus Epiſcoporum, & aliorum Prælatorum.

Cauſa hujus inſtitutionis.

ET Nos quidem ex Apoſtolicæ ſervitutis officio, omnibus Chriſtifidelibus ad ædificationem debitores ſumus, ſed tamen præcipuo caritatis affectu, in Chriſto complectimur venerabiles Fratres noſtros Eccleſiarum Præſules, & Paſtores, qui ex præcepto Apoſtoli vigilant; in omnibus laborant, miniſteriumque ſuum implent.

Inſtitutio Cōgreg. 12. & explicatio muneris ejus Cardinalium.

§. 1. Quare ut Apoſtolica Sede, a qua tamquam a matre honorem, & juriſdictionem acceperunt, ſibi, cum opus erit, auxilium, præſidiumque paratum eſſe intelligant, ut greges ſuos tanto fructuoſius paſcant, quinque itidem Cardinales præponimus Epiſcoporum, & aliorum Prælatorum conſultationibus audiendis. Quorum erit facultas, ut Patriarcharum, Primatum Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, Prælatorum, & Ordinariorum quorumcumque, etiam inferiorum, non tamen regularium, petitiones audiant, propoſitiſque difficultatibus, quæſtionibus, ac controverſiis, aliiſque ſuper quibus conſulti fuerint, etiam per literas ſedulo humaniterque reſpondeant, dubia, rationes, & cauſas Eccleſiarum, earumque dignitatis, juriſdictionis, exemptionis, immunitatis, jurium, privilegiorum, & laudabilium conſuetudinum conſervationem concernentes, ſummarie cognoſcant, atque tam ex partium petitione, quam ex officio componant, prout honeſtum, opportunumque eis videbitur. Cauſas item, & controverſias inter eoſdem Prælatos de juriſdictione, aliave de cauſa exortas, item inter Capitula, aut obtinentes dignitates, ac inter quaſcumque ſingulares perſonas, & Univerſitates, aut locorum in temporalibus Dominos, præter eas, quæ Concilii Tridentini interpretationem exigunt, vel ordinem judiciarium re ipſa requirant, examinent, atque amicabiliter deſuper tranſigere, etiam per alios, ſi ita conſultum videbitur, etiam extra Diœceſim curent. Ac præterea ad Eccleſias viſitandas ubique locorum, in quibus Chriſtiana viget Religio, viſitatores Nobis præſentent, ut exemplo Beati Gregorii Magni, ac Leonis, & aliorum Summorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, cum in Domino expedire videbitur, deſtinare valeamus. Viſitationis item formam illis præſcribant, ut multo cum ſpirituali fructu, & fidelium ædificatione munus ſuum obeant, negociorumque omnium tractationis modum aſſignent, ac negligentiam, ſi quando opus erit, emendent. Inſuper, ubi neceſſitas exegerit, viros uſu & doctrina idoneos, rectos, & timentes Deum deligant, qui noſtrarum,

litera-

literarum auctoritate ſuffulti, Eccleſias ut Vicarii Apoſtolici regant. Denique eoſdem Cardinales immunitatis Eccleſiarum defenſores, ad tuendum ipſorum Prælatorum perſonas, res, & bona quæcumque Eccleſiarum prædictarum, ab omnium injuriis atque oppreſſionibus adverſus quoſcumque quavis auctoritate præfulgentes conſtituimus.

Congregatio decimatertia, pro Viis, Pontibus, & Aquis curandis.

Cauſa hujus inſtitutionis.

ET quoniam curæ, & cogitationes noſtræ ita communis boni procuratione defixæ ſunt, ut dum graviora majoraque diſponimus, eorum etiam, quæ minora videntur, non obliviſcamur, conſiderantes, quod ad Almæ Urbis, locorumque ditionis noſtræ Eccleſiaſticæ ornamentum, aeris ſalubritatem, civium, incolarumque utilitatem, ac ad Peregrinorum, iterque agentium commoditatem, eorum præſertim, qui ad hanc Apoſtolicam Sedem, & Apoſtolorum limina, totque ſancta loca innumerabilium Martyrum ſanguine conſecrata pie viſitanda concurrunt, permagni intereſt Viarum, Pontium, & Aquarum curatio.

Inſtitutio Cōgreg. 13. & explicatio facultatum ejus.

§. 1. Nos idcirco huic rei conſulentes, Cardinales ſex infra nominatos deputavimus, quibus facultatem damus vias curandi, aperiendi, maniendi, dirigendi, factaſque tuendi, coarctatas dilatandi, veteres jam occupatas iterum in publicum uſum vendicandi, & redigendi. Pontes item tuendi, & ubi opus eſt, novos extruendi, vetereſque ruinoſos inſtaurandi, & jam collapſos, ſi ita neceſſitas tulerit, reficiendi. Aquarum præterea curam gerendi, illarum præſertim, quas Nos tanta impenſa, & labore in Urbem adduximus, illaſque certa menſura ad publicum uſum, commoditatemque melius diſtribuendi, & ubi majori aquarum copia opus eſſe viderint, fontes aquarum magis uberes, unde deduci poſſint, inveſtigandi, deductiones, ſubſtructiones, caſtella, formas, aquæductus, receptaculaque earumdem ſarta tecta conſervandi, omne impedimentum tollendi. Cameræ noſtræ Apoſtolicæ Præſides, & Miniſtros, quibus ea ſpecialis cura data eſt, dirigendi, & ab contradictoribus protegendi, aliaque in his neceſſaria, & opportuna exequendi. Si qua vero difficultas, aut cauſa, tam contra domicellos, communitates, & univerſitates, quam contra quoſcumque alios etiam immunes atque exemptos, ſuper his omnibus jam exorta ſit, vel in poſterum inciderit, eam omnem ſummarie, ſola facti veritate inſpecta, ac re primum ad Nos, & Succeſſores noſtros relata, demum definiendi poteſtatem facimus. Qua facultate iidem Cardinales nedum in Alma Urbe, verum in univerſa Eccleſiaſtica ditione temporali uti poſſe ſtatuimus.

Congregatio decimaquarta, pro Typographia Vaticana.

Cauſa hujus inſtitutionis.

CEterum, cum ex omni antiquitatis memoria notum ſit, quantum ſemper detrimenti attulerint hæreticorum, aliorumque veritatis hoſtium inſidiæ, & doli ſacris Libris, Sanctorumque Patrum monimentis, multis modis corrumpendis, quantamque hoc potiſſimum ſæculo animarum perniciem importaverint eorumdem librorum mendoſæ impreſſiones, atque editiones impuro, & peſtifero hæreſum fermento, aliiſque erroribus coinquinatæ, & corruptæ.

Inſtitutio Cōgreg. 14. cum ſuis facultatibus.

§. 1. Nos volentes pro noſtra Pontificia ſolicitudine, ut hæc præclara, & ſalutaris noſtra hæreditas a majoribus accepta, inviolata conſervetur, nuper ejus rei cauſa non mediocri noſtra impenſa Typographiam Vaticanam ereximus, nunc autem pro rei, & negocii gravitate, infraſcriptorum Cardinalium Congregationem ſtatuimus, quibus imponimus, ut ſacra Biblia Latinæ vulgatæ, Græcæ, & Hebraicæ editionis; decretales Epiſtolas, Concilia generalia, Sanctorum præcipuorum Eccleſiæ Doctorum opera, ceteros denique libros, quibus Fidei Catholicæ doctrina traditioneſque Eccleſiaſticæ continentur, & explicantur, quam emendatiſſime curent imprimendos. Quare mandamus, ut vetuſtis manuſcriptis, emendatiſque codicibus adhibitis, præſertim ex nobili, & optimis libris referta Pontificia Vaticana Bibliotheca, adiumento etiam, ſtudio atque opera doctiſſimorum hominum ex omnibus Chriſtiani orbis nationibus, per Nos, aut Succeſſores noſtros ſelectorum, qui linguarum peritiſſimi ſint, libros imprimendos, accurate diligenterque conferant, & recognoſcant, ut eorum editio, quantum fieri poterit, integra atque incorrupta prodeat. Sique vero graviores dubitationes, & difficultates in veterum codicum auctoritate, librorum correctione, & emendatione inciderint, rebus prius in Congregatione examinatis, ad Nos referant, ut in lectionum varietate, id quod Orthodoxæ veritati maxime conſonum erit, ea ſpeciali Dei privilegio huic Sanctæ Sedi conceſſo, ſtatuamus. Demum eadem Congregatio, Typographos, & librorum recognitioni Præfectos in quibuſvis Chriſtiani Orbis Regnis, & Provinciis admonebit, ut diligentem, opportunamque operam ad ſua quæque officia fideliter, atque integre exequenda præſtent, in librorumque hujuſmodi editione accuratiſſime verſentur, & ad Vaticanæ impreſſionis præſcriptum, ac normam omnino ſe conforment.

Con-

Congregatio decimaquinta, pro conſultationibus negociorum Status Eccleſiaſtici.

Cauſa hujus inſtitutionis.

DEnique cum valde conſentaneum ſit, ut qui longinquos, & externos in Domino complectimur, eorumque negocia breviter expediri curamus, domeſticis, & propinquis, qui ſub noſtra, & Apoſtolicæ Sedis peculiari tutela ſunt, hac quoque in re propenſius conſulamus, idcirco ut fideles Eccleſiæ Romanæ filii ditioni noſtræ temporali ſubjecti, ad varia negocia, cauſas, neceſſitateſque ſuas proponendas perfacilem aditum inveniant, remediumque ex Juſtitiæ, & æquitatis præſcripto, opportune celeriterque obtineant.

Inſtitutio Cõgreg. 15. & explicatio muneris Card.

§.1. Cardinales itidem quinque eorum conſultationibus præficimus, ac præponimus, quorum juris ſit, conſultationes, dubitationes, querelas ſuper cauſis civilibus, criminalibus, & mixtis ad forum ſæculare dumtaxat ſpectantes audire, illaſque inter ſe ſtatis diebus conferre, quod æquum eſſe, quodque omnibus diligenter conſideratis de majoris partis ſententia expedire cenſuerint, ſtatuere, & deliberare, juſtitiam expedite adminiſtrare, quæ decreta, ac definita erunt, executioni tradi curare. Ipſiſque facultatem concedimus, ut ipſi omnibus negociis, & cauſis, cujuſcumque generis illæ ſint, etiam inter Fiſcum, & privatum, & inter privatos, Communitates, Univerſitates, Collegia, eorumque Rectores, aut alios quoſcumque etiam coram ditionis Eccleſiaſticæ Magiſtratibus, & Miniſtris introductis, & pendentibus, quod juſtum, & æquum videbitur, præcipiant, cauſas ab eis, ubi id jus, & ratio poſtulaverit, auctoritate noſtra avocent, aliiſque Judicibus committant, Gubernatoribus, Prætoribus, ceteriſque omnibus officia ex Sedis Apoſtolicæ auctoritate gerentibus, ut juſſa, & imperata ejusCongregationis exequantur, ſignificent, impoſitas pœnas, ſive mulctas, bonorum proſcriptiones, ſeu confiſcationes, corporis pœnas, etiam capitis, ultimique ſupplicii (Nobis tamen prius de ea re conſultis) moderentur, & commutent, ac eos, qui in carcere erunt, de loco ad locum, ubi id ita expedire judicaverint, transferri mandent, ceteraque pro juſtitiæ conſervatione, ſubditorumque noſtrorum quiete, & tranquillitate deliberent, ac provideant.

Sequitur declaratio facultatum prædictarum Congregationum. Et aliæ habentur immediate poſt hanc, & in ejus fine.

Congregationes prædictæ fiant tribus aſſiſtentibus Card.

DEnique quo dictarum Congregationum expeditiones validæ exiſtant, Cardinales in qualibet Congregatione non ſint pauciores tribus. Ad judiciorum vero confuſionem evitandam, volumus, ut unaquæque Congregatio, quando aliqua cauſa quæſtio, vel conſultatio ad eam delata fuerit, diligenter perpendat, an ad ipſam proprie ejus cauſæ cognitio, & expeditio pertineat, & ſi ad ſe minime ſpectare cognoverit, eamdem ad Judices Ordinarios, vel ad propriam Congregationem remittat.

Secretarios proprios habeant.

§.2. Itidem Cardinales dictarum Congregationum, proprios ſingillatim habeant Secretarios, ab eiſdem libere deputandos, & ad res, quæ in dies geruntur, annotandas, & in publicam formam, ſi opus fuerit, redigendas.

Theologi, & viri periti in conſultationibus adhibeantur.

§.3. Et quoniam divinis oraculis admonemur, ubi multa conſilia, ibi ſalutem adeſſe, eædem Congregationes pro earum arbitrio viros Sacræ Theologiæ, Pontificii, Cæſareique Juris peritos, & rerum gerendarum uſu pollentes in conſultationibus, advocent, atque adhibeant: ut cauſis, quæſtionibus, & negociis quam optime diſcuſſis, quæ Dei gloriæ, animarumque ſaluti, & Juſtitiæ, atque æquitati conſentanea maxime erunt, decernantur: graviora vero quæcumque, ad Nos, vel Succeſſores noſtros deferantur, ut quid ſecundum Deum expediat, ejus gratia adjuvante, mature ſtatuamus.

Decretum irritans.

§.4. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam dictos Cardinales, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter Judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſcumque formulis illa ſint concepta. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, aut quævis alia expreſſio habenda eſſet, eorum tenores, acſi ad verbum infererentur præſentibus, pro expreſſis, atque inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, expreſſe, ac latiſſime derogamus; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Hortatio ad Princip. Chriſtianos.

§.6. Demum per paternam noſtram caritatem, & auctoritatem, quæ Nobis a Chriſto Domino data eſt, admonemus, & per ipſum, per quem Reges regnant, obteſtamur cariſſimos in Chriſto filios noſtros in Imperatorem electum, omneſq. Reges, ac ceteros ſæculares Principes, quos Deus in excelſo loco conſtituit, & temporali poteſtate communivit, ut Fidei Catholicæ propugnatores, & defenſores ſint, de quorum pietate, & erga Apoſtolicam Sedem obſervantia, atque obedientia magnopere in Domino confidimus, & quam etiam multis argumentis perſpectam habemus.

Monitioque ad quaſcumque Eccleſiaſticas perſonas, ut in

§.7. Alios vero Eccleſiaſtica dignitate præditos per hæc Apoſtolica ſcripta, ac per debitæ obedientiæ vinculum, ſtatuſque ſui

ſubli-

Digitized by Google

præmiſſis faveant & obediant.

ſublimem conditionem, qua Deo arctius religati exiſtunt, obſtringimus, ut his noſtris conatibus ad Dei laudem, Fidei propagationem, fidelium commoditatem, & ſalutem aſſiſtant: ac auctoritatem, quæ Eccleſiæ Præſulibus in Beati Petri perſona a Chriſto Domino credita, & collata ſuit, ad Fidei Catholicæ exaltationem, & augmentum, prout ex eorum munere tenentur, Noſque eos pie facturos ſperamus, tueantur, & defendant: ac operam dent, ſtudiumque demum omne conferant, ut eadem auctoritas Eccleſiaſtica omnino illæſa conſervetur, ac Eccleſiæ Dei miniſtris opem, & auxilium in omnibus impendant, & de Sede Apoſtolica, ex ſua majorumque ſuorum pietate, benemereri non deſinant; memores ſe in ſuſceptione Imperialis, ac Regii diadematis, & Principatus, ad id præ ceteris devinctos eſſe, ut inde in hac mortali vita felicitatem, noſtramque, & Sedis ejuſdem benignitatem, ac gratiam uberius valeant promereri, poſt exactum vero mortalis hujus vitæ curriculum, a Deo æternam gloriam, & beatitudinem conſequantur. Quod ſi ſecus ab eorum aliquo, quod minime credimus, factum erit, divinam iram, donec ſub potenti manu Dei humilientur, qui tarditatem pœnæ ſupplicii interdum gravitate compenſat, ſe minime effugere poſſe certo ſciant.

Hæc Conſtitutio ſit perpetua, & inter Apoſtolicas Conſtitutiones annumeretur.

§.8. Ut autem hæ noſtræ literæ quamprimum ubique locorum, & gentium innoteſcant, quas inter alias Apoſtolicas, perpetuaſque Conſtitutiones annumeramus, illas publicis in locis de more affigi, earumque exemplis, vel impreſſis ſigillo obſignatæ alicujus perſonæ Eccleſiaſtica dignitate præditæ, ac quibus Notarius publicus ſubſcripſerit, eamdem fidem haberi volumus, quæ his exhibitis maxima cum reverentia omnino eſſet adhibenda.

Sanctio pœnalis.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum decretorum, Conſtitutionum, aſſignationis, dationis, attributionis, confirmationum, corroborationis, ſtatutorum, approbationis, declarationis, delectionum, præſectionum, tributionis, permiſſionis, reſervationis, impartitionis, inſtitutionis, conceſſionum, injunctionis, impoſitionis, voluntatum, mandati, præpoſitionis, derogationis, admonitionis, obteſtationis, obſtrictionis, & annumerationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem ho[c] attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

D. P. An. III. 22. Januarii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſeptimo, undecimo Kalendas Februarii, Pontificatus noſtri Anno III.

Sequuntur aliæ declarationes editæ in Conſiſtorio die 11. Maii 1588. circa dubia in Congregationibus evenienda.

Inſtitutio Congregationum, de qua ſupra.

SAnctiſſimus D. N., quod poſtquam deputavit omnes Cardinales ſuper diverſis Congregationibus, ut vellent illis incumbere, & expedire negocia, quæ ibi tractanda erunt, ut & ipſe Sanctiſſimus a laboribus ſublevetur, & partes citius expediantur.

Amotio dubitationum, cum declarationibus ſubſequentibus.

§.1. Et ne in futurum dubitari contingat, ſuper aliquibus dubiis, quæ oriri poſſunt ſuper facultatibus ipſis Congregationibus datis. Ideo Sanctitas ſua fecit quinque infraſcriptas declarationes.

Declaratio prima.

§.2. Prima eſt, quod ſi antè inchoatum judicium coram aliquo Judice, pars coram Congregatione conventa, renuerit in illam conſentire, & noluerit cauſam a Congregatione terminari, tunc ad Judicem competentem remittatur.

Declaratio ſecunda.

§.3. Secunda eſt, quod ſi coram aliquo Judice inchoatum fuerit judicium, & deinde partes concordes Congregationem adiverint, tunc Congregatio cauſam decidat, & acta ad ſe tranſportari faciat.

Declaratio tertia.

§.4. Tertia eſt, quod ſi cauſa coram Congregatione cœpta fuerit, & deinde aliquod emergens ſupervenerit, tunc nedum illa cauſa cœpta, verumetiam illud emergens a Congregatione expediatur.

Declaratio quarta.

§.5. Quarta, quod ſi cauſa in ipſa Congregatione deciſa requirat, ut ſuper illa expediatur ſupplicatio, vel breve, tunc decrevit Sanctitas ſua, quod in ipſa ſupplicatione, vel in ipſo breve fiat mentio, cauſam de ordine Congregationis fuiſſe ita terminatam.

Declaratio quinta.

§.6. Quinta, quod ſi alicui Congregationi occurrerit, pro rebus ad ipſam Congregationem ſpectantibus brachio ſeculari indigere, tunc recurratur ad Gubernatorem, Auditorem Cameræ, Vicarium, ſive ad alium judicem, qui præceptis ab ipſa Congregatione factis, obedire teneatur.

CXVIII.

Prohibitio ad arma ex quibuſvis cauſis, præter hic exceptas armatorum manus, aut cavalcatas, tumultuoſaſque hominum collectas in Statu Eccleſiaſtico congregandi.

De materia vide quæ notavi ad Conſt. XXII. Joann. XXII. Ad hoc *Tom. III. Par. II. fol.* 184., *& etiam Pauli II. Conſt. IV.* Viros *Tom. III. Part. III. fol.* 120., *ac Alexand. VI. Conſt. II.* Inter *ibidem fol.* 234. *Necnon Conſtitutionem Marchiæ li.* 1. *c.* 15. *& lib.* 4. *cap.* 42.. *Ac Urbis Statutum lib.* 2. *cap.* 34.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſæ hujus prohibitionis.

DUM pro communi totius gregis Dominici ſalute, fidei noſtræ divinitus cre-

crediti, ſolicitis ſtudiis invigilamus, eam quaſi peculiarem, & privatam populorum, noſtro, & S. R. E., cui Deo auctore præſidemus, temporali dominio ſubiectorum curam ſuſcipimus, ut in quibuſcumque eiuſdem dominii Provinciis, Civitatibus, Oppidis, & locis, armorum, tumultuum, & ſeditionum turba, & ſtrepitus conquieſcat, ac inde omnis iniuria, & violentiæ terror propulſetur, atque facinoroſorum hominum audacia, & immanitate compreſſa, ſecuritas, quies, & tranquillitas perpetuo vigeat, & conſervetur. Eſt enim rationi conſentáneum, ut Sedes Apoſtolica, quæ cunctis mortalibus juſtitiam miniſtrat, ſuos præcipue ſubditos in officio contineat, & cujus auctoritas ab ipſo Domino conſtituta, apud omnes etiam exteras gentes, ac nationes, ſacroſancta, & inviolabilis permanet, debitam obedientiam, & reverentiam, quam ſummi Reges, & Priocipes ei præſtant, magis ab iis exigat, qui ipſius regimini in temporalibus ſubiecti, neminem alium Principem, præter Romanum Pontificem agnoſcunt, ut quæ denique univerſos fideles ſublevare ſolet, hos potiſſimum in ſuam tutelam ſpecialiter receptos, ab omni iniuria vindicet, atque illæſos defendat, & tueatur.

Prohibitio convocandi ad Arma & Cavalcatas, ſeu Adunatas faciendi, per quaſcumque Univerſitates, ſeu perſonas quavis dignitate fungentes S. R. E. mediate, & immediate ſubjectas, in quibuſcumque caſibus, præter juſta exceptos.

§. 1. Quare Nos conſiderantes primum quidem in quantas rerum perturbationes, in quam intolerabilem perditorum, & ſceleratorum hominum licentiam noſter Pontificatus ſui initio inciderit, vel ad eas potius fuerit divina providentia reſervatus; deinde vero quam benigne faverit cœptis noſtris divina majeſtas, quam facile non obſcura Dei Omnipotentis voluntate hæc, qua fruimur, quies, & tranquillitas ſit conſecuta, numquam ceſſamus, quantas maximas animus noſter capere poteſt, eidem divinæ bonitati, in qua ſola confidimus, gratias agere, & ne in aliquo paſtoralis noſtri officii partes deſiderentur, his quaſi fundamentis conſtituendæ Reipublicæ præclare jactis, novis eam præſidiis in dies magis ac magis confirmare, & communire ſtudemus. Cum igitur inter alios, qui in temporali Statu noſtro Eccleſiaſtico irrepſerant, quoſque a Nobis magna ex parte ſublatos omnino abolere nitimur, pravos abuſus, ille ſit maxime damnabilis, ut Barones, Domicelli, aut Communitates, vel univerſitates, aut Magiſtratus Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Caſtrorum, & locorum prædictæ Romanæ Eccleſiæ temporali ditioni ſubiectorum, ſub prætextu recuperandæ, ſive manutenendæ, aut adipiſcendæ poſſeſſionis bonorum immobilium, finium, ſeu terminorum, & limitum territorii, vel agrorum, quæ ad ſe legitime pertinere prætendunt, dum ſe jus ſuum tueri, aut conſequi velle, & bona ſua ab illicitis detentoribus, vel occupatoribus vendicare profitentur, ad arma populos convocare, & incitare, tumultus facere, & commovere, armatorum hominum copias cogere non dubitent, ex quibus poſtmodum quandoque contigit, ut commotis ſeditionibus auxilium facinoroſorum, ſeu etiam bannitorum evocent, imbecilliores per injuriam opprimant, agros vaſtent, aliena rapiant, & invadant, pacificos poſſeſſores expellant, quietem publicam perturbent, in Dei offenſam animarum perniciem, & ſcandalum plurimorum. Nos attendentes ad hoc potiſſimum ſanctæ hujus Sedis poteſtatem, & auctoritatem in ſupremo juſtitiæ throno, Deo diſponente, collocatam, & viribus ad regendos ſubditos neceſſariis fuiſſe ſatis inſtructam, & roboratam, ut per Romanum Pontificem illi præſidentem cunctis æqua lance jus ſuum ſine aliqua perturbatione tribuatur, ideoque minime ferendum, ut quis temere, vel vi adhibita, jus ſibi dicat, ſed magis talem improbitatem, & audaciam, legum ſeveritate, & gravioribus pœnis propoſitis compeſcendam, & coercendam eſſe cenſentes, habita cum Venerabilibus Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum conſilio pariter, & aſſenſu, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione diſtricte interdicimus, & prohibemus univerſis, & ſingulis Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Domicellis quacumque etiam Eccleſiaſtica dignitate fungentibus, necnon Vicariis, Feudatariis, armorum Ductoribus, Capitaneis, Magiſtratibus, Communitatibus, Univerſitatibus, & Officialibus, ac aliis perſonis Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Caſtrorum, & aliorum quorumcumque locorum ipſi Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate in temporalibus ſubiectorum, cujuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentibus, ne poſthac quiſquam eorum, propter prædictas, vel alias, etiam urgentiores, & urgentiſſimas, etiam conſuetudine permiſſas cauſas, etiamſi ab aliis provocati, & laceſſiti fuerint, etiam propter, & adverſus hujuſmodi manifeſtas injurias, aut recuperandæ, vel adipiſcendæ poſſeſſionis, ſeu quaſi dominiorum, ſtatuum, feudorum prædictorum, agrorum, finium, limitum, & terminorum, ac quorumcumque jurium, & bonorum ad eos, vel ad Eccleſias, Monaſteria, Hoſpitia, de eorum jurepatronatus, ſeu præſentandi, aut ſub ipſorum cura, adminiſtratione, vel protectione recepta quomodolibet pertinentium, ſive violenter, aut de facto recuperare, vel adeptæ, retinendæ, & tuendæ, vel alio quovis prætextu, aut quæſito colore, vel ingenio, militum copias cogere, comparare, vel ducere, neve populos, vel ſigillatim ſingulares perſonas, publice, aut privatim, palam, vel occulte ad arma, ut dictum eſt, convocare, conclamare, concitare, neque armatorum manus, cœtus, conventus, ſeu illicitas, & tumultuoſas collectas, vel etiam ut vocant, cavalcatas, vel adunatas facere, vel inſimul congregare, aut aliquid hujuſmodi, per ſe, vel per alium moliri, aut machinari audeat, vel præſumat. Quare his præſentibus monemus tam dictos Duces, & reliquos, quam Communitates, ac

Univerſitates, quæ ſuper poſſeſſione, ſeu quaſi, aut ſuper finibus, limitibus, ſeu terminis Territorii, vel agrorum, aut aliis, hujuſmodi rebus, aliquas inter ſe lites, vel controverſias habent, ut ſi illas extrajudicialiter, aut amicabiliter componere, ſeu ſuper eis tranſigere commode nequeunt, eaſdem in judicium deducant, ſive deductas proſequantur, & donec legum ac judicum auctoritate illæ definiantur, ſeu juſtitiæ complementum ſibi miniſtretur, æquo animo ferant, & expectent.

Caſus excepti a d. prohibitione.

§. 2. Ceterum quoniam interdum aliqua urget occaſio armatos homines colligendi, id tantum permittimus, & concedimus in caſibus infraſcriptis, nempe ut prædicti Duces, & alii prædicti, Communitates, & Univerſitates, ſuas Civitates, Oppida, Terras, Caſtra, Domos, Villas, dominia, loca, & Territoria a graſſatoribus viarum, latronibus, ſicariis, & bannitis, aliiſque ſimilibus notoriis delinquentibus defendant, dum ab ipſis actu infeſtantur, vel ut ſecuta, & expurgata cuſtodiant, reoſve capiant, & apprehendant, vel captos & apprehenſos Gubernatoribus, Poteſtatibus, Judicibus, aliiſve Magiſtratibus, & Officialibus tradant, ſive ut Curiæ miniſtris adverſus tales facinoroſos auxilium, & opem impendant, juxta Conſtitutionem noſtram alias ſuper hoc editam, vel ſi ad tuenda, & propugnanda loca maritima, tam in Tyrrheni, quam Adriatici maris littore periculoſis temporibus adverſus Turcas, & piratas, vel alias ex noſtro, vel noſtrorum Succeſſorum Romanorum Pontificum præcepto, ad arma eos concurrere contigerit. Sed & ſiquis alius ejuſmodi caſus ingruat, qui ſimiliter armatorum auxilium depoſcere videatur, noverint, Nos, aut pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem quamprimum conſulendos eſſe, a quibus, aut promptum ſubſidium, aut licentiam ſuper præmiſſis citius impetrabunt. Si vero neceſſitas adeo urgeat, aut impellat, ut ad Nos, aut ad Succeſſores Noſtros prædictos in tempore, vel opportune recurri non poſſit, tunc Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum Præſides, Gubernatores, Locatenentes, & Officiales, a Nobis, & Sede Apoſtolica deputatos adeant, eiſque hujuſmodi neceſſitatis cauſas exponant, ac ab ipſis arma ſumendi licentiam obtineant, ita ut tales armatorum collectas, de alicujus ex ſuperioribus prædictis permiſſu, vel auctoritate factas fuiſſe manifeſto conſtet.

Pœnæ contravenientiũ.

§. 3. Quod ſi quis contra præſentem noſtram prohibitionem, & interdictum, directe, vel indirecte quicquam attentare, aut aliis mandare, vel tranſgreſſoribus adhærere, vel favere præſumpſerit, eum, ſi Dux, Princeps, Marchio, Comes, Baro, Domicellus, Vicarius, Feudatarius, aut quævis alia ſingularis perſona extiterit, læſæ Majeſtatis Reatum verum, ac nulla juris, aut hominis fictione confictum crimen incurriſſe, & ejuſdem Romanæ Eccleſiæ rebellem, omnibuſque, & ſingulis privilegiis, gratiis, libertatibus, indultis, eſemptionibus, immunitatibus, realibus, perſonalibus, & miſtis, necnon Ducatibus, Principatibus, Marchionibus, Comitatibus, Civitatibus, Oppidis, Terris, Caſtris, Dominiis, Vicariatibus, Guberniis, locis, juriſdictionibus, dignitatibus etiam Eccleſiaſticis, honoribus, juribus, officiis, ac beneficiis, quorum per infraſcriptam privationem vacantium collatio, proviſio, & omnimoda diſpoſitio Nobis, & Apoſtolicæ Sedi perpetuo reſervata ſit, & eſſe cenſeatur, ita ut de illis per alium, quam per Nos, aut pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem diſponi nullo modo poſſit aut debeat, necnon penſionibus, & fructibus Eccleſiaſticis, ac etiam quibuſcumque feudis, & conceſſionibus, quæ a Romana prædicta, & aliis quibuſcumque Eccleſiis obtinet, & in futurum obtinebit, ceteriſque omnibus in Sedis Apoſtolicæ temporali dominio poſſeſſis, immobilibus mobilibus, & ſemoventibus, bonis, juribus, & actionibus eu ipſo privatum, ipſumque, & illius filios ad illa, & quælibet alia in poſterum obtinenda, ac quoſcumque actus ligitimos exercendos inhabiles, & indignos fore, & eſſe. Ac præterea a dicto Statu Eccleſiaſtico univerſo, una cum ſua familia perpetui exilii pœna damnari debere, domoſque, ædificia, arces, & fortalitia ejuſdem demolienda, & ſolo æquanda, ſeu aliis Cameræ Apoſtolicæ juribus adſcribenda eſſe, nec illis portam ullius dignitatis Eccleſiaſticæ, vel mundanæ umquam patere ſtatuimus, decernimus, & declaramus. Inſuper Vaſſallos, Cuſtodes, Vicarios, Capitaneos, Poteſtates, Officiales, Pupulos, & ſubditos eorumdem a fidelitatis juramento ac homagii, & quocumque alio jure, quo ipſis quomodolibet adſtricti fuerint, ex nunc penitus abſolvimus, & liberamus. Ducatus vero, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, Civitates, Oppida, Terras, Caſtra, & loca, ceteraque bona prædicta, necnon jura, & actiones cum fructibus, redditibus, proventibus, & emolumentis eorumdem, Fiſco noſtro, & Cameræ prædictæ ipſo facto, & abſque aliqua declaratione, etiam in præjudicium filiorum, & aliorum deſcendentium in inveſtituris, conceſſionibus, ſeu aliis diſpoſitionibus compræhenſorum, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi per lapſum temporis illorum conceſſionis, & finitam lineam ad ipſam Cameram devoluta eſſent, confiſcamus, & applicamus. Sin autẽ Communitates, & Univerſitates in præmiſſis conſilio deliquerint, eas omnibus, & quibuſcumque Caſtris, Villis, & juriſdictionibus, ac communibus bonis, rebus, & juribus ad illas pertinentibus, immunitatibus, eſemptionibus, libertatibus, & indultis eis quomodolibet conceſſis ſimiliter privamus, privataſque declaramus, ac dicta Caſtra, Villas, ac juriſdictiones, bona, res, & jura ſimiliter Fiſco, & Cameræ prædictis applicamus, & appropriamus. Statuentes etiam contra principales auctores, & par-

ticulariter delinquentes tamquam dicti criminis læſæ majeſtatis reos, ut præfertur procedi debere. Et nihilominus omnem, & quamcumque poſſeſſionem, ſeu quaſi ſic de facto contra præſentem noſtram Conſtitutionem, cum manu ſeu collecta armatorum hominum in futurum pro tempore appræhenſam, uſurpatam, detentam, vel occupatam, ſive adipiſcendo, ſive taliter adeptam retinendo, ſive recuperando, omneſque actus poſſeſſorios, vel quaſi, quomodolibet factos, necnon ſuper illis confecta inſtrumenta, rogitus, & alia acta, & inde ſecuta quæcumque annullamus, irritamus, & viribus evacuamus, necnon penitus caſſamus, & abolemus, ac pro irritis, nullis, & infectis, & mere attentatis habenda, nulliuſque roboris, vel momenti eſſe, ac nullum inde jus, nullamque actionem cuiquam de novo acquiri, naſci, aut competere, neque poſtmodum lapſu temporis etiam longiſſimi ex hujuſmodi poſſeſſione ab initio, ut præfertur, vitioſa, ullam præſcriptionem ſequi, aut cuiquam ullo tempore ſuffragari poſſe. Quinimmo prædictis delinquentibus amotis, & expulſis priorem poſſeſſorem in primis, & ante omnia in ſuam priſtinam poſſeſſionem, ſeu quaſi reſtituendum, & plenarie reintegrandum, & donec, & quouſque cui illa de jure competat legitime decernatur, manutenendum eſſe, eoſdemque delinquentes ad damna, expenſas, & quicquid intereſt, parti læſæ reficienda, & reſarcienda teneri, & efficaciter obligatos exiſtere, ac ad id cogi, & compelli. Super præmiſſis vero omnibus, & ſingulis per accuſationem, delationem, inquiſitionem, & quovis alio meliori modo, tam ad partis, & Fiſci inſtantiam, quam ex mero officio civiliter, criminaliter, aut mixtim procedi poſſe.

Decretum irritans.

§.4. Sicq. per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane pariter decernimus, & declaramus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ſtatutiſque, & conſuetudinibus quarumvis Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Caſtrorum, & locorum, necnon privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, ac inveſtituris, & conceſſionibus prædictis quoquo modo factis, conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Forma & effectus publicationis hujus Conſtitut.

§.6. Volumus autem, ut eædem præſentes ad valvas Lateranen., & Principis Apoſtolorum de Urbe Baſilicarum, & in acie Campi Floræ de more affigantur, & illis detractis tranſumpta inibi affixa relinquantur, factaque hujuſmodi publicatione hic in Urbe, & in ejus diſtrictu poſt quindecim, alibi vero poſt triginta dies, quoſcumque perinde arctent, & afficiant, ac ſi eorum unicuique perſonaliter intimatę fuiſſent. Sed & quo facilius poſſint ad univerſorum notitiam pervenire, mandamus omnibus, & ſingulis Vicelegatis, Præſidentibus, & Gubernatoribus Provinciarum, & Civitatum quarumcumque dictæ noſtræ ditionis Eccleſiaſticæ, ut in ſua quiſque reſidentia, Civitatibus, Oppidis, Terris, & Caſtris ſibi beneviſis, curent eaſdem noſtras literas in locis conſuetis de more publicari.

Tranſumptorum fides, & Sanctio pœnalis.

§.7. Et quia difficile foret illas ad eorum quemlibet, & ad ſingula loca ubi opus erit deferre, decernimus tranſumptis ipſis etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in judicio, & extra illud, ubique eamdem fidem adhibendam eſſe, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.

D.P. An.III. 19.Februarii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo octavo, undecimo Kalendas Martii, Pontificatus noſtri Anno III.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Epiſcopus Catholicæ Eccleſiæ ſubſcripſi.

Card. ſubſcr.

✠ *Ego Alexander Cardinalis Farneſius Epiſcopus Oſtien. Vicecancellarius.*

✠ *Ego Jo: Antonius Epiſ. Portuen. Card. S. Georgii.*

✠ *Ego Alph. Cardin. Geſualdus Epiſcopus Tuſculanus.*

✠ *Ego Inn. Avalos Card. de Arag. Epiſcopus Sabinen.*

✠ *Ego Marcus Antonius Card. Columna Epiſcopus Præneſtin.*

✠ *Ego Ptolomæus Cardinalis Comenſis Epiſcopus Albanen.*

✠ *Ego Marcus Siticus Card. ab Altaemps tit. S. Mariæ Transtyberim.*

✠ *Ego Petrus Cardinalis Sanctæcrucius tit. S. Clementis.*

✠ *Ego Gabr. Card. Paleottus tit. S. Laurentii in Lucina.*

✠ *Frater Michael Bonellus Cardinalis Alexandrinus tit. Sanctæ Mariæ ſuper Minervam.*

✠ *Ego Ludovicus tit. S. Anaſtaſiæ Presbyter Cardinalis.*

✠ *Ego Nicolaus de Pelleve tit. S. Praxedis Card. Senonen.*

✠ *Jul. Anton. tit. S. Bartholomæi in Inſula Presb. Card. S. Severinæ.*

Ego Hie-

✠ *Ego Hieronymus Cardin. Ruſticucius tit. S. Suſannæ.*
✠ *Ego Joan. Hieronymus Card. Albanus tit. S. Joannis ante portam Latinam.*
✠ *Ego Hieronymus Cardinalis Simoncellus tit. S. Priſcæ.*
✠ *Ego Petrus Card. Deza tit. S. Hieronymi Illyricorum.*
✠ *Antonius tit. SS. Joannis, & Pauli Presbyter Card. Caraſa.*
✠ *Ego Joan. Antonius Card. SS. Quatuor.*
✠ *Ego Joan. Baptiſta Card. tit. S. Marcelli.*
✠ *Ego Franciſcus Card. de Joyeuſe tit. Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio.*
✠ *Ego Julius Card. Cananus tit. S. Euſebii.*
✠ *Ego Nicolaus Cardinalis Cremonen. tit. S. Cæciliæ.*
✠ *Ego Antonius Maria Card. Salviatus tit. S. Mariæ de Pace.*
✠ *Ego Aug. Card. Veronen. tit. S. Marci.*
✠ *Ego Vincentius tit. S. Mariæ in Via Card. Montis Regalis.*
✠ *Ego Philippus Cardinalis Spinula tit. S. Sabinæ.*
✠ *Ego Scipio tit. S. Salvatoris in Lauro Card. Lancellottus.*
✠ *Ego Vincentius Cardinalis Gonzaga tit. S. Alexii.*
✠ *Ego Henricus Card. Cajetanus tit. S. Pudentianæ S. R. E. Camerarius.*
✠ *Ego Joan. Baptiſta Card. Caſtruccius tit. S. Mariæ in Aracœli.*
✠ *Ego Federicus Card. Cornelius tit. Stephani in Monte Cælio.*
✠ *Ego Dominicus tit. S. Laurentii Cardinalis Pinellus.*
✠ *Ego Hippolytus Card. Aldobrandinus tit. S. Pancratii, Major Pœnitentiarius.*
✠ *Ego Hieron. tit. S. Petri ad Vincula Cardinalis de Ruvere.*
✠ *Ego Philippus Cardin. de Lenoncourt tit. S. Honuphrii.*
✠ *Ego Frater Hieronymus Card. Aſcul. tit. S. Thomæ in Parione.*
✠ *Ego Antonius Maria tit. S. Agnetis in Agone Cardinalis Peruſinus.*
✠ *Ego Frater Conſtantinus Card. Sarnanus tit. S. Petri in Monte Aureo.*
✠ *Ego G. Card. Alonus tit. S. Martini in Montibus.*
✠ *Ego Scipio tit. S. Mariæ de Populo Cardinalis Gonzaga.*
✠ *Ego Anton. tit. S. Vitalis Card. Saulius.*
✠ *Ego Evangeliſta tit. S. Matthæi in Merulana Card. Caſentinus.*
✠ *Ego F. Stephanus tit. SS. Marcellini, & Petri Presb. Card. Aretinus.*
✠ *Ego F. Card. Sfortia Diacon. S. Nicolai in Carcere.*
✠ *Ego Alexander Card. Montaltus, Diaconus S. Euſtachii.*
✠ *Ego Hieron. S. Mariæ in Coſmedin Diac. Cardinalis Matthæjus.*
✠ *Ego Benedictus S. Agathæ Diac. Card. Juſtinianus.*
✠ *Ego Aſcanius SS. Viti, & Modeſti, & Creſcentiæ Diac. Card. Columna.*
✠ *Ego Federicus S. Mariæ in Domnica Diaconus Card. Borromæus.*

Anno a Nativitate D. 1588. indict. 1. die vero veneris, undecima menſis Martii, Pontificatus Sanctiſſ. in Christo Patris, & D. N. D. Sixti divina providentia Papæ V. anno ejus tertio retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ affixæ, & lectæ, & publicatæ fuerunt, in valvis ſeu portis S. Joannis Lateranenſis, & S. Petri Principis Apoſtolorum de Urbe, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ, & acie Campi Floræ, & per aliquod temporis ſpatium dimiſſæ, per Nos Jo: Baptiſtam Bagni, & Jo: Burlurault SS. D. N. Papæ Curſores. Publicatio.

Alex. Parabiacus mag. Curſ.

CXIX.

Adſcriptio S. Bonaventuræ Balneoregienſis inter egregios Sanctoſque Catholicæ Eccleſiæ Doctores, cum Indulgentiis pro ejus Feſtivitate die 14. Julii celebranda.

Canonizationem hujus Sancti præfinivit Sixtus IV. ut in ſua Conſtit. XXVI. Superna *Tom. III. Par. III. fol. 182.*

Aliorum Eccleſiæ Doctorum, & Evangeliſtarum feſta, duplici officio celebrari juſſit Bonifacius VIII. in Extrav. 1. de Reliq. & ven. Sanct.

SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Univerſis venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & dilectis filiis aliarum Eccleſiarum Prælatis per univerſum Terrarum Orbem conſtitutis, ſalutem & Apoſtolicam benedictionem.

Triumphantis Hieruſalem gloriam ſempiternam, & Sanctorum cum Christo feliciſſime regnantium, numquam marceſcentes coronas cum gaudio admirans Sancta Mater Eccleſia, adhuc in terris militans, ad eamdem vero juſtitiæ coronam feſtinans, Deum in Sanctis ſuis mirabilem prædicare non ceſſat. Nec vero inſignes tantum victorias, & præclara Sanctorum merita eximiis laudibus celebrat, ſed eoſdem Sanctos, quos Deus mirifice honorificat, ipſa quoque pie veneratur, ac colit, quorum nimirum prædicatione, ſalutarique doctrina inſtituta, ſanguine fundata, illuſtribus caritatis operibus, atque exemplis educata, ferventibus illorum apud Deum precibus quotidie adjuvatur. Quamobrem debitis etiam, congruiſque honoribus unicuique Sanctorum ſingulatim tribuendis, ad cœleſtis illius Hierarchiæ, ubi omnia in caritate perfecta ordinata ſunt, normam, atque imaginem ſeſe conformare, quantum quidem in hujus prætereuntis mundi exilio licet, maxime ſtudet. Nam quemadmodum in magna illa ſummi Patrisfamilias, boniſque omnibus cumulata domo, manſiones multæ ſunt, & beatæ illæ animæ mira quadam varietate unius gloriæ beatitudine perfruuntur, ſic Catholica Eccleſia, quæ cœleſtis illius effigies eſt, ut caſtrorum acies ordinata, in vene- Proœmium.

nera-

neratione Sanctis Dei adhibenda, ſacros illos ordines, divino illuſtràta lumine agnoſcit, atque diſtinguit. Itaque dum glorioſum Apoſtolorum Chorum, dum Prophetarum laudabilem numerum, dum fortiſſimorum Martyrum laudat exercitum, ceteriſque Sanctis ſuo loco, & ordine rite honores defert, in uno caritatis ſpiritu, & conſimili piæ devotionis affectu multipliciter exultat. Inter illos vero beatiſſimos Sanctorum Choros, quorum memoria a cunctis fidelibus religioſo cultu merito celebratur, inſigni ſplendore elucet Sanctorum Doctorum Ordo a Paulo Apoſtolo diſerte enumeratus, cum ait, & ipſe dedit quoſdam quidem Apoſtolos, quoſdam autem Prophetas, alios vero Evangeliſtas, alios autem Paſtores, & Doctores, quos vineæ ſuæ ſtrenuos, fideleſque cultores, atque operarios conſtituit, ad conſummationem Sanctorum in opus miniſterii, in ædificationem Corporis Chriſti. Hi ſunt, de quibus Divina Sapientia clamat: Qui elucidant me, vitam æternam habebunt: de his Angelus apud Danielem loquitur: Qui autem docti fuerint; fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti, & qui ad juſtitiam erudiunt multos, quaſi ſtellæ in perpetuas æternitates: eos denique Salvator ipſe Chriſtus Dominus inſigni illo elogio ornavit: Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno Cœlorum. Cum autem omnibus temporibus ſacrorum Doctorum ſtudium, & doctrinam in Eccleſia Dei utilis, & ſalutaris fuit, tum maxime fructuoſam, & plane neceſſariam eſſe res ipſa demonſtravit, cum perſecutorum Chriſtiani nominis horribili furore repreſſo, in ipſa Eccleſiæ pace, teterrima hæreſum bella vehementius excitata ſunt, tunc enim hæreticorum doli, & fallaciæ, qui diabolo inſtigante in agro Domini zizania ſuperſeminare non intermittunt, Doctorum cura, & diligentia detectæ, & peſtiferi, ac deteſtabiles errores gladio ſpiritus amputari, & Catholicæ veritatis vi, ſacris Doctoribus adminiſtris mendacium proſtratum, quare jure optimo Hyadum ſtellarum nomine Sancti Doctores in Eccleſia deſignantur, qui perfrigida hyeme, & longis infidelitatis noctibus expletis, & perſecutionis tempeſtate ſedata, tunc clariores Sanctæ Eccleſiæ exorti ſunt, cum veritatis ſol per corda fidelium altius caleſceret, & tamquam novo fidei vere lucidior annus aperiretur.

S Bonaventura a Sixto IV. eſt canonizatus, ut in rubrica.

§. 1. Jam vero inter eos, quos Dominus magnus ſpiritu intelligentiæ replere voluit, quique tamquam imbres eloquia ſapientiæ ſuæ in Eccleſia Dei emiſerunt, merito numeratur S. Bonaventura Confeſſor, & Pontifex, & in eadem Catholica Eccleſia Doctor eximius, quem fel. rec. Sixtus Papa IV. Prædeceſſor noſter, ob admirabilem vitæ ſanctitatem, & præcellentem doctrinam in Sanctorum numerum adſcripſit.

S. Bonaventuræ vita recenſetur.

§. 2. Is enim Balneoregii in Etruria natus, ut piæ matris voto ſatisfaceret, adoleſcens Seraphicam Sancti Franciſci Religionem eſt ingreſſus, per cujus veſtigia recentia adhuc novus Chriſti miles, humiliter, & conſtanter incedens, ſaluberrimam regularium inſtitutorum obſervantiam tanto animi ardore, tantaque cordis aviditate auxit, ut ſumma in eo ſanctitas appareret, ac vitæ innocentià, & caſtitate, ſancta humilitate, patientia, manſuetudine, terrenarum rerum diſplicentia, cœleſtium deſiderio omnibus, & exemplo, & admirationi eſſet, tanta quoque ſpiritus dulcedine, & divini amoris fervore inflammatus in Deum rapiebatur, ut jam in cellam vinariam ſponſi introductus, & vino optimo caritatis ebrius, Jeſum Chriſtum Crucifixum, & patientem utique intueri, & in ejus vulneribus habitare videretur. Ad hanc vero eximiam vitæ ſanctitatem vir Dei magnam præſtantis doctrinæ laudem adjunxit, Deo ita diſponente, ut ad ejus gloriam, & Eccleſiæ utilitatem, non ſolum exemplo, ſed verbo, & eruditione magnopere proficeret. Itaque cum in ſacrarum literarum ſtudio Sanctorum Patrum lectione, & Scholaſticæ Theologiæ perneceſſaria diſciplina Alexandro de Ales magiſtro, inſigni illius ætatis Theologo, diligentiſſime verſaretur, brevi temporis ſpatio excellentis ingenii bonitate, aſſiduo labore, & quod caput eſt, gratia Spiritus Sancti, qui vas aureum in honorem electum omni ex parte formabat, tantos progreſſus fecit, & ad tantam doctrinæ perfectionem pervenit, ut Doctoris, & Magiſtri inſignibus in celeberrimo Pariſienſi Gymnaſio ſolemni more decoratus, ſacram Theologiam ibidem publice profeſſus ſit.

S. Bonaventuræ virtutes, laudes & præclara geſta enarrantur.

§. 3. Tantam vero laudem in interpretandi munere, & in univerſæ Theologiæ ſcientia eſt conſecutus, ut viri doctiſſimi ejus doctrinam, & eruditionem admirarentur. Et quidem multiplices ſancti viri lucubrationes, & præclara ſcripta, quæ adhuc magna Eccleſiæ utilitate, & non mediocri Deo beneficio extant, quæque, & noſtræ, & ſuperiorum ætatum viri eruditi multo cum fructu legerunt, & magnopere comprobarunt, quantus ille in Theologiam fuerit, ſatis declarant. Ea enim divini ingenii ſui monimenta poſteris reliquit, quibus perdifficiles, & multis obſcuritatibus involutæ quæſtiones; magna optimorum argumentorum copia, via, & ordine enucleate, ac dilucide explicantur, Fidei Catholicæ veritas illuſtratur, pernicioſi errores, & prophanæ hæreſes profligantur, & piæ fidelium mentes ad Dei amorem, & cœleſtis patriæ deſiderium admirabiliter inflammantur. Fuit enim in S. Bonaventura id præcipuum, & ſingulare, ut non ſolum argumentandi ſubtilitate, docendi facilitate, definiendi ſolertia præſtaret, ſed divina quadam animos permovendi vi excelleret, ſic enim ſcribendo cum ſumma eruditione parem pietatis ardorem conjungit, ut lectorem docendo moveat, & in intimos animi receſſus illabatur, ac denique Seraphicis quibuſdam aculeis cor compungat, & mira devotionis dulcedine perfundat, quam ſane gratiam in ejus ore, & calamo diffuſam admirans Prædeceſſor noſter

Six-

Sixtus IV. Pontifex illud dicere non dubitavit, Spiritum Sanctum in eo locutum videri.

S.Bonaventura Generalis Miniſter, in ordine ſeptimus poſt Sanctum Franciſcum creatus fuit.

§.4. Cum igitur ſervo fideli tam multa, & præclara a Domino talenta eſſent credita, ut illis ad fratrum utilitatem exercendis, & negociandis, cœleſtis gratiæ theſauros amplificaret, divino conſilio, & ſummo totius ſui Ordinis conſenſu, Romæ Miniſter generalis ſeptimus poſt Beatum Franciſcum eſt factus, quo in officii munere non ſolum prudentiam, vigilantiam, ſolicitudinem præſtitit, ſed tantu fraternæ caritatis ardore exarſit, tantaque Chriſtianæ humilitatia demiſſione fratribus inſervivit, ut in eo illud Salvatoris agnoſceretur, qui major eſt in vobis, ſit veſter miniſter.

Archiepiſcopatus Eboracen. a Clemente IV. ei oblatus, & ab eo recuſatus fuit.

§.5. Quin, & piæ memoriæ Prædeceſſor noſter Clemens Papa IV., qui ſanctum virum valde dilexit, & ejus doctrina mirifice eſt delectatus, ut tam excellens virtus, & prudentia ad multorum utilitatem latiori in campo excurreret, inſignem Eboracenſem Archiepiſcopatum ei obtulit. Ille vero cum ſe a Seraphicæ paupertatis complexu divelli non facile pateretur, oblatam dignitatem modeſte, atque humiliter recuſavit.

Ad generale Conc. Lugd. a Gregor. X. vocatus, & humaniſſime exceptus fuit.

§.6. Ceterum cum Gregorius X. Summus Pontifex ob graviſſimas Chriſtianæ Reipublicæ cauſas Concilium generale Lugdunum indixiſſet, viroſque ſanctitate, doctrina, ſapientia præſtantes perquireret, quorum forti, & fideli opera ad rei maximæ tractationem, atque explicationem uteretur, duo in primis clariſſima illius ætatis lumina e duobus florentiſſimis Ordinibus Prædicatorum, & Minorum delegit Sanctos, Thomam, & Bonaventuram, quos ad ſe ire juſſit. Sed cum alter in ipſo itinere in morbum incidiſſet, atque ad gloriæ coronam feliciter evolaſſet, S. Bonaventura Lugdunum profectus, humaniſſime exceptus eſt a Romano Pontifice Gregorio, qui in ejus virtute, & ſapientia ita acquieſcebat, ut Concilii recte dirigendi, & adminiſtrandi partes ei præcipue tribuendas eſſe decerneret. Quare ex publica Eccleſiæ utilitate, & neceſſitate, ut majori cum dignitate, & auctoritate Concilii rebus non ſolum intereſſet, ſed præeſſet, ſtatuit lucernam ardentem, & lucentem ſupra excelſum candelabrum ponere, ut in domo Dei magis luceret.

Cardinaliſque & Epiſcopus Alban. ab eodem Pontifice ibi creatus fuit.

§.7. Itaque Sanctum Bonaventuram nullos honores appetentem, fugientem potius, ſed Chriſti Vicario obtemperantem, nulloſque pro Eccleſia labores ſubire recuſantem, tamquam in totius Orbis terræ theatro in ſacrum Cardinalium Collegium: & in Epiſcoporum Ordinem ſtatim cooptavit, nam Eccleſiæ Albanen. illum præfecit, qui honos antiquioribus Presbyteris Cardinalibus tribui ſolet. Qua ille ampliſſima dignitate auctus univerſam in Dei gloriam, & Eccleſiæ utilitatem contulit, etenim in rebus Concilii arduis operam egregiam præſtitit, Catholicam Fidem conſtantiſſime defendit, pravas opiniones acerrime refutavit, ejuſdemque prudentia, doctrina, ſanctitate, orationibus, Gregorii Pontificis Paſtoralis ſollicitudo tantopere adjuta eſt, ut ſublato per Dei miſericordiam ſchiſmatis diſſidio, Michael Palæologus Græcorum Imperator, Orientaleſque Nationes, ad Apoſtolicæ Sedis obedientiam, unitatem, communionemque redierint, ac denique dignus habitus eſt, quem Græci Eutychii nomine appellarent.

Et poſt multa ejus præclara geſta in rebus Concilii, & Fidei augmento in eodem Concilio deceſſit, & ad cœleſtem patriam migravit, & ejus miraculorum fama percrebuit.

§.8. Merito igitur cum paulo poſt in eodem Concilio fortiſſimus Chriſti Athleta ex hujus vitæ peregrinatione ad cœleſtem patriam emigraſſet, omnes ejus mortem doluerunt, omnes communem jacturam deplorarunt, omnes illius funus lacrymis, & laudibus ornarunt, ſed unus præter ceteros viri ſanctiſſimi vitam integerrime actam, mores probatiſſimos, labores permultos pro Eccleſia ſuſceptos, doctrinam in illo ipſo Concilio ſpectatam inſigni laudatione veriſſime celebravit. Is fuit piæ memoriæ Petrus Cardinalis a Tarantaſia, vir eruditione, & Chriſtiana eloquentia præſtans, qui poſtea ad Pontificatus faſtigium evectus, Innocentius Papa V. eſt appellatus. Ipſe vero Summus Pontifex Gregorius X. ex intimi animi ſenſibus amiſſum fratrem, adjutorem, & conſiliarum fideliſſimum dolens, palam gravibus verbis teſtificatus eſt, Catholicam Eccleſiam, quæ ex tanti viri pietate, & doctrina fructus uberrimos acceperat, magnam illius morte jacturam feciſſe. Sed vere a Spiritu Sancto dictum eſt. In memoria æterna erit juſtus: nam qui in vita illuſtris fuerat, multo poſt mortem factus eſt illuſtrior, Deo, qui admirabilis, & glorioſus eſt in Sanctis ſuis, ſignis compluribus, ac prodigiis, & miraculis maxime inſignibus Servi ſui ſanctitatem comprobante.

Ideo Sixtus IV. Bonaventuram in SS. Confeſſorum Pontificum Doctorum numerũ aggregavit.

§.9. Quorum miraculorum fama cum apud omnes percrebreſceret, idem Sixtus Prædeceſſor noſter e ſublimi Apoſtolicæ Sedis ſpecula ea aſpiciens, digitum Dei, qui facit mirabilia magna ſolus, ibi plane eſſe intellexit, itaque, & ſponte ſua, & claræ memoriæ Federico Romanorum Imperatore, Regibus, Rebuſpub., Ducibus, Civitatibuſque per multis vehementer requirentibus, ac omnium fere fidelium conſenſu efflagitante, de viro præſtantiſſimo Bonaventura Epiſcopo Cardinali in Sanctos referendo, Pontifice Romano dignam cogitationem ſuſcepit. Summa igitur cura, & diligentia, vitæ illius eximia ſanctitate, & miraculorum veritate examinata, atque comperta, omnibus denique, quæ ad eam rem pertinebant, rite recteque actis ad Dei gloriam, & Eccleſiæ Catholicæ exaltationem, pro ſua ſumma, eique a Deo in Beato Petro Apoſtolo tradita poteſtate, eumdem Beatum Bonaventuram de Fratrum ſuorum S. R. E. Cardinalium, & Prælatorum omnium conſenſu in Sanctos retulit, & in Sanctorum Confeſſorum Pontificum Doctorum numerum adſcripſit, atque aggregavit, ejuſque feſtum Anniverſarium diem, ſecunda menſis Julii Dominica die celebrari, officiumque de eo, veluti de Confeſſore

Pon-

Digitized by Google

Pontifice Doctore in univerſa Eccleſia recitari juſſit. aliis item decretis adjectis, quæ in ejuſdem Sixti literis plenius continentur.

Et modo hic Pontifex ex multis validiſſimis rationibus hic expreſſis, ad ejuſdem S. Bonaventuræ ſanctitatem, & doctrinam illuſtrandam, animum applicuit.

§.10. Et quamvis glorioſus hic Doctor S. Bonaventura, & in Eccleſia Catholica celeberrimus ſit, & in Cœlo maxime reſplendeat, ubi corona illa eſt coronatus, quam repromiſit Deus diligentibus ſe, nec ulla humana re indigeat, qui bonis illis cum Chriſto perfruitur, quæ nec oculus vidit, nec in cor hominis aſcenderunt, vrget Nos tamen caritas Chriſti, & ardens quidam devotionis affectus, quo erga eum ab incunte fere ætate perpetuo exarſimus, ut de ejus ſanctitate, & doctrina magis magiſque propaganda, atque illuſtranda, quantum cum Domino poſſumus, cogitemus. Movemur quidem, ut par eſt, ſancta cum eo communione Seraphicæ Religionis noſtræ, in qua educati, & tot annos verſati ſumus, & cui tamquam matri optime meritæ, omnia pietatis, & grati animi monumenta præſtare debemus, ſed multo magis movent Nos Dei gloria, paſtorale officium quod gerimus, viri ſanctiſſimi pro Eccleſia Dei tot ſuſcepti labores, tot illuſtria merita, tanta cum Romana Eccleſia conjunctio, in cujus ampliſſimo ordine, & Senatu ſumma cum laude conſedit. Denique movet Nos Eccleſiæ Uniuerſalis utilitas, quæ ex tanti Doctoris eruditione ſemper major & uberior capi poteſt, præſertim cum hæreticorum inſidiæ & diabolicæ machinationes, quibus ſacram Theologiam, quæ Scholaſtica appellatur, hoc luctuoſo ſæculo oppugnant, vehementiſſime Nos magnopere admoneant, ut eandem Theologiam, qua nihil Eccleſiæ Dei fructuoſius, omni ſtudio retineamus, illuſtremus, propagemus. Divino enim illius munere, qui ſolus dat ſpiritum ſcientiæ, & ſapientiæ, & intellectus, quique Eccleſiam ſuam per ſæculorum ætates, prout opus eſt, novis beneficiis auget, novis præſidiis inſtruit, inventa eſt a majoribus noſtris ſapientiſſimis viris Theologia Scholaſtica, quam duo potiſſimum glorioſi Doctores Angelicus Sanctus Thomas, & Seraphicus Sanctus Bonaventura clariſſimi hujus facultatis profeſſores, & primi inter eos, qui in Sanctorum numerum relati ſunt, excellenti ingenio, aſſiduo ſtudio, magnis laboribus, & vigiliis excoluerunt atque ornarunt, eamque optime diſpoſitam, multiſque modis praclare explicatam poſteris tradiderunt, & hujus quidem tam ſalutaris ſcientiæ cognitio, & exercitatio, quæ ab uberrimis divinarum literarum, Summorum Pontificum, Sanctorum Patrum, & Conciliorum fontibus dimanat, ſemper certe maximum Eccleſiæ adiumentum afferre potuit, ſive ad Scripturas ipſas vere, & ſane intelligendas, & interpretandas, ſive ad Patres ſecurius, & utilius perlegendos, & explicandos, ſive ad varios errores, & hæreſes detegendas, & refellendas. His vero noviſſimis diebus, quibus jam advenerunt tempora illa periculoſa ab Apoſtolo deſcripta, & homines blaſphemi, ſuperbi, ſeductores proficiunt in pejus, errantes, & alios in errorem mittentes, ſane Catholicæ fidei dogmatibus confirmandis, & hæreſibus confutandis pernecеſſaria eſt, & profecto rem ita ſe habere ipſimet veritatis inimici ſunt Judices, quibus Theologia Scholaſtica maxime eſt formidoloſa, qui profecto intelligunt, apta illa, & inter ſe nexa rerum, & cauſarum cohærentia, illo ordine, & diſpoſitione tamquam militum in pugnando inſtructione, illis dilucidis definitionibus, & diſtinctionibus, illa argumentorum firmitate, & acutiſſimis diſputationibus lucem a tenebris, verum a falſo diſtingui, eorumque mendacia multis præſtigiis, & fallaciis involuta, tanquam veſte detracta pateſieri, ac denudari. Quanto igitur magis illi hanc munitiſſimam Scolaſticæ Theologiæ arcem oppugnare, & evertere conantur, tanto magis Nos decet hoc invictum Fidei propugnaculum defendere, & hæreditatem patrum noſtrorum conſervare, & tueri, & acerrimos veritatis defenſores meritis honoribus, quantum poſſumus, decorare.

Et ideo Collegium S. Bonaventuræ apud Baſilicam SS. Apoſtolorum de Urbe, inſtituit.

§.11. Quamobrem ut Seraphici Doctoris eruditio ad multorum utilitatem latius diffundatur, & ex ejus libris, & operibus eruditi, & ſtudioſi viri, copioſiores ſuavioreſque in dies fructus capiant, (quod ad ipſius Sancti, quamquam in Cœlo beatiſſimi, gloriam aliquam facere non eſt dubitandum) primum quidem in Alma Urbe noſtra in hac Baſilica Sanctorum Duodecim Apoſtolorum, S. Bonaventuræ nomine Collegium inſtituimus, in quo ex hujus præcipue eximii, devotique Doctoris operibus, & commentariis, ſacra Theologia publice explicetur.

Ejuſque opera omnia ſimul, & emendatiſſime è Typographia Vaticana in lucem emitti curavit.

§.12. Deinde etiam opera illius omnia, quæ inveniri potuerunt partim nondum edita, noſtraque auctoritate, & impenſis undique conquiſita, partim jam evulgata ſimul omnia decenti forma, & quam emendatiſſime imprimi, & e Typographia noſtra Vaticana in lucem emitti curamus. Quod autem ab ipſo Pontificatus noſtri initio, Deo, ut pie credimus, inſpirante conſtanter propoſuimus, Sancti hujus Doctoris nomen, & merita glorioſa apud omnes pro viribus celebrare, fideliumque erga eum venerationem augere, & amplificare.

Et ſicut Pius V S. Thomam ſui Ordinis Prędicatorum decus, exornare volens, ejus feſtum celebrari juſſit. Ita iſte Pōtifex idem S. Bonaventuræ ſui Ordinis Conventualium Sancti Franciſci ornamēto deberi exiſtimavit ob multā inter ipſos Sanctos virtutis, Sanctitatis, doctrinæ, & meritorum conjunctionē, & ſimilitudinem.

§.13. Sane ad id quoque non mediocriter excitati ſumus exemplo ſan. mem. Pii Papæ Quinti Prædeceſſoris noſtri de Chriſtiana Republica optime meriti, & quem ut parentem adhuc reveremur, & colimus. Is enim religioſa pietate, & ſingulari devotione permotus, qua afficiebatur erga Sanctum Thomam de Aquino Ordinis ſui decus, & Eccleſiæ Catholicæ ornamentum, cupiens eodem modo eumdem Sanctum ob ejus præſtantiſſima in Catolicam Eccleſiam merita congruis honoribus exornare, præter alia hoc juſſit atque decrevit, ut illius feſtus dies quotannis duplicis officii ritu ad inſtar Sanctorum quatuor Eccleſiæ Doctorum perpetuo celebraretur, quod & S. Bonaventuræ Doctori eximio tribui debere æquum profecto exiſtimamus, cum tam mul-

Digitized by Google

multa inter eos virtutis, ſanctitatis, doctrinæ, meritorum conjunctio, & ſimilitudo intercedat. Hi enim ſunt duæ olivæ, & duo candelabra in Domo Dei lucentia, qui & caritatis pinguedine, & ſcientiæ luce tatam Eccleſiam colluſtrant, hi ſingulari Dei providentia eodem tempore tamquam duæ ſtellæ exorientes ea duabus clariſſimis Regularium Ordinum ſamiliis prodierunt, quæ Sanctæ Eccleſiæ ad Catholicam Religionem propugnandam maxime utiles, & ad omnes labores, & pericula pro orthodoxa Fide ſubeunda paratæ ſemper exiſtunt, ea quibus tamquam ex fertili, & bene culto ſolo quotidie per Dei gratiam ſœcundæ, & fructuoſæ plantæ procreantur, hoc eſt viri doctrina, & ſanctitate præſtantes, qui Petri naviculæ tot fluctibus agitatæ, & Romano Pontifici, ejus clavum non ſine magna ſolicitudine tenenti, fortem, & fidelem operam navant. Hi duo Sancti cum eſſent coævi, iiſdemque ſtudiis dediti, condiſcipuli, ſimul Magiſtri, pari ratione a Gregorio Decimo Summo Pontifice, cum ambo ad Concilium evocarentur, honorati, & in hujus vitæ peregrinatione fraterna caritate, ſpirituali familiaritate, ſanctorum laborum ſocietate valde conjuncti fuerunt, & denique pari greſſu ad Cœleſtem patriam commigrantes pariter felices, & glorioſi illa ſempiterna beatitudine perfruuntur, ubi eodem caritatis affectu, ut pie credimus, pro Nobis in hac lacrymarum valle laborantibus orant, divinamque opem implorant, ut merito idem Sixtus IV. hos duos Sanctos perſimiles, & quaſi geminos in Chriſto fratres agnoſcens, ſtatuerit S. Bonaventuram conſimili venerationis, & honoris prærogativa, atque S. Thomam decorandum eſſe.

Et doctrinam S. Bonaventuræ commendat, & ipſum inter egregios Eccleſiæ Doctores annumerat.

§.14. Quod igitur a Nobis, & Seraphici Ordinis caritas, & Sancti Bonaventuræ meritorum magnitudo, & Catholicæ Eccleſiæ, cujus gubernacula Nobis, licet immerentibus a Deo commiſſa ſunt, utilitas, & ædificatio requirit, habita ſuper his omnibus cum venerabilibus fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, deliberatione matura, de eorumdem conſilio, & unanimi aſſenſu, & ex certa noſtra ſcientia, ac de attributæ Nobis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, doctrinam ipſius Sancti Bonaventuræ a ſupradictis Prædeceſſoribus noſtris Clemente Quarto, Gregorio Decimo, & Sixto Quarto laudatam in Concilio Lugdunenſi maxime ſpectatam, in Florentino, etiam ad res difficiles explicandas adhibitam, graviſſimorum virorum auctoritate teſtificatam, & commendatam, & eximio Eccleſiæ Doctore dignam, Nos quoque plurimum in Domino laudamus, & commendamus, ac literas ejuſdem Sixti Quarti, quas pro expreſſis hoc loco haberi volumus, excepta ejus ordinatione de feſto die S. Bonaventuræ ſecunda Dominica Julii celebrando, harum tenore approbantes, & innovantes, ipſum Sanctum Bonaventuram jure Sanctorum Doctorum conſortio ab eodem Sixto Quarto adſcriptum, & connumeratum, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium inter præcipuos, & primarios, qui Theologicæ facultatis magiſterio excelluerunt habendum, ac venerandum eſſe decernimus, & declaramus.

Ejuſque opera e Typographia Vaticana emittenda, publice citari decernit.

§.15. Atque ob eam cauſam ſperantes in Domino, hujus Seraphici Doctoris lucubrationes ad doctrinam, & devotionem, quam in Clero, populoque Chriſtiano magnopere lucere, & ardere cupimus, maximo adiumento fore, illius libros, commentarios, opuſcula, opera denique omnia, prout ex noſtra Typographia Vaticana quam emendatiſſima, ut ſupra dictum eſt, emittuntur, ut aliorum Eccleſiæ Doctorum, qui eximii ſunt, non modo privatim, ſed publice in Gymnaſiis, Academiis, Scholis, Collegiis, lectionibus, diſputationibus, interpretationibus, concionibus, ſermonibus, omnibuſque aliis eccleſiaſticis Studiis, Chriſtianiſque exercitationibus citari, proferri, atque cum res poſtulaverit, adhiberi volumus, & decernimus.

Feſtū die 14. Julii duplici officio celebrari jubet.

§.16. Et nihilominus, ut ſapientiſſimi hujus Doctoris glorioſa recordatio, ſi non pro ipſius dignitate, at ſaltem pro humana tenuitate, ob ingentia illius merita ardentiori ſtudio recolatur, fel. rec. Prædeceſſorum noſtrorum Bonifacii Papæ Octavi, qui de ſanctis quatuor Doctoribus, & Pii Papæ Quinti, de prædicto Sancto Thoma eadem præceperunt, exemplo adducti præcipimus, ut ejuſdem Sancti Bonaventuræ dies feſtus in omnibus Chriſtiani Orbis partibus ſub duplici officio a cunctis perſonis, eccleſiaſticis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, tam publice quam privatim pridie Idus Julii, (non obſtante prædicta Sixti Quarti ordinatione de ſecunda Dominica dicti menſis) celebrari, atque in Kalendariis cum Doctoris nomine, & Feſti duplicis adiectione ſubſcribi, & imprimi debeat, etiamſi in noviſſimis Breviarii, & Miſſalis Romani reformationibus aliter diſpoſitum fuerit, neque ſecus atque a Nobis, ut ſupra, ordinatum fuit, per quoſcumque quavis auctoritate præditos, cenſeri, aut interpretari poſſe decernimus.

Indulgentiaſque pro die d. ſuæ feſtivitatis concedit.

§.17. Hortantes univerſos utriuſque ſexus Chriſtifideles Civitatis Balneoregii, quæ clariſſimum hoc edidit lumen, & illius Diœceſis, ut eodem die feſto a ſervilibus, de ſanctæ Eccleſiæ more, operibus abſtineant. Ut autem Chriſtifidelium devotio ad Seraphici hujus Doctoris diem feſtum colendum, ejuſque opem pie implorandam eo magis accedatur, quo ex hoc Cœleſtis gratiæ dono ſe uberius conſpexerint eſſe refectos, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, tam in dicta Civitate, & Diœceſi Balneoregii, quam in præclara Galliæ Urbe Lugduno, ubi ille bono certamine legitime decertato, curſu conſumato, fide ſervata, ex hoc calamitoſo ſæculo ad meritorum ſuorum præmium, & coronam in Cœlum feliciter migravit, in

in Almaque Urbe noſtra, ubi in hac Baſilica Sanclorum Duodecim Apoſtolorum Collegium, a Nobis, ut jam diximus eſt erectum, conſtitutis, qui ejus feſtum hujuſmodi, ut ceteras de præcepto Eccleſiæ ſervari ſolitas feſtivitates, devote colentes, vere pœnitentes, & ſacramentali peccatorum ſuorum confeſſione præmiſſa, eo die ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Qui vero Eccleſias Fratrum Minorum S. Franciſci ipſo die feſto a primis veſperis uſque ad occaſum Solis ejuſdem diei devote viſitaverint, pias inibi ad Deum preces, prout ſua cuique ſuggeret devotio effundentes, decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis per præſentes literas perpetuo duraturas, quas ſub quibuſvis indulgentiarum revocationibus, vel limitationibus nullo modo comprehendi volumus, miſericorditer in Domino relaamus.

Hanc Conſtitutionem ubique promulgari, & obſervari præcipit.

§.18. Quocirca fraternitati, & diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, in ſuis quilibet Provinciis, Civitatibus, Eccleſiis, & Diœceſibus ſolemniter publicari, & ab omnibus perſonis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus ubique locorum, & gentium inviolate perpetuo obſervari procurent.

Ejuſque exēplis credi jubet.

§.19. Volumus autem, ut earumdem præſentium tranſumptis &c.

Sanctio pœnalis.

§.20. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

D. P. An.III. 14. Martii.

Datum Romæ apud Baſilicam Sanctorum Duodecim Apoſtolorum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo octavo, Pridie Idus Martii, Pontificatus noſtri Anno III.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Sequuntur Card. ſubſcriptiones.

CXX.

Ex Ughello Italia Sacra Tom. V. pagin. 1318.

Monaſterium Sancti Cypriani Menſæ Patriarchali Venetiarum unitur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Venerabilibus Fratribus Veronen., & Vicent. Epiſcopis, necnon dilecto Filio Primicerio Eccleſiæ Sancti Marci Venetiarum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Commiſſariis quę facta ſunt ſignificat.

Bulla unionis.

§.1. HOdie a Nobis emanarunt literæ tenoris ſubſequentis. Sixtus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apoſtolici muneris ſollicitudo Divina diſpoſitione Nobis licet immeritis delegata, indeſinenter requirit, ut ad Eccleſiarum quarumlibet, præſertim Patriarchalium, ſtatum noſtræ conſiderationis intuitum propenſius prætendentes, quæ pro illarum Præſulum neceſſitatibus ſublevandis & felici earumdem Eccleſiarum, ac Monaſteriorum, & aliorum Regularium locorum quorumlibet directione opportuna remedia fore intelligimus, quamprimum adhibeamus, ac his Paſtoralis Officii noſtri partes interdum per unionis, & annexionis Monaſteriorum eorumdem Miniſterium favorabiliter interponamus, ac aliter deſuper diſponamus, prout rerum, locorum, & temporum qualitatibus undique penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Lite pendente ſuper patronatu, ac jure nominandi ad hoc Monaſterium;

§.2. Sane cum Venerabilis Frater noſter Joannes Patriarcha Venetiarum commendæ, in quam Monaſterium SS. Cornelii, & Cypriani de Murano Ordinis S. Benedicti Torcell. Diœceſis, qui antequam de perſona Sua Eccleſiæ Venetiarum, tunc certo modo Paſtoris ſolatio deſtitutæ, Apoſtolica auctoritate providerent, ut ipſius Monaſterii Abbas Ordinem prædictum expreſſe profeſſus præſidebat, & cum quo poſt modum in proviſionem, & una in ipſa Eccleſia, Monaſterium ipſum commendam ad ejus vitam retinere valeret, ſub certis uſu, modo, & forma expreſſis dicta auctoritate diſpenſatum extitit, ea hujuſmodi diſpenſatione abſtinebat, necnon omni juri ſibi in regimine, & adminiſtratione dicti Monaſterii, vel ad illa quomodolibet competenti in manibus noſtris in favorem dilecti Filii Joannis Emi Clerici Venetiarum cum reſervatione omnium, & ſingulorum dicti Monaſterii fructuum, reddituum, & proventuum per ipſum Joannem Patriarcham, quoad viveret, propria auctoritate exceptis dumtaxat ex eis centum ducatis monetæ Venetæ pro dicto Joanne Emo, & Succeſſoribus ſuis, Monaſterium prædictum in titulum commendæ adminiſtratione, vel aliter quomodolibet obtinentibus percipiendorum, necnon poſtquam reſervatio fructuum hujuſmodi ceſſaret, quarumdam penſionum pro certis perſonis aſſignandarum, aut alias ſponte, & libere cedere intenderet, libellumque ſupplicem Nobis deſuper porrigi curaſſet, & dilecti Filii Paulus, & Vincentius quondam Petri Dominici Gradenici, Cives, & Patritii Venetiarum, aſſerentes Juſpatronatus, & præſentandi, ſeu nominandi perſonam idoneam ad dictum Monaſterium, dum pro tempore vacat, ad ipſum, eorumque Poſteros legitime pertinere, ceſſioni, & aliis præmiſſis, habita illorum notitia, ſe oppoſuiſſent, ac eidem Monaſterio de alicujus perſona aliquem ad ipſorum præſentationem, ſeu nominationem, aut ſaltem de eorum conſenſu provideri, vel aliter de illo diſponi non poſſe, neque debere contenderent. Nos de Monaſterii prædicti, illiuſque bonorum, & rerum ſtatu, & qualitate, necnon prætenſo Jurepatronatus,

& pre-

Digitized by Google

& præſentandi, vel nominandi hujuſmodi voluimus edoceri, & inter alia deprehendimus Monaſterium prædictum Civitati Venetiarum finitimum, & competentibus redditibus dotatum, & pro tempore exiſtentem Patriarcham Venetiarum, illiuſque regimini, & adminiſtrationi, tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus utilem, & commodum exiſtere, & propter facultatem ſuæ Menſæ Patriarchalis anguſtam, & pro loci, & perſonæ dignitate, ſine fructuum ipſius Monaſterii ſubventione decenter ſuſtentari non poſſe, & licet Juſpatronatus hujuſmodi legitime verificatum non exiſteret, vacatione tamen ipſius Monaſterii occurrente deſuper dubitari, & graves lites, res, controverſias, multis difficultatibus obſtractas oriri poſſe.

Attentaque tenuitate redditum Menſæ Patriarchalis Venetiarum;

§.3. Quo circa Nos qui dudum inter alia voluimus, quod petentibus beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem, & beneficii, cui aliud uniri peterent, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſt, quique etiam decernimus, & intentionis noſtræ eſſe declaramus, quod deinceps per quaſcumque gratias, ſeo literas Apoſtolicas pro mandatis, & declarationibus quibuſvis etiamſi Motu proprio, & ex certa ſcientia a Nobis emanarent, nulli Jus ſibi quæſitum quomodolibet tollerent his, & aliis Nobis magis notis ſuadentibus caoſis, litium, & controverſiarum anfractibus obviare, ac prædicti Joannis, & pro tempore exiſtentis Patriarchæ Venetiarum congrue ſubventioni, Monaſteriiſque hujuſmodi ſalubri directioni conſulere, necnon dilectis Filiis Nobilibus Viris Duci, & Reipublicæ Venetiarum, quorum inveteratum erga Nos, & Sedem Apoſtolicam devotionis, & reverentiæ Studium, grati animi propenſione jugiter amplectimur, rem gratam, & acceptam facere cupientes, necnon quarumcumque unionum, annexionum, & incorporationum eidem Menſæ Patriarchali hactenus factarum tenores, illiuſque fructuum, redditnum, & proventuum annuum valorem, verumque, & ultimum dicti Monaſterii vacationis modum, etiam ſi ex illo quævis generalis reſervatio, & in corpore juris clauſa reſultet, præſentibus pro expreſſis habentes.

Sixtus a tali Jurepatronatus illud liberum declarat;

§.4. Motu, & ſcientia ſimilibus, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Juſpatronatum, & præſentandi, ſeu nominandi perſonam idoneam ad dictum Monaſterium Paulo, & Vincentio, eorumque poſteris, & ſuæ familiæ ejuſmodi, ut præfertur, vel aliter quomodolibet minime competiſſe, nec competere Apoſtolica auctoritate declaramus, illudque penitus, & omnino ſupprimimus, & extinguimus, & abrogamus, ipſumque Monaſterium ab illo liberum, & exemptum eſſe, & fore decernimus.

Perpetuoque dictæ Patriarchali Menſæ unit.

§.5. Necnon prædictum Monaſterium a quo hodie per alias noſtras literas certam partem illius bonorum, & jurium diſmembravimus, & ſeparavimus, illiuſque certum Prioratum per Nos erectum ſubjectis modo, & forma tunc expreſſis, applicavimus, & appropriavimus, prout in dictis literis plenius continetur, cujus, & illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus ad ducentos, & octoginta florenos auri ante diſmembrationem prædictam in libris Cameræ Apoſtolicæ taxari imponuntur, ſecundum vero communem extimationem quatuor millium ducatorum auri ſimilium ſecundum communem extimationem valorem annuum, ut accipimus, non excedunt, illiuſque Abbatialem dignitatem, cum omnibus, & ſingulis annexis, juribus obventionibus, emolumentis, proprietatibus, bonis, juriſdictionibus, & pertinentiis ſuis, exceptis dumtaxat bonis, & Juribus, ut præfertur, diſmembratis prædictis, eidem Menſæ Patriarchali dicti Joannis Patriarchæ ad hoc expreſſo accedente conſenſu etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Illius poſſeſſionem apprehendendi Patriarchæ dat facultatem.

§.6. Itaque liceat ipſi, & pro tempore exiſtenti Patriarchæ Venerabilis prædicti Monaſterii, illiuſque regiminis, & adminiſtrationis, ac reliquorum bonorum, ac proprietatum hujuſmodi corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem per ſe, vel per alium, ſeu alios menſæ Patriarchalis hujuſmodi nomine, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus, jura, & obventiones, ac emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, ac in ſuos, Menſæque Patriarchalis, & Monaſterii hujuſmodi uſus, & utilitatem convertere.

Omnia & ſingula Beneficia Dignitates & c. ab eodem dependentia conferendi.

§.7. Necnon omnia, & ſingula, Prioratus, Præpoſituras, dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, & officia, ceteraque beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura, ſæcularia, & quorumvis ordinum clericalia ad collationem, proviſionem, præſentationem, inſtitutionem, electionem, & confirmationem, & quamvis aliam diſpoſitionem pro tempore exiſtentis Abbatis dicti Monaſterii quomodolibet ſpectantia perſonis idoneis conferre, & de illis etiam providere, ſimileſque perſonas ad illam præſentare, & eligere, & præſentatas, & electas inſtituere, & confirmare.

Omniaque alia faciendi tam intra, quam extra Monaſteria, quæ Abbati competebant.

§.8. Necnon Monaſterium, illiuſque res, & bona hujuſmodi tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus regere, & gubernare, ac Sedem, locum, ac præeminentiam Abbatis, tam in Choro, quam in Capitulo, & Conventu, & aliis quibuſvis publicis, & privatis actibus ipſius Monaſterii habere, & ibidem præſidere, ceteraque omnia in præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna facere, & exequi in omnibus, & per omnia, prout ipſius Monaſterii Abbates, qui pro tempore fuerunt, & exequi potuere, ſeu etiam debuerunt, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, curam, regimen, & adminiſtrationem ipſius Monaſterii eidem Patriarchæ pro tempore exiſtenti in eiſdem ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committendo.

Prædicta omnia ſeu per, & ubique ſervari decernit.

§.9. Decernentes unionem, annexionem, incorporationem, & alia præmiſſa, ac præſentes literas ſub quibuſcumque revocationibus, ſuſpenſionibus, vel derogationibus ſimilium, vel diſſimilium gratiarum per Sedem ipſam quomodolibet faciendarum non comprehendi, ſed ab illis ſemper exceptas eſſe, & quoties illas ſuſpendi, revocari, aut eis derogari contigerit, toties etiam ſub poſteriori data, per eos, quorum intererit, eligenda, de novo conceſſas, ac in priſtinum ſtatum reſtitutas, & ad hoc ut ſub revocationibus, ſuſpenſionibus, ac derogationibus ejuſmodi minime comprehendatur, & nunc vere, & non ficte ſuum plenarium, & integrum effectum ſortita eſſe, illaque non de vacaturo, ſed de vacante Monaſterio ejuſmodi facta, & per illa vere, & non ficte jus plenum in re, & ad rem, acquiſitam exiſtere, & Patriarcham pro tempore exiſtentem, etiam regulis de non tollendo jure acquiſito, ac de annali, & triennali poſſeſſionibus gaudere debere, ac præſentium literarum ſuſpenſiones, revocationes, derogationes, ac alias contrarias diſpoſitiones, pro novis illarum conceſſionibus, & reſtitutionibus habere, & cenſere, minuſque eaſdem præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, annullari, aut ex eo quod nulla, aut minus juſta, & legitima cauſa ſubſiſtente, ac extra Conſiſtorium emanarint, cauſæque ipſæ juris ordine ſervato, coram loci Ordinario, vel alibi examinatæ, & juſtificatæ, aliterque præſentibus literis expreſſa, vel exprimenda, probata, & verificata, & alii quorum intereſt, vocati, & auditi non fuerint, nec illis conſenſerint, in jus, vel controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illas quodcumque juris, facti, aut gratiæ remedium impetrari poſſe, ſed illas, & in eis contenta quæcumque valêre, & plenam roboris firmitatem obtinere, ac perpetuo inviolabiliter obſervari debere, in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi de unanimi venerabilium fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & conſenſu Conſiſtoriali, ut moris eſt, ſervatis quibuſcumque ſervandis emanaſſent, & quæcumque ad illarum validitatem, & efficaciam, & perpetuitatem quomodolibet requiſita formaliter, & individue nihil omiſſo interveniſſent, ac obſervata, & facta fuiſſent.

Sicque ab omnibus judicari.

§.10. Sicque per quoſcumque Judices, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac prædictos Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debeat; irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quocumque, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantibus derogat.

§.11. Non obſtantibus, voluntate, ac intentione, & declaratione noſtri Prædeceſſoris, necnon Lateranenſis uniones perpetuas, niſi caſibus a jure permiſſis, aut extra Conſiſtorium fieri, aut Turonen. Conciliorum uniones perpetuas Beneficiorum fieri, & beneficia unius beneficio, ſeu loco alterius Diœceſis uniri prohibentium, ac felicis memoriæ Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede Apoſtolica deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, a quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere quoquomodo audeant, vel præſumant, & in Concilio generali, editas de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus, & etiam univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, ac generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monaſterii, & Ordinis prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, coram Abbatibus, Conventibus, ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem, & motu ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, & etiam Conſiſtoriali contra uniones annexiones, & incorporationes perpetuas, diſmembrationes, & ſeparationes etiam aliter quomodolibet in genere, vel in ſpecie conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent præſentibus, pro expreſſis habentes, illis aliter in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat motu, & ſcientia paribus ſpecialiter, & expreſſe derogamus, quodque Monaſterium prædictum extra Civitatem, & Diœceſim Ven. conſiſtat, contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædicta, Monaſterium prædictum debitis non defraudetur obſequiis, ſed illius, & dilectorum filiorum Conventus congrue ſupportentur onera conſueta.

Clauſulæ pœnales.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

Exequutores prædd. omnibus delegat.

§.13. Quocirca diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus, vos, vel duo, aut unus veſtrum per vos, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties

pro

pro parte dilecti filii Joannis, & pro tempore exiſtentis Patriarchæ Ven. deſuper fueritis requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis præſidio aſſiſtentes faciatis auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, firmiter obſervari, ipſumque Joannem, & pro tempore exiſtentem Patriarcham Ven., unione, annexione, & incorporatione, & aliis præmiſſis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, unquam a quibuſcumque indebite moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, & legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus omnibus ſupradictis, ſeu ſi dilectis filiis Conventui, & vaſſallis dicti Monaſterii, vel quibuſvis aliis communiter, ac diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 15. Martii 1588. An.III.

Datum Romæ apud S.Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo octavo, Idibus Martii, Pontificatus noſtri Anno III.

CXXI.

Quomodo Clerici regulares S. Pauli decollati, novitios ad eorum Religionem admittere poſſint.

De inſtitutione hujus Congregationis, & aliis quæ eam reſpiciunt, vide in Conſt. XLV. Clemen. VII. Vota *Tom. IV. Par. I. fol.* 103.

SIXTUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Exigit incumbentis Nobis Apoſtolicæ ſervitutis officium, ut Monaſteriorum, & Regularium locorum quorumlibet propagationi, pauperumque clericorum in eis pro tempore recipiendorum pio deſiderio, quantum cum Deo poſſumus, providere ſtudeamus.

Cavebatur in Conſtitutionibus Congregationis ne illegitimi vel ære alieno gravati, vel facinoroſi, ad hanc religionem admitterentur.

§.1. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Præpoſiti generalis, ac Presbyterorum, & Clericorum Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli decollati canonice inſtitutæ petitio continebat, quod alias per conſtitutiones dictæ Congregationis, quæ cum interventu bon. mem. Caroli tituli Sanctæ Praxedis presbyteri Cardinalis Borromæi nuncupati, dum viveret, Eccleſiæ Mediolanenſis, ex diſpenſatione Apoſtolica Præſulis, necnon dilecti filii noſtri Joannis Antonii Epiſcopi Portuen. Sancti Georgii nuncupati, ejuſdem Congregationis Protectoris ad id accedente voto, & conſenſu, factæ, & ſtabilitæ extiterunt, inter alia ſancitum fuit, ne illegitime nati, etiam per ſubſequens matrimonium, poſtea legitimati, æreque alieno gravati, & qui antea facinoroſam vitam duxiſſent, in dicta Congregatione admitterentur, aliaque diligens ſuper hoc inquiſitio, ipſaque receptio volentium dictam Congregationem ingredi, in Civitate Mediolanenſi, ad quam poſt longam probationem a locis, in quibus præfati fuerint, propterea mittuntur, a Præpoſito generali, & quatuor Aſſiſtentibus ejuſdem Congregationis fieret.

Et ab iſto Pōtifice prohibita fuit receptio extra Capitulum, ut ſupra in ejus Conſt. CXII. fol. 390. *Cum de omnibus.*

§.2. Noviſſime vero noſtra in perpetuum valitura conſtitutione ſuper hoc edita, ſtatuimus, ac voluimus, ut antequam quis in eadem Congregatione reciperetur, cauſæ hujuſmodi examinarentur, ipſaque receptio in Capitulo generali, ſive provinciali dictæ Congregationis fieri deberet, prout in ſingulis conſtitutionibus prædictis pleniſſime dicitur contineri.

Et quia iſta Congregatio quolibet tantum triennio Cap. generale celebrat, & provinciale nuſquam; Ideo receptio venientiū ad religionem ni mium protrahitur.

§.3. Cum autem ſicut eadem petitio ſubiungebat, presbyteri, & clerici dictæ Congregationis nondum ſint in Provincias diſtincti, ac proinde numquam Capitulum provinciale, generale vero ſingulo quoque triennio tantum facere, ac celebrare ſoleat, ſicque cupientes, & petentes in ipſam Congregationem recipi, cogantur expectare, donec ipſum Capitulum fiat, mutataque poſtea eorum voluntate, & pia intentione, aliam vitam eligant, in maximum Congregationis hujuſmodi damnum, præjudicium, & incommodum.

Congregatio itaque a Papa provideri petit.

§.4. Quare Præpoſitus generalis, presbyteri, & clerici prædicti Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut eis in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pōtifex dat auctoritatē Præpoſito, ejuſque Aſſiſtentibus, omni tempore venientes ad religionem, & a ſua Conſtitutione non prohibitos recipiendi.

§.5. Nos igitur dictæ Congregationis amplitudinem, & ſingulorum in illa profectum, inter ceteras noſtri paſtoralis officii curas, tota animi propenſione cupientes, ipſoſque Præpoſitum generalem, presbyteros, & clericos, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ac veriores noſtræ, & Congregationis Conſtitutionum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati Præpoſito generali, presbyteris, & clericis prædictis, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, modernus, & pro tempore exiſtens Præpoſitus generalis, illiuſque Aſſiſtentes, quoſcumque cupientes in dicta Congregatione recipi, qui tamen a Conſtitutione noſtra prædicta non prohibeantur, non expectato Capitulo generali, ſed quocumque alio tempore, de conſenſo omnium Aſſiſtentium, nemine penitus diſcrepante, recipere, & admittere libere, & licite valeant, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium

perpe-

perpetuo indulgemus, ejuſque deſuper licentiam concedimus, & impartimur. Decernentes Præpoſitum generalem, presbyteros, & clericos prædictos nullatenus umquam deſuper per quoſcumque quomodolibet moleſtari, vel impediri poſſe, ac ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat. §.6. Non obſtantibus noſtra prædicta, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo omnino &c.

Si quis autem &c.

D. P. An.III. 14. Martii. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo octuageſimo octavo, Idibus Martii, Pont. noſtri Anno III.

CXXII.

Inſtitutio præſidii ducentorum millium ſcutorum, pro ubertate Annonæ in Alma Urbe.

Congregationem Cardinalium ſuper iſta Annona inſtituit hic idem Pontifex in Conſtitut. CXVII. Immenſa *fol. 392. in Congregatione 4.*

SIXTUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa inſtitutionis hujus præſidii. Abundantes divinæ gratiæ divitias, & incredibilem benignitatis ubertatem, ſæpenumero recogitantes, quam ſuper humilitatem noſtram, ab ipſo ſusceptæ Apoſtolicæ ſervitutis initio, ille dignatus eſt oſtendere, qui ſolus dives eſt in miſericordia, cogimur multorum beneficiorum tamquam ingenti pondere oppreſſi, cum ſancto Propheta exclamare: Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Etenim notum eſt omnibus, in quas rerum anguſtias, & difficultates Pontificatus noſtri initia inciderint, cum infinita quadam exulum, & facinoroſorum hominum licentia omnia perturbata eſſent, cum rei frumentariæ inopia omnis fere ditio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ in temporalibus ſubiecta, & ipſa potiſſimum Roma magnopere laboraret, cum denique Apoſtolicum Ærarium ita exinanitum reperiſſemus, ut in ſumma pecuniarum difficultate verſaremur, quibus tot incommodis nequaquam deterriti, ſed Dei auxilio freti, cum bona omnia accepta referimus, in eas omnes curas eodem tempore alacriter incubuimus. Quare, & compreſſa improborum audacia tranquillitas publica reſtituta eſt, & Ærarium abunde inſtructum, frumento ſtatim non mediocri ſumptu, & labore ſuppeditato, Annonæ caritas ita ſublevata eſt, ut eam copiam, & abundantiam, quæ poſtea benedicente Domino conſecuta eſt, & qua nunc fruimur, æquo omnes animo expectare potuerit. Fatemur tamen, paterna viſcera noſtra, quibus omnes fideles, ſed præcipue eos, qui ſunt in temporali Dominio noſtro, in Chriſto complectimur, nulla re magis commota eſſe, quam illa Annonæ caritate: nam in Urbe hominibus refertiſſima, ſi fames ingruat, aut Annona durior ſit, pauperes maxime, quorum ingens eſt multitudo, vehementius conflictantur, qua ex re quam multa mala dimanent, nihil neceſſe eſt multis verbis explicare: cum plane perſpicuum ſit humanarum calamitatum caput eſſe famem, & quovis mortis genere acerbiorem. Quod quidem, & miſerabilis illa apud Prophetam lamentatio declarat, Omnis populus ejus gemens, & quærens panem. Scientes igitur Nos, licet immeritos, ejus locum in terris tenere, qui non ſolū panem ſuperſubſtantialem tribuit, quo anima reficitur, ſed terrenum etiam panem, quo corpus quotidie ſuſtentatur, quique in deſerto ſemel, & iterum miſericordia motus eſt ſuper turbas non habentes cibaria, ejuſque Apoſtolos ſuos panem divinitus multiplicatum diſtribuere juſſit. Nos quoque pro noſtra paſtorali ſolicitudine ſummopere cupimus, quantum cum Domino poſſumus, quam longiſſime providere, ut hæc noſtra Alma Urbs, ad quam quotidie tamquam ad communem patriam Nationes omnes confluunt, quamque omnibus commodis, & ornamentis augere ſtudemus, non ſolum rei frumentariæ inopia nequaquam vexetur, ſed uberiore potius copia, & utilitate, quantum fieri poteſt, perfruatur. Nec vero ignoramus bonorum omnium largitorem Deum, qui fructum frumenti, vini, & olei multiplicat, qui ſemen ſeminanti adminiſtrat, & panem ad manducandum præſtat, ſed illud etiam ſcimus a ſervo ſuper familiam Domini conſtituto, & fidem, & prudentiam requiri, ut det illi cibum in tempore, & in divinis ſcripturis pigrum ad formicam mitti, ut diſcat in æſtate parare quod in hyeme comedat, & denique humanæ providentiæ adiumenta illa merito laudanda eſſe, quæ ad Dei gloriam relata, ejus in primis ope nituntur, & in eo præcipue conquieſcunt. Illud autem eleemoſynę genus Deo gratiſſimum eſſe arbitramur, quod in commune diſtributum, ad omnium egeſtatem ſublevandam maxime accommodatur. Quamobrem nullis quamvis magnis impenſis parcentes, & publicæ præſertim pauperum utilitati opportune providere cupientes, prægrandem pecuniam ſeponere, & certo in loco collocare decrevimus, quæ annonæ, & abundantiæ, quam appellant, perpetuo attributa ſit, reique frumentariæ copiæ curandæ, & comparandæ in poſterum perpetuo deſerviat.

Ducenta millia ſcuta hic Pontifex a ſui ipſius, & Cam. Apoſt. dominio abdicat, & piæ cauſæ pro Annonæ ſcilicet ubertate perpetuo donat. §.1. Habita igitur ſuper his cum venerabilibus fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus deliberatione matura, de eorumdem fratrum conſilio, & aſſenſu, ex certa noſtra ſcientia, ac de Nobis attributæ Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ducenta millia ſcuta monetæ ad rationem decem juliorum pro quolibet ſcuto,

to, ex pecuniis noſtra parſimonia, & frugalitate, ac diligentia ad publicam utilitatem comparatis, apud dilectum filium Joannem Auguſtinum Pinellum laicum Genuenſem, noſtrarum, & Cameræ Apoſtolicæ pecuniarum Depoſitarium, realiter & cum effectu depoſita, & collocata, prout de eorum reali, & actuali receptione, ac confeſſione, & quietatione ipſius Joannis Auguſtini publico inſtrumento per dilectum filium Tydeum de Marchis dictæ Cameræ Notarium deſuper rogatum hodierno mane in eadem Camera confecto plene conſtat, prædictæ piæ cauſæ ad Annonam pertinenti perpetuo applicamus, appropriamus, & incorporamus, ac pro potiori cautela, titulo donationis, quæ dicitur inter vivos perpetuo valituræ, irrevocabiliter concedimus, donamus, elargimur, atque omnem prædictæ pecuniæ proprietatem, jus, & dominium, etiam a nobiſmetipſis, & Camera Apoſtolica penitus abdicantes, eadem ducenta millia ſcuta ad parandam Annonæ copiam, ſive illius penuriam, inopiam, & caritatem ſublevandam dumtaxat, nec in aliam cauſam, ſive univerſam quantitatem, ſive illius partem, quæcumque illa fuerit, inſumendam eſſe.

Eaque pro alia etiam vigentiori neceſſitate expendi prohibet. Nam pro aliis gravioribus indigentiis locupletiſſimum pecuniariũ præſidium collegit, & in Arce S. Angeli repoſuit, ut ſupra in Conſtitut. XLIII. fol. 106. & Conſt. CVIII fol. 165.

§.2. Idque etiamſi cujuſvis alterius rei propoſitæ, aut de qua tunc eſſet agendum, major urgeret neceſſitas, vel aliud expetere, aut efflagitare præſens utilitas videretur, ſancte, & religioſe omnino ſervari debere, de ſimilibus conſilio, & aſſenſu, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium pariter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus. Siquidem ad certas alias urgentes, & graves, quæ contingere poſſent, indigentias, vel neceſſitates, Ærarium benedicente Domino locupletiſſimum, noſtra etiam cura, ac ſolicitudine partum, & Deo dicatum perpetuo extabit.

Succeſſores hortatur ne dum hujuſmodi pecunias imminuant, ſed in dies majora præſidia præparent.

§.3. De iiſdem vero pecuniis ad hanc maxime piam cauſam, omnibuſque in Urbe degentibus, atque ad illam undequaque confluentibus apprime ſalutarem, benigne, & liberaliter jam per Nos applicatis, donatis, atque elargitis, ſicuti de ceteris piis per Nos factis largitionibus, aliter quam, ut præfertur, perpetuis futuris temporibus diſponi ſtricte interdicimus, & prohibemus certa ſpe ducti Romanos Pontifices noſtros pro tempore Succeſſores, ad Annonæ incommoda ſublevanda paratam hujuſmodi pecuniam nedum imminuturos, verum exemplo Patriarchæ Joſeph in Ægypto, dum ipſi viri Joſeph, qui eſt Chriſtus Dominus, pro iniuncto munere locum obtinebunt in terris, nova adiumenta adverſus famem, illiuſque incommoda eſſe laturos, ac pro eo, quem erga Chriſti pauperes univerſi Status Eccleſiaſtici, ac præcipue Sacerdotalem, & Regiam hanc Urbem Chriſtianæ Religionis domicilium, beatiſſimorum Apoſtolorum Petri, & Pauli prætioſo martyrio conſecratam, gerere debent inſigni affectu, alia in dies majora ſubſidia præparaturos eſſe.

§.4. Ac præterea Congregationi venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, ſuper ubertate Annonæ, nunc & pro tempore deputatorum per Nos nuper inſtitutæ, earumdem pecuniarum ad rei frumentariæ atque aliarum cujuſvis generis frugum, quibus ad vitæ humanæ ſuſtentationem indigemus, copiam, & ubertatem, tam in Urbe noſtra, quam in univerſo Statu Eccleſiaſtico temporali parandam, & providendam, adhibitis ſecum dilectis filiis Cameræ Apoſtolicæ Theſaurario generali, Clerico Annonæ Præfecto, & Commiſſario etiam generali. Ita tamen quod ipſæ pecuniæ in hujuſmodi Annonæ uſus, & ad nutum, & juſſionem ejuſdem Congregationis, cum mandato a dicto Præfecto, prout adhuc ſervatum eſt, expeditio, nec alias erogentur, vel expendantur, ac rurſus ſic erogatæ, vel expenſæ ſuo tempore recuperentur, liberam, abſolutamque adminiſtrationem, dictaſque pecunias, ſi quando peccatis populi id promerentibus, terræ ſterilitas, quod Deus avertat, in temporali Eccleſiaſtica ditione contigerit, ad convehendum aliunde commeatum, in toto, vel in parte per eoſdem Theſaurarium, Annonæ Præfectum, & Commiſſarium erogari, ac rurſus ſi quid tempore famis, ex dicta ſumma deceſſerit, poſtea ubi temporis opportunitas tulerit, illam redintegrari, atque ubi expedire videbitur, in Ærarium Apoſtolicum Caſtri S. Angeli referri, & aſſervari, atque inde, quoties occaſio poſtulaverit, libere depromi, & extrahi eorum arbitrio faciendi. Ita tamen ut datorum, & acceptorum rationes, & computa, in Camera Apoſtolica ſingulo trimeſtri, in ipſa vero Cardinalium Congregatione ſingulis annis integre reddantur, plenam, ac pariter liberam, & omnimodam concedimus facultatem. Volentes eumdem Joannem Auguſtinum, & pro tempore exiſtentem Depoſitarium dictæ pecuniæ ad Annonam pertinentis, in erogandis, aut exigendis, vel in unum redigendis pecuniis prædictis eam ob cauſam exponendis, aliorum quam dictæ Annonæ Præfecti mandato, in illis vero in dictum Ærarium redigendis, ſeu inde extrahendis, aliorum quam dictæ Congregationis Cardinalium, aut eorum majoris partis ordinationibus, & mandatis, etiamſi quaſcumque pœnas, aut cenſuras in ſe continerent, parere minime teneri, & quorumvis, etiam aliorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, illiuſque Collegii, ac Cameræ Apoſtolicæ juſſa, & imperium impune ea in re detrectare poſſe, quinimmo ipſum Joannem Auguſtinum, & pro tempore exiſtentem Depoſitarium, ab omni cujuſcumque alterius Judicis, aut Magiſtratus, quavis dignitate, & auctoritate fungentis ſuperioritate, & juriſdictione, quoad negocia ipſam Annonam concernentia, prorſus eximimus, & liberamus, atque immunem conſtituimus. Inhibentes quibuſvis Judicibus, Præſidentibus, & officialibus ne circa præmiſſa ſe intromittere, vel ingerere, aut Joannem Auguſtinum, vel Depoſitarium pro tempore exiſten-

Congregationique Cardinalium per ipſum Pontificem ſuper ubertate Annonæ nuper inſtitutæ adhibitis ſecum Theſaurario Clerico Annonæ Præfecto, & Commiſſario Cameræ Apoſtolicæ adminiſtrationem hujuſmodi pecuniarum cõmittit.

ſtentem prædictos quomodolibet moleſtare, perturbare, ant ioquietare audeant, vel præſumant.

Cardinales ejuſdem Cōgregationis executores hujus Conſtitutionis deputat

§.5. Quocirca dictos Cardinales ounc, & pro tempore in eadem Congregatione deputatos, ejuſdem negocii Protectores, atque defenſores, ad hoc ut in omnibus, quæ his literis continentur, auctoritatem ſuam interponant, ac difficultates, quæ ſuboriri poſſent, removeant, perpetuo conſtituimus, & deputamos, eiſque per præſentes committimus, & mandamus, ut quando, & quoties opus fuerit, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſeutes literas, & in eis contenta quæcumque, ſolemniter publicantes, ac tam dicto Joanni Auguſtino, & Depoſitario, qui pro tempore erit, quam aliis quibuſcumque, quos præmiſſa concernunt, & concernent in futurum, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant omnia, & quæcumque in eiſdem præſentibus literis contenta, perpetuo firmiter, & inviolabiliter obſervari; contradictores, & rebelles, per ſententias, & cenſuras Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Succeſſoribus indicat legem ſibi impoſitā & decernit, quod pro reſarcienda pecunia hinc male deprompta licebit agere contra Pōneſicis cōtravenientis, & Cardinalium, ac aliorum, qui participes erunt, poſteros, & conjunctos omnes, ad quos eorum bona quovis modo pervenerint.

§.6. Siquis autem fortaſſe, quod vix Nobis perſuaderi poteſt, Succeſſorum noſtrorum huic ooſtro ſtatuto, & ordinationi, palam, vel occulte contravenerit, atque conſtitutam pecuniam in alium quam præſcriptum uſum verterit, aut ab aliis ejus auctoritate fretis id fieri paſſus fuerit, eum ſerio admonemus, ut meminerit, quam Nobiſmetipſis quod diſponendum de hujuſmodi pecuoiis, noſtra, ut præſertur, parſimonia, & ſolicitudine ad hoc publieum, & piom opus comparatis, & intuitu pietatis, atque ad ſublevandas Chriſti pauperum neceſſitates per Nos applicatis, & irrefragabilis donatioois titulo, ut dictum eſt, conceſſis, ac donatis, legem impoſuimus, eamdem etiam ab ipſo, qoi ex debito Paſturalis officii Annonæ ubertatem ad commune bonum ſubditorum ſummo ſtudio procurare tenetur, inviolate ſervari debere; alioquin ſe in diſtricto Dei judicio ſuæ adminiſtratiopis, & hujus peculii ad piam hujuſmodi cauſam deſtinati, ſi illud temere violaverit, ac damnorum, & malorum, quæ inde provenient, rationem ſore redditurum; & præter actionem popularem, quam adverſus eos omues, qui eorumdem participes fuerint, proponimus, quoniam publica in hoc læderetur utilitas, ſcire etiam volumus noiverſos, poſt derogantis, aut contra ſtatuentis, aut mandantis obitum, quibuſvis Romanis Pontificibus Succeſſoribus licere, & liberum eſſe, iis quæ contra ſtatuta, aut mandata fuerint, nequaquam obſtantibus, etiam ſingulis de populo, ſicuti in actionibus popularibus fit, ad agendum admiſſis, vel etiam nemine inſtante, pro reſarcienda pecunia deſumpta, illaque recuperanda, adverſus Pontificis derogantis, & contra facientis, atque Cardinaliom, & aliorum quorumcumque, qui ejus rei participes fuerint, poſteros, ſeu conjunctos omnes, quibus ab ipſo Pontifice, aut Cardinalibus, vel quibuſcumque ex prædictis, bona quovis titulo, aut quavis de cauſa obvenerint, agere, & poſſeſſionem bonorum, quæ ad ipſos teſtamento, vel ab ioteſtato delata fuerint, apprehendere, & retinere, donec quicquid ex ſumma prædicta imminutum fuerit, id omne quam citiſſime, etiam per bonorum alienationem, & diſtractionem redintegretur, ac in priſtinum reſtituatur. Ac propterea omnia bona præcipue huic oneri, atque obligationi, eum ea quæ publici juris ſunt, privatorum commodis omniuo præferantur, addicta eſſe.

Decretum irritans apponit.

§.7. Sicque in præmiſſis univerſis, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, & definiri debere; necnon ſi ſecus ſuper bis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramos.

Clauſulas derogatorias addit.

§.8. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Cameræ Apoſtolieæ prædictæ juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, & ſiogulis etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio, aut quævis alia expreſſio, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis babentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus; ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Formam, & effectum publicationis hujus Conſtitutionis tribue-ſit.

§.9. Ut autem præſentes literæ ad omnium notitiam facilius perveniant, jubemus eas ad valvas Lateranen., & Principis Apoſtolorum de Urbe Baſilicarum, & in acie Campi Floræ de more affigi, & inibi, ac in Camera Apoſtolica quamprimam publicari, ac earum exempla, tam in prædictis locis affixa relinqui, quam etiam in libris ipſius Cameræ deſcribi, & ad perpetuam memoriam conſervari. Quibus quidem exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem in judicio, & extra illud ubique fidem adhiberi vulumus, quæ eiſdem præſentibus literis adbiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctionem pœnalem ſubjicit.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam ooſtrarum, apprubationis, ionnovationis, deeretorum, declarationis &c.

D. P. An. III. 16. Martii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quiogen-

gentesimo octuagesimo octavo, 17. Kalend. Aprilis, Pontificatus noſtri Anno III.

Papæ ſubſcr.

✠ Ego Sixtus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus ſubſcripſi.

Sequuntur Cardinalium ſubſcriptiones.

CXXIII.

Quod vacent omnes Eccleſiæ, & Beneficia, eorum, qui ad dignitatem Cardinalatus promoventur. Et quando eis datur retentio, intelligatur de beneficiis non requirentibus reſidentiam in loco, dictæ dignitati non convenienti.

Alia de Cardinalibus, vide ſupra in Conſtitut.LXXVI. Poſtquam *fol.*279.

Vacent omnia beneficia per promotionem ad Cardinalatum.

SAnctiſſimus Dominus Noſter Sixtus Papa V. decrevit quod per promotionem ad Cardinalatum vacent omnes Eccleſiæ, & omnia beneficia eujuſcumque nominis, & tituli ſint, niſi fuerit data retentio; quæ conceſſa intelligatur, & data ad Patriarchales, Metropolitanas, & Cathedrales Eccleſias, ad Monaſteria etiam commendata, ad Prioratus, & ad certa omnia alia beneficia, quæ viderentur convenire dignitati Cardinalatus.

Retentioque conceſſa, intelligatur; ut in rubr.

§.1. Ad alia vero, quæ videntur repugnare dignitati, & gradui Cardinalatus, puta Archipresbyteratus, Archidiaconatus, Decanatus, Canonicatus, & ſimilia beneficia non extendatur, cum obtinentes hujuſmodi beneficia teneantur reſidere in Choro, & habere debeant locum poſt Epiſcopum, Cardinalis dignitati non convenientem.

D. P. An.III, 16. Martii.

Actum Romæ apud Sanctum Petrum, die Mercurii 16. Martii 1588., in Conſiſtorio.

CXXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brevium.

Confirmatio omnium Privilegiorum, Indultorum, Indulgentiarum, & quarumcumque gratiarum locis ad SSmum Sepulchrum Dominicum ſpectan., ac illa viſitantibus necnon Fratribus Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia in illis partibus degentibus quomodolibet conceſſarum, dummodo ſint in uſu, & decretis Concilii Tridentini non adverſentur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

PIis Fidelium Votis, ea quibus præcipue Sacratiſſimorum locorum Venerationem, & animarum ſalutem provenire conſpicimus, libenter annuimus, & illa, quantum cum Deo poſſumus, favoribus Apoſtolicis benigne confovemus, ac ſingulos Chriſtifideles ad loca hujuſmodi devote viſitanda Indulgentiis, & peccatorum remiſſionibus invitamus.

Cauſa hujuſmodi confirmationis.

§.1. Exponi ſiquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Frater Matheus Salernitanus Provinciæ S. Jacobi in Compoſtella Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia nuncupatorum profeſſore, quod cum ipſe Commiſſarius, & Procurator Generalis in Univerſo Orbe Chriſtiano ad recipiendas, & recuperandas quaſcumque eleemoſynas tam ordinarias, quam extraordinarias ad Sanctiſſimum Sepulchrum Dominicum, & alia loco Sancta transmarina ſpectantes, illaſque tam reparationi ipſorum locorum, quam in ſuſtentandis Fratribus dicti Ordinis Pauperibus in illis partibus Divino obſequio inſiſtentibus, prout neceſſitas exigeret, applicandas deputatus fuiſſet, ac Officium hujuſmodi ſpatio triennii, vel circa quo dictas eleemoſynas perpetuas, & ordinarias in quingentis ducatis annuis pie ſibi a diverſis perſonis in partibus Hiſpaniarum intuitu dictorum locorum erogatis adauxit, exercuiſſet, demum ad Urbem perſonaliter accedens facto novo ſui Ordinis Capitulo Generali fuit in hujuſmodi Officio confirmatus: Cumque poſtmodum ipſe Frater Matheus aliquas eleemoſinas a chariſſimis in Chriſto filiis noſtris Rodulpho Romanorum Imperatore, ac Philippo Hiſpaniarum Rege Catholico jam factas collegerit, & Deo adiuvante ad prædicta loca transmarina tam pro ſua devotione, quam ut eorum ſtatui, & augmento provideat, ſe perſonaliter conferre, ac paramenta magni valoris ad ipſum Sepulchrum Dominicum tranſportare intendat, Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut ipſorum Sacratiſſimorum locorum devotionem nedum conſervare, verum etiam adaugere, ac Chriſtifidelium dicta loca Viſitantium, necnon pauperum Captivorum in Infidelium ſervitute in illis partibus detentorum animarum ſaluti conſulere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatio Indultorum, de qua in rubr.

§.2. Nos igitur hujuſmodi ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula privilegia, conceſſiones, facultates, Indulta, Indulgentias, ceteraſque gratias ſpirituales, & temporales eiſdem locis, ac illa Viſitantibus, necnon dicti Ordinis Guardiano, & Fratribus in illis partibus degentibus per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem Apoſtolicam in genere, vel in ſpecie, aut alias quomodolibet conceſſa, quatenus ſint in uſu, & decretis Concilii Tridentini non adverſentur, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, omneſque, & ſingulos defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus. Et inſuper Modernis, & pro tempore exiſtentibus Guardianis Monaſteriorum, & Regularium domorum dicti Ordinis, & aliis Sacerdotibus ab eiſdem Guardianis approbatis omnium, & quorumcumque Chriſtianorum ad illas partes declinantium, ſeu ibidem commorantium, ac etiam Captivorum confeſſiones audire, illoſque a quibuſ-

Digitized by Google

buſcumque peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam in caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, ac etiam contentis in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis, necnon a quibuſvis excommunicationis, & ſuſpenſionis, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſoris, & pœnis, injuncta illis ſalutari pœnitentia in ſoro conſcientiæ abſolvere, ac ſuper quacumque irregularitate quomodolibet, præterquam ca homicidio voluntario, & bigamia contracta, cum perſonis etiam in Presbyteratus ordine conſtitutis in eodem ſoro tantum diſpenſare, itaut Miſſas celebrare, & alias in Divinis miniſtrare valeant, necnon pro locorum, & Miniſtrorum Eccleſiaſticorum dictorum locorum opportunitate paramenta Eccleſiaſtica benedicere poſſiut, & valeant, plenam, & liberam, ac omnimodam Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium licentiam, poteſtatem, & facultatem perpetuo concedimus, & impartimur, eiſque deſuper indulgemus.

Confirmatio Indulgentiarum.

§.3. Præterca de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi univerſis, & ſingulis utriuſqoe ſexus Chriſtifidelibus, & Infidelium ſervitute detentis ere pœnitentibus, & confeſſis, qui Sanctiſſimum Sepulchrum, Montem Calvarium ac Præſepe SSmi Domini Noſtri devote viſitaverint, plenariam, necnon iis, qui Monaſteria, ſeu Regulares Domos dicti Ordinis, illorumqoe Eccleſias, & Oratoria, tam in dictis locis, quam in Conſtantinopolitan., & aliis Civitatibus, & locis, illarom partium in Domini noſtri Jeſu Chriſti & B. Virgiois Mariæ, ac Beatorum Apoſtolorum, necnon ejuſdem Beatæ Mariæ Egiptiacæ nuncupat., & S. Joannis Chriſoſtomi Nativitatum Feſtivitatibus devote viſitaverint, ac inibi pias ad Deum preces effuderint, quo die ſingularum Feſtivitatum hujuſmodi id ſecerint, plenariam omninm, & ſingulornm peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium concedimus, & elargimnr.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus Regula noſtra, per quam voluimus, quod ſi Eccleſiæ, & perſonis, quibus Indulgentia conceditur, aliqua alia Indulgentia conceſſa ſit, hujuſmodi literæ ſint nullæ, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 9. Aprilis 1588. An.III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 9. Aprilis, 1588., Pontificatus noſtri Anno III.

Finis Tomi Quarti Partis Quartæ.

INDEX

Google

INDEX

NOMINUM, ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus paginam indicat. A. primam columnam B. ſecundam deſignant.

A

Abbatiſſa ad triennium eligenda. 22. a.
Advocati Conſiſtoriales. 336. a *Sunt veri, & perpetui Rectores Studii Generalis Urbis*. Ibid.
Alexander VI. Studium Generale Valentinum erexit. 153. b.
S. Ambroſii ad Nemus Congregatio. 217. a. *Conſtitutiones pro ea editæ*. Ibid.
Anconitanæ Civitatis exemptiones, & Privilegia. 150. a., & ſeqq.
Anglorum Collegium Rhemis inſtitutum. 236. b.
S. Annæ Feſtum inſtitutum pro die 26. Julii. 54. a.
Annonæ Congregatio a Sixto V. inſtituta, & facultates eidem conceſſæ. 394. b. *Eidem ducenta millia aureorum donata*. 414. a.
S. Antonii Patavini Feſtum inſtitutum pro die 13. Junii. 181. b.
S. Antonii Viennen. Ordo. 9. a. *Eidem licet certo modo eleemoſynas colligere*. 9. b.
Archiconfraternitas B. Mariæ Confalonis ad redimendos Captivos erecta. 2. b. *Facultatem habet quærendi ad id eleemoſynas in toto Statu Eccleſiaſtico*. 3. a. *Liberandi etiam duos Carceratos*. 5. a.
Ariminenſis Comitatus. 146. a. *Conſtitutiones pro ejus regimine ſancitæ*. Ibid Vide *Julius II.*
Armenorum Collegium Romæ erectum. 78. a. *Privilegiis auctum*. 78. b.
Aſtrologia Judiciaria multa mala afferre ſolet. 176. b. *Libri de ea tractantes omnino extirpandi*. 178. b. *Nullo modo retinendi*. 179. a.
Auditoris Cauſarum Confidentialium officium. 271. a. *Privilegia tali Judici conceſſa, & facultates*. Ibid.

B

Beneficiorum Eccleſiaſticorum reſignationes quomodo publicandæ, & quando. 41. b.
S. Bernardi Congregatio Ordinis Ciſtercien. 147. b. *Ad Prælaturas promotio fieri ſolebat ex univerſo Sacerdotum numero*. Ibid. *Eligendi tantum ex numero illorum, qui minora officia per biennium exercuerint*. 148. a.
Bernardinus Piſcina Commiſſarius R.C. Apoſt. 259. a.
S. Bonaventura. 405. b. *Ejus virtutes, & ſancta geſta*. 406. a., & b. *In Sanctorum numerum relatus a Sixto Papa IV*. 407. b. *Ejus Feſtum inſtituit Sixtus V*. 408. b. *Inter egregios Eccleſiæ Doctores adnumeratur*. 409. a.
Bonifacius Octavus Univerſitatem Firmanam inſtituit. 143. b.
Bononienſis Eccleſia. 20. a. *In Archiepiſcopatum erigitur*. 20. b. *Eccleſiæ ſuffraganeæ ei aſſignantur*. 21. a.

Bononienſis Univerſitas. 224. a. *Ei applicatum Datium Mercium*. Ibid. *Privilegia omnia confirmata*. 225. b.
Bononienſium Confraternitas Romæ erecta. 104. a. *Unum Carceratum quolibet anno poteſt liberare*. 105. a. *Alia Privilegia, & Indulgentiæ ei conceſſa*. Ibid.
Borromejorum Collegium Papiæ erectum. 298. a *Conſtitutiones pro eodem efformatæ a Ludovico Monaeta*. 298. b.

C

Calaguritana Eccleſia. 244. b. *Qui recipi poſſint in filios patrimoniales*. Ibid. *Quomodo conferenda ejus Beneficia, & de iis proviſi ſint admittendi*. 245. b.
Camaldulenſes Eremitæ Religioſos cujuſcumque alterius Ordinis poſſunt recipere. 85. b. *Ipſi vero nec ad Eremitas Montis Coronæ tranſire*. Ibid.
Camera Apoſtolica. Clerici Cam. expeditiones ſuas ſigillo, & nomine S. R. E. Camerarii ſignare debent. 80. b. *Annatæ, Communia, & Quindennia Cam. Apoſt. de Beneficiis Eccleſiaſticis perſolvenda*. 213. a. & ſeq. *Collegium Clericorum Cam. ad duodenarium numerum ampliatum*. 344. a.
Camerarius S. R. E. 80. b. *Ad eum ſpectat tractas concedere*. 81. b.
Camillus de Lellis Congregationem Clericorum Regularium Miniſtrantium Infirmis inſtituit. 191. a.
Cantorum Cappellæ Pontificiæ Collegium. 233. b. *Quibus fruantur Privilegiis*. 234. a. & ſeqq.
Cardinales. 279. b. *Sunt Papæ Conſiliarii, & Coadjutores*. Ibid. *Numerum ſeptuaginta excedere non debent*. 281. a. *Quibus temporibus creari debeant*. 282. a. *Illegitimi promoveri non poſſunt ad Cardinalatum*. Ibid. *Quibus qualitatibus præditi eſſe debeant*. 282. b. *Abſentes ſaltem poſt annum a ſui creatione Romam debent accedere*. 283. b. *Diaconus Cardinalis, quando promoveri poſſit ad Epiſcopatum*. 284. b. *Tituli pro Presbyteris, & Diaconis aſſignati*. 295. b. *In Cardinalium promotione Beneficia omnia vacant, quæ ab eis obtinebantur*. 417. a.
Carmelitarum Ordo. 239. a. *Provincia Hiſpaniarum inſtituta, dataque ei facultas tranſeundi ad Diſcalceatos*. 239. b.
Carmelitæ Excalceati. Provincia Hiſpaniæ in Congregationem erecta. 319. b. *Vicarius Generalis in ea eligendus*. 320. b. *Qui ſit ſexennalis*. 321. a.
S. Carolus Borromæus Collegium Papiæ erigit, Borromejorum a gentilitio nomine nuncupatum. 298. a
Carolus Archidux Auſtriæ. 124. a. *Græcenſem Univerſitatem erigit*. Ibid.
Carolus Sabaudiæ Dux. 99. b.
Carolus Cardinalis Lotharingiæ Univerſitatem Pontis

 Mon-

Monſenii cum Fratre ſuo Carolo Lotharingiæ & Bari Duce erigi curat. 95. a. 129. a. Data ei facultas ſtatuta pro hujuſmodi Univerſitate edendi. 97. a.
Cervien. Eccleſia Bononien. ſuffraganea. 21. a.
Ciſtercienſium Ordo. 47. b. Monaſterium S. Mariæ Magdalenæ Rigæ extinguitur, & PP. Societatis Jeſu pro Collegio erigendo conſignatur. Ibid. Huic Ordini antiqua omnia Privilegia confirmata. 215. a. & ſeq.
Claudius Acquaviva Præpoſitus Generalis Societatis Jeſu. 13. b. 47. a. & b.
Clericorum Regularium Miniſtrantium Infirmis Congregatio inſtituta. 191. a. A Sixto V. approbata. Ibid. Habitus eidem deſignatus. 192. a.
Collegium Anglicanum Rhemis everſum. 8. b. Hortantur Chriſtifideles ad ei ſubveniendum. Ibid.
Collegium Armenorum erectum. 78. a.
Collegium Germanicum Romæ. 49. b. Conſtitutiones pro eo editæ. Ibid.
Commiſſariatus R. C. A. officium. 259. a. Facultates, & Privilegia. 260. a. & b. & ſeqq.
Concilium Tridentinum cap. 9. Seſs. 21. quæſtuas fieri vetuit. 9. b. Seſs. 45. Breviarii Rom. reformationem judicio Rom. Pontificis remiſit. 11. a. Seſs. 25. cap. 19. Duella prohibuit. 19. b.
Pro Concilii Tridentini interpretatione, & executione alias erectam Congregationem approbat, & confirmat Sixtus V. 396. a.
Confalonis Beatæ Mariæ Virginis Archiconfraternitas. 193. b. Ei data cura redimendi Captivos Status Eccleſiaſtici. 194. a. Conceſſa facultas faciendi quæſtuas pro hoc opere. 195. a. 199. a. Redditus nonnullarum expeditionum aſſignati. Ibid. Alia conceſſa Privilegia. 196. a. & ſeqq.
Confraternitas Roſarii. 185. b. Indulgentiæ Confratribus conceſſæ. Ibid.
Congregatio Oratorii in Urbe a S. Philippo Nerio inſtituta. 109. a. A Gregorio XIII. approbata, & aucta Privilegiis. Ibid.
Conjuges temere ſe ſeparantes Judicis arbitrio puniendi. 268. b.
Conjugia per Eunuchos, & Spadones contracta ſunt nulla. 319. a.
Conſiſtorialis erecta Congregatio per Sixtum Papam V. 394. a.
Contractus Societatis appellati ſi ſecuritatem capitalis, aut certam reſponſionem includant, ſunt uſurarii. 263. b. & ſeqq.
Cordigerorum S. Franciſci Archiconfraternitas erecta. 166. b. Privilegia ei conceſſa. 167. a.
Cremen. Eccleſia Bononien. Suffraganea. 21. a.

D

Dominicus Baſa Typographiæ Vaticanæ Præfectus. 301. b.
Duella prohibita a Concilio Tridentino. 19. b. Etiamſi privatim committantur. Ibid.

E

Emmanuel Philibertus Sabaudiæ Dux. 99. b.
Eremitarum S. Auguſtini Ordo. 33. b. Quot in Italia Magiſtri, quomodo, & quando ſint eligendi. 34. a. & ſeq.
Eremitarum S. Hieronymi Ordo. 65. a. De electione Præpoſiti Generalis, & celebratione Capituli. Ibid. Regularis obſervantia, quibus in locis ſit retinenda. 66. a.
Eſii Comitatui, & Civitati confirmata Statuta, & Privilegia. 384. b. Facultates ejus Gubernatori attributæ. 385. b. Sportulæ pro cauſis Civilibus, & Criminalibus præfinitæ. 386. a.

F

Felix Cardinalis Perettus. Vide Sixtus V.
Feretrana Eccleſia. 92. a. Cathedralis transfertur ab Oppido S. Leonis, ad Oppidum Pinnæ Billorum. Ibid. Quatuor dignitates in ea conſtitutæ. 93. a. & b. Capitulo in dotis augumentum Parochialis Eccleſia S. Nicolai addicta. 93. b.
Firmana Univerſitas a Bonifacio VIII. erecta. 143. b. A Calixto III. Privilegiis decorata. Ibid. A Sixto V. renovata. Ibid. Nova conceſſa ei Privilegia. 144. a. & ſeqq.
S. Franciſcus de Paula virtutibus, & miraculis clarus. 142. b. Ordinem FF. Minimorum fundat. Ibid. A Leone PP. X. canonizatur. Ibid. Ejuſdem Feſtum inſtituit Sixtus V. pro die ſecunda Aprilis. 143. a.
S. Franciſci de Obſervantia Fratres tranſire non poſſunt ad Ordinem Cappuccinorum. 184. a. Cuſtodia S. Gregorii in Inſulis Philippinis Provincia efformatur. 275. b. Commiſſarius Generalis Indiarum habet vocem activam, & paſſivam in Capitulo Generali. 309. b. Ab Ordinis Bibliothecis Libri non extrahendi. 356. b. Toti Ordini antiqua confirmata Privilegia. 357. b. & ſeqq. Ad Dominicum Sepulchrum commorantibus Privilegia omnia confirmata. 417. b. Fratres de Pœnitentia Tertii Ordinis, Ordini de Obſervantia ſuppoſiti. 200. b. Electio Viſitatoris Generalis quomodo ſit facienda. Ibid.
Franciſcus Medices Magnus Dux Etruriæ. 345. b. Facultas ei conceſſa erigendi in Commendas Militiæ S. Stephani Hoſpitalia per Laicos regi ſolita in Etruria exiſtentia. 346. a.
Franciſcus Cardinalis Sfortia. 217. a.
Fulleuſis Congregatio approbata. 211. a. Abbati Generali Ordinis Ciſtercienſium ſubjecta. 212. b. Privilegia eidem conceſſa. 366. & ſeqq.

G

Gabriel Cardinalis Paleottus primus Archiepiſcopus Bononienſis. 20. a.
Genuenſes extra Urbem ad Judicium vocari non poſſunt. 168. b. Varia Privilegia eis conceſſa ad ſceleſtos homines refrænandos. 169. b.
S. Georgii in Alga Congregatio. 179. b. Proprietas in ea omnino vitanda. Ibid. Generalis, Priorum, Viſitatorum, & Procuratorum officia triennalia. 330. b. Capitulum Generale quolibet triennio celebrandum. Ibid. In electionibus nulla abſentium ratio habenda. Ibid. Proprietatis prohibitio reducta ad terminos Concilii Tridentini, & Conſtitutionum Ordinis. 338. a.
Græcenſis Univerſitas a Carolo Archiduce Auſtriæ erecta. 124. b. A Sixto Papa V. confirmata. 125. a. Privilegiis dotata. Ibid.
Gregorius Decimus tertius Kalendarium Romanum reformat. 10. b. Prohibitionem Concilii Tridentini

tini

tini ſuper Duellis extendit ad Duella privata. 19. b. *Bononienſem Eccleſiam erigit in Archiepiſcopatum.* 20. a. *Hoſpitale pro natione Maronitarum Romæ erigit.* 43. b. *Fundat etiam pro eiſdem Collegium.* 66. b. *S. Annæ Feſtum inſtituit.* 54. a. *Societatem Jeſu, ejuſque Conſtitutiones approbat.* 56. a. *Ad Hebræos qualibet Hebdomada conciones fieri jubet in locis, in quibus eorum ſunt Synagogæ.* 74. b. *Armenorum Collegium Romæ fundat.* 78. a. *Congregationem de Oratorio erectam a Philippo Nerio approbat.* 108. b.
Gubernatoris Urbis Curia reformata. 376. b.
Guidus Ubaldus Urbini Dux. 92. a.

H

H*Ebræi, qui medicinam exercent, curare non poſſunt, Chriſtianos ægrotos.* 1. a. & b. *Conciones ad eos qualibet hebdomada fieri in locis, ubi ſunt eorum Synagogæ, juſſit Gregorius Decimuſtertius.* 74. b. *Qui vero eos ab hujuſmodi ſeducunt prædicationibus, excommunicationem incurrant.* 76. a. *Hebræis in Statu Eccleſiaſtico negociantibus varia conceſſit Privilegia Sixtus Quintus.* 265. a
S. Hieronymi Ordo. 362. a. *In Provincia Toletana erectum Collegium in Oppido de Eſcurial tam pro Monachis, quam pro Sæcularibus.* Ibid. *Qui ſtudiorum curſum inibi perficiunt recipi poſſunt ad quoſcumque gradus in omnibus Univerſitatibus Hiſpaniarum.* 362. b. *Statuta pro Collegio S. Laurentii el Real.* 368. a. & b.
Hieronymus Cardinalis Matthæjus Curiam Gubernatoris Urbis reformat. 377. a.
Hieronymus Cardinalis de Monte Alto. 257. b.

I

S*Ancti Januarii Epiſcopi, & Sociorum Feſtivitas renovata.* 186. b.
Illegitimi nec prævia quidem diſpenſatione a defectu natalium ad Cardinalatum poſſunt promoveri. 282. a. *Ad habitum regularem in Ordinibus non admittendi.* 371. a.
Imolen. Eccleſia Bononien. ſuffraganea. 21. a.
Inceſtuoſi ultimo ſupplicio puniendi. 294. a. & b.
Indiarum Archiepiſcopi, & Epiſcopi Indos, & Mauros ab hæreſi, Idolatria, aliiſque peccatis in Bulla Cœnæ contentis, vel aliàs Apoſtolicæ Sedi reſervatis abſolvere poſſunt. 22. b.
Indicis Congregatio. 334. a. *Libri Linguæ Arabicæ, Turcicæ, & Caldaicæ, antequam imprimantur, ab eodem debent examinari.* Ibid. *Iterum talis Congregatio approbata, dataque facultas Libros prohibendi.* 396. a.
Jofredus Lomellinus Cameræ Apoſtolicæ Commiſſarius Generalis. 348. b.
Infideles, qui Medicinam exercent, curare non poſſunt ægrotos Chriſtianos. 1. a. & b.
Innocentius III. prohibuit, quominus Medici accedant ad infirmos, niſi conſtiterit eos peccata ſua fuiſſe confeſſos. 1. b.
Sanctiſſimæ Inquiſitionis Congregatio jampridem erecta a Sixto V. confirmatur. 393. a. *Antiqua omnia pariter, & ſingula eidem confirmantur Privilegia.* 393. b.
Inquiſitores contra Hæreticam pravitatem. 5. a. *Debent inquirere contra Judæos, & Infideles, qui Chriſtianos nefanda docent, eos a fide deviant, Blaſphemias contra Chriſtum, ejuſque Matrem proferunt.* 5. b.
S. Joannes de Deo Granatæ erigit Hoſpitale. 106. a. *Privilegia ei conceſſa.* Ibid. & ſeqq. *Iiſdem privilegiis gaudent alia quoque Hoſpitalia ad inſtar illius erecta, & erigenda.* 108. a. *Omnia Hoſpitalia in unum Corpus univit Sixtus V.* 249.
Julius II. Conſtitutionem edidit pro regimine Comitatus Ariminen. 146. a.
S. Joannis Hieroſolymitani Militiæ vacant per promotionem ad Epiſcopatum. 31. b. *Nova ſtatuta pro toto Ordine confecta.* 193. a. *Proviſi de Beneficiis hujus Militiæ ad ſolutionem Jurium communis Ærarii tenentur.* 252. a. & ſeqq.
Jubilæum Univerſale a Sixto V. indictum. 132. a.
Juramentum de illicitis, impoſſibilibus, ac libertati Eccleſiaſticæ contrariis non ligat. 75. b. *Qui talia juramenta vel exigunt, vel admittunt, gravibus ſubjacent pœnis.* 76. a.

K

K*Alendarii Romani reformatio.* 10. b.

L

L*Anæ Ars Romæ reſtituta.* 171. b. *Privilegia Mercatoribus conceſſa.* 172. a.
Lateranenſis Baſilica. 182. b. *Ejus Capitulum facultatem habet, licentiam dandi, erigendi loca Pia in locis ad d. Baſilicam ſpectantibus, quæ tamen Ordinariorum juriſdictioni ſubiaceant.* Ibid.
Lateranenſium Canonicorum Congregatio. 332. b. *Dictam in Monaſterio S. Mariæ de Pace habet.* Ibid.
Laureti Oppidum in Civitatem erigitur. 189. b. *Ejus Eccleſia Cathedralis inſtituitur.* Ibid. *Dos erectæ Eccleſiæ aſſignata.* 190. a.
Limina SS. Apoſtolorum certis temporibus ab Epiſcopis, Archiepiſcopis, & Patriarchis viſitanda. 173. b.
Lovanienſis Univerſitas 86. a. *Varia Privilegia ei conceſſa.* 86. b. & ſeqq.

M

M*Archiæ Provinciæ Advocatorum, & Procuratorum Collegium.* 148. b. *Jus habet conferendi Lauream Doctoratus.* 149. a. *Alia Privilegia.* Ibid.
Beatæ Mariæ Virginis Feſtum a Sixto Quinto inſtitutum. 142. a.
B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Ordo. 159. b. *Reformatio ejuſdem.* Ibid. *Magiſter Generalis quolibet ſexennio eligendus.* 160. a. *Breviarium ſibi conficiunt Fratres, quod pro eorum uſu confirmatur.* 365. b.
Maritus obtenta judicialiter Tori ſeparatione ſi impudice vivat, ultimo puniendus ſupplicio. 268. b. *Item ſi uxorem ad palam luxarioſe vivendum induxit.* 269. b.
Maronitæ. 43. b. *Hoſpitale pro eis Romæ erectum.* 44. a., & ſeqq. *Suppreſſum, ibique erectum*

ctum

ctum Collegium. 66. b., & ſeq. Exemptiones, & Privilegia eidem conceſſa. 68. a.
SS. Mauritii, & Lazari Militia. 99. b. Baliagia per Ducem Sabaudiæ a Bernenſibus recuperata hujuſmodi Militiæ univit Gregorius XIII. Ibid. & ſeq. Privilegia alias eidem confirmavit. 111. a. & ſeqq. Nova alia conceſſit. 112. b., & ſeqq.
Medici Infirmos tertia die viſitare non debent, niſi ipſis conſtiterit, eis adminiſtratum fuiſſe Sacramentum Confeſſionis. 1. a., & b.
Minimorum Ordo a S. Franciſco de Paula inſtitutus. 310. b. Capitulum Generale quolibet ſexennio celebrandum. Ibid.
FF. Minorum Conventualium Reformatorum erecta, & approbata Congregatio. 359. b. Privilegia eidem conceſſa. 360. a., & b.
Minorum Conventualium Ordo. 388. a. Erectum Collegium S. Bonaventuræ in Conventu SS. XII. Apoſtolorum de Urbe. Ibid. Dos Collegio aſſignata. 388. b. Privilegia conceſſa. 390. a.
Monetam in Regno Franciæ falſificantes excommunicatione plectuntur. 46. a.
Moniales. Intra ſepta, & clauſuram nulla Cadavera ſepelienda niſi ſint regalia. 212. a.
Montis Alti Collegium Bononiæ erectum a Sixto Quinto. 255. b. Dos ei aſſignata ex unione nonnullorum Beneficiorum. 256. a. Privilegia eidem conceſſa. 257. a.
Montis Alti Oppidum in Civitatem, & Epiſcopatum erectum. 274. b. Dos, & Diœceſis ei aſſignata. 275. a.
Muſſipontana Univerſitas erecta. 129. a.
Mutinen. Eccleſia Bononien. ſuffraganea. 21. a.

N

Beatus Nicolaus de Tolentino ab Eugenio PP. IV. SS. Canoni adſcribitur. 176. a. Ejus Feſtum inſtituit Sixtus V. Ibid.
Notarii Sedis Apoſtolicæ a primordiis Eccleſiæ Rom. inſtituti. 162. a. Acta Martyrum deſcribebant. Ibid. Hujuſmodi Collegium ad duodenarium numerum ampliat Sixtus V. 161. b. Eidem privilegia concedit, certoſque redditus aſſignat. Ibid. & ſeqq.
Novitii quomodo ſint admittendi ad habitum religioſum. 371. b.

P

Parmen Eccleſia Bononien. ſuffraganea. 21. a.
Paulus IV. prohibuit, ne Medici Hebræi curare poſſent ægrotos Chriſtianos. 1. a.
S. Pauli decollati Clericorum Regularium Congregatio. 413. a. Quando Novitii ad habitum admitti poſſint. 413. b.
S. Pauli Primi Eremitæ Ordo. 39. a. Nonnulla Monaſteria in Hungaria, Polonia, Iſtria, ac Dalmatia erecta. 39. a. 122. b.
S. Petri Martyris Officium ſub ritu duplici inſtitutum. 204. b.
Petrus Valentinus Artem conficiendi ſericum Romæ inſtituit. 218. a. Varia ad id a Sixto V. obtinet Privilegia. Ibid.
Philippus Nerius Congregationem Oratorii in Eccleſia S. Mariæ de Vallicella inſtituit. 109. a.
Philippus Cardin alis Boncompagnus. 39. b.
Piſtores Urbis pro pretio Panis cæteris omnibus Creditoribus præferuntur. 7. a. Omnes Judices in eorum Cauſis manu regia procedere poſſunt. 7. b. Eorum Conſulibus nonnullæ conceſſæ facultates. 226. b.
Pius V. prohibuit, quominus Chriſtiani infirmi curentur a Medicis Hebræis. 1. a. Voluit autem ut Medici Chriſtiani moneant ægrotos de confitendo peccata ſua. Ibid.
Placentin. Eccleſia Bononien. Suffraganea. 21. a.
Pontis Mouſonii Univerſitas Studiorum erecta. 95. a. 129. a. & ſeqq. Privilegia ei conceſſa. 97. a. 129. a.
Prædicatorum Ordo aliis omnibus Mendicantium Ordinibus præcedit. 38. a. Magiſter Generalis, & Vicarius Generalis facultatem habent erigendi Confraternitates Sanctiſſimi Roſarii. 186. a.
Proſper Cardinalis Sanctaeruc ius Artem Lanæ Romæ reſtituere ſatagit. 172. a. 348. b.

R

Referendarii utriuſque Signaturæ Rom. Pontificis. 241. b. Quotus debeat eſſe eorum numerus. 242. a. Admittendorum qualitates. Ibid. Qui admitti poſſint ad Signaturam gratiæ. 242. b. Privilegia. 243. a. & b.
Regulares de una ad alteram Provinciam tranſeuntes abſque licentia ſuorum Superiorum ab Ordinariis locorum carceri debent mancipari. 372. b.
Ripæ Urbis Mercatores. Eorum Privilegia. 54. b. Eorum Libri ſi concordant cum Libris Proxenetarum plenè probant. Ibid.
S. Rituum, & Cæremoniarum inſtituta Congregatio a Sixto PP. V. 395. a.
Roma. Regio Burgi erecta a Sixto V. prævia ejus ſeparatione a Regione Pontis, & Tranſtyberim. 278. b. Taxa expenſarum in Matrimoniis obſervanda. 286. b. & ſeqq. Vias Piam, & Felicem habitantibus conceſſa Privilegia. 346. b.
Romandiolæ Provincia. 348. b. In ea Magalotta Conſtitutio obſervanda juxta correctionem Sixti Papæ V. Ibid.
S. Romualdi Montis Coronæ Eremitæ cujuſcumque Ordinis Religioſos recipere poſſunt. 223. b. Ipſi vero nec ad Eremum Camaldulenſium tranſire poſſunt. Ibid.
Roſarium B. Mariæ Virginis a S. Dominico inſtitutum. 185. b.

S

Secretariorum Rom. Pontificis Collegium ab Innocentio VIII. erectum. 201. b. Eidem applicata emolumenta alias Secretario domeſtico PP. aſſignata. 202. a. & ſeqq. Conceſſa Privilegia. 203. a. & ſeq.
S. Severini Oppidum in Civitatem erigitur. 277. b. A Diœceſi Camerinen. ſeparatur. Ibid. Epiſcopatus efficitur. 278. a. Dos, & Diœceſis ei aſſignatur. Ibid.
Signaturæ Gratiæ Congregatio erecta cum præfinitione munerum. 394. a.
Sixtus V. in Pontificem electus. 123. b. Quoto tempore Romanam tenuerit Eccleſiam. Ibid. Moritur. 124. a. Ejus Corpus in Liberiana Baſilica ſepelitur. Ibid. Jubilæum Univerſale indicit. 138. a. Prædeceſſorum Pontificum Conſtitutiones contra

Exu-

Exules, Bannitos; alioſque facinoroſos confirmat. 137. b. *Feſtum Præſentationis Mariæ Virginis inſtituit*. 142. a. *Feſtum quoque S. Franciſci de Paula*. 142. b. *Firmanam Univerſitatem reſtituit*. 143. a. *Notariorum Sedis Apoſtolicæ Collegium auget ad duodenarium numerum*. 161. b. *Artem Lanæ Romæ reſtituere curat*. 171. b. *Decies centena millia aureorum in Arce S. Angeli certis legibus reponit*. 206. a. & ſeq. *Artem conficiendi ſericum Romæ inſtituendam curat*. 218. a. & ſeqq. *Montis Alti Collegium Bononiæ erigit*. 255. b. *Hebræis in Statu Eccleſiaſtico negociantibus varia concedit Privilegia*. 265. a. *Montis Alti Oppidum in Civitatem, & Epiſcopatum erigit*. 275. a. *Oppidum quoque S. Severini*. 277. a. *Tolentinum*. 285. a. *Typographiam Vaticanam*. 301. a. *Cappellam in Baſilica Sanctæ Mariæ Majoris fundat*. 311. b. *Aquam felicem Romam perduci curat, fontemque conſtrui*. 347. a. *Alia decem centena millia aureorum in Arce S. Angeli eiſdem legibus reponit*. 363. a. & ſeqq. *Quindecim Congregationes inſtituit*. 392. a. & ſeq.

Societas Jeſu. Presbyteri a Præpoſito Generali deſignati poſſunt aperire literas S. Pœnitentiariæ. 13. b. *Solus Præpoſitus Generalis poteſt contractus celebrare*. 14. a. 16. a. *Bona alienare*. 14. b. *De ejuſdem licentia Clerici Societatis poſſunt promoveri ad Sac. Ordines extra tempora, & a quocumque Antiſtite*. 18. a. *Et tranſire ad quemcumque Ordinem Regularem*. 18. b. *Societatis Privilegia confirmata*. 23. b. & ſeq. *Collegium Rigæ erigitur*. 47. b. *Eique Monaſterium S. Mariæ Magdalenæ Ordinis Ciſtercien. cum Eccleſia S. Jacobi aſſignatur*. Ibid. *Tertio Societas ipſa approbatur*. 55. b. *Ejus miniſterium Chriſtifidelibus valde prodeſt*. Ibid. *Conſtitutiones*. 56. a. & b. *Collegium Ipreuſe erectum*. 60. a. & b. *Item Montenſe*. 63. a. *Brugenſe*. 69. b. *Mantuanum*. 72. b. *Alterum Pontis Monſonii*. 95. a. *Græcenſe*. 124. a. *Muſſipontanum*. 128. b. *Religioſi Soc. etiamſi Sacris Ordinibus non ſint initiati Verbum Dei prædicare poſſunt*. 80. a.

De Somaſcha Clericorum Regularium Congregatio erecta. 130. b. *A Gregorio XIII. approbata*. Ibid. *Variæ eidem conceſſæ exemptiones*. Ibid. & ſeqq.

Status Eccleſiaſticus, Subditi bona immobilia in non ſubditos alienare non poſſunt; niſi de licentia Papæ. 124. b. *Barones, & Communitates eorum territoria contra Exules, & Bannitos debent tueri*. 138. b. *Eoſdem capere, & Officialibus Pontificiis tradere*. Ibid. *Communitates ſe pro aliis obligare, aut ſua bona alienare nequeunt*. 247. b. & ſeqq. *Hebræi in eo Negociantes multis gaudent Privilegiis*. 265. a. *Quibus in caſibus cavalcatæ, & armatorum collectæ fieri poſſint*. 403. a.

Stephanus Poloniæ Rex. 47. a. *Collegium Soc. Jeſu Rigæ curat erigi*. 47. b.

T

T*Aurorum agitatio vetita Eccleſiaſticis, non vero Laicis*. 8. a.

Tolentini Oppidum in Civitatem erigitur, ejuſque Collegiata Eccleſia in Cathedralem. 285. a. *Canonicis conceſſæ Almutiæ*. 286. a. *Dos novo Epiſcopatui aſſignata*. Ibid.

SS. Trinitatis Archiconfraternitas de Urbe. 101. b. *Privilegia ipſi conceſſa* 102. a. & ſeqq.

Typographiæ Vaticanæ erectio. 301.

V

V*Alentina Univerſitas ab Alexandro VI. inſtituta*. 153. b. *Nonnulla Beneficia eidem unit Sixtus Quintus*. Ibid. *Conſtitutiones pro ejus regimine*. 156. a., & ſeqq.

Venetiarum Patriarcatus. 410. a. *Ejus Menſæ unitur Monaſterium S. Cipriani*. Ibid.

Vilnenſis Univerſitas ſub regimine Presbyterorum Soc. Jeſu erecta. 121. b. *Privilegia cæterarum Univerſitatum ei conceſſa*. Ibid.

Vindenſis Eccleſia in Livonia erecta. 127. a. *Capitulum, & Dignitates in ea inſtitutæ*. 127. b. *Dos Epiſcopo aſſignata*. 128. a. *Super ea Poloniæ Regibus tributum Juſpatronatus*. Ibid.

Uxor ſi poſt obtentam Tori ſeparationem complura adulteria commiſerit ultimo ſupplicio punienda. 269. a. *Eadem pœna ſubjaceat ſi aufugerit e loco ſibi per Judicem aſſignato*. Ibid.

F I N I S.

598078

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google